

~~A. Gr. 2997~~

80 A. gr. b. 3428

Xenophon

<36621787230011

S

<36621787230011

Bayer. Staatsbibliothek

A. Gr. 2337⁸

Auct. gr. vet.

p. 285.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

Πᾶν πλῆθος καὶ πᾶς πλοῦτος ἀρετῇ ὑπείκει.

R E C O G N O V I T

ET

I L L U S T R A V I T

C. G. K R Ü G E R.

H A L I S S A X O N U M

I N B I B L I O P O L I O H E M M E R D E E T S C H W E T S C H K E

M D C C C X X V I.

9B

ΤΟΙΣ ΤΩΝ ΜΥΡΙΩΝ
ΜΙΜΗΤΑΙΣ ΤΟΙΣ ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΤΩΝ ΒΑΡΒΑΡΩΝ
ΚΑΙ ΚΡΥΗΤΟΒΑΡΒΑΡΩΝ
ΩΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΙΣΤΙΑΝ
ΚΑΙ ΑΣΕΒΕΙΑΝ ΚΑΙ
ΛΟΓΩΙ ΚΑΙ ΕΡΓΩΙ
ΑΓΩΝΙΣΑΜΕΝΟΙΣ ΤΕ ΚΑΙ
ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΙΣ
ΧΑΙΡΕΙΝ ΚΑΙ ΝΙΚΑΝ

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ.

TO THE HONORABLE

MEMBERS OF THE

SENATE OF THE

UNITED STATES

OF AMERICA

IN SENATE

ROOM

WASHINGTON

D.C.

DECEMBER 18, 1901

REPORT

OF THE

ΕΡΜΗΣ ΚΡΥΓΕΡΩΙ.

Υψαγωγήσαντι ἄρτι ἐμοὶ τῷ Πλούτωνι προσῆλθεν
ὁ Ξενοφῶν καὶ ξυγγραμμάτιά τινα παραδοὺς ἐδεήθη
μοὺ πρὸς Ἑρμοῦ τοῦ λογίου διακλέψαντα ἐγχειρίσαι
σοὶ τὴν Ἀνάβασιν ἐκδώσοντι, ὥστε χρησάμενον τοῖς
ἄλλοις ὡς ἰδίοις τὴν ἐπιγραφὴν μόνην ἢ τοὺς Ἑλληνας
ἀσπάζεται ὡς ἑαυτοῦ οὕσαν προγράφειν. Καὶ ἐγὼ
μνησάμενος τῆς κερδοσύνης παραλαβὼν εὖ μάλα ἐξε-
κόμισα τὰ ξυγγραμμάτια, συνεργεῖν ἀναγκάσας τὸν Χά-
ρωνα ἀνθ' ὧν ἐμοὶ ὠφελεν, ὅπερ, ὡς παρὰ Λουκία-
νοῦ ἀκήκοας, πολλάκις πάσχει ὁ ἄθλιος καὶ πλεονάκις
δὲ ἐξ οὗ καὶ κάτω τρυφωτέρα ἢ δίαίτα κατέστη οὐ
μείζονος γεγεννημένου τοῦ πορθημίου. Οὐ μὲν ἀλλὰ
ἐπικινδυνώτατον ἦν τὸ πρᾶγμα· καὶ γὰρ ὁ τῶν νεκρῶν
μόναρχος μισέλλην ἐστίν, ἐπεὶ γε οἱ βάρβαροι πολ-
λὰς ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προϊάπτουσιν Ἑλλήνων, καὶ
πάντα τὸν Ἄϊδην ὀροφύλακες περιεστᾶσι βιβλία ἐλευ-
θερίας καὶ παρθρησίας καὶ γνησίας παιδείας ὄζοντα
οὐτ' εἰσιέντες οὐτ' ἐξιέντες. Ἀποστυγεῖ γὰρ ὁ Πλού-
των τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἐλευθεριότητα
καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀπερῶμιμμένοι εἰσὶ παρ' αὐτῷ Θου-
κιδίδης καὶ Ἀριστοφάνης καὶ Σωκράτης καὶ εἴ τις ἄλ-
λος μετὰ παρθρησίας ἀληθεύειν εἴωθε. Μεγάλοι δὲ
ἤρθησαν οἱ εὖ κολακεύοντες καὶ διαβάλλοντες καὶ ἀλα-
ζονευόμενοι καὶ ἐξ ἅπαντος εὖ λέγοντες· οἷς τὰ τε
ἄλλα ἐπέτρεψε καί, τὸ γελοιότατον, ἀπαιδεύτους ὄν-
τας καὶ τὴν παιδείαν μισοῦντας τῆς παιδείας ἐπιμελη-
τὰς ἀπέδειξεν. Τί γάρ; κενῶν καὶ ἐπικόμπων λόγων

ἐρασταὶ λόγῳ οὕτως ἐχθροὶ εἰσιν ὥςθ' ὁ Πλούτων ὑπ' ἐκείνων κελευσθεὶς ἐκέλευσεν ἐμέ, ὁπότε εἰς Ἄιδου ἵοιμι, τὸν λόγιον περιελέσθαι· εἰ δὲ μή, παραλύσειν με ἐπηπείλησε τῆς ψυχαγωγίας. Ἐκ τούτων δὴ περιεγένετο ὥστε κακῶς ἔχειν, καὶ κάκιον δὲ ἔξειν εἰκός, ἐὰν κορυφαῖος γένηται τῶν κορυφαίων τις ἐκείνων τοῦ σκότους ἱεροφαντῶν, ὧν ἤδη τινὰ μέγα δύνασθαι λέγουσι. Οὕτω δ' ἐχόντων οὐκ εἰκὸς τοὺς τὴν παρ' ὑμῖν κατάστασιν ἀπαξιοῦντας τὰ κάτω ποθεῖν, ἥκιστα δὲ τοὺς διδασκάλους τοὺς ἐν τοῖς νῦν γυμνασίοις καλουμένοις καὶ Ἀκαδημαῖαις. Οὗτοι γὰρ πάντες, ἐάνπερ καλοὶ καγαθοὶ ᾧσιν, ὑπὸ τῶν φάύλων καὶ οὐδενὸς ἀξίων καὶ τὴν ἐπικρατοῦσαν αἵρεσιν θωπευόντων διαβεβλημένοι οὐ μόνον τοῖς κακοῖς καὶ κολακευτικοῖς καὶ ἀμαθέσιν ὑποτάσσονται, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν οἰῶν καὶ τῶν βοῶν καὶ τῶν ὄνων ψυχαῖς, αἵ, τὸ λεγόμενον, τῶν ὄνων ὑβριστότεραί εἰσι, δουλεύειν ἀναγκάζονται. Ἀσπάζομαί σε, ὦ φίλτατε, καὶ ὑπισχνοῦμαι δὲ οὐ πολλοῦ χρόνου κομιεῖν σοι ἱστορικά τινα καὶ κριτικά καὶ ἐξηγητικά παρὰ Θουκυδίδου καὶ Δημοσθένους. Ἐρῶ-
 ῶσο.

Cum pauca tantum exstent monumenta quibus bella praeclare gesta praeclare tradita esse videas ¹⁾, tum nullum fere eorum pluribus maioribusque splendet virtutibus quam Xenophontis de Cyri expeditione commentarii ²⁾, in quibus omnia conspirant ut lectores legendi illecebris deliniti teneantur ³⁾. Nam quis tam hebes est quin cum ardore quodam amoris cognoscat ⁴⁾ quid fecerint tulerintque fortissimi illi viri qui amplius decies mille stadiis a

1) Cf. Buchholz: Neue Monatschrift für Deutschland 1824. IX. p. 86.

2) Haec inscriptio ut Graeca *Κύρου ἀνάβασις* a primi libri argumento desumpta est. Eadem est Cyropaediae nominis ratio.

3) Operae pretium est audire quae Wielandus Aristippum suum loquentem facit T. II. ep. 32: Ich glaube nicht zu viel von diesem Werke, so beschränkt auch der Gegenstand desselben ist, zu sagen, wenn ich es, in Rücksicht auf die *historische Kunst*, mit dem berühmten Kanon des Bildhauers Polyklet vergleiche, und behaupte, so müsse jede Geschichte geschrieben seyn, auf deren historische Wahrheit man sich verlassen können soll. Die ganze Erzählung ist wie eine Landschaft im vollen Sonnenlicht; alles liegt hell und offen vor unsern Augen; nichts steht im Schatten, damit etwas anderes desto stärker hervorgehoben werde; alles erscheint in seiner eigenen Gestalt und Farbe; nichts vergrößert, nichts verschönert, sondern im Gegentheil jede so häufig sich anbietende Gelegenheit, das Ausserordentliche und Wunderbare der Thatfachen durch Kolorit und Beleuchtung geltend zu machen, geßiffentlich vernachlässigt, und die Begebenheiten mit ihren Ursachen und Folgen, die Handlungen mit ihren Motiven und dem Drange der äußern Umstände so natürlich verbunden, daß das Wunderbarste so begreiflich als das Alltäglichsie wird. Reliqua apud ipsum legantur pariterque quae Hippias ep. 32. contra disputat.

4) Excipio ut par est nostrae aetatis *φιλοβαρβάρους*, homines humanissimos, quibus haud dubie minus grato sunt spectaculo Graeci victores quam essent iidem captivi, „*alii pedibus, quidam manibus auribusque amputatis iniustisque barbararum litterarum notis*“ (Curt. V, 5, 6. cl. Justin. XI, 14, 11. Diod. XVII, 69.), ve adeo exstructum ex fortissimorum capitibus tropaeum.

patria in mediis hostium terris intercepti, cum barbarorum fraude praetoribus suis privati essent, Xenophonte exhortante nec ingentes Persarum copias nec populorum, per quos iter erat, ferociam neque hostes aliquanto majores, magnorum fluminum rapiditatem, montium inaccessorum fauces, hiemis ingruentis saevitiam exhorruerunt, sed virtute et constantia, bellandi arte et prudentia apertam vim et insidias, perfidiam et immanitatem, ipsam denique naturam devicerunt atque armis sibi salutis viam aperuerunt? Haec summa picturae tot tantisque distincta est secundariis ornamentis ut etiamsi quis minus ipsius expeditionis ac rerum bellicarum discriminumque enarratione capiatur, tamen satis oblectamentorum inveniat. Exhilarant enim animos quae passim describuntur jocorum ludicrorumque festivitates, advertunt quae de singulorum hominum moribus et consiliis explicantur, alliciunt quae de populorum victu et cultu atque institutis traduntur⁵⁾. Nihil dicam de narrandi dicendique ratione, quae etsi tam nuda pigmentorumque flore et colore tam destituta est, „ut quivis sibi speret idem,” tanta tamen evidentia res enuntiat, ut omnia cernere videaris, ita semper decorum servat, ut ubique Musarum Gratiarumque discipulum agnoscas.

Horum librorum cum aliquot abhinc annos editionem me parare redemptori librario significassem, is a me petiit ut ex commentariis meis, quos copiosiores conscripseram, quae tironibus scitu utilissima essent eligerem additisque quibus tantum doctiores carere posse viderentur scholarum in usum novam Anabaseos editionem adornarem. Neque ego invitus viro honestissimo operam meam pollicitus sum, cum quas editiones vulgo in hominum manibus esse videbam, eae quot nominibus et discipulis et omnino lectoribus non satisfacerent usu expertus essem. Eademque causa me commovit ut aliquanto citius quam

5) Cf. l. de authentia et integritate Anabaseos Xen. p. 20 f.

alioqui fecissem meam editionem excudi paterer potius quam juberem, futurum sperans ut gratior esset non plane matura quam quales passim protruduntur plane immaturae, cum mercenariorum servum pecus, quod quotidie magnorum virorum manibus insultat, ad hanc mercenariorum historiam edendam ter quaterque idoneum se putet. Quorum levitas atque imperitia rationem non curans ne meum quoque stilum duxisse dicantur, tanto magis cavendum duxi, cum quem nuper emisi, libellum de authenticitate et integritate Anabaseos, ab iis quos adhuc eum judicasse cognovi, insigni plausu exceptum videam nec committendum esse putaverim ut quae praecursor ille promississet, eorum fidem praestare non censeretur ipsa editio: in qua quas rationes secutus sum paucis explicandum existimo.

Ac primum quod attinet ad textum quem vocant constituendum, cum nova recensio a meo meaeque editionis consilio abhorreret, vulgaris lectionis qua decet reverentia ductus pro fundamento usus sum H. Stephani recensione qualem Schneiderus passim emendatam dederat eamque iis tantum locis mutandam duxi quibus flagitare videretur vel bonorum codicum auctoritas consensusque vel quae omnibus codicibus potior est ratio: quae non raro optimorum librorum, qui quam fallaces saepe sint multis exemplis docuisse videor, lectiones spernere coegit. Quibus rationibus ductus quamque lectionem receperim, cum summae brevitati consulere coactus essem, non explicui ubi illae facile perspicui posse viderentur, saepe tantum significavi, interdum etiam per silentium locutus. Ubi anceps esset electio, varias lectiones proposui, quarum omnino fere tantum eas exhibendas putavi quae vel aliquam veritatis speciem haberent vel meliorum lectionum eliciendorum ansam praebere posse viderentur vel alio quocunque nomine memorabiles essent. Conjecturarum quas alii proposuissent receptas retinui ubi de earum veritate neminem dubitare posse censerem, annotatis ta-

men librorum lectionibus; probabiles memoravi; speciosas refutavi; jam refutatas vel refutatione indignas silentio praeterii. Aequus hoc nomine erga alios est quod verear ne erga me ipsum ⁶⁾ iniquus fuisse videar, qui cum omnium saepissime Anabasin ex ingenio emendare instituerim, plerumque ne eas quidem conjecturas receperim quas viris doctis vel jam probatas vidissem vel accuratiore disputatione facile me probaturum esse arbitrarer, quam in hoc genere tanto magis mihi aliquid licere putare potuissem, cum quae plures abhinc annos conjeceram, eorum multa, quae non semper memoravi, postmodum a Parisinis et Vaticanis codicibus confirmata repperissem. Caeterum cum conjecturarum mearum nulla non gravibus rationibus nitatur, etiam si quae falsae sint, difficultates ab aliis non observatas commoventes utilitate non carebunt. In distinctione quae passim correxi, plerumque non monito lectore, ea, spero, excusatione non videbuntur egere.

Caeterum non diffiteor etiam nunc multa in Anabasi superesse quae critici ingenium et diligentiam exerceant: quae quidem ego majori quam nonum in annum premam editioni reservaturus non moleste feram si quis alius negotium taedii plenissimum praeripiat, modo sit vir diligens atque acutus et sagax idemque et linguae Graecae et antiquitatis peritus.

Aliquanto majorem quam crisi diligentiam adhibui interpretationi: in qua tametsi gratus agnosco alios multa jam bene recteque monuisse, interdum certe commovisse, quod et ipsum est ubi laudem mereatur, tamen apud intelligentes existimatores constare puto priores Anabaseos interpretes pleraque tantum summis labris degustasse, saepe ne vidisse quidem difficultates nec raro loquaces fuisse quia non subtiles fuerant, ut non exiguus labor es-

6) Et erga me ipse. Quidni alios imiter? Hac quidem ratione licebit.

set, quae illi disputassent, ex iis optima quaeque seligere et in quibus falsi essent, his vera substituere, id quod plerumque tacitus feci. Accedit quod insignis quaedam rerum explicandarum varietas et copia in his potissimum libris interpretem exercet, haud exigua illa eruditionem magnamque litterariam suppellectilem requirens, cui parum in oppido nostro prospectum est. Huic librorum penuriae, quatenus liberorum conjugisque cura permetteret, mederi conatus quantum potui subsidiorum comparavi comparatisque usus sum ⁷⁾: quod qui negligunt vel stolidae arrogantiae vel socordis ignaviae crimen incurrunt nec litteris, sed sibi se prodesse cupere declarant semperque temeritatis suae poenas dant. Nam etiam falsa cognosse saepe utile est, vereque vir immortalis Lessingius ait ⁸⁾ critico circumspiciendum esse quicum disceptet. Quod ad fructum uberrimum esse in his quoque conscribendis expertus sum, quamquam interpretationem ipsam, interdum paucis versibus complectentem quod copiosae disquisitiones effecissent ⁹⁾, plerumque disputationis speciem non censui referre oportere, partim quod stilius meus paulo acutior nec hebetior factus iis quas passim expertus sum iniquitatibus me invito quoque interdum

7) Quorum tamen nonnulla non multum utilitatis attulerunt, v. c. liber a Benicken editus: Zeitschrift für d. Kriegsgesch. der Vorzeit, qui I, 3. p. 345. eo progreditur ut pronuntiet: Ueberhaupt kommt es um Xenophons Kriegssprache richtig zu deuten mehr auf das genaue Auffassen des eigentlichen militärischen Gesichtspuncts, als auf das kritische Drehen und Wenden einzelner Worte und Redensarten an; diese sind oft dunkel, jener steht immer einfach und klar da. Credo equidem militi doctissimo saepe non suffecisse interpretes. Sed non debebat dubitare quin falsa sit quaecunque interpretatio verborum sensui repugnat, qui recta explicandi ratione adhibita semper constitui potest. Atque in hoc genere ut mihi aliquanto plus quam aliis tribuatur postulare posse videor, cum ipse ante hos decem annos militaverim.

8) Hamburg. Dramat.

9) Eandem rationem cum in aliis quoque locis secutus sim, interdum factum video ut quae ipse breviter quidem, sed satis clare tamen exposuisssem alii longiore disputatione sibi vindicarent. Nam copia brevitatis victrix.

quos tantum tangere volebam laedit ¹⁰⁾, quod pluribus de causis in ejusmodi editione maxime cavendum esse videbatur, partim quod, ne volumen nimis excreceret, ubique brevitati providendum erat: qua tanta usus sum ut quae proposui primo obtutu interdum ipse improbem, quae accuratius exacta optimis rationibus nixum me scripsisse perspicio. Ejusdem studio factum est ut aliorum librorum vel emendandorum vel illustrandorum opportunitatem, nisi, quod saepius factum videbis, vel uno vel nullo verbo res absolvi posset, sedulo evitarim, non sollicitus de mendico eorum genere qui nullo rubore etiam quae copiose exposueris furantur. Quod cum a me semper remotissimum fuerit, sicubi in hac editione non nominato auctore quae aliis debeantur adhibita esse videas, in majore editione quam me parare dixi, suum cuique restitutum iri scito. Hic ex hoc genere singula quaeque non censui memoranda esse, cum viri docti quid cujusque sit vel noverint vel facile noscere possint; tironum nosse non interfit.

Cum his potissimum hanc editionem destinassem, strenue operam dedi ut quidquid cum in rebus tum in verbis interpretatione egere videretur, nihil obscurum relinquerem. Ne tamen puerorum ingeniis omnem in qua se exercerent copiam praeriperem, nec faciliora explicanda ¹¹⁾ neque, quod ajunt, minima mansa offerenda duxi. Hinc interdum eorum quae tradidi rationes non explicavi, saepe tantum aliquot locos proposui, ut quid

10) Quod mihi in Bornemanno accidisse summopere doleo. Nam etsi injuriarum stolidaeque arrogantiae interdum acrior vindex, neminem tamen ultro laceffiverim. Caeterum quod vir doctissimus idemque aequissimus quae proposueram, eorum pleraque amplexus est non sine gaudio didici; quod quae contra me disputavit, ea fere etiam ubi poteram non respexerim, non aegre feret, cum alio loco eum rationes meas saepe non percepisse monstraturus sim.

11) Si quae supervacanea esse videantur, ea fere talia erunt quae falsis aliorum interpretationibus opponenda esse viderentur: quas semper ad manus habeat necesse est qui de meis judicare volet.

inde colligi possit, quae regula inde ducenda esset, praeceptor ex ipsis discipulis eliciat: quod genus *μαθητιζήσ* quam fructuosum sit quotidie experior. Porro cum scholarum usui scriberem, quam rarissime fieri potuit ad ejusmodi libros ablegavi quos saepe ne praeceptorum quidem in manibus esse scirem: quod ubi evitari non poterat, semper quid inde peti posset paucis proposui. Qui secus faciunt, similes sunt ei qui sitienti viatori inter saxa inaccessibleis aquae copiam monstret. In locis non ex Anabasi ipsa petitis afferendis parcus fui; ut tamen iis qui plures requisituri essent satisfaceret eos potissimum elegi ad quos interpretes ejusdem generis alios proposuissent. Praeterea hos locos maxime confectatus sum qui vel utilem absolutamque sententiam exprimerent vel, ubi fieri posset, simul res et verba illustrarent. Denique omnia facere studui ut sapiens praeceptor iis quas supeditassem copiis usus in enarrandis his libris utili dulce miscere posset.

Indicem quem non sine magno taedio novum confeci, ne Zeunianus qui quam mancus et vitiosus sit periti noverint, repeteretur, quodammodo annotationum supplementum esse volui, inprimis ea complexurum quae vel infirmiores explicata requirere possent vel de quibus Lexica nostra, quod saepissime etiam in Passowiano deprehendi, aut omnino tacerent aut falsa traderent.

I N D E X

*librorum qui in annotationibus solis auctorum nominibus
propositis memorantur.*

Commentaires sur la retraite des Dix-mille par Le-Cointe 1766.

Xenophon und die Zehntausend Griechen, ein hist. Versuch von
J. C. L. Haken. V. II. Magdeb. 1805.

Illustrations, chiefly Geographical, of the history of the expedition
of Cyrus etc. by James Rennell. London 1816. Germanice ver-
tit A. Lion 1823. praemissitque C. G. Reichardi censuram hujus
libri ex Ephemm. litt. Jen. 1818. Nr. 157.

John Macdon. Kinneir: Journey through Asia minor, Armenia and Kurdistan, in the years 1813. and 1814., with remarks on the marches of Alexander and retreat of the ten thousand 1818.

A second Journey through Persia, Armenia and Asia minor, between the years 1810. and 1816. etc. by James Morier. London 1818. Satis negligenter hic liber translatus est Wimar. 1820.

INDEX CODICUM.

I. *Prior familia.*

Et. Etonensis, cujus lectiones cum Hutchinso communicavit Joannes Burton.

H. Parisinus 2535., cujus lectiones cum eodem Hutch. communicavit Bern. Montefalconius.

F. Parisinus 1641., ut omnes Parisini, a Gailio collatus, liber multas egregias lectiones offerens, quicum plerumque consentit I.

I. Vaticanus 987. ab Amatio collatus.

E. Parisinus 1640., cujus aliquot lectiones jam Larcherus protulerat littera C. notans. Nec omnes enotavit Gailius.

S. Margo editionis Stephani. Plerumque easdem lectiones offert Leonclavianae editionis margo.

V. Lectiones a Villoisino cum Weiskio (VI. p. 401 ff.) communicatae.

O. (Y.) Varietates a Gailio ex margine exemplaris cujusdam prolatae. Brod. Variarum lectiones a Brodaeo notatae.

II. *Posterior familia.*

G. Guelferbytanus a Zeunio collatus.

A. Vaticanus (aliquamdiu Parisinus) 1335.

B. Parisinus 1950. tantum non ubique cum A. consentiens.

C. (Larcheri A.) Parisinus 1635.

D. Parisinus 1639. raro collatus.

K. Vaticanus 143.

L. Vaticanus 96.

M. Vaticanus 990.

Flor. Florentinus a Jacobio collatus.

Horum librorum integra collatione utendi copia mihi demum facta est majore editionis meae parte absoluta. Itaque ex iis hic subjicienda putavi, quae addenda viderentur, insertis quae vel emendanda essent vel annotatis adjungenda putarem.

ADDENDA ET EMENDANDA.

LIBER I.

- c. I. §. 1. οἱ ex Aristide addidit Zeune. — §. 3. pro ἐπεί E. F. I. K. ἐπειδή. — §. 9. iidem αὐτῷ συνελέγειτο. ὑπὲρ Ἑλλησπόντου Flor. — §. 10. ξένος ὧν ἐτύγγανεν E. F. I. v. 46. pro IV. l. V. p. 7. l. 19. pro 2, 1. l. 2, 2. — §. 11. alii εἰς f. ἐς (Πεισίδας) i. e. εἰς τὴν τῶν Πεισιδῶν χώραν. v. ad I, 3, 5. v. 34. pro XXXVIII, 5. l. XXXVIII, 15.
- c. II. §. 1. ἤδη πορεύεσθαι αὐτῷ et προεστίηκει E. F. I. pro παρήγγειλε iidem cum Et. H. παραγγέλλει ex superioribus. — §. 2. post φυγάδας male conjeci δ' addendum esse. v. ad I, 10, 18. cl. III, 4, 15. IV, 2, 21. 4, 21. 5, 34. V, 3, 1. 4. 9, 11. VI, 3, 23. VII, 4, 11. — §. 3. l. ἔχων ἄνδρας. — §. 5. παρασάγγας δέ A. B. I. — §. 6. οἰκουμένην καὶ E. F. H. l. ὀπλίτας ἔχων E. F. I. ex §. 3. — §. 8. τὸ εὐρὸς ἐστίν E. F. I. K. L. M. V. Steph. c. asterisco, — p. 13. v. 39. l. χώρα τὰδ' οὐκ. v. 41. post F. dele καί. — §. 13. Ἐντεῦθεν δ' ἐξ. E. F. I. — §. 17. ἐπειδὴ δέ E. F. I. φάλαγγος μέσης I. M. V. 1. 2. φαλ. πάσης K. — §. 18. ἐθαύμασε E. F. I. — §. 21. ἔμειναν A. B. E. F. K. L. M. Flor. — §. 22. οἱ Κίλικες ἐφύλαττον E. F. I. μέγα καὶ καλόν, ἐπίρρυτον E. F. I. cf. Odyss. XIX, 173. — §. 23. l. τέτταρας c. E. F. I. et τῆς Κιλικίας πόλιν c. E. F. I. O. — p. 20. v. 41. l. ἦσαν δ' οὐν. Cf. ad V, 6, 36. — §. 26. ἐπειδὴ ηκον E. F. I. cum iisdem V. τὸν Σύννεσιν, cui nomini nunquam articulum additum me legere memini. — §. 27. ἔδωκε Κύρῳ E. F. I.
- c. III. §. 1. ἔμεινεν ὁ Κῦρος E. F. ἔμεινεν Κῦρος I. — §. 2. εἶτα δέ E. F. — §. 3. ξένος Κῦρος E. I. — §. 6. ὅποι ἂν καὶ I. — p. 25. v. 17. l. πορεύομαι. — §. 9. ἐκείνου ἔτι E. F. I. ἔτι ἡμῖν recte A. B. E. F. I. K. L. M. Flor. — §. 10. ἔπειτα καὶ E. F. I. — §. 21. ἀναγγεῖλαι E. F. I. ex §. 21.
- c. IV. §. 4. τὸ πρὸς τῆς Σ. Flor. ῥεῖ τούτων E. F. I. ἐφρεστήκεσαν A. B. G. I. K. L. M. — §. 5. ταύτης ἔνεκα E. El. F. H. I. M. ὁ Κῦρος τὸν Ἀβροκόμαν Et. F. I. — §. 7. l. διώκει c. E. Et. F. I. V. 1. 3. — p. 36. v. 41. l. jungi non posse. — §. 12. p. 38. v. 12. l. ἐχαλέπαινον. ἔὰν μὴ E. F. I. — §. 15. οὓσιν ὑμῖν E. F. οὓσιν ἡμῖν I. mox l. ἅπαντες c. E. F. I. τοῦμπαλιν sine εἰς F. I.

- c. V. §. 2. οἱ ἄγριοι E. F. et Schaefer. app. ad Bast. ep. crit. p. 60. ἐνίοτε ἐδίωκον E. F. I. mox I. ἔτρεχον θᾶπτον c. E. F. H. I. πλησιάζοιεν οἱ ἵπποι E. Et. F. H. I. S. — §. 3. pro πέτονται O. V. σείονται. — §. 6. σίγκλων et σίγκλος E. H. I. — §. 8. ἐτυχεν ἕκαστος E. F. I. ἐπὶ νίκης E. F. I. an ἐπὶ νίκη leg.? — §. 9. ὡς σπεύδων recepit Jacobsius cl. Alciph. I, 7. p. 28: εὐδηλός ἐστιν ὡς ἅπαντα κοινὰ τὰ πρὸς τοὺς φίλους ἡγούμενος. Assentior. συναγείρεσθαι βασιλεῖ F. I. ἐποιεῖτο F. H. I. — §. 13. αὐτοῦ ἐκέλευσε F. H. I. librariis αὐτοῦ genitivum opinatis. — §. 14. αὐτοῦ ante ὀλίγου omittendum videtur c. A. B. Et. G. K. L. M. Ald., cum etiam collocatio aliquid offensionis habeat. cf. IV, 8, 5. n. ἐκέλευσε F. H. I. ex §. 13. — §. 16. λέγει τὰδε F. H. I.
- c. VI. §. 2. ἐκέλευσεν F. I. idemque §. 4. — §. 3. ὡς φίλιον K. — p. 43. v. 37. l. et infra. — §. 6. εἶναι ἐμοί F. I. — §. 7. ἔστιν ὅτε F. I. mox ὁ δέ omittentes. — §. 8. post ἢ γὰρ ἀνάγκη interrogandi signum ponendum esse conjicit Born. ind. in η. haud scio an male. — §. 10. pro ἐλάβοντο F. V. O. ἔλεγον, E. H. I. ἔλαβον, quod necessarium putabat Porson. — §. 11. Ἀρταπύτου F. H. S. Ἀρματάπου Et. Ἀρτάπου I. O. Ἀρτιάτου V.
- c. VII. §. 2. ἦκοντες αὐτόμολοι π. μ. β. E. F. I. — §. 4. pro πολὺ Jacobf. πολλοί conjicit, quod habent A. B. κραυγῇ πολλῇ E. F. I. τὰ ἄλλα E. F. I. ὑμῶν δὲ δέ (δή) I. — §. 6. l. 34. l. hujusmodi. — §. 9. ἤρετο τὸν K. l. c. E. F. I. Flor. μαχεῖσθαι, ὡς Kῦρε E. F. I. — §. 12. οὗτοι δ' αὖ I. οὗτοι δ' ἂν F. Ἀβροκόμας δὲ ὑστ. E. F. I. — §. 13. δέ post ταῦτα omittunt A. B., fortasse recte. — p. 60. v. 36. l. Vulgo Μηδίας. — §. 17. ταύτῃ μὲν] Μέν spectat quod inde a §. 20. narratur, tertio die pugnam fuisse commissam.
- c. VIII. §. 4. ἔσχε E. F. H. I. — §. 7. πάντες E. F. I. — p. 66. v. 14. dele verba: Caeterum repete ἐπορεύετο. — §. 10. τὰ δὲ δρεπανηφόρα E. F. Suidas. ἐλῶντα καὶ διακόπαντα Brod. ἐλθόντα καὶ διακόπαντα E. F. H. I. O. V. 1. 2. 3. — §. 13. p. 67. v. 36. l. H. μέλει — §. 22. ἢ ante ἢ ἰσχύς habent F. H. I. — §. 26. τὸν ἄνδρα ὁρῶ F. I. O. V. inepte. — §. 27. πεπτωκότα εἶδε F. I.
- c. IX. §. 7. et in annot. leg. σύνθοιτο. — §. 10. αὐτοῖς ante ἐγέροντο habent E. F. I. καὶ ante χάκιον dele c. libris plerisque. cf. ad VII, 7, 42. — §. 11. αὐτῶν K. αὐτῷ G. L. M. Ald. cf. Schaefer. ad Oed. R. 1373. et V, 8, 24. n. — §. 13. προσχωροίη E. Et. F. I. — §. 15. Κῦρον αἰσθήσεσθαι οἶοιτο E. F. bene. — §. 19. ἀποκρυπτομένων E. Et. F. H. I. S. V. male. — §. 24. ἐμοίγε μᾶλλον E. F. I. — §. 31. ἀπέθανον post συντράπεζοι habent F. I.
- c. X. §. 1. εἶναι τῆς ὁδοῦ F. I. — §. 5. οἴχονται F. I. recte. — §. 6. δῆλος ἦν προσίων πάλιν F. I. bene. cf. ind. in adverbia. κατὰ τοὺς Ἑλλ. Et. F. H. I. — §. 10. ἀντίαν A. B. Et. F. G. H. I. K. L. M. Flor. — §. 11. πλέονος A. B. F. H. I. K. L. M. Flor. — §. 15. ἤλασέ τε καὶ F. H. I. — §. 16. ἂν ἔστησαν, O. ἀνέστησαν, leg. ἀπέστησαν, int. τῆς διώξεως. Ineptum est enim ἔστησαν, cum Graecos substituisse jam dictum sit §. 14. παρείη confirmat I. — §. 18. τὸ στράτευμα λάβοιτο Et. F. I. διαδοίη

ADDENDA ET EMENDANDA. xvii

G. I. K. L. M. τετρακόσιαι ὡς ἐλέγετο I. τετρακόσιαι ὡς ἐλέγοντο
F. minus apte.

LIBER II.

- c. I. §. 4. ἡμεῖς νικῶμεν τε Et. F. I. O. V. εἴ τι ἡμῖν F. I. —
p. 91. v. 6. pro ου l. οὐ. v. 18. dele Cf. — §. 6. ταῖς ἀσπίσι ταῖς
ξυλίναις ταῖς F. I. — §. 7. p. 92. v. 17. l. : pro περὶ Et. S. V.
1. 2. 3. et omisso τὰς F. H. I. O. ἀμφί. — §. 10. παραδοίησαν
Et. F. H. I. O. V. — §. 11. l. τῆς ἀρχῆς c. F. I. παρέχοιεν Et.
F. I. — §. 12. οὐδὲν ἐστὶν ἀγαθὸν ἄλλο F. I. καὶ ante ὅπλα
omittunt Et. F. I. ἀγαθὰ ἡμῖν I. ἀγαθὰ ὑμῖν F. O. — §. 16.
οὗτοι post πάντες om. F. H. I. — §. 17. σὺ δὲ πρὸς Flor. for-
tasse l. σὺ δ' οὖν πρὸς. ἃ ἂν F. I. O. V. 1. 3. — §. 18. εἴεν οἱ
Ἕλληνες. ὧδε om. Et. F. I. — §. 19. μηδεμὶα pro μηδεμιάς
Muretus emendavit. — p. 96. v. 23. l. praegressa. — §. 21.
εἰπεῖν ἐκέλευσε F. I. μένουσιν ὑμῖν I. μένουσι μὲν F. Flor. cf. ad
VI, 1, 16. — §. 22. ἀπεκρίνατο ὁ Κλ. Et. F. H. I.
- c. II. §. 3. μετὰ ταῦτα Et. I. ὁ Τίγρης π.] Intelligi Tigrin parvum
(Didsjele) suspicatur Rennell. p. 330 f. ἄνευ πλοίων περάσαι Flor.
καλὰ ἦν ἡμῖν τὰ ἱερὰ I. — §. 5. καὶ λοχαγοὶ F. I. ut §. 8. —
§. 9. οἱ μὲν Ἕλληνες βάντοντες F. I. cf. 5, 37. — §. 11. p. 100.
v. 40. post ἔδοξε adde: Achill. Tat. IV, 6. p. 86, 31: δέομαι δὲ
παρὰ σοῦ χάριτος σοὶ μὲν ὁραδίας, ἐμοὶ δὲ ἀνασώσεις τὴν ψυχὴν. —
§. 12. τὴν γνῶμην etiam F. I. O. — §. 15. καὶ γὰρ καπνός Et.
I. G. L.
- c. III. §. 1. τῶδε I. — §. 6. βασιλεὺς ἦν F. I. ὁ β. ἦν Et. — §. 7.
ἄπασιν F. I. — §. 8. ἐδοκεῖ τὰς σπ. π. ταχύ τε καὶ F. H. I. —
§. 9. κάμοι F. I. — §. 11. ποιησάμενος offert L. πλήρεσιν ὕδα-
τος F. I. — §. 17. πρῶτος A. B. I. Flor. recte. — §. 18. ὑμᾶς
εἰς τὴν Ἑλλάδα F. I. V. Suidas. ἂν οὐκ F. I. τῆς πάσης Ἑλλάδος
F. I. τῆς ἀπάσης Ἑλ. V. τῆς ἄλλης πάσης Ἑλ. Suidas. — §. 23.
βασιλεῖ post οὔτε habent F. I. ἐνεκα βουλοίμεθ' ἂν v. βουλοίμεθα
ἂν F. I. — §. 26. παρέξειν ὑμῖν F. I. παρέξει ὑμῶν Et. ὅπου
δ' ἂν μὴ ἦ πρίασθαι, ut interpretes agnoscas, quorum alii πα-
ρέχωμεν ἀγοράν, quod etiam propter repetitum substantivum su-
spectum est, alii ἦ πρίασθαι addiderint, quod ineptum esse patet.
μὴ ἀγοράν παρέχωμεν F. I.
- c. IV. §. 2. τὸν ante Ἀριαῖον omittunt et τοῖς Ἕλλησι ante τὸν νοῦν
habent F. I. — §. 3. ἂν περὶ παντός F. I. μὴ στρατεύειν I. Sed
v. ann. et adde Arriani exp. II, 21, 3. ἐπ' ἅν K. L. ἐπ' ἅν A. B. F.
H. I. M. Flor. — §. 5. παρέξει ἡμῖν F. I. — §. 6. μάχεσθαι
γε F. I. Flor. — §. 7. Ἕλλησί τε F. I. πολλὰ ἔλεγεν F. G. I. K.
L. M. Flor. — §. 8. ἦκε Τισσαί F. I. ἔχων post σιγάτευμα habent
F. I. — §. 10. ἀπ' ἀλλήλων A. B. G. Flor. Ald. οἱ ante ἀμ-
φότεροι omittunt F. I. K. — p. 115. v. ult. l. admodum. —
§. 12. εἴσω αὐτοῦ F. I. — §. 13. ἐλάττους F. I. Σιττάκη I. —
§. 14. μεγάλου καὶ καλοῦ F. I. — §. 15. ἀνθρωπός τις ἡρώτη-
σεν F. I. — §. 16. εὖνοι I. probante ratione. — §. 17. λῦσαι
ante Τισσαφέρους habent F. I. L. εἰάν pro ἦνπερ F. H. I. —
§. 18. ἐταράχθη σφόδρα καὶ ἐφ. F. I. iidem ἐπιθεμένους. —
τὸ λῦσαι omisso tamen καὶ I. — §. 20. εἰάν δὲ ἡμεῖς F. I. —
§. 21. ὁ Κλ. ταῦτα F. I. — §. 22. ποταμόν om. Et. F. H. I.

XVIII ADDENDA ET EMENDANDA.

εἶτα καὶ G. K. L. M. Flor. Ald. — §. 24. ἐπειδὴ δὲ εἶδεν F. I. ex §. in. — §. 25. τοὺς Ἕλληνας ἐθεώρει F. I.

c. V. §. 2. τῷ Τισσαφέρνει F. I. χορίζει F. I. O. — §. 4. αἰσθεσθαι I. M. (αἰσέσθαι K.) cf. Buttm. Gr. max. II. p. 68. τοιοῦτον οὐδέν F. I. — §. 5. ἀνθρώπους ἤδη F. I. οὐτ' αὖ βουλ. F. I. — §. 7. ἡμᾶς ὄρκοι F. I. — §. 8. τῶν τε ἐπιτηδείων F. I. — §. 9. διὰ σκότους ἢ ὁδός F. I. — §. 10. οἷων ἂν ἐλπίδων ἐμαυτὸν F. I. — §. 12. βούλεται σοι F. I. p. 124. v. 27. pro ἐγὼ I. ἐρῶ. — §. 14. χάριτος ἥς F. I. — §. 15. ἐμοὶ μὲν δὴ I. τίς οὕτως ἐστὶ δεινός F. τίς οὕτως δ. ἐστὶ I. — §. 18. πεδία ἃ ὑμεῖς φίλια ὄντα F. I. inepte. — §. 19. κρεῖττον τοῦ καρποῦ F. I. — §. 21. οὔτε ἀλόγιστοι οὔτε ἡλίθιοι F. I. — §. 24. p. 127. v. 20. pro 4. l. XIV, 5. ποιῆσαι πολεμίους F. I. — §. 25. καὶ ἐγὼ μὲν γε F. ἐγὼ μὲν γε I. ἐμοὶ ἐπιβουλεύεις καὶ F. I. — §. 26. αὖ δηλώσω F. I. — §. 27. ὁ Κλέαρχος F. I. — §. 35. ἄλλοι πολλοί F. G. Flor. Ald. — §. 37. φυλατιζόμενοι τῶν Ἑλλήνων F. I. — §. 39. ἐφ' ἡμᾶς ἐρχεσθε F. I. — §. 41. ἐπὶ τούτοις F. I. — §. 41. συμβουλεύσειν F. συμβουλεύσαι I.

c. VI. §. 2. τὴν ἑαυτοῦ A. B. F. K. L. M. — §. 5. ἀπὸ τούτου δὴ F. I. M. ἤγε τούτους F. I. μέχρι Κυρὸς Et. F. I. — §. 6. μοι δοκεῖ Et. F. I. ἄνευ γ' αἰσχ. G. — §. 7. ἐδόκει εἶναι F. I. — §. 8. κακείνος F. I. *idem* ἢ στρατιὰ αὐτῷ. πειστέον etiam H. I. — §. 12. ἀπέλιπον A. F. G. H. I. K. L. M. Flor. Ald. ἦν καὶ ὤμος F. I. — §. 14. ἐπεὶ δὲ ἦρξ. F. I. ἐπειδὴ ἦρξ. Et. ἤδη μεγάλα F. I. — §. 19. ἦν ἂν φανερός F. G. K. L. M. Flor. Ald. — §. 21. κερδαῖνοι Stob. — §. 22. ὤρετο ὁδόν F. I. et Stobaei cod. A. τὸ δ' ἀπλοῦν καὶ τὸ ἀληθές F. I. τὸ δὲ ἅ. τε καὶ τὸ ἅ. Suidae cod. Leid. ἐνόμιζε om. F. H. I. Steph. — §. 27. παρασχέσθαι A. B. F. K. M. V. 1. 4. Flor. — §. 28. verba ἐτι ὠραῖος ὢν posteriore loco damnat Jacobf. — §. 29. θάνατος δοκεῖ Et. H. I. (δόκει) S. caeteri θανάτων δοκεῖ. — §. 30. οὐθ' ὥς ἐν πολέμῳ κακῶν οὐδεὶς F. I. postea I. ἦστην δέ c. F. I.

LIBER III.

c. I. §. 3. οὕτω μὲν δὴ F. I. — §. 5. ἐπαίτιον A. B. I. K. Flor. et ex correctione M. — §. 7. λῶον F. H. I. εἴη αὐτῷ F. I. — §. 9. ἀποπέμπειν I. ἀποπέμψειν F. cf. ad V, 9, 29. — §. 10. ἤδη πᾶσιν I. — §. 13. ὁποῖον μέντοι ἐστὶν δὴ τό I. μέντοι etiam conjecit Schn.; haud scio quam apte. ad πρῶτον μὲν refertur ἐκ τούτου §. 15. cf. ad V, 9, 5. — §. 16. καλῶς τὰ ἑαυτῶν F. I. — §. 16. παρασκευάσασθαι Et. F. H. I. — §. 18. τοῦ μὴ στρατεῦσαι I. ποτὲ ἐπ' αὐτόν F. H. ἐπ' αὐτόν ποτε I. — §. 20. μή τι πριαίμεθα F. I. — §. 26. λέγει Et. F. H. I. — §. 27. σὺ δέ γε I. — §. 28. ἐπεὶ δέ A. B. F. I. ex §. 29. — §. 29. ἀμύνασθαι F. H. I. Flor. δὲ καὶ πάλιν F. — §. 32. ὅπου δ' ἂν F. ὅπου δ' αὖ I. — §. 33. μέσαι ἦσαν F. I. — §. 36. βλέπουσι Et. F. H. I. ἀθύμως H. I. ἀθύμους Et. F. — §. 41. στρέψη F. H. I. — §. 42. γὰρ δὴ Et. F. I. Stob. ἀντίοι Et. F. H. I. — §. 44. ἀνδρας ἀγαθοὺς A. B. F. I. K. M. Flor.

c. II. §. 1. καὶ ἔδοξεν I. — §. 3. μηδέποτε E. F. I. — §. 4. Κλεάρχῳ τε ὁ. A. B. Et. G. K. L. M. Κλεάρχῳ τε καὶ ὁ. I. Flor. Ald. unde Jacobs et Born. Κλ. γε καὶ ὁ. emendant. — §. 7. ἐπὶ πό-

λεμον E. Et. F. H. I. S. — καὶ ὑμεῖς οἶμαι E. F. I. — §. 9. ὁ
 Ξενοφῶν F. I. — §. 11. ἀφανιοῦντων αὐθις E. Et. F. H. I. S.
 quod quem Born. laudat Spohn. Lectl. Theocr. I. p. 33. interpre-
 tabatur: *in eum statum redacturi urbem quo Athenae nondum*
exstructae erant. Mire. Αὐθις si a Xenophonte profectum est,
 quod dubito ex αὐτοῖς ortum ratus (cf. ad Dionys. p. 132.), signi-
 ficare puto: *deinceps, statim.* cf. ind. et commentatt. m. p. 293 f.
 Jacobs εὐθὺς conjicit. — §. 13. ἔστι μὲν] Ita incepit ac si sub-
 jecturus esset ἔστι δέ. cf. V, 5, 24. — §. 14. ἡμῶν E. F. H. I. —
 §. 16. τὸ δὲ πλῆθος E. F. I. ἔτι ὑμῖν iidem. — §. 19. ἐπὶ γῆς E.
 F. I. πολὺ δὲ μᾶλλον E. F. πολὺ δὲ μ. I. πολὺ δέ τι μ. L. M. non
 male. οἱ ἱππεῖς ἡμᾶς E. F. I. Priscianus. ἐστὶν ἀσφαλέστερον A.
 B. G. K. L. M. Flor. — §. 20. ὑμῖν Τισσ. A. B. E. F. H. I. K.
 L. M. καὶ σώματα A. B. E. F. I. K. M. Flor. — §. 23. εὐδαι-
 μόνας καὶ μεγάλας E. F. I. — p. 159. v. 40. post ὑπηρετοῦν-
 τας adde: ὡς — ἐξεικάζουσιν αὐτοὺς τὴν τούτων χ. E. Et. F. I.
 fortasse recte. — §. 25. μεγίσταις E. F. H. I. — §. 26. οἴκοι
 σκληρῶς ἐκεῖ E. Et. F. I. οἴκοι σκληροὺς ἐκεῖ. Jam probō ἀκλή-
 ρους ἐκεῖ omisso οἴκοι. — §. 27. πρῶτα μὲν E. F. I. — §. 32.
 εἰ δέ τις τι οἶδε τῇ ἄλλῃ (Born. conj. ἄλλῃ πῇ) βέλτιον A. B. K.
 M. — §. 35. male καὶ αὐτοὶ F. H. I. Steph. in. annot. pro II. 2,
 20. l. I, 10, 18. — p. 163. v. ult. adde: cf. VII, 6, 1. — §. 37.
 στρατηγοὶ Et. G. I. K. L. M. ὀπισθοφυλακοῖμεν Et. F. I. Flor. —
 §. 38. ὁρᾷ βέλτιον F. I. vulgaris ordo ex §. 37. repetendus videtur.

c. III. §. 2. καὶ ἐνθάδε δ' εἰμὶ F. I. duabus lectionibus conjunctis.
 ἔχων ex Et. F. H. S. dederunt pro ἄγων. ἔφη et πρὸς post ὡς om.
 Et. F. H. I. male utrumque. — p. 166. v. 36. l. Μετὰ ταῦτα]. —
 §. 6. ἐν τῷ μέσῳ F. — §. 7. οἱ δὲ ἀκοντισταί F. I. βραχύτερον
 A. B. G. K. L. M. Flor. et vett. edd. recte. — §. 19. ὄντας
 post ἵππους habere dicuntur Et. F. H. I.

c. IV. §. 2. ἐνόμιζε F. I. K. — §. 8. τὴν ἀρχὴν ἐλάμβανον F. I.
 ἥλιος δὲ νεφέλην προκαλύψας (ἐαυτοῦ sc.) ἠφανίσθη conjicit Ja-
 cobs. ἐξέλιπον οἱ ἄνθρωποι F. I. — §. 11. λέγεται I. H. —
 §. 13. ἱππέας ἦλθεν F. I. — §. 19. ἐνθάδε F. ἐνθα δέ I. — §. 20.
 τινὰ ἕκαστος A. B. G. K. M. Flor. edd. vett. — §. 21. pro οὗ
 τοι δέ Vweisk. οὕτω δέ conjecit. — p. 175. v. 34. l. Sacopodum.
 v. 38. post sed adde: plerumque. — §. 30. ἱατροὶ I. — §. 33.
 ἐκ χώρας F. I. Flor. — §. 40. ὀπισθεν πολεμίων ἐπιφαινομένων
 F. I. — §. 41. ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἐαυτῶν στο. I. — §. 47. Σωτη-
 ρίδης Et. F. H. I. — ἔχων ἐπορεύετο Et. F. H. I. S. cf. Schae-
 fer. ad Oed. R. 741. μόλις Et. F. H. I. — §. 49. Σωτηρίδην F. H. I.

c. V. §. 2. οἱ πολέμιοι ἐπιφαινοῦνται F. I. — §. 4. ἡνίκα ἐκ τῆς β.
 ἀπήντησαν οἱ ἄλλοι conjecit Jacobs. — §. 7. pro συνῆλθον Et.
 F. H. I. ἐνῆσαν, unde Born. probabiliter conjicit συνῆεσαν. —
 §. 8. pro ὑμᾶς Et. F. I. ἡμᾶς, quod Et. ante διαβιβάσαι, F. I.
 post διαβ. habent. ἂν ἐμοί F. H. I. — §. 9. δέοιτο Et. F. I. Brod.
 βοῦς F. H. I. — §. 10. δ' ἔφη om. F. H. I. — §. 11. ὀλισθα-
 ναι Et. F. H. ὀλισθῆναι I. — §. 14. καὶ οἱ λοχαγοὶ om. Et.
 F. I. — πρὸς ἐαυτοὺς F. H. I. — §. 17. ἀκούσαντες ταῦτα Et.
 F. I. mox iidem οὐδὲν δέ.

LIBER IV.

- c. I. §. 13. πολλοὶ δὲ omisso καί, male. δόξαντα F. S., ut Hell. III, 2, 19. — §. 14. ἐπεὶ Et. F. I. H. ἀφειμένων I. ἀφειμένον F. recte. τὰ μὲν τοι Flor. τὰ μέντοι I. τὰ δέ τι ἀναπ. F. I. — §. 15. γίγνεται χειμῶν F. I. — §. 19. τεθνάτων I. τέθνατον F. recte. — §. 20. πρὸς τὰ ὄρη F. H. I. ἐπὶ τὰ ὄρη Flor. ἀνθρώπων ὄραν ἔξεστί τοι ὄραν I. ἀνθρώπων ὄραν ἔξεστί σοι F. — §. 23. ἐπεὶ Et. F. I. — §. 24. ἐτύγχανε F. H. I. — p. 193. v. 21. I. οὗτος.
- c. II. §. 2. νοῦν ὡς F. H. I. — §. 3. πρὸς τὰς πέτρας παίοντες F. I. — §. 4. τεκμαίρεσθαι F. I. — §. 5. τὸ ἄκρον κατέχοντες F. I. — §. 7. οἱ Ἕλληνες om. Et. F. I. λιπόντες A. B. G. F. I. K. L. M. Malim καταλείποντες. — §. 12. παρεληλύθεσαν I. — §. 15. πᾶσι γενέσθαι F. I. mox corrige αὐτούς. — §. 16. ὁμαλεῖ A. B. confirmante Flor. cf. ad 6, 12. — §. 17. ἀλόμενοι, quod plagula jam typis excusa cum locum discipulis enarrarem conjeci. ἀφίκοιντο L. — p. 198. v. 20. I. ἔξειντο. — §. 27. καὶ ὁπότε F. I. Sed cf. V, 2, 14. 7, 23. ubi eadem varietas. εἶχον ἄλλο F. I. — §. 28. ἀριστοὶ δὲ καὶ F. I.
- c. III. §. 3. ἱππεῖς E. F. I. — ἐλεύθεροί τε καὶ F. I. — §. 8. ἔμειναν F. H. I. M. — §. 10. καὶ ἀριστῶντι τῷ Et. F. I. — p. 203. l. 24. post ἔλεγον inferre: Cf. V, 6, 28. — §. 13. ἐκέλευε F. I. — §. 14. πάσχοιεν κακόν F. I. — §. 17. I. ἐπειδὴ δ' ἦσαν c. Et. F. I. K. M. Flor. — §. 20. τῶν ὀπισθοφυλάκων λαβῶν F. I. ἀποκλείσασθαι Et. F. H. I. — §. 21. ἄνω ἔκβασιν I. — §. 22. ἔχων ante τῶν πελταστῶν om. H. I. ante τάξιν habet F. — §. 23. σφίσι ἐπιόντας F. I. — p. 209. v. 25 f. parenthesesos signo post einrücken collocato v. 27. Enomotarchen lege, — §. 28. I. διαβαίνοντας ex F. I. M. — §. 29. θεῖν εἰς τοὺς π. F. I. θεῖν ἀεὶ εἰς τοὺς π. L. θεῖν ἀεὶ ἐπὶ τοὺς π. Et. καὶ διαβαίνειν ὅτι τάχιστα F. I.
- c. IV. §. 1. συνταξάμενοι ἀμφὶ μέσον ἡμέρας F. I. — §. 4. ἦν αὐτῆς F. I. — §. 7. ἐντεῦθεν δ' ἐπ. F. I. ex §. 3. — p. 210. v. 29. pro Holzlm. I. Schn. praef. p. XVIII. — §. 12. ἔσχιζεν F. I. σχίζειν A. B. G. K. L. M. vet. edd. ἔσχισεν verum esse arguentes. — §. 14. εἰς τὰς κώμας Flor. οὗτοι τῆς ἀτασθαλίας conjicit Jacobs. — §. 19. φύλακας καταλιπόντες F. φύλακα κ. I. — §. 20. ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν βαρβάρων Flor. Sed cf. 5, 1. n. — §. 21. ὁμῶς δὲ καὶ F. I. quasi deinceps statim subjuncturus esset: καὶ ἐάλωσαν οἱ ἀρτοκόποι κ. τ. λ. — §. 22. ἐπειδὴ Et. F. I. ex §. 20. ταῦτα pro πάντα et ἀφίκοιντο pro ἀφικνοῦντο dederunt ex Et. F. H. I.
- c. V. §. 1. pro πρὶν I. προηλθί, F. πρὶν ἤ. — p. 214. v. 29. pro orta sint scribe: ubi plures codd. non exhibent, huc translata sint; πέντε praebet A. vitiose. — §. 5. p. 215. v. 21. I. πῦρ καίοντες] τὸ πῦρ κ. E. Et. F. H. I. O. V. Flor. articulo ex proximis orto. μεταδοῖεν Et. F. H. I. caeteri μεταδιδοῖεν. Mox conjecturam meam egregie firmat I. offerens εἴ τι ἔχοιεν βρωτόν, qui miser si τί post ἄλλο habeat. — §. 8. περιῶν περὶ enotatum video ex F. I. H. S. — p. 216. v. 23. I. ἀγγέλλοντας. — §. 9. πρὸς τῇ κοήνῃ post κώμης habent F. I. — §. 10. πορεύονται F. I. — §. 11. Vereor ne διατελέσαι delendum sit. Cf. ind. in δύνα-

- σθαι 2, — p. 217, v. 24. l. ἀπολείπειν. — §. 17. ἐπύοιεν F, H, I. mox l. σκέτος ἤδη c, iisdem, — p. 218. v. 3. l. τέταρα. — §. 21. ἐπεὶ δέ F, I. ἐπειδὴ sine δέ Flor. — §. 24. ἐαυτὸν F, I. — §. 25. κατέβαινον ἐπὶ κλίμακος E, F, I. — §. 27. πάνυ προ μάλα E, F, I, Suidas, praegressis, — §. 28. αὐτὸν ἐκέλευε F, I. — §. 30. πρὸς Χειρίσοφον E, F, I. — §. 32. l. ἐπικύβαντα. — §. 33. κακέινους F, I. — §. 35. ὁ Ξενοφῶν Et, K, L, M, Flor. παλαιότερον F, I. — §. 36. πολὺ F, H, I, ἕως τῆς γαστροῦ Et, F, I.
- c. VI. §. 1. δίδωσι Et, F, I, ἡγήσοιτο F, H, I. inepte, — §. 2. ἡγαγεν Et, I, — §. 3. τότε δὴ Et, F, H, S. τό τε δὴ I. — §. 4. ἐπορεύθησαν ἐπὶ σταθμούς F, I. εὖρος πλεθριαῖον Et, F, H, I. — §. 5. Ταόχοι I, K, L, M, pariterque 7, 1, — §. 6. εἰς πεντήκοντα Et, εἰς τριάκοντα F, H, I. mox l. καὶ τοῖς ἄλλοις c, Et, F, I, M. quamquam scriptor paulo negligentius sic loquitur ac si post σταδίου addidisset; καὶ εἰς τὰ πλάγια παρήγαγε τοὺς λόχους, quod vereor ne exciderit. — §. 7. συνεκάλεσε στρατηγούς F, I, cf. ad III, 5, 7. — §. 9. l. ἐπὶν τάχιστα Et, F, I. ἡμᾶς ὁρῶντες F, I. Iidem θαρσάλεώτεροι, recte. — §. 11. οὐδαμοῦ E, Et, F, I. κατὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν I. κατ' αὐτὴν τὴν ὁδὸν E, Et, F, recte. ἢ δυναίμεθα F, ἢ δυναίμεθα I. ἢν δυναίμεθα Et, caeteri ἢν δυναίμεθα. — §. 12. μᾶλλον E, F, H, I. ὡς μᾶλλον caeteri; ἰὼν μ. conjicit Jacobs. — §. 13. καὶ κλέψαι δ' οὐκ E, I. καὶ κλέψαι οὐκ F, — §. 16. καγὼ F, I. τοὺς Ἀθηναίους ἀζούω F, I. — §. 17. γυμνήτες Et, H, I, Suidas; caeteri γυμνῆται, νέμεται αἰξί Et. (γέμεται) F, H, I. εἰς περ F, I. — §. 18. ἐλπίζω δέ E, F, I. ἡμῖν εἰς τὸ ἶσον F, et fortasse I. — §. 19. καὶ λιπεῖν F, I, recte; καταλιπεῖν A, B. καταλείπειν G, K, L, M, edd, vett. — §. 20. ὁ Χῖος F, I. — §. 21. σταδίους F, I. — §. 24. ἀλλήλων Et, F, I. inepte. — §. 26. ἐπὶ τῇ ὁδῷ Et, F, I, recte. cf. ind. in ἐπὶ H, 2. ἐπεὶ A, B, F, G, K, L, M. edd, vett.
- c. VII. §. 2. πρὸς χωρίον F, I. Sed cf. ind. §. 480. a. mox l. ἀπέκαμνεν c, Et, F, H, I, S, p. 229. v. 20. l. ἀλλ' ἀπότομος. — §. 4. πάροδος ἐστίν F, I. — §. 7. εὐθύς F, I. — §. 8. ἡ ἡγεμονία I. — §. 9. l. ἐφίστασαν. male Et, F, H, I, ὑφίστασαν. ἀσφαλῶς F, I, recte. — §. 10. ἐπειδὴ Et, I. — §. 11. παραδράμη F, I. — οὔτε τόν, quod dedi, F, I. — §. 12. εἰσέδραμον Et, F, H, I, S. V. 2. caeteri εἰς ἐπέδραμεν, fortasse recte. Mox male ἐτι om. Et, F, H, I, S. — §. 13. Αἰνεῖας Στυμφάλιος F, I. recte, Praegressum καὶ scriptor sic videtur usurpasse ac si ἀποδνήσκει subjecturus esset. ὡς κωλύσων F, I. — §. 16. αὐτοὺς ὀψεσθαι F, I. — §. 21. F. et I. tantum ἱερὸν om, δὲ τῷ ὄρει ἦν F, I, iisdem κραυγὴ πολλή F, I. — §. 22. καὶ tam ante ἐμπροσθεν quam ante ὀπισθεν om, F, I, iisdem δασειῶν. — §. 23. πλείων F, I. — §. 26. δερμάτων πλῆθος F, I, Suidas. — §. 27. οἱ Ἕλληνες ἀποπέμπουσι F, I.
- c. VIII. §. 1. ἐντεῦθεν δ' ἐπ. F, I. τέ om. F, I. et χώραν c, G, K, L, M, — §. 2. διαβῆναι F, I. — §. 3. ἐξικνοῦντο δὲ οὐ E, I. omisso οὕτως οὐδέν pro οὐδένα F, I. — §. 9. συλλεγεῖσιν ante ὅπως habent F, I. — §. 11. ἔπειτα ἦν F, I. ἐμπροσθέντων iisdem; recte, — §. 12. πρῶτοι pro πρῶτον dedit Steph. — §. 13. ἦν τέ πη εἰς Steph. — §. 16. τῆς τῶν πολεμίων φιλ. ἔξω γεγόμενοι F, I. — p. 240. v. 30. post S, l. διεσπάρθησαν et v, ult. adde:

XXII ADDENDA ET EMENDANDA.

IV, I, 20. — §. 19. ἑστρατοπεδεύοντο F. I. — §. 20. ὁρθῶς Et. H. I. ὁρθῶς L. — §. 21. ἣν ἀθυμία Et. F. I. — §. 22. παρὰσάγγας ἐπτά F. I. — §. 24. pro δὲ καὶ F. H. I. S. γὰρ δὴ καί, fortasse recte.

LIBER V.

c. I. §. 3. εὖ λέγει F. Flor. εὖ λέγειν I. — §. 4. εἴπερ Et. F. I. — §. 5. ὅσα μοι οὖν F. I. — §. 6. ὀλίγοις τισίν F. I. recte. ἡ δὲ χώρα iidem. — §. 8. καὶ βοηθῆσαι I. mox c. F. ἄν omittens. — §. 9. ἐννοεῖτε δέ I. Deinceps I. καὶ τόδ', ἔφη. — §. 12. ἐνεκέν F. I. — §. 14. I. ὁδοιπορεῖν c. Et. F. I. et Steph. — §. 15. συλλέγειν F. I. Sed v. ind. in συλλαμβάνειν.

c. II. §. 1. στρατόπεδον pro στρατεύμα E. F. H. I. κατέλιπε φυλάττειν E. F. I. — §. 2. φίλια F. — §. 3. λαμβάνειν E. Et. F. I. πρὸς τὸ χωρίον ex §. 4. huc translata putat Jacobs. — §. 8. θέσθαι ἐκέλευσε I. ἀναγαγεῖν Et. I. ἀντάγειν E. F. — §. 9. ἀπαγαγεῖν E. F. I. — §. 13. καὶ οἱ ὑπολ. E. F. I. — §. 25. ἐτιμόνον E. Et. F. ὅτι μ. K. — §. 26. ἐν τῇ ἐξόδῳ E. Et. F. I. — §. 29. λαβὼν δέκα ἔμενε F. H. I. S. — §. 30. ἤδη ἱκανόν F. I. — §. 32. ἀνεχώρουν Et. F. H. I. ἀφίχοντο Et. F. I.

c. III. §. 9. βωμὸν καὶ ναόν F. I. iidem καὶ τὸ λοιπὸν δέ et σκηνώσιν. — §. 10. χώρου F. I. iidem cum Flor. τὰ δὲ καὶ ἐκ, recte. — §. 11. ἱερῷ χώρῳ Et. F. H. I.

c. IV. p. 261. v. 38. post G. et adde: F. G. I. K. L. M. Flor. — §. 6. ἠδικήσασιν I. — §. 12. οἶον χοροί F. Steph. — §. 13. ἐγγύτατα Et. F. H. I. — §. 14. ἐπορεύοντο ἄδοντες F. I. — §. 20. ἄπερ ἡμῖν F. H. I. — §. 24. ἐπειδὴ F. I. — §. 30. ἔλιπον Et. — §. 33. οὗτός σφισιν F. I.

c. V. §. 2. παρὰ Τιβαρηνῶν F. I. — §. 3. ἀποικίαν, ὄντες ἐν Et. ἀποικίαν, ὄντας δ' ἐν F. I. — §. 7. ἐν τούτῳ Et. I. — §. 14. ἐπεὶ Et. F. I. — §. 17. Ταόχους καὶ Χαλδαίους F. I. — §. 19. Suspicaris τῶν αὐτῶν, nisi articulum hic omissum esse statuendum est, ne quis ab ὁ αὐτός derivet. φίλοι Et. F. I. L.

c. VI. §. 6. ἡ χώρα om. Et. F. I. — §. 9. εἰ — δυνήθεϊτε I. prius etiam Et. — §. 11. τὴν Σινωπέων τι χώραν κακὸν ἐργ. F. τὴν Σ. τὴν χ. κ. ἐργ. I. — §. 14. πέμπειν ἐκέλευον F. I. — §. 15. ὀπλίτας πολλούς F. I. iidem δέ καὶ πελταστὰς πολλούς. — §. 16. αὐτῷ ἐδόκει F. I. — §. 20. ὡς ante οἴκαδε inferunt Et. F. H. I. S. ὅποι A. B. F. H. K. L. M. Flor. et paulo post pro ὅπη ἄν βούλησθε F. I. ὅπη ἄν βούλοισθε caeteri ὅπη βούλεσθε. — §. 21. Εὐρύμαχον I. Flor. ταῦτα ante ἀκούσ. om. Et. F. I. τὸν Τιμασίωνα F. I. — §. 22. I. προστατεῦσαι. — §. 31. παύομαι F. I. — p. 286. v. 18. I. in Mid. et v. 22 f. deberi. Cyrop. — §. 33. ὅπερ pro ἄπερ dedit Schaefer. Mox malim ἀπολείπων. Cf. §. 34. — §. 35. ἐδεδείκεσαν I. μισθοφορίας F. I. — §. 36. μισθοφορίαν E. F. I. iidem πάντες et μεταμελοῖν; μεταμέλει A. B. K. M.

c. VII. §. 3. ἠσθάνετο Ξεν. Et. F. I. — §. 6. δ' ἔφη ἵστε I. δ' ἐφησθε H. ἄν δύναίτο F. I. — §. 7. Jacobs. conjicit: καὶ αὐτὸς λέγετε, ὅταν ὁ Βορρᾶς πνέῃ, καλὸν πλοῦν εἶναι ὡς ἀπελθεῖν εἰς τὴν Ἑλλ. — §. 12. G. L. καὶ φίλων. καὶ ante καταφρονηθῶμεν

ADDENDA ET EMENDANDA: XXIII

- del. cenfet Jacobs.; male. — §. 13. ταῦτα καλῶς ἔχει F. v. κ. ἔχοι I. — §. 32. ὑμῖν δοκεῖ F. I. πῶς ἂν ἦ — θύσωμεν *ibidem*. — §. 34. εἴ τις ἄλλο τι conjicit Jacobs.
- c. VIII. p. 298. v. 32. l. clarioribus. — §. 4. σέ τι I. — §. 6. leg. puto ἀγαγών. — §. 11. καὶ γὰρ καὶ A. B. — §. 23. ὁ πύ-
κτης] Cf. Curt. IX, 7, 16. — §. 25. ὄντα ἀγαθόν F. I.
- c. IX. §. 7. l. μετὰ τοῦτο. — §. 8. p. 308. v. 17. l. τὸν λησιτήν]. — §. 12. καὶ σκευάσας Flor. — §. 18. καὶ μᾶλλον ἂν χρ. conjicit Jacobs. — §. 20. πῇ μὲν I.
- c. X. §. 1. Ἰασόνιον hodie *Jasun* auctore Jauberto c. XLII. *Born.* in v.

LIBER VI.

- c. I. §. 1. De duplici genitivo v. Matth. Gr. §. 380.
- c. IV. §. 7. Post προδότην nonnulla intercidisse puto quibus Clean-
drum fugisse dictum fuerit. Ostendit hoc quae sequitur καὶ par-
ticula. Cf. V, 7, 22.

LIBER VII.

- c. II. §. 27. αὐτὸς δέ F. I.
- c. III. p. 388. v. 42. pro fortasse recte l. alioqui non male.
- c. V. p. 408. v. 33. post Τήρῳ adde: tamen.
- c. VI. p. 413. v. 25. l. Πολυνεῖχος.
- c. VII. p. 429. v. 39. pro altero οὐ l. οὐδέ.
- Saepius vel mea vel operarum culpa falsos numeros editos rep-
peri. Ita p. 4. v. 18. l. IV, 5, 14. v. 30. l. II, 3, 8. — p. 6. v.
18. l. VII, 28 f. et Thuc. VIII, 28. v. 46. l. V, 8, 23. — p. 7. v.
19. pro 2, 1. l. 2, 2. v. 34. l. XXXVIII, 15. — p. 30. v. 11. l. III,
1, 19. — p. 36. v. 44. l. VII, 8, 9. — p. 45. v. 13. dele VII,
4, 19. — p. 49. v. 16. l. VII, 6, 18. — p. 56. v. 22. l. I, 9,
29. — p. 62. v. 26. l. Matth. §. 299. et v. 42. Matth. §. 502. —
p. 67. v. 42. l. III, 1, 30. — p. 80. v. 34. ante VII, 4, 4. in-
fere Anab. — p. 85. in ann. ad ποιήσασθαι ὁπ. τ. π. l. Cf. VI,
3, 18. 25. VII, 8, 16. — p. 91. v. 15. l. I, 2, 20. — p. 113. v.
43. l. V, 7, 7. et Oed. C. 97. — p. 117. v. 42. l. IV, 1, 1. —
p. 140. v. 30. l. II, 3, 10. — p. 146. v. 25. l. §. 29. — p. 149.
v. 28 f. l. 4, 46. — p. 158. v. 22. l. cl. 1, 42. — p. 159. v. 35.
l. 388, b. — p. 163. v. 38. l. II, 6, 30. — p. 164. v. 41. l.
p. 706. — p. 167. v. 29. l. §. 5. — p. 169. v. 28. l. I, 6, 9. —
p. 202. v. 28. l. Cf. ad I, 8, 2. — p. 223. l. 39. l. VII, 8, 25. —
p. 227. v. 39 f. l. V, 9, 31. v. ult. l. I, 2, 3. — p. 273. v. 39.
l. VII, 8, 25. — p. 274. v. ult. l. II, 5, 38. — p. 353. v. 33.
l. II, 3, 22. — p. 356. v. 23. l. II, 3, 22. — p. 357. v. 24. l. II,
3, 22. — p. 390. v. 37. l. cl. I, 1, 18. — p. 476. b. v. 26. l. IV,
8, 13. — p. 477. a. v. 47 f. l. V, 7, 15. 8, 8. 11. 13. 18. 23.

Aliquoties peccatum est in tonis. Ita typotheta, vir acutissimus,
me frustra obluctato pro circumflexo acutum posuit in verbis γῆ
p. 107. v. 32. πᾶσι p. 204. v. 14. χρῖσμα p. 210. v. 19. εἰσπῖπτον
p. 368. v. 7. Nec morem gessit emendanti ἐξέσται p. 163. v. 29.
ἔστιν p. 165. v. 2. διάσχη p. 174. v. 3. πελτιάσις p. 192.
v. 34. τούτω p. 223. v. 3. παγγάλεπον p. 254. v. 7. et 22. παρα-
γενέσθαι p. 279. v. 18. πρώτην p. 372. v. 2.

XXIV ADDENDA ET EMENDANDA.

In distinctione quae sensum turbent pauca tantum peccata animadverti. Altamen p. 193. v. 2. post Ἀρ-
κὰς comma omissum et p. 229. v. 17. pariterque p. 371.
v. 17. post δικάως colon commate permutandum p. 283.
v. 8. comma post νομηνίας sublatum ante ἀπό collocan-
dum (cf. §. 31.) et p. 287, 4. comma del. est.

In indice crucis signum addas vocabulis αὐλῶνες,
διαχωρεῖν, διαφθέρειν, δόρπιστος; stellae, verbo διέναι.
P. 476. a. v. 14. ante viribus inferre: οὐδ. Quod
pluribus locis lectiones in annotationibus probatae in
textu non comparent, relictis vulgaribus, ludimagistro
muneris officiis omnium occupatissimo condonabunt qui
hac editione utentur. Restat ut moneam minoris Mat-
thiaei Grammaticae, ad quam tironum causa ablegavi,
altera editione demum a secundi libri initio me uti po-
tuisse.

Scribebam Bernburgi mense Decembri MDCCCXXV.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ
ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

CAPUT I.

ΔΑΡΕΙΟΥ καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίνονται δύο, πρε- 1
σβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κῦρος. Ἐπεὶ δὲ
ἡσθένει Δαρεῖος καὶ ὑπώπτενε τελευτήν τοῦ βίου, ἐβού-

λόγος πρῶτος] Hanc inscriptionem, cui librarii notio-
rem sibi: βιβλίον πρῶτον substituerunt, et hic et in reliquorum initiis libro-
rum, constanter servavit cod. optimus, H.

1. Δαρείου] Darius II f. Dariaeus (Ctes. Pers. 48. cl. Grotefend.
ap. Heeren. Ideen I, 1. p. 586 ff.), qui antequam rex factus est,
Ochus nominatus erat (Ctes. l. l.), regnavit inde ab Ol. 89, 1.
usque ad 93, 4. (Diod. XII, 70. XIII, 108. aliter Ctes. l. l. 56.)
et ex Parysatide liberos suscepit tredecim, qui tamen quatuor
filiis exceptis mature defuncti sunt (Ctes. l. l. 49. cl. Plutarch. Ar-
tox. 1.). Horum quod Xen. duos tantum memorat, statuendum
videtur ab eo tantum nominatos esse quorum notitia ad lecto-
res suos pertineret.

γίνονται παῖδες] Huic collocationi praetuli exquisitiorem quam
praestant testes vetustissimi Lucian. de conscr. hist. 23. et Plut. l. l.
eam imitatus. De dictione γίνεσθαι τινος v. Matth. Gr. Gr.
§. 373. Praefens historicum, quamquam non in secundaria oratio-
nis parte (interprr. ad Soph. Phil. 371.), admodum frequentat vi-
vidior Graecorum sermo. Soph. Antig. 1174: καὶ τίς φρονεῖ; τίς
δ' ὁ κείμενος; λέγε. cf. Oed. T. 113. 118. Anab. I, 7, 16. cl. III,
4, 12. 2, 8. V, 3, 5. 8, 9. VII, 5, 11. Matth. §. 504. Buttm. §. 124.
n. 6. et eund. ad Philoctet. 727.

Ἀρταξέρξης] Proprium ejus nomen erat Arsaces f. Arsacas (Ctes.
49. 57.) vel Arficas (Plut. l. l.), quod regnum adeptus communi
Asiaticorum regum more (interprr. ad Curt. VI, 6, 13. cl. Heeren.
l. l. I, 1. p. 418 f.) nomine honorifico permutaverat. Est autem
Artaxerxes ὁ μέγα ἀρχῆος (Herod. VI, 98. cl. Grotef. l. l. p. 590.).
Caeterum a Graecis Μνήμων cognominatus est regnavitque usque
ad Ol. 104, 3. (Diod. XIII, 108. XV, 93.).

Κῦρος] ἀπὸ Κύρου τοῦ παλαιοῦ τὸ ὄνομα ἔσχεν, ἐκείνῳ δ' ἀπὸ
τοῦ ἡλίου (Persice Khor) γενέσθαι φασί Plut. l. l.

τελευτήν] Haec vox videtur ex eorum esse numero in quibus
usus omissionem articuli concefferit: qui quamquam additus est
I, 9, 30. tamen II, 6, 29. non videtur recipiendus fuisse. Cf. Plat.
Legg. VI p. 768. a: ἀρχὴν τε εἶναι χρὴ τῆς τοιαύτης δίκης καὶ τελευ-
τὴν εἰς τὸν δῆμον ἀποδιδόμενον. De re v. Hellen. II, 1, 8 f. et
de auth. p. 15.

2 λετό οἱ τῷ παῖδε ἀμφοτέρω παρεῖναι. Ὁ μὲν οὖν πρεσβύτερος παρῶν ἐτύγγανε· Κῦρον δὲ μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἧς αὐτὸν σατράπην ἐποίησε καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἀθροίζονται. Ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος λαβὼν Τισσαφέρνην ὡς φίλον· καὶ τῶν Ἑλλήνων δὲ ἔχων ὀπλίτας ἀνέβη τριακοσίους, ἄρχοντα δὲ αὐτῶν Ξενίαν Παρράσιον.

3 Ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος καὶ κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης, Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον

2. σατράπην] V. I, 9. 7.

ἐποίησε-ἀπέδειξε] *fecerat - constituerat. Zeun.* Cf. Matth. §. 498. n. Buttm. §. 124. 3. Facta res Ol. 93, 1. Hellen. I, 4, 2 ff. Καὶ στρατηγὸν δέ Weisk. intelligit quasi dictum fit καὶ ἧς ἀρχῆς στρ. Sed ita scriptor αὐτὸν non repetiisset. Eodem modo relativae enunciationi adjuncta est libera Plat. legg. III. p. 683. a: ἡκεῖ γὰρ ἐπὶ τὴν εἰς Λακεδαιμόνα κατοίκησιν αὐτήν, ἣν ὑμεῖς ὀρθῶς ἔφατε κατοικεῖσθαι καὶ Κρήτην ὡς ἀδελφοῖς νόμοις. Crit. 5. p. 45. e: οἵτινές σε οὐ διεσώσαμεν οὐδὲ σὺ σαυτόν. Cf. I, 4, 9. Thuc. II, 41. et de auth. p. IV. praef. De καὶ-δέ v. ind. Ad rem quod attinet, in singulis regni partibus loci quidam (σύλλογοι Cyrop. VI, 2, 11. Oecon. IV, 6.) constituti erant ad quos quotannis convenirent illarum regionum milites quorum recensum vel rex ipse ageret vel ejus legati (Oec. l. l.). Belli tempore eorundem στρατηγός f. κάρανος (Hell. I, 4, 3.) mitti solebat (Herod. V, 25. VII, 135. Thuc. VIII, 5. Hell. III, 2, 13.). Cyrum pater fecerat στρατηγὸν τῶν κάτω f. τῶν ἐπὶ θαλάττῃ (Plut. et Hell. II, 11.), quo nomine significati esse videntur οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἄλυσ ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες (Herod. V, 102.). Eorum σύλλογος erat Καστωλός f. Καστωλοῦ πεδῖον (cf. ad. 2, 11., Lydiae oppidum incerti situs (Schn. ad Hell. I, 4, 3.).

λαβὼν Τισσ. ὡς φίλον] *assumpto itineris socio Tissapherne, Cariae satrapa* (Hell. III, 2, 12. 4, 12.), *quem* (inductus hominis versuti simulatione) *amicum sibi putabat.* (Eadem vi ὡς usurpatur V, 2, 30: ἐφοβοῦντο ὡς ἐνέδραν οὔσαν. et VI, 4, 1: ἀνέμενον-τὰ πλοῖα ὡς ἤξοντα.) At ille infestus erat Cyro propterea, quod huic Darius στρατηγίαν ipse ereptam dederat. V. Commentatt. meas p. 352. f. n. 11.

τῶν Ἑλλήνων] quibus Cyrus mercede conductis praefidiis utebatur. V. §. 6. et 2, 1.

ἀνέβη] Poterat abesse. Sed similis repetitio 2, 1. 10, 3. II, 3, 13. III, 2, 29. al.

Παρράσιον] Parrhafii teste Strab. VIII, 8. p. 226. antiquissimus Graeciae populus in meridionali Arcadiae parte circa Sciritidis fines (Thuc. V, 33.) et Lycaeum montem (Pausan. VIII, 38.) incolebant. Urbs Parrhafia memoratur Hom. II. II, 608. Parrhafiae Hellen. VII, 1, 28. ubi tamen v. Schn.

3. κατέστη εἰς τὴν β.] *rex factus est.* Eodem modo loquitur Cyr. V, 2, 27. cf. ib. I, 5, 7. IV, 1, 1. et Matth. §. 578.

διαβάλλει] Eadem temporum consecutio I, 5, 12. 8, 25. V, 8, 9. VII, 3, 7. De re cf. Plut. Artox. 8. et Ctes. Perf. 57.

πρὸς τὸν ἀδελφὸν ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ. Ὁ δὲ πείθεται
 τε καὶ συλλαμβάνει Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν· ἡ δὲ μήτηρ
 ἑξαίτησαμένη αὐτὸν ἀποπέμπει πάλιν ἐπὶ τὴν ἀρχήν. Ὁ 4
 δ' ὡς ἀπῆλθε κινδυνεύσας καὶ ἀτιμασθεὶς, βουλεύεται
 ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἣν δύνηται,
 βασιλεύσει αὐτ' ἐκείνου. Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ
 ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ, φιλοῦσα αὐτὸν μᾶλλον ἢ τὸν βασιλεύον-
 τα Ἀρταξέρξη. Ὅστις δ' ἀφικνοῖτο τῶν παρὰ βασιλέως 5
 πρὸς αὐτόν, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο ὥςθ'
 ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους εἶναι ἢ βασιλεῖ. Καὶ τῶν παρ'
 ἑαυτῷ δὲ βαρβάρων ἐπεμελεῖτο ὡς πολεμεῖν τε ἱκανοὶ εἴη-
 σαν καὶ εὐνοϊκῶς ἔχοιεν αὐτῷ. Τὴν δὲ Ἑλληνικὴν δύνα- 6

- ὡς ἀποκτενῶν] Buttm. §. 131. 3. Matth. §. 568. cl. II, 3, 29. 6,
 2. VII, 6, 1. III, 2, 11. IV, 3, 3. 24. al.
 4. ἐπὶ τῷ ἀ.] Et. ὑπό, quod praetulit Schn. ind. in ἐπὶ. At ita pro
 μήποτε scribendum erat μηκέτι. Nam ὑπό τινι εἶναι est alicui sub-
 jectum esse ita ut universa conditio spectetur; ἐπὶ τινι εἶναι in ali-
 cuius potestate esse ita ut quidquid velit te facere possit. V. Cyr.
 IV, 2, 13. infra V, 5, 20. cl. III, 1, 13. 17. 18. 35. V, 8, 17. quo
 sensu ὑπεχείριον γίνεσθαι dictum III, 2, 3. et VII, 6, 43. Est igitur
 sensus: deliberavit quomodo caveret ne postea unquam in
 regis potestate esset nec periculum subiret aut ignominia affi-
 ceretur. Caeterum vera huius ἐπανάστασεως causa in eo quae-
 renda quod Cyrus regnandi cupiditate ductus fratre βασιλικώτε-
 ρον se putarit (Plut. l. l. 6. cl. Anab. I, 9, 1 ff.) et vel ideo sibi
 regnum deberi censuerit quod Ἀρσίκας μὲν ιδιώτῃ, αὐτὸς δὲ βα-
 σιλεύοντι Δαρείῳ γένοιτο (Plut. l. l. 2. cl. Herod. VII, 3.).
 ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ] Ὑπάρχειν interdum dicitur de civitatibus
 quarum favor et auxilium alicui suppetit. V. V, 6, 23. Hell.
 VII, 5, 5. Eodem modo hic videtur intelligendum esse.
 5. ὅστις-πάντας] Cyrop. III, 3, 67: ἱκετεύουσι πάντας ὅτῳ ἐν-
 τυγχάνοιεν. Cf. Matth. §. 475. Pro ἀφικνεῖτο ex A. B. Et. ἀφι-
 κνοῖτο edidi. Cf. II, 6, 13. Matth. §. 527. Buttm. §. 126. n. 6.
 Τῶν παρὰ βασιλέως noto attractionis genere dictum pro τῶν παρὰ
 βασιλεῖ παρὰ βασιλέως. Cf. II, 4, 24. VI, 4, 24. Buttm. §. 138.
 I, 8. Matth. §. 596. Βασιλεύς de rege Persarum dictum quasi no-
 men proprium est et articulo solet carere. §. 8. 2, 4 f. 27. 3, 1. 21.
 5, 9. 7, 12. al.

Καὶ τῶν παρ' ἐ. δὲ β. ἐπ. ὡς] Per attractionem dictum pro
 ἐπεμελεῖτο ὡς οἱ βάρβαροι. Cyr. VII, 2, 16: τούτων-ἐπεμελήθη
 ὡς τύχοιεν πάντων τῶν καλῶν. Agel. 1, 21: ἐπεμέλετο καὶ τού-
 των ὅπως συγκομίζοιτό ποι. Cf. Matth. §. 295. Buttm. §. 138.
 I, 6. Οἱ παρ' ἑαυτῷ sunt imperio suo subjecti. Cf. 5, 16. IV,
 3, 29. cl. II, 6, 8. 13.

6. Τὴν δὲ Ἑ. δύναμιν] Haec cum nondum commemorata sit offen-
 daris articulo. Sed scriptor in mente habuit: clarus ille exerci-

μιν ἤθροιζεν ὥς μάλιστα ἐδύνατο ἐπικρουπτόμενος, ὅπως
 ὅτι ἀπαρασκευαστότατον λάβοι βασιλέα. Ὡς οὖν ἐποιεῖτο
 τὴν συλλογὴν· ὅποσας εἶχε φυλακὰς ἐν ταῖς πόλεσι, παρ-
 ἡγγεῖλε τοῖς φρουράρχοις ἐκάστοις λαμβάνειν ἄνδρας Πε-
 λοποννησίους ὅτι πλείστους καὶ βελτίστους, ὥς ἐπιβου-
 λεύοντος Τισσαφέρους ταῖς πόλεσι. Καὶ γὰρ ἦσαν αἱ
 Ἰωνικαὶ πόλεις Τισσαφέρους τὸ ἀρχαῖον, ἐκ βασιλέως
 δεδομέναι· τότε δ' ἀπέστησαν πρὸς Κῦρον πᾶσαι πλήν
 7 Μιλήτου. Ἐν Μιλήτῳ δ' ὁ Τισσαφέρης προαισθόμενος

*tus Graecus, quo adjutore Cyrus usus est, cujusque res ge-
 stas hi libri persequentur. Caeterum jam hac aetate Persae sae-
 pius Graecos mercede conduxisse videntur. Cf. Thuc. III, 34. et
 ad V, 10, 10.*

ἀπαρασκευαστότατον] al. ἀπαρασκευότατον.

ἐποιεῖτο τὴν συλλογὴν] v. ind. in ποιεῖσθαι.

ὅποσας-ἐκάστοις] i. e. πασῶν τῶν φυλακῶν αἷς εἶχεν ἐν ταῖς
 πόλεσι τοῖς ἐκασταχοῦ φρουραρχοῦσιν παρήγγειλεν. Eadem
 enunciatorum ratio IV, 5, 13. V, 4, 30. et Oecon. IV, 5: ἐξ ὅπο-
 σων περ ἐθνῶν δασμοὺς λαμβάνει, τέταχέ τῳ ἀρχοντι ἐκάστῳ εἰς
 ὅποσους δεῖ διδόναι τροφήν. Civitates intelligi Ionicas, quas La-
 cedaemonii Persis prodiderant (v. Commentatt. m. p. 358 f.), mox
 declaratur. Caeterum φρουρούς, per quos mercede conductos
 Persarum reges urbes arcesque tenere solebant (Oec. IV, 6. Cyr.
 VIII, 6, 1 ff.) hac aetate satrapis paruisse, qui ex Cyri majoris insti-
 tuto tantum rerum civilium curam habuerant (Cyr. l. l. ibique
 Schn.), etiam ex Hell. III, 1, 15. colligi potest.

Πελοποννησίους] Nam hi, imprimis Arcades, propter virtutem
 quaerebantur. V. ad V, 10, 10.

ὥς ἐπιβουλεύοντος] i. e. λέγων f. προφασίζόμενος ὅτι ἐπιβου-
 λεύοι. Cf. 11, 3, 8. III, 4, 3. al. Buttm. §. 132. n. 5. Matth.
 §. 568 f. cl. §. 11.

ἦσαν] Quemadmodum ubi de re cito peracta sermo est saepe in
 narratione aor. pro plusquamperfecto usurpatur, ita etiam non
 raro imperf. pro plusqpf. legitur ubi res quae vel diutius duraverit
 vel saepius repetita sit significatur. V. §. 8. I, 2, 22. n. 4, 2.
 II, 1, 6. VI, 1, 22. Commentatt. m. p. 304. cl. I, 6, 10. III, 4, 10.

ἐκ β. δεδομέναι] Eodem modo ἐκ pro ὑπό (VII, 7, 1.) legitur
 Hell. III, 1, 6: ἐκείνῳ αὐτῇ ἡ χώρα ἐκ βασιλέως ἐδόθη. Cf. Matth.
 §. 574. extr. Facta res est Ol. 91, 4. V. Thuc. VIII, 5.

ἀπέστησαν] al. ἀφεστήκεσαν, quod interpretamentum videtur
 esse. Cf. §. 2.

7. Ἐν Μιλήτῳ] Junge cum βουλευομένους, ad quod subaudi τινάς.
 Cf. ad I, 3, 14. et II, 3, 23. Ita commode haec conciliari possunt
 cum iis quae I, 9, 9 f. narrantur. Nam statuendum videtur, cum
 factio quaedam, optimatum, ut opinor, Cyro urbem tradere co-
 nata, expulsa esset, postmodum, urbe oppugnata, reliquos Mile-
 fios Cyri partes amplexuros fuisse, si exsules prodere vellet.

τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, ἀποσιῆναι πρὸς Κῦρον, τοὺς μὲν αὐτῶν ἀπέκτεινε, τοὺς δ' ἐξέβαλεν. Ὁ δὲ Κῦρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας συλλέξας στράτευμα ἐπολιόρκει Μίλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν καὶ ἐπειρᾶτο κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. Καὶ αὕτη αὖ ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροίζειν στράτευμα. Πρὸς 8 δὲ βασιλέα πέμπων ἡξίου ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ δοθῆναί οἱ ταύτας τὰς πόλεις μᾶλλον ἢ Τισσαφέρνην ἄρχειν αὐτῶν· καὶ ἡ μήτηρ συνέπραττεν αὐτῷ ταῦτα, ὥστε βασιλεὺς τῆς μὲν πρὸς ἑαυτὸν ἐπιβουλῆς οὐκ ἠσθάνετο, Τισσαφέρνει δὲ ἐνόμιζε πολεμοῦντα αὐτὸν ἀμφὶ τὰ στρατεύματα δαπανᾶν, ὥστε οὐδὲν ἤχθετο αὐτῶν πολεμούντων· καὶ γὰρ ὁ Κῦρος ἀπέπεμπε τοὺς γιγνομένους δασμοὺς βασιλεῖ ἐκ τῶν πόλεων ὧν ὁ Τισσαφέρνης ἐτύγχανεν ἔχων.

Ἄλλο δὲ στράτευμα συνελέγετο αὐτῷ ἐν Χερρόνῃσιν 9 τῇ καταντιπέρας Ἀβύδου τόνδε τὸν τρόπον. Κλέαρχος

ἀποσιῆναι πρὸς Κ.] Recte Schaef. verba a viris doctis in suspicionem vocata uncis liberavit. Simile epexegeta Thuc. VIII, 24: μετὰ πολλῶν οἷς τὰ αὐτὰ ἔδοξε, τὰ τῶν Ἀθηναίων ταχὺ συναίρεσθαι, τὴν ἁμαρτίαν συνέγνωσαν. Cf. Commentatt. m. p. 291 f. et de auth. p. 56.

αὐτῶν] Additum est ex E. Et. F. H. V. 2.

ὑπολαβὼν-συνλέξας] Sic saepe duo participia leguntur ita ut prius posteriori adjungendum sit: ὑπολαβὼν συνέλεξε καί. Ita §. 9. pro λαβὼν-συνέλεξε-καὶ ἐπολέμει dici poterat: λαβὼν-συνλέξας ἐπολέμει. Cf. 2, 17. 3, 5. II, 1, 8. IV, 2, 7. 4, 12. 5, 24. Sic tria particc. habes V, 4, 22.

Καὶ αὕτη αὖ] Sic A. B. E. Et. F. H. αὕτη αὖ V. L. καὶ αὕτη οὖν V. 2. 4. Vulgo αὕτη οὖν. Cf. I, 9, 19.

8. ἡξίου, ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ, δοθῆναί οἱ] Per attractionem quandam dictum pro ἡξίου δοθῆναί οἱ ἀδελφῷ ὄντι αὐτοῦ. Hier. II, 8: αὐτοὶ τε ὀπλισμένοι οἴονται ἀνάγκην εἶναι διάγειν καὶ ἄλλους ὀπλοφόρους αἰεὶ συμπεριάγεσθαι, pro οἴονται ἀνάγκην εἶναι ἑαυτοὺς τε ὀπλισμένους κ. τ. λ.

ἐκ τῶν πόλεων ὧν] Buttm. §. 130. 3. Matth. §. 473. cl. 3, 18.

9. τῆς καταντιπέρας Ἀ.] Sturz. in v. ἀντιπέρας conjecit κατ. τῆς Ἀ. Wyttenbach. τῇ κ. Ἀ., quod cum aliis praetuli. Caeterum hanc Chersonesum Θρακίαν Pausan. VI, 19, 3. τὴν ἐν Θράκῃ Strab. VII, 25. p. 134. nominant. Foecundissima peninsula (V, 6, 25. Hell. III, 2, 10.) per isthmum triginta sex quadragintave stadiorum (Herod. VI, 36. Hell. I. I. Strab. VII, 26.) continenti adhaerens et 420 stadia in longitudinem patens (Herod. I. I.) undecim duodecimve oppidis frequens erat (Hell. I. I.). Ἀβυδος δὲ Μιλησίων ἐστὶ κτίσμα-ἐπίκειται δὲ τῷ στόματι τῆς Προποντί-

ἦν Λακεδαιμόνιος, φυγὰς· τούτῳ συγγενόμενος ὁ Κῦρος
 ἠγάσθη τε αὐτὸν καὶ δίδωσιν αὐτῷ μυρίους δαρεικοὺς.
 Ὁ δὲ λαβὼν τὸ χρυσίον στράτευμα συνέλεξεν ἀπὸ τούτων
 τῶν χρημάτων καὶ ἐπολέμει ἐκ Χερσωνήσου ὁρμώμενος τοῖς
 Θραξὶ τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκοῦσι καὶ ὠφέλει τοὺς
 Ἕλληνας, ὥστε καὶ χρήματα συνεβάλλοντο αὐτῷ εἰς τὴν
 τροφήν τῶν στρατιωτῶν αἱ Ἑλληςποντικαὶ πόλεις ἐκοῦσαι.
 Τοῦτο δ' αὖ οὕτω τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στρά-
 10 τευμα. Ἀρίστιππος δὲ ὁ Θετταλὸς ἐτύγγανε ξένος ὢν
 αὐτῷ καὶ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν οἴκοι ἀντιστασιωτῶν ἔρχε-
 ται πρὸς τὸν Κῦρον καὶ αἰτεῖ αὐτὸν εἰς διςχιλίους ξένους
 καὶ τριῶν μηνῶν μισθόν, ὥς οὕτω περιγενόμενος ἂν τῶν

δος καὶ τοῦ Ἑλληςπόντου Strab. XIII, 1, p. 95. Fretum hic erat
 septem octove stadiorum. V. Hell. IV, 8, 5. ibique Schn. et
 Rambach. de Mileto ejusque coloniis p. 35.

Κλέαρχος ἦν Λακ., φυγὰς] al. Κλ., Λακ., φυγὰς ἦν, fortasse
 ex correctione. De re cf. 3, 3 f. II, 6, 1 ff.

δαρεικοὺς] int. στατήρας Herod. VII, 28 f. Hic nummus a
 Dario Hyfaspis f. ex purissimo auro cufus viginti drachmarum
 Atticarum (argentearum) erat. Jam si drachmae cum Boeckhio
 (Staatshaushaltung der Athenen I. p. 17.) $5\frac{1}{2}$ grossorum pretium
 esse statuimus, daricus valuerit pro 4 thaleris cum 14 grossis.
 Cf. I, 7, 18. et Boeckh. I, I. p. 23.

τοῖς Θραξὶ] Graves Chersonesitis accolae praecipue erant Arpin-
 thii, quorum incurfiones ut arceret jam Miltiades ἀπειτείχισε τὸν
 Ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου ἐκ Καρδίας πόλιος ἐς Παιτύην Herod. VI,
 36. Hunc murum (μακρὸν τεῖχος Plin. IV, 18. Mela II, 2.) Ol.
 81, 4. (Diod. XI, 88.) restituit Pericles. Plut. Per. 19, cl. 11.
 Sed hac aetate rursus dirutus erat. Hell. III, 2, 10. Quod hic de
 Clearcho narratur, idem Ol. 93, fecerat Alcibiades exful. Plut.
 Alc. 36.

τοῖς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον] Requirebam genitivum. Cf. II, 6, 2.
 VII, 5, 1. Sed fortasse defendi potest accusativus, ut sit: τοῖς
 ὑπὲρ Ἑλληςπόντου παρ' Ἑλλήσποντον. Cf. VII, 5, 15.

Ἑλληςποντικαί] al. Ἑλληςποντιακαί. Usitatiores forma est Ἑλ-
 ληςπόντιος.

τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ] clam (in scio rege) ei alebatur.
 Cf. §. 10. VII, 3, 43. Buttm. §. 131, n. 7. Matth. §. 553.

10. Ἀρίστιππος] Hunc fuisse ex Ἀλευάδαις τοῖς ἐν Λαοίσση τῆς Θετ-
 τάλιας εὐγενεστάτοις ἀπὸ Ἀλεύου τὸ γένος ἔχουσι (Tim. p. 22. ibi-
 que Ruhnck.) ex Plat. Men. in. discimus. Caeterum perpetua fue-
 runt Theffalorum diffidia. Hocr. de pace 38.

καὶ πιεζόμενος] Voce καί junguntur ἐτύγγανε et ἔρχεται, non
 ὢν et πιεζόμενος.

ὥς οὕτω περιγενόμενος ἂν] i. e. λέγων, ὅτι οὕτως ἂν περιγε-
 νοίτο. De ὥς cf. IV, 8, 23. et ad §. 6. de ἂν cum partic. cf. V, 2,
 8. VI, 2, 8. nn. Thuc. IV, 10. Buttm. §. 126. 14. Matth. §. 598, b.

ἀντιστασιωτῶν. Ὁ δὲ Κῦρος δίδωσιν αὐτῷ εἰς τετρακισ-
 χιλίους καὶ ἑξ μηνῶν μισθόν· καὶ δεῖται αὐτοῦ μὴ πρό-
 σθεν καταλῦσαι πρὸς τοὺς ἀντιστασιώτας πρὶν ἢ αὐτῷ
 συμβουλευῆται. Οὕτω δὲ αὖ τὸ ἐν Θετταλίᾳ ἐλάνθαν-
 νεν αὐτῷ τρεφόμενον στρατεύμα. Πρόξενον δὲ τὸν Βοιω- 11
 τιον, ξένον ὄντα αὐτῷ, ἐκέλευσε λαβόντα ἄνδρας ὅτι
 πλείστους παραγενέσθαι, ὥς ἐπὶ Πεισίδας βουλόμενος
 στρατεύεσθαι, ὥς πράγματα παρεχόντων Πεισιδῶν τῇ
 ἑαυτοῦ χώρα. Σοφαίνετον δὲ τὸν Στυμφάλιον καὶ Σω-
 κράτην τὸν Ἀχαιοῖον, ξένους ὄντας καὶ τούτους, ἐκέλευσεν
 ἄνδρας λαβόντας ἐλθεῖν ὅτι πλείστους, ὥς πολεμήσων
 Τισσαφέρνει σὺν τοῖς φυγάσι τῶν Μιλησίων. Καὶ ἐποίουν
 οὕτως οὗτοι.

καταλῦσαι] int. τὸν πόλεμον, *componere bellum (pacem)*,
 συναλλάττεσθαι 2, 1. Thuc. I, 24. Cf. V, 7, 27. Eodem modo
 καταλύειν non addito τὸν πόλεμον est ap. Thuc. V, 23.

πρὶν ἢ αὐτῷ συμβουλευῆται] Cum historicum tempus praece-
 dat, proprie dicendum erat πρὶν αὐτῷ συμβουλευῆσαιτο, prius-
 quam se (Cyrum) consulisset, ut 2, 1. cf. ad IV, 5, 30. VII, 7,
 57. Sed post praesens historici scriptores saepe ita construunt
 ac si praesens veri nominis praecessisset. Causa est aperta. Ali-
 ter Matth. Gr. maj. §. 522. transitum ex obliqua ad directam ora-
 tionem statuens cl. Thuc. 11, 6. de quo genere v. ad I, 4, 13.

11. Πρόξενον] V. II, 6, 16 ff. Deinceps ξένον, pro quo al. φίλον
 habent, verum esse ostendunt verba ξένους ὄντας καὶ τού-
 τους.

Πεισίδας] al. Πισσίδας hic et reliquis locis quibus in An. hoc
 nomen legitur. Πισεῖδαι Vat. 1. et Par. C. habent Mem. III, 5,
 26: Μυσσοὶ καὶ Πισίδαι (in Pamphylii finibus incolentes, cf. Man-
 nert Geogr. d. Gr. und Roemer VI, 2. p. 116 f.) ἐν τῇ βασιλέως
 χώρα κατέχοντες ἐρυμνὰ πάνυ χωρῖα (cf. Arrhiani exp. I, 24, 11.
 27, 8 ff. 28, 1 ff.) καὶ κούφως ὀπλισμένοι δύνανται πολλὰ μὲν
 τὴν βασιλέως χώραν καταθρόνους κακοποιεῖν, αὐτοὶ δὲ ζῆν ἐλεύ-
 θεροι. Cf. An. II, 5, 13. III, 2, 23. Liv. XXXVIII, 5. Hinc
 saepe satrapae bella cum iis gerebant. Cf. I, 9, 14. Hell. III,
 1, 13.

τὸν Στυμφάλιον] Stymphalus haud ignobile oppidum ejus Ar-
 cadiae partis quae septentrionem et orientem spectat. Strab. VIII,
 8. p. 227 f. Paus. VIII, 22. Socratem Mileti obsidionis participem
 factum esse docet 2, 3.

CAPUT II.

1. Ἐπεὶ δ' ἐδόκει αὐτῷ ἤδη πορεύεσθαι ἄνω, τὴν μὲν πρόφασιν ἐποιεῖτο ὡς Πεισίδας βουλόμενος ἐκβαλεῖν παντάπασιν ἐκ τῆς χώρας· καὶ ἀθροίζει ὡς ἐπὶ τούτους τό τε βαρβαρικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἐνταῦθα στράτευμα· καὶ παραγγέλλει τῷ τε Κλεάρχῳ λαβόντι ἥκειν ὅσον ἦν αὐτῷ στράτευμα· καὶ τῷ Ἀριστίππῳ συναλλαγέντι πρὸς τοὺς οἴκοι ἀποπέμψαι πρὸς ἑαυτὸν ὃ εἶχε στράτευμα· καὶ Ξενία τῷ Ἀρκάδι, ὃς αὐτῷ προειστήκει τοῦ ἐν ταῖς πόλεσι ξενικοῦ, ἥκειν παρήγγειλε λαβόντα τοὺς ἄνδρας πλὴν
 2. ὅπόσοι ἱκανοὶ εἴησαν τὰς ἀκροπόλεις φυλάττειν. Ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς Μίλητον πολιορκοῦντας· καὶ τοὺς φυγάδας ἐκέλευσε σὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι, ὑποσχόμενος αὐτοῖς, εἰ καλῶς καταπράξειεν ἐφ' ᾧ ἐστρατεύετο, μὴ πρόσθεν παύσασθαι πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι οἴκαδε. Οἱ δὲ

Cap. II, §. 1. ἐδόκει-πορεύεσθαι] Fuerint qui subaudiant δεῖν. Sed hoc non opus, cum doxei idem fit quod καλὸν δοκεῖ, placet. Cf. I, 3, 18, 6, 6, 10, 17, III, 1, 30, 2, 9, 5, 6, IV, 2, 12, 4, 8, cl. 14, 5, 1. De ἄνω v. ind.

τὴν μὲν πρόφασιν ἐπ.] Huic μὲν respondet quod in seqq. latet: τῇ δ' ἀληθείᾳ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὁ στόλος ἦν. Cf. Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 5, et ad I, 4, 7.

ἐκβαλεῖν παντάπασιν] Debellati enim jam antea erant. V. I, 9, 14.

ὡς ἐπὶ τούτους] quasi his bellum illaturus esset, s. simulans se his bellum esse illaturum. Cf. ind. in ὡς.

ἐνταῦθα] Sardes intelligi docet §. 4. Cf. Diod. XIV, 19, de auth. p. 55, Paufl. III, 9, 3: αἱ Σάρδεις πλούτῳ τε καὶ παρασκευῇ προεἶχον· τῷ τε σατραπεύοντι ἐπὶ θαλάσῃ τοῦτο οἰκητήριον ἀπεδέδεικτο, καθάπερ γε αὐτῷ βασιλεῖ τὰ Σοῦσα. Cf. Strab. XIII, 4, p. 151 f.

ὃ εἶχε στρ.] Buttm. §. 130, 2. Matth. §. 474, cl. Thuc. IV, 64.

ἐν ταῖς πόλεσι] 1, 6, n.

λαβόντα] Antea erat λαβόντι — συναλλαγέντι. Sed v. Buttm. §. 129, n. 2. Matth. §. 536, n. cl. III, 2, 36, IV, 6, 9, VI, 4, 19, 30, VII, 1, 10, 26.

εἴησαν] E, Et, F, H, ἦσαν, quod rec. Schn. Sed cum ei facile a praegresso ei absorberi potuerit, εἴησαν revocavi, quamquam per se indic. optime haberet. Matth. §. 507. Ita §. 2, ἐστρατεύετο. cf. I, 9, 28, al.

2. καὶ τοὺς φυγάδας] Leg. videtur καὶ τοὺς φ. δ'.

ἐφ' ᾧ] i. e. ταῦτα ἐφ' ᾧ, Mem. II, 3, 13, Cyr. V, 5, 42. Thuc. III, 111.

παύσασθαι] Ne quis παύσεσθαι requirat (III, 4, 2. VII, 1, 2.): non raro post verba pollicendi, sperandi et similia infin. aor. infertur ubi res uno quasi ictu peragenda significatur. Ut de re praeterita diceretur: σὺ πρόσθεν ἐπαύσατο, ita de futura dicitur:

ἡδέως ἐπείθοντο· ἐπίστευον γὰρ αὐτῷ· καὶ λαβόντες τὰ ὅπλα παρῆσαν εἰς Σάρδεις. Ξενίας μὲν δὴ τοὺς ἐκ τῶν 3 πόλεων λαβὼν παρεγένετο εἰς Σάρδεις, ὀπλίτας εἰς τετρακισχιλίους. Πρόξενος δὲ παρῆν ἔχων ὀπλίτας μὲν εἰς πεντακοσίους καὶ χιλίους, γυμνήτας δὲ πεντακοσίους· Σοφαίνετος δὲ ὁ Στυμφάλιος ὀπλίτας ἔχων χιλίους. Σωκράτης δὲ ὁ Ἀχαιοὺς ὀπλίτας ἔχων ὡς πεντακοσίους· Πασίων δὲ ὁ Μεγαρεὺς εἰς ἑπτακοσίους ἔχων ἄνδρας παρεγένετο· ἦν δὲ καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκράτης τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. Οὗτοι μὲν εἰς Σάρδεις αὐτῷ ἀφίκοντο. Τισ- 4 σαφέρνης δέ, κατανοήσας ταῦτα καὶ μείζονα ἡγησάμενος εἶναι ἢ ὡς ἐπὶ Πεισίδας τὴν παρασκευὴν, πορεύεται ὡς βασιλέα ἢ ἐδύνατο τάχιστα, ἱππέας ἔχων ὡς πεντακοσίους. Καὶ βασιλεὺς μὲν δὴ, ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Τισσαφέρνους 5 τὸν Κύρου στόλον, ἀντιπαρεσκευάζετο.

ὑπέσχετο μὴ πρ. παύσασθαι. V. II, 3, 20. VI, 3, 17. et ad I, 7, 5. et quos laudavi ad Dion. p. 101. et add. ad h. l.

3. Ξενίας μὲν δὴ] Haec cum §. 1. cohaerent ita ac si §. 2. prorsus non interjecta esset.

τοὺς ἐκ τῶν πόλεων λ.] i. e. τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκ τῶν π. λ. Ita §. 18. οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἔφευγον. Cf. IV, 6, 25. V, 7, 17. VI, 2, 18. VII, 4, 13. et ad I, 1, 5.

ὀπλίτας εἰς τετρ.] Eadem appositio est I, 4, 2. 3. II, 2, 7. Hell. V, 1. 11. 26. Cf. Commentatt. m. p. 308.

εἰς ἑπτακοσίους ἔχων ἄνδρας] E. Et. F. H. S. V. εἰς τριακοσίους μὲν ὀπλίτας, τριακοσίους δὲ πελταστὰς ἔχων, quod Schn. recepit, male subductis calculis. Ἄνδρας hic esse ὀπλίτας ex computatione (§. 9. cl. 3. 6.) discas, quamquam omnino illam vocem abesse malim. Caeterum παρεγένετο etiam ad praegressam enunciationem Σωκράτης — ἔχων ὡς π. referendum videtur.

στρατευομένων] Expectaverit aliquis στρατευσαμένων. Sed quod ad I, 1, 6. de imperfecto monitum est, idem de partic. praef. et impf. valere sponte patet. Cf. II, 3, 22.

Οὗτοι μὲν] Sic incepit ac si postea dicturus esset: Μένων δ. εἰς Κολοσσὰς αὐτῷ ἀφίκετο, Κλέαρχος δὲ καὶ Σωσίας καὶ Σοφαίνετος εἰς Κελαινάς. V. §. 6. et 9. Cf. ad I, 10, 16 f. V, 5, 10. VII, 7, 29.

4. Τισσαφέρνης δέ] Ephoro auctore jam Alcibiades Cyri confilium prodere decreverat, ideo interfectus a Pharnabazo, Phrygiae minoris satrapa, qui ἐσφετερίσατο τὴν ἀπαγγελίαν καὶ ἐπεμψε πιστοὺς ἄνδρας ὑπὲρ τούτων τῷ βασιλεῖ δηλώσοντας Diodor. XIV, 11. cl. Nep. Alc. IX, 6. Sed cf. II, 3, 19.

ἢ ὡς ἐπὶ Πεισίδας] quam ut contra Pisidas comparata videretur. Butt. §. 136. in.

Κῦρος δέ, ἔχων οὓς εἶρηκα, ὤρματο ἀπὸ Σάρδεων· καὶ ἐξελαύνει διὰ τῆς Λυδίας σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγ-
 γας εἴκοσι καὶ δύο, ἐπὶ τὸν Μαίανδρον ποταμὸν. Τοῦ-
 του τὸ εὖρος δύο πλέθρα· γέφυρα δὲ ἐπὴν ἐξευγμένη
 6 πλοίοις ἐπτά. Τοῦτον διαβὰς ἐξελαύνει διὰ Φρυγίας
 σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας ὀκτώ, εἰς Κολοσσάς, πόλιν
 οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Ἐνταῦθα ἔμεινεν
 ἡμέρας ἐπτά· καὶ ἦκε Μένων ὁ Θετταλός, ἔχων ὀπλίτας
 χιλίους καὶ πελταστὰς πεντακοσίους, Δόλοπας καὶ Αἰνιά-
 7 νας καὶ Ὀλυνθίους. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς,
 παρασάγγας εἴκοσιν, εἰς Κελαινάς, τῆς Φρυγίας πόλιν
 οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα Κῦρος

5. εἶρηκα] Sic E. Et. F. S. V. vulgo εἶπον.

σταθμοὺς] Herod. V, 52: ἔχει δὲ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ (ἐς Σοῦσα) ὥδε· σταθμοὶ τε πανταχῇ εἰσὶ βασιλῆται καὶ καταλύσεις κάλλισται (de quibus cf. Heeren: Ideen I, 1. p. 93.), διὰ οἰκουμένης τε ἡ ὁδοῦ καὶ ἀσφαλέος. Plerumque ejusmodi mansio quinque parasangarum erat (δύναται δὲ ὁ παρασάγγης τριήκοντα στάδια Herod. II, 6.); sed interdum diversa regionum natura eas vel majores vel minores facere coegerat.

Μαίανδρον] V. ad §. 7.

6. Κολοσσάς] Non procul a Lydiae finibus ad Lycum amnem posita fuisse testatur Herod. VII, 30. Hodie Conus.

καὶ ἦκε Μένων] Καὶ eodem modo habes §. 9. 4, 2. 7. II, 3, 17. 4, 13. pro quo ἐν αἰς I, 2, 10. ἐν δὲ ταύταις II, 5, 1. Ἦκε pro ἦκει dedi ex E. Et. F. Nam ἦκω est veni, πάρεμι; sed ἦκον vim aoristi habet. V. §. 9. 21. II, 1, 15: ἦκε καὶ ἠρώτησεν. Milites quibus Menon, Pharfalius (v. Gedik. disquis. de Men.) praeerat missi erant ab Aristippo. V. II, 6, 28. cl. I, 2, 1. et 1, 10. ubi cum 4000 milites huic a Cyro dati dicantur, statuendum videtur Aristippum nondum omnibus carere potuisse.

Δόλοπας] Inter Acarnaniam, Aetoliam, Pindum atque Perrhaebos incolebant. V. Müller. Aeginett. p. 16 f.

Αἰνιάνες] Horum sedes erant in meridionali Theffaliae parte circa Sperchii amnis ripas. Herod. VII, 198. et Müller. l. l. p. 17 f.

Ὀλύνθιοι] Ὀλυνθος τῶν ἐπὶ Θράκης μεγίστη πόλις (Hell. V, 2, 12. cl. §. 38.), Χαλκιδέων μητρόπολις (Schol. Thuc. II, 79. cl. Herod. VIII, 127.), ἐξήκοντα μάλιστα σταδίου ἀπέχουσα Ποτιδαίας (Thuc. I, 63.). Sithoniae attribuit Herod. VII, 122. cf. Steph. Byz. et Strab. VII. p. 132. 13.

7. Κελαινάς] Liv. XXXVIII, 13: Celaenae urbs caput quondam Phrygiae fuit. Migratum inde haud procul veteribus Celae-nis novaeque urbi Apameae nomen inditum ab Apamea, sorore [secundum Strab. uxore] Seleuci [Nicatoris] regis. Plura v. ap. Strab. XII, 8. p. 73. Plin. V, 29. Hodie Ischekleh f. Aschkly.

βασιλεία ἦν καὶ παράδεισος μέγας, ἀγρίων θηρίων πλή-
 ρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρευνεν ἀπὸ ἵππου ὁπότε γυμνάσαι βού-
 λοιτο ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἵππους. Διὰ μέσον δὲ τοῦ πα-
 ραδείσου ῥεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός· αἱ δὲ πηγαὶ αὐτοῦ
 εἰσὶν ἐκ τῶν βασιλείων· ῥεῖ δὲ καὶ διὰ τῆς Κελαινῶν πό-
 λεως. Ἔστι δὲ καὶ μεγάλου βασιλέως βασιλεία ἐν Κελαι- 8
 ναῖς ἐρυμνὰ ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσίου ποταμοῦ ὑπὸ
 τῇ ἀκροπόλει· ῥεῖ δὲ καὶ οὗτος διὰ τῆς πόλεως καὶ ἐμβάλ-
 λει εἰς τὸν Μαίανδρον· τοῦ δὲ Μαρσίου τὸ εὖρος εἴκοσι
 καὶ πέντε ποδῶν. Ἐνταῦθα λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι
 Μαρσύαν, νικήσας ἐρίζοντά οἱ περὶ σοφίας, καὶ τὸ
 δέσμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄνθρωπῳ ὅθεν αἱ πηγαί· διὰ δὲ
 τοῦτο ὁ ποταμὸς καλεῖται Μαρσύας. Ἐνταῦθα Ξέρξης, 9
 ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ, ἀπεχώρει, λέγεται
 οἰκοδομῆσαι ταῦτά τε τὰ βασιλεία καὶ τὴν Κελαινῶν ἀκρό-
 πολιν. Ἐνταῦθα ἔμεινε Κῦρος ἡμέρας τριάκοντα· καὶ
 ἦκε Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος, φυγὰς, ἔχων ὀπλίτας
 χιλίους καὶ πελταστὰς Θράκας ὀκτακοσίους καὶ τοξό-

ἐθήρευνεν ἀπὸ ἵππου] Matth. §. 596. b. Sic ex equo pugnare
 Liv. I, 12. cl. XXXV, 48. Similiter I, 2, 18: ἔφυγεν ἐκ τῆς ἀρ-
 μαμάξης. De re cf. Oecon. IV, 24. et Cyrop. VIII, 1, 38.

αἱ δὲ πηγαὶ-πόλεως] Liv. l. l.: Maeander ex arce summa [?] Celaenarum ortus, media urbe decurrens, per Caras primum, deinde Jonas in sinum maris editur qui inter Prienem et Miletum est. Cf. Strab. l. l. Plin. V, 31. Hodie Bojuk-Minder.

8. τοῦ Μαρσίου π.] Marsyas amnis haud procul a Maeandri fontibus oriens in Maeandrum cadit. Liv. l. l. Cf. Curt. III, 1, 3. et de Authent. p. 9 f.

ἀκροπόλει] quam πάντῃ ἀπότομον fuisse testatur Arrian. exp. I, 29, 2. Cf. Curt. III, 1, 7.

περὶ σοφίας] de arte musica, περὶ τέχνης Diod. III, 59, περὶ μουσικῆς Apollod. I, 4, 2. Σοφία Pindaro et antiquissimis poetis ars omnis dicitur et σοφισταὶ artifices, poetae, musici etc. Schn.

καλεῖται] E. Et. F. H. V. λέγεται quod tamen ex praegressis repetitum videtur. Cf. ad 8, 10.

9. τῇ μάχῃ] Salaminia Ol. 75, 1.

πελταστὰς Θράκας] Thraces enim non ἀσπίδας καὶ δόρατα gerebant, i. e. non ὀπλίται erant, sed ἐν πέλταις καὶ ἀκοντίοις διηγωνίζοντο Memor. III, 9, 2.

τοξότας Κρήτας] Hi „velocitate pernices, armorum laborumque patientissimi, sagittarum usu celeberrimi” erant. Vellej. II, 34, 1. Cf. Strab. X, 4, p. 379. Plat. legg. p. 625. e.

τας Κρητας διακοσίους. Ἀμα δὲ καὶ Σωσίας παρῆν ὁ Συρακούσιος, ἔχων ὀπλίτας τριακοσίους, καὶ Σοφαίνετος ὁ Ἀρκάς, ἔχων ὀπλίτας χιλίους. Καὶ ἐνταῦθα Κῦρος ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν ἐν τῷ παραδείσῳ· καὶ ἐγένοντο οἱ σύμπαντες, ὀπλίται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς διςχιλίους.

10 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Πέλτας, πόλιν οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας τρεῖς· ἐν αἷς Ξενίας ὁ Ἀρκάς τὰ Λύκαια ἔθυσεν καὶ ἀγῶνα ἔθηκε· τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν στλεγγίδες χρυσαῖ· ἐθεώρει δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ Κῦρος. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δώδεκα, εἰς Κεραμιῶν ἀγοράν, πόλιν οἰκουμένην, ἐσχάτην πρὸς τῇ Μυσίᾳ χώρα.

11 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας τριά-

Σωσίας] P. Burmann ad Syllogem inscript. post Dorvillii Siculo p. 504. et 553. nomen Siculis frequentatum, ut apparet ex numis, inscriptionibus et Liv. XXIV, 21. 25. XXV, 25. XXVI, 21. Σῶσις Xenophonti restitutum voluit. Schn.

Σοφαίνετος] Hujus adventus cum jam §. 3. commemoratus sit, leg. videtur Κλεάνωρ. V. de auth. p. 40 f.

τριακοσίους] Sic E. F. S. V. v. χιλίους, invitis calculis.

Καὶ ἐνταῦθα] Καὶ praebuerunt E. Et. F. V.

οἱ σύμπαντες—διςχιλίους] E. Et. F. H. V. 1. 2. 3. et vet. cod. Steph. exiguis varietatibus habent: οἱ Ἕλληνες, ὀπλίται μὲν μύριοι καὶ χίλιοι, πελτασταὶ δὲ πεντακόσιοι, γυμνήτες δὲ πεντακόσιοι· Κρητες δὲ διακόσιοι, Θράκες δὲ ὀκτακόσιοι· σύμπαντες ἀριθμὸς (V. ἀριθμὸν) μύριοι τριςχίλιοι· οἱ σύμπαντες ὀπλίται μὲν μύριοι χίλιοι, πελτασταὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς χιλίους. Sed quae hic addita sunt grammatico deberi videntur qui milites in superioribus commemoratos accuratius computaverit. Quod scriptor pelastarum nomine etiam gymnetas et sagittarios Cretenses complectitur, idem facit I, 7, 10, V, 10, 16.

10. Πέλτας] Strabo XII, [8. p. 72. cl. XIII, 4. p. 175.] Plin. V, 27. [29.] Ptolem. V, 2. et Steph. Byz. Phrygiae assignant. Cf. Mannert. Geogr. Gr. et Lat. VI, 3. p. 103. Schn. Adde Reichard. l. l. p. XIV.

τὰ Λύκαια ἔθυσεν] i. e. sacrificiis factis Lycaea celebravit. Hellen. I, 6, 27: ἔθυε τὰ εὐαγγέλια. et IV, 3, 14: ἐβουθύτει ὡς εὐαγγέλια. Cf. etiam infra IV, 8, 25. Hoc Parrhasiorum festum fuisse testatur schol. ad Pind. Ol. IX, 143. Beck. Cf. Pausan. VIII, 38, 5 et Potter. Archaeol. I, p. 109.

στλεγγίδες] coronas f. taenias pectini similes intelligendas esse docet Boeckh. de Oecon. civ. Athen. II, p. 330 f.

Κεραμιῶν ἀγοράν] Eundem locum esse quem Plin. V, 41. Ceranas nominet suspicatur Hutch., probante Reich. l. l. p. XIV f.

κοντα, εἰς Καῦστρον πεδίον, πόλιν οἰκουμένην. Ἐν-
ταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας πέντε· καὶ τοῖς στρατιώταις ὠφεί-
λετο μισθοῦ πλέον ἢ τριῶν μηνῶν· καὶ πολλάκις ἰόντες ἐπὶ
τὰς θύρας ἀπήτουν. Ὁ δὲ ἐλπίδας λέγων διῆγεν καὶ δῆ-
λος ἦν ἀνιώμενος· οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπον
ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι.

Ἐνταῦθα ἀφικνεῖται Ἐπύαξα ἡ Συεννέσιος γυνὴ τοῦ 12
Κιλίκων βασιλέως παρὰ Κύρον· καὶ ἐλέγετο Κύρῳ δοῦναι
 χρήματα πολλά. Τῇ δ' οὖν στρατιᾷ τότε ἀπέδωκε Κύ-
ρος μισθὸν τεττάρων μηνῶν. Εἶχε δὲ ἡ Κίλισσα καὶ φύ-
λακας περὶ αὐτὴν Κίλικας καὶ Ἀσπενδίους· ἐλέγετο δὲ καὶ
συγγενέσθαι Κύρον τῇ Κιλίσῃ. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει 13
σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς Θύμβριον, πόλιν

11. Καῦστρον πεδίον] Videtur situm fuisse ad Cestrum amnem,
haud procul a Sagalaffo. V. Reich. l. l. p. XV f. Πεδίον de urbi-
bus dictum (cf. I, 8, 7.) illustrat Buttm. ad Soph. Phil. 69. I, 1, 2.

μισθοῦ πλέον] Sic saepe πλέον, μείον et ἔλαττον extra con-
structionem posita reperiuntur. V, 6, 9: μυριάδας πλέον ἢ δώ-
δεκα. cf. IV, 7, 9, 10. VII, 1, 27. Thuc. IV, 72. Matth. §. 437.
n. 2. et ad Dionys. p. 287. Pariter Latini verbis *plus*, *amplius*,
minus utuntur. Interpr. ad Sanctii Minerv. IV, 2, 1. in.

ἐλπίδας λέγων διῆγε] Recte Hutch.: *non nisi spem usque pro-*
ponebat. Cyrop. V, 4, 35: ἡ ψυχὴ μου-σκοποῦσα διῆγεν. et
VII, 5, 85: ἐπιμελόμενος ὧν δεῖ διάξω. cf. Matth. §. 553, 1.

οὐ γὰρ ἦν πρὸς-ἀποδιδόναι] *non ex Cyri more erat s. non ii-*
erant Cyri mores ut si, quid haberet, debita non solveret. Me-
mor. II, 3, 15: ἄτοπα λέγεις-καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ. Matth.
§. 315. De ἀποδιδόναι v. ind. Idem de Cyro maiore praedicat
Cyr. VIII, 4, 31.

12. ἀφικνεῖται Ἐπύαξα] Haud dubie a Syennesi missa. V. §. 21.
26. et de auth. p. 14 f. Syennesis autem antiquissimum Ciliciae
regum nomen est (Herod. I, 74.), quo etiam posteriores, Persis
tributarios factos, appellatos videmus (Cyr. VIII, 6, 8. Aesch.
Pers. 324.): unde conjicias nomen dignitatis fuisse.

τῇ δ' οὖν] Sic A. B. E. F. G. H. Y. V. 1. 3. vulgo τῇ οὖν,
quod Schn. probante Held. Act. Mon. II, 2. p. 164. in γοῦν mu-
tatum voluit. Sed proba est codd. lectio. Οὖν hic est *utcu-*
que se res habet, certe. Soph. Antig. 764 f. δράτω, φρονεῖτω
μεῖζον ἢ κατ' ἀνδρ' ἰών. Τὰ δ' οὖν κόρατ' ἀδ' οὐκ ἀπαλλάξει
μόρου. Cf. ad I, 3, 5.

καὶ φύλακας] E. F. καὶ φυλακὴν καὶ φύλακας, Y. et, ut vide-
tur, etiam V. 3. 4. 6. καὶ φυλακὴν καὶ φύλακας, ut suspicer ve-
ram lectionem esse καὶ φυλακὴν.

Ἀσπενδίους] Erat Aspendus Pamphylicae oppidum munitissimum
ad Eurymedontem amnem situm sexaginta stadiis ab ostio. Strab.
XII, 4. p. 218. Arrhian. exp. I, 27, 1 ff.

13. Θύμβριον] Hutch. suspicatur eandem urbem esse quae Cyr. VI,
2, 11. VII, 1, 45. Θύμβραρα appelletur. Versus occidentem et

οἰκουμένην. Ἐνταῦθα ἦν παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη ἡ Μί-
 δον καλουμένη τοῦ Φρυγῶν βασιλέως· ἐφ' ἣ λέγεται Μί-
 14 δας τὸν Σάτυρον θηρεῦσαι, οἶνω κεράσας αὐτήν. Ἐν-
 τεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, εἰς
 Τυριαῖον, πόλιν οἰκουμένην· ἐνταῦθα ἔμεινεν ἡμέρας
 τρεῖς. Καὶ λέγεται δεηθῆναι ἡ Κίλισσα Κύρου ἐπιδεῖξαι
 τὸ στράτευμα ἑαυτῇ. Βουλόμενος οὖν ἐπιδεῖξαι ἐξέτα-
 σιν ποιεῖται ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων.
 15 Ἐκέλευσε δὲ τοὺς Ἑλληνας ὥς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην,
 οὕτω ταχθῆναι καὶ στῆναι, συντάξαι δὲ ἕκαστον τοὺς
 ἑαυτοῦ. Ἐτάχθησαν οὖν ἐπὶ τεττάρων· εἶχε δὲ τὸ μὲν
 δεξιὸν Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· τὸ δ' εὐώνυμον Κλέαρχος
 16 καὶ οἱ ἐκείνου· τὸ δὲ μέσον οἱ ἄλλοι στρατηγοί. Ἐθεώ-
 ρει οὖν ὁ Κύρος πρῶτον μὲν τοὺς βαρβάρους· οἱ δὲ παρ-
 ῆλαννον τεταγμένοι κατ' ἴλας καὶ κατα τάξεις· εἶτα δὲ
 τοὺς Ἑλληνας, παρελαύνων ἐφ' ἄρματος καὶ ἡ Κίλισσα
 ἐφ' ἄρμαμάξης. Εἶχον δὲ πάντες κράνη χαλκᾶ καὶ χιτῶ-

meridiem a Tyriæo fitam fuisse ponit Reich. p. XVI. *Tymbria-*
nos Lycaoniae attribuit Plin. V, 25. Hodiernum *Akshehr* esse
 suspicatur Kinneir l. l. p. 226.

τὸν Σάτυρον] Silenum. Cf. Pausan. I, 4, 5. Plura de hac fa-
 bula volenti dabunt Perizon. ad Ael. V. H. III, 18. et Heyn. ad
 Virg. Buc. VI. arg.

14. Τυριαῖον] In Lycaoniae confiniis fitum fuisse docet Strab. XIV,
 3. p. 212. Ipsi Lycaoniae Tyrienses attribuit Plin. V, 25. Quod
 Mannert. VI, 2. p. 199. probare conatur, esse urbem quae hodie
Akshehr dicatur, in dubium vocat Reich. p. XVI f. Kinneir
 p. 225. hodiernum *Eilgoun* esse suspicatur.

ἑαυτῇ] E. Et. F. H. αὐτῇ, quod Schn. recepit. Utrumque
 ferri potest. Sed ē facile elidi poterat.

15. ὥς νόμος αὐτοῖς εἰς μάχην] sc. τάσσεσθαι. Lycurg. c. Leocr.
 XVII, 5: ἀμφοτέρων περιγεγόνασι – ὥς ἑκατέρων προσῆκε, sc.
 περιγίγνεσθαι. Matth. §. 502. et ad Dionys. p. 117 f.

ἕκαστον] στρατηγόν.

ἐπὶ τεττάρων] ita ut altitudo esset quaternorum, vier Mann
 hoch. Cf. IV, 8, 11. et Hell. III, 4, 13: οἱ Ἕλληνες ἰππεῖς, ὥς-
 περ φάλαγξ, ἐπὶ τεττάρων παρατεταγμένοι (ἔστησαν).

16. ἐφ' ἄρμαμάξης] Erat carpentum mulierum Perficarum, camera
 (σκηνῇ κύκλῳ περιπεφραγμένη Plut. Them. 25.) tectum, cujus
 περιπετάσματα claudi et aperiri poterant. Plut. Artox. 5. cl. Dor-
 vill. ad Charit. p. 470. Lips. Caeterum Graecos non iussit παρ-
 ελαύνειν ne homines liberos offenderet.

πάντες] οἱ Ἕλληνες.

χιτῶνας φοινικοῦς] E. Et. F. φοινικίους. Schol. cod. F.: φοι-
 νικίους, ἐρύθρους. χρῶνται γὰρ οἱ Ἕλληνες χιτῶσι φοινικίοις πρὸς

νας φοινικοῦς καὶ κνημιῖδας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαθα-
 μένας. Ἐπεὶ δὲ πάντα παρήλασε, στήσας τὸ ἄρμα πρὸ 17
 τῆς φάλαγγος πέμψας Πίγρητα τὸν ἐρμηνέα παρὰ τοὺς
 στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσε προβαλέσθαι τὰ ὅπλα
 καὶ ἐπιχωρῆσαι ὅλην τὴν φάλαγγα. Οἱ δὲ ταῦτα προει-
 πον τοῖς στρατιώταις· καὶ ἐπεὶ ἐσάλπιγξε, προβαλόμενοι
 τὰ ὅπλα ἐπήεσαν. Ἐκ δὲ τούτου θᾶττον προϊόντων σὺν
 κραυγῇ, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου δρόμος ἐγένετο τοῖς στρα-
 τιώταις ἐπὶ τὰς σκηνάς. Τῶν δὲ βαρβάρων φόβος πολὺς 18

τοὺς πολέμους, τοῦτο μὲν, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ὅτι τὸ τῆς
 χροᾶς ἀνδρικόν, τοῦτο δέ, ὅτι τὸ τοῦ χρώματος αἵματῶδες (τῆς)
 τοῦ αἵματος δεύσεως ἐθίζει καταρροεῖν. *Proprie hic fuit mos
 Lacedaemoniorum (de rep. Lac. XI, 3. ibique Schn. et Aelian.
 V. H. VI, 6.), a quibus reliqui Graeci permulta quae ad res
 bellicas pertinerent mutuabantur.*

καὶ κνημιῖδας] *Ocreas Graecis fuisse vix erat quod moneretur,
 cum sponte intelligatur, quoniam inde ab HomERICA aetate mili-
 tes ocreas gestasse constat. Accedit quod solum κνημιῖδας epitheto
 destitutum offensionem habet. Jam cum E. Et. F. S. V. pro ἐκ-
 κεκαθαρμένας, quod vulgo post ἀσπίδας legitur ἐκκεκαλυμμένας;
 offerant, egregie Weisk. conjecit leg. esse: καὶ τὰς κνημιῖδας ἐκ-
 κεκαθαρμένας καὶ τὰς ἀσπίδας ἐκκεκαλυμμένας. Κνημιῖδας enim
 ex itinere potuisse esse sordidas, ἀσπίδας contra fuisse recentes et
 sub tegumentis facile splendorem suum servasse. Nam tegumen-
 tis quemadmodum Romanos (Caes. b. g. II, 21. ibique interpr.)
 ita etiam Graecos fuisse usos eaque σάγματα, ἔλυτρα, θήκας τῶν
 ὀπλῶν dixisse docet Zeun. cl. schol. Aristoph. Ach. 574. et Ca-
 ryophilo de vett. clypeis p. 35.*

17. προβαλέσθαι τὰ ὅπλα] dicitur de iis qui impetum facturi *arma*,
 i. e. *scutum et hastam protendunt, projiciunt* (Nep. Chabr.
 I, 2.). Contrarium est μεταβάλλεσθαι. V. IV, 2, 21. VI, 3, 16.
 cl. 25. De re equ. VIII, 10: τὸ δόρυ εἰς τοῦπισθεν μεταβαλλό-
 μενον διώκειν. Cic. de or. II, 74: non modo non abjecto, sed
ne rejecto quidem [post tergum] scuto fugere. Cf. VII, 4, 17.

ἐπιχωρῆσαι] i. q. *mox ἐπιέναι, tanquam in hostem procedere.*

ἐσάλπιγξε] ὁ σαλπικτής. Sic σημαίνει τῇ σάλπιγγι III, 4, 4.
 VI, 3, 25. τῷ ζέρατι II, 2, 4. σημαίνει ὁ σαλπικτής IV, 3, 29. 32.
 Cf. Matth. §. 294. Butt. §. 116, 9.

προϊόντων] αὐτῶν. I, 6, 1. 8, 18. II, 1, 3. IV, 5, 9. V, 4, 16.
 VI, 2, 17. Matth. §. 563.

ἐπὶ τὰς σκηνάς] sc. *Persarum.* V. §. seq. cl. cum 3, 14.
 Zeun. Immo Graecorum, ut docent verba ἐπὶ τὰς σκηνάς ἤλ-
 θον §. 18. Quod οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς fugerunt ita explicandum ut
 statuatur ἀγορὰν non procul a Graecorum tentoriis fuisse.

18. φόβος] ἦν. V, 4, 33. VII, 2, 15. Schaef. ad Greg. Cor. p. 152 f.
 πολλοῖς τε καὶ ἄλλοις καὶ] Cum τέ ferri nequeat Weisk. ex S.
 et L. πολὺς, καὶ suafit. Sed bene videtur habere quod cum Schn.

καὶ ἄλλοις καὶ ἣ τε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἄρμαμάξης καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καταλιπόντες τὰ ὄνια ἔφευγον· οἱ δ' Ἕλληνες σὺν γέλῳτι ἐπὶ τὰς σκηναὶς ἦλθον. Ἡ δὲ Κίλισσα ἰδοῦσα τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος ἐθαύμαζε. Κῦρος δὲ ἤσθη τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον ἰδὼν.

- 19 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας εἴκοσιν, εἰς Ἰκόνιον, τῆς Φρυγίας πόλιν ἐσχάτην. Ἐνταῦθα ἔμεινε τρεῖς ἡμέρας. Ἐντεῦθεν διελαύνει διὰ τῆς Λυκαονίας σταθμοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα. Ταύτην τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς Ἕλλησιν ὥς
20 πολεμίαν οὔσαν. Ἐντεῦθεν ὁ Κῦρος τὴν Κίλισσαν εἰς Κιλικίαν ἀποπέμπει τὴν ταχίστην ὁδόν· καὶ συνέπεμψεν αὐτῇ

ex E. F. H. V. 1. 2. 3. recepi. Caeterum non construxerim φόβος πολὺς ἦν καὶ ἄλλοις τῶν βαρβάρων, quomodo si scriptor junctum voluisset, haud scio an sic collocasset verba: τῶν δὲ β. κ. ἄλλοις φ. π. Itaque τῶν βαρβάρων a φόβος pendere et ἄλλοις illi appositum puto. Casuum diversitate non est quod offendaris cum non minus recte dicatur φόβος τινός ἐστι quam φ. τινί ἐστι. Dionys. H. Jud. de Thuc. XV, 1: οὕτω ταπεινὰ καὶ μικρὰ ὥστε μηδ' εἰς αἰσθήσιν ἡμῶν τι πεσεῖν γνώρισμα τοῖς ἀναγιγνώσκουσιν τὸν ἄνδρα. ubi cf. ann. V. etiam ad V, 8, 13. Pro καὶ ἣ τε Κίλισσα proprie dicendum erat καὶ τῇ Κιλίσσῃ· αὕτη τε γὰρ κ. τ. λ. Sed scriptor utrumque contraxit.

ἐκ τῆς ἄρμαμάξης] v. ad §. 7.

οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς] V. ad §. 3. Ἀγορά est is castrorum locus, ubi lixae cibaria venum exponunt. V. I, 3, 14. 5, 6. Cyr. IV, 5, 42. Deinceps Schn. ex H. ἔφευγον edidit. Sed optime multorum huc illuc discurrentium fuga non uno quasi ictu absoluta imperfecto declaratur. Cf. IV, 3, 32. VI, 4, 7.

σὺν γέλῳτι] ob metum barbarorum.

ἐκ τῶν Ἑλλήνων] Schaef. Melett. critt. p. 84 f. confert Diod. T. II. p. 516, 65: τὸν ἐξ ἀνθρώπων φόβον, et Plin. Paneg. c. 93: nullus ex principe metus. Usitatius ἀπό. V. ad VII, 2, 37.

19. παρασάγγας εἴκοσιν] Hunc numerum paulo majorem esse ex Strab. XIV, 2. p. 212. colligit Rennel. l. l. p. 26 f.

Ἰκόνιον] Εἰζόνιον E. F. invito Menandro. Cf. Etym. M. et Steph. Byz. in Ἰκόνιον, qui cum Plin. V, 25. hanc urbem Lycaoniae attribuunt. Ita etiam Strab. XII, 6. p. 58. qui πολίχνιον εὖ συνωκισμένον καὶ χώραν εὐτυχεστέραν ἔχον τῆς λεχθείσης ὀναγροβότου dicit. Cf. Mannert. l. l. VI, 2. p. 195. Hodie Kunjah f. Konjeh.

διελαύνει] Sic Et. G. Junt. Hal. Vulgo ἐξελαύνει.

ὥς πολεμίαν οὔσαν] V. III, 2, 23. Caeterum quod Reich. p. XVIII f. statuit hoc deverticulum fuisse, ex quo Cyrus Iconium reverterit, credat qui volet.

στρατιώτας οὓς Μένων εἶχε καὶ αὐτὸν Μένωνα τὸν Θεσσαλόν. Κῦρος δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἐξελαύνει διὰ Καππαδοκίας σταθμοὺς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσι καὶ πέντε, πρὸς Δάναν, πόλιν οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· ἐν ᾧ Κῦρος ἀπέκτεινεν ἄνδρα Πέρσην, Μεγαφέρνην, φοινικιστὴν βασιλῆιον, καὶ ἕτερόν τινα τῶν ὑπάρχων δυνάστην, αἰτιασάμενος ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. Ἐντεῦθεν ἐπειρῶντο ἐσβάλλειν εἰς τὴν Κιλικίαν· ἥ δὲ εἰσβολὴ ἦν ὁδὸς ἀμαξιτός ὁρθία ἰσχυρῶς καὶ

20. στρατιώτας οὓς *M.* εἶχε] ut hac opportunitate per angustias in Ciliciam penetrarent. V. §. 21.

Μένωνα τὸν Θεσσαλόν] Haec cum in E. Et. F. H. omissa et V. 1. 2. 3. notata sint. Schn. uncis sepsit, Schaef. omisit. Sed eundem voces καὶ αὐτὸν non repetito nomine vix Graecum sic positum fuisse arbitror. Τὸν Θεσσαλόν autem certe non ideo damari debebat quod iam §. 6. hominis patria sit nominata. Nam ejusmodi repetitiones sunt frequentissimae. V. 2, 1. cl. 1, 2. 2, 3. cl. 1, 11. 7, 1. al. Quod autem τὸν Θεσσαλόν non voci Μένων adjectum est, id facile excusaveris hac verborum Μένων et Μένωνα vicinia. Magis offensionem est forma, cum Xen. semper Θεσσαλός dixisse videatur. Sed eam corrigere quam totum hoc Μένωνα τὸν Θ. omittere malo. Ne quis ante Μένωνα articulum desideret, v. §. 21. et Plut. Artax. 9. f.: αὐτοῦ Κύρου. I, 5, 13.: αὐτὸν Μένωνα VI, 1, 5: αὐτὸς Ἡγήσανδρος. VI, 4, 15: αὐτὸς Ἀγασίας VII, 3, 33: αὐτὸς Σεύθης. I, 7, 11. et Hell. III, 5, 14. αὐτοῦ βασιλέως. Nam cum articulus non propter αὐτὸς ponatur, ubi nomen eum non requirit non desiderandus est. Cf. VII, 2, 29.

πρὸς Δάναν] Haec urbs ignota geographis. Sed lege (certe intellige) πρὸς Τυάναν f. quae forma usitatior πρὸς Τύανα. Nam Τυανίτιν Strabo XII, 2. p. 8. dicit ὑποπεπτωκυῖαν τῷ Ταύρῳ τῷ κατὰ τὰς Κιλικίας πύλας, καὶ ὥς εὐπετέσταται καὶ κοινόταται πᾶσιν εἶσιν αἱ εἰς τὴν Κιλικίαν ὑπερβολαί. Idemque p. 11. mentionem facit τοῦ Κυρείου στρατοπέδου (nam sic haud dubie leg. pro Κυρίνου στρ.) prope Κιλικίας πύλας et Tyana collocans.

ἔμειναν] Sic E. F. Y. Vulgo ἔμεινεν.

ἐν ᾧ] Sic E. Et. F. H. S. V. Sic saepe neutrum pronominum demonstrativorum et relativorum temporis notionem habet. Cf. III, 2, 14. et ind. in οὗτος. Quod vulgo legitur ἐν αἷς ex interpretatione ortum est.

21. ἡ εἰσβολή] Κιλικίας πύλας Strabo ll. ll. et Diod. XIV, 20. (qui quae de moenibus dicit ex I, 4, 4. videtur immiscuisse) τὰς πύλας τῆς Κιλικίας Arrbian. exp. II, 4, 2. Tauri pylas Cic. ad Att. V, 20, 1. portas Ciliciae Plin. V, 22. et Nep. Dat. VII, 2. hunc aditum nominant. Curt. III, 4, 2: Pylas incolae dicunt, arctissimas fauces, munimenta quae manu ponimus naturali situ imitante. Id. §. 12: iter vix quaternos capiebat armatos: dorsum montis imminebat viae non angustae modo, sed plerumque praeruptae, crebris oberrantibus rivis, qui ex radici-

Xen. Anab.

B

ἀμύχανος εἰσελθεῖν στρατεύματι, εἴ τις ἐκιάλυνεν. Ἐλέ-
γετο δὲ καὶ Συέννεσιν εἶναι ἐπὶ τῶν ἄκρων, φυλάττοντα
τὴν εἰσβολήν· δι' ὃ ἔμεινεν ἡμέραν ἐν τῷ πεδίῳ. Τῇ δ'
ὑστεραίᾳ ἤκεν ἄγγελος λέγων ὅτι λελοιπῶς εἴη Συέννεσις
τὰ ἄκρα, ἐπεὶ ἦσθετο τό τε Μένωνος στρατεύμα ὅτι ἦδη
ἐν Κιλικίᾳ εἴη εἰσὼ τῶν ὀρέων καὶ ὅτι τριήρεις ἤκουε πε-
ριπλεύσας ἀπὸ Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν Ταμῶν ἔχοντα τὰς
22 Λακεδαιμονίων καὶ αὐτοῦ Κύρου. Κύρος δ' οὖν ἀνέβη
ἐπὶ τὰ ὄρη οὐδενὸς κωλύοντος καὶ εἶδε τὰς σκηνὰς οὗ

*bus montium manant. Idem §. 11. Alexandrum refert confesum
esse: obrui (se) potuisse vel saxis, si fuissent qui in subeuntes
propellerent.*

ἀμύχανος εἰσελθεῖν] Per attractionem dictum i. e. q. ἦν ἀμύ-
χανον ἢν εἰσελθεῖν. Cf. IV, 1, 24. V, 6, 10. et de auth. p. 53.

Συέννεσιν-φυλάττοντα] E. Et. F. H. S. V. et Y., hic quidem
ex correctione, Συέννεσις-φυλάττων. Per se recte dicitur utrum-
que. §. 12. 4, 4. 9, 18. Cyr. I, 4, 25: Κύρον αὐτὸν σὺν πολλοῖς
δακρύοις λέγεται ἀποχωρῆσαι. Sed ex codd. lectione καὶ singulo
verbo Συέννεσις adjungendum foret, ex vulgari ad totam enun-
ciationem pertinet: quod aptius esse patet.

ἐν τῷ πεδίῳ] Locum postea castra Cyri dixerunt. Arrian. et
Strabo ll. ll. et Curt. III, 4, 1. qui male de Cyro majore cogitavit.
Idem addit: *aberat ea regio quinquaginta stadia ab aditu quo
Ciliciam intramus.*

τό τε Μ. στρατεύμα ὅτι] Τέ trajectum est. Collocandum erat
enim: ἐπεὶ τε ἦσθετο-καὶ ὅτι ἤκουε. Sed scriptor sic incepit ac
si omisso verbo ἤκουε dicturus esset: ἐπεὶ ἦσθετο τό τε Μ. στρα-
τεύμα-καὶ Ταμῶν ὅτι-εἶχε-. Similiter Thuc. I, 1: τεκμαιρό-
μενος, ὅτι ἀκμάζοντες τε ἦσαν-ἀμφοτέροι-καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνι-
κὸν ὄρων ξυνιστάμενον πρὸς ἑκατέρους. ubi pro ὄρων ξυν. exspe-
ctes ξυνίστατο. Caeterum nemo praetulerit quod E. Et. F. H. S.
praebent: ὅτι τὸ Μ. στρατεύμα, quod haud dubie correctori de-
betur. II, 3, 11. V, 7, 19. Mem. I, 4, 13: θεῶν-ἠσθetai ὅτι εἰσι.
Soph. Phil. 549 f.: ἤκουσα τοὺς ναύτας ὅτι σοὶ πάντες εἶεν. Buttm.
§. 138. I, 6. Matth. §. 295.

ἦδη ἐν Κ. εἶη] Ἡδὴ ex E. F. V. 1. 3. addidit Schn. Pro εἶη E.
Et. F. H. S. V. 1. 3. ἦν dederunt. Hell. III, 2, 11: πυθόμενος
ὅτι πολὺς σῖτος ἐνῆν αὐτοῖς. Matth. §. 507. 3.

ἤκουε-Κύρου] Construe: ἤκουε Ταμῶν ἔχοντα (ἔχειν) τριήρεις
τὰς Λακ. καὶ αὐτοῦ Κ. περιπλεύσας ἀπὸ Ι. εἰς Κ. Audaciorē
trajectionem ut explices, statuendum videtur, scriptorem initio
τριήρεις περιπλεύσας cum ἤκουε conjungere voluisse, sed deinde
cum ducem nominare vellet hanc rationem deferuisse. Cf. Thuc.
III, 26: τὰς ἐς τὴν Μιτυλήνην δύο καὶ τεσσαράκοντα ναῦς ἀπέστει-
λαν ἔχοντα Ἀλκίδα. Arrian. exp. II, 2, 3: δέκα ναῦς στέλλουσιν
ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα. De re
v. I, 4, 2. n.

22. εἶδε] Sine causa Weisk. Mureti conjecturam (varr. lectt. XV,
10.) εἶλε recepit.

ἐφύλαττον οἱ Κίλικες. Ἐντεῦθεν δὲ κατέβαινεν εἰς πεδίον
μέγα καὶ καλὸν καὶ ἐπὶ ῥόντον καὶ δένδρων παντοδαπῶν
σύμπλεων καὶ ἀμπέλων· πολὺ δὲ καὶ σήσαμον καὶ μελίνην
καὶ κέγχρον καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς φέρει. Ὅρος δ' αὐτὸ
περιέχει ὄχυνρον καὶ ὑψηλὸν πάντη ἐκ θαλάττης εἰς θά-
λατταν. Καταβὰς δέ, διὰ τούτου τοῦ πεδίου ἤλασε σταθ- 23
μοὺς τέσσαρας, παρασάγγας πέντε καὶ εἴκοσιν, εἰς Ταρ-
σοὺς, πόλιν τῆς Κιλικίας μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐν-
ταῦθα ἦσαν τὰ Συεννέσιος βασιλεία τοῦ Κιλικίων βασι- 22
λέως· διὰ μέσης δὲ τῆς πόλεως ῥεῖ ποταμός, Κύδνος ὀνο-
μα, εὖρος δύο πλέθρων. Ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ 24
ἐνοικοῦντες μετὰ Συεννέσιος εἰς χωρίον ὄχυνρον ἐπὶ τὰ ὄρη,

οὗ ἐφύλαττον] ubi Cilices tum excubias agebant. Zeun. At
λελοιπῶς ἦν Συέννεσις τὰ ἄκρα §. 21. Schen.: „non tum, sed
semper eo in loco pro terra sua excubabant Cilices.” Sed per
pacis tempora etiam factum esse jam per se non probabile est. Ac
si perpetuum ibi praefidium fuisset pro tentoriis castellum et tu-
guria exstructa inveniremus. Adde Curt. III, 4, 4. Itaque ἐφύ-
λαττον hic pro plusqpf. est. V. ad I, 1, 6.

μέγα, καλὸν] Καί inferui ex E. F. G. V. 3. De re Curt. III,
4, 6: campestris eadem qua vergit ad mare, planitiem ejus
crebris distinguuntibus rivis. Diod. XIV, 20: πεδίον τῶν κατὰ
τὴν Ἀσίαν οὐδενὸς τῷ κάλλει λειπόμενον. Cf. Strab. XIV, 5,
p. 219.

σύμπλεων] Sic E. Et. F. H. S. V. 1. Vulgo ἔμπλεων.

Ὅρος-θάλατταν] Curt. III, 4, 6: perpetuo jugo montis [Tauri]
aspero ac praerupti Cilicia includitur: quod cum a mari sur-
gat sinu quodam flexuque curvatum rursus altero cornu in
diversum litus excurrit.

23. Ταρσοὺς] E. Et. F. V. 1. Ταρσόν, quae cum vulgaris forma
fit, hic a correctore profecta videtur. Pluralis est etiam ap. He-
fych. et Philostr. vita Apoll. I, 7. VI, 34. Caeterum μητρόπολις
ἢ Ταρσὸς τῶν κατὰ Κιλικίαν (Dio Chryf. 33. T. II. p. 8. 23. R.
cl. Diod. XIV, 20. qui μεγίστην τῶν ἐν Κιλικίᾳ πόλεων dicit.)
ἔκειτο μὲν ἐν πεδίῳ κτίσμα δ' ἦν τῶν μετὰ Τριπτολέμου πλανη-
θέντων Ἀργείων κατὰ ζήτησιν Ἰοῦς (Strab. XIV, 5. p. 228. Dio l. l.
p. 1. al.). Celebres erant Tarsenses literarum amore.

διὰ μέσης-Κύδνος] Cf. Strab. l. l. Arrian. exp. III, 4, 11. Curt.
III, 4, 8 f. 5, 1. Plin. V, 22.

δύο πλέθρων] II, 2, 12: δύο ἢ τριῶν ἡμέρων ὁδόν. V, 9, 9.
VII, 6, 1. Matth. §. 138. Buttm. §. 64, 2.

24. ἐξέλιπον-εἰς χ. ὁ. ἐπὶ τὰ ὄρ.] i. e. ἐκλιπόντες ἔφευγον κ. τ. λ.
ut plene dicitur IV, 1, 8. et VII, 4, 1. Apte Zeun. confert He-
rod. VI, 100: ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα. [adde VIII, 50.] et
Abresch. dilucc. Thuc. V, 4. p. 492 ff. Caeterum junte: ἐξέ-
λιπον ἐπὶ τὰ ὄρη εἰς χ. ὁ.

πλήν οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες· ἔμειναν δὲ καὶ οἱ παρὰ τὴν
 25 θάλατταν οἰκοῦντες ἐν Σόλοις καὶ ἐν Ἰσσοῖς. Ἐπύαξα
 δὲ ἡ Συννέσιος γυνὴ προτέρα Κύρου πέντε ἡμέρας εἰς
 Ταρσοὺς ἀφίκετο. Ἐν δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὁρέων τῶν
 εἰς τὸ πεδῖον δύο λόχοι τοῦ Μένωνος στρατεύματος ἀπώ-
 λοντο· οἱ μὲν ἔφασαν ἀρπάζοντάς τι κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν
 Κιλικίων, οἱ δέ, ὑπολειφθέντας καὶ οὐ δυναμένους εὐρεῖν
 τὸ ἄλλο στρατεύμα οὐδὲ τὰς ὁδοὺς εἴτα πλανωμένους ἀπο-
 26 λέσθαι· ἦσαν δὲ οὗτοι ἑκατὸν ὀπλίται. Οἱ δ' ἄλλοι, ἐπει-
 δὴ ἦκον, τὴν τε πόλιν τοὺς Ταρσοὺς διήρπασαν, διὰ
 τὸν ὄλεθρον τῶν συστρατιωτῶν ὀργιζόμενοι, καὶ τὰ βα-
 σίλεια τὰ ἐν αὐτῇ. Κύρος δέ, ἐπεὶ εἰσέηλασεν εἰς τὴν πό-
 λιν, μετεπέμπετο Συννέσιν πρὸς ἑαυτόν· ὁ δὲ οὔτε πρό-
 τερον οὐδενὶ πω κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἔλθειν ἔφη
 οὔτε τότε Κύρῳ ἰέναι ἠθέλε, πρὶν ἢ γυνὴ αὐτὸν ἔπεισε

πλήν οἱ τὰ κ. ἔ.] int. οὐκ ἐξέλιπον. VII, 3, 2: πάντες συνῆλ-
 θον, πλήν οἱ Νέωνος. Soph. Phil. 299: πάντ' ἐκπορίζει πλήν τὸ
 μὴ νοσεῖν ἐμέ.

ἐν Σόλοις] Strab. XIV, 5. p. 225: Σόλοι πόλις ἀξιόλογος, —
 Ἀχαιῶν καὶ Ροδίων κτίσμα τῶν ἐκ Αἰνδου. cf. Liv. XXXVII, 56.
 Poitea Pompejopolis.

ἐν Ἰσσοῖς] Strabo l. l. p. 233: Ἰσσὸς (sic reliqui scriptores, quod
 sciam, omnes) πολίχνιον ὑφορμον ἔχον. Diod. XVII, 32: τὴν
 Ἰσσὸν πόλιν ἀξιόλογον dicit. Alexandri quoque aetate erat in-
 gens urbs. Mela I, 13. Caeterum hi ut maris accolae multorum
 hominum commercio audaciores facti videntur remansisse, fortasse
 etiam lucri studio ducti, ut οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες.

25. ἡμέρας] E. F. ἡμέραις, fortasse recte. Cf. tamen I, 7, 12.

ὁρέων] Zeun. ὁρέων edidit Suida auctore, qui in ἀνθέων Atti-
 cos et Xenoph. ejusmodi genitivos διαιρεῖν refert. Recte, ut opi-
 nor. Certe ὁρέων ap. Xen. raro legitur. (III, 5, 18. Hell. IV, 6, 5.
 VI, 5, 16.) Cf. Poppo ad Cyr. III, 3, 58.

τῶν εἰς τὸ π.] i. e. τῶν εἰς τὸ π. καθηκόντων. IV, 6, 5. cl.
 VI, 2, 3. Pro τῶν leg. esse τῇ non male conjecit v. d. in actis
 erud. Lipf. 1749. p. 417.

οἱ μὲν ἔφασαν] Expectaveris οὐς οἱ μ. ἔ. Sed non sollicita-
 verim asyndeton. Cf. de auth. p. 57 f.

οὐ δυναμένους εὐρεῖν — τὰς ὁδοὺς εἴτα π. ἀπολέσθαι] IV, 7, 13:
 ῥιπτοῦσαι τὰ παιδία εἴτα καὶ ἑαυτὰς ἐπικατερῶνται. Buttm.
 §. 131. 4. n. 6. Matth. §. 566. 3.

ἦσαν δὲ] E. Et. F. H. V. 2. δ' οὖν.

ἑκατὸν] Fortasse leg. ἑκατὸν ἑκαστος cl. III, 4, 21. IV, 8, 15. et
 Matth. §. 301. n.

26. ἰέναι] Repete εἰς χεῖρας. Cf. ind. in χεῖρ.

καὶ πίστεις ἔλαβε. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεὶ συνεγένοντο ἄλλή- 27
λοις, Σύννεσις μὲν Κύρῳ ἔδωκε χρήματα πολλὰ εἰς τὴν
στρατιάν, Κύρος δ' ἐκείνῳ δῶρα ἃ νομίζεται παρὰ βασι-
λεῖ τίμια, ἵππον χρυσοχάλινον καὶ στρεπτόν χρυσοῦν καὶ
ψέλλια καὶ ἀζινάκην χρυσοῦν καὶ στολὴν Περσικὴν καὶ
τὴν χώραν μηκέτι ἀρπάζεσθαι, τὰ δὲ ἡρπασμένα ἀνδρά-
ποδα, ἣν πον ἐντυγχάνωσιν, ἀπολαμβάνειν.

CAPUT III.

Ἐνταῦθ' ἔμεινε Κύρος καὶ ἡ στρατιὰ ἡμέρας εἴκοσιν· 1
οἱ γὰρ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι τοῦ πρόσω· ὑπώ-
πτειον γὰρ ἦδη ἐπὶ βασιλέα ἰέναι· μισθωθῆναι δὲ οὐκ ἐπὶ

27. ἃ νομίζεται π. β. τίμια] Cyr. VIII, 2, 8: Τίνος δὲ δῶρα γινώ-
σκεται ὥσπερ ἔνια τῶν βασιλέως, ψέλλια καὶ στρεπτοὶ καὶ ἵπποι
χρυσοχάλινοι; οὐ γὰρ δὴ ἔξεστιν ἐκεῖ ταῦτα ἔχειν ὃ ἂν μὴ βασι-
λεὺς δῶ. Vides igitur Cyrum regem se gessisse, nisi forte cl. 5, 8.
8, 29. statuendum est regis filio licuisse quod regi.

στρεπτόν χρ. καὶ ψέλλια] Cyr. I, 3, 2: Μηδικὰ ἐστὶ—οἱ στρεπτοὶ
περὶ τῇ δέσῃ καὶ τὰ ψέλλια περὶ τοῖς χερσίν (περὶ τοὺς καρπούς
τῶν χειρῶν VI, 4, 2.) haud dubie etiam ἵππος χρυσοχάλινος. V. ib.
I, 3, 3.

στολὴν Περσικὴν] Persica στολὴ cum οὐδέν τι ὑβρισμένη ac
φαύλη dicatur Cyr. II, 4, 5, non dubium videtur, quin hic Me-
dica intelligatur, qua ut praefecti uterentur Cyrus major institue-
rat (ib. VIII, 1, 40. 3, 1. cl. Herod. I, 135. VII, 62. 116.), eaque
posimodum quoque regem suos donare solitum fuisse docet Cyr.
VIII, 2, 8. Persica hic dicitur, quia non origo, sed usus signi-
ficatur: quippe a Persis recepta, etiam facta est Persica. Caete-
rum Μηδικὴν στολὴν sericam (seiden) fuisse suspicatur Heeren:
Ideen I, 1. p. 133 f.

ἀρπάζεσθαι] Pendet ab ἔδωκε. V. ind. in διδόναι. E. Et. F. H.
habent ἀφαρπάζεσθαι.

ἣν πον ἐντυγχάνωσιν] αὐτοῖς οἱ Κίλικες, quorum posterius e
regis nomine eliciendum. Thuc. II, 75: Ἀρχίδαμος περιεσταύρω-
σεν αὐτοὺς τοῖς δένδρεσιν ἃ ἔκοιταν (ejus milites). Cf. de auth.
p. 47 f. n. 3.

Cap. III. §. 1. οὐκ ἔφασαν ἰέναι] negaverunt se ituros esse. Buttm.
§. 135. n. 2. Matth. §. 608, 1. cl. I, 3, 8. 4, 12. al. De ἰέναι fu-
turi vi usurpato v. ind. in v.

τοῦ πρόσω] i. e. ἐς τὸ πρόσω, ut Appian. B. C. I, 79. et Arrian.
exp. III, 24, 4. loquuntur et infra V, 4, 30. vulgo legitur. Schn.
confert Arr. exp. II, 6, 7. V, 24, 12. 25, 6. 28, 3. et quibus locis
τὸ πρόσω legitur VII, 20, 12. 14. Adde Lobeck. ad Soph. Aj. 730.
Graecos periculi metu territōs iter pergere noluisse manifestum
est. Cf. Diod. XIV, 20.

ἐπὶ βασιλέα ἰέναι] Non subaudio αὐτόν, sed verto: *dass es ge-
gen den König ginge*. Sic jam intellexit Dionys. II. τέχνη ζητ.

τούτω ἔφασαν. Πρῶτος δὲ Κλέαρχος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας ἐβιάζετο ἵεναι· οἱ δὲ αὐτόν τε ἔβαλλον καὶ τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκείνου ἐπεὶ ἤρξατο προΐεναι. Κλέαρχος δὲ τότε μὲν μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ καταπειρωθῆναι· ὕστερον δέ, ἐπεὶ ἔγνω ὅτι οὐ δυνήσεται βιάσασθαι, συνήγαγεν ἐκκλησίαν τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν· καὶ πρῶτον μὲν ἐδάκρυε πολλὸν χρόνον ἑστώς· οἱ δὲ ὁρῶντες ἐθαύμαζον καὶ ἐσιώπων· εἶτα ἔλεξε τοιᾶδε·

Β' Ἄνδρες στρατιῶται, μὴ θαυμάζετε ὅτι χαλεπῶς φέρω τοῖς παροῦσι πράγμασιν. Ἐμοὶ γὰρ Κῦρος ξένος ἐγένετο καὶ

VIII, 11: ἐν τῇ Ἀναβάσει ὑποπτεύουσιν οἱ στρατιῶται ὡς ἐπὶ βασιλέα ὁ στόλος ἐστί. Cf. III, 1, 9. 10.

ἐπὶ τούτῳ] Est neutrum; hoc nomine s. titulo, hac conditione, ut adversus regem proficiscerentur. Cf. ind. in ἐπὶ.

ἐβιάζετο] cogere conabatur. Sic ἀνέστελλον V, 4, 23, et Hell. V, 3, 14: χρήματα ἐδίδοσαν ὥστε μὴ ἐμβάλλειν. Omnino hac ratione saepissime usurpatur imperfectum, rarius aoristus. „Differentia haec est, Imperfectum significat voluisse aliquem aliquid facere; aoristus autem fecisse, sed sine successu.” Herm. ad Soph. Aj, 1105. Cf. Buttm. ad Demosth. Mid, p. 49. De praesente v. ad VII, 7, 7. Sic etiam Latini, veluti Liv, VII, 17. Cic. Cat. I, V, 13. VIII, 19.

ἔβαλλον] τοῖς λίθοις, quod V, 7, 19. additum saepius omittitur. V, III, 4, 49. V, 7, 21. 28. VI, 6, 7. 10. 27.

2. μικρὸν ἐξέφυγε τοῦ μὴ κ.] Ne quis cum Sturzio μικρὸν idem esse quod μικροῦ (δεῖν) opinetur: ita sensus esset: non multum aberat quin effugeret lapidationem. Proinde revera occisus esset. Sed scriptor hoc dicit: vix effugit ne lapidibus obrueretur. Quod Buttm. ad Dem. Mid. p. 143. ait: „ἐξέφυγεν, quod nonnisi accusativum regere potest, absolute dictum est, genitivus autem pendet a voce μικρὸν: id quomodo admitti possit non perspicio. Fuerint quibus pro τοῦ ex F, τὸ scrib. videatur. Ego tamen ἐκφεύγειν cum genitivo junctum ferendum esse censeo. Cf. Matth. §. 352, b. De redundantia particulae μὴ post verba negativae vel prohibitivae potestatis cf. III, 5, 11, VII, 2, 12. Buttm. I, I. id Gr. §. 135, n. 9. Matth. §. 533. n. 3, 4.

εἶτα] Sic πρῶτον μὲν — εἶτα — habes Mem. I, 2, 1, III, 6, 9. Thuc. V, 65. et τέως μὲν — εἶτα Hell. II, 2, 17. et non praegresso μὲν I, 5, 10, 12. V, 9, 8.

3. χαλεπῶς φέρω τοῖς π. πρ.] Sic V, 5, 24: χαλεπαίνειν τοῖς εἰρημένοις. Soph. Phil, 1011: ἀλγεινῶς φέρων οἷς αὐτὸς ἐξήμαρτεν. V, 7, 20: ἄχθεσθαι τοῖς γεγενημένοις. Soph. Phil, 970: τοῖς παροῦσιν ἄχθομαι. V, 10, 14: ἀθυμεῖν τοῖς γεγενημένοις. Demosth. Phil. I. I, 2. p. 40: οὐκ ἀθυμητέον τοῖς παροῦσι πράγμασιν. Cf. Matth. §. 398.

με φεύγοντα ἐκ τῆς πατρίδος τὰ τε ἄλλα ἐτίμησε καὶ μυ-
ρίους ἔδωκε δαρειακούς· οὓς ἐγὼ λαβὼν οὐκ εἰς τὸ ἴδιον
κατεθέμην ἐμοί, ἀλλ' οὐδὲ καθηδυνάθηνσα, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς
ἔδαπάνων. Καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ τοὺς Θούκας ἐπολέ- 4
μησα καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐτιμωρούμην μεθ' ὑμῶν, ἐκ
τῆς Χερρόνησου αὐτοὺς ἐξελαύνων, βουλομένους ἀφαι-
ρεῖσθαι τοὺς ἐνοικοῦντας Ἑλληνας τὴν γῆν. Ἐπειδὴ δὲ
Κῦρος ἐκάλει, λαβὼν ὑμᾶς ἐπορευόμην, ἵνα, εἴ τι δέοιτο,
ὠφελοίην αὐτὸν ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου. Ἐπεὶ δὲ 5
ὑμεῖς οὐ βούλεσθε συμπορεύεσθαι, ἀνάγκη δέ μοι ἢ ὑμᾶς
προδόντα τῇ Κύρου φιλίᾳ χρῆσθαι ἢ πρὸς ἐκεῖνον ψευδά-
μενον μεθ' ὑμῶν ἵεναι. Εἰ μὲν δὴ δίκαια ποιήσω οὐκ
οἶδα· αἰρήσομαι δ' οὖν ὑμᾶς καὶ σὺν ὑμῖν ὅ τι ἂν δέῃ πεί-
σομαι. Καὶ οὐποτ' ἐρεῖ οὐδεὶς ὥς ἐγὼ Ἑλληνας ἀγαγὼν

φεύγοντα ἐκ τῆς π.] Cum φεύγων fit is qui solum vertere co-
actus in exilio vivit (ὁ ἐκπεπτωκός), hic propter adjecta ἐκ τῆς π.
videatur dicendum fuisse φυγόντα (i. e. ἐκπεσόντα). Cf. Hell. I, 1,
32. Demosth. Lept. 40. Sed est haec quaedam attractio: φυγόντα ἐκ
τῆς π. καὶ φεύγοντα. Hell. I, 3, 13: ἤδη φεύγων ἐκ Συρακουσῶν.
τὰ τε ἄλλα ἐτίμησε] Buttm. §. 137. p. 441. Eodem modo Thuc.
IV, 120. Similiter ταῦτα τιμᾶσθαι de vectigg. III, 4.

ἀλλ' οὐδὲ] sed nec, neque vero. „Oppositum est ἀλλά tacitae
objectioni quoniam multi apparatus et exquisitis epulis disperdunt
pecunias ad alios usus sibi datos.” Weisk. de pleonasmis Gr.
p. 174. cf. Joseph. Arch. XIV, 12.

4. ἐπολέμησα] I, 1, 2 et II, 6, 5. ἐπολέμει. Aoristus initium actio-
nis videtur significare: bellum intulit. Cf. de auth. p. 8. Pro
πρὸς τοὺς Θούκας e V. 1. 2. 3. Υ. ἐπὶ τοὺς Θούκας edidi, quod confir-
mant E. F. ἐπὶ Θούκας et quodammodo etiam E. ἐς τὴν Θούκην offe-
rentes. Cf. III, 1, 5.

ἐτιμωρούμην] αὐτοὺς. Buttm. §. 117, 5. cl. I, 7, 8. 9, 13. II,
2, 4. al.

ἀνθ' ὧν] i. e. ἀντὶ τούτων ἅ. Cf. VII, 7, 8. I, 9, 25. VII, 3,
48. II, 1, 16. V, 6, 3. III, 1, 45. V, 7, 13. I, 3, 10. VII, 6, 10.
Buttm. §. 130. 5. et §. 137. p. 440. Matth. §. 473. De ὑπό v. ind.

5. ἀνάγκη δέ] G. V, 1. 3. Υ. ἀν. δή. „Sed usitatum Graecis est,
post plerasque particulas temporales, in iisque maxime post ἐπεὶ,
per anacoluthon inferre δέ” Herm. ad Vig. p. 785. Cf. IV, 1, 2.

εἶναι] Porson ἵεναι dedit, motus, opinor verbis §. 6: σὺν ὑμῖν
ἔσομαι. Recte. Nam μετὰ τινος εἶναι est alicujus socium esse,
aliquem adjuvare. Cyr. II, 4, 7. Thuc. III, 56. VII, 33.

δ' οὖν] II, 4, 6. Plat. Men. p. 98. b: εἴπερ τι ἄλλο ἂν φαίην εἰ-
δέναι· ὀλίγα δ' ἂν φαίην· ἐν δ' οὖν καὶ τοῦτο ἐκείνων θείην ἂν ὧν
οἶδα. Cf. V, 6, 11. Cyr. IV, 1, 13. Hell. III, 5, 19. VI, 4, 8. Soph.
Antig. 881. (890.) et ad I, 2, 12. n.

εἰς τοὺς βαρβάρους προδοὺς τοὺς Ἕλληνας τὴν τῶν βαρ-
 6 βάρων φιλίαν εἰλόμην. Ἀλλὰ ἐπεὶ ὑμεῖς ἐμοὶ οὐκ ἐθέετε
 πείθεσθαι οὐδὲ ἔπεςθαι, ἐγὼ σὺν ὑμῖν ἔψομαι καὶ ὅ τι ἂν
 δέη πείσομαι. Νομίζω γὰρ ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι καὶ πατρίδα
 καὶ φίλους καὶ συμμάχους, καὶ σὺν ὑμῖν μὲν ἂν εἶναι τί-
 μιος ὅπου ἂν ᾧ, ὑμῶν δ' ἔρημος ὧν οὐκ ἂν ἱκανὸς εἶναι
 οἶμαι οὐτ' ἂν φίλον ὠφελῆσαι οὐτ' ἂν ἐχθρὸν ἀλέξασθαι.
 Ὡς ἐμοῦ οὖν ἰόντος ὅπη ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην
 7 ἔχετε. Ταῦτα εἶπεν· οἱ δὲ στρατιῶται, οἱ τε αὐτοῦ ἐκεί-
 νου καὶ οἱ ἄλλοι, ταῦτα ἀκούσαντες, ὅτι οὐ φαίη παρὰ

εἰς τοὺς βαρβάρους] i. e. εἰς βαρβάρων χώραν. Sic εἰς Καρ-
 δούχους ἐμβάλλειν III, 5, 16. ἐπορεύθησαν εἰς Ταόχους IV, 7, 1.
 Cf. I, 6, 7. IV, 7, 27. 17. 8, 1. V, 4, 32. 5, 1. VI, 4, 37. Thuc. I,
 108. al. Sic etiam Latini, veluti Caef. b. g. I, 9: *Relinquebatur*
una per Sequanos via.

σὺν ὑμῖν ἔψομαι] i. e. σὺν ὑμῖν ὧν ὑμῖν ἔψομαι. Plat. Me-
 nex. 2: ἀεὶ μετ' ἐμοῦ ξένοι τινὲς ἔπονται καὶ ξυνακροῶνται. Cf.
 Matth. §. 402. n. 1.

ἂν εἶναι] Infinitivus praesentis usurpatur cum rei perpetuitas co-
 gitetur; contra mox habemus οὐτ' ἂν φίλον ὠφελῆσαι οὐτ' ἂν
 ἐχθρὸν ἀλέξασθαι, quoniam res, cum negata sit, tanquam non
 durans cogitatur. II, 1, 12: ὅπλα μὲν οὖν ἔχοντες οἴομεθα ἂν
 καὶ τῇ ἀρετῇ χρῆσθαι, παραδόντες δ' ἂν ταῦτα καὶ τῶν σωμάτων
 στερηθῆναι. Cf. Butt. §. 124, 5. Matth. §. 501. et Herm. ad Soph.
 Aj. 1061. Ἄν infinitivo additur quia in oratione libera optativus
 cum hac particula usurparetur. V. Matth. §. 598. a. cl. V, 2, 9:
 ἔδόκει τὸ μὲν ἀπάγειν οὐκ εἶναι ἄνευ πολλῶν νεκρῶν· ἐλεῖν δ' ἂν
 ὄντο καὶ οἱ λοχαγοὶ τὸ χωρίον. Cf. III, 2, 29. V, 7, 20. 26.

ἔρημος ὧν] Sic E. Et. F. H. S. V. Y. vulgo ἐρημωθεὶς ex inter-
 pretamento. Mem. IV, 4, 24: φίλων ἀγαθῶν ἐρημοὶ γινόμενοι.

ὥς ἐμοῦ οὖν ἰόντος - οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε] *persuasum habeatis*
me iturum esse. Cyr. I, 6, 11: ὥς οὖν ἐμοῦ μηδέποτε ἀμελήσον-
 τος τοῦ τὰ ἐπιτήδεια τοῖς στρατιώταις συμμηχανᾶσθαι - οὕτως ἔχε
 τὴν γνώμην. Cf. Plat. de rep. V, 16. p. 470. e. Wyttenbach.
 ad Juliani laud. Const. p. 187. Matth. §. 569. Proprie in his pleo-
 nasmus inest. Nam putandi notionem jam habet particula ὥς,
 ut docent tales loci: ἐρώτα ὥς τὰ ληθῇ ἐρᾶντος Cyr. III, 1, 9.
 Cf. ad 1, 6. Soph. Oed. T. 11. 145. Aj. 888. (904.) Thuc. VI, 33.
 Cyr. VIII, 4, 22. et mox §. 8.

ὅποι ἂν καὶ ὑμεῖς] Repete ἴητε. Cf. V, 1, 8. VI, 1, 23. Hell. III, 4, 1:
 ἐξήγγειλε τοῖς Μακεδαιμονίοις ὥς βασιλέως καὶ Τισσαφέρους τὸν
 στόλον τοῦτον παρασκευαζομένων· ὅποι δέ, οὐδὲν ἔφη εἰδέναι.
 Cf. infra I, 4, 12. 5, 9. Καὶ e nostra dicendi ratione sic explica: ὥς
 καὶ ἐμοῦ ἰόντος ὅποι ὑμεῖς. Plat. Crit. p. 45. c: τοιαῦτα σπεύ-
 δεις περὶ παντὸς γενέσθαι ἅπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροὶ σου σπεύσαιεν.
 Soph. Oed. C. 53: ὅς οἶδα καὶ γὰρ παντ' ἐπιστήσει κλύων.

7. οἱ ἄλλοι] h. e. οἱ τῶν ἄλλων στρατηγῶν στρατιῶται. Zeun.
 Cf. ad Dionys. H. historiogr. p. 45 f.

βασιλέα πορεύεσθαι, ἐπήνεσαν· παρὰ δὲ Ξενίου καὶ Πασίωνος πλείους ἢ διςχίλιοι λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκευοφόρα ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ Κλεάρχῳ. Κύρος δέ, τού- 8 τοις ἀπορῶν τε καὶ λυπούμενος, μετεπέμπετο τὸν Κλέαρχον· ὃ δ' ἰέναι μὲν οὐκ ἤθελε, λάθρα δὲ τῶν στρατιωτῶν πέμπων αὐτῷ ἄγγελον ἔλεγε θαρσύνειν, ὥς καταστησομένων τούτων εἰς τὸ δέον· μεταπέμπεσθαι δ' ἐκέλευεν αὐτόν· αὐτὸς δὲ οὐκ ἔφη ἰέναι. Μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν τοὺς 9 τε μεθ' ἑαυτοῦ στρατιώτας καὶ τοὺς προσελθόντας αὐτῷ καὶ τῶν ἄλλων τὸν βουλόμενον ἔλεξε τοιαύδε·

Ἄνδρες στρατιῶται, τὰ μὲν δὴ Κύρου δῆλον ὅτι οὕτως ἔχει πρὸς ἡμᾶς ὥσπερ τὰ ἡμέτερα πρὸς ἐκεῖνον· οὔτε

παρὰ βασιλέα] §. 1. ἐπὶ β. cum notione aggrediendi; παρὰ β. nihil nisi appropinquationem significat. Sic II, 2, 3: ἰέναι ἐπὶ βασιλέα ei ib. 4: ἰέναι παρὰ τοὺς Κύρου φίλους.

πορεύεσθαι] Ne quis πορεύσεσθαι conjiciat: est hic aoristus praesentis. Oratione directa dicere liceret οὐ παρεύομαι. IV, 5, 15: οὐκ ἔφασαν πορεύεσθαι. Cf. de auth. p. 39 f. et ad 7, 5.

παρὰ δὲ Ξ. — ἐστρατοπεδεύσαντο (π. Κλ.) i. e. παρὰ δὲ Ξ. ἀπελθόντες — ἐστρ. π. Κλ.

8. ἰέναι μὲν — λάθρα δὲ —] Expectaveris: ἰέναι μὲν — πέμπων δὲ f. ἔλεγε δὲ — III, 4, 2: ἔπαθε μὲν οὐδέν, πολλὰ δὲ κακὰ ἐνόμισε ποιῆσαι. Cf. I, 5, 1. II, 3, 12. V, 9, 15.

πέμπων — ἔλεγε] 4, 16: τῷ στρατεύματι πέμψας Γλοῦν εἶπεν. Cf. IV, 3, 28. VII, 1, 5. Ἐλεγε hic simul notionem jubendi habet, ut V, 7, 34. 9, 25. VII, 6, 14. Cf. ad I, 3, 14. et Seidler. ad Eurip. El. 33.

καταστησομένων] i. e. κατασταθισομένων. Demosth. Ol. III. (I.) p. 15: εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. Cf. 4, 8. 14. IV, 8, 26. VI, 3, 20. VII, 3, 3. Buttm. §. 123, 3. Matth. 496, 8. De ὡς v. ad 1, 6.

9. τοὺς τε μεθ' αὐτοῦ] De auth. p. 45 f. et ind. in μετά.

τοὺς προσελθόντας] παρὰ Ξενίου καὶ Πασίωνος §. 7.

Ἄνδρες στρατιῶται] Est haec oratio ex earum genere quas figuratas rhetores Latini, λόγους ἐσχηματισμένους Graeci dicunt. Eas optime descripsit Quinct. institut. oratt. IX, 2, 65: in hoc genere, inquit, per quandam suspensionem quod non dicimus accipi volumus: non utique contrarium, ut in εἰρωνεία, sed aliud latens et auditori quasi inveniendum: quod, ut supra ostendi (IX, 1, 14.), jam fere solum schema a nostris vocatur et unde controversiae figuratae dicuntur. Ejus triplex usus est: unus, si dicere palam parum tutum est; alter, si non decet; tertius qui venustatis modo gratia adhibetur et ipsa novitate ac varietate magis quam si relatio sit recta delectat. Cf. J. C. T. Ernesti Lex. technol. Gr. rhet. in σχηματίζειν. Exemplum est Agamemnonis oratio Hom. Il. II, 110 — 140.

- γὰρ ἡμεῖς ἔτι ἐκείνου στρατιῶται, ἐπεὶ γε οὐ συνεπόμεθα
 10 αὐτῷ, οὔτε ἐκεῖνος ἡμῖν ἔτι μισθοδότης. Ὅτι μέντοι ἀδικεῖσθαι νομίζει ὑφ' ἡμῶν οἶδα· ὥστε καὶ μεταπεμπομένου αὐτοῦ οὐκ ἐθέλω ἐλθεῖν, τὸ μὲν μέγιστον αἰσχυρόμενος, ὅτι σύννοϊδα ἑμαυτῷ πάντα ἐψευσμένος αὐτόν· ἔπειτα δὲ καὶ δεδιώς μὴ λαβῶν με δίκην ἐπιθῇ ὧν νομίζει ὑπ' ἐμοῦ
 11 ἡδικῆσθαι. Ἐμοὶ οὖν δοκεῖ οὐχ ὥρα εἶναι ἡμῖν καθεύδειν, οὐδ' ἀμελεῖν ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ βουλευέσθαι ὃ τε χρὴ ποιεῖν ἐκ τούτων. Καὶ ἕως γε μένομεν αὐτοῦ, σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι ὅπως ὥς ἀσφαλέστατα μενοῦμεν· εἴ τε ἤδη δοκεῖ ἀπιέναι, ὅπως ὥς ἀσφαλέστατα ἀπιμεν καὶ ὅπως τὰ ἐπιτήδεια ἔξομεν· ἄνευ γὰρ τούτων οὔτε στρατη-
 12 γοῦ οὔτε ἰδιώτου ὄφελος οὐδέν. Ὁ δὲ ἀνὴρ πολλοῦ μὲν ἄξιος φίλος ὧς ἂν φίλος ᾖ· χαλεπώτατος δ' ἐχθρὸς ὧς ἂν πολέμιος ᾖ. Ἐτι δὲ δύναμιν ἔχει καὶ πεζὴν καὶ ἵππικὴν

simulate Graecos ad fugiendum hortantis, sed omnia quibus ad manendum moveri queant subjicientis. V. ibi Eustath. et Dionysf. H. τέχνη ῥητ. VIII, 11. IX, 5. 12. Similiter Clearchus cum ipse tum per alios (§. 13 ff.) militibus subjicit: οἷα εἶη ἀπορία ἄνευ τῆς Κύρου γνώμης καὶ μένειν καὶ ἀπιέναι.

τὰ - Κύρου-] Cyri erga nos rationes manifesto eadem sunt quae nostrae ergo illum i. e. nullae (die Verhältnisse des Kyros zu uns sind offenbar dieselben wie die unsrigen zu ihm). Sic τὰ τῶν στρατιωτῶν, militum conditio III, 1, 20: τὰ τῶν Ἀρχάδων οὕτως εἶχε VI, 1, 9: τὰ ἡμέτερα, nostrae res, unsre Angelegenheiten I, 5, 16. τὰ ὑμέτερα VII, 6, 33. τὰ σά VII, 7, 44.

ἡμῖν ἔτι] A. B. E. F. ἔτι ἡμῖν.

10. τὸ μὲν μέγιστον] Matth. §. 432. cl. II, 5, 7. V, 6, 29. Cyr. III, 1, 1. IV, 1, 24. V, 5, 24.

11. ὥρα - καθεύδειν] Matth. §. 542. extr. et ind. in ὥρα.

ἐκ τούτων] i. e. μετὰ ταῦτα. V. ind. in ἐκ.

ἕως γε μένομεν] E. Et. F. H. S. V. aptissime. Vulgo εἴτε μ.

ὅπως ὥς] Sic A. B. G. Vulgo ὥς abest. Deinceps recte Schn. ex Buttmanni conjectura μενοῦμεν scripsit pro μένωμεν. Nam ὅπως hic est quomodo. Soph. Oed. T. 407: δεῖ — ὅπως τὰ τοῦ θεοῦ μαντεῖ' ἀριστα λύσομεν σκοπεῖν. Cf. ad IV, 6, 10. Thuc. I, 107. ὅτῳ τρόπῳ dixit: ἔδοξε δ' αὐτοῖς ἐν Βοιωτοῖς περιμείνασι σέψασθαι ὅτῳ τρόπῳ ἀσφαλέστατα διαπορεύσονται.

εἴ τε ἤδη] Ita E. Et. F. H. S. lib. Brod. Sensus est: et si jam nunc, statim. V. ind. in ἤδη. Εἴ τε semel positum ne quem offendat v. Soph. Phil. 292. et Commentatt. meas p. 268. Post ἀπιέναι repete σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι. Cf. II, 4, 14. VI, 4, 20.

12. Ὁ δὲ ἀνὴρ] Cyrus.

ἔτι δὲ δύναμιν ἔχει] B. F. H. ἔχει δὲ δύναμιν. Vulgaris lectio si vera sit, vertenda est: nam etiam nunc (quamquam a nobis desertus) copias habet. Cf. ind. in δέ.

καὶ ναυτικήν, ἣν πάντες ὁμοίως ὁρῶμεν τε καὶ ἐπιστά-
μεθα· καὶ γὰρ οὐδὲ πόρρω δοκοῦμέν μοι αὐτοῦ καθῆ-
σθαι· ὥστε ὦρα λέγειν ὃ τί τις γινώσκει ἄριστον εἶναι.
Ταῦτ' εἰπὼν ἐπαύσατο.

Ἐκ δὲ τούτου ἀνίσταντο οἱ μὲν ἐκ τοῦ αὐτομάτου, 13
λέξοντες ἃ ἐγίγνωσκον, οἱ δὲ καὶ ὑπ' ἐκείνου ἐγκέλευ-
στοι, ἐπιδεικνύντες οἷα εἴη ἀπορία ἄνευ τῆς Κύρου γνώ-
μης καὶ μένειν καὶ ἀπιέναι. Εἷς δὲ δὴ εἶπε, προσποιούμε- 14
νος σπεύδειν ὥς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα,
στρατηγούς μὲν ἐλέσθαι ἄλλους ὥς τάχιστα, εἰ μὴ βού-
λεται Κλέαρχος ἀπάγειν· τὰ δ' ἐπιτήδεια ἀγοράζεσθαι·
ἢ δ' ἀγορὰ ἦν ἐν τῷ βαρβαρικῷ στρατεύματι· καὶ συ-
σκευάζεσθαι· ἐλθόντας δὲ Κύρον αἰτεῖν πλοῖα, ὥς ἀπο-
πλέοιεν· ἐὰν δὲ μὴ διδῶ ταῦτα, ἡγεμόνα αἰτεῖν Κύρον,
ὅστις ὥς διὰ φιλίας τῆς χώρας ἀπάξει· ἐὰν δὲ μηδὲ ἡγε-

καθῆσθαι] Sic E. Et. F. H. V. 1, 3. καθίσθαι V. 2. Vulgo κα-
θέζεσθαι. Cf. ad VII, 2, 33.

13. ἡ ἀπορία] Articulum praehent E. F. V. 2. Male.

14. ἐλέσθαι] Pendet ab εἶπε. V. ad §. 8. Cf. I, 8, 11. II, 3, 2.
IV, 2, 16. 5, 4. Thuc. I, 131. VIII, 69.

εἰ μὴ βούλεται] Plut. Sol. 8: ἐπεμψεν ἄνδρα — κελεύσοντα τοὺς
Μεγαρεῖς, εἰ βούλονται τῶν Ἀθηναίων τὰς πρώτας λαβεῖν γυναῖ-
κας, ἐπὶ Κωλιάδα μετ' αὐτοῦ πλεῖν τὴν ταχίστην. Phoc. 17: Συνε-
βούλευεν Ἀλεξάνδρῳ ὁ Φωκίων, εἰ ἡσυχίας ὁρέγεται, θέσθαι τὸν
πόλεμον. Cf. VII, 4, 20. et Buttm. §. 124. n. 6. Matth. §. 529. 2. *).

ἢ δ' ἀγορὰ — στρατεύματι] Ipsius scriptoris verba sunt signifi-
cantis cibaria emi non potuisse Cyro invito, indeque quemvis per-
ipicere potuisse quam gravis ille esset inimicus. Cf. Herod. VI, 69.

ἐλθόντας] Abundanter adjectum putat Schaef. ad Soph. Aj.
1183. Mibi subaudiendum videtur τινάς f. ἄνδρας, quod §. 18.
adjectum est. Sic §. 14: πέμψαι προκαταληψομένους τὰ ἄκρα.
III, 1, 29: πείθειν πάλιν κελεύεις ἰόντας. Cf. ad I, 1, 7. Caete-
rum pro ἐλθόντας, quod ex §. 18. ortum dixeris, fortasse leg. est
ἐλθόντα cum E. (a pr. m.) F. H. Cf. ad II, 3, 23.

αἰτεῖν Κύρον] Persaepe Graeci nomen repetunt ubi pronomen
sufficeret. Cf. 4, 12. III, 2, 23. VI, 2, 2. 3, 12. Hell. IV, 8, 5.
V, 4, 60. Lycurg. c. Leocr. IV. p. 196: τὸν δὲ παραλελειμμένον
παροξυνθέντα τῷ Κόδρῳ καὶ νομίσαντα πτωχὸν εἶναι ἀπασάμε-
νον τὸ ξίφος ἀποκτεῖναι τὸν Κόδρον.

ὥς διὰ φιλίας τῆς χ.] Male E. F. H. ὥς omittunt. Junge διὰ
τῆς χ. ὥς διὰ φιλίας (χώρας). Cf. IV, 1, 8. V, 4, 2. Dionys. Arch.
VIII, 19: ἀπῆγε τὴν στρατιάν ὥς διὰ φιλίας (τῆς) γῆς. Matth.
§. 595. p. 574.

ὅστις — ἀπάξει] qui — abducatur. Demosth. Ol. I. (II.) V, 1. p. 21:
φημὶ δεῖν ὑμᾶς — πρὸς Θετταλοὺς πρεσβεῖαν πέμπειν ἢ τοὺς μὲν

μόνα διδῶ, συντάττεσθαι τὴν ταχίστην· πέμψαι δὲ καὶ προκαταληψομένους τὰ ἄκρα, ὅπως μὴ φθάσωσι μήτε ὁ Κῦρος μήτε οἱ Κίλικες καταλαβόντες, ὧν πολλοὺς καὶ πολλὰ χρήματα ἔχομεν ἡρπακότες. Οὗτος μὲν δὴ τοιαῦτα εἶπε·
 15 μετὰ δὲ τοῦτον Κλέαρχος εἶπε τοσοῦτον· Ὡς μὲν στρατηγῆσόντα ἐμὲ ταύτην τὴν στρατηγίαν, μηδεὶς ὑμῶν λεγέτω· πολλὰ γὰρ ἐνορῶ δι' ἃ ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον· ὥς δὲ τῷ ἀνδρὶ ὃν ἂν ἔλησθε πείσομαι ἢ δυνατὸν μάλιστα· ἵνα

διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ. Cf. II, 3, 6. V, 4, 10. VI, 4, 18. II, 1, 17. VI, 1, 16. Cyr. III, 3, 52. V, 2, 3.

ὅπως μὴ φθάσωσι] Ex Davessicanone scribendum foret: ὅπως μὴ φθάσουσι. Buttm. §. 126. 4. n. **). Matth. §. 519. n. 2. Sed hoc praeceptum, cuius veritatem jam Heindorf. ad Plat. Protag. p. 476. dubiam reddidit, nuper infregerunt G. G. Nitzsch. ad Ion. p. 24. et H. Harless. in Miscell. critt. I, 3. p. 583. Cf. VI, 1, 13. et VII, 3, 43: ὅπως—μὴ—σημήνη, et quoniam etiam de ὅπως sine μὴ idem pronunciatum est (Wolf. ad Demosth. Lept. p. 266.) adde III, 1, 38. VII, 3, 44. V, 6, 21: ὅπως ἐκπλεύσῃ ἡ στρατιά. Aristus hic quoque vim suam retinet. Caeterum cum ἐφθασα et ἐφθην de more etiam partic. aor. jungitur. V, V, 6, 9. Cyr. I, 3, 11. 4, 21. III, 2, 6. IV, 1, 3. VII, 5, 39. Hell. VII, 5, 10. Cf. infra ad §. 17.

ὧν—ἔχομεν] Sic saepe scriptores Graeci ex obliqua in rectam orationem transeunt. Cf. §. 16. IV, 1, 19. 8, 10. V, 2, 7. 5, 24. 6, 19. VII, 1, 31. 3, 18. Cyr. I, 4, 28. et ad Dionys. historiogr. p. 205. Ἐχειν eodem modo cum participio act. habes IV, 7, 1. VII, 7, 27. Cf. Matth. §. 559. b. Buttm. §. 137. p. 447. Deinceps ἂν ἡρπακότες V. 1. 2. 3. ἀνηρπακότες E. Et. F. H., quod significationis est ab hoc loco alienae.

τοσοῦτον] i. e. τοσοῦτον μόνον. V, 8, 8. cl. III, 1, 45. Schaef. ad Julian. p. XII.

15. Ὡς μὲν στρατηγῆσόντα ἐμὲ] Matth. §. 569. p. 548. ac Buttm. et Herm. ad Soph. Phil. 567. (563.). De dictione στρατηγίαν στρατηγεῖν v. Buttm. §. 118, 3. Matth. §. 407. Sic II, 6, 10: φυλάκας φυλάττειν. VI, 1, 6: εὐτύχημα εὐτυχεῖν. Quae h. l. Clearchus dicit maximam vim ad militum animos habuerint necesse est. Nam cum ipse vir fortissimus idemque prudentissimus (II, 2, 5. 6, 11.) se amplius ducis munere functurum esse negaret, reditus difficultates et pericula non summa videri non poterant.

ἐνορῶ] τῷ πράγματι, ich sehe darin, dabei. Male Buttm. ad Soph. Phil. p. 143. perspicio, excogito interpretatur.

ὥς δέ] Ex μηδεὶς λεγέτω legitima dicendi ratione ἕκαστος λεγέτω (i. e. νομιζέτω) repetendum. Plat. de rep. II. p. 366. d: οὐδεὶς ἑκὼν δίκαιος, ἀλλ' ὑπὸ ἀνανδρίας—ψέγει τὸ δίκαιον. Sic etiam Latini. V. Hor. Sat. I, 1, 3. ibique Heindorf.

ὃν ἂν ἔλησθε] quem elegeritis. II, 1, 17. 2, 20. IV, 3, 29. V, 1, 12. 7, 28. Buttm. §. 126, 12.

πείσομαι] Muretus conjecit πεισόμενον. Sed inconcinnitas, cuius similem habes Hell. II, 3, 19., neminem offenderit nec info-

εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι ὥς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων. Μετὰ [δὲ] τοῦτον ἄλλος ἀνέστη, ἐπι- 16
δεικνὺς μὲν τὴν εὐήθειαν τοῦ τὰ πλοῖα αἰτεῖν κελεύοντος,
ὥσπερ πάλιν τὸν στόλον Κῦρου [μὴ] ποιουμένου· ἐπιδει-
κνὺς δὲ ὥς εὐήθες εἴη ἡγεμόνα αἰτεῖν παρὰ τούτου ᾧ
λυμαινόμεθα τὴν πρᾶξιν. Εἰ δέ τι καὶ τῷ ἡγεμόνι πι-
στεύσομεν ᾧ ἂν Κῦρος δῶ, τί κωλύει καὶ τὰ ἄκρα ἡμῶν
κελεύειν Κῦρον προκαταλαμβάνειν; Ἐγὼ γὰρ ὁκνοίην μὲν 17

lens est indic. in hac dicendi ratione. V. VI, 1, 17. et Mem. IV, 2, 30: ὥς πάννυ μοι δοκεῖ — περὶ πολλοῦ ποιητέον τὸ ἑαυτὸν γιγνώσκειν, οὕτως ἴσθι. Cf. Thuc. IV, 65.

καὶ ἄρχεσθαι] οὐ μόνον ἄρχειν. Cf. II, 4, 2. 5. III, 1, 2. V, 4, 26. VII, 4, 5. 16. cum annot.

ὥς τις καὶ ἄλλος] i. e. καὶ ἐγὼ ὥς τις ἄλλος ex nostra dicendi ratione. Cf. II, 6, 8. I, 4, 15. et ind. ad Dion. H. historiogr. in ἄλλος. Proxima μάλιστα ἀνθρώπων si quis pro interpretamento verborum ὥς τις καὶ ἄλλος habeat non mirer. Fortasse tamen ferri possunt ut αὐξητικῶς adjecta.

16. Μετὰ δὲ τοῦτον] E. F. δέ omittunt; fortasse recte. Cf. 4, 9. II, 4, 23. III, 2, 33. cl. II, 4, 1. 5, 1. 37. IV, 4, 14. al. Deinceps Xenophontem esse intelligendum injuria suspicatur Halbk. Nam Xenophon etiam in minoribus rebus nomen suum tacere non solet. V. I, 8, 15 f.

ὥσπερ — ποιουμένου] quasi Cyrus rediturus esset. (Buttm. §. 132. n. 5. Etenim si iter pergeret, ipse navibus opus habiturus erat. V. 4, 5.) Μὴ del. esse probavi l. de auth. p. 38 f. Ποιουμένου est futurum. Hell. VII, 1, 13: οὐκ ἄρτι ἔλεγες ὥς ἐπὶ τοῖς ἴσοις καὶ ὁμοίοις ἦκεις τὴν συμμαχίαν ποιούμενος. Cf. infra I, 8, 18. V, 5, 22. et Buttm. Gr. max. §. 95. n. 16. Articulum τὸν ex V. 1. 2. 3. (et F.) adjecit Schn.

ἐπιδεικνὺς δὲ] Sic Steph. ex conjectura edidit pro ἐπεδείκνυε δέ. Recte. Nam in tali anaphora mutata structura insolens est. Cf. IV, 3, 7. 21. 23. V, 6, 15. al.

ᾧ λ. τὴν πρᾶξιν] cujus expeditioni copiarum parte detracta possemus.

δῶ] E. Et. F. H. V. 1. 2. 3. διδῶ.

τί κωλύει — προκαταλαμβάνειν] Leoncl.: quid vetat quo minus etiam vertices ipsos nobis occupari ab Cyro jubeamus. Male. Nam aliud, quod Graecis instet periculum hic dici ostendunt verba εἰ δέ τι καὶ κ. τ. λ. Itaque sensus fit necesse est: quid impedit quo minus Cyrus nobis i. e. detrimento, periculo nostro juga [de quibus v. 2, 21. n.] anteoccupari jubeat. III, 4, 39: προκατείληπται ἡμῶν ὁ ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος. Sed ita καὶ offensionem est, quod fuit cum delendum putarem. Fortasse tamen ita potest explicari: quemadmodum alia nostro detrimento facere potest, ita etiam —.

17. Ἐγὼ γὰρ] Γὰρ redit ad ἐπιδεικνὺς μὲν τὴν εὐήθειαν κ. τ. λ. Caeterum fortasse verum est quod exstare dicitur in A. B. G. et

ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν ἃ ἡμῖν δοίη, μὴ ἡμᾶς αὐταῖς
 ταῖς τριήρεσι καταδύσῃ· φοβοίμην δ' ἂν τῷ ἡγεμόνι ὧ[ᾰν]
 δοίη ἐπεσθαι, μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι ὅθεν οὐχ οἶόν τε ἔσται
 ἐξελθεῖν· βουλοίμην δ' ἂν ἄκοντος ἀπιὼν Κύρου λα-
 18 θεῖν αὐτὸν ἀπελθών· ὃ οὐ δυνατόν ἐστιν. Ἀλλ' ἔγωγε
 φημι ταῦτα μὲν φλυαρίας εἶναι· δοκεῖ δέ μοι ἄνδρας ἐλ-
 θόντας πρὸς Κύρον, οἵτινες ἐπιτήδαιοι, σὺν Κλεάρχῳ,
 ἔρωταν ἐκεῖνον τί βούλεται ἡμῖν χρῆσθαι· καὶ ἔαν μὲν ἡ

vett. edd. (quamquam Leoncl. 2. vulgarem lectionem habet et Hal. tantum μέν omittit) ἐγὼ μὲν γὰρ ὀκνοίην ἄν. Nam de ἐγὼ μέν non sequente δέ v. ad III, 1, 18. Nec propter φοβοίμην δ' ἂν necessarium esse ὀκνοίην μὲν ἄν monstrabitur ad III, 4, 7. Caeterum ὀκνοίην ἄν et φοβοίμην ἄν quatenus verendi, cunctandi notionem habent, infinitivum adsciscunt (IV, 4, 11. Hell. III, 1, 22: ὠκνεῖ ἀνοίγειν τὰς πύλας. Cyr. VIII, 7, 15: φοβήσεται τις ἀδικεῖν cl. An. II, 4, 3. Matth. §. 533. n. 2. Sic etiam Latini. Curt. IV, 10, 27: loqui timeo. VIII, 7, 9: liberam vocem innocentis exaudire metuis), quatenus timendi notio iis inest, μὴ sequitur. Buttm. §. 135. n. 7. a.

αὐταῖς ταῖς τριήρεσι] Buttm. §. 137. p. 442. Matth. §. 400. n. 3. Lobeck. ad Phryn. p. 99 f.

ὧ ἂν δοίη] Ἄν delendum esse monuit Reifig. de vi et usu ἄν particulae p. 111. Cf. Matth. §. 527. Buttm. §. 126. 8.

ἀγάγη] Sic A. B. E. F. Vulgo ἀγάγοι. Contra Poppo de usu part. ἄν in Miscell. critt. I. p. 52. καταδύσαι pro καταδύσῃ suavit, quoniam res in cogitatione posita sit. Sed v. ad II, 4, 3.

ὅθεν] i. e. ἐκεῖσε ὅθεν. Cf. V, 2, 2. VII, 6, 12. et ad II, 3, 6.

ἔσται] IV, 7, 20: λέγει ὅτι ἄξει αὐτοὺς εἰς χωρίον ὅθεν ὄψονται θάλατταν. Cf. II, 4, 5. IV, 7, 27. Thuc. I, 90. IV, 8. et ad III, 1, 20. atque I, 3, 14.

λαθεῖν αὐτὸν ἀπελθών] „Ita ubique aoristo λαθεῖν non praesentis, sed aoristi participium adjungitur.” Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 91 f. Cf. IV, 2, 7. VI, 1, 22. Cyr. IV, 2, 5. Thuc. II, 2. Noli tamen sollicitare Cyr. V, 3, 9: ὅπως λάθῃ φίλος ὢν ἡμῖν.

18. ταῦτα μὲν φλυαρίας εἶναι] Dionys. H. ep. ad Pomp. II, 11: ψόφοι ταῦτ' ἐστί. ubi v. ann. Cf. Matth. §. 440. 8.

δοκεῖ-ἔρωτᾶν] V. ad 2, 1.

τί βούλεται ἡ χρ.] Matth. §. 419. Buttm. §. 118, 7. cl. II, 1, 14. III, 1, 40. VII, 2, 31. IV, 8, 11. Χρῆσθαι ex E. Et. F. H. S. V. 1. 2. receperunt pro χρήσασθαι, quod tamen non damnaverim. V, 4, 9: τί ἡμῶν δεήσεσθε χρήσασθαι. Cf. ad I, 9, 17.

καὶ ἔαν μὲν ἡ προ. ἡ] Sic E. Et. F. v. καὶ μὲν ἡ ἡ προ., quod certe propter κακοφωνίαν non repudiandum erat. Sic ἡ ἡ V, 6, 7. Plat. Crit. p. 47. b. Cyr. V, 2, 4. ἡ ἡ VI, 3, 1. Cyr. V, 2, 3. Thuc. IV, 103. ἡ ἡ Cyr. [VII, 8, 19. ἡ ἡ Plat. Lach. p. 192. e. μὴ ἡ Thuc. IV, 8.

πρᾶξις ἢ παραπλησία οἷανπερ καὶ πρότερον ἐχοῖτο τοῖς
 ξένοις, ἔπεσθαι καὶ ἡμῶς καὶ μὴ κακίους εἶναι τῶν πρό-
 σθεν τούτῳ συναναβάντων· ἐὰν δὲ μείζων ἢ πρᾶξις τῆς 19
 πρόσθεν φαίνεται καὶ ἐπιπονωτέρα καὶ ἐπικινδυνότερα,
 ἀξιούν ἢ πείσαντα ἡμᾶς ἄγειν ἢ πεισθέντα πρὸς φιλίαν
 ἀφιέναι· οὕτω γὰρ καὶ ἐπόμενοι ἂν φίλοι αὐτῷ καὶ πρό-
 θυμοι ἐποίμεθα, καὶ ἀπιόντες ἀσφαλιῶς ἂν ἀπίοιμεν· ὅ-
 τι δ' ἂν πρὸς ταῦτα λέγῃ, ἀπαγγεῖλαι δεῦρο· ἡμᾶς δ' ἀκού-
 σαντας πρὸς ταῦτα βουλευέσθαι. Ἔδοξε ταῦτα, καὶ ἄν- 20
 δρας ἐλόμενοι σὺν Κλεάρχῳ πέμπουσιν οἱ ἡρώτων Κῦρον
 τὰ δόξοντα τῇ στρατιᾷ. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο ὅτι ἀκούει
 Ἀβροκόμαν, ἐχθρὸν ἄνδρα, ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶ-
 ναι, ἀπέχοντα δώδεκα σταθμούς· πρὸς τοῦτον οὖν ἔφη βού-
 λεσθαι ἐλθεῖν· καὶ μὲν ἢ ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη χρήζειν ἐπι-
 θεῖναι αὐτῷ· ἣν δὲ φεύγῃ, ἡμεῖς ἐκεῖ πρὸς ταῦτα βουλευ-

οἷανπερ] i. e. ἐκείνη οἷανπερ. De accusativo cum χρῆσθαι con-
 juncto modo dictum est. De attractione v. ad 1, 8.

πρότερον] E. Et. F. H. S. V. 1. Y. πρόσθεν, quod tamen ex
 proximis huc illatum videtur. De re v. I, 1, 2.

τούτῳ] Cyro, δεικτικῶς. Cf. III, 1, 37. VII, 2, 21. et ad I,
 5, 8.

19. τῆς πρόσθεν] Repete πράξεως. Cf. 5, 11. Mem. I, 2. 20. 61. al.
 ἀξιούν] Repete δοκεῖ μοι ex §. 18.

πείσαντα] non tam verbis quam stipendiis largis [et donis pro-
 missis]. Cyr. I, 5, 3. δώροις καὶ χρήμασι dicuntur ἀναπειθόμενοι.
Weisk.

πεισθέντα] rationibus nostris, quibus ut nos dimittat ei
 persuadere conamur, cedentem. Sine causa Steph. μὴ πεισθέν-
 τας conjecit, quod tamen Amasaëus videtur legisse.

πρὸς φιλίαν] Inepte Schn.: in terram pacatam. Hoc foret
 εἰς φιλίαν. Quamquam Xen., si tale quid voluisset, potius dixis-
 set: εἰς πατρίδα. Recte igitur interpretantur φιλικῶς. Sic πρὸς
 ὀργήν Plut. Mar. 37. πρὸς βίαν Soph. Phil. 90. 92. 103. Cf.
 Matth. §. 591. extr. Viger. p. 664.

ἐπόμενοι ἂν] Ἄν conjunge cum ἐποίμεθα. Matth. §. 514.
 Buttm. §. 126, 13. Frequentissima est talis hujus particulae tra-
 jectio. Cf. II, 1, 12. Thuc. II, 18. Buttm. §. 126. n. 4.

ἀπαγγεῖλαι] Repete δοκεῖ τοὺς πρὸς Κῦρον ἐλθόντας.

20. Ἔδοξε ταῦτα] Ita E. Et. F. Cf. III, 2, 38. V, 1, 7. 8. 12. VI,
 3, 9. Plat. Protag. p. 317. d. Vulgo ἔδοξε δὲ ταῦτα.

τὰ δόξαντα] Repete ἐρωτῶν Κῦρον, quae ex Cyro quaerere
 visum erat. Cf. ad 2, 15. De accus. v. Matth. §. 417.

δώδεκα σταθμούς] De industria imminuit numerum. Nam po-
 stea undeviginti mansionibus eum ad Euphratem pervenisse cogno-
 scimus. De Abrocoma v. 4, 5.

21 σόμεθα. Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ αἵρετοὶ ἀναγγέλλουσι τοῖς στρατιώταις· τοῖς δὲ ὑποψία μὲν ἦν, ὅτι ἄγει πρὸς βασιλέα, ὅμως δὲ ἐδόκει ἔπεσθαι. Προσαιοῦσι δὲ μισθὸν ὁ Κῦρος ὑπισχνεῖται ἡμιόλιον πᾶσι δώσειν οὗ πρότερον ἔφερον, ἀντὶ δαρεικοῦ τρία ἡμιδαρειακά τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ· ὅτι δ' ἐπὶ βασιλέα ἄγοι οὐδ' ἐνταῦθ' ἤκουεν οὐδεὶς ἐν γε τῷ φανερώ.

CAPUT IV.

1 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς δύο παρασάγγας δέκα ἐπὶ τὸν Σάρον ποταμόν, οὗ ἦν τὸ εὖρος τρία πλέθρα. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέντε, ἐπὶ τὸν Πύραμον ποταμόν, οὗ τὸ εὖρος στάδιον. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμούς δύο παρασάγγας πεντεκαίδεκα εἰς Ἴσσοὺς, τῆς Κιλικίας ἐσχάτην πόλιν, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ οἰκουμένην, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· καὶ Κύρῳ παρήσαν αἱ ἐκ Πελοποννήσου νῆες,

21. ἄγει] E. Et. F. ἄγοι ex correctione. Cf. VII, 2, 16. II, 2, 15. 3, 19. 4, 21. Thuc. IV, 3: ἐπυνθάνοντο ὅτι αἱ νῆες ἐν Κερκύρα ἤδη εἰσὶν. Ib 65: εἶπον ὅτι ξυμβήσονται. 68: ἐδήλουν οὐδὲν ὅτι ἴσασι τὰ πρασσόμενα.

προσαιοῦσι δὲ μισθὸν] *auctum stipendium petentibus*: πρὸς τούτῳ ὃν ἤδη ἔφερον ἄλλον μισθὸν αἰτοῦσιν.

οὗ] τούτου ὃν.

ἤκουεν] E. F. H. ἤκουσεν. Quod deinceps iidem cum Et. S. V. 1. 2. offerunt ἐν τῷ τότε φανερώς, duplex scholion esse verborum ἐνταῦθα et ἐν τῷ φανερώ recte iudicat Zeun.

Cap. IV. §. 1. Σάρον] Ἐκ τῶν ἐν Ἀρμενίοις ὄρων κατιῶν (Procop. Aedif. c. 5.) διὰ τῶν συναγκειῶν τοῦ Ταύρου διεκπεραιοῦται πρὸς τὰ τῶν Κιλικίων πεδία καὶ τὸ ὑποκείμενον πέλαγος (Strab. XII, 2. p. 5.). Caeterum cum Strab. Proc. Appian. Syr. 4. Ptolem. V, 3. Steph. Byz. in Ἀδανα et Plin. V, 22. VI, 3. Liv. XXXIII, 41. Σάρον, *Sarum* dicant amnem, ita etiam ap. Xen. edidit Hutch. pro vulg. Φαρόν. Ego ψάρον scripsi ex E. Et. F. H. S. Nam „pronuntiatio diversa Σάρον in ψάρον mutavit, ut σιπταχόν in ψιπταχόν, oppidum Σιπτάκην in ψιπτάκην [II, 4, 13.]” Schn. Hodie flumen vocatur *Seihan*.

Πύραμον] Ex Cataonia delatus et ipse Taurum perrumpit. Strab. XII, 2. p. 5 f. Hodie *Gehoun*, *Dsjihhan* (*Dscheihan*).

εἰς Ἴσσοὺς] V. ad 2, 24.

2. ἔμειναν] Sic A. B. E. Et. F. H. Cf. §. 7. 11. 19. Vulgo ἔμεινεν. αἱ ἐκ Π. νῆες] quas Lacedaemonii Cyro auxilio miserant. Diod. XIV, 19. (qui nonnisi de 25 navibus loquitur) et de auth. p. 12 ff. Articulum, quem E. F. H. praebuerunt recte recepit Schn., cum naves jam memoratae sint 2, 21.

τριάκοντα καὶ πέντε, καὶ ἐπ' αὐταῖς ναύαρχος Πυθαγόρας Λακεδαιμόνιος. Ἠγεῖτο δ' αὐτῶν Ταμῶς Αἰγύπτιος ἐξ Ἐφέσου, ἔχων ναῦς ἑτέρας Κύρου πέντε καὶ εἴκοσιν· αἷς ἐπολιόρκει Μίλητον, ὅτι Τισσαφέρνῃ φίλῃ ἦν, καὶ συνεπολέμει Κύρῳ πρὸς αὐτόν. Παρῇν δὲ καὶ Χειρίσοφος ὁ 3 Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τῶν νεῶν, μετὰπεμπτος ὑπὸ Κύρου, ἑπτακοσίους ἔχων ὀπλίτας, ὧν ἐστρατήγει παρὰ Κύρῳ. Αἱ δὲ νῆες ὥρμουν κατὰ τὴν Κύρου σκηνὴν. Ἐνταῦθα καὶ οἱ παρ' Ἀβροκόμα μισθοφόροι Ἕλληνες ἀποστάντες ἦλθον παρὰ Κύρον, τετρακόσιοι ὀπλίται, καὶ συνεστρατεύοντο ἐπὶ βασιλέα.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας πέν- 4 τε, ἐπὶ πύλας τῆς Κιλικίας καὶ τῆς Συρίας. Ἦσαν δὲ

ἐπ' αὐταῖς] Non in iis; nam hoc foret ἐπ' αὐτῶν. V. §. 3. et Thuc. II, 23.) sed iis praefectus. Hell. I, 5, 11: καταλιπὼν ἐπὶ ταῖς ναυσὶν Ἀντίοχον. Cf. infra IV, 1, 13. 4, 19.

Ἠγεῖτο] Lion interpretatur: viae dux erat. Sed ita pro αὐτῶν requireretur αὐταῖς. Nam Cyr. IV, 5, 11. corrigendum videtur. Cf. Matth. §. 359. a. Itaque vulgarem interpretationem: praeeerat iis, ut totius classis praefectus, quam seqq. ἔχων ναῦς ἑτέρας et I, 2, 21. confirmant, unice veram puto. Ἐξ Ἐφέσου cum ἡγεῖτο conjungendum esse sponte patet. Tamos Μεμφίτης (Diod. XIV, 19.) haud dubie idem est qui antea Tiffapherni subjectus Ioniae ὑπαρχος fuerat (Thuc. VIII, 31. 87.). Cyro occiso in Aegyptum fugit ibique interfectus est. Diod. XIV, 35.

ἑτέρας] Omittit Et., uncis sepsit Schn. Immerito. Verba ναῦς ἑτέρας Κύρου verte: alias naves, quae Cyri erant s. praeterea Cyri naves. Thuc. IV, 67: Πλαταιῆς τε ψιλοὶ καὶ ἕτεροι περίπολοι. Cf. quae de v. ἄλλος dicuntur ad 5, 5.

πέντε καὶ εἴκοσιν] Diod. XIV, 19. πεντήκοντα. Sed hic Lacedaemonias annumeravit, quamquam ita loquitur ac si non fecisset.

ὅτι] E. F. H. ὅτε, quod recepit Schn. Male. Nam inepte hic tempus significaretur. Καί autem quod sequitur verba ἐπολιόρκει et συνεπολέμει, non ἦν et συνεπ. conjungere manifestum est. Deinceps Τισσαφέρνῃ pro Τισσαφέρνῃ praebuerunt A. B. F. Cf. 1, 11. II, 1, 7. 4, 9. 5, 27. 28. 29. 39. 40. III, 1, 1.

3. ἑπτακοσίους] Ἐξέπεμψαν δὲ καὶ πεζοὺς στρατιώτας ὀκτακοσίους (οἱ Λακεδαιμόνιοι), ἡγεμόνα Χειρίσοφον καταστήσαντες (Diod. XIV, 19.). τούτους δὲ προσεποιούντο μὲν οἱ φίλοι τοῦ Κύρου πέμψαι μισθοφόρους, τῇ δ' ἀληθείᾳ μετὰ τῆς τῶν ἐφόρων γνώμης ἀπαντ' ἐπράττετο (ib. c. 21).

παρ' Ἀβροκόμα] V. ad 1, 5. Vulgo παρ' Ἀβροκόμα.

4. πύλας τῆς Κ. καὶ τῆς Σ.] Duo sunt enim aditus in Ciliciam ex Syria, quorum uterque parvis praefidiis propter angustias intercludi potest, nec est quidquam Cilicia contra Syriam munitius Cic. ad fam. XV, 4. Alter aditus, Ἀμανικαὶ πύλαι (Arrian. Xen. Anab.

ταῦτα δύο τείχη· καὶ τὸ μὲν ἔσωθεν πρὸ τῆς Κιλικίας Συνέννε-
σις εἶχε καὶ Κιλικίων φυλακή· τὸ δ' ἔξω τὸ πρὸ τῆς Συρίας
βασιλέως ἐλέγετο φυλακή φυλάττειν. Διὰ μέσον δὲ τού-
των ῥεῖ ποταμός, Κέρσος ὄνομα, εὖρος πλέθρον. Ἀπαν δὲ
τὸ μέσον τῶν τειχῶν ἦσαν στάδιοι τρεῖς· καὶ παρελθεῖν οὐκ
ἦν βία· ἦν γὰρ ἡ παρόδος στενὴ καὶ τὰ τείχη εἰς τὴν θά-
λατταν καθήκοντα, ὑπερθεῖν δὲ ἦσαν πέτραι ἡλίβατοι· ἐπὶ
5 δὲ τοῖς τείχεσιν ἀμφοτέροις ἐφειστήκεσαν πύλαι. Ταύτης
οὖν ἔνεκα τῆς παρόδου Κῦρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως

exp. II, 7, 1. Curt. III, 8, 13.), Ἀμανίδες πύλαι (Strab. XIV, 5. p. 232. XVI, 2. p. 357.), *portae Amani montis* (Plin. V, 22.), *superior et a mari remotior*; alter, de quo hic sermo est, αἱ πύλαι αἱ Ἀσσύριαι i. e. Σύριαι (Arrian. II, 6, 1.), αἱ δὲ ὁρίζουσι τὴν Κιλικίων τε καὶ Ἀσσυρίων χώραν (ib. 5, 1. cl. Strab. XIV, 5. p. 233.), *portae Syriae* (Plin. V, 18.) *fauces*, *quibus Syria aditur* (Curt. V, 8, 13.) *mari proximus fuit*. Falsa dat Diod. XIV, 21.

ἦσαν δὲ ταῦτα] Weisk. ἦσαν δ' ἐνταῦθα conjicit. „Nam, inquit, non ipsa castella πύλαι dicebantur, sed ut in aliis regionibus angusti aditus inter binos montes. Accedit quod paulo post dicitur ἐπὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἐφειστήκεσαν πύλαι.” Posterius quidem nihili est, cum πύλαι ibi non sint fauces, sed *portae*. Nec prior ratio sufficit. Nam cum fauces per moenia demum coarctatae et aditu difficiles factae essent, facile τείχη et πύλαι ut synonyma usurpari potuerunt. Cf. §. 5. Idque tanto magis ferendum videtur cum scriptor non αὐται, sed ταῦτα dixerit. Caeterum τείχη esse *muros*, non *castella* contendit Schn., motus verbis τὰ τείχη εἰς τὴν θάλατταν καθήκοντα (ἦν). Sed quidni etiam castella ita exstructa esse potuerint ut εἰς θάλατταν καθήκειν recte dicerentur? Atque ad defendendum aditum haud dubie duo castella aptiora erant quam duo muri.

ἔσωθεν πρὸ] Interjectum expectaveris τό, ut mox est τὸ δ' ἔξω τό. Cf. Matth. §. 276. Bullm. §. 111, 3.

Κέρσος] C. Et. H. S. V. 1. 2. Κάρσος. Sed vulgari lectioni favet hodiernum nomen *Makersi* f. *Mahersi*; secundum alios *Merkes*.

τὸ μέσον τ. τ. ἦσαν στ. τρεῖς] Herod. I, 63: ἡ περίοδος τοῦ σήματός εἰσι στάδιοι ἕξ. Cf. 163. III, 60. IV, 85. Matth. §. 304. Sic etiam Latini. Curt. III, 3, 15: *Doryphori vocabantur proximum his agmen*. Cf. Scheller. Gr. lat. uber. p. 367.

ὑπερθεῖν δ' ἦσαν] *desuper imminebant*, ea parte, quae a mari averfa Taurum spectabat.

ἐφειστήκεσαν] ἐνωκοδούμενται Diod. XIV, 20. caeterum diversa confundens. Herod. VII, 176: ἐδέδμητο δὲ τεῖχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολὰς καὶ τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. Odyss. II, 344: κληίσται δ' ἔπесαν σανίδες.

ὀπλίτας ἀποβιβάσειεν εἰσὼ καὶ ἔξω τῶν πυλῶν καὶ βιασά-
μενοι τοὺς πολεμίους παρέλθοιεν, εἰ φυλάττοιεν ἐπὶ ταῖς
Συρίαις πύλαις· ὅπερ ὤετο ποιήσῃν τὸν Ἀβροκόμαν ὁ Κῦ-
ρος, ἔχοντα πολὺν στράτευμα. Ἀβροκόμας δὲ οὐ τοῦτο
ἐποίησεν, ἀλλ' ἐπεὶ ἤκουε Κῦρον ἐν Κιλικίᾳ ὄντα, ἀνα-
στρέψας ἐκ Φοινίκης παρὰ βασιλέα ἀπήλανεν, ἔχων, ὥς
ἐλέγετο, τριάκοντα μυριάδας στρατιᾶς.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ Συρίας σταθμὸν ἓνα παρα- 6
σάγγας πέντε εἰς Μυριάνδρον, πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ Φοι-
νίκων ἐπὶ τῇ θαλάττῃ· ἐμπόριον δ' ἦν τὸ χωρίον καὶ ὥρ-
μουν αὐτόθι ὀλκάδες πολλαί. Ἐνταῦθ' ἔμειναν ἡμέρας 7
ἑπτὰ· καὶ Ξενίας ὁ Ἀρκάς, στρατηγός, καὶ Πασίων ὁ
Μεγαρεὺς ἐμβάντες εἰς πλοῖον καὶ τὰ πλείστον ἄξια ἐνθέ-
μενοι ἀπέπλευσαν, ὥς μὲν τοῖς πλείστοις ἐδόκουν, φι-
λοτιμηθέντες ὅτι τοὺς στρατιώτας αὐτῶν τοὺς παρὰ

5. εἰσὼ καὶ ἔξω τ. π.] *Eἰσὼ est intra castella, ἔξω in Syriam.*
βιασάμενοι] βία ἀπωσάμενοι Schol. Thuc. VII, 80. cl. c. 131.
et VII, 23. Caeterum subaud.: οἱ ὀπλίται et mox ad φυλάττοιεν -
οἱ πολέμιοι. Cf. de auth. p. 32.

ἐποίησεν] Sic E. Et. F. H. V. Y. Vulgo ἐποιήσατο.

ἤκουε] E. Et. F. G. V. 3. ἤκουσε.

στρατιᾶς] Similis genit. est 10; 1: τέτταρες ἐλέγοντο παρὰσάγ-
γαι τῆς ὁδοῦ εἶναι. Subaudienda videtur numeri notio: ἀριθμὸς
τῆς ὁδοῦ, στρατιᾶς. Cf. 7; 11;

6. σταθμὸν ἓνα] Arrian. exp. II, 6, 3: (Ἀλέξανδρος) δευτεροῦς ὑπερ-
βαλὼν τὰς πύλας ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυριάνδρῳ πόλει. Syriae
oppidum etiam accenset Plin. V, 18. Male Mela I, 12. et Strabo
XIV, 5. p. 233. Ciliciae attribuunt, quorum hic ad Issicum finem
fitum fuisse addit. Caeterum dubito an verior sit scriptura quam
E. F. offerunt Μυριάνδρον, cum etiam Herod. IV, 38. Μυριαν-
δικὸν κόλπον memorans eam confirmet ac verendum sit ne serio-
res Graecum nomen rati ο intruferint.

ἐπὶ τῇ θαλ.] Sic E. Et. F. H. V. 1. 2. 3. Brod. Vulgo ἐν τῇ θ.
Sed ἐπὶ praepositio in hac re propria est. Nam de IV, 8, 22. v. ann.

7. μὲν τοῖς] Sic ex conjectura edidi pro μέντοι. Deinceps ejusmodi
sententia reticetur: ἄλλοι δ' ἄλλως ἐδόξαζον. Cf. de auth. p. 41.
Mox pro ἐδόξει e libris tantum non omnibus ἐδόκουν revocavi:
plerisque fugisse videbantur quod —. Similiter ὥς ἐλέγοντο
dicitur I, 10, 19.

αὐτῶν τοὺς] Τοὺς ex F. H. addidi. Quodsi abesset intelligere-
mus omnes eorum milites, quos ad Clearchum transisse re-
ferretur. Cf. de auth. p. 41 f. De re v. 3, 7. Deinceps E. Et.
παρὰ Κλεάρχῳ, quod cum explicari possit: παρὰ Κλεάρχον ἀπελ-
θόντες καὶ παρ' αὐτῷ ὄντες (cf. II, 5, 27.), non temere repudiave-
rim. Cf. de auth. p. 43 f. Si vulgaris lectio vera sit, ὥς ἀπιόντα

Κλέαρχον ἀπελθόντας, ὡς ἀπιόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα πάλιν καὶ οὐ πρὸς βασιλέα, εἶα Κῦρος τὸν Κλέαρχον ἔχειν. Ἐπεὶ δ' οὖν ἦσαν ἀφανεῖς, διῆλθε λόγος ὅτι διώκοι αὐτοὺς Κῦρος τριήρεσι· καὶ οἱ μὲν εὗχοντο ὡς δειλοὺς ὄντας αὐτοὺς ληφθῆναι· οἱ δ' ὥκτειρον εἰ ἀλώσοιντο.

- 8 Κῦρος δὲ συγκαλέσας τοὺς στρατηγούς εἶπεν· Ἀπολείπασιν ἡμᾶς Ξενίας καὶ Πασίων· ἀλλ' εὖ γε μέντοι ἐπιστάσθωσαν ὅτι οὔτε ἀποδεδράκασιν· οἶδα γὰρ ὅπη οἴχονται· οὔτε ἀποπεφεύγασιν· ἔχω γὰρ τριήρεις ὥστε ἐλεῖν τὸ ἐκείνων πλοῖον. Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω· οὐδὲ ἔρεϊ οὐδεὶς ὡς ἐγὼ ἕως μὲν ἂν παρῇ τις χρῶμαι· ἐπειδὴν δὲ ἀπιέναι βούληται, συλλαβὼν καὶ αὐτοὺς κακῶς ποιῶ καὶ τὰ χρήματα ἀποσυλῶ. Ἀλλὰ ἰόντων, εἰδότες ὅτι κακίους εἰσὶ περὶ ἡμᾶς ἢ ἡμεῖς περὶ ἐκείνους. Καίτοι ἔχω γε αὐτῶν καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τράλλεσι

legerim pro ὡς ἀπιόντας, quod tamen ferri potest, si ad universos Graecos referas. Cf. de auth. p. 48.

καὶ οὐ πρὸς β.] Ex ἀπιόντας repete ἰόντας.

διῆλθε λόγος] Sic E. Et. F. Vulgo διῆλθεν ὁ λόγος. Sed rectius abest articulus. Cf. Cyr. IV, 2, 10. Hell. V, 1, 25. Articulo addito significaretur rumorein vel jam significatum notumve (V, 6, 29. cl. §. 17. Thuc. VI, 46.) vel verum fuisse. Cyr. VI, 1, 37: ὁ θροῦς διῆλθε τῆς ἐμῆς συμφορᾶς.

εὗχοντο] In hoc verbo apud Xenoph. et Thuc. tam rara comparent augmenti vestigia (in Anab. nullibi) ut hi quidem scriptores prorsus eo abstinuisse videantur. De structura v. ind. in v.

δειλοῦς] Vulgo δολίους, codd. plerique δήλους, quod in δειλοῦς mutavi.

8. ἀποδεδράκασιν — ἀποπεφεύγασιν] Ammon.: Ἀποδράναι καὶ ἀποφεύγειν διαφέρει· ἀποδράναι μὲν γὰρ τὸ ἀναχωρήσαντά τινα ἄδηλον εἶναι ὅπου ἐστίν· ἀποφεύγειν δὲ τὸ μὴ δύνασθαι ἐπιληφθῆναι. Cf. ind. in ἀποδιδράσκειν.

τριήρεις] Itaque non statim pylis superatis naves remiferat, ut refert Diod. XIV, 21. Neque tamen multo post factum videtur.

διώξω] Usitatius διώξομαι Cf. Buttm. §. 100, 4. Sed διώξεις etiam Cyr. VI, 3, 13 et ἀποδιώξεις Aristoph. Nubb. 1302. legitur.

αὐτοὺς] Pluralis collectivum τις spectat. Cf. I, 9, 16. V, 7, 34. et Matth. §. 434. extr.

ἰόντων ἂν] Ἄν ab E. F. G. Y., qui tamen male ἰέτωσαν habent, omissum, ut ex interpretamento superscripto ἰέτωσαν ortum, delevi, cum imperativo non jungi posse videatur. V. Reifig. de ἂν part. p. 116.

τέκνα καὶ γυναῖκας] Solemnis est in his articuli omisio. Cf. VII, 3, 9. 22. et ad Dionys. H. historiogr. p. 99.

ἐν Τράλλεσι] urbe celebri et copiosa, Argivorum colonia versus orientem a Magnesia. V. Strab. XIV, 1. p. 188 f. Xen. Hell.

φρουρούμενα· ἀλλ' οὐδὲ τούτων στερήσονται, ἀλλ' ἀπολήφονται τῆς πρόσθεν ἕνεκα περὶ ἐμὲ ἀρετῆς. Καὶ ὁ μὲν 9 ταῦτα εἶπεν· οἱ δ' Ἕλληνες, εἴ τις καὶ ἀθυμότερος ἦν πρὸς τὴν ἀνάβασιν, ἀκούσαντες τὴν Κύρου ἀρετὴν ἡδίων καὶ προθυμότερον συνεπορεύοντο.

Μετὰ [δὲ] ταῦτα Κύρος ἐξελαύνει σταθμοὺς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Χάλον ποταμόν, ὄντα τὸ εὖρος πλέθρου, πλήρη δ' ἰχθύων μεγάλων καὶ πραέων, οὓς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἶων, οὐδὲ τὰς περιστεράς. Αἱ δὲ κῶμαι ἐν αἷς ἐσκήνουν Παρυσάτιδος ἦσαν, εἰς ζώνην δεδομένοι. Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθ- 10 μοὺς πέντε, παρασάγγας τριάκοντα, ἐπὶ τὰς πηγὰς τοῦ Δαράδακος ποταμοῦ, οὗ τὸ εὖρος πλέθρου. Ἐνταῦθα

III, 2, 19: Τράλλεις τῆς Φρυγίας, ubi tamen Pariff. B. C. D. E. τῆς Καρίας. Cf. Plin. V, 29. Rectius videatur quod Goldhagen. conjecit τῆς Λυδίας. Sed cf. Strab. XIII, 4. p. 156.

στερήσονται] Idem fut. pass. IV, 5, 28. Cyr. VI, 2, 38. Thuc. III, 2. 39. et Eurip. Hippol. 1478. Cf. ad 3, 8.

9. ἀκούοντες] Ita libri plerique et vett. edd. Sed Leoncl. 2. habet vulg. ἀκούσαντες.

Μετὰ δὲ] Δέ om. E. F. καὶ μετὰ Et. Cf. ad 3, 16.

Χάλον] Fluvium Chalum esse eundem qui *Beroeam* urbem, *Chalep* Syris, *Aleppo* Francis dictam permeat, apud Abulfedam *Kowaiik* [al. *Koik*] vocatum affirmat Mannert. Geogr. VI, 1. p. 516. Schh.

οὓς οἱ Σύροι—περιστεράς] Ab esu piscium abstinebant Syri propterea quod Derceto Semiramidis matrem in piscem mutatam fabulabantur; et iidem columbis honores tribuebant divinos, quia Semiramidem in columbam mutatam esse jactabant. V. Diod. II, 4. et 20. et Lucian. de dea Syr. [14. 45.] Zeun. Caeterum ne quis νομίζουσι pro ἐνόμιζον expectet: saepissime Graeci in narratione hoc modo per attractionem quandam imperfectum usurpant etiam ea quae non mutantur ut in facto posita proponentes. Cf. 5, 6. IV, 3, 1. 5. Hell. II, 1, 21: διεῖχε δὲ ὁ Ἑλλησποντος ταύτην σταδίους ὡς πεντήκοντα. De verbis οὐδὲ τὰς περιστεράς v. ad I, 1, 2.

εἰς ζώνην] Plat. Alc. I. p. 123. b: ἤκουσα ἀνδρὸς ἀξιοπίστου τῶν ἀναβεβηκότων παρὰ βασιλέα, ὃς ἔφη παρελθεῖν χώραν πάνυ πολλὴν καὶ ἀγαθὴν, ἐγγὺς ἡμερησίαν ὁδόν, ἣν καλεῖν τοὺς ἐπιχωρίους ζώνην τῆς βασιλέως γυναικός· εἶναι δὲ καὶ ἄλλην ἣν αὐτὸς καλεῖσθαι καλύπτραν, καὶ ἄλλους πολλοὺς τόπους καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς εἰς τὸν κόσμον ἐξηρημένους τὸν τῆς γυναικός, καὶ ὀνόματα ἔχειν ἐκάστους τῶν τόπων ἀπὸ ἐκάστου τῶν κόσμων.

10. Δαράδακος] E. F. H. et Brod. liber Δάρδατος, E. S. V. Δάρδατος. Esse amnem qui hodie *Sedjur* dicatur, ad quem Cyrus in

ἦσαν τὰ Βελέσσης βασιλεία τοῦ Συρίας ἄρξαντος καὶ πα-
ράδεισος πάνυ μέγας καὶ καλός, ἔχων πάντα ὅσα ὦραι φύουσι.
Κῦρος δ' αὐτὸν ἐξέκοψε καὶ τὰ βασιλεία κατέκλυσεν.

- 11 Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας
πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ὄντα τὸ εὖρος
τεττάρων σταδίων· καὶ πόλις αὐτόθι ὠκεῖτο μεγάλη καὶ
εὐδαίμων, Θάψακος ὀνόματι. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας
πέντε· καὶ Κῦρος μεταπεμψάμενος τοὺς στρατηγοὺς τῶν
Ἑλλήνων ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν
εἰς Βαβυλῶνα· καὶ κελεύει αὐτοὺς λέγειν ταῦτα τοῖς στρα-
12 τιώταις καὶ ἀναπεύθειν ἐπεσθαι. Οἱ δὲ ποιήσαντες ἐκ-
κλησίαν ἀπήγγελλον ταῦτα· οἱ δὲ στρατιῶται ἐχαλέπαιον
τοῖς στρατηγοῖς καὶ ἔφασαν αὐτοὺς πάλαι ταῦτα εἰδότας
κρύπτειν· καὶ οὐκ ἔφασαν ἵεναι, ἂν μή τις αὐτοῖς χρή-
ματα δίδῃ, ὥσπερ καὶ τοῖς προτέροις μετὰ Κύρου ἀνα-
βῶσι παρὰ τὸν πατέρα τοῦ Κύρου· καὶ ταῦτα οὐκ ἐπὶ μά-

vicinia Antiochiae ad Taurum (hodie Aintab) venerit, probat Reich. l. l. p. XXVIII.

Βελέσσης] Sic A, B, E, F, G, H. Cf. Diod. II, 24. 25. Vulgo Βελέσιος.

ἄρξαντος] qui ad Cyri adventum usque praefectus fuerat. V. de auth. p. 8.

11. Εὐφράτην] Ad hunc inde a Syriae faucibus secundum Xen. Cy-
rus pervenerat σταθμοὺς duodecim emensus, secundum Diod.
XIV, 21, ὁδοιπορήσας ἡμέρας εἴκοσι. Sed hic eos septem dies
annumerat quos Cyrus Myriandri commoratus erat.

Θάψακος] apud Judaeos Thiphfach (l. I. de regg. IV, 24.), a
vado f. transeundo dicta ferius Amphipolis (Plin. V, 21.), 4800
stadiis a Babylone sita. Ibi hac aetate Euphratem trajicere sole-
bant. V. Strab. XVI, 1, p. 349 f. cl. II, 1, p. 126. et qui copiose
de loci situ exposuit, Reich. l. l. p. XX ff.

12. κρύπτειν] i. e. ὅτι ἐκρυπτον. Cf. IV, 3, 12. 4, 15. Matth. §. 499.

ἂν μή τις] i. e. Κῦρος. V. ind. in τις. Caeterum hic non de
stipendiis, sed de donis sermo est.

ὥσπερ καὶ] Repete δοθῆναι. Cf. III, 1, 15. Thuc. IV, 75: ἐδό-
κει αὐτοῖς δεινὸν εἶναι μή, ὥσπερ τὰ Ἀναία ἐπὶ τῇ Σάμῳ, γένη-
ται. Cf. c. 76. 92. V, 29. 44.

προτέροις] Schn. in vitis libris edidit πρότερον cl. 3, 18. Sine
causa. Nam adjectiva et participia substantivorum vice fungentia
non raro genitivum vel adjectivum adsciscunt. Thuc. I, 123:
λύουσι (σπονδὰς) οὐχ οἱ ἀμυγόμενοι, ἀλλ' οἱ πρότεροι ἐπιόντες.
Cf. ad V, 4, 26.

καὶ ταῦτα] Matth. §. 472. 7. Butt. §. 137. p. 442. cl. II, 4, 15.
V, 10, 10. VII, 1, 29. 6, 35.

χην ἰόντων, ἀλλὰ καλοῦντος τοῦ πατρὸς Κύρον. Ταῦτα 13
οἱ στρατηγοὶ Κύρῳ ἀπήγγελλον· ὁ δ' ὑπέσχετο ἀνδρὶ ἐκά-
στω δώσειν πέντε ἀργυρίου μνᾶς, ἐπὰν εἰς Βαβυλῶνα
ἤκωσι, καὶ τὸν μισθὸν ἐντελῇ μέχρῃς ἂν καταστήσῃ τοὺς
Ἕλληνας εἰς Ἰωνίαν πάλιν. Τὸ μὲν δὴ πολὺ τοῦ Ἑλλη-
νικοῦ οὕτως ἐπείσθη· Μένων δέ, πρὶν δῆλον εἶναι τί
ποιήσουσιν οἱ ἄλλοι στρατιῶται, πότερον ἔψονται Κύρῳ ἢ
οὐ, συνέλεξε τὸ αὐτοῦ στράτευμα χωρὶς τῶν ἄλλων καὶ
ἔλεξε τάδε·

Ἄνδρες, ἐὰν ἐμοὶ πεισθῇτε, οὔτε κινδυνεύσαντες οὔτε 14
πονήσαντες τῶν ἄλλων πλέον προτιμήσεσθε στρατιωτῶν
ὑπὸ Κύρου. Τί οὖν κελεύω ποιῆσαι; Νῦν δεῖται Κύρος
ἔπεσθαι τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ βασιλέα· ἐγὼ οὖν φημὶ ὑμᾶς
χρῆναι διαβῆναι τὸν Εὐφράτην ποταμὸν πρὶν δῆλον εἶναι
ὅ τι οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἀποκρινοῦνται Κύρῳ. Ἦν μὲν γὰρ 15
ψηφίσωνται ἔπεσθαι, ὑμεῖς δόξετε αἴτιοι εἶναι, ὄρξαντες

ἰόντων] Et, ἰοῦσιν, quod scio debetur. V. Matth. §. 561. cl. II, 4, 24. V, 2, 24. VI, 3, 17. II, 6, 3. V, 8, 13. Soph. Trach. 803. (800.) f. Thuc. IV, 41. Ac ne quis αὐτῶν addendum fuisse censeat, cf. IV, 1, 6. VI, 2, 16. et ad 1, 2, 17. Sic interdum etiam Latini. V. Bremi. ad Nep. Att. XI, 4.

13. μέχρῃς — πάλιν] Itaque de more mercenarii stipendium tantum usque ad eum diem quo dimitterentur accipiebant. Pro ἐπὰν ἤκωσι et μέχρῃς ἂν καταστήσῃ ne quis ἐπεὶ ἤκοιεν et μέχρῃς καταστήσαι requirat, scriptor ex obliqua ad directam orationem transiit. Cf. II, 3, 2. (cl. §. 7.). VII, 7, 14; ὑπέσχεσθε αὐτοῖς τότε ἀπιέναι ὅταν τὰ δίκαια ἔχωσιν οἱ στρατιῶται. Hell. III, 1, 15; ὁ δ' ἀπεκρίνατο (respondens iussit) φυλάττειν αὐτὰ ἐστ' ἂν αὐτὸς ἐλθὼν σὺν αὐτῷ ἐκείνῳ λάβῃ τὰ δῶρα. IV, 6, 13; ἐδέοντο καταμεῖναι αὐτὸν ἕως ἂν τὸν σπορητὸν διακωλύσῃ τοῖς Ἀκαρνᾶσιν. τοῦ Ἑλληνικοῦ] i. e. τῶν Ἑλλήνων f. τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος. Cf. I, 8, 4, 5. 15. II, 1, 1. IV, 1, 10. τὸ βαρβαρικόν I, 5, 6. 8, 5. τὸ Ἀρκαδικόν IV, 8, 18. τὸ ὀπλιτικόν ib. et VII, 3, 37. τὸ πελταστικόν ib. I, 8, 5. et VII, 6, 29. τὸ ἱππικόν ib. et VI, 3, 29 f. Cf. Matth. §. 268. n. a.

14. οὔτε κινδυνεύσαντες οὔτε πονήσαντες] V. de auth. p. 24. n. 51. πλέον προτιμήσεσθε] Similes pleonasmī apud Graecos sunt frequentissimi. Sic Thuc. I, 23: προγράφειν πρῶτον. III, 53: προκατηγορίας οὐ προγεγενημένης. Cf. Lobeck. ad Soph. Aj. 740.

τί οὖν κ. ποιῆσαι;] Sic saepissime, ut vividior fiat oratio, orantes se ipsi interrogant. Isocr. de pace 16: τοῦ (male vulgo τούτου) δ' ἕνεκα ταῦτα προεῖπον. Cf. Plat. Protag. p. 343. b. et ad Dionys. p. 39.

ὑμᾶς] Ald. Steph. Leoncl. 2. ἡμᾶς, quod praetulerim,

τοῦ διαβαίνειν· καὶ ὥς προθυμοτάτοις ὑμῖν οὖσι χάριν εἴ-
σεται Κῦρος καὶ ἀποδώσει· ἐπίσταται δ', εἴ τις καὶ ἄλλος·
ἣν δ' ἀποψηφίσωνται οἱ ἄλλοι, ἅπιμεν μὲν πάντες εἰς
τοῦμπαλιν· ὑμῖν δ', ὥς μόνοις πειθομένοις, πιστοτάτοις
χρήσεται καὶ εἰς φρούρια καὶ εἰς λοχαγίας· καὶ ἄλλον οὐ-
τινος ἂν δέησθε, οἶδα ὅτι ὥς φίλου τεύξεσθε Κύρου.

- 16 Ἀκούσαντες ταῦτα ἐπείθοντο καὶ διέβησαν πρὶν τοὺς
ἄλλους ἀποκρίνασθαι. Κῦρος δ' ἐπεὶ ἤσθετο διαβεβηκό-
τας, ἤσθη τε καὶ τῷ στρατεύματι πέμψας Γλοῦν εἶπεν·
Εγὼ μὲν, ὧ ἄνδρες, ἤδη ὑμᾶς ἐπαινῶ· ὅπως δὲ καὶ ὑμεῖς
ἐμὲ ἐπαινέσετε, ἐμοὶ μελήσει· ἢ μηκέτι με Κῦρον νομίζετε.
- 17 Οἱ μὲν δὴ στρατιῶται, ἐν ἐλπίσι μεγάλαις ὄντες, εὐχοντο
αὐτὸν εὐτυχῆσαι· Μένωνι δὲ καὶ δῶρα ἐλέγετο πέμψαι
μεγαλοπρεπῶς. Ταῦτα δὲ ποιήσας διέβαινε· συνείπετο
δὲ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα αὐτῷ ἅπαν· καὶ [τῶν] διαβαι-
νόντων τὸν ποταμὸν οὐδεὶς ἐβρέχθη ἄνωτέρω τῶν μα-
18 σθῶν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Οἱ δὲ Θαψακηνοὶ ἔλεγον ὅτι οὐ

15. πάντες] *omnes*, non modo *Graeci*, sed etiam *Cyrus barba-
rique*. Cf. 8, 2.

ἀποψηφίσωνται] Repete ἐπεσθαι.

ἄλλου — τεύξεσθε Κύρου] Desidero exempla quibus τυγχάνειν
hac ratione cum duplice genitivo jungatur. Inepte enim confer-
tur V, 5, 15. Sed ἀτυχεῖν sic legitur ap. Aeschin. de morte 2:
οὐκ ἀτυχήσεις μου οὐδενὸς τῶν μετρίων. ubi cf. Fischer. Caete-
rum etiam statuere licet ἄλλου per attractionem dictum esse pro
ἄλλο. V. Buttm. §. 138. I, 4. Matth. §. 474. c. De τυγχάνειν
τί τινος v. Herm. ad Viger. p. 762. Pro φίλου E. F. H. φίλοι
habent (quod confirmat Et. φίλα offerens. Sed praefero geniti-
vum, qui per appositionem vocis Κύρου junctus est, cum haec
difficilior lectio sit.

16. Γλοῦν] Tami filius (II, 1, 3.) qui etiam interfecto patre (v. ad
4, 2.), cum postmodum ἀμνηστία accepta Graecos deferuisset
(II, 4, 24. cl. §. 1.) apud regem in honore fuit. V. Diod. XIV,
35. XV, 3, qui eum Γάων nominat.

ἤδη] Om. Et. Sed bene habet, cum in seqq. lateat: postmo-
dum vos remunerabor.

ἐπαινέσετε] Sic E. F. Vulgo ἐπαινέσητε. V. ind. in ὅπως. Ne quis
ἐπαινέσεσθε requirat (v. ad §. 8.): ἐπαινέσω etiam V, 5, 8. legitur.

Κῦρον] cujus liberalitas fatis nota erat. V. 9, 11.

17. μεγαλοπρεπῇ] A. B. Et. F. G. H. μεγαλοπρεπῶς, quod recepi.
Cyr. VI, 2, 6: ἅθλα τοῖς νικῶσι μεγαλοπρεπῶς ἐδίδου.

τῶν διαβαινόντων] Articulus a sciolo additus videtur. Cf. ad.
§. 12. Nam eo addito significaretur non omnes transiisse.

μασθῶν] Υ. μαστιῶν, ut IV, 3, 6.

πώποθ' οὗτος ὁ ποταμὸς διαβατὸς γένοιτο πεζῇ, εἰ μὴ τότε, ἀλλὰ πλοίοισιν· ἃ τότε Ἀβροκόμας προΐων κατέκαυσεν, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ. Ἐδόκει δὲ θεῖον εἶναι καὶ σαφῶς ὑποχωρῆσαι τὸν ποταμὸν Κύρῳ ὡς βασιλεύσονται.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Συρίας σταθμοὺς ἑννέα, 19 παρασάγγας πεντήκοντα, καὶ ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν Ἀράξην ποταμόν. Ἐνταῦθα ἦσαν κῶμαι πολλαί, μεστὰι σίτου καὶ οἴνου. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο.

CAPUT V.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Ἀραβίας, τὸν Εὐφράτην 1 ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, σταθμοὺς ἐρήμους πέντε, παρασάγγας τριάκοντα καὶ πέντε. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ ἦν μὲν ἡ γῆ πεδίον ἅπαν ὁμαλὸν ὥσπερ θάλαττα, ἀψινθίου δὲ πλήρες· εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης ἢ καλάμου, ἅπαντα

18. γένοιτο] Et. γέγονε, fortasse recte. Cf. ad 3, 21. Caeterum idem contigit Lucullo. Plut. Luc. 24.

ἀλλὰ] i. e. ἀλλὰ μόνον. Mem. III, 13, 6: οὐκ ἔγωγ', ἔφη, (φορτίον ἔφερον), ἀλλὰ τὸ ἱμάτιον.

πλοίοις] E. H. πλοίοισιν. „Plura hujus Ionismi, qui idem olim Atticismus fuit, exempla etiam in prosaïcis Atticorum libris reperirentur, nisi vestigia ejus scribae fere delevisset.” Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 375 f. Cf. Matth. §. 69. 3. Buttm. §. 32. IV, 6.

ἵνα μὴ Κ. διαβῇ] V. ad I, 8, 24.

ἐδόκει δὲ] E. F. ἐδόκει δὴ, quod Schn. conjecerat. Δὴ foret igitur (v. ind. in v.), quod etfi aptissimum est, tamen etiam δέ ferri potest. Caeterum pariter varia constructio est post δοκεῖν III, 1, 11.

Ἀράξην] Chaboram f. Abor(rh)am, hodie Chabur, de quo v. Vales. ad Ammian XIV, 3, 4.

Cap. V. §. 1. Ἀραβίας] Strab. XVI, 1. p. 351: τὰ πρὸς μεσημβρίαν κεκλιμένα τῆς Μεσοποταμίας καὶ ἀποτέρῳ τῶν ὁρῶν ἄνυδρα καὶ λυπρὰ ὄντα ἔχουσιν οἱ Σκηνῖται Ἀραβες (δυναστείας ἀποτετμημένοι μικρὰς XVI, 3. p. 380.) ληστρικοὶ τινες καὶ ποιμενικοί, μεθιστάμενοι ῥαδίως εἰς ἄλλους τόπους, ὅταν ἐπιλείπωσιν αἱ νομαὶ καὶ αἱ λεηλασίαι. Idem I, 2. p. 65, Syris ὁμοφύλους fuisse docet; postea Saracenos vocatos esse testatur Ammian. Marc. XXII, 15, 2. ubi cf. ann.

ἀψινθίου] Ammian. XXV, 86: de hac ipsa regione: cognito per porrectam planitiem in regionibus aridis nec aquam inveniri posse praeter salsam et foetidam, nec ad victum aliquid, nisi abrotanum (Stabwurz) et absinthium et draconitium (Schlangenkraut) aliaque herbarum genera tristissima. — Et via sex dierum emensa, cum ne gramina quidem invenirentur.

2 ἦσαν ἐνώδη ὥσπερ ἄρώματα· δένδρον δ' οὐδὲν ἐνῆν· θη-
 ρία δὲ παντοῖα, πλεῖστοι μὲν ὄνοι ἄγριοι, οὐκ ὀλίγαι δὲ
 στρουθοὶ αἱ μεγάλαι· ἐνῆσαν δὲ καὶ ὠτίδες καὶ δορκάδες·
 ταῦτα δὲ τὰ θηρία οἱ ἵππεῖς ἐδίωκον ἐνίοτε. Καὶ οἱ μὲν
 ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προδραμόντες ἂν ἕστασαν· πολὺ
 γὰρ τῶν ἵππων θᾶττον ἔτρεχον· καὶ πάλιν ἐπεὶ πλησιάζοι
 ὁ ἵππος, ταῦτόν ἐποίουν· καὶ οὐκ ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ δια-
 στάντες οἱ ἵππεῖς θηρῶεν διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. Τὰ
 δὲ κρέα τῶν ἀλισκομένων ἦν παραπλήσια τοῖς ἐλαφείοις,
 3 ἀπαλώτερα δέ. Στρουθὸν δὲ οὐδεὶς ἔλαβεν· οἱ δὲ διώ-
 ξαντες τῶν ἵππέων ταχὺ ἐπαύοντο· πολὺ γὰρ ἀπέσπα φεύ-
 γουσα, τοῖς μὲν ποσὶ δρόμῳ, ταῖς δὲ πτέρυξιν ἄρασα ὥσ-
 περ ἰστίῳ χρωμένη. Τὰς δὲ ὠτίδας, ἂν τις ταχὺ ἀνιστῇ,

2. θηρία δὲ π.] Repete ἐνῆν.

ἐπεὶ τις διώκοι] Cf. 8, 20. IV, 2, 28. 7, 10. 17. Buttm. §. 126.
 n. 6, Matth. §. 521.

ἂν ἕστασαν] Cf. I, 9, 19. II, 3, 11. III, 4, 22. Buttm. §. 126.
 n. 5, Matth. §. 598. a. et de auth. p. 53. Pro ἕστασαν, vulgo
 erat εἰστήκεσαν, quod, cum E. Et. F. H. S. V. ἵστασαν offer-
 rent, mutandum duxi. Cf. Buttm. §. 95. II, 3. Matth. §. 205, 3.

τῶν ἵππων] Sic E. Et. F. H. S. V. Vulgo τοῦ ἵππου, quod
 propter praegressum τις requiri quispiam opinatus erat. Sed v.
 ad I, 4, 8.

οὐκ ἦν λαβεῖν] αὐτοῦς.

εἰ μὴ — τοῖς ἵπποις] nisi equites certis intervallis dispositi
 essent, ita ut si alius equus defatigatus esset, alius persecu-
 tionem pergeret. Caeterum de onagris eorumque venatione con-
 ferunt Cyr. II, 4, 20. Aelian. H. A. XIV, 10. Arrian. de venat. 24.
 Ammian. XXIII, 4. XXIV, 8. Oppian. Cyneg. III, 183 ff.

τοῖς ἐλαφείοις] κρέασιν. Sapore praestantissimi habebantur.
 V, Plin. VIII, 68. 69, ibique Harduin.

3. ἀπέσπα] Vulgo ἀπέπτα, quae forma nullius auctoritatis est. Prae-
 terea ineptum foret hoc verbum, cum struthiocameli non sint vo-
 lucres. Itaque cum A. B. G. Junt. Hal. ἀπέσπα hoc recepi; se ab-
 duxit, antevertit. Qua vi cum non raro apud recentiores hoc
 verbum legatur (Hemsterhus. ad Lucian. I. p. 256.), non video
 quidni eodem modo a Xen. illud usurpatum esse statuere liceat.
 Cf. Matth. §. 496. Buttm. ἀπεσπάτο conjecit, syllabam το absor-
 ptam putans a proximo ἀποφεύγουσα, pro quo E. Et. F. H. Ald.
 et Brod. φεύγουσα prae buerunt. Caeterum de cursu struthioca-
 meli et venatione Zeun. confert Diod. II, 50. III, 28. Plin. X, 1.
 Ael. H. A. II, 27. XIV, 7. IV, 37. Claudian. in Eutrop. II, 310 ff.
 et interpr. ad Jobi XXXIX, 18.

ἄρασα] τὰς πτέρυγας, quod ex πτέρυξιν subaud. Cyrop. II, 3,
 17: βάλλειν — ἀναιρουμένους ταῖς βώλοις. ubi cf. Porponem.

ἀνιστῇ] Amas.: invadat, Leoncl.: propellat. Hoc verbo in-
 esse non potest; illud non aptum est. Leg. ἀναστῇ, si quis tar-
 dis conspectis celeriter ad eas persequendas surgat.

ἔστι λαμβάνειν· πέτονται γὰρ βραχύ, ὥσπερ πέρδικες, καὶ ταχὺ ἀπαγορεύουσι. Τὰ δὲ κρέα αὐτῶν ἡδιστα ἦν.

Πορευόμενοι δὲ διὰ ταύτης τῆς χώρας ἀφικνοῦνται 4 ἐπὶ τὸν Μασκᾶν ποταμόν, τὸ εὖρος πλεθριαῖον. Ἐνταῦθα ἦν πόλις ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δὲ αὐτῇ Κορσωτή· περιεῶρεῖτο δὲ αὕτη ὑπὸ τοῦ Μασκᾶ κύκλῳ. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο. Ἐντεῦθεν 5 ἐξελαύνει σταθμοὺς ἐρήμους τρεῖς καὶ δέκα, παρασάγγας ἑννεήκοντα, τὸν Εὐφράτην ποταμόν ἐν δεξιᾷ ἔχων, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ Πύλας. Ἐν τούτοις τοῖς σταθμοῖς πολλὰ τῶν ὑποζυγίων ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ λιμοῦ· οὐ γὰρ ἦν χόρτος οὐδὲ ἄλλο δένδρον οὐδέν, ἀλλὰ ψιλὴ ἦν ἅπασα ἡ χώρα· οἱ δὲ ἐνοικοῦντες ὄνους ἀλέτας παρὰ τὸν ποταμόν ὁρύτ-

4. Μασκᾶν] Mascan esse Ptolemaei Saocoran cum aliis statuit Man-
nert Geogr. V. p. 323. *Schn.* De accentu cf. Lobeck. ad Phryn.
p. 436.

ἐρήμη] Incolae Cyri metu videntur eam deseruisse. Cf. Am-
mian. XXIV, 2, 3. et Curt. IX, 6, 3.

ἐπεσιτίσαντο] Sic E. Et. F. H. Vulgo ἐπεσιτίσατο τὸ στρα-
τευμα.

5. τρεῖς καὶ δέκα] Morus quod jam Hal. habet, τριςκαίδεκα edi-
dit. Sed v. Lobeck. l. l. p. 411. Similiter Lucian. Prometh. 20.
ἑξ καὶ δέκα.

ἑννεήκοντα] Secundum grammaticos scribendum foret ἑνενή-
κοντα. V. Weisk. add. ad Hell. I, 2, 1. et Buttm. Gr. max. §. 70.
p. 283. Sed cum plerisque locis ἑννεήκοντα scriptum inveniam
et Hom. II. II, 602 propter metrum alterum ν ejecisse videri pos-
sit, ego libros sequi malui.

Πύλας] Errant qui hanc urbem faciunt. Nam non esse urbem
ex seqq. satis sit clarum. Sunt igitur angustiae, per quas ex Ara-
bia itur in Babyloniam: quare portae Babyloniae dicuntur. Nam
Stephan. Byz. Σοφαίνετος, inquit, ἐν Κύρου ἀναβάσει· ἐπὶ δὲ
ταῖς Βαβυλωνίαις πύλαις πέραν τοῦ Εὐφράτου πόλις ὥχιστο
ὄνομα Χαρμάνδη. *Zeun.*

τοῦ λιμοῦ] Articulum omittunt E. Et. F. V. Sine articulo infra
est II, 2, 11. Eo addito sensus est: fame quae exorta erat. Cf.
Thuc. I, 126. Hell. II, 2, 14. Cyr. III, 1, 5. et infra VII, 4, 5. n.

ἄλλο δένδρον] Sic saepe ἄλλος redundare videtur. Verti potest
praeterea. Substantivum in ejusmodi locis proprie tantum ut
epexegetis appositum est. Plat. Gorg. 473. c: εὐδαιμονιζόμενος
ὑπὸ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων ξένων. Cf. V, 2, 31. Cyr. VIII,
3, 10. Arrian. exp. III, 26, 7. et ad Dionys. historiogr. p. 139.
Adde ad I, 7, 11.

παρὰ] Sic A. B. Et. G. V. et, ut videtur, etiam E. F. Male
vulgo περί.

τοντες καὶ ποιοῦντες εἰς Βαβυλῶνα ἦγον καὶ ἐπώλουν,
6 καὶ ἀνταγοράζοντες σῖτον ἔζων. Τὸ δὲ στράτευμα ὃ σῖ-
τος ἐπέλιπε, καὶ πρίασθαι οὐκ ἦν, εἰ μὴ ἐν τῇ Λυδία
ἀγορᾷ ἐν τῷ Κύρου βαρβαρικῷ, τὴν καπίθην ἀλεύρων ἢ
ἀλφίτων τεττάρων σίγλων. Ὁ δὲ σίγλος δύναται ἐπὶ
ὀβολοῦς καὶ ἡμιοβόλιον Ἀττικῶς· ἡ δὲ καπίθη δύο χοῖνι-
κας Ἀττικὰς ἐχώρει. Κρέα οὖν ἐσθίουσιν οἱ στρατιῶται

ἦγον καὶ ἐπ.] Acc, ὄνους etiam cum verbis finitis jungendus est
Cf. I, 1, 3. IV, 1, 20. V, 7, 5. VII, 2, 20.

6. Λυδία ἀγ.] Cyrus major ex quo Lydos rebellantes pacaverat, eos
καπηλεύειν coegerat. V, Herod. I, 155, 157. Hinc Λυδὸς καπη-
λεύει in proverbium abierat.

τὴν καπίθην] Pendet ab ἦν πρίασθαι. Caeterum de voce καπίθη
humanissime me docuit Cl. Wahl, ejus originem hodie quidem in
Medico-Persica lingua indagari non posse. In Armenia quidem
lingua exstare verbum *kapidsch*, quod καπίθη respondeat: nam
lexicis non *modium*, sed potius propter exitum *modiolum* fuisse
interpretandum; sed peregrinae stirpis esse. Deinde suspicatur
vocabulum ex Aegyptiaca lingua repetitum fuisse: *kapithire* (quan-
tum positum f. destinatum est cibatu) et *kabithire* (vasculum ciba-
tionis) vel etiam *kabhitihre* (duplum f. duplicatio cibatus). Per
significationem utraque notatio locum habere potest. Nam etsi
χοῖνιξ dicitur ἡμερησία τροφή (Perizon. ad Ael. V. H. I, 26. et
Boeckh.: d, Staatshaushaltung d. Athener I, p. 99.), tamen du-
plum accepisse liberos homines docet Thuc. IV, 16. cl. Herod.
VII, 187. VI, 57.

ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων] Ἀλφίτα *farina crassior*; ἀλευρα, *farina*
tenuior et magis elaborata. Plat. de rep. II. p. 236. [p. 327. b.
Steph.]: ἐκ μὲν χοιθῶν ἀλφίτα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν
ἀλευρα. Weisk. ad Cyr. V, 2, 5. Ἀλφίτα *polentam* latine dici
idem docet ex Plut. Alex. 46. [adde Arrian. exp. III, 2, 2.] cl.
Curt. IV, 8, 6, et Valer. Max. I, 4, 1. Verba ἀλεύρων ἢ Mure-
tus delenda censuit, cum non credibile sit eodem pretio utrumque
genus venditum esse. Sed quidni in tanta inopia fieri potuerit,
praesertim si ἀλεύρων major copia suppetierit.

τεττάρων σίγλων] Buttm. §. 119, 6, 2. Matth. §. 363. cl. III,
1, 20. V, 1, 6. VII, 6, 24. Persicum σίγλον Hebraico (de quo Jo-
seph. Arch. III, 8, 2: ὁ σίγλος νόμισμα Ἑβραίων ὧν Ἀττικὰς δέ-
χεται δράχμας τέσσαρας) minorem fuisse h, l. docet.

χοῖνικας] Χοῖνιξ erat octava quadragesima pars medimni At-
tici, qui fere sedecima parte minor erat medimno Berolinensi.
V. Boeckh. l. l. p. 99 ff. Quodsi cum eodem p. 16. drachmae,
cujus sexta pars obolus est, quinque grossos cum semisse tribuis,
quatuor sicilii valent pro thalero et tribus grossis cum semisse. Ita-
que medimnus Atticus septem et viginti thaleris cum semisse con-
stitit. Quod pretium quam immane tunc temporis fuerit inde
perspicitur quod Socratis aetate ἀλφίτων medimnus duabus drach-
mis ac proinde quatuor χοῖνικας (duae καπίθαι) obolo venales
erant. Cf. Boeckh. l. l. p. 102 f. Deinceps Ἀττικὰς pro Ἀτι-
κούς dederunt A, B, K, M, O.

διεγίγνοντο. Ἦν δὲ τούτων τῶν σταθμῶν οὓς πάννυ μα- 7
 κροῦς ἤλαυνεν, ὁπότε ἢ πρὸς ὕδωρ βούλοιτο διατελέσαι ἢ
 πρὸς χιλόν. Καὶ δὴ ποτε στενοχωρίας καὶ πηλοῦ φανέν-
 τος ταῖς ἀμάξαις δυσπορεύτου, ἐπέστη ὁ Κῦρος σὺν τοῖς
 περὶ αὐτὸν ἀρίστοις καὶ εὐδαιμονεστάτοις, καὶ ἔταξε Γλοῦν
 καὶ Πίγρητα λαβόντας τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ συνεκβι-
 βάζειν τὰς ἀμάξας. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκουν αὐτῷ σχολαίως 8
 ποιεῖν, ὥσπερ ὀργῇ ἐκέλευσε τοὺς περὶ αὐτὸν Πέρσας τοὺς
 κρατίστους συνεπισπεῦσαι τὰς ἀμάξας. Ἐνθα δὴ μέρος
 τι τῆς εὐταξίας ἦν θεάσασθαι. Ῥίψαντες γὰρ τοὺς πορ-
 φυροῦς κἀνδύς ὅπου ἕκαστος ἔτυχεν ἑστηκώς, ἵεντο ὥσπερ
 ἂν δράμοι τις περὶ νίκης καὶ μάλα κατὰ προανοῦς γηλόφον,

7. Ἦν δὲ — οὓς] Cf. VII, 4, 19. Hell. III, 1, 7: ἦν δὲ (τῶν πόλεων)
 ἃς ἀσθενεῖς οὖσας καὶ κατὰ κράτος ὁ Θίμβρων ἐλάμβανε. VII,
 5, 17: τῶν δὲ πολεμίων ἦν οὓς ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν. Buttm.
 §. 137. p. 443. Matth. §. 482.

ὁπότε — βούλοιτο] Cf. IV, 5, 32. I, 9, 25. IV, 2, 25. 26. 28. VI,
 1, 7. 4, 27. VII, 3, 18. et supra ad §. 2.

τοῦ στρατοῦ] Cf. IV, 5, 35. VII, 4, 5. Buttm. §. 119, 4, 2. c.
 Matth. §. 356.

8. ὥσπερ ὀργῇ] Male haec cum praegressis junxit Amasaeus, ver-
 tens: quod si illi quasi indignantes lentius facerent. Nam
 non erat cur Glus et Pigres indignarentur cum rei tantum prae-
 secti essent. Quid quod paulo post οἱ κράτιστοι ipse manus admo-
 visse narrantur? Praeterea ὀργῇ plus est quam indignatio. Deni-
 que non perspicitur quidni Cyrus iram in Glun et Pigreta simu-
 lare potuerit, cum tardius rem agere viderentur.

συνεπισπεῦσαι] E. Et. F. H. συνεπισπεύσειν, quod ut per lo-
 quendi usum ferri potest (v. Lobeck. ad Phryn. p. 747 ff.) ita h. l.
 non satis aptum videtur. Etenim κελεύω ποιῆσειν dico de re
 quam diutius duraturam non extemplo factam volo; κελεύω ποι-
 εῖν de ea quam diutius duraturam illico fieri volo; κελεύω ποιῆ-
 σαι de ea quae uno quasi ictu illico peragenda est. Itaque haec
 differunt ut ποιήσεις, ποίει et ποίησον. Caeterum συνεπισπεῦσαι
 τὰς ἀμάξας breviter dictum est pro σ. τὴν ἐκκομιδὴν τῶν ἀμαξῶν.

μέρος] Hoc v. vide ne ex interpretamento adhaeserit. Eo eje-
 cto ad τὴν non partis, sed exempli notionem intelligam.

πορφυροῦς κἀνδύς] Etiam Strabo XIV, 3. p. 328. proceribus
 Persarum tribuit ἱμάτιον θέρους μὲν πορφυροῦν ἢ ἀνθινόν, χει-
 μῶνος δὲ ἀνθινόν. Nam κἀνδύς (Kastan) non fuisse tunicam,
 sed pallam, quae tunicae superinjiceretur, etiam noster et Strab.
 l. docet. Cf. interpr. ad Cyrop. I, 3, 2.

καὶ μάλα κατὰ προανοῦς] Non rara trajectory. Cyr. I, 6, 39:
 τὰς μηχανὰς ἃς καὶ πάννυ ἐπὶ τοῖς μικροῖς θηρίοις ἐμνηχανῶ. Po-
 lyb. IV, 86, 11: τοῦτ' ἐπαθε καὶ λίαν ἐν [πάννυ] βραχεῖ χρόνῳ.
 Cf. eund. IV, 14, 5 Heindorf. ad Plat. Hipp. M. 5. p. 126 f. et infra

ἔχοντες τούτους τε τοὺς πολυτελεῖς χιτῶνας καὶ τὰς ποικί-
 λας ἀναξυρίδας, ἔνιοι δὲ καὶ στρεπτοὺς περὶ τοῖς τραχή-
 λοις καὶ ψέλλια περὶ ταῖς χερσίν· εὐθὺς δὲ σὺν τούτοις
 εἰσπηδήσαντες εἰς τὸν πηλὸν θᾶπτον ἢ ὥς τις ἂν ὤετο με-
 9 τεώρους ἐξεκόμισαν τὰς ἀμιάξας. Τὸ δὲ σύμπαν δῆλος
 ἦν Κῦρος σπεύδων πᾶσαν τὴν ὁδὸν καὶ οὐ διατρίβων,
 ὅπου μὴ ἐπισιτισμοῦ ἔνεκα ἢ τινὸς ἄλλου ἀναγκαίου ἐκα-
 θέζετο· νομίζων, ὅσω μὲν ἂν θᾶπτον ἔλθοι, τοσοῦτω
 ἀπαρασκευαστοτέρῳ βασιλεῖ μαχεῖσθαι, ὅσω δὲ σχολαιό-
 τερον, τοσοῦτω πλέον βασιλεῖ συναγείρεσθαι στράτευμα.
 Καὶ συνιδεῖν δ' ἦν τῷ προσέχοντι τὸν νοῦν ἢ βασιλέως

ad III, 2, 19. Καί in ejusmodi locis ad totam sententiam perti-
 nere monuit Hermann. ad Eurip. Med. 513. et 871. Videtur sic
 intelligendum esse: ἔεντο, καὶ μάλα κατὰ προνοῦς ἔεντο, ut verti
 possit *idque*. Similiter et usurpavit Seneca de Clem. 15: *con-*
tentus exilio et exilio delicato.

τούτους] i. e. οὓς πάντες ἴσασιν. Hell. VII, 3, 8: παραλαβὼν-
 τὰ ἱερὰ μεστὰ καὶ χρυσῶν τούτων καὶ ἀργυρῶν ἀναθημάτων κενὰ
 πάντων ἀπέδειξε. Cf. Heindorf. ad Plat. Phaed. 38. p. 60.

χιτῶνας] Strab. l. l.: χιτῶν (τοῖς ἡγεμόσι) χειριδωτὸς διπλοῦς
 ἕως γόνατος, ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκός, ἀνθινὸς δὲ ὁ ἐπάνω. Hos
 Medicos fuisse (cf. ad 2, 27.) docet Cyr. I, 2, 3. cl. VI, 4, 2,
 VII, 3, 14: ibique interpr.

ἀναξυρίδας] Nostriis braccis similes et attrahendo usque ad
 imum ventrem indutos fuisse docet Perizon. ad Ael. V. H. XII, 32.

ὥς τις ἂν ὤετο] Similiter Latini *credere*, *putare*, *videre* al.
 ubi credidisses etc. expectes ex nostra lingua. Cf. Hellen. V, 3,
 20: οὐχ. ἢ τις ἂν ὤετο ἐφήσθη ὡς ἀντιπάλῳ.

μετεώρους] i. e. ὥστε μετεώρους εἶναι. Cyr. IV, 2, 3: τὸ τού-
 του ὄνομα μέγιστον ἠΰξητο. Thuc. II, 75: ἤρετο τὸ ὕψος τοῦ
 τείχους μέγα. Cf. Demosth. Phil. I. (II.) II, 3. (p. 19.) III, 2.
 (p. 20.). De hoc proleptico adjectivi usu imprimis apud poetas ut
 Graecos ita Latinos pervagato v. Hermann. ad Viger. p. 897.

9. σπεύδων] E. F. H. S. Y. ὡς σπεύδων.

νομίζων ὅσω μὲν ἂν] Cum Dawesio Porson suavit: νομίζων ἂν
 ὅσω. Buttm. particulam ἂν trajectam esse statuit cl. Demosth.
 Mid. 15. a (p. 530.): νῦν δέ μοι δοκεῖ καὶ ἀσέβειαν εἰ καταγιγνώ-
 σκοι, τὰ προσήκοντα ποιεῖν, ubi ἂν in καὶ ad ποιεῖν pertinet.
 Sed haec ratio durior est. Ac ne quis vel ἔλθῃ scribendum vel
 ἂν delendum censeat (cf. Buttm. §. 126, 8. Matth. §. 527.), ἂν
 cum relativo et optativo non sollicitandum videtur in oratione
 obliqua. Cf. III, 2, 12. VII, 2, 6. Cyr. VII, 5, 49. VIII, 3, 48.
 Mem. I, 2, 6.

μαχεῖσθαι] Ita V. Steph. Leoncl. et fortasse etiam Pariss. con-
 firmante Et., qui συμμαχεῖσθαι habet. Male Schn. e G. S. et
 vett. edd. μάχεσθαι recepit, ut videtur propter συναγείρεσθαι.
 Sed in h. v. praesens etiam ad praesens tempus pertinet, quod se-

ἀρχὴ πλήθει μὲν χώρας καὶ ἀνθρώπων ἰσχυρὰ οὖσα, τοῖς δὲ μήκεσι τῶν ὁδῶν καὶ τῷ διεσπᾶσθαι τὰς δυνάμεις ἀσθενήσ, εἴ τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ποιοῖτο.

Πέραν δὲ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ κατὰ τοὺς ἐρή- 10
μους σταθμοὺς ἦν πόλις εὐδαίμων καὶ μεγάλη, ὄνομα δὲ
Χαρμάνδη. Ἐκ ταύτης οἱ στρατιῶται ἠγόραζον τὰ ἐπι-
τήδεια, σχεδίαις διαβαίνοντες ὧδε. Διφθέρας, ἃς εἶ-
χον σκεπάσματα, ἐπίμπλασαν χόρτου κούφου, εἴτα συνῆ-
γον καὶ συνέσπων, ὥς μὴ ἄπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ.
Ἐπὶ τούτων διέβαινον καὶ ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια, οἶ-
νόν τε ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος
καὶ σῖτον μελίνης· τοῦτο γὰρ ἦν ἐν τῇ χώρᾳ πλεῖστον.

cus est in pugnandi verbo. Oratione directa diceretur: μαχοῦ-
μαι — συναγείρεται.

συνιδεῖν δὲ ἦν — ἡ. β. ἀρχὴ — οὖσα] i. e. συνιδεῖν ἦν τὴν β. ἀρ-
χὴν οὖσαν f. εἶναι. Polyb. VI, 18, 6: συνιδεῖν ἐστὶν αὐτὸ παρ'
αὐτοῦ ποριζόμενον τὸ πολίτευμα τὴν βοήθειαν. De hac attra-
ctione cf. Buttm. §. 138. I, 7. et ad I, 2, 21.

10. Χαρμάνδη] Urbi successisse seculis posterioribus *Diakira* sus-
picatur Mannert Geogr. V. p. 329. *Schn.* Rennell. p. 107 f. ho-
diernum *Hit* esse putat.

στεγάσματα] *Schn.* ex *Suida* in κάρφῃ σκεπάσματα dedit, lau-
datis locis ex quibus hanc lectionem spernendam esse discere po-
terat. Nam ut nihil dicam verborum notationem, satis ex *Plat.*
Politico p. 279 f. patet σκεπάσματα esse inprimis quibus quis indu-
tus vel involutus frigus arceat, *strata*, *stragula*, *vestimenta*
(cf. de legg. XII. p. 942. e. *Cyr.* VIII, 8, 17.); στεγάσματα qui-
bus tectus vel solis ardorem vel pluviam hiememve defendat, *tec-
ta*, *tentoria*, *pelles*. Atque has intelligendas esse egregie docet
Arrian. III, 29, 8: (Ἀλέξανδρος) ξυναγαγὼν τὰς διφθέρας ὑφ'
αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται φορυτοῦ ἐμπλήσαι ἐκέλευσεν ὥς ξηρο-
τάτου καὶ καταδῆσαι τε καὶ ξυρῶσαι ἀκριβῶς τοῦ μὴ ἐσθύνεσθαι
ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος· ἐμπλησθεῖσαι δὲ καὶ ξυρῶσθαι ἔκαι-
ε ἐγένοντο διαβιβάσαι τὸν στρατὸν ἐν πέντε ἡμέραις. Cf. eund. V,
9, 5. 12, 4. Caeterum cum *Xenophon* de hac fluminum supe-
randorum ratione ut *Graecis* etiamtum ignota loquatur, ipse cum
comitibus suis ejus usum in *Europam* traduxisse videatur. Certe
Alexander M. ea in *Istro* trajiciendo usus est. *Arrian.* I, 3, 7.
Cf. infra ad II, 4, 28. et III, 5, 9.

τοῦ φοίνικος] Modum vini palmei conficiendi ejusque saporern
et vim describit *Dioscorides* V, 40. De palmarum multitudine et
praestantia in his regionibus v. *Ammian.* Marc. XXIV, 3. *Herod.*
I, 193. *Diod.* II, 53. *Cyrop.* VII, 5, 11. *Zeun.* *Schn.* addit *Plin.*
XIII, 4. [6 ff.]. Cf. infra II, 3, 14. 16. *Strab.* XVI, 1. p. 336 f.
et p. 343.

τοῦτο] Referendum, opinor, ad μελίνης. *Schaeff.* ad *Soph.*
El. 1366. *Thuc.* I, 138: ἦν γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαιότατα δὴ φύ-

- 11 Ἀμφιλεξάντων δέ τι ἐνταῦθα τῶν τε τοῦ Μένωνος στρατιωτῶν καὶ τῶν τοῦ Κλέαρχου, ὁ Κλέαρχος κρίνας ἀδικεῖν τὸν τοῦ Μένωνος πληγὰς ἐνέβαλεν· ὁ δ' ἐλθὼν πρὸς τὸ ἐαυτοῦ στράτευμα ἔλεγεν· ἀκούσαντες δ' οἱ στρατιῶται, ἐχαλέπαινον καὶ ὠργίζοντο ἰσχυρῶς τῷ Κλεάρχῳ.
- 12 Τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ Κλέαρχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐκεῖ κατασκευάμενος τὴν ἀγορὰν ἀφιππεύει ἐπὶ τὴν αὐτοῦ σκηνὴν διὰ τοῦ Μένωνος στρατεύματος σὺν ὀλίγοις τοῖς περὶ αὐτόν· Κῦρος δ' οὐπω ἦκεν, ἀλλ' ἔτι προσήλυνε· τῶν δὲ Μένωνος στρατιωτῶν ξύλα σχίζων τις, ὥς εἶδε τὸν Κλέαρχον διελαύνοντα, ἔησι τῇ ἀξίνῃ. Καὶ οὗτος μὲν αὐτοῦ ἤμαρτεν· ἄλλος δὲ λίθῳ καὶ ἄλλος, εἴτα πολλοί, κραυγῆς γενομένης.
- 13 Ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἐαυτοῦ στράτευμα καὶ εὐθὺς παραγγέλλει εἰς τὰ ὅπλα· καὶ τοὺς μὲν ὀπλίτας ἐκέλευσεν αὐτοῦ μεῖναι τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ γόνατα θέντας· αὐτὸς δὲ λαβὼν τοὺς Θρᾶκας καὶ τοὺς ἰππέας, οἳ ἦσαν αὐτῷ ἐν τῷ στρατεύματι πλείους ἢ τετταράκοντα, τούτων δ' οἱ πλείστοι Θρᾶκες, ἤλυνεν ἐπὶ τοὺς Μένωνος, ὥστε ἐκείνους ἐκπεπληχθαι καὶ αὐτὸν Μένωνα καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ
- 14 ὅπλα. Οἱ δὲ καὶ ἔστασαν ἀποροῦντες τῷ πράγματι. Ὁ δὲ Πρόξενος, ἔτυχε γὰρ ὕστερος προσιὼν καὶ τάξις αὐτῷ ἐπομένη τῶν ὀπλιτῶν, εὐθὺς οὖν εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων

σεως ἰσχὺν δηλώσας καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ μᾶλλον ἐτέρου ἄξιός θ' αὐμάσαι. Cf. Matth. §. 439.

11. τῶν τοῦ Κλ.] Τῶν Zeun. ascivit ex G.

τὸν τοῦ Μ.] S. V. (qui tamen etiam vulg. lectionem affert) et Ald τοὺς τοῦ Μ. Male, ut proximum ὁ δὲ ostendit. Caeterum scriptor modo de pluribus militibus locutus nunc singulos dicit, quod pluribus adstantibus singuli tantum rixae erant auctores.

ἔλεγεν] τὸ αὐτοῦ πάθος.

12. ἄλλος — καὶ ἄλλος] Cf. VII, 6, 10. cl. V, 2, 15. 1, 3.

13. παραγγέλλει εἰς τὰ ὅπλα] Hell. II, 3, 20: κελεύσαντες ἐπὶ τὰ ὅπλα. Ib. §. 54: ἐκέλευσε — τοὺς ἐνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην. Paulo aliter Thuc. V, 72. Similiter Caesar B. C. I, 69: conclamatur ad arma.

τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ γ. θέντας] obnixo genu scuto, quod haud dubie jam ante Chabriam faciebant qui impetum vel excepturi vel facturi essent. Cf. Nep. Chabr. I, 2.

14. οὖν] Simili epanalepsi οὖν post parenthesin infertur VI, 4, 15. Thuc. VII, 6. Cf. Matth. §. 625. et ad V, 5, 22.

ἄγων ἔθετο τὰ ὅπλα καὶ ἐδεῖτο τοῦ Κλεάρχου μὴ ποιεῖν ταῦτα. Ὁ δὲ ἐχαλέπαινε, ὅτι, αὐτοῦ ὀλίγου δεήσαντος καταλευσθῆναι, πρῶως λέγοι τὸ αὐτοῦ πάθος· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἐκ τοῦ μέσου ἐξίστασθαι. Ἐν τούτῳ δὲ ἐπεὶ ἦκε 15 Κῦρος καὶ ἐπύθετο τὸ πρᾶγμα, εὐθὺς ἔλαβε τὰ παλτὰ εἰς τὰς χεῖρας καὶ σὺν τοῖς παροῦσι τῶν πιστῶν ἦκεν ἐλαύνων εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει ὧδε· Κλέαρχε καὶ Πρόξενε καὶ οἱ 16 ἄλλοι οἱ παρόντες Ἕλληνες, οὐκ ἴστε ὃ τι ποιεῖτε. Εἰ γάρ τινα ἀλλήλοις μάχην συνάψετε, νομίζετε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ τε κατακεκόψεσθαι καὶ ὑμᾶς οὐ πολὺ ἐμοῦ ὕστερον· κακῶς γὰρ τῶν ὑμετέρων ἐχόντων πάντες οὗτοι οὓς ὁρᾶτε βάρβαροι πολεμιώτεροι ἡμῖν ἔσονται τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλέαρχος ἐν ἑαυτῷ 17 ἐγένετο· καὶ παυσάμενοι ἀμφότεροι κατὰ χώραν ἔθεντο τὰ ὅπλα.

ὀλίγου δεήσαντος καταλευσθῆναι] Cf. V, 4, 32. VII, 6, 19. Matth. §. 296. Buttm. §. 137. p. 442.

πρῶως λέγοι] i. e. aequo et tranquillo animo s. mitibus verbis, diceret de —. Wyttenbach. ep. crit. p. 242 f. Schaefer. confert Julian. or. VII. p. 235. d: παρ' ἡμῶν αὐτὸ ἀνάσχου πρῶως λεγόμενον.

15. ἐπεὶ ἦκε — εὐθὺς] Et. Par. (H.) ἐπῆει καὶ — εὐθὺς δέ, quod etiam Gailii codd. confirmant. Probarem si offerrent: ἐπῆει καὶ Κ. καὶ ἐπεὶ ἐπύθετο τὸ πρ., εὐθὺς ἔλ. Idem verbum bis deinceps usurpatum neminem offenderit. Cf. I, 2, 2, 3. 7, 3. 9, 1. 10. II, 5, 25. III, 5, 18. VI, 4, 28. VII, 7, 23. al. Cf. ad I, 1, 2.

παλτὰ] Sic Et. H. S. pro ὅπλα. Eadem confusio apud Aelian. V. H. VI, 14. Erat autem παλτόν, quo Persae utebantur, jaculum κρανείνον (Hell. III, 4, 14.) eoque et cominus et eminus pugnant. Ephebis bina, equitibus singula fuisse testatur Cyr. I, 2, 9. VI, 2, 16. VII, 1, 2. VIII, 8, 22. cl. IV, 3, 9. Cyro etiam infra 8, 3. duo tribuuntur. Cf. de re eq. XII, 12.

πιστῶν] Ita κατ' ἐξοχὴν dicebantur οἱ συντράπεζοι (9, 31.) ἢ ὁμοτράπεζοι (8, 25. Cyr. VII, 1, 30.). Cf. 8, 1. Cyr. V, 4, 1. 39.

16. κατακεκόψεσθαι] Buttm. §. 125, 3. Matth. §. 498.

βάρβαροι] Ne quis articulum desideret: hujus vice fungitur οὓς ὁρᾶτε. Plat. de rep. V, 1. p. 449. e: ὅλην ταύτην ἣν λέγεις κοινωσίαν.

17. ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο] Similiter Germani dicimus: er ging in sich. Soph. Philoct. 950. (938.): ἀλλὰ νῦν ἔτ' ἐν σαυτῷ γένου. ubi cf. Hermann. et eund. ad Viger. p. 749.

παυσάμενοι] cum destitissent de contentione.

Xen. Anab.

D

CAPUT VI.

- 1 Ἐντεῦθεν προΐόντων ἐφαίνετο ἵχνη ἵππων καὶ κόπρος·
εἰκάζετο δὲ εἶναι ὁ στίβος ὡς διςχιλίων ἵππων. Οὗτοι
προΐόντες ἔκαιον καὶ χιλὸν καὶ εἴ τι ἄλλο χρήσιμον ἦν.
Ὁρόντης δέ, Πέρσης ἀνὴρ, γένει τε προσήκων βασιλεῖ καὶ
τὰ πολέμια λεγόμενος ἐν τοῖς ἀρίστοις Περσῶν, ἐπιβου-
λεύει Κύρῳ, καὶ πρόσθεν πολεμήσας, καταλλαγείς δέ·
2 Οὗτος Κύρῳ εἶπεν, εἰ αὐτῷ δοίῃ ἱππέας χιλίους, ὅτι
τοὺς προκατακαίοντας ἱππέας ἢ κατακάνοι ἂν ἐνεδρεύσας
ἢ ζῶντας πολλοὺς αὐτῶν ἔλοι καὶ κωλύσειε τοῦ καίειν
ἐπιόντας καὶ ποιήσειεν ὥστε μήποτε δύνασθαι αὐτοὺς ἰδόν-
τας τὸ Κύρου στράτευμα βασιλεῖ διαγγεῖλαι. Τῷ δέ
Κύρῳ ἀκούσαντι ταῦτα ἐδόκει ὠφέλιμα εἶναι καὶ ἐκέλευεν
αὐτὸν λαμβάνειν μέρος παρ' ἐκάστου τῶν ἡγεμόνων.

Cap. VI. §. 1. Ἐντεῦθεν] a portis Babyloniiis (5, 5.) f. e regione Char-
mandae 5, 10.

προΐόντων] V. ad I, 2, 17. et 4, 12.

ἵχνη] V. Y. ἵχνεα, Et. F. H. ἵχνια, qua tamen forma Xen. aliis
locis non usus est.

Οὗτοι] Ex ἵππων elicias οἱ ἱππεῖς.

ἔκαιον] Similiter Darius Mazaeo mandavit, ut regionem quam
Alexander esset aditurus popularetur atque ureret Curt. IV, 9, 8.

πολέμια] Sine causa correxerunt πολεμικά. Herod. III, 4, 4.
et Dionys. Arch. IX, 10. p. 1763, 14: τὰ πολέμια ἄλκιμος. Thuc.
I, 18: εὖ παρεσκευάσαντο τὰ πολέμια. Cf. IV, 80. 126. VI, 80.
Arrian. exp. V, 4, 11. 22, 2. Aelian. V. H. IV, 19. Weffeling. ad
Herod. l. l. et Hemsterhus. ad Lucian. I. p. 466. Bip.

λεγόμενος ἐν τ. ἀ.] Oec. XI, 20: ἐν τοῖς ἐπιχωτάτοις τε καὶ
πλουσιωτάτοις λεγόμενόν σε ἐπιστάμεθα. Mem. II, 2, 1: δοκοῦ-
σιν — ἐν τοῖς ἀδίκτοις καταλογίζεσθαι τοὺς ἀχαρίστους. Similiter
dicitur ἐν λόγῳ εἶναι, in numero esse. V. Herod. III, 120. ubi
cf. interpr.

2. εἰ — ὅτι —] Eadem collocatio V, 6, 34. cl. II, 2, 20. Similiter La-
tini, veluti Caes. B. G. III, 1.

κατακάνοι ἂν] Cum A. B. G. Junt. κατακαοῖεν, V. Y. Alcl.
κατακάνοιεν exhibeant, κατακάνοι ἂν edendum censui, ut mox est
ἔλοι. Caeterum post ὅτι et ὡς in oratione obliqua optat. ἂν ad-
sciscit, si oratione directa opt. et ἂν requireretur. Cf. II, 1, 3.
VII, 8, 10. et de auth. p. 53. n. 10. cl. ad I, 3, 6.

ἔλοι — κωλύσειε — ποιήσειεν] Repete ἂν. Mem. II, 1, 18: ὁ μὲν
ἐκὼν πεινῶν φάγοι ἂν ὅποτε βούλοιτο καὶ ὁ ἐκὼν διψῶν πλοῖ.
Cf. infra V, 7, 11. VI, 3, 17. Hier. VII, 12. IX, 8. XI, 11. et Her-
mann. ad Viger. p. 944.

Ὁ δὲ Ὀρόντης, νομίσας ἐτοίμους αὐτῷ εἶναι τοὺς ἱπ- 3
πέας, γράφει ἐπιστολὴν παρὰ βασιλέα ὅτι ἤξοι ἔχων ἱπ-
πέας ὥς ἂν δύνηται πλείστους· ἀλλὰ φράσαι τοῖς ἑαυτοῦ
ἱππεῦσιν ἐκέλευεν ὥς φίλιον αὐτὸν ὑποδέχεσθαι. Ἐνῆν
δ' ἐν τῇ ἐπιστολῇ καὶ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνήματα καὶ
πίστεως. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν δίδωσι πιστῷ ἀνδρί, ὥς
ᾤετο· ὁ δέ, λαβὼν Κύρῳ δείκνυσιν. Ἀναγνοὺς δὲ αὐ- 4
τὴν ὁ Κύρος συλλαμβάνει Ὀρόντην καὶ συγκαλεῖ εἰς τὴν
ἑαυτοῦ σκηνὴν Περσῶν τοὺς ἀρίστους τῶν περὶ αὐτόν,
ἑπτὰ· καὶ τοὺς τῶν Ἑλλήνων στρατηγούς ἐκέλευεν ὀπλί-
τας ἀγαγεῖν, τούτους δὲ θέσθαι τὰ ὅπλα περὶ τὴν αὐτοῦ
σκηνήν. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, ἀγαγόντες ὥς τριςχι-
λίους ὀπλίτας. Κλέαρχον δὲ καὶ εἴσω παρεκάλεσε σύμ- 5
βουλον, ὅς γε καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθῆ-
ναι μάλιστα τῶν Ἑλλήνων. Ἐπεὶ δ' ἐξηλθεν, ἐξήγγειλε
τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν τοῦ Ὀρόντου ὥς ἐγένετο· οὐ γὰρ
ἀπόρρητον ἦν. Ἔφη δὲ Κύρον ἄρχειν τοῦ λόγου ὧδε·

Παρεκάλεσα ὑμᾶς, ἄνδρες φίλοι, ὅπως σὺν ὑμῖν βου- 6
λευόμενος, ὅ τι δικαιοτάτον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἄν-
θρώπων, τοῦτο πράξω περὶ Ὀρόντου τουτοῦ. Τοῦτον
γὰρ πρῶτον μὲν ὁ ἐμὸς πατὴρ ἔδωκεν ὑπήκοον ἐμοὶ εἶναι.
Ἐπεὶ δὲ ταχθεὶς, ὥς ἔφη αὐτός, ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ

3. ἐκέλευεν] τὸν βασιλέα.

δείκνυσιν] Et. F. H. V. Y. δίδωσιν ex interpretamento. Soph.
Philoct. 492: πατρὶ μ' ὥς δείξης φίλῳ. ubi v. Buttm. Cf. ad
V, 8, 7.

4. ὁ Κύρος] Articulum praebuerunt F. G.

ἑαυτοῦ] Sic F. H. Vulgo αὐτοῦ.

ἑπτὰ] Junge cum τοὺς ἀρίστους cl. ad 2, 3. Caeterum hic nu-
merus facer apud Persas aliosque. (cf. Plat. Alc. p. 121. e. ibi-
que schol. Macrob. in somn. Scip. I, 6.) Ita Oromasdes (Or-
muzd) septem habet summos ministros (Amfchaspands). Zenda-
vesta p. 4 ff. Erat autem rex, qualem Cyrus se gerit, illius
quasi imago. Cf. Heeren: Ideen. I, 1. p. 489 f.

5. ὅς γε] G. Junt. Amas. ὥς γε.

τὴν κρίσιν — ὥς ἐγένετο] Cf. II, 3, 11. Hell. III, 2, 18. Thuc. I, 1.
Buttm. §. 138. I, 6. Matth. §. 295.

6. δικαιοτάτον] Et. F. H. S. V. δίκαιόν ἐστι, quod ex interpreta-
mento ortum videtur.

πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἄ.] ex divinis et humanis legibus. Cf.
II, 5, 20. V, 7, 12. Matth. 590. qui injuria ellipfin statuit.

οὗτος ἐπολέμησεν ἐμοί, ἔχων τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν, καὶ ἐγὼ αὐτὸν προσπολεμῶν ἐποίησα ὥστε δόξαι τούτῳ τοῦ πρὸς ἐμὲ πολέμου παύσασθαι, καὶ δεξιὰν ἔλαβον καὶ ἔδωκα· μετὰ ταῦτα, ἔφη, ὦ Ὀρόντα, ἔστιν ὃ τί σε 7 ἠδίκησα; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι οὐ. Πάλιν ὁ Κῦρος ἠρώτα· Οὐκ οὐν ὕστερον, ὥς αὐτὸς σὺ ὁμολογεῖς, οὐδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικούμενος ἀποστὰς εἰς Μυσσοὺς κακῶς ἐποίεις τὴν ἐμὴν χώραν ὃ τι ἐδύνω; Ἔφη ὁ Ὀρόντης. Οὐκ οὐν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὁπότ' αὖ ἔγνωσ τὴν σεαυτοῦ δύναμιν, ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τῆς Ἀρτέμιδος βωμὸν μεταμέλειν τέ σοι ἔφησθα καὶ πείσας ἐμὲ πιστὰ πάλιν ἔδωκάς μοι καὶ ἔλαβες 8 παρ' ἐμοῦ; Καὶ ταῦθ' ὁμολόγει ὁ Ὀρόντης. Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ νῦν τὸ τρίτον ἐπιβουλεύων μοι φανερὸς γέγονας; Εἰπόντος δὲ τοῦ Ὀρόντου

τὴν ἐν Σ. ἀκρόπολιν] quam munitissimam fuisse testantur Herod. I, 84. Arrian. I, 17, 5. Polyb. VII, 15.

ἐγὼ — παύσασθαι] Sic incepit ac si dicturus esset: ἐγὼ αὐτὸν προσπολεμῶν ἐποίησα τοῦ πρὸς ἐμὲ πολέμου παύσασθαι, quae legitima foret structura. Cf. ind. in ποιεῖσθαι. Anacoluthon egregie convenit commotiori Cyri animo.

μετὰ ταῦτα] Hinc incipit apodosis. Cf. de auth. p. 55 f. Μετὰ ταῦτα eodem modo infertur post ἐπεὶ §. 11. Nec est quod quis transitu ad interrogationem offendatur. Non admodum dissimili ratione Plat. Alc. I. c. 11. p. 108: ὥς περ ἐκεῖ ἐγὼ σοι τὸ κατὰ τὴν τέχνην ἔλεγον ὁρθῶς τὴν γυμναστικὴν, καὶ σὺ δὴ οὖν οὕτως ἐνταῦθα τί φῆς;

ὅτι οὐ] Repete ἔστι. Cf. §. 8. II, 4, 21. IV, 5, 34. 8, 5. 6. VII, 7, 25. Hell. II, 2, 18: ἐρωτώμενοι ἐπὶ τίνι λόγῳ ἤκοιεν εἶπον, ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης. Adde Thuc. III, 64. V, 30. Appian. B. C. I, 121.

ὥς αὐτὸς σὺ ὁμολογεῖς] Pertinet ad ἀδικούμενος. Cf. I, 10, 6. VII, 6, 13. 7, 46. Thuc. VI, 60. Sic etiam non raro Latini, veluti Plin. ep. I, 5, 9: addit preces, ut decebat optimum virum pro dissimillimo, parce.

ἀποστὰς εἰς Μυσσοὺς] i. e. ἀποστὰς ἐλθὼν εἰς Μυσσοὺς (Μυσίαν, v. ad 1, 3, 5.) Thuc. I, 101: οἱ Εἰλωτες αὐτοῖς — ἐς Ἰθώμην ἀπέστησαν. Cf. III, 54. Hell. I, 2, 18. II, 3, 5.

ἔφη] i. e. ὁμολόγει Cf. VII, 2, 25. Cyr. III, 2, 20.

ὁπότ' αὖ ἔ. τ. σ. δύναμιν] cum iterum (cf. §. 6.) tuas opes meis impares esse intellexisses.

ἐλθὼν ἐπὶ τὸν τῆς Ἀ. β.] ut supplex. Hutch. intelligit Ephesiae templum Dianae, quod asylum fuisse testantur Strabo XIV, 1. p. 176. Cic. Verr. I, 2, 33.

8. ἐπιβουλεύων — φανερὸς γέγονας] Cf. 9, 11. III, 2, 20. 24. 3, 33. VII, 7, 24. et ad I, 5, 9.

ὅτι οὐδὲν ἀδικηθεὶς, ἠρώτησεν ὁ Κῦρος αὐτόν· Ὁμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἀδικος γεγενῆσθαι; Ἡ γὰρ ἀνάγκη, ἔφη ὁ Ὀρόντης. Ἐκ τούτου πάλιν ἠρώτησεν ὁ Κῦρος· Ἐτι οὖν ἂν γένοιο τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ πολέμιος, ἐμοὶ δὲ καὶ φίλος καὶ πιστός; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι οὐδ' εἰ γενοίμην, ὦ Κῦρε, σοί γ' ἂν ἔτι ποτὲ δόξαιμι.

Πρὸς ταῦτα ὁ Κῦρος εἶπε τοῖς παροῦσιν· Ὁ μὲν ἀνὴρ 9 τοιαῦτα μὲν πεποίηκε, τοιαῦτα δὲ λέγει· ὑμῶν δὲ σὺ πρῶτος, ὦ Κλέαρχε ἀπόφηναι γνώμην ὃ τί σοι δοκεῖ. Κλέαρχος δὲ εἶπε τάδε· Συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκποδῶν ποιῆσθαι ὡς τάχιστα, ὡς μηκέτι δέῃ τοῦτον φυλάττεσθαι, ἀλλὰ σχολὴν ἢ ἡμῖν τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι τοὺς ἐθέλοντας φίλους, τούτους εὖ ποιεῖν. Ταύτῃ δὲ τῇ γνώμῃ 10 ἔφη καὶ τοὺς ἄλλους προσθέσθαι. Μετὰ ταῦτα κελεύοντος Κύρου ἐλάβοντο τῆς ζώνης τὸν Ὀρόντην ἐπὶ θανάτῳ,

γεγενῆσθαι] Ita Et. F. H. S. V. Y. Vulgo εἶναι.

ὅτι οὐδ' εἰ γ.] Ὅτι redundat f. potius in ejusmodi locis duae dicendi rationes conflatae sunt: ἀπεκρίνατο, ὅτι οὐκ ἂν δόξαιτο et: ἀπέκρινατο· οὐκ ἂν δόξαιμι. Cf. II, 4, 16. V, 4, 10. Cyr. V, 2, 5. al. Ex οὐδέ negatio ad apodofin referenda est, καί, quod in eo latet ad protafin: καὶ εἰ γενοίμην, οὐκ ἂν δόξαιμι. Cf. I, 7, 10. 9, 10. II, 1, 11. 4, 19. 5, 19. III, 4, 15, VI, 4, 25. VII, 5, 10. 6, 23.

9. ἀπόφηναι γνώμην] Γνώμη non modo in hac similibusque formulis (cf. V, 5, 3. 6, 37. Thuc. II, 86. IV, 125. VII, 72. VIII, 67. Arrian. exp. III, 21, 8.) sed etiam extra eas (ib. I, 53. II, 12. VI, 47.) saepe articulo caret.

δέῃ — ἢ] Sic F. Pro ἢ Et. ἦν, quod eodem ducit. Cf. Buttm. §. 126, 2. Matth. §. 518. Hermann. ad Soph. El. 57. et Reifig. ad Oed. C. p. 168 ff. Vulgo δέοι — εἶη.

τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι] quod ad hunc attinet. V. Hell. III, 5, 9: τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι ἀπολώλατε. Cf. Thuc. VIII, 48. Buttm. §. 137. p. 446 f. Matth. §. 282. 547. Reiz. et Herm. ad Viger. p. 752. 888. V. etiam infra III, 2, 37.

ἐθέλοντας] Muretus et Steph. ἐθέλοντάς conjecerunt, quo non opus videtur, cum ἐθέλων interdum vim adjectivi habeat. Cf. III, 8, 18. et V, 10, 6. Deinceps cum L. Dindorfio post φίλους incidi. Cyrop. II, 1, 13: οἱ τῶν ἱκανωτάτων καὶ εὖ καὶ κακῶς ποιεῖν λόγοι, οὗτοι καὶ μάλιστα ἐνδύονται ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων. Cf. ad Dionys. historiogr. p. 177. E vulgari distinctione tantum septem illi qui aderant significarentur, quod ineptum esset. Accedit quod Xen. si ita junctum voluisset, potius τούτους τοὺς ἐθέλοντας φίλους collocaturus fuisset.

10. ἔφη] Graecis narrabat Clearchus.

τῆς ζώνης] Matth. §. 330. Buttm. §. 119, 6, 3. cl. IV, 7, 12. Morem illustrat, male, ut opinor, de solo rege referens, Diod.

ἅπαντες ἀναστάντες, καὶ οἱ συγγενεῖς· εἶτα δὲ ἐξῆγον αὐ-
τὸν οἷς προσετάχθη. Ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτὸν οἷπερ πρόσθεν
προσεκύνουν, καὶ τότε προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι
11 ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο. Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν Ἀρταπάτα σκηνὴν
εἰσῆχθη τοῦ πιστοτάτου τῶν Κύρου σκηπτούχων, μετὰ
ταῦτα οὔτε ζῶντα Ὀρόντην οὔτε τεθνεῶτα οὐδεὶς πώποτε

XVII, 30: Δαρεῖος ἐπιλαβόμενος τῆς τοῦ Χαριδήμου ζώνης κατὰ
τὸν τῶν Περσῶν νόμον παρέδωκε τοῖς ὑπηρέταις καὶ προσέταξεν
ἀποκτεῖναι. ubi cf. Wesseling.

καὶ οἱ συγγενεῖς] *etiam (sebst) ejus propinqui.*

εἶτα δὲ] *Δέ omittit V. Sed cf. II, 4, 22. V, 4, 17.*

οἷς προσετάχθη] A. B. G. et edd. vett. pleraeque οἷ *pr.* quod
recepit. Nam de ὑπηρέταις hic non videtur cogitandum, sed po-
tius statuendum esse Orontam a septem illis qui adessent Persis in
Artapatae tabernaculum abductum esse.

οἷπερ πρόσθεν προσεκύνουν] *qui antea eum adorare soliti
erant*, haud dubie qui ejus imperio subjecti fuerant. *Προσκυνεῖν*
est venerabundos salutare prosternentes humi corpora Curt.
VIII, 5, 6. Cf. Aelian. V. H. I, 21. Liv. IX, 18. XXX, 16. et Bris-
son. de regno Pers. p. 10 f. Latini Graecum vocabulum inter-
pretantur *adorare* (Sueton. Vitell. 2.), *venerari* (Cornel. Nep.
Con. III, 3. Curt. III, 12, 17. V, 10, 13.), *adulari* (Liv. II. II. et
Valer. Max. IV, 7. extern. 2.) Caeterum hic honor, cujus usum
falso ab Arriano exp. IV, 11, 16, negligentius inspecta Cyr. VIII,
3, 14. a Cyro majore repeti libri sacri nostri ostendunt, apud Per-
sas non solum regibus habebatur (cf. infra III, 2, 13.); sed ἦν
πολλῷ ἢ οὔτερος ἀγεννέστερος, *προσπίπτων προσκυνεῖ τὸν ἑτε-
ρον* Herod. I, 134.

ἐπὶ θανάτῳ] E. Et. F. H. S. V. Y. ἐπὶ θάνατον. Profecto il-
lud, consilii potestatem habens (Matth. §. 585. β.) longe usitatius
est. Sed fortasse etiam accus., motum significans, non damnan-
dus est. Sic Herod. III, 14. ἡγεῖσθαι et στείχειν ἐπὶ θάνατον.
Cf. Dorvill. ad Charit. p. 432. et interpr. ad Isocr. Paneg. 41.

11. Ἀρταπάτα] Cf. 8, 27. Cyr. VIII, 3, 18. 6, 7. Ἀρταβάτης et
Ἀρταβάτας scribitur.

τοῦ πιστοτάτου] Sic non raro Graeci Romanique aliquot ver-
bis interjectis appositionem a nomine suo dirimunt. Thuc. II, 12:
Μελήσιππον πρῶτον ἀποστέλλει εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν Διαχρίτου,
ἄνδρα Σπαρτιάτην. Cf. IV, 90. VII, 78. et Anab. III, 4, 37. IV,
2, 21. V, 2, 2.

σκηπτούχων] Instituto Cyri majoris eunuchi erant corporis cu-
stodes regii. Cyr. VII, 5, 58 ff. Zeun. Cf. Briffon. de regn.
Pers. 137. 218 f. Reges in hac quoque re imitabantur satrapae.

τεθνεῶτα] E. F. V. Y. τεθνηκότα, ex interpretatione, ut opi-
nor. Falso enim Phavorin. Lex. in τέθνηκα: τὸ μὲν τεθνεὼς κοι-
νόν. Cf. V, 9, 6. VII, 4, 19. et Maittair. dial. ling. Gr. p. 463.
Sturz.

εἶδεν, οὐδ' ὅπως ἀπέθανεν οὐδεὶς εἰδὼς ἔλεγεν· εἴκαζον
δ' ἄλλοι ἄλλως· τάφος δ' οὐδεὶς πώποτε αὐτοῦ ἐφάνη.

CAPUT VII.

Ἐντεῦθεν ἐξελαύνει διὰ τῆς Βαβυλωνίας σταθμοὺς τρεῖς, 1
παρασάγγας δώδεκα. Ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σταθμῷ Κῦρος
ἐξέτασιν ποιεῖται τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων ἐν τῷ
πεδίῳ περὶ μέσας νύκτας· ἐδόκει γὰρ εἰς τὴν ἐπιούσαν ἔω
ἥξειν βασιλέα σὺν τῷ στρατεύματι μαχοῦμενον· καὶ ἐκέ-
λευε Κλέαρχον μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως ἡγεῖσθαι, Μένωνα δὲ
τὸν Θετταλὸν τοῦ εὐωνύμου· αὐτὸς δὲ τοὺς ἑαυτοῦ διέ-
ταττε. Μετὰ δὲ τὴν ἐξέτασιν ἅμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ αὐ- 2
τόμολοι παρὰ μεγάλου βασιλέως ἦκοντες ἀπήγγελλον Κύρῳ
περὶ τῆς βασιλέως στρατιᾶς. Κῦρος δὲ συγκαλέσας τοὺς
στρατηγούς καὶ λοχαγούς τῶν Ἑλλήνων συνεβουλεύετό τε
πῶς ἂν τὴν μάχην ποιοῖτο καὶ αὐτοὺς παρήνει θαρσύνων
τοιάδε· Ὡ ἄνδρες Ἕλληνες, οὐκ ἀνθρώπων ἀπορῶν βαρ- 3
βάρων συμμάχους ὑμᾶς ἄγω, ἀλλὰ νομίζων ἀμείνονας καὶ
κρείττους πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς εἶναι, διὰ τοῦτο προς-

πώποτε εἶδεν] E. F. εἶδε πώποτε.

ὅπως ἀπέθανεν] Vivus videtur terra obrutus in ipso tentorio.

Herod. VII, 114: Περσικὸν δὲ τὸ ζῶντας κατορύσσειν. Weisk.
Cap. VII. §. 1. εἰς τὴν ἐπ. ἔω] Eodem modo εἰς legitur II, 3, 25.
III, 1, 3. IV, 1, 15. VII, 1, 35. 4, 14. Cyr. V, 3, 27: εἰς τρίτην
δειπνήσω ἐν τῇ ἡμετέρᾳ. Cf. Viger. p. 595.

τοῦ εὐωνύμου] Graecorum. V. 8, 4.

διέταττε] E. F. H. Y. V. διέταξε.

2. αὐτός] V. 1. 3. Ald. Steph. 1. Leoncl. αὐτοῦς, quod recepi. Cor-
ruptionis causa trajectio fuit, cujus similes frequentissimae sunt.
Cyro. II, 1, 1: τοιαῦτα — ἀφίχοντο διαλεγόμενοι. Cf. infra VI,
4, 6. et et Commentatt. m. p. 318 f. Neque enim sufficit quod
Zeun. ad vulgarem lectionem defendendam profert: „αὐτός, in-
quiens, eleganter opponi arbitror (verbo) συνεβουλεύετο, q. d.
quaerebat ex aliis, ut dicerent quid sibi videretur.” Nam ni-
mis diversa sunt συμβουλή et παραίνεσις, quam ut haec oppositio
locum habere possit.

3. ἀμείνονας καὶ κρείττους] Non discrimen quoddam subtiliter dis-
tinguendis verbis intelligi debere puto, sed ad maiorem vim et
gravitatem esse juncta. Sic λῶον καὶ ἀμείνον V, 10, 15. [ubi cf.
ann.] et VII, 6, 44. Nam in eadem re unum λῶιον invenimus III,
1, 7. Weisk.

νομίζων — διὰ τοῦτο] Memor. I, 3: 7: τὸν Οδυσσεῆα — ἀπο-
σχόμενον τοῦ ὑπὲρ τὸν καιρὸν τῶν τοιούτων ἀπιεσθαι, διὰ ταῦτα

έλαβον. Ὅπως οὖν ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας
 ἧς κέκτησθε καὶ [ὑπέρ] ἧς ὑμᾶς ἐγὼ εὐδαιμονίζω. Εἰ
 γὰρ ἴστε ὅτι τὴν ἐλευθερίαν ἐλοίμην ἂν ἀντὶ ὧν ἔχω πάν-
 4 των καὶ ἄλλων πολλαπλασίων. Ὅπως δὲ καὶ εἰδῆτε εἰς
 οἶον ἔρχεσθε ἀγῶνα, ἐγὼ ὑμᾶς εἰδὼς διδάξω. Τὸ μὲν
 γὰρ πλῆθος πολὺ, καὶ πολλῇ κραυγῇ ἐπίασιν· ἂν δὲ ταῦτα
 ἀνάσχησθε, τᾶλλα καὶ αἰσχύνεσθαι μοι δοκῶ οἶους ἡμῶν
 γνῶσεσθε τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ ὄντας ἀνθρώπους. Ὑμῶν δὲ
 ἀνδρῶν ὄντων καὶ εὐτόλμων γενομένων, ἐγὼ ὑμῶν τὸν
 μὲν οἴκαδε βουλόμενον ἀπιέναι τοῖς οἴκοι ζηλωτὸν ποιήσω
 ἀπελθεῖν· πολλοὺς δ' οἶμαι ποιήσιν τὰ παρ' ἐμοὶ ἐλέσθαι
 ἀντὶ τῶν οἴκοι.

οἱ γενέσθαι ὑν. Similiter Demosth. Mid. 22. p. 539: ὅτι ἡμύνατο, διὰ τοῦτο καταψηφίσασθαι. Cf. de auth. p. 55 f.

ὅπως οὖν ἔσεσθε] Matth. §. 623. 2. Buttm. §. 136. p. 441. cl. Cyr. I, 3, 18: ὅπως οὖν μὴ ἀπολῇ μαστιγούμενος.

ὑπέρ ἧς] Ὑπέρ om. V. et aliena manus addidit in E. Plat. Crit. p. 43. b: πολλάκις μὲν δὴ σε — εὐδαιμονίσα τοῦ τρόπου. Demosth. Mid. 31. d. p. 550: αὐτὸν εὐδαιμονιεῖ τῆς περιουσίας. Cf. Matth. §. 367. a.

τὴν ἐλευθερίαν] Nimirum apud Persas etiam principes et satrapae regis servi dicebantur habebanturque. Cf. V, 9, 29. II, 5, 38. III, 1, 17. Cyr. IV, 6, 2. V, 5, 9. Hell. IV, 1, 36. Curt. IV, 11, 20. Eurip. Hel. 284: τὰ βαρβάρων γὰρ δοῦλα πάντα πλὴν ἑνός.

4. πολλῇ κραυγῇ ἐπίασιν] Confirmant Diod. XI, 31. XVII, 33. 58. Curt. III, 10, 1. IV, 12, 23. In hac tamen pugna non factum legimus infra 8, 11.

οἶους] ὅτι τοιούτους interpretabuntur Matth. §. 480. n. 3. et Buttm. §. 130, 1. Sed rectius talia inde explicantur quod in praegressis reputandi notio latet: ἐνθυμούμενος οἶους. Cf. VII, 4, 1. et Weisk. ad Cyrop. VII, 3, 13. De re cf. Hellen. VII, 1, 38.

ἡμῶν] E. F. H. ἡμῖν. Non male. Cf. Matth. §. 388. f. Buttm. §. 120. n. 2.

ἀνδρῶν] Hoc cum virtutis significatione praegresso ἀνθρώπους opponi monet Hutch. cl. Philostr. V. A. I, 16: οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν ἀλλ' ἀνδρῶν. Cf. Hell. VII, 1, 24. Hiero VII, 3. ibique Frotscher.

ὄντων] Weisk. conj. ὄντως. „Ὀντων, inquit, non bene convenit cum re, minus etiam cum verbo γενομένων: estis — fueritis.” Sed equidem non video cur non apta videatur sententia: vos autem qui viri estis, si (nunc quoque) fortes vos praestiteritis —. Quod duo participia diverso modo resolvenda voce καὶ copulantur, neminem offenderit.

ἐγὼ ὑμῶν] Om. Et. Male. Nam ἐγὼ propter oppositum ὑμῶν (ὄντων) non potest abesse; nec repetitum ὑμῶν offensionem esse debebat.

Ἐνταῦθα Γαυλίτης παρών, φυγὰς Σάμιος, πιστὸς 5
 δὲ Κύρῳ, εἶπε· Καὶ μὲν, ὦ Κῦρε, λέγουσί τινες ὅτι
 πολλὰ ὑπισχνῇ νῦν διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύνου
 τοῦ προσιόντος· ἂν δ' εὖ γένηται τι, οὐ μεμνήσθαι σέ
 φασι· ἔνιοι δέ, οὐδ' εἰ μεμνήσῃ τε καὶ βούλοιο, δύνασθαι
 ἂν ἀποδοῦναι ὅσα ὑπισχνῇ. Ἀκούσας ταῦτα ἔλεξεν ὁ Κῦ- 6
 ρος· Ἀλλ' ἔστι μὲν ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, ἡ ἀρχὴ ἡ πατρώα
 πρὸς μὲν μεσημβρίαν μέχρις οὗ διὰ καῦμα οὐ δύνανται οἰ-
 κεῖν οἱ ἄνθρωποι· πρὸς δὲ ἄρκτον μέχρις ὅτου διὰ χει-
 μῶνα· τὰ δ' ἐν μέσῳ τούτων ἅπαντα σατραπεύουσιν οἱ
 τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ φίλοι. Ἦν δ' ἡμεῖς νικήσωμεν, ἡμᾶς 7
 δεῖ τοὺς ἡμετέρους φίλους τούτων ἐγκρατεῖς ποιῆσαι· ὥστε
 οὐ τοῦτο δέδοικα, μὴ οὐκ ἔχω ὃ τι δῶ ἐκάστῳ τῶν φίλων,

5. τοῦ προσιόντος] Articulum si cum E. F. H. deleas, genit. abf. habebis, quem equidem post ἐν τῷ τοιούτῳ languere puto. Cf. Thuc. VII, 69: ἐν τοιούτῳ ἤδη τοῦ καιροῦ. Matth. §. 340. Lobeck. ad Phryn. p. 279 f.

μεμνήσθαι] Ne quis μεμνήσεσθαι conjiciat, v. Aristoph. Ran. 380 f. ἡ τὴν χώραν σώζειν φησὶ ἐς τὰς ὥρας, καὶ ὠρυκτίων μὴ βούληται. Cf. ad I, 3, 7. VII, 6, 38. Reifig. ad Oed. C. p. 190 f. Deinceps φασι ex E. Et. F. H. V. Y. addidi, quamquam si abesset, nemo desideraret.

ἔνιοι δέ] λέγουσιν, φασίν.

μεμνήσῃ] Sic Schn. pro μέμνοιο correxit. Cf. Soph. Oed. T. 49. Buttm. Gr. §. 101. in μιμνήσκω et Gr. uber. §. 98. n. 17.

βούλοιο] ἀποδοῦναι. Cf. II, 5, 5. V, 6, 25. 30. cl. 20. V. ad I, 2, 15.

ἔστι] pertinet. Cf. VI, 2, 1.

μέχρις οὗ] A. B. E. F. μέχρι οὗ. Cf. Lobeck, ad Phryn. p. 14 f. Similia de Persarum imperii finibus tradit Cyr. VIII, 6, 21.

οἱ ἄνθρωποι] Articulum om. E. F. H.

μέχρις ὅτου] Buttm. μέχρις ὅπου conjecit, propterea, ut puto, quod in praegresso μέχρις οὗ posterius vocabulum pro adverbio loci habuit, cum genitivum relativi esse ejusmodi loci doceant. Hell. IV, 5, 12: ἐκέλευσε — μέχρις ὅπου αὐτοὶ κελεύοιεν μεταδιώκειν. Dionys. H. ep. ad Pomp. III, 8: γινῶναι πόθεν ἄρξασθαι καὶ μέχρι τοῦ προελθεῖν δεῖ.

διὰ χειμῶνα] Repete οὐ δύνανται οἰκεῖν.

τούτων] i. e. τούτων τῶν ἐσχατιῶν. Τούτων neutrum est.

7. ἡμᾶς] i. e. ἐμέ, respecta dignitate. Mem. I, 2, 46: καὶ ἡμεῖς (Pericles) τηλικούτοι ὄντες δεινὰ τὰ τοιαῦτα ἡμεν. Cf. Thuc. VI, 89. Soph. Antig. 634. (630.) 889. (880.) Phil. 404. (402.) 1364. (1348.) Oed. T. 435.

ὃ τι δῶ — οἷς δῶ] Thuc. II, 52: οὐκ ἔχοντες ὃ τι γένωνται. V, 65: οὐκ εἶχον ὃ τι εἰκάσωσιν. Cf. IV, 13. III, 112. Mem. II, 1, 23. et infra II, 4, 20. Buttm. §. 126, 2. Matth. §. 515, 2.

ἂν εὖ γένηται, ἀλλὰ μὴ οὐκ ἔχω ἱκανοὺς οἷς δῶ. Ὑμῶν
 δὲ τῶν Ἑλλήνων καὶ στέφανον ἐκάστῳ χρυσοῦν δώσω.
 8 Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες αὐτοὶ τε ἦσαν πολὺ προθυμότε-
 ροι καὶ τοῖς ἄλλοις ἐξήγγελλον. Εἰσῆεσαν δὲ παρ' αὐτὸν
 οἱ τε στρατηγοὶ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τινές, ἀξιοῦν-
 τεσ εἰδέναι τί σφισιν ἔσται, ἐὰν κρατήσωσιν. Ὁ δὲ ἐμ-
 9 πιπλὰς ἀπάρτων τὴν γνώμην ἀπέπεμπε. Παρεκελεύοντο
 δ' αὐτῷ πάντες ὅσοι περ διελέγοντο μὴ μάχεσθαι, ἀλλ'
 ὀπισθεν ἑαυτῶν τάττεσθαι. Ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ
 Κλέαρχος ᾧδὲ πῶς ἤρετο Κῦρον· Οἶαι γάρ σοι, ὦ Κῦρε,
 μαχεῖσθαι τὸν ἀδελφόν; Νὴ Δι', ἔφη ὁ Κῦρος, εἶπερ γε
 Δαρείου καὶ Παρυσάτιδός ἐστι παῖς, [καὶ] ἐμὸς δὲ ἀδελ-
 φός, οὐκ ἀμαχεῖ ταῦτα ἐγὼ λήψομαι.

τῶν Ἑλλήνων] Similes epexegetes frequentissimae sunt. Cf. IV, 6, 14. VII, 6, 39. Hell. II, 3, 54. Cyr. IV, 1, 14. 3, 5. VI, 2, 41. Demosth. Olynth. II. (III.) X, 2. p. 37. et ad Dionys. historiogr. p. 169.

στέφανον — χρυσοῦν] Apud Graecos saepe qui bene de aliquo meruissent corona aurea donabantur. V. Boeckh. Staatshaus- halt. d. Ath. I. p. 265. cl. Liv. XXXVIII, 9. Item milites qui vir- tute excelluerant. V. Arriani exp. VII, 10, 7.

8. οἱ τε στρατηγοί] Cum duces intrasse jam §. 2. relatum sit, Schn. a Weisk. monitus haec inclusit. Sed verba εἰσῆεσαν — τινές ex- plicationem tantum praebent praegressorum οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαν- τεσ —, qui haec audierant —; audierant autem non modo du- ces, sed alii etiam Graecorum, qui in Cyri tabernaculum in- trarant. De imperfecto εἰσῆεσαν, ne quis Buttm. §. 96. V. n. 8. objiciat, v. ad I, 1, 6. cl. 10, 10. Offendit tamen quod non καὶ οἱ λοχαγοὶ additum est.

τί σφισιν ἔσται] quae praemia accepturi essent. V. VII, 7, 46. cl. VII, 2, 25. 5, 10. 6, 1.

ἐμπιπλὰς ἀπ. τὴν γνώμην] Dem. Mid. 25. d. p. 543: τὴν ἀναιδῇ γνώμην — ἐνέπλησεν αὐτοῦ. Eodem modo ἐκπλήσαι τὰς γνώμας αὐτῶν Hell. VI, 1, 4. (15.) ubi cf. Schn. De forma v. Buttm. et Matth. ind. verb. irreg. in πίμπλημι.

9. μὴ μάχεσθαι] i. e. μὴ κινδυνεύειν αὐτὸν μαχόμενον. De re cf. Plut. Art. 8. et Polyæn. II, 2, 4.

μαχεῖσθαι σοι] certamine singulari, quod si rex evitaturus erat, Cyrus quoque parem dignitate adversarium non nactus Clearcho iudice non ipse pugnare debebat.

καὶ ἐμὸς δὲ] Δέ addunt E. F. H. S. V. Y. Sed E. F. S. om. καί, quod probabile est ex interpretatione particulae δέ ortum esse, cum hic proprie non novum quid praegressis opponatur.

Ἐνταῦθα δὴ ἐν τῇ ἐξοπλισίᾳ ἀριθμὸς ἐγένετο τῶν 10 μὲν Ἑλλήνων ἀσπίς μυρία καὶ τετρακοσία· πελτασταὶ δὲ δις χίλιοι καὶ πεντακόσιοι· τῶν δὲ μετὰ Κύρον βαρβάρων δέκα μυριάδες καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἀμφὶ τὰ εἴκοσι. Τῶν δὲ πολεμίων ἐλέγοντο εἶναι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι μυριά- 11 δες καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα διακόσια. Ἄλλοι δὲ ἦσαν ἑξακισχίλιοι ἵππεῖς, ὧν Ἀρταγέρσης ἦρχεν· οὗτοι δὲ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως τεταγμένοι ἦσαν. Τοῦ δὲ βασιλέως στρα- 12 τεύματος ἦσαν ἄρχοντες [καὶ στρατηγοὶ καὶ ἡγεμόνες] τέτταρες, τριάκοντα μυριάδων ἕκαστος, Ἀβροκόμας, Τισσαφέρνης, Γωβρύας, Ἀρβάκης. Τούτων δὲ παρεγέγοντο ἐν τῇ μάχῃ ἑννεήκοντα μυριάδες καὶ ἄρματα δρεπανη-

10. ἀσπίς] i. e. ἀσπιδοφόροι, ὀπλίται. Hell. VI, 5, 19: ἐξέτεινε πάλιν ἐπ' ἐννέα ἢ δέκα τὸ στράτευμα ἀσπίδων. Lucian. diall. meretr. IX, 4: ἑξαναστήσας πεντακισχιλίαν ἀσπίδα. cl. Herod. V, 30. Singularis saepe hoc modo cum numero cardinali, si centenarium excedit, conjungitur. Sic ἵππος μυρία Herod. I, 27. ἵππος διακοσία Thuc. I, 62. ἵππος χίλια τριακοσία Cyr. IV, 6, 2. Cf. Buttm. §. 64. p. 99. Viger. p. 74.

μυρία καὶ τετρακοσία] Cl. 2, 9. 25. 4, 3. deberent esse 12000. Sed primum hic major est caetratorum numerus, ut multi arma mutasse videantur. Verum ita quoque plus mille defunt. Cum non probabile sit hic non numeratos esse eos qui postmodum (10, 5) impedimentis praefidio relictii sunt, nec multi morbo absumti esse videantur, statuendum puto non solos Xeniam et Pasionem (4, 7), sed alios quoque vel cum his vel alio tempore in Graeciam revertisse. Cf. III, 1, 10. Suid. in Ξενοφῶν· τετρακόσιοι δὲ κατέλιπον τὸν Κύρον καὶ ἔφυγον ἐκ τῶν συστρατευσάντων ὀπλίται καὶ πελτασταὶ γφ'. ubi tamen posterior numerus videtur corruptus esse, emendandus fortasse delenda litera γ. Haec si cui displiceant cum Zeun. statuat licet post μυρία excidisse καὶ χίλια.

πεντακόσιοι] Sic E. F. H. S. V. Y. Vulgo τετρακόσιοι.

δρεπανηφόρα] V. ad 8, 10.

ἀμφὶ τὰ εἴκοσι] Sic saepe articulus additur numeris. Cyr. VI, 2, 7: οἱ Πέρσαι ἵππεῖς ἐκπλεῶ ἤδη ἦσαν εἰς τοὺς μυρίους καὶ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα — ἐκπλεῶ ἤδη ἦν εἰς τοὺς ἑκατόν. Cf. ib. III, 2, 3. VI, 1, 50. Anab. II, 6, 15. III, 1, 33. IV, 7, 8. 8, 15. 22. et ad II, 6, 30.

11. ἄλλοι] Cf. 8, 9. III, 4, 21. et ad I, 5, 5.

αὐτοῦ βασιλέως] V. ad I, 2, 20.

12. καὶ στρατηγοὶ καὶ ἡγεμόνες] Haec glossatori deberi recte suspicatur Weisk. Cf. 8, 22. IV, 4, 5.

ἑννεήκοντα μυριάδες] Sequitur Plut. Art. 7. Sed ap. eund. c. 13. Ctesias, ex quo Ephorus ap. Diod. XIV, 22. haufisse videtur, τετταράκοντα μυριάδας fuisse refert. Quem numerum veriorum fuisse ex auctoris fide collegeris, cum Xen. tantum ex fama se

φόρα ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· Ἀβροκόμας γὰρ ὑστέρησε
 13 τῆς μάχης ἡμέρας πέντε, ἐκ Φοινίκης ἐλαύνων. Ταῦτα
 δὲ ἡγγέλλον πρὸς Κῦρον οἱ αὐτομολήσαντες ἐκ τῶν πολε-
 μίων παρὰ μεγάλου βασιλέως πρὸ τῆς μάχης· καὶ μετὰ
 τὴν μάχην οἱ ὑστερον ἐλήφθησαν τῶν πολεμίων ταῦτα
 14 ἡγγέλλον. Ἐντεῦθεν δὲ Κῦρος ἐξελαύνει σταθμὸν ἓνα,
 παρασάγγας τρεῖς, συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παντὶ
 καὶ τῷ Ἑλληνικῷ καὶ τῷ βαρβαρικῷ· ὥτετο γὰρ ταύτῃ τῇ
 ἡμέρᾳ μαχεῖσθαι βασιλέα· κατὰ γὰρ μέσον τὸν σταθμὸν
 τοῦτον τάφρος ἦν ὀρυκτὴ, βαθεῖα, τὸ μὲν εὖρος ὀργυιαὶ
 15 πέντε, τὸ δὲ βάθος ὀργυιαὶ τρεῖς. Παρετέτατο δὲ ἡ τά-
 φρος ἄνω διὰ τοῦ πεδίου ἐπὶ δώδεκα παρασάγγας μέχρι
 τοῦ Μηδείας τείχους. (Ἐνθα δὲ εἰσὶν αἱ διώρυχες, ἀπὸ
 τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσai· εἰσὶ δὲ τέτταρες, τὸ μὲν
 εὖρος πλεθριαῖαι, βαθεῖαι δὲ ἰσχυρῶς, καὶ πλοῖα πλεῖ
 ἐν αὐταῖς σιταγωγὰ· εἰσβάλλουσι δὲ εἰς τὸν Εὐφράτην,

hausisse significet. V. tamen 8, 23. cl. §. 9. Fuerint quibus hic
 dissensus ita componendus esse videatur, ut a Xen. etiam lixas et
 calones annumeratos esse dicant. Sed huic opinioni illud obstat
 quod apud Orientales nonnisi quarta exercituum pars e militibus
 constare dicitur. Cf. tamen Herod. VII, 186.

ὑστέρησε τῆς μάχης] V. de auth. p. 4. n. 13.

13. ἐκ τῶν πολεμίων] Cyr. VI, 2, 9: ἦλθον οἱ Ἰνδοὶ ἐκ τῶν πολε-
 μίων.

14. συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι] Hell. V, 4, 49: τῷ στρατεύματι
 δυοῖν ἡμέραιν ὁδὸν ἐν μιᾷ κατανύσας. VI, 2, 7: κατεστρατοπε-
 δεύσατο τῷ πεζῷ ἐπὶ λόφου. Cf. Matth. §. 404. n. 2. et Porpo
 ad Cyr. V, 3, 28. Sic etiam Latini. Caes. B. C. III, 11: *Adesse*
Caesarem omnibus copiis. Cf. ib. 103.

τάφρος — ὀρυκτὴ] Est forma dicendi Homerica, Il. 9, 179:
 Ἴπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτὴν. Zeun. De re Plut.
 Art. 7: τάφρον εὖρος ὀργυιῶν δέκα καὶ βάθος ἴσων ἐπὶ σταδίου
 διὰ τοῦ πεδίου τετρακοσίους ἐνέβαλε (βασιλεύς). Diod. XIV, 22.
 de alia fossa loqui videtur. Ab eo decipi quam ex planissima Xe-
 nophontis descriptione vera discere maluit Schn. ad §. 16.

15. Μηδείας] Sic E. F. Vulgo Μηδείας. Cf. ad II, 4, 12. ubi etiam
 de muro dicitur.

Ἐνθα δὲ —] V. de auth. p. 10 ff.

Τίγρητος] A. B. E. Et. V. edd. vett. Πίγρητος. „Eustath. ad
 Dionys. [περιηγ.]: ἄλλοι δὲ καὶ τὴν ἀρχουσαν μετὰ τοῦ Π. γρά-
 φουσι — πολλὰ γὰρ τῶν παλαιῶν ἀντιγράφων ἔχουσιν οὕτω. In
 codd. etiam Xenophontis, Arriani [Herodoti, cf. Weffeling. ad
 V, 52.] et aliis passim Πίγρης scribitur, neque in eo sibi constant;
 ut G. hic habet Τίγρητος: sed II, 4, 13. et alibi Πίγρητος.”
 Weisk.

διαλείπουσι δὲ ἐκάστη παρασύγγην, γέφυραι δὲ ἔπεισιν.)
 Ἦν δὲ παρ' αὐτὸν τὸν Εὐφράτην πάροδος στενὴ μεταξὺ 16
 τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου ὥς εἴκοσι ποδῶν τὸ εὖρος.
 Ταύτην δὲ τὴν τάφρον βασιλεὺς μέγας ποιεῖ ἀντὶ ἐρύμα-
 τος, ἐπειδὴ πυνθάνεται Κῦρον προσελαύνοντα. Ταύτην 17
 δὴ τὴν πάροδον Κῦρός τε καὶ ἡ στρατιὰ παρῆλθε, καὶ
 ἐγένοντο εἰς τὴν τάφρον. Ταύτῃ μὲν οὖν τῇ ἡμέρᾳ οὐκ
 ἐμαχέσατο βασιλεὺς, ἀλλ' ὑποχωρούντων φανερὰ ἦσαν καὶ
 ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἵχνη πολλά. Ἐνταῦθα Κῦρος, Σι- 18
 λανὸν καλέσας τὸν Ἀμβρακιώτην, μάντιν, ἔδωκεν αὐτῷ
 δαρεικοὺς τριςχιλίους, ὅτι τῇ ἐνδεκάτῃ ἀπ' ἐκείνης τῆς
 ἡμέρας πρότερον θνόμενος εἶπεν αὐτῷ ὅτι βασιλεὺς οὐ μα-
 χεῖται δέκα ἡμερῶν. Κῦρος δ' εἶπεν. Οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖ-
 ται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις. ἔὰν δ' ἀλη-
 θεύσης, ὑπισχνοῦμαί σοι δέκα τάλαντα. Τοῦτο τὸ χρυ-
 σίον τότε ἀπέδωκεν, ἐπεὶ παρῆλθον αἱ δέκα ἡμέραι.
 Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῇ τάφρῳ οὐκ ἐκώλυε βασιλεὺς τὸ Κῦρον στρα- 19

16. πάροδος στενὴ] Tam angustum transitum relictum fuisse quod fossa finire non potuerit vix probabile censeas. Equidem propterea relictum puto, ne fossam aqua repleret.

ταύτην δέ] Ita A. B. E. F. et vet. edd. Male Weisk. τ. δῆ.

ποιεῖ] Cf. III, 4, 12. et ad I, 1, 1.

17. ταύτην δῆ] hanc igitur. Redit ad §. 14. Non erat cur Weisk. τ. δέ ederet.

παρῆλθε καὶ ἐγένοντο] Charit. VII, 5. p. 163: τὸ ναυτικὸν ἐπὶ τῇ ταῖς ἐλπίσι καὶ φρονήματος ἐνεπλήσθησαν. Cf. Dorvill. p. 565.

18. Ἀμβρακιώτην] E. F. Ἀμπρακιώτην, quae vetustior est scriptura (Wasse ad Thuc. III, 105.) fortasse Xenophonti restituenda. Caeterum Ambracia clarissima urbs (Ἠπείρου τῆς Θεσπρωτίδος Pauſ. V, 23, 1), Corinthiorum colonia (l. l. §. 2. Schol. Thuc. II, 68. et Strab. VII, 7. p. 120.) ὑπέρεται τοῦ μυχοῦ (sinus Ambracii) μικρόν. — παραδίδει δ' αὐτὴν ὁ Ἀραχθὸς ποταμός, ἀνάπλουν ἔχων ἐκ θαλάττης εἰς αὐτὴν ὀλίγων σταδίων Strab. l. l. Cf. Liv. XXXVIII, 4.

τριςχιλίους] E. F. H. διςχιλίους Sed v. V, 6, 18 et ad I, 3, 3.

δέκα ἡμερῶν] Cf. IV, 7, 20. Demosth. Mid. 14. b. p. 529: οἱ θεσμοθέται εἰσαγόντων εἰς τὴν Ἠλιαίαν τριάκοντα ἡμερῶν ἀφ' ἧς ἂν ἡ γραφή. Cf. Buttm. §. 119, 6. Matth. §. 376, 3. et ad 9, 25.

εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις] Sic Et. H. confirmantibus E. F.: εἰ μὴ ἐν τ. οὐ μ. τ. ἡ. V. εἰ οὐ ἐν τ. τοῖς μ. ἡ. Y. εἰ οὐ ἐν τ. τ. ἡ. μ. Vulgo: εἰ μὴ ἐν τ. τ. ἡ. μ. Eἰ οὐ μαχεῖται est: si non pugnabit, i. e. pugnam evitabit. Cf. Herm. ad Vig. p. 833.

πνεῦμα διαβαίνειν, ἔδοξε καὶ Κύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπε-
γνωκέναι τοῦ μάχεσθαι· ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ Κύρος ἐπο-
20 ρεύετο ἡμελημένος μᾶλλον. Τῇ δὲ τρίτῃ ἐπὶ τε τοῦ ἄρ-
ματος καθήμενος τὴν πορείαν ἐποιεῖτο καὶ ὀλίγους ἐν τά-
ξει ἔχων πρὸ αὐτοῦ· τὸ δὲ πολὺ αὐτῷ ἀνατεταραγμένον
ἐπορεύετο καὶ τῶν ὅπλων τοῖς στρατιώταις πολλὰ ἐπὶ ἅμα-
ξῶν ἤγοντο καὶ ὑποζυγίων.

CAPUT VIII.

1 Καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν καὶ πλησίον ἦν ὁ
σταθμὸς ἐνθάδε ἐμελλε καταλύσειν, ἥνίκα Παταγύας, ἀνὴρ
Πέρσης, τῶν ἀμφὶ Κύρον πιστῶν, προφαίνεται ἐλαύνων

19. τοῦ μαχεῖσθαι] E. F. τοῦ μάχεσθαι, quod ex conjectura dedit
Schn. Sed similiter Arrian. exp. III, 20, 4: ἀπέγνω κατὰ πόδας
αἰρήσειν Δαρεῖον, ubi quod ἀπέγνω vertendum est *desperavit*
ut ib. I, 5, 14. non efficit hoc verbum paulo diverso significato
futuro jungi non posse. Demosth. Ol. II. (III.) p. 31: ἀναβάλλε-
ται ποιῆσειν τὰ δέοντα. Cf. ad I, 5, 8. Caeterum cum ἀπογι-
γνώσκειν accusativum regere soleat, hic quoque τὸ μαχεῖσθαι leg.
esse videatur. Certe Thuc. III, 85: ὅπως ἀπόγνοια ἢ τοῦ ἄλλο τι
ἢ κρατεῖν τῆς γῆς, vulgarem lectionem defendere non potest, cum
ibi genit. propter substantivum usurpatus sit. Cf. tamen Matth.
§. 352. c. De re cf. Plut. Art. 7.

ἡμελημένος] Steph. ἡμελημένως, quod praetulerim.

20. ἤγοντο καὶ ὑποζυγίων] Sic E. F. H. Vulgo καὶ ὑποζυγίων
ἤγετο. Sic τὰ ὅπλα ἔκειντο IV, 2, 20. Cf. I, 2, 23. 4, 10. 5, 1. 7, 17.
8, 10. 20. II, 2, 15. IV, 5, 14. 25. VII, 8, 10. Adde Matth. p. 299.
Commentatt. m. p. 247. et Popp. ad Cyr. II, 2, 2. De re cf.
Curt. V, 11, 1: Patron, Graecorum dux, praecepit suis ut
armā, quae in sarcinis antea ferebantur, induerent.

Cap. VIII. §. 1. Καὶ ἤδη τε — καὶ] Particulae τε — καὶ singulas
enunciations copulant, quae conjunctae priore καὶ praegressis
annectuntur. Cf. §. 8. II, 1, 7. IV, 6, 2. VII, 4, 16. Cyr. I, 4,
28. Herod. VIII, 83. V. etiam ad VII, 4, 12.

ἀγορὰν πλήθουσαν] Suidas: περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν (II, 1, 7.)·
περὶ ὥραν τετάρτην (die in duodecim ὥρας diviso) ἢ πέμπτην καὶ
ἕκτην. τότε γὰρ μάλιστα πλήθει ἡ ἀγορά. Cf. Phryn. p. 275.
Dio Chryf. or. LXVII. p. 614. has diei partes distinguit: πρῶτ' —
περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν (quam ἀγορῆς πληθώρην dicit Herod. VII,
223.) — μεσημβρίαν — δέιλην, de qua v. ad §. 8.

καταλύσειν] E. F. H. V. Y. καταλύειν. Sed cf. I, 9, 28. II,
6, 10. III, 1, 2. IV, 7, 16. V, 4, 20. 6, 12. VII, 7, 1. 8, 3. Buttm.
§. 137. p. 445. Matth. p. 502.

Παταγύας] E. F. H. Πατηγύας, Et. Παντηγύας.

τῶν ἀ. Κ. πιστῶν] Int. τις. Cf. III, 5, 16. Matth. §. 321. Er-
furdt. ad Soph. Antig. 1066. (1056.) Heindorf. ad Plat. Soph. 40.
p. 333. Male E. H. V. S. Y. πιστός.

ἀνὰ κράτος ἰδροῦντι τῷ ἵππῳ· καὶ εὐθὺς πᾶσιν οἷς ἐνε-
 τύγχανεν ἐβόα καὶ βαρβαρικῶς καὶ Ἑλληνικῶς ὅτι βασι-
 λεὺς [σὺν] στρατεύματι πολλῷ προσέρχεται ὡς εἰς μάχην
 παρεσκευασμένος. Ἐνθα δὴ πολὺς ταραχος ἐγένετο· αὐ- 2
 τῖκα γὰρ ἐδόκουν οἱ Ἕλληνες καὶ πάντες δὲ ἀτάκτοις σφί-
 σιν ἐπιπεσεῖσθαι. Καὶ Κῦρός τε καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ 3
 ἄρματος τὸν θώρακα ἐνέδν καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον τὰ
 παλτὰ εἰς τὰς χεῖρας ἔλαβε, τοῖς τε ἄλλοις πᾶσι παρήγγελ-
 λεν ἐξοπλίζεσθαι καὶ καθίστασθαι εἰς τὴν ἑαυτοῦ τάξιν
 ἕκαστον. Ἐνθα δὴ σὺν πολλῇ σπουδῇ καθίσταντο, 4
 Κλέαρχος μὲν τὰ δεξιὰ τοῦ κέρατος ἔχων πρὸς τῷ Εὐ-
 φράτῃ ποταμῷ, Πρόξενος δὲ ἐχόμενος· οἱ δ' ἄλλοι μετὰ
 τοῦτον. Μένων δὲ καὶ τὸ στράτευμα τὸ εὐώνυμον κέρας
 εἶχε τοῦ Ἑλληνικοῦ. Τοῦ δὲ βαρβαρικοῦ ἵππεῖς μὲν Πα- 5

σὺν στρατεύματι] Σύν om. A. B. G. edd. vett. Cf. ad 7, 14.

Mox iidem παρασκευασάμενος.

2. ἐπιπεσεῖσθαι] βασιλέα. Cf. §. 29. VII, 8, 20. De re cf. Plut. Art. 7.

3. Καὶ Κῦρός τε] Male E. Et. F. H. καί om. Τέ respondet verbis τοῖς τε ἄλλοις. Deinceps iidem ἀπό pro ἐκ, fortasse ex correctione. De loco pugnae Plut. Art. 8: ὁ τόπος ἐν ᾧ παρετάξαντο Κούναξα καλεῖται καὶ Βαβυλῶνος ἀπέχει σταδίου πεντακοσίου. qui numerus cum ex Ctesia haustus esse videatur rectior fuerit eo qui infra II, 2, 6. ponitur.

ἐπὶ τὸν ἵππον] V. Y. ἐπὶ τοῦ ἵππου, quod probat Schaefer. ad Apollon. Rhod. II. p. 289. (ut sit: ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον ὃν ἐπ' αὐτοῦ) cl. Cyr. III, 3, 27: ἀναβάντας δ' ἐφ' ἵππων ἐλάσαι διὰ στρατοπέδου παντάπασιν ἀδύνατον. Fortasse recte. Cf. Eischer. ad Aeschin. περὶ ἀρετῆς 4. p. 29. Cyri equo nomen erat Pasacae. Plut. Art. 9.

4. τοῦ κέρατος] Hoc mihi suspectum est. Diversa sunt ἄσημα βοῆς Soph. Antig. 1209. (1194.) et quae ibi similia afferuntur. Nisi del. est τοῦ κέρατος explicandum puto: τὰ δεξιὰ τούτου τοῦ (δεξιοῦ) κέρατος. Quae Diod. XIV, 22 ff. de hac pugna narrat, ex parte quamquam non magna probabilitate a Xen. dissentiens, apud ipsum legantur.

Μένων δὲ καὶ τὸ στράτευμα] Καί om. G. ett. vett. edd. Hinc Arnald. animadv. critt. p. 173. conjicit: Μένων δὲ τὸ στρατεύματος εὐώνυμον. Rectius emendasset: Μ. δὲ τοῦ στρατεύματος τὸ εὐώνυμον. Weisk. conjecit: Μένωνος δὲ τὸ στράτευμα. Schn. cum Wyttenbachio verba καὶ τὸ στράτευμα, ut ex interpretatione orta seclufit. Ego sana puto omnia. Nam quod αὐτοῦ I. ἑαυτοῦ non additum est, non magnopere offendit. Cf. I, 10, 5. IV, 5, 32. 6, 1. Mem. II, 5, 4. al.

εἶχε] E. F. H. ἔσχε.

φλαγόνες εἰς χιλίους παρὰ Κλέαρχον ἔστασαν ἐν τῷ δεξιῷ
καὶ τὸ Ἑλληνικὸν πελταστικόν· ἐν δὲ τῷ εὐωνύμῳ Ἀριαῖός
6 τε ὁ Κύρου ὑπαρχος καὶ τὸ ἄλλο βαρβαρικόν. Κύρος δὲ
καὶ ἵππεῖς μετ' αὐτοῦ ὅσον ἑξακόσιοι ὠπλισμένοι θώραξι
μεγάλοις καὶ παραμηριδίοις καὶ κράνεσι πάντες πλην
Κύρου. Κύρος δὲ ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν μάχην
καθίστατο. Λέγεται δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Πέρσας ψιλαῖς
7 ταῖς κεφαλαῖς ἐν τῷ πολέμῳ διακινδυνεύειν. Οἱ δ' ἵπποι
ἅπαντες οἱ μετὰ Κύρου εἶχον καὶ προμετωπίδια καὶ προ-
στερνίδια· εἶχον δὲ καὶ μαχαίρας οἱ ἵππεῖς Ἑλληνικάς.

5. Παφλαγόνες] Fortasse clam a Coryla Cyro auxilio missi. Cf. V, 6, 8.
ἔστασαν] E. F. H. ἔστησαν.

6. μετ' αὐτοῦ ὅσον] Sic V. 2. Ὅσον, quod vulgo deest, etiam E.
Et. F. H. praebent, qui iidem τούτου pro μετ' αὐτοῦ offerunt.

ἑξακόσιοι] Post hoc v. deesse, Cyrum in medio fuisse, ut refert
Diod. XIV, 22, monuit Leoncl.; atque Hutch. κατὰ τὸ μέσον ad-
dit, quod exprefferit vetusta versio Gallica Pyrami de Candole,
cujus mira sit Graecum erga exemplar fidelitas. Cf. ad §. 22.
Sed fortasse hic, ut Amas. in principiis vertens, quod conjece-
rat transtulit. Nam ex §. 24. cl. §. 13. et 23. probabile sit Cyrum
in cornu fuisse sinistro. Fortasse pro Κύρος δέ leg. Κύρος τε.
Caeterum si Hutch. supplementum verum sit, commate post βαρ-
βαρικόν posito repetendum foret ἔστασαν.

μεγάλοις] H. V. 2. μὲν αὐτοί, quod ex praegresso μετ' αὐτοῦ
ortum videtur. Nam si scriptor hoc μὲν particulae δέ §. 7. (οἱ
δ' ἵπποι) opponere voluisset, sic collocasset: αὐτοὶ μὲν θώραξι.
Μεγάλοις additum quod equitum lorica major erat quam peditum.
V. III, 4, 48. de re eq. XII, 1 ff. Plut. Philop. 6.

παραμηριδίοις] Cyr. VII, 1, 2: οἱ ἵπποι προμετωπίδιοις καὶ
προστερνίδιοις καὶ παραμηριδίοις (ὠπλισμένοι ἦσαν). τὰ δ' αὐτὰ
ταῦτα καὶ παραμηρίδια ἦν τῷ ἀνδρί. De re eq. XII, 8: ὀπλίξειν
δεῖ καὶ τὸν ἵππον προμετωπίδιῳ καὶ προστερνιδίῳ καὶ παραμηρι-
δίοις· ταῦτα γὰρ ἅμα καὶ τῷ ἀναβάτῃ παραμηρίδια γίνονται. Ib.
§. 10. tibias et pedes ab iis non tectas fuisse docet. Cf. Curt. III,
11, 15. IV, 9, 3. ibique interpr.

ψιλὴν] i. e. κράνει οὐχ ὠπλισμένην. Gestabat enim τιάραν
(Plut. Art. II.) more Persarum (Herod. V, 49. VII, 61. Strab.
XV, 3. p. 328.), haud dubie ὀρθήν, de qua v. II, 5, 22.

λέγεται — διακινδυνεύειν] V. de auth. p. 6. n. 20.

7. προστερνίδια] Cur παραμηρίδια non memorata sint patet ex iis
quae §. 6. adscripta sunt.

μαχαίρας] De re eq. XII, 11: ὡς τοὺς ἐναντίους βλέπτειν μά-
χαιραν μᾶλλον ἢ ξίφος ἐπαινοῦμεν· ἐφ' ὑψηλοῦ γὰρ ὄντι τῷ ἵπ-
πεϊ κοπίδος μᾶλλον ἢ πληγῇ ἢ ξίφος ἀρξέσει. Erat autem μά-
χαιρα f. κοπίς gladius leviter curvatus falci similis (Curt. VIII,
14, 29.), quo caesi feriebatur, ξίφος ensis, quo punctim: quam-
quam ξίφος latiore potestate habens, interdum pro μαχαίρα
usurpatur. V. VII, 4, 16. et II, 2, 9. cl. IV, 6, 26. VII, 2, 30.

Καὶ ἤδη τε ἦν μέσον ἡμέρας, καὶ οὐπω καταφανεῖς 8
 ἦσαν οἱ πολέμιοι· ἡνίκα δὲ δεῖλη ἐγίγνετο, ἐφάνη κονιορ-
 τὸς ὥσπερ νεφέλη λευκή, χρόνῳ δὲ συχνῷ ὕστερον ὥσπερ
 μελανία τις ἐν τῷ πεδίῳ ἐπὶ πολὺ. Ὅτε δὲ ἐγγύτερον
 ἐγίγνοντο, τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἤστραπτε καὶ αἱ λόγ-
 χαι καὶ αἱ τάξεις καταφανεῖς ἐγίγνοντο. Καὶ ἦσαν ἵππεῖς 9
 μὲν λευκοθώρακες ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τῶν πολεμίων· Τισ-
 σαφέρνης ἐλέγετο τούτων ἄρχειν· ἐχόμενοι δὲ τούτων γερ-
 ροφόροι· ἐχόμενοι δὲ ὀπλίται σὺν ποδήρεσι ξυλίναις ἀσπί-
 σιν· Αἰγύπτιοι [δὲ] οὗτοι ἐλέγοντο εἶναι· ἄλλοι δ' ἵππεῖς,
 ἄλλοι τοξόται. Πάντες [δὲ] οὗτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ
 πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον τὸ ἔθνος ἐπορεύετο· πρὸ 10

8. δεῖλη] Hesych.: δεῖλη ὀψία ἢ περὶ δύσιν ἡλίου (cf. Schol. Thuc. III, 74.), δεῖλη πρωΐα ἢ μετ' ἄριστον ὥρα. Similiter Moeris: δεῖλης πρωΐας τὸ μετὰ ἔκτην ὥραν· δεῖλης ὀψίας πρὸς ἑσπέραν. Hic πρωΐαν intelligi inde patet quod hoc eodem die pugnatum est. ἐγίγνετο] Sic E. F. H. Vulgo ἐγένετο.

οὐ συχνῷ] Negationem e Leoncl. emendatione adjecit Hutch. adstipulante Pyrami interpretatione: *puis en un instant*. Sed Amasaeum *paulatim* vertentem οὐ non legisse dixerim. Ac fortasse non necessarium est, si interpreteris: *geraume Zeit nachher*. Nam temporis magnitudo ab relatione ad ejus mensuram pendet.

9. λευκοθώρακες] Hutch. λινοῦς θώρακας fuisse putat, de quibus v. ad IV, 7, 15.

γερροφόροι] Γέρορα erant ῥομβοειδῆ (Strab. XV, 3. p. 328.) ἐκ λύγων καὶ οἰσύννοι (Eustath. ad Od. X. p. 1924, 2.). Sed δευράτινα σκεπάσματα cum aliis dicunt scholl. ad Plat. Lach. p. 191. c. et ad Luciani Anach. 32. Fortasse coriis obducta erant. V. II, 1, 6. cl. IV, 7, 22. V, 4, 12. Caeterum γερροφόροι erant Persae. V. Cyr. I, 2, 13. Herod. VII, 61. IX, 61.

ποδήρεσι ξ. ἀσπίσι] Cyr. VI, 2, 10: (Αἰγύπτιοι) σὺν ἀσπίσι ποδήρεσι καὶ δόρασι μεγάλοις, οἷα καὶ νῦν ἔχουσι, καὶ κοπίσι. VII, 1, 33: αἱ (τῶν Αἰγυπτίων) ἀσπίδες πολὺ μᾶλλον τῶν θωράκων καὶ τῶν γέρορων καὶ στεγάζουσι τὰ σώματα καὶ πρὸς τὸ ὠθεῖσθαι συνεργάζονται πρὸς τοῖς ὤμοις οὕσαι. Contra Persae ἐν ἄκραις ταῖς χερσὶ τὰ γέρορα εἶχον.

Αἰγύπτιοι] Hos eorum quos Cyrus Cyr. VII, 1, 45 in fidem recepisse iisque oppida habitanda dedisse dicitur posteros fuisse probabile est propterea quod Aegyptus hoc tempore a Persis defecerat. V. ad II, 1, 14. Deinceps δὲ ab A. B. G. et vett. edd. omissum seclusi. Simile asyndeton paulo ante et VI, 3, 11 tex. exstat. Pariter δὲ post πάντες ab iisdem omissum sepsi.

κατὰ ἔθνη] E more Persarum. V. Herod. VII, 60. 100.

ἐν πλαισίῳ] V. ad III, 4, 19.

ἕκαστον τὸ ἔθνος] Articulum praebuerunt E. F. H. Cf. VI, 1, 2. VII, 4, 14. 15. Matth. §. 265. 5. n. et Stallbaum. ad Plat. Phil. p. 93.

ἐπορεύετο] Matth §. 301. a. n.

Xen. Anab.

E

δ' αὐτῶν ἄρματα διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δρε-
 πανηφόρα καλούμενα· εἶχον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἄξό-
 νων εἰς πλάγιον ἀποτεταμένα καὶ ὑπὸ τοῖς δίφροις εἰς γῆν
 βλέποντα, ὥς διακόπτοιεν ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν. Ἡ δὲ γνώμη
 ἦν ὥς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλόντων καὶ διακο-
 11 ψόντων. Ὁ μέντοι Κῦρος εἶπεν ὅτε καλέσας παρεκε-
 λεύετο τοῖς Ἑλλησι τὴν κραυγὴν τῶν βαρβάρων ἀνέχεσθαι,
 ἐψεύσθη τοῦτο· οὐ γὰρ κραυγῇ, ἀλλὰ σιγῇ ὥς ἀνυστὸν
 12 καὶ ἡσυχῇ ἐν ἴσῳ καὶ βραδέως προσήεσαν. Καὶ ἐν τούτῳ
 Κῦρος, παρελάνων αὐτὸς σὺν Πίγρητι τῷ ἑρμηνεῖ καὶ

10. πρὸ δ' αὐτῶν] Repete ἐπορεύετο. Idem referunt Diod. XIV,
 22. et Plut. Artax. 7.

καλούμενα] Sic A. B. E. F. H. V. Y. et Suid. in δρεπανηφό-
 ρος. Vulgo λεγόμενα. Caeterum repete ἐπορεύετο. De curri-
 bus falcatis v. Cyr. VI, 1, 29 f.: (Κῦρος) πολεμιστήρια κατεσκεύα-
 σεν ἄρματα τροχοῖς τε ἰσχυροῖς, ὥς μὴ ῥαδίως συντρίβηται, ἄξοσι
 τε μακροῖς· ἥτιον γὰρ ἀνατρέπεται πάντα τὰ πλατέα· τὸν δὲ δί-
 φρον τοῖς ἡνιόχοις ἐποίησεν ὥς περ πύργον ἰσχυρῶν ξύλων· ὕψος
 δὲ τούτων ἐστὶ μέχρι τῶν ἀγκώνων, ὥς δύνωνται ἡνιοχεῖσθαι οἱ
 ἵπποι ὑπὲρ τῶν δίφρων· τοὺς δ' ἡνιόχους ἐθωράκισε πάντα πλὴν
 τῶν ὀφθαλμῶν. (Idem de equis refertur VI, 2, 17.) Προσέθηκε
 δὲ καὶ δρέπανα σιδηρὰ ὥς διπηχέα πρὸς τοὺς ἄξονας ἐνθεν καὶ
 ἐνθεν τῶν τροχῶν καὶ ἄλλα κάτω ὑπὸ τῷ ἄξονι εἰς γῆν βλέποντα
 ubi Zeun. recte monet ὑπὸ τῷ ἄξονι esse sub axi interno inter
 utramque rotam f. ὑπὸ τοῖς δίφροις, ut nostro l. dicitur. Ibi
 quoque demissa erant spicula; ut „prolapsos fubeuntesque con-
 tingerent” Liv. XXXVII, 41.

διακόπτοιεν] Sic Et. Vulgo διακόπτειν. Sed ὥς consilii vim
 habens infinitivum respuit. Deinceps pro ἐντύχοιεν ex E. F. H. V.
 ἐντυγχάνοιεν edidi quod praegressum praefens flagitat. Cf. II, 5,
 32. IV, 1, 9. VI, 1, 15. 19.

γνώμη] Schn. subaudit ἁρμάτων cl. Thuc. VIII, 90: ἦν δὲ τοῦ
 τείχους ἡ γνώμη αὕτη. Sed hoc cum audacius dictum sit pro ἦν
 δὲ ὁ σκοπὸς τῆς ἀνοικοδομίας τοῦ τείχους (schol.), inde non sequi-
 tur nostrum locum eodem modo explicandum esse. Equidem
 omnino non video cur certum vocabulum subaudiendum sit.
 Vertendum est: consilium erat illud, es war die Absicht. Ac
 si quid subaudiendum esset, intelligerem potius τῶν πολεμίων.
 Sic etiam Demetr. de eloc. 104. interpretatus est: διανοοῦντο ἐλά-
 σαι καὶ διακόψαι.

11. καλέσας] Ex τοῖς Ἑλλησι eliciendum τοὺς Ἑλληνας. Mem. I,
 4, 7: ὁ σὸς νοῦς ἐνὼν τὸ σὸν σῶμα — μεταχειρίζεται. De re v.
 ad I, 7, 4. cl. Plut. Art. 7.

ἀνέχεσθαι] Sic E. Et. F. H. Vulgo ἀνασχέσθαι.

ὥς ἀνυστὸν] quantum fieri poterat in tanta exercitus aggre-
 dientis multitudine. Non rarum hoc verbum. V. de rep. Lacc.
 I, 3. Arrian. exp. I, 14, 10. IV, 12, 8. Plut. Lycurg. 29.

ἄλλοις τρισὶν ἢ τέτταρσι, τῷ Κλεάρχῳ ἐβόα ἄγειν τὸ
στράτευμα κατὰ μέσον τὸ τῶν πολεμίων, ὅτι ἐκεῖ βασι-
λεὺς εἴη· κὰν τοῦτο, ἔφη, νικῶμεν, πάνθ' ἡμῖν πεποιήται
Ὅρῳ δὲ ὁ Κλέαρχος τὸ μέσον στίφος καὶ ἀκούων Κύρου 13
ἔξω ὄντα τοῦ Ἑλληνικοῦ εὐωνύμου βασιλέα· τοσοῦτον γὰρ
πλήθει περιῆν βασιλεὺς ὥστε μέσον τῶν ἑαυτοῦ ἔχων τοῦ
Κύρου εὐωνύμου ἔξω ἦν· ἀλλ' ὁμως ὁ Κλέαρχος οὐκ ᾔθε-
λεν ἀποσπάσαι ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τὸ δεξιὸν κέρασ, φοβού-
μενος μὴ κυκλωθεῖη ἐκατέρωθεν· τῷ δὲ Κύρῳ ἀπεκρίνατο
ὅτι αὐτῷ μέλοι ὅπως καλῶς ἔχοι.

Καὶ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ τὸ μὲν βαρβαρικὸν στράτευμα 14
ὁμαλῶς προΐει· τὸ δ' Ἑλληνικόν, ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ μένον,
συνετάττετο ἐκ τῶν ἐτι προσιόντων. Καὶ ὁ Κύρος παρε-

12. ἐβόα] *cum clamore iussit.* Cf. §. 19. IV, 8, 22. V, 2, 32.

Hell. VII, 2, 19. Soph. Oed. T. 1287. Demosth. Mid. 59. b. p. 583:

ἐβοᾶτε μὴ ἀφεῖναι. V. etiam ad I, 3, 8.

ἡμῖν πεποιήται] Buttm. §. 121. 4. Matth. §. 490. cl. 296. extr.

13. τὸ μέσον στίφος] οἱ ἑξακισχίλιοι, de quibus v. 7, 11. 8, 24.

τοσοῦτον] Sic E. F. H. Vulgo τοσοῦτω.

ἀλλ' ὁμως] Ἀλλά propter parenthesin illatum. Similiter ὁμως
δέ Thuc. VIII, 29.

μέσον τῶν ἑαυτοῦ] Sic E. Et. F. H. Vulgo μέσον τὸ αὐτοῦ.

Ac ne quis articulum ad μέσον desideret, sic eo caret hoc voc.

§. 22. 23. IV, 8, 15. Thuc. II, 81. IV, 31. 96. pariter δεξιὸν κέρασ

de rep. Lacc. XI, 9. εὐώνυμον κέρασ Thuc. I, 48. et solum εὐώ-

νυμον IV, 4, 9. 5, 40. V, 2, 40.

κυκλωθεῖη] Leg. videtur κυκλωθεῖεν (v. de auth. p. 44.), tametfi

jam Plut. Art. 8. κυκλωθείη videtur invenisse. Caeterum hic me-

tus satis excusat Clearchum, graviter a Plut. l. l. quod Cyro non

obsecutus sit reprehensum. Nam haud dubie summum fuisset pe-

riculum, si Cyri exercitus ab utroque cornu circumiri potuisset.

Adde quod hoc tempore, quo nondum plane instructa erat acies

et hostes jam appropinquabant, aciei mutatio omnia turbare pote-

rat. Peccaverat autem Cyrus quod Graecos non statim ab initio

in sinistro cornu collocaverat.

μέλοι] E. F. H. μέλοι.

ὅπως κ. ἔχοι] Plut. l. l.: αὐτῷ μέλειν εἰπὼν ὅπως ἔξει κάλλιστα

τὸ πᾶν διέσθαιρεν. Cf. ad I, 4, 16. Similiter tamen optat. legi-

tur VII, 7, 44. Cf. II, 6, 8.

14. ἐν τῷ αὐτῷ] eodem loco. Cf. III, 1, 27. VII, 2, 11. Cyr. I, 6,

16: ἐν τῷ αὐτῷ μένειν. V, 3, 15: ἐστὴν ἐν τῷ αὐτῷ. Eodem

modo ἐκ τοῦ αὐτοῦ infra II, 4, 11. εἰς ταὐτό III, 1, 20. VI, 1, 17.

24. 2, 9.

συνετάττετο ἐκ τ. ἔ. πρ.] ex iis qui subinde accedebant in-
struebantur. Leoncl.

λαύνων οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρατεύματι κατεθεῖτο
 ἑκατέρωσθε ἀποβλέπων εἰς τοὺς πολεμίους καὶ τοὺς φίλους.
 15 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος
 ὑπελάσας ὥς συναντῆσαι ἤρετο εἴ τι παραγγέλλοι· ὁ δ'
 ἐπιστήσας εἶπε καὶ λέγειν ἐκέλευε πᾶσιν ὅτι τὰ ἱερὰ καὶ τὰ
 16 σφάγια καλὰ εἴη. Ταῦτα δὲ λέγων, θορύβου ἤκουσε διὰ
 τῶν τάξεων ἰόντος καὶ ἤρετο τίς ὁ θόρυβος εἴη. Ὁ δὲ
 Ξενοφῶν εἶπεν ὅτι τὸ σύνθημα παρέρχεται δεύτερον ἤδη.
 Καὶ ὅς ἐθαύμασε τίς παραγγέλλει καὶ ἤρετο ὁ τι καὶ εἴη
 τὸ σύνθημα. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι ΖΕΥΣ ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ

οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρατῷ.] non adeo prope ab exercitu suo
 f. satis longinquo a suis intervallo. Weisk. Cf. V, 9, 26.
 Buttm. §. 135. n. 2. et ad II, 6, 15.

ἑκατέρωσθε — φίλους] Sic E. Et. F. (qui tamen τέ post εἰς addit),
 S. et V. nisi quod hic pro τοὺς φίλους offert φιλίους τοὺς φίλους.
 Cum eo consentit Y., qui tamen φιλίους sub lin. habet. Vulgo
 ἑκατέρωσθε ἀποθεν τοὺς τε πολεμίους ἀποβλέπων τοὺς τε φίλους.
 Ἀποθεν ex interpretatione verborum οὐ πάνυ πρὸς αὐτῷ τῷ στρα-
 τεύματι ortum videtur.

15. ὑπελάσας] Occursum in anteriorem locum significari statuit
 Schn. ad Hell. VII, 1, 29. invito verbo συναντῆσαι. Mihi ὑπὸ oc-
 cursum videtur denotare: *er ritt ihm entgegen*, quod etiam ob
 rei rationem aptius est. Similiter ὑπαντᾶν IV, 8, 34.

ἐπιστήσας] τὸν ἵππον.

εἶπε] Etiam huius verbi objectum est enunciatio ὅτι — εἴη.

ἐκέλευε] F. V. ἐκέλευσε.

τὰ ἱερὰ καὶ τὰ σφάγια] Ἱερὰ sunt laetae conjecturae ex extis;
 σφάγια vero varia omina ex motibus hostiae jam casurae.
 Sturz. in ἱερὰ. Cf. VI, 3, 21. Similiter sacra et hostias jungit
 Virg. Aen. XI, 739. Caeterum F. H. τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὰ σφα-
 γία καλὰ.

16. δεύτερον] Leg. videtur τὸ δεύτερον. V. de auth. p. 33 f.

Καὶ ὅς] Buttm. §. 113, 5. Matth. §. 285. cl. III, 4, 48. VI, 3,
 22. VII, 3, 45. 4, 8. 7, 2. καὶ οἱ VII, 6, 4. Cyr. IV, 2, 13.

ἐθαύμασε] Cogitando addi potest οὐκ εἰδώς aut simile quid. Cf.
 II, 1, 10. III, 5, 13. V, 7, 13. 18. VI, 3, 13. Cyr. I, 4, 18. II, 5, 9.
 Soph. Oed. T. 74: *λυπεῖ τί πράσσει*, ubi cf. Erfurdt. Similiter
 Latini. Cic. de off. II, 16: *miror quid in mentem venerit Theo-
 phrasto*. Cf. Schaefer. ad Plin. ep. III, 5, 16. Caeterum tesse-
 ram dederunt (παρήγγειλαν, εἶπον VII, 3, 39. παρηγγύησαν
 Cyr. III, 3, 58. VII, 1, 10.) οἱ στρατηγοί (V. VII, 3, 39. cl. 35 f.),
 quod Xenophontem in responsione sua non dixisse mireris, ut ali-
 quid excidisse videatur.

ὁ τι καὶ εἴη] Καὶ om. Et. F. G. H. Junt. Sed exquisitius est
 quam ut librario deberi videatur. Ex Hermannii praecepto ad Vi-
 ger. p. 837. interpretandum erit: *quae esset, si omnino aliqua
 esset*. Cf. V, 8, 2. VII, 7, 10. Hell. III, 3, 11: *ἤρουντο τί καὶ
 βουλόμενος ταῦτα πράττοι*.

ΝΙΚΗ. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας, Ἀλλὰ δέχομαι [τε], ἔφη, 17
καὶ τοῦτο ἔστω. Ταῦτα δὲ εἰπὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώραν
ἀπήλαυνε· καὶ οὐκ ἔτι τρία ἢ τέτταρα στάδια διειχέτην τῷ
φάλαγγε ἀπ' ἀλλήλων, ἥνίκα ἐπαιάνιζόν τε οἱ Ἕλληνες
καὶ προήρχοντο ἀντίοι [λέναι] τοῖς πολεμίοις. Ὡς δὲ πο- 18
ρευομένων ἐξεκύμαινέ τι τῆς φάλαγγος, τὸ ἐπιλειπόμενον
ἤρξατο δρόμῳ θεῖν· καὶ ἅμα ἐφθέγγξαντο πάντες οἷόν περ
τῷ Ἐνναλίῳ ἐλελλίζουσι, καὶ πάντες δὲ ἔθρον. Λέγουσι
δὲ τινες ὥς καὶ ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ δόρατα ἐδούπησαν
φόβον ποιοῦντες τοῖς ἵπποις. Πρὶν δὲ τόξευμα ἔξικνεῖ- 19
σθαι ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι [τοῖς ἵπποις] καὶ φεύγουσι.

17. δέχομαι] Sunt qui interpretentur: *probo tesseram*, non satis recte, cum Cyrus de ea mutanda vix cogitare potuerit. Neque tamen opus est ut οἰωνόν subaudiatur. Potest enim eodem sensu repeti τὸ σύνθημα, quemadmodum saepe sic dicitur τὸ ῥηθὲν δέχασθαι (veluti Herod. I, 63. VIII, 114. Soph. Electr. 668.): *ut bonam omnem accipio hanc tesseram*, σωτηρίαν καὶ νίκην. Deinceps τέ om. A. B. Et. G. H. edd. vett.

τοῦτο ἔστω] *hoc eveniat*, σωτηρία καὶ νίκη nobis obtingat.

διειχέτην] Sic Et. F. H. S. V. Y. Male vulgo ἀπειχέτην.

προήρχοντο] Hoc pro ἤρχοντο ex Et. F. H. recepi et ἰέναι inclusi.

18. ἐξεκύμαινε] Demetr. de eloc. 85; τὴν τῆς τάξεως παρεκτροπὴν ἐκκυμαινούσῃ θαλάσῃ εἵκασε καὶ προσωνόμασεν. Imitatur Arrian. exp. II, 10, 4. Cf. Aristot. H. A. V, 19.

δρόμῳ θεῖν] Cf. §. 19. IV, 6, 25. 7, 23. V, 2, 14. VII, 1, 15. Thuc. VI, 100. Herodian. II, 2, 4.

τῷ Ἐνναλίῳ] Cognomen Martis erat. V. Hom. II, XVII, 211. Soph. Aj. 179. Macrobian. Saturn. I, 19.

ἐλελλίζουσι] Suid. in ἐλελεῦ· ἐπίφθεγμα πολεμικὸν τὸ ἐλελεῦ· καὶ γὰρ οἱ προσιόντες εἰς πόλεμον (i. e. εἰς μάχην) τὸ ἐλελεῦ ἐφώνουν μετὰ τινος ἐμμελοῦς κινήσεως. Paeane demum finito ἐλελλίζαι f. ut Xen. alibi dicit ἀλαλάζει milites etiam docent IV, 3, 19. VI, 3, 27. Cyr. VII, 1, 25. Ex hoc et nostro loco cl. C. O. Müller: Geschichten hell. Stämme u. Städte II. p. 298. equidem colligo paeana bellicum non in Martis, sed in Apollinis et Dianae honorem cantatum esse.

λέγουσι δὲ τινες] V. de auth. p. 6.

ταῖς ἀσπίσι πρὸς τὰ δόρατα ἐδούπησαν] Cf. IV, 5, 18. Expectaveris potius τοῖς δόρασι πρὸς τὰς ἀσπίδας ἐδούπησαν, ut loquitur Arrian. exp. I, 6, 7. Cf. Diod. XVII, 58. Sed utroque modo videtur fieri potuisse.

ποιοῦντες] V. ad 3, 16.

τοῖς ἵπποις] V. §. 9.

19. ἔξικνεῖσθαι] Et. F. H. et Brod. codd. ἀφικνεῖσθαι. Cf. Cyr. I, 4, 23.

τοῖς ἵπποις] Om. A. B. Et. H. V. 1. 3. 4. 6. et repetita videntur ex praegressis.

- Καὶ ἐνταῦθα δὴ ἐδίωκον μὲν κατὰ κράτος οἱ Ἕλληνες, ἐβόων δὲ ἀλλήλοισι μὴ θεῖν δρόμῳ, ἀλλ' ἐν τάξει ἐπεσθαι.
- 20 Τὰ δὲ ἄρματα ἐφέροντο τὰ μὲν δι' αὐτῶν τῶν πολεμίων, τὰ δὲ καὶ διὰ τῶν Ἑλλήνων, κενὰ ἡνιόχων. Οἱ δέ, ἐπεὶ προῖδοιεν, δίσταντο· ἔστι δ' ὅστις καὶ κατελήφθη ὥσπερ ἐν ἵπποδρόμῳ ἐκπλαγείς· καὶ οὐδὲν μέντοι οὐδὲ τοῦτον παθεῖν ἔφασαν· οὐδὲ ἄλλος δὲ τῶν Ἑλλήνων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἔπαθεν οὐδεὶς οὐδέν, πλὴν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ τοξευθῆναι τις ἐλέγετο.
- 21 Κῦρος δέ, ὁρῶν τοὺς Ἕλληνας νικῶντας τὸ καθ' αὐτοὺς καὶ διώκοντας, ἡδόμενος καὶ προσκυνούμενος ἤδη ὥς βασιλεὺς ὑπὸ τῶν ἀμφ' αὐτὸν οὐδ' ὥς ἐξήχθη διώκειν· ἀλλὰ συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίων ἱππέων τάξιν ἐπεμελεῖτο ὃ τι ποιήσει βασιλεὺς. Καὶ γὰρ ᾗδαι αὐτὸν ὅτι μέσον ἔχοι τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος.
- 22 Καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες

ἐβόων — ἐπεσθαι] ἵνα μὴ διασπασθῇ αὐτοῖς ἡ τάξις· ὅπερ φιλεῖ τὰ μεγάλα στρατόπεδα ἐν ταῖς προσόδοις ποιεῖν Thuc. V, 70. Alias causas commemorat Diod. XIV, 23. sed fide non admodum dignas.

20. ἐφέροντο] Sic Et. F. Vulgo ἐφέρετο. V. ad 7, 20.

διὰ τῶν Ἑλλήνων] Sic F. H. Vulgo δι' αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων.

δίσταντο] Arrian. exp. III, 13, 12. διέσχον. Curt. IV, 13, 33: *laxatis ordinibus impetum occurrentium silentio excipere.*

κατελήφθη — ἐκπλαγείς] *correptus est a curru — terrore percussus.* Sic enim ἐκπλαγείς vertendum esse docet forma. V. Buttm. ind. verbb. irreg. in πλήσσω.

21. τὸ καθ' αὐτοὺς] *hostes sibi oppositos.* Cf. 10, 5. Hell. IV, 3, 17. Thuc. I, 62. III, 108. IV, 134. VII, 6. cl. An. I, 10, 4. II, 3, 19. VI, 3, 28. Hell. IV, 2, 18.

οὐδ' ὥς] i. e. οὐδ' οὕτως ne sic quidem. Cf. III, 2, 23. VI, 2, 22. Cyr. III, 3, 11. IV, 2, 40. Thuc. I, 132. V, 115. VII, 75. Sic μηδ' ὥς ibi I, 74. VII, 28. καὶ ὥς I, 44. III, 33. VII, 74. 81. VIII, 56. 81. 87. ὥς οὖν III, 37. ἀλλ' ὥς Eurip. Iphig. T. 588. (603.) ibique Seidler. ὥς δέ Plat. Protag. p. 326. d. ubi cf. Heindorf. Eodem modo οὐδ' ὥς post participium infertur Thuc. V, 55: ἐς τὸ αὐτὸ ξυνελθόντες οὐδ' ὥς ἡδυνήθησαν ξυμβῆναι. Adde ib. VII, 75. 28. et cf. ad VII, 1, 4.

ὃ τι ποιήσει] Thuc. IV, 73: τοὺς Μεγαρέας ἐπιστάμενοι περιορωμένους ὁποτέρων ἡ νίκη ἐσται. Cf. infra II, 3, 20. III, 5, 13. V, 7, 23. 8, 2.

ᾗδαι αὐτὸν ὅτι] V. ad I, 6, 5. cl. I, 9, 7. IV, 5, 29. 34. V, 7, 19. et II, 5, 5. Deinceps ἔχει Et. F. De re cf. Cyr. IV, 2, 27. VIII, 5, 8. Arrian. exp. II, 8, 18.

τὸ αὐτῶν ἡγοῦντο, νομίζοντες οὕτως καὶ ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι, ἣν ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἐκατέρωθεν ἦ, καί, εἴ τι παραγ-
γεῖλαι χρήζοιεν, ἡμίσει ἂν χρόνῳ αἰσθάνεσθαι τὸ στρά-
τευμα. Καὶ βασιλεὺς δὴ τότε, μέσον ἔχων τῆς ἑαυτοῦ 23
στρατιᾶς, ὅμως ἔξω ἐγένετο τοῦ Κύρου εὐωνύμου κέρα-
τος. Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς αὐτῷ ἐμάχετο ἐκ τοῦ ἐναντίου, οὐδὲ
τοῖς αὐτοῦ τεταγμένοις ἔμπροσθεν, ἐπέκαμπεν ὥς εἰς κύ-
κλωσιν. Ἐνθα δὴ Κύρος δείσας μὴ ὀπισθεν γενόμενος 24
κατακόψη τὸ Ἑλληνικὸν ἐλαύνει ἀντίος· καὶ ἐμβαλὼν σὺν
τοῖς ἑξακοσίοις νικᾷ τοὺς πρὸ βασιλέως τεταγμένους καὶ
εἰς φυγὴν ἔτρεψε τοὺς ἑξακισχιλίους· καὶ ἀποκτεῖναι λέγε-
ται αὐτὸς τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ Ἀρταγέρσην τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

Ὡς δὲ ἡ τροπὴ ἐγένετο, διασπείρονται καὶ οἱ Κύρου 25
ἑξακόσιοι, εἰς τὸ διώκειν ὁρμήσαντες· πλὴν πάνυ ὀλίγοι
ἀμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν, σχεδὸν οἱ ὁμοτράπεζοι κα-
λούμενοι. Σὺν τούτοις δὲ ὢν καθορᾷ βασιλέα καὶ τὸ ἀμφ' 26
ἐκεῖνον στίφος· καὶ εὐθὺς οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' εἰπὼν, Ὅρῳ
τὸν ἄνδρα, ἴετο ἐπ' αὐτόν· καὶ παίει κατὰ τὸ στέρνον καὶ

22. ἡγοῦντο] Sunt qui ἡγοῦνται malint. Sed cf. ad 4, 9. Quod L. Dindorf. propter τότε §. 23. hanc emendationem necessariam putat, diceret aliquid si collocatum esset: καὶ τότε δὴ βασιλεὺς, ut Hell. III, 3, 9. VI, 3, 3.

ἡμίσει ἂν] Sic Et. Vulgo ἡμίσει ἐν.

23. ὅμως] V. Matth. §. 566. cl. III, 1, 10. 2, 16. V, 5, 17. Simili- ter Curt. IV, 1, 30: qui territi tamen spem obtinendi Aegyptum non amiserunt. Cf. Cic. Cat. III, 5. al.

24. κατακόψη] βασιλεὺς. Cf. ad 4, 5. Ne quis cl. 9, 9. III, 4, 29. VI, 4, 5. VII, 1, 18. Hell. V, 2, 42. κατακόψει requiratur, v. Buttm. §. 126. n. 1. Matth. Gr. uber. 519. p. 736. Cf. III, 4, 34. V, 6. 17. nn. 7, 29. VII, 1, 2. Symp. II, 11: ἐφοβοῦντο μὴ τι πάθῃ. ubi cf. Bornemann. Saepissime sic inprimis post timendi verba Thuc., veluti V, 14. 44. 46. 50. 52. 61. 71. Nec probaverim quod A. B. et vett. edd. offerunt, κατακόψει, quod etsi non magno discrimine legeretur (cf. Herm. ad Soph. Aj. 272.), tamen aoristus rem uno quasi ictu peragendam significans hic satis aptus videtur.

Ἀρταγέρσην] Cf. Plut. Art. 9.

26. τὸ ἀμφ' ἐκ. στ.] Erant haud dubie regis ὁμοτράπεζοι.

παίει] E. Diod. XIV, 23. et Plut. Art. 11, qui Ctesiae narratio- nem retulit, apparet παίειν hic esse jaculando ferire. Cf. Cyr. VI, 4, 18. VII, 1, 34. Hanc Cyri προπέτειαν solam impedivisse quo minus Graeci omnes Persas vincerent monet Isocr. ad Phil. 37 f.

τιτρώσκει διὰ τοῦ θώρακος, ὡς φησὶ Κτησίας ὁ ἱατρὸς
 27 καὶ ἰᾶσθαι αὐτὸς τὸ τραῦμά φησι. Παίοντα δ' αὐτὸν
 ἀκοντίζει τις παλτῶ ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν βιαίως· καὶ ἐν-
 ταῦθα μαχόμενοι καὶ βασιλεὺς καὶ Κῦρος καὶ οἱ ἀμφ' αὐ-
 τοὺς ὑπὲρ ἑκατέρου, ὅπόσοι μὲν τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀπέ-
 θανον Κτησίας λέγει· παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν· Κῦρος δὲ αὐ-
 τὸς τε ἀπέθανε καὶ ὀκτὼ οἱ ἄριστοι τῶν περὶ αὐτὸν ἔκειντο
 28 ἐπ' αὐτῷ. Ἀρταπάτης δὲ ὁ πιστότατος αὐτῷ τῶν σκη-
 πτούχων θεράπων λέγεται, ἐπειδὴ εἶδε πεπτωκότα Κῦρον,
 29 καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου περιπесεῖν αὐτῷ. Καὶ οἱ
 μὲν φασὶ βασιλέα κελεῦσαι τινὰ ἐπισφάξαι αὐτὸν Κύρῳ·
 οἱ δέ, ἑαυτὸν ἐπισφάξαι, σπασάμενον τὸν ἀκινάκην· εἶχε
 γὰρ χρυσοῦν, καὶ στρεπτὸν δὲ ἐφόρει καὶ ψέλλια καὶ τὰ
 ἄλλα ὥσπερ οἱ ἄριστοι τῶν Περσῶν· ἐτετίμητο γὰρ ὑπὸ
 Κῦρον δι' εὐνοίαν τε καὶ πιστότητα.

ἱατρὸς καὶ] Buttm. ἱατρός, ὃς καὶ conjecit. Sed ita αὐτὸς vix ferri possit. Equidem laxiore junctura non offendor. Hell. VI, 1, 4. (13.): οὐκ ἤδη ἀνέγκλητος ἂν δικαίως εἴη ἐν τῇ πατρίδι, ἢ σε τιμᾷ καὶ σὺ πραττεῖς τὰ κράτιστα. Cf. Cyr. VII, 2, 27. Thuc. VII, 29. et supra ad I, 1, 2.

μαχόμενοι] Hoc nullam offensionem haberet, si pro ὅπόσοι — λέγει sequeretur: βασιλεὺς μὲν τοσούτους ἀπώλεσεν ὁπόσους Κτησίας λέγει. Herod. IX, 40: δύο ἡμέρας διέτριψαν οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι. Cf. infra II, 2, 8. Hell. II, 1, 4. Thuc. IV, 73. Matth. 562, n. Buttm. §. 132. n. 4. et ad II, 4, 1. Nunc mutata structura nominativos absolutos habemus. Similiter Thuc. III, 34: ὁ δὲ προσκαλεσάμενος ἐς λόγους Ἰππίαν — ὁ μὲν (Ἰππίας) ἐξῆλθε παρ' αὐτόν, ὁ δ' ἐκείνον — ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν. Cf. Hell. IV, 1, 24. Cyr. V, 4, 34. Matth. §. 562. 1. Buttm. §. 132. n. 1. De re Diod. XIV, 24: ἀνηρεθῆσαν τῶν τοῦ βασιλέως πλείους τῶν μυρίων πεντακισχιλίων· ὧν τοὺς πλείστους ἀνεῖλον οἱ μετὰ Κλεάρχου ταχθέντες Λακεδαιμόνιοί τε καὶ μισθοφόροι· ἐκ δὲ θατέρου μέρους, τῶν Κύρου στρατιωτῶν ἔπeson περὶ τρισχιλίους· τῶν δὲ Ἑλλήνων φασὶν ἀνηρεθῆναι μὲν οὐδένα, τραυθῆναι δὲ ὀλίγους.

ἑκατέρου — ἀπέθανον] Et. F. V. Y. ἑκατέρων — ἀπέθνησκον.

παρ' ἐκείνῳ γὰρ ἦν] Sic etiam Plut. Art. 11, 12. Fallunt igitur qui Ctesiam in hac deum pugna a Persis captum tradunt.

ἔκειντο] interfecti. Hom. II. XVIII, 20: κεῖται Πάροχος· νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται. Cf. Soph. Antig. 1174. (1159.) et Aelian. V, H. XII, 21. Sic etiam Latini, Corn. Nep. Thrasylb. II, 6: neminem jacentem veste spoliavit.

29. ἐπισφάξαι] F. ἐπισφάξασθαι. Thuc. I, 33: ἢ κακῶσαι ἡμᾶς ἢ σφᾶς αὐτοὺς βεβαιώσασθαι. ubi tamen oppositio est. Cf. ad V, 6, 17. Simile factum narrat Cyr. VII, 3, 15.

CAPUT IX.

Κῦρος μὲν οὖν οὕτως ἐτελεύτησεν, ἀνὴρ ὢν Περ- 1
 σῶν τῶν μετὰ Κῦρον τὸν ἀρχαῖον γενομένων βασιλικώτα-
 τός τε καὶ ἄρχειν ἀξιωτάτος, ὥς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται
 τῶν Κῦρου δοκούντων ἐν πείρᾳ γενέσθαι. Πρῶτον μὲν 2
 γὰρ παῖς ἔτι ὢν, ὅτε ἐπαιδεύετο καὶ σὺν τῷ ἀδελφῷ καὶ
 σὺν τοῖς ἄλλοις παισὶ, πάντων πάντα κράτιστος ἐνομίζετο.
 Πάντες γὰρ οἱ τῶν ἀρίστων Περσῶν παῖδες ἐπὶ ταῖς βασι- 3
 λέως θύραις παιδεύονται· ἐνθα πολλὴν μὲν σωφροσύνην
 καταμάθοι ἂν τις, αἰσχρὸν δ' οὐδὲν οὔτε ἀκοῦσαι οὔτ' ἰδεῖν
 ἐστι. Θεῶνται δ' οἱ παῖδες καὶ τοὺς τιμωμένους ὑπὸ βα- 4
 σιλέως καὶ ἀκούουσι, καὶ ἄλλους ἀτιμαζομένους· ὥστ' εὐ-
 θὺς παῖδες ὄντες μανθάνουσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι.
 Ἐνθα Κῦρος αἰδημονέστατος μὲν πρῶτον τῶν ἡλίκων ἐδόκει 5
 εἶναι, τοῖς τε πρεσβυτέροις καὶ τῶν ἑαυτοῦ ὑποδεεστέρων
 μᾶλλον πείθεσθαι· ἔπειτα δὲ φιλιππότατος καὶ τοῖς ἱπ-
 ποῖς ἄριστα χρῆσθαι. Ἐκρινον δ' αὐτὸν καὶ τῶν εἰς τὸν

Cap. IX. §. 1. παρὰ πάντων] Sic παρὰ cum passivo legitur Cyr. VI, 1, 42: τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα. Cf. ib. V, 5, 9. et Mem. I, 6, 14.

2. πρῶτον μὲν] His respondet ἐπεὶ δὲ §. 6.

παῖς ἔτι ὢν] F. ἔτι π. ὢν. Sed v. IV, 8, 25.

πάντων πάντα] Hujus παρονομασίας (annominationis Quinctil. IX, 3, 66.) f. παρηγήσεως apud utriusque linguae scriptores exempla sunt frequentissima. Cf. II, 5, 7. 6, 7. IV, 5, 3. et Lobeck. ad Soph. Aj. 865.

3. Πάντες — παιδεύονται] V. Cyr. I, 2, 3 ff. cl. VII, 5, 85. VIII, 8, 13 f. VIII, 1, 16 ff. Θύρας esse aulam regiam, quae hodieque a Turcīs porta vocatur, notum est.

4. εὐθύς] Cf. II, 6, 16. IV, 7, 2. Matth. §. 557. 3.

μανθάνουσιν ἄρχειν] regis exemplo.

5. αἰδ. μὲν πρῶτον] Expectabam πρῶτον μὲν αἰδ. Sed simili anacoluthia Thuc. VIII, 48: ὑποτείνοντος αὐτοῦ καὶ Τισσαφέρην μὲν πρῶτον, ἔπειτα δὲ βασιλέα φίλον ποιήσιν.

ἡλίκων] Et. F. H. S. V. Y. et Brod. libri ἡλικιωτῶν, quod interpretamentum putat Zeun., cum Hesych. ἡλιξ interpretetur ἡλικιωτής.

καὶ τ. ἑ. ὑ. μᾶλλον] magis quam vel ii qui se inferiores essent.

φιλιππότατος — χρῆσθαι] Repete ἐδόκει. Idem de Cyro majore praedicat Cyr. VIII, 3, 25. Strab. XV, 3. p. 327: ἀπὸ δὲ πέντε ἑτῶν ἕως τετάρτου καὶ εἴκοσι (Herod. I, 136: μέχρι εἰκοσαέτεος) παιδεύονται τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν καὶ ἐππάζεσθαι καὶ ἀληθεύειν.

ἐκρινον] οἱ Κῦρου δοκῦντες ἐν πείρᾳ γενέσθαι.

πόλεμον ἔργων, τοξικῆς τε καὶ ἀκοντίσεως, φιλομαθέστα-
 6 τον εἶναι καὶ μελετηρότατον. Ἐπεὶ δὲ τῇ ἡλικίᾳ ἔπρεπε,
 καὶ φιλοθηρότατος ἦν, καὶ πρὸς τὰ θηρία μέντοι φιλο-
 κινδυνότατος. Καὶ ἄρκτον ποτὲ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρε-
 σεν, ἀλλὰ συμπεσὼν κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου· καὶ τὰ
 μὲν ἔπαθεν, ὧν καὶ τὰς ὠτειλὰς φανερὰς εἶχε, τέλος δὲ
 κατέκτανε· καὶ τὸν πρῶτον μέντοι βοηθήσαντα πολλοῖς
 μακαριστὸν εἶναι ἐποίησε.

7 Ἐπεὶ δὲ κατεπέμφθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς σατράπης Λυ-
 δίας τε καὶ Φρυγίας τῆς μεγάλης καὶ Καππαδοκίας, στρα-
 τηγὸς δὲ καὶ πάντων ἀπεδείχθη οἷς καθήκει εἰς Καστωλοῦ
 πεδίου ἀθροίζεσθαι, πρῶτον μὲν ἐπέδειξεν αὐτὸν ὅτι περὶ
 πλείστου ποιοῖτο, εἴ τῳ σπείσαιτο καὶ εἴ τῳ συνθοῖτο καὶ
 8 εἴ τῳ ὑπόσχοιτό τι, μηδὲν ψεύδεσθαι. Καὶ γὰρ οὖν ἐπί-

6. *Ἐπεὶ δὲ τῇ ἡλ. ἔπρεπε*] Licebat hoc a quo ephebi facti erant.
 Cyr. I, 2, 9 ff. *Zeun.*

τοξικῆς] Artium nominibus articulus addi non solet. Cf. Cyr. VIII, 1, 34. 3, 25. Heindorf. ad Plat. Soph. §. 109. p. 442. Eo-
 dem modo *τοξικῆς καὶ — πελταστικῆς* Plat. Legg. VII, 17. p. 813. e.

τὰ μὲν ἔπαθεν] i. e. *vulnera accepit*. Oppositionis concinnitas in seqq. requireret: *τὰ δὲ ἐποίησεν*. Sed variata est oratio sensus causa. Cf. I, 10, 3, 7. II, 1, 7. 2, 11. 5, 17.

κατέκτανε] Sic V. et Suid. Quod A. B. E. Et. F. G. H. et edd. vett. habent *κατέκτανε* poeticum putant; fortasse injuria.

μακαριστὸν εἶναι] Et. *μακαρίστατον*, ex quo Schn. *μακαριστότατον* fecit. *Εἶναι* etiam ab E. F. omissum profecto non desideres. Cyr. VII, 2, 6: *παρεσκευαζόμενῃ ἐγὼ ὑμᾶς — πᾶσι Χαλδαίοις μακαριστοὺς ποιῆσαι*. Neque tamen propterea ejiciendum videtur. Caeterum de donis cogitandum esse sponte patet.

7. *σατράπης*] V. ad 1, 2.

στρατηγὸς δὲ καὶ] Leg. videtur καὶ *στρ. δέ*, quoniam καὶ ad *στρατηγὸς* pertinet. Cf. I. I.

σπείσαιτο — συνθοῖτο] Proprie *σπονδαί* inimicitias et bella componunt; *συνθῆκαι* amicitias societatemque certis conditionibus paciscuntur. De forma *τιθοῖτο* v. Butt. §. 95. b. III, 4. Matth. §. 208, 2. cl. III, 4, 1. 34. IV, 2, 13. Mem. III, 8, 10. Cyr. VI, 1, 10. Sic mox §. 10. *προοῖτο*, ut Demosth. Mid. 58. c. p. 582. Caeterum haec laus in Cyro tanto major videatur necesse est quanto magis hac quidem aetate reliqui Persae perfidia excelebant. Cf. I, 6, 6 ff. II, 2, 8 ff. 3, 27 ff. 4, 2. 5, 31 ff. IV, 4, 6. 18. et Bornemann. de Cyr. epil. p. 55 f.

8. *Καὶ γὰρ οὖν*] Proprie est *etenim sane*. V. Soph. Antig. 489. (485). Sed saepe γὰρ redit ad brevem quae reticetur sententiam hujusmodi: *ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει (εἶχε) φανερόν*. Plerumque καὶ γὰρ οὖν in ejusmodi locis verbi potest igitur, itaque. Cf. I, 9,

στενον μὲν αὐτῷ αἱ πόλεις ἐπιτρεπόμεναι, ἐπίστευον δ' οἱ ἄνδρες· καὶ εἴ τις πολέμιος ἐγένετο, σπείσασθαι Κύρου ἐπίστευε μηδὲν ἂν παρὰ τὰς σπονδὰς παθεῖν. Τοιγαροῦν 9 ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπόλεμισε, πᾶσαι αἱ πόλεις ἐκοῦσαι Κυρον εἶλοντο ἀντὶ Τισσαφέρνους πλὴν Μιλησίων· οὗτοι δέ, ὅτι οὐκ ἤθελε τοὺς φεύγοντας προέσθαι, ἐφοβοῦντο αὐτόν. Καὶ γὰρ ἔργῳ ἐπεδείκνυτο καὶ ἔλεγεν ὅτι οὐκ ἂν 10 ποτε προοῖτο, ἐπεὶ ἅπαξ αὐτοῖς φίλος ἐγένετο, οὐδ' εἰ ἔτι μὲν μείους γένοιτο, ἔτι δὲ καὶ κάκιον πράξειαν. Φανε- 11 ρὸς δ' ἦν καὶ εἴ τις τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν ποιήσειεν αὐτὸν νικᾶν πειρώμενος· καὶ εὐχὴν δέ τινες αὐτοῦ ἐξέφερον ὥς εὖχοιτο τοσοῦτον χρόνον ζῆν ἕστε νικῶν καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς ποιῶντας ἀλεξόμενος. Καὶ γὰρ οὖν πλεῖ- 12 στοι δὴ αὐτῷ ἐνὶ γε ἀνδρὶ τῶν ἐφ' ἡμῶν ἐπεθύμησαν καὶ

12. 17. II, 6, 13. V, 8, 17. VII, 6, 37. Quomodo explicandi sint loci Cyr. IV, 5, 29. et Plat. de rep. VI. p. 495. d. facile assequaris. Fere eadem est ratio particularum τοιγαροῦν §. 9. 15. II, 6, 20. Soph. Phil. 341. Aristot. Polit. II, 6, 22.

ἐπιτρεπόμεναι] ejus fidei et imperio se committentes, f. cum — se committerent. Cf. I, 1, 6. 9, 9. 12. Male Leoncl.: quae erant ejus curae creditae. Ita enim articulus post πόλεις addendus erat.

οἱ ἄνδρες] Repete ἐπιτρεπόμενοι. Caeterum οἱ ἄνδρες civitatibus oppositi sunt singuli homines, non milites.

9. αἱ πόλεις] Ionicae. V. ad I, 1, 6. Hell. III, 1, 3.

οὗτοι δέ] V. ad I, 1, 7.

10. καὶ ἔλεγε] Concinnius foret καὶ λόγῳ ἀπεφαίνετο. Similiter Mem. IV, 4, 1 καὶ ἔργῳ ἐπεδείκνυτο, et §. 5. καὶ ἔλεγε δέ.

προοῖτο] αὐτούς.

αὐτοῖς φίλος] E. F. φίλος αὐτοῖς.

ἔτι δὲ καὶ] Καὶ om. A. B. G. δὲ καὶ E. F. V.

11. χρόνον ζῆν] Suid. in ἀλεξόμενον habet ὑπερζῆν, omisso χρόνον, et καὶ post νικῶν non agnoscit, probante utrumque Porfeno.

ἕστε νικῶν] quoad vicisset. Nam νικᾶν saepe vim praeteriti habet. V. ad I, 10, 4. De participio v. Matth. §. 555. cl. I, 9, 24. II, 3, 23. 6, 17. Mem. II, 6, 35. Ages. IX, 7: νικῶν δὲ τὴν μὲν πατρίδα καὶ τοὺς ἐταίρους εὐεργειῶν, τοὺς δὲ ἀντιπάλους τιμωρούμενος.

12. ἐνὶ γε ἀνδρὶ] Ita singuli universitati alicui opponuntur. Nam, ut recte ait Weisk., non dubitat scriptor parem integritatem et sanctitatem tribuere universis civitatibus, v. c. Lacedaemoniis. Cyr. VIII, 2, 15: ἐξὸν αὐτῷ θησαυροὺς χρυσοῦ πλείστους ἐνὶ γε ἀνδρὶ ἐν τῷ οἴκῳ καταθέσθαι. Cf. infra §. 22. Aeschyl. Pers. 325. Soph. Trach. 460. Thuc. I, 80. Arrian. exp. I, 12, 6.

τῶν ἐφ' ἡμῶν] aequalium nostrorum. Matth. §. 584. Cf. Hell. III, 4, 16: (μάχη) οἷα οὐκ ἄλλη τῶν γ' ἐφ' ἡμῶν. Usitatus κατ' ἡμᾶς.

χρήματα καὶ πόλεις καὶ τὰ ἑαυτῶν σώματα προσ-
σθαι.

- 13 Οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτ' ἂν τις εἴποι ὥς τοὺς κακούρ-
γους καὶ ἀδίκους εἶα καταγελαῖν, ἀλλ' ἀφειδέστατα πάν-
των ἐτιμωρεῖτο. Πολλάκις δ' ἦν ἰδεῖν παρὰ τὰς στιβο-
μένας ὁδοὺς καὶ ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὀφθαλμῶν στερου-
μένους ἀνθρώπους· ὥστε ἐν τῇ Κύρου ἀρχῇ ἐγένετο καὶ
14 ὅποι τις ἤθελεν, ἔχοντι ὅ τι προχωροίη. Τοὺς μέντοι γε
ἀγαθοὺς εἰς πόλεμον ὠμολόγητο διαφερόντως τιμᾶν. Καὶ
πρῶτον μὲν ἦν αὐτῷ πόλεμος πρὸς Πεισίδας καὶ Μυσούς.

13. καταγελαῖν] Buttm. ad Demosth. Mid. 41. p. 84. monet „non raro absolute poni hoc verbum, h. e. ita ut derisionis vis maneat quidem, non autem contra certam personam dirigatur, sed ad rem et eventum potius; quamquam semper sint etiam personae ad quas irrisio illa potissimum, vel solummodo etiam, spectet.” Hic de Cyro cogitabis. Cf. II, 4, 4. et Mem. II, 6, 12: τοιαῦτα — ἐκάστῳ ἐπάδειν οἷα μὴ νομιεῖ ἀκούων τὸν ἐπαινοῦντα καταγε-
λῶντα λέγειν.

ἦν ἰδεῖν —] De hac suppliciorum apud Persas crudelitate, quae hodieque apud orientales obtinet, Hutch. confert Curt. V, 5, 6. Diod. XVII, 69. Justin. XI, 14. Ammian. XXVII, 12. XXX, 8.

ἐν τῇ τοῦ Κ. ἀρχῇ] Τοῦ ab E. Et. F. G. et vett. omissum delevi, quoniam articulus hac collocatione nomini proprio addi non solet. Cf. Fischer. ad Aeschin. de morte 19. p. 160.

ἐγένετο] Cyr. VIII, 1, 15: τῷ Κύρῳ ἐγένετο ὀλίγοις διαλεγο-
μένῳ μηδὲν τῶν οἰκείων ἀτημελήτως ἔχειν. Similiter εἶναι licere
significare notum est. V. ind. in v.

ὅποι] E. F. ὅπη. „Ποῖ et ὅποι notant motum qui sit versus aliquem locum; πῇ autem et ὅπη simul et motum talem, et quietem isto in loco, quo quis tendit, significant.” Herm. ad Viger. p. 789.

ὅτι προχωροίη] quidquid commodum esset. Nam a latronibus tutus erat. Weisk. Sic jam Leoncl.: quidquid tandem secum ipsi gestare commodum esset, ut ex ἔχοντι, quod foret non spoliatum, ἔχειν ad προχωροίη repetendum esset. Sed vereor ut προχωρεῖν hanc interpretationem admittat. Diversi sunt enim loci Cyr. I, 2, 4. III, 2, 29. Equidem cum Schn. explico: si haberet cur iter faceret, si ei iusta itineris causa esset.

14. μέντοι γε] E. F. Y. γε μέντοι. Sed hic ordo tantum ibi videtur locum habere posse ubi verbum praecedit cuius vis voce γέ augeri possit: quod secus est in articulo. V. II, 3, 9. III, 1, 27. VI, 3, 17. Hell. VI, 5, 5. Hier. IX, 1. Soph. Philoct. 93. Hermann. ad Viger. p. 842 f. Hinc nunquam οὐ γε μέντοι, saepissime οὐ μέντοι γε reperias.

Πεισίδας καὶ Μυσούς] V. ad 1, 11.

Στρατευόμενος οὖν καὶ αὐτὸς εἰς ταύτας τὰς χώρας, οὓς
 ἐώρα ἐθέλοντας κινδυνεύειν, τούτους καὶ ἄρχοντας ἐποίει
 ἥς ἡκατεστρέφετο χώρας καὶ ἄλλοις δώροις ἐτίμα· ὥστε 15
 φαίνεσθαι τοὺς μὲν ἀγαθοὺς εὐδαιμονεστάτους, τοὺς δὲ
 κακοὺς δούλους τούτων ἀξιοῦν εἶναι. Τοιγαροῦν πολλή
 ἦν ἀφθονία αὐτῷ τῶν ἐθέλόντων κινδυνεύειν ὅπου τις
 οἶοιτο Κύρον αἰσθήσεσθαι.

Εἰς γε μὴν δικαιοσύνην εἴ τις αὐτῷ φανερὸς γένοιτο 16
 ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, περὶ παντὸς ἐποιεῖτο τούτους
 πλουσιωτέρους ποιεῖν τῶν ἐκ τοῦ ἀδίκου φιλοκερδούντων. 17
 Καὶ γὰρ οὖν ἄλλα τε πολλὰ δικαίως αὐτῷ διεχειρίζετο καὶ
 στρατεύματι ἀληθινῷ ἐχρήσατο. Καὶ γὰρ στρατηγοὶ καὶ

καὶ αὐτός] *Kaí offendit. Nisi delendum est, explicandum vide-*
tur: non solum milites misit, sed etiam ipse —.

ἔπειτα δέ καὶ ἄλλοις] *Ἐπειτα δέ receperunt ex E. Et. F. H.*
Solum ἔπειτα habent V. Y. Sed cum ἔπειτα (δέ) h. l. non aptum
fit ac praegressum πρῶτον μὲν oppositum enunciatum promittat,
suspicio a verbis ἔπειτα δέ post ἐτίμα novam incepisse enuntia-
tionem, qua de eorum qui in Mileto obsidendo Cyrum adjuvis-
sent praemiis expositum fuerit. Pro ἄλλοις F. V. Y. ἄλλη.

15. ἀξιοῦν] *Sic E. F. S. Y. V. qui tamen αὐτῷ praemittit, quod*
vulgari lect. ἀξιοῦσθαι aptum foret.

αὐτῷ] *Receptum ex B. E. Et. F. G. et Brod. codd. (Junt. οὐ τῷ*
Cast. et Hal. οὕτω.) Quod Weisk. monet dicendum fuisse po-
tius: ἀφθονία Κύρῳ — οἶοιτο αὐτόν —: cum ambiguitas oriri
non posset, nomen posteriore loco ponere licebat, quod ibi in-
signem quandam vim habet. Cf. §. 31. et II, 6, 8.

16. Εἰς γε μὴν δικ.] *Refer ad ἐπιδείκνυσθαι: si quem animadver-*
tisset sedulo operam dare ut ostenderet quam justus esset.
Proprie εἰς δικ. est: quod attinet ad justitiam. Sic Cyr. VIII,
8, 6: εἰς γε μὴν [δή] χρήματα τῇδε ἀδικώτεροι. Oec. XIX, 12:
τί ἂν ἀποδοκιμάσαις εἰς τὰς ἄλλας φυτείας. Zeun. Cf. II, 6,
30. et Matth. §. 578. Inepte Hutch. ad ἐπιδείκνυσθαι intelligit
τὴν ἑαυτοῦ δικαιοσύνην. Est absolute positum: se ostentare, ut
in Aeliani loco V. H. IX, 36: ψάλτης Ἀντιγόνῳ ἐπεδείκνυτο.

τούτους] *V. ad I, 4, 8.*

ἐκ τοῦ ἀδίκου] *injusta ratione, μετὰ ἀδικίας (II, 6, 18.) f.*
ἀδίκως. Sic §. 19. et Hell. VI, 5, 16. ἐκ τοῦ δικαίου. Oec. VII, 15.
ἐκ τοῦ καλοῦ τε καὶ δικαίου. Cyr. VIII, 8, 18. ἐξ ἀδίκου. Cf. Dor-
vill. ad Charit. p. 247. et Matth. §. 574. Τῶν φιλοκερδούντων re-
solvat: ἢ οἱ φιλοκερδοῦντες ἦσαν. Ad sententiam cf. Agel. XI, 3.
 17. αὐτῷ] *non ab ipso, sed (dat. commodi) ipsi. Non enim agi-*
tur de Cyri, sed de aliorum justitia. Weisk.

ἀληθινῷ] *Hoc v., ut opinor, idem est quod δίκαιος et opponi-*
tur τῷ ἐξαπατητικῷ καὶ πλεονεκτικῷ. Cyr. I, 6, 33: διδάσκειν
τοὺς παῖδας — ἀληθεύειν καὶ μὴ ἐξαπατᾶν [μηδὲ κλέπτειν] καὶ μὴ
πλεονεκτεῖν. Leoncl.: qui vere dici exercitus mereretur;

λοχαγοὶ οὐ χρημάτων ἕνεκα πρὸς ἐκεῖνον ἔπλευσαν, ἀλλ' ἐπεὶ ἔγνωσαν κερδαλεώτερον εἶναι Κύρῳ καλῶς πειθαρχεῖν
 18 ἢ τὸ κατὰ μῆνα κέρδος. Ἀλλὰ μὴν εἴ τις γέ τι αὐτῷ προ-
 τάξαντι καλῶς ὑπηρετήσκειν, οὐδενὶ πώποτε ἀχάριστον
 εἶασε τὴν προθυμίαν. Τοιγαροῦν κράτιστοι δὴ ὑπηρεταί
 19 παντὸς ἔργου Κύρῳ ἐλέχθησαν γενέσθαι. Εἰ δέ τινα ὀρώη
 δεινὸν ὄντα οἰκονόμον ἐκ τοῦ δικαίου καὶ κατασκευάζοντά
 τε ἧς ἄρχοι χώρας καὶ προσόδους ποιοῦντα, οὐδένα ἂν
 πώποτε ἀφείλετο, ἀλλὰ ἀεὶ πλείω προσεδίδου· ὥστε καὶ
 ἡδέως ἐπόνουν καὶ θαρσάλέως ἐκτῶντο, καὶ ἃ πέπατο αὐ-
 τὶς, ἥκιστα Κύρον ἔκρυπτεν· οὐ γὰρ φθονῶν τοῖς φανε-
 ρῶς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς
 20 τῶν ὑποκρυπτομένων χρήμασι. Φίλους γε μὴν ὅσους
 ποιήσαιο καὶ εὖνους γνοίη ὄντας καὶ ἱκανοὺς κρίνειε συ-
 νεργοὺς εἶναι ὃ τι τυγχάνοι βουλόμενος κατεργάζεσθαι,

Hutch.: *qualis esse debet*, non propter stipendia militans, sed obedientia; Zeun.: *firmissimus et fidelissimus*; Halbk.: *auf das er sich verlassen konnte*.

ἐχρήσατο] Hunc aoristum ut explices, statuendum videtur χρῆσθαι similiter ut χιᾶσθαι proprie fuisse: *ad usum sibi comparare*. Cf. IV, 1, 22. V, 1, 16. 4, 9. et ad I, 3, 18.

Κύρῳ] Concinnius τὸ praefixum fuisset.

18. τίς γέ τι] Sic Et. G. Vulgo τίς γέ τοι.

19. κατασκευάζοντα] Schn. εὖ vel καλῶς excidisse suspicatur. Injuria. Oec. IV, 16: κατασκευάζειν — ἄριστος εἶναι ἔφη χώραν. Ib. §. 17: χώρας ἐνεργοὺς ποιεῖν καὶ κατασκευάζειν. Similiter οἰκεῖσθαι usurpatur Cyr. IV, 5, 42. Tironum causa moneo κατασκευάζοντα et προσόδους ποιοῦντα particulis τέ — καὶ ita conjuncta esse ut in unam notionem coaluerint, quae praegresso καὶ verbis δεινὸν ὄντα οἰκονόμον annectitur. Cf. IV, 4, 2. Thuc. VII, 1. Agriculturam summopere a Persarum regibus adjutam esse docet Oec. IV, 8 ff.

ἧς ἄρχοι χώρας] Matth. §. 474. Buttm. §. 130, 2.

ἀφείλετο] Intelligendum videtur τὸ. De particula ἂν v. ad 5, 2.

ἀλλὰ ἀεὶ] Sic A. B. E. F. V. Y. ἀλλὰ καὶ ἀεὶ Et. Vulgo ἀλλὰ καί.

καὶ ἃ π. αὐτὶς] Cum fuerit quem αὐτὸς offenderet, cf. I, 1, 7. Mem. II, 1, 13.

ἐκρυπτεν] Ut fieri solebat. Cf. Herod. VII, 28.

φίλους] Non puto pendere a θεραπεύειν: ita enim articulus vix abesse possit: sed cum ὅσους ποιήσαιο jungens ita explico ac si ante ὁμολογεῖται additum esset τούτους.

ὅτι τυγχάνει] i. e. τούτου ὃ τι τ. Cf. III, 1, 21. IV, 5, 14. V, 1, 8. et de auth. p. 26. n. 71. Pro τυγχάνει cum Schaef. scripti τυγχάνοι. Cf. ad I, 1, 5.

ὁμολογεῖται πρὸς πάντων κράτιστος δὴ γενέσθαι Θερα-
πεύειν. Καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο οὐπερ αὐτὸς ἔνεκα φίλων 21
ᾤετο δεῖσθαι, ὥς συνεργοὺς ἔχοι, καὶ αὐτὸς ἐπειρᾶτο συ-
νεργὸς τοῖς φίλοις κράτιστος εἶναι τούτου ὅτου ἕκαστον αἰ-
σθάνοιτο ἐπιθυμοῦντα.

Δῶρα δὲ πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἰς γε ἀνὴρ [ῶν] ἐλάμ- 22
βανε διὰ πολλά· ταῦτα δὲ πάντων δὴ μάλιστα τοῖς φίλοις
διεδίδου, πρὸς τοὺς τρόπους ἑκάστου σκοπῶν καὶ ὅτου
μάλιστα ὁρᾷ ἕκαστον δεόμενον. Καὶ ὅσα τῷ σώματι αὐ- 23
τοῦ κόσμον πέμποι τις ἢ ὥς εἰς πόλεμον ἢ ὥς εἰς καλλω-
πισμόν, καὶ περὶ τούτων λέγειν αὐτὸν ἔφασαν ὅτι τὸ μὲν
ἑαυτοῦ σῶμα οὐκ ἂν δύναίτο τούτοις πᾶσι κοσμηῆσαι, φί-
λους δὲ καλῶς κεκοσμημένους μέγιστον κόσμον ἀνδρὶ νο-
μίζοι. Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα νικᾷν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα 24
οὐδὲν θαυμαστόν, ἐπειδὴ γε καὶ δυνατώτερος ἦν· τὸ
δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ περιεῖναι τῶν φίλων καὶ τῷ προθυμεῖσθαι
χαρίζεσθαι, ταῦτα μᾶλλον ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαστὰ εἶναι.
Κῦρος γὰρ ἔπεμπε βίκους οἴνου ἡμιδεεῖς πολλάκις, ὁπό- 25
τε πάνυ ἡδὺν λάβοι, λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου

21. αὐτὸ τοῦτο — εἶναι] Duae dictiones αὐτὸ τοῦτο ἐπειρᾶτο et
ἐπειρᾶτο συνεργὸς εἶναι conflatae sunt. V. de auth. p. 56 f. De
re cf. Cyr. II, 4, 10.

22. εἰς γε ἀνὴρ ῶν] F. ῶν post γέ habet, in A. sub linea ab aliena
manu additum est. Atque delendum esse recte suspicari videtur
Lion. Cf. ad §. 12.

διὰ πολλά] multis de causis. De venat. V, 26: βλέπει οὐκ
ὁξὺν διὰ πολλά. De re cf. Cyr. VIII, 2, 6.

τοὺς τρόπους] Sic pro τὸν τρόπον E. Et. F. H. S. V. Y. Agef.
I, 6: ἀπὸ τῶν ἔργων καὶ τοὺς τρόπους αὐτοῦ κάλλιστα νομίζω κα-
ταδήλους ἔσεσθαι. Cf. Symp. VIII, 13. Aristoph. Nub. 88. Cae-
terum si scriptor concinnitatem sectatus esset, dicere debebat aut:
πρὸς τοὺς τρόπους ἑκάστου σκοπῶν καὶ ὅτου μάλιστα ἕκαστος
δέοιτο ὁρῶν, aut: ὅτι ἑκάστῳ τοὺς τρόπους σκοπῶν νομίζοι ἡδι-
στον καὶ ὅτου κ. τ. λ.

23. κοσμηῆσαι] Ex Et. et Steph. conjectura pro κοσμηθῆναι rec. Zeun.
Caeterum hic quoque nostrum Cyrum Cyri majoris (Socratici)
imitatorem vides. V. Cyr. VIII, 2, 7 ff. 3, 3 f. cl. V, 1, 27. VIII,
4, 31.

24. τῇ ἐπιμελείᾳ] Idem de Cyro majore praedicat Cyr. VIII, 2, 13.

25. πολλοῦ χρόνου] Agef. II, 23: νομιζόντων οὐδ' ἂν ἐξελεῖν Λακε-
δαιμονίους πολλοῦ χρόνου ἐκ τῆς αὐτῶν. Cf. ad I, 7, 18.

- τούτου ἡδίοι οἶνω ἐπιτύχοι· τοῦτον οὖν σοι ἔπεμψε καὶ
 δεῖται σου τοῦτον ἐκπιεῖν τήμερον σὺν οἷς μάλιστα φιλεῖς.
 26 Πολλάκις δὲ χῆνας ἡμιβρώτους ἔπεμπε καὶ ἄρτων ἡμίσεα
 καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἐπιλέγειν κελεύων τὸν φέροντα· Τού-
 τοις ἦσθῃ Κύρος· βούλεται οὖν καὶ σὲ τούτων γεύσα-
 27 σθαι. Ὅπου δὲ χιλὸς σπάνιος πάνν εἴη, αὐτὸς δ' ἐδύνατο
 παρασκευάσασθαι διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν ὑπηρέτας καὶ διὰ
 τὴν ἐπιμέλειαν, διαπέμπων ἐκέλευε τοὺς φίλους τοῖς τὰ
 ἑαυτῶν σώματα ἄγουσιν ἵπποις ἐμβάλλειν τοῦτον τὸν χι-
 28 λόν, ὥς μὴ πεινῶντες τοὺς ἑαυτοῦ φίλους ἄγωσιν. Εἰ δὲ
 δὴ ποτε πορεύοιτο καὶ πλεῖστοι μέλλοιεν ὄψεσθαι, προς-
 καλῶν τοὺς φίλους ἐσπουδαιολογεῖτο, ὥς δηλοίῃ οὖς τιμᾶ·
 ὥστε ἔγωγε, ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων πε-
 29 φιλησθαι οὔτε Ἑλλήνων, οὔτε βαρβάρων. Τεκμήριον δὲ
 τούτου καὶ τόδε· παρὰ μὲν Κύρου, δούλου ὄντος, οὐδεὶς

τοῦτον] Spectat illam ipsam quae mitti dicitur vini portionem. Itaque non opus est ut τούτου (v. ad 5, 8.) legatur cum Wyttenbachio. Caeterum hic ipsius nuntii verba proponuntur. Cf. ad I, 3, 14.

τοῦτον ἐκπιεῖν τήμερον] E. F. τήμερον ἐκπιεῖν τοῦτον.

26. Πολλάκις —] Cf. Cyr. VIII, 2, 4. 4, 6: πολλάκις δὲ καὶ τῶν ἀπόντων φίλων ἔστιν οἷς ἑώρα πέμποιτα ταῦτα αὐτὸν οἷς ἦσθεις τύχοι.

27. αὐτὸς δ' ἐδύνατο] Ne quis indicativo optativum (de quo v. ad I, 1, 5.) sequentem offendatur: hic eo modo de quo ad 1, 2. dictum est relativae enuntiationi adjuncta est libera.

διὰ τὴν ἐπιμέλειαν] Leoncl. τὴν τῶν ὑπηρετῶν, alii τὴν ἑαυτοῦ ἐπιμ. intelligunt. Durum est utrumque. Ego interpretor: propter curam qua ei ut principi prospiciebatur.

ὥς — ἄγωσιν] Pro ὥς ἄγοιεν, quae ratio hic ex confusione obliquae et directae orationis explicari potest. V. ad 4, 13. et cf. II, 5, 36.

28. οὖς τιμᾶ] Thuc. IV, 108: πυνθανόμενοι — ἃ παρέχεται — ἐπήροθησαν εἰς τὸ νεωτερίζειν. Cf. ib. c. 128. V, 38, 2. VII, 4, 4. et ad I, 3, 14. 20. De re cf. Cyr. VIII, 3, 20.

ἔγωγε] V. Y. ἐγὼ μὲν γε. Fortasse recte. Cf. ad III, 1, 19.

ἐξ ὧν ἀκούω] ἐκ τούτων ἃ ἀκούω i. e. ὥς τεκμαίρεσθαι ἐκ τούτων ἃ ἀκούω. Thuc. VI, 17: ἐξ ὧν ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι. Plat. Protag. p. 313. c: ἔοικεν — ἐξ ὧν σὺ λέγεις. Cf. Commentatt. meas p. 288. Ἀκούω perfecti vim habet saepe, si de durante et constante fama sermo est, ut etiam nunc aliquis rem audire possit. V. II, 5, 13. 26. III, 2, 34. 3, 16. Matth. §. 504, 2. De re v. de Xenoph. vita p. 13. cl. de auth. p. 6 f.

οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων] Jungo cum οὐδένα.

29. παρὰ μὲν] Ex usitatioris dicendi ratione post μὲν requiras γάρ. V. §. 30 f. et Viger. p. 142. cl. Buttm. §. 138. IV, 6. Matth. 630, 3.

ἀπῆει πρὸς βασιλέα· πλὴν Ὀρόντας ἐπεχείρησε· καὶ οὗ-
τος δὴ ὃν ᾤετο πιστόν οἱ εἶναι, ταχὺ αὐτὸν εὔρε Κύρω
φιλαίτερον ἢ ἑαυτῷ· παρὰ δὲ βασιλέως πολλοὶ πρὸς Κύ-
ρον ἀπῆλθον, ἐπεὶ πολέμιοι ἀλλήλοις ἐγένοντο, καὶ οὗτοι
μέντοι οἱ μάλιστα ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπώμενοι, νομίζοντες
παρὰ Κύρῳ ὄντες ἀγαθοὶ ἀξιοτέρας ἂν τιμῆς τυγχάνειν ἢ
παρὰ βασιλεῖ. Μέγα δὲ τεκμήριον καὶ τὸ ἐν τῇ τελευτῇ 30
τοῦ βίου αὐτῷ γενόμενον ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν ἀγαθὸς καὶ
κρίνειν ὀρθῶς ἐδύνατο τοὺς πιστοὺς καὶ εὖνους καὶ βε-
βαίους. Ἀποθνήσκοντος γὰρ αὐτοῦ πάντες οἱ παρ' αὐ- 31
τὸν φίλοι καὶ συντράπεζοι μαχόμενοι ἀπέθανον ὑπὲρ Κύ-
ρου πλὴν Ἀριαίου· οὗτος δὲ τεταγμένος ἐτύγγανεν ἐπὶ
τῷ εὐωνύμῳ, τοῦ ἱππικοῦ ἄρχων· ὥς δ' ᾗσθετο Κύρον
πεπτωκότα, ἔφυγεν, ἔχων καὶ τὸ στράτευμα πᾶν οὗ
ἡγεῖτο.

CAPUT X.

Ἐνταῦθα δὴ Κύρου ἀποτέμνεται ἡ κεφαλὴ καὶ χεὶρ ἡ 1
δεξιὰ. Βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς

Similiter tamen de venat. V, 31: τεκμήριον δὲ ὡς ἐλαφρόν ἐστι·
ὅταν διαπορεύηται πηδᾶ. Thuc. II, 50: τεκμήριον δέ· τῶν μὲν
τοιούτων ὀρνέθων ἐπίλειψις σαφῆς ἐγένετο. Cf. Demosth. Mid.
10. p. 525.

δούλου ὄντος] Cf. ad 7, 3.

Ὀρόντας] Supra 6, 3 ff. Ὀρόντης, quod hic etiam edidisset,
nisi infra saepius Ὀρόντας legeretur.

καὶ οὗτος δὴ] Orontas. Δὴ pro δέ obtulit F. Cf. ad 7, 9. et
ind. in δὴ et δέ.

αὐτὸν] Eodem modo post relativum infertur αὐτός II, 5, 27.
VI, 2, 9.

πολλοὶ πρὸς Κ. ἀπῆλθον] Oec. IV, 18: παρὰ μὲν Κύρου οὐδείς
λέγεται αὐτομολῆσαι πρὸς βασιλέα, παρὰ δὲ βασιλέως πολλὰι μυ-
ριάδες πρὸς Κύρον. Cf. I, 7, 2. 13. 10, 6. II, 1, 5. Ctes.
Perf. 58.

ἐπεὶ] F. H. ἐπειδή.

31. παρ' αὐτὸν] Schn. οἱ περὶ αὐτόν conjicit. Recte, ut opinor.
Cf. 8, 25. 27. De re cf. Oec. IV, 19.

ἔχων καὶ] Καὶ spectat notionem αὐτός quae in praegressis ineft.
Cap. X. §. 1. Κύρου — δεξιὰ] Cf. III, 1, 17. Plut. Art. 13: ὡς —
κατὰ δὴ τινα νόμον Περσῶν ἡ δεξιὰ χεὶρ (μεθ' ἧς τὸν Ἀρτοξέρξην
ἔβαλεν Ctes. Perf. 58.) ἀπεκόπη καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, (Ἀρ-
τοξέρξης) ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κομισθῆναι καὶ τῆς κόμης
δραξάμενος, οὐσης βαθείας καὶ λασίας, ἐπεδείκνυε τοῖς ἀμφιδοξοῦ-
Xen. Anab.

τὸ Κυρεῖον στρατόπεδον· καὶ οἱ μὲν μετὰ Ἀριαίου οὐκέτι
 ἴστανται, ἀλλὰ φεύγουσι διὰ τοῦ αὐτῶν στρατοπέδου εἰς
 τὸν σταθμὸν ἔνθεν ὠρμηντο· τέτταρες δὲ ἐλέγοντο πα-
 2 ρασάγγαι τῆς ὁδοῦ εἶναι. Βασιλεὺς δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
 τά τε ἄλλα πολλὰ διαρπάζουσι καὶ τὴν Φωκαΐδα τὴν
 Κύρου παλλακίδα τὴν σοφὴν καὶ καλὴν λεγομένην εἶναι
 3 λαμβάνει. Ἡ δὲ Μιλησία [ἡ νεωτέρα] ληφθεῖσα ὑπὸ
 τῶν ἀμφὶ βασιλέα, ἐκφεύγει γυμνὴ πρὸς τῶν Ἑλλήνων
 οἱ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις ὅπλα ἔχοντες, καὶ ἀντιταχ-
 θέντες πολλοὺς μὲν τῶν ἁρπαζόντων ἀπέκτειναν, οἱ δὲ
 καὶ αὐτῶν ἀπέθανον· οὐ μὲν ἔφυγόν γε, ἀλλὰ καὶ ταύτην
 ἔσωσαν καὶ τᾶλλα ὅποσα ἐντὸς αὐτῶν καὶ χρήματα καὶ
 4 ἄνθρωποι ἐγένοντο πάντα ἔσωσαν. Ἐνταῦθα διέσχον

σιν ἔτι καὶ φεύγουσιν. Quod Ctes. ait: αὐτὸς ἀπέτεμε, repugnat
 Plut. 17. Masabatem eunuchum fecisse referens.

οἱ μὲν μετὰ Ἀριαίου] Cf. Diod. XIV, 24. Huic μὲν respondet
 quod in §. 3. inest οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ ἔτυχον ἐν τοῖς σκευοφόροις
 ὅπλα ἔχοντες ἀντιταχθέντες κ. τ. λ.

διώκων εἰσπίπτει] Verbum potiori nomini accommodatum.
 Cf. §. 2. extr. Thuc. VIII, 63: πυθόμενος — Στρομβιχίδην καὶ
 τὰς ναῦς ἀπεληλυθότα ἐθάρσησε. Στρατόπεδον hic est locus ubi
 ὁ ὄχλος καὶ τα σκευοφόρα relicta erant. Cf. §. 17.

τῆς ὁδοῦ εἶναι] F. εἶναι τῆς ὁδοῦ, qui ordo magis placet. De
 genit. cf. ad 4, 5.

2. τά τε ἄλλα πολλὰ] Hoc ex duobus enuntiatis conflatum est: πολλὰ
 διαρπάζουσιν et τὰ ἄλλα διαρπάζουσιν. Odyss. II, 58: τὰ δὲ πολ-
 λὰ κατάνεται, das wird in Menge verzehrt. Cf. VII, 5, 14.
 IV, 3, 7, 8, 19.

τὴν Φωκαΐδα] quam antea Milto dictam Cyrus Aspasiam nomi-
 naverat. De ea cf. Plut. Per. 24. Art. 26. et imprimis Aelian.
 V. H. XII, 1.

3. ἡ Μιλησία] Hujus nomen ignoramus, nisi forte ἡ Μιλησία in
 proprium cessit. Weisk. Sic Andria et Perinthia ap. Terent.
 Andr. prol. 9. Cf. infra V, 2, 29. Verba ἡ νεωτέρα spuria vi-
 dentur. V. de auth. p. 37 f.

γυμνὴ] tantum tunica induta palla rejecta. Demosth. Mid.
 59, c. p. 583: γυμνὸν ἐν τῷ χιτωνίσκῳ γενέσθαι. Cf. interpr.,
 ad Virg. Georg. I, 299.

πρὸς τῶν Ἑλλήνων οἱ] i. e. πρὸς τοὺτους τῶν Ἑλλήνων οἱ. Cf.
 VII, 7, 20. Fuerunt qui conjicerent πρὸς τὸ τῶν Ἑλλ. οἱ, du-
 rius subaudientes μέρος f. στρατεύμα. Mihi in mentem venerat
 πρὸς τῶν Ἑλλ. τοὺς οἱ. Cf. Matth. §. 287. Sed haud scio an
 Xen. ab hac dicendi ratione abstinuerit.

ὅποσα] Sic A. B. Et. F. G. edd. vett. Vulgo ὅσα.

ἐντὸς αὐτῶν — ἐγένοντο] quae ad ipsos venirent, was (sich
 flüchtend) in ihren Bereich kam. Eodem modo ἐντός legitu
 VI, 3, 7. De duplici ἔσωσαν γ. ad I, 1, 2.

ἀλλήλων βασιλεὺς τε καὶ οἱ Ἕλληνες ὥς τριάκοντα στάδια, οἱ μὲν διώκοντες τοὺς καθ' ἑαυτοὺς ὥς πάντας νικῶντες, οἱ δὲ ἀρπάζοντες ὥς ἤδη πάντες νικῶντες. Ὡς δὲ ἦσθον- 5 το οἱ μὲν Ἕλληνες ὅτι βασιλεὺς σὺν τῷ στρατεύματι ἐν τοῖς σκευοφόροις εἶη, βασιλεὺς δ' αὖ ἤκουσε Τισσαφέρ- νους ὅτι οἱ Ἕλληνες νικῶεν τὸ καθ' ἑαυτοὺς καὶ εἰς τὸ πρόσθεν οἴχοιντο διώκοντες, ἐνταῦθα δὴ βασιλεὺς μὲν ἀθροίζει τοὺς ἑαυτοῦ καὶ συντάττεται· ὁ δὲ Κλέαρχος ἐβουλεύετο, Πρόξενον καλέσας, πλησιαίτατος γὰρ ἦν, εἰ πέμποιέν τινας ἢ πάντες ἴοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἀρῆ- ζοντες.

Ἐν τούτῳ βασιλεὺς πάλιν δῆλος ἦν προσιών, ὥς ἐδό- 6 κει, ὀπισθεν. Καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες συστραφέντες παρα- σκευάζονται ὥς ταύτῃ προσιόντος καὶ δεξόμενοι· ὁ δὲ βα-

4. οἱ μὲν — οἱ δὲ] Prius redit ad οἱ Ἕλληνες, posterius ad βασι- λεὺς (καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, quemadmodum §. 7. αὐτοὺς dicitur cum in Τισσαφέρους lateat οἱ σὺν αὐτῷ. Eodem modo ὄντας §. 10. Cf. Thuc. VI, 59. et supra ad I, 2, 27.) Sic saepissime Graeci ὁ μὲν ad propius, ὁ δὲ ad remotius nomen referunt. V. ad Dio- nyf. historiogr. p. 159 f. Sic etiam Latini non raro *hic* — *ille* pro *ille* — *hic* dicunt. Cf. Schelleri Gr. lat. p. 347 f.

ὥς ἤδη πάντες νικῶντες] ac si omnes Persae vicissent, cum qui Graecis oppositi fuerant fugati illorum auxilio magnopere ege- rent. Cf. de auth. p. 48. Νικᾶν saepe perfecti vim habet. V. II, 1, 1. 4. 8. 9. 11. Thuc. VII, 11: μάχη τῇ μὲν πρώτη νικᾶται ὑφ' ἡμῶν.

5. Ὡς δέ] F. H. S. V. Y. ἐπεὶ δέ, quod ex interpretatione ortum videtur. Et. ἐπεὶ δὲ ὥς.

σὺν τῷ στρατεύματι] cum ea exercitus parte cui ipse praeerat. Cf. ad I, 8, 4.

εἰ πέμποιεν] Directa interrogatione aut praesente vel futuro praegresso conjunctivus requireretur. V. ad I, 7, 7. Nunc legi- time usurpatur optativus. Cf. §. 17. VII, 4, 10. Cyr. III, 1, 13. VIII, 3, 8. Odyss. III, 170. Herod. I, 46. V, 42. 67. VI, 35. VIII, 67.

6. καὶ βασιλεὺς] Καὶ praebuerunt Et. F. V. Spectat eo quod etiam Graeci eum aggressuri erant.

ὥς ἐδόκει] Pertinet ad ὀπισθεν. Cf. ad I, 6, 7.

συστραφέντες] Et. F. H. στραφέντες. Sed fortasse verum est συστραφέντες, quamquam convertendi notionem neque hic ne- que de rep. Lacc. XIII, 6. habet. Est enim constipare, conglo- bare aciem, quam probabile est in persequendo solutam fuisse: συσπειρᾶσθαι, συντάττεσθαι. Aciem a Graecis conversam fuisse et sponte intelligitur et verbis παρασκευάζονται — δεξόμενοι significatur.

παρασκευάζονται] Et. F. H. παρεσκευάζοντο.

ὥς ταύτῃ προσιόντος καὶ δεξόμενοι] putantes ex hac parte re- gem aggressurum (v. ind. in ὥς) et ejus impetum excepturi.

σιλεὺς ταύτῃ μὲν οὐκ ἦγεν, ἥ δὲ παρῆλθεν ἔξω τοῦ εὐ-
 νύμου κέρατος, ταύτῃ καὶ ἀπήγαγεν, ἀναλαβὼν καὶ τοὺς
 ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τοὺς Ἑλληνας αὐτομολήσαντας καὶ
 7 Τισσαφέρνην καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Τισσαφέρνης
 ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ διήλασε παρὰ τὸν
 ποταμὸν κατὰ τοὺς Ἑλληνας πελταστάς· διελαύνων δὲ
 κατέκανε μὲν οὐδένα, διαστάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἔπαιον καὶ
 ἠκόντιζον αὐτούς· Ἐπισθένης δὲ Ἀμφιπολίτης ἦρχε τῶν
 8 πελταστῶν καὶ ἐλέγετο φρόνιμος γενέσθαι. Ὁ δ' οὖν
 Τισσαφέρνης ὥς μείον ἔχων ἀπαλλαγείς πάλιν μὲν οὐκ
 ἀναστρέφει, εἰς δὲ τὸ στρατόπεδον ἀφικόμενος τῶν Ἑλ-
 λήνων ἐκεῖ συντυγχάνει βασιλεῖ, καὶ ὁμοῦ δὴ πάλιν συν-
 9 ταξάμενοι ἐπορεύοντο. Ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὸ εὐώνυμον
 τῶν Ἑλλήνων κέρας, ἔδεισαν οἱ Ἕλληνες μὴ προσάγοιεν
 πρὸς τὸ κέρας καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέρωθεν αὐτούς

Προσιόντος pro προσιόντες dederunt A. B. C. E. F. Sic saepius
 καὶ diversos participiorum casus copulat. Herod. VI, 126: Ὀλυμ-
 πίων ἐόντων καὶ νικῶν. Thuc. VIII, 106: ἀφικομένης τῆς νεῶς
 καὶ — ἀκούσαντες. Cf. ad II, 4, 22.

ἔξω τ. ε. κέρατος] Cf. 8, 23. cl. 13.

αὐτομολήσαντας] Hi tela abjicere coacti (II, 1, 6), ut opinor
 quia eorum multitudo (v. ad 9, 29.) suspecta erat, in στρατόπεδον
 illud de quo dictum ad §. 1. videntur missi fuisse. Regis in eos
 clementiam tangit Plut. Art. 14.

7. διήλασε] Cf. II, 3, 19.

κατέκανε] Sic V. Vulgo κατέκτανε. V. ad 9, 6.

αὐτούς] V. ad §. 4.

ἐλέγετο φρόνιμος γενέσθαι] ut videtur eo quod quibus se non
 resistere posse videret, iis cederet quidem, nec tamen fugeret,
 efficeretque ut Graecorum nemo periret, Tissaphernis autem mili-
 tum multi vulnerarentur. Caeterum cum Episthenes Xenophonti
 satis notus fuerit (v. IV, 6, 1.), hic quoque locus eum Anabaseos
 auctorem videri noluisse ostendit. Φρόνιμος saepe sic de ducibus
 legitur, veluti II, 6, 7. Hell. VI, 1, 4 (15.). Eodem modo φρο-
 νεῖν infra II, 2, 5.

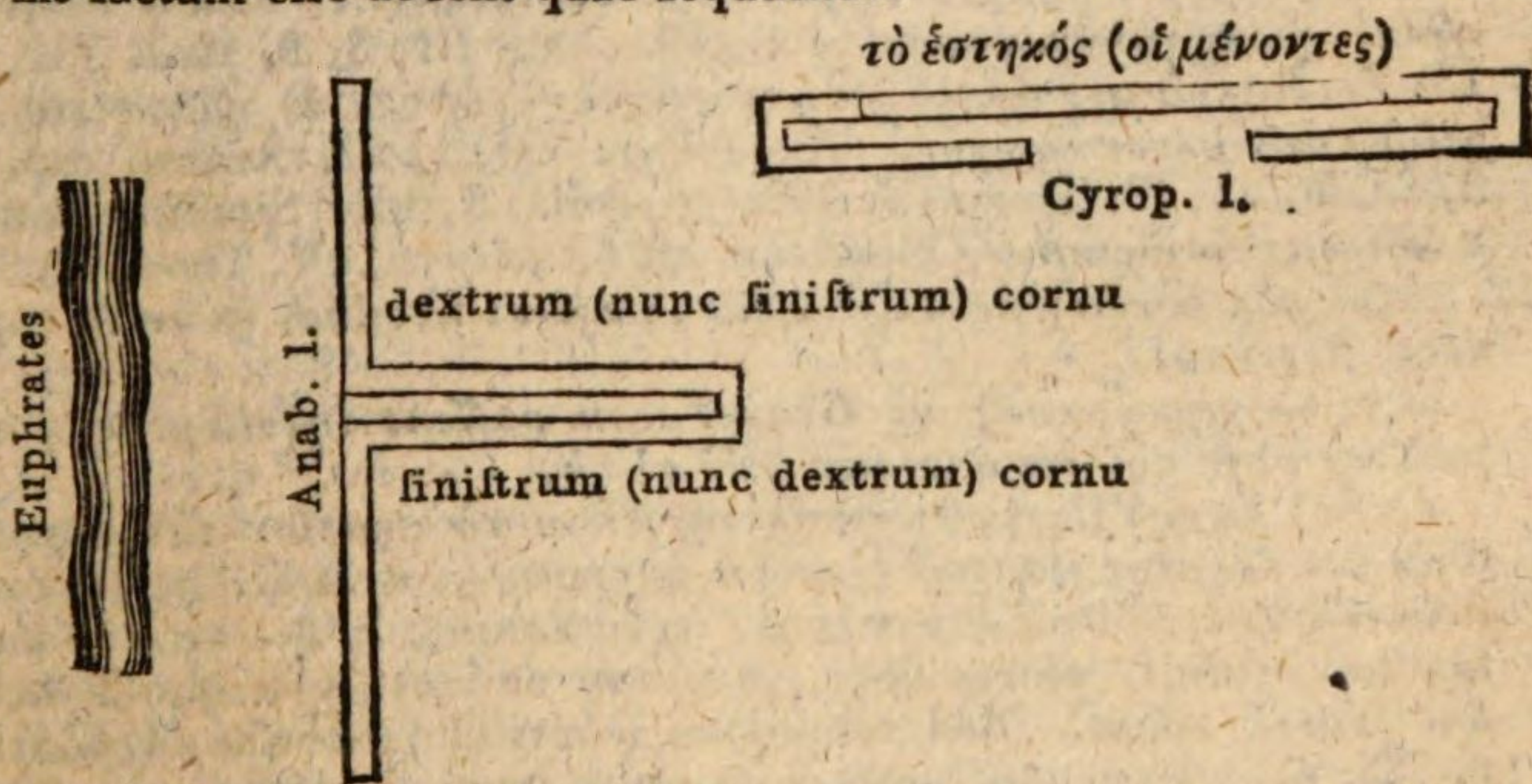
8. ἀπαλλαγείς] Sic F. Y. S. et qui cum hoc plerumque consentit
 marg. Leoncl. Ἀπηλλάγη iis debetur libris in quibus verba πάλιν
 μὲν οὐκ ἀναστρέφει exciderant.

τὸ τῶν Ἑλλήνων] τό praemittit F. eodemque ducit V. ὁ prae-
 bens. Noli tamen necessarium putare articulum repetitum cum
 Matth. §. 277. ed. pr. V. IV, 3, 22. Thuc. VII, 55. VIII, 52. 55. 82.

9. τὸ εὐώνυμον κ.] cum respectu ad priorem aciem (8, 4.), nunc
 vero conversione aciei facta erat dextrum. Zeun.

κατακόψειαν· καὶ ἐδόκει αὐτοῖς ἀναπτύσσειν τὸ κέρας
καὶ ποιήσασθαι ὀπίσθεν τὸν ποταμόν. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα 10
ἐβουλεύοντο, καὶ δὴ βασιλεὺς παραμειψάμενος εἰς τὸ αὐ-
τὸ σχῆμα κατέστησεν ἐναντίαν τὴν φάλαγγα ὥσπερ τὸ
πρῶτον μαχοῦμενος συνήει. Ὡς δὲ εἶδον οἱ Ἕλληνες ἐγ-
γύς τε ὄντας καὶ παρατεταγμένους, αὐθις παιανίσαντες

ἀναπτύσσειν τὸ κέρας] Egregie hunc locum illustrat Cyr. VII, 5, 3. ubi Cyrus altiore facturus aciem στὰς κατὰ μέσον τῆς αὐ-
τοῦ στρατιᾶς σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν παρήγγειλεν ἀπὸ τοῦ ἄκρου
ἐκατέρωθεν τοὺς ὀπλίτας ἀναπτύσσοντας τὴν φάλαγγα ἀπιέναι
παρὰ τὸ ἐσθηκὸς τοῦ στρατεύματος ἕως γένοιτο ἐκατέρωθεν τὸ
ἄκρον καθ' ἑαυτὸν καὶ κατὰ τὸ μέσον. Cf. Plut. Pelop. 23.
Utrumque Xenophontis locum illustrabunt figurae quas subjeci-
mus: quarum quae ad Cyrop. locum pertinet, cum in prima acie
fortissimos quosque collocari solitos fuisse confitet (Mem. III, 1, 8.)
simul explicabit Xenophontis verba: ἀναπτυχθείσης δ' οὕτω τῆς
φάλαγγος ἀνάγκη τοὺς πρῶτους ἀρίστους εἶναι καὶ τοὺς τελευ-
ταίους. In ea autem quae nostrum locum spectat altera conversio,
quam cornua ἀναπτυχθέντος τοῦ εὐωνύμου κέρατος fecissent, ad
verba ποιεῖσθαι ὀπίσθεν τὸν ποταμόν pertinet. Nihil autem ex
his factum esse docent quae sequuntur.

ποιήσασθαι ὀπ. τ. π.] efficere s. ita disponere copias ut flu-
men a tergo haberent. Cf. VI, 5, 8. VI, 8, 16. cl. VI, 3, 5. 6.
Hipparch. 9: μήποτε ἐπὶ τοὺς κρείττους ἐλαύνειν ὀπίσθεν ἵπποις
δύσβατόν τι ποιούμενον. Thuc. I, 109: τὰς ναῦς ἐπὶ τοῦ ξηροῦ
ἐποίησε. VI, 67: τοὺς σκευοφόρους ἐντὸς τούτων τῶν ἐπιτακτῶν
ἐποίησαντο. Adde II, 83. VI, 75.
10. καὶ δὴ] i. e. ἤδη. Hell. VI, 4, 13: ἐπεὶ δὲ ~~ἤδη~~ το ἄγειν — καὶ
δὴ οἱ ἵππεῖς συνεβεβλήκεσαν. Demosth. Phil. IV, 4. p. 44: ὥς ἂν
μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειρά-
σμαι λέγειν. Cf. Herm. ad Viger. p. 829.
παραμειψάμενος] i. e. παρελθὼν (cf. §. 6. et Cyr. V, 4, 50.)
sinistrum, nunc dextrum, Graecorum cornu.
συνήει] V. ad 7, 8.

- 11 ἐπήεσαν πολὺ ἔτι προθυμότερον ἢ τὸ πρόσθεν. Οἱ δ' αὖ
 βάρβαροι οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' ἐκ πλείονος ἢ τὸ πρόσθεν
 12 ἔφευγον· οἱ δ' ἐπεδίωκον μέχρι κώμης τινός. Ἐνταῦθα
 δὲ ἔστησαν οἱ Ἕλληνες· ὑπὲρ γὰρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν,
 ἐφ' οὗ ἀνεστράφησαν οἱ ἀμφὶ βασιλέα, πεζοὶ μὲν οὐκέτι,
 τῶν δὲ ἵππέων ὁ λόφος ἐνεπλήσθη, ὥστε τὸ ποιοῦμενον
 μὴ γινώσκειν. Καὶ τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾶν ἔφασαν,
 αἰτόν τινα χρυσοῦν ἐπὶ πέλτης ἀνατεταμένον.
 13 Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐχώρουν οἱ Ἕλληνες, λείπουσι
 δὴ καὶ τὸν λόφον οἱ ἵππεῖς· οὐ μέντοι ἔτι ἀθρόοι, ἀλλ'
 ἄλλοι ἄλλοθεν· ἐψιλοῦτο δ' ὁ λόφος τῶν ἵππέων· τέλος
 14 δὲ καὶ πάντες ἀπεχώρησαν. Ὁ οὖν Κλέαρχος οὐκ ἀνεβί-
 βαζεν ἐπὶ τὸν λόφον, ἀλλ' ὑπὸ αὐτὸν στήσας τὸ στρα-
 τευμα πέμπει Λύκιον τὸν Συρακούσιον καὶ ἄλλον ἐπὶ τὸν
 λόφον, καὶ κελεύει κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου τί

11. ἐκ πλείονος] *e longiori spatia f. cum longius etiam remoti
 essent quam priore concursu* 8, 19. Cf. III, 3, 9. Hell. VII, 4,
 13: ἐκ πολλοῦ μὲν ἀπελθεῖν ἡσχύνθησαν, ὁμοσε δὲ ἤλθον καὶ ἐς
 χεῖρας δεξάμενοι ἔφευγον. Adde Cyr. VII, 1, 27. Arrian. exp. I,
 9, 16. II, 21, 13. Thuc. IV, 129. et ad III, 3, 15. Similiter Latini
e longinquo dicunt. Oppositum est ἐξ ὀλίγου. V. Thuc. II, 91.

12. πεζοὶ μὲν οὐκέτι] ἀνεστράφησαν, *pedites necdum in colle con-
 versi steterunt.*

ὥστε — γινώσκειν] *ut Graeci non possent intelligere quid
 pedites post collem agerent. Weisk.*

αἰτόν] Cyr. VII, 1, 4: ἦν δὲ τῷ Κίρῳ τὸ σημεῖον αἰτὸς χρυ-
 σοῦς ἐπὶ δόρατος μακροῦ (ξύστοι ἡρυγρωμένου Suid. in ξυστόν)
 ἀνατεταμένος. Post ἐπὶ πέλτης, quod Leoncl. in ἐπὶ παλτοῦ mu-
 tandum censuit, plures libri ἐπὶ ξύλου addunt, pro quo Hutch.
 ἐπὶ ξυστοῦ edidit. Sed rectius ex Dorvillii sententia ad Charit.
 p. 623. ut interpretamentum deleverunt, cum Suid. πέλτην, λόγ-
 χην et Hesych. δόρυ, ἀκόντιον interpretetur atque Philostr. Icon.
 II, 32: τὸ σημεῖον τὸ βασίλειον, ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τῆς πέλτης αἰτὸς
 habeat. Neque enim admittenda videtur Schol. V. interpreta-
 tio: ἡ πέλτη δὲ (caetra) ξύλῳ τινι ἐπέκειτο.

13. ἄλλοθεν] *Exspectaveris ἄλλοσε.* Sed illud dicitur locis a re-
 gione circa collem, non ab ipso colle spectatis: ἄλλοι ἄλλοθεν ἤλ-
 θον λείποντες τὸν λόφον. Cf. Herm. ad Soph. Trach. 934.

ἐψιλοῦτο δ' ὁ λ. τ. ἴ.] i. e. ὀλίγοι κατελείποντο f. κατέμενον.
 Cf. IV, 3, 27.

14. Ὁ οὖν] *Leg. puto ὁ δ' οὖν.*

τὰ ὑπὲρ τ. λ. τί ἐστίν] Hell. II, 4, 13: οἱ ἵππεῖς ἤλαυνον ἐπὶ
 λόφον τινά, ὥς προϊδοίεν τί τ' ἀμπροσθεν εἶη. Cf. ad II, 1, 22.
 et V, 1, 16. et Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 212.

ἐστιν ἀπαγγεῖλαι. Καὶ ὁ Λύκιος ἤλασε καὶ ἰδὼν ἀπαγ- 15
 γέλλει ὅτι φεύγουσιν ἀνὰ κράτος. Σχεδὸν δ', ὅτε ταῦτα
 ἦν, καὶ ἥλιος ἐδύετο. Ἐνταῦθα δ' ἔστησαν οἱ Ἕλληνες, 16
 καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα ἀνεπαύοντο· καὶ ἅμα μὲν ἐθαύμα-
 ζον ὅτι οὐδαμοῦ Κῦρος φαίνοιτο, οὐδ' ἄλλος ἀπ' αὐτοῦ
 οὐδεὶς παρείη· οὐ γὰρ ᾗδεσαν αὐτὸν τεθνηκότα, ἀλλ' εἴ-
 καζον ἢ διώκοντα οἴχεσθαι ἢ καταληψόμενόν τι προε-
 ληλακέναι· καὶ αὐτοὶ ἐβουλεύοντο εἰ αὐτοῦ μέιναντες τὰ 17
 σκευοφόρα ἐνταῦθα ἄγοιντο ἢ ἀπίοιεν ἐπὶ τὸ στρατόπε-
 δον. Ἐδοξεν οὖν αὐτοὺς ἀπιέναι· καὶ ἀφικνοῦνται ἀμφὶ
 δόρπιστον ἐπὶ τὰς σκηνάς. Ταύτης μὲν οὖν τῆς ἡμέρας 18
 τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. Καταλαμβάνουσι δὲ τῶν τε ἄλ-
 λων χρημάτων τὰ πλεῖστα διηρπασμένα καὶ εἴ τι σιτίον
 ἢ ποτὸν ἦν· καὶ τὰς ἀμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου,

15. καὶ ἥλιος] Καί, quod in simili loco III, 1, 33 omiffum est, scri-
 ptor addidit quasi pro ὅτε ταῦτα ἦν dixisset καὶ ταῦτα ἦν. Ver-
 tere licet: eodem etiam tempore. ἥλιος cum δύεσθαι junctus
 plerumque sine articulo legitur. V. II, 1, 3. 2, 3. 13. 3, 1. cl.
 VI, 3, 32. VII, 3, 34. Hell. V, 1, 7. VII, 2, 22.

16. ἅμα μὲν] Cur §. 17. non sequatur ἅμα δὲ ἐβουλεύοντο interjecta
 ostendunt. Paulo diversi sunt loci V, 5, 10. VII, 7, 29. ubi cf. ann.
 παρείη] Sic Schn. ex conjectura edidit pro παρήει cl. II, 1, 2.
 τεθνηκότα] Cf. II, 2, 16. 5, 3. V, 8, 15. VII, 7, 51. Matth.
 §. 548, 2. Buttm. §. 131, 4. b.

17. αὐτοῖς] V. et Ald. αὐτοῖς. In illa lectione sensus est: placuit,
 ut ipsi abirent nec arcefferentur σκευοφόρα. Cf. ad I, 2, 1.

δόρπιστον] A. δόρπηστον, Et. δόρπητον, H. δορπητόν, S.
 δορπειτόν, ut δορπησιτόν leg. esse videatur, quam formam, etiam
 Aristoph. Vesp. 103. restitutam, magis probam putat Spohn. ad
 Nicephor. Blemmid. p. 41. Schol. ad Odyss. II, 20: Τρισὶ δὲ τρο-
 φαῖς ἐχρῶντο (οἱ παλαιοί)· καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐκάλουν ἄριστον,
 ἣν ἐλάμβανον πρωΐας, σχεδὸν ἔτι σκοτιᾶς οὔσης· — τὴν δευτέραν
 δεῖπνον· — τὴν δὲ τρίτην δόρπον, τὸ κατ' ἡμᾶς λεγόμενον δεῖ-
 πνον. Αἰσχύλος δὲ καὶ τῆς τάξεως τῶν ὀνομάτων μαρτύς ἐστι λέ-
 γων· ἄριστα, δεῖπνα, δόρπα θ' αἰρεῖσθαι, τρία. Cf. ib. IV,
 429: δόρπον θ' ὀπλισσάμεσθ' ἐπὶ τ' ἡλυθεν ἀμβροσίῃ νύξ. Quod
 Diod. XIV, 24. refert: ἀναχωρήσαντες τρόπαιον ἔστησαν καὶ περὶ
 δευτέραν σχεδὸν φυλακὴν ἐφθασαν εἰς τὴν παρεμβολήν, posterius
 non satis diligenter notatum est, prius dubium videtur.

18. ταύτης μὲν] G. οὖν additum habet, quod saepe a librariis ad-
 jectum est in hujusmodi locis. V. II, 6, 6. V, 6, 1. 9, 13. cl. VII,
 6, 6. V, 8, 12. VI, 2, 6. Thuc. I, 62. II, 102.

καὶ τὰς ἀμάξας] Schn. mavult καὶ τὰς ἀ. δέ. Sed fortasse καὶ
 simul et copulat et etiam significat. Cf. Cyr. VIII, 3, 13: καὶ οἱ

ὡς παρεσκευάσατο Κῦρος, ἵνα, εἴ ποτε σφοδρὰ λάβοι τὸ
στρατόπεδον ἔνδεια, διαδοίῃ τοῖς Ἑλλησιν, ἦσαν δ'
αὐται, ὡς ἐλέγοντο, τετρακόσiai ἄμαξαι, καὶ ταύτας
19 τότε οἱ σὺν βασιλεῖ διήρπασαν· ὥστε ἄδειπνοι ἦσαν οἱ
πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων· ἦσαν δὲ καὶ ἀνάριστοι· πρὶν γὰρ
δὴ καταλῦσαι τὸ στράτευμα πρὸς ἄριστον, βασιλεὺς ἐφάνη.
Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα οὕτω διεγένοντο.

συγγενεῖς δὲ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ τοῦτο σημεῖον εἶχον καὶ νῦν τὸ αὐτὸ
τοῦτο ἔχουσι.

ὡς ἐλέγοντο] Cf. ad 4, 7.

καὶ ταύτας] Sic saepe καὶ οὗτος, et ipse, epanalepsin facit. V.
III, 2, 5. 35. Agel. II, 26. Cf. ad II, 6, 30. et IV, 1, 27.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Β.

CAPUT I.

Ὡς μὲν [οὖν] ἤθροίσθη Κύρῳ τὸ Ἑλληνικόν, ὁπότε ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀνόδῳ ἐπράχθη καὶ ὥς ἡ μάχη ἐγένετο καὶ ὥς Κῦρος ἐτελεύτησε καὶ ὥς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἐλθόντες οἱ Ἕλληνες ἐκοιμήθησαν, οἰόμενοι [τὰ] πάντα νικᾶν καὶ Κῦρον ζῆν, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδήλωται. Ἀμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ συν- 2 ἐλθόντες οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον ὅτι Κῦρος οὔτε ἄλλον πέμποι σηματοῦντα ὃ τι χρὴ ποιεῖν οὔτ' αὐτὸς φαίνοιτο. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς συσκευασαμένοις ἃ εἶχον καὶ ἐξοπλισαμένοις προΐεναι εἰς τὸ πρόσθεν, ἕως Κύρῳ συμμίξειαν. Ἦδη δὲ ἐν ὁρμῇ ὄντων, ἅμ' ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἦλθε Προ- 3 κλῆς, ὁ Τευθρανίας ἄρχων, γεγονὼς ἀπὸ Δαμαράτου

Lib. II. Cap. I. §. 1. Ὡς μὲν οὖν] Hic quoque οὖν ab A. G. et vett. edd. omiffum atque a Steph. asterisco notatum suspectum est, cum praesertim Chariton, qui e Xenophontis imitatione simili ἀνακταφαιαλώσει utitur l. V. in. οὖν non addat, quamquam l. VIII. in. habet, sed sine μὲν. Infra l. VI. in. οὖν legitur, sed in caeterorum initiis librorum δῆ.

Κύρῳ] a Cyro. V. ad I, 8, 12. cl. I, 1, 6.

ὁπότε] F. H. Y. V. ὅτε.

ἐλθόντες] i. e. ἀνελθόντες. Eodem modo ἐλθεῖν est V, 1, 4. et Plat. Protag. p. 310. c. ubi cf. Heindorf. Similiter κοιμισθῆναι Thuc. II, 73. Cf. ad §. 9. Eodem modo Latini, veluti Plin. ep. I, 5, 10: nondum ab exfilio venerat.

τὰ πάντα νικᾶν] Articulum receperunt ex F. H. Sed vereor ut in hac formula admitti possit. Cf. Thuc. VII, 87. Polyb. V, 85, 11. Matth. §. 409, 3.

2. πέμποι — φαίνοιτο] Greg. Lecapenus in Gr. laudat πέμπει, quod etiam F. et H. habent, et φαίνεται. Cf. ad 1, 3, 20.

ἕως Κ. συμμίξειαν] Cf. VI, 3, 25. Cyr. V, 3, 53: τούτῳ — ὁ Κῦρος δοὺς ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ πορεύεσθαι ἐκέλευεν ἡσύχως ἕως ἄγγελος ἔλθοι. V. Matth. §. 522.

3. Τευθρανίας] Strab. XIII, 1. §. 135: μεταξὺ Ἐλαίας τε καὶ Πιτάνης καὶ Αἰαρνέως δὲ καὶ Περγάμου Τευθρανία ἐστὶ, διέχουσα οὐδεμιᾶς αὐτῶν ὑπὲρ ἑβδομήκοντα σταδίου ἐντὸς, τοῦ Καΐκου.

Δαμαράτου] Etiam VII, 8, 17. Dorica forma legitur, cum Hell. III, 1, 6. Plut. Art. 2. Pausan. III, 4, 4 f. 7, 7. Arrian.

τοῦ Λάκωνος, καὶ Γλοῦς ὁ Ταμιώ. Οὗτοι ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγὼς ἐν τῷ σταθμῷ εἶη μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων ὅθεν τῇ προτεραία ὥρμωντο· καὶ λέγοι ὅτι ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιμειναιεν ἂν αὐτούς, εἰ μέλλοιεν ἥκειν· τῇ δὲ ἄλλῃ ἀπιέναι 4 φαίη ἐπὶ Ἰωνίας, ὅθεν περ ἦλθε. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες βαρέως ἔφερον. Κλέαρχος δὲ τάδε εἶπεν· Ἀλλ' ὥφελε μὲν Κῦρος ζῆν· ἐπεὶ δὲ τετελεύτηκεν, ἀπαγγέλλετε Ἀριαίῳ ὅτι ἡμεῖς γε νικῶμεν βασιλέα καί, ὡς ὁρᾶτε, οὐδεὶς ἡμῖν ἔτι μάχεται· καὶ εἰ μὴ ὑμεῖς ἦλθετε, ἐπορευόμεθα ἂν ἐπὶ βασιλέα. Ἐπαγγελνόμεθα δὲ Ἀριαίῳ, ἐὰν ἐνθάδε ἔλθῃ, εἰς τὸν θρόνον τὸν βασιλῆιον αὐτὸν καθιεῖν· τῶν γὰρ τὴν μάχην νικῶν- 5 των καὶ τὸ ἄρχειν ἐστί. Ταῦτ' εἰπὼν ἀποστέλλει τοὺς ἀγγέλους καὶ σὺν αὐτοῖς Χειρίσοφον τὸν Λάκωνα καὶ Μέ-

exp. I, 15, 9. et Dionys. Arch. III, 46. Δημάρατος scribatur. Est autem hic Demaratus notus ille Spartanorum rex, qui collegae Cleomenis fraude dignitate sua privatus (Herod. VI, 64 ff. Pausan. III, 4, 4.) ad Darium confugerat; ὁ δὲ ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλῶς τε καὶ γῆν τε καὶ πόλιν ἔδωκε (Herod. VI, 70.) καὶ ἐπὶ πολὺν ἐν τῇ Ἀσίᾳ χρόνον διαμεῖναι τοὺς ἀπογόνους φασί (Pausan. III, 7, 7. cl. Sexto Emp. adv. math. 51. b. Col.). Praeter Teuthraniam ei etiam Halisarnam, de qua v. ad VII, 8, 17., (non item Pergamum) datam fuisse docet l. l. et Hell. l. l.

προτεραία] Retinui quod H. praebuit pro προτέρᾳ. Nam etsi hoc quoque interdum sic usurpatur (v. Duker. ad Thuc. V, 75. et Oudendorp. ad Thom. M.), Xen. tamen hoc usu videtur abstinuisse.

ὥρμωντο] Recte, ut puto, Schn. ὥρμηντο coniecit cl. I, 10, 1. 4. ἀκούσαντες] Sic Et. F. H. S. V. Y. qui iidem post Ἕλληνες verbum πυνθανόμενοι addunt: his auditis praetores et qui rem ab iis cognoscebant milites. Sed vereor ne ἀκούσαντες cum S. et m. Leoncl. prorsus ejiciendum sit ut interpretamentum.

εἰ μὴ ὑμεῖς ἦλθετε, ἐπορευόμεθα ἂν] si vos non venissetis, proficisceremur. Cf. V, 9, 32. VII, 6, 9. cl. 27. Demosth. Mid. 9. d. p. 523. Matth. §. 508. b. Buttm. §. 126, 9, 4.

αὐτὸν καθιεῖν] Et. F. H. V. Y. καθίσσειν αὐτόν.

τὴν μάχην νικᾶν] Articulum dederunt V. Y. Ac tametsi τὴν μ. νικᾶν tantum dici solet ubi de certa pugna sermo est, ut l. a Matth. §. 409, 3. laudato Demosth. de cor. p. 292, 21: κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τὴν μάχην, vide tamen ne articulus explicari possit: qui eo quod factum est proelio vicerunt. Cf. ad I, 5, 5. Certe nisi τὴν addas, cum Et. μάχη leg. erit. Cf. Herm. ad Soph. Phil. 281.

5. τοὺς ἀγγέλους] Proclum et Glun.

νωνα τὸν Θετταλὸν· καὶ γὰρ αὐτὸς [ὁ] Μένων ἐβούλετο· ἦν γὰρ φίλος καὶ ξένος Ἀρδιαίων. Οἱ μὲν ὄχοντο, Κλέαρ- 6
χος δὲ περιέμενε. Τὸ δὲ στράτευμα ἐπορίζετο σῖτον ὅπως
ἐδύνατο ἐκ τῶν ὑποζυγίων, κόπτοντες τοὺς βοῦς καὶ ὄνους·
ξύλοις δ' ἐχρῶντο, μικρὸν προϊόντες ἀπὸ τῆς φάλαγγος
οὐ ἢ μάχη ἐγένετο, τοῖς τε ὀϊστοῖς, πολλοῖς οὖσιν, οὓς
ἠνάγκαζον οἱ Ἕλληνες ἐκβάλλειν τοὺς αὐτομολοῦντας παρὰ
βασιλέως καὶ τοῖς γέροισι καὶ ταῖς ξυλίναις ἀσπίσι ταῖς
Αἰγυπτίαις· πολλὰ δὲ καὶ πέλται καὶ ἄμαξαι ἦσαν φέρε-
σθαι ἔρημοι· οἷς πάσι χρώμενοι κρέα ἐψοντες ἡσθιον ἐκεί-
νην τὴν ἡμέραν.

Καὶ ἤδη τε ἦν περὶ πλήθουσιν ἀγορὰν καὶ ἔρχονται 7
παρὰ βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους κήρυκες, οἱ μὲν ἄλλοι
βάρβαροι· ἦν δὲ αὐτῶν Φαλῖνος εἰς Ἕλληνα, ὃς ἐτύγγανε

αὐτὸς ὁ Μένων] Articulum om. Et. F. Cf. ad I, 2, 21.

ἐβούλετο] ἀποστέλλεσθαι, ἵεναι. Cf. ad I, 7, 5.

6. Οἱ μὲν ὄχοντο] Muretus asyndeton sublaturus conjecit: καὶ οἱ
μὲν ὄ. Cf. Sed cf. I, 2, 25. Cyr. VI, 4, 34. Herod. VI, 117.

περιέμενε] Male Et. περιέμεινε.

σῖτον] V. Y. σῖτον καὶ τοῦτον, Et. F. et Brod. libri σ. καὶ
ποτόν.

κόπτοντες] Sic Thuc. VI, 61: στρατια — πράσσοντες. Cf. VI,
3, 11. 1, 19. 4, 20. Matth. §. 301. Buttm. §. 116, 2. de auth.
p. 30 f. Sic etiam Latini. V. Schelleri Gr. p. 366.

οὐ ἢ μ. ἐγένετο] i. e. ἐκεῖσε οὐ ἢ μ. ἐγένετο. Cf. III, 2, 34. et
IV, 8, 26.

ἠνάγκαζον] V. ad I, 1, 6.

ἐκβάλλειν] projicere, abjicere. Aelian. V. H. VI, 14: ἐκβα-
λεῖν τὰς αἰχμάς. Hutch. Ita intelligendum foret ἐκ τῶν χει-
ρῶν. Sed cum sagittas non manibus tenerent, cogitare malim ἐκ
τῶν φαρετρῶν.

γέροισι — Αἰγυπτίαις] V. ad I, 8, 9.

φέρεσθαι] Muretus hoc verbum deleturus erat. Sed videtur
cum Weiskio explicari posse: ut afferri s. comportari ad ignem
alendum possent. Levi tamen offensionem est collocatio verbi ἔρη-
μοι, quod tantum ad ἄμαξαι pertinet, cum φέρεσθαι etiam ad
πέλται referendum sit. Caeterum ἄμαξαι sive τῶν σκευῶν (quae
βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διήρπασαν I, 10, 2. cl. 18.) sive τῶν
ὑποζυγίων τῶν σκευοφόρων ἐρήμους, quae modo caesa fuerint,
intelligi putat Hutch. Vera videtur prior ratio.

7. ἦν δὲ ἄ. Φ. εἰς Ἕ.] Concinnitas postulare εἰς δὲ Ἕλληνα, Φ. τοῦ-
νομα. Sed scriptor ita dedit ac si verba οἱ μὲν ἄλλοι βάρβαροι
prorsus non adessent. Pro Φαλῖνος optimis testibus obsecutus
Φαλῖνος edidi, quod etiam Diod. XIV, 25. restituit Eichstaedt.
De re cf. Plut. Art. 13. et Diod. l. l. et Suid. in ξενοφῶν. Cae-

παρὰ Τισσαφέρνει ὦν καὶ ἐντίμως ἔχων· καὶ γὰρ προσ-
 εποιεῖτο ἐπιστήμων εἶναι τῶν περὶ τὰς τάξεις τε καὶ ὀπλο-
 8 μαχίαν. Οὗτοι δὲ προσελθόντες καὶ καλέσαντες τοὺς τῶν
 Ἑλλήνων ἄρχοντας λέγουσιν ὅτι βασιλεὺς κελεύει τοὺς Ἑλ-
 ληνας, ἐπεὶ νικῶν τυγχάνει καὶ Κῦρον ἀπέκτονε, παρα-
 δόντας τὰ ὅπλα ἰόντας ἐπὶ τὰς βασιλέως θύρας εὐρί-
 9 σκεσθαι ἢν τι δύνωνται ἀγαθόν. Ταῦτα μὲν εἶπον οἱ βα-
 σιλέως κήρυκες· οἱ δὲ Ἕλληνες βαρέως μὲν ἤκουσαν, ὁμῶς
 δὲ Κλέαρχος τοσοῦτον εἶπεν, ὅτι οὐ τῶν νικούντων εἴη τὰ
 ὅπλα παραδιδόναι· Ἀλλ', ἔφη, ὑμεῖς μὲν, ὧ ἄνδρες
 στρατηγοί, τούτοις ἀποκρίνασθε ὃ τι κάλλιστόν τε καὶ
 ἄριστον ἔχετε· ἐγὼ δὲ αὐτίκα ἤξω. Ἐκάλεσε γὰρ τις αὐ-
 τὸν τῶν ὑπηρετῶν, ὅπως ἴδοι τὰ ἱερὰ ἐξηρημένα· ἔτυχε

terum jam hac aetate regem ejusque satrapas Graecorum qui pru-
 dentia excellerent opera uti solitos fuisse docet Thuc. I, 138. VIII,
 6. et infra II, 4, 24.

τῶν περὶ] Sic Et. F. H. S. V. 1. 2. 3. Vulgo τῶν ἀμφί.

τὰς τάξεις τε καὶ ὀπλομαχίαν] Ne quis duplicem articulum re-
 quirat: sic saepe Graeci. Thuc. I, 143: τὴν γῆν καὶ οἰκίας ἀφεῖ-
 ναι. II, 13: τοὺς ἀγροὺς τοὺς ἑαυτοῦ καὶ οἰκίας. Cf. ad Dionys.
 historiogr. p. 140. Τὰ περὶ τὰς τάξεις est τῶν τακτικῶν f. τῆς
 τακτικῆς (Plat. Lach. p. 182. b.: τὸ ἐξῆς μάθημα τὸ περὶ τὰς τά-
 ξεις), de cujus notione rerum militarium amantes conferent Be-
 nicken: Zeitschrift für die Kriegsgeschichte der Vorzeit I, 2.
 p. 280 ff. Ἐν ὀπλοῖς μάχεσθαι dicebantur qui, ut se exercerent,
 non ut vulgo juvenus rudibus aut pilis praepilatis (ἀκοντίοις
 ξσφαιρωμένοις de re eq. VIII, 10.) sed vel ὀπλῖται vel πελτασταί
 (Plat. de legg. VII, 17. p. 813. e.) πανοπλία instructi veris armis
 certarent. Docebant autem τὴν ὀπλομαχίαν f. τὴν ἐν ὀπλοῖς μά-
 χην (l. l. VIII, 4. p. 833. e.), quam copiosissime commendat Ni-
 cias ap. Plat. Lach. p. 182, sophistae, qui iidem cum simul etiam
 τὰ τακτικά et τὴν στρατηγίαν profiterentur (Plat. Euthyd. p. 273. c.
 Xen. Mem. III, 1.) interdum ὀπλομάχοι latiore potestate dicti vi-
 dentur, ut de rep. Lacc. XI, 8.

8. προσελθόντες] Et. τε subjicit, quod non aptum videtur.

εὐρίσκεισθαι] i. e. πειρᾶσθαι εὐρίσκεισθαι, ut Thuc. I, 31. loqui-
 tur. Cf. Arrian. III, 21, 8. II, 15, 4: συγγνωστὰ δεδρακέναι
 φαίνοντο — σφίσιν — ἦντινα ἠδύναντο ὠφέλειαν εὐρίσχομενοι.
 Cf. infra VII, 1, 31. Verbi εὐρίσκεισθαι objectum putabis verba
 ἦν τι δύνωνται ἀγαθόν i. e. ὃ τι ἂν δ. ἀ. Cf. II, 3, 20. III, 1,
 34. V, 7, 10. VII, 1, 34.

9. βαρέως μ. ἤκουσαν] i. e. βαρέως φέροντες ἤκουσαν. Agef. VIII,
 2: τῶν ἐπαινούντων αὐτοὺς οὐ βαρέως ἤκουεν.

ἤξω] revertar. Cf. §. 15. 2, 1. 3, 6. 25. 29. V, 1, 4. 4, 3. VII,
 2, 16. al. V. etiam ad II, 1, 1.

γὰρ θνόμενος. Ἐνθα δὲ ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ μὲν ὁ Ἀρ- 10
 κάς, πρεσβύτατος ὢν, ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ
 ὅπλα παραδοῖεν· Πρόξενος δὲ ὁ Θηβαῖος, Ἀλλ' ἐγώ,
 ἔφη, ὦ Φαλῖνε, θαυμάζω πότερα ὥς κρατῶν βασιλεὺς
 αἰτεῖ τὰ ὅπλα ἢ ὥς διὰ φιλίαν καὶ δῶρα. Εἰ μὲν γὰρ ὥς
 κρατῶν, τί δεῖ αὐτὸν αἰτεῖν, ἀλλ' οὐ λαβεῖν ἐλθόντα; εἰ
 δὲ πείσας βούλεται λαβεῖν, λεγέτω τί ἔσται τοῖς στρατιώ-
 ταις, ἐὰν αὐτῷ ταῦτα χαρίσωνται. Πρὸς ταῦτα Φαλῖ- 11
 νος εἶπε· Βασιλεὺς νικᾶν ἡγεῖται, ἐπεὶ Κῦρον ἀπέκτονε.
 Τίς γὰρ αὐτῷ ἐστὶν ὅστις ἀρχῆς ἀντιποιεῖται; Νομίζει δὲ
 καὶ ὑμᾶς ἑαυτοῦ εἶναι, ἔχων ἐν μέσῃ τῇ ἑαυτοῦ χώρᾳ καὶ
 ποταμῶν ἐντὸς ἀδιαβάτων, καὶ πληθὸς ἀνθρώπων ἐφ'
 ὑμᾶς δυνάμενος ἀγαγεῖν ὅσον οὐδ' εἰ παρέχοι ὑμῖν δύναισθ'
 ἂν ἀποκτεῖναι.

Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν Ἀθηναῖος εἶπε· ὦ Φαλῖνε, 12
 νῦν, ὥς σὺ ὀρᾷς, ἡμῖν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἀγαθὸν εἰ μὴ
 ὅπλα καὶ ἀρετή. Καὶ ὅπλα μὲν οὖν ἔχοντες οἴομεθα ἂν
 καὶ τῇ ἀρετῇ χρῆσθαι· παραδόντες δ' ἂν ταῦτα καὶ τῶν
 σωμάτων στερηθῆναι. Μὴ οὖν οἷον τὰ μόνα ἡμῖν ἀγαθὰ

10. Ἐνθα δὲ] Sic G. Vulgo ἔνθα δέ.

πρεσβύτατος ὢν] Fortasse non aderat Sophaenetus. Cf. V, 3, 1.
 VI, 3, 13.

Πρόξενος] Diod. l. l. hic Sophilum (fortasse Sophaenetum vo-
 luit) nominat, ut videtur Theopompum secutus.

καὶ δῶρα] Καί om. H. G. Junt. Amas. Injuria. Thuc. II, 26:
 τριάκοντα ναῦς ἐξέπεμψαν περὶ τὴν Λοκρίδα καὶ Εὐβοίας ἅμα
 φυλακὴν. Cf. IV, 3, 2. et Arrian. exp. VI, 21, 8.

ἀλλ' οὐ λ. ἐ.] Ἀλλά spectat negativam quae in praegressis latet
 sententiam: οὐ δεῖ αὐτὸν αἰτεῖν. Hell. VII, 4, 25: τί δεῖ ἡμᾶς,
 ὦ ἄνδρες, μάχεσθαι, ἀλλ' οὐ σπείσασθαι; Cf. infra
 IV, 6, 19. Similiter καὶ usurpatum Soph. Oed. R. 415. (416.).
 Male Et. H. καὶ οὐ λ. ἐ.

τί ἔσται] V. ad I, 7, 8.

11. αὐτῷ] Junge cum ἀντιποιεῖσθαι. Cf. II, 3, 23. Hell. IV, 8, 14.
 Simile hyperbaton est Hell. II, 2, 15: Ἀρχέστρατος γὰρ εἰπὼν ἐν
 τῇ βουλῇ Λακεδαιμονίοις κράτιστον εἶναι ἐφ' οἷς προεκαλοῦντο
 εἰρήνην ποιεῖσθαι ἐδέσθη.

12. Ξενοφῶν] Et. F. H. V. Y. Θεόπομπος. Sed v. de Xen. vita
 p. 12 ff.

παραδόντες δ' ἂν] Ἄν ad στερηθῆναι pertinet. Cf. ad I, 3, 19.

ὄντα ὑμῖν παραδώσειν· ἀλλὰ σὺν τούτοις καὶ περὶ τῶν
 13 ὑμετέρων ἀγαθῶν μαχοῦμεθα. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φα-
 λῖνος ἐγέλασε καὶ εἶπεν· Ἀλλὰ φιλοσόφῳ μὲν ἔοικας, ὦ
 νεανίσκε, καὶ λέγεις οὐκ ἀχάριστα· ἴσθι μέντοι ἀνόητος
 ὢν, εἰ οἶει ἂν τὴν ὑμετέραν ἀρετὴν περιγενέσθαι τῆς βασι-
 14 λέως δυνάμεως. Ἄλλους δὲ τινὰς ἔφασαν λέγειν ὑπομα-
 λακίζομένους ὥς καὶ Κύρῳ πιστοὶ ἐγένοντο καὶ βασιλεῖ
 γ' ἂν πολλοῦ ἄξιοι γένοιτο, εἰ βούλοιτο φίλος γενέσθαι· καὶ
 εἴτε τι ἄλλο βούλεται χρῆσθαι, εἴτ' ἐπ' Αἴγυπτον στρα-
 15 τεύειν, συγκαταστρέψαιτ' ἂν αὐτῷ. Ἐν τούτῳ καὶ
 Κλέαρχος ἤκε καὶ ἠρώτησεν εἰ ἤδη ἀποκεκριμένοι εἶεν.
 Φαλῖνος δ' ὑπολαβὼν εἶπεν· Οὗτοι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἄλ-
 16 λος ἄλλα λέγει· σὺ δ' ἡμῖν εἰπέ τί λέγεις. Ὁ δ' εἶπεν·
 Ἐγώ σε, ὦ Φαλῖνε, ἄσμενος ἐώρακα, οἶμαι δε καὶ οἱ ἄλ-

παραδώσειν] Subaudi ἡμᾶς. Cf. III, 1, 45. Plat. Theaet. p. 170. d.: μύριοι ἐκάστοτέ σοι μάχονται ἀντιδοξάζοντες, ἡγούμενοι ψευδῇ κρίνειν τε καὶ οἴεσθαι, intellige σέ.

13. φιλοσόφῳ] i. e. ἀδολεσχοῦντι ᾧ ἡ ἀλήθεια (die Wirklichkeit) ἐλέγχει. De verbo νεανίσκε v. de Xen. vita p. 12.

οὐκ ἀχάριστα] i. e. χαριέντα, *lepida*. Eustath. ad Odyss. 9. p. 1593, 45: σύνηθες δὲ τοῖς μεθ' Ὁμήρου τὸ ἀχάριστον ἐπὶ τοῦ μὴ χαριέντος. Cf. Perizon. ad Aelian. IV, 18. Simili ironia usurpatur χάριεν Cyr. I, 4, 13. et saepe apud Atticos ἡδύς pro εὐήθης καὶ ἁφρων. V. Ruhnken. ad Tim. p. 131.

ἴσθι μ. ἀνόητος ὢν] Cyr. I, 4, 4: ἃ χρείσσω ἥδει ὢν, ταῦτα προὔκαλειτο τοὺς συνόντας. Cf. ad I, 10, 16.

εἰ οἶει ἂν] Ἄν ad περιγενέσθαι pertinet. Cf. §. 12. 5, 13. et ad I, 3, 19.

14. ἔφασαν] qui (mihi, scriptori) rem narrabant. Cf. Hell. VI, 4, 29 f. de auth. p. 6. de Xen. vita p. 13.

εἴτε τι ἄλλο βούλεται] Et. F. H. V. Y. εἴτε ἄλλο τι θέλοι, quod vereor ne correctori debeatur quem vel repetitum βούλεσθαι (v. ad I, 5, 15.) vel indicativus offenderit. Thuc. VI, 51: ἐκέλευον εἴτε βούλονται εἰπεῖν. Cf. V, 49. 50. al. et supra ad I, 3, 13. Nec minus aptum h. l. dixeris θέλειν quam βούλεσθαι. Illud enim est *ita velle ut efficiendi potestatem vel habeas vel habere videaris*; hoc *velle ita ut tantum cupias vel non abhorreas*. Cf. Buttm. Lexil. p. 26.

Αἴγυπτον] Nam Aegyptii semper praetoribus Persarum infensi (Curt. IV, 1, 28.) tunc quoque Psammeticho rege (Diod. XIV, 35.) defecerant. Cf. infra 5, 13. et Gottleber. ad Thuc. I, 110.

15. Οὗτοι — ἄλλος ἄλλα λέγει] Cf. IV, 8, 19. VII, 3, 47. Aristaeon. I, 26: συγκαθήμενοι διηγεῖται καθ' ἕκαστον ἄλλος ἄλλῳ. Cf. ad I, 8, 9. et II, 4, 1.

εἰπε τί λέγεις] Dic quid sentias, was du meinst. Soph. Oed. T. 655: φράζε δὴ τί φης; Cf. ad V, 2, 31.

λοι πάντες οὗτοι· σὺ τε γὰρ Ἑλλήν ἐῖ καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτοι
 ὄντες ὅσους σὺ ὁρᾷς· ἐν τοιούτοις δὲ ὄντες πράγμασι συμ-
 βουλευόμεθά σοι τί χρὴ ποιεῖν περὶ ὧν λέγεις. Σὺ οὖν, 17
 πρὸς Θεῶν, συμβούλευσόν ἡμῖν ὃ τι σοι δοκεῖ κάλλιστον
 καὶ ἄριστον εἶναι καὶ ὃ σοι τιμὴν οἴσει εἰς τὸν ἔπειτα χρό-
 νον ἀναλεγόμενον, ὅτι Φαλῆνός ποτε πεμφθεὶς παρὰ βα-
 σιλέως κελεύσων τοὺς Ἑλληνας τὰ ὅπλα παραδοῦναι
 συμβουλευομένοις συνεβούλευσεν αὐτοῖς τάδε. Οἶσθα δὲ
 ὅτι ἀνάγκη λέγεσθαι ἐν τῇ Ἑλλάδι ὃ ἂν συμβουλεύσης. Ὁ 18
 δὲ Κλέαρχος ταῦτα ὑπήγετο, βουλόμενος καὶ αὐτὸν τὸν
 παρὰ βασιλέως πρεσβεύοντα συμβουλευῆσαι μὴ παραδοῦ-
 ναι τὰ ὅπλα, ὅπως εὐέλπιδες μᾶλλον οἱ Ἕλληνες εἶεν.
 Φαλῆνος δ' ὑποστρέψας παρὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ εἶπεν ὧδε·

Ἐγώ, εἰ μὲν τῶν μυρίων ἐλπίδων μία τις ὑμῖν ἐστὶ 19
 σωθῆναι πολεμοῦντας βασιλεῖ, συμβουλεύω μὴ παραδι-
 δόναι τὰ ὅπλα· εἰ μὲντοι μηδεμία σωτηρίας ἐστὶν ἐλπίς

16. καὶ ἡμεῖς] Repete ἐσμέν ex εἶ. Cf. 2, 1. 14. 21. IV, 7, 24. V, 2, 30. VII, 7, 4. II, 5, 17. IV, 3, 8. VII, 1, 9. 7, 16. Cf. ad III, 3, 2.

ἐν τοιούτοις δὲ ὁ. πράγμασι] in quo statu i. e. in quibus periculis versati. Cf. V, 5, 8. VII, 6, 24.

περὶ ὧν] i. e. περὶ τούτων ἅ. V. ad I, 3, 4. Περί τινος ποιεῖν, quamquam paulo diversa ratione etiam dixit Dionys. H. Jud. de Thuc. II, 1. XVII, 1.

17. ὃ σ. τ. οἴσει) V. ad I, 3, 17.

ἀναλεγόμενον] Weisk. ἂν λεγόμενον; maluit tamen ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα λεγόμενον. Sed hoc audacius est; illud non aptum videtur, cum ἂν notionem participii dubiam redderet, quod abhorret a Clearchi consilio. Morus πάντα λεγόμενον suavit. Ego verum puto ἀναλεγόμενον. Similiter ἀναγγέλλειν usurpatum Ages. V, 6: Ἀγησίλαον δέ τι πράξαντα μὲν τοιοῦτον οὔτε ἰδὼν πώποτε οὐδεὶς ἀνήγγειλεν —. Thuc. IV, 122: τῷ Βρασίδα ἀνήγγελλον τὴν ξυνθήκην.

18. ταῦτα ὑπήγετο] Fuit cum leg. putarem ταύτη ὑπήγετο cl. Herod. IX, 94: ταύτη δὲ ὑπάγοντες εἰρώτεον. Sed cum jam Suid. ταῦτα (ταῦθ' ὑπήγε) invenerit, υπείθετο interpretans, non sollicitem vulgarem lectionem et ταῦτα ὑπήγετο breviter dictum puto pro: ταῦτα λέγων his dictis eum furtim ad suas rationes traducere conabatur. Huic verbo alludere videtur quod sequitur ὑποστρέψας infidias retortas elusit. Nam in ὑποστρέφειν quoque decipiendi notionem inesse ostendit Hutch. cl. Poll. IX, 133. Idem confert Latinorum stropham, i. e. callidam excusationem. Cf. interpr. ad Plin. ep. I, 18, 6.

19. μέντοι] Sic saepe μέντοι praegresso μὲν opponitur. Cf. II, 3, 10. 4, 24. V, 9, 23. et Fischer. ad Aeschin. de virt. 13. Quod F.

ἄκοντος βασιλέως, συμβουλεύω σώζεσθαι ὑμῖν ὅπη δυ-
 20 νατόν. Κλέαρχος δὲ πρὸς ταῦτα εἶπεν· Ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 δὴ σὺ λέγεις· παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελλε τάδε, ὅτι ἡμεῖς
 οἰόμεθα, εἰ μὲν δέοι βασιλεῖ φίλους εἶναι, πλείονος ἂν
 ἄξιοι εἶναι φίλοι ἔχοντες τὰ ὅπλα ἢ παραδόντες ἄλλω· εἰ
 δὲ δέοι πολεμεῖν, ἄμεινον ἂν πολεμεῖν ἔχοντες τὰ ὅπλα ἢ
 21 ἄλλω παραδόντες. Ὁ δὲ Φαλῖνος εἶπε· Ταῦτα μὲν δὴ
 ἀπαγγελοῦμεν· ἀλλὰ καὶ τάδε ὑμῖν ἐκέλευσεν εἰπεῖν βασι-
 λεύς, ὅτι μένουσι μὲν ὑμῖν αὐτοῦ σπονδαὶ εἴησαν, προῖοῦσι
 δὲ καὶ ἀπιοῦσι πόλεμος. Εἶπατε οὖν καὶ περὶ τούτου πό-
 22 ὑμῶν ἀπαγγελῶ. Κλέαρχος δ' ἔλεξεν· Ἀπάγγελλε τοίνυν
 καὶ περὶ τούτων ὅτι καὶ ἡμῖν ταῦτ' ἀδοκεῖ ἅπερ καὶ βασι-
 λεῖ. Τί οὖν ταῦτ' ἐστίν; ἔφη ὁ Φαλῖνος. Ἀπεκρίνατο
 Κλέαρχος· Ἦν μὲν μένωμεν, σπονδαί· ἀπιοῦσι δὲ καὶ
 23 προῖοῦσι, πόλεμος. Ὁ δὲ πάλιν ἠρώτησε· Σπονδὰς ἢ
 πόλεμον ἀπαγγελῶ; Κλέαρχος δὲ ταῦτ' ἀπάλιν ἀπεκρίνατο·
 Σπονδαὶ μὲν μένουσιν, ἀπιοῦσι δὲ ἢ προῖοῦσι πόλεμος.
 Ὅτι δὲ ποιήσοι οὐ διεσήμανε.

H. habent εἰ δέ τοι inde ortum videtur quod particulae μέντοι ali-
 quis δέ superscripserit.

20. τάδε] Sic Et. F. H. Vulgo ταῦτα. Ita de more οὗτος, τοιοῦ-
 τος et τοσοῦτος praegresso, ὅδε, τοιόςδε et τοσόςδε sequentia spe-
 ctant. Ac posteriora quidem verba apud Xenophontem, quod
 sciam, nunquam ad praegressa referuntur.

22. περὶ τούτων] Et. F. περὶ τούτου, quod ex §. 21. ortum videtur.

ἅπερ καὶ βασιλεῖ] Plat. Phaed. p. 64. c.: εἰ ἂν ἄρα καὶ σοὶ συν-
 δοκῇ ἅπερ καὶ ἐμοί. ubi cf. Heindorf. et eund. ad Soph. 3. p. 273.
 V. etiam supra ad I, 3, 6. 15.

23. ἀπεκρίνατο] Et. F. H. ἀπεκρίθη, quam formam ab Atticismo
 excludunt grammatici. V. Lobeck. ad Phryn. p. 108.

σπονδαί — πόλεμος] Repete εἰσίν — ἐστίν.

διεσήμανε] F. διεσήμαινε, H. διεσήμηνε, quod non recepi,
 cum ἐσήμανε etiam legatur Hell. I, 1, 2. II, 1, 5. 28. Cyr. IV,
 5, 36. Cf. var. lect. ad Eurip. Hippol. 870. Buttm. Gr. max.
 §. 101. n. 5. * et Lobeck. ad Phryn. p. 25.

CAPUT II.

Φαλῖνος μὲν δὴ ὤχετο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Οἱ δὲ παρὰ 1
 Ἀριαίου ἦκον, Προκλῆς καὶ Χειρίσοφος. Μένων δὲ αὐ-
 τοῦ ἔμεινε παρὰ Ἀριαίῳ· οὗτοι δ' ἔλεγον ὅτι πολλοὺς φαίη
 Ἀριαῖος εἶναι Πέρσας ἑαυτοῦ βελτίους, οὓς οὐκ ἂν ἀνασχέ-
 σθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος· ἀλλ' εἰ βούλεσθε συναπιέναι,
 ἦκειν ἤδη κελεύει τῆς νυκτός· εἰ δὲ μή, αὐτὸς πρωτὶ ἀπιέ-
 ναι φησίν. Ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπεν· Ἀλλ' οὕτω χρὴ ποιεῖν, 2
 ἥν μὲν ἤκωμεν, ὥσπερ λέγετε· εἰ δὲ μή, πράττετε ὅποιον
 ἂν τι ὑμῖν οἴησθε μάλιστα συμφέρειν. Ὁ τι δὲ ποιήσοι 3
 οὐδὲ τούτοις εἶπε. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἤδη ἡλίου δύνοντος,
 συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς ἔλεξε τοιάδε·
 Ἐμοί, ὦ ἄνδρες, θυομένῳ ἵεναι ἐπὶ βασιλέα οὐκ ἐγίγνετο

Cap. II. §. 1. οἱ παρὰ Ἀ. ἦκον] V. ad I, 1, 5. De re cf. II, 1, 3. 5.
 αὐτοῦ ἔ. παρὰ Ἀ.] Παρὰ Ἀ. epexegetis est adverbii αὐτοῦ. Cf.
 IV, 3, 6. Sic αὐτοῦ πρὸς — Arrian. exp. IV, 24, 15. αὐτοῦ
 ἐπὶ — IV, 3, 28. VI, 2, 1. Arrian. exp. V, 15, 7. 21, 1. αὐτοῦ ἐν
 IV, 2, 22. Arrian. exp. III, 19, 2. IV, 16, 1. V, 20, 15. Cf. Com-
 mentatt. m. p. 280. Pro ἔμεινε F. H. ἔμεινε.

οὓς οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι] Matth. §. 538. Sic etiam latine hic
 diceret: quos non laturos esse, cum relativum hic vice demon-
 strativi cum conjunctione fungatur (et hos). Cf. G. T. A. Krü-
 ger: Untersuchungen aus d. Geb. der lat. Sprachl. I. p. 38 ff.
 De constructione verbi ἀνέχεσθαι v. Matth. §. 550.

2. οὕτω] Eodem modo οὕτω ad seqq. refertur Cyr. II, 3, 4: ὁ θεὸς
 οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπο-
 νεῖν τὰ γὰρ, ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτικῶς δίδωσι. Cf. ib. III, 2,
 22. VII, 1, 7 ff. V. etiam ad V, 6, 32. et VII, 6, 39.

ἥν μὲν ἤκωμεν] Repete χρὴ ποιεῖν, i. e. ἦκειν ἤδη ἡμᾶς τῆς
 νυκτός. Mox scriptor ad orationem directam transit, πράττετε
 dicens, plane ut §. 4. Quod neminem offenderit cum in ejus-
 modi locis tam oratio directa (v. locos modo laudatos et Poppo-
 nem ad Cyr. I, 6, 19.) quam acc. c. inf. usurpetur, veluti Soph.
 Antig. 639: οὕτω γὰρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ σιέρονων ἔχειν, γνώμης
 πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἑστάναι.

οἴησθε] Male G. οἴεσθε. Mem. II, 2, 5: (ἡ μήτηρ) τοῖς μελ-
 λουσιν ἔσεσθαι παισὶ προπαρασκευάζει πάντα ὅσα ἂν οἴηται συ-
 νοίσειν αὐτοῖς. Cf. V, 2, 11. cl. 3. 6. et Matth. §. 527. Buttm.
 §. 126, 8.

3. ἵεναι ἐπὶ βασιλέα] Non recte hunc infinitivum vulgo cum θυο-
 μένῳ jungi (v. Buttm. §. 127, 2.) monet Schaefer. ad Gregor.
 p. 459. Quem ab ἐγίγνετο τὰ ἱερά pendere docent ut verba hu-
 jus § extrema, ita loci VI, 4, 36. VII, 2, 17. Herod. VI, 76: οὐ
 γὰρ οὐδαμῶς ἐκαλλιέρεϊ διαβαίνειν μιν. IX, 38: οὐκ ἐκαλλιέρεϊ
 ὥστε μάχεσθαι.

τὰ ἱερά. Καὶ εἰκότως ἄρα οὐκ ἐγίγνετο. Ὡς γὰρ ἐγὼ
 νῦν πυνθάνομαι, ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ βασιλέως ὁ Τίγρης
 ποταμός ἐστι ναυσίπορος, ὃν οὐκ ἂν δυναίμεθα ἄνευ
 πλοίων διαβῆναι· πλοῖα δ' ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν. Οὐ μὲν δὴ
 αὐτοῦ γε μένειν οἶόν τε· τὰ γὰρ ἐπιτήδεια οὐκ ἔστιν ἔχειν·
 4 ἵεναι δὲ παρὰ τοὺς Κύρου φίλους πάννυ καλὰ ἡμῖν τὰ ἱερά
 ἦν. Ὡδε οὖν χρή ποιεῖν· ἀπιόντας δειπνεῖν ὃ τι τις ἔχει·
 ἐπειδὴν δὲ σημήνην τῷ κέρατι ὥς ἀναπαύεσθαι, συσκευά-
 ζεσθε· ἐπειδὴν δὲ τὸ δεύτερον, ἀνατίθεσθε ἐπὶ τὰ ὑπο-
 ζύγια· ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ, ἔπεσθε τῷ ἡγουμένῳ, τὰ μὲν
 ὑποζύγια ἔχοντες πρὸς τοῦ ποταμοῦ, τὰ δὲ ὅπλα ἔξω.
 5 Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ ἀπῆλθον
 καὶ ἐποιοῦν οὕτω· καὶ τὸ λοιπὸν ὃ μὲν ἤρχεν, οἱ δ' ἐπεί-
 θοντο, οὐχ ἐλόμενοι, ἀλλ' ὁρῶντες ὅτι μόνος ἐφρόνει οἶα

ὃν οὐκ ἂν δυναίμεθα] Matth. §. 528, 2.

4. ἀπιόντας δειπνεῖν] Repete χρή. V. ad §. 4. et cf. Cyr. VI, 1, 15: τόδ' ἐγὼ φημι χρῆναι ποιεῖν· ὥς τάχιστα πειρᾶσθαι τῶν — ἐκείνων ὀχυρῶν ὥς πλεῖστα παραιρεῖν.

σημήνη] V. ad I, 2, 17. Caeterum recte interpretatur cum Amas. Leoncl.: quum eo modo quo quiescendi tempus significatur datum cornu signum fuerit. Intelligitur enim quam Galli dicunt *la retraite*; nostrates *den Zapfenstreich*. Quo signo hoc tempore Clearchum usum esse ut hostes deciperet manifestum est. Romanos quoque de triplici signo proficisci solitos fuisse monet Hutch. cl. Polyb. VI, 40, 2: ὅταν τὸ πρῶτον σημήνη, καταλύουσι τὰς σκήνας καὶ συντιθέασιν τὰ φορτία πάντες· — ὅταν δὲ τὸ δεύτερον, ἀνατιθέασιν τὰ σκευοφόρα τοῖς ὑποζυγίοις· ἐπὶ δὲ τὸ τρίτον σημήνη, προάγειν δεῖ τοὺς πρώτους καὶ κινεῖν τὴν ὅλην παρεμβολήν.

ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ] i. e. ἐπὶ τῷ τρίτῳ σημείῳ.

τῷ ἡγουμένῳ] i. e. τοῖς ἡγουμένοις. Est enim neutrum. Cf. 4, 26. VI, 3, 12. VII, 3, 6. Matth. 269. n. 2.

πρὸς τοῦ ποταμοῦ] Cf. IV, 3, 26. Herod. I, 110. Thuc. III, 21: (τὸ τεῖχος τῶν Πελοποννησίων) εἶχε — δύο τοὺς περιβόλους, πρὸς τε Πλαταιέων καὶ εἴ τις ἔξωθεν ἀπ' Ἀθηνῶν ἐπίοι. V. Matth. §. 590. γ. Herm. ad Viger. p. 863. Sic etiam Latini praepositione *ab* utuntur. Plin. epp. II, 17, 16: *utrimque fenestrae, a mari plures, ab horto singulae*.

τὰ δὲ ὅπλα ἔξω] *hoplitas parte a flumine averfa*. Sic ὅπλα pro ὀπλίταις III, 2, 36. 3, 7. 4, 26. V, 4, 14. Cyr. V, 4, 45: ταῦτα δὲ πάντα δεῖ προκεκαλίφθαι τοῖς ὀπλοφόροις καὶ μηδαμῇ τοῖς πολεμίοις γυμνὰ ὅπλων τὰ σκευοφόρα φαίνεσθαι. Cf. ad I, 7, 10.

5. ἤρχε] *tanquam στρατηγὸς αὐτοκράτωρ, summam imperii habens*. Sic ἀρχή, ἀρχεῖν et ἀρχων V, 9, 19. 24. 26. 30 f. 10, 10. Αὐτοκράτωρ ἀρχων est V, 6, 21. ubi γ. ann.

δεῖ τὸν ἄρχοντα, οἱ δὲ ἄλλοι ἄπειροι ἦσαν. Ἀριθμὸς δὲ 6 τῆς ὁδοῦ ἦν ἦλθον ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας μέχρι τῆς μάχης σταθμοὶ τρεῖς καὶ ἑννεήκοντα, παρασάγγαι πέντε καὶ τριάκοντα καὶ πεντακόσιοι, στάδιοι πεντήκοντα καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ μύριοι· ἀπὸ δὲ τῆς μάχης ἐλέγοντο εἶναι εἰς Βαβυλῶνα στάδιοι ἑξήκοντα καὶ τριακόσιοι.

Ἐντεῦθεν δὴ, ἐπεὶ σκότος ἐγένετο, Μιλτοκύθης μὲν 7 ὁ Θράξ, ἔχων τοὺς τε ἵππείας τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, εἰς τετταράκοντα, καὶ τῶν πεζῶν Θρακῶν ὥς τριακοσίους, ἡντομόλησε πρὸς βασιλέα. Κλέαρχος δὲ τοῖς ἄλλοις ἡγεῖτο κατὰ 8 τὰ παρηγγελμένα, οἱ δ' εἶποντο· καὶ ἀφικνοῦνται εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν παρὰ Ἀριαῖον καὶ τὴν ἐκείνου στρατιὰν ἀμφὶ μέσας νύκτας· καὶ ἐν τάξει θέμενοι τὰ ὅπλα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ τῶν Ἑλλήνων παρὰ Ἀριαῖον· καὶ ὤμοσαν οἱ τε Ἕλληνες καὶ ὁ Ἀριαῖος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ οἱ κράτιστοι μήτε προδώσειν ἀλλήλους σύμμαχοί τε ἔσεσθαι· οἱ δὲ βάρβαροι προσώμοσαν καὶ ἡγήσεσθαι

δεῖ] Et. Suid. Zonar. ἔδει, quod injuria probabat Porson. Caeterum repe φρονεῖν. Cf. III, 1, 37. al.

6. Ἀριθμὸς] Cur non μῆκος dictum sit facile perspicias. Cf. VII, 8, 26. et V, 5, 4.

ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας] In hac dicendi ratione, de qua v. Matth. §. 319, 6. a. saepissime proponitur genit. ubi oppidi notio primaria est. V. VI, 4, 38. VII, 1, 1. 8, 8. (cl. §. 7.) Thuc. I, 108. II, 2. al.

τῆς μάχης] i. e. τοῦ τόπου τῆς μάχης, ut paulo post et V, 5, 4. De mansionum, parasangarum et stadiorum numero ad calcem libri dicetur.

7. Μιλτοκύθης] Et. Μιλατοκύθης, F. Μιλαθοκύθης. „Demosth. p. 655. 658. 676. et 1207. memorat Thraciae regulum Μιλτοκύθην.” Sch n.

τετταράκοντα] Sic E. Vulgo τεσσαράκοντα.

8. κατὰ τὰ παρηγγελμένα] V. §. 4.

θέμενοι] Int. οἱ Ἕλληνες. V. ad I, 8, 27.

ὁ Ἀριαῖος] Articulus, quem Zeun. ex Et. addidit, non necessarius est. Nam saepe τέ hoc modo trajicitur. Plat. Phaed. p. 36. c: ἀρμονίαι αἱ τ' ἐν ταῖς φθόγγοις καὶ ἐν τοῖς τῶν δημιουργῶν ἔργοις. Cf. ib. 94. d. Thuc. VIII, 75. et infra II, 3, 3.

μήτε — τε] Sic saepissime οὔτε — τε et μήτε — τε sibi respondent. V. IV, 3, 6. 5, 28. VII, 7, 48. III, 1, 30. 2, 23. Eodem modo Romanos neque — et usurpare notum est. V. Curt. IV, 3, 26. al.

- 9 ἀδόλως. Ταῦτα δ' ὤμοσαν, σφάξαντες κάπρον καὶ ταῦ-
 ρον καὶ λύκον καὶ κριὸν εἰς ἀσπίδα, βάπτοντες οἱ μὲν
 10 Ἕλληνες ξίφος, οἱ δὲ βάρβαροι λόγχην. Ἐπεὶ δὲ τὰ πι-
 στὰ ἐγένετο, εἶπεν ὁ Κλέαρχος· Ἄγε δὴ, ὦ Ἀριαῖε, ἐπεί-
 περ ὁ αὐτὸς ἡμῖν στόλος ἐστὶ καὶ ὑμῖν, εἶπε τίνα γνώμην
 ἔχεις περὶ τῆς πορείας· πότερον ἀπιμεν ἢνπερ ἤλθομεν ἢ
 11 ἄλλην τινὰ ἐννενοηκέναι δοκεῖς ὁδὸν κρείττω; Ὁ δ' εἶπεν·
 Ἦν μὲν ἤλθομεν ἀπιόντες πάντες ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἀπολοί-
 μεθα· ὑπάρχει γὰρ νῦν ἡμῖν οὐδὲν τῶν ἐπιτηδείων. Ἑπτα-
 καίδεκα γὰρ σταθμῶν τῶν ἐγγυτάτω οὐδὲ δεῦρο ἰόντες ἐκ
 τῆς χώρας οὐδὲν εἴχομεν λαμβάνειν. Ἐνθα δ' εἴ τι ἦν,
 ἡμεῖς διαπορευόμενοι κατεδαπανήσαμεν. Νῦν δ' ἐπινοοῦ-
 μεν πορεύεσθαι μακροτέραν μὲν, τῶν δ' ἐπιτηδείων οὐκ
 12 ἀπορήσομεν. Πορευτέον δ' ἡμῖν τοὺς πρώτους σταθμοὺς
 ὥς ἂν δυνώμεθα μακροτάτους, ἵνα ὥς πλεῖστον ἀποσπα-
 σθῶμεν τοῦ βασιλικοῦ στρατεύματος· ἦν γὰρ ἅπαξ δύο
 ἦν τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπόσχωμεν, οὐκ ἔτι μὴ δύνηται

9. κάπρον — κριόν] A. B. F. G. et Suid. ταῦρον καὶ λύκον καὶ κά-
 προν καὶ κριόν. Etiam ap. Demosth. p. 642. ad victimas foede-
 ribus fanciendis mactandas referri τόμια κάπρον καὶ κριόν καὶ ταῖ-
 ρον monet Zeun. Schn., quem lupi mentio offendit, comparat
 Romanorum suovitautilia, de quibus disputaverit ad Cat. de
 R. R. 141. Varronem II, 1, 10. et in ind. scriptt. R. R. p. 353.

εἰς ἀσπίδα] Aeschyl. VII. adv. Th. 43: ταυροσφαγοῦντες ἐς με-
 λάνδειον σάκος καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου Ἄσπην,
 Ἐννὼ καὶ φιλαίματον Φόβον Ὀρχομότησαν. Imitatur hunc l.
 facete Aristoph. Lyf. 188. Zeun. Aliquid similitudinis habet Scy-
 tharum mos de quo Hutch. laudat Herod. IV, 70. Melam II, 1. et
 Luciani Toxar. 37. De duplici partic. v. ad I, 1, 7.

10. ὑμῖν — καὶ ἡμῖν] Sic F. H. Vulgo ἡμῖν — καὶ ὑμῖν.

ἦνπερ ἤλθομεν] Int. ὁδόν. Cf. §. 11. III, 3, 46. VI, 1, 16. 8,
 10. VII, 8, 20.

11. πάντες] Et. F. H. S. παντελῶς. Male.

σταθμῶν] Locī verbum simul temporis notionem induit: unde
 explicandus genit. V. ad I, 7, 18.

ἐπινοοῦμεν] Int. ἐγὼ καὶ οἱ σὺν ἐμοί.

ἀπορήσομεν] Male Weisk. ἀπορησομένην conjecit, cum hac
 potestate medium non usurpari posse videatur. Similem incon-
 cinnitatem admittit Herod. I, 19: πέμπει ἐς Δελφοὺς θεοπρόπους
 εἴτε δὴ συμβουλεύσαντός τευ εἴτε καὶ αὐτῷ ἔδοξε. Cf. II, 1, 7.

12. δύο] Sic Et. H. Vulgo δύοιν. Thuc. I, 82: διελθόντων ἐτῶν
 καὶ δύο καὶ τριῶν. Cf. ad I, 2, 23.

οὐκέτι μὴ δύνηται] Cf. IV, 8, 13. V, 10, 4. VII, 3, 26. Cyr. V,
 1, 16. Hier. XI, 15: ἐὰν τοὺς φίλους κρατῆς εὖ ποιῶν, οὐ μὴ σοι

βασιλεὺς ἡμᾶς καταλαβεῖν. Ὀλίγω μὲν γὰρ στρατεύματι οὐ τολμήσει ἐφέπεσθαι· πολὺν δ' ἔχων στόλον οὐ δυνήσεται ταχὺ πορεύεσθαι· ἴσως δὲ καὶ τῶν ἐπιτηδείων σπανιεῖ. Ταύτην, ἔφη, γνώμην ἔχω ἔγωγε.

Ἦν δ' αὕτη ἡ στρατηγία οὐδὲν ἄλλο δυναμένη ἢ 13 ἀποδράναι ἢ ἀποφυγεῖν· ἡ δὲ τύχη ἐστρατήγησε κάλλιον. Ἐπεὶ γὰρ ἡμέρα ἐγένετο, ἐπορεύοντο ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸν ἥλιον, λογιζόμενοι ἥξειν ἅμα ἡλίῳ δύνοντι εἰς κώμας τῆς Βαβυλωνίας χώρας. Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐψεύσθησαν. 14 Ἐτι δὲ ἀμφὶ δαίλῃν ἔδοξαν πολεμίους ὄρᾱν ἱππέας· καὶ τῶν τε Ἑλλήνων οἳ μὴ ἔτυχον ἐν ταῖς τάξεσιν ὄντες εἰς τὰς τάξεις ἔθρον καὶ Ἀριαῖος, ἐτύγγανε γὰρ ἐφ' ἀμάξης πορευόμενος διότι ἐτέτρωτο, καταβὰς ἐθωρακίζετο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Ἐν ᾧ δὲ ὠπλίζοντο ἤκον λέγοντες οἱ προπεμ- 15 φθέντες σκοποὶ ὅτι οὐχ ἱππεῖς εἰσιν, ἀλλὰ ὑποζύγια νέμονται. Καὶ εὐθὺς ἔγνωσαν πάντες ὅτι ἐγγὺς που ἐστρατοπεδεύετο βασιλεύς· καὶ γὰρ καὶ καπνὸς ἐφαίνετο ἐν κώμας οὐ πρόσω. Κλέαρχος δὲ ἐπὶ μὲν τοὺς πολεμίους οὐκ 16 ἤγεν· ἦδει γὰρ καὶ ἀπειρηκότας τοὺς στρατιώτας καὶ

δύνωνται ἀντέχειν οἱ πολέμιοι. V. Matth. §. 516. Buttm. §. 135. n. 6, 1. et inprimis Herm. ad Soph. Electr. 1041.

ταχὺ] A. B. Et. H. V. Y. ταχέως, ut opinor ex interpretatione. Cf. VI, 3, 27.

γνώμην] H. τὴν γνώμην. Sed cum γνώμη saepe articulo careat (v. ad I, 6, 9.), ego eum h. l. recipere dubitavi. Sic τήνδε ἔχω γνώμην Herod. II, 27. 56. Cf. ad I, 2, 20.

13. Ἦν δ' αὕτη — κάλλιον] Haec ratio ducendi exercitus vim tantum habebat (sive nihil aliud erat nisi modus quidam) fugae vel clandestinae vel apertae; sed fortuna meliorem se ducem praebuit. Nempe ob ignaviam Persarum feliciter Persis contigit, ut honorificus ille recessus e bello videretur. Hoc autem per hunc et insequentibus libris pluribus declaratur. Weisk. Δύνασθαι similiter usurpavit Thuc. I, 141: τὴν αὐτὴν δύναται δούλωσιν ἢ τε μεγίστη καὶ ἐλαχίστη δικαίωσις ἀπὸ τῶν ὁμοίων προδίκης τοῖς πέλας ἐπιτασσομένη. De circumscriptione ἣν δυναμένη v. Matth. §. 559. cl. V, 2, 23. VI, 2, 24. Στρατηγεῖν improprie usurpavit etiam Plut. de garrul. 9: οὕτως ἐστρατήγησεν ἡ σιωπὴ τὸν ἀγῶνα.

τοῦτο μὲν οὐκ ἐψεύσθησαν] In ejusmodi locis duas locutiones mixtas esse (οὐκ ἐψεύσθησαν et οὐκ ἐψεύσαντο τοῦτο) censet Herm. de ellipsi et pleon. in Mus. antiquit. studior. I, 1. p. 175. Cf. ad V, 7, 11.

15. νέμονται] Sic Et. F. H. X. Vulgo νέμοιτο. V. ad I, 7, 20.

ἀσίτους ὄντας· ἤδη δὲ καὶ ὀψὲ ἦν· οὐ μέντοι οὐδ' ἀπέ-
κλινε, φυλαττόμενος μὴ δοκοίη φεύγειν· ἀλλ' εὐθύωρον
ἄγων ἅμα τῷ ἡλίῳ δυομένῳ εἰς τὰς ἐγγυτάτω κώμας τοὺς
πρώτους ἔχων κατεσκήνωσεν, ἐξ ὧν διήρπαστο ὑπὸ τοῦ
βασιλικοῦ στρατεύματος καὶ αὐτὰ τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν
17 ξύλα. Οἱ μὲν οὖν πρῶτοι ὁμῶς τρόπῳ τινὶ ἐστρατοπε-
δεύσαντο, οἱ δ' ὕστεροι σκοταῖοι προσιόντες ὥς ἐτύγγα-
νον ἕκαστοι ἠυλίζοντο, καὶ κραυγὴν πολλὴν ἐποιοῦν κα-
λοῦντες ἀλλήλους, ὥστε καὶ τοὺς πολεμίους ἀκούειν· ὥστε
οἱ μὲν ἐγγύτατα τῶν πολεμίων καὶ ἔφυγον ἐκ τῶν σκηνω-
18 μάτων. Δῆλον δὲ τοῦτο τῇ ὕστεραίᾳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ
ὑποζύγιον ἔτι οὐδὲν ἐφάνη οὔτε στρατόπεδον οὔτε καπνὸς
οὐδαμοῦ πλησίον. Ἐξεπλάγη δέ, ὥς ἔοικε, καὶ βασιλεὺς
τῇ ἐφόδῳ τοῦ στρατεύματος· ἐδήλωσε δὲ τοῦτο οἷς τῇ
19 ὕστεραίᾳ ἔπραττε. Προϊούσης μέντοι τῆς νυκτὸς ταύτης
καὶ τοῖς Ἑλλησι φόβος ἐμπίπτει, καὶ θόρυβος καὶ δοῦ-
20 πος ἦν οἷον εἰκὸς φόβου ἐμπεσόντος γίνεσθαι. Κλέαρ-

16. εὐθύωρον] i. e. κατ' εὐθεΐαν. Secundum Gregor. Cor. p. 564.
Ionicum foret hoc vocabulum. Sed v. ibi interpr.

εἰς τὰς ἐ. κώμας — κατεσκήνωσεν] Eodem modo εἰς habes Hell.
IV, 2, 23: πάλιν κατεσκήνωσαν ἐς τὸ ἀρχαῖον στρατόπεδον. Cf.
Cyr. IV, 5, 39. et supra ad I, 1, 3. Pro πρώτους ἔχων F. H. S.
V. Y. πρωταγούς ἄγων.

17. ὁμῶς] Sic F. S. V. Y. Vulgo ὁμοίῳ, quod Zeun. interpreta-
batur: „eodem fere modo, sc. ἐν ταῖς κώμας.” Sed ita collo-
candum fuisset ὁμοίῳ τινὶ τρόπῳ. Ad ὁμῶς subaud.: *quamquam*
omnia direpta ac diruta erant. Cf. 4, 23. Herod. I, 83. Plut.
Pericl. 34. Thuc. V, 61. VI, 70. VIII, 95. 97.

ἐστρατοπεδεύσαντο] Sic Et. F. H. Vulgo ἐστρατοπεδεύοντο,
quod imperfecto ἠυλίζοντο originem debet.

σκοταῖοι] i. e. σκότους γενομένου. Cf. IV, 1, 10. cl. 5. et Cyr.
VII, 1, 45: ἤδη σκοταῖος ἀναγαγὼν ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Θυμ-
βράροις. Odyss. III, 178: ἐννύχιαι κατὰγοντο. Cf. ib. II, 104.
385. 434. IV, 356. et Matth. §. 446, 7.

ὥς ἐτύγγανον ἕκαστοι] αὐλίζόμενοι. Cf. Viger. p. 302.

καὶ βασιλεὺς] quemadmodum οἱ ἐγγύτατα τῶν πολεμίων.

18. ἐδήλωσε δὲ τ. οἷς τῇ ὕ. ἐ.] V. c. 3, 1 ff.

19. φόβος ἐμπίπτει] Thuc. VII, 80: φιλεῖ καὶ πᾶσι στρατοπέδοις,
μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις φόβοι καὶ δαίματα ἐγγίγνεσθαι, ἄλλως
τε καὶ ἐν νυκτί τε καὶ διὰ πολεμίας καὶ ἀπὸ πολεμίων οὐ πολὺ
ἀπεχόντων ἰοῦσιν. Cf. Cyr. V, 3, 43. Sunt haec τὰ Πανικά, τὰ
Πανικά δαίματα, οἱ Πανικοὶ φόβοι f. θόρυβοι, de quibus cf. Du-
ker. ad Thuc. IV, 125.

γίνεσθαι] F. H. γενέσθαι.

χος δὲ Τολμίδην Ἡλεῖον, ὃν ἐτύγγανεν ἔχων παρ' ἑαυτῷ, κήρυκα ἄριστον τῶν τότε, τοῦτον ἀνειπεῖν ἐκέλευσε σιγὴν κατακηρύξαντα ὅτι προαγορεύουσιν οἱ ἄρχοντες, ὅς ἂν τὸν ἀφέντα τὸν ὄνον εἰς τὰ ὄπλα μηνύσῃ, ὅτι λήψεται μισθὸν τάλαντον ἀργυρίου. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐκηρύχθη, 21 ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κενὸς ὁ φόβος εἴη καὶ οἱ ἄρχοντες σῶοι. Ἀμὰ δὲ ὄρθρῳ παρήγγειλε Κλέαρχος εἰς τάξιν τὰ ὄπλα τίθεσθαι τοὺς Ἕλληνας ἥπερ εἶχον ὅτε ἦν ἡ μάχη.

CAPUT III.

Ὁ δὲ δὴ ἔγραψα ὅτι βασιλεὺς ἐξεπλάγη τῇ ἐφόδῳ, 1 τῇδε δῆλον ἦν· τῇ μὲν γὰρ πρόσθεν ἡμέρᾳ πέμπων τὰ ὄπλα παραδιδόναι ἐκέλευε, τότε δὲ ἅμα ἡλίῳ ἀνατέλλοντι κήρυκας ἐπέμψε περὶ σπονδῶν. Οἱ δ' ἐπεὶ ἦλθον πρὸς 2 τοὺς προφύλακας, ἐζήτουν τοὺς ἄρχοντας. Ἐπεὶ δ' ἀπήγγειλαν οἱ προφύλακες, Κλέαρχος, τυχὼν τότε τὰς τάξεις ἐπισκοπῶν, εἶπε τοῖς προφύλαξι κελεύειν τοὺς κήρυκας πε-

20. Τολμίδην — ὃν — τοῦτον] Cf. 5, 11. III, 2, 5. VII, 1, 29. Hell. VII, 1, 21. Demosth. Mid. 24. f. p. 542: οἷός τ' ἦν πείθειν αὐτὸν τὴν δίκην ἣν καταδεδιητήκει, ταύτην ἀποδεδιητημένην ἀποφαινεῖν. Adde Schaeferi Melett. critt. p. 84. n. et ad I, 6, 9.

τὸν ἀφέντα τὸν ὄνον] Ad restringendum igitur terrorem panicum, cum quidam fortasse opinarentur vel hostem prope accessisse, vel jam esse in castris et duces Graecorum interfecisse, finxit Clearchus asinum ab homine petulante [vel negligente] in locum armatorum [immo in locum ubi arma composita erant, v. ind. in ὄπλον] esse imissum, unde illae turbae sint ortae. Weisk. Hoc modo vana lepidaque turbae causa cognita extemplo tumultus et metus sedaretur necesse erat. In simili re pari artificio Iphicratem egisse docet Polyæn. III, 9, 4. Cf. Toup. opuscul. critt. II. p. 289. Lips. Ἀφέντα pro ἀφιέντα recte ex conjectura Polyæni loco stabilita edidit Schn.

μηνύσῃ] Sic F. H. V. Vulgo praepositione ex κατακηρύξαντα repetita καταμηνύσῃ, quod genitivum requireret. V. Hell. III, 3, 2. De collocatione vocis ὅτι v. ad I, 6, 2.

21. κενὸς ὁ φόβος] Hinc τὰ κενὰ τοῦ πολέμου. Cic. ad Att. V, 20, 1.

παρήγγειλεν ὁ Κλ.] Sic Et. F. V. Y. Vulgo παρήγγειλε Κλ.

ἥπερ] Et. G. S. et vet. edd. ἦνπερ, ex correctione ut videtur.

Cf. VI, 2, 11.

Cap. III. §. 2. Ἐπεὶ δ' ἀπ.] F. V. Y. ἐπειδὴ δ' ἀπ. F. H. ἀπήγγελλον.

3 ριμένειν ἄχρις ἂν σχολάσῃ. Ἐπεὶ δὲ κατέστησε τὸ στρα-
 τευμα ὥστε καλῶς ἔχειν ὁρᾶσθαι πάντη φάλαγγα πυκνήν,
 τῶν δὲ ἀόπλων μηδένα καταφανῆ εἶναι, ἐκάλεσε τοὺς ἀγ-
 γέλους καὶ αὐτός τε προῆλθε, τοὺς τε εὐοπλοτάτους ἔχων
 καὶ εὐειδεστάτους τῶν αὐτοῦ στρατιωτῶν, καὶ τοῖς ἄλ-
 4 λοις στρατηγοῖς ταῦτα ἔφρασεν. Ἐπεὶ δὲ ἦσαν πρὸς τοῖς
 ἀγγέλοις, ἡρώτα τί βούλονται. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι περὶ σπον-
 δῶν ἤκοιεν, ἄνδρες οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται τά τε παρὰ βα-
 σιλέως τοῖς Ἑλλησιν ἀπαγγεῖλαι καὶ τὰ παρὰ τῶν Ἑλλή-
 5 νων βασιλεῖ. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἀπαγγέλλετε τοίνυν αὐτῷ
 ὅτι μάχης δεῖ πρῶτον· ἄριστον γὰρ οὐκ ἔστιν οὐδὲ ὁ τολ-
 μήσων περὶ σπονδῶν λέγειν τοῖς Ἑλλησι μὴ πορίσας ἄρι-
 6 στον. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀγγελοι ἀπήλαννον καὶ ἤκον
 ταχύ· ὃ καὶ δῆλον ἦν ὅτι ἐγγὺς που ἦν βασιλεὺς ἢ ἄλλος
 τις ὃ ἐπετέτακτο ταῦτα πράττειν· ἔλεγον δὲ ὅτι εἰκότα

ἄχρις ἂν σχολάσῃ] V. ad I, 4, 13. Eos expectare iussit tum propter causam §. 3. propositam tum ut contemptum eorum proderet.

ὁρᾶσθαι] De venat. III, 3: ἄμορφοι δὲ καὶ αἰσχροὶ ὁρᾶσθαι. Cf. Symp. I, 10. ibique Bornem.

καὶ αὐτός τε — καὶ τοῖς ἄλλοις] V. ad I, 9, 19. Τέ in τοὺς τε εὐοπλοτάτους trajectum est. V. ad II, 2, 8. Similiter fecisse Dercyllidam tradunt Hell. III, 2, 18.

ταῦτα ἔφρασεν] προελθεῖν τοὺς εὐοπλοτάτους τε καὶ εὐειδεστάτους τῶν στρατιωτῶν ἔχοντας. Ταῦτά e Zeunii conjectura edidit Schn. pro ταῦτα, quod tamen et ipsum ferri possit.

4. ἐπεὶ δὲ — ἡρώτα] Et, F. H. V. Y. ἐπεὶ δὲ ἦν — ἀνηρώτα. Sed displicet collocatio vocis ἦν, quam pro ἦσαν dedisse videtur quem subjecti mutatio offenderit, de qua v. ad I, 4, 5. Ἀνηρώτα tamen probaverim.

ἄνδρες] Similis est locus Thuc. IV, 60: πόλεμον γὰρ αἰρομένων ἡμῶν καὶ ἐπαγομένων αὐτούς, ἄνδρας οἱ καὶ τοὺς μὴ ἐπικαλουμένους αὐτοὶ ἐπιστρατεύουσι κ. τ. λ.

οἵτινες ἰ. ἔσονται] V. ad I, 3, 14.

τά τε παρὰ βασιλέως] regis mandata, des Königs Aufträge, Vorschläge. Cf. §. 7. 3, 24. 5, 36. cl. VII, 3, 8. Similiter Cyr. II, 2, 9: οὕτως — ὁ γε ἐμὸς λόχος σοὶ ἀκριβοῖ πάντα τὰ παρὰ σοῦ, jussa tua.

5. οὐδὲ ὁ τολμήσων] neque erit qui audeat. Cf. 4, 5. et Oec. IV, 21: οὐδὲν ὄφελος πολλὰ ἀροῦν, εἰ μὴ εἶεν οἱ ἀρήξοντες — οὐδ' ἂν οἱ ἄλκιμοι δύναιντο ζῆν, εἰ μὴ εἶεν οἱ ἐργαζόμενοι. V. Matth. §. 268. Caeterum vide quanta calliditate quam animofos milites finxerit.

λέγειν τοῖς Ἑλλησι] Sic F. V. Reliqui τοῖς Ἑ. λέγειν.

δοκοῖεν λέγειν βασιλεῖ καὶ ἤκοιεν ἡγεμόνας ἔχοντες οἱ αὐ-
 τούς, εἰς αἱ σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἐνθεν ἔξουσι τὰ
 ἐπιτήδεια. Ὁ δ' ἡρώτα εἰ αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσι σπένδοιτο 7
 τοῖς ἰοῦσι καὶ ἀπιοῦσιν ἢ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔσονται σπονδαί.
 Οἱ δέ, Πᾶσιν, ἔφασαν, μέχρ' ἂν βασιλεῖ τὰ παρ' ὑμῶν
 διαγγελθῇ. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπον, μεταστησάμενος αὐτούς 8
 ὁ Κλέαρχος ἐβουλεύετο· καὶ ἐδόκει ταχὺ τὰς σπονδὰς ποιῆ-
 σθαι καὶ καθ' ἡσυχίαν ἐλθεῖν τε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια καὶ λα-
 βεῖν. Ὁ δὲ Κλέαρχος εἶπε· Δοκεῖ μὲν καὶ ἐμοὶ ταῦτα· οὐ 9
 μέντοι ταχὺ γε ἀπαγγελῶ, ἀλλὰ διατρίψω ἕστ' ἂν ὀκνήσω-
 σιν οἱ ἄγγελοι μὴ ἀποδόξῃ ἡμῖν τὰς σπονδὰς ποιήσασθαι·
 οἷμαί γε μέντοι, ἔφη, καὶ τοῖς ἡμετέροις στρατιώταις τὸν
 αὐτὸν φόβον παρέσεσθαι. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκει καιρὸς εἶναι,
 ἀπήγγελλεν ὅτι σπένδοιτο καὶ εὐθὺς ἡγεῖσθαι ἐκέλευε πρὸς
 τὰ ἐπιτήδεια.

6. αἱ σπονδαὶ] Articulum ex Et. addidit Schn.

ἄξουσιν ἐνθεν] i. e. ἄξουσιν ἐκεῖσε ἐνθεν. Cf. IV, 7, 7. Thuc.

VIII, 83: ἀπαλλάσσεται ὁθεν ἔξει τροφήν. V. etiam ad I, 3, 17.

7. αὐτοῖς] *solis*. Cf. IV, 7, 11. VII, 8, 35. cl. III, 4, 39. Hermann.
 ad Viger. p. 733 f. Ἄνδρας Weisk. alique intelligunt legatos cum
 Persarum tum Graecorum foederis faciendi causa ultro citroque
 commeaturis. Prudenter enim Clearchum occurriffe calumniae
 qua rex sub specie servatae fidei omnes, paucis exceptis, Graecos
 posset concidere. Sed hanc interpretationem propterea non ad-
 mitti posse quod soli Persae foederis faciendi negotium susceperint
 monet Haken I. p. 309, putatque Clearchum modo cavere voluisse
 ne tantum singulas militum catervas vel mercatores ad cibaria
 comparanda mittere liceret. At huic sententiae cum alia re-
 pugnant tum Sphi 6. verba postrema: οἱ αὐτοὺς — ἄξουσιν ἐν-
 θεν ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια. Equidem τοὺς ἄνδρας intelligo Persas
 et ad σπένδοιτο subaudio Κλέαρχος aut si cum Et. σπένδουντο le-
 gas οἱ Ἕλληνες.

ἰοῦσι καὶ ἀπιοῦσιν] Thuc. IV, 118: κήρυξι δὲ καὶ πρεσβείᾳ καὶ
 ἀκολούθοις — σπονδὰς εἶναι ἰοῦσι καὶ ἀπιοῦσι. Articulum ex
 Et. addidi, qui τοῖς εἰσιοῦσι habet. V. de auth. p. 42.

ἔσονται] Et. F. H. ἔσονται. Sed v. I, 7, 8. V, 7, 23. VII, 8, 1.
 cl. III, 5, 13. al. Ante σπονδαί articulum excidisse suspica-
 tur Schn. Non male. Potest tamen abesse. Similiter Germani
 quoque dicere possemus: ob auch mit den übrigen Waffenstill-
 stand sein werde.

8. ταχὺ] Schn. ex H. καὶ ταχὺ post ποιῆσθαι collocatum edidit:
 perperam, ut ostendunt verba §. 9: οὐ μέντοι ταχὺ γε ἀπαγγελῶ.

9. παρέσεσθαι] Hic videntur nonnulla intercuisse. V. de auth.
 p. 34.

- 10 Καὶ οἱ μὲν ἡγοῦντο, Κλέαρχος μέντοι ἐπορεύετο, τὰς
μὲν σπονδὰς ποιησάμενος, τὸ δὲ στράτευμα ἔχων ἐν τάξει·
καὶ αὐτὸς δὲ ὠπισθοφυλάκει. Καὶ ἐνετύγγανον τὰ φροῖς
καὶ αὐλῶσι πλήρεσιν ὕδατος, ὥς μὴ δύνασθαι διαβαίνειν
ἄνευ γεφυρῶν· ἀλλ' ἐποιοῦντο διαβάσεις ἐκ τῶν φοινίκων,
11 οἳ ἦσαν ἐκπεπτωκότες, τοὺς δὲ καὶ ἐξέκοπτον. Καὶ ἐν-
ταῦθα ἦν Κλέαρχον καταμαθεῖν ὥς ἐπεστάτει, ἐν μὲν τῇ
ἀριστερᾷ χειρὶ τὸ δόρυ ἔχων, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ βακτηρίαν·
καὶ εἴ τις αὐτῷ δοκοίη τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων βλα-
κεύειν, ἐκλεγόμενος τὸν ἐπιτήδειον ἔπαιεν ἄν, καὶ ἅμα
αὐτὸς προσελάμβανεν εἰς τὸν πηλὸν ἐμβαίνων· ὥστε πᾶ-
12 σιν αἰσχύνῃν εἶναι μὴ οὐ συσπουδάξαι. Καὶ ἐτάχθησαν

10. ποιησάμενος] Hoc cum ipse coniecissem postea vidi a Schaefero occupatum esse. Vulgo ποιησόμενος.

ἀλλ' ἐποιοῦντο] Cur non dixerit ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι ποιεῖσθαι facile videas. Similis est l. IV, 7, 17. cl. II, 1, 4. et II, 4, 14.

διαβάσεις] Phavorin.: διάβασις, πορεία, γέφυρα. Thuc. IV, 103: ἀπέχει δὲ τὸ πόλισμα πλεον τῆς διαβάσεως, ubi schol. τῆς διαβάσεως, τῆς γεφύρας. *Hutch.*

τοὺς δὲ] h. e. ἄλλους δέ, ut Cyr. IV, 5, 46: ὁρᾶτε ἵπποι ὅσοι ἡμῖν πάρεσιν, οἱ δὲ προσάγονται. *Zeun.* Cf. Matth. §. 287. n. 4.

11. Κλέαρχον κ. ὥς ἐπ.] V. ad I, 6, 5.

βακτηρίαν] more ducum Spartanorum. V. interpr. ad Thuc. VIII, 84. Adeoque lochagos vapulasse a praetore docent Hell. VI, 2, 19. Atque apud reliquos quoque Graecos vapulasse milites colligas ex iis quae infra V, 8, 1 ff. 12. 16. (πύξ) narrantur.

τὸν ἐπιτήδειον] sc. παῖεσθαι, qui verberibus dignus esset. Thuc. VIII, 70: ἄνδρας τινὰς ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς οἱ ἐδόχουν ἐπιτήδαιοι εἶναι. Infinitivus eodem modo ut nostro loco omissus est Hell. III, 3, 11: τοὺς ἐπικαιριωτάτους (ξυλλαμβάνεσθαι) ξυνελάμβανον. Cf. ad V, 9, 3.

ἔπαιεν ἄν] Sic libri tantum non omnes. Vulgo ἔπαιεν ἄν. De part. ἄν v. ad I, 5, 2.

μὴ οὐ συσπουδάξαι] Sic F. G. H. Olim legebatur μὴ οὐ σπουδάξαι. Μὴ συσπουδάξαι maluit Schaefer. ad Apoll. Rhod. II. p. 218. Sic saepe μὴ οὐ post αἰσχρόν, αἰσχύνῃ ἐστίν et αἰσχύνεσθαι infertur. V. Dionys. H. Arch. XI, 9. p. 2178. 14. Plat. Protag. p. 352. d: αἰσχρόν ἐστι σοφίαν καὶ ἐπιστήμην μὴ οὐχὶ πάντων κράτιστον φάναι εἶναι τῶν ἀνθρωπείων πραγμάτων. ubi cf. Heindorf. Adde Buttm. §. 135. n. 6, 2. Matth. §. 609. Quae subtilius de hac ratione tradiderunt Hermann. ad Viger. p. 798 ff. et Reifig. ad Soph. Oed. C. p. 237 ff., de iis exponere non hujus loci videtur.

μὲν πρὸς αὐτὸ οἱ τριάκοντα ἔτη γεγονότες· ἐπεὶ δὲ καὶ Κλέαρχον ἐώρων σπουδάζοντα, προσελάμβανον καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Πολὺ δὲ μᾶλλον ὁ Κλέαρχος ἔσπενδεν ὑπο- 13 πτεύων μὴ αἰεὶ οὕτω πλήρεις εἶναι τὰς τάφρους ὕδατος· οὐ γὰρ ἦν ὥρα οἷα τὸ πεδῖον ἄρδεν· ἀλλ' ἵνα ἤδη πολλὰ τὰ ἄπορα φαίνοιτο τοῖς Ἑλλησιν εἶναι εἰς τὴν πορείαν, τούτου ἕνεκα βασιλέα ὑπώπτευσεν ἐπὶ τὸ πεδῖον τὸ ὕδωρ ἀφεικέναι.

Πορευόμενοι δὲ ἀφίκοντο εἰς κώμας, ὅθεν ἀπέδειξαν 14 οἱ ἡγεμόνες λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια. Ἐνῆν δὲ σῖτος πολὺς

12. πρὸς αὐτὸν] Haec est librorum lectio a Schn. in πρὸς αὐτοῦ mu- tata. Πρὸς αὐτό leg. esse ostendunt verba πρὸς τοῦτο τεταγμένων §. 11. Cf. Hell. I, 7, 31. (33.) Cyr. V, 4, 7: διώκειν ἐκέλευσε τοὺς πρὸς τοῦτο τεταγμένους.

οἱ τριάκοντα ἔτη γ.] Haud dubie intelliguntur omnes qui non majores erant triginta annis οἱ εἰς τριάκοντα ἔτη VII, 3, 46. Eo- dem modo intelligas τὰ δέκα ἀφ' ἡβης, de quibus v. Schn. ad Hell. III, 4, 23. Nam ἡβη apud Lacedaemonios videtur annus vi- cesimus fuisse. V. Schn. ad l. de rep. Lacc. V, 1.

13. Πολὺ δὲ μᾶλλον — ὑποπτεύων] multo magis — propterea quod suspicabatur f. tanto magis — cum suspicaretur. Ita- que fossis cito superatis ostendere voluit ne tales quidem difficul- tates Graecos morari posse vel terrere. Simul etiam hac festina- tione videtur impedire voluisse ne barbari multum temporis lu- crati etiam majora impedimenta objicerent. Ut h. l. ὑποπτεύων — ὑπώπτευσεν similiter III, 2, 29. νομίζοντες — ἐνόμιζον habes. Cf. ad I, 1, 2.

αἰεὶ] Cum vix alius l. in An. exstet quo omnes libri αἰεὶ habeant, hic quoque αἰεὶ edidi.

οὐ γὰρ — ἄρδεν] Aestas nempe transacta erat, qua novales ad auctumni sationem rigari solebant. Ex Euphrate autem ad eam rem fossae et alvei erant ducti: οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἢ γῆ αὐτῇ ἐξ οὐρανοῦ, sunt Arriani (VII, 7, 9.) verba de hac ipsa regione dicentis. Cf. supra I, 7, 15. Weisk. De dictione οἷα ἄρδεν cf. Arriani exp. III, 17, 14: χοήματα οὐκ ἦν Οὐξίοις οὐδὲ ἢ γῆ οἷα ἐργάζεσθαι. Adde Dionys. H. Arch. II, 63. p. 370, 8. Cyr. VII, 4, 31. Matth. §. 479. et Viger. p. 118 f.

ἵνα π. τὰ ἄ. φ. τοῖς Ἑ. εἶναι] Et. F. H. V. ἵνα ἤδη πολλὰ προ- φαίνοιτο τοῖς Ἑλλησι δεῖνα: quod non videtur recipiendum fuisse. Facile enim προφαίνοιτο ex ἄπορα φαίνοιτο et Ἑλλησι δεῖνα ex Ἑλλησιν εἶναι oriri potuerunt: non contra. Praeterea δεῖνα hic non aptum est, cum non de rebus terribilibus, sed difficilibus sermo sit. Nihil dicam quod προφαίνεσθαι a Xen. semper tan- tum de hominibus dicitur. Ἡδὴ tamen fortasse recipiendum est. De φαίνεσθαι cum inf. v. Matth. §. 549, 5. cl. Cyr. II, 2, 1: Ἀρὰ γε — ἐνδεέστεροί τι ἡμῶν φαίνονται εἶναι οἱ ἑταῖροι ὅτι οὐ πεπαίδευνται τὸν αὐτὸν τρόπον ἡμῖν.

15 καὶ οἶνος φοινίκων καὶ ὄξος ἐψητὸν ἀπὸ τῶν αὐτῶν. Αὐ-
ταὶ δὲ αἱ βάλανοι τῶν φοινίκων, οἷας μὲν ἐν τοῖς Ἑλλησίν
ἐστὶν ἰδεῖν, τοῖς οἰκέταις ἀπέκειντο· αἱ δὲ τοῖς δεσπόταις
ἀποκείμεναι ἦσαν ἀπόλεκτοι, θαυμάσιαι τὸ κάλλος καὶ τὸ
μέγεθος· ἡ δὲ ὄψις ἡλέκτρον οὐδὲν διέφερε· τὰς δὲ τινὰς
ξηραίνοντες τραγήματα ἀπετίθουσιν. Καὶ ἦν καὶ παρὰ
16 πότον ἡδὺ μὲν, κεφαλαλγὲς δέ. Ἐνταῦθα καὶ τὸν ἐγκέ-
φαλον τοῦ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται, καὶ οἱ

14. ὄξος ἐψητὸν ἀπὸ φ.] *acidulus potus e dactylis coctis paratus.*
Contra οἶνος φοινίκων *dulcior fuit, e dactylis pressis paratus.*
Morus. „De συσκευασίᾳ ὄξους tam γλυκέος quam δοιμέος vide
Georon. VIII, 36 f. Strab. XVI. p. 1078. [I, p. 343.]: καὶ γὰρ
ἄριστον καὶ οἶνον καὶ ὄξος — ἐκ τοῦ αὐτοῦ, ἰ.ε. τοῦ φοίνικος.
Hutch. Cf. ad I, 5, 10. et Rennel. p. 117 ff.

ἀπὸ τῶν αὐτῶν] V, Y. ἐκ τῶν αὐτῶν.

15. αἱ βάλανοι] *Palmulas* has, in Graeciam his temporibus invectas,
intelligi *minores et communes*, quas vulgo *dactylos* appellant;
ἀπολέκτους autem *grandiores*, quae veteribus *caryotae* vocen-
tur, docet Salmas. exercitt. Plin. p. 928, 6. *Zeun.* Schn. con-
fert Diod. II, 53.

θαυμάσιαι] *Hutch.* ex Athen. XIV. p. 671. θαυμάσιοι edidit.
Sed v. Matth. Gr. uber. §. 117. n. et Bornem. ad Symp. VIII, 16.

ἡλέκτρον οὐδὲν διέφερε] i. e. ἡλέκτρον ὀψεως οὐδὲν δ. Nam
„scriptores Graeci Latinique in comparationibus solenni compen-
dio dicendi rem ponunt pro rei attributo seu comparetur ipsa five
aliud quid cum ea comparetur.” *Schaefer.* ad Apollon. Rhod. II.
p. 164. Odyss. IV, 279: πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσχουσ' ἀλόχοι-
σιν. Cyr. V, 1, 4: ὁμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν ἐσθῆτα. Plin.
ep. I, 16, 3: orationes ejus — facile cuilibet veterum — com-
parabis. Ἠλεκτρον non *succinum* intelligi, sed *metallum* (au-
rum maxime et argentum mixtum, v. Passov. Lexic. Gr. in v.)
cenfet *Weisk.* Nam illud veteribus in vulgus fuisse notius: et
χρυσοβάλανον a Galeno commemoratam eundem fructum intelligi.

τὰς δὲ τινὰς] *alias vero aliquas.* Sic saepissime τὶς cum ὁ
μὲν, ὁ δὲ conjungitur. Cf. III, 3, 19. Hell. VI, 2, 19. — VII,
4, 26. Cyr. III, 2, 12. VI, 1, 26. Anab. V, 7, 16. Thuc. II, 90.
III, 70. 81. VI, 15. Male A. B. Athen. II. p. 71. d. et Amas. τὰς
δὲ τινες, quod vel invitis libris mutassem.

τραγήματα ἀπετίθουσιν] i. e. ὡς τρ. ἐσόμενα ἀπ. Thuc. IV, 2:
Πελοποννησίων αὐτόσε νῆες ἐξήκοντα παρεπεπλεύχεσαν τοῖς ἐν
τῷ ὄρει τιμωροί. Cf. ib. II, 26. VI, 8. Sic etiam Latini, veluti
Curt. VII, 6, 13.

ἦν — ἡδὺ] i. e. τοῦτο (ταῦτα τὰ τραγήματα) ἦν ἡδύ. Cf.
Matth. §. 437.

κεφαλαλγὲς δέ] Rem eandem tradit Dioscor. I, 148. Plut. ad
h. l. respiciens T. II. p. 133. ed Frcfrt. Plin. XXXIII, 4 f. 51.
et 26. *Schn.*

16. τὸν ἐγκέφαλον] Plin. XIII, 4: *Dulcis medulla earum* (palma-
rum) in *cacumine*, quod *cerebrum* appellant. Ἐν τῷ ἄνω

πολλοὶ ἐθαύμαζον τό τε εἶδος καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς ἡδονῆς. Ἦν δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο κεφαλαλγές. Ὁ δὲ φοῖνιξ ὅθεν ἐξαιρεθεῖη ὁ ἐγκέφαλος ὅλος αὐαίνεται.

Ἐνταῦθα [δὲ] ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς· καὶ παρὰ μεγά- 17
λου βασιλέως ἦκε Τισσαφέρνης καὶ ὁ τῆς βασιλείας γυναι-
κὸς ἀδελφὸς καὶ ἄλλοι Πέρσαι τρεῖς· δοῦλοι δὲ πολλοὶ εἶ-
ποντο. Ἐπεὶ δὲ ἀπήντησαν αὐτοῖς οἱ τῶν Ἑλλήνων στρα-
τηγοί, ἔλεγε πρῶτον Τισσαφέρνης δι' ἑρμηνέως τοιάδε·

Ἐγώ, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, γείτων οἰκῶ τῇ Ἑλλάδι· 18
καὶ ἐπεὶ ὑμᾶς εἶδον εἰς πολλὰ [κακὰ] καὶ ἀμήχανα ἔμπε-
πτωκότας, εὖρημα ἐποιησάμην εἰ πως δυναίμην παρὰ βα-

μορίῳ τὸν ἐγκέφαλον ponunt etiam Theophr. H. Pl. II, 8. et Ga-
len. de fac. simpl. medic. IV, 15. [ἐγκέφαλον τὸ ἀνωτάτον μέρος
τοῦ φοῖνικος et τὴν κορυφὴν τοῦ φοῖνικος, ἣν ὀνομάζουσιν ἐγκέ-
φαλον.] Nicander ap. Athen. II, 71. φοῖνιξ ἐγκέφαλον vocat
ἀσπαστὸν ἔδεσμα. Hutch. Est genus geminae in vertice pal-
marum folia postrema tenella cum floribus includens et fere de-
cennium durans antequam explicet florem, docente ex notitia
Galli Du Petit-Thouars cive ejus Bory de St. Vincent Itinerarii
T. I. p. 223. vers. germ. Galli vocant choux i. e. caulem, Nostri
Kohl. Schn. Cf. Rennel. p. 118. n.

ἐθαύμαζον] F. H. ἐθαύμασαν.

κεφαλαλγές] Nam Diphilus ap. Athen. I. I. Οἱ τῶν φοινίκων
ἐγκέφαλοι, inquit, πλήσμιοι καὶ πολύτροφοι, ἔτι δὲ βαρεῖς καὶ
δυσοικονόμητοι διψῶδεις τε καὶ στατικοὶ κοιλίας. Zeun.

αὐαίνεται] Sic Et. H. S. V. Y. Athen. I. I. ἐξαυαίνεται. Sed
praepositio debet originem interpretamento ἐξηραίνεται, quod olim
legebatur. Ne quis augmentum desideret, v. Buttm. §. 77. n. 2.

17. Ἐνταῦθα δὲ] Δέ om. Et. F. Cf. I, 2, 9. 10. 19. 20. 3, 1. 4, 7.
11. 19. 5, 5. III, 4, 31. al. De proximo καὶ v. ad I, 2, 6.

ἔλεγε — δι' ἑρμηνέως] Cf. IV, 2, 18. 5, 34. Polyb. V, 83, 7:
λέγοντες διὰ τῶν ἑρμηνέων. Herod. VII, 203; λέγοντες δι' ἀγγέ-
λων. Audacius id. I, 113. 117: εἶδον δι' ἐκείνων.

18. κακὰ καὶ ἀμήχανα] Κακὰ a Suida omissum recte inclusit Schn.
Cf. ad IV, 6, 27. Quod Zeun. ex eodem Suida καμήχανα edidit,
vereor ut haec crasis Xenophontea sit. Nam de V, 6, 4. v. ann.
Quamquam non sollicitaverim καίπειτα IV, 3, 11.

εὖρημα] Εὖρημα saepe idem est quod ἑρμαῖον, *lucrum adven-
titium, res laeta praeter spem oblata*, ut infra VII, 3, 13. ap.
Haeum bis p. 245. et 320. R. [ac Thuc. V, 46.] Hesych. igitur in-
terpretatur εὐτυχίαν et Suid. ἐπίτευγμα. Atque ποιῆσθαι εὖρημά
τι in lucro deputare occurrit [legitur] ap. Philostr., ut Apollon.
I, 13: εὖρημα δὲ καὶ τοὺς μάγους ἐποιεῖτο, in lucro deputavit et
magos convenire: et Heroic. p. 751: αἱ δ' εὖρημα ποιησάμε-
ναι τοὺς ξένους, illae cum opportune ad se advenisse putarent
hospites. Cf. interpr. ad Thom. M. p. 394. Zeun. Adde
Wesseling. ad Herod. VIII, 109.

- σιλέως αἰτήσασθαι δοῦναί μοι ἀποσῶσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα
 ὑμᾶς. Οἶμαι γὰρ οὐκ ἂν ἀχαρίστως μοι ἔξειν οὔτε πρὸς
 19 ὑμῶν οὔτε πρὸς τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης. Ταῦτα δὲ γνοὺς
 ἡτούμην βασιλέα, λέγων αὐτῷ ὅτι δικαίως ἂν μοι χαρί-
 ζοιτο, ὅτι αὐτῷ Κῦρόν τε ἐπιστρατεύοντα πρῶτος ἡγ-
 γειλα καὶ βοήθειαν ἔχων ἅμα τῇ ἀγγελίᾳ ἀφικόμην· καὶ
 μόνος τῶν κατὰ τοὺς Ἕλληνας τεταγμένων οὐκ ἔφυγον,
 ἀλλὰ διήλασα καὶ συνέμιξα βασιλεῖ ἐν τῷ ὑμετέρῳ στρα-
 τοπέδῳ, ἐνθα βασιλεὺς ἀφίκετο ἐπεὶ Κῦρον ἀπέκτεινε·
 καὶ τοὺς σὺν Κύρῳ βαρβάρους ἐδίωξα σὺν τοῖςδε τοῖς
 20 παροῦσι νῦν μετ' ἐμοῦ, οἵπερ αὐτῷ εἰσι πιστότατοι. Καὶ
 περὶ μὲν τούτων ὑπέσχετό μοι βουλευσασθαι· ἐρέσθαι δέ
 με ὑμᾶς ἐκέλευσεν ἔλθόντα τίνος ἔνεκα ἐστρατεύσατε ἐπ'
 αὐτόν. Καὶ συμβουλεύω ὑμῖν μετρίως ἀποκρίνασθαι,
 ἵνα μοι εὐπρακτότερον ᾦ ἢ ἂν τι δύνωμαι ἀγαθὸν ὑμῖν παρ'
 αὐτοῦ διαπράξασθαι.
- 21 Πρὸς ταῦτα μεταστάντες οἱ Ἕλληνες ἐβουλεύοντο καὶ
 ἀπεκρίναντο· Κλέαρχος δ' ἔλεγεν· Ἡμεῖς οὔτε συνήλθο-
 μεν ὥς βασιλεῖ πολεμήσοντες οὔτ' ἐπορευόμεθα ἐπὶ βασι-
 λέα· ἀλλὰ πολλὰς προφάσεις Κῦρος εὕρισκεν, ὥς καὶ σὺ
 εὖ οἶσθα, ἵνα ὑμᾶς τε ἀπαρασκευάστους λάβοι καὶ ἡμᾶς
 22 ἐνθάδε ἀναγάγοι. Ἐπεὶ μέντοι ἤδη ἐωρῶμεν αὐτὸν ἐν δει-

ὑμᾶς] Post ἀποσῶσαι (F. V. ἀποσώσασθαι) habet Suid.

οὐκ ἂν ἂ. μοι ἔξειν] Sic saepe ἂν futuro jungitur rei probabili-
 tatem extollens: *ihr werdet mir wohl* (i. e. *sicherlich*) *dankbar*
sein. Cf. II, 5, 13. V, 6, 32. Cyrop. I, 5, 2. Matth. §. 599. et
 inprimis Reifig. de vi et usu ἂν part. p. 99 ff. Pro ἔξειν Suid.
 ἔχειν.

19. ἐπιστρατεύοντα] Soph. Trach. 73: ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανόν
 γ' ἀγγέλλεται. Hell. VII, 5, 10: ἐξήγγειλε τῷ Ἀγησιλάῳ προσιὸν
 τὸ στράτευμα. Cf. Matth. §. 551. extr. De re v. ad I, 2, 4.

μόνος — στρατοπέδῳ] V. I, 10, 7 f. αὐτῷ] regi.

20. βουλευσασθαι] S. βουλευσεσθαι. Non male. V. ad I, 2, 2. cl.
 ad I, 5, 8. et Herm. ad Eurip. Med. ab Elmslejo ed. p. 372.

ἔνεκεν] Sic F. H. et ita etiam III, 2, 29. V, 4, 16. Hell. VI, 5,
 43. al. ante vocalem scribitur. Vulgo ἔνεκα.

ἂν τι δύνωμαι] V. ad II, 1, 8.

21. ἔλεγεν] i. e. προηγόρει. V. 5, 39. III, 3, 3. cl. V, 5, 7.

ἐπὶ βασιλέα] Malim ὥς ἐπὶ β.

ἀναγάγοι] Fortasse leg. ἀνάγοι. V. de auth. p. 45.

22. ἐωρῶμεν αὐτόν] A. B. G. αὐτὸν ἐωρῶμεν, F. αὐτὸν ἐνεωρῶ-
 μον, quorum ego neutrum probaverim.

νῶ ὄντα, ἡσχύνθημεν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους προδοῦ-
ναι αὐτόν, ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ παρέχοντες ἡμᾶς αὐτοὺς
εὖ ποιεῖν. Ἐπεὶ δὲ Κύρος τέθνηκεν, οὔτε ἀντιποιούμεθα 23
βασιλεῖ τῆς ἀρχῆς οὔτ' ἔστιν ὅτου ἕνεκ' ἂν βουλοίμεθα τὴν
βασιλέως χώραν κακῶς ποιεῖν· οὐδ' αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἂν
ἐθέλοιμεν, πορευοίμεθα δ' ἂν οἴκαδε, εἴ τις ἡμᾶς μὴ λυ-
ποίῃ· ἀδικοῦντα μέντοι πειρασόμεθα σὺν τοῖς θεοῖς ἀμύ-
νασθαι· ἐὰν μέντοι τις ἡμᾶς καὶ εὖ ποιῶν ὑπάρχη, καὶ
τούτου εἰς γε δύναμιν οὐχ ἡττησόμεθα εὖ ποιοῦντες. Ὁ
μὲν οὕτως εἶπεν.

Ἀκούσας δὲ ὁ Τισσαφέρνης, ἔφη· Ταῦτα ἐγὼ ἀπαγ- 24
γελῶ βασιλεῖ καὶ ὑμῖν πάλιν τὰ παρ' ἐκείνου· μέχρι δ' ἂν
ἐγὼ ἤκω, αἱ σπονδαὶ μενόντων· ἀγορὰν δὲ ἡμεῖς παρέξο-
μεν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἤκεν, ὥςθ' οἱ Ἕλλη- 25
νες ἐφρόντιζον· τῇ δὲ τρίτῃ ἤκων ἔλεγεν ὅτι διαπεπραγμέ-
νος ἦκοι παρὰ βασιλέως δοθῆναι αὐτῷ σώζειν τοὺς Ἕλλη-
νας, καίπερ πάνυ πολλῶν ἀντιλεγόντων ὥς οὐκ ἄξιον εἶη

ἡσχύνθημεν καὶ θεοὺς κ. ἀ.] V. Matth. §. 414. cl. 5, 39. 6, 19.
VII, 7, 9. III, 2, 4. 5.

παρέχοντες ἡμᾶς αὐτοὺς εὖ ποιεῖν] De partic. praeef. v. ad I,
2, 3. De reliquis cf. VI, 4, 18. Cyr. V, 5, 33: δοκῶ — παρέχειν
ἐμαυτὸν ὥσπερ γυνὴ εὖ ποιεῖν — τοῖςδε τοῖς ἐμοῖς ὑπηκόοις ubi
Weisk. pluribus docet post verba curandi, jubendi, permittendi,
ubi persona non sit definita infinitivum activi poni. Cf. Matth.
§. 535. α. Ut his locis ita etiam Cyr. VIII, 1, 5: παρέχωμεν
ἡμᾶς αὐτοὺς χρῆσθαι Κύρῳ, vis pronominis αὐτός oblitterata est.
Similiter est ἐμαυτοῦ §. 28. III, 1, 14. 25. VI, 4, 15. σαῖτόν VII,
7, 23. Cf. ad VI, 4, 5. et Buttm. §. 114, 3.

23. οὔτ' ἔστιν ὅτου] Sic Et. F. Vulgo οὔτ' ἔ. οὔ. Neque tamen ὅς
in hac formula infolens est. Cf. Matth. §. 453. Herm. ad Viger.
p. 709.

ἀδικοῦντα] Et. H. ἀδικοῦντας. Non male. Fuerint qui arti-
culum requirant. V. Matth. 269. Sed cf. V, 7, 9. Mem. I, 3, 8:
οὐ γὰρ ἔφη ῥάδιον εἶναι τῶν τοιούτων ἀπτόμενον σωφρονεῖν. V.
ad I, 1, 7. 3, 14.

εὖ ποιῶν ὑπάρχη] V. Matth. §. 550. 8. cl. V, 5, 9.

εἰς γε δύναμιν] i. e. κατὰ γε δ. Odyss. I, 411: οὐ μὲν γὰρ τι
κακῶ εἰς ὧπα ἔρκει.

ἡττησόμεθα εὖ π.] Cf. 6, 17. et v. ad I, 9, 11.

25. ὥς οὐκ ἄξιον εἶη β.] non decere regem. Mem. II, 1, 34: σοὶ
δ' οὐν ἄξιον, ὧ Ἀρίστιππε, τούτων ἐνθυμουμένῳ πειρᾶσθαι τι καὶ
τῶν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον τοῦ βίου φροντίζειν. Lyf. or. fun.
p. 124 f.: ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους ποθεῖν καὶ σφᾶς αὐτοὺς ὀλο-
φύρεσθαι.

- 26 βασιλεῖ ἀφεῖναι τοὺς ἐφ' ἑαυτὸν στρατευσαμένους· Τέλος δ' εἶπε· Καὶ νῦν ἔξεστιν ὑμῖν πιστὰ λαβεῖν παρ' ἡμῶν ἢ μὴν φιλίαν ὑμῖν παρέξειν τὴν χώραν καὶ ἀδόλως ἀπάξειν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀγορὰν παρέχοντας· ὅπου δ' ἂν μὴ παρέχωμεν ἀγορὰν, λαμβάνειν ὑμᾶς ἐκ τῆς χώρας ἐάσομεν
 27 τὰ ἐπιτήδεια. Ὑμᾶς δ' αὖ ἡμῖν δεήσει ὁμόσαι ἢ μὴν πορεύεσθαι ὥς διὰ φιλίας ἀσινῶς, σῖτα καὶ ποτὰ λαμβάνοντας, ὁπόταν μὴ παρέχωμεν ἀγορὰν· ἐὰν δὲ παρέχωμεν
 28 ἀγορὰν, ὠνούμενους ἔξειν τὰ ἐπιτήδεια. Ταῦτα ἔδοξε· καὶ ὤμοσαν καὶ δεξιὰς ἔδοσαν Τισσαφέρνης καὶ ὁ τῆς βασιλέως γυναικὸς ἀδελφὸς τοῖς τῶν Ἑλλήνων στρατηγοῖς καὶ
 29 λοχαγοῖς καὶ ἔλαβον παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Μετὰ δὲ ταῦτα Τισσαφέρνης εἶπε· Νῦν μὲν δὴ ἄπειμι ὥς βασιλέα· ἐπειδὴν δὲ διαπράξωμαι ἢ δέομαι, ἥξω συσκευασάμενος ὥς ἀπάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ αὐτὸς ἀπιὼν ἐπὶ τὴν ἑμαυτοῦ ἀρχήν.

CAPUT IV.

- 1 Μετὰ ταῦτα περιέμενον Τισσαφέρνην οἱ τε Ἕλληνες καὶ Ἀριαῖος, ἐγγὺς ἀλλήλων ἐστρατοπεδευμένοι, ἡμέρας πλείους ἢ εἴκοσιν. Ἐν δὲ ταύταις ἀφικνοῦνται πρὸς Ἀριαῖον καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγκαῖοι, καὶ πρὸς τοὺς σὺν ἐκείνῳ Περσῶν τινες, παραθαρρόνοντες τε καὶ δεξιὰς ἔνιοι παρὰ βασιλέως φέροντες μὴ μνησικακήσειν

ἐφ' ἑαυτὸν] Sic ἑαυτοῦ faepius non subjectum, sed gravius nomen spectat. Cf. IV, 5, 35. Hell. IV, 4, 9: εὐρόντες τεταγμένους τοὺς Λακεδαιμονίους — ἐπὶ τῷ δεξιῷ ἑαυτῶν (τῶν Λακεδαιμονίων).

27. πορεύεσθαι] Steph. conjecit πορεύσεσθαι. Non opus. Aelian. V. H. II, 7: ὁμολογία γίνεται ἢ μὴν τρέφειν τὸ βρέφος καὶ αὐξήσθαι ἔχειν δοῦλον. Cf. Hell. V, 1, 33. de auth. p. 40. et infra ad 5, 18.

ἥξω] V. ad II, 1, 9. cl. VII, 3, 41. 1, 39.

- Cap. IV. §. 1. Τισσαφέρνην] Is secundum Diod. XIV, 26. interim cum rege Babylona profectus erat.

δεξιὰς — φέροντες] i. e. dextras regis nomine dantes. Similiter Tac. H. II, 8: Sisenam, dextras, concordiae insignia, Syriaci exercitus nomine ad praetorianos ferentem, variis artibus adgressus est. Cf. Cyr. IV, 2, 7. Agel. III, 4: βασιλεῖ μὲν οὐχ ὑπήκουε δεξιὰν πέμποντι. V. etiam Corn. Nep. Dat. X, 2. ibique interpr. Ἐνιοι appositio est partis ad totum. Cf. V, 5, 11. Mem.

βασιλέα αὐτοῖς τῆς σὺν Κύρῳ ἐπιστρατείας, μηδὲ ἄλλου
 μηδενὸς τῶν παροιχομένων. Τούτων δὲ γιγνομένων ἐν- 2
 δηλοὶ ἦσαν οἱ περὶ τὸν Ἀριαῖον ἦττον τοῖς Ἑλλησι προς-
 έχοντες τὸν νοῦν· ὥστε καὶ τοῦτο τοῖς μὲν πολλοῖς τῶν
 Ἑλλήνων οὐκ ἤρεσκεν, ἀλλὰ προσιόντες τῷ Κλεάρχῳ ἔλε-
 γον καὶ τοῖς ἄλλοις στρατηγοῖς· Τί μένομεν; ἢ οὐκ ἐπι- 3
 στάμεθα ὅτι βασιλεὺς ἡμᾶς ἀπολέσαι περὶ παντὸς ἂν ποιή-
 σαιτο, ἵνα καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι φόβος ᾗ ἐπὶ βασιλέα
 μέγαν στρατεύειν; Καὶ νῦν μὲν ἡμᾶς ὑπάγεται μένειν διὰ
 τὸ διεσπάρθαι αὐτῷ τὸ στρατεύμα· ἐπειδὴν δὲ πάλιν ἀλι-
 σθῇ αὐτῷ ἡ στρατιά, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἐπιθήσεται
 ἡμῖν. Ἴσως δέ που ἢ ἀποσκάπτει τι ἢ ἀποτεχνίζει, ὥς 4
 ἄπορος ᾗ ἡ ὁδός. Οὐ γάρ ποτε ἐκὼν γε βουλήσεται ἡμᾶς
 ἐλθόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπαγγεῖλαι ὥς ἡμεῖς, τοσοῖδε

II, 1, 4: τὰ μὲν γαστροὶ δელαιζόμενα καὶ μάλα ἐνια δυσωπού-
 μενα — ἀλίσκεται. Similia sunt infra IV, 2, 7. V, 6, 30. VII, 8,
 18. Cf. Matth. §. 289. n. 8. et §. 432.

τῶν παροιχομένων] Et. F. παρωχημένων. Sed ut simplex οἴ-
 χεσθαι (v. ind. in v.), sic etiam παροίχεσθαι saepe vim perfecti
 habet. V. Hell. I, 4, 17. de redd. IV, 13. Herod. VII, 120. De
 genitivo v. Matth. §. 368.

2. Τοῦτων δὲ γιγνομένων] dum haec fiunt.

καὶ τοῦτο] Non solum illud quod Tisaphernes non advenit.
 Male Et. F. H. S. et Brod. libri καὶ διὰ τοῦτο — ἤρεσκον.

τοῖς μὲν πολλοῖς] His respondet Κλεάρχος δὲ §. 5.

3. ἢ οὐκ ἐπιστάμεθα] Male vulgo ἢ οὐκ ἐπ. Hell. VI, 3, 12: τί ἂν
 φοβοίμεθα βασιλέα; ἢ τοῦτο οἴεται τις κ. τ. λ. Plat. Crit. 1: τίνα
 ταύτην; ἢ τὸ πλοῖον ἀφίχται ἐκ Δήλου. ubi cf. Buttm.

φόβος ᾗ] F. φόβος εἴη, quod praestare censeas, cum res tantum
 in cogitatione posita sit. V. Cyr. V, 4, 42. cl. I, 6, 22. Sed cum
 in praegressis futuri notio insit (omnia tentabit, ut —) conjun-
 ctivus non sollicitandus videtur. Cf., ne I, 3, 17. III, 1, 18. me-
 morem, III, 1, 38.

ἐπὶ βασιλέα μέγαν] Μέγαν dederunt Et. F. H. quod hic tam
 aptum est, vix ut interpretamenti nomine damnare audeas.

στρατεύειν] Ne quis τοῦ στρατεύειν requirat cl. III, 1, 18. cu-
 jus l. paulo diversa est ratio, cf. Eurip. Iphig. T. 1342: φόβω
 δ' ἂ μὴ χρῆν εἰσορᾶν καθήμεθα σιγῇ. Herod. VI, 112: τέως δὲ
 ἦν τοῖσι Ἑλλησι καὶ τὸ οὐνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι. V.
 etiam IV, 4, 11. et ann. ad I, 3, 11. ac 17.

οὐκ ἔστιν ὅπως] Herod. VII, 102: οὐκ ἔστι ὅπως κοτὲ (Λακε-
 δαιμόνιοι) σοὺς δέξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι.
 V. Matth. §. 482. n. 2. Buttm. §. 137. p. 443. Cf. infra V, 5, 7.

4. ὥς ἄπορος ᾗ] Et. F. H. ὥς ἂ. εἴη. Sed v. ad I, 6, 9. De caco-
 phonia vocum ἢ ἡ cf. ad I, 3, 18.

τοσοῖδε ὄντες] i. e. tam pauci.

Xen. Anab.

H

όντες, ἐνικῶμεν τὴν βασιλέως δύναμιν ἐπὶ ταῖς θύραις αὐ-
τοῦ καὶ καταγελάσαντες ἀπήλθομεν.

- 5 Κλέαρχος δὲ ἀπεκρίνατο τοῖς ταῦτα λέγουσιν· Ἐγὼ
ἐνθυμοῦμαι μὲν καὶ ταῦτα πάντα· ἐννοῶ δὲ ὅτι, εἰ νῦν
ἄπιμεν, δόξομεν ἐπὶ πολέμῳ ἀπιέναι καὶ παρὰ τὰς σπον-
δὰς ποιεῖν. Ἐπειτα, πρῶτον μὲν ἀγορὰν οὐδεὶς ἡμῖν πα-
ρέξει, οὐδ' ὁπόθεν ἐπισιτιούμεθα· αὐθις δὲ ὁ ἡγησόμενος
οὐδεὶς ἔσται· καὶ ἅμα ταῦτα ποιούντων ἡμῶν εὐθὺς
Ἀριαῖος ἀφεστήξει· ὥστε φίλος ἡμῖν οὐδεὶς λελείψεται,
6 ἀλλὰ καὶ οἱ πρόσθεν ὄντες πολέμιοι ἡμῖν ἔσονται. Ποτα-
μὸς δὲ εἰ μὲν τις καὶ ἄλλος ἄρα ἡμῖν ἐστι διαβατέος, οὐκ
οἶδα· τὸν δ' οὖν Εὐφράτην ἴσμεν ὅτι ἀδύνατον διαβῆναι
κωλυόντων πολεμίων. Οὐ μὲν δὴ, ἂν μάχεσθαι δέη,
ἵππεῖς εἰσὶν ἡμῖν σύμμαχοι· τῶν δὲ πολεμίων ἵππεῖς εἰσὶν
οἱ πλεῖστοι καὶ πλείστου ἄξιοι· ὥστε νικῶντες μὲν, τίνα
ἂν ἀποκτείναιμεν; ἡττωμένων δὲ μὴν οὐδένα οἷόν τε σω-
7 θῆναι. Ἐγὼ μὲν οὖν βασιλέα, ᾧ πολλὰ οὕτως ἐστὶ τὰ

τὴν βασιλέως δύναμιν] E. Et. F. H. S. τὸν βασιλέα. Ac vide-
tur vulgaris lectio ex interpretamento orta esse.

ἐπὶ ταῖς θύραις αὐτοῦ] Hyperbolice pro: in finibus ejus non
longe a Babylone. Weisk. Cf. III, 1, 2. n. VI, 3, 23.

καταγελάσαντες] Cf. ad I, 9, 13.

5. καὶ ταῦτα] cum alia tum etiam haec.

ἐπὶ πολέμῳ] i. e. ὡς πόλεμον ἔχοντες. Matth. §. 585. Buttm.
§. 134. n. 4.

ὁπόθεν] Et. F. H. Quod Zeun. post οὐδ' intelligit ἔσται τι, id
et durius est nec satis aptum videtur. Itaque repetendum est πα-
ρέξει: neque quisquam locos nobis assignabit unde —. Cf. III,
5, 3. et Matth. §. 482.

ἀφεστήξει] Et. F. H. et Brod. libri ἀποσταίη.

οἱ πρόσθεν ὄντες] Repete φίλοι.

6. ἴσμεν] Et. F. H. S. οἶδαμεν, quae forma etiam ap. Demosth.
Mid. 25, g. p. 544. et 34, a. b. p. 554. legitur, sed in testimoniis
Cf. Matth. Gr. uber. §. 230, 2.

κωλυόντων πολεμίων] wenn Feinde es verhindern. Sine causa
Schaeferus κωλ. τῶν πολ. edidit.

τῶν δὲ π. ἵππεῖς εἰσὶν οἱ πλ.] Cf. III, 4, 24. et Heeren: Ideen
I, 1, p. 559. Adeo Theffalorum equitatum a barbarorum equiti-
bus superatum esse tradit Herod. VII, 196.

δὲ μὴν] Leg. videtur γε μὴν. Nam δὲ μὴν non Graecum esse
puto. Nisi forte cum F. μὴν omittendum est.

7. βασιλέα — αὐτόν] V. Matth. §. 468. cl. V, 6, 15. VI, 3, 17. So-
phocl. Philoct. 766. Trach. 289. ibique interpr.

πολλὰ οὕτως] F. οὕτω πολλά, ut opinor ex correctione. Cf.
IV, 8, 26. et Soph. Phil. 598: ἄγαν οὕτω.

σύμμαχα, εἶπερ προθυμεῖται ἡμᾶς ἀπολέσαι, οὐκ οἶδα
ὅ τι δεῖ αὐτὸν ὁμόσαι καὶ δεξιὰν δοῦναι καὶ θεοὺς ἐπιορ-
κῆσαι καὶ τὰ ἑαυτοῦ πιστὰ ἄπιστα ποιῆσαι Ἕλλησι καὶ
βαρβάροις. Τοιαῦτα ἔλεγε πολλά.

Ἐν δὲ τούτῳ Τισσαφέρνης ἦκεν, ἔχων τὴν ἑαυτοῦ 8
δύναμιν, ὡς εἰς οἶκον ἀπιών, καὶ Ὀρόντας τὴν ἑαυτοῦ
δύναμιν· ἦγε δὲ καὶ τὴν θυγατέρα τὴν βασιλέως ἐπὶ γάμῳ.
Ἐντεῦθεν δὲ ἤδη Τισσαφέρνους ἡγουμένου καὶ ἀγορὰν πα- 9
ρέχοντος ἐπορεύοντο· ἐπορεύετο δὲ καὶ Ἀριαῖος, ἔχων
τὸ Κώρον βαρβαρικὸν στράτευμα, ἅμα Τισσαφέρνει καὶ
Ὀρόντῃ καὶ συνεστρατοπεδεύετο σὺν ἐκείνοις. Οἱ, δὲ 10
Ἕλληνες, ὑφορῶντες τούτους, αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἐχώρουν,
ἡγεμόνας ἔχοντες. Ἐστρατοπεδεύοντο δὲ ἐκάστοτε ἀπέ-
χοντες ἀλλήλων παρασάγγην καὶ μεῖον· ἐφυλάττοντο δὲ
[οἱ] ἀμφοτέρωι ὥς περ πολέμιους ἀλλήλους, καὶ εὐθὺς
τοῦτο ὑποψίαν παρεῖχεν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ξυλιζόμενοι ἐκ 11
τοῦ αὐτοῦ καὶ χόρτον καὶ ἄλλα τοιαῦτα συλλέγοντες πλη-
γὰς ἐνέτεινον ἀλλήλοις· ὥστε καὶ τοῦτο ἔχθραν παρεῖχε.

Διελθόντες δὲ τρεῖς σταθμοὺς ἀφίκοντο πρὸς τὸ Μη- 12
δίας καλούμενον τεῖχος καὶ παρῆλθον αὐτοῦ εἰσω. Ἦν

8. εἰς οἶκον] in provinciam suam. Hell. III, 2, 12: Καρὶα ἐνθα-
περ ὁ Τισσαφέρνους οἶκος. Cf. ib. 4, 12.

τὴν ἑ. δύναμιν] Repete ἦκεν ἔχων. Videtur autem hic Oron-
tas idem esse qui infra III, 5, 17. cl. IV, 3, 4. Armeniae satrapa
dicitur.

τὴν θυγατέρα] Videtur ei nomen fuisse Rhodogune. Nam Plut.
Art. 27. pro Ὀροίτῃ leg. puto Ὀρόντῃ. Deinceps ex A. B. F. G.
H. Junt. τὴν β. edidi pro τοῦ β.

ἐπὶ γάμῳ] i. e. γυναικᾷ ἔχων. V. III, 4, 13. cl. ad II, 4, 8.

10. ἐφ' ἑαυτῶν] Matth. §. 584. p. 549.

οἱ ἀμφοτέρωι] Articulum delendum esse recte monuit Schaefer.
Melett. critt. p. 66.

12. Μηδίας] A. B. Et. F. G. H. edd. vett. Μηδείας. Cf. I, 7, 15.
II, 4, 27. VII, 8, 25. Hell. II, 1, 13. ubi Weisk. libris invitis Μη-
δίας edidit: quod jure factum esse tanto minus spondeam, cum,
ut Zeun. monet, etiam apud Diodorum, Plutarchum, Polybium
aliosque non raro Μηδεία reperiatur. Non inagis probo quod
Schn. cl. III, 4, 11. e voce καλούμενον, quam ex Et. E. H. ad-
didit, colligit, hunc murum a Medea vocatum fuisse. Nam cui
credibile sit Babylonios ab alius ejusque hostilis populi regina
muro nomen dedisse? Verbum καλούμενον tantum additum vide-
tur quod murus non in Media nec a Medis, sed in Babylonia ad
Medorum, quos Babylonii olim eodem modo metuerant (Herod. I,

δὲ ὠκοδομημένον πλίνθοις ὀπταῖς, ἐν ἀσφάλτῳ κειμέναις, εὖρος εἴκοσι ποδῶν, ὕψος δὲ ἑκατόν· μῆκος δὲ ἐλέγετο εἶναι εἴκοσι παρασαγγῶν· ἀπεῖχε δὲ Βαβυλῶνος οὐ πολὺ.
 13 Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς δύο, παρασάγγας ὀκτώ· καὶ διέβησαν διώρυχας δύο, τὴν μὲν ἐπὶ γεφύρας, τὴν δ' ἐξευγμένην πλοίοις ἐπτά· αὗται δὲ ἦσαν ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ· κατετέμνηντο δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ τάφροι ἐπὶ τὴν χώραν, αἱ μὲν πρῶται μεγάλαι, ἔπειτα δ' ἐλάσσους· τέλος δὲ καὶ μικροὶ ὀχετοί, ὥσπερ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐπὶ τὰς μελίνας· καὶ ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποτα-

185.), incursiones arcendas exstructus fuerat. Caeterum hunc murum eundem esse quem Strab. II, 1. p. 127. et XI, 14. p. 461. Σεμιράμιδος διατείχισμα vocet, eique Opin urbem vicinam collocet, recte statuit Mannert V. p. 379. Idem confert Ammian. Marcell. XXIV, 2, 6: *ad vicum Macepracta pervenit* (Julianus), *in quo semiruta murorum vestigia videbantur: qui priscis temporibus in spatia longa protenti tueri ab externis incursum Affyriam dicebantur.*

παρῆλθον αὐτοῦ εἴσω] *sie setzten innerhalb derselben ihren Marsch fort* Schneidero jubente vertit Halbk., invitis verbis, quae ego sic interpretanda puto: *pervenerunt intra murum, i. e. in partem Babylonii adversam.* Hier. II, 10: εἴσω τῆς οἰκίας παρελθεῖν. Hell. V, 4, 41: παρῆλθε δι' ἐρημίας εἴσω τῶν χαρακμάτων. Videntur autem barbari Graecos, nescio quibus rationibus deceptos versus meridiem duxisse. Quamquam etiam sumi potest eos versus orientem profectos esse, si statuas murum non recta ab occidente versus orientem, sed versus septentrionem et orientem protentum fuisse: quae conjectura eo confirmari videtur quod Eratosthene ap. Strab. II, 1. p. 127. teste Euphrates in hac regione tantum 200 stadiis ab Opi urbe ad Tigrin sita (v. §. 25.) distabat, cum muri longitudo viginti parasangarum i. e. 600 stadiorum fuerit.

πλίνθοις ὀπταῖς] Sic lateres cocti ap. Plin. H. N. II, 56. et alibi exstant; et πλίνθοι ὀπταί ap. Herodian. VII, 5. quibus opponitur ὠμὴ πλίνθος Pausan. V, 8, 5. Unde ea desumpsit Suidas quae ad v. πλίνθος scripsit. *Hutch.* Similiter Babylonios muros pares, opinor, magnitudine [?] Semiramidis dicitur condidisse ὀπτάς πλίνθους εἰς ἀσφαλτον ἐνδυσσάμενη. Diode. Sic. II, 7. *Weisk.* Cf. Strab. XVI, 1. p. 335. Herod. I, 179: τέλματι χρεώμενοι ἀσφάλτῳ θερυῇ. Curt. V, 1, 25: *murus instructus laterculo coctili, bitumine interlitus.* Justin. I, 2, 7: *murum urbi cocto latere circumdedit, arenae vice bitumine interstrato.* De asphalto cf. Strab. XVI, 1. p. 343 f. cl. 335.

ἀπεῖχε] Et. F. H. ἀπέχει. Sed v. ad I, 4, 9. Caeterum hic de occidentali muri parte cogitandum puto.

13. ἐλάσσους] F. ἐλάττους.

ὥσπερ —] Repete κατατετέμνηνται. Cf. ad I, 4, 12.

μόν· πρὸς ᾧ πόλις ἦν μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, ἥ ὄνο-
μα Σιτάκη, ἀπέχουσα τοῦ ποταμοῦ σταδίου πεντεκαίδεκα.
Οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες παρ' αὐτὴν ἐσκήνωσαν ἐγγὺς παρα- 14
δείσου καλοῦ καὶ μεγάλου καὶ δασέος παντοίων δένδρων, οἱ
δὲ βάρβαροι διαβεβηκότες τὸν Τίγρητα· οὐ μέντοιγε κα-
ταφανεῖς ἦσαν. Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἔτυχον ἐν περιπάτῳ 15
όντες πρὸ τῶν ὅπλων Πρόξενος καὶ Ξενοφῶν· καὶ προσελ-
θὼν ἠρώτησεν ἄνθρωπός τις τοὺς προφύλακας ποῦ ἂν
ἴδοι Πρόξενον ἢ Κλέαρχον. Μένωνα δὲ οὐκ ἐζήτει, καὶ
ταῦτα παρὰ Ἀριαίου ὦν τοῦ Μένωνος ξένου. Ἐπεὶ δὲ 16
Πρόξενος εἶπεν ὅτι αὐτός εἰμι ὃν ζητεῖς, εἶπεν ὁ ἄνθρω-
πος τάδε· Ἐπεμψέ με Ἀριαῖος καὶ Ἀρτιάοζος, πιστοὶ ὄν-
τες Κύρω καὶ ὑμῖν εὖνοι, καὶ κελεύουσι φυλάττεσθαι μὴ

Σιτάκη] Strabo p. 503. et 512. [XI, 13. p. 452. XI, 1. p. 333. 345. cl. Diod. XVII, 65. et Curt. V, 2, 1. ubi Sitacene leg. vide-
tur] narrat Sitacenem regionem, quae postea Apolloniatis dicta
fit, esse partem Babyloniae [f. Affyriae] proximam Sufidi, magnam
et opulentam, inter Babylona et Susa sitam. Ptolem. VI, 1. et
Plin. VI, 27. [31.] urbem Affyriae dicunt [Plin. Sittacene]. Ae-
lian. de animal. XVI, 42. ex Ctisia Guidio commemorat Σιττάκην
Περσικὴν ad Argadem amnem. Steph. Byz. ex uno oppido duo
fecisse videtur, haud dubie diversa scriptura apud diversos scripto-
res, unde sua compilavit deceptus. Nam primum laudat Σιττάκην
Περσικὴν, et alio loco Ψιττάκην πόλιν παρὰ τῷ Τίγριδι. Caete-
rum non arbitror ab nostro discrepare qui hanc urbem Affyriae
aut Persidis esse dicunt. Nam quem fugit nomina Affyriae et Per-
sidis modo anguste modo late accipi? Danvill. Geogr. ancienne II.
p. 254. teste Larchero scribit hujus urbis hodie nonnisi quaedam
rudera superesse quae nominantur Karkuf [Aggarkuf]. Zeun.
Mannert. V. p. 384. situm urbi assignat ubi hodie vetus Bagdad
nominatur. Schen.

14. ἐσκήνωσαν] Et. F. H. ἐσκήνησαν.

παντοίων δένδρων] Quia δασύς tantum dativo videtur jungi
posse (IV, 7, 6. 8, 2. Arrian. exp. V, 11, 1: δασεῖα παντοίων δέν-
δρων εἶδει), genitivum a παραδείσου pendere puto.

οἱ δὲ βάρβαροι] Repete ἐσκήνωσαν. Cf. V, 4, 27.

15. ἴδοι] Thuc. IV, 125: τὸν Περδίκκην — ἠνάγκασαν πρὶν τὸν
Βρασίδαν ἰδεῖν — προαπελθεῖν. ubi schol. πρὶν διαλεχθῆναι τῷ
Βρασίδᾳ. Cf. Hemsterhuf. ad Lucian. II. p. 276. Bip.

16. ὅτι αὐτός εἰμι] V. ad I, 6, 8.

τάδε· Ἐπεμψε] Sic Et. F. H. Vulgo omisso τάδε legebatur
ἐπεμψαν, hoc, ut videtur ex correctione. Cf. III, 1, 1. VII, 6,
39. V, 9, 16. Demosth. adv. Androt. I. p. 605: συνερεῖ τῇ βουλῇ
Φίλιππος καὶ Ἀντιγένης καὶ ὁ ἀντίγραφος καὶ τινες ἄλλοι. Adde
Homer. II. VII, 386. XVI, 844.

Ἀρτιάοζος] Sic A. B. Et. F. H. Cf. 5, 35. Vulgo Ἀρτιάεζος.

- ὑμῖν ἐπιθῶνται τῆς νυκτός οἱ βάρβαροι· ἔστι δὲ στρα-
 17 τευμα πολὺ ἐν τῷ πλησίον παραδείσῳ. Καὶ παρὰ τὴν γέ-
 φυραν τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ πέμψαι κελεύουσι φυλακὴν,
 ὥς διανοεῖται λῦσαι αὐτὴν Τισσαφέρνης τῆς νυκτός, ἣν-
 περ δύνηται, ὥς μὴ διαβῇτε, ἀλλ' ἐν μέσῳ ἀποληφθῇτε
 18 τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς διώρυχος. Ἀκούσαντες ταῦτα ἄγου-
 σιν αὐτὸν παρὰ τὸν Κλέαρχον καὶ φράζουσιν ἃ λέγει. Ὁ
 δὲ Κλέαρχος ἀκούσας ἐταράχθη καὶ ἐφοβεῖτο σφόδρα.
 19 Νεανίσκος δέ τις τῶν παρόντων ἐννοήσας εἶπεν ὥς οὐκ
 ἀκόλουθα εἶη τό τε ἐπιθήσεσθαι καὶ λύσειν τὴν γέφυραν.
 Δῆλον γὰρ ὅτι ἐπιτιθεμένους ἢ νικᾶν δεήσει αὐτοὺς ἢ ἡτ-
 τᾶσθαι. Ἐὰν μὲν οὖν νικῶσι, τί δεῖ αὐτοὺς λύειν τὴν
 γέφυραν; οὐδὲ γὰρ ἂν πολλαὶ γέφυραι ὧσιν ἔχοιμεν ἂν
 20 ὅποι φυγόντες ἡμεῖς σωθῶμεν. Ἄν δ' αὖ ἡμεῖς νικῶμεν,
 λελυμένης τῆς γεφύρας οὐχ ἔξουσιν ἐκεῖνοι ὅποι φύγω-
 σιν· οὐδὲ μὴν βοηθῆσαι πολλῶν ὄντων πέραν οὐδεὶς αὐ-
 τοῖς δυνήσεται λελυμένης τῆς γεφύρας.
 21 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κλέαρχος, ἤρετο τὸν ἄγγελον
 πόση τις εἶη χώρα ἢ ἐν μέσῳ τοῦ Τίγρητος καὶ τῆς διώ-
 ρυχος. Ὁ δὲ εἶπεν ὅτι πολλὴ καὶ κῶμαι ἔνεισι καὶ πόλεις
 22 πολλαὶ καὶ μεγάλαι. Τότε δὲ καὶ ἐγνώσθη ὅτι οἱ βάρβα-
 ροὶ τὸν ἄνθρωπον ὑποπέμψαιεν, ὀκνοῦντες μὴ οἱ Ἑλ-
 ληνες διελόντες τὴν γέφυραν μένοιεν ἐν τῇ νήσῳ, ἐρύ-

17. παρὰ τὴν γ.] Ita Et. F. H. S. Vulgo ἐπὶ τὴν γ.

τῆς διώρυχος] ejus quam §. 13. ἐξευγμένην πλοίοις ἐπτά dixerat.

19. τό τε ἐπιθήσεσθαι καὶ τὸ λύσειν τὴν γ.] quod barbari Graecos aggressuri et pontem rescissuri esse dicerentur. F. S. et Brod. li-
 ber τὸ ἐπιθέσθαι καὶ λῦσαι τὴν γ.

αὐτοὺς] Omittunt F. H. ac facile subauditur.

σωθῶμεν] Hoc cum Schn. dedi ex F. S. Nam praesente vel fu-
 turo praegresso, cujus vice hic fungitur οὐκ ἂν ἔχοιμεν, optativus
 fine ἂν in obliqua interrogatione tantum videtur locum habere ubi
 in directa indicativus usurparetur. Cf. ad I, 7, 7.

20. ὅποι ἂν φύγωσιν] Ὅποι, quod Steph. ex conjectura edidit pro
 ὅπου, retinui. Diverfus est enim l. VI, 1, 23. Sed ἂν cum F.
 delevi, quod faciendum esse jam monuerat Stallbaum ad Plat.
 Phileb. p. 26.

22. διελόντες] Hoc ex Holtzmanni conjectura recepi pro διελθόντες,
 cui Larcherus οὐ praemissum voluit imperite. Debebat certe μὴ.

μένοιεν] Et. μένειεν, Suid. μένειαν, quod fortasse recipien-
 dum est. Aoristus initium actionis significaretur. Cf. de auth.
 pag. 8.

ματα ἔχοντες ἔνθεν μὲν τὸν Τίγρητα ποταμόν, ἔνθεν δὲ τὴν διώρυχα· τὰ δ' ἐπιτήδεια ἔχοιεν ἐκ τῆς ἐν μέσῳ χώρας, πολλῆς καὶ ἀγαθῆς οὔσης καὶ τῶν ἐργασομένων ἐνόντων· εἴτα δὲ καὶ ἀποστροφὴ γένοιτο, εἴ τις βούλοιτο βασιλέα κακῶς ποιεῖν. Μετὰ ταῦτα ἀνεπαύοντο· ἐπὶ μὲν- 23
τοι τὴν γέφυραν ὁμῶς φυλακὴν ἔπειραν. Καὶ οὔτε ἐπέ-
θετο οὐδείς οὐδαμόθεν οὔτε πρὸς τὴν γέφυραν οὐδείς ἦλθε
τῶν πολεμίων, ὥς οἱ φυλάττοντες ἀπήγγελλον. Ἐπειδὴ 24
δὲ ἕως ἐγένετο, διέβαινον τὴν γέφυραν, ἐξευγμένην πλοίοις
τριάκοντα καὶ ἑπτὰ, ὥς οἷόν τε μάλιστα πεφυλαγμένως·
ἐξήγγελλον γάρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρνους Ἑλλήνων
ὥς διαβαινόντων μέλλοιεν ἐπιθήσεσθαι. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ψευδῆ ἦν· διαβαινόντων μέντοι ὁ Γλοῦς αὐτοῖς ἐπεφάνη
μετ' ἄλλων, ὃς σκοπῶν εἰ διαβαίνοιεν τὸν ποταμόν, ἐπεὶ
δὲ εἶδεν, ὥχετο ἀπελαύνων.

Ἀπὸ δὲ τοῦ Τίγρητος ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τέττα- 25
ρας, παρασάγγας εἴκοσιν, ἐπὶ τὸν Φύσκον ποταμόν, τὸ

ἑρύματα] Similiter Curt. IV, 5, 4. 14, 10: *magna munimenta regni Tigris atque Euphrates erant.* VII, 4, 5: *Oxum amnem velut murum objicere.*

καὶ τῶν ἑ. ἐνόντων] V. ad I, 10, 6.

ἀποστροφῇ] i. e. καταφυγῇ. Cf. VII, 6, 34. Herod. VIII, 109. et Demosth. Phil. I. III, 3. p. 42: κατέπιτχε μέντοι ταῦτα πάντα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφῇν.

23. Μετὰ ταῦτα] Et. μετὰ δὲ ταῦτα. Sed v. ad I, 3, 16.

ὁμῶς] quamquam hic nihil metuendum esse intellexerant. Cf. ad II, 2, 17.

24. τῶν παρὰ Τ. Ἑλλήνων] V. ad I, 1, 5.

διαβαινόντων] V. ad I, 4, 12. Deinceps ex F. H. ἐπιθήσεσθαι pro ἐπιτίθεσθαι edidi. Cf. ad I, 8, 1.

μετ' ἄλλων, ὃς σκοπῶν] Falsum esse quod vulgo legitur μετ' ἄλλων, σκοπῶν ex partic. praef. patet. Nam ἐπεφάνη requireret ἐπισκεπόμενος. Itaque cum Et. G. edd. vett. et Amas. μετ' Ἄλλωνος praebeant hoc facili mutatione facta recepi. Ne quis proximum δέ obitare dicat, cf. IV, 7, 27. VI, 4, 16. ibique ann.

25. Φύσκον] Steph. Byz. aliquot hujus nominis oppidis commemoratis addit: ἔστι καὶ ποταμὸς Φύσκος, καθά φησι Σοφαίνετος ἐν Κύρου Ἀναβάσει. Bochartus Geogr. S. IV, 19. censet hunc esse eundem amnem qui Straboni XVI, [1. p. 335.] Ptolem. VI, 1. Polyb. V, 51, 4. dicatur *Caprus*; Arriano III, 8, [12. VI, 11, 10.] et Curtio IV, 9, 10. *Bumelus* five *Bumadus* [*Bumodus*]; Plin. VI, 26. [30.] *Absidris* f. *Absitris*; Ammiano Marcell. XXIII, 6, 21, *Adiaua*. Hodie, si fides habenda est Danvillio, dicitur *Odorneh* [f. *Odoan*], *Zeun*. Vide an rectius statuatur Reichard ab his

εὖρος πλέθρου· ἐπὴν δὲ γέφυρα. Καὶ ἐνταῦθα ὤκειτο πόλις μεγάλη, ἥ ὄνομα Ὡπιδίς· πρὸς ἣν ἀπήντησε τοῖς Ἑλλησιν ὁ Κύρου καὶ Ἀρταξέρξου νόθος ἀδελφός, ἀπὸ Σούσων καὶ Ἐκβατάνων στρατιὰν πολλὴν ἄγων ὡς βοηθήσων βασιλεῖ· καὶ ἐπιστήσας τὸ ἑαυτοῦ στρατεύμα πα-
 26 ρερχομένους ἐθεώρει τοὺς Ἑλληνας. Ὁ δὲ Κλέαρχος ἤγεῖτο μὲν εἰς δύο, ἐπορεύετο δὲ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐφιστάμενος. Ὅσον δ' ἂν χρόνον τὸ ἡγούμενον τοῦ στρατεύματος ἐπιστῇ, τοσοῦτον ἀνάγκη χρόνον δι' ὅλου τοῦ στρατεύματος γίνεσθαι τὴν ἐπίστασιν· ὥστε τὸ στρα-
 27 τεύμα καὶ αὐτοῖς τοῖς Ἑλλησι δόξα πάμπολυ εἶναι καὶ τὸν Πέρσῃ ἐκπεπληχθαι θεωροῦντα. Ἐντεῦθεν δὲ ἐπορεύθησαν διὰ τῆς Μηδίας σταθμοὺς ἐρήμους ἕξ, παρασάγ-

omnibus diversum amnem esse et eundem quem Plin. VI, 31. *Tornadotum* appellat.

Ὡπιδίς] Non dubito quin eadem sit urbs quam commemorant Herod. I, 189. Arrian. exp. VII, 7, 11. Strab. II, 1, p. 127. XI, 14. p. 461. XVI, 1, p. 338: ἡ δὲ Ὡπιδίς, κώμη, ἐμπορεῖον τῶν κυκλῶ τόπων. Quod hic κώμη dicitur: non paucas regni Persici urbes ab aliis κώμας dici monet Schn.

26. εἰς δύο] longo agmine binis binos sequentibus, je zwei Mann neben einander. Hell. III, 1, 22: τὸ στρατεύμα ἡκολούθει αὐτῷ ἕξ δύο εἰρηνικῶς. VII, 4, 22: εἰς δύο ἄγων, ὥς περ ἐτύγγανεν ἔχων, ubi mox est κατὰ κέρας πορευόμενοι. Cf. Cyr. II, 3, 21. al. Schn. confert Polyaen. II, 1, 24: Ἀγησίλαος — ἐπιμηκύντας τὴν φάλαγγα ἤγεν ἐπὶ δύο τάξας.

ἐπιστῇ] Male Et. F. H. S. et Brodaeī libri ἐπιστήσεις, in qua lectione intellig. foret ὁ Κλέαρχος. Sed ea profecta videtur a correctore quem universalis enunciatio h. l. offenderit. At Xen. si tali modo loqui voluisset, omissa particula ἂν dicere debebat: ὅσον δὲ χρόνον ἐπιστάτη κ. τ. λ. Ipse enim Clearchus ἤγεῖτο. Ἦν quod F. H. et Brod. liber post τοσοῦτον habent delevi.

ὥστε — θεωροῦντα] Si quem transitus ab universalī enunciato ad rem singularem offendat, is meminerit talia non abhorre a vivido Graecorum ingenio. Quae ratio hic tanto magis excusanda est, cum verba ὥστε τὸ στρατεύμα quodammodo cum superioribus ἐπορεύετο δὲ ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἐφιστάμενος cohaereant. Contrario modo Mem. II, 1, 13: εἰ μέντοι ἐν ἀνθρώποις ὧν μήτε ἄρχειν ἀξιῶσεις μήτε τοὺς ἄρχοντας ἐκὼν θεραπεύσεις, οἶμαί σε ὁρᾶν ὡς ἐπίστανται οἱ κρεῖττονες τοὺς ἥτιονας καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ κλαίοντας καθίσαντες ὡς δούλοις χρῆσθαι.

27. Μηδίας] A. B. F. H. edd. vet. Μηδείας. Mediam versus occidentem non ultra Zagrum montem pertinuisse et Arrianum aliosque rectius hunc tractum Assyriam nominasse monet Rennell. p. 124. Cf. Strab. XI, 13. p. 453. XVI, 1. p. 337 f. 345 f. Plin. VI, 29. Ammian. Marc. XXIII, 6, 27 ff. Sed fortasse haec regio tunc temporis Medicae satrapiae pars erat.

γας τριάκοντα, εἰς τὰς Παρυσάτιδος κώμας τῆς Κύρου καὶ βασιλέως μητρός. Ταύτας Τισσαφέρνης Κύρω ἐπεγ-
 γελῶν διαρπάσαι τοῖς Ἕλλησιν ἐπέτρεψε πλὴν ἀνδραπόδων.
 Ἐνῆν δὲ σῖτος πολὺς καὶ πρόβατα καὶ ἄλλα χρήματα.
 Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς ἐρήμους πέντε, πα- 28
 ρασάγγας εἴκοσι, τὸν Τίγρητα ποταμὸν ἐν ἀριστερᾷ ἔχον-
 τες. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ σταθμῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ πόλις
 ὠκεῖτο μεγάλη καὶ εὐδαίμων, ὄνομα Καιναί, ἐξ ἧς οἱ βάρ-
 βαροι διῆγον ἐπὶ σχεδίαις διφθερῶν ἄρτους, τυρούς, οἶνον.

CAPUT V.

Μετὰ ταῦτα ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸν Ζάβατον ποταμὸν,
 τὸ εὖρος τεττάρων πλέθρων. Καὶ ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέ-
 ρας τρεῖς. Ἐν δὲ ταύταις ὑποψία μὲν ἦσαν, φανερά
 δ' οὐδεμία ἐφαίνετο ἐπιβουλή. Ἐδοξεν οὖν τῷ Κλεάρχῳ 2
 συγγενέσθαι Τισσαφέρνει καί, εἰ πως δύναίτο, παῦσαι
 τὰς ὑποψίας, πρὶν ἐξ αὐτῶν πόλεμον γενέσθαι· καὶ ἔπει-

πλὴν ἀνδραπόδων] i. e. πλὴν ἀνδραποδίζεσθαι τοὺς ἀνθρώπους
 οὐκ ἐπέτρεψε. Cf. Herod. V, 71. Thuc. IV, 54: ξυνέβησαν —
 Ἀθηναίοις ἐπιτρέψαι περὶ σφῶν αὐτῶν πλὴν θανάτου.

28. πέντε] Et. F. H. τέτταρας f. τέσσαρας.

Καιναί] Steph. Byz.: ἔστι καὶ πόλις Κάναι τοῦ Τίγρητος ποτα-
 μοῦ. Effe oppidum quod hodie Senn vocetur, e regione ostii
 Zabati minoris positum, suspicantur Mannert. V. p. 333. et
 Rennell. p. 129.

σχεδίαις διφθερῶν] Comparat Zeune Arriani periplum maris
 Erythraei p. 157. Blancard. (p. 15. Hudf.), ubi navigia ejusmodi
 (rates sunt) dicantur σχεδίαι δερματίναι ἐξ ἀσκῶν. Genus ratium
 hodieque in fluviiis Euphrate et Tigri usitatum incolae Kellek
 vocant, de quo collectas notitias habes in Oedmanni vermisch-
 ten Sammlungen zur Erkl. der heil. Schrift Partic. III. No. 12.
 Sch n. Pro διφθερῶν Et. F. H. S. et Brod. liber διφθερίναις
 ex interpretamento, ut videtur. Cf. Matth. §. 374, 2. et ad IV, 7, 22.

τυρούς] Sic Et. F. pro τυρόν. Singularis tamen pro plurali etiam
 Mem. II, 7, 13. legitur. De asyndeto cf. ad III, 4, 31.

Cap. V. §. 1. Ζάβατον] (F.) H. Ζάπαταν. Idem amnis infra III,
 3, 6. [ubi v. ann.] dicitur Ζάτης. Bochartus Geogr. S. IV, 19.
 censet esse eundem qui veteribus geographis nominetur Lycus
 [v. Strab. XVI, 1. p. 335. Polyb. V, 51, 4. Arrian. exp. III, 15,
 10.] et Ammiano XIII, 6, 21. Diabas f. Diauas. Id enim patet,
 inquit, cum ex amplitudine (nam describitur latus quatuor ple-
 thris i. e. pedibus quadringentis) tum quia illo trajecto nullus alius
 occurrit Graecis usque ad montes Carduchorum, praeter torren-
 tem sine nomine. Hodie narrant eum appellari Zab [major]
 Zeun. Cf. Mannert. V, 2. p. 434 ff. Rennell. p. 124 f.

ψέ τινα ἔροῦντα ὅτι συγγενέσθαι αὐτῷ χρήζοι. Ὁ δὲ ἐτοι-
 3 μως ἐκέλευσεν ἥκειν. Ἐπειδὴ δὲ συνῆλθον, λέγει ὁ Κλέαρχος
 τάδε· Ἐγώ, ὦ Τισσαφέρην, οἶδα μὲν ἡμῖν ὅρκους
 γεγεννημένους καὶ δεξιὰς δεδομένας μὴ ἀδικήσιν ἀλλήλους·
 φυλαττόμενον δέ σε ὁρῶ ὥς πολεμίους ἡμᾶς· καὶ ἡμεῖς
 4 ὁρῶντες ταῦτα ἀντιφυλαττόμεθα. Ἐπεὶ δὲ σκοπῶν οὐδὲν
 δύναμαι οὔτε σὲ αἰσθέσθαι πειρώμενον ἡμᾶς κακοποιεῖν,
 ἐγώ τε σαφῶς οἶδα ὅτι ἡμεῖς γε οὐδ' ἐπινοοῦμεν οὐδὲν
 τοιοῦτον, ἔδοξέ μοι εἰς λόγους σοι ἔλθεῖν, ὅπως, εἰ δυ-
 5 ναίμεθα, ἐξέλοιμεν ἀλλήλων τὴν ἀπιστίαν. Καὶ γὰρ οἶδα
 ἤδη ἀνθρώπους τοὺς μὲν ἐκ διαβολῆς, τοὺς δὲ [καὶ] ἐξ
 ὑποψίας, οἳ φοβηθέντες ἀλλήλους, φθάσαι βουλόμενοι
 πρὶν παθεῖν, ἐποίησαν ἀνήκεστα κακὰ τοὺς οὔτε μέλλον-
 6 τας οὔτε βουλομένους τοιοῦτον οὐδέν. Τὰς οὖν τοιαύτας
 ἀγνωμοσύνας νομίζων συνουσίαις μάλιστα ἂν παύεσθαι,
 ἤκω καὶ διδάσκειν σε βούλομαι ὥς σὺ ἡμῖν οὐκ ὁρθῶς
 7 ἀπιστεῖς. Πρῶτον μὲν γὰρ καὶ μέγιστον, οἳ θεῶν ὅρκοι
 ἡμᾶς κωλύουσι πολεμίους εἶναι ἀλλήλοις· ὅστις δὲ τούτων
 σύννοιδεν αὐτῷ παρημεληκῶς, τοῦτον ἐγὼ οὔποτ' ἂν εὐ-
 δαιμονίσαιμι. Τὸν γὰρ θεῶν πόλεμον οὐκ οἶδα οὔτ' ἀπὸ
 ποίου ἂν τάχους φεύγων τις ἀποφύγοι, οὔτ' εἰς ποῖον ἂν

4. κακοποιεῖν] Et. F. H. κακῶς ποιεῖν, fortasse ex interpretamento.
 Cf. Bornemann. de Cyr. epil. p. 98.

5. τοὺς δὲ καὶ] *alios vero etiam i. e. adeo.* Καὶ e G. addidit Zeun.
 Caeterum scriptor orationem sic instituit ac si pergere vellet: ἐξ
 ὑποψίας, φοβηθέντας — βουλομένους — ποιήσαντας. Abs qua
 ratione recessit, ne plurium participiorum concursu offenderet.
 Cf. Matth. §. 633.

φθάσαι — οὐδέν] Thuc. III, 82: ὁ φθάσας τὸν μέλλοντα κα-
 κόν τι δρᾶν ἐληνεῖτο καὶ ὁ ἐπικελεύσας τὸν μὴ διανοούμενον. Cf.
 ad I, 2, 15.

7. οἳ θεῶν ὅρκοι] Ut ὁμνύναι θεούς est: (per) deos jurare, ita
 θεῶν ὅρκοι sunt: *jurajuranda per deos jurata.* Cf. III, 1, 22.
 2, 10. Matth. §. 367.

τάχους φεύγων τις] Schn. ex Et. P. τάχους οὔτε ὅποι ἂν τις
 φεύγων. Quae „interpolatio et concinnitatem membrorum pe-
 riodi turbat nec satis respondet significationi qua Xen. verbum
 ἀποφεύγειν usurpare solet. Nam ἀποφεύγειν illi est *aufugere*,
 quod *persequens te assequi non potuit.* Cf. I, 4, 8. ubi veloci-
 tas triremis opponitur tarditati navis onerariae.” Schaefer. ad
 Gregor. Cor. p. 492. Quod Schn. loci mentionem necessariam
 putat, ea inest in seqq.

σκότος ἀποδραΐη, οὐθ' ὅπως ἂν εἰς ἐχυρὸν χωρίον ἀποσταίη. Πάντη γὰρ πάντα τοῖς θεοῖς ὑποχα καὶ πανταχῇ πάντων ἴσον οἱ θεοὶ κρατοῦσι. Περὶ μὲν δὲ τῶν θεῶν τε 8 καὶ τῶν ὄρκων οὕτω γινώσκω, παρ' οὓς ἡμεῖς τὴν φιλίαν συνθέμενοι κατεθέμεθα· τῶν δὲ ἀνθρωπίνων σὲ ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι νομίζω μέγιστον ἡμῖν εἶναι ἀγαθόν. Σὺν μὲν 9 γὰρ σοὶ πᾶσα μὲν ἡμῖν ὁδὸς εὐπορος, πᾶς δὲ ποταμὸς διαβατός, τῶν δ' ἐπιτηδείων οὐκ ἀπορία· ἄνευ δὲ σοῦ πᾶσα μὲν ἡ ὁδὸς διὰ σκότους· οὐδὲν γὰρ αὐτῆς ἐπιστάμεθα· πᾶς δὲ ποταμὸς δύσπορος, πᾶς δ' ὄχλος φοβερός· φοβερώτατον δ' ἐρημία· μεστή γὰρ πολλῆς ἀπορίας ἐστίν. Εἰ δὲ δὴ καὶ μανέντες σὲ κατακτείναιμεν, ἄλλο τι ἂν ἢ 10 τὸν εὐεργέτην κατακτείναντες πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον ἔφεδρον ἀγωνιζοίμεθα; Ὅσων δὲ δὴ καὶ οἴων ἐλπίδων

ὅπως ἂν εἰς ἐχυρὸν χ.] Ὅπως pertinet ad ἐχυρόν: *quomodo munitum. Weisk.* Solennis hic ordo. Thuc. I, 63: ὡς εἰς ἐλάχιστον χωρίον. III, 46: ὅτι ἐν βραχυτάτῳ et ὅτι ἐπ' ἐλάχιστον. Plat. Legg. IX, 14. p. 876. b, ὅτι περὶ σμικρότατα. Curt. IV, 9, 2: *ignarus quam cum strenuo res esset.* Sed pro ὅπως requisiveris ὡς. Similiter tamen ὅπως pro ὡς interdum a poetis cum superlativis junctum reperitur. Soph. Phil. 625: σφῶν δ' ὅπως ἄριστα συμφέροι θεός. ubi cf. Buttm.

ἀποσταίη] Hoc item referendum esse ad τὸν πόλεμον contendit Schaef. l. I. Recte enim dici ἀποσιῆναι τὸν πόλεμον εἰς ἐχυρὸν χωρίον, *evitare bellum recipiendo se in locum munitum* docet e l. de venat. III, 3: ἀφίστανται τὸν ἥλιον ὑπὸ τὰς σκιὰς.

8. παρ' οὓς] Injuria, opinor, receperunt quod Muretus conjecerat et F. confirmat παρ' οἷς. Nam παρὰ τινὰ καὶ αἰτιέσθαι qui dicit simul accedendi notionem exprimit. Cf. VII, 1, 40. et Herod. VIII, 140: πυνθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἐοῦσαν δύναμιν. ubi v. Valkenar. Adde ad I, 1, 3. et Hermann. ad Soph. Aj. 80. Caeterum etsi παρ' οὓς durius ad θεῶν refertur, non ausim tamen verba τε καὶ τῶν ὄρκων ut spuria damnare.

9. πᾶσα μὲν] Μέν ex Et. F. H. S. addiderunt. Sed quamquam in hoc anaphorae genere μὲν raro omissum reperias (v. ind. in μέν), tamen non prorsus defunt loci quibus factum sit. Soph. Phil. 633: ἀλλ' ἐστ' ἐκείνῳ πάντα λεκτά, πάντα δὲ τολμητά. Cf. III, 1, 23. Itaque vide ne nostro loco μὲν a correctore adjectum sit.

πᾶσα μὲν ἡ ὁδὸς] *omne hoc in patriam iter.*

10. ἄλλο τι ἂν ἢ] Plat. Men. 97. a: εἴ τις εἰδὼς τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Ἀάρισσαν ἢ ὅποι βούλει ἄλλοσε, εἰ βαδίζοι καὶ ἄλλοις ἡγοῖτο, ἄλλο τι ἢ ὁρθῶς ἂν ἢ εὖ ἡγοῖτο. Cf. Buttm. §. 137. p. 441. Matth. §. 487, 9. V. etiam infra IV, 7, 5.

ἔφεδρον] Schol. Soph. Aj. 610: ἔφεδρος κυρίως ὁ παρεσκευασμένος, ὅταν δύο τινες παλαίωσι, παλαίσειν τῷ νικήσαντι. Ac

ἐμμαντὸν ἂν στερῆσαιμι, εἴ σέ τι κακὸν ἐπιχειρήσαιμι ποιεῖν,
 11 ταῦτα λέξω. Ἐγὼ γὰρ Κῦρον ἐπεθύμησά μοι φίλον γενέ-
 σθαι, νομίζων τῶν τότε ἱκανώτατον εἶναι εὖ ποιεῖν ὃν ἂν
 βούλοιτο. Σὲ δὲ νῦν ὁρῶ τήν τε Κῦρου δύναμιν καὶ χώ-
 ραν ἔχοντα καὶ τὴν σεαυτοῦ ἀρχὴν σῶζοντα, τὴν δὲ βασι-
 λέως δύναμιν, ἣ Κῦρος πελεμία ἐχρῆτο, σοὶ ταύτην σύμ-
 12 μαχον οὔσαν. Τούτων δὲ τοιούτων ὄντων, τίς οὕτω μαί-
 νεται ὅστις οὐ σοὶ βούλεται φίλος εἶναι; Ἀλλὰ μὴν — ἐρῶ
 γὰρ καὶ ταῦτα ἐξ ὧν ἔχω ἐλπίδας καὶ σὲ βουλήσεσθαι
 φίλον ἡμῖν εἶναι· οἶδα μὲν γὰρ ὑμῖν Μυσοὺς λυπηροὺς
 ὄντας, οὓς ἐλπίζω ἂν σὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει ταπεινοὺς
 13 ὑμῖν παρασχεῖν· οἶδα δὲ καὶ Πεισίδας· ἀκούω δὲ καὶ ἄλλα
 ἔθνη πολλὰ τοιαῦτα εἶναι, ἃ οἶμαι ἂν παῦσαι ἐνοχλοῦντα
 ἀεὶ τῇ ὑμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ. Αἰγυπτίους δέ, οἷς μάλιστα
 ὑμᾶς νῦν γιγνώσκω τεθυρωμένους, οὐχ ὁρῶ, ποία δυνά-
 μει συμμάχῳ χρησάμενοι μᾶλλον ἂν κολάσεσθε τῆς νῦν
 14 σὺν ἐμοὶ οὔσης. Ἀλλὰ μὴν ἔν γε τοῖς πέριξ οἰκοῦσι σύ,
 εἰ μὲν βούλοιό τῳ φίλος εἶναι, ὥς μέγιστος ἂν εἴης, εἰ δέ
 τις σὲ λυποίῃ, ὥς δεσπότῃς ἀναστρέφοιο ἔχων ἡμᾶς ὑπη-
 ρέτας, οἱ σοι οὐκ ἂν τοῦ μισθοῦ ἕνεκα μόνον ὑπηροῦσι-

curatius etiam de ἐφέδροις (gladiatoribus *tertiariis* f. *secutoribus*)
 exposuit Lucian. Hermotimo 40 f. Cf. Dorvill. ad Charit. p. 436.

11. ὃν ἂν βούλοιτο] Ἄν om. A. B. F. Sed v. ad I, 5, 9.

τήν τε Κ. δ. καὶ χώραν ἔχοντα] Cf. Hell. III, 1, 3. et Diod.
 XIV, 26.

12. οὕτω μ. ὅστις] Cf. VII, 1, 28. Matth. §. 479. n. 1.

Ἀλλὰ μὴν —] Weisk. verba ἐγὼ γὰρ — εἶναι parenthesin facit
 cl. III, 2, 11. Sed est potius anacoluthon. Nam scriptor sic in-
 cepit ac si tale quid subjecturus esset: καὶ ἡμεῖς πολλὰ ὑμᾶς ὠφε-
 λεῖν δυνησόμεθα. Cf. ad III, 2, 11.

13. νομίζω] Sic Et. F. H. S. Vulgo ἐλπίζω ex interpretatione. Cyr.
 I, 5, 2: ἐνόμιζεν, εἰ τοὺς Μήδους ἀσθενεῖς ποιήσειε, πάντων γε
 ἂν τῶν πέριξ ῥαδίως ἄρξειν. Cf. ib. §. 9. al. Ἄν pertinet ad πα-
 ρασχεῖν, ut mox οἶμαι ἂν παῦσαι et Herod. III, 51: οὐδαμᾶ ἐλ-
 πίζων ἂν ἡμίονον τεκεῖν. Cf. ad II, 1, 14. De Myfis et Pisidis
 v. ad I, 1, 11. De Aegyptiis ad II, 1, 14.

παῦσαι ἐνοχλοῦντα] Butt. §. 131. n. 3. Matth. §. 551, e.

ἀκούω — εἶναι] Matth. §. 549. n. 2.

τῆς — οὔσης] i. e. ἢ τῇ — οὔσῃ (χρησάμενοι). Cyr. VIII, 7,

12: ταῦτα τῷ βασιλεύοντι ἀνάγκῃ σου μᾶλλον συμπαραμαρτεῖν.
 Cf. Butt. §. 119. n. 5. Matth. §. 454.

14. ὥς μέγιστος ἂν εἴης] φίλος, ἔχων ἡμᾶς ὑπηρέτας, quod etiam ad
 hoc enunciatum pertinet.

μεν, ἀλλὰ καὶ τῆς χάριτος ἦν σωθέντες ὑπὸ σοῦ σοὶ ἂν
ἔχοιμεν δικαίως. Ἐμοὶ μὲν ταῦτα πάντα ἐνθυμουμένῳ 15
οὕτω δοκεῖ θαυμαστὸν εἶναι τὸ σὲ ἡμῖν ἀπιστεῖν ὥστε καὶ
ἡδιστ' ἂν ἀκούσαιμι τοῦνομα τίς ἐστὶν οὕτω δεινὸς λέγειν
ὥστε σε πείσαι λέγων ὥς ἡμεῖς σοὶ ἐπιβουλεύομεν. Κλέαρ-
χος μὲν οὖν τοσαῦτα εἶπε· Τισσαφέρνης δὲ ὧδε ἀπημεί-
φθη·

Ἀλλ' ἤδομαι μὲν, ὦ Κλέαρχε, ἀκούων σοῦ φρονίμους 16
λόγους· ταῦτα γὰρ γινώσκων, εἴ τι ἔμοι κακὸν βουλεύοις,
ἅμα ἂν μοι δοκεῖς καὶ σεαυτῷ κακόνους εἶναι. Ὡς δ' ἂν
μάθῃς ὅτι οὐδ' ἂν ὑμεῖς δικαίως οὔτε βασιλεῖ οὔτ' ἔμοι
ἀπιστοίητε, ἀντάκουσον. Εἰ γὰρ ὑμᾶς ἐβουλόμεθα ἀπο- 17
λέσαι, πότερά σοι δοκοῦμεν ἱππέων πλήθους ἀπορεῖν ἢ
πεζῶν ἢ ὀπλίσεως, ἐν ᾗ ὑμᾶς μὲν βλάπτειν ἱκανοὶ εἴημεν
ἂν, ἀντιπᾶσχειν δὲ οὐδεὶς κίνδυνος; Ἀλλὰ χωρίων ἐπιτη- 18
δείων ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι ἀπορεῖν ἂν σοι δοκοῦμεν; Οὐ το-
σαῦτα μὲν πεδία ἡμῖν φίλια ὄντα σὺν πολλῷ πόνῳ διαπο-
ρεύεσθε, τοσαῦτα δὲ ὄρη ὑμῖν ὁρᾶτε ὄντα πορευτέα, ἃ
ἡμῖν ἔξεστι προκαταλαβοῦσιν ἄπορα ὑμῖν παρέχειν; το-
σοῦτοι δὲ εἰσι ποταμοί, ἐφ' ὧν ἔξεστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι
ὅποσοις ἂν ὑμῶν βουλόμεθα μάχεσθαι; Εἰσὶ δ' αὐτῶν

15. ὥστε σε π.] Σέ ex F. H. et Brod. conjectura addidit Schn.; for-
tasse injuria. Cf. ad 1, 12.

16. δοκεῖς] Ita pro δοκῆς edidit Porson. Cf. VII, 6, 10. Demosth.
Philipp. I. IX, 2. p. 48. Lucian. πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἰ
ἐν λόγοις §. 3: εἶγε μὴ οὕτω φρονοῖν, ἄξιός ἂν μοι δοκῶ ὑπὸ
ἐκκαίδεκα γυπῶν κείρεσθαι. Quod Matth. Gr. maj. §. 524, 4.
conjecit, δοκοῖς vel propterea admitti non potest quod haec forma
non est Xenophontea.

18. διαπορεύεσθε] Fuit cum futurum requirerem. Sed cf. ad VII,
3, 8. et ad II, 3, 27.

βουλόμεθα] Sic F. pro βουλοίμεθα. Sensus est: ea quasi dis-
pensatione nobis uti licet, ut exiguam copiarum vestrarum
partem, quam commode superare possimus, in fluminibus
trajiciendis vel praegressam vel relictam adoriamur, ita ut a
caeteris fluviis separatis adjuvari nequeat. Cf. Cyr. III, 4, 47.
IV, 1, 18. Hipparch. VII, 11: καὶ ἐν διαβάσεσσι γε ἔστι ταμιεύ-
σασθαι, ὥστε ὅποσοις ἂν βούληται τῶν πολεμίων ἐπιτίθεσθαι.
Quibus locis ne quis inducatur, ut ὥστε possit ταμιεύεσθαι aut in-
telligendum aut inferendum et possit βουλόμεθα incidendum esse
statuat, cf. Thuc. VI, 18: οὐκ ἔστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον
βουλόμεθα ἄρχειν.

οὓς οὐδ' ἂν παντάπασι διαβαίητε, εἰ μὴ ἡμεῖς ὑμᾶς δια-
 19 πορεύοιμεν. Εἰ δὲ ἐν πᾶσι τούτοις ἡττώμεθα, ἀλλὰ τό-
 γέ τοι πῦρ τοῦ καρποῦ κρεῖττόν ἐστιν· ὃν ἡμεῖς δυναίμεθ'
 ἂν κατακαύσαντες λιμὸν ὑμῶν ἀντιτάξαι, ὃ ὑμεῖς οὐδ' εἰ
 20 πάνυ ἀγαθοὶ εἴητε μάχεσθαι ἂν δύναισθε. Πῶς οὖν ἂν
 ἔχοντες τοσούτους πόρους πρὸς τὸ ὑμῶν πολεμεῖν, καὶ τού-
 των μηδὲνα ἡμῶν ἐπικίνδυνον, ἔπειτα ἐκ τούτων πάντων
 τοῦτον ἂν τὸν τρόπον ἐξελοίμεθα ὃς μόνος μὲν πρὸς Θεῶν
 21 ἀσεβής, μόνος δὲ πρὸς ἀνθρώπων αἰσχυρός; Παντάπασι
 δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκῃ ἐχομένων, καὶ
 τούτων πονηρῶν, οἵτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιτορκίας τε πρὸς
 Θεοῦς καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι. Οὐχ
 οὕτως ἡμεῖς, ὃ Κλέαρχε, οὔτε ἡλίθιοι οὔτε ἀλόγιστοι
 22 ἐσμέν. Ἀλλὰ τί δὴ ὑμᾶς ἐξὸν ἀπολέσαι οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἤλ-
 θομεν; Εὖ ἴσθι ὅτι ὁ ἐμὸς ἕως τούτου αἷτιος τοῦ τοῖς
 Ἑλλήσιν ἐμὲ πιστὸν γενέσθαι καὶ ὃ Κῦρος ἀνέβη ξενικῶ
 διὰ μισθοδοσίαν πιστεύων, τούτῳ ἐμὲ καταβῆναι δι' εὐερ-
 23 γείας ἰσχυρόν. Ὅσα δὲ μοι ὑμεῖς χρήσιμοί ἐστε, τὰ μὲν

19. τό γέ τοι πῦρ] Τοί additum ex F. et Et. in quo tamen i. elifum erat. Γέ τοι est certe quidem, wenigstens doch. V. Hermann. ad Viger. p. 828.

20. οὖν ἂν] F. ἂν οὖν, ordine usitatioe. V. III, 2, 35. V, 7, 8. 9. VII, 6, 6. (ubi tamen F. οὖν ἂν) 7, 14. Etiam VII, 2, 35. F. ἂν οὖν praebet. Neque tamen defunt alterius ordinis exempla. V. Stallbaum. ad Plat. Phileb. p. 169. et add. ad eum l. Quod ἂν post τοῦτον repetitum est, id hoc quidem loco propter interjecta verba factum est. Cf. Herm. ad Vig. p. 814.

ἔχοντες — ἔπειτα] V. ad I, 2, 25.

21. οἵτινες] Cf. 6, 6. Aristoph. Thesmoph. 177: Ἀγάθων, σοφοῦ πρὸς ἀνδρὸς ὅστις ἐν βραχεῖ πολλοὺς καλῶς οἶός τε συντέμνειν λόγους. V. Matth. §. 633.

22. ἐξὸν] Cf. 6, 6. III, 2, 26. IV, 6, 13. V, 6, 3. Buttm. §. 132. n. 7, 2. Matth. §. 564. cui ejusmodi participia nominativo casu accipienda esse putanti assentitur Herm. ad Vig. p. 769. et de ellipfi et pleon. p. 176 f.

ἐπὶ τοῦτο ἤλθομεν] hoc conati sumus. Cf. ad III, 1, 18.

τούτου αἷτιος τοῦ] Ex hac lectione τοῦ — γενέσθαι καὶ — καταβῆναι ab ἕως, τούτου ab αἷτιος pendebit. Quod Et. F. H. pro τοῦ offerunt τό, id ego dubito an probandum sit.

διὰ μισθοδοσίαν] Et. F. διὰ μισθοδοσίας.

23. ἐστε] Schn. ex conjectura ἐσεσθε edidit, quo non opus videtur. Cf. IV, 7, 3. De accus. v. Matth. §. 409, 5.

καὶ σὺ εἶπες, τὸ δὲ μέγιστον ἐγὼ οἶδα· τὴν μὲν γὰρ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν βασιλεῖ μόνῳ ἔξεστιν ὀρθήν ἔχειν, τὴν δ' ἐπὶ τῇ καρδίᾳ ἴσως ἂν ὑμῶν παρόντων καὶ ἑτερος εὐπε- τῶς ἔχοι.

Ταῦτα εἰπὼν ἔδοξε τῷ Κλέαρχῳ ἀληθῆ λέγειν, καὶ 24 εἶπεν· Οὐκ οὖν, ἔφη, οἵτινες τοιούτων ἡμῖν εἰς φιλίαν ὑπαρχόντων πειρῶνται διαβάλλοντες πολεμίους ποιῆσαι ἡμᾶς, ἄξιοί εἰσι τὰ ἔσχατα παθεῖν; Καὶ ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Τισσαφέρνης, εἰ βούλεσθέ μοι οἱ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ λο- χαγοὶ ἐλθεῖν, ἐν τῷ ἐμφανεῖ λέξω τοὺς πρὸς ἐμὲ λέγοντας ὥς σὺ ἐπιβουλεύεις ἐμοί τε καὶ τῇ σὺν ἐμοὶ στρατιᾷ. Ἐγὼ 26 δ', ἔφη ὁ Κλέαρχος, ἄξω πάντας· καὶ σοὶ αὖ ἐγὼ δη- λώσω ὅθεν ἐγὼ περὶ σοῦ ἀκούω. Ἐκ τούτων δὲ τῶν 27 λόγων ὁ Τισσαφέρνης φιλοφρονούμενος τότε μὲν μένειν τε αὐτὸν ἐκέλευσε καὶ σὺνδειπνον ἐποιήσατο· τῇ δ' ὑστεραίᾳ Κλέαρχος, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, δηλὸς τε ἦν πάνν

εἶπες] F. εἶπας, quod pluribus huius forma exemplis e Xen. collectis praefert Bornemann. ad Symp. IV, 56. Cf. infra V, 8, 10. Semper dixisse videntur εἶπατε, non εἶπετε. Cf. II, 1, 21. al.

τιάραν — ὀρθήν] Schol. Luciani dd. Mm. 4: τιάρᾳ κεφαλῆς ὀξύ τι περίβλημα, ὅπερ τῶν ἄλλων πάντων Πέρσων πλαγίως φρερόντων μόνος ὁ βασιλεὺς ὀρθίον εἶχε. Schol. ad Plat. de rep. p. 553. c: βασιλεῖς μόνον ὀρθῇ (τῇ τιάρᾳ) ἐχρῶντο, οἱ δὲ στρα- τηγοὶ κεκλιμένῃ. Cyr. VIII, 3, 13: προῦφαίνεται ὁ Κῦρος ἐφ' ἄρματος ὀρθήν ἔχων τὴν τιάραν — εἶχε δὲ καὶ διάδημα περὶ τῇ τιάρᾳ. Curt. III, 3, 19: *Cidarim Persae regium capitis voca- bant infigne; hoc caerulea fascia albo distincta circumibat.* Cf. Briffon. de regno Persar. p. 32. cl. p. 7.

τὴν δ' ἐπὶ τῇ κ. — ἔχοι] Repete ὀρθήν. Significat *sese regio spiritu sumto Graecorum auxilio fretum defectionem moliturum esse.* De audaciore translatione Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 490. confert Philostr. v. Apoll. III. p. 131: δοκεῖ μοι καὶ τὸν προγνω- σόμενον ἄνδρα — καθαρῶς — προφητεύειν ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ περὶ τῷ στέρῳ τρίποδος ξυνιέντος. Cf. eundem Schaefer. ib. p. 562. 24. εἶπεν] ὁ Κλέαρχος. Cf. VII, 8, 3. et ad I, 4, 5. Quod mox subjicitur ἔφη, solennis est hic pleonasmus, ubi ad εἶπε non τὰδε vel ὡςδε adjicitur. Cf. V, 9, 31. VII, 3, 24. 6, 41.

25. ἐλθεῖν, ἐν τῷ ἐμφανεῖ] Vulgo ἐν τῷ ἐμφανεῖ ἐλθεῖν, quae transponenda esse dudum conjeceram, eamque conjecturam con- firmavit F. Sed post λοχαγοί vereor ne εἰς λόγους exciderit. Cae- terum ἐν τῷ ἐμφανεῖ est idem quod φανερώς, ut explicat schol. Thuc. II, 21: τῆς γῆς τεμνομένης ἐν τῷ ἐμφανεῖ. Diod. XIV, 26: ἐκέλευσε Τισσαφέρνης σὺν τοῖς ἄλλοις γε ἡγεμόσιν ἐλθεῖν καὶ κατὰ πρόσωπον ἀκοῦσαι τῶν λόγων.

26. περὶ σοῦ] ὥς ἐπιβουλεύοντος ἡμῖν.

- φιλικῶς οἰόμενος διακεῖσθαι τῷ Τισσαφέρνει, καὶ ἃ ἔλε-
γεν ἐκεῖνος ἀπήγγειλεν· ἔφη τε χρῆναι ἵεναι παρὰ Τισσα-
φέρνην οὓς ἐκέλευσε, καὶ οἳ ἂν ἐξελεγχθῶσι διαβάλλοντες
τῶν Ἑλλήνων, ὥς προδότας αὐτοὺς καὶ κακόνους τοῖς
28 Ἑλλήσιν ὄντας τιμωρηθῆναι. Ὑπώπτευε δὲ εἶναι τὸν
διαβάλλοντα Μένωνα, εἰδὼς αὐτὸν καὶ συγγεγεννημένον
Τισσαφέρνει μετὰ Ἀριαίου καὶ στασιάζοντα αὐτῷ καὶ ἐπι-
βουλεύοντα [αὐτῷ], ὅπως τὸ στράτευμα ἅπαν πρὸς ἑαυ-
29 τὸν λαβὼν φίλος ᾗ Τισσαφέρνει. Ἐβούλετο δὲ καὶ ὁ
Κλέαρχος ἅπαν τὸ στράτευμα πρὸς ἑαυτὸν ἔχειν τὴν γνώ-
μην καὶ τοὺς παραλυποῦντας ἐκποδὼν εἶναι. Τῶν δὲ
στρατιωτῶν ἀντέλεγόν τινες αὐτῷ μὴ ἵεναι πάντας τοὺς
λοχαγοὺς καὶ στρατηγούς, μηδὲ πιστεύειν Τισσαφέρνει.
30 Ὁ δὲ Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν, ἔστε διεπράξατο πέντε
μὲν στρατηγούς ἵεναι, εἴκοσι δὲ λοχαγούς· συνηκολούθη-
σαν δὲ ὥς εἰς ἀγορὰν καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ὥς δια-
κόσιοι.
- 31 Ἐπεὶ δ' ἦσαν ἐπὶ ταῖς θύραις Τισσαφέρνους, οἳ μὲν
στρατηγοὶ παρεκλήθησαν εἴσω, Πρόξενος Βοιωτίας, Μέ-

27. τῷ Τισσαφέρνει] Schn. coniecit τὸν Τισσαφέρνην. Sed διάκει-
μαί τινι non modo est affectus sum erga aliquem, sed interdum
etiam significat quo animo aliquis erga me affectus sit. Thuc.
VIII, 68: ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος.

ἃ ἔλεγεν ἐκ. ἀπήγγειλεν] Sic F. Vulgo ἔλεγεν ἃ ἐκ. ἀπήγγελ-
λεν. De imperfecto v. ad I, 1, 6.

παρὰ Τισσαφέρνην] Coniecit Schn., recepit Schaefer., confir-
mavit F. Thierschii explicatio Gr. Gr. p. 381: ibat ut esset
apud Tiss. propterea admitti non potest quod res non facta esse
dicitur.

τῶν Ἑλλήνων] Pendet ab οἳ. Cf. I, 7, 13. III, 1, 35. 3, 8. 4, 3.

28. ἐπιβ. αὐτῷ] Αὐτῷ om. Et. F. H. Mihi quoque delendum et
priori loco αὐτῷ scribendum videtur.

ἀντέλεγον — μὴ ἵεναι] Ita loquitur ac si simplex ἔλεγον prae-
cessisset. Hell. II, 2, 19: ἀντέλεγον Κορίνθιοι μὴ σπένδεσθαι
Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐξαιρεῖν. Rem plane aliter enarrat Ctes. Perf. 60.

30. ὥς εἰς ἀγορὰν] itaque inermes. Diod. XIV, 26: καὶ στρατιω-
τῶν δὲ πρὸς ἀγορὰν ἐλθεῖν βουλομένων ἠκολούθησαν ὥς διακόσιοι.

31. Τισσαφέρνους] Ex Et. ταῖς Τισσ. leg. esse contendit Schaefer.
Melett. p. 8. Certe non necessaria est haec emendatio. Cyr.
VIII, 1, 8: ἐφοίτων — ἐπὶ τὰς θύρας Κύρου. Herod. VII, 7:
μετὰ τὸν θάνατον Λαρείου. VI, 134: τὸ ἔρκος θεσμοφόρου Δή-
μητρος. Soph. Phil. 58: τὸ ναυτικὸν στράτευμα Ἀχαιῶν. Adde
Thuc. I, 15. 32. 113. Demosth. Olynth. I. (II.) VI, 4. p. 23.

νων Θετταλός, Ἀγίας Ἀρκάς, Κλέαρχος Λάκων, Σω-
κράτης Ἀχαιός· οἱ δὲ λοχαγοὶ ἐπὶ θύραις ἔμενον. Οὐ 32
πολλῷ δ' ὕστερον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου οἱ τε ἔνδον συνε-
λαμβάνοντο καὶ οἱ ἔξω κατεκόπησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα
τῶν βαρβάρων τινὲς ἱππέων, διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύνοντες,
ᾧτινι ἐντυγχάνοιεν Ἑλληνι ἢ δούλῳ ἢ ἐλευθέρῳ, πάντας
ἔκτεινον. Οἱ δὲ Ἕλληνες τὴν τε ἱππασίαν αὐτῶν ἐθαύμα- 33
ζον, ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὁρῶντες, καὶ ὃ τι ἐποιοῦν ἡμφι-
γνόουν, πρὶν Νίκαρχος Ἀρκὰς ἦκε φεύγων, τετρωμένος
εἰς τὴν γαστέρα καὶ τὰ ἔντερα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων, καὶ
εἶπε πάντα τὰ γεγενημένα. Ἐκ τούτου δὴ οἱ Ἕλληνες 34
ἔθεον ἐπὶ τὰ ὅπλα πάντες ἐκπεπληγμένοι καὶ νομίζοντες
αὐτίκα ἦξιν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Οἱ δὲ πάντες 35
μὲν οὐκ ἦλθον, Ἀριαῖος δὲ καὶ Ἀρτάοχος καὶ Μιθριδάτης,
οἳ ἦσαν Κύρῳ πιστότατοι· ὁ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἑρμηνεὺς
ἔφη καὶ τὸν Τισσαφέρνους ἀδελφὸν σὺν αὐτοῖς ὁρᾶν καὶ
γινώσκειν· συνηκολούθουν δὲ καὶ ἄλλοι Περσῶν τεθωρα-
κισμένοι εἰς τριακοσίους. Οὗτοι, ἐπεὶ ἐγγὺς ἦσαν, προς- 36
ελθεῖν ἐκέλευον εἴ τις εἴη τῶν Ἑλλήνων ἢ στρατηγὸς ἢ λο-
χαγός, ἵνα ἀπαγγείλῃσι τὰ παρὰ βασιλέως. Μετὰ ταῦτα 37
ἔξηλθον τῶν Ἑλλήνων φυλαττόμενοι στρατηγοὶ μὲν Κλεά-
νωρ Ὀρχομένιος καὶ Σοφαίνετος Στυμφάλιος, σὺν αὐτοῖς

ἐπὶ θύραις] F. ἐπὶ ταῖς θ. Sed in hac voce articulus saepe
omittitur. Cyr. IV, 5, 9: ἐπὶ θύρας οὐδεὶς ἦκε. VIII, 1, 6: πα-
ρεῖναι ἐπὶ θύρας. Cf. VIII, 6, 10. ter et infra VII, 3, 16. ac Po-
lyb. VI, 49, 10.

32. ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σ.] Sic infra IV, 1, 5: ἀπὸ παραγγέλσεως. Thuc.
II, 90: ἀπὸ σημείου ἐνός. ib. c. 92: ἀπὸ ἐνός κελεύσματος. Po-
lyb. V, 69, 8: ἀφ' ἐνός σημείου καὶ παραγγέλματος ἐνός. Cf.
Weffeling. ad Diod. XIII, 15. De re Diod. XIV, 26: μετ' ὀλί-
γον ἐκ τῆς Τισσαφέρνους σκηνῆς ἀρθείσης φοινικίδος (cf. Plut.
Philop. 6.) ὁ μὲν τοὺς στρατηγούς ἐνδον συνέλαβε, τοὺς δὲ λοχα-
γούς οἷς ἦν συντεταγμένον ἐπελθόντες ἀνείλον, ἄλλοι δὲ τοὺς ἐπὶ
τὴν ἀγορὰν ἐλθόντας ἀνῆρουν.

33. ἡμφιγνόουν] H. ἡμφηγνόουν; unde Buttm. Gr. max. §. 86.
n. 8. *) ἡμφεγνόουν leg. putat.

36. ἵνα ἀπαγγείλῃσι] V. ad I, 9, 27.

Ὀρχομένιος] Intellige Ὀρχομενὸν τὸν Ἀρκαδικόν (Thuc. V,
61.), non τὸν Βοιωτίον (III, 87.) f. τὸν Μινύειον (IV, 76.)
quem semel Thuc. (I, 113.) feminino genere dicit.

Xen. Anab.

δὲ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὅπως μάθοι τὰ περὶ Προξένου·
 Χειρίσοφος δ' ἐτύγγανεν ἀπὼν ἐν κώμῃ τινὶ σὺν ἄλλοις
 38 ἐπισιτιζόμενος. Ἐπεὶ δ' ἔστησαν εἰς ἐπήκοον, λέγει
 Ἀριαῖος· Κλέαρχος μὲν, ὃ ἄνδρες Ἕλληνες, ἐπεὶ ἐπιор-
 κῶν τε ἐφάνη καὶ τὰς σπονδὰς λύων, ἔχει τὴν δίκην καὶ
 τέθνηκε· Πρόξενος δὲ καὶ Μένων, ὅτι κατήγγειλαν αὐ-
 τοῦ τὴν ἐπιβουλήν, ἐν μεγάλῃ τιμῇ εἰσιν· ὑμᾶς δὲ βασι-
 λεὺς τὰ ὅπλα ἀπαιτεῖ· ἑαυτοῦ γὰρ εἶναι φησὶν, ἐπείπερ
 Κύρου ἦσαν τοῦ ἐκείνου δούλου.

39 Πρὸς ταῦτα ἀπεκρίναντο οἱ Ἕλληνες, ἔλεγε δὲ Κλεά-
 νωρ ὁ Ὀρχομένιος· ὦ κάκιστε ἀνθρώπων, Ἀριαῖε, καὶ
 οἱ ἄλλοι ὅσοι ἦτε Κύρου φίλοι, οὐκ αἰσχύνεσθε οὔτε
 θεοὺς οὔτε ἀνθρώπους, οἵτινες ὁμόσαντες ἡμῖν τοὺς αὐ-
 τοὺς φίλους καὶ ἐχθροὺς νομιεῖν προδόντες ἡμᾶς σὺν Τις-
 σαφέρνει τῷ ἀθεωτάτῳ τε καὶ πανουργοτάτῳ τοὺς τε ἄν-
 δρας αὐτοὺς οἷς ὤμνυτε ὡς ἀπολωλέκατε καὶ τοὺς ἄλλους

μάθοι] Sic A. B. F. G. Vulgo μάθη.

τὰ περὶ Προξένου] i. e. ἃ γένοιτο περὶ Πρόξενον. Genitivum
 requirebat verbum *μανθάνειν*. Plat. Phaed. p. 57 f.: οὐδὲ τὰ
 περὶ τῆς δίκης ἄρα ἐπύθεσθε ὃν τρόπον ἐγένετο. ubi cf. Heindorf.
 38. λέγει Ἀριαῖος] F. H. εἶπεν Ἀ. τὰδε. Sed aoristus correctionem
 sapit, pariterque τὰδε. Cf. §. 40. III, 1, 15. 5, 4. V, 5, 13.
 cl. 3, 13.

τέθνηκε] V. ad 6, 1.

ἐν μεγάλῃ τιμῇ] F. S. ἐς μέγα τιμῆς, ut videndum sit an Xen.
 pro εἰσὶν scripserit ἤκουσιν. Cf. Matth. §. 341.

ὁ βασιλεὺς] Articulum, quem ex Et. F. H. addiderunt, ut ex
 praegresso ε ortum delevi. Cf. ad I, 1, 5.

τοῦ ἐκείνου δούλου] Non fugit Xen. duplices ejusmodi genitivos.
 Hell. VII, 1, 13: τῶν ἐκείνων δούλων. VI, 1, 15: τῶν ἐκείνων
 ὀχυρῶν. Cf. ad V, 5, 18.

39. ἡμῖν] Weisk. cum τοὺς αὐτοὺς jungit. Cf. Buttm. §. 120. n. 1.
 Matth. §. 385. Sed ita dativus his vocibus postpositus esset, ut in
 eadem locutione, quae solennis est societatis formula, factum
 Hell. V, 3, 26. et Thuc. III, 70. Neque vero opus erat ut verbis
 τοὺς αὐτοὺς dativus adjiceretur, quem facile subaudias. Hell. II,
 2, 20: τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις
 ἐπεσθαι. Cf. Thuc. III, 75.

ὡς ἀπολωλέκατε] Pro ὡς Steph. ὁμῶς conjecit; mihi ἀνοσίως
 in mentem venerat; alii prorsus delendam putaverunt particulam.
 Sed nihil mutandum videtur. Nam ὡς hic eadem ratione possi-
 οἵτινες illatum puto qua interdum post ὅτι infertur. Plat. Polit.
 V, 16. p. 470. d: σκόπει δὴ — ὅτι ἐν τῇ νῦν ὁμολογουμένῃ στάσει,
 ὅπου ἂν τι τοιοῦτον γένηται — ὡς ἀλιτηριώδης — δοκεῖ ἢ στάσις

ἡμᾶς προδεδωκότες σὺν τοῖς πολεμίοις ἔρχεσθε ἐφ' ἡμᾶς;
 Ὁ δὲ Ἀριαῖος εἶπε· Κλέαρχος γὰρ πρόσθεν ἐπιβουλεύων 40
 φανερός ἐγένετο Τισσαφέρνει τε καὶ Ὀρόντα καὶ πᾶσιν ἡμῖν
 τοῖς σὺν τούτοις. Ἐπὶ τούτοις δὲ Ξενοφῶν τάδε εἶπε· 41
 Κλέαρχος μὲν τοίνυν, εἰ παρὰ τοὺς ὅρκους ἔλυσεν τὰς σπον-
 δάς, τὴν δίκην ἔχει· δίκαιον γὰρ ἀπόλλυσθαι τοὺς ἐπιου-
 κοῦντας· Πρόξενος δὲ καὶ Μένων ἐπέειπε εἰσὶν ὑμέτεροι
 μὲν εὐεργέται, ἡμέτεροι δὲ στρατηγοί, πέμψατε αὐτοὺς
 δεῦρο· δῆλον γὰρ ὅτι φίλοι γε ὄντες ἀμφοτέροις πειράσον-
 ται καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν. Πρὸς
 ταῦτα οἱ βάρβαροι πολὺν χρόνον διαλεχθέντες ἀλλήλοις
 ἀπῆλθον οὐδὲν ἀποκρινάμενοι.

CAPUT VI.

Οἱ μὲν δὴ στρατηγοὶ οὕτω ληφθέντες ἀνήχθησαν ὥς 1
 βασιλέα, καὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς ἐτελεύτησαν· εἷς
 μὲν αὐτῶν Κλέαρχος ὁμολογουμένως ἐκ πάντων τῶν ἐμ-
 πείρως αὐτοῦ ἐχόντων δόξας γενέσθαι ἀνὴρ καὶ πολεμικός
 καὶ φιλοπόλεμος ἐσχάτως. Καὶ γὰρ δὴ ἕως μὲν πόλεμος 2

εἶναι. Hujusmodi locis ὥς videtur esse nostrum *wie, quam, quo-*
modo.

καὶ τοὺς ἄλλους — ἐφ' ἡμᾶς] Fortasse leg. est: καὶ ἐπὶ τοὺς ἄλ-
 λους ἡμᾶς (Matth. §. 595. p. 560 f. et Commentatt. m. p. 259.) σὺν
 τοῖς πολεμίοις ἔρχεσθε. In vulgari lectione primum offendit προ-
 δεδωκότες, cum jam praecesserit προδόντες; deinde illud male ha-
 bet quod καὶ hic una et atque *etiam* esse deberet. Cf. tamen ad
 I, 10, 18.

40. Κλέαρχος γὰρ] In responsionibus γὰρ saepissime refertur ad
 commissum *ναί* aut οὐ. Exemplis scatent scenici et dialogorum scri-
 ptiores. Cf. Herm. ad Vig. p. 729.

41. ὑμέτεροι μὲν — ἡμέτεροι δὲ] Sic Et. F. H. S. dederunt. Antea
 erat ὕ. τε — ἡ. τε, quod nescio an praeferendum sit. Nam τέ —
 τέ non copulat, sed tantum componit, ut vel particulae εἴτε —
 εἴτε ei οὔτε — οὔτε docent.

Cap. VI. §. 1. ἀνήχθησαν] εἰς Βαβυλῶνα — ἐν πέδαις Ctes. Perf. 60.
 cl. Plut. Art. 18. Diod. XIV, 27. et infra III, 1, 29.

ἀποτμηθέντες τὰς κ.] V. Buttm. §. 121. 7. Matth. §. 490. cl.
 §. 29.

εἷς μὲν] De hoc appositionis genere v. ad 4, 1. Voci μὲν respon-
 det Πρόξενος δὲ §. 16. De Clearchi morte plura, sed ex parte fa-
 bulosa retulerat Ctes. l. l. cl. Plut. l. l.

2. πόλεμος] ὁ Πελοποννησιακός.

ἦν τοῖς Λακεδαιμονίοις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους παρέμεινεν·
 ἐπεὶ δ' εἰρήνη ἐγένετο, πείσας τὴν αὐτοῦ πόλιν ὥς οἱ Θοῤ-
 κες ἀδικοῦσι τοὺς Ἕλληνας καὶ διαπραξάμενος ὥς ἐδύ-
 νατο παρὰ τῶν Ἐφόρων ἐξέπλει ὥς πολεμήσων τοῖς ὑπὲρ
 3 Χερρόνῃσου καὶ Περίνθου Θοῤξίν. Ἐπεὶ δὲ μεταγνόντες
 πως οἱ Ἐφοροὶ ἤδη ἔξω ὄντος αὐτοῦ ἀποστρέφειν αὐτὸν
 ἐπειρῶντο ἐξ Ἰσθμοῦ, ἐνταῦθα οὐκέτι πείθεται, ἀλλ'
 4 ὤχετο πλέων εἰς Ἑλλήσποντον. Ἐκ τούτου καὶ ἐθανα-
 τώθη ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ τελῶν ὥς ἀπειθῶν. Ἦδη δὲ
 φυγὰς ὧν ἔρχεται πρὸς Κύρον, καὶ ὁποίοις μὲν λόγοις

παρέμεινεν] F. παρέμενεν. Sed aoristum universum tempus uno obtutu complectentem hoc modo recte usurpari docent I, 2, 6. 9. al. Recte autem monet Schn. παρέμεινεν non simpliciter esse: apud suos constanter mansit, sed notionem in fide et obsequio manendi verbo adjunctam esse, cui opposita sint quae §. 3. leguntur: ἐνταῦθα οὐκέτι πείθεται. Nam belli tempore non semel Clearchum in Asiam missum fuisse docebimus ad V, 9, 26.

τοὺς Ἕλληνας] Chersonnesum incolentes.

ὥς ἐδύνατο] ut poterat. Non optimis in hac re artibus Clearchum usum fuisse videri recte suspicatur Schn.

παρὰ τῶν Ἐφόρων] Horum quanta potentia hac aetate fuerit etiam hic l. docet. Cf. F. W. Tittmann: Darstellung d. griech. Staatsverff. p. 114.

Περίνθου] Sic A. B. F. Vulgo Περὶνθου. Sita erat in Propontide (Mela II, 2.) latitudine ducentorum passuum continenti annexa (Plin. IV, 18.). Postea Heraclea.

3. Ἰσθμοῦ] Haud dubie intelligendus est Corinthiacus, qui κατ' ἔξοχὴν Isthmus dici solet. Cf. Lexx. Segg. p. 265, 28. Neque enim eum dici quo Chersonnesus cum continente jungitur ostendunt verba ὤχετο πλέων εἰς Ἑλλήσποντον.

4. τελῶν] Τέλη hic sunt magistratus (v. commentatt. m. p. 269.) i. e. ephori. De rep. Lacc. VIII, 4: Ἐφοροὶ — ἱκανοὶ μὲν εἰσι ζημιοῦν ὃν ἂν βούλωνται, κύριοι δ' ἐκπράττειν παραχρῆμα, κύριοι δὲ καὶ ἄρχοντας καταπαῦσαι καὶ εἰρξάι τε καὶ περὶ τῆς ψυχῆς εἰς ἀγῶνα καταστήσαι.

φυγὰς ὧν] Plut. Art. 6: Λακεδαιμόνιοι — σκυτάλην πρὸς Κλέαρχον ἀπέστειλαν, ὑπηρετεῖν Κύρῳ πάντα κελεύοντες. Hinc suspiceris Clearchum tantum dicis causa condemnatum fuisse, ne si Cyri expeditio, quem ut adjuvaret clam ei mandatum fuerit, infelix foret, rex irasceretur Lacedaemoniis. Cf. Haken l. l. I. p. 266 f. Isocr. Panath. 39: βασιλεῖ δὲ (Λακεδαιμόνιοι) τοιαύτην χάριν ἀπέδοσαν ὥστ' ἐπεισαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Κύρον, ὄντα νεώτερον, ἀμφισβητεῖν τῆς βασιλείας, καὶ στρατόπεδον αὐτῷ συναγαγόντες καὶ Κλέαρχον στρατηγὸν ἐπιστήσαντες ἀνέπεμψαν ἐπ' ἐκεῖνον. Diodori narratio XIV, 12. nec omnino falsa nec omnino vera videtur.

ὁποίοις μὲν λ. ἐπεισε Κ.] ut bellum contra fratrem fusciperet intelligit Weisk. Sed hoc durissimum est nec de hac re I, 1, 9.

ἔπεισε Κύρον ἄλλη γέγραπται· δίδωσι δ' αὐτῷ Κύρος
 μυρίους δαρεικούς· ὁ δὲ λαβὼν οὐκ ἐπὶ ῥαθυμίαν ἐτρά- 5
 πετο, ἀλλ' ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συλλέξας στρα-
 τευμα ἐπολέμει τοῖς Θραξί· καὶ μάχῃ τε ἐνίκησε καὶ
 ἀπὸ τούτου ἔφερε καὶ ἤγεν αὐτούς· καὶ πολέμων διεγένετο,
 μέχρις οὗ Κύρος ἐδεήθη τοῦ στρατεύματος· τότε δ' ἀπῆλ-
 θεν ὥς σὺν ἐκείνῳ αὐτὸν πολέμησων.

Ταῦτα οὖν φιλοπολέμου δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργα εἶναι, ὅς- 6
 τις, ἐξὸν μὲν εἰρήνην ἄγειν ἄνευ αἰσχύνης καὶ βλάβης, αἵρεῖ-
 ται πολεμεῖν· ἐξὸν δὲ ῥαθυμεῖν, βούλεται πονεῖν ὥστε πο-
 λεμεῖν· ἐξὸν δὲ χρήματα ἔχειν ἀκινδύνως, αἵρεῖται πολέμων
 μείονα ταῦτα ποιεῖν. Ἐκεῖνος δὲ ὥσπερ εἰς παιδικὰ ἢ εἰς
 ἄλλην τινὰ ἡδονὴν ἤθελε δαπανᾶν εἰς πόλεμον. Οὕτω
 μὲν οὖν φιλοπόλεμος ἦν. Πολεμικὸς δὲ αὐτὴν ταύτην εἶναι 7
 ἐδόκει ὅτι φιλοκίνδυνός τε ἦν, καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἄγων
 ἐπὶ τοὺς πολέμιους, καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς φρόνιμος, ὥς οἱ
 παρόντες πανταχοῦ πάντες ὡμολόγουν. Καὶ ἀρχικὸς δὲ 8
 ἐλέγετο εἶναι ὥς δυνατόν ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου οἶον καὶ

et 3, 3 ff. quidquam legitur. Schn. igitur ἔπεισε refert ad pro-
 xima δίδωσι δ' αὐτῷ Κύρος μυρίους δαρεικούς. Sed hoc quoque
 durum nec ll. ll. traditur Clearchum persuadendi rationibus ut
 Cyrus sibi pecunias daret effecisse. Callide difficultatem declina-
 vit Halbk. vertens: *wie er sich diesen zum Freunde machte.*
 Mihi Xen. memoriae vitio putasse videtur se I, 1, 9. plura de hac
 re narraſſe quam revera narravit.

ἄλλη] Sic Et. F. H. S. Reliqui ἀλλαχοῦ.

5. ἐπολέμει τοῖς Θραξί] Cf. Polyaen. II, 2. 8. 9. 10.

ἔφερε καὶ ἤγεν αὐτούς] Hell. V, 4, 42: ἐκπέμπων μὲν ληστή-
 ρια ἔφερε καὶ ἤγε τοὺς Θηβαίους, καταδρομὰς δὲ ποιούμενος ἐκα-
 κούργει τὴν χώραν. Cf. Herod. VI, 42. 90. IX, 31.

6. ὥστε πολεμεῖν] Haec omittit Et. ac profecto et concinnitatem tur-
 bant nec facilia sunt explicatu. Fortasse tamen locus verti potest:
labores subire vult ea conditione ut bellum gerat f. dummodo
bellum gerere possit. Cf. Matth. §. 629.

οὕτω μὲν οὖν] Οὖν a Zeun. ex G. additum delevi. V. ad I,
 10, 18.

7. φιλοκίνδυνός τε] Huic τέ respondet καὶ ante ἐν τοῖς δεινοῖς.

8. ὥς δυνατόν ἐκ τ. τ. τρ.] *quantum licet per ingenium ejusmodi*
et mores. Schn. Propriam praepositionis vim non prorsus ob-
 litteratam esse facile sentias: *von einem solchen Character aus.*
 Paulo diversum est ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι §. 9. qualia per dativum
 vel διὰ cum acc. interpretari solent. Symp. IV, 57: ἀρέσκειν ἐκ
 τοῦ πρέπουσαν ἔχειν τριχῶν καὶ ἐσθῆτος. Cf. Buttm. ad Soph.
 Phil. 91.

ἐκεῖνος εἶχεν. Ἰκανὸς μὲν γὰρ ὥς τις καὶ ἄλλος φροντίζειν
 ἦν ὅπως ἔξει ἡ στρατιὰ αὐτοῦ τὰ ἐπιτήδεια καὶ παρα-
 σκευάζειν ταῦτα· ἰκανὸς δὲ καὶ ἐμποιῆσαι τοῖς παροῦσιν
 9 ὥς πειστέον εἶη Κλεάρχῳ. Τοῦτο μὲν ἐποίει ἐκ τοῦ χα-
 λεπὸς εἶναι. Καὶ γὰρ ὄραν στυγνὸς ἦν καὶ τῇ φωνῇ τρα-
 χύς· ἐκόλαζέ τε αἰὲς ἰσχυρῶς, καὶ ὀργῇ ἐνίοτε, ὥστε καὶ
 αὐτῷ μεταμέλειν ἔσθ' ὅτε· καὶ γνώμη δὲ ἐκόλαζεν· ἀκο-
 λάστου γὰρ στρατεύματος οὐδὲν ἡγεῖτο ὄφελος εἶναι.
 10 Ἀλλὰ καὶ λέγειν αὐτὸν ἔφασαν ὥς δέοι τὸν στρατιώτην
 φοβεῖσθαι μᾶλλον τὸν ἄρχοντα ἢ τοὺς πολεμίους, εἰ μέλ-
 λοι ἢ φυλακὰς φυλάξειν ἢ φίλων ἀφέξεσθαι ἢ ἀπροφασί-
 11 στως ἵεναι πρὸς τοὺς πολεμίους. Ἐν μὲν οὖν τοῖς δεινοῖς
 ἡθέλον αὐτοῦ ἀκούειν σφόδρα καὶ οὐκ ἄλλον ἡροῦντο οἱ
 στρατιῶται. Καὶ γὰρ τὸ στυγνὸν τότε φαιδρὸν αὐτοῦ
 ἐν τοῖς προσώποις ἔφασαν φαίνεσθαι καὶ τὸ χαλεπὸν ἐρ-
 ῶμένον πρὸς τοὺς πολεμίους ἐδόκει εἶναι· ὥστε σωτήριον
 12 καὶ οὐκέτι χαλεπὸν ἐφαίνετο. Ὅτε δ' ἔξω τοῦ δεινοῦ γέ-

ὥς τις καὶ ἄλλος] Sic jam Leoncl. Cf. I, 3, 15. Sed A. B. Et. G. S. Hal. ὥς εἴ τις καὶ ἄλλος. Hoc inde ortum quod aliquis usitatio-
 tiorem formulam εἴ τις καὶ ἄλλος superscripserat.

ἔξει] Et. F. H. V. ἔχοι.

ἐμποιῆσαι τοῖς π. ὥς π. εἶη Κλ.] militum animis hoc indere, ut Clearcho [i. e. sibi, cf. ad I, 9, 15.] parendum statuerent Leoncl. Er wußte seinen Untergebenen die Idee beizubringen, daßs man dem Kl. gehorchen müsse. Oec. XXI, 7: ἐμποιῆσαι τοῖς στρατιώταις ἀκολουθητέον εἶναι καὶ διὰ πυρὸς καὶ διὰ παντὸς κινδύνου. Πειστέον dedi ex Steph. II. et Leoncl. II. cum Heindorf, ad Plat. Phaed, p. 85. Sed A. B. Et. G. edd. vett. ὥς ἀπιστέον, unde Steph. I. ὥς οὐκ ἀπιστέον, Hutch. ὥς οὐκ ἀπιστέον dederunt; Weisk. ὥς ἄρα πιστέον: omnes hi de forma parum solliciti.

9. ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι] Thuc. I, 138: (Θεμιστοκλῆς) γίνεται παρ' αὐτῷ (βασιλεῖ) μέγας — ἀπὸ τοῦ πείραν διδοὺς ξυνετὸς φαίνεσθαι. V. Buttm. §. 129, 3. Matth. §. 536, cl. 540. Clearchum χαλεπὸν fuisse etiam Diod. XIII, 66. testatur.

αἰὲ] Sic pro αἰεὶ F. (male καὶ praemittens). Cf. ad 3, 13.

11. ἄλλον] Int. στρατηγόν. Cf. §. 12.

ἐν τοῖς προσώποις] Et. F. H. V. 2. 6. et Brodaeii liber post τοῖς addunt ἄλλοις, quod in ἄλλως mutatum post στυγνόν collocandum esse suspicatur Voigtländer. obff. in Xenoph. II, p. 15. cl. Plut. Sympos. I, 4, 2: ὁ Ξενοφῶν ἔλεγε τοῦ Κλεάρχου τὸ σκυθρωπὸν καὶ ἄγροικον ἄλλως ἐν ταῖς μάχαῖς ἡδὺ καὶ φαιδρὸν ἐπιφαίνεσθαι διὰ τὸ θαρσάλειν.

νοιτο καὶ ἐξείη πρὸς ἄλλους ἀρχομένους ἀπιέναι, πολλοὶ
αὐτὸν ἀπέλειπον· τὸ γὰρ ἐπίχαρι οὐκ εἶχεν, ἀλλὰ αἰὲ χα-
λεπὸς καὶ ὤμους ἦν· ὥστε διέκειντο πρὸς αὐτὸν οἱ στρα-
τιῶται ὥσπερ παῖδες πρὸς διδάσκαλον. Καὶ γὰρ οὖν φι- 13
λία μὲν καὶ εὐνοία ἐπομένους οὐδέποτ' εἶχεν· οἵτινες δὲ ἢ
ὑπὸ πόλεως τεταγμένοι ἢ ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι ἢ ἄλλῃ τινὶ
ἀνάγκῃ κατεχόμενοι παρείησαν αὐτῷ, σφόδρα πειθομένοις
ἐχρήτο. Ἐπειδὴ δὲ [καὶ] ἤρξαντο νικᾶν σὺν αὐτῷ τοὺς 14
πολεμίους, μεγάλα ἤδη ἦν τὰ χρησίμους ποιοῦντα εἶναι
τοὺς σὺν αὐτῷ στρατιώτας· τό τε γὰρ πρὸς τοὺς πολε-
μίους θαρσάλέως ἔχειν παρῆν καὶ τὸ τὴν παρ' ἐκείνου τι-
μωρίαν φοβεῖσθαι αὐτοὺς εὐτάκτους ἐποίει. Τοιοῦτος 15
μὲν δὴ ἄρχων ἦν· ἄρχεσθαι δ' ὑπὸ ἄλλων οὐ μάλα ἐθέλειν
ἐλέγετο. Ἦν δέ, ὅτε ἐτελεύτα, ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

Πρόξενος δὲ ὁ Βοιωτίος εὐθύς μὲν μειράκιον ὢν ἐπε- 16
θύμει γενέσθαι ἀνὴρ τὰ μεγάλα πράττειν ἱκανός· καὶ διὰ
ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἔδωκε Γοργία ἀργύριον τῷ Λεον-
τίνῳ. Ἐπεὶ δὲ συνεγένετο ἐκείνῳ, ἱκανὸς ἤδη νομίσας εἶ- 17
ναι καὶ ἄρχειν καὶ φίλος ὢν τοῖς πρώτοις μὴ ἡττᾶσθαι
εὐεργετῶν, ἦλθεν εἰς ταύτας τὰς σὺν Κύρῳ πράξεις· καὶ

12. ἀρχομένους] i. e. ὡς ἀρχομένους. Est enim sensus: cum ad alios quibus subjecti essent i. e. quibus ducibus uterentur transire liceret. De accus. v. ad I, 2, 2.

13. τεταγμένοι] Int. παρεῖναι i. e. ἐπεσθαι αὐτῷ. Cf. I, 6, 6. IV, 6, 22. V, 4, 16. De praepositionis vi cf. ad I, 1, 5.

ὑπὸ τοῦ δεῖσθαι — κατεχόμενοι] Intelliguntur οἱ σπᾶναι βίου ἐπὶ μισθοφορὰν ἐρχόμενοι. Cf. VI, 2, 8.

14. Ἐπειδὴ δὲ καὶ] Δὲ καὶ om. Et. καὶ F.

νικᾶν] Cum emphasi: adoriri h. e. vincere. Similiter Curt.

IV, 9, 22: deleri potuit exercitus, si quis ausus esset vincere.

15. οὐ μάλα ἐθέλειν] vehementer abhorruisse. Weisk. Hell. VI, 1, 4. (15.): οὐ μάλα ἀφαρματάνειν. Cf. ad I, 8, 14.

ἀμφὶ τὰ π. ἔτη] V. ad I, 7, 10.

16. Γοργία] Gorgias Leontinus, Empedoclis discipulus (v. Gedik. ad Plat. Men. p. 76. c.) καὶ τέχνας ῥητορικὰς πρῶτος (?) ἐξεῦρε καὶ κατὰ τὴν σοφιστείαν τοσοῦτον τοὺς ἄλλους ὑπερέβαλεν ὥστε μισθὸν λαμβάνειν παρὰ τῶν μαθητῶν μνᾶς ἑκατόν. Diod. XII, 53. cl. Heindorf. ad Plat. Hipp. M. p. 125. Ad quamvis quaestionem se responsurum professum esse testatur Plat. Gorg. p. 447. c. ubi cf. Heindorf. Leontinos orientalis Siciliae partis oppidum Chalcidenses Thucle Atheniensi duce condiderant Ol. 13, 1. V. Thuc. VI, 3. cl. Strab. VI, 2. p. 26.

- ᾧετο κτήσεσθαι ἐκ τούτων ὄνομα μέγα καὶ δύναμιν μεγά-
 18 λην καὶ χρήματα πολλά. Τούτων δ' ἐπιθυμιῶν σφόδρα
 ἐνδηλον αὖ καὶ τοῦτο εἶχεν ὅτι τούτων οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶ-
 σθαι μετὰ ἀδικίας, ἀλλὰ σὺν τῷ δικαίῳ καὶ καλῷ ᾧετο
 19 δεῖν τούτων τυγχάνειν, ἄνευ δὲ τούτων μή. Ἄρχειν δὲ
 καλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν ἱκανὸς ἦν· οὐ μέντοι οὐτ' αἰδῶ
 τοῖς στρατιώταις ἑαυτοῦ οὔτε φόβον ἱκανὸς ἐμποιῆσαι,
 ἀλλὰ καὶ ἡσχύνετο μᾶλλον τοὺς στρατιώτας ἢ οἱ ἀρχόμενοι
 ἐκεῖνον· καὶ φοβούμενος μᾶλλον ἦν φανερός τὸ ἀπεχθά-
 νεσθαι τοῖς στρατιώταις ἢ οἱ στρατιῶται τὸ ἀπιστεῖν
 20 ἐκείνῳ. Ὡς οὖν ἀρκεῖν πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι καὶ δοκεῖν
 τὸν μὲν καλῶς ποιοῦντα ἐπαινεῖν, τὸν δὲ ἀδικοῦντα μὴ
 ἐπαινεῖν. Τοιγαροῦν αὐτῷ οἱ μὲν καλοὶ τε καὶ ἀγαθοὶ τῶν
 συνόντων εὖνοι ἦσαν, οἱ δ' ἀδικοὶ ἐπεβούλευον ὥς εὐμετα-
 χειρίστῳ ὄντι. Ὅτε δὲ ἀπέθνησκεν, ἦν ἐτῶν ὡς τριά-
 κοντα.
- 21 Μένων δὲ ὁ Θετταλὸς δῆλος ἦν ἐπιθυμιῶν μὲν πλού-
 του ἰσχυρῶς, ἐπιθυμιῶν δὲ ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι·
 ἐπιθυμιῶν δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνοι· φίλος τ'
 ἐβούλετο εἶναι τοῖς μέγιστον δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ
 22 δίδοι δίκην. Ἐπὶ δὲ τὸ κατεργάζεσθαι ὧν ἐπιθυμοίη
 συντομωτάτην ὁδὸν ᾧετο εἶναι διὰ τοῦ ἐπινοεῖν τε καὶ
 ψεύδεσθαι καὶ ἔξαπατᾶν· τὸ δὲ ἀπλοῦν τε καὶ ἀληθές
 23 ἐνόμιζε τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ εἶναι. Στέργων δὲ φανερός
 μὲν ἦν οὐδένα, ὅτῳ δὲ φαίη φίλος εἶναι, τούτῳ ἐνδηλος
 ἐγίγνετο ἐπιβουλεύων. Καὶ πολεμίου μὲν οὐδενὸς κατ-
 εγέλα, τῶν δὲ συνόντων πάντων ὥς καταγελῶν αἰεὶ διελέ-

18. Τούτων] Et. F. H. τοσούτων. An τοιούτων?

19. ἱκανός] Et. F. H. S. et Brod. libri δυνατός; ex interpretamento. Cf. var. lect. ad I. de rep. Lacc. VIII, 4.

20. καλοὶ τε] Τέ addidit F.

21. ὁ Θετταλός] Cf. ad I, 2, 6. De Menonis morum notatione cf. de auth. p. 24. et Boeckh. de similt. quae Platoni cum Xen. intercessisse fertur p. 24.

πλούτου] Et. F. H. πλουτεῖν ex emendatione.

κερδαίνοι] Ita κερδάνοι mutavit Porson.

μέγιστον] Et. F. H. S. μέγιστα.

22. διὰ τοῦ ἐπ.] Mem. II, 1, 21: ἡ δὲ ἀρετῆς — διὰ κακίας ὁδός.

23. τῶν δὲ — διελέγετο] Ordo: ὡς καταγ. τῶν σ. π. διελ. (αὐτοῖς). Cf. de auth. p. 28.

γετο. Καὶ τοῖς μὲν τῶν πολεμίων κτήμασιν οὐκ ἐπεβού- 24
 λευε· χαλεπὸν γὰρ ᾧετο εἶναι τὰ τῶν φυλαττομένων λαμ-
 βάνειν· τὰ δὲ τῶν φίλων μόνος ᾧετο εἰδέναι ῥᾷστον ὃν
 ἀφύλακτα λαμβάνειν. Καὶ ὅσους μὲν [ἂν] αἰσθάνοιτο ἐπιόρ- 25
 κους καὶ ἀδίκους, ὥς εὖ ὠπλισμένους ἐφοβεῖτο· τοῖς δ'
 ὁσίοις καὶ ἀλήθειαν ἀσκοῦσιν ὥς ἀνάνδροις ἐπειρᾶτο χρῆ-
 σθαι. Ὡς περ δέ τις ἀγάλλεται ἐπὶ θεοσεβείᾳ καὶ ἀληθείᾳ 26
 καὶ δικαιοσύνῃ, οὕτω Μένων ἠγάλλετο τῷ ἑξαπατᾶν δύνα-
 σθαι, τῷ πλάσασθαι ψευδῆ, τῷ φίλους διαγελᾶν· τὸν δὲ
 μὴ πανοῦργον τῶν ἀπαιδευτῶν ἐνόμιζεν εἶναι. Καὶ παρ'
 οἷς μὲν ἐπεχείρει πρωτεύειν φιλία, διαβάλλων τοὺς πρῶ-
 τους, τούτους ᾧετο δεῖν κτήσασθαι. Τὸ δὲ πειθομένους 27
 τοὺς στρατιώτας παρέχεσθαι ἐκ τοῦ συναδικεῖν αὐτοῖς
 ἐμνησανᾶτο. Τιμᾶσθαι δὲ καὶ θεραπεύεσθαι ἡξίον ἐπιδει-
 κνύμενος ὅτι πλεῖστα δύναιτο καὶ ἐθέλοι ἂν ἀδικεῖν. Εὐερ-
 γেসίαν δὲ κατέλεγεν, ὁπότε τις αὐτοῦ ἀφίστατο, ὅτι χρώ-
 μενος αὐτῷ οὐκ ἀπώλεσεν αὐτόν. Καὶ τὰ μὲν δὴ ἀφανῆ 28
 ἔξεστι περὶ αὐτοῦ ψεύδεσθαι· ἃ δὲ πάντες ἴσασι, τάδ'
 ἐστί. Παρὰ Ἀριστίππῳ μὲν ἔτι ὥραϊος ὢν στρατηγεῖν διε-
 πράξατο τῶν ξένων· Ἀριαίῳ δέ, βαρβάρῳ ὄντι, ὅτι μει-
 ρακίοις καλοῖς ἦδετο, οἰκειότατος ἔτι ὥραϊος ὢν ἐγένετο·
 αὐτὸς δὲ παιδικὰ εἶχε Θαρύπαν, ἀγένειος ὢν γενειῶντα.
 Ἀποθνησκόντων δὲ τῶν συστρατηγῶν, ὅτι ἐστράτευσαν 29
 ἐπὶ βασιλέα σὺν Κύρῳ, τὰ αὐτὰ πεποιηκῶς οὐκ ἀπέθανε·
 μετὰ δὲ τὸν τῶν ἄλλων θάνατον στρατηγῶν, τιμωρηθεὶς
 ὑπὸ βασιλέως ἀπέθανεν, οὐχ ὥς περ Κλέαρχος καὶ οἱ ἄλλοι

24. τὰ δὲ τῶν] H. et Suid. (in Μένων) ἀλλὰ τὰ τῶν.

ῥᾷστον ὃν] Sic F. H. ὅτι ῥ. ὃν Et. S. Vulgo ὅτι ῥᾷστον. Cf. VII, 7, 51. et ad I, 10, 16.

25. ὅσους μὲν ἂν] Ἄν a Suid. om. inclusi. Cf. ad I, 5, 9.

26. πλάσασθαι] commodο suo fingere. Porson ex Suida πλάσαι praetulit cl. Soph. Aj. 148. Demosth. Phil. I. p. 54. R.

ἐνόμιζεν] αἰεὶ ἐνόμιζεν Et. F.

τοὺς πρῶτους] i. e. τοὺς φίλια πρωτεύοντας. Sed notatu digna est Suidae lectio: διαβάλλων φιλίαν τοὺς πρῶτους, τούτῳ. Equidem φιλία post πρῶτους collocandum esse suspicor.

27. παρέχεσθαι] A. B. F. V. 1. 4. παρασχέσθαι.

ἀφίστατο] Hoc pro ἀφίστατο ex Suida rec. Schn. Recte, ut puto. Cf. ad I, 1, 5.

28. Ἀριστίππῳ] V. ad I, 1, 10. et 2, 6.

στρατηγοὶ ἀποτμηθέντες τὰς κεφαλὰς, ὅσπερ τάχιστος θάνατος δοκεῖ εἶναι, ἀλλὰ ζῶν αἰκισθεὶς ἐνιαυτὸν ὥς πονηρὸς λέγεται τελευτῆς τυχεῖν.

- 30 Ἀγίας δὲ ὁ Ἀρκὰς καὶ Σωκράτης ὁ Ἀχαιοὺς καὶ τούτῳ ἀπεθανέτην. Τούτων δὲ οὐδεὶς οὐδ' ὥς ἐν πολέμῳ κακῶν κατεγέλα οὐτ' ἐς φιλίαν αὐτοὺς ἐμέμφετο· ἦστην τε ἄμφω ἄμφι τὰ πέντε καὶ τριάκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς.

29. ζῶν αἰκισθεὶς] V. ad I, 9, 13.

τελευτῆς] F. H. τῆς τελευτῆς. Sed v. ad I, 1, 1.

30. καὶ τούτῳ] V. Hell. VI, 4, 34: ταῦτα δὲ ποιῶν καὶ οὗτος ἀποθνήσκει. Cf. ad I, 10, 18.

ἐς φιλίαν] F. εἰς φ. De dicendi ratione v. Matth. §. 578. p. 542. cl. Hell. VII, 4, 30: εἰς τὰ πολεμικὰ καταφρονεῖσθαι.

τὰ πέντε κ. τρ.] Sic Et. F. H. S. Vulgo τετταράκοντα fine τᾶ. Cf. Cyr. I, 4, 16: ἄμφι τὰ πέντε καὶ ἐκκαίδεκα ἔτη. Ib. V, 1, 54: ἄμφι τὰ πέντε καὶ εἴκοσιν. V. ad I, 7, 10.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Γ.

CAPUT I.

Ὅσα μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου οἱ Ἕλληνες 1
ἔπραξαν μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα ἐπεὶ Κῦρος ἐτελεύτησεν
ἐγένετο, ἀπιόντων τῶν Ἑλλήνων σὺν Τισσαφέρνει, ἐν
ταῖς σπονδαῖς, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται. Ἐπεὶ δὲ 2
οἱ τε στρατηγοὶ συνειλημμένοι ἦσαν καὶ τῶν λοχαγῶν καὶ
τῶν στρατιωτῶν οἱ συνεπόμενοι ἀπολώλεσαν, ἐν πολλῇ δὴ
ἀπορίᾳ ἦσαν οἱ Ἕλληνες, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἐπὶ ταῖς βασι-
λέως θύραις ἦσαν, κύκλῳ δ' αὐτοῖς πάντῃ πολλὰ καὶ ἔθνη
καὶ πόλεις πολέμια ἦσαν, ἀγορὰν δὲ οὐδεὶς ἐτι παρέξειν
ἔμελλεν, ἀπειῖχον δὲ τῆς Ἑλλάδος πλεον ἢ μύρια στάδια,
ἡγεμῶν δ' οὐδεὶς τῆς ὁδοῦ ἦν, ποταμοὶ δὲ διεΐργον ἀδιά-
βατοι ἐν μέσῳ τῆς οἴκαδε ὁδοῦ, προῦδεδώκεσαν δὲ αὐτοὺς
καὶ οἱ σὺν Κύρῳ ἀναβάντες βάρβαροι, μόνοι δὲ καταλε-
λειμμένοι ἦσαν οὐδὲ ἰππέα οὐδένα σύμμαχον ἔχοντες·
ὥστ' εὐδηλον ἦν ὅτι νικῶντες μὲν οὐδ' ἂν ἓνα φεύγοντα

Lib. III. Cap. I. §. 1. ἐν ταῖς σπονδαῖς] Junge cum ἐγένετο (cf. IV, 1, 1.): quae quo tempore foedus pactum necdum ruptum erat facta sunt. V. II, 3, 25 ff.

2. ἦσαν] Ne quis εἶησαν requirat, cf. IV, 3, 29. VII, 3, 7. 8, 2. Plat. Phaed. p. 61, b: ἐννοήσας ὅτι τὸν ποιήτην δέοι — ποιεῖν μύθους, ἀλλ' οὐ λόγους καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν μυθολογικός κ. τ. λ. Adde ad I, 2, 21.

ἐπὶ ταῖς β. θύραις] Cf. ad II, 4, 4. Simili hyperbole Curt. VII, 4, 14: In vestibulo regiae tuae velocissimus consistit rex.

πάντῃ] Male om. Et. Arrian. exp. I, 27, 4: εἶδον — τὸ στρατόπε-
δον ἐν κύκλῳ σφῶν πάντῃ. Demosth. Phil. I. III, 3. p. 42: κύ-
κλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

πλεον] Et. F. H. S. οὐ μείον, quod non satis aptum videtur cum Graeciae i. e. Ioniae distantia longe major quam hic dicitur fuerit. Cf. II, 2, 6. et adde itineris inde facti rationem.

προῦδεδώκασιν] A. B. F. G. edd. vett. προῦδεδώκασιν, ut leg. vi-
deatur προῦδεδώκεσαν, quod cum Schaeferum edidisse videam, recipere non dubitavi.

οὐδ' ἂν ἓνα] Male Et. F. H. οὐδένα ἂν. Sic saepe οὐδεὶς five potius οὐδ' εἰς interjecta particula ἂν disjungitur. Cf. Mem. I,

κατακαίνοιεν, ἡττηθέντων δὲ αὐτῶν οὐδεὶς ἂν λειφθεῖη.
 3 Ταῦτα ἐννοούμενοι καὶ ἀθύμως ἔχοντες ὀλίγοι μὲν αὐ-
 τῶν εἰς τὴν ἐσπέραν σίτου ἐγεύσαντο, ὀλίγοι δὲ πῦρ ἀνέ-
 καυσαν, ἐπὶ δὲ τὰ ὄπλα πολλοὶ οὐκ ἦλθον ταύτην τὴν
 νύκτα, ἀνεπαύοντο δὲ ὅπου ἐτύγγανεν ἕκαστος, οὐ δυνά-
 μενοι καθεύδειν ὑπὸ λύπης καὶ πόθου πατρίδων, γονέων,
 γυναικῶν, παίδων, οὓς οὐποτε ἐνόμιζον ἔτι ὄψεσθαι.
 Οὕτω μὲν διακείμενοι πάντες ἀνεπαύοντο.

4 Ἦν δέ τις ἐν τῇ στρατιᾷ Ξενοφῶν Ἀθηναῖος, ὃς
 οὔτε στρατηγὸς οὔτε λοχαγὸς οὔτε στρατιώτης ὢν συνη-
 κολούθει· ἀλλὰ Πρόξενος αὐτὸν μετεπέμψατο οἴκοθεν,
 ξένος ὢν ἀρχαῖος· ὑπισχνεῖτο δὲ αὐτῷ, εἰ ἔλθοι, φίλον
 Κύρῳ ποιήσιν· ὃν αὐτὸς ἔφη κρείττω ἑαυτῷ νομίζειν τῆς
 5 πατρίδος. Ὁ μέντοι Ξενοφῶν, ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολήν,
 ἀνακοινοῦται Σωκράτει τῷ Ἀθηναίῳ περὶ τῆς πορείας.
 Καὶ ὁ Σωκράτης, ὑποπτεύσας μὴ τι πρὸς τῆς πόλεως
 οἱ ὑπαίτιον εἶη Κύρῳ φίλον γενέσθαι, ὅτι ἐδόκει ὁ Κύρος
 προθύμως τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ τὰς Ἀθήνας συμπολε-

6, 2. Soph. Antig. 884. et interpr. ad Oed. T. 281. Post ἕνα non erat quod ex Steph. conjectura φεύγοντα adderent, cuius notio jam in νικῶντες ineft. Cf. II, 4, 6.

κατακαίνοιεν] Et. κατακτάνοιεν, unde L. Dindorf. κατακάνοιεν edidit, quo non opus videtur.

3. πῦρ ἀνέκαυσαν] Sic pro πυρὰν ἔκαυσαν f. ut alii habent πυρὰ ἔκαυσαν ex H. dedit Zeun. Eodem modo loquitur Herod. VIII, 19. Lucian. Ver. hist. II, 2. Cf. Dorvill. ad Charit. p. 588. Caeterum similem Taciti l. Ann. I, 65. contulisse iuvabit.

ἐτύγγανεν] Non raro τυγχάνειν sine participio verbi εἶναι dicitur. Cf. V, 4, 34. Oec. III, 4. et Herm. ad Vig. p. 762.

4. ἀλλὰ] V. ad 3, 10.

φίλον] A. B. F. φίλον αὐτόν, et G. atque edd. vett. αὐτῷ post δέ omiffum hic habent.

κρείττω] utiliore; ut proinde Xen. quoque plus ab eo com- modi exspectare posset quam a civitate Atheniensium. Weisk.

5. ὑποπτεύσας μὴ] Ὑποπτεύσας metuendi notionem involvit. Hell. VI, 2, 31: ὑπώπτευε δὲ μὴ ἀπάτης ἕνεκεν λέγοιτο. Cf. Cyr. V, 2, 9. Thuc. VII, 50. De re cf. de Xen. vita p. 20 f.

τῆς πόλεως οἱ] Offendit οἱ (v. Matth. §. 146. n.); Neque tamen deleverim cum A. B. F. G. Cf. VII, 8, 10. et Cyr. III, 2, 26: συνέφασάν οἱ.

τὰς Ἀθήνας] E. F. G. edd. vett. ταῖς Ἀθήναις. De re v. inprimis Hell. I, 4, 2 ff. 5, 2, ff. II, 1, 13 f. ibique interpr.

μῆσαι, συμβουλεύει τῷ Ξενοφῶντι ἐλθόντα εἰς Δελφοὺς ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ξε- 6 νοφῶν ἐπήρετο τὸν Ἀπόλλω τίνι ἂν θεῶν θύων καὶ εὐχόμενος κάλλιστ' ἂν καὶ ἄριστα ἔλθοι τὴν ὁδὸν ἣν ἐπινοεῖ καὶ καλῶς πράξας σωθεῖη. Καὶ ἀνεῖλεν αὐτῷ ὁ Ἀπόλλων θεοῖς οἷς ἔδει θύειν. Ἐπεὶ δὲ πάλιν ἦλθε, λέγει τὴν μαν- 7 τείαν τῷ Σωκράτει. Ὁ δ' ἀκούσας ἠτιᾶτο αὐτὸν ὅτι οὐ τοῦτο πρότερον ἠρώτα, πότερον λώϊον αὐτῷ εἴη πορεύεσθαι ἢ μένειν, ἀλλ' αὐτὸς κρίνας ἰτέον εἶναι τοῦτο ἐπυνθάνετο, ὅπως ἂν κάλλιστα πορευθεῖη. Ἐπεὶ μέντοι οὕτως ἦρου, ταῦτ', ἔφη, χρὴ ποιεῖν ὅσα ὁ θεὸς ἐκέλευσεν. Ὁ μὲν δὴ Ξενοφῶν οὕτω, θυσάμενος οἷς ἀνεῖλεν ὁ θεός, 8 ἐξέπλει· καὶ καταλαμβάνει ἐν Σάρδεσι Πρόξενον καὶ Κῦρον μέλλοντας ἤδη ὁρμᾶν τὴν ἄνω ὁδόν, καὶ συνεστάθη Κῦρῳ. Προθυμουμένου δὲ τοῦ Προξένου καὶ ὁ Κῦρος 9 συμπροϋθυμεῖτο μεῖναι αὐτόν· εἶπε δὲ ὅτι, ἐπειδὴν τάχιστα ἢ στρατεία λήξῃ, εὐθὺς ἀποπέμψει αὐτόν. Ἐλέγετο δὲ ὁ στόλος εἶναι εἰς Πεισίδας.

Ἐστρατεύετο μὲν δὴ οὕτως, ἑξαπατηθεὶς, οὐχ ὑπὸ 10 τοῦ Προξένου· οὐ γὰρ ἤδει τὴν ἐπὶ βασιλέα ὁρμὴν, οὐδ' ἄλλος οὐδεὶς τῶν Ἑλλήνων πλὴν Κλεάρχου· ἐπεὶ μέντοι εἰς Κιλικίαν ἦλθον, σαφὲς πᾶσιν ἤδη ἐδόκει εἶναι ὅτι ὁ στόλος εἴη ἐπὶ βασιλέα. Φοβούμενοι δὲ τὴν ὁδὸν καὶ

ἐλθόντα] Sic A. B. F. Y. Vulgo ἐλθόντι. Cf. II, 1, 19. IV, 2, 29. et ad I, 2, 1. De Socratis consilio Mem. I, 1, 6: τὰ — ἀναγκαῖα συνεβούλευε καὶ πράττειν ὡς ἐνόμιζεν ἄριστ' ἂν πραχθῆναι· περὶ δὲ τῶν ἀδήλων ὅπως ἀποβήσοιτο μαντευσομένους ἐπεμπεν εἰ ποιητέα. Cf. Cic. de div. I, 52.

6. τίνι ἂν θ. θεῶν — κάλλιστ' ἂν — ἔλθοι] Geminatum ἂν etiam IV, 6, 13. VII, 4, 12. et 7, 38. legitur: de qua ratione cf. quae contra Hermannum (v. ad II, 5, 20.) disputavit Reifig. de vi et usu ἂν part. p. 119 ff.

6. θεοῖς οἷς] De hac attractione v. ad I, 4, 15. Schn. e Buttm. conjectura θεοὺς οἷς edidit cl. de redd. VI, 3. De re v. V, 9, 22.

7. οὐ τοῦτο πρότερον] F. H. οὔτοι τὸ πρῶτον. Πρῶτον etiam S. De formula πότερον λώϊον — cf. ad V, 10, 15. Mox ἐαυτῷ Et.

8. ὁρμᾶν τὴν ἄ. ὁ.] Cyr. VIII, 6, 20: ὥρμα ταύτην τὴν στρατείαν. Similiter Aeschin. de falsa leg. p. 331: ἐξόδους ἐξελθεῖν dixit. Cf. Matth. §. 409, 4.

9. Ἐλέγετο — Πεισίδας] V. III, 1, 9.

- ἄκοντες ὁμῶς οἱ πολλοὶ δι' αἰσχύνην καὶ ἀλλήλων καὶ Κυ-
 11 ρου συνηκολούθησαν· ὧν εἷς καὶ Ξενοφῶν ἦν. Ἐπεὶ δ'
 ἀπορία ἦν, ἐλυπεῖτο μὲν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ οὐκ ἐδύνατο
 καθεύδειν· μικρὸν δὲ ὕπνου λαχὼν εἶδεν ὄναρ· ἔδοξεν
 αὐτῷ βροντῆς γενομένης σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πα-
 12 τρώαν οἰκίαν καὶ ἐκ τούτου λάμπεσθαι πᾶσαν. Περίφο-
 βος δ' εὐθὺς ἀνηγέρθη, καὶ τὸ ὄναρ πῇ μὲν ἔκρινεν ἀγα-
 θόν, ὅτι ἐν πόνοις ὧν καὶ κινδύνοις φῶς μέγα ἐκ Διὸς
 ἰδεῖν ἔδοξε, πῇ δὲ καὶ ἐφοβεῖτο, ὅτι ἀπὸ Διὸς μὲν βασι-
 λέως τὸ ὄναρ ἐδόκει αὐτῷ εἶναι, κύκλῳ δ' ἐδόκει λάμπε-
 σθαι τὸ πῦρ, μη οὐ δύναίτο ἐκ τῆς χώρας ἐξελθεῖν τῆς
 βασιλέως, ἀλλ' εἴργοιτο πάντοθεν ὑπὸ τινων ἀποριῶν.
 13 Ὅποῖόν τι μὲν δὴ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ὄναρ ἰδεῖν ἔξεστι
 σκοπεῖν ἐκ τῶν συμβάντων μετὰ τὸ ὄναρ. Γίγνεται γὰρ
 τάδε. Εὐθὺς ἐπειδὴ ἀνηγέρθη, πρῶτον μὲν ἔννοια αὐτῷ
 ἐμπίπτει· Τί κατὰκειμαι; ἡ δὲ νύξ προβαίνει· ἅμα δὲ τῇ
 ἡμέρᾳ εἰκὸς τοὺς πολεμίους ἦξειν. Εἰ δὲ γενησόμεθα ἐπὶ
 βασιλεῖ, τί ἐμποδὼν μὴ οὐχὶ πάντα μὲν τὰ χαλεπώτατα
 ἐπιδόντας, πάντα δὲ τὰ δεινότατα παθόντας ὑβρίζομένους
 14 ἀποθανεῖν; Ὅπως δὲ ἀμυνούμεθα οὐδεὶς παρασκευάζεται
 οὐδ' ἐπιμελεῖται, ἀλλὰ κατακείμεθα ὥσπερ ἐξὸν ἡσυχίαν
 ἄγειν. Ἐγὼ οὖν τὸν ἐκ ποίας πόλεως στρατηγὸν προσδοκῶ
 ταῦτα πράξειν; ποίαν δ' ἡλικίαν ἐμαυτῷ ἐλθεῖν ἀναμένω;

10. οἱ πολλοί] *plurique*, non omnes. V. ad I, 7, 10.

ἀλλήλων καὶ Κ.] Ne ignaviae crimen incurrerent (cf. I, 4, 7.),
 neve ingrati viderentur (cf. II, 3, 22.). De genit. v. Matth. §. 367.

11. ὕπνου λαχὼν] Hier. VI, 9: δείπνου τε καὶ ὕπνου λαγχάνομεν.
 ubi alii τύγγανομεν habent ex interpretamento. Herod. III, 130:
 ὕπνου τέ μιν λαγχάνειν ἐποίησε.

σκηπτὸς — πᾶσαν] V. ad I, 4, 18.

13. Ὅποῖον — ἰδεῖν] Matth. §. 534. Buttm. §. 127. 3.

μὴ οὐχὶ] V. quos laudavi ad II, 3, 11.

14. τὸν ἐκ ποίας π. στρ.] Mem. II, 2, 1: τοὺς τί ποιοῦντας τὸ
 ὄνομα τοῦτο ἀποκαλοῦσιν; Cf. Symp. VIII, 36. ibique Bornem.
 Caeterum Xen. metuisse se significat ne arrogans videretur, si cum
 Spartanus dux, Chirifophus, adesset, ipse Atheniensis exercitui
 prospicere studeret. Cf. V, 9, 26.

ἡλικίαν] Circiter quadraginta quatuor annos natus erat. V. de
 Xen. vita p. 6 ff. Sed praetorum plerique maiores natu videntur
 fuisse. Quid Xenophonti ad rem aggrediendam animos fecerit
 colligi potest ex V, 9, 22 ff.

οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι πρεσβύτερος ἔσομαι, ἐὰν τήμερον προδῶ
 ἑμαυτὸν τοῖς πολεμίοις. Ἐκ τούτου ἀνίσταται καὶ συγ- 15
 καλεῖ τοὺς Προξένου πρῶτον λοχαγούς. Ἐπεὶ δὲ συνῆλ-
 θον, ἔλεξεν. Ἐγώ, ὦ ἄνδρες λοχαγοί, οὔτε καθεύδειν
 δύναμαι, ὥσπερ, οἶμαι, οὐδ' ὑμεῖς, οὔτε κατακεῖσθαι
 ἔτι, ὁρῶν ἐν οἷοις ἔσμεν. Οἱ μὲν γὰρ δὴ πολέμιοι δῆλον 16
 ὅτι οὐ πρότερον πρὸς ἡμᾶς τὸν πόλεμον ἐξέφηναν πρὶν ἐνό-
 μισαν τὰ ἑαυτῶν καλῶς παρεσκευάσθαι· ἡμῶν δ' οὐδεὶς
 οὐδὲν ἀντεπιμελεῖται ὅπως ὥς κάλλιστα ἀγωνιούμεθα. Καὶ 17
 μὴν εἰ ὑφησόμεθα καὶ ἐπὶ βασιλεῖ γενησόμεθα, τί οἴομεθα
 πείσεσθαι; ὅς καὶ τοῦ ὁμομητρίου καὶ ὁμοπατρίου ἀδελ-
 φοῦ καὶ τεθνηκότος ἡδὴ ἀποτεμῶν τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν
 χεῖρα ἀνεσταύρωσεν· ἡμᾶς δέ, οἷς κηδεμῶν μὲν οὐδεὶς
 πάρεστιν, ἐστρατεύσαμεν δ' ἐπ' αὐτὸν ὥς δοῦλον ἀντὶ
 βασιλέως ποιήσοντες καὶ ἀποκτενοῦντες, εἰ δυναίμεθα, τί
 ἂν οἴομεθα παθεῖν; Ἄρ' οὐκ ἂν ἐπὶ πᾶν ἔλθοι, ὥς ἡμᾶς 18

15. οὐδ' ὑμεῖς] Repete καθεύδειν δύνασθε. V. ad I, 4, 12.

ἐν οἷοις ἔσμεν] i. e. ἐν οἷοις πράγμασιν (κινδύνοις) ἔσμεν ut loquitur VII, 6, 24. cl. II, 1, 16. Cf. Cyr. III, 2, 12: ὁρᾶτε δὴ ἐν οἷῳ ἐστέ. Adde ib. IV, 2, 21. Thuc. VI, 6. 18. VII, 11. 14.

16. γὰρ δὴ] Δὴ om. Et. F.

17. ὅς —] Matth. §. 477.

καὶ τεθνηκότος] i. e. καὶ ταῦτα τ. V. Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 985 f.

ἡμᾶς δέ] Hoc Lobeck. ad Phryn. p. 751. cum παθεῖν jungit ita ut acc. c. inf. pro nom. c. inf. positum putet. Cf. Matth. §. 536. Idem ante fecerat Schaefer. ad Lamberti Bos. Ell. Gr. p. 424. qui tamen quod ibi proposuerat praeceptum recte retrectat ad Soph. Oed. R. 958 f. Mihi haec ratio hac loci confirmatione vix videtur admitti posse nec poenitet me ejus explicationis in quam illa nondum cognita incideram, Xenophontem ἡμᾶς scripsisse quasi perrecturus esset: — τί ἂν ποιῆσαι οἴομεθα. Hujusmodi anacolutha non rara sunt. Cf. ad IV, 2, 12.

κηδεμῶν] Nam ille matrem certe rebus suis faventem habuerat. Weisk.

ἐστρατεύσαμεν δ' ἐπ' αὐτῷ] Similis est l. Soph. Aj. 457 f.: ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς ἔχθαιρομαι, μισεῖ δὲ μ' Ἑλλήνων στρατός. Nam nostro quoque loco in ἐστρατεύσαμεν pronomen personale latet. Cf. ad I, 9, 26. et Herm. ad Vig. p. 707 f.

δοῦλον] V. ad I, 7, 3.

18. Ἄρ' οὐκ ἂν ἐπὶ πᾶν ἔλθοι] Nonne omnia tentaverit. Similiter Eurip. Hippol. 286: εἰς πάντ' ἀφίγμαι κούδεν εἰργασμαι πλέον. Cf. ibi Valkenar. et supra ad II, 5, 22.

τὰ ἔσχατα αἰκισάμενος πᾶσιν ἀνθρώποις φόβον παράσχη
 τοῦ στρατεῦσαί ποτε ἐφ' ἑαυτόν; Ἀλλ' ὅπως τοι μὴ ἐπ'
 19 ἐκείνῳ γενησόμεθα, πάντα ποιητέον. Ἐγὼ μὲν οὖν, ἔστε
 μὲν αἱ σπονδαὶ ἦσαν, οὐποτε ἐπανόμην ἡμᾶς μὲν οἰκτεί-
 ρων, βασιλέα δὲ καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μακαρίζων, διαθεώ-
 μενος αὐτῶν ὅσῃν μὲν χώραν καὶ οἶαν ἔχοιεν, ὥς δὲ
 ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια, ὅσους δὲ θεράποντας, ὅσα δὲ
 20 κτήνη, χρυσὸν δέ, ἐσθῆτα δέ· τὰ δ' αὖ τῶν στρατιωτῶν
 ὁπότε ἐνθυμοίμην, ὅτι τῶν μὲν ἀγαθῶν πάντων οὐδενὸς
 ἡμῖν μετείη, εἰ μὴ προαίμεθα, ὅτου δὲ ὠνησόμεθα ἥδιν
 ἔτι ὀλίγους ἔχοντας, ἄλλως δὲ πως πορίζεσθαι τὰ ἐπιτή-
 δεια ἢ ὠνουμένους ὄρκους ἥδη κατέχοντας ἡμᾶς· ταῦτ'
 οὖν λογιζόμενος, ἐνίστε τὰς σπονδὰς μᾶλλον ἐφοβούμην ἢ
 21 νῦν τὸν πόλεμον. Ἐπεὶ μέντοι ἐκεῖνοι ἔλυσαν τὰς σπον-
 δάς, λελύσθαι μοι δοκεῖ καὶ ἡ ἐκείνων ὕβρις καὶ ἡ ἡμε-
 τέρα ὑποψία. Ἐν μέσῳ γὰρ ἥδη κεῖται ταῦτα τὰ ἀγαθὰ,
 ἄθλα ὁπότεροι ἂν ἡμῶν ἄνδρες ἀμείνονες ᾧσιν· ἀγωνο-
 θέται δ' οἱ θεοὶ εἰσιν, οἳ σὺν ἡμῖν, ὥς τὸ εἰκός, ἔσονται.

ἔσχατα] Sic Et. H. S. V. Relicui αἰσχιστα.

παράσχη] Et. F. H. παράσχοι. Sed v. ad II, 2, 4.

ὅπως τοι] ut certe. Cf. Herm. ad Soph. Trach. 188.

19. Ἐγὼ μὲν] Matth. §. 622. p. 609. Herm. ad Viger. p. 841. cl. I, 3, 17. ann. et III, 3, 16. Proximo μὲν respondet μέντοι §. 21.

διαθεώμενος αὐτῶν] Genit. totum exprimens ab enunciatis quae sequuntur pendet. Poterat etiam dici τόδε αὐτῶν. Cf. Mem. I, 1, 12. Cyr. V, 2, 18. VIII, 1, 40. Buttm. §. 119. n. 7. Matth. §. 317. et Herm. ad Vig. p. 880.

20. ὅτου δὲ — ἔχοντας] Ordo ἥδιν ὀλίγους ἔτι ἔχοντας (v. ad I, 10, 16.) ὅτου ὠνησόμεθα, pro ὠνήσονται propter προαίμεθα. Nam scriptor sic incepit ac si dicturus fuisset: (ὅτου δὲ ὠνησόμεθα) ἥδιν οὐκέτι ἔχοντας (ἡμᾶς). De indic. fut. v. ad I, 3, 17. cl. V, 1, 6. VII, 6, 24.

ταῦτ' οὖν λογιζόμενος] Epanalepsis verborum τὰ δ' αὖ τῶν στρατιωτῶν ὁπότε ἐνθυμοίμην. Aliquid similitudinis habet l. Cyr. IV, 2, 3. De particula οὖν v. ad I, 5, 14.

κατέχοντας ἡμᾶς] Pendet ab ἥδιν.

21. ἄθλα ὁπότεροι] i. e. ἄθλα τούτων ὁπότεροι. Cf. de auth. p. 26. et Schaefer. ad Soph. Electr. 1060. Translatione eadem utitur Cyr. II, 3, 2: τὰ τῶν νικωμένων πάντα τοῖς νικῶσιν αἰεὶ ἄθλα πρόκειται. et Demosth. Phil. I. II, 3. p. 41: τὰ χωρία ἄθλα τοῦ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ. Cf. Olynth. I. (II.) X, 3. p. 26. Curt. IV, 5, 7. 11, 21: Ite nuntiate regi vestro et quae amisit et quae adhuc habet praemia esse belli. Continuat translationem verbum ἀγωνοθέται. Cf. Doryill. ad Charit. p. 445 f. Videtur

Οὗτοι μὲν γὰρ αὐτοὺς ἐπιωρκήκασιν· ἡμεῖς δέ, πολλὰ 22
 ὁρῶντες ἀγαθὰ, στεῖρῶς αὐτῶν ἀπειχόμεθα διὰ τοὺς τῶν
 θεῶν ὅρκους· ὥστε ἐξεῖναι μοι δοκεῖ ἵεναι ἐπὶ τὸν ἀγῶνα
 πολὺ σὺν φρονήματι μείζονι ἢ τούτοις. Ἔτι δὲ ἔχομεν σώ- 23
 ματα ἱκανώτερα τούτων καὶ ψύχῃ καὶ θάλλῃ καὶ πόνοις
 φέρειν· ἔχομεν δὲ καὶ ψυχὰς σὺν τοῖς θεοῖς ἀμείνονας· οἱ
 δὲ ἄνδρες καὶ τρωτοὶ καὶ θνητοὶ μᾶλλον ἡμῶν, ἢν οἱ θεοί,
 ὥσπερ τὸ πρόσθεν, νίκην ἡμῖν διδῶσιν. Ἀλλ' ἴσως γὰρ 24
 καὶ ἄλλοι ταῦτα ἐνθυμοῦνται, πρὸς τῶν θεῶν, μὴ ἀνα-
 μένωμεν ἄλλους ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν, παρακαλοῦντας ἐπὶ τὰ
 κάλλιστα ἔργα, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρξωμεν τοῦ ἐξορμῆσαι καὶ
 τοὺς ἄλλους ἐπὶ τὴν ἀρετὴν. Φάνητε τῶν λοχαγῶν ἀρι-
 στοὶ καὶ τῶν στρατηγῶν ἀξιοστρατηγότεροι. Καγὼ δέ, 25
 εἰ μὲν ὑμεῖς ἐθέλετε ἐξορμᾶν ἐπὶ ταῦτα, ἔπεσθαι ὑμῖν
 βούλομαι· εἰ δὲ ὑμεῖς τάττετέ με ἡγεῖσθαι, οὐδὲν προφα-
 σίζομαι τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ καὶ ἀκμάζειν ἡγοῦμαι ἐρύκειν
 ἀπ' ἐμαυτοῦ τὰ κακά.

autem haec vox simul ἀθλοθέτου ἢ βραβευτοῦ notionem comple-
 cti, ut sensus sit: diis curae erit qua ratione pugnaturi simus
 et utri victores victoriae praemia accepturi sint.

22. πολὺ σὺν φρονήματι μείζονι] Πολύ ad μείζονι pertinet. Eadem
 trajectory Thuc. VI, 86: πολὺ δὲ ἐπὶ ἀληθεστέραν γε σωτηρίαν.
 Cyr. V, 2, 34: τοσούτῳ ἐν δεινότεροις ἡγοῦνται εἶναι. Cf. III,
 2, 19. cl. 15. et Bornem. ad Symp. I, 4.

αὐτοὺς ἐπιωρκήκασιν] Matth. §. 413, 9.

23. ἔχομεν] Ne ἔχομεν μὲν conjicias v. ad II, 5, 9.

ψύχῃ καὶ θάλλῃ] Eorundem verborum pluralis legitur Cyr. I,
 2, 10. Mem. I, 4, 13. Oec. V, 4. al.

οἱ δὲ ἄνδρες] Persae. Sine causa Wyttenbach. conjecit: οἱ
 δ' ἄρ' εἰσὶ. Nam saepe ita significantur hostes. V. III, 4, 40. IV,
 6, 9. VI, 3, 16. 21. Pariter ἄνθρωποι IV, 2, 7. VII, 3, 43. 47.

24. Ἀλλ' ἴσως γὰρ] Primariae enuntiationi ἀλλὰ μὴ ἀναμένωμεν —
 frequentissima ratione inferitur causa cum particula γάρ. Neque
 tamen post ἀλλὰ incidendum esse docent loci quibus ἀλλὰ γάρ
 nullo verbo interjecto dicitur. Cf. Buttm. ad Soph. Phil. 874.
 Apertum est autem Xenophontem cohortari Proxeni lochagos ut
 primi Graecis strenue et fortiter agendi auctores sint, atque, cum
 etiam aliis eadem in mentem venire possint, ne expectent dum hi
 palmam sibi praeripiant.

ταῦτα] Sine causa Zeun. cum Amas. ταῦτά scripsit.

Φάνητε] Hoc asyndeton non sine vi est. Cf. VI, 3, 21.

παρακαλοῦντας] Est fut. att. Cf. §. 46. Hell. VI, 3, 2. Symp.
 I, 15. Soph. Electra 971. Buttm. §. 86. n. 11. Matth. §. 178. n. 3.

25. τάττετέ με] Leg. videtur τάττετε ἐμέ. De Xenophontis aetate
 v. de Xen. vita p. 9 ff.

Xen. Anab.

K

- 26 Ὁ μὲν ταῦτα ἔλεξεν, οἱ δὲ λοχαγοί, ἀκούσαντες ταῦ-
 τα, ἡγεῖσθαι ἐκέλευον ἅπαντες· πλὴν Ἀπολλωνίδης τις
 ἦν, βοιωτιάζων τῇ φωνῇ· οὗτος δ' εἶπεν ὅτι φλυαροίη
 ὅστις λέγοι ἄλλως πῶς σωτηρίας ἂν τυχεῖν ἢ βασιλέα πεί-
 27 σας, εἰ δύναιτο· καὶ ἅμα ἤρχετο λέγειν τὰς ἀπορίας. Ὁ
 μέντοι Ξενοφῶν μεταξὺ ὑπολαβὼν ἔλεξεν ὧδε· ὦ θαυμα-
 σιώτατε ἄνθρωπε, σύ γε οὐδ' ὁρῶν γινώσκεις οὐδ'
 ἀκούων μέμνησαι. Ἐν ταύτῳ γε μέντοι ἦσθα τούτοις, ὅτε
 βασιλεύς, ἐπεὶ Κῦρος ἀπέθανε, μέγα φρονήσας ἐπὶ τούτῳ,
 28 πέμπων ἐκέλευε παραδιδόναι τὰ ὅπλα. Ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς
 οὐ παραδόντες, ἀλλ' ἐξωπλισμένοι ἐλθόντες παρεσκηνή-
 σαμεν αὐτῷ, τί οὐκ ἐποίησε πρέσβεις πέμπων καὶ σπονδὰς
 αἰτῶν καὶ παρέχων τὰ ἐπιτήδεια, ἔστε σπονδῶν ἔτυχεν;
 29 Ἐπεὶ δ' αὖ οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοί, ὥσπερ δὴ σὺ κε-
 λεύεις, εἰς λόγους αὐτοῖς ἄνευ ὅπλων ἦλθον, πιστεύσαν-
 τες ταῖς σπονδαῖς, οὐ νῦν ἐκεῖνοι παιόμενοι, κεντούμενοι,

26. ταῦτα] Om. Et. F.

βοιωτιάζων] Boeotorum dialecto et vocis sono utens. Inde quod Morus habet: rustico vocis sono, pleno gutture loquens [πλατυάζων, πλατυστομῶν]. Laudat ille interpr. ad Theocr. XV, 88. Si haec distinguere licet prior et propria significatio hic obtinet. Weisk. Recte. Nam significatur tantum hominem se esse Boeotum simulasse. V. §. 31.

λέγοι] Et. F. H. λέγει.

πέισας] ut ipsos in Graeciam redire sineret. Cf. §. 27. Simili ellipfi De rep. Athen. II, 11: εἴ τις πλουτεῖ ξύλοις — ποῦ διαθήσεται, ἐὰν μὴ πείσῃ τὸν ἄρχοντα τῆς θαλάττης. Caeterum quamquam πέισας ferri potest, malim tamen πείσαντας, εἰ δύναιντο.

27. μεταξὺ] i. e. μεταξὺ λέγοντος. Cf. Matth. §. 557, 3.

Ἐν ταύτῳ — ἦσθα] eodem loco fuisti (I, 8, 13.) i. e. eidem facto interfuisti. De dativo v. ad II, 5, 39.

28. ἐξωπλισμένοι] Et. F. H. S. ἐξοπλισάμενοι.

τί οὐκ ἐποίησε] i. e. nihil non tentavit. De re v. II, 2, 16 ff.

οἱ στρατηγοὶ] Articulum praebuerunt A. B. F. edd. vett. qui δεικτικῶς h. l. usurpatus est: illi quos periisse nostis. Abesse posset si omnes praetores et lochagi dicerentur. Cf. ad III, 5, 7.

ὥσπερ δὴ καὶ] Καί ab A. B. Et. G. edd. vett. omissum delevi. Additum est ab eo qui κελεύεις pro ἐκέλευες accepit.

οὐ νῦν ἐκεῖνοι παιόμενοι — οὐδ' ἀποθανεῖν — δύνανται] nonne nunc illi verberantes ne mori quidem possunt, quod affirmative diceret: nunc illi verb. etc. Patet autem cum οὐ ad totum enunciatum pertineat, οὐδέ ad ἀποθανεῖν, hic non eam rationem locum habere qua duae pluresve negationes sese non tollant. Cf. Buttm. §. 135. n. 7, b.

κεντούμενοι] stimulis, quibus tanquam jumenta in itinere propellantur, nisi forte quoddam cruciatuum genus apud Persas ufi-

ὑβριζόμενοι, οὐδ' ἀποθανεῖν οἱ τλήμονες δύνανται; καὶ
 μάλ', οἶμαι, ἐρώντες τούτου· ἃ σὺ πάντα εἰδὼς τοὺς
 μὲν ἀμύνεσθαι κελεύοντας φλυαρεῖν φήεις, πείθειν δὲ πάλιν
 κελεύεις ἰόντας. Ἐμοὶ δέ, ὦ ἄνδρες, δοκεῖ τὸν ἄνθρω- 30
 πον τοῦτον μήτε προσίεσθαι εἰς ταῦτ' ἡμῖν αὐτοῖς, ἀφε-
 λομένους τε τὴν λοχαγίαν σκεύη ἀναθέντας ὥς τοιούτῳ
 χρῆσθαι. Οὗτος γὰρ καὶ τὴν πατρίδα καταισχύνει καὶ
 πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, ὅτι, Ἕλληνας ὢν, τοιοῦτός ἐστιν.

Ἐντεῦθεν ὑπολαβὼν Ἀγασίας Στυμφάλιος εἶπεν· Ἀλλὰ 31
 τούτῳ γε οὔτε τῆς Βοιωτίας προσήκει οὐδὲν οὔτε τῆς Ἑλ-
 λάδος παντάπασιν· ἐπεὶ ἐγὼ αὐτὸν εἶδον, ὥςπερ Ἀνδόν,
 ἀμφοτέρω τὰ ὦτα τετρυνημένον. Καὶ εἶχεν οὕτως. Τοῦ- 32
 τον μὲν οὖν ἀπήλασαν· οἱ δ' ἄλλοι, παρὰ τὰς τάξεις ἰόν-

tatum intelligendum est. Ita secundum Herod. III, 16. Cambyfes
 τὸν Ἀμάσιος νέκυν μαστιγοῦν ἐκέλευε — καὶ κεντεῖν. Ib. c. 130.
 Darius Democedem territurus ἐκέλευσε μάστιγας τε καὶ κέντρα
 παραφέρειν ἐς τὸ μέσον. Ita etiam in παύεσθαι de μάστιγι cogi-
 tandum erit.

ἀποθανεῖν] Nam vincti et custoditi mortem sibi consciscere non
 possunt.

οἱ τλήμονες] Sic saepe ejusmodi adjectiva mediae orationi in-
 terponuntur. Plut. Craff. 3: οὐδὲ τὴν πενίαν ὁ τλήμων ἀδιάφο-
 ρον ἡγούμενος. Lucian. Tim. 22: μέγα τὸ μίσθωμα ὁ γενναῖος
 ἀπολαβών. Cf. ib. §. 24. (ὁ ἄθλιος) 47. de sacrificiis 5. al.

ἰόντας] V. ad I, 3, 14.

30. ὥς τοιούτῳ] i. e. ὥς σκευοφόρῳ. Hell. V, 4, 4: οἱ δέ, ἦσαν
 γὰρ τοιοῦτοι, μάλα ἠδέως προσεδέχοντο νυκτερεύειν.

τοιοῦτός ἐστιν] i. e. tam ignavus est.

31. Ἀνδόν] Servos in orientis regionibus aures perforatas habuisse
 ex Bartholino de inauribus p. 114. et interpr. Petronii ad c. 102.
 admonet Zeune. Sed recte Weiske annotat etiam liberos homi-
 nes apud barbaras gentes aures habuisse perforatas. Exemplum
 Syri, Aethiopis, Arabis, Afri habent Il. ab Hutch. Il. Juven. I,
 102. Petron. c. 102. Macrobian. Sat. VII, 3. Weiske posuit l. Plauti
 Poenuli V, 2, 21. ubi Milphio ex annulatis auribus agnoscit fer-
 vos. [Cf. Exod. XXI, 6.] Apollonides igitur natione Lydus, (quod
 tamen antea Graeci indicio aliquo agnovisse videntur, dum in Ly-
 dia cum Cyro versabantur) pervenerat in servitutem et in Boeotia
 sermonem Graecum didicerat. Eum Proxenus secum adduxisse
 videtur, cum fuisset forte libertate a domino donatus et pro cive
 se gereret. Dio Chryf. or. XXXII. p. 654: οἱ δὲ τρήσαντες τὸ ἑτε-
 ρὸν οὐς χρυσοῖον ἐνέβαλον — τοῦτο μὲν γὰρ κόραις μᾶλλον ἐπρεπε
 καὶ παισὶ Ἀνδῶν ἢ Φρυγῶν. Sch n.

καὶ εἶχεν οὕτως] Fortasse leg. καὶ εἶχε δ' οὕτως. Cf. Thuc. I,
 132: καὶ ἦν δὲ οὕτως.

- τες, ὅπου μὲν στρατηγὸς σῶος εἶη, τὸν στρατηγὸν παρε-
 κάλουν· ὁπόθεν δὲ οἴχοιτο, τὸν ὑποστρατηγόν· ὅπου δὲ
 33 λοχαγὸς σῶος εἶη, τὸν λοχαγόν. Ἐπεὶ δὲ πάντες συνῆλ-
 θον, εἰς τὸ πρόσθεν τῶν ὅπλων ἐκαθέζοντο· καὶ ἐγένοντο
 οἱ συνελθόντες στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ ἀμφὶ τοὺς ἑκατόν.
 34 Ὅτε δὲ ταῦτα ἦν, σχεδὸν ἦσαν μέσαι νύκτες. Ἐνταῦθα
 Ἰερώννυμος Ἡλεῖος, πρεσβύτατος ὢν τῶν Προξένου λοχα-
 γῶν, ἤρχετο λέγειν ὧδε· Ἡμῖν, ὧ ἄνδρες στρατηγοὶ καὶ
 λοχαγοί, ὁρῶσι τὰ παρόντα ἔδοξε καὶ αὐτοῖς συνελθεῖν
 καὶ ὑμᾶς παρακαλέσαι, ὅπως βουλευσαίμεθα εἴ τι δυναί-
 μεθα ἀγαθόν. Λέξον δ', ἔφη, καὶ σύ, ὧ Ξενοφῶν,
 ὅπερ καὶ πρὸς ἡμᾶς.
 35 Ἐκ τούτου λέγει τάδε Ξενοφῶν· Ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὴ
 πάντες ἐπιστάμεθα ὅτι βασιλεὺς καὶ Τισσαφέρνης οὓς μὲν
 ἐδυνήθησαν συνειλήφασιν ἡμῶν· τοῖς δ' ἄλλοις δῆλον ὅτι
 ἐπιβουλεύουσιν, ὥς, ἣν δύνωνται, ἀπολέσωσιν. Ἡμῖν
 δέ γ' οἶμαι πάντα ποιητέα, ὥς μήποτ' ἐπὶ τοῖς βαρβάροις
 γενώμεθα, ἀλλὰ μᾶλλον, ἣν δυνώμεθα, ἐκεῖνοι ἐφ' ἡμῖν.
 36 Εὖ τοίνυν ἐπίστασθε, ὅτι ὑμεῖς, τοσοῦτοι ὄντες ὅσοι νῦν
 συνεληλύθατε, μέγιστον ἔχετε καιρόν. Οἱ γὰρ στρατιῶ-

32. οἴχοιτο] *periisset*. Cf. Cyr. III, 1, 13. V, 4, 11. Soph. Trach. 85.
 ὑποστρατηγόν] *Esse eum qui absentis praetoris vicibus fungere-
 tur vel occisi in locum succederet colligo ex V, 9, 36. et VI, 2, 11.*
 Cf. mox ad §. 37.

33. εἰς τὸ πρ. τῶν ὅ] *Similiter ap. Hom. Il. κ'. 198 ff. Graecorum
 duces pro castris sedent et de summa belli deliberant. Zeun.*

34. εἴ τι δ. ἀγαθόν] V. ad II, 1, 8.

καὶ σύ] *ut ego modo dixi, ἅπερ καὶ πρὸς ἡμᾶς, etiam coram
 his quae modo coram nobis dixisti. Cf. ad 1, 3, 6. Repeten-
 dum esse ἔλεξας sponte patet. Cf. V, 4, 20. VII, 2, 7. 7, 13.*

35. μὲν δὴ πάντες] *Sic H. Vulgo μὲν ἅπαντες. Huic μὲν proprie
 tale quid respondere deberet: ἐκεῖνο δ' ἴσως οὐ πάντες ἐνθυμεῖσθε.*
*Sed levi anacoluthia, cujus causa aperta est, scriptor pergit ἡμῖν
 δὲ κ. τ. λ.*

ἡμῶν] V. ad II, 5, 27.

δὲ γ' οἶμαι] *Porson conjecit δ' ἐγῶμαι, quae crasis licet fre-
 quentissima apud Platonem, tamen vereor ut sit Xenophontea.*

36. μέγιστον ἔχετε καιρόν] *maximi momenti estis, in vobis plu-
 rimum est situm. Aliis locis dicuntur ἐπιχαίριοι i. e. οἱ ἱκανοὶ
 καὶ φρονεῖν καὶ (συμ) πράττειν ἦν τι δέηται (Cyr. V, 5, 44. cl.
 43.). Ib. III, 3, 11. 12. sic vocantur μυρίαρχοι καὶ χιλίαρχοι καὶ
 ταξίαρχοι καὶ λοχαγοί. Cf. ibi interpr.*

ται οὗτοι πάντες πρὸς ὑμᾶς ἀποβλέπουσι· κἂν μὲν ὑμᾶς
 ὁρῶσιν ἀθυμοῦντας, πάντες κακοὶ ἔσονται· εἰ δὲ ὑμεῖς
 αὐτοὶ τε παρασκευαζόμενοι φανεροὶ ᾗτε ἐπὶ τοὺς πολεμίους
 καὶ τοὺς ἄλλους παρακαλῆτε, εὖ ἴστε ὅτι ἔψονται ὑμῖν καὶ
 πειράσσονται μιμεῖσθαι. Ἴσως δέ τοι καὶ δίκαιόν ἐστιν 37
 ὑμᾶς διαφέρειν τι τούτων. Ὑμεῖς γάρ ἐστε στρατηγοί,
 ὑμεῖς ταξίαρχοι καὶ λοχαγοί· καὶ ὅτε εἰρήνη ᾗν, ὑμεῖς καὶ
 χρήμασι καὶ τιμαῖς τούτων ἐπλεονεκτεῖτε· καὶ νῦν τοίνυν,
 ἐπεὶ πόλεμός ἐστιν, ἀξιοῦν δεῖ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀμείνους τε
 τοῦ πλήθους εἶναι καὶ προβουλεύειν τούτων καὶ προπονεῖν,
 ᾗν που δέη. Καὶ νῦν πρῶτον μὲν οἶμαι ἂν ὑμᾶς μέγα ὄνῃ- 38
 σαι τὸ στράτευμα, εἰ ἐπιμεληθείητε, ὅπως ἀντὶ τῶν ἀπο-
 λωλότων ὡς τάχιστα στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ κατασταθῶ-
 σιν. Ἄνευ γὰρ ἀρχόντων οὐδὲν ἂν οὔτε καλὸν οὔτε ἀγα-
 θὸν γένοιτο, ὥς μὲν συνελόντι εἰπεῖν, αὐδαμοῦ· ἐν δὲ δῆ

εἰ δὲ ὑμεῖς] Sic ex Et. F. H. edidi pro ᾗν δὲ ὑμεῖς, cum duces
 quod dicit facturos esse speret. Eodem modo Thuc. VI, 21: οὐ
 ναυτικῆς καὶ φεύλου στρατιᾶς μόνον δεῖ — εἰ ξυστῶσιν αἱ πόλεις
 φοβηθεῖσαι. Cf. infra VII, 6, 24. et ad III, 2, 22. Aliter tamen
 de hac constructione iudicat Herm. ad Soph. ad Oed. T. 1055.
 quamquam quae ibi disputat non videntur conciliari posse cum iis
 quae ad Soph. Antig. 706. proposuit.

37. Ἴσως] Saepe haec particula modestia quadam usurpatur in iis
 quae certissima videntur. Cf. §. 39. Plat. Phaedr. p. 233. e: ἀλλ'
 ἴσως προσήκει οὐ τοῖς σφόδρα δεομένοις χαρίζεσθαι, — ἀλλὰ τοῖς
 τοῦ πράγματος ἀξίοις. Cf. Buttm. ad Soph. Phil. 180.

Ὑμεῖς — ὑμεῖς] Similis anaphora ἀσύνδετος est ap. Soph. Phil.
 501: σὺ σῶσον, σὺ μ' ἐλέησον. Cf. ib. 662 ff. V. etiam 2, 4. 3,
 46. VII, 1, 21. cum annot.

στρατηγοί] Hi simul ὑποστρατηγούς complectuntur.

ὕμεῖς ταξίαρχοι καὶ λοχαγοί] Hos genere non diversos fuisse
 iam inde colligi potest quod non dixit: ὑμεῖς ταξίαρχοι, ὑμεῖς λο-
 χαγοί. Accedit quod reliquis locis quibus ducum genera enume-
 rantur, si πεντηκοντῆρας et ἐνωμοτάρχας excipis, semper tantum
 στρατηγοὶ et λοχαγοὶ memorantur. Itaque statuendum videtur
 τάξιν e duobus λόχοις ita compositam fuisse (cf. VI, 3, 11.) ut al-
 ter λοχαγός simul ταξίαρχου munere fungeretur.

χρήμασι] maiore stipendio. Cf. ad VII, 2, 36.

προβουλεύειν τ. καὶ προπ.] Cyr. I, 6, 8: Ἐγὼ δὲ οἶμαι τὸν ἀρ-
 χοντα οὐ τῷ ῥαδιουργεῖν χρῆναι διαφέρειν τῶν ἀρχομένων, ἀλλὰ
 τῷ προνοεῖν τε καὶ φιλοπονεῖν προθυμούμενον. Zeun.

38. οἶμαι] F. οἶομαι. Cf. Buttm. ind. verbb. irreg. in v. *).

ὄνῃσαι — κατασταθῶσιν] Et. F. H. S. ὠφελῆσαι — ἀντικατα-
 σταθῶσιν.

ὥς μὲν συνελόντι εἰπεῖν] Matth. §. 544. Vig. p. 205. cl. p. 900.

τοῖς πολεμικοῖς παντάπασιν. Ἡ μὲν γὰρ εὐταξία σώζειν
 39 δοκεῖ, ἡ δὲ ἀταξία πολλοὺς ἤδη ἀπολώλεκεν. Ἐπειδὴν δὲ
 καταστήσῃσθε τοὺς ἄρχοντας ὅσους δεῖ, ἦν καὶ τοὺς ἄλ-
 λους στρατιώτας συλλέγητε καὶ παραθαρῶνῃτε, οἶμαι
 40 ὑμᾶς πάνν ἂν ἐν καιρῷ ποιῆσαι. Νῦν μὲν γὰρ ἴσως καὶ
 ὑμεῖς αἰσθάνεσθε ὡς ἀθύμως μὲν ἦλθον ἐπὶ τὰ ὅπλα,
 ἀθύμως δὲ πρὸς τὰς φυλακάς· ὥστε οὕτω γε ἐχόντων οὐκ
 οἶδα ὅ τι ἂν τις χρήσαιτο αὐτοῖς εἴτε νυκτὸς δέοι τι εἴτε
 41 καὶ ἡμέρας. Ἦν δέ τις αὐτῶν τρέψῃ τὰς γνώμας, ὥς
 μὴ τοῦτο μόνον ἐννοῶνται, τί πείσονται, ἀλλὰ καὶ τί ποιή-
 42 σουνσι, πολὺν εὐθυμότεροι ἔσονται. Ἐπίστασθε γὰρ δή-
 που ὅτι οὔτε πλῆθος ἐστὶν οὔτε ἰσχὺς ἡ ἐν τῷ πολέμῳ τὰς
 νίκας ποιοῦσα· ἀλλ' ὁπότεροι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ταῖς ψυ-
 χαῖς ἐρῶμενέστεροι ἴωσιν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, τούτους ὥς
 43 ἐπιτοπολὺ οἱ ἐναντίοι οὐ δέχονται. Ἐντεθύμημαι δ' ἔγωγε,
 ὦ ἄνδρες, καὶ τοῦτο, ὅτι, ὅποσοι μὲν μαστεύουσι ζῆν ἐκ
 παντὸς τρόπου ἐν τοῖς πολεμικοῖς, οὗτοι μὲν κακῶς τε καὶ
 αἰσχυρῶς ὥς ἐπιτοπολὺ ἀποθνήσκουσιν· ὅποσοι δὲ τὸν μὲν
 θάνατον ἐγνώκασιν πᾶσι κοινὸν εἶναι καὶ ἀναγκαῖον ἀνθρώ-
 ποις, περὶ δὲ τοῦ καλῶς ἀποθνήσκειν ἀγωνίζονται, τού-
 τους ὁρῶ μᾶλλον πῶς εἰς τὸ γῆρας ἀφικνουμένους, καί,
 44 ἕως ἂν ζῶσιν, εὐδαιμονέστερον διάγοντας. Ἄ καὶ ἡμᾶς

παντάπασιν] Repete οὐδὲν ἂν οὔτε κ. οὔτε ἀ. γένοιτο.

Ἡ μὲν γὰρ εὐταξία —] Soph. Antig. 672. (668.) ff. ἀναρχίας
 γὰρ μεῖζον οὐκ ἐστὶν κακόν κ. τ. λ.

39. Ἐπειδὴν — ποιῆσαι] Ordo est: ἐπειδὴν — δεῖ, οἶμαι — ποιῆ-
 σαι, ἦν καὶ κ. τ. λ. Weisk.

40. οὕτω γε ἐχόντων] οὕτω γε ἀθυμούντων τῶν στρατιωτῶν.

42. ἡ ἐν τῷ π. τ. ν. ποιοῦσα] Cf. 2, 18. VII, 7, 36. et Matth.
 §. 269. a.

ταῖς ψυχαῖς] Cyr. III, 3, 19: αἱ μάχαι μᾶλλον κρίνονται ταῖς
 ψυχαῖς ἢ ταῖς τῶν σωμάτων ῥώμας.

43. Ἐντεθύμημαι] Eodem modo hoc perfectum legitur Plat. Phaed.
 p. 86. b. ubi cf. Heindorf. Ad sententiam Zeun. confert. II. ε', 531.
 Curt. III, 3, 45: Effugit mortem quisquis contemserit: timi-
 diffimum quemque consequitur. et Horat. III, 2, 14: mors et
 fugacem persequitur virum nec parcit imbellis juventae po-
 pultibus timido ve tergo.

οὗτοι μὲν] Μέν ex Et. F. addidi. Cf. Matth. §. 622. et Schae-
 fer melett. critt. p. 111. Sed ita postea leg. videtur τούτους
 δ' ὁρῶ.

δεῖ νῦν καταμαθόντας, ἐν τοιούτῳ γὰρ καιρῷ ἔσμεν, αὐ-
τούς τε ἀγαθοὺς ἄνδρας εἶναι καὶ τοὺς ἄλλους παρακαλεῖν.
Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἐπαύσατο.

Μετὰ τοῦτον δ' εἶπε Χειρίσοφος· Ἀλλὰ πρόσθεν μὲν, 45
ὦ Ξενοφῶν, τοσοῦτον μόνον σε ἐγίγνωσκον ὅσον ἤκουον
Ἀθηναῖον εἶναι· νῦν δὲ καὶ ἐπαινῶ σε ἐφ' οἷς λέγεις τε καὶ
πράττεις, καὶ βουλοίμην ἂν ὅτι πλείστους εἶναι τοιούτους·
κοινὸν γὰρ ἂν εἴη τὸ ἀγαθόν. Καὶ νῦν, ἔφη, μὴ μέλλω- 46
μεν, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἀπελθόντες ἤδη αἵρεῖσθε οἱ δεόμενοι
ἄρχοντας, καὶ ἐλόμενοι ἤκετε εἰς τὸ μέσον τοῦ στρατοπέ-
δου καὶ τοὺς αἵρεθέντας ἄγετε· ἔπειτα ἐκεῖ συγκαλοῦμεν
τοὺς ἄλλους στρατιώτας· παρέστω δ' ἡμῖν, ἔφη, καὶ
Τολμίδης ὁ κήρυξ. Καὶ ἅμα ταῦτα εἰπὼν ἀνέστη, ὡς 47
μὴ μέλλοιτο, ἀλλὰ περαίνοιτο τὰ δέοντα. Ἐκ τούτου
ἠρέθησαν ἄρχοντες ἀντὶ μὲν Κλεάρχου Τιμασίῳν Δαρδα-
νεύς, ἀντὶ δὲ Σωκράτους Ξανθικλῆς Ἀχαιός, ἀντὶ δὲ
Ἀγίου Κλεάνωρ Ἀρκάς, ἀντὶ δὲ Μένωνος Φιλήσιος
Ἀχαιός, ἀντὶ δὲ Προξένου Ξενοφῶν Ἀθηναῖος.

CAPUT II.

Ἐπεὶ δὲ ἤρηντο, ἡμέρα τε σχεδὸν ὑπέφαινε καὶ εἰς τὸ 1
μέσον ἦκον οἱ ἄρχοντες, ἔδοξεν αὐτοῖς προφύλακας κατα-

44. παρακαλεῖν] ἀγαθοὺς ἄνδρας εἶναι. Cf. IV, 3, 17. Mem. I,
3, 1: Σωκράτης τε οὕτω καὶ αὐτὸς ἐποίει καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγει.

45. Μετὰ τοῦτον δ'] F. μετὰ δὲ τοῦτον, qui ordo usitatus est. Ne-
que tamen damnaverim alterum, quo τοῦτον majorem vim acci-
pit quamquam in An. ejus exempla me legere non memini. Cf.
Thuc. I, 118.

Ἀθηναῖον εἶναι] Cf. ad II, 1, 12.

46. οἱ δεόμενοι] ἀρχόντων. De hoc appositionis genere cf. II, 5, 25.
V, 5, 21. Hier. I, 16. et ad I, 7, 7.

συγκαλοῦμεν] V. ad §. 24.

47. μέλλοιτο] Hoc passivum etiam usurpaverunt Thuc. V, 111:
ὑμῶν τὰ μὲν ἰσχυρότατα ἐλπίζόμενα μέλλεται. et Demosth. Phil.
I. II, 4. p. 50: ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται προαπόλωλεν ἐφ' ᾧ ἂν
ἐκπλέωμεν.

Δαρδανεύς] Dardanus Troadis oppidum, versus meridiem ab
Abydo situm, abs qua 70 stadiis aberat. V. Strab. XIII, 1. p. 102.

Κλεάνωρ Ἀρκάς] Sic Et. G. edd. vett. Vulgo Ἀρχάδος Κλεά-
νωρ Ὀρχομένιος. Ἀρχάδος etiam invitis libris omissem; Ὀρχο-
μένιος propter II, 5, 36. aliquis adscripsit.

Cap. II. §. 1. ἔδοξεν αὐτοῖς] Cum apodosis a verbo ἡμέρα incipiat
ἔδοξε δ' αὐτοῖς leg. videtur. Cf. de auth. p. 45. Dindorf. καὶ ἔδο-
ξεν αὐτοῖς edidit.

- στήσαντας συγκαλεῖν τοὺς στρατιώτας. Ἐπεὶ δὲ καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται συνῆλθον, ἀνέστη πρῶτον μὲν Χειρίσο-
 2 φος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ ἔλεξεν ὧδε· ὦ ἄνδρες στρατιῶ-
 ται, χαλεπὰ μὲν τὰ παρόντα, ὁπότε ἀνδρῶν στρατηγῶν
 τοιούτων στερόμεθα καὶ λοχαγῶν καὶ στρατιωτῶν, πρὸς
 δ' ἔτι καὶ οἱ ἀμφὶ Ἀριαῖον, οἱ πρόσθεν σύμμαχοι ὄντες,
 3 προδεδώκασιν ἡμᾶς· ὁμῶς δὲ δεῖ ἐκ τῶν παρόντων ἄνδρας
 ἀγαθοὺς τε ἔλθεῖν καὶ μὴ ὑφίεσθαι, ἀλλὰ πειρᾶσθαι,
 ὅπως, ἣν μὲν δυνώμεθα, καλῶς νικῶντες σωζώμεθα· εἰ
 δὲ μή, ἀλλὰ καλῶς γε ἀποθνήσκωμεν, ὑποχείριοι δὲ μή-
 ποτε γενώμεθα ζῶντες τοῖς πολεμίοις. Οἶμαι γὰρ ἂν ἡμᾶς
 τοιαῦτα παθεῖν οἶα τοὺς ἐχθροὺς οἱ θεοὶ ποιήσειαν.
- 4 Ἐπὶ τούτῳ Κλεάνωρ Ὀρχομένιος ἀνέστη καὶ ἔλεξεν
 ὧδε· Ἀλλ' ὁρᾶτε μὲν, ὦ ἄνδρες, τὴν βασιλέως ἐπιор-
 κίαν καὶ ἀσέβειαν· ὁρᾶτε δὲ τὴν Τισσαφέρνους ἀπιστίαν,
 ὅστις, λέγων ὡς γείτων τε εἴη τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ πλεί-

καταστήσαντας] V. ad I, 2, 1.

πρῶτον μὲν] Huic respondet ἐπὶ τούτῳ Κλ. Ο. ἀνέστη §. 4. ubi scriptor oblitus erat μὲν praecessisse.

2. ὁπότε] Cf. VII, 6, 11. Cyr. VI, 1, 8. VIII, 3, 7: μέγας δὲ σύ γε, ὁπότε γε καὶ ἡμῖν τάξεις ἃ ἂν δέη ποιεῖν.

πρὸς δ' ἔτι] Sic saepissime πρὸς sequente δέ, rarius praegresso καὶ adverbialiter usurpatur: praeterea. V. Herod. I, 41. II, 20. Thuc. III, 58. Hell. VI, 4, 3. 5, 50. Cyr. VI, 4, 8. VIII, 2, 11. Demosth. Mid. 15, e. p. 531.

3. ἐκ τῶν π. ἃ. ἀγ. τε ἔλθεῖν] pro praesenti rerum statu viros fortes venire, i. e. esse. Hanc verbi vim et gratiam puto Latinos a Graecis mutuatos esse. Weisk. Ἐκ τῶν παρόντων hanc explicationem admittit. Cf. Thuc. III, 29. IV, 17. Plut. Alc. 38. Arrian. exp. VI, 19, 5. Ex praesentibus vertit Curt. IV, 12, 17. Similiter infra est ἐκ τῶν ὑπαρχόντων VI, 2, 9. et ἐκ τῶν δυνατῶν IV, 2, 23. Sed adversatur aor. ἔλθεῖν, pro quo ἐρχεσθαι requireretur. Rectius igitur Leoncl.: e praesentibus hisce malis ut viros fortes decet [immo: ut viris fortibus] nobis emergendum est. Wyttenbach. ad Plut. de S. N. V. p. 88. pro ἔλθεῖν suavit. ἐπελθεῖν et in Eclogis histt. ad h. l. εἶναι vel ἐξελθεῖν.

ἀποθνήσκωμεν — γενώμεθα] Repete ὅπως. Cf. V, 1, 8.

οἶμαι] E. F. οἶμαι. Cf. ad 1, 38.

οἶα — ποιήσειαν] quae utinam dii in Persarum capita vertant. Weisk. V. Buttm. §. 126, 1. Matth. §. 513, 4. cl. mox §. 6.

4. Ἐπὶ τούτῳ] i. e. μετὰ τοῦτον. Cf. V, 9, 11. VII, 3, 14. 6, 40. Cyr. VI, 1, 6. 11. 12. Matth. §. 586. γ.

στον ἂν ποιήσαιτο σῶσαι ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ὁμόσας ἡμῖν, αὐτὸς δεξιὰς δούς, αὐτὸς ἑξαπατήσας, συνέλαβε τοὺς στρατηγούς, καὶ οὐδὲ Δία Ξένιον ἠδέσθην, ἀλλὰ Κλεάρχῳ καὶ ὁμοτράπεζος γενόμενος αὐτοῖς τούτοις ἑξαπατήσας τοὺς ἄνδρας ἀπολώλεκεν. Ἀριαῖος δέ, ὃν 5 ἡμεῖς ἠθέλομεν βασιλέα καθιστάναι καὶ ἐδώκαμεν καὶ ἐλάβομεν πιστὰ μὴ προδώσειν ἀλλήλους, καὶ οὗτος οὔτε τοὺς θεοὺς δείσας οὔτε Κύρον τὸν τεθνηκότα αἰδесθεῖς, τιμώμενος μάλιστα ὑπὸ Κύρου ζῶντος, νῦν πρὸς τοὺς ἐκείνου ἐχθίστους ἀποστὰς ἡμᾶς τοὺς Κύρου φίλους κακῶς ποιεῖν πειρᾶται. Ἀλλὰ τούτους μὲν οἱ θεοὶ ἀποτί- 6 σαινο· ἡμᾶς δὲ δεῖ ταῦτα ὁρῶντας μήποτε ἑξαπατηθῆναι ἔτι ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μαχομένους ὡς ἂν δυνώμεθα κρᾶτιστα τοῦτο ὃ τι ἂν δοκῇ τοῖς θεοῖς πάσχειν.

Ἐκ τούτου Ξενοφῶν ἀνίσταται, ἐσταλμένος εἰς πόλε- 7 μον ὡς ἐδύνατο κάλλιστα, νομίζων, εἴτε νίκην διδοῖεν οἱ θεοί, τὸν κάλλιστον κόσμον τῷ νικᾷν πρέπειν· εἴτε τελευτᾷν δέοι, ὁρθῶς ἔχειν τῶν καλλίστων ἑαυτὸν ἀξιῶσαντα ἐν τούτοις τῆς τελευτῆς τυγχάνειν· τοῦ λόγου δὲ ἤρχετο

ἐπὶ τούτοις ὁμόσας] Eodem modo nos dicimus: *auf etwas schwören*. Cf. V, 4, 11. De re v. 11, 3, 18. et 28.

αὐτός] Similis anaphora est in Aeschyli l. a Steph. ex Athenag. Apol. excitato, ubi de Apolline: ὁ δ' αὐτὸς ὑμῶν, αὐτὸς ἐν θοίνῃ παρῶν, αὐτὸς τὰδ' εἰπών, αὐτὸς ἐστὶν ὁ κτανὼν τὸν παῖδα τὸν ἑμόν. Cf. ad I, 37. Si quis αὐτός ante συνέλαβε excidisse statuat, me non refragentem habebit.

καὶ ὁμοτράπεζος] Καὶ hic est *adeo*. Hoc enim inprimis turpe videbatur, cum ita hospitii jura violasset.

αὐτοῖς τούτοις] *his ipsis rebus*, quae commemorantur verbis λέγων ὡς γέλτων — δεξιὰς δούς. *Weisk.*

ἐδώκαμεν καὶ ἐλάβομεν] Cf. ad I, 6, 6. Ante ἐδώκαμεν subaud. est ᾧ. Cf. Matth. §. 474, c. n. et Herm. ad Vig. p. 707.

5. Ἀριαῖος — καὶ οὗτος] V. ad II, 2, 20. De re cf. II, 1, 4.

τὸν τεθνηκότα] Τὸν om. Et. F. H. Male. Nam hic participium adjectivi vice fungitur.

ἐκείνου] Ne cum Schn. ἐκείνω conjicias cf. IV, 7, 19. et Matth. 390. n. 2.

7. ἐσταλμένος — κάλλιστα] Illustrat hunc l. Aelian. V. H. III, 24.

τοῦ λόγου δέ] Sic recte E. F. quoniam in λόγου oppositionis vis inest, quam hic non satis significaret vulgaris collocatio τοῦ δέ λόγου. Cf. V, 4, 13.

8 ὧδε· Τὴν μὲν τῶν βαρβάρων ἐπιτοκίαν τε καὶ ἀπιστίαν λέγει μὲν Κλεάνωρ, ἐπίστασθε δέ, οἶμαι, καὶ ὑμεῖς. Εἰ μὲν οὖν βουλευόμεθα πάλιν αὐτοῖς διὰ φιλίας ἰέναι, ἀνάγκη ἡμᾶς πολλὴν ἀθυμίαν ἔχειν, ὁρῶντας τοὺς στρατηγούς, οἳ διὰ πίστεως αὐτοῖς ἑαυτοὺς ἐνεχείρισαν, οἷα πεπόνθασιν· εἰ μὲντοι διανοούμεθα σὺν τοῖς ὅπλοις ὧν τε πεποιήκασι δίκην ἐπιθεῖναι αὐτοῖς καὶ τὸ λοιπὸν διὰ παντὸς πολέμου αὐτοῖς ἰέναι, σὺν τοῖς θεοῖς πολλὰ ἡμῖν καὶ 9 καλὰ ἐλπίδες εἰσὶ σωτηρίας. Τοῦτο δὲ λέγοντος αὐτοῦ πτάρνυται τις· ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶται, πάντες μιᾷ ὁρμῇ προσεκύνησαν τὸν θεόν. Καὶ Ξενοφῶν εἶπε· Δοκεῖ μοι, ὦ ἄνδρες, ἐπεὶ περὶ σωτηρίας ἡμῶν λεγόντων οἰωνὸς τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἐφάνη, εὐξασθαι τῷ θεῷ τούτῳ θύσειν σωτήρια, ὅπου ἂν πρῶτον εἰς φιλίαν χώραν ἀφικώμεθα· συνεπεύξασθαι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς θύσειν κατὰ δύναμιν. Καὶ ὅτῳ δοκεῖ ταῦτ', ἔφη, ἀνατείνάτω τὴν χεῖρα. Καὶ ἀνέτειναν ἅπαντες. Ἐκ τούτου εὐ-

8. Τὴν μὲν τῶν β.] Μέν refertur eo quod in seqq. latet: *de nostra autem conditione*. Cf. ad I, 2, 1.

λέγει μὲν] De praesente v. ad I, 1, 1. Μέν addidi ex Et. F. H. βουλευόμεθα] i. e. διανοούμεθα. Herod. IX, 14: ἐβουλευέτο — συμβαλεῖν πρὸς πόλι φιλία. Polyb. IV, 51, 3: ἐβουλευέτο μὲν παρακατέχειν τὸν Ἀνδρόμαχον. Caeterum malim βουλευοίμεθα.

διὰ φιλίας ἰέναι] Sic mox διὰ πολέμου ἰέναι. Herod. VI, 9. et Thuc. II, 11: διὰ μάχης ἔρχεσθαι. Hier. IX, 1: δι' ἀπεχθείας γίνεσθαι. Cf. Matth. §. 580. e.

ὁρῶντας τοὺς στρ. — οἷα πεπ.] Cf. §. 29. et ad I, 6, 5. Ante τοὺς στρ. E. F. καὶ addunt.

διὰ παντός π.] Leg. videtur διὰ παντός διὰ π. Cf. de auth. p. 45. Διὰ παντός est perpetuo. Cf. VII, 8, 11.

9. τὸν θεόν] τὸν Δία τὸν Σωτῆρα.

ἡμῶν λεγόντων] i. e. ἐμοῦ λέγοντος. V. ad I, 7, 7.

οἰωνὸς τοῦ Δ. τοῦ Σ.] Nam sternutamenta, uti et nunc quidam vel severe vel joco, inter omnia olim habebant quibus aliquod dictum in utramvis partem ratum fierat. Hic bonus est οἰωνός, quia statim auditum erat post verba πολλὰ — σωτηρίας. *Weisk.* Cf. Odyss. ε', 541.

ὅπου] Simul temporis notionem complectitur: *quando et ubi*. Cf. Buttm. ad Soph. Phil. 443. De re cf. IV, 8, 25.

ὅτῳ — χεῖρα] Graecorum exercitus multis nominibus rerum-publicarum imaginem referebant; et hunc praesertim exercitum civitatem peregrinantem dixeris. Ut domi, ita hic quoque de maximis quibusque rebus decernebat concio; praetores quodammodo oratorum vice fungebantur. Ejus de qua hic dicitur χειροτονίας

ξαντο καὶ ἐπαιάνισαν. Ἐπεὶ δὲ τὰ τῶν θεῶν καλῶς εἶχεν, ἤρχετο πάλιν ὧδε·

Ἐτύγχανον λέγων ὅτι πολλαὶ καὶ καλαὶ ἐλπίδες ἡμῖν 10 εἶεν σωτηρίας. Πρῶτον μὲν γὰρ ἡμεῖς μὲν ἐμπεδοῦμεν τοὺς τῶν θεῶν ὅρκους, οἱ δὲ πολέμιοι ἐπιωρκήκασί τε καὶ τὰς σπονδὰς καὶ τοὺς ὅρκους λελύκασιν. Οὕτω δ' ἐχόντων εἰκὸς τοῖς μὲν πολεμίοις ἐναντίους εἶναι τοὺς θεούς, ἡμῖν δὲ συμμάχους, οἵπερ ἱκανοί εἰσι καὶ τοὺς μεγάλους ταχὺ μικροὺς ποιεῖν καὶ τοὺς μικροὺς, κἂν ἐν δεινοῖς ὦσι, σώζειν εὐπετῶς, ὅταν βούλωνται. Ἐπειτα δέ — ἀνα- 11 μνήσω γὰρ ὑμᾶς καὶ τοὺς τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων κινδύνους, ἵν' εἰδῆτε ὡς ἀγαθοῖς τε ὑμῖν προσήκει εἶναι, σώζονται τε σὺν τοῖς θεοῖς καὶ ἐκ πάνυ δεινῶν οἱ ἀγαθοί· ἐλθόντων μὲν γὰρ Περσῶν καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς παμπληθεῖ στόλῳ ὡς ἀφανιούντων τὰς Ἀθήνας, ὑποστῆναι αὐτοῖς

eadem ratio erat Athenis, ubi duabus sententiis propositis praeco formula solenni clamabat: ἀράτω τὰς χεῖρας ὅτι ταῦτα δοκεῖ. V. schol. ad Aeschyl. Suppl. 629. et Schoemann. de comitiis Athen. p. 124 f. Cf. infra §. 33. et 38. V, 6, 33. VII, 3, 6.

10. καὶ τοὺς ὅρκους] Pro καί V. Y. παρά idemque superscriptum habuit G., fortasse a correctore quem pleonasmus offenderit, qui tollitur si ἐπιωρκεῖν cum Cleanthe Stoico ap. Stob. Serm. 28. explicas: jurare animo malo, ut jam cum juras de fide violanda cogites.

Οὕτω δ' ἐχόντων] τούτων f. τῶν πραγμάτων. V. Matth. §. 563. Buttm. §. 132. n. 6.

11. Ἐπειτα δέ —] Proprie sequi debebat: (καὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἀρετῇ πιστεύειν χρή, ἐπεὶ) καὶ ἐκ πάνυ δεινῶν σώζονται οἱ ἀγαθοί, ὡς οἱ τῶν προγόνων τῶν ἡμετέρων κινδύνοι, ἀναμνήσω γὰρ ὑμᾶς καὶ τούτους, ἵν' εἰδῆτε ὡς ἀγαθοῖς ὑμῖν προσήκει εἶναι, ἔδειξαν. Hanc rationem deferuit scriptor interjectis verbis ἀναμνήσω γὰρ — εἶναι, quibus statim adjunxit quae ad primarium enunciatum verbis ἔπειτα δέ promissum referenda fuissent. Cf. ad II, 5, 12. et Matth. §. 615. extr.

ἀναμνήσω γὰρ ὑμᾶς καὶ τοὺς — κινδύνους] Cf. VII, 1, 26. et Herod. VI, 140: ἀναμνήσκων σφέας τὸ χρηστήριον. Cf. Matth. §. 421.

ἡμετέρων] A. B. G. et Castalio ὑμετέρων.

ἀγαθοῖς — εἶναι] Buttm. §. 129, 2. Matth. §. 536.

παμπληθεῖ στόλῳ] Cornel. Nep. Milt. 5. fuisse tradit centum millia peditum et decem equitum; Pausan. Messen. p. 135. et Valer. Max. V, 3. trecenta millia; Plato in Menex. 10. [p. 240. a.] p. 82. R. commemorant quingenta millia; et Justin. II, 9. sexcenta millia. Zeun. De dat. cf. ad I, 7, 14.

ὑποστῆναι αὐτοῖς] Hell. VII, 5, 12: τοῖς ἀπονεινοημένοις οὐδεὶς ἂν ὑποσταίῃ. Tam acc. quam dat. addit Eurip. Herc. fur. 1349 f.:

- 12 Ἀθηναῖοι τολμήσαντες ἐνίκησαν αὐτούς. Καὶ εὐξάμενοι τῇ Ἀρτέμιδι, ὅσους ἂν κατακάνοιεν τῶν πολεμίων, τοσαύτας χιμαίρας καταθύσειν τῇ θεῷ, ἐπεὶ οὐκ εἶχον ἱκανὰς εὐρεῖν, ἔδοξεν αὐτοῖς κατ' ἐνιαυτὸν πεντακοσίας
- 13 θύειν· καὶ ἔτι καὶ νῦν ἀποθύουσιν. Ἐπειτα ὅτε Ξέρξης ὕστερον ἀγείρας τὴν ἀναρίθμητον στρατιὰν ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τότε ἐνίκων οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τοὺς τούτων προγόνους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. Ὡς ἔστι μὲν τεκμήρια ὁρᾶν τὰ τρόπαια, μέγιστον δὲ μαρτύριον ἡ ἐλευθερία τῶν πόλεων ἐν αἷς ὑμεῖς ἐγένεσθε καὶ ἐτράφητε· οὐδένα γὰρ ἄνθρωπον δεσπότην, ἀλλὰ τοὺς
- 14 θεοὺς προσκυνεῖτε. Τοιούτων μὲν ἔστε προγόνων. Οὐ μὲν δὴ τοῦτό γε ἔρω, ὥς ἡμεῖς καταισχύνετε αὐτούς· ἀλλ' οὐπω πολλαὶ ἡμέραι ἀφ' οὗ ἂν αντιτάξάμενοι τούτοις τοῖς ἐκείνων ἐκγόνοις πολλαπλασίους ὑμῶν αὐτῶν ἐνικᾶτε σὺν

ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅστις οὐχ ὑφίσταται Οὐδ' ἄνδρὸς ἂν δύναιτ' ὑποσιῆναι βέλος. *Hutch.* Cf. Matth. §. 401.

12. εὐξάμενοι — ἔδοξεν αὐτοῖς] *pro* εὐξαμένοις — ἔδοξεν *per* attractionem, de qua v. ad II, 6, 23.

τῇ Ἀρτέμιδι] Cognomento Ἀγροτέρα [f. Ἄγρᾱ f. Ἀγραιά a loco Atticae ubi colebatur, Ἄγρᾱ vel Ἀγραι. V. Ruhnken. ad Tim. p. 223.]. De voto illo alii paulo aliter. Schol. Aristoph. ἐππ. 657: Καλλίμαχος (de quo v. Herod. VI, 111.) ὁ πολέμαρχος λέγεται εὐξασθαι τῇ Ἀρτέμιδι τοσαύτας βοῦς θῦσαι ὅσους ἂν φονεύσῃ βαρβάρους ἐν Μαραθῶνι. Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ ἐφονεύθησαν, μὴ δυνάμενος τοσαύτας βοῦς θῦσαι ἔθυσσε χιμαίρας. Agathias II. p. 46. Paris. Adde Plutarch. περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθ. 26. Aelian. V. H. II, 25. *Hutch.*

ἀποθύειν] Cum ἀποθύω fit θυσίαν ἀποδίδωμι i. e. *sacra facio quae debeo* (Hell. IV, 3, 21. Diod. XIV, 84.) inprimis *quae ex voto debeo* (v. infra IV, 8, 25. V, 1, 1. Athen. I. p. 292.) facile patet Athenienses gloriabundos numerum ad Marathona occisorum (6400 fec. Herod. VI, 117.) auxisse, quemadmodum etiam Just. II, 9. Persas eo proelio ducenta millia amisisse refert. Postea numerum omnino non videntur curasse, cum Plut. l. l. etiam sua aetate hoc sacrificium quotannis factum esse referat.

13. τὴν ἀναρίθμητον στρατιὰν] Herod. VII, 185: γίνονται ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχιμοι μυριάδες διηκόσιοι καὶ ἐξήκοντα καὶ τέσσαρες, ἑπείαι δὲ ταύτησι ἑκατοντάδες ἑκαίδεκα καὶ δεκάς. Cf. Dörvill. ad Charit. p. 569.

κατὰ θάλατταν] ad Artemisium (Herod. VIII, 11.) et ad Salamina (ib. c. 83 ff.), κατὰ γῆν ad Plataeas (ib. IX, 49 ff.) et eodem die navali ac terrestri proelio ad Mycalen (ib. c. 102 ff.).

ἀλλὰ] i. e. ἀλλὰ μόνον. V. ad I, 4, 18.

τοῖς θεοῖς. Καὶ τότε μὲν δὴ περὶ τῆς Κύρου βασιλείας 15
 ἄνδρες ἦτε ἀγαθοί· νῦν δ', ὁπότε περὶ τῆς ὑμετέρας
 σωτηρίας ὁ ἀγὼν ἐστὶ, πολὺ δὴπου ὑμᾶς προσήκει καὶ
 ἀμείνονας καὶ προθυμοτέρους εἶναι. Ἀλλὰ μὴν καὶ θαρ- 16
 ῤαλεωτέρους νῦν πρέπει εἶναι πρὸς τοὺς πολεμίους. Τότε
 μὲν γὰρ ἄπειροι ὄντες αὐτῶν τό τε πλῆθος ἄμετρον ὁρῶν-
 τες ὁμῶς ἐτολμήσατε σὺν τῷ πατρίῳ φρονήματι ἰέναι εἰς
 αὐτούς· νῦν δ', ὁπότε καὶ πεῖραν ἤδη ἔχετε αὐτῶν, ὅτι
 θέλουσι καὶ πολλαπλάσιοι ὄντες μὴ δέχεσθαι ὑμᾶς, τί
 ὑμῖν ἔτι προσήκει τούτους φοβεῖσθαι; Μηδὲ μέντοι τοῦτο 17
 μεῖον δόξητε ἔχειν, εἰ οἱ Κυρεῖοι, πρόσθεν σὺν ὑμῖν τατ-
 τόμενοι, νῦν ἀφεστήκασιν· ἔτι γὰρ οὗτοι κακίονές εἰσι τῶν
 ὑφ' ἡμῶν ἡττημένων· ἔφενγον γοῦν πρὸς ἐκείνους, κατα-
 λιπόντες ὑμᾶς. Τοὺς δὲ ἐθέλοντας φυγῆς ἄρχειν πολὺ
 κρεῖττον σὺν τοῖς πολεμίῳις ταττομένους ἢ ἐν τῇ ὑμετέρῃ
 τάξει ὁρᾶν. Εἰ δέ τις αὖ ὑμῶν ἀθυμεῖ ὅτι ἡμῖν μὲν οὐκ 18
 εἰσὶν ἱππεῖς, τοῖς δὲ πολεμίῳις πολλοὶ πάρεσιν, ἐνθυμή-
 θητε ὅτι οἱ μυρίοι ἱππεῖς οὐδὲν ἄλλο ἢ μυρίοι ἄνθρωποι

15. περὶ τῆς Κ. β.] i. e. περὶ τῆς Κ. β. μαχόμενοι.

16. εἶναι] Malim ἰέναι, quod suadent verba ἰέναι εἰς αὐτούς et θέ-
 λουσι — μὴ δέχεσθαι ὑμᾶς.

πατρίῳ] E. Et. F. H. S. πατρώῳ. „Differunt haec ita: πάτρια
 sunt quae sunt patris; πατρῶα quae veniunt a patre; πατρικά qua-
 lia sunt patris.” Herm. ad Eurip. Med. p. 362. Πάτριον φρόνημα
 etiam dixit Dionys. Jud. de Thuc. XLVII, 4.

εἰς αὐτούς] V. ad IV, 2, 7.

θέλουσι] E. οὐ θέλουσι, quod non multum aberat quin recipe-
 rem particula μὴ ante δέχεσθαι deleta.

17. Μηδὲ — δόξητε] Buttm. §. 135, 3. Matth. §. 511, 2. et 517.

εἰ — ἀφεστήκασιν] pro ὅτι ἀφ. Cyr. V, 5, 12: τοῦτο πάνν
 χαλεπῶς φέρω, εἰ ἀσκήν, ὅσον δύναμαι, τοὺς φίλους ὡς πλεῖστα
 ἀγαθὰ ποιεῖν ἐπειτα τὰναντία τούτου δοκῶ ἐξεργάζεσθαι. Cf.
 Buttm. §. 136. p. 432. Matth. §. 617, 2. Οἱ Κυρεῖοι sunt οἱ σὺν
 Κύρῳ ἀναβεβηκότες βάρβαροι.

σὺν ἡμῖν] Ita F. H. Vulgo σὺν ὑμῖν.

ἡττημένων] A. B. G. edd. vet. ἡττωμένων, fortasse recte. V.
 II, 4, 6. III, 2, 39. V, 6, 32. Hell. VII, 5, 25. cl. ad I, 10, 4.

γοῦν] Hoc dudum conjeceram; praebuerunt A. B. E. F. Vul-
 go οὖν.

ἡμᾶς — ἡμετέρα] Sic E. F. H. Cast. Vulgo ὑμᾶς — ὑμετέρα.

18. ὅτι ἡμῖν] E. F. H. Cast. Vulgo ὅτι ὑμῖν.

μυρίοι] innumeri. Male vulgo μύριοι, decies mille.

ἄνθρωποι εἰσιν] E. F. εἰσὶν ἄνθρωποι. De re v. ad II, 4, 6.

εἰσιν· ὑπὸ μὲν γὰρ ἵππου ἐν μάχῃ οὐδεὶς πώποτε οὔτε δηχ-
 θείς οὔτε λακτισθεὶς ἀπέθανεν· οἱ δ' ἄνδρες εἰσιν οἱ
 19 ποιοῦντες ὅ τι ἂν ἐν ταῖς μάχαις γίγνηται. Οὐκ οὖν τῶν
 γε ἱππέων πολὺ ἡμεῖς ἐπ' ἀσφαλεστέρου ὀχήματος ἐσμέν·
 Οἱ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππων κρέμονται, φοβούμενοι οὐχ ἡμᾶς
 μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ καταπесεῖν· ἡμεῖς δ' ἐπὶ τῆς γῆς βε-
 βηκότες πολὺ μὲν ἰσχυρότερον παῖσομεν, ἢν τις προσίῃ,
 πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον ὅτου ἂν ἐθέλωμεν τευξόμεθα. Ἐνὶ
 μόνῳ προέχουσιν ἡμᾶς οἱ ἱππεῖς· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφα-
 20 λέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν. Εἰ δὲ δὴ τὰς μὲν μάχας θαρσύνετε,
 ὅτι δ' οὐκέτι ἡμῖν Τισσαφέρνης ἡγήσεται οὐδὲ βασιλεὺς
 ἀγορὰν παρέξει, τοῦτο ἄχθεσθε, σκέψασθε πότερον κρεῖτ-
 τον Τισσαφέρνην ἡγεμόνα ἔχειν, ὃς ἐπιβουλεύων ἡμῖν
 φανερός ἐστιν, ἢ οὓς ἂν ἡμεῖς ἄνδρας λαβόντες ἡγεῖσθαι
 κελεύωμεν· οἱ εἴσονται ὅτι, ἢν τι περὶ ἡμᾶς ἁμαρτάνωσι,
 21 περὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἁμαρτάνουσι. Τὰ
 δ' ἐπιτήδεια πότερον ὠνεῖσθαι κρεῖττον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἥς
 οὗτοι παρεῖχον, μικρὰ μέτρα πολλοῦ ἀργυρίου, μηδὲ τοῦτο
 ἔτι ἔχοντας, ἢ αὐτοὺς λαμβάνειν, ἢν περ κρατῶμεν, μέ-
 22 τρω χρωμένους ὁπόσω ἂν ἕκαστος βούληται. Εἰ δὲ ταῦτα
 μὲν γινώσκετε ὅτι οὕτω κρεῖττονα, τοὺς δὲ ποταμοὺς

εἰσιν οἱ ποιοῦντες] V. Matth. §. 270, 2. a. extr. cl. §. 42. et VII, 7, 36.

ἐθέλωμεν] E. F. H. S. βουλόμεθα. Sed v. ad II, 1, 14. Caeterum repete τυγχάνειν. Cf. V, 6, 20. De genit. cf. Cyr. VIII, 3, 28: παρελαύνοντος Φεραύλα τυγχάνει. Ib. II, 3, 18: ἐτύγχανον καὶ θωράκων καὶ γέδρων. Cf. Matth. §. 332. cl. 327.

βεβηκότες] Hesych. βεβαίως ἐνεστηκότες. Oec. VIII, 17: βεβηκυίας τῆς οἰκίας ἐν δαπέδῳ.

Ἐνὶ — ἱππεῖς] Priscian. p. 1201. Putsch. ἐν μόνον προέχοντες ἱππεῖς ἡμᾶς. Acc. rei est etiam Cyr. II, 1, 16: οὐδὲν ἡμεῖς ὑμῶν προέξομεν. Acc. pers. similiter junctus est cum ὑπερέχειν ap. Eurip. 1365: ὃδ' ὁ σωφροσύνη πάντας ὑπερέχων. ubi cf. Valckenar.

τὰς μὲν μάχας θ.] i. e. τὰς μάχας οὐ φοβεῖσθε, πρὸς τὰς μάχας θαρσύνεσθε. Cf. Matth. §. 414.

20. οὐκέτι ἡμῖν] A. B. E. F. H. οὐκέτι ὑμῖν.

ἢ οὓς — λαβόντας] i. e. τούτους τοὺς ἄνδρας (ἡγεμόνας ἔχειν) οὓς ἂν ἡμεῖς λαβόντες. Cf. ad I, 9, 19.

ψυχὰς] ne interficiantur; τὰ σώματα, ne virgis caedantur. Zeun.

22. ὅτι κρεῖττονα] Sic E. F. H. S. ὅτι οὕτω κρεῖττονα Et. Vulgo ὅτι οὕτω κρεῖττον, quod propter ταῦτα μὲν ferri non potest.

ἄπορον νομίζετε εἶναι καὶ μεγάλως ἡγεῖσθε ἑξαπατηθῆναι διαβάντες, σκέψασθε εἰ ἄρα τοῦτο καὶ μωρότατον πεποιή-
 κασιν οἱ βάρβαροι. Πάντες μὲν γὰρ οἱ ποταμοί, ἣν καὶ
 πρόσω τῶν πηγῶν ἄποροι ὦσι, προϊοῦσι πρὸς τὰς πηγὰς
 διαβατοὶ γίνονται οὐδὲ τὸ γόνυ βρέχοντες. Εἰ δὲ μήθ' 23
 οἱ ποταμοὶ διήσουσιν, ἡγεμῶν τε μηδεὶς φανεῖται, οὐδ'
 ὥς ἡμῖν γε ἀθυμητέον. Ἐπιστάμεθα γὰρ Μυσούς, οὓς
 οὐκ ἂν ἡμῶν φαίημεν βελτίους εἶναι, οἱ βασιλέως ἄκοντος
 ἐν τῇ βασιλέως χώρᾳ πολλάς τε καὶ μεγάλας καὶ εὐδαίμο-
 νας πόλεις οἰκοῦσιν· ἐπιστάμεθα δὲ καὶ Πεισίδας ὡσαύ-

ἄπορον] i. e. ἄπορον χρῆμα. Cf. II, 3, 15.

διαβάντες] Schol. cod. F: οἱ γὰρ βάρβαροι ἑξηπάτησαν αὐτοὺς διαβῆναι τὸν Τίγρητα ποταμὸν — καὶ οὐχὶ μόνον διέβησαν τὸν Τίγρητα, ἀλλὰ καὶ τὸν Φύσκον καὶ τὸν Ζάπαταν.

σκέψασθε εἰ] Sic etiam ubi dubitanter negant Graeci post verba dubitationis aliquid habentia, veluti σκέπτομαι, οὐκ οἶδα, τίς οἶδεν, ἀδελόν ἐστι, solum εἰ inferunt. Cf. VII, 3, 37. et Mem. I, 1, 8: οὔτε τῷ καλὴν γήμαντι, ἵνα εὐφραίνηται, δῆλον εἰ διὰ ταύτην ἀνιάσεται· οὔτε τῷ δυνάτους ἐν τῇ πόλει κηδεστὰς λαβόντι δῆλον εἰ διὰ τούτους στερήσεται τῆς πόλεως. Sic etiam Latini post dubito, haud scio, alia, an usurpant. Curt. IV, 13, 16: haesitare an potius in laevum torqueret agmen. V. ad Dionys. historiogr. p. 135. et ind. in εἴ.

τοῦτο] quod flumina nos traduxerunt: quod si non fecissent, Graeci inter Euphratem et Tigrin atque canales interclusi ad fontes illorum fluminum pervenire non potuissent.

μὲν γὰρ οἱ] E. μὲν et οἱ subscriptum habet; neutra tamen vox sollicitanda videtur, quamquam potius hanc collocationem expectassem: οἱ μὲν γὰρ ποταμοὶ πάντες. Nam ποταμοὶ est primaria notio, cui opposita sunt quae sequuntur: εἰ δὲ μηδὲ κ. τ. λ.

εἰ καὶ πρόσω] Sic E. Et. F. H. S. Vulgo ἦν πρόσω. Et cum conjunctivo hic quoque praejudicata conditionis veritate dicitur. Significat enim fieri solere ut amnes procul a fontibus trajectu difficiles sint. Cf. ad III, 1, 36.

προϊοῦσι] V. Matth. §. 387. cl. III, 5, 7. VI, 2, 1.

23. διήσουσιν] A. B. E. F. H. διοίσουσιν, quod quomodo defendi possit equidem non perspicio. Cf. ad V, 4, 2.

φανεῖται] E. F. ἡμῖν φ. De οὐδ' ὥς v. ad I, 8, 21.

Ἐπιστάμεθα γὰρ Μυσούς, — οἱ] Pro οἱ expectaveris ὥς vel ὅτι. Hier. I, 38: ἐπιστάμεθα — τοὺς διὰ φόβον ὑπηρετοῦντας ταῖς τῶν φιλοῦντων ὑπουργίαις. Cf. ad I, 6, 5. Sed est haec quaedam anacoluthia similis ei de qua ad II, 5, 5. dictum est. De Mysis et Pisidis v. ad I, 1, 11. cl. Strab. XII, 7. p. 61: Τῶν — ὀρεινῶν Πισιδῶν οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τυραννίδας μεμερισμένοι, καθάπερ οἱ Κίλικες, ληστροικῶς ἥσκηνται.

βασιλέως — βασιλέως] V. ad I, 3, 14. cl. III, 4, 13.

Ἐπιστάμεθα δὲ καὶ] Καὶ ex F. addidi. Cf. III, 1, 23.

τως *Λυκάονας* δὲ καὶ αὐτοὶ εἶδομεν ὅτι ἐν τοῖς πεδίοις
τὰ ἐρυμνὰ καταλαμβάνοντες τὴν τούτου χώραν καρποῦνται.
24 Καὶ ἡμᾶς δ' ἂν ἔφην ἔγωγε χρῆναι μήπω φανεροὺς εἶναι
οἴκαδε ὠρμημένους, ἀλλὰ κατασκευάζεσθαι ὥς αὐτοῦ ποῦ
οἰκήσοντας. Οἶδα γὰρ ὅτι καὶ Μυσοῖς βασιλεὺς πολλοὺς
μὲν ἡγεμόνας ἂν δοίη, πολλοὺς δ' ἂν ὁμήρους τοῦ ἀδό-
λως ἐκπέμψειν, καὶ ὁδοποιήσκει γ' ἂν αὐτοῖς, καὶ εἰ σὺν
τεθρίπποις βούλονται ἀπιέναι. Καὶ ἡμῖν γ' ἂν οἶδ' ὅτι
τριτάσμενος ταῦτα ἐποίει, εἰ ἑώρα ἡμᾶς μένειν παρασκευα-
25 ζομένους. Ἀλλὰ γὰρ δέδοικα μή, ἂν ἅπαξ μάθωμεν ἄρ-
γοὶ ζῆν καὶ ἐν ἀφθόνοις βιοτεύειν, καὶ Μήδων δὲ καὶ
Περσῶν καλαῖς καὶ μεγάλαις γυναιξὶ καὶ παρθένοις ὁμι-
λεῖν, μή, ὥσπερ οἱ λωτοφάγοι, ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε

24. ἂν ἔφην] Male ex Cast. et Steph. emendatione ediderunt ἂν
φάην, *suaserim*, quomodo diceret, si dubitaret an revera quod
proponit suaderet. At vero hoc dicit: *suaderem* —, *nisi metue-
rem ne* —, εἰ μὴ ἐδεδοίκειν μή —, pro quo pluribus interjectis
ἀλλὰ γὰρ δέδοικα μή — infertur. Similis est l. IV, 2, 10. Sic
etiam Latini, veluti Cic. pro Mil. 17. (46.) et Juvenal. III, 315:
*His alias poteram et plures subnectere causas; Sed — sol
inclinat.*

πολλοὺς δ' ἂν] Repete δοίη. Mem. I, 6, 12: δίκαιος μὲν οὖν
ἂν εἴης — σοφὸς δὲ οὐκ ἂν. Cf. Matth. §. 599. n. 2.

αὐτοῖς] Sic emendavit Morus. Vulgo αὐτούς.

παρασκευαζομένους] E. Et. F. H. κατασκ., quod recte rejicit
Schn., κατασκευάζεσθαι infinitivo junctum se reperisse negans;
μένειν παρασκευάζεσθαι h. l. idem esse quod paulo ante κατασκ.
ὥς αὐτοῦ ποῦ οἰκήσοντας. Posterius quidem non satis accurate
dictum est. Nam παρασκευάζειν proprie est *σκεύη comparare*;
deinde omnino *comparare aliquid*; contra κατασκευάζειν est
σκεύη (παρασκευασμένα) deponere i. e. *applicare, adhibere ad
aliquid instruendum*; deinde omnino *instruere, exornare ali-
quid, etwas einrichten*. Itaque παρασκευάζεσθαι μένειν est *se
comparare ad manendum, sich anschicken zu bleiben*; κατα-
σκευάζεσθαι ὥς οἰκήσοντας, *ita se componere ac si habiturus sis,
sich so einrichten, solche Einrichtungen treffen, als wolle
man sich niederlassen*.

25. ἐν ἀφθόνοις β.] Eodem modo ἐν legitur IV, 2, 22. 5, 29. VII, 6,
31. Cyr. V, 4, 40: ὥς εἴη ἐν τοῖς ἀφθονωτάτοις στρατοπεδεύεσθαι.

μεγάλαις] Nam etiam magnitudo requirebatur in pulchra mu-
liere. Cf. Mem. II, 1, 22. Atque ut majores viderentur ὑποδή-
ματα εἶχον ὑψηλά. V. Oec. X, 2. Pro μεγάλαις E. F. H. με-
γίσταις.

μή ὥσπερ] Μή propter interjecta epanalepseos causa repetitum
est. Cf. ad V, 6, 19.

οἱ λωτοφάγοι] Uliassis comites qui lotum gustaverant. V.
Odyss. IX, 94 ff. ibique Clark. De λωτῷ γ. Lexx.

ὁδοῦ. Δοκεῖ οὖν μοι εἰκὸς καὶ δίκαιον εἶναι πρῶτον εἰς 26
 τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους πειρᾶσθαι ἀφικνεῖσθαι,
 καὶ ἐπιδεῖξαι τοῖς Ἕλλησιν ὅτι ἐκόντες πένονται ἐξὸν αὐτοῖς
 τοὺς νῦν οἴκοι ἀκλήρους πολιτεύοντας ἐνθάδε κομισαμέ-
 νους πλουσίους ὁρᾶν. Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, πάντα
 ταῦτα τὰγαθὰ δηλονότι τῶν κρατούντων ἐστί. Τοῦτο δὲ 27
 δεῖ λέγειν, πῶς ἂν πορευοίμεθα τε ὡς ἀσφαλέστατα καί,
 εἰ μάχεσθαι δεοί, ὡς κράτιστα μαχοίμεθα. Πρῶτα μὲν
 τοίνυν, ἔφη, δοκεῖ μοι κατακαῦσαι τὰς ἀμάξας ἃς ἔχομεν,
 ἵνα μὴ τὰ ζεύγη ἡμῶν στρατηγῇ, ἀλλὰ πορευώμεθα ὅποι
 ἂν τῇ στρατιᾷ συμφέρῃ· ἔπειτα καὶ τὰς σκηνὰς συγκατα-
 καῦσαι· αὗται γὰρ αὖ ὄχλον μὲν παρέχουσιν ἄγειν, συν-
 ωφελοῦσι δὲ οὐδὲν οὔτε εἰς τὸ μάχεσθαι οὔτ' εἰς τὸ τὰ
 ἐπιτήδεια ἔχειν. Ἔτι δὲ τῶν ἄλλων σκευῶν τὰ περιττὰ 28
 ἀπαλλάξωμεν, πλὴν ὅσα πολέμου ἕνεκεν ἢ σίτων ἢ ποτῶν
 ἔχομεν, ἵν' ὡς πλεῖστοι μὲν ἡμῶν ἐν τοῖς ὅπλοις ὦσιν, ὡς
 ἐλάχιστοι δὲ σκευοφορῶσι. Κρατουμένων μὲν γὰρ ἐπίστα-
 σθε ὅτι πάντα ἀλλότρια· ἣν δὲ κρατῶμεν, καὶ τοὺς πο-
 λεμίους δεῖ σκευοφόρους ἡμετέρους νομίζειν. Λοιπὸν μοι 29

26. ἐκόντες πένονται] Herod. VII, 102: τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰέ-
 κοτε σύντροφός ἐστι· ἀρετὴ δὲ ἑπακτός ἐστι ἀπὸ τε σοφίης κατερ-
 γασμένη καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεωμένῃ ἢ Ἑλλὰς τὴν πενίαν
 ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην. Cf. Hemsterhuf. ad Luciani
 Nigr. 12.

ἐνθάδε κομισαμένους] colonia militari deducta. Quam vim
 haec expeditio ad Graecorum animos habuerit docet Plut. Art. 20.
 De acc. pro dat. v. ad I, 2, 1.

Ἀλλὰ γάρ] Sed de hac re non dicam pluribus. Manifestum
 est enim etc. Cf. §. 32. et V, 7, 11. cl. 7.

ταῦτα τὰγαθὰ] Sic E. F. Vulgo ταῦτ' ἀγαθὰ.

27. Τοῦτο δὲ δεῖ] Sic Zeun. ex Cast. pro τοῦτο δὲ δὴ edidit. Sed
 fortasse leg. τοῦτο δὲ δὴ δεῖ.

μαχοίμεθα] Repete ἄν. V. ad I, 6, 2.

ὅποι] A. B. E. F. G. ὅπη. Sed v. ad I, 9, 13.

συμφέρῃ] Repete πορεύεσθαι. Cf. VII, 3, 37.

αὗται γὰρ αὖ] Aὖ est pariter, ut τὰ ζεύγη. Sch n. Ad sen-
 sum recte, quamquam hic quoque αὖ adversativam vim retinet:
 vicissim, et ipsae. De inf. ἄγειν v. Matth. §. 534. Buttm.
 §. 127, 3.

28. Ἔτι δὲ καὶ] Καί addiderunt E. F.

Κρατουμένων — ἀλλότρια] Nam devictorum omnia nostis ve-
 nire in alienam potestatem. Zeun. Cyr. V, 2, 23: ὑμῖν δέ,
 εἰ οὗτος ἐπικρατήσει, ὁρῶ ἅπαντα τὰ ὄντα ἀλλότρια γιγνόμενα.

Xen. Anab.

L

εἰπεῖν ὅπερ καὶ μέγιστον νομίζω εἶναι. Ὁρᾷτε γὰρ καὶ
 τοὺς πολεμίους ὅτι οὐ πρόσθεν ἐξενεγκεῖν ἐτόλμησαν πρὸς
 ἡμᾶς πόλεμον, πρὶν τοὺς στρατηγοὺς ἡμῶν συνέλαβον,
 νομίζοντες ὄντων μὲν τῶν ἀρχόντων καὶ ἡμῶν πειθομένων
 ἱκανοὺς εἶναι ἡμᾶς περιγενέσθαι τῷ πολέμῳ· λαβόντες δὲ
 τοὺς ἄρχοντας ἀναρχία ἂν καὶ ἀταξία ἐνόμιζον ἡμᾶς ἀπο-
 30 λείσθαι· δεῖ οὖν πολὺ μὲν τοὺς ἄρχοντας ἐπιμελεστέρους
 γενέσθαι τοὺς νῦν τῶν πρόσθεν, πολὺ δὲ τοὺς ἀρχομένους
 εὐτακτοτέρους καὶ πειθομένους μᾶλλον τοῖς ἄρχουσι νῦν
 31 ἢ καὶ πρόσθεν. Ἦν δέ τις ἀπειθῇ, ἣν ψηφίσησθε τὸν
 αἰὲν ὑμῶν ἐντυγχάνοντα σὺν τῷ ἄρχοντι κολάζειν, οὕτως οἱ
 πολέμιοι πλεῖστον ἐψευσμένοι ἔσονται· τῇδε γὰρ τῇ ἡμέρᾳ
 μυρίους ὄψονται ἀνθ' ἑνὸς Κλεάρχους τοὺς οὐδ' ἐνὶ ἐπι-
 32 τρέψοντας κακῶ εἶναι. Ἀλλὰ γὰρ καὶ περαίνειν ἤδη ὥρα·
 ἴσως γὰρ οἱ πολέμιοι αὐτίκα παρέσονται· ὅτῳ οὖν ταῦτα
 δοκεῖ καλῶς ἔχειν, ἐπικυρώσάτω ὥς τάχιστα, ἵν' ἔργῳ πε-

29. Ὁρᾷτε γὰρ καὶ τοὺς π.] Γὰρ spectat verba δεῖ οὖν πολὺ κ. τ. λ.
 §. 30. Cf. §. 32. et ad V, 1, 8. Καὶ nonnisi ita explicari potest ut
 statuas scriptorem initio omisissis verbis ὅτι — συνέλαβον pergere
 voluisse νομίσαντας ὄντων μὲν κ. τ. λ. Καὶ ἡμᾶς οὖν δεῖ ταῦτο
 νομίσαντας πολὺ μὲν κ. τ. λ.

ἀρχόντων] A. B. G. ἀρξάντων, unde ἀρξόντων leg. esse pro-
 babiliter suspicatur Schn. Cf. ad II, 3, 4.

περιγενέσθαι] Et. ἐν subjicit.

λαβόντες] Sic E. F. H. Ante Zeun. legebatur λαβόντας, unde
 Steph. ἀποβαλόντας leg. esse conjecerat, simul advocata vetere
 interpretatione Gallica: si nous avions perdu nos capitaines.
 Certe ex hac lectione concinnior foret oratio.

30. τῶν πρόσθεν] Ita Et. F. H. S. et margo Leoncl. 2. Dubito ta-
 men an verum sit quod antea legebatur τῶν προτέρων.

ἢ καὶ πρόσθεν] quam vel antea. Neque enim omiserim καὶ
 cum E. Et. F. G. H.

31. Ἦν δέ τις —] Ordo est: οἱ πολέμιοι πλεῖστον ἐψευσμένοι ἔσον-
 ται, ἣν ψηφίσησθε — κολάζειν, ἣν τις ἀπειθῇ.

τὸν ἐντυγχάνοντα] τῷ ἀπειθοῦντι. Weisk.

οὕτως] Haec vox ut post temporales particulas saepissime, ita
 interdum etiam post conditionales in apodofi infertur. V. de
 vectigg. IV, 30. de re eq. VI, 2. XII, 13.

κακῶ εἶναι] officia sua negligere. De dat. c. inf. v. ad §. 11.

32. Ἀλλὰ γὰρ — ἴσως γὰρ] Quod duo deinceps posita enunciata
 particulam γὰρ habent: hoc Graeci non evitaverunt. Cf. IV, 7, 3.
 Lyf. c. Agor. p. 453. et Bornem. ad Symp. IV, 55.

ὅτῳ οὖν ταῦτα] Sic E. Et. F. H. S. Vulgo ὅ τι μὲν οὖν τού-
 των. Ἐπικυρώσάτω pro ἐπικυρώσατε E. F.

ραίνηται· εἰ δέ τι ἄλλο βέλτιον ἢ ταύτῃ, τολμάτω καὶ ὁ ἰδιώτης διδάσκειν· πάντες γὰρ κοινῆς σωτηρίας δεόμεθα.

Μετὰ ταῦτα Χειρίσοφος εἶπεν· Ἀλλ' εἰ μὲν τινος ἄλ- 33
λον δεῖ πρὸς τούτοις οἷς εἶπε Ξενοφῶν, καὶ αὐτίκα ἐξε-
σται ποιεῖν· ἃ δὲ νῦν εἴρηκε δοκεῖ μοι ὥς τάχιστα ψηφί-
σασθαι ἄριστον εἶναι· καὶ ὅτῳ δοκεῖ ταῦτα, ἀνατεινάτω
τὴν χεῖρα. Ἀνέτειναν ἅπαντες. Ἀναστὰς δὲ πάλιν εἶπε 34
Ξενοφῶν· ὦ ἄνδρες ἀκούσατε ὧν προςδεῖν δοκεῖ μοι.
Δῆλον ὅτι πορεύεσθαι ἡμᾶς δεῖ ὅπου ἔξομεν τὰ ἐπιτήδεια.
Ἀκούω δὲ κώμας εἶναι καλὰς, οὐ πλεῖον εἴκοσι σταδίων ἀπε-
χούσας. Οὐκ ἂν οὖν θαυμάζοιμι, εἰ οἱ πολέμιοι, ὥσπερ 35
οἱ δειλοὶ κύνες τοὺς μὲν παριόντας διώκονσί τε καὶ δάκνου-
σιν, ἣν δύνωνται, τοὺς δὲ διώκοντας φεύγουσιν, εἰ καὶ
οὗτοι ἡμῖν ἀπιοῦσιν ἐπακολουθοῖεν. Ἴσως οὖν ἀσφαλέστε- 36
ρον ἡμῖν πορεύεσθαι πλαίσιον ποιησαμένους τῶν ὅπλων,
ἵνα τὰ σκευοφόρα καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἐν ἀσφαλεστέῳ ᾖ.
Εἰ οὖν νῦν ἀποδειχθεῖη τίνα χρὴ ἡγεῖσθαι τοῦ πλαισίου καὶ
τὰ πρόσθεν κοσμεῖν, καὶ τίνας ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἐκατέρων
εἶναι, τίνας δ' ὀπισθοφυλακεῖν, οὐκ ἂν, ὅποτε οἱ πολέμιοι

περαίνηται] Ita E. F. H. Vulgo περαίνητε.

εἰ δέ τι ἄλλο βέλτιον ἢ] Sic E. Et. F. H. nisi quod pro ἢ ha-
bent ἢ. Vulgo εἰ δέ τις τι εἶδε (A. B. G. edd. vett. οἶδε) τῶν ἄλ-
λων βέλτιον ἢ, quae multis nominibus laborantia ex interpreta-
mento orta videntur. Post ἢ ταύτῃ repete δοκεῖ καλῶς ἔχειν.
Pro ἄλλο ne quis ἄλλη requiratur cf. Thuc. V, 80: ὅποσα ἀλλήλων
πολέμῳ ἢ εἴ τι ἄλλο εἶχον.

33. Μετὰ ταῦτα] Sic E. Et. F. H. Vulgo μ. δὲ τ. Cf. ad I, 3, 16.
λέγει] Et. εἶπεν, ortum ex §. 34. in.

ἐξεσται] Sic E. F. H. pro ἐξεστι quod cave defendas loco Symp.
IV, 7: ἡμῖν αὐτίκα μάλ' ἐξεστι πειραῖσθαι.

Ἀνέτειναν ἅπαντες] Idem asyndeton est V, 6, 33. VII, 3, 6. Cf.
ad I, 3, 20. cl. III, 3, 20. et Thuc. IV, 118.

34. προςδεῖν] Wyttenbachii conjectura pro προςδοκᾶν.

ὅπου] ἐκεῖσε ὅπου. Cf. II, 1, 6. et IV, 8, 26.

35. εἰ καὶ οὗτοι] Eἰ simili ratione iteratum Oec. II, 15: εἰ ἐπὶ πῦρ
ἐλθόντος σοῦ καὶ μὴ ὄντος παρ' ἐμοὶ εἰ ἄλλοσε ἡγησάμην ὁπόθεν
σοι εἴη λαβεῖν, οὐκ ἂν ἐμέμφου μοι. De verbis καὶ οὗτοι v. ad
II, 2, 20.

36. πλαίσιον] σχῆμα τετραγώνον (Schol. Thuc. VI, 67.), hic ἰσό-
πλευρον (v. infra 4, 19. ibique ann.), qua τάξι saepius Graecos
hoste sequente usos videmus. Cf. Thuc. VII, 78. et Arrian. exp.
IV, 5, 10.

ἢ] Male Et. F. H. εἴη. V. ad I, 6, 9.

τίνας δ' ὀπ.] Sic Et. F. H. Vulgo καὶ τίνας ὀπ.

ἔλθοιεν, βουλευέσθαι ἡμᾶς δέοι, ἀλλὰ χρώμεθ' ἂν εὐθὺς
 37 τοῖς τεταγμένοις. Εἰ μὲν οὖν ἄλλος τις βέλτιον ὁρᾷ,
 ἄλλως ἐχέτω· εἰ δὲ μή, Χειρίσοφος μὲν ἡγείσθω,
 ἐπειδὴ καὶ Λακεδαιμόνιος ἐστι· τῶν δὲ πλευρῶν ἐκα-
 τέρων δύο τῶν πρεσβυτάτων στρατηγῶ ἐπιμελοίσθην·
 ὁπισθοφυλακῶμεν δὲ ἡμεῖς οἱ νεώτεροι, ἐγώ τε καὶ Τι-
 38 μασίων, τὸ νῦν εἶναι. Τὸ δὲ λοιπόν, πειρώμενοι ταύ-
 τῃς τῆς τάξεως βουλευσόμεθα ὃ τι ἂν ἀεὶ κράτιστον
 δοκοίη εἶναι. Εἰ δέ τις ἄλλο βέλτιον ὁρᾷ, λεξάτω.
 Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ἀντέλεγεν, εἶπεν· Ὅτω δοκεῖ ταῦτα, ἀνα-
 39 τεινάτω τὴν χεῖρα. Ἐδοξε ταῦτα. Νῦν τοίνυν ἔφη, ἀπιόν-
 τας ποιεῖν δεῖ τὰ δεδογμένα· καὶ ὅστις τε ὑμῶν τοὺς οἰ-

τοῖς τεταγμένοις] Lycurg. c. Leocr. I, 2: εἰ δὲ μήτε τὸν προ-
 δόντα τὴν πατρίδα μήτε τὸν ἐγκαταλιπόντα τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ
 εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα καθίστημι, σωθῆναι αὐτὸν ἐκ τούτου τοῦ
 κινδύνου (εὐχομαι). ubi articulum Germanice sic exprefferis:
 wenn ich in ihm nicht den Verräther etc.

37. ἄλλος] Sine causa Schn. ex Mureti conjectura ἄλλο edidit cl.
 §. 38. ubi tamen diversa est collocatio verborum. Neque est quod
 τί requiras ad βέλτιον. Plat. Soph. p. 247. e: οὐκ ἔχουσιν ἐν τῷ
 παρόντι τούτου βέλτιον λέγειν. ubi cf. Heindorf. Ad βέλτιον in-
 tellige: quam quod suafurus sum.

ἡγείσθω] Sic Schn. cum Ald. F. et Brod. libris pro ἡγοῖτο,
 quod equidem non magis sollicitassem quam proximum ἐπιμελοί-
 σθην. Nam optativus modestior ideoque aptior videtur. Cf. He-
 rod. VII, 5: τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις τάπερ ἐν χερσὶ ἔχεις·
 ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυβρίσασαν στρατηλάτεις ἐπὶ τὰς
 Ἀθήνας.

Λακεδαιμόνιος] Nam tum Lacedaemonii obtinebant principa-
 tum Graeciae. Cf. infra V, 9, 26 f. VI, 4, 12 ff. Z e u n.

στρατηγῶ ἐπιμελοίσθην] Schaefer. ad Greg. Cor. p. 173. στρα-
 τηγῶν ἐπιμελείσθην suspicatur. Mihi neutra emendatio necessa-
 ria videtur, quamquam alteram confirmant edd. vett. ἐπιμελή-
 σθην offerentes.

νεώτεροι] Sic E. F. H. S. Vulgo νεώτατοι.

τὸ νῦν εἶναι] Cyr. V, 3, 42: ἐπιμελοῦ τὸ νῦν εἶναι πάντων τῶν
 ὁπισθεν. Cf. ad I, 6, 9.

38. Τὸ δὲ λοιπόν] Hic τὸ λοιπόν absolute accipiendum videtur:
 quod ad reliquum (posterum) tempus attinet. Alioquin hic
 quidem τὸ λοιπόν pro τοῦ λοιποῦ poni potuisse nego, de qua ra-
 tione cf. Herm. ad. Vig. p. 607.

δοκοίη] Vide ne leg. sit δοκῇ, quam conjecturam confirmat F.
 δοκεῖ offerens. Cf. ad I, 5, 9.

39. Νῦν τοίνυν] Sic F. confirmante Et. qui solum τοίνυν habet,
 quod vulgo deest. Eaedem particulae junctae sunt VII, 2, 29.
 (cl. III, 1, 37.) Mem. I, 3, 9.

κείους ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν, μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι· οὐ γάρ
ἐστὶν ἄλλως τούτου τυχεῖν· ὅστις τε ζῇ ἐπιθυμεῖ, πειρά-
σθω νικᾶν· τῶν μὲν γὰρ νικῶντων τὸ κατακαίνειν, τῶν
δὲ ἡττωμένων τὸ ἀποθνήσκειν ἐστί. Καὶ εἴ τις δὲ χρη-
μάτων ἐπιθυμεῖ, κρατεῖν πειράσθω· τῶν γὰρ νικῶντων
ἐστὶ καὶ τὰ ἑαυτῶν σώζειν καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων λαμ-
βάνειν.

CAPUT III.

Τούτων λεχθέντων ἀνέστησαν, καὶ ἀπελθόντες κατε- 1
καιον τὰς ἀμάξας καὶ τὰς σκηνάς· τῶν δὲ περιπτῶν, ὅτου
μὲν δέοιτό τις μετεδίδοσαν ἀλλήλοις, τὰ δὲ ἄλλα εἰς τὸ
πῦρ ἐρρίπτουν. Ταῦτα ποιήσαντες ἡριστοποιοῦντο. Ἀρι-
στοποιουμένων δὲ αὐτῶν ἔρχεται Μιθριδάτης σὺν ἱππεῦ-
σιν ὥς τριάκοντα καὶ καλεσάμενος τοὺς στρατηγοὺς εἰς
ἐπήκοον λέγει ὧδε· Ἐγώ, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, καὶ Κύρῳ
πιστὸς ἦν, ὥς ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ νῦν ὑμῖν εὖνους· καὶ 2
ἐνθάδε εἰμὶ σὺν πολλῷ φόβῳ διάγων. Εἰ οὖν ὁρώην ὑμᾶς
σωτήριόν τι βουλευομένους, ἔλθοιμι ἂν πρὸς ὑμᾶς καὶ
τοὺς θεράποντας πάντας ἔχων. Λέξατε οὖν, ἔφη, πρὸς
με τί ἐν νῶ ἔχετε ὥς πρὸς φίλον τε καὶ εὖνουν καὶ βουλό-
μενον κοινῇ σὺν ὑμῖν τὸν στόλον ποιῆσθαι. Βουλευομέ- 3
νοις τοῖς στρατηγοῖς ἔδοξεν ἀποκρίνασθαι τάδε· καὶ ἔλεγε
Χειρίσοφος· Ἡμῖν δοκεῖ, ἦν μὲν τις ἐᾷ ἡμᾶς ἀπιέναι οἱ-

μεμνήσθω ἃ ἃ εἶναι] *meminerit esse se virum fortem de-
bere. Leoncl. Cave tamen δεῖν subaudias. Infinitivus inde
explicandus est quod μεμνήσθω simul significat: comparet se, et
schicke sich an, ut in Homericis μνήσασθαι (sc. μήδεσθαι) θούρι-
δος ἀλκῆς, χάρις.*

εἴ τις δὲ] Sic F. idque dudum conjeceram. Vulgo εἴ τις γε.

Cap. III. §. 2. εὖνους] Ex ἦν repete εἰμί. Cf. VII, 7, 16. al.

ἔλθοιμι — καὶ τοὺς θ. π. ἔχων] Ad sensum idem est ac si dice-
retur ἔλθοιμι αὐτός (τε) καὶ οἱ θεράποντες πάντες Cf. Thuc. I,
26: στρατεύουσιν ἐπ' αὐτοὺς οἱ Κερκυραῖοι — καὶ τοὺς Ἰλλυρίους
προσλαβόντες. Cf. II, 68. VIII, 55.

πρὸς με] Ne πρὸς ἐμέ necessarium putes cl. Buttm. §. 67. n. 2.
vide Herm. ad Soph. Oed. T. 536.

3. καὶ ἔλεγε] i. e. καὶ προηγόρει. Cf. ad II, 3, 21.

ἦν μὲν] F. H. εἰ μὲν, quod certe non ita ferri potest ut ἐᾷ in
dic. sit. De Conj. autem v. ad III, 1, 36.

καδε, διαπορεύεσθαι τὴν χώραν ὡς ἂν δυνώμεθα ἀσινέ-
 στατα· ἣν δέ τις ἡμᾶς τῆς ὁδοῦ ἀποκωλύῃ, διαπολεμεῖν
 4 τούτῳ ὡς ἂν δυνώμεθα κράτιστα. Ἐκ τούτου ἐπειρᾶτο
 Μιθριδάτης διδάσκειν ὡς ἄπορον εἶη βασιλέως ἄκοντος
 σωθῆναι. Ἐνθα δὲ ἐγινγνώσκετο ὅτι ὑπόπεμptos εἶη· καὶ
 γὰρ τῶν Τισσαφρόνους τις οἰκείων παρηκολούθει πίστεως
 5 ἕνεκα. Καὶ ἐκ τούτου ἐδόκει τοῖς στρατηγοῖς βέλτιον εἶναι
 δόγμα ποιήσασθαι τὸν πόλεμον ἀκήρυκτον εἶναι ἔστε ἐν τῇ
 πολεμίᾳ εἶεν· διέφθειρον γὰρ προσιόντες τοὺς στρατιώτας,
 καὶ ἓνα γε λοχαγὸν διέφθειραν, Νίκαρχον Ἀρκάδα· καὶ
 ὥχετο ἀπὼν νυκτὸς σὺν ἀνθρώποις ὡς εἴκοσι.

6 Μετὰ ταῦτα ἀριστήσαντες καὶ διαβάντες τὸν Ζάβα-
 τον ποταμὸν ἐπορεύοντο τεταγμένοι, τὰ ὑποζύγια καὶ τὸν
 ὄχλον ἐν μέσῳ ἔχοντες. Οὐ πολὺ δὲ προεληλυθότων αὐ-
 τῶν ἐπιφαίνεται πάλιν ὁ Μιθριδάτης ἱππέας ἔχων ὡς δια-
 κοσίους καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας ὡς τετρακοσίους
 7 μάλα ἑλαφροὺς καὶ εὐζώνους. Καὶ προσήει μὲν ὡς φίλος
 ὢν πρὸς τοὺς Ἕλληνας· ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἐγένοντο, ἑξαπίνης
 οἱ μὲν αὐτῶν ἐτόξευον καὶ ἱππεῖς καὶ πεζοί, οἱ δ' ἐσφενδό-
 νων καὶ ἐτίτρωσκον. Οἱ δ' ὀπισθοφύλακες τῶν Ἑλλήνων
 ἔπασχον μὲν κακῶς, ἀντεποιοῦν δὲ οὐδέν· οἱ τε γὰρ Κρη-

4. Καὶ γὰρ] *Malim καὶ γὰρ καί.* Aliud enim hoc accedebat quo ma-
 gis fieret suspectus. *Weisk.* Sed καὶ γὰρ non modo est *etenim*,
 sed interdum quoque *nam etiam*. Cf. IV, 2, 22. V, 8, 18. et
 Herod. III, 15: καὶ γὰρ οὗτος (sicuti Thannyras) ἀπέλαβε τὴν τοῦ
 πατρὸς ἀρχήν. Ante γὰρ nostro loco tale quid subaudiendum:
accedebat etiam aliud argumentum. Cf. ad V, 8, 18.

τῶν T. τις οἰκείων] Similis hic ordo Herodoteo: τῶν τις Περ-
 σῶν, τῶν τις δούλων.

5. βέλτιον εἶναι] Ejusmodi comparativi ellipsi sunt explicandi: *me-
 lius quam si non fieret.* Cf. V, 1, 8. 9, 31. VII, 6, 38. cl. §. 4.
 et 39. Adde Matth. §. 457, 3. et imprimis G. G. Nitzsch. de com-
 parativis L. Gr. modis p. 61.

τὸν π. ἀ. εἶναι] Pendet a δόγμα. V. VI, 4, 27. cf. §. 1. et ad
 I, 2, 1.

6. Μετὰ δὲ ταῦτα] Sic E. F. Vulgo μετὰ δὲ ταῦτα. Cf. ad I, 3, 16.
 Ζάβατον] Hoc pro Ζάτην ex II, 5, 1. edidit Hutch.

ὡς τετρακοσίους] E. F. H. εἰς τετρ., quod non satis aptum vi-
 detur, cum εἰς sit *ad, fere, nostrum an.*

7. ἐγένοντο] Sic E. F. H. S. Vulgo ἐγένετο.

οἱ τε γὰρ Κρηῖτες] V. ad I, 2, 9. Persas quoque sagittandi arte
 excelluisse constat. V. Briffon. de regno Pers. p. 268. 277. et ad
 I, 9, 5.

τες βραχύτερα τῶν Περσῶν ἐτόξευον καὶ ἅμα ψιλοὶ ὄντες εἴσω τῶν ὀπλῶν κατεκέκλειντο, οἳ τε ἀκοντισταὶ βραχύτερα ἠκόντιζον ἢ ὥς ἐξικνεῖσθαι τῶν σφενδονητῶν. Ἐκ τούτου 8 Ξενοφῶντι ἐδόκει διωκτέον εἶναι· καὶ ἐδίωκον τῶν τε ὀπλιτῶν καὶ τῶν πελταστῶν οἳ ἔτυχον σὺν αὐτῷ ὀπισθοφυλακοῦντες· διώκοντες δὲ οὐδένα κατελάμβανον τῶν πολεμίων. Οὔτε γὰρ ἵππεῖς ἦσαν τοῖς Ἕλλησιν οὔτε οἱ πεζοὶ τοὺς πε- 9 ζοὺς ἐκ πολλοῦ φεύγοντας ἐδύναντο καταλαμβάνειν ἐν ὀλίγῳ χωρίῳ· πολὺ γὰρ οὐχ οἷόν τε ἦν ἀπὸ τοῦ ἄλλου στρατεύματος διώκειν. Οἱ γὰρ βάρβαροι ἵππεῖς καὶ φεύ- 10 γοντες ἅμα ἐτίτρωσκον εἰς τοῦπισθεν τοξεύοντες ἀπὸ τῶν ἵππων· ὅποσον δὲ προδιώξειαν οἱ Ἕλληνες, τοσοῦτον πάλιν ἐπαναχωρεῖν μαχομένους ἔδει. Ὡστε τῆς ἡμέρας ὅλης 11 διῆλθον οὐ πλέον πέντε καὶ εἴκοσι σταδίων, ἀλλὰ δείλης ἀφίκοντο εἰς τὰς κώμας. Ἐνθα δὴ πάλιν ἀθυμία ἦν. Καὶ Χειρίσοφος καὶ οἱ πρεσβύτατοι τῶν στρατηγῶν Ξενοφῶντα ἠτιῶντο ὅτι ἐδίωκεν ἀπὸ τῆς φάλαγγος, καὶ αὐτός τε ἐκινδύνευε καὶ τοὺς πολεμίους οὐδὲν μᾶλλον ἐδύνατο βλάπτειν.

Ἀκούσας δὲ ὁ Ξενοφῶν ἔλεγεν ὅτι ὀρθῶς ἠτιῶντο καὶ 12 αὐτὸ τὸ ἔργον αὐτοῖς μαρτυροίη. Ἀλλ' ἐγώ, ἔφη, ἠναγκάσθην διώκειν, ἐπειδὴ ἐώρων ἡμᾶς ἐν τῷ μένειν κακῶς μὲν πάσχοντας, ἀντιποιεῖν δ' οὐδὲν δυναμένους. Ἐπειδὴ 13

ἢ ὥς ἐξικνεῖσθαι] Aristippus ap. Xen. Mem. I, 4, 10: μεγαλοπρεπέστερον ἡγοῦμαι (τὸ δαιμόνιον) ἢ ὥς τῆς ἐμῆς θεραπείας προσδεῖσθαι. Cf. Matth. §. 448, b.

9. ἐκ πολλοῦ] V. ad I, 10, 11.

χωρίῳ] Haec vox vereor ne ex interpretamento orta sit. Cf. ad §. 9.

10. Οἱ γὰρ βάρβαροι] Sic F. Vulgo οἱ δὲ β.

εἰς τοῦπισθεν τ. ἀπὸ τ. ἱ.] Eundem Parthorum fuisse morem notum est.

τοσοῦτον] Sic Et. F. Vulgo τοσοῦτο.

11. εἰς τὰς κώμας] de quibus dixit 2, 34.

ἠτιῶντο] Cf. ad III, 1, 2. nisi forte pro ἠτιῶντο leg. est αἰτιῶντο. Cf. de auth. p. 46. [ubi l. 8. post ἠτιῶντο exciderunt voces: in αἰτιῶντο mutato ω litterae].

ἐπειδὴ] Sic Et. F. Vulgo ἐπεὶ.

13. Ἐπειδὴ — λέγετέ] Breviter dictum pro ἐπειδὴ δὲ ἐδιώκομεν ἐγένετο ἅπερ ὑμεῖς, ἀληθῆ λέγοντες, αἰτιάσθε.

δὲ ἐδιώκομεν, ἀληθῆ, ἔφη, ὑμεῖς λέγετε· κακῶς μὲν γὰρ
 ποιεῖν οὐδὲν μᾶλλον ἐδυνάμεθα τοὺς πολεμίους, ἀνεχω-
 14 ροῦμεν δὲ πάνυ χαλεπῶς. Τοῖς οὖν θεοῖς χάρις ὅτι οὐ σὺν
 πολλῇ ῥώμῃ, ἀλλὰ σὺν ὀλίγοις ἦλθον· ὥστε βλάψαι μὲν
 15 μὴ μεγάλα, δηλῶσαι δὲ ὧν δεόμεθα. Νῦν γὰρ οἱ μὲν
 πολέμιοι τοξεύουσι καὶ σφενδονῶσιν ὅσον οὔτε οἱ Κρηῖτες
 ἀντιτοξεύειν δύνανται οὔτε οἱ ἐκ χειρὸς βάλλοντες ἐξικνεῖ-
 σθαι· ὅταν δὲ αὐτοὺς διώκωμεν, πολὺ μὲν οὐχ οἷόν τε
 χωρίον ἀπὸ τοῦ στρατεύματος διώκειν, ὀλίγον δέ· ἔνθα
 οὐδ' εἰ ταχὺς εἴη, πεζὸς πεζὸν ἂν διώκων καταλάβοι ἐκ
 16 τόξου ῥύματος. Ἡμεῖς μὲν οὖν εἰ μέλλομεν τούτους εἰρ-
 γειν, ὥστε μὴ δύνασθαι βλάπτειν ἡμᾶς πορευομένους,
 σφενδονητῶν τε τὴν ταχίστην δεῖ καὶ ἱππέων. Ἀκούω
 δ' εἶναι ἐν τῷ στρατεύματι ἡμῶν Ῥοδίους, ὧν τοὺς πολ-
 λούς φασιν ἐπίστασθαι σφενδονᾶν, καὶ τὸ βέλος αὐτῶν
 17 καὶ διπλάσιον φέρεσθαι τῶν Περσικῶν σφενδονῶν. Ἐκεῖ-
 ναι γὰρ, διὰ τὸ χειροπληθέσι τοῖς λίθοις σφενδονᾶν, ἐπὶ
 βραχὺ ἐξικνοῦνται· οἱ δέ γε Ῥόδιοι καὶ ταῖς μολυβδίσι

ποιεῖν οὐδὲν] Sic F. Vulgo οὐδὲν ποιεῖν.

14. χάρις] ἔστω. Cf. ad I, 2, 18.

15. οἱ ἐκ χειρὸς βάλλοντες] qui manu tela torquent. Leon cl.
 Int. ἀκοντιστάς.

ὀλίγον δέ· ἔνθα] Et. F. H. S. ἐν ὀλίγῳ δέ. Sed ἐν ὀλίγῳ vide-
 tur ortum esse ex interpretamento vocis ἔνθα cl. §. 9. et deinde
 veri lectionis loco textis illatum esse ab eo quem verba πολὺ μὲν
 οὐχ -, ὀλίγον δέ offenderint. Non raro Graecos rei accuratius
 finiendae causa ita loqui constat. Polyb. II, 13, 1. 35, 7: οὐ μι-
 κρά, μεγάλα δέ. cl. 36, 2. Soph. Trach. 962: ἄγχου-κοῦ μακράν.
 cl. Oed. T. 58. 1230. et ad Dionys. historiogr. p. 100 f.

ἐκ τόξου ῥύματος] si e jactu sagittae sive e spatio quo sa-
 gitta scopum ferire potest peditem persequi incipit. Weisk.
 Hell. IV, 5, 15: ὡς ἐδίωκαν, ἤρουν οὐδένα ἐξ ἀκοντίου βολῆς.
 cl. IV, 4, 16: ἐντὸς ἀκοντίσματος οὐ προσήεσαν· ἥδη γὰρ ποτε
 καὶ ἐκ τοσούτου διώξαντες οἱ νεώτεροι τῶν Λακεδαιμονίων ἐλόν-
 τες ἀπέκτεινάν τινας αὐτῶν. Ρῦμα eodem sensu legitur ap. Aesch.
 Pers. 147.

16. Ἡμεῖς μὲν] Μέν om. A. B. Et. G. H. nec huic μέν vocem δέ possit
 ἀκούω respondere posse etiam tirones perspiciunt. Sed v. ad III,
 1, 19. De attractione qua ἡμεῖς pro ἡμῖν dictum est cf. ad II, 6, 23.

ὧν — αὐτῶν] Cf. VII, 1, 2. Matth. §. 469. Buttm. §. 138. II, 4.
 et ad III, 1, 17.

17. μολυβδίσι] Baleares funditores plumbo usos esse docent Ovid.
 Met. II, 727. et C. Sil. IX, 233: Ac torto miscens Balearis proe-
 lia plumbo. Hutch. Cf. Virg. Aen. IX, 588. ibique interpr.

ἐπίστανται χρῆσθαι. Ἦν οὖν αὐτῶν ἐπισκεψώμεθα τίνες 18
πέπανται σφενδόνας, καὶ τούτων τῷ μὲν αὐτῶν ἀργύριον
δῶμεν, τῷ δὲ ἄλλας πλέκειν ἐθέλοντι ἄλλο ἀργίριον τελῶ-
μεν, καὶ τῷ σφενδοῦν ἐντεταγμένῳ ἐθέλοντι ἄλλην τινὰ
ἀτέλειαν εὐρίσκωμεν, ἴσως τινὲς φανοῦνται ἱκανοὶ ἡμῶς
ὠφελεῖν. Ὅρῳ δὲ καὶ ἵππους ἐν τῷ στρατεύματι ὄντας, 19
τοὺς μὲν τινὰς παρ' ἐμοί, τοὺς δὲ τῷ Κλεάρχῳ καταλε-
λειμμένους, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους αἰχμαλώτους σκευο-
φοροῦντας. Ἄν οὖν τούτους πάντας ἐκλέξαντες σκευοφόρα
μὲν ἀντιδῶμεν, τοὺς δὲ ἵππους εἰς ἱππέας κατασκευάσω-
μεν, ἴσως καὶ οὗτοί τι τοὺς φεύγοντας ἀνιάσουσιν. Ἔδοξε 20
ταῦτα· καὶ ταύτης τῆς νυκτὸς σφενδονῆται μὲν εἰς διακο-
σίους ἐγένοντο, ἵπποι δὲ καὶ ἱππεῖς ἐδοκιμάσθησαν τῇ
ὑστεραίᾳ εἰς πεντήκοντα, καὶ στολάδες καὶ θώρακες αὐ-
τοῖς ἐπορίσθησαν· καὶ ἵππαρχος δὲ ἐπεστάθη Λύκιος ὁ
Πολυστράτου Ἀθηναῖος.

CAPUT IV.

Μείναντες δὲ ταύτην τὴν ἡμέραν, τῇ ἄλλῃ ἐπο- 1
ρεύοντο πρωϊαίτερον ἀναστάντες· χαράδραν γὰρ αὐτοὺς
ἔδει διαβῆναι, ἐφ' ἣ ἐφοβοῦντο μὴ ἐπιθοῖντο αὐτοῖς δια-

18. τούτων] Zeun. genitivum pretii putat. V. ad I, 5, 6. Mihi pro τούτῳ τῷ μὲν ex Et. F. H. S. leg. videtur τούτῳ μὲν, i. e. τῷ σφενδόνας πεπαμένῳ, quae lectio ad sensum aptissima est nec ideo damnanda fuerit quod propter praegressum τίνες πέπανται pluralis requiratur. Pro αὐτῶν ἀργύριον δῶμεν ante Hulch. Et. secutum δῶμεν αὐτῶν ἀργύριον legebatur. F. H. S. δῶμεν αὐτῷ ἀργύριον habent.

ἐθέλοντι] V. ad I, 6, 10.

ἄλλην τινὰ ἀτέλειαν] v. c. immunitatem stationum vigiliarum-que. De voce ἄλλος cf. ad I, 5, 5.

19. τῷ Κλεάρχῳ] qui etiam equites habuerat plus quadraginta I, 5, 13. Sed hi transfugerant II, 2, 7.

στολάδες] Στολάς tantum ap. Xen. h. l. et infra IV, 1, 18. legitur. Sed cum ex Aenea Tact. 29. θώρακες λιναῖοι καὶ στολίδες enotatae fiat, dubitavi σπολάδες edere, quamquam haud dubie idem significat. Est autem σπολάς sec. Hesych. χιτωνίσκος βαθύς, σκύτινος, ὁ βύρσινος θώραξ, seu sec. Poll. VII, 70: θώραξ ἐκ δέρματος κατὰ τοὺς ὤμους ἐφαπτόμενος, ὡς Ξενοφῶν ἐφη, καὶ σπολάς ἀντὶ θώρακος.

Cap. IV. §. 1. πρωϊαίτερον] F. H. πρωϊτερον, quod elegantius esse tradit Thom. M. Sed v. Duker. ad Thuc. VII, 19.

ἐπιθοῖντο] F. ἐπίθονται, G. et edd. ἐπίθωνται. Cf. ad I, 8, 23.

- 2 βαίνουσιν οἱ πολέμιοι. Διαβεβηκόσι δὲ αὐτοῖς ἐπιφαίνεται ὁ Μιθριδάτης πάλιν, ἔχων ἱππέας χιλίους, τοξότας δὲ καὶ σφενδονήτας εἰς τετρακισχιλίους· τοσούτους γὰρ ἤτησε Τισσαφέρνην καὶ ἔλαβεν, ὑποσχόμενος, ἣν τούτους λάβη, παραδώσειν αὐτῷ τοὺς Ἕλληνας, καταφρονήσας, ὅτι ἐν τῇ πρόσθεν προσβολῇ ὀλίγους ἔχων ἔπαθε
 3 μὲν οὐδέν, πολλὰ δὲ κακὰ ἐνόμισε ποιῆσαι. Ἐπεὶ δὲ οἱ Ἕλληνες διαβεβηκότες ἀπειχόν τῆς χαράδρας ὅσον ὀκτὼ σταδίους, διέβαινε καὶ ὁ Μιθριδάτης ἔχων τὴν δύναμιν. Παρήγγελτο δὲ τῶν τε πελταστῶν οὓς ἔδει διώκειν καὶ τῶν ὀπλιτῶν, καὶ τοῖς ἱππεῦσιν εἶρητο θαρρόουσι διώκειν, ὥς
 4 ἐφειρομένης ἱκανῆς δυνάμεως. Ἐπεὶ δὲ ὁ Μιθριδάτης κατειλήφει καὶ ἡδὴ σφενδόναι καὶ τοξεύματα ἐξικνοῦντο, ἐσήμηνε τοῖς Ἕλλησι τῇ σάλπιγγι· καὶ εὐθὺς ἔθεον ὁμόσε οἷς εἶρητο καὶ οἱ ἱππεῖς ἤλαυνον· οἱ δὲ οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλ'
 5 ἔφευγον ἐπὶ τὴν χαράδραν. Ἐν ταύτῃ τῇ διώξει τοῖς βαρβάροις τῶν τε πεζῶν ἀπέθανον πολλοὶ καὶ τῶν ἱππέων ἐν τῇ χαράδρᾳ ζωοὶ ἐλήφθησαν ὥς ὀκτωκαίδεκα· τοὺς δ' ἀποθανόντας αὐτοκέλευστοι οἱ Ἕλληνες ἠκίσαντο, ὥς ὅτι φοβερώτατον τοῖς πολεμίοις εἶη ὁρᾶν.
 6 Καὶ οἱ μὲν πολέμιοι οὕτω πράξαντες ἀπῆλθον· οἱ δ' Ἕλληνες, ἀσφαλῶς πορευόμενοι τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας, ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Τίγρητα ποταμόν. Ἐνταῦθα πόλις ἦν ἐρήμη, μεγάλη, ὄνομα δ' αὐτῇ ἦν Λάρισσα· ὥκουν δ' αὐτὴν τὸ παλαιὸν Μῆδοι· τοῦ δὲ τείχους ἦν αὐτῆς τὸ

2. ἐπιφαίνεται ὁ Μ. πάλιν] Et. F. (hic omisso articulo) H. S. πάλιν φαίνεται ὁ Μ. quod non praetulerim.

ἐμπροσθεν] Et. H. πρόσθεν.

3. παρήγγελτο] Ex Steph. conjectura recepit Hutch. pro παρηγγέλλετο. De proximo genitivo v. ad II, 5, 27.

ὥς ἐφειρομένης] V. ad I, 1, 6.

4. ἐσήμηνε] V. ad I, 2, 17.

οἱ δὲ] i. e. οἱ πολέμιοι. Cf. IV, 3, 31. V, 2, 5. VI, 1, 7. 3, 29.

5. εἰς ὀκτωκαίδεκα] Sic F. H. V. Y. Vulgo ὥς ὀκτωκ.

7. Λάρισσα] Bochartus in Phaleg. IV, 23. statuit esse לָרִישָׁ Genes. X, 12. Nam filium congruere et nomen factum esse ad imitationem genitivi Chaldaei לָרִישָׁ. Kinneir p. 479. cl. 462. Nunia vicum Mosul urbi oppositum Larissae locum occupasse suspicatur.

εὖρος πέντε καὶ εἴκοσι πόδες, ὕψος δ' ἑκατόν· τοῦ δὲ κύκλου ἡ περίοδος δύο παρασάγγαι· ὠκοδόμητο δὲ πλίνθοις κεραμίαις· κρηπὶς δὲ ὑπὲρ λιθίνη, τὸ ὕψος εἴκοσι ποδῶν. Ταύτην βασιλεὺς ὁ Περσῶν, ὅτε παρὰ Μήδων ἐλάβανον 8 τὴν ἀρχὴν Πέρσαι, πολιορκῶν οὐδενὶ τρόπῳ ἐδύνατο ἐλεῖν· ἥλιον δὲ νεφέλῃ προκαλύψασα ἠφάνισε, μέχρις οἱ ἄνθρωποι ἐξέλιπον, καὶ οὕτως ἐάλω. Παρὰ ταύτην τὴν πόλιν 9 ἦν πυραμὶς λιθίνη, τὸ μὲν εὖρος ἑνὸς πλέθρου, τὸ δὲ ὕψος δύο πλέθρων. Ἐπὶ ταύτης πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἦσαν, ἐκ τῶν πλησίον κωμῶν ἀποπεφευγότες.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας 10 ἕξ, πρὸς τεῖχος ἔρημον, μέγα, πρὸς [τῇ] πόλει κείμενον· ὄνομα δ' ἦν τῇ πόλει Μέσπιλα· Μῆδοι δ' αὐτὴν ποτε ὠκουν. Ἦν δὲ ἡ μὲν κρηπὶς λίθου ξεστοῦ κογχυλιάτου, τὸ εὖρος πεντήκοντα ποδῶν καὶ τὸ ὕψος πεντήκοντα. Ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἐπωκοδόμητο πλίνθινον τεῖχος, τὸ μὲν εὖ- 11 ρος πεντήκοντα ποδῶν, τὸ δὲ ὕψος ἑκατόν· τοῦ δὲ κύκλου ἡ περίοδος ἕξ παρασάγγαι. Ἐνταῦθα ἐλέγετο Μήδεια γυνὴ βασιλέως καταφυγεῖν, ὅτε ἀπώλεσαν τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Περσῶν Μῆδοι. Ταύτην δὲ τὴν πόλιν πολιορκῶν ὁ Περσῶν 12 βασιλεὺς οὐκ ἐδύνατο οὔτε χρόνῳ ἐλεῖν οὔτε βίᾳ· Ζεὺς

τὸ εὖρος] Schn. cl. §. 10. leg. cenfet τὸ μὲν εὖρος. Sed cf. IV. 8, 9. Zeun. ad Vig. p. 536. et supra ad II, 5, 9.

8. ἥλιον δὲ νεφέλῃ προκαλύψασα] Sic ex Brodaeii emendatione scripserunt pro ἥλιος δὲ νεφέλην προκαλύψας. Similem folis defectus causam veteres quosdam statuisse: νεφῶν πύκνωσιν τῶν ἀοράτως ἐπερχομένων τῷ δίσκῳ, refert Plutarch. de plac. Philoss. II, 24.

ἐξέλιπον] τὴν πόλιν, quam modo §. 7. ἐρῆμην dixit.

9. παρὰ ταύτην] Hoc pro παρ' αὐτὴν dederunt Et. et F.

10. πρὸς τῇ πόλει] Artic. ex seq. τῇ πόλει ortus videtur. Sed jam video Schaeferum πρὸς τε πόλει edidisse. Haud scio tamen an ipse conjecerim verius.

Μέσπιλα] F. Μέσπειλα, Steph. Μίσπιλα. Ninum novam (hodie Nunia) huius oppidi locum occupasse probat Rennell. p. 145 f. Kinneir. p. 480. de vico Telikoff cogitavit.

11. κογχυλιάτου] Est ex Hesych. et Phavor. λίθος σκληρός, ἔχων ἐν ἑαυτῷ κογχυλίους (vel κογχυλίου) τύπους, i. e. conchyliis petrefacta passim continens. Weisk.

κύκλου] Et. F. H. S. τείχους. Κύκλου ortum esse possit ex §. 7.

ἐλέγετο] τοῖς Ἑλλησιν. Μήδεια pro Μηδία dedit H.

12. ὁ Π. βασιλεὺς] Cyrus. Cf. de auth. p. 15.

δ' ἐμβροντήτους ποιεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας, καὶ οὕτως ἔάλω.

- 13 Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμὸν ἓνα, παρασάγγας τέτταρας. Εἰς τοῦτον δὲ τὸν σταθμὸν Τισσαφέρνης ἐπεφάνη, οὓς τε αὐτὸς ἦλθεν ἰππέας ἔχων καὶ τὴν Ὀρόντου δύναμιν τοῦ τὴν βασιλείως θυγατέρα ἔχοντος καὶ οὓς Κῦρος ἔχων ἀνέβη βαρβάρους καὶ οὓς ὁ βασιλείως ἀδελφὸς ἔχων βασιλεῖ ἐβοήθει καὶ πρὸς τούτοις ὅσους βασιλεὺς
- 14 ἔδωκεν αὐτῷ· ὥστε τὸ στράτευμα πάμπολυ ἐφάνη. Ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἐγένετο, τὰς μὲν τῶν τάξεων εἶχεν ὀπισθεν καταστήσας, τὰς δὲ εἰς τὰ πλάγια παραγαγὼν ἐμβάλλειν μὲν οὐκ ἐτόλμησεν οὐδ' ἐβούλετο διακινδυνεύειν· σφενδονᾶν δὲ
- 15 παρήγγειλε καὶ τοξεύειν. Ἐπεὶ δὲ διαταχθέντες οἱ Ῥόδιοι ἐσφενδόνησαν καὶ οἱ Σκύθαι τοξόται ἐτόξευσαν καὶ οὐδεὶς ἠμάρτανεν ἀνδρός, οὐδὲ γὰρ εἰ πάνυ προθυμοῖτο ῥᾷδιον

ἐμβροντήτους] Schol. cod. F. καρδιοπλήκτους, μαινομένους, ἔκφρονας. Sed fortasse cum Sturzio explicandum: *missis fulguribus eos sive in stuporem sive in furorem conjicit, ita ut non resisterent.* Zeun. confert II. 9' 75: ἐξ Ἰδης μεγάλ' ἐκτυπε, δαιόμενον δὲ Ἦκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες Θάμβησαν καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν. De praesente v. ad I, 7, 16.

13. ἐπορεύθησαν] Sic Et. F. H. V. Y. Vulgo ἐπορεύοντο. οὓς τε — ἔχων] de quibus I, 2, 4. dicitur. Participium ἔχων quasi bis positum sumi debet pro ἐκείνους τε ἔχων οὓς αὐτὸς ἔχων ἦλθε. *Weisk.*

ὁ β. ἀδελφὸς] V. II, 4, 25. De imperf. ἐβοήθει v. ad I, 1, 6.

14. εἰς τὰ πλ. παραγαγὼν] H. e. ex agmine dextrorsum sinistrorsumque in aciem ducere; *rechts und links aufmarschiren lassen*, ὅπως ἐπὶ φάλαγγος γένοιτο (IV, 6, 6. cl. 3, 26.). Quo facto τὰς μὲν τῶν τάξεων εἶχεν ὀπισθεν (τῆς φάλαγγος) καταστήσας, οὐ παραγαγὼν εἰς τὰ πλάγια.

ἐμβάλλειν] F. H. ἐμβαλεῖν.

παρήγγειλε] Sic F. H. Vulgo παρήγγελε, de cuius aoristi usu apud antiquiores scriptores dubitat Herm. ad Soph. Oed. T. 948.

15. Σκύθαι τοξόται] Hoc ex F. H. recepit Schn. pro Σκυθοτοξόται, quod restituissem, nisi de utriusque lectionis veritate dubitari posse videretur. Nam de Scythis in tota Anabasi nullum existat vestigium; ac Zeunii interpretatio: *sagittarii Scythas imitantes sagittarum jactu*, vel propterea non potest admitti quod tantum Cretenses sagittarii haud dubie suo more utentes in exercitu erant. Cf. 3, 7. Itaque suspicor Σκύθαι margini allitum fuisse a sciolo semidocto qui de Atheniensium τοξόταις cogitaverit. Cf. Boeckh. Oec. Civ. I. p. 222.

οὐδὲ γὰρ — ῥᾷδιον ἦν] propter confertam aciem. *Weisk.* De οὐδὲ γὰρ εἰ — v. ad I, 6, 8. Προθυμοῖτο pro προθυμεῖτο

ἦν, καὶ ὁ Τισσαφέρνης μάλα ταχέως ἔξω βελῶν ἀπεχώρει καὶ αἱ ἄλλαι τάξεις ἀπεχώρησαν. Καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέ- 16
ρας οἱ μὲν ἐπορεύοντο, οἱ δ' εἶποντο· καὶ οὐκέτι ἐσίνοντο
οἱ βάρβαροι [τῇ τότε ἀκροβολίσει]· μακρότερον γὰρ οἱ τε
Ῥόδιοι τῶν Περσῶν ἐσφενδόνων καὶ τῶν πλείστων τοξο-
τῶν. Μεγάλα δὲ [καὶ] τὰ τόξα τὰ Περσικά ἐστιν· ὥστε 17
χρήσιμα ἦν ὅποσα ἀλίσκοιτο τῶν τοξευμάτων τοῖς Κρησί·
καὶ διετέλουν χρώμενοι τοῖς τῶν πολεμίων τοξεύμασι καὶ
ἐμελέτων τοξεύειν ἄνω ἰέντες μακράν. Εὕρισκετο δὲ καὶ
νεῦρα πολλὰ ἐν ταῖς κώμαις καὶ μόλυβδος, ὥστε χρῆσθαι
εἰς τὰς σφενδόνας.

Καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ, ἐπεὶ κατεστρατοπεδεύοντο 18
οἱ Ἕλληνες κώμαις ἐπιτυχόντες, ἀπῆλθον οἱ βάρβαροι,
μεῖον ἔχοντες ἐν τῇ τότε ἀκροβολίσει· τὴν δὲ ἐπιούσαν
ἡμέραν ἔμειναν οἱ Ἕλληνες καὶ ἐπεσιτίσαντο· ἦν γὰρ πο-
λὺς σῖτος ἐν ταῖς κώμαις. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπορεύοντο διὰ
τοῦ πεδίου, καὶ Τισσαφέρνης εἶπετο ἀκροβολιζόμενος.
Ἐνθα δὲ οἱ Ἕλληνες ἔγνωσαν ὅτι πλαίσιον ἰσόπλευρον 19
πονηρὰ τάξις εἴη πολεμίων ἐπομένων. Ἀνάγκη γάρ ἐστιν,
ἦν μὲν συγκύπτῃ τὰ κέρατα τοῦ πλαισίου ἢ ὁδοῦ στενω-
τέρας οὔσης ἢ ὁρέων ἀναγκαζόντων ἢ γεφύρας, ἐκθλίβε-

dederunt A. B. confirmantibus G. qui προθυμοῖτο et H. qui προ-
θυμεῖτο habet.

αἱ ἄλλαι] Articulum Larchero monente addidit Schn.

16. ἐσίνοντο] Retinui quod Et. F. H. S. dederunt pro ἐπέκειντο,
quamquam Xen. σίνεσθαι alibi de detrimento exercitui illato non
dixit. Sed dixit Herod. V, 27. VII, 147. et σῖνος VIII, 65.

τῇ τότε ἀκροβολίσει] Recte Muretus haec ex §. 18. huc illata esse
suspiciatur. Nam aegre explices: *ea velitatione qua Graecos*
3, 7. vexatos esse dictum est.

οἱ τε Ῥ.] Particula τε inter τῶν et Περσῶν est ponenda. *W e i s k.*

17. καὶ τὰ τόξα] H. (et F.) τὰ om.; equidem καὶ abesse malim.
S c h n. Idem tradit Herod. VII, 61. de Persis: αἰχμὰς δὲ βρα-
χέας ἔχον, τόξα δὲ μεγάλα, ὀϊστοὺς δὲ καλαμίνους. *Zeun.*

ἄνω ἰέντες] Leg. videtur ἄμα ἰόντες. Cf. de auth. p. 46.

19. πλαίσιον ἰσόπλευρον] Hutch. confert Aeliani Tact. c. 41. Ar-
giani Tact. p. 69: Πλαίσιον δὲ ὀνομάζεται ὁπόταν πρὸς πάσας
τὰς πλευρὰς παρατάξῃται τις ἐν ἑτερομήκει σχήματι· πλινθίον δὲ
ὅταν ἐν τετραγώνῳ σχήματι αὐτὸ (leg. ταὐτὸ) τοῦτο πράξῃ (repete
τίς), ὅπερ Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γούλλου πλαίσιον ἰσόπλευρον καλεῖ.

τὰ κέρατα] αἱ πλευραί §. 22.

στενωτέρας] Sic Zeun. e G. et vett. edd. hic et §. 22. scripsit
pro στενοτέρας. V. tamen Buttm. Gr. max. §. 65. n. 4.

σθαι τοὺς ὀπλίτας καὶ πορεύεσθαι πονήρως, ἅμα μὲν
 πιεζομένους, ἅμα δὲ καὶ ταραττομένους· ὥστε δυσχρή-
 20 στοὺς εἶναι ἀνάγκη ἀτάκτους ὄντας. Ὅταν δ' αὖ διασχῇ
 τὰ κέρατα, ἀνάγκη διασπᾶσθαι τοὺς τότε ἐκθλιβομένους
 καὶ κενὸν γίγνεσθαι τὸ μέσον τῶν κεράτων καὶ ἀθυμεῖν
 τοὺς ταῦτα πάσχοντας τῶν πολεμίων ἐπομένων. Καὶ
 ὁπότε δέοι γέφυραν διαβαίνειν ἢ ἄλλην τινὰ διάβασιν,
 ἔσπευδεν ἕκαστος βουλόμενος φθάσαι πρῶτος· καὶ εὐεπί-
 21 θετον ἦν ἐνταῦθα τοῖς πολεμίοις. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἔγνω-
 σαν οἱ στρατηγοί, ἐποιήσαντο ἕξ λόχους ἀνὰ ἑκατὸν ἄν-
 δρας καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησαν καὶ ἄλλους πεντηκοντῆρας
 καὶ ἄλλους ἐνωμοτάρχας. Οὗτοι δὲ πορευόμενοι οἱ λοχα-
 γοί, ὁπότε μὲν συγκύπτει τὰ κέρατα, ὑπέμενον ὕστεροι,
 ὥστε μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς κέρασι· τότε δὲ παρῆγον ἔξωθεν
 22 τῶν κεράτων. Ὅπότε δὲ διάσχοιεν αἱ πλευραὶ τοῦ πλαι-
 σίου, τὸ μέσον ἂν ἐξεπίμπλασαν, εἰ μὲν στενώτερον εἴη
 τὸ διέχον, κατὰ λόχους· εἰ δὲ πλατύτερον, κατὰ πεντη-

20. Ὅταν δ' αὖ — κεράτων] Quando cornua sive qui ad latera incedunt rursus diducta eo inter se intervallo quod antea fuerat interjectum incedere incipiunt, primo spatium necessario vacuum datur simulque et qui e primo agmine antecedere et qui in extremo subsequi coacti fuerant distrahuntur, dum illam mediani aciem tantisper vacuam occupare possint. Ita h. l. intelligi debere videbatur. *Weisk.*

εὐεπίθετον ἦν] Cave τὸ πλάσιον subaudias cum Zeun. Neutrum absolute positum est ut IV, 8, 12. Herod. VII, 199: ταύτη εὐρύτατόν ἐστι πάσης τῆς χώρας ταύτης cl. c. 100. Cf. III, 4, 49.
 21. Ἐπεὶ δὲ τ. ἕ. οἱ στρ.] Cogitandum est inde ab hoc tempore duo agmina (Colonnen) τὰ σκευοφόρα καὶ τὸν πολὺν ὄχλον ἐντὸς ἔχοντα (cf. 2, 36.) processisse; inter quae quod spatii fuerit id ea de qua deinceps dicitur ratione tres lochos in primo, totidemque in extremo agmine expleffe. Cf. ad §. 43. Itaque mobili fronte et extremo agmine manebat πλάσιον (§. 28. et 43.), sed non ἰσό-πλευρον.

οἱ λοχαγοί] F. H. post ὕστεροι collocant. Mihi prorsus del. videtur, ut οἱ λόχοι subaudiatur.

τότε δὲ π. ἕξ. τῶν κ.] Ubi remanserant, juxta agmina exterioribus partibus ducebant. Nam Weiskii interpretationem: *e lata fronte in altitudinem se collocabant post cornua sive post extremum agmen*, verba non videntur admittere.

22. ἂν ἐξεπίμπλασαν] Male vulgo ἀνεξεπίμπλασαν. V. de auth. praef. p. I. et cf. ad I, 5, 2.

κατὰ λόχους] ut una serie sive uno ordine totus lochus incederet: et sic deinceps ut in latitudinem bini milites, exercitu [immo his sex lochis] secundum semicenturias diviso [divisis f. potius pro-

κοστῦς· εἰ δὲ πάνυ πλατύν, κατ' ἐνωμοτίας· ὥστε αἰ
 ἔκπλεων εἶναι τὸ μέσον. Εἰ δὲ καὶ διαβαίνειν τινὰ δέοι 23
 διάβασιν ἢ γέφυραν, οὐκ ἐταράττοντο, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει
 οἱ λοχαγοὶ διέβαινον· καὶ εἴ ποιν δέοι τι τῆς φάλαγγος, ἐπι-
 παρῆσαν οὗτοι. Τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐπορεύθησαν σταθμοὺς
 τέτταρας· ἡνίκα δὲ τὸν πέμπτον ἐπορεύοντο σταθμόν, εἰ- 24
 δον βασίλειόν τι καὶ περὶ αὐτὸ κώμας πολλάς· τὴν δὲ ὁδὸν
 πρὸς τὸ χωρίον τοῦτο διὰ γηλόφων ὑψηλῶν γιγνομένην,
 οἱ καθῆκον ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑφ' ᾧ ἦν κώμη. Καὶ εἶδον
 μὲν τοὺς γηλόφους ἄσμενοι οἱ Ἕλληνες, ὡς εἰκός, τῶν
 πολεμίων ὄντων ἱππέων. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι ἐκ τοῦ πε- 25
 δίου ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν πρῶτον γηλόφον καὶ κατέβαινον, ὡς
 ἐπὶ τὸν ἕτερον ἀναβαῖεν, ἐνταῦθα ἐπιγίγνονται οἱ βάρβα-
 ροὶ καὶ ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ἐς τὸ πρηνὲς ἔβαλλον, ἐσφενδόνων,
 ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων· καὶ πολλοὺς κατετίτρωσκον καὶ 26
 ἐκράτησαν τῶν Ἑλλήνων γυμνήτων καὶ κατέκλεισαν αὐ-
 τοὺς εἴσω τῶν ὀπλῶν· ὥστε παντάπασι ταύτην τὴν ἡμέ-
 ραν ἀχρηστοὶ ἦσαν ἐν τῷ ὄχλῳ ὄντες καὶ οἱ σφενδονῆται
 καὶ οἱ τοξόται. Ἐπεὶ δὲ πιεζόμενοι οἱ Ἕλληνες ἐπεχείρη- 27

gradientibus] intercederent inter cornua; quaterni autem singulis
 lochis in ἐνωμοτίας distractis. *Weisk.* Cf. IV, 3, 26.

23. οἱ λοχαγοὶ] τῶν ἐξ λόγων.

τῆς φάλαγγος] Pendet a ποιν: *si qua agminis parte opus es-*
set. Vulgarem interpretationem: *si quo loco phalange opus*
erat, et articulus et ipsa res respuit. Φάλαγξ eodem modo legi-
 tur 3, 11. cl. 9. et *Cyrop.* VI, 3, 2.

24. σταθμόν] Om. Et. et F.

τὴν δὲ ὁδόν] *Δέ* pro τέ dedit F.

κώμη] F. ἡ κώμη, nescio quo sensu. Etiam τοῦ ante ὄρους
 offendit. An leg. ἀπὸ τοῦ ὄρους?

γηλόφους] Et. H. λόφους ac fortasse γη syllaba ex γηλόφων
 iterata est. Caeterum colles qui hic memorantur, putant eos qui
 hodie a vico *Zaco* s. *Zacu* in vicinia urbis *Mosul* sito vocantur,
 cujus vici nomen in *Socopodum* nomine, quod *Adiabenis* fuisse
Strabo XVI, 1. p. 347. testatur, latere suspicatur *Rennell.* p. 151.
 Cf. *Kinneir* p. 480.

25. καὶ κατέβαινον] *Καί* ex *Amas.* interpretatione et *Steph.* conje-
 ctura addidit *Zeun.* Ἐνταῦθα (sed adjuncto δὴ) saepe in apodosis
 infertur post ἐπεὶ IV, 7, 3. 25. V, 4, 25. post ὡς I, 10, 5. Sine
 δὴ fortasse scripsit *Xen. Cyr.* V, 4, 7.

ὑπὸ μαστίγων] *verberibus adacti* (*Matth.* §. 592.) more *Perfa-*
rum. *Herod.* VII, 223: ὀπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχον-
 τες μάστιγας ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύ-
 νοντες. Cf. §. c. 103. atque 21. et 56.

- σαν διώκειν, σχολῇ μὲν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀφικνοῦνται ὀπλῖται
 28 ὄντες· οἱ δὲ πολέμιοι ταχὺ ἀπεπήδων. Πάλιν δὲ ὁπότε
 ἀπίοιεν πρὸς τὸ ἄλλο στράτευμα, ταῦτα ἔπασχον· καὶ
 ἐπὶ τοῦ δευτέρου γηλόφου ταῦτα ἐγίγνετο· ὥστε ἀπὸ τοῦ
 τρίτου γηλόφου ἔδοξεν αὐτοῖς μὴ κινεῖν τοὺς στρατιώτας·
 πρὶν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ πλαισίου ἀνήγαγον πελ-
 29 ταστάς πρὸς τὸ ὄρος. Ἐπεὶ δ' οὗτοι ἐγένοντο ὑπὲρ τῶν
 ἐπομένων πολέμιων, οὐκέτι ἐπετίθεντο οἱ πολέμιοι τοῖς
 καταβαίνουσι, δεδοικότες μὴ ἀποτμηθεῖν καὶ ἀμφοτέ-
 30 ρωθεν αὐτῶν γένοιτο οἱ πολέμιοι. Οὕτω τὸ λοιπὸν τῆς
 ἡμέρας πορευόμενοι, οἱ μὲν τῇ ὁδῷ κατὰ τοὺς γηλόφους,
 οἱ δὲ κατὰ τὸ ὄρος ἐπιπαριόντες, ἀφίκοντο εἰς τὰς κώμας,
 καὶ ἰατροὺς κατέστησαν ὀκτώ· πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ τετρω-
 μένοι.
- 31 Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ τῶν τετρωμένων
 ἕνεκα καὶ ἅμα ἐπιτήδεια πολλὰ εἶχον, ἄλευρα, οἶνον, κρι-
 θὰς ἵπποις συμβεβλημένας πολλάς. Ταῦτα δὲ συνενη-

σχολῇ μὲν] His respondet πάλιν δέ.

τὸ ἄκρον] collem quem modo superasse dicti sunt.

ἀπεπήδων] Hoc ex Et. H. S. recipi jussit Schn. pro ἀνεπήδων, quod nunquam neque *refiliendi* neque *recurrendi* notionem habeat. Ταχὺ ἀπεπήδων quod leviter armati erant.

28. ἀπίοιεν] hoplitae qui ex novissimo agmine hostes ut repellerent persecuti erant. Caeterum dicendum erat ἀπήεσαν, cum nonnisi de singula vice sermo fit. Sed negligentia quadam ita loquitur scriptor ac si omnes vices complecteretur.

ταῦτα ἔπασχον] quae §. 25. dicta sunt.

πρὶν] Ita F. H. pro πλήν. Ac ne quis ἀναγάγοιεν requiri dicat, scriptor sic loquitur ac si οὐκ ἐκίνησαν praecessisset. Τὸ ὄρος est mons de quo §. 24. dixit.

γένονται οἱ πολέμιοι] Voces οἱ πολέμιοι ex praegressis repetitae videntur. Quod si scriptor subjectum, quod facile subauditur, addere voluisset, οἱ Ἕλληνες dixisset.

30. οἱ μὲν] τὸ πολὺ τοῦ στρατεύματος.

οἱ δὲ] οἱ πρὸς τὸ ὄρος ἀναχθέντες πελτασταί.

εἰς τὰς κώμας] de quibus §. 24. dictum est.

καὶ ἅμα] Expectaveris καὶ ἅμα ὅτι. Sed similiter Thuc. I, 110: (Ἀμυρταῖον) διὰ μέγεθος τε τοῦ ἔλους οὐκ ἐδύναντο ἐλεῖν καὶ ἅμα μαχιμώτατοί εἰσι τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἔλειοι. Adde VII, 47.

31. κριθὰς] F. καὶ κριθάς, quod si scriptor dedisset, etiam καὶ οἶνον dixisset. Similia asyndeta habes II, 4, 28. III, 1, 3. IV, 4, 9. 5, 31. V, 2, 14. cl. III, 1, 29. 4, 25. Cf. ad Dionys. historiogr. p. 145. et Schaefer. ad Long. p. 403.

νεγμένα ἦν τῷ σατραπεύοντι τῆς χώρας. Τετάρτη δ' ἡμέ-
 ρα καταβαίνουσιν εἰς τὸ πεδῖον. Ἐπεὶ δὲ κατέλαβεν αὐ- 32
 τοὺς Τισσαφέρους σὺν τῇ δυνάμει, ἐδίδαξεν αὐτοὺς ἢ
 ἀνάγκη κατασκηνηῆσαι οὐ πρῶτον εἶδον κώμην καὶ μὴ πο-
 ρεύεσθαι ἔτι μαχομένους· πολλοὶ γὰρ ἦσαν ἀπόμαχοι, οἱ
 τετρωμένοι καὶ οἱ ἐκείνους φέροντες καὶ οἱ τῶν φερόντων
 τὰ ὅπλα δεξάμενοι. Ἐπεὶ δὲ κατεσκήνησαν καὶ ἐπεχείρη- 33
 σαν αὐτοῖς ἀκροβολίζεσθαι οἱ βάρβαροι πρὸς τὴν κώμην
 προσιόντες, πολὺν περιῆσαν οἱ Ἕλληνες· πολὺ γὰρ διέφε-
 ρεν ἐκ τῆς χώρας ὀρμῶντας ἀλέξασθαι ἢ πορευομένους
 ἐπιούσι τοῖς πολεμίοις μάχεσθαι. Ἡνίκα δ' ἦν ἡδὴ δεῖλη, 34
 ὥρα ἦν ἀπιέναι τοῖς πολεμίοις· οὐποτε γὰρ μεῖον ἀπε-
 στρατοπεδεύοντο οἱ βάρβαροι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐξήκοντα
 σταδίων, φοβούμενοι μὴ τῆς νυκτός [οἱ Ἕλληνες] ἐπιθῶν-
 ται αὐτοῖς. Πονηρὸν γὰρ νυκτός ἐστι στράτευμα Περσι- 35
 κόν. Οἳ τε γὰρ ἵπποι αὐτοῖς δέδενται καὶ ὥς ἐπιτοπολὺ
 πεποδισμένοι εἰσὶ τοῦ μὴ φεύγειν ἔνεκα εἰ λυθείησαν·

συνενηνεγμένα] Sic F. H. S. confirmante Et., qui συνενεγμένα
 habet, pro συνηγμένα.

32. οἱ τετρωμένοι] Articulum rec. Zeun. ex Et. F. ubi tamen ante
 ἀπόμαχοι legebatur. Idem maluit οἳ τε τετρωμένοι. Similem
 appositionem habes IV, 1, 13.

οἱ ἐκείνους — δεξάμενοι] Currus enim erant combusti. V. III, 3, 1.

33. ἀκροβολίζεσθαι] Hoc verbum mihi suspectum est, cum salvo
 sensu abesse possit nec dativo jungi soleat.

ἐκ τῆς χώρας ὀρμῶντας] Suid. et Zonaras p. 135. ἐκ χώρας
 ὀρμωμένους. Activum quoque non raro intransitiva potestate
 dici constat. Cf. I, 8, 25. IV, 3, 31. V, 7, 25. cl. III, 4, 44. Nec
 deleverim articulum.

34. οἱ Ἕλληνες] Haec ex H. et Steph. 2. addita ut suspecta uncis
 sepfit Zeun. Recte, ut opinor.

ἐπιθῶνται] Sic Et. F. Vulgo ἐπιθοῖντο. Cf. ad I, 8, 24.

35. πονηρὸν] ταραχώδες καὶ δυσχρηστον Cyr. III, 3, 26. ubi idem
 traditur. Πονηρὸν esse idem quod πονηρὸν χρῆμα docet Oec.
 VIII, 4: στρατιὰ — ἀτακτος — οὔσα — ταραχωδέστατον — καὶ
 ἀχρηστότατον. Cf. Buttm. §. 116, 4. Matth. 437.

πεποδισμένοι] Eundem morem, quem hodieque obtinere testa-
 tur Kinneir. p. 481. not., etiam apud Numidas et antiquissimos
 Graecos fuisse ex Tac. Ann IV, 25. et Hom. Il. XIII, 36. docent
 Hutch. et Schn. qui etiam Theocriti (XXV, 103.) constrictas vac-
 cas advocat.

εἰ λυθείησαν] In praegressis latet ὅπερ ἂν ποιήσειαν. Cf. VII,
 8, 16. Curt. IV, 13, 34. Plin. ep. V, 8, 6: Has (caussas) destino
 retractare, ne tantus ille labor meus, ni hoc quod reliquum
 est studii addidero, mecum pariter interciderat.

ἐάν τέ τις θόρυβος γίγνηται, δεῖ ἐπισάξαι τὸν ἵππον Πέρσῃ ἀνδρὶ, καὶ χαλινῶσαι δεῖ καὶ θωρακισθέντα ἀναβῆναι ἐπὶ τὸν ἵππον. Ταῦτα δὲ πάντα χαλεπὰ νύκτωρ καὶ θορύβου ὄντος ποιεῖν. Τούτου ἕνεκα πόρρω ἀπεσκήνουν τῶν Ἑλλήνων.

- 36 Ἐπεὶ δὲ ἐγίγνωσκον αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες βουλομένους ἀπιέναι καὶ διαγγελλομένους, ἐκήρυξε τοῖς Ἕλλησι συσκευάσασθαι ἀκουόντων τῶν πολεμίων. Καὶ χρόνον μὲν τινα ἐπέσχον τῆς πορείας οἱ βάρβαροι· ἐπειδὴ δὲ ὄψε ἐγίγνετο, ἀπήεσαν· οὐ γὰρ ἐδόκει λυσιτελεῖν αὐτοῖς νυκτὸς
- 37 πορεύεσθαι καὶ κατὰγεσθαι ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ἐπειδὴ δὲ σαφῶς ἀπιόντας ἤδη ἑώρων οἱ Ἕλληνες, ἐπορεύοντο καὶ αὐτοὶ ἀναζεύξαντες καὶ διήλθον ὅσον ἑξήκοντα σταδίους· καὶ γίγνεται τοσοῦτον μεταξὺ τῶν στρατευμάτων ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ οὐκ ἐφάνησαν οἱ πολέμιοι οὐδὲ τῇ τρίτῃ· τῇ δὲ τετάρτῃ νυκτὸς προελθόντες καταλαμβάνουσι χωρίον ὑπερδέξιον οἱ βάρβαροι ἢ ἔμελλον οἱ Ἕλληνες παριέναι, ἀκρωνυχίαν ὄρους, ὑφ' ἣν ἡ κατάβασις ἦν εἰς τὸ πε-
- 38 δίον. Ἐπειδὴ δὲ ἑώρα ὁ Χειρίσοφος προκατειλημμένην τὴν ἀκρωνυχίαν, καλεῖ Ξενοφῶντα ἀπὸ τῆς οὐρᾶς καὶ κε-

ἐπισάξαι] Antiquissimos populos pro fella (Sattel) firato (houffe) usos esse monet Larcher. cl. Harduin. ad Plin. H. N. VII, 56. T. I. p. 416.

Πέρσῃ ἀνδρὶ] Oec. VII, 20: δεῖ μέντοι τοῖς μέλλουσιν ἀνθρώποις ἔξειν ὃ τι εἰσφέρωσιν εἰς τὸ στεγνὸν ἔχειν τοὺς ἐργαζομένους τὰς ἐν τῷ ὑπαίθρῳ ἐργασίας. Cf. Matth. §. 385.

χαλινῶσαι δεῖ] Leg. videtur χαλινῶσαι δέ.

χαλεπὰ νύκτωρ] Sic Et. F. H. S. Quod post νύκτωρ legebatur ἄτε (A. B. G. et vett. edd. ὅτε) omittit m. Leoncl. In Et. et H. ἄτε καὶ θορύβου ὄντος ποιεῖν defunt. Verbo ποιεῖν etiam F. S. et m. Leoncl. carent, ut lectioni χαλεπόν originem debere videatur.

36. διαγγελλομένους] Opinor esse: cum inter se hoc denuntiarent, alter alteri [fortasse duces militibus] proficiscendum esse acclamaret. *Weisk.*

ἐκήρυξε] ὁ κήρυξ. V. ad I, 2, 17.

λυσιτελεῖν αὐτοῖς] F. κωλύειν αὐτούς, Et. H. F. λύειν αὐτούς, fortasse scribendi vitio. Neque enim Xenophonti licuerit quod Soph. El. 1005. (993.) ubi cf. Herm.

ἐπὶ τὸ στρατόπεδον] ad castra quae lixae et calones et qui cum iis relictī essent milites metatī erant. Ita propter articulum haec explicanda videntur.

λεύει λαβόντα τοὺς πελταστὰς παραγενέσθαι εἰς τὸ πρό-
σθεν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν τοὺς μὲν πελταστὰς οὐκ ἤγεν· ἐπι- 39
φαινόμενον γὰρ ἑώρα Τισσαφέρνην καὶ τὸ στράτευμα
πᾶν· αὐτὸς δὲ προσελάσας ἠρώτα· Τί καλεῖς; Ὁ δὲ λέ-
γει αὐτῷ· Ἐξεστὶν ὁρᾶν· προκατεῖληπται γὰρ ἡμῖν ὁ
ὑπὲρ τῆς καταβάσεως λόφος καὶ οὐκ ἔστι παρελθεῖν, εἰ
μὴ τούτους ἀποκόψομεν. Ἀλλὰ τί οὐκ ἤγες τοὺς πελτα-
στὰς; Ὁ δὲ λέγει ὅτι οὐκ ἐδόκει αὐτῷ ἔρημα καταλιπεῖν 40
τὰ ὀπισθεν ἐπιφαινομένων τῶν πολεμίων. Ἀλλὰ μὴν ὦρα
γ', ἔφη, βουλευέσθαι πῶς τις τοὺς ἄνδρας ἀπελᾷ ἀπὸ τοῦ
λόφου. Ἐνταῦθα Ξενοφῶν ὁρᾷ τοῦ ὄρους τὴν κορυφὴν 41
ὑπὲρ τοῦ ἑαυτῶν στρατεύματος οὔσαν καὶ ἀπὸ ταύτης
ἔφοδον ἐπὶ τὸν λόφον ἔνθα ἦσαν οἱ πολέμιοι, καὶ λέγει·
Κράτιστον, ὦ Χειρίσοφε, ἡμῖν ἴεσθαι ὥς τάχιστα ἐπὶ τὸ
ἄκρον· ἐὰν γὰρ τοῦτο λάβωμεν, οὐ δυνήσονται μένειν οἱ
ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ. Ἀλλ', εἰ βούλει, μένε ἐπὶ τῷ στρατεύ-
ματι· ἐγὼ δὲ ἐθέλω πορεύεσθαι· εἰ δὲ χρήζεις, πορεύου
ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐγὼ δὲ μενῶ αὐτοῦ. Ἀλλὰ δίδωμί σοι, ἔφη 42
ὁ Χειρίσοφος, ὁπότερον βούλει, ἐλέσθαι. Εἰπὼν ὁ Ξε-

40. ἀπὸ τοῦ λ.] Sic A. B. Et. F. Schn., cum antea praepositio non legeretur, ex S. V. (Y.) ἐκ τοῦ λ. dedit.

41. τοῦ ὄρους τὴν κορυφὴν] *summum montis cacumen* (ἄκρον §. 44. et 49.), quo barbari cum minorem collem (χωρίον ὑπερδέξιον f. ἀκρωνυχίαν ὄρους §. 37, λόφον hac §. et 44.) juxta quem iter, ab altero latere flumine, cujus cursum adhuc sequebantur, coarctatum, pertinebat, praefidia mittere neglexerant. Jam vero primum agmen Graecorum ad radices τῆς κορυφῆς pervenerat, ut facile ascendere indeque barbaris in minore colle praesidentibus supervenire possent.

τοῦ ἑαυτῶν] F. αὐτοῦ τοῦ. Sed genitivo ἑαυτῶν, quam formam pro ἑαυτοῦ praebuerunt Et. et H., aegre careas. Si quem ἑαυτῶν offendat quod subjectum numeri singularis sit, conferat IV, 7, 19. 20. V, 6, 16. Hell. V, 2, 39: ἀφίκετο ἐς τὴν αὐτῶν συμμαχίδα. IV, 8, 24: ἐβοήθει τοῖς τὰ αὐτῶν φρονοῦσιν. Latini eadem ratione ipsi dicunt. Caes. B. G. I, 43: Docebat etiam quam veteres quamque justae causae necessitudinis ipsis cum Aeduis essent. Adde Curt. IV, 1, 28. cl. 16, 2.

μένε] Quod non σὺ μὲν μένε dixit cum ἐγὼ δὲ ἐθέλω sequatur ita explicandum est ut statuas loquentem cum μένε efferret nondum cogitasse de oppositione. Cf. proxima, V, 1, 4. Soph. Antig. 834: ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογέννης· ἡμεῖς δὲ βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς. Adde Bornem. de gemina Cyrop. rec. p. 28.

42. Εἰπὼν] Similia asyndeta sunt IV, 1, 20. 8, 6. 7. VII, 3, 12. 4, 10. Cyr. VII, 1, 43. VIII, 4, 27. Herod. I, 120. VII, 162.

- νοφῶν ὅτι νεώτερός ἐστιν, αἰρεῖται πορεύεσθαι· κελεύει
 δέ οἱ συμπέμψαι ἀπὸ τοῦ στόματος ἄνδρας· μακρὸν γὰρ
 43 ἦν ἀπὸ τῆς οὐράς λαβεῖν. Καὶ ὁ Χειρίσοφος συμπέμπει
 τοὺς ἀπὸ τοῦ στόματος πελταστάς· ἔλαβε δὲ τοὺς κατὰ
 μέσον τοῦ πλαισίου. Συνέπεσθαι δ' ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ
 τοὺς τριακοσίους ὁ Χειρίσοφος οὓς αὐτὸς εἶχε τῶν ἐπι-
 λέκτων ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ πλαισίου.
- 44 Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο ὥς ἐδύναντο τάχιστα. Οἱ δ'
 ἐπὶ τοῦ λόφου πολέμιοι, ὥς ἐνόησαν αὐτῶν τὴν πορείαν
 ἐπὶ τὸ ἄκρον, εὐθὺς καὶ αὐτοὶ ὤρμησαν ἀμιλλᾶσθαι ἐπὶ
 45 τὸ ἄκρον. Καὶ ἐνταῦθα πολλὴ μὲν κραυγὴ ἦν τοῦ Ἑλ-
 ληνικοῦ στρατεύματος διακελευομένων τοῖς ἑαυτῶν· πολλὴ
 δὲ κραυγὴ τῶν ἀμφὶ Τισσαφέρνην τοῖς ἑαυτῶν διακελευο-
 46 μένων. Ξενοφῶν δὲ παρελαύνων ἐπὶ τοῦ ἵππου παρεκε-
 λεύετο· Ἄνδρες, νῦν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα νομίζετε ἀμιλλᾶ-
 σθαι, νῦν πρὸς τοὺς παῖδας καὶ τὰς γυναῖκας, νῦν ὀλί-
 γον πονήσαντες χρόνον, ἀμαχεὶ τὴν λοιπὴν πορευσόμεθα.
- 47 Σωτηρίδας δὲ ὁ Σικυώνιος εἶπεν. Οὐκ ἐξ ἴσου, ὦ Ξενο-
 φῶν, ἐσμέν· σὺ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππου ὀχῇ, ἐγὼ δὲ χαλεπῶς
 48 κάμνω τὴν ἀσπίδα φέρων. Καὶ ὅς ἀκούσας ταῦτα κατα-
 πηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὤθειται αὐτὸν ἐκ τῆς τάξεως,

μακρὸν] Sic Et. F. H. pro μακράν, quod retinere dubitavi, cum
 accus. hic vix ferri posse videatur. De infinit. post positivum
 v. Matth. §. 448. b. Herm. ad Vig. p. 885. Οὐράς pro οὐραγίας
 dederat jam Hutch., cum Et. (F.) H., quamquam videndum est
 ne recte judicaverit Zeun., qui illud interpretamentum putat, cum
 hoc ab Hesychio tanquam rarius et exquisitius explicetur: ἢ ὅπι-
 σθεν ἀκολουθοῦσα στρατιά. Eadem potestate usurpavit Diod.
 XIV, 29.

43. τοὺς τριακοσίους] Intelligi dimidiam partem eorum de quibus
 §. 21. sermo fuit vel voces αὐτός et τῶν ἐπιλέκτων docent.

ὁ Χειρίσοφος] Omittunt Et. F. H. S.

45. τοῦ Ἑ. στρατεύματος διακελευομένων] Cf. ad II, 1, 6.

πολλὴ δὲ κραυγὴ] Cum in ejusmodi anaphora substantivum non
 soleat repeti, κραυγὴ del. puto.

46. νῦν — νῦν — νῦν] Soph. Oed. R. 596: νῦν πᾶσι χαίρω, νῦν
 με πᾶς ἀσπάζεται· νῦν οἱ σέθεν χρήζοντες ἐκκαλοῦσί με. Cf. ad
 1, 37.

χρόνον] Omittunt Et. F.

πορευσόμεθα] F. πορευόμεθα. Cf. ad II, 5, 18.

47. χαλεπῶς] Junge cum participio φέρων.

ἔχων ἐπορεύετο] Partic. dederunt Et. F. H. S. Cave otiosum
 putes. Cf. Erfurdt. ad Soph. Oed. R. 733. ed. min.

καὶ τὴν ἀσπίδα ἀφελόμενος ὥς ἐδύνατο τάχιστα ἐπορεύετο.
 Ἐτύγχανε δὲ καὶ θώρακα ἔχων τὸν ἱππικόν, ὥστε ἐπιέζετο.
 Καὶ τοῖς μὲν ἔμπροσθεν ὑπάγειν παρεκελεύετο, τοῖς δὲ
 ὀπισθεν, παριέναι, μόγισ ἐπομένοις. Οἱ δ' ἄλλοι στρα- 49
 τιῶται παίουσι καὶ βάλλουσι καὶ λοιδοροῦσι τὸν Σωτηρί-
 δαν, ἕστε ἡνάγκασαν λαβόντα τὴν ἀσπίδα πορεύεσθαι.
 Ὁ δὲ ἀναβάς, ἕως μὲν βάσιμα ἦν, ἐπὶ τοῦ ἵππου ἦγεν·
 ἐπεὶ δὲ ἄβατα ἦν, καταλιπὼν τὸν ἵππον ἔσπευδε πεζῇ.
 Καὶ φθάνουσιν ἐπὶ τῷ ἄκρῳ γενόμενοι τοὺς πολεμίους.

CAPUT V.

Ἐνθα δὴ οἱ μὲν βάρβαροι στραφέντες ἔφευγον ἢ ἕκα- 1
 στος ἐδύνατο· οἱ δ' Ἕλληνες εἶχον τὸ ἄκρον. Οἱ δὲ ἀμφὶ
 Τισσαφέρνην καὶ Ἀριαῖον ἀποτραπόμενοι ἄλλην ὁδὸν
 ὤχοντο· οἱ δὲ ἀμφὶ Χειρίσοφον, καταβάντες εἰς τὸ πε-
 δίον, ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν κώμῃ μεστῇ πολλῶν ἀγαθῶν.
 Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι κῶμαι πολλαὶ πλήρεις πολλῶν ἀγαθῶν
 ἐν τούτῳ τῷ πεδίῳ παρὰ τὸν Τίγρητα ποταμόν. Ἡνίκα 2
 δ' ἦν δεῖλη, ἑξαπίνης ἐπιφαίνονται οἱ πολέμιοι ἐν τῷ πε-
 δίῳ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατέκοψάν τινας τῶν ἐσκεδασμένων
 ἐν τῷ πεδίῳ καθ' ἄρπαγὴν· καὶ γὰρ νομαὶ πολλαὶ βοσκη-
 μάτων διαβιβαζόμεναι εἰς τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ κατελή-
 φθησαν. Ἐνταῦθα Τισσαφέρνης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ καίειν 3
 ἐπεχείρησαν τὰς κώμας. Καὶ τῶν Ἑλλήνων μάλα ἠθύμη-
 σάν τινες, ἐννοούμενοι μὴ τὰ ἐπιτήδεια, εἰ καίοιεν, οὐκ

48. τὸν ἱππικόν] Plut. Philop. 6: πεζὸς ἐν ἱππικῷ θώρακι καὶ σκευῇ βαρυτέρα χαλεπῶς καὶ ταλαιπῶρως ἀμιλλώμενος. Hutch.

49. ἀναβάς] ἐπὶ τὸν ἵππον.

βάσιμα — ἄβατα] τῷ ἵππῳ. Neutrum plurale, quod tamen non pro neutro singulari positum dixerim, eadem ratione usurpatum est IV, 6, 17. Cf. Matth. §. 443.

Cap. V. §. 2. κατελήφθησαν] Buttm. conjecit κατελείφθησαν. Non opus. Sensus est: greges cum trajicerentur, deprehensi sunt, i. e. parte trajectory caetera pecora, et ipsa trajicienda, intercepta sunt.

3. ἐννοούμενοι μὴ] Μὴ positum est quia in ἐννοούμενοι metuendi notio latet. Cf. IV, 2, 13. Hell. IV, 8, 4: εἰ δέ τινι τοῦτο φανεῖται μὴ — πολιορκώμεθα.

καύσειεν] Durius subaudias vel Τισσαφέρνης vel τὶς. Id qui vidit Weisk. καύσειαν conjecit. Sed cum sensus non debeat esse:

- 4 ἔχοιεν ὁπόθεν λαμβάνοιεν. Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ Χειρίσοφον ἀπῆσαν ἐκ τῆς βοηθείας· ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἐπεὶ κατέβη, παρελαύνων τὰς τάξεις, ἤνیکا ἀπὸ τῆς βοηθείας ἀπῆν-
 5 τησαν οἱ Ἕλληνες, ἔλεγεν· Ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες Ἕλλη-
 νες, ὑφιέντας τὴν χώραν ἤδη ἡμετέραν εἶναι; ἃ γὰρ ὅτε ἐσπένδοντο διεπράττοντο, μὴ καίειν τὴν βασιλέως χώραν, νῦν αὐτοὶ καίουσιν ὡς ἄλλοτρίαν. Ἀλλὰ ἐάν που κατα-
 λείπωσί γε αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια, ὄψονται καὶ ἡμᾶς ἐνταῦθα
 6 πορευομένους. Ἀλλ', ὦ Χειρίσοφε, ἔφη, δοκεῖ μοι βοη-
 θεῖν ἐπὶ τοὺς καίοντας ὡς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας. Ὁ δὲ Χει-
 ρίσοφος εἶπεν· Οὐκ οὐν ἔμοιγε δοκεῖ· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς, ἔφη, καίωμεν, καὶ οὕτω θᾶπτον παύσονται.
- 7 Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἀπῆλθον, οἱ μὲν ἄλλοι περὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν, στρατηγοὶ δὲ καὶ λοχαγοὶ συνῆλθον. Καὶ ἐνταῦθα πολλὴ ἀπορία ἦν. Ἐνθεν μὲν γὰρ ὄρη ἦν ὑπερύψηλα, ἐνθεν δὲ ὁ ποταμὸς τοσοῦτος τὸ βάθος ὡς

si nunc (semel) uffissent, sed potius: si omnino (postmodum etiam) urerent, ex Et. F. H. καίοιεν recepi. A. B. G. edd. veti. καύσοιεν.

ὁπόθεν λαμβάνοιεν] V. ad II, 4, 5.

4. Καὶ οἱ μὲν ἄ. X. ἀπ. ἐκ τῆς β.] Haec ut suspecta inclusit Zeun., omisit Schn. Ego vero puto ante §. 3. de hac βοηθείᾳ nonnulla relata fuisse eaque intercidisse.

ἐπὶ τὰς τάξεις] Praepositionem omittunt Et. F. H.

ἤνικά — οἱ Ἕλληνες] Pro ἀπὸ S. V. ἐκ. Ἀπῆντησαν pro ἀπῆσαν, quod ex praegressis ortum est, dederunt Et. F. H. S. Schn. edidit ἤνικά οἱ ἀμφὶ Χειρίσοφον ἀπῆντησαν ἐκ τῆς βοηθείας omissis verbis οἱ Ἕλληνες, quae hic locum habere negat, cum tantum de parte exercitus sermo fit. Omnino haec verba omisit Amas. et spuria iudicavit etiam Halbk.

5. καίειν] Sic Et. F. H. hic et in seqq. pro καίν.

ἃ γὰρ ὅτε ἐσπ. δ.] V. II, 3, 27.

νῦν αὐτοὶ καίουσιν] Breviter dictum pro: νῦν αὐτοὶ ποιοῦσι καίοντες. Cf. de auth. p. 56 f.

καταλείπωσι] Hoc, cum de repetita re sermo fit, ex H. recepi pro καταλέπωσι.

7. ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἀπελθεῖν] Haud dubie haec formula dicendi h. l. eodem sensu capienda est quo supra 2, 32. verbum κατασκηνηῖσαι h. e. in vicum devertere, in tecta vici se recipere. Zeun. Nam tentoria combusta fuisse dixit 3, 1.

στρατηγοὶ δὲ] Ne quis cum Sturzio III. p. 228. et Weiskio cl. §. 14. οἱ δὲ στρατηγοὶ requirat, cf. IV, 7, 25. VI, 3, 12. VII, 3, 15. Cyr. III, 3, 11. et supra ad III, 1, 29.

ὄρη] τὰ Καρδούχια IV, 1, 2. cl. 3, 1. hodie Zacu Dag secundum Kinneir p. 482 f.

μηδὲ τὰ δόρατα ὑπερέχειν πειρωμένοις τοῦ βάθους. Ἀπο- 8
 ρουμένοις δὲ αὐτοῖς προσελθὼν τις ἀνὴρ Ῥόδιος εἶπεν·
 Ἐγὼ θέλω ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες, διαβιβάσαι κατὰ τετρακισχι-
 λίους ὀπλίτας, ἣν μοι ὦν δέομαι ὑπηρετήσητε καὶ τάλαν-
 τον μισθὸν πορίσητε. Ἐρωτώμενος δὲ ὅτου δεήσοιτο· 9
 Ἀσκῶν, ἔφη, διςχιλίων δεήσομαι· πολλὰ δὲ ὁρῶ ταῦτα
 πρόβατα καὶ αἶγας καὶ βοῦς καὶ ὄνους, ἃ ἀποδαρέντα καὶ
 φυσηθέντα ῥαδίως ἂν παρέχοι τὴν διάβασιν. Δεήσομαι 10
 δὲ καὶ τῶν δεσμῶν οἷς χρῆσθε περὶ τὰ ὑποζύγια· τούτοις
 δ', ἔφη, ζεύξας τοὺς ἀσκούς πρὸς ἀλλήλους, ὀρμίσας ἕκα-
 στον ἀσκὸν λίθους ἀρτήσας καὶ ἀφείς ὥσπερ ἀγκύρας εἰς
 τὸ ὕδωρ, διαγαγὼν καὶ ἀμφοτέρωθεν δήσας, ἐπιβαλὼν
 ὕλην καὶ γῆν ἐπιφορήσω. Ὅτι μὲν οὖν οὐ καταδύσεσθε 11
 αὐτίκα μάλα εἴσεσθε· ὁ γὰρ ἀσκὸς δύο ἄνδρας ἔξει τοῦ μὴ
 καταδύναι· ὥστε δὲ μὴ ὀλισθάνειν ἡ ὕλη καὶ ἡ γῆ σχήσει.

πειρωμένοις] V. ad III, 2, 22.

κατὰ τετρακισχιλίους] *quaterna millia*. Cf. §. 11. Zeun.

ἣν μοι ὦν δέομαι] F. H. ἂν ἐμοὶ ὦν δέωμαι.

9. ταῦτα] Muret. et Leoncl. ἐνταῦθα conjecerunt. Sed v. Buttm.
 §. 114, 1. Matth. §. 471.

φυσηθέντα] Brevitatis studio ductus ad bestias refert quod de
 bestiarum pellibus dicendum erat. De re Hutch. „Utribus, in-
 quit, tam inflatis quam stramento refertis amnes trajiciendi multa
 collegerunt exempla Casaub. ad Suet. Jul. 57. et Stewech. ad Ve-
 get. III, 7.” De utribus stramento refertis v. ad I, 5, 10. Adde
 Arrian. V, 12, 4. Curt. VII, 5, 13. 9, 4. et Ammian. Marc. XXIV,
 3, 11. ibique interpr.

τούτοις — ἐπιφορήσω] Verto: mit diesen will ich die Schlän-
 che an einander fügen, und einem jeden, gleichsam wie einem
 Schiffe durch Anker, eine feste Lage dadurch geben, dass ich
 (an Riemen) Steine anbinde, diese wie Anker nach entgegenge-
 setzten Seiten hin (διαγαγὼν, quod H. pro δὲ ἀγαγὼν dedit)
 herabsenke und von beiden Seiten sie (an die Schläuche) anknü-
 pfe: worauf ich Strauchwerk und Erde auftragen will. Cf.
 de auth. p. 62 f.

11. ὁ γὰρ ἀσκός] Et. F. H. S. πᾶς γὰρ ἀσκός, haud dubie ex inter-
 pretamento. Est enim articuli hic eadem ratio quae in dictioni-
 bus τοῦ μηνός, τῆς ἡμέρας, quibus „aliquis mensis, aliquis dies
 exempli instar est, ad quod caeteri menses ac dies comparentur.”
 Herm. de ell. et pleon. in Mus. Antiq. stud. I, 1. p. 116. Cf. I,
 3, 21. (τοῦ μηνός τῷ στρατιώτῃ) VII, 3, 10. 6, 1. 7.

ἔξει τοῦ μὴ κ.] Herod. I, 158: Ἀριστόδικος — ἔσχε μὴ ποιῆσαι
 ταῦτα Κυμαίους. Cf. quos laudavi ad I, 3, 2.

- 12 Ἀκούσασι ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς τὸ μὲν ἐνθῦμημα
 χάριεν ἐδόκει εἶναι, τὸ δὲ ἔργον ἀδύνατον· ἦσαν γὰρ οἱ κω-
 λύσοντες πέραν πολλοὶ ἱππεῖς, οἳ εὐθὺς τοῖς πρώτοις οὐ-
 13 δὲν ἂν ἐπέτρεπον τούτων ποιεῖν. Ἐνταῦθα τὴν μὲν ὑστε-
 ραίαν ἐπανεχώρουν εἰς τοῦμπαλιν [ἢ] πρὸς Βαβυλῶνα
 εἰς τὰς ἀκαύστους κώμας, κατακαύσαντες ἐνθεν ἐξήεσαν·
 ὥστε οἱ πολέμιοι οὐ προσήλαννον, ἀλλὰ ἐθεῶντο καὶ
 ὅμοιοι ἦσαν θαυμάζοντες ὅποι ποτὲ τρέφονται οἱ Ἕλληνες
 14 καὶ τί ἐν νῶ ἔχοιεν. Ἐνταῦθα οἱ μὲν ἄλλοι στρατιῶται
 ἀμφὶ τὰ ἐπιτήδεια ἦσαν· οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ
 πάλιν συνῆλθον, καὶ συναγαγόντες τοὺς αἰχμαλώτους
 15 ἤλεγχον τὴν κύκλῳ πᾶσαν χώραν τίς ἐκάστη εἴη. Οἱ
 δ' ἔλεγον ὅτι τὰ μὲν πρὸς μεσημβρίαν τῆς ἐπὶ Βαβυλῶνα
 εἴη καὶ Μηδίαν, δι' ἧςπερ ἤκοιεν· ἡ δὲ πρὸς ἑὼ ἐπὶ
 Σοῦσά τε καὶ Ἐκβάτανα φέροι, ἐνθα θερίζειν καὶ ἑαρίζειν
 λέγεται βασιλεύς· ἡ δὲ διαβάντι τὸν ποταμὸν πρὸς ἐσπέ-
 ραν ἐπὶ Λυδίαν καὶ Ἰωνίαν φέροι· ἡ δὲ διὰ τῶν ὁρέων

12. οὐδὲν ἂν ἐπέτρεπον] sc. εἰ ἐπεχείρουν. Cf. V, 6, 15. V, 8, 17.

13. ἢ πρὸς B.] "H ex proximo π. ortum videtur. Certe ineptum esse facile perspicias. Ac ne etiam verba πρὸς Βαβυλῶνα, ut quae jam in εἰς τοῦμπαλιν infint, suspecta putes: simile epxegema est V, 7, 6,

κατακαύσαντες ἐνθεν] i. e. κατακ. ταύτας ἐξ ὧν.

θαυμάζοντες] Et, F. H. S. θαυμάζειν. Steph. emendabat θαυμάζουσιν. Sed cum ὅμοιοι ἦσαν idem fit quod ἐώκεσαν nominat. videtur ferri posse. Hell, VI, 3, 8: εὐόκατε τυραννίσσι μᾶλλον ἢ πολιτεταῖς ἠδόμενοι. Cf. Mem, IV, 3, 8. codd. Plat. de legg. XII. p. 948. b, et Matth. §. 551. n. 2.

14. αἰχμαλώτους] Et, F. H. S. ἐαλωκότας.

ἤλεγχον] ἠρώτων, ἀνέκρινον. Cf. IV, 1, 23. Soph. Oed. T. 783. Attractionem simillimam habes IV, 4, 17, et apud Aristoph. Nubb. 144 f.; ἀνῆρετ' ἄρτι Χαιρεφῶντα Σωκράτης ψύλλαν ὅπόσους ἄλλοιτο τῆς αὐτῆς πόδας. Cf. ad I, 6, 5. De duplici accus. cf. Matth. §. 417, c.

15. τῆς ἐπὶ B.] ὁδοῦ, quod verbum etiam paullo post ter subauditur. Cf. ad II, 2, 10. Negligentia quadam deinceps δι' ἧςπερ dicit, quasi χώρας praecessisset,

θερίζειν καὶ ἑαρίζειν] Θερίζειν Echatana spectat, ἑαρίζειν Susa. Cyr, VIII, 6, 22: (βασιλεύς) τὸν μὲν ἀμφὶ χειμῶνα χρόνον διηγεν ἐν Βαβυλῶνι, ἐπὶ μῆνας· αὕτη γὰρ ἀλεεῖνη ἡ χώρα· τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ ἔαρ, τρεῖς μῆνας, ἐν Σούσοις· τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους, δύο μῆνας, ἐν Ἐκβατάνοις. Οὕτω δὲ ποιοῦντα αὐτὸν λέγουσιν ἐν ἑαρινῷ θάλλει καὶ ψύχει διάγειν αἶ. Cf. Briffon, de regno Persar. p. 43 ff.

καὶ πρὸς ἄρκτον τετραμμένη ὅτι εἰς Καρδούχους ἄγχι. Τούτους δ' ἔφασαν οἰκεῖν ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ πολεμικοὺς εἶναι 16 καὶ βασιλέως οὐκ ἀκούειν· ἀλλὰ καὶ ἐμβαλεῖν ποτε εἰς αὐτοὺς βασιλικὴν στρατιάν, δώδεκα μυριάδας· τούτων δὲ οὐδένα ἀπονοστῆσαι διὰ τὴν δυσχωρίαν· ὁπότε μέντοι πρὸς τὸν σατράπην τὸν ἐν τῷ πεδίῳ σπείσαιντο, καὶ ἐπιμιγνύναι σφῶν τε πρὸς ἐκείνους καὶ ἐκείνων πρὸς αὐτούς.

Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ στρατηγοὶ ἐκάθισαν χωρὶς 17 τοὺς ἐκασταχόσε φάσκοντας εἰδέναι, οὐδὲν δῆλον ποιήσαντες ὅποι πορεύεσθαι ἔμελλον. Ἐδόκει δὲ τοῖς στρατηγοῖς ἀναγκαῖον εἶναι διὰ τῶν ὁρέων εἰς Καρδούχους ἐμβάλλειν· τούτους γὰρ διελθόντας ἔφασαν εἰς Ἀρμενίαν ἥξειν, ἧς Ὀρόντας ἦρχε πολλῆς καὶ εὐδαίμονος. Ἐντεῦθεν δὲ εὐπορον ἔφασαν εἶναι ὅποι τις ἐθέλει πορεύεσθαι. Ἐπὶ 18 τούτοις ἐθύσαντο, ὅπως, ὀπηνίκα καὶ δοκοίῃ τῆς ὥρας, τὴν πορείαν ποιοῖντο· τὴν γὰρ ὑπερβολὴν τῶν ὁρέων ἐδε-

Καρδούχους] Plin. VI, 17: *Adiabenis connectuntur Carduchi quondam dicti, nunc Cordueni, praefluente Tigri*. Cf. Strab. XVI, 1. p. 350. qui sua aetate Gordyaeos dictos esse prodit. Gordyaeos montes memorant Plin. VI, 12. 31. et Curt. IV, 10, 8. ubi cf. interpr. A Carduchis descendere Bilbaos, provinciae Curdistan septentrionem incolentes, suspicatur Ritter: *Erdkunde* II. p. 124.

16. ἐπιμιγνύναι] Sic Et. F. H. S. pro ἐπιμίγνυσθαι. Activum pro medio usurpavit etiam Thuc. I, 2. et 13. Καί sic explica: *non modo pacem cum iis esse, sed etiam commercium*.

σφῶν-ἐκείνων] τινάς. V. Matth. §. 323. Ceterum „Perfa loquitur qui suos in campo sub satrapa degentes σφᾶς, montanos Καλυχος ἐκείνους dicit.” Schn.

17. τοὺς ἐκασταχόσε φ. εἰδέναι] *qui singuli sibi singulos regionum tractus cognitos ajebant. Leoncl.* Similiter nos vulgo loquimur: *weist du dahin?* et similia dicentes.

ἐμβάλλειν] F. H. ἐμβαλεῖν.

ἐθέλει] A. B. F. ἐθέλοι. Sed v. ad I, 9, 28.

18. Ἐπὶ τούτοις] i. e. ἐπὶ τῇ διὰ Καρδούχων καὶ Ἀρμενίων πορείᾳ. Ἐπὶ eodem modo legitur V, 6, 16, 22. VI, 2, 9. 13. 4, 35. Θύεσθαι περὶ τινος dicitur VI, 2, 17. Similiter ib. §. 14. et 17. τὰ ἱερὰ γίγνεται ἐπ' ἀφόδῳ — ἐπὶ τῇ πορείᾳ.

ὀπηνίκα καὶ] Καί Schn. addidit ex Et. F. H. Germanice vertens: *zu welcher Stunde sie auch wollten*. Graecos noctu proficisci meditados esse IV, 1, 5. docemur. De genitivo cf. Matth. §. 324.

δοίκεσαν μὴ προκαταληφθεῖη· καὶ παρήγγειλαν, ἐπειδὴ
 δειπνήσειαν, συνεσκευασμένους πάντας ἀναπαύεσθαι, καὶ
 ἔπεσθαι ἥνικ' ἂν τις παραγγείλῃ.

ἔδεδοίκεσαν] Sic F. H. pro ἔδεδοίκεισαν, cuius formae tam
 pauca in Anabasi exstant vestigia, ut ubique alteram restituendam
 putaverim. Cf. IV, 2, 12. et VI, 3, 31. Attractionem similem
 habes VII, 1, 2, et Soph. Phil. 493: ὃν δέδοικα μὴ βεβήκη.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Δ.

CAPUT I.

^{ει} **Ο**ΣΑ μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει ἐγένετο μέχρι τῆς μάχης, 1
καὶ ὅσα μετὰ τὴν μάχην ἐν ταῖς σπονδαῖς ἃς βασιλεὺς καὶ
οἱ σὺν Κύρῳ ἀναβάντες Ἕλληνες ἐσπείσαντο, καὶ ὅσα,
παραβάντος τὰς σπονδὰς βασιλέως καὶ Τισσαφέρνους,
ἐπολεμήθη πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐπακολουθοῦντος τοῦ Περ-
σῶν στρατεύματος, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.
[Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο ἐνθα ὃ μὲν Τίγρης ποταμὸς παντάπασιν 2
ἄπορος ἦν διὰ τὸ βάθος καὶ μέγεθος, πάροδος δ' οὐκ ἦν,
ἀλλὰ τὰ Καρδούχια ὄρη ἀπότομα ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ποτα-
μοῦ ἐκρέματο, ἐδόκει δὲ τοῖς στρατηγοῖς διὰ τῶν ὁρέων
πορευτέον εἶναι. Ἦκουον γὰρ τῶν ἀλισκομένων ὅτι, εἰ 3
διέλθοιεν τὰ Καρδούχια ὄρη, ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ τὰς πηγὰς
τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ, ἦν μὲν βούλωνται, διαβήσονται·
ἦν δὲ μὴ βούλωνται, περιΐασι. Καὶ τοῦ Εὐφράτου δὲ
τὰς πηγὰς ἐλέγετο οὐ πρόσω τοῦ Τίγρητος εἶναι· καὶ ἔστιν
οὕτως ἔχον. Τὴν δ' εἰς τοὺς Καρδούχους ἐμβολὴν ὧδε 4
ποιοῦνται, ἅμα μὲν λαθεῖν πειρώμενοι, ἅμα δὲ φθάσαι,

Lib. IV. Cap. I. §. 1. ἐσπείσαντο] E. Et. F. H. S. et Brod. l. ἐποιή-
σαντο.

Περσῶν] Et. F. H. S. Περσικοῦ.

2. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο — §. 4. καταλαβεῖν τὰ ἄκρα] Haec spuria esse
ostendi l. de auth. p. 34 f.

ἀφίκοντο ἐνθα] i. e. ἀφίκοντο ἐκεῖσε ἐνθα. Cf. VI, 3, 32.

ἐδόκει δὲ] Cast. ἐδόκει δὴ. Sed v. ad I, 3, 5.

στρατηγοῖς] pro στρατιώταις dedit Hutch. e Leonclavii conje-
ctura, quam confirmat vetus interpretatio Gallica.

3. Εὐφράτου δὲ] Δέ pro τέ ex Cast. edidit Zeun.

τοῦ Τίγρητος] Leg. videtur τῶν τοῦ Τίγρητος.

οὕτως ἔχον] Sic Abresch. dilucc. Thuc. p. 640. Cf. III, 1, 33.

Librorum lectio οὕτω στενόν non magis ferri potest quam quod
Steph. conjecit οὐ τὸ στενόν. De re cf. Curt. V, 1, 13 f. cl. in-
fra ad 4, 3. et 5, 2.

- 5 πρὶν τοὺς πολεμίους καταλαβεῖν τὰ ἄκρα.] Ἡνίκα δ' ἦν ἀμφὶ τὴν τελευταίαν φυλακὴν καὶ ἐλείπετο τῆς νυκτὸς ὅσον σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδίον, τηνικαῦτα ἀναστάντες ἀπὸ παραγγέλλεως πορευόμενοι ἀφικνοῦνται ἅμα τῇ ἡμέρᾳ
 6 πρὸς τὸ ὄρος. Ἐνθα δὲ Χειρίσοφος μὲν ἡγεῖτο τοῦ στρατεύματος λαβὼν τὸ ἀμφ' αὐτὸν καὶ τοὺς γυμνήτας πάντας· Ξενοφῶν δὲ σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξιν ὀπλίταις εἶπετο οὐδένα ἔχων γυμνήτην· οὐδεὶς γὰρ ἐδόκει κίνδυνος εἶναι
 7 μή τις ἄνω πορευομένων ἐκ τοῦ ὀπισθεν ἐπίσποιτο. Καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἄκρον ἀναβαίνει Χειρίσοφος, πρὶν τινα αἰσθῆσθαι τῶν πολεμίων· ἔπειτα δὲ ὑφηγεῖτο· ἐφείπετο δὲ αἰεὶ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ στρατεύματος εἰς τὰς κώμας τὰς ἐν τοῖς ἄγκεσί τε καὶ μυχοῖς τῶν ὀρέων.
 8 Ἐνθα δὲ οἱ μὲν Καρδοῦχοι ἐκλιπόντες τὰς οἰκίας, ἔχοντες καὶ γυναῖκας καὶ παῖδας, ἔφευγον ἐπὶ τὰ ὄρη· τὰ δ' ἐπιτήδεια πολλὰ ἦν λαμβάνειν· ἦσαν δὲ καὶ χαλκώμασι παμπόλλοις κατεσκευασμένοι αἱ οἰκίαι, ὧν οὐδὲν ἔφερον

F. Τὴν δ' εἰς — ἄκρα] Male hunc l. adhibuit Plat. Phaed. p. 59. a Heindorf.

5. τελευταίαν φυλακὴν] Noctis apud Graecos tres, apud Romanos quatuor erant vigiliae. Cf. Eustath. ad II, X, 252.

ὅσον σκ. διελθεῖν] i. e. τοσοῦτον ὥστε δ. Cf. VII, 3, 22. cl. IV, 8, 12. Thuc. III, 49. et Matth. §. 544. De adjunct. σκοταῖος v. ad II, 2, 17. cl. Herod. VIII, 130: πρῶτος συνελέγετο ἐς Σάμον.

ἀπὸ παραγγέλλεως] Est interprete Budaeco Comm. L. G. p. 606. ἀπὸ παραγγέλλεως aliquid fieri in castris vel in acie, cum classico non edicitur, sed per manus imperium traditur et accipitur: quod etiam παρεγγυᾶν dicitur. [Quod hoc tempore factum, ne hostibus res innotesceret]. Noster Ἰππαρχ. IV, 9: τὰς γέμην ἐξαγωγὰς τοῦ ἱππικοῦ ἦτιον ἂν οἱ πολέμοι αἰσθάνοιντο, εἰ ἀπὸ παραγγέλλεως γίγνοιντο μᾶλλον ἢ εἰ ἀπὸ κήρυκος ἢ ἀπὸ προγραφῆς. H u t e h. De praepos. ἀπό v. ad II, 5, 32.

6. γυμνήτας — γυμνήτην] Sic Et. F. H. S, et Suid. in v. pro γυμνήτας — γυμνήτης, quae tamen forma certa est Hell. II, 4, 25. Cf. Cyr. VII, 5, 5.

κίνδυνος ἐδόκει] F. et Suid. ἐδόκει κίνδυνος.

ἐπὶ μὲν τὸ ἄκρον] Sequi debebat: ἐπεὶ δ' εἰς τὰς κώμας ἦλθον — οἱ Καρδοῦχοι κ. λ. λ. Sed hic quoque anacoluthon est. Cf. ad I, 2, 1. 3. al. De collocatione μὲν particulae v. Matth. §. 288, 3.

τὸ ὑπερβάλλον] i. e. οἱ (ἐκάστοτε) ὑπερβάλλοντες τὸ ἄκρον. Cf. Matth. §. 270. n. 2. Αἰεὶ non solum ad ἐφείπετο, sed etiam ad ὑπερβάλλον pertinet. Cf. Commentatt. m. p. 252.

8. γυναῖκας καὶ παῖδας] De articuli omissione v. ad I, 4, 8.

οἱ Ἕλληνες· οὐδὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐδίωκον, ὑποφειδόμενοι εἴ πως ἐθελήσειαν οἱ Καρδοῦχοι διέναι αὐτοὺς ὡς διὰ φι-
λίας τῆς χώρας, ἐπεὶ περ βασιλεῖ πολέμιοι ἦσαν. Τὰ μὲν- 9
τοι ἐπιτήδεια, ὅτω τις ἐπιτυγχάνοι, ἐλάμβανον· ἀνάγκη
γὰρ ἦν. Οἱ δὲ Καρδοῦχοι οὔτε καλούντων ὑπήκουον οὔτε
ἄλλο τι φιλικὸν οὐδὲν ἐποίουν. Ἐπεὶ δὲ οἱ τελευταῖοι τῶν 10
Ἑλλήνων κατέβαινον εἰς τὰς κώμας ἀπὸ τοῦ ἄκρου ἤδη
σκοταῖοι· διὰ γὰρ τὸ στενὴν εἶναι τὴν ὁδὸν ὅλην τὴν
ἡμέραν ἢ ἀνάβασις αὐτοῖς ἐγένετο καὶ κατάβασις εἰς τὰς
κώμας· τότε δὴ συλλεγόντες τινὲς τῶν Καρδούχων τοῖς τε-
λευταίοις ἐπέθεντο καὶ ἀπέκτεινάν τινας καὶ λίθοις καὶ το-
ξεύμασι κατέτρωσαν ὀλίγοι τινὲς ὄντες· ἔξ ἀπροσδοκίτου
γὰρ αὐτοῖς ἐπέπεσε τὸ Ἑλληνικόν. Εἰ μὲντοι τότε πλείους 11
συνελέγησαν, ἐκινδύνευσεν ἂν διαφθαρῆναι πολὺ τοῦ
στρατεύματος. Καὶ ταύτην μὲν τὴν νύκτα οὕτως ἐν ταῖς
κώμας ἠϋλίσθησαν· οἱ δὲ Καρδοῦχοι κύκλῳ πυρὰ πολλὰ
ἔκαιον ἐπὶ τῶν ὁρέων, καὶ συνεώρων ἀλλήλους.

Ἀμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ συνελθοῦσι τοῖς στρατηγοῖς καὶ 12
λοχαγοῖς τῶν Ἑλλήνων ἔδοξε τῶν τε ὑποζυγίων τὰ ἀναγ-
καῖα καὶ τὰ δυνατώτατα πορεύεσθαι ἔχοντας, καταλι-

εἴ πως ἐθελήσειαν] Matth. §. 526. *Ἄν* quod vulgo post *πως* le-
gebatur, recte, opinor, Schn. cum Et. F. omisit. Cf. §. 21. Ne-
que enim hic locus cum caeteris quos Herm. ad Vig. p. 830. con-
tulit contendendus fuerit. Cf. ad IV, 8, 7.

ὡς διὰ φιλίας τῆς χώρας] V. ad I, 3, 14.

9. ὅτω τις] Sic Steph. emendavit pro ὅ τί τις. Cf. ad I, 8, 10. De
singulari ad pluralem relato v. ad I, 1, 5. cl. VI, 3, 7.

οὔτε ἄλλο τι φ. οὐδὲν] *Τι* ex Et. inferuit Schn. Herod. IV, 19:
οὔτε τι σπείροντες οὐδὲν οὔτε ἀροῦντες. Cf. eund. VIII, 20. et
Dionys. Arch. XI, 22. p. 2210, 14.

10. Ἐπεὶ δὲ] Ita F. H. pro ὅτε δέ, quod sequenti τότε δὴ originem
debere probabile est. Sic in apodofi post ἐπεὶ sequitur τότε 2, 4.
et τότε δὴ Cyr. III, 3, 22.

ἐπέθεντο καὶ ἀπέκτειναν] Ita Schn. ex Et. H. S. dedit pro ἐπε-
τίθεντο καὶ ἀπέκτεινον.

11. κύκλῳ πυρὰ πολλὰ ἔκαιον] F. H. κύκλῳ post ἔκαιον habent.

συνεώρων] οἱ Καρδοῦχοι, non οἱ Καρδοῦχοι καὶ οἱ Ἕλληνες.
His ignibus usos fuisse quibus populares ad succurrendum sollici-
tarent manifestum est. Cf. ad VII, 8, 15.

12. Τῶν τε ὑποζυγίων] Huic τέ respondet καὶ ὅποσα κ. τ. λ. Nam
ad sensum idem est ac si dixisset: τῶν τε ὑποζυγίων τὰ μὴ ἀναγ-
καῖα καταλιπεῖν καὶ τῶν ἀνδραπόδων τὰ νεωσιὶ αἰχμαλώτῃ
ἀφεῖναι.

- πόντας τὰ ἄλλα, καὶ ὅποσα ἦν νεωστὶ αἰχμάλωτα ἀνδρά-
 13 ποδα ἐν τῇ στρατιᾷ πάντα ἀφεῖναι. Σχολαίαν γὰρ ἐποιοῦν
 τὴν πορείαν πολλὰ ὄντα τὰ ὑποζύγια καὶ τὰ αἰχμάλωτα·
 καὶ πολλοὶ δὴ αὐτῶν, οἱ ἐπὶ τούτοις ὄντες, ἀπόμαχοι
 ἦσαν· διπλάσιά τε τὰ ἐπιτήδεια ἔδει πορίζεσθαι καὶ φέρε-
 σθαι πολλῶν τῶν ἀνθρώπων ὄντων. Δόξαν δὲ ταῦτα
 ἐκήρυξαν οὕτω ποιεῖν.
- 14 Ἐπειδὴ δὲ ἀριστήσαντες ἐπορεύοντο, ὑποστάντες ἐν
 στενωῷ οἱ στρατηγοὶ εἴ τι εὗρίσκοιεν τῶν εἰρημένων μὴ
 ἀφιέμενον ἀφηροῦντο· οἱ δ' ἐπείθοντο, πλὴν εἴ τις τι
 ἔκλεψεν, οἷον ἢ παιδὸς ἐπιθυμήσας ἢ γυναικὸς τῶν εὐπρε-
 πῶν. Καὶ ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν οὕτως ἐπορεύθησαν,
 15 τὰ μὲν τι μαχόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀναπαυόμενοι. Εἰς δὲ
 τὴν ὕστεραίαν χειμῶν γίγνεται πολὺς, ἀναγκαῖον δ' ἦν
 πορεύεσθαι· οὐ γὰρ ἦν ἱκανὰ τὰ ἐπιτήδεια. Καὶ ἡγεῖτο
 16 μὲν Χειρίσοφος, ὠπισθοφυλάκει δὲ Ξενοφῶν. Καὶ οἱ
 πολέμιοι ἰσχυρῶς ἐπετίθεντο, καί, στενωῶν ὄντων τῶν χω-
 ρίων, ἐγγὺς προσιόντες ἐτόξενον καὶ ἐσφενδόνων· ὥστε
 ἠναγκάζοντο οἱ Ἕλληνες ἐπιδιώκοντες καὶ πάλιν ἀναχάζον-
 τες σχολῇ πορεύεσθαι· καὶ θαμινὰ παρήγγειλεν ὁ Ξενο-
 17 φῶν ὑπομένειν, ὅτε οἱ πολέμιοι ἰσχυρῶς ἐπικέοιντο. Ἐνθα
 ὁ Χειρίσοφος ἄλλοτε μὲν, ὅτε παρεγγυῶτο, ὑπέμενε, τότε
 δὲ οὐχ ὑπέμενε, ἀλλ' ἦγε ταχέως καὶ παρηγγύα ἔπεσθαι·

νεωστὶ αἰχμάλωτα] i. e. νεωστὶ ἐαλωκότα.

ἀφεῖναι] Schn. e G. et Junt. ἀφιέναι dedit. Nescio cur ei displicuerit aor. qui h. l. aptior videtur.

13. οἱ ἐπὶ τούτοις ὄντες] quibus horum custodiendorum ducendorumve negotium demandatum erat. Cyr. VI, 3, 28: ἄρχεις τῶν ἐπὶ ταῖς μηχαναῖς. Ib. §. 33: ὁ ἄρχων τῶν ἐπὶ τοῖς καμήλοις ἀνδρῶν.

δόξαν] Lucian. Nigr. 2: δόξαν οὖν μοι διὰ πολλοῦ προσειπεῖν Νιγρίνον — ὡς αὐτὸν ἀφικόμην. Cf. Cyr. VIII, 1, 8. Thuc. IV, 125. Viger. p. 330. et quos laudavi ad II, 5, 22.

τῶν εἰρημένων] i. e. τούτων ἃ ἀφεῖναι εἴρητο. Cf. ad I, 3, 20.

οἷον — εὐπρεπῶν] pro οἷον ἢ παῖδα ἢ γυναῖκα τῶν εὐπρεπῶν, ἐπιθυμήσας αὐτῶν.

τὰ μὲν τι] In τὰ μὲν numeri notio ita oblitterata fuerat ut τὴ nulla offensione adjungi posset. De ὁ μὲν τις et ὁ δέ τις v. ad II, 3, 15.

15. γίγνεται] Sic F. et Cast. pro γίνεται.

17. Ἐνθα] Et. F. ἐνταῦθα.

τότε δὲ] δεικτικῶς, eo de quo dicturus sum tempore.

ὥστε δῆλον ἦν ὅτι πρᾶγμα τι εἴη· σχολή δὲ οὐκ ἦν ἰδεῖν
 παρελθόντι τὸ αἷτιον τῆς σπουδῆς· ὥστε ἡ πορεία ὁμοία
 φυγῆς ἐγίνετο τοῖς ὀπισθοφύλαξι. Καὶ ἐνταῦθα ἀπο- 18
 θνήσκει ἀνὴρ ἀγαθός, Λακωνικός, Κλεώνυμος, τοξευ-
 θεὶς διὰ τῆς ἀσπίδος καὶ τῆς στολάδος εἰς τὰς πλευράς,
 καὶ Βασίλας Ἀρκάς, διαμπερές [εἰς] τὴν κεφαλὴν. Ἐπεὶ 19
 δὲ ἀφίκοντο ἐπὶ σταθμόν, εὐθὺς ὥσπερ εἶχεν ὁ Ξενοφῶν
 ἐλθὼν πρὸς τὸν Χειρίσοφον ἠτιᾶτο αὐτὸν ὅτι οὐχ ὑπέμει-
 νεν, ἀλλ' ἠναγκάζοντο φεύγοντες ἅμα μάχεσθαι. Καὶ νῦν
 δύο καλῶ τε κἀγαθῶ ἀνδρε τεθνάτην, καὶ οὔτε ἀνελέσθαι
 οὔτε θάψαι αὐτῶ ἐδυνάμεθα. Ἀποκρίνεται πρὸς ταῦτα ὁ 20
 Χειρίσοφος· Βλέψον, ἔφη, εἰς τὰ ὄρη καὶ ἰδὲ ὡς ἄβατα
 πάντα ἐστί. Μία δὲ αὕτη ὁδός, ἣν ὁρᾷς, ὀρθία· καὶ
 ἐπὶ ταύτῃ ὁρᾷ ἀνθρώπων ἔξεστί σοι ὄχλον τοσοῦτον, οἱ
 κατειληφότες φυλάττουσι τὴν ἔκβασιν. Ταῦτα ἐγὼ ἔσπευ- 21

πρᾶγμα] Ut Latinorum negotium, ita etiam πρᾶγμα interdum de re difficili vel molesta dicitur. Cf. ad VI, 1, 5. et 4, 8.

ὁμοία φυγῆς] F. φυγῆ. Sed Matth. §. 386. n. 2. Mox ἐγίγνετο pro ἐγένετο dederunt A. B. F. Junt.

στολάδος] H. πολάδος. Cf. ad III, 3, 20. De re cf. IV, 2, 28.

εἰς τὴν κεφαλὴν] Repete τοξευθεὶς. Sed εἰς cum Et. delendum videtur. Cf. VII, 8, 14. Hell. VII, 4, 23: ἐτέρωτο τὸν μηρὸν διαμπαξ. Audacior Schn. cl. Arriani exp. IV, 4, 7. II, 27, 3. IV, 23, 5. διαμπερές post στολάδος collocandum esse suspicatur.

19. ὥσπερ εἶχεν] i. e. nulla mora interposita. Thuc. III, 30: ἐμοὶ δοκεῖ πλεῖν — ὥσπερ ἔχομεν. ubi Schol. ὥσπερ νῦν ἐσμέν. Achill. Tat. 5, 10: καὶ γὰρ μαθὼν, ὡς εἶχον εὐθὺς ἐπιβάς νεὼς — πᾶσάν σε περιῆλθον ζητῶν τὴν πόλιν. Cf. ibi Jacobs p. 566. Latinos eadem ratione dicere ut, sicut, qualis erat monet Duker. ad Thuc. l. 1.

αὐτῶ] Hanc vocem cum Et. omittit F.

20. Ἀποκρίνεται] De hoc asyndeto v. ad III, 4, 42.

αὕτη] A. B. G. ταύτη, quod ex ἐπὶ ταύτῃ ortum videtur. Confirue: αὕτη (ἡ ὁδός) μία ὁδός ἐστίν, ὀρθία (οὐσα). Cf. ad Dionysii historiogr. p. 18.

ὄχλον τοσοῦτον, οἱ —] Hell. II, 2, 21: ὄχλος περιεχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι μὴ ἀπρακτοὶ ἦκοιεν. Cf. ad II, 1, 6: Τοσοῦτον δεικτικῶς dictum est: οἷον ὁρᾷς.

τὴν ἔκβασιν] Ἐκβασις hic quoque est exitus, non aditus. Nam Graeci ἐν τοῖς ἄγχεσί τε καὶ μυχοῖς τῶν ὀρέων inclusi erant. V. §. 7. cl. §. 10.

21. Ταῦτα] i. e. διὰ ταῦτα. Cyr. I, 4, 27: ταῦτ' ἄρα — καὶ ἐνεώρας μοι. Cf. Matth. §. 467, 14. et Herm. de ell. et pleon. p. 169 f. Similiter Latini, veluti Plaut. Amphitr. I, 1, 12: Opulento homini hoc servitus dura est.

δον καὶ διὰ τοῦτό σε οὐχ ὑπέμενον, εἴ πως δυναίμην φθάσαι, πρὶν κατειληφθαι τὴν ὑπερβολήν· οἱ δὲ ἡγεμόνες
 22 οὓς ἔχομεν οὐ φασιν εἶναι ἄλλην ὁδόν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν λέγει· Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω δύο ἄνδρας. Ἐπεὶ γὰρ ἡμῖν πράγματα παρεῖχον, ἐνηδρεύσαμεν, ὅπερ ἡμᾶς καὶ ἀναπνεῦσαι ἐποίησε, καὶ ἀπεκτείναμέν τινας αὐτῶν καὶ ζῶντας προὔθυμήθημεν λαβεῖν αὐτοῦ τούτου ἕνεκεν ὅπως ἡγεμόσιν εἰδόσι τὴν χώραν χρησαίμεθα.

23 Καὶ εὐθὺς ἀγαγόντες τοὺς ἀνθρώπους ἤλεγχον διαλαβόντες εἴ τινα εἰδεῖεν ἄλλην ὁδόν ἢ τὴν φανεράν. Ὁ μὲν οὖν ἕτερος οὐκ ἔφη, καὶ μάλα πολλῶν φόβων προσαγομένων· ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ὠφέλιμον ἔλεγεν, ὁρῶντος τοῦ ἐτέρου κατεσφάγη. Ὁ δὲ λοιπὸς ἔλεξεν ὅτι οὗτος μὲν διὰ ταῦτα οὐ φαίη εἰδέναι ὅτι αὐτῷ τυγχάνει θυγάτηρ ἐκεῖ παρ' ἀνδρὶ ἐκδεδομένη· αὐτὸς δ' ἔφη ἡγήσεσθαι δυνατὴν
 24 καὶ ὑποζυγίοις πορεύεσθαι ὁδόν. Ἐρωτώμενος δ' εἰ εἴη τι ἐν αὐτῇ δυσπάριτον χωρίον, ἔφη, εἶναι ἄκρον, ὃ εἰ μή
 25 τις προκαταλήψοιτο, ἀδύνατον ἔσεσθαι παρελθεῖν. Ἐνταῦθα ἐδόκει συγκαλέσαντας λοχαγοὺς καὶ πελταστὰς καὶ τῶν ὀπλιτῶν λέγειν τε τὰ παρόντα καὶ ἐρωτᾶν εἴ τις αὐτῶν ἔστιν ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐθέλει γενέσθαι καὶ ὑποστὰς
 26 ἐθελοντῆς πορεύεσθαι. Ὑφίστανται τῶν μὲν ὀπλιτῶν Ἀριστώνυμος Μεθυδριεὺς Ἀρκὰς καὶ Ἀγασίας Στυμφά-

22. ἀπεκτείναμεν μὲν] *Μέν* ab Et. et F. omisſum incluſit Zeun., omiſit Schn., reſtituit Weisk., ſcriptum fuiſſe ſuſpicatus ἀποκτεῖναι μὲν τινας αὐτῶν καὶ ζῶντας δὲ τινας προὔθ. Ego Schneiderum ſequendum duxi. Fortaſſe tamen τέ pro μὲν leg. eſt. Cf. IV, 7, 22.

χρησαίμεθα] Sic Et. confirmante F. qui χρησάμεθα habet. Ante Schn. erat χρησώμεθα.

23. καὶ μάλα] Cf. 6, 16. V, 5, 17. 9, 32. et ad I, 5, 8.

24. τυγχάνει] F. H. ἐτύγχανε. Cf. ad III, 1, 2.

δυνατὴν καὶ ὑ. πορεύεσθαι ὁδόν] V. ad I, 2, 21.

26. πελτάστας] Haec vox h. l. adjective uſurpatur. Similiter IV, 1, 6. et 7, 8. ὀπιſθοφύλακες ὀπλίται.

ἐρωτᾶν] Διερωτᾶν Suidas in v. ἐθελοντῆς. Idem mox cum A. B. Et. G. et vett. edd. αὐτῶν omittit. Solus offert ἐθέλει pro ἐθέλοι. Deinceps male idem cum H. ἂν γενέσθαι.

27. τῶν μὲν ὀπλιτῶν] Proprie §. 28. ſequi debebat τῶν δὲ γυμνητῶν κ. τ. λ. Sed ἀνακόλουθος eſt narratio. Cf. ad §. 7.

Μεθυδριεὺς] Μεθύδριον Arcadiae oppidum τῶν ſυντελούντων ἐς Ὀρχομενόν (Pauſan. VIII, 27, 3.), centum et ſeptuaginta ſtadiis

λιος, Ἀρκάς. Ἀντιστασιάζων δὲ αὐτοῖς Καλλίμαχος Παρ-
 ράσιος, Ἀρκάς, καὶ οὗτος ἔφη ἐθέλειν πορεύεσθαι προς-
 λαβὼν ἐθελοντάς ἐκ παντὸς τοῦ στρατεύματος· εὖ γὰρ
 οἶδα, ἔφη, ὅτι ἔψονται πολλοὶ τῶν νέων ἐμοῦ ἡγουμένου.
 Ἐκ τούτου ἐρωτῶσιν εἴ τις καὶ τῶν γυμνήτων ταξιάρχων 28
 ἐθέλοι συμπορεύεσθαι. Ὑφίσταται Ἀριστέας Χίος, ὃς
 πολλαχοῦ πολλοῦ ἄξιος τῇ στρατιᾷ εἰς τὰ τοιαῦτα ἐγένετο.

CAPUT II.

Καὶ ἦν μὲν δεῖλη ἤδη, οἱ δ' ἐκέλευον αὐτοὺς ἐμφα- 1
 γόντας πορεύεσθαι· καὶ τὸν ἡγεμόνα δῆσαντες παραδι-
 δόασιν αὐτοῖς· καὶ συντίθενται τὴν μὲν νύκτα, ἣν λά-
 βωσι τὸ ἄκρον, τὸ χωρίον φυλάττειν· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ
 τῇ σάλπιγγι σημαίνειν· καὶ τοὺς μὲν, ἄνω ὄντας, ἵεναι
 ἐπὶ τοὺς κατέχοντας τὴν φανεράν ἐκβασιν· αὐτοὶ δὲ συμ-
 βοηθήσειν ἐκβαίνοντες ὥς ἂν δύνωνται τάχιστα. Ταῦτα 2
 συνθέμενοι, οἱ μὲν ἐπορεύοντο, πλῆθος ὥς διςχίλιοι· καὶ

a Megalopoli (Ol. 103, 1. demum condita, v. Diod. XV, 72. cl. Pausan. VIII, 27. et 30.) distabat. V. Pausan. VIII, 35, 5.

Ἀντιστασιάζων — καὶ οὗτος ἔ. ἔθ. π.] *contendens cum iis s. iis adversatus C. et ipse se profecturum aiebat.* Cf. de auth. p. 57. De verbis καὶ οὗτος v. ad II, 6, 30.

εὖ γὰρ οἶδα, ἔφη] Et. F. H. ἐγὼ γάρ, ἔφη, οἶδα, quare Din-
 dorf. εὖ γάρ, ἔφη, οἶδα edidit fortasse recte.

ἡ ταξιαρχῶν] H cum F. H. deleri iussit Schn., ut ταξιαρχῶν fit participium. Sed cum hoc per appositionem apte explicari non possit („als Anführer der leichten Truppen” Becker.) nec ταξιαρχῶν pro ταξίαρχος accipere liceat, ego ταξίαρχων scripsi, ut γυμνήταις s. γυμνήται ταξίαρχοι hic eadem ratione dicti sint qua §. 26. πελτασταὶ λοχαγοί.

Cap. II. §. 1. οἱ δ' ἐκέλευον] Int. Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος. συντίθενται] Infinitivi φυλάττειν, σημαίνειν, ἵεναι pendent ab hoc verbo quatenus jubendi, συμβοηθήσειν quatenus *promittendi* notionem habet. Cf. IV, 6, 20. VII, 1, 35.

τοὺς μὲν] Aristonymum, Agasiam et Aristeam cum suis.

ἄνω ὄντας] i. e. ἐπὶ τὸ ἄκρον (1, 25.) ἀφικομένους.

τὴν φανεράν ἐκβασιν] V. 1, 20. 23.

συμβοηθήσειν ἐκβ.] Sic Hutch. dedit e Mureti conjectura pro συμβουληθεῖσιν ἐκβ. s., ut F. H. S. habent, συμβουλῆς ἐνεκεν βαίνοντες (F. βαίνοντας).

2. ὕδωρ· π. ἦν ἐξ οὐρανοῦ] Sic ὕδωρ γίνεται Thuc. II, 5. VI, 70. addito ἐξ οὐρανοῦ II, 77. et ἄνωθεν IV, 75.

πλῆθος] Non erat quod Muretus et Matth. §. 427. articulum re-
 quirerent, qui in ejusmodi accusativis, imprimis cum numeris

Xen. Anab.

N

ἄδωρ πολὺν ἦν ἐξ οὐρανοῦ· Ξενοφῶν δέ, ἔχων τοὺς ὀπισθοφύλακας, ἤγεῖτο πρὸς τὴν φανεράν ἐκβασιν, ὅπως ταύτῃ τῇ ὁδῷ οἱ πολέμιοι προσέχοιεν τὸν νοῦν καὶ ὥς μάλιστα λάθοιεν οἱ περιϊόντες. Ἐπεὶ δὲ ἦσαν ἐπὶ χαράδραν οἱ ὀπισθοφύλακες, ἦν ἔδει διαβάντας πρὸς τὸ ὄρθιον ἐκβαίνειν, τηνικαῦτα ἐκυλίνδουν οἱ βάρβαροι ὀλοιτρόχους ἁμαξιαίους καὶ μείζους καὶ ἐλάττους [λίθους], οἱ φερόμενοι πταίοντες πρὸς τὰς πέτρας διεσφενδονῶντο· καὶ παν-
 4 τάπασιν οὐδὲ πελάσαι οἶόν τ' ἦν τῇ ὁδῷ. Ἐνιοὶ δὲ τῶν λοχαγῶν, εἰ μὴ ταύτῃ δύναιτο, ἄλλῃ ἐπειρῶντο· καὶ ταῦτα ἐποιοῦν μέχρι σκότος ἐγένετο. Ἐπεὶ δὲ ὦντο ἀφανεῖς εἶναι ἀπιόντες, τότε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον· ἐτύγγανον δὲ καὶ ἀνάριστοι ὄντες αὐτῶν οἱ ὀπισθοφυλάκησαντες. Οἱ μέντοι πολέμιοι οὐδ' ἀνεπαύσαντο, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κυλινδοῦντες τοὺς λίθους· τεκμήρασθαι δ' ἦν
 5 τῷ ψόφῳ. Οἱ δέ, ἔχοντες τὸν ἡγεμόνα κύκλῳ περιϊόντες καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθήμενους· καὶ τοὺς μὲν ἀποκτείναντες, τοὺς δὲ καταδιώξαντες αὐτοὶ ἐν-
 6 ταῦθα ἔμενον ὥς κατέχοντες τὸ ἄκρον. Οἱ δ' οὐ κατεῖχον,

praemittuntur, saepissime omittitur. Mem. I, 4, 8: πλήθος ἀπειρα. Cyr. II, 1, 25: σκηναὶ δὲ αὐτοῖς κατεσκεύασε πλήθος μὲν ὅσοι ταξίαρχοι ἦσαν, μέγεθος δὲ ὥστε ἱκανὰς εἶναι τῇ τάξει ἑκάστη. Cf. ind. in εὖρος.

ὅπως — νοῦν] Suid. in προσέχοιεν habet ὅπως οἱ πολέμιοι ταύτῃ προσέχοιεν τὸν νοῦν.

3. ἐπὶ χαράδραν οἱ] H. ἐπιχαράδραῖοι A. B. F. ἐπὶ χαράδρα οἱ, quod dubitavi recipere. Similiter Cyr. VI, 1, 1. Guelf. et Par. ἐπὶ τὰς θύρας εἶη. Polyb. I, 74, 6: τὸ διασωζόμενον μέρος πρὸς τινα λόφον ἔμενε. Cf. ad II, 5, 8.

λίθους] Suid. ante ὀλοιτρόχους collocatum habet, Et. F. H. omittunt.

πταίοντες] Hoc pro παίοντες dedit Schn. ὁδῷ] Et. F. H. S. εἰσόδῳ, probante Stephano.

4. ἐπειρῶντο] Repete πελάσαι. πολέμιοι] Et. F. H. φοβούμενοι δηλονότι subjiciunt ex interpretamento. Deinceps H. οὐδ' ἐπαύσαντο, Et. F. οὐδὲν ἐπαύσαντο. Male. Sensus est: ne somnum quidem ceperunt, per totam noctem lapides devolventes. Cf. Hell. VII, 4, 32.

5. Οἱ δέ] illi vero, de quibus §. 1. dictum est. καὶ τὰ κύκλῳ] Voces καὶ τὰ omittunt Et. F. H. Eaedem voces ante κύκλῳ additae videntur de re eq. XII, 4.

τὸ ἄκρον] haud dubie illud de quo 1, 25. sermo fuit.

6. Οἱ δ' οὐ κατεῖχον] Οἱ δέ idem quod praegressum est subjectum spectat. Herod. I, 66; οἱ Λακεδαιμόνιοι Ἀρχάδων μὲν τῶν ἄλ-

ἀλλὰ μαστὸς ἦν ὑπὲρ αὐτῶν παρ' ὃν ἦν ἡ στενὴ αὐτῇ
ὁδὸς ἐφ' ἣ ἐκάθηντο οἱ φύλακες. Ἐφοδος μέντοι αὐτό-
θεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἦν οἱ ἐπὶ τῇ φανερᾷ ὁδῷ ἐκάθηντο.

Καὶ τὴν μὲν νύκτα ἐνταῦθα διήγαγον. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα 7
ὑπέφαινε, ἐπορεύοντο σιγῇ συντεταγμένοι ἐπὶ τοὺς πολε-
μίους· καὶ γὰρ ὁμίχλη ἐγένετο· ὥστε ἔλαθον ἐγγὺς προς-
ελθόντες. Ἐπεὶ δὲ εἶδον ἀλλήλους, ἡ τε σάλπιγξ ἐπε-
φθέγγετο καὶ ἀλαλάζαντες οἱ Ἕλληνες ἵεντο εἰς τοὺς ἀν-
θρώπους· οἱ δ' οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ καταλιπόντες τὴν
ὁδὸν φεύγοντες ὀλίγοι ἀπέθνησκον· εὖζωνοι γὰρ ἦσαν.
Οἱ δ' ἄμφι Χειρίσοφον, ἀκούσαντες τῆς σάλπιγγος, εὐθὺς 8
ἵεντο ἄνω κατὰ τὴν φανερὰν ὁδόν· ἄλλοι δὲ τῶν στρατη-
γῶν κατὰ ἀτριβεῖς ὁδοὺς ἐπορεύοντο ἢ ἔτυχον ἕκαστοι ὄν-
τες, καὶ ἀναβάντες ὥς ἐδύναντο ἀνίμων ἀλλήλους τοῖς δό-
ρουσι. Καὶ οὗτοι πρῶτοι συνέμιξαν τοῖς προκαταλαβοῦσι 9
τὸ χωρίον. Ξενοφῶν δέ, ἔχων τῶν ὀπισθοφυλάκων τοὺς
ἡμίσεις, ἐπορεύετο ἥπερ οἱ τὸν ἡγεμόνα ἔχοντες· εὐοδα-
τάτη γὰρ ἦν τοῖς ὑποζυγίοις· τοὺς δ' ἡμίσεις ὀπισθεν τῶν
ὑποζυγίων ἔταξε. Πορευόμενοι δ' ἐντυγχάνουσι λόφῳ 10
ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ, κατειλημμένῳ ὑπὸ τῶν πολεμίων, οὓς ἡ
ἀποκόψαι ἦν ἀνάγκη ἢ διεξεῦχθαι ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἕλλή-
νων. Καὶ αὐτοὶ μὲν ἂν ἐπορεύθησαν ἥπερ οἱ ἄλλοι· τὰ
δ' ὑποζύγια οὐκ ἦν ἄλλη ἢ ταύτη ἐκβῆναι. Ἐνθα δὲ πα- 11
ρακελευσάμενοι ἀλλήλοις προσβάλλουσι πρὸς τὸν λόφον

λων ἀπείχοντο· οἱ δὲ πέδας φερόμενοι ἐπὶ Τεγεήτας ἐστρατεύοντο.
Cf. Commentatt. meas p. 264.

7. ἐπεφθέγγετο] Hoc pro ἐφθέγγετο recepi ex Et. et F. interpre-
tans: ad aggrediendum sonavit.

εἰς τοὺς ἀνθρώπους] Et. F. ἐπὶ τ. ἀ. Sed cf. III, 2, 16. 3, 29.
(ubi tamen Et. et F. pariter ἐπὶ habent) 5, 18. Similiter nos dici-
mus: in den Feind stürzen.

ὀλίγοι] V. ad II, 4, 1.

8. ἀναβάντες] A. B. G. edd. vett. ἐκβάντες.

9. Καὶ οὗτοι πρῶτοι] Sic Et. Ante Hutch. erat καὶ οὗτοι μόνοι πρ.
Porson. καὶ οὕτω μὲν οἱ πρ. Μέν probaverim non item οὕτω
et οἱ.

τῶν ὀπισθοφυλάκων τοὺς ἡμίσεις] Matth. §. 442.

10. ἂν ἐπορεύθησαν] V. Matth. §. 509. 599, 2. cl. ad III, 2, 24.

ἐκβῆναι] Puto leg. esse ἐκβῆσαι. Cf. Lexx. Segg. p. 85: ἐκβῆ-
σαι δὲ φασὶ δεῖν λέγειν — οὐκ ἐκβιβάσαι.

ὁρθίοις τοῖς λόχοις, οὐ κύκλῳ, ἀλλὰ καταλιπόντες ἄφο-
 12 δον τοῖς πολεμίοις, εἰ βούλονται φεύγειν. Καὶ τέως μὲν
 αὐτοὺς ἀναβαίνοντας ὅπῃ ἐδύναντο ἕκαστος οἱ βάρβαροι
 ἐτόξευον καὶ ἔβαλλον, ἐγγὺς δ' οὐ προσίεντο, ἀλλὰ φυγῇ
 λείπουσι τὸ χωρίον. Καὶ τοῦτόν τε παρεληλύθεσαν οἱ
 Ἕλληνες καὶ ἕτερον ὁρῶντες ἔμπροσθεν λόφον κατεχόμε-
 13 νον, ἐπὶ τοῦτον αὖθις ἐδόκει πορεύεσθαι. Ἐννοήσας δ' ὁ
 Ξενοφῶν, μή, εἰ ἔρημον καταλείποι τὸν ἡλωκότα λόφον,
 καὶ πάλιν λαβόντες οἱ πολέμοι ἐπιθοῖντο τοῖς ὑποζυγίοις
 παριοῦσιν, ἐπὶ πολὺ δὲ ἦν τὰ ὑποζύγια, ἅτε διὰ στενῆς
 τῆς ὁδοῦ πορευόμενα, καταλείπει ἐπὶ τοῦ λόφου λοχαγοὺς
 Κηφισόδωρον Κηφισοφῶντος, Ἀθηναῖον, καὶ Ἀμφικρά-
 την Ἀμφιδήμον, Ἀθηναῖον, καὶ Ἀρχαγόραν, Ἀργεῖον,
 φυγάδα· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς λοιποῖς ἐπορεύετο ἐπὶ τὸν δεύ-
 τερον λόφον, καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ καὶ τοῦτον αἰροῦσιν.
 14 Ἐτι δ' αὐτοῖς τρίτος μαστὸς λοιπὸς ἦν πολὺ ὁρθιώτατος,
 ὁ ὑπὲρ τῆς ἐπὶ τῷ πυρὶ καταληφθείσης φυλακῆς τῆς νυκτὸς

11. ὁρθίοις τοῖς λόχοις] *rectis ordinibus* i. e. ita ut singuli lochi, intervallis disjuncti, una ferie (κατὰ στίχους, cf. Arriani Tact. p. 21.) procederent ac tanta lochi esset attitudo quantus ejus militum esset numerus. V. IV, 8, 10—15. V, 4, 22. et Aeliani Tact. c. 30.

12. τέως μὲν] ἕως τινός Timaeus p. 256. Proprie videtur esse: usque ad illud tempus quod opposita enunciatione definitur. Cf. V, 4, 16. VI, 1, 5. VII, 5, 8. 7, 55. Ea enuntiatio hic est: ἐγγὺς δ' οὐ προσίεντο, i. e. ἐπεὶ ἐγγὺς ἐγένοντο, οὐκ ἐδέξαντο.

ἐδύναντο ἕκαστος] Matth. §. 302. n.

παρεληλύθεισαν] Scripsi παρεληλύθεσαν. Cf. ad III, 5, 18.

ὁρῶντες] Sic A. B. Et. G. et vett. edd. pro ὁρῶσιν. De hoc anacolutho v. Herm. ad Vig. p. 894.

13. Ἐννοήσας — μή] V. ad III, 5, 3.

καταλείποι] F. καταλίπη, unde Dindorf. καταλίποι edidit, quod et ipse conjeceram.

καὶ πάλιν] Καί omittendum censuit Schn. Ego dubito an Xen. λάβοιεν scripserit pro λαβόντες.

ἐπὶ πολὺ δὲ ἦν] i. e. ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένον ἦν, ut loquitur Hell. IV, 8, 38. Cf. infra IV, 6, 11.

14. ὁρθιώτατος] Steph. ὁρθιώτερος ἢ conjecit, opinatus hoc jugum jam occupatum fuisse. V. §. 7. Sed ibi barbari non e jugo, sed tantum e via (τῇ φανερᾷ ὁδῷ §. 6.) deturbati dicuntur.

ὑπὸ τῶν ἐθελοντῶν. Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο οἱ Ἕλληνες, 15
λείπουσιν οἱ βάρβαροι ἀμαχητὶ τὸν μαστόν· ὥστε θάυμα-
στόν γενέσθαι πᾶσι, καὶ ὑπώπτερον δείσαντας αὐτοῖς
μὴ κυκλωθέντες πολιορκοῖντο ἀπολιπεῖν. Οἱ δὲ ἄρα,
ἀπὸ τοῦ ἄκρου καθορῶντες τὰ ὀπισθεν γιγνόμενα, πάντες
ἐπὶ τοὺς ὀπισθοφύλακας ἐχώρουν.

Καὶ Ξενοφῶν μὲν σὺν τοῖς νεωτάτοις ἀνέβαινεν ἐπὶ 16
τὸ ἄκρον, τοὺς δ' ἄλλους ἐκέλευσεν ὑπάγειν, ὅπως οἱ τε-
λευταῖοι λόχοι προσμῖξιαν· καὶ προελθόντας κατὰ τὴν
ὁδὸν ἐν τῷ ὀμαλῷ θέσθαι τὰ ὄπλα εἶπε. Καὶ ἐν τούτῳ 17
τῷ χρόνῳ ἦλθεν Ἀρχαγόρας ὁ Ἀργεῖος πεφευγώς, καὶ
λέγει ὡς ἀπεκόπησαν ἀπὸ τοῦ πρώτου λόφου καὶ ὅτι τε-
θνήσκει Κηφισόδωρος καὶ Ἀμφικράτης καὶ ἄλλοι ὅσοι μὴ
ἀλλόμενοι κατὰ τῆς πέτρας πρὸς τοὺς ὀπισθοφύλακας ἀφί-
κοντο. Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι οἱ βάρβαροι ἤκον ἐπ' 18
ἀντίπορον λόφον τῷ μαστῷ· καὶ ὁ Ξενοφῶν διελέγετο αὐ-
τοῖς δι' ἑρμηνέως περὶ σπονδῶν καὶ τοὺς νεκροὺς ἀπῆτει.
Οἱ δ' ἔφασαν ἀποδώσειν ἐφ' ᾧ μὴ καίειν τὰς κώμας. Συ- 19
νωμολόγει ταῦτα ὁ Ξενοφῶν. Ἐν ᾧ δὲ τὸ μὲν ἄλλο στρα-

ἐθελοντῶν] A. B. G. Et. H. Junt. ἐθελόντων, quod mutato ac-
centu jam Brod. receptum voluerat. Cf. 1, 26 f. Vulgo προελ-
θόντων.

15. ἐγένοντο] Sic Et. F. H. S. et libri Brod. pro ἦγον.

Οἱ δὲ ἄρα] Ἄρα similiter habes VII, 4, 13.

ἀπὸ τοῦ ἄκρου] Haec quominus, ut Weisk. voluit, cum οἱ δὲ
jungas ea attractione de qua dictum est ad I, 2, 18. officit inter-
positum ἄρα. Accedit quod ex hac ratione scriptor ita locutus
esset ac si alios quam quos modo dixit barbaros significaret. Ne-
que quo minus ἀπὸ τοῦ ἄκρου cum καθορῶντες jungatur impedit
partic. praef.: ut conspiciēbant — ibant.

τὰ ὀπισθεν γιγνόμενα] quae §. 17. narrantur.

16. προελθόντας] Sic Schn. ex Et. edidit pro προσελθόντες, Halb-
kartio monitore, qui confert Thuc. V, 65: ἀπάγουσιν αὐτοὺς ἀπὸ
τοῦ λόφου καὶ προελθόντες ἐς τὸ ὀμαλὸν ἐστρατοπεδεύοντο.

17. πρώτου] Omittunt Et. F. H. Male. Cf. §. 10. et 13.

18. ἀντίπορον] ex adverso situm. Eodem sensu hac voce utuntur
Arrian. exp. I, 27, 9. et Eurip. Iphig. A. 1502. Non autem intel-
ligi collem de quo §. 12. extr. et 13. dicitur vel articuli defectus
ostendit. Caeterum ne quis traiectione verborum ἀντίπορον λό-
φον τῷ μαστῷ (ei de quo §. 14 f.) offendatur, cf. 3, 23. VII, 3,
29. et ad Dionysii historiogr. p. 139.

ὁ Ξενοφῶν] Articulum ex Et. adjecit Schn.

τευμα παρήει, οἱ δὲ ταῦτα διελέγοντο, πάντες οἱ ἐκ τοῦ-
 του τοῦ τόπου συνερῶνῃσαν. Ἐνταῦθα ἴσταντο οἱ πολέ-
 20 μιοι· καὶ ἐπεὶ ἤρξαντο καταβαίνειν ἀπὸ τοῦ μαστοῦ πρὸς
 τοὺς ἄλλους ἐνθα τὰ ὅπλα ἔκειντο, ἴεντο δὴ οἱ πολέμιοι
 πολλῶ πλήθει καὶ θορύβῳ· καὶ ἐπεὶ ἐγένοντο ἐπὶ τῆς κο-
 ρυφῆς τοῦ μαστοῦ ἀφ' οὗ Ξενοφῶν κατέβαινε, ἐκυλίν-
 21 δουν πέτρας· καὶ ἐνὸς μὲν κατέαξαν τὸ σκέλος, Ξενο-
 φῶντα δὲ ὁ ὑπασπιστής, ἔχων τὴν ἀσπίδα, ἀπέλιπεν·
 22 Εὐρύλοχος δὲ Λουσιεύς, Ἀρκάς, προσέδραμεν αὐτῷ ὀπλί-
 της καὶ πρὸ ἀμφοῖν προβεβλημένος ἀπεχώρει, καὶ οἱ ἄλ-
 23 λοι πρὸς τοὺς συντεταγμένους ἀπῆλθον.

22 Ἐκ δὲ τούτου πᾶν ὄμοῦ ἐγένετο τὸ Ἑλληνικὸν καὶ
 ἐσκήνησαν αὐτοῦ ἐν πολλαῖς καὶ καλαῖς οἰκίαις καὶ ἐπιτη-
 23 δείοις δαψιλέσι· καὶ γὰρ οἶνος πολὺς ἦν, ὃν ἐν λάκκοις
 23 κονιατοῖς εἶχον. Ξενοφῶν δὲ καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο
 ὥστε λαβόντες τοὺς νεκροὺς ἀποδοῦναι τὸν ἡγεμόνα· καὶ

19. πάντες οἱ — συνερῶνῃσαν. Ἐνταῦθα] Zeun. distinxit: πάντες,
 οἱ — συνερῶνῃσαν, ἐνταῦθα. Cf. de auth, p. 63.

20. ἤρξαντο] οἱ Ἕλληνες. Cf. VI, 1, 5. et ad I, 4, 5.

ἄλλους ἐνθα τὰ ὅπλα ἔκειντο] Intellige eos ipsos qui §. 16. dicun-
 tur κατὰ τὴν ὁδὸν ἐν τῷ ὁμαλῷ θέσθαι τὰ ὅπλα, et §. 21. οἱ συν-
 τεταγμένοι. Apposite igitur laudatur l. Eusthatii ad II. π'. p. 1300.
 qui ait κεῖται esse σύστοιχον verbo τίθεται. Zeun.

ἀπέλιπεν] Videtur de periculo securus in aliam agminis par-
 tem se contulisse, nisi forte metu et ignavia hominem fugisse sta-
 tuendum est.

καὶ οἱ ἄλλοι] An leg. καὶ οἱ ἄλλοι δέ? Cf. I, 2, 2.

Λουσιεύς] Λουσοί f. Λοῦσοι (Polyb. IV, 18, 11. 25, 4.) Arca-
 diae septentrionalis oppidum ad Aroanios montes ἐν ὄρεσις ἤδη
 Κλειτορίων. Pausan. VIII, 18, 2. Ὁ πολίτης Λούσιος (Hutch.
 Λουσιεύς conijcit) καὶ Λουσεύς καὶ Λουσιάτης Steph. Byz. in Λου-
 σοί. Λουσιάτης VII, 6, 40. et Polyb. IV, 18, 11. Λουσεύς Paul.
 I, I. Λουσιεύς etiam infra IV, 7, 11 f.

ἐν — ἐπιτηδείοις δ.] V. ad III, 2, 25.

καὶ γὰρ] V. ad III, 3, 4.

ὃν] Hoc pro ὥστε ex Cast. ed. et Suida in κεκονιμένος recepit
 Schn. Fortasse injuria.

ἐν λάκκοις κονιάταις] Schol. ad Aristoph. Εκκλ. 154: Ἀθηναῖοι
 καὶ [οἱ] ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων ὀρύγματα ὑπὸ τὴν γῆν ποιοῦντες εὐ-
 ρύχωρα, καὶ στρογγύλα καὶ τετραγώνια, καὶ ταῦτα κονιῶντες,
 οἶνον ὑπεδέχοντο καὶ ἔλαιον εἰς αὐτά· καὶ ταῦτα λάκκους ἐκάλουν.
 Ita Suid. et Phavor. Lex. Gr. Lat. vetus: λάκκος, lacuna, lac-
 cus, cisterna. Hutch. Eodem modo hodieque vinum in Ar-
 menia afferuari tradit Morier p. 395.

23. τὸν ἡγεμόνα] Esse Carduchum illum vinctum itineris ducem
 [1, 24, 2, 1.] e §. seq. patet. Insolentius autem dictum est ὥστε

πάντα ἐποίησαν τοῖς ἀποθανοῦσιν ἐκ τῶν δυνατῶν ὥσπερ νομίζεται ἀνδράσιν ἀγαθοῖς. Τῇ δ' ὕστεραία ἄνευ ἡγεμό- 24
νος ἐπορεύοντο· μαχόμενοι δ' οἱ πολέμιοι καὶ ὅπη εἴη στε-
νὸν χωρίον προκαταλαμβάνοντες ἐκώλυνον τὰς παρόδους.
Ὅποτε μὲν οὖν τοὺς πρώτους κωλύοιεν, Ξενοφῶν ὀπισθεν 25
ἐκβαίνων πρὸς τὰ ὄρη ἔλκε τὴν ἀπόφραξιν τῆς παρόδου
τοῖς πρώτοις, ἀνωτέρω πειρώμενος γίγνεσθαι τῶν κω-
λυνόντων· ὁπότε δὲ τοῖς ὀπισθεν ἐπιθοῖντο, Χειρίσοφος 26
ἐκβαίνων καὶ πειρώμενος ἀνωτέρω γίγνεσθαι τῶν κωλυνόν-
των ἔλκε τὴν ἀπόφραξιν τῆς παρόδου τοῖς ὀπισθεν. Καὶ
αἰεὶ οὕτως ἐβοήθουν ἀλλήλοις καὶ ἰσχυρῶς ἀλλήλων ἐπεμε-
λοῦντο. Ἦν δὲ ὁπότε καὶ αὐτοῖς τοῖς ἀναβάσι πολλὰ 27
πράγματα παρεῖχον· οἱ βάρβαροι πάλιν καταβαίνουσι·
ἐλαφροὶ γὰρ ἦσαν, ὥστε καὶ ἐγγύθεν φεύγοντες ἀποφεύ-
γειν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο εἶχον ἢ τόξα καὶ σφενδόνας. Ἄρι- 28
στοι δὲ τοξόται ἦσαν· εἶχον δὲ τόξα ἐγγὺς τριπλήχη, τὰ
δὲ τοξεύματα πλέον ἢ διπλήχη· εἶλκον δὲ τὰς νευράς, ὁπότε
τοξεύοιεν, πρὸς τὸ κάτω τοῦ τόξου τῷ ἀριστερῷ ποδὶ

λ. τ. ν. ἀποδοῦναι [Et. F. H. ἀπέδοσαν] τὸν ἡ. pro. ὥστε ἀποδόν-
τες τὸν ἡγεμόνα λαβεῖν τοὺς νεκρούς. *Weisk.* Hac ratione
locutus esset, Graecos inferiores fuisse confiteretur.

ὥσπερ ν. ἀ. ἀγαθοῖς] Repete ποιεῖν.

24. ὅπη εἴη] V. ad I, 1, 5.

Ὅποτε — κωλύοιεν] V. ad I, 5, 7.

παρόδου] Et. F. S. ὁδοῦ.

ἐπεμελοῦντο] F. H. ἐπεμέλοντο, quam formam etfi Ἀττικωτέ-
ραν esse tradunt Atticistae, tamen non duxi recipiendam esse, cum
in An. nonnisi duo triaye ejus exstent vestigia. Cf. V, 7, 10. et
IV, 3, 30.

27. ἐγγύθεν] i. e. ἐξ ολίγου, cui oppositum est ἐκ πολλοῦ, de quo
v. ad I, 10, 11.

28. ἐγγὺς τριπλήχη] Cf. VII, 8, 18. Agef. VII, 5: ἐγγὺς μύριοι.
Hell. II, 4, 32: ἀπέκτειναν ἐγγὺς τριάκοντα.

πρὸς τὸ κάτω τοῦ τόξου] Difficultatem omnem facile explicabis,
si mecum et cum interprete germanico, Halbkart, statuas arcum
affixum fuisse fusti canaliculato, qualem medium aevum *arcuba-
listam* vocabat, unde Gallicum *arbaléte* originem duxit, quod
telum *Armbrust* appellare solemus. Retinaculum retinet nervum
summa cum vi tensum; impulsus vero manu ejaculatur telum
canali impositum. Ita apparet quomodo nervus summa cum vi,
pede sinistro arcui imo imposito, adductus retineri potuerit in arcu
sublato. *Schn.*

προσβαίνοντες. Τὰ δὲ τοξεύματα ἐχώρει διὰ τῶν ἀσπί-
δων καὶ διὰ τῶν θωράκων· ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς οἱ Ἕλληνες,
ἐπεὶ λάβοιεν, ἀκοντίοις, ἐναγκυλῶντες. Ἐν τούτοις τοῖς
χωρίοις οἱ Κοῆτες χρησιμώτατοι ἐγένοντο· ἦρχε δὲ αὐ-
τῶν Στρατοκλῆς Κοῆς.

CAPUT III.

- 1 Ταύτην δ' αὖ τὴν ἡμέραν ἠϋλίσθησαν ἐν ταῖς κώμαις
ταῖς ὑπὲρ τοῦ πεδίου τοῦ παρὰ τὸν Κεντροίτην ποταμόν,
εὖρος ὡς δίπλεθρον, ὃς ὁρίζει τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν τῶν
Καρδούχων χώραν· καὶ οἱ Ἕλληνες ἐνταῦθα ἀνεπαύσαντο
ἄσμενοι ἰδόντες πεδίον· ἀπεῖχε δὲ τῶν ὀρέων ὁ ποταμὸς
2 ὡς ἑξ ἢ ἐπτὰ στάδια τῶν Καρδούχων. Τότε μὲν οὖν ἠϋ-
λίσθησαν μάλα ἡδέως καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἔχοντες καὶ πολλὰ
τῶν παρεληλυθότων πόνων μνημονεύοντες. Ἐπὶ γὰρ
ἡμέρας, ὅσας περ ἐπορεύθησαν διὰ τῶν Καρδούχων, πά-

προσβαίνοντες] Sic Weisk. emendavit vulgarem lectionem προ-
βαίνοντες auctore Wesselingio ad Diod. III, 8. quem vide. Ar-
riani Indic. 16: οἱ πεζοὶ τόξον τε ἔχουσιν ἰσόμενες τῷ φορέοντι
τὸ τόξον καὶ τοῦτο κάτω ἐπὶ τὴν γῆν θέντες καὶ τῷ ποδὶ τῷ ἀρι-
στερῷ ἀντιβάντες οὕτως ἐκτοξεύουσι, τὴν νευρὴν ἐπὶ μέγα ὀπίσω
ἀναγαγόντες· ὁ γὰρ δίστος αὐτοῖσιν ὀλίγον ἀποδέων τριπήχεος.

ἐπεὶ λάβοιεν] Sic F. H. et Brod. libri pro ἐπιλαβόμενοι dede-
runt. De optativo v. ad I, 5, 2.

ἀκοντίοις] Non subaudiendum esse ὡς, sed ἀκοντίοις voci αὐ-
τοῖς per appositionem adjectum esse monet Herm. de ell. et pleon.
p. 191. Eodem modo de hac ipsa re loquitur Diod. XIV, 27:
οὕτω γὰρ φασὶ μεγάλοις κεχρησθαι δίστοις ὥστε τοὺς Ἕλληνας
ἐναγκυλοῦντας τὰ ῥιπτόμενα βέλη τούτοις σαρνίοις χρωμένους
ἐξακοντίζειν.

Cap. III. §. 1. Κεντροίτην] Non esse Nicerphorium Romanorum, ho-
diernum Kabouhr f. Khabur, ut etiam Kinneir p. 483. statuit,
sed amnem qui hodie Belis f. Bedlis dicatur, contendit Rennell.
p. 201 f.

Καρδούχων] Schaefer. Melett. p. 106. Καρδουχίων conjicit cl.
IV, 1, 2. Sed haud scio an recte statuerit Weisk., verba trajecta
esse, ut distraherentur soni gratia genitivi in ῶν et ut longioribus
et gravius sonantibus verbis periodus terminaretur." Cf. V, 7, 27:
τῶν λόγων μὴ ἀκοῦσαι τῶν πρὸς ὑμᾶς ἰόντων.

2. ἡδέως καὶ τὰ ἐπ. ἔχοντες] Sic καὶ non raro diversa vocabula jun-
git. Thuc. III, 34: προσβαλὼν τῷ τειχίσματι ἐξαπιναίως καὶ οὐ
προσδεχομένων. VII, 32: ἀφυλάκτοις τε καὶ ἐξαίφνης ἐπιγεγό-
μενοι.

ἐπὶ γὰρ ἡμέρας] Primus dies IV, 1, 4 — 11. alter 12 — 14. ter-
tius 15 — c. 2, 7. quartus 7 — 23. quintus 24 — 27. Duos dies

σας μαχόμενοι διετέλεσαν καὶ ἔπαθον κακὰ ὅσα οὐδὲ τὰ
σύμπαντα ὑπὸ βασιλέως καὶ Τισσαφέρωνος. Ὡς οὖν ἀπηλ-
λαγμένοι τούτων ἠδέως ἐκοιμήθησαν.

Ἄμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁρῶσιν ἱππέας [πὺν] πέραν τοῦ πο- 3
ταμοῦ ἐξωπλισμένους ὥς κωλύσοντας διαβαίνειν· πεζοὺς
δ' ἐπὶ ταῖς ὄχθαις παρατεταγμένους ἄνω τῶν ἱππέων ὥς
κωλύσοντας εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐκβαίνειν. Ἦσαν δὲ οὗτοι 4
Ὀρόντου καὶ Ἀρτούχου, Ἀρμένιοι καὶ Μαροδόνιοι καὶ Χαλ-
δαῖοι μισθοφόροι. Ἐλέγοντο δὲ οἱ Χαλδαῖοι ἐλεύθεροι καὶ
ἄλκιμοι εἶναι· ὅπλα δ' εἶχον γέγραφα μακρὰ καὶ λόγχας. Αἱ 5
δὲ ὄχθαι αὗται ἐφ' ὧν παρατεταγμένοι οὗτοι ἦσαν τρία
ἢ τέτταρα πλέθρα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπεῖχον· ὁδὸς δὲ μία
ἢ ὁρωμένη ἦν ἄγουσα ἄνω, ὥσπερ χειροποίητος· ταύτῃ
ἐπειρῶντο διαβαίνειν οἱ Ἕλληνες. Ἐπεὶ δὲ πειρωμένοις τό 6
τε ὕδωρ ὑπὲρ τῶν μαστῶν ἐφαίνετο καὶ τραχὺς ἦν ὁ ποτα-
μὸς μεγάλοις λίθοις καὶ ὀλισθηροῖς καὶ οὔτε ἐν τῷ ὕδατι
τὰ ὅπλα ἦν ἔχειν· εἰ δὲ μή, ἤρπαζεν ὁ ποταμός· ἐπὶ τε

quieti et refectiōni datos esse, ut statuit Rennell. p. 194. nec per se
probabile est (cf. 2, 22. et 24.) et adversatur verbis ὅσας περ ἐπο-
ρεύθησαν — πάσας μαχόμενοι διετέλεσαν. Itaque statuendum est
quae Xen. 2, 24—27. narret, ea etiam ad duos proximos dies per-
tinere, id quod scriptor negligentia quadam commemorare omi-
serit.

ὅσα — Τισσαφέρωνος] i. e. ὅσα οὐδὲ τὰ σύμπαντα ἦν ἢ ὑπὸ
βασιλέως καὶ Τισσαφέρωνος ἔπαθον.

τούτων] τῶν Καρδούχων.

3. πὺν πέραν] Πον ex E. Et. F. addidit Schn., male, ut opinor.

4. Μαροδόνιοι] Sic ex A. B. Et. F. G. H. V. Y. et Brod. libro Schn.
edidit pro Μυγδόνιοι cl. Strab. XVI, 1. p. 350. Si μισθοφόροι
etiam ad hoc nomen referre liceat, non improbable fuerit quod
Schn. conjicit, Mardos gentem Hyrcaniae confinem (Curt. VI, 5,
11.) s. secundum alios ἔθνος Ὑρκανῶν (Steph. Byz. in Μυγδονία,
Arriani exp. IV, 24, 1 ff. al.) intelligi, cum praefertim etiam Cyr.
V, 3, 38. Artuchas Hyrcanorum dux commemoretur.

οἱ Χαλδαῖοι — λόγχας] Eadem tradit Cyr. III, 2, 7. Copiose
de Chaldaeis, qui etiam Chalybes nominantur, nec confundendi
sunt cum cognomine Babyloniae populo, exposuit Mannert. VI, 2.
p. 410 ff. V. imprimis Strab. XII, 3. p. 27 f. Cf. ad IV, 4, 18.

ἐλεύθεροι] F. ἐλεύθεροί τε.

6. οὔτε] Huic respondet ἐπὶ τε. Cf. ad II, 2, 8.

εἰ δὲ μή] pro εἰ δὲ post negationem. Cf. VII, 1, 8. Cyr. III, 1,
35: μὴ οὕτω λέγε· εἰ δὲ μή, οὐ θαρσύνοντά με ἔξεις. V. Buttm.
§. 135. n. 12. Matth. §. 617. b. Sensus est: si quis arma (scu-
ta) conaretur in aqua tenere, flumen ea (non homines) abri-
puit.

τῆς κεφαλῆς τὰ ὄπλα εἴ τις φέροι, γυμνοὶ ἐγίγνοντο πρὸς τὰ τοξεύματα καὶ τὰ ἄλλα βέλη· ἀνεχώρησαν οὖν καὶ αὐτοῦ ἐστρατοπεδεύσαντο παρὰ τὸν ποταμόν.

- 7 Ἐνθα δὲ αὐτοὶ τὴν πρόσθεν νύκτα ἦσαν, ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐώρων τοὺς Καρδούχους πολλοὺς συνειλεγμένους ἐν τοῖς ὅπλοις. Ἐνταῦθα δὴ πολλὴ ἀθυμία ἦν τοῖς Ἕλλησιν, ὁρῶσι μὲν τοῦ ποταμοῦ τὴν δυσπορίαν, ὁρῶσι δὲ τοὺς διαβαίνειν κωλύσοντας, ὁρῶσι δὲ τοῖς διαβαίνουσιν ἐπικεισομένους τοὺς Καρδούχους ὀπισθεν. Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἔμενον ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ὄντες. Ξενοφῶν δὲ ὄναρ εἶδεν· ἔδοξεν ἐν πέδαις δεδέσθαι, αὐταὶ δὲ αὐτῷ αὐτόματοι περιρῶνῃναι, ὥστε λυθῆναι καὶ διαβαίνειν ὅποσον ἐβούλετο. Ἐπεὶ δὲ ὄρθρος ἦν, ἔρχεται πρὸς τὸν Χειρίσοφον καὶ λέγει ὅτι ἐλπίδας ἔχει καλῶς 9 ἔσεσθαι· καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὸ ὄναρ. Ὁ δὲ ἡδετό τε καί, ὥς τάχιστα ἕως ὑπέφαιναν, ἐθύοντο πάντες παρόντες οἱ στρατηγοί· καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἦν εὐθύς ἐπὶ τοῦ πρώτου. Καὶ ἀπιόντες ἀπὸ τῶν ἱερῶν οἱ στρατηγοὶ καὶ λοχαγοὶ 10 παρήγγελλον τῇ στρατιᾷ ἀριστοποιεῖσθαι. Ἀριστῶντι δὲ τῷ Ξενοφῶντι προστρέχeton δύο νεανίσκω· ἡδεσαν γὰρ πάντες ὅτι ἐξείη αὐτῷ καὶ ἀριστῶντι καὶ δειπνοῦντι προς-

ἀνεχώρησαν οὖν] Hanc apodofin putat Weisk. Sed cum, quod sciam, οὖν in apodofi nunquam usurpetur, nisi parenthesi praemissa sit (v. ad V, 5, 22 f.) vel epanalepsis accedat (v. III, 1, 20.), equidem hic anacoluthon esse puto. Quippe scriptor protafeos oblitus sic perrexit ac si enunciata libera praecessissent.

7. Ἐνθα — ἦσαν] ubi — fuerant. Cf. ad I, 1, 6.

πολλοὺς] in Menge. Cf. 4, 7. 8, 19.

ἐν τοῖς ὅπλοις] Ἐν pro σύν dederunt F. H. S. Sic ἐν ὅπλοις εἶναι Herod. I, 13. Thuc. VI, 74. Cf. ad V, 3, 3.

8. περιρῶνῃναι] Repete ἔδοξαν. Περιρῶνῃναι pro περιρῶσθαι ex Et. F. H. edidit Schn. illud nimis violentum ratus pro significatione somni.

ὥστε — διαβαίνειν ὅποσον ἐβούλετο] ut divaricari posset quantum vellet. Διαβαίνειν de pedibus diductis, divaricatis dicitur. V. quos laudat Fischer. ind. Palaeph. h. v. Weisk.

καλῶς ἔσεσθαι] V. Matth. §. 309, c. et §. 24. ac VII, 3, 43. cl. 6, 2.

9. ἐπὶ τοῦ πρώτου] Intellige ἱερείου, quod additur VI, 3, 2. pariter omittitur ib. §. 8. Quibus ll. coll. Schn. ἐπὶ pro ἀπὸ scripsit.

10. προστρέχeton] E. Et. F. H. S. προσέτρεχον.

ελθεῖν, καί, εἰ καθεύδοι, ἐπεγείραντα εἰπεῖν, εἴ τις τι
 ἔχοι τῶν πρὸς τὸν πόλεμον. Καὶ τότε ἔλεγον ὅτι τυγχά- 11
 νοιεν φρύγανα συλλέγοντες ὥς ἐπὶ πῦρ κ᾿πεῖτα κατίδοιεν
 ἐν τῷ πέραν ἐν ταῖς πέτραις καθηκούσαις ἐπ' αὐτὸν τὸν
 ποταμὸν γέροντά τε καὶ γυναῖκα καὶ παιδίσκας ὥσπερ μαρ-
 σίπους ἱματίων κατατιθεμένους ἐν πέτρᾳ ἀνθρώδει. 12
 Ἰδοῦσι δέ σφισι δόξαι ἀσφαλές εἶναι διαβῆναι· οὐδὲ γὰρ
 τοῖς πολεμίοις ἱππεῦσι πρόσβατον εἶναι κατὰ τοῦτο. Ἐκ-
 δύντες δὲ ἔφασαν ἔχοντες τὰ ἐγχειρίδια γυμνοὶ ὥς νευ-
 σούμενοι διαβαίνειν· πορευόμενοι δὲ πρόσθεν διαβῆναι
 πρὶν βρέξαι τὰ αἰδοῖα· καὶ διαβάντες καὶ λαβόντες τὰ
 ἱμάτια πάλιν ἤκειν.

Εὐθὺς οὖν ὁ Ξενοφῶν αὐτός τε ἔσπενδε καὶ τοῖς νεα- 13
 νίσκοις ἐγχεῖν ἐκέλευσε καὶ εὐχεσθαι τοῖς φήνασι θεοῖς τὰ
 τε ὀνείρατα καὶ τὸν πόρον καὶ τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ ἐπιτελέσαι.
 Σπείσας δὲ εὐθὺς ἤγε τοὺς νεανίσκους παρὰ τὸν Χειρίσο- 14
 φον· καὶ διηγοῦνται ταῦτά. Ἀκούσας δὲ καὶ ὁ Χειρίσο-
 φος σπονδὰς ἐποίει. Σπείσαντες δέ, τοῖς μὲν ἄλλοις
 παρήγγελλον συσκευάζεσθαι, αὐτοὶ δέ, συγκαλέσαντες

εἴ τις τι] Sic A. B. F. G. et Suidas. Atque ego vel invitis li-
 bris hanc collocationem, quae legitima est, pro εἴ τί τις resti-
 tuissem.

11. καὶ τότε ἔλεγον] Insigni breviloquentia pro ὅπερ εἰδότες καὶ οὐ-
 τοι προσῆλθον τότε καὶ ἔλεγον. Paulo diversus est l. VII, 1, 33.

ταῖς πέτραις] Ταῖς om. Et. F. Suid. et Zon. V. tamen de
 auth. p. 42.

παιδίσκας] Phryn. p. 239: παιδίσκη· τοῦτο ἐπὶ τῆς θεραπαί-
 νης οἱ νῦν τιθέασιν· οἱ δ' ἀρχαῖοι ἐπὶ τῆς νεανίδος.

ἱματίων] V. Matth. §. 355. Sic κέρατα οἴνου VII, 2, 23. 3, 24.

12. διαβῆναι] Schn. hic et post πρόσθεν ex Et. διαβαίνειν edidit cl.
 §. 15. quo loco nihil probatur.

οὐδὲ γὰρ] Leg. videtur οὐ γάρ.

γυμνοὶ] Ita Et. H. S. et Suid. eamque veram lectionem esse
 monstrant voces ὥς νευσούμενοι, natandum fore rati s. ad na-
 tandum compositi, quae scriptor si γυμνά dedisset, post ἐκδύν-
 τες δέ collocare debebat.

13. φήνασι] Proximi accusativi, quamquam proprie cum ἐπιτελέσαι
 coniungendi, cogitando tamen etiam ad φήνασι trahendi sunt.
 φαίνειν eodem modo usurpavit quem Lion contulit Arrian. exp.
 II, 3. καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυσ τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι
 θεοῖς τὰ τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

εὐθὺς μὲν] Μὲν cum A. B. Et. F. G. Junt. omisit Schn.

ταῦτά] Sic Schn. dedit pro ταῦτα, fortasse injuria.

τούς στρατηγούς, ἐβουλευόντο ὅπως ἂν κάλλιστα διαβαῖεν
καὶ τοὺς τε ἔμπροσθεν νικῶεν καὶ ὑπὸ τῶν ὀπισθεν μηδὲν
15 κακὸν πάσχοιεν. Καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς, Χειρίσοφον μὲν
ἡγεῖσθαι καὶ διαβαίνειν ἔχοντα τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύμα-
τος, τὸ δὲ ἥμισυ ἔτι ὑπομένειν σὺν Ξενοφῶντι· τὰ δὲ ὑπο-
16 ζύγια καὶ τὸν ὄχλον ἐν μέσῳ τούτων διαβαίνειν. Ἐπεὶ δὲ
καλιῶς ταῦτα εἶχεν, ἐπορεύοντο, ἡγοῦντο δὲ οἱ νεανίσκοι,
ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες τὸν ποταμόν· ὁδὸς δὲ ἦν ἐπὶ τὴν διά-
βασιν ὡς τέτταρες στάδιοι.

17 Πορευομένων δ' αὐτῶν ἀντιπαρήεσαν αἱ τάξεις τῶν
ἱππέων. Ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ τὴν διάβασιν καὶ τὰς ὄχθας
τοῦ ποταμοῦ, ἔθεντο τὰ ὅπλα, καὶ αὐτὸς πρῶτος Χειρί-
σοφος στεφανώσάμενος καὶ ἀποδὺς ἐλάμβανε τὰ ὅπλα καὶ
τοῖς ἄλλοις πάσι παρήγγελλε· καὶ τοὺς λοχαγοὺς ἐκέλευεν
ἄγειν τοὺς λόχους ὀρθίους, τοὺς μὲν ἐν ἀριστερᾷ, τοὺς δὲ
18 ἐν δεξιᾷ ἑαυτοῦ. Καὶ οἱ μὲν μάντεις ἐσφαγιάζοντο εἰς τὸν
ποταμόν· οἱ δὲ πολέμιοι ἐτόξευόν τε καὶ ἐσφενδόνων· ἀλλ'
19 οὐπω ἐξικνοῦντο. Ἐπεὶ δὲ καλὰ ἦν τὰ σφάγια, ἐπαιάνι-
ζον πάντες οἱ στρατιῶται καὶ ἀνηλάλαζον· συνωλόλυζον
δὲ καὶ αἱ γυναῖκες ἅπασαι. Πολλὰ γὰρ ἦσαν ἑταῖραι ἐν
τῷ στρατεύματι.

20 Καὶ Χειρίσοφος μὲν ἐνέβαινε καὶ οἱ σὺν ἐκείνῳ· ὁ δὲ
Ξενοφῶν, λαβὼν τῶν ὀπισθοφυλάκων τοὺς εὐζωνοτάτους,

14. τοὺς τε ἔμπροσθεν] V. §. 3. τῶν ὀπισθεν, v. §. 7.

15. ἔτι ὑπομένειν] *Ἐτι addiderunt Et. F. H. S.*

16. τέτταρες στάδιοι] Sic Et. F. H. S. Vulgo τέτταρα σιάδια.

ἐν ἀ. ἔχοντες τὸν π.] *Haec cum ἐπορεύοντο jungo.*

17. στεφανώσάμενος] *more Lacedaemoniorum. V. de rep. Lac. XIII, 8. Hell. IV, 2, 12. Plut. Lyc. 22.*

παρήγγελλε] ἀποδύντας λαμβάνειν τὰ ὅπλα. Cf. III, 1, 44.

18. ἐσφαγιάζοντο εἰς τὸν π.] Herod. VII, 113: εἰς τὸν (Στρυμόνα) οἱ μάγοι ἐκαλλιρέοντο σφάζοντες ἵππους λευκοὺς. Graecos saepe hac ratione in amnes porrecisse (cf. Macrobi. Sat. III, 2.) legimus. V. eund. VI, 76. Arriani exp. I, 4, 8. 11, 10. VI, 3, 1. 2. et Indicc. XVIII, 11.

20. ἐκείνῳ] Hoc ex Et. F. H. recepi pro αὐτῷ, quod correctori debetur. Cf. I, 2, 15. II, 6, 19. V, 5, 7. VII, 3, 4. cl. I, 8, 26. 27. II, 2, 8. Hell. III, 4, 2. VI, 4, 27.

τοὺς εὐζωνοτάτους] Polyaeum I, 49, 4. χιλίους additum invenisse videri monet Schn.

ἔθρει ἀνὰ κράτος πάλιν ἐπὶ τὸν πόρον τὸν κατὰ τὴν ἔκβα-
 σιν τὴν εἰς τὰ τῶν Ἀρμενίων ὄρη, προσποιούμενος ταύτη
 διαβάς ἀποκλείσειν τοὺς παρὰ τὸν ποταμὸν ἱππεῖς. Οἱ 21
 δὲ πολέμιοι, ὁρῶντες μὲν τοὺς ἀμφὶ Χειρίσοφον εὐπετῶς
 τὸ ὕδωρ διαπερῶντας, ὁρῶντες δὲ τοὺς ἀμφὶ Ξενοφῶντα
 θέοντας εἰς τοῦμπαλιν, δείσαντες μὴ ἀποκλεισθείησαν
 φεύγουσιν ἀνὰ κράτος ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἔκβα-
 σιν ἄνω. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐγένοντο, ἔτεινον ἄνω
 πρὸς τὸ ὄρος. Λύκιος δέ, ὁ τὴν τάξιν ἔχων τῶν ἱππέων, 22
 καὶ Αἰσχίνης, ὁ τὴν τάξιν ἔχων τῶν πελταστῶν τῶν ἀμφὶ
 Χειρίσοφον, ἐπεὶ ἐώρων ἀνὰ κράτος φεύγοντας, εἶποντο·
 οἱ δὲ στρατιῶται ἐβόων μὴ ἀπολείπεσθαι, ἀλλὰ συνεκβαί-
 νειν ἐπὶ τὸ ὄρος. Χειρίσοφος δ' αὖ, ἐπεὶ διέβη, τοὺς μὲν 23
 ἱππέας οὐκ ἐδίωκεν, εὐθὺς δὲ κατὰ τὰς προσηκούσας
 ὄχθας ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐξέβαινε ἐπὶ τοὺς ἄνω πολεμίους.
 Οἱ δὲ ἄνω, ὁρῶντες μὲν τοὺς ἐαυτῶν ἱππέας φεύγοντας,
 ὁρῶντες δὲ ὀπλίτας ἐπιόντας σφίσιν, ἐκλείπουσι τὰ ὑπὲρ
 τοῦ ποταμοῦ ἄκρα.

Ξενοφῶν δέ, ἐπεὶ τὰ πέραν ἐώρα καλῶς γιγνόμενα, 24
 ἀπεχώρει τὴν ταχίστην πρὸς τὸ διαβαῖνον στράτευμα· καὶ
 γὰρ οἱ Καρδοῦχοι φανεροὶ ἤδη ἦσαν εἰς τὸ πεδίον κατα-
 βαίνοντες ὡς ἐπιθησόμενοι τοῖς τελευταίοις. Καὶ Χειρί- 25
 σοφος μὲν τὰ ἄνω κατεῖχε, Λύκιος δέ, σὺν ὀλίγοις ἐπι-
 χειρήσας ἐπιδιῶξαι, ἔλαβε τῶν σκευοφόρων τὰ ὑπολειπό-
 μενα καὶ μετὰ τούτων ἐσθῆτά τε καλὴν καὶ ἐκπώματα.
 Καὶ τὰ μὲν σκευοφόρα τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ ὄχλος ἀκμὴν 26

τὸν πόρον] de quo dixit §. 5 f.

ἱππεῖς] Noli invitis libris ἱππέας retinere. Cf. VI, 1, 14. 3, 28. VII, 4, 22. Hell. IV, 1, 17. Frotfcher. ad Hier. III, 7. et Poppo ad Cyr. I, 4, 1. Nondum sollicitaverunt Σινωπεῖς infra V, 6, 31. et Μαντινεῖς Hell. VII, 4, 38.

21. διαπερῶντας] Schn. ex Et. περῶντας dedit, ita disputans ac si praepositio verbo aoristi vim adderet.

ἔτεινον] Plut. de garr. 13: εἰς ἅστυ συνέτεινε δρόμῳ.

22. Λύκιος] V. III, 3, 20.

Αἰσχίνης] V. IV, 8, 18.

ἐβόων] V. ad I, 8, 12.

23. Οἱ δὲ ἄνω] Ἄνω a Xen. profectum esse nego.

26. ἀκμὴν] i. e. ἄστυ, cum maxime, nunc ipsum. Lobeck. ad Phryn. p. 123.

διέβαινε· Ξενοφῶν δὲ στρέψας πρὸς τοὺς Καρδοῦχους ἀντία τὰ ὅπλα ἔθετο· καὶ παρήγγειλε τοῖς λοχαγοῖς κατ' ἐνωμοτίας ποιήσασθαι ἕκαστον τὸν ἑαυτοῦ λόχον, παρ' ἀσπίδας παραγαγόντας τὴν ἐνωμοτίαν ἐπὶ φάλαγγος· καὶ τοὺς μὲν λοχαγοὺς καὶ τοὺς ἐνωμοτάρχας πρὸς τῶν Καρδοῦχων ἵεναι, οὐραγοὺς δὲ καταστήσασθαι πρὸς τοῦ ποταμοῦ.

- 27 Οἱ δὲ Καρδοῦχοι, ὡς ἑώρων τοὺς ὀπισθοφύλακας τοῦ ὄχλου ψιλουμένους καὶ ὀλίγους ἤδη φαινομένους, θῦτον δὴ ἐπήεσαν, ὥδ' αὖς τινες ἄδοντες. Ὁ δὲ Χειρίσοφος, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐτῷ ἀσφαλῶς εἶχε, πέμπει παρὰ Ξενοφῶντα τοὺς πελταστὰς καὶ σφενδονήτας καὶ τοξότας καὶ κελεύει
28 ποιεῖν ὅ τι ἂν παραγγέλλῃ. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς καταβαίνοντας ὁ Ξενοφῶν, πέμψας ἄγγελον κελεύει αὐτοῦ μέναι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μὴ διαβάντας· ὅταν δ' ἄρξωνται αὐτοὶ διαβαίνειν, ἐναντίους ἐνθεν καὶ ἐνθεν σφῶν ἐμβαίνειν ὡς διαβησομένους, διηγκυλισμένους τοὺς ἀκοντιστὰς καὶ ἐπιβεβλημένους τοὺς τοξότας· μὴ πρόσω δὲ τοῦ ποταμοῦ

Ξενοφῶν — ποταμοῦ] Totus locus sic fere vertendus erat interpretibus Germanicis: Xenophon liefs gegen die Karducher Front machen. Darauf befahl er den Lochagen, dass jeder seinen Lochos in Enomotien setzen solle, indem er jede Enomotie (d. h. jede der drei hintern Enomotien neben die vorderste) links aufmarschieren (oder in die Zwischenräume zwischen den einzelnen, vorher wahrscheinlich gereiheten (ὀρθίοις) Lochen) einrücken lasse, so dass eine Phalanx (von 25 Mann Tiefe) gebildet werde; und dass die Lochagen und Enomotien die den Karduchen entgegengesetzte vorderste Linie ausmachen (die πρωτοστάται sein), die Uragen aber die letzte dem Flusse zugekehrte Linie bilden sollten.

παραγαγόντας — ἐπὶ φάλαγγος] i. e. παραγαγόντας — ὅπως ἐπὶ φάλαγγος γένοιτο τὸ στράτευμα ut IV, 6, 4. loquitur. Similiter Cyr. VI, 3, 21. ἐπὶ φάλαγγος καθίστασθαι dicitur.

πρὸς τῶν Κ. ἵεναι] V. ad II, 2, 4.

οὐραγοὺς] Articulum repete. Cf. IV, 6, 12. et de auth. p. 50.

27. τοὺς ὀπ. τοῦ ὄχλου ψ.] eos qui ad turbam tuendam relictī erant pauciores fieri. Cf. §. 30.

28. αὐτοὶ] ipse Xen. ejusque milites, turbae oppositi.

διηγκυλισμένους] Et. F. H. S. διηγκυλωμένους, eandemque formam V, 2, 12. praebent E. F. cum Zonara p. 551. Illam tamen agnoscit Hesych.: διηγκυλίσθαι, τὸ ἐνείραι τοὺς δακτύλους τῇ ἀγκύλῃ τοῦ ἀκοντίου.

ἐπιβεβλημένους] τὰ τοξεύματα ἐπὶ ταῖς νευραῖς. Cf. V, 2, 12. Similiter nos objecto non expresse dicimus laden.

προβαίνειν. Τοῖς δὲ παρ' ἐαυτῶ παρήγγειλεν, ἐπειδὴν 29
σφενδόνη ἐξικνῆται καὶ ἀσπίς ψοφῇ, παιανίσαντας θεῖν
αἰεὶ εἰς τοὺς πολεμίους· ἐπειδὴν δὲ ἀναστρέψωσιν οἱ πολέ-
μιοι καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὁ σαλπιγκτῆς σημήνη τὸ πολεμι-
κόν, ἀναστρέψαντας ἐπὶ δόρυ ἡγεῖσθαι μὲν τοὺς οὐραγούς,
θεῖν δὲ πάντας ὀτιτάχιστα καὶ διαβαίνειν ἢ ἕκαστος τὴν
τάξιν εἶχεν, ὥς μὴ ἐμποδίζειν ἀλλήλους· ὅτι οὗτος ἀρι-
στος ἔσοιτο ὃς ἂν πρῶτος ἐν τῷ πέραν γένηται.

Οἱ δὲ Καρδοῦχοι, ὁρῶντες ὀλίγους ἤδη τοὺς λοιπούς· 30
πολλοὶ γὰρ καὶ τῶν μένειν τεταγμένων ὄχοντο ἐπιμελησό-
μενοι οἱ μὲν ὑποζυγίων, οἱ δὲ σκευοφόρων, οἱ δὲ ἑταιρῶν·
ἐνταῦθα δὴ ἐπέκειντο θρασέως καὶ ἤρχοντο σφενδονῶν
καὶ τοξεύειν. Οἱ δὲ Ἕλληνες παιανίσαντες ὥρμησαν δρό- 31
μῳ ἐπ' αὐτούς· οἱ δ' οὐκ ἐδέξαντο· καὶ γὰρ ἦσαν ὀπλι-
σμένοι, ὥς μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἱκανῶς πρὸς τὸ ἐπιδραμεῖν
καὶ φεύγειν, πρὸς δὲ τὸ εἰς χεῖρας δέχεσθαι οὐχ ἱκανῶς.
Ἐν τούτῳ σημαίνει ὁ σαλπιγκτῆς· καὶ οἱ μὲν πολέμιοι 32
ἔφευγον πολὺ ἔτι θάπτον· οἱ δ' Ἕλληνες τὰ ἐναντία στρέ-
ψαντες ἔφευγον διὰ τοῦ ποταμοῦ ὅτι τάχιστα. Τῶν δὲ 33

29. ψοφῇ] ab ictu telorum hostilium.

εἰς τοὺς πολεμίους] Et. et F. ἐπὶ τοὺς π.

σημήνη τὸ πολεμικόν] Nos: zum Angriffe blasen. Cf. Diod.
XVII, 33.

ἀναστρέψαντας ἐπὶ δόρυ] rechtskehrt.

ἐμποδίζειν] Leg. videtur ἐμποδίζοιεν. V. ad I, 8, 10.

ὅτι οὗτος] Vigore quodam abreptus omittit quod quis additum
expectaverit καὶ ἔφη δέ aut simile quid.

30. τοὺς λοιπούς] Intelligit τοὺς ὀπισθοφύλακας §. 27. Sc h n.

ἐπιμελησόμενοι] Et. F. ἐπιμελόμενοι.

σκευοφόρων] H. σκευῶν, quod non erat cur reciperetur.

ἐνταῦθα δὴ] Post parenthesin ita loquitur ac si non ὁρῶντες,
sed ἐπεὶ ἐώρων praecessisset.

ὥς μὲν ἐν τοῖς ὄρεσιν] Plerumque ὥς in ejusmodi locis nostra
praepositione für reddere licet: für eine gebirgige Gegend hin-
länglich bewaffnet. Thuc. VI, 2, 20: τὸ τε πλῆθος, ὥς ἐν μιᾷ
νήσῳ, πολλὰς τὰς Ἑλληνίδας (πόλεις). IV, 84: ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύ-
νατος, ὥς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν (ὁ Βρασιδᾶς), quem l. Dionys.
Arch. X, 31. p. 2072, 5. imitatur. Sic etiam Latini, veluti Curt.
IV, 2, 6. Hyrcani egregii, ut inter illas gentes. Cf. interpr.
ad Corn. Nep. Epam. V, 2. Μέν particulam hic quoque trajectam
vides.

τὰ ἐναντία στρέψαντες] Hell. III, 4, 12: εὐθὺς τὰναντία ἀπο-
στρέψας ἐπὶ Φρυγίας ἐπορεύετο.

πολεμίων οἱ μὲν τινες αἰσθόμενοι πάλιν ἔδραμον ἐπὶ τὸν ποταμὸν καὶ τοξεύοντες ὀλίγους ἔτρωσαν· οἱ δὲ πολλοὶ καὶ πέραν ὄντων τῶν Ἑλλήνων ἔτι φανεροὶ ἦσαν φεύγον-
 34 τες. Οἱ δὲ ὑπαντήσαντες ἀνδριζόμενοι καὶ προσωτέρω τοῦ καιροῦ προΐόντες ἕστερον τῶν μετὰ Ξενοφῶντος διέβησαν πάλιν· καὶ ἐτρώθησάν τινες καὶ τούτων.

CAPUT IV.

- 1 Ἐπεὶ δὲ διέβησαν ἀμφὶ μέσον ἡμέρας, συνταξάμενοι ἐπορεύθησαν διὰ τῆς Ἀρμενίας πεδίον ἅπαν καὶ λείους γηλόφους, οὐ μεῖον ἢ πέντε παρασάγγας· οὐ γὰρ ἦσαν ἔγγυς τοῦ ποταμοῦ κῶμαι διὰ τοὺς πολέμους τοὺς πρὸς
 2 τοὺς Καρδούχους. Εἰς δὲ ἦν ἀφίχοντο κώμην, μεγάλη τε ἦν καὶ βασιλείον τε εἶχε τῷ σατραπῇ, καὶ ἐπὶ ταῖς πλεί-
 σταις οἰκίαις τύρσεις ἐπῆσαν, ἐπιτήδεια δ' ἦν δαισιλῆ.
 3 Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς δύο, παρασάγγας δέκα, μέχρις ὑπερῆλθον τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποτα-
 μοῦ. Ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρα-

Οἱ δὲ ὑπαντήσαντες] V. §. 28.

προσωτέρω τοῦ καιροῦ] *longius quam expediret* Hell. VII, 5, 13: ἐδίωξαν οἱ ἔνδοθεν πορρωτέρω τοῦ καιροῦ. Ib. V, 3, 5: τοῦ καιροῦ ἔγγυτέρω τοῦ τεύχους διώξαντες.

Cap. IV. §. 1. πεδίον ἅπαν] Est haec mira quaedam appositio fortasse e duplici dicendi ratione repetenda: πορεύεσθαι διὰ γῆς et πορεύεσθαι ὁδόν, pro quo hic audacius πορεύεσθαι πεδίον καὶ λείους γηλόφους dictum est.

λείους] Vertunt: *leniter (as) surgentes*, invito, ut opinor, verbo, quod ego cum Moro explicandum puto: non *asper virgultis aut lapidibus*; quae quidem potestas hic satis apta videtur.

τοὺς Καρδούχους] Articulus accessit ex A. B. F. G.

2. Εἰς δὲ ἦν ἁ. κώμην] V. ad I, 9, 19. et III, 2, 20.

τῷ σατραπῇ] Matth. §. 389, 2. Buttm. §. 120. n. 3. Armeniae satrapam III, 5, 17. et IV, 3, 4. Orontam cognovimus. Diod. XIV, 27. Teribazum (de quo cf. Plut. Art. 24. 27 f.) nominat: quem Ἀρμενίας τῆς πρὸς ἑσπέραν f. τῶν Ἑσπεριῶν καὶ Φασια-
 νῶν satrapam fuisse mox §. 4. et VII, 8, 25. traditur. Itaque Orontas, qui h. l. intelligendus videtur, orientali Armeniae praefectus erat.

τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ] Non proprii Tigridis fontem intelligi, qui versus occidentem ab oppido Diyarbekir proficiscentibus fit obvi-
 us, duabus tantum mansionibus ab Euphrate distans; sed potius orientalis brachii amnis fontem dici, quod Orientales Geographi *Arzen* (secundum Kinneir. p. 484. *Erzin*) appellant, monet Rennell. p. 204. Cf. Plin. VI, 31. in.

σάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Τηλεβόαν ποταμόν. Οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὖ, καλὸς δέ· κῶμαι δὲ πολλαὶ περὶ τὸν ποταμόν ἦσαν. Ὁ δὲ τόπος οὗτος Ἀρμενία ἐκαλεῖτο ἢ 4 πρὸς ἑσπέραν. Ὑπαρχος δ' αὐτῆς ἦν Τηρίβαζος ὁ καὶ βασιλεῖ φίλος γενόμενος· καὶ ὁπότε παρείη, οὐδεὶς ἄλλος βασιλέα ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβαλλεν. Οὗτος προσήλασεν ἱπ- 5 πέας ἔχων καὶ προπέμψας ἑρμηνέα εἶπεν ὅτι βούλοιτο διαλεχθῆναι τοῖς ἄρχουσι. Τοῖς δὲ στρατηγοῖς ἔδοξεν ἀκοῦσαι· καὶ προσελθόντες εἰς ἐπήκοον ἡρώτων τί θέλοι. Ὁ δὲ ἔλεγεν ὅτι σπείσασθαι βούλοιτο ἐφ' ᾧ μήτ' αὐτὸς 6 τοὺς Ἕλληνας ἀδικεῖν μήτ' ἐκείνους καίειν τὰς οἰκίας, λαμβάνειν τε τὰ ἐπιτηδεῖα ὅσων δέοιντο. Ἐδοξε ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς καὶ ἐσπείσαντο ἐπὶ τούτοις.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ [τοῦ] πε- 7 δίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα· καὶ Τηρίβαζος παρηκολούθει ἔχων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἀπέχων ὥς δέκα σταδίους· καὶ ἀφίκοντο εἰς βασίλεια καὶ κώμας πέριξ πολλάς, πολλῶν τῶν ἐπιτηδείων μεστάς. Στρατοπεδενομένων 8 δ' αὐτῶν γίγνεται τῆς νυκτὸς χιὼν πολλή· καὶ ἔωθεν ἔδοξε

Τηλεβόαν] Rennell. p. 208. aliique statuunt esse *Arfaniam* (Plut. Luc. 31. Plin. V, 20. VI, 31. Dio Cass. LXII, 21.) s. *Arfinium* (Proc. Pers. I, 17.), quem Euphrates accipit. Hodie vocari *Aksu*. Kinneir. tamen l. l. amnem *Moufsh* intelligit, quoniam inter *Kabouhr* (v. ad 3, 1.) et *Morad* s. *Murad* flumina (v. ad 5, 2.) alius amnis non repèriatur.

μέγας μὲν οὖ, καλὸς δέ] Sic e Demetr. Phal. 5. 122. ediderunt pro μέγας μὲν, καλὸς δὲ οὖ. Ille ordo propemodum est legitimus. V. 8, 2. VI, 2, 20. Cyr. V, 5, 6. Symp. II, 19. et locos ap. Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 185. et ad Dionys. historiogr. p. 100. Aliter tamen infra IV, 6, 2.

4. ἀνέβαλλεν] ἀνεβίβαζεν Zonar. p. 208. Cf. Cyr. VII, 1, 38. de re eq. VI, 12. et Hipparch. I, 17. Latini dicunt *imponere* (Caes. b. g. I, 42.), *inferre* (id. VI, 30.), *subjicere* in equum (Liv. VI, 24. XXXI, 37.). Substantivum ἀναβολεύς apud Plutarchum et Appian. Pun. 106. invenit Schn.

5. τί θέλοι] F. τί θέλει, fortasse recte.

6. ἔλεγεν] Et. F. εἶπεν.

ἐφ' ᾧ] Matth. §. 479, a. Buttm. §. 137. p. 440.

7. διὰ τοῦ πεδίου] Articulum ab Et. F. omissum inclusi, cum haec quidem planities nondum memorata sit.

βασίλεια] Haud dubie Teribazi.

8. ἔωθεν] Cf. VI, 1, 23. et Plut. de garr. 11: ἐλθόντος οὖν ἔωθεν κ. τ. λ. Odyss. III, 366: ἡῶθεν μετὰ Κεύκωνας μεγαθύμους εἶμι.

Xen. Anab.

O

διασκηνῆσαι τὰς τάξεις καὶ τοὺς στρατηγοὺς κατὰ τὰς κώ-
 9 μας· οὐ γὰρ ἐώρων πολέμιον οὐδένα καὶ ἀσφαλὲς ἐδόκει
 εἶναι διὰ τὸ πλῆθος τῆς χιόνης. Ἐνταῦθα εἶχον πάντα τὰ
 ἐπιτήδεια ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ, ἱερεῖα, σῖτον, οἶνους πα-
 λαιοὺς εὐώδεις, ἀσταφίδας, ὄσπρια παντοδαπά. Τῶν δὲ
 ἀποσκεδαννυμένων τινὲς ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ἔλεγον ὅτι
 κατίδοιεν στράτευμα καὶ νύκτωρ πολλὰ πυρὰ φαίνοιτο.
 10 Ἐδόκει δὲ τοῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι διασκηνοῦν,
 ἀλλὰ συναγαγεῖν τὸ στράτευμα πάλιν. Ἐντεῦθεν συνῆλ-
 11 θον· καὶ γὰρ ἐδόκει διαιθριάζειν. Νυκτερευόντων δ' αὐ-
 τῶν ἐνταῦθα ἐπιπίπτει χιὼν ἄπλετος, ὥστε ἀπέκρυνε καὶ
 τὰ ὅπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους κατακειμένους· καὶ τὰ ὑπο-
 ζύγια συνεπέδησεν ἡ χιὼν· καὶ πολὺς ὄκνος ἦν ἀνίστα-
 σθαι· κατακειμένων γὰρ ἀλεινὸν ἦν ἡ χιὼν ἐπιπεπτωκυῖα
 12 ὅτῳ μὴ παραρῥυεῖη. Ἐπεὶ δὲ Ξενοφῶν ἐτόλμησε γυμνὸς
 ὦν ἀναστὰς σχίζειν ξύλα, τάχα ἀναστὰς τις καὶ ἄλλος
 13 ἐκείνου ἀφελόμενος ἔσχισεν. Ἐκ δὲ τούτου καὶ οἱ ἄλλοι
 ἀναστάντες πῦρ ἔκαιον καὶ ἐχρίοντο· πολὺ γὰρ ἐνταῦθα
 εὗρισκον τὸ χρίσμα, ᾧ ἐχρῶντο ἀντ' ἐλαίου, σύειον καὶ ση-

9. πάντα] Omittunt Et. F. H. Sturzio I. p. 10, b. τὰ ἐπιτήδεια su-
 spectum videtur; fortasse recte.

ἱερεῖα] Cum Graeci nullum animal in proprios usus mactarent
 quin aliquam ejus partem deo adolendam consecrarent, hinc fa-
 ctum est ut quodcunque animal in cibum caederent ἱερεῖον voca-
 rent. *Hutch.* ad Cyr. I, 4, 17. Cf. infra V, 7, 13. VI, 3, 1.
 Armenios πολυπροβάτους dicit Herod. V, 49. Omnino de ferti-
 litate terrae cf. Strab. XI, 14. p. 458.

10. τὸ στράτευμα πάλιν. Ἐντεῦθεν] Vulgarem distinctionem: τὸ
 στράτευμα. Πάλιν ἐντεῦθεν emendavit Holzmann. Adverbia
 saepe postremo loco collocantur. V. Commentatt. m. p. 299.

διαιθριάζειν] Et. F. H. συναιθριάζειν, quod ex συνῆλθον
 ortum.

11. ἄπλετος] A. B. ἄπлатος, quam formam praefert Moeris p. 24.
 De nivibus Armeniae cf. Strab. l. l. p. 458 f. Plut. Luc. 32. et
 Weffeling. ad Diod. XIV, 27.

ἀλεινὸν] V. ad III, 2, 22. et 4, 35.

ἐπιπεπτωκυῖα] Leg. videtur ἡ ἐπ.

12. ἀφελόμενος] τὴν ἀξίην.

13. ἐχρίοντο] ut artus frigore torpentes redderentur agiles. *Zeun.*

εὗρισκον τὸ] Et. F. H. εὗρίσκετο ex seqq. Cf. de auth. p. 43.

σύειον] Et. F. H. Suid. συῖνον. Brod. κρίνον, Muretus σούσι-
 νον aut θύειον scribi voluerunt. Offendit enim quod suilla adeps

σάμινον καὶ ἀμυγδάλινον ἐκ τῶν πικρῶν καὶ τερεβίνθινον.

Ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ μύρον εὗρίσκετο.

Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐδόκει διασκηνητέον εἶναι κατὰ 14
τὰς κώμας εἰς στέγας. Ἐνθα δὴ οἱ στρατιῶται σὺν πολλῇ
κραυγῇ καὶ ἡδονῇ ἔθρον ἐπὶ τὰς στέγας καὶ τὰ ἐπιτήδεια·
οἱ δέ, ὅτε τοπρότερον ἀπήεσαν, τὰς οἰκίας ἐνέπρησαν,
ὑπὸ τῆς αἰθρίας δίκην ἐδίδοσαν κακῶς σκηνοῦντες. Ἐν- 15
τεῦθεν ἐπεμψαν τῆς νυκτὸς Δημοκράτην Τεμενίτην, ἄν-

inter genera oleorum e plantis commemoratur. Sed cum Xen. non de μύροις, sed omnino de χρίσμασι loquatur etiam suillam adipem h. l. recensitam ferri posse putaverim. Plin. XXVIII, 37: *Usus — axungiae* (i. e. suillae adipis inveteratae) *est ad emollienda, ex-calfacienda* — *Sincera axungia medetur ambustis vel nive*: — *itinerumque lassitudines et fatigationes levat.*

σησάμινος] Plin. XVIII, 22: *Sesama ab Indis venit: ex ea et oleum faciunt.* Curt. VII, 4, 23: *Succo ex Sesama expresso haud secus quam oleo artus perungebant.* Strabo XVI, 1. p. 343. de Babyloniis: *ἐλαίῳ δὲ χρῶνται τῷ σησαμίνῳ τὸ πλέον.*

ἐκ τῶν πικρῶν] ἀμυγδαλῶν, ut mox ad ἐκ τῶν αὐτῶν intelligendum est τερεβίνθων. Cf. Herod. II, 63. Thuc. II, 45. et Matth. §. 435. De oleo amygdalis amaris expresso Zeun. confert Dioscorid. I, 71. et Plin. XIII, 2.

14. πάλιν ἐδόκει] A. B. F. ἐδόκει πάλιν, quae collocatio fortasse correctori debetur quem trajectio adverbii offenderat.

κατὰ τὰς κώμας] Praepositionem Hutch. addidit cl. §. 8. et 5, 20. Sed cum Suid. in διασκηνητέον hic εἰς invenerit, quod etiam in G. recentior manus addidit, vereor ne εἰς τὰς κώμας ex interpretamento ortum sit.

ἔθρον] Hoc pro ἦεσαν, quod ex ἀπήεσαν ortum videtur, ex Et. recepit Schn.

ὑπὸ τῆς αἰθρίας] Et. F. H. ὑπὸ ἀτασθαλίας, quod cum ἐνέπρησαν jungendum foret. Neque haec lectio quod hoc vocabulum sit poeticum damnandum est. Nam ἴδιον Ξενοφῶντος καὶ τὸ κατὰ πόσα διαστήματα χρῆσθαι ποιητικαῖς πῶς λέξεσι, πολὺ τῶν ἄλλων τῇ φύσει διεστηκυῖαις λέξεων Hermog. arte Orat. p. 506. ed. Colon. Eodem verbo utitur Pseudo-Lucian. de astrol. 15. Sed etiam voces ὑπὸ τῆς αἰθρίας non damnaverim, quae tamen nisi cum Suida (ἐμπρήσαντες δίκην ἔδοσαν, ὑπὸ τῆς αἰθρίας κακῶς σκηνοῦντες) transponas, non jungi possunt cum σκηνοῦντες, ut placuit Dorvillio ad Charit. p. 587. Hac autem transpositione non opus est. Cf. Cyr. I, 6, 45. III, 1, 22. VII, 5, 40: δίκην δεδωκότες ὑπὸ πάντων τῶν ἀναγκαίων. Adde Matth. §. 496, 3.

15. Τεμενίτην] Steph. Byz. Τέμενος, τόπος τῆς Σικελίας — ὁ οὐκ ἦτορ Τεμενίτης. Goellero de situ et orig. Syrac. p. 59. videtur eam Syracusarum partem (Τεμενίτην Thuc. VI, 75.) intelligere, quae postmodum Neapolis dicta est. De ea tamen h. l. cogitandum esse pro certo non affirmaverim. Nam inde oriundum haud scio an Συρακόσιον potius dixisset Xen. Zeun. de Temenio Argo-

δρας δόντες, ἐπὶ τὰ ὄρη, ἔνθα ἔφασαν οἱ ἀποσκεδαννύ-
 μενοι καθορᾶν τὰ πυρὰ· οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον
 πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ
 16 μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα. Πορευθεῖς δέ, τὰ μὲν πυρὰ οὐκ
 ἔφη ἰδεῖν, ἄνδρα δὲ συλλαβὼν ἦκεν ἄγων, ἔχοντα τόξον
 Περσικὸν καὶ φαρέτραν καὶ σάγαριν οἴανπερ καὶ αἱ Ἀμα-
 17 ζόνες ἔχουσιν. Ἐρωτώμενος δὲ τὸ ποδαπὸς εἴη, Πέρσης
 μὲν ἔφη εἶναι, πορεύεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ Τηριβάζου στρα-
 τεύματος, ὅπως ἐπιτήδεια λάβοι. Οἱ δ' ἡρώτων αὐτὸν
 τὸ στράτευμα ὅποσον τε εἴη καὶ ἐπὶ τίνι συνειλεγμένον.
 18 Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι Τηρίβαζος εἴη ἔχων τήν τε ἑαυτοῦ δύνα-
 μιν καὶ μισθοφόρους Χάλυβας καὶ Ταόχους· παρε-
 σκευάσθαι δὲ αὐτὸν ἔφη ὡς ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ τοῦ ὄρους ἐν
 τοῖς στενοῖς, ἥπερ μοναχῇ εἴη πορεία, ἐνταῦθα ἐπιθη-
 σόμενον τοῖς Ἑλλησιν.

lidis oppido cogitavit, de quo Strab. VIII, 6. in. τὸ δὲ Τημένιον
 ἀπέχει τοῦ Ἀργους ἑξ καὶ εἴκοσι σταδίους ὑπὲρ τῆς θαλάσσης.
 Cf. Steph. Byz. in. v. Sed ita scribendum esset Τημενίτης.
 Schn. conjecit Τημνίτης, Temno, Aeolidis oppido, oriundus,
 de quo v. Mor. ad Hell. IV, 8, 5.

τὰ ὄντα — ὄντα] Ex ἀληθεῦσαι dicendi f. referendi notionem
 elicias.

17. τὸ ποδαπὸς εἴη] Articulus, quem Et. et Suid. in ποδαπός omit-
 tunt, videtur explicari posse: consuetum illud quod ex ignoto
 quaeri solet. Male, ut puto, Held. in Actis Mon. II, 1. p. 96.

ἡρώτων αὐτὸν τὸ στράτευμα] V. ad III, 5, 14.

18. Χάλυβας] Hi Armeniae finitimi (IV, 5, 34. Strab. XI, 14. p. 460.
 Armenochalybes Plin. VI, 11.), fortissimi ideoque liberi (VII, 8,
 25.) pluribus describuntur IV, 7, 15. Cf. ad IV, 3, 4. et V, 5, 1.
 Sedes eorum in magna planitie Calderan juxta Araxem amnem
 (hodie Arasch) quaerendas esse statuit Rennell. p. 234 f.

Ταόχους] βασιλέως οὐχ ὑπήκοοι καὶ μάλα φοβεροὶ (V, 5, 17.)
 χωρία ἔχουν ἰσχυρὰ IV, 7, 1. Tahoskaros ex Byzantino scri-
 ptore a Danvillio Geogr. anc. II. p. 101. memoratos eosdem pu-
 tat Rennell. p. 230. De Georgiae provincia Taochir, quam De-
 lisle (Mém. de l'Ac. roy. des sciences 1721.) ex Georgiani princi-
 pis tabula geogr. memoravit, cogitandum esse censet Reichard.
 p. XXXI.

μοναχῇ] Μοναχῇ [pro μοναχή] scripsi auctoritate Suidae [et
 Brodaeī librorum] et suadente analogia. Nam apud Atticos certe
 adverbia tantum loci in αχῇ, αχόσε etc. leguntur, non adjectiva;
 e quo genere fingere liceat πολλαχός, ἐνιαχός, ἀλλαχός, αὐτα-
 χός etc. Quare et μοναχῇ πορεία mihi suspecta est, quae in codd.
 irrepsisse videtur per μοναχούς, quorum nomen serior aetas fre-
 quenter coepit. Est autem ἥπερ μοναχῇ quo uno loco. Zeu-
 nius Salmafii probat interpretationem Exercitt. Plin. p. 824.: „via

Ἀκούσασι τοῖς στρατηγοῖς ταῦτα ἔδοξε τὸ στρατεύμα 19
 συναγαγεῖν· καὶ εὐθύς, καταλιπόντες φύλακας καὶ στρα-
 τηγὸν ἐπὶ τοῖς μένουσι Σοφαίνετον Στυμφάλιον, ἐπο-
 ρεύοντο, ἔχοντες ἡγεμόνα τὸν ἄλόντα ἄνθρωπον. Ἐπειδὴ 20
 δὲ ὑπερέβαλον τὰ ὄρη, οἱ πελτασταί, προιόντες καὶ κατι-
 δόντες τὸ στρατόπεδον, οὐκ ἔμειναν τοὺς ὀπλίτας, ἀλλ'
 ἀνακραγόντες ἔθεον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Οἱ δὲ βάρβα- 21
 ροι, ἀκούσαντες τὸν θόρυβον, οὐχ ὑπέμειναν, ἀλλ' ἔφρευ-
 γον· ὁμῶς δὲ ἀπέθανόν τινες τῶν βαρβάρων· καὶ ἵπποι
 ἤλωσαν ὥς εἴκοσι, καὶ ἡ σκηνὴ ἡ Τηριβάζου ἔάλω καὶ ἐν
 αὐτῇ κλίνει ἀργυρόποδες καὶ ἐκπώματα καὶ οἱ ἀρτοκόποι καὶ
 οἱ οἰνοχόοι φάσκοντες εἶναι. Ἐπεὶ δὲ ἐπύθοντο ταῦτα οἱ 22
 τῶν ὀπλιτῶν στρατηγοί, ἐδόκει αὐτοῖς ἀπιέναι τὴν ταχί-
 στην ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, μή τις ἐπίθεσις γένοιτο τοῖς κα-

*qua propter angustias singuli tantum homines possunt incede-
 dere.*" Sed haec ratio prorsus nec rei nec verbo convenit: certe
 neque hic neque c. seq. §. 1. quidquam in hanc rem significatur.
Weisk.

ἐνταῦθα] Hoc eodem modo infertur quo αὐτός locis ad II, 2, 20.
 coll.

19. Σοφαίνετον] Is enim aetate provector erat. V. V, 3, 1. et VI,
 3, 13. Unde conjicias etiam τοὺς φύλακας fuisse militum qui
 seniores essent.

20. ὑπερέβαλον] A. B. F. ὑπερέβαλλον, quo recepto cogitandum
 foret praeverlisse caetratos priusquam montes prorsus superati es-
 sent, ut barbari in ipsis montibus castra habuisse viderentur: quod
 si ita fuisset, Graeci vix tam facili negotio ascendere et oppressos
 fugare potuissent. Accedit quod in hac lectione mira foret di-
 cendi ratio.

τὸ στρατόπεδον] τῶν πολεμίων.

21. ὥς εἴκοσι] A. B. Et. F. εἰς εἴκοσι.

ἡ Τηριβάζου] Articulum addiderunt ex Et. et F. V. tamen ad II,
 5, 31.

καὶ οἱ οἰνοχόοι] Articulum cum A. B. G. et vett. edd. del. esse
 censuit Schaefer. Melett. p. 68., eo recepto sic construendum esse
 ratus: καὶ οἱ ἀρτοκόποι καὶ οἱ φάσκοντες εἶναι οἰνοχόοι. Sed
 potest constitui καὶ οἱ φάσκοντες εἶναι ἀρτ. καὶ οἱ φάσκοντες εἶναι
 οἰνοχόοι. Aperteque repetitur articulus ut utrique diversi fuisse
 significantur. Caeterum satrapas etiam luxus regum imitatores vi-
 des. Cf. de Mardonii tabernaculo Herod. IX, 92. et Schol. Ari-
 stoph. Eqq. 755.

22. Ἐπειδὴ] Hoc pro ἐπεὶ dederunt Et. et F.

δοκεῖ] F. et H. ἐδόκει (vel ἐδοκεῖ). Sed v. ad I, 1, 3.

γένηται] Et. F. H. γένοιτο.

τοῖς καταλελειμμένοις] V. §. 19. Hic quaerere subit cur par-
 tem exercitus non reliquerint in montibus. Statuendum videtur

ταλελειμμένοις. Καὶ εὐθὺς ἀνακαλεσάμενοι τῇ σάλπιγγι ἀπήεσαν καὶ ἀφίκοντο αὐθημερὸν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

CAPUT V.

- 1 Τῇ δ' ὑστεραία ἐδόκει πορευτέον εἶναι ἢ δύναιτο τάχιστα, πρὶν συλλεγῆναι τὸ στράτευμα πάλιν καὶ καταλαβεῖν τὰ στενά. Συσκευασάμενοι δ' εὐθὺς ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλῆς, ἡγεμόνας ἔχοντες πολλούς· καὶ αὐθημερὸν ὑπερβαλόντες τὸ ἄκρον ἐφ' ᾧ ἔμελλεν ἐπιτίθεσθαι
- 2 Τηρίβαζος κατεστρατοπεδεύσαντο. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμοὺς ἐρήμους τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα, ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ διέβαινον αὐτὸν βρεχόμενοι πρὸς τὸν ὀμφαλόν. Ἐλέγοντο δὲ αὐτοῦ αἱ πηγαὶ οὐ
- 3 πρόσω εἶναι. Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο διὰ χιόνος πολλῆς καὶ πεδίου σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα. Ὁ δὲ τρίτος ἐγένετο χαλεπὸς καὶ ἄνεμος βορρᾶς ἐναντίος ἔπνει, παντάπασιν ἀποκαίων πάντα καὶ πηγνὺς τοὺς ἀνθρώπους.
- 4 Ἐνθα δὴ τῶν μάντεών τις εἶπε σφαγιάζεσθαι τῷ ἀνέμῳ.

Teribazi castra in alia montium parte fuisse quam τὴν ὑπερβολήν (§. 18.) f. τὰ στενά (5, 1.).

Cap. V. §. 1. ἢ] Et. ὅπη, A. B. τῇ, quod eodem ducit. τὸ στράτευμα] τῶν πολεμίων.

2. Εὐφράτην] Non esse occidentale f. boreale Euphratis brachium, quod ab incolis ejus regionis *Frat* dicatur, sed alterum quod *Murad* appelletur ostendit Rennell. p. 209 ff. Cf. Mannert. V. p. 203.

3. παρασάγγας πεντεκαίδεκα] Hunc numerum in itinere nivibus impedito justo majorem esse suspicantur Rennell. p. 214. et Kinneir. p. 485. Fortasse recte. Ac vereor ne ista verba ex §. 2. orta sint.

ἄνεμος βορρᾶς] Eodem modo loquitur Herod. I, 6. 72.

ἀποκαίων] Quia idem fere vehementis frigoris est effectus qui caloris, tropus hic, praesertim apud poetas, non est rarus, ut frigore perdita dicantur *ambusta*. Aristot. Meteorol. IV, 5: ἐνίοτε καὶ καίειν λέγεται καὶ θερμαίνειν τὸ ψυχρόν. V. Drackenborch. ad Sil. Ital. IV, 68. *Weisk.* Cf. VII, 4, 3. Oberlin. ad Tac. Ann. XIII, 35. Cellar. ad Curt. VII, 3, 13. ubi fimillima est narratio. De Armeniae frigore testes v. apud Wesseling. ad Diod. XIV, 28. et Haken. II. p. 352.

4. σφαγιάσασθαι] G. σφαγιάζεσθαι [quod proximo σφαγιάζεται originem debet]. Caeterum de cultu Aquilonis apud veteres v. Spanhem. ad Callim. in Del. 26. et Periz. ad Aeliani V. H. XII, 61. *Zeun.* De infinitivo v. ad I, 3, 14. in.

καὶ σφραγιάζεται· καὶ πᾶσι δὴ περιφανῶς ἔδοξε λῆξαι τὸ χαλεπὸν τοῦ πνεύματος. Ἦν δὲ τῆς χιόνος τὸ βάθος ὁρ-
γυιὰ· ὥστε καὶ τῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν ἀνδραπόδων πολλὰ ἀπώλετο καὶ τῶν στρατιωτῶν ὡς τριάκοντα. Διεγένοντο 5
δὲ τὴν νύκτα πῦρ καίοντες· ξύλα δ' ἦν ἐν τῷ σταθμῷ πολ-
λά· οἱ δὲ ὀψὲ προσιόντες ξύλα οὐκ εἶχον. Οἱ οὖν πάλαι
ἦκοντες καὶ πῦρ καίοντες οὐ προσίεσαν πρὸς τὸ πῦρ τοὺς
ὀψίζοντας, εἰ μὴ μεταδοῖεν αὐτοῖς πυροὺς ἢ ἄλλο εἴ τι
ἔχοιεν βρωτόν. Ἐνθα δὲ μετεδίδοσαν ἀλλήλοις ὧν εἶχον 6
ἕκαστοι. Ἐνθα δὲ τὸ πῦρ ἐκαίετο, διατηκομένης τῆς χιό-
νος βόθροι ἐγίγνοντο μεγάλοι ἔστε ἐπὶ τὸ δάπεδον· οὗ δὲ
παρῆν μετρεῖν τὸ βάθος τῆς χιόνος.

Ἐντεῦθεν δὲ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ὅλην ἐπορεύοντο διὰ 7
χιόνος καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐβουλιμιάσαν. Ξενο-
φῶν δὲ ὀπισθοφυλακῶν καὶ καταλαμβάνων τοὺς πίπτοντας
τῶν ἀνθρώπων ἠγνόει ὅ τι τὸ πάθος εἴη. Ἐπειδὴ δὲ εἶπέ 8
τις αὐτῷ τῶν ἐμπείρων ὅτι σαφῶς βουλιμιῶσι καὶ ἐάν τι φά-
γωσιν ἀναστήσονται, περιῶν ἐπὶ τὰ ὑποζύγια, εἰ πού τι
ὁρώη βρωτόν, ἐδίδου καὶ διέπεμπε διδόντας τοὺς δυναμέ-

ἔδοξε] ut est credula superstitio, etiam nostra aetate.

5. τὸ πῦρ] Articulum addiderunt A. B. Et. F. G.

μεταδοῖεν — πυροὺς] Haec est legitima hujus verbi constructio, quod ubi soli genitivo, totum expriment, jungitur, accusativus (μέρος f. τι) subaudiendus est. Cf. §. 6. VII, 8, 11. Matth. §. 326. et Heindorf. ad Plat. Protag. p. 537.

εἴ τι — βρωτόν] Vulgo τι ὧν — βρωτῶν, quod cum F. εἴτι pro ὧν et Et. βρωτόν servaverit, mutavi. De collocatione cf. Thuc. II, 72: καὶ γῆς ὄρους ἀποδείξατε καὶ δένδρα ἀριθμῶ τὰ ὑμέτερα καὶ ἄλλο εἴ τι δυνατόν ἐς ἀριθμὸν ἐλθεῖν. Adde Hell. IV, 8, 10.

6. ἔστε ἐπὶ] Cf. 8, 8. et Arriani exp. I, 28, 5: ἔστε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας. Eodem modo legitur ἄχρι V, 5, 4. et μέχρι VI, 2, 26.

8. περιῶν] juxta agmen iens. Cf. ad §. 20. Et. F. H. περιῶν, unde Porson conjecit περιῶν, simul ἐπὶ in περί mutaturus.

εἴ πού τι] Suid. in βουλιμιᾶν habet εἴ τί που, qui ordo est Cyr. VIII, 1, 20. et Thuc. VIII, 69. Alterum habes infra VI, 1, 15. et Thuc. III, 34.

ὁρώη βρωτόν] Et. ὁρώη ἢ ποτόν ἢ βρωτόν, A. B. G. et edd. vet. praeter Cast. ποτόν ἢ βρωτόν ὁρώη. Nostram lectionem ex F. H. S. et Suida recepit Zeun.

διεδίδου] Hoc pro ἐδίδου praebuerunt F. H. S. Subaudiendum videtur τοῖς δυναμένοις παρατρέχειν, iis qui satis valerent viribus ut accurrere possent.

διδόντας] Διδόντας, pro quo δώσοντας expectaveris, quodammodo substantivi vice fungitur. Cf. Thuc. VII, 8: ἐπέμπε —

νους παρατρέχειν τοῖς βουλιμιῶσιν. Ἐπειδὴ δέ τι ἐμφά-
 9 γοιεν, ἀνίσταντο καὶ ἐπορεύοντο. Πορευομένων δέ, Χει-
 ρίσοφος μὲν ἀμφὶ κνέφας πρὸς κώμην ἀφικνεῖται, καὶ ὑδρο-
 φορούσας ἐκ τῆς κώμης γυναῖκας καὶ κόρας πρὸς τῇ κρήνῃ
 10 καταλαμβάνει ἔμπροσθεν τοῦ ἐρύματος. Αὗται ἡρώτων
 αὐτοὺς τίνες εἶεν. Ὁ δὲ ἐρμηνεὺς εἶπε Περσιστὶ ὅτι παρὰ
 βασιλέως πορεύοντο πρὸς τὸν σατράπην. Αἱ δὲ ἀπεκρί-
 ναντο ὅτι οὐκ ἐνταῦθα εἶη, ἀλλ' ἀπέχει ὅσον παρασάγγην.
 Οἱ δ', ἐπεὶ ὁψέ ἦν, πρὸς τὸν κωμάρχην συνεισέρχονται
 11 εἰς τὸ ἔρυμα σὺν ταῖς ὑδροφόροις. Χειρίσοφος μὲν οὖν καὶ
 ὅσοι ἐδυνήθησαν τοῦ στρατεύματος ἐνταῦθα ἐστρατοπε-
 δεύσαντο· τῶν δ' ἄλλων στρατιωτῶν οἱ μὴ δυνάμενοι δια-
 τελέσαι ἐν τῇ ὁδῷ ἐνυκτέρευσαν ἄσιτοι καὶ ἄνευ πυρός· καὶ
 12 ἐνταῦθά τινες ἀπώλοντο τῶν στρατιωτῶν. Ἐφείποντο δὲ
 τῶν πολεμίων συνειλεγμένοι τινὲς καὶ τὰ μὴ δυνάμενα τῶν
 ὑποζυγίων ἥρπαζον καὶ ἀλλήλοις ἐμάχοντο περὶ αὐτῶν.
 Ἐλείποντο δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ τε διεφθαρμένοι ὑπὸ
 τῆς χιόνος τοὺς ὀφθαλμοὺς οἱ τε ὑπὸ τοῦ ψύχους τοὺς δα-
 13 κτύλους τῶν ποδῶν ἀποσσηπότες. Ἦν δὲ τοῖς μὲν ὀφθαλ-
 μοῖς ἐπικούρημα τῆς χιόνος εἴ τις μέλαν τι ἔχων πρὸ τῶν
 ὀφθαλμῶν πορεύοιτο· τῶν δὲ ποδῶν, εἴ τις κινοῖτο καὶ
 14 μηδέποτε ἡσυχίαν ἔχοι καὶ εἰς τὴν νύκτα ὑπολύοιτο. Ὅσοι

ἀγγέλλοντες. V. ib. c. 25. et Seidler, ad Eurip. Iphig. T. 1272.
 Similiter Curt. VI, 5, 25: *praemisit indicantes*.

10. ἀπέχει] A. B. G. ἀπέχοι. Sed cf. ad I, 3, 21.

11. διατελέσαι, ἐν τῇ ὁδῷ] Et. F. H. S. et Brod. libri διατελέσαι
 τὴν ὁδόν. Sed τὴν ὁδόν interpretationem sapit (cf. I, 5, 7.) et ἐν
 τῇ ὁδῷ ut praegresso ἐνταῦθα oppositum necessarium videtur.
 Cf. §. 19. et 21.

12. τοὺς ὀφθαλμοὺς — τοὺς δακτύλους] V. Matth. §. 424, 3. Buttm.
 §. 116, 8. cl. IV, 7, 4. V, 8, 15. De re cf. Curt. VII, 3, 13.

13. ἐπικούρημα τῆς χιόνος] V. Matth. §. 353. p. 336. Idem reme-
 dium hodieque in usu esse apud illius regionis populos, a quibus
 Graecos edoctos fuisse patet, testantur peregrinatores. Zeun. con-
 fert Galen. de usu part. p. 475.

τῶν δὲ ποδῶν] Repete ἐπικούρημα. De mutata structura Zeun.
 confert Abresch. Dilucid. Thuce. p. 119.

εἰς τὴν νύκτα] Sic Et. H. et Cast. εἰ τὴν νύκτα A. B. F. De
 dicendi ratione cf. Lucian. Tox. 29: τῆς μὲν γὰρ ἡμέρας ὁ κλοιὸς
 ἥρκει —· εἰς δὲ τὴν νύκτα ἔδει ὅλον καταδεδεῖσθαι. Adde ad
 I, 7, 1.

δὲ ὑποδεδεμένοι ἐκοιμῶντο, εἰσεδύνοντο εἰς τοὺς πόδας οἱ
 ἱμάντες καὶ τὰ ὑποδήματα περιεπήγνυντο· καὶ γὰρ ἦσαν,
 ἐπειδὴ ἀπέλιπε τὰ ἀρχαῖα ὑποδήματα, καρβατῖναι αὐτοῖς,
 πεποιημένοι ἐκ τῶν νεοδάριων βοῶν. Διὰ τὰς τοιαύτας 15
 οὖν ἀνάγκας ὑπελείποντο τινες τῶν στρατιωτῶν· καὶ ἰδόν-
 τες μέλαν τι χωρίον διὰ τὸ ἐκλελοιπέναι αὐτόθι τὴν χιόνα,
 εἵκαζον τετηκέναι· καὶ ἐτετήκει διὰ κρήνην τινὰ ἢ πλησίον
 ἦν ἀτμίζουσα ἐν νάπῃ. Ἐνταῦθα ἐκτραπόμενοι ἐκάθηντο
 καὶ οὐκ ἔφασαν πορεύεσθαι. Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἔχων ὅπι- 16
 σθοφύλακας, ὡς ἦσθετο, ἐδεῖτο αὐτῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ
 μηχανῇ μὴ ἀπολείπεσθαι, λέγων ὅτι ἔπονται πολλοὶ πολέ-
 μιοι συνειλεγμένοι· καὶ τελευτῶν ἐχαλέπαινε. Οἱ δὲ σφάτ-
 τειν ἐκέλευον· οὐ γὰρ ἂν δύνασθαι πορευθῆναι. Ἐνταῦθα 17
 ἔδοξε κράτιστον εἶναι τοὺς ἐπομένους πολεμίους φοβῆσαι, εἴ-
 τις δύναίτο, μὴ ἐπιπέσοιεν τοῖς κάμνουσι. Καὶ ἦν μὲν ἤδη
 σκότος, οἱ δὲ προσήεσαν πολλῷ θορύβῳ, ἀμφὶ ὧν εἶχον
 διαφερόμενοι. Ἐνθα δὴ οἱ μὲν ὀπισθοφύλακες ἄτε ὑγιάι- 18
 νοντες ἔξαναστάντες ἔδραμον εἰς τοὺς πολεμίους· οἱ δὲ κά-
 μνοντες, ἀνακραγόντες ὅσον ἐδύναντο μέγιστον, τὰς ἀσπί-
 δας πρὸς τὰ δόρατα ἔκρουσαν. Οἱ δὲ πολέμιοι δείσαντες
 ἦκαν ἑαυτοὺς κατὰ τῆς χιόνος εἰς τὴν νάπην καὶ οὐδεὶς ἔτι
 οὐδαμοῦ ἐφθέγγατο.

14. ἀπέλιπε] F. ἐπέλιπε, quod verbum nonnisi de rebus quasi e
 penu promptis usurpari videtur. Ἀπέχειν similiter legitur Odyss.
 VII, 117: τάων οὐποτε κάρπος ἀπόλλυται οὐδ' ἀπολείπει. Cf.
 quae protulit WVerfer. in Actis Mon. I, 2. p. 271 f.

καρβατῖναι] Hesych.: μονόπελμον καὶ εὐτελὲς ὑπόδημα ἀγρο-
 ικόν. Idem: καρπάτινον· ἀγροικικόν ὑπόδημα μονόδεσμον.
 Deinceps αὐτοῖς ex Suida in καρβατῖναι recipi iussit Wyttenbach.
 Idem tamen non male coniecit: καρβατῖνας πεποιημένοι. Cf.
 Buttm. §. 122, 8. Matth. §. 492, c.

15. αὐτόθι] Hoc ex Et. F. H. S. dedit Schn. pro αὐτόθεν.

οὐκ ἔφασαν πορεύεσθαι] V. ad I, 3, 7.

16. ὀπισθοφύλακας] Leg. videtur τοὺς ὀπισθοφύλακας.

πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ] Cf. VII, 2, 8. (cl. VI, 4, 30. ubi est
 κατὰ πάντα τρόπον) et Thuc. V, 47: οὐ παραβήσομαι τέχνῃ οὐδὲ
 μηχανῇ οὐδεμιᾷ. Addunt Thuc. V, 18. Lyf. c. Agor. p. 512. pro
 bonis Aristoph. p. 655. Demosth. in Neaer. p. 1350.

σφάττειν] Et. F. H. σφάζειν, forma non Xenophontea.

οὐ γὰρ] Sic F. Vulgo οὐδὲ γάρ.

18. τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ δόρατα ἔκρου.] Cf. ad I, 8, 18.

ἄτε ὑγ. ἔξαναστάντες] Sic F. Vulgo ἔξαν. ἄτε ὑγ.

κατὰ τῆς χιόνος] V. ad §. 25.

19 Καὶ Ξενοφῶν μὲν καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, εἰπόντες τοῖς
 ἀσθενούσιν ὅτι τῇ ὑστεραίᾳ ἤξουσί τινες ἐπ' αὐτούς, πο-
 ρεύμενοι, πρὶν πένταρα στάδια διελθεῖν, ἐντυγχάνουσιν
 ἐν τῇ ὁδῷ ἀναπαυομένοις ἐπὶ τῆς χιόνος τοῖς στρατιώταις
 ἐγκεκαλυμμένοις, καὶ οὐδὲ φυλακὴ οὐδεμία καθειστήκει,
 20 καὶ ἀνίστασαν αὐτούς. Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι οἱ ἔμπροσθεν οὐχ
 ὑποχωροῖεν. Ὁ δέ, παριὼν καὶ παραπέμπων τῶν πελτα-
 στῶν τοὺς ἰσχυροτάτους, ἐκέλευε σκέψασθαι τί εἴη τὸ κω-
 λῦον. Οἱ δὲ ἀπήγγελλον ὅτι ὅλον οὕτως ἀναπαύοιτο τὸ
 21 στράτευμα. Ἐνταῦθα καὶ οἱ περὶ Ξενοφῶντα ἠϋλίσθησαν
 αὐτοῦ ἄνευ πυρὸς καὶ ἄδειπνοι, φυλακὰς οἷας ἐδύναντο κα-
 ταστησάμενοι. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἡμέραν ἦν, ὁ μὲν Ξενο-
 φῶν, πέμψας πρὸς τοὺς ἀσθενούντας τοὺς νεωτάτους,
 22 ἀναστήσαντας ἐκέλευσεν ἀναγκάζειν προιέναι. Ἐν δὲ τούτῳ
 Χειρίσοφος πέμπει τῶν ἐκ τῆς κώμης σκεψομένους πῶς
 ἔχοιεν οἱ τελευταῖοι. Οἱ δέ, ἄσμενοι ἰδόντες, τοὺς μὲν
 ἀσθενούντας τούτοις παρέδοσαν κομίζειν ἐπὶ τὸ στρατόπε-
 δον, αὐτοὶ δὲ ἐπορεύοντο· καὶ πρὶν εἴκοσι στάδια διελθῆναι
 ἦσαν πρὸς τῇ κώμῃ, ἔνθα Χειρίσοφος ἠϋλίζετο.
 23 Ἐπεὶ δὲ συνεγένοντο ἀλλήλοις, ἔδοξε κατὰ τὰς κώμας
 ἀσφαλὲς εἶναι τὰς τάξεις σκηνοῦν. Καὶ Χειρίσοφος μὲν

19. ἀνίστασαν] de conatu. V. ad I, 3, 1.

20. παραπέμπων] juxta agmen misit. Cf. ad §. 8. Quod Zeun. ex G. et Junt. recepit, παραπροπέμπων, id ex duabus lectionibus, quarum προπέμπων interpreti debetur, conflatum contra Graecitatem est, quae composita in παραπρο- hoc praepositio- num ordine respuit.

τί εἴη τὸ κωλῦον] Cf. 7, 4. et ad II, 3, 5.

21. οἱ περὶ] F. S. οἱ ἀμφί.

πρὸς ἡμέραν] Matth. §. 591. δ.

ὁ μὲν Ξενοφῶν] Μέν ex F. additum. Incepit scriptor ac si per-
 recturus esset Χειρίσοφος δέ. Cf. ad ind. in μέν.

ἀναστήσαντας] Hoc pro ἀναστήσοντας dederant A. B. E. Et. G. H. et edd. vett.: mandavit, ut excitatos cogerent progredi. Deinceps E. F. ἐκέλευε, fortasse ex §. 20.

22. τῶν ἐκ τῆς κ.] Sic E. F. Vulgo inepte τοὺς ἐκ τ. κ. Cf. ad I, 5, 7.

ἐνθα] Sic F. H. Vulgo ἧ, quod ea ratione de qua Matth. §. 595. dixit propterea non potest explicari quod Cherisophus non πρὸς τῇ κώμῃ, sed ἐν τῇ κ. ἠϋλίζετο. Ἐνθα eodem modo legi-
 tur III, 4, 41. VI, 1, 22. V, 10, 1.

αὐτοῦ ὑπέμεινεν, οἱ δὲ ἄλλοι, διαλαχόντες ὥς ἐώρων κώ-
μας ἐπορεύοντο, ἕκαστοι τοὺς ἑαυτῶν ἔχοντες.

Ἐνθα δὲ Πολυκράτης, Ἀθηναῖος, λοχαγός, ἐκέλευσεν 24
ἀφιέναι αὐτόν· καὶ λαβὼν τοὺς εὐζώνους θεῶν ἐπὶ τὴν
κώμην ἣν εἰλήχει Ξενοφῶν καταλαμβάνει πάντας ἔνδον
τοὺς κωμήτας καὶ τὸν κωμάρχην· [εὖρον δέ] καὶ πώλους
[εἰς] δασμὸν βασιλεῖ τρεφομένους ἑπτακαίδεκα· καὶ τὴν
θυγατέρα τοῦ κωμάρχου, ἐννάτην ἡμέραν γεγαμημένην· ὃ
δὲ ἀνὴρ αὐτῆς λαγῶς ὤχετο θηράσων καὶ οὐχ ἥλω ἐν ταῖς
κώμας. Αἱ δ' οἰκίαι ἦσαν κατάγειοι, τὸ μὲν στόμα ὥς- 25
περ φρέατος, κάτω δ' εὐρεῖαι· αἱ δ' εἰσοδοὶ τοῖς μὲν ὑπο-
ζυγίοις ὀρυκταί, οἱ δὲ ἄνθρωποι κατὰ κλίμακος κατέβαινον.
Ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις ἦσαν αἶγες, οἶες, βόες, ὀρνιθες, καὶ
τὰ ἔχοντα τούτων· τὰ δὲ κτήνη πάντα χιλῶ ἔνδον ἐτρέφετο.
Ἦσαν δὲ καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ ὄσπρια καὶ οἶνος κριθίνος 26

23. ὑπέμεινεν] F. H. ἔμενον, S. ἔμεινεν, quod nescio cur praetu-
lerit Schn. Cf. IV, 3, 15. et Symp. IX, 7.

οἱ δὲ ἄλλοι] στρατηγοί.

διαλαχόντες] More pervagato. Cf. Hell. VII, 2, 2. et Commen-
tatt. m. p. 279. n. 46.

τοὺς ἑαυτῶν] Sic F. H. Vulgo τὰς ἑαυτῶν.

24. εὖρον δέ] Ex Suida in δασμός addidit Lion.

εἰς δασμόν] Eius deletum voluit Porson. cl. §. 34. Adde Arriani
exp. I, 26, 5: οὗς δασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον. De re cf. Strab. XI,
14. p. 462: Οὕτω δ' ἐστὶν ἱππόβοτος σφόδρα ἡ χώρα καὶ οὐχ
ἦτιον τῆς Μηδίας ὥστε οἱ Νησαῖοι ἵπποι καὶ ἐνταῦθα γίνονται,
οἷς περ οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρῶντο· καὶ ὁ σατράπης τῆς Ἀρμε-
νίας τῷ Πέρσῃ κατ' ἔτος δις μυρίους πώλους τοῖς Μιθρακηνοῖς
ἔπεμπε.

ἑπτακαίδεκα] Numerus corruptus est. V. de auth. p. 46 ff.

ἐννάτην ἡμέραν] i. e. πρὸ ἐννέα ἡμερῶν. V. Matth. §. 425. d.

ταῖς κώμας] Leg. videtur τοῖς κωμήταις. V. de auth. p. 46.

25. κατάγειοι] quales etiam apud alios frigidarum regionum incolas
reperiri peregrinatores testantur.

φρέατος] Pendet a στόμα, quasi ἔχοντες additum esset.

κατὰ κλίμακος] Vulgo κατὰ κλίμακας. Sed cum E. Et. F. H. S.
ἐπὶ κλίμακος habeant, genitivum adscivī. Diod. XIV, 28: τὰς
μὲν τοῖς ὑποζυγίοις καταβάσεις εἶχον ὀρυκτάς, τὰς δὲ τοῖς ἀν-
δράσι κατὰ κλιμάκων. Cf. §. 18. Singularem scriptor negligē-
tia quadam posuit ac si de uno domicilio dixisset. Cf. ind. in v.
singularis.

ἐτρέφεοντο] Sic E. F. H. pro ἐτρέφετο. V. ad I, 7, 20.

26. οἶνος κριθίνος] Hic potus jam antiquitus apud plures populos,
veluti Aegyptios (Herod. II, 77.) et Germanos (Tac. Germ. 23.
ibique interpr.) in usu erat.

- ἐν κρατῆρσιν· ἐνῆσαν δὲ καὶ αὐταὶ αἱ κριθαὶ ἰσοχειλεῖς·
καὶ κάλαμοι ἐνέκειντο, οἱ μὲν μείζους, οἱ δὲ ἐλάττους, γό-
27 νατα οὐκ ἔχοντες. Τούτους δ' ἔδει, ὅποτε τις διψῶν,
λαβόντα εἰς τὸ στόμα ἀμύζειν· καὶ πάνν ἄκρατος ἦν, ἐξ
μὴ τις ὕδωρ ἐπιχέοι· καὶ μάλα ἡδὺ πόμα συμμαθόντι ἦν.
28 Ὁ δὲ Ξενοφῶν τὸν [μὲν] ἄρχοντα τῆς κώμης ταύτης
σύνδειπνον ἐποιήσατο καὶ θαρρῆν ἐκέλευεν αὐτόν, λέγων
ὅτι οὔτε τῶν τέκνων στερήσοιτο τήν τε οἰκίαν αὐτοῦ ἀν-
τεμπλήσαντες τῶν ἐπιτηδείων ἀπίασιν, ἂν ἀγαθόν τι τῷ
στρατεύματι ἐξηγησόμενος φαίνεται ἔστ' ἂν ἐν ἄλλῳ ἔθναι
29 γένωνται. Ὁ δὲ ταῦτα ὑπισχνεῖτο, καὶ φιλοφρονούμενος
οἶνον ἔφρασεν ἐνθα ἦν κατορωρυγμένος. Ταύτην μὲν οὖν
τὴν νύκτα διασκηνήσαντες οὕτως ἐκοιμήθησαν ἐν πᾶσιν
ἀφθόνοις πάντες οἱ στρατιῶται, ἐν φυλακῇ ἔχοντες τὸν
30 κωμάρχην καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ὁμοῦ ἐν ὀφθαλμοῖς. Τῇ
δ' ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ Ξενοφῶν λαβὼν τὸν κωμάρχην πρὸς τὸν
Χειρίσοφον ἐπορεύετο· ὅπου δὲ παρῖοι κώμην, ἐτρέπετο
πρὸς τοὺς ἐν ταῖς κώμαις καὶ κατελάμβανε πανταχοῦ εὐω-
χουμένους καὶ εὐθυμουμένους, καὶ οὐδαμόθεν ἀφίεσαν,
31 πρὶν παραθεῖν αὐτοῖς ἄριστον· οὐκ ἦν δ' ὅπου οὐ παρε-

ἰσοχειλεῖς] i. e. in superficie.

27. ἀμύζειν] Suid. in μυζεῖ dat μυζεῖν. Atque μύζειν Hesych. expli-
cat θηλάζειν, λείχειν. Sed etiam ἀμύζειν in usu fuit. Cf. Hem-
sterhus. ad Lucian. T. I. p. 114. Mox §. 32. ῥοφεῖν dicitur. Ean-
dem hujus potus bibendi rationem hodieque apud Armenios inve-
nit Niebuhr. Calamis patet utendum fuisse ne hordea superna-
tantia forberent.

πόμα] F. et Suidas τὸ πόμα articulo ex τὸ στόμα repetito.

συμμαθόντι] Suidas συνεθισθέντι explicat. Sed A. B. Et. G.
Junt. συμπάθοντι habent.

28. μὲν] Omittunt F. I.

ἀντεμπλήσαντες] postquam replevissent, remuneraturi quae
commoda ipsis praestiturus essent.

ἂν — φαίνεται] Breviter dictum videtur pro: ἂν ἐξηγούμε-
νος τῷ στρατεύματι ἀγαθόν τι αὐτὸ ποιήσων φαίνεται. Ἐξηγη-
σόμενος, pro quo plerique codd. aoristum offerunt, restitui.

29. οἶνον] Haud dubie κρίθινον.

παραθεῖν] Et. F. H. παραθεῖναι, quod non videtur recipien-
dum fuisse. Nam recte quidem dicitur: ἀφῆκα αὐτόν πρὶν ἄρι-
στον παραθεῖναι, quoniam rei non factae (prandii non dati) cer-
tus terminus constitui nequit. Contra dicendum est οὐκ ἀφῆκα
αὐτόν πρὶν ἄριστον παρέθην, quod sensu idem est ac si diceret:
ἀφῆκα αὐτόν ἐπειδὴ ἄριστον παρέθην. Indicativus autem prae-
gresso praeterito in optativum, praegresso praesente vel futuro in

τίθεσαν ἐπὶ τὴν αὐτὴν τράπεζαν κρέα ἄρνηα, ἐρίφεια, χοί-
 ρεια, μόσχεια, ὀρνίθια, σὺν πολλοῖς ἄρτοις, τοῖς μὲν
 πυρίνοις, τοῖς δὲ κριθίνοις. Ὅποτε δὲ τις φιλοφρονούμε- 32
 νός τῳ βούλοιτο προπιεῖν, εἵλκεν ἐπὶ τὸν κρατῆρα· ἐνθεν
 ἐπὶκύψαντα ἔδει ῥοφοῦντα πίνειν ὥσπερ βοῦν. Καὶ τῷ
 κωμάρχη ἐδίδοσαν λαμβάνειν ὃ τι βούλοιτο. Ὁ δὲ ἄλλο
 μὲν οὐδὲν ἐδέχετο· ὅπου δὲ τινα τῶν συγγενῶν ἴδοι, πρὸς
 αὐτὸν αἰεὶ ἐλάμβανεν.

Ἐπεὶ δὲ ἦλθον πρὸς Χειρίσοφον, κατελάμβανον καὶ 33
 ἐκείνους σκηνοῦντας, ἐστεφανωμένους τοῦ ξηροῦ χιλοῦ
 στεφάνοις, καὶ διακονοῦντας Ἀρμενίους παῖδας σὺν ταῖς
 βαρβαρικαῖς στολαῖς· τοῖς δὲ παισὶν ἐδείκνυσαν ὥσπερ
 ἐνεοῖς ὃ τε δέοι ποιεῖν. Ἐπεὶ δὲ ἀλλήλους ἐφιλοφρονήσαντο, 34
 Χειρίσοφος καὶ Ξενοφῶν κοινῇ δὴ ἀνηρώτων τὸν κωμάρ-
 χην διὰ τοῦ περσίζοντος ἑρμηνέως τίς εἴη ἡ χώρα. Ὁ δ' ἔλε-
 γεν ὅτι Ἀρμενία. Καὶ πάλιν ἡρώτων τίνι οἱ ἵπποι τρέ-
 φοιντο. Ὁ δ' ἔλεγεν ὅτι βασιλεῖ δασμός· τὴν δὲ πλησίον
 χώραν ἔφη εἶναι Χάλυβας, καὶ τὴν ὁδὸν ἔφραζεν ἥ εἴη.
 Καὶ αὐτὸν τότε μὲν ὄχετο ἄγων ὁ Ξενοφῶν πρὸς τοὺς αὐ- 35
 τοῦ οἰκέτας καὶ ἵππον, ὃν εἰλήφει παλαιότερον, δίδωσι τῷ

conjunctivum plerumque ἂν adsciscentem cedit, si primaria enun-
 tiatio vel cogitatam tantum sententiam vel, quod proprie idem est,
 repetitam actionem indicat. Copiosius de hoc praecepto alio loco
 differam.

αὐτοῖς] Xenophonti ejusque comitibus. Cf. §. 33. et ad I, 10, 4.

31. οὐκ ἦν δ' ὅπου οὐ] nullibi non. Cf. ad II, 4, 3.

32. ἐπικύψαντα] Hoc pro ὑποκύψαντα, quod Et. F. H. et aliquot
 Steph. codd. pro κύψαντα prae buerant, ex Hermog. de form.
 orat. II. p. 505. ed. Laur. restitui auctore Schaefero Melett. p. 104.
 Cf. Cyr. II, 3, 18: τῶν δὲ ἐπικυπτόντων ἐπὶ βώλους ἐπαιον τοὺς
 τραχήλους καὶ τὰ νῶτα.

ῥοφοῦντα πιεῖν] i. e. κάλαμον λαβόντα εἰς τὸ στόμα ἀμύζειν.
 Comparationem ad solum ῥοφοῦντα pertinere ut res ita illud
 ostendit quod ὥσπερ βοῦν, non ὥσπερ βοῦς dixit. Pro πιεῖν
 quod ex προπιεῖν ortum videtur, πίνειν restitui ex F. et Hermog.

33. τοῦ ξηροῦ χιλοῦ] Carebant enim floribus, ex quibus in compo-
 sitionibus coronas facere solebant. V. Cyr. III, 3, 40. Aristoph.
 Ecclef. 134. Aves 463. ibique Schol. Plat. Symp. XXX, 3. p. 212. d.
 et Perizon. ad Aelian. III, 3. al.

35. ὃν εἰλήφει παλ.] Videtur interpretandum esse: quem seniore[m]
 sibi sumferat, cum reliquos equitibus daret, de quibus v. III,
 3. 19.

κωμάρχῃ ἀναθρέψαντι καταθῦσαι, ὅτι ἤκουσεν αὐτὸν
 ἱερὸν εἶναι τοῦ Ἑλίου, δεδιὼς μὴ ἀποθάνῃ· ἐκεκάνωτο
 γὰρ ὑπὸ τῆς πορείας· αὐτὸς δὲ τῶν πώλων λαμβάνει καὶ
 τῶν ἄλλων στρατηγῶν καὶ λοχαγῶν ἔδωκεν ἑκάστῳ πῶλον.
 36 Ἦσαν δ' οἱ ταύτῃ ἵπποι μείονες μὲν τῶν Περσικῶν, θυ-
 μοειδέστεροι δὲ πολλῶ. Ἐνταῦθα δὴ καὶ διδάσκει ὁ κω-
 μάρχης περὶ τοὺς πόδας τῶν ἵππων καὶ τῶν ὑποζυγίων σακ-
 κία περιειλεῖν, ὅταν διὰ τῆς χιόνος ἄγωσιν· ἄνευ γὰρ τῶν
 σακκίων κατεδύνοντο μέχρι τῆς γαστροῦς.

CAPUT VI.

1 Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἦν ὀγδόη, τὸν μὲν ἡγεμόνα παραδί-
 δωσι Χειρισόφῳ, τοὺς δ' οἰκέτας καταλείπει τῷ κωμάρχῃ,
 πλὴν τοῦ υἱοῦ ἄρτι ἡβάσκοντος. Τοῦτον δ' Ἐπισθένει
 Ἀμφιπολίτῃ παραδίδωσι φυλάττειν, ὅπως, εἰ καλῶς ἡγή-
 σαιτο, ἔχων καὶ τοῦτον ἀπίοι. Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
 εἰσεφόρησαν ὥς ἐδύναντο πλεῖστα, καὶ ἀναζεύξαντες ἐπο-
 2 ρεύοντο. Ἠγεῖτο δ' αὐτοῖς ὁ κωμάρχης λελυμένος διὰ

ἱερὸν] Leg. ἱερέα. Solis (Cori) cultus quam late per Asiam pa-
 tuerit docet C. Ritter: Vorhalle Europ. Völkergesch. p. 85 ff.
 Equos ei maxime immolatos esse ostendit Zeun. ad Cyr. VIII, 3, 12.
 36. θυμοειδέστεροι δὲ] Veget. VI, 6: *Ad usum sellae Persis pro-*
vinciis omnibus meliores praestat equos, patrimoniorum cen-
sibus aestimatos, tam ad vehendum molles et ipsius incessus
nobilitate pretiosos. Sequuntur Armeni atque Saphareni.
 Schn.

σακκία] Quod F. habet, σακία et mox σακίων id quamquam se-
 cundum grammaticos Atticum est (v. interpr. ad Phryn. p. 257.),
 tamen recipere dubitavi. Nam cum alii loci, ut nunc quidem
 scripti sunt, huic praecepto adversantur, tum quod apud Demosth.
 c. Olymp. p. 1170, 27. legitur, σακχυφάντης.

περιειλεῖν] Sic pro περιδεῖν ex Et. F. H. dedit Schn. Ex Phry-
 chini tamen praecepto p. 29. περιέλλειν scribendum foret. De re
 Schn. confert quae de Caucaſi incolis Strabo XI, 5. p. 422. tra-
 dit: θέρους προσβαίνουσιν ὑποδούμενοι κεντρωτὰ ὠμοβοῖνα δίκην
 τυμπάνων πλατεῖα διὰ τὰς χιόνας καὶ τοὺς κρυστάλλους. Hutch.
 addit Montfauc. Antiqu. illustr. IV, 1. p. 79.

ἄνευ γὰρ] Edd. vett. exceptis Steph. et Leoncl. ἄνευ δέ, quod
 injuria verum putabat Bornem. ad Symp. IV, 17.

Cap. VI. §. 1. τοῦ υἱοῦ] Male F. τοῦ υἱοῦ τοῦ. V. de auth. p. 42.
 cl. Cyr. IV, 6, 5.

ἀπίοι — εἰσεφόρησαν] Mire Et. F. H. ἀπίοι εἰς τὴν οἰκίαν αὐ-
 τοῦ, ἐν ᾗ εἰσεφόρησαν.

χιόνος. Καὶ ἤδη τ' ἦν ἐν τῷ τρίτῳ σταθμῷ καὶ ὁ Χειρί-
σοφος αὐτῷ ἐχαλεπάνθη ὅτι οὐκ εἰς κώμας ἦγεν. Ὁ δ' ἔλε-
γεν ὅτι οὐκ εἶεν ἐν τῷ τόπῳ τοῦτῳ. Ὁ δὲ Χειρίσοφος αὐτὸν
ἔπαισε μὲν, ἔδησε δ' οὐ. Ἐκ δὲ τούτου ἐκεῖνος τῆς νυ- 3
κτὸς ἀποδρὰς ὤχετο, καταλιπὼν τὸν νιόν. Τοῦτό γε δὴ
Χειρισόφῳ καὶ Ξενοφῶντι μόνον διάφορον ἐν τῇ πορείᾳ
ἐγένετο, ἡ τοῦ ἡγεμόνος κάκωσις καὶ ἀμέλεια. Ἐπισθένης
δὲ ἠράσθη τε τοῦ παιδὸς καὶ οἴκαδε κομίσας πιστοτάτῳ
ἐχρῆτο.

Μετὰ τοῦτο σταθμοὺς ἑπτὰ ἐπορεύθησαν, ἀνὰ πέντε 4
παρασάγγας τῆς ἡμέρας, παρὰ τὸν Φᾶσιν ποταμόν, εὖ-
ρος ὡς πλεθριαῖον. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν σταθμοὺς 5
δύο, παρασάγγας δέκα· ἐπὶ δὲ τῇ εἰς τὸ πεδῖον ὑπερβολῇ
ἀπήντησαν αὐτοῖς Χάλυβες καὶ Τάοχοι καὶ Φασιανοί. 6
Χειρίσοφος δέ, ἐπεὶ κατεῖδε τοὺς πολεμίους ἐπὶ τῇ ὑπερ-
βολῇ, ἐπαύσατο πορευόμενος, ἀπέχων ὡς τριάκοντα στα-
δίους, ἵνα μὴ κατὰ κέρας ἄγων πλησιάσῃ τοῖς πολεμίοις·
παρήγγειλε δὲ τοῖς ἄλλοις παράγειν τοὺς λόχους, ὅπως ἐπὶ
φάλαγγος γένοιτο τὸ στράτευμα. Ἐπεὶ δὲ ἦλθον οἱ ὀπι- 7
σθοφύλακες, συνεκάλεσε τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς
καὶ ἔλεξεν ὧδε·

2. καὶ ἤδη τ' ἦν] Impersonaliter usurpatum est de tempore. Cf. ad I, 8, 1.

ἐχαλεπάνθη] Lobeck. ad Phryn. p. 36. ἐχαλέπηνε emendat.

ὅτι οὐκ εἶεν] Similiter οὐ legitur V, 8, 12. VII, 3, 20. et Demosth. Mid. 38, a. p. 559: τίς ὑμῶν ἐμὲ ταῦθ' ἐώρακε ποιοῦντα; οὐκ ἔστιν.

3. Ἐκ δὲ τούτου] Sic Et. F. H. Vulgo ἀπὸ δὲ τ.

τοῦτο — ἡ τοῦ ἡγ. κάκωσις] V. Matth. §. 468, c. Pro τέ Hutch. ex Steph. conjectura γέ edidit. Male Et. F. H. τότε δὴ, Cast. καὶ τότε δεῖ exhibent. Διάφορον de diffidio etiam Mem. II, 3, 5. legitur: εἰ μὲν — μὴ μέγα εἴη τὸ διάφορον, ἴσως ἂν δέοι φέρειν τὸν ἀδελφόν.

4. Φᾶσιν] Ita ex regula scrib. (non Φάσις), quia prior syllaba producitur. V. Soph. Oed. T. 1227. al. Est autem hic Phasis *Ara-xes*, hodie *Arasch*. De itineris accuratius constituendi difficultatibus cf. Rennell. p. 224 f. et Reichard. p. XXIX ff.

Φασιανοί] His in provincia quae hodie *Passin* dicitur sedes assignat Rennell. p. 227. Cf. VII, 8, 28. Hos populos Graecorum metu commotos se conjunxisse monet Haken II. p. 359.

6. τριάκοντα] Sic F. H. S. Vulgo πεντήκοντα.

κατὰ κέρας] longo agmine. Hell. VII, 4, 22: κατὰ κέρας ἄτε καθ' ὁδὸν πορευόμενοι. Cf. Hipparch. IV, 3.

- Οἱ μὲν πολέμιοι, ὥς ὁρᾶτε, κατέχουσι τὰς ὑπερβο-
 λὰς τοῦ ὄρους· ὥρα δὲ βουλευέσθαι ὅπως ὥς κάλλιστα
 8 ἀγωνιούμεθα. Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ παραγγέλλειν μὲν ἀρι-
 στοποιεῖσθαι τοῖς στρατιώταις, ἡμᾶς δὲ βουλευέσθαι, εἴτε
 9 τήμερον εἴτε αὐριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος. Ἐμοὶ δὲ
 γε, ἔφη ὁ Κλεάνωρ, δοκεῖ, ἐπὰν ὥς τάχιστα ἀριστήσω-
 μεν, ἐξοπλισαμένους ὥς τάχιστα ἰέναι ἐπὶ τοὺς ἄνδρας.
 Εἰ γὰρ διατρίψομεν τὴν τήμερον ἡμέραν, οἳ τε νῦν ὁρῶν-
 τες ἡμᾶς πολέμιοι θαρσαλεώτεροι ἔσονται καὶ ἄλλους εἰκός,
 τούτων θαρρόντων, πλείους προσγενέσθαι.
- 10 Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν εἶπεν· Ἐγὼ δ' οὕτω γινώσκω·
 εἰ μὲν ἀνάγκη ἐστὶ μάχεσθαι, τοῦτο δεῖ παρασκευάσασθαι
 ὅπως ὥς κράτιστα μαχούμεθα· εἰ δὲ βουλόμεθα ὥς ῥᾶ-
 στα ὑπερβάλλειν, τοῦτό μοι δοκεῖ σκεπτέον εἶναι ὅπως ὥς
 ἐλάχιστα μὲν τραύματα λάβοιμεν, ὥς ἐλάχιστα δὲ σώ-
 11 ματα ἀνδρῶν ἀποβάλοιμεν. Τὸ μὲν οὖν ὄρος ἐστὶ τὸ
 ὁρώμενον πλεόν ἢ ἔφ' ἐξήκοντα στάδια, ἄνδρες δ' οὐδαμῇ
 φυλάττοντες ἡμᾶς φανεροί εἰσιν ἀλλ' ἢ κατὰ ταύτην τὴν
 ὁδόν· πολὺ οὖν κρεῖττον τοῦ ἐρήμου ὄρους καὶ κλέψαι τι
 πειρᾶσθαι λαθόντας καὶ ἄρπάσαι φθάσαντας, ἣν δυνώ-
 μεθα, μᾶλλον ἢ πρὸς ἰσχυρὰ χωρία καὶ ἄνδρας παρεσκευα-

8. παραγγέλλειν] F. παραγγεῖλαι. Ad μὲν particulam quod attinet, scriptor sic incepit ac si subjecturus esset βουλευέσθαι. Sed militum mentione facta subjecit ἡμᾶς δέ.

9. πλείους] Hoc F. et G. dederunt pro πλέους, qua forma Attici non videntur usi esse. Cf. Buttm. Gr. max. §. 68, 6.

10. ὅπως ὥς] Ως ex Hutch. conjectura addidit Weisk.

λάβοιμεν — ἀποβάλοιμεν] Et. et, ut videtur, etiam alii λάβωμεν — ἀποβάλωμεν. Sed cum ὅπως hic non finalis, sed interrogativa sit particula, equidem ἂν (post ὅπως) excidisse suspicor. Cf. III, 1, 7. IV, 3, 14. cl. I, 7, 2. V, 7, 20. et V, 4, 7.

11. ἀλλ' ἢ] Hae particulae saepe sic inferuntur negativa praegressa. Cf. VII, 7, 53. et Heindorf. ad Plat. Protag. p. 622. Quam ego conjunctionem e duplici dicendi ratione ortam reor: οὐδαμῇ — εἰσίν, ἀλλὰ κατὰ ταύτην τὴν ὁδόν, et οὐδαμῇ — εἰσίν ἢ κ. τ. τ. ὁδόν. Artificiofius Herm. ad Vig. p. 812.

κλέπτειν] furtim occupare. Cf. §. 13. Perizon. ad Aelian. III, 47. et Veffeling. ad Herod. VII, 49.

μᾶλλον] In ejusmodi locis μᾶλλον comparativo subjectum e duplici dicendi forma explicandum videtur: κρεῖττον κλέψαι τι ἢ μάχεσθαι et ἀγαθὸν κλέψαι τι μᾶλλον ἢ μάχεσθαι. Cf. Matth. §. 458.

σμένους μάχεσθαι. Πολὺ γὰρ ὄρεον ὄρεον ἀμαχεὶ ἵέναι 12
 ἢ ὁμαλὲς ἐνθεν καὶ ἐνθεν πολεμίων ὄντων· καὶ νύκτωρ
 ἀμαχεὶ μᾶλλον ἢ τὰ πρὸ ποδῶν ὁρώη τις ἢ μεθ' ἡμέραν
 μαχόμενος· καὶ ἡ τραχεῖα τοῖς ποσὶν ἀμαχεὶ ἰοῦσιν εὐμε-
 νεστέρα ἢ ὁμαλὴ τὰς κεφαλὰς βαλλομένοις. Κλέψαι δὲ 13
 οὐκ ἀδύνατόν μοι δοκεῖ εἶναι, ἐξὸν μὲν νυκτὸς ἵέναι ὥς μὴ
 [δύνασθαι] ὁρᾶσθαι· ἐξὸν δὲ ἀπελθεῖν τοσοῦτον ὥς μὴ
 αἰσθησιν παρέχειν. Δοκοῦμεν δ' ἂν μοι ταύτῃ προσποιού-
 μενοι προσβάλλειν ἐρημοτέρῳ ἢ τῷ ἄλλῳ ὄρει χρῆσθαι·
 μένοιεν γὰρ αὐτοῦ μᾶλλον ἀθρόοι οἱ πολέμιοι. Ἀτὰρ τί 14
 ἐγὼ περὶ κλοπῆς συμβάλλομαι; Ὑμᾶς γὰρ ἔγωγε, ὦ Χει-
 ρίσοφε, ἀκούω τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅσοι ἐστὲ τῶν
 ὁμοίων, εὐθὺς ἐκ παίδων κλέπτειν μελετᾶν· καὶ οὐκ αἰ-
 σχρὸν εἶναι, ἀλλὰ ἀναγκαῖον κλέπτειν ὅσα μὴ κωλύει νό-

12. ὄρεον — ἵέναι ἢ ὁμαλὲς] Sic θεῖν τὰ ἀνάντη, τὰ ὁμαλά de venat. V, 17. πρηνῇ καταβαίνειν de Lacc. rep. II, 3. τὰ κατάντη ἀμιλλᾶσθαι de re eq. VIII, 6. τὰ πρηνῇ ἐλαύνεσθαι ib. et Hipparch. VIII, 3. Cf. Matth. §. 409, 4. et ad IV, 3, 32. Pro ὁμαλόν ex Et. F. H. S. rariorem formam ὁμαλὲς recepi, quae exstat de ven. V, 17. et restituenda est Hell. IV, 6, 7.

εὐμενεστέρα] Thuc. II, 74: παρέσχετε αὐτὴν (τὴν γῆν) εὐμενῇ ἐναγωνίσασθαι τοῖς Ἕλλησιν.

ἢ ὁμαλῇ] A. B. ἢ ἡ ὁμαλή. Sed articulus non omnino necessarius est; ac si esset, ex praegresso ἡ τραχεῖα repeti posset. V. de auth. p. 50.

13. δύνασθαι ὁρᾶσθαι] Δύνασθαι omittunt Et. F. H.

ἐξὸν — παρέχειν] licet nobis tantum abire ab hoc loco, ubi hostes obsident, ut illi nos montem superantes strepitu audito animadvertere nequeant. Cf. Hell. V, 1, 8: ὅπως μὴ φανερός εἴη μηδ' αἰσθησιν παρέχοι.

προσβάλλειν] Sic F. H. Vulgo προσβαλεῖν.

μένοιεν γὰρ] Ἄν ex praegressis repetendum videtur. Cf. ad I, 6, 2. Diverfus est I. VII, 3, 13. ubi cf. ann.

14. Ὑμᾶς — τοὺς Λακεδαιμονίους] Cf. §. 16. et ad I, 7, 7.

τῶν ὁμοίων] Ὅμοιοι in oligarchicis et aristocraticis Graecorum civitatibus dicebantur οἱ ἐν τῷ πολιτεύματι, i. e. ii quibus ad summos honores via patebat. V. Aristot. Polit. V, 7, 3 f. De Lacedaemoniorum ὁμοίοις cf. Xen. de rep. Lacc. X, 7.

ἀναγκαῖον] Et. F. H. S. καλόν. Sed facile ἀναγ — a praegresso ἀλλά absorberi poterat: quo facto in proclivi erat correctio, quam oppositum αἰσχρόν subiecit. Ac ne ἀναγκαῖον ineptum dicas, cf. Plut. Instituta Lacc. 12. et Lycurg. 17: γλισχρόν αὐτοῖς ἐστι δεῖπνον, ὅπως δι' αὐτῶν ἀμυνόμενοι τὴν ἐνδειαν ἀναγκάζονται πολμᾶν καὶ πανουργεῖν (κλέπτοντες). Adde de hoc more Xen. de rep. Lacc. II, 6 ff.

- 15 **μος.** Ὅπως δὲ ὥς κράτιστα κλέπτητε καὶ πειρᾶσθε λανθάνειν, νόμιμον ἄρα ὑμῖν ἐστίν, ἐὰν ληφθῇτε κλέπτοντες, μαστιγοῦσθαι. Νῦν οὖν μάλα σοι καιρός ἐστίν ἐπιδείξασθαι τὴν παιδείαν, καὶ φυλάττεσθαι μέντοι μὴ ληφθῶμεν κλέπτοντες τοῦ ὅρους, ὥς μὴ πολλὰς πληγὰς λάβωμεν.
- 16 Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ Χειρίσοφος, καὶ ἐγὼ ὑμᾶς ἀκούω τοὺς Ἀθηναίους δεινοὺς εἶναι κλέπτειν τὰ δημόσια, καὶ μάλα ὄντος δεινοῦ τοῦ κινδύνου τῷ κλέπτοντι, καὶ τοὺς κρατίστους μέντοι μάλιστα, εἴπερ ὑμῖν οἱ κράτιστοι ἄρχειν ἀξιοῦνται· ὥστε ὦρα καὶ σοὶ ἐπιδείκνυσθαι τὴν
- 17 παιδείαν. Ἐγὼ μὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἔτοιμός εἰμι, τοὺς ὀπισθοφύλακας ἔχων, ἐπειδὰν δειπνήσωμεν, ἵέναι καταληψόμενος τὸ ὅρος. Ἐχῶ δὲ καὶ ἡγεμόνας· οἱ γὰρ γυμνῆτες τῶν ἐφεπομένων ἡμῖν κλωπῶν ἔλαβόν τινας ἐνεδρεύσαντες· καὶ τούτων πυνθάνομαι ὅτι οὐκ ἄβατόν ἐστι τὸ ὅρος, ἀλλὰ νέμεται καὶ αἰξὶ καὶ βουσίν· ὥστε, ἦν-περ ἅπαξ λάβωμέν τι τοῦ ὅρους, βατὰ καὶ τοῖς ὑποζυγίοις
- 18 ἔσται. Ἐλπίζω μέντοι, οὐδὲ τοὺς πολεμίους μενεῖν ἔτι, ἐπειδὰν ἴδωσιν ἡμᾶς ἐν τῷ ὁμοίῳ ἐπὶ τῶν ἁκρῶν· οὐδὲ
- 19 γὰρ νῦν ἐθέλουσι καταβαίνειν εἰς τὸ ἴσον ἡμῖν. Ὁ δὲ Χειρίσοφος εἶπε· Καὶ τί δεῖ σὲ ἵέναι καὶ λείπειν τὴν ὀπισθοφυλακίαν; ἀλλ' ἄλλους πέμψον, ἐὰν μὴ τινες ἐθελούσιοι

15. φυλάττεσθαι] Et. F. H. φυλάξασθαι. Mihi φυλάττεσθαι aptius et aor. ex ἐπιδείξασθαι ortus videtur.

16. δεινοῦ τοῦ κινδύνου] Duplionis poena et infamia media. V. Meier. de bonis damnatt. p. 106 ff.

ὑμῖν] a vobis. Nam quod Jacobs. in Att. XXII, 24. inter vos vertendum censet, cum ἄρχειν jungens cl. Thuc. VII, 70: ἡρχον τοῦ ναυτικοῦ τοῖς Συρακουσίοις (v. etiam Sturz. I. p. 422. a.), haec ratio h. l. vel propter collocationem verborum non videtur admittenda esse.

ἀξιοῦνται] Sic F. et edd. vett. Vulgo ἀξιῶνται.

17. κλωπῶν] Hoc ex Suida recepit Schn. pro κλοπῶν. „Ut enim, Weisk. inquit ad Cyr. II, 4, 23., a βλέπω formatur βλώψ, et a δέπω ῥώψ, ῥωπός, sic a κλέπω κλώψ, κλωπός.” Idem confert Eurip. Alc. 766: ξένον, πανούργον, κλώπα καὶ ληστήν τινα. Cf. tamen Buttm. Gr. max. §. 41. p. 163 f. et Lobeck. ad Phryn. p. 591. Sunt autem κλώπες h. l. barbari praedandi causa Graecos secuti. Cf. 5, 12.

ἐνεδρεύσαντες· τούτων καὶ] Ex conj. emendavit Steph. De genit. cf. VI, 1, 23. IV, 8, 5. et Matth. §. 373.

βατὰ] V. ad III, 4, 49.

19. ἀλλ' ἄλλους πέμψον] V. ad II, 1, 10.

φαίνονται. Ἐκ τούτου Ἀριστώννυμος Μεθυδριεύς ἔρχε- 20
ται ὀπλίτας ἔχων καὶ Ἀριστέας Χῖος γυμνήτας καὶ Νικό-
μαχος Οἰταῖος γυμνήτας· καὶ σύνθημα ἐποιήσαντο, ὅποτε
ἔχοιεν τὰ ἄκρα, πυρὰ καίειν πολλά. Ταῦτα συνθέμενοι
ἡρίστων· ἐκ δὲ τοῦ ἀρίστου προήγαγεν ὁ Χειρίσοφος τὸ 21
στράτευμα πᾶν ὥς δέκα στάδια πρὸς τοὺς πολεμίους,
ὅπως ὥς μάλιστα δοκοίη ταύτῃ προσάξειν.

Ἐπειδὴ δὲ ἐδείπνησαν καὶ νύξ ἐγένετο, οἱ μὲν τα- 22
χθέντες ὦχοντο καὶ καταλαμβάνουσι τὸ ὄρος· οἱ δ' ἄλλοι
αὐτοῦ ἀνεπαύοντο. Οἱ δὲ πολέμιοι, ὥς ᾗσθοντο ἐχόμενον
τὸ ὄρος, ἐγρηγόρεσαν καὶ ἔκαιον πυρὰ πολλά διὰ νυκτός.
Ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, Χειρίσοφος μὲν θυσάμενος ἦγε 23
κατὰ τὴν ὁδόν· οἱ δὲ τὸ ὄρος καταλαβόντες κατὰ τὰ ἄκρα
ἐπήεσαν. Τῶν δ' αὖ πολεμίων τὸ μὲν πολὺ ἔμενεν ἐπὶ τῇ 24
ὑπερβολῇ τοῦ ὄρους, μέρος δ' αὐτῶν ἀπήντα τοῖς κατὰ τὰ
ἄκρα. Πρὶν δὲ ὁμοῦ εἶναι τοὺς πολλοὺς ἀλλήλοις, συμ-
μιγνύουσιν οἱ κατὰ τὰ ἄκρα καὶ νικῶσιν οἱ Ἕλληνες καὶ
διώκουσιν. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἐκ τοῦ πεδίου οἱ μὲν πελ- 25
τασταὶ τῶν Ἑλλήνων δρόμῳ ἔθεον πρὸς τοὺς παρατεταγ-

20. Οἰταῖος] Steph. Byz. Οἴτη ὄρος περὶ Τραχῖνά ἐστι καὶ πόλις
Μηλιέων· οἱ οἰκοῦντες Οἰταῖοι. Nihil constat de oppido hujus
nominis, constat de monte, terra (Οἰταία Strab. IX, 5. p. 302 f.)
atque populo. Thuc. III, 92: Μηλιεῖς οἱ ξύμπαντες εἰσι μὲν τρία
μέρη, Παράλιοι, Ἰερῆς, Τραχίνιοι· τούτων δὲ οἱ Τραχίνιοι πο-
λέμῳ ἐφθαρμένοι ὑπὸ Οἰταίων, ὁμόρων ὄντων, — πέμπουσιν
ἐς Λακεδαιμόνα.

22. Ἐπειδὴ δὲ] Sic F. Vulgo ἐπεὶ δέ.

ὦχοντο] Et. F. H. ἀπήρχοντο.

ἐγρηγόρεσαν] Sic correxit Porson. Cf. Buttm. ind. verbb. ir-
reg. in ἐγείρω et Matth. in ἐγρήγορα ac Lobeck. ad Phryn. p. 119.

διὰ νυκτός] Διὰ vereor ne interpreti debeatur. Quod si Xen.
scripsisset, ut opinor, articulum non fuisset omissurus. Post νυ-
κτός vide ne tale quid interciderit: ἔκαιον δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Ἀριστώ-
νυμον. Cf. §. 20.

23. Ἐπειδὴ δὲ] Sic Et. F. Vulgo ἐπεὶ δέ.

24. τοὺς πολλοὺς] i. e. τῶν τε Ἑλλήνων τῶν τε πολεμίων τὸ πολὺ.

συμμιγνύουσιν] F. συμμιγνύασιν. Sed non rara est altera for-
ma. Sic hoc ipsum συμμιγνύουσι Hell. VI, 5, 22. προσεμίγνυον
Cyr. III, 3, 60. Cf. Buttm. Gr. max. §. 107. p. 525. ad V, 10,
31. et ad VI, 1, 5.

οἱ ἐκ τοῦ πεδίου] V. ad I, 2, 18.

μένους, Χειρίσοφος δὲ βάδην ταχὺ ἐφείπετο σὺν τοῖς
 26 ὀπλίταις. Οἱ δὲ πολέμιοι οἱ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐπειδὴ τὸ ἄνω
 ἑώρων ἡττώμενον, φεύγουσι· καὶ ἀπέθανον μὲν οὐ πολ-
 λοὶ αὐτῶν, γέροα δὲ πάμπολλα ἐλήφθη· ἃ οἱ Ἕλληνες
 27 ταῖς μαχαίραις κόπτοντες ἀχρεῖα ἐποιοῦν. Ὡς δ' ἀνέβη-
 σαν, θύσαντες καὶ τρόπαιον στησάμενοι κατέβησαν εἰς τὸ
 πεδῖον, καὶ εἰς κώμας πολλῶν καὶ ἀγαθῶν γεμούσας ἦλθον.

CAPUT VII.

1 Ἐκ δὲ τούτων ἐπορεύθησαν εἰς Ταόχους, σταθμοὺς
 πέντε, παρασάγγας τριάκοντα· καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐπέλιπε·
 χωρία γὰρ ὥκουν ἰσχυρὰ οἱ Τάοχοι, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐπιτή-
 2 δεια πάντα εἶχον ἀνακεκομισμένοι. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο εἰς
 χωρίον ὃ πόλιν μὲν οὐκ εἶχεν οὐδ' οἰκίας, συνελθούσας
 δ' ἦσαν αὐτόσε καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη πολλά,

25. βάδην ταχὺ] gradatim quidem, ὅπως ἐν τάξει ἔπουντο (v. I, 8, 19.), sed celeriter tamen: itaque ut nostrates dicunt im Sturm-
 schritt.

τὸ ἄνω] i. e. τὸ τοῖς κατὰ τὰ ἄκρα Ἑλλησιν ἀπηντητὸς μέρος
 §. 24.

26. οἱ πολλοὶ] Sed quomodo, quaeso, hostium terga statim dantium
 plerique cadere potuerint? Accedit quod oppositum γέροα δὲ
 πάμπολλα ἐλήφθη emendare cogit οὐ πολλοί, quod edidissim
 etiam si non reperissem enotatum ex E. F. Nil moror Diod. XIV,
 29: τούτους μὲν ἐν τῇ μάχῃ νικήσαντες πολλοὺς ἀνεῖλον.

27. εἰς κώμας — ἦλθον] Eἰς et ἦλθον ex Et. F. H. addidit Schn.
 Idem καὶ ante ἀγαθῶν addidit ex A. B. F. H. Cf. tamen ad V,
 6, 4. Caeterum recte monet Haken. II. p. 361. cum scriptor non
 dicat Graecos diutius in illis vicis commoratos esse, inde colligen-
 dum videri eos ibi tantum pernoctasse, ut quam citissime ex hac
 regione evaderent; nec tamen hoc satis credibile esse, cum duo-
 decim eaque satis molesta itinera emensi haud dubie quiete et re-
 fectione eguissent. Accedere Diodorum, qui l. l. καταλαβόντες,
 inquit, τὰς τῶν ἐγγχωρίων κτήσεις γεμούσας ἀγαθῶν ἐνδιέτριψαν
 ἐν αὐταῖς ἡμέρας πεντεκαίδεκα. Hunc tamen numerum iusto ma-
 jorem videri, quoniam vix tam diu satis cibariorum fuissent habi-
 turi. Hoc quidem ut dubitari possit, illud tamen probabiliter
 sumi potest, Graecos hic aliquot dies commoratos esse. Cuique
 non credibile sit Xenophontem hoc silentio praeteriturum fuisse,
 hic nonnulla intercidisse statuendum videtur.

Cap. VII. §. 1. εἶχον ἀνακεκομισμένοι] V. ad I, 3, 14.

2. αὐτόσε] Cf. ad III, 3, 16.

Χειρίσοφος μὲν πρὸς τοῦτο προσέβαλλεν εὐθὺς ἤκων· ἐπει-
δὴ δὲ ἡ πρώτη τάξις ἔκαμνεν, ἄλλη προσήει καὶ αὖθις
ἄλλη· οὐ γὰρ ἦν ἀθρόοις περιστῆναι, ἀλλὰ ποταμὸς ἦν κύ-
κλω. Ἐπειδὴ δὲ Ξενοφῶν ἦλθε σὺν τοῖς ὀπισθοφύλαξι καὶ 3
πελτασταῖς καὶ ὀπλίταις, ἔνταῦθα δὴ λέγει Χειρίσοφος·
Εἰς καλὸν ἤκεις· τὸ γὰρ χωρίον αἰρετέον· τῇ γὰρ στρατιᾷ
οὐκ ἔστι τὰ ἐπιτήδεια, εἰ μὴ ληψόμεθα τὸ χωρίον.

Ἐνταῦθα δὴ κοινῇ ἐβουλευόντο· καὶ τοῦ Ξενοφῶν- 4
τος ἐρωτῶντος τί τὸ κωλύον εἴη εἰσελθεῖν, εἶπεν ὁ Χειρίσο-
φος· Ἀλλὰ μία αὕτη ἐστὶ πάροδος, ἣν ὁρᾷς· ὅταν δέ τις
ταύτη πειρᾶται παριέναι, κυλινδοῦσι λίθους ὑπὲρ ταύτης
τῆς ὑπερεχούσης πέτρας· ὅς δ' ἂν καταληφθεῖη, οὕτω δια-
τίθεται. Ἀμα δ' ἔδειξεν αὐτῷ συντετριμμένους ἀνθρώ-
πους καὶ σκέλη καὶ πλευράς. Ἦν δὲ τοὺς λίθους ἀναλώ- 5
σωσιν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἄλλο τι ἢ οὐδὲν κωλύει παριέναι;
οὐ γὰρ δὴ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὁρῶμεν, εἰ μὴ ὀλίγους τούτους
ἀνθρώπους· καὶ τούτων δύο ἢ τρεῖς ὀπλισμένους. Τὸ δὲ 6
χωρίον, ὥς καὶ σὺ ὁρᾷς, σχεδὸν τρία ἡμίπλεθρά ἐστιν ὁ

ἐπειδὴ δὲ] Sic A. B. F. G. Vulgo ἐπεὶ δέ.

ἀλλὰ ποταμὸς] Olim legebatur ἀπότομος, quod Leonclavio
suasore in ἀπότομον mutatum cum aliis recepit Zeun. ad χωρίον
referens. Sed cur ἀπότομον χωρίον non potuerint ἀθρόοι περι-
στῆναι? Recte igitur Schn. ex F. H. ἀλλὰ ποταμός recepit. Κύ-
κλω tantum de maiore ambitus parte intelligendum est. Cf. Hell.
VII, 2, 13: ἀπήεσαν οἱ πολέμιοι κύκλω τοῦ Τρικαράνου. Ea au-
tem parte cui non circumfusus erat flumen juxta amnem fuerit
ἡ πάροδος (§. 4.), cui imminuerit rupes, quam qui praeterirent
lapidibus ferirentur.

3. Ἐπειδὴ δὲ] Sic Et. F. Vulgo ἐπεὶ δέ.

εἰς καλὸν] Suidas: εὐκαίρως. Symp. I, 4: εἰς καλὸν γε ὑμῖν
συντετύχηκα. Plat. Symp. II, 9. p. 174. e: εἰς καλὸν ἤκεις. Si-
militer dicitur εἰς καιρόν Cyr. III, 1, 8. Plat. Protag. p. 340. e.
(per tempus Terent. Andr. IV, 4, 44.) εἰς δέον Soph. Antig. 386.
Pro ἤκεις Et. F. H. ἤκετε, quod recipere dubitavi, cum hic ma-
gis Xenophontis consilio quam ejus militum auxilio opus esset.

4. καταληφθεῖη] Et. καταλείφθῃ, F. καταλήφθῃ, quibus ducibus
καταληφθῇ scribendum esse censueris. Cf. Matth. §. 527. Sed
bene habet h. l. optativus. Nam ὅς ἂν καταληφθῇ diceret, si
quos et posse et non posse feriri poneret: qui feriantur; ὅς ἂν
καταληφθεῖη cum dicat, suspicari se prodit fore ut feriantur. Cf.
Reisig. de vi et usu ἂν part. p. 106 ff.

ἔδειξεν αὐτῷ] Solum ἔδειξε habent F. H. S., fortasse recte.

5. ἄλλο τι ἢ] Cf. ad II, 5, 10.

δεῖ βαλλομένους διελθεῖν. Τούτου δὲ ὅσον πλέθρον δασὺ πίτυσι διαλειπούσαις μεγάλαις, ἀνθ' ὧν ἐστηκότες ἄνδρες τί ἂν πάσχοιεν ἢ ὑπὸ τῶν φερομένων λίθων ἢ ὑπὸ τῶν κυλινδουμένων; τὸ λοιπὸν οὖν ἤδη γίνεται ὡς ἡμίπλεθρον, 7 ὃ δεῖ, ὅταν λωφήσωσιν οἱ λίθοι, παραδραμεῖν. Ἀλλ' εὐθέως, ἔφη ὁ Χειρίσοφος, ἐπειδὴν ἀρξώμεθα εἰς τὸ δασὺ προσιέναι, φέρονται οἱ λίθοι πολλοί. Αὐτὸ ἂν, ἔφη, τὸ δέον εἶη· θᾶττον γὰρ ἀναλώσουσι τοὺς λίθους. Ἀλλὰ πορευώμεθα ἐνθεν ἡμῖν μικρόν τι παραδραμεῖν ἔσται, ἣν δυνώμεθα, καὶ ἀπελθεῖν ῥάδιον, ἣν βουλώμεθα.

8 Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο Χειρίσοφος καὶ Ξενοφῶν καὶ Καλλίμαχος Παρράσιος, λοχαγός· τούτου γὰρ ἡ ἡγεμονία ἦν τῶν ὀπισθοφυλάκων λοχαγῶν ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ· οἱ δὲ ἄλλοι λοχαγοὶ ἔμενον ἐν τῷ ἀσφαλεῖ. Μετὰ τοῦτο οὖν ἀπῆλθον ὑπὸ τὰ δένδρα ἄνθρωποι εἰς τοὺς ἐβδομήκοντα,

6. ὃ δεῖ] Hoc ex F. H. recepi pro αἰ δεῖ, quod etsi ex §. extr. repetendum videri possit, ego tamen librariis deberi puto proximo verbo relativum accommodantibus: quod a scriptore ad remotius τὸ χωρίον relatum esse et articulus et mox τούτου ostendit.

διελθεῖν] Hoc pro παρελθεῖν ex Et. F. H. Steph. 2. recepi, quoniam hic non tam via juxta rupem quam per spatium dictum significetur.

ἀνθ' ὧν] quibus oppositi, post quas, hinter welchen. Hesiod. op. 725: ἀντ' ἡελίοιο τετραμμένος.

7. προσιέναι] Hoc pro παριέναι, quod voci παραδραμεῖν originem debere videtur, recepi ex Et. F. H.

πολλοὶ] Cf. ad I, 10, 2.

Αὐτὸ] id ipsum. Plat. de rep. II, p. 362. d: αὐτό, ἡ δ' ὅς, οὐκ εἴρηται ὃ μάλιστα ἔδει δηθῆναι.

θᾶττον γὰρ ἀληθῶς] Ἀληθῶς cum Et. F. H. S. omisit Schn., ut jam voluerat Muretus. In ἄλλως mutavit Weisk., frustra interpretans.

πορευώμεθα ἐνθεν] V. ad II, 3, 6. cl. V, 6, 24.

μικρόν τι] i. e. τὸ λοιπὸν ἡμίπλεθρον §. 6. Quod post μικρόν legebatur, ὕστερον, cum Et. F. H. S. delevit Schn. Fortasse ante ἀπελθεῖν inferendum est. Weisk. corruptum esse suspicatus voci ῥάδιον aliquid oppositum esse debuisse censuit.

ἣν δυνώμεθα] Repete παραδραμεῖν, non πορεύεσθαι.

8. ἡγεμονία] Articulum addidi monitore Schaefero Melett. p. 73. Idem faciendum Arriani exp. I, 28, 5. cl. 14, 9. et V, 13, 8. Caeterum ἡγεμονίαν intellige ducendi agminis vices per dies inter lochagos lochosque variantes.

εἰς τοὺς ἐβδομήκοντα] Et. ὡς τοὺς ἐβδ., F. H. S. ὡς ἐβδ. Sed articulus, qui hac ratione non videtur cum ὡς jungi posse, doctior est quam pro librariis. Cf. ad I, 7, 10.

οὐκ ἀθρόοι, ἀλλὰ καθ' ἓνα, ἕκαστος φυλαττόμενος ὡς
 ἐδύνατο. Ἀγασίας δὲ ὁ Στυμφάλιος καὶ Ἀριστώννυμος 9
 Μεθυδριεύς, καὶ οὗτοι τῶν ὀπισθοφυλάκων λοχαγοὶ ὄν-
 τες, καὶ ἄλλοι δὲ ὑφέστασαν ἔξω τῶν δένδρων· οὐ γὰρ ἦν
 ἀσφαλὲς ἐν τοῖς δένδροις ἐστάναι πλεῖον ἢ τὸν ἓνα λόχον.
 Ἐνθα δὴ Καλλίμαχος μηχανᾷται τι· προέτρεχεν ἀπὸ 10
 τοῦ δένδρου ὑφ' ᾧ ἦν αὐτὸς δύο ἢ τρία βήματα· ἐπεὶ δὲ οἱ
 λίθοι φέροντο, ἀνεχάζετο εὐπετῶς· ἐφ' ἑκάστης δὲ προ-
 δρομῆς πλεόν ἢ δέκα ἅμαξαι πετρῶν ἀνηλίσκοντο. Ὁ δὲ 11
 Ἀγασίας, ὡς ὄρᾳ τὸν Καλλίμαχον ἃ ἐποίει καὶ τὸ στρά-
 τευμα πᾶν θεώμενον, δείσας μὴ οὐ πρῶτος παραδράμοι
 εἰς τὸ χωρίον, οὔτε τὸν Ἀριστώννυμον πλησίον ὄντα πα-
 ρακαλέσας οὐδὲ Εὐρύλοχον τὸν Λουσιέα, ἐταίρους ὄντας,
 οὐδ' ἄλλον οὐδένα, χωρεῖ αὐτὸς καὶ παρέρχεται πάντας.
 Ὁ δὲ Καλλίμαχος, ὡς ἑώρα αὐτὸν παριόντα, ἐπιλαμβά- 12
 νεται αὐτοῦ τῆς ἵτυος· ἐν δὲ τούτῳ παρέθει αὐτοὺς Ἀρι-
 στώννυμος Μεθυδριεύς καὶ μετὰ τοῦτον Εὐρύλοχος Λου-
 σιεύς· πάντες γὰρ οὗτοι ἀντεποιοῦντο ἀρετῆς καὶ διηγωνί-
 ζοντο πρὸς ἀλλήλους· καὶ οὕτως ἐρίζοντες αἰροῦσι τὸ χω-

ἕκαστος φυλαττόμενος] Cf. VII, 2, 2. et ad I, 8, 27.

9. ἐφίστασαν] Correxī ἐφέστασαν quod nunc video jam a Schae-
 fero datum esse. Cf. ad I, 5, 2.

10. καὶ Καλλίμαχος] Καί cum F. G. Junt. delevi.

μηχανᾷται τι· προέτρεχεν] Sic Steph. et Leoncl. confirmante,
 ut videtur, F. Alii μηχανᾷται προτρέχειν, unde Bornemann. ad
 Symp. p. 94. μηχανᾷται τι· προτρέχει conjicit, quamquam prae-
 teritum tempus offensioe carere fatetur. Cf. Herod. I, 21. 59.
 IV, 201. VII, 239. Thuc. II, 75. Sed miror non adjectum esse
 τοιόνδε. Cf. Thuc. IV, 46. V, 45. VI, 64. Hell. V, 4, 20.

δύο ἢ τρία] F. G. Ald. δύο καὶ τρία, Junt. καὶ δύο καὶ τρία.
 Simplex καὶ fortasse recipiendum est hoc sensu: *mox duo, mox
 tres gradus.*

11. ἃ ἐποίει] Et. οἷα ἐποίει. De attractione v. ad I, 6, 5.

οὐδὲ — οὐδὲ] Schn. invitis libris οὔτε — οὔτε edidit. Cf. Matth.
 §. 609. et Buttm. §. 136. p. 435. et qui copiose de his particulis
 exposuit Herm. ad Eurip. Med. ab Elmsl. ed. p. 273 ff.

12. ἑώρα — παρέθει] Suid. et Zon. in ἵτυς habent ὄρᾳ — παραθεῖ
 probantibus Porfono et Schn. Ita enim fieri orationem vividio-
 rem. Ego hanc correctionem puto, quae praesenti ἐπιλαμβάνε-
 ται originem debeat. Cf. ad I, 1, 3.

τῆς ἵτυος] Est ἵτυς (Homer. ἄντυξ) clypei κύκλος, περιφέρεια,
 σιάλωμα f. σιγάλωμα, quod quale fuerit declarat Plutarchi λεπὶς
 χαλκῇ. Cf. Rambach. ad Potteri Arch. II. p. 69 f.

ρίον. Ὡς γὰρ ἅπαξ εἰσέδραμον, οὐδείς ἔτι πέτρος ἄνω-
 13 θεν ἠνέχθη. Ἐνταῦθα δὴ δεινὸν ἦν θέαμα· αἱ γὰρ γυ-
 ναῖκες ῥιπτοῦσαι τὰ παῖδια εἶτα καὶ ἑαυτὰς ἐπικατεῤῥί-
 πουν· καὶ οἱ ἄνδρες ὡσαύτως. Ἐνθα δὴ καὶ Αἰνέας ὁ
 Στυμφάλιος, λοχαγός, ἰδὼν τινα θέοντα ὡς ῥίποντα ἑαυ-
 τὸν στολὴν ἔχοντα καλὴν ἐπιλαμβάνεται ὡς αὐτὸν κωλύ-
 14 σων. Ὁ δ' αὐτὸν ἐπισπᾶται καὶ ἀμφοτέρω ὥχοντο κατὰ
 τῶν πετρῶν φερόμενοι καὶ ἀπέθανον. Ἐνταῦθα ἄνθρω-
 ποι μὲν ὀλίγοι πάνυ ἐλήφθησαν, βόες δὲ καὶ ὄνοι πολλοὶ
 καὶ πρόβατα.

15 Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων σταθμοὺς ἑπτὰ,
 παρασάγγας πεντήκοντα. Οὗτοι ἦσαν ὧν διῆλθον ἀλκι-
 μώτατοι καὶ εἰς χεῖρας ἤεσαν· εἶχον δὲ θώρακας λινοῦς
 μέχρι τοῦ ἥτρου, ἀντὶ δὲ τῶν πτερύγων σπάρτα πυκνὰ
 16 ἐστραμμένα. Εἶχον δὲ καὶ κνημίδας καὶ κράνη καὶ παρὰ
 τὴν ζώνην μαχαίριον ὅσον ξυήλην Λακωνικὴν, ᾧ ἔσφατ-
 τον ὧν κρατεῖν δύναιτο· καὶ ἀποτέμνοντες ἂν τὰς κεφα-
 λὰς ἔχοντες ἐπορεύοντο· καὶ ἦδον καὶ ἐχόρευον ὅποτε οἱ
 πολέμιοι ὤψεσθαι αὐτοὺς ἔμελλον· εἶχον δὲ καὶ δόρυ ὡς
 πεντεκαίδεκα πηχῶν, μίαν λόγχην ἔχον. Οὗτοι ἐνέμενον

14. ὀλίγοι πάνυ] F. H. πάνυ ὀλίγοι. Sed cf. ad II, 4, 7.

πολλοὶ καὶ πρόβατα] Hoc recepi ex Et. H. S., cum exquisitius
 fit quam ut librario deberi videatur. Vulgo καὶ πρόβατα πολλά.
 F. nec πολλοί nec πολλά habet.

15. πεντήκοντα] Larcher. ex A. τετταράκοντα. Zeunio Graeci pro-
 pter pabuli et frumenti inopiam videntur festinaſſe.

ὧν διῆλθον] V. de auth. p. 7.

λινοῦς] Lineos thoraces factos eſſe opera atque artificio coacti-
 liariorum et πιλοποιῶν, qui linum aceto vel aſtero vino, cui ſal
 eſſet adjectus probe maceraverint; deinde ita coegerint ut ſolidi-
 tatem et craſſitiem lintei octies, decies aut ſaepius in ſe compli-
 cati haberent, poſt Caſaubonum docet Hutch. ad Cyr. VI, 4, 2.

πτερύγων] Sunt loricae partes extremae. De re eq. XII, 4:
 περὶ δὲ τὸ ἥτρον καὶ τὰ αἰδοῖα [καὶ τὰ] κύκλῳ αἱ πτέρυγες τοιαῦται
 καὶ τοσαῦται ἔστωσαν ὥςτε ſτέγειν τὰ μέλη. Superiores πτέρυ-
 γας ib. §. 6. memorat. Cum autem flexilibus opus eſſet πτέρυ-
 ξιν, non ex eadem qua thoraces maſſa confectae eſſe poterant.

16. ἀποτέμνοντες ἂν] Cum etiam dicere potuiſſet ἀπέτεμνον ἂν
 καὶ —, non mirum eſt ἂν cum participio eandem vim habere
 quam haec particula ſaepe indicativo imperfecti et aoristi adjungit.
 V. ad I, 5, 2.

πηχῶν] Si fides eſt habenda grammaticis πηχέων vel πήχεων
 ſcribendum erit. V. Phryn. p. 245. ibique Lobeck.

μίαν λόγχην ἔχον] i. e. ἔμπροσθεν μόνον λόγχην ἔχον. Cf. V,

ἐν τοῖς πολίσμασιν· ἐπεὶ δὲ παρέλθοιεν οἱ Ἕλληνες, εἴ- 17
ποντο αἰὲ μαχόμενοι· ὥχοντο δὲ ἐν τοῖς ὄχυροῖς, καὶ τὰ
ἐπιτήδεια ἐν τούτοις ἀνακεκομισμένοι ἦσαν, ὥστε μηδὲν
λαμβάνειν αὐτόθεν τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ διетράφησαν τοῖς
κτήνεσιν ἃ ἐκ τῶν Ταόχων ἔλαβον. Ἐκ τούτου οἱ Ἕλλη- 18
νες ἀφίκοντο ἐπὶ τὸν Ἀρπασον ποταμόν, εὖρος τεττάρων
πλέθρων. Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Σκυθινῶν στα-
θμοὺς τέτταρας, παρασάγγας εἴκοσι, διὰ πεδίου εἰς κώ-
μας· ἐν αἷς ἔμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσιτίσαντο.

Ἐντεῦθεν δὲ ἦλθον σταθμοὺς τέτταρας, παρασάγγας 19
εἴκοσι, πρὸς πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα καὶ οἰκουμένην·
ἐκαλεῖτο δὲ Γυμνίας. Ἐκ ταύτης ὁ τῆς χώρας ἄρχων τοῖς
Ἕλλησιν ἡγεμόνα πέμπει, ὅπως διὰ τῆς ἑαυτῶν πολεμίας

4, 12. Etenim Graecorum hastae ὀπισθεν quoque λόγχην habe-
bant, τὸν σαυρωτῆρα (Herod. VII, 41.) s. τὸν στύρακα s. τὸ στυ-
ράκιον (Thuc. II, 4.), quod Hesych. diserte λόγχην interpretatur.
Etym. M. p. 732, 1: στύραξ τὸ κάτω τοῦ δόρατος τραχήλιον, ὃ
καταπηγνύειν εἰς τὴν γῆν εἰώθασιν. Cf. Lexx. Segg. p. 303, 7. et
Lex. Xen. in στύραξ. Spiculo fracto milites ἐκ μεταλήψεως τῷ
στύρακι ufos esse docet Polyb. VI, 25, 9.

17. ὥχοντο] E. Et. F. ὥχουν, ut opinor ex correctione. Ἐν sic ex-
plicandum: εἰς τὰ ὄχυρά (πολίσματα) ὥχοντο καὶ ἐν αὐτοῖς ἦσαν.
Eadem ratione quod deinceps legitur, ἐν τούτοις ἀνακεκομισμένοι
ἦσαν intelligendum. Cf. de auth. p. 44. et ad I, 4, 7.

18. Ἀρπασον] septentrionale Araxis brachium, quod hodieque Har-
pa-su i. e. Harpa amnis vocatur.

Σκυθινῶν] Steph. Byz. Σκυθῆνοι ἔθνος οὐ πόρρω τῶν Μακρώ-
νων, ὡς Ξενοφῶν Ἀναβάσεως τετάριω. Mannert. V, 2. p. 219.
VI, 2. p. 416. suspicatur esse eosdem qui Strab. XI, 8. p. 431.
Σακασῆνοι vocentur. Graecos enim Persarum Σάκας in Σκύθας
mutasse ex Herod. constare. Rennell. p. 243. Σκυθῶν leg. esse
suspiciatus eos in Chorsene provincia fedes habuisse putat.

19. καὶ οἰκουμένην] Καί ex F. adjeci.

ἐκαλεῖτο δὲ] Et. F. ἡ ἐκαλεῖτο.

Γυμνίας] De hodierno urbis nomine nihil constat. V. Rei-
chard l. l. p. XXXIII. Cf. tamen Rennell. p. 235 ff.

τῆς χώρας ὅ] Schn. ὁ τῆς χώρας emendavit cl. Diod. XIV, 29:
ἐκ δὲ ταύτης ὁ τῶν τόπων τούτων ἀφηγούμενος ἐσπέισατο πρὸς
αὐτοὺς καὶ τοὺς ὀδηγήσοντας ἐπὶ θάλατταν συνέστησεν. Sed qui
meminerit, urbis mentione praegressa scriptores saepe sic pergere
ac si ante de urbis agris dixissent, is de hujus emendationis veritate
subdubitabit.

ἑαυτῶν] Cf. ad III, 4, 41. De genit. γ. ad III, 2, 5.

- 20 χώρας ἐπάγοι αὐτούς. Ἐλθὼν δ' ἐκεῖνος λέγει ὅτι πέντε ἡμε-
ρῶν ἄξει αὐτοὺς εἰς χωρίον ὅθεν ὕπονται θάλατταν· εἰ
δὲ μή, τεθνάναι ἐπηγγείλατο. Καὶ ἡγούμενος ἐπειδὴ ἐνέ-
βαλεν εἰς τὴν ἑαυτοῖς πολεμίαν, παρεκελεύετο αἰθεῖν καὶ
φθεῖρειν τὴν χώραν· ὃ καὶ δῆλον ἐγένετο ὅτι τούτου ἕνεκα
21 ἔλθοι, οὐ τῆς τῶν Ἑλλήνων εὐνοίας. Καὶ ἀφικνοῦνται
ἐπὶ τὸ ἱερὸν ὄρος τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ· ὄνομα δ' ἦν τῷ ὄρει
Θήκης. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πρῶτοι ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ ὄρους καὶ
22 κατεῖδον τὴν θάλατταν, πολλὴ κραυγὴ ἐγένετο. Ἀκού-
σας δὲ ὁ Ξενοφῶν καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες, ᾤθησαν καὶ
ἔμπροσθεν ἄλλους ἐπιτίθεσθαι πολεμίους· εἶποντο γὰρ καὶ
ὀπισθεν οἱ ἐκ τῆς καιομένης χώρας· καὶ αὐτῶν οἱ ὀπισθο-
φύλακες ἀπέκτεινάν τε τινὰς καὶ ἐξώγησαν, ἐνέδραν ποιη-

ἐπάγοι] Weisk. ἀπάγοι coniecit; ac mihi aut ita aut cum E.
Et. F. ἄγοι leg. videtur.

20. δ' ἐκεῖνος] Sic F. confirmante Et., qui δὲ κεῖνος habet. Quod
vulgo legitur δὲ αὐτός, principem spectaret.

εἰς χωρίον ὅθεν πέντε ἡμερῶν] Beckerus emendavit: πέντε ἡμε-
ρῶν εἰς χωρίον ὅθεν. Ego Lionem sive potius sonum vimque ver-
borum secutus sum.

ἐπηγγείλατο] Hoc F. dedit pro ἐπηγγέλλετο. Deinceps vett.
edd. nulla distinctione post ἐπηγγέλλετο facta: καὶ ἡγούμενος.
ἐπεὶ δὲ ἐνέβαλεν. Atque Hutch. et Weisk. Mureti conjecturam:
Καὶ ἡγούμενος δὲ ἐπεὶ ἐνέβ., Zeun. et Schn. Leonclavii emenda-
tionem: καὶ ἡγούμενος ἐπειδὴ ἐνέβ. secuti sunt. Recte hi. Certe
δὲ post ἡγούμενος non aptum esset. Pro ἐπειδὴ tamen fortasse
cum A. B. F. ἐπεὶ leg. est.

ἑαυτοῖς] Et. ἑαυτοῦ, scribendi vitio. Nam etsi genit. offensione
careret (v. ad III, 2, 5.), vix tamen hic ferri possit singularis. Cf.
ad §. 19.

21. τὸ ἱερὸν ὄρος] Τὸ ἱερὸν omittitur ab Et. et F. Χήνιον ὄρος dicit
Diod. XIV, 29. Apud plerosque antiquitatis populos montes fa-
cri habebantur, ut hoc nomen non videatur offendere debere.
Cf. ad VII, 1, 14. Promontorium ἱερὸν ὄρος (hodie Iorus s. Yo-
rus), quod secundum Schol. Apoll. Rhod. II, 1015 centum, se-
cundum Arrian. peripl. p. 129. Blancard. centum quadraginta
quinque stadiis a Trapezunte distabat, versus occidentem situm,
hujus montis extremam partem esse statuit Rennell. p. 238. ut hoc
nomen latius patuerit quam Xen. putaverit. Theches singulus
mons videtur appellatus esse. Castellum Tek in monte Tekman
inter Erzerum et Trebifonde (Trapezunta) Hadsji-Kalifam com-
memorare docet Rennell. p. 244. Cf. Reichard. p. XXXII.

22. καὶ ὀπισθεν οἱ] Sic e Leonclavii et Porti emendatione jam edi-
dit Hutch. pro καὶ οἱ ὀπισθεν.

σάμενοι· καὶ γέροντα ἔλαβον δασέων βοῶν ὠμοβοΐνα ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν.

Ἐπειδὴ δὲ βοή πλείων τε ἐγίγνετο καὶ ἐγγύτερον καὶ 23 οἱ αἰεὶ ἐπιόντες ἔθεον δρόμῳ ἐπὶ τοὺς αἰεὶ βοῶντας καὶ πολλῶν μεΐζων ἐγίγνετο ἢ βοή ὅσῳ δὴ πλείους ἐγίνοντο, ἐδόκει δὴ μεΐζον τι εἶναι τῷ Ξενοφῶντι. Καὶ ἀναβὰς ἐφ' 24 ἵππον καὶ Λύκιον καὶ τοὺς ἱππέας ἀναλαβὼν παρεβοήθει· καὶ τάχα δὴ ἀκούουσι βοῶντων τῶν στρατιωτῶν, Θάλαττα, θάλαττα, καὶ παρεγγυώντων. Ἐνθα δὲ ἔθεον ἅπαντες καὶ οἱ ὀπισθοφύλακες, καὶ τὰ ὑποζύγια ἡλαύνετο καὶ οἱ ἵπποι. Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πάντες ἐπὶ τὸ ἄκρον, ἐν- 25 ταῦθα δὴ περιέβαλλον ἀλλήλους καὶ στρατηγούς καὶ λοχαγούς δακρύοντες. Καὶ ἑξαπίνης ὅτου δὲ παρεγγυήσαντος οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους καὶ ποιοῦσι κολωνὸν μέγαν. Ἐνταῦθα ἀνέτίθεσαν πλῆθος δερμάτων ὠμοβοΐνων καὶ 26 βακτηρίας καὶ τὰ αἰχμάλωτα γέροντα, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτός τε κατέτεμνε τὰ γέροντα καὶ τοῖς ἄλλοις διεκελεύετο. Μετὰ 27 ταῦτα τὸν ἡγεμόνα ἀποπέμπουσιν οἱ Ἕλληνες, δῶρα δόντες ἀπὸ κοινοῦ ἵππον καὶ φιάλην ἀργυρεάν καὶ σκευὴν Περ-

βοῶν ὠμοβοΐνα] Ita saepissime Graeci. Odyss. III, 422: βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ. Ib. v. 472: οἶνον ἐνοινοχοεῖν. Xen. Oec. VII, 22: τέκνων παιδοτροφία. Infra 8, 8. V, 1, 13, 3, 1, legitur ὁδὸν ὁδοποιεῖν. De genit. v. ad II, 4, 28. cl. V, 4, 12.

23. πλείων] Hoc Schn. ex conjectura edidit pro πλεῖον, quod proximo ἐγγύτερον originem debere puto. Hoc saepe hac ratione usurpatur, veluti Cyr. VII, 5, 5: οἱ ἱππεῖς — αἰεὶ ἐγγύτερον ἐγίνοντο τοῦ ἄρχοντος. Cf. Matth. §. 309, c. Sed offendit quod βοή articulum non additum habet, quem paulo post, ubi minus necessarius videatur, ex Et. et F. addiderunt.

24. θάλαττα, θάλαττα] Hutch. confert Virg. Aen. III, 522 ff. παρεγγυώντων] reliquis ut approperearent.

25. περιέβαλλον ἀλλήλους] Conferunt Liban. or. X. p. 280. et Plutarch. Anton. 49.

δακρύοντες] Hell. VII, 1, 32: οὕτω κοινόν τι ἄρα χαρᾶ καὶ λύπη δάκρυά ἐστιν. Cf. ib. VII, 2, 9.

ὅτου δὲ παρεγγυήσαντος] i. e. παρεγγυήσαντος ὅστις δὲ παρεγγύησεν, incertum quo adhortato. Cf. V, 2, 24. Pausan. III, 8, 1: τῇ Κυρίσῃ τὸ ἐπίγραμμα ἐποίησεν ὅστις δὴ. Adde Lobeck. ad Phryn. p. 374.

ποιοῦσι κολωνὸν μέγαν] βουλόμενοι τῆς στρατείας ἀθάνατον ὑπόμνημα καταλιπεῖν Diod. XIV, 29.

26. κατέτεμνε] ut inutilia fierent nec auferrentur ab accolis. Ad διεκελεύετο int. κατατέμνειν. Cf. ad III, 1, 44.

σικὴν καὶ δαρεικοὺς δέκα· ἦται δὲ μάλιστα τοὺς δακτυλίους καὶ ἔλαβε πολλοὺς παρὰ τῶν στρατιωτῶν. Κώμην δὲ δείξας αὐτοῖς οὗ σκηνήσουσι καὶ τὴν ὁδὸν ἣν πορεύονται εἰς Μάκρωνας, ἐπεὶ ἐσπέρα ἐγένετο, ὥχετο τῆς νυκτὸς ἀπιών.

CAPUT VIII.

- 1 Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν οἱ Ἕλληνες διὰ Μακρώνων σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας δέκα. Τῇ πρώτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀφίκοντα ἐπὶ τὸν ποταμὸν ὃς ὠρίζε τὴν τε τῶν Μακρώνων
2 χώραν καὶ τὴν τῶν Σκυθινῶν. Εἶχον δ' ὑπερδέξιον χωρίον οἷον χαλεπώτατον, καὶ ἐξ ἀριστερᾶς ἄλλον ποταμὸν εἰς ὃν ἐνέβαλλεν ὁ ὠρίζων· δι' οὗ ἔδει διαβαίνειν. Ἦν δὲ οὗτος δασὺς δένδροις, παχέσι μὲν οὖν, πυκνοῖς δέ. Ταῦτα, ἐπεὶ προσῆλθον οἱ Ἕλληνες ἔκοπτον, σπεύδοντες ὥς τά-
3 χιστα ἐκ τοῦ χωρίου ἐξελθεῖν. Οἱ δὲ Μάκρωνες, ἔχοντες γέρῃα καὶ λόγγας καὶ τριχίνους χιτῶνας, καταντιπέρας τῆς διαβάσεως παρατεταγμένοι ἦσαν καὶ ἀλλήλοις διεκελεύοντο

27. τοὺς δακτυλίους] οὗς οἱ Ἕλληνες εἰώθεσαν φορεῖν. Lucian. Nigr. 21: γελοῖοι μὲν οἱ πλουτοῦντες αὐτοὶ καὶ τὰς πορφυρίδας προφαίνοντες καὶ τοὺς δακτυλίους προτείνοντες.

ἦν πορεύονται] Hoc Schn. ex Et. F. H. recepit pro ἣ εἰσπορεύουσιν. De indicativo v. ad I, 3, 17.

ἐπεὶ] Et. ἐπεὶ δέ, quod rec. videtur. Cf. ad II, 4, 24.

Cap. VIII. §. 1. διὰ Μακρώνων] Μάκρωνας τοῖς περὶ Θερμώδοντα καὶ Παρθένιον ποταμὸν Συρίοις ἀστυγείτονας dicit Herod. II, 104. Ad Abisaram amnem (hodie Schorak, cf. tamen ad §. 2.) in valle Baibort secundum Rennell. p. 244.) fedes iis assignat Plin. VI, 11. Strabo XII, 3. p. 26, repugnante tamen Arriano (v. ad V, 2, 1.) eos sua aetate Sannos esse appellatos refert: quos eosdem esse atque Tzanos ferioris aetatis monet Mannert. VI, 2. p. 418 ff. Arriani Μαχέλονας (Peripl. p. 123.) non diversos esse suspicatur Rennell. p. 255.

2. ὑπὲρ δεξιῶν] Hoc ex Paris. dedi, cum quod vulgo legitur ὑπερδέξιον nihil nisi locum editum significet nec dextri notio ex proximo ἐξ ἀριστερᾶς intelligi queat. De articuli defectu cf. ad VI, 2, 1.

ἄλλον ποταμόν] Utrumque Acampsis (secundum Wahl. Ischaruk) brachium esse monet Reichard. p. XXXII. Cf. Mannert. VI, 2. p. 405. Kinneir. p. 350. n. Gemishkhana amnem comparat.

δι' οὗ] Refer ad ἄλλον ποταμόν.

ἔκοπτον] ut his in flumen coniectis transirent.

καὶ λίθους εἰς τὸν ποταμὸν ἐρρίπτουν· ἐξικνουῦντο δὲ οὐδὲ οὕτως οὐδ' ἐβλαπτον οὐδένα.

Ἐνθα δὴ προσέρχεται τῷ Ξενοφῶντι τῶν πελταστῶν 4
 τις ἀνὴρ Ἀθήνησι φάσκων δεδουλευκέναι, λέγων ὅτι γι-
 γνώσκοι τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ οἶμαι, ἔφη,
 ἐμὴν ταύτην πατρίδα εἶναι· καί, εἰ μή τι κωλύει, ἐθέλω
 αὐτοῖς διαλεχθῆναι. Ἀλλ' οὐδὲν κωλύει, ἔφη· ἀλλὰ δια- 5
 λέγου καὶ μάθε πρῶτον αὐτῶν τίνες εἰσίν. Οἱ δ' εἶπον
 ἐρωτήσαντος ὅτι Μάκρωνες. Ἐρώτα τοίνυν, ἔφη, αὐ-
 τοὺς τί ἀντιτετάχεται καὶ χρήζουσιν ἡμῖν πολέμιοι εἶναι;
 Οἱ δ' ἀπεκρίναντο· Ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἐρχε- 6
 σθε. Λέγειν ἐκέλευον οἱ στρατηγοὶ ὅτι οὐ κακῶς γε ποιή-
 σοντες· ἀλλὰ βασιλεῖ πολεμήσαντες ἀπερχόμεθα εἰς τὴν
 Ἑλλάδα καὶ ἐπὶ θάλατταν βουλόμεθα ἀφικέσθαι. Ἡρώ- 7
 των ἐκεῖνοι εἰ δοῖεν ἂν τούτων τὰ πιστά. Οἱ δ' ἔφασαν καὶ
 δοῦναι καὶ λαβεῖν ἐθέλειν. Ἐντεῦθεν διδόασιν οἱ Μά-
 κρωνες βαρβαρικὴν λόγχην τοῖς Ἕλλησιν, οἱ δὲ Ἕλληνες
 ἐκείνοις Ἑλληνικὴν· ταῦτα γὰρ ἔφασαν πιστὰ εἶναι· θεοὺς
 δ' ἐπεμαρτύραντο ἀμφοτέροι.

Μετὰ δὲ τὰ πιστὰ εὐθὺς οἱ Μάκρωνες τὰ δένδρα συν- 8
 ἐξέκοπτον τὴν τε ὁδὸν ὠδοποιοῦν ὥς διαβιβάσοντες, ἐν
 μέσοις ἀναμεμιγμένοι τοῖς Ἕλλησιν· καὶ ἀγορὰν οἷαν ἐδύ-

3. λίθους εἰς τ. π. ἐρρίπτουν] ut iis infisterent et ex propinquiore Graecos telis peterent. Ita interpretandum esse docent verba ἐξικνουῦντο δὲ οὐδὲ οὕτως.

4. ταύτην πατρίδα] Vulgo articulus infertus legitur, quem ab F. omiffum vel nullo cod. addicente deleffem.

5. μάθε — αὐτῶν] Cyr. I, 6, 44: μάθε δέ μου καὶ ταῦτα. Cf. Soph. Phil. 370. Oed. T. 545. et ad IV, 6, 17.

ἐρωτήσαντος] αὐτοῦ. Cf. ad I, 2, 17. et 4, 12.

ἀντιτετάχεται] De forma v. Buttm. §. 93. IV, 3. et Matth. §. 203.

6. Ὅτι καὶ ὑμεῖς] Καί dixit quasi perrecturus: (ὅτι καὶ ὑμεῖς) ἡμῖν χρήζετε πολέμιοι εἶναι ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἐρχόμενοι. Post ἡμετέραν Et. F. H. S. Y. χώραν, V. τὴν χώραν addunt ex interpreta-
 mento. Cf. Cyr. II, 1, 15. Thuc. VIII, 32: οὐκ ἐδίδοσαν διὰ
 τῆς ἑαυτῶν ὁδόν.

ὅτι γε οὐ κακῶς π.] Int. ἐρχοιντο ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῶν. Γέ post κακῶς collocavi cum F.

ἀλλὰ βασιλεῖ] F. ἀλλὰ βασιλεῖ γε, Brod. codd. καὶ β. γε.

εἰ δοῖεν ἂν] Legitime ἂν additur, quoniam directa interroga-
 tione diceretur: ἄρα δοῖτε ἂν; contra ἡρώτων εἰ δοῖεν diceret qui
 directa interrogatione quaereret: ἄρα ἔδοτε.

ναντο παρείχον· καὶ διήγαγον ἐν τρισὶν ἡμέραις, ἕως
 ἔστε ἐπὶ τὰ Κόλχων ὄρια κατέστησαν τοὺς Ἕλληνας. Ἐν-
 9 ταῦθα ἦν ὄρος μέγα, προσβατὸν δέ· καὶ ἐπὶ τούτου οἱ
 Κόλχοι παρατεταγμένοι ἦσαν. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ Ἕλ-
 ληνες ἀντιπαρετάξαντο κατὰ φάλαγγα ὡς οὕτως ἄξοντες
 πρὸς τὸ ὄρος· ἔπειτα δὲ ἔδοξε τοῖς στρατηγοῖς συλλεγεῖσι
 10 βουλευσασθαι ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιοῦνται. Ἐλέξεν οὖν
 Ξενοφῶν ὅτι δοκεῖ παύσαντας τὴν φάλαγγα λόχους ὀρθίους
 ποιῆσαι· ἡ μὲν γὰρ φάλαγξ διασπασθήσεται εὐθύς· τῇ
 μὲν γὰρ ἄνοδον, τῇ δὲ εὐοδον εὐρήσομεν τὸ ὄρος· καὶ εὐ-
 θύς τοῦτο ἀθυμίαν ποιήσει, ὅταν τεταγμένοι εἰς φάλαγγα,
 11 ταύτην διεσπασμένην ὁρῶσιν. Ἐπειτα δέ, ἦν μὲν ἐπὶ
 πολλοὺς τεταγμένοι προσάγωμεν, περιττεύσουσιν ἡμῶν οἱ
 πολέμιοι καὶ τοῖς περιττοῖς χρήσονται ὃ τι ἂν βούλωνται·
 εἰ δ' ἐπὶ ὀλίγων τεταγμένοι ἴωμεν, οὐδὲν ἂν εἴη θαυμα-
 στὸν εἰ διακοπεῖ ἡμῶν ἡ φάλαγξ ὑπὸ ἀθρόων πῃ καὶ βε-
 λῶν καὶ ἀνθρώπων συμπεσόντων· εἰ δέ πῃ τοῦτο ἔσται,
 12 τῇ ὅλῃ φάλαγγι κακὸν ἔσται. Ἀλλὰ μοι δοκεῖ ὀρθίους
 τοὺς λόχους ποιησαμένους τοσοῦτον χωρίον κατασχεῖν
 διαλιπόντας τοῖς λόχοις ὅσον ἔξω τοὺς ἐσχάτους λόχους

8. διήγαγον ἐν] Ἐν ex Et. F. H. S. addidi. Sed quod iidem habent, παρήγαγον ex παρείχον ortum est.

ἕως οὗ ἔστε ἐπὶ] Sic A. B. G. et edd. vett. Injuria ἔστε cum Leoncl. 2. omisit Weisk. Cf. IV, 5, 6. Schn. Porfono auctore ἕως οὗ omisit ut ex interpretamento ortum. Fortasse recte. Mihi tamen tutius visum est solum οὗ omittere cum Et.

τὰ Κόλχων ὄρια] Hoc pro τὰ ὄρη τῶν Κόλχων recipiendum fuisse ex E. F. H. docet quod sequitur §. 9: ἐνταῦθα ἦν ὄρος μέγα. Sed male Schn. τῶν post τὰ addidit. Cf. ad I, 9, 13.

9. μέγα] Μέν addendum esse suspicatur Schn. Sed v. ad III, 4, 7. Montes eosdem esse qui hodie Koat-Dag a Turcis vocentur suspicatur Kinneir. p. 345.

κατὰ φάλαγγα] Κατά accessit ex F. et S.

10. περιττεύσουσιν] Non multitudo, sed frontis longitudine. Cyr. VI, 3. 20: ἐβούλετο — ὅτι πλεῖστον ὑπερφαλαγγῆσαι τοῦ σοῦ στρατεύματος — ὡς — τῷ περιττῷ κυκλωσόμενος.

ἀνθρώπων] πολλῶν subjiiciunt Et. F. H. S. et Brod. libri ex interpretamento vocis ἀθρόων. Quod si Xen. πολλῶν addere voluisset sic fere dixisset: καὶ ὑπὸ βελῶν ἀθρόων καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων πολλῶν, vel ὑπὸ ἀθρόων μὲν β., πολλῶν δὲ ἀ.

12. ποιησαμένους] ἡμᾶς. Cf. VI, 1, 17. cl. III, 2, 21. 39.

τοῖς λόχοις] Sic Et. F. H. S. et Brod. libri pro τοὺς λόχους. Τοῖς λόχοις cum κατασχεῖν jung. esse patet.

γενέσθαι τῶν πολεμίων κεράτων· καὶ οὕτως ἐσόμεθα τῆς τε
 τῶν πολεμίων φάλαγγος ἕξω οἱ ἔσχατοι λόχοι καὶ ὀρθίους
 ἄγοντες οἱ κράτιστοι ἡμῶν πρῶτοι προσίασιν, ἥ τε ἂν εὐο-
 δον ᾗ, ταύτῃ ἕκαστος ἄξει ὁ λόχος. Καὶ εἰς τε τὸ διαλεῖ- 13
 πον οὐ ῥάδιον ἔσται τοῖς πολεμίοις εἰσελθεῖν ἔνθεν καὶ ἔν-
 θεν λόχων ὄντων, διακόψαι τε οὐ ῥάδιον ἔσται λόχον ὀρ-
 θιον προσιόντα, ἐὰν τέ τις πιέζῃται τῶν λόχων, ὁ πλη-
 σίον βοηθήσει, ἣν τέ πη εἰς δυνηθῇ τῶν λόχων ἐπὶ τὸ
 ἄκρον ἀναβῆναι, οὐδεὶς μηκέτι μείνῃ τῶν πολεμίων. Ταῦ- 14
 τα ἔδοξε, καὶ ἐποίουν ὀρθίους τοὺς λόχους. Ξενοφῶν δὲ
 ἀπιὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ εἶπε τοῖς στρατιώ-
 ταις· Ἄνδρες, οὗτοί εἰσιν, οὓς ὁρᾶτε, μόνοι ἔτι ἡμῖν ἐμ-
 ποδῶν τοῦ μὴ ἡδὴ εἶναι ἔνθα πάλαί σπεύδομεν· τούτους,
 ἣν πῶς δυνώμεθα, καὶ ὤμους δεῖ καταφραγεῖν.

ὅσον — γενέσθαι] Cf. ad IV, 1, 5.

καὶ οὕτως — λόχοι] Inanis haec est ejusdem sensus repetitio. Vereor ne hic mutatis quibusdam verbis duplex sit in textu posita lectio. *Weisk.* Non satis placet Schneideri defensio, qui priore loco modum exponi ait, quo quod Xen. suadeat fieri possit, altero quem usum et effectum habeat ordo ille. Praeterea offendit non tam audacior appositio verborum (ἐσόμεθα) οἱ ἔσχατοι λόχοι (cf. ad III, 1, 46.), quam locus quem ἐσόμεθα occupat quamquam huic difficultati aliquatenus deleta particula τέ mederi liceat. Sed toties Xenophontem negligentius locutum in Anabasi deprehendi ut hoc loco omnino non optime conformato nihil audendum esse videatur.

οἱ κράτιστοι] οἱ λοχαγοί. *Arrian.* *Tact.* p. 20: χρη — τὸν λοχαγὸν ὅτε (l. ἅτε) πρῶτον τοῦ λόχου ταπτόμενον τὸν κράτιστον ἐπιλέγεσθαι. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ πρωτοστάτης καὶ ἡγεμὼν καλεῖται. p. 33: Ἀγαθὸν δὲ εἶπερ τι ἄλλο καὶ τὸ τοὺς λοχαγοὺς τοὺς μεγίστους τε καὶ κρατίστους εἶναι καὶ τῶν κατὰ πολέμων (l. πόλεμον) δαημονεστάτους.

πρῶτοι] Ex Steph. conjectura pro πρῶτον.

13. οὐδεὶς μηκέτι μείνῃ] V. ad II, 2, 12. et *Reisig.* ad *Oed. C.* p. 252 f.

14. εἶπε] Et. F. ἔλεγε.

ἐμποδῶν τὸ μὴ] Τό pro τοῦ habent A. B. Et. F. Ald. Cf. *Matth.* §. 543. n. 3. et *Herm.* ad *Soph. Aj.* 114. De negatione dictum ad III, 1, 13.

σπεύδομεν] Et. F. H. ἐσπεύδομεν. Sed cf. V, 6, 31. VII, 6, 37. Ἐνθα Graeciam spectare manifestum est: Hi quos videtis ex iis qui quominus jam dudum in Graeciam pervenerimus, nobis obstiterunt, soli sunt reliqui.

καὶ ὤμους δεῖ καταφραγεῖν] *Hell.* III, 3, 6: οὐδένα δύνασθαι κρύπτειν τὸ μὴ οὐχ ἡδέως ἂν καὶ ὤμων ἐσθίειν αὐτῶν. ad quem l. Steph. confert *Hom.* II. IV, 35: ὤμόν βεβρώθοις Πριάμον Πριάμοιό τε παῖδας.

- 15 Ἐπεὶ δ' ἐν ταῖς χώραις ἕκαστοι ἐγένοντο καὶ τοὺς λό-
 χους ὀρθίους ἐποιήσαντο, ἐγένοντο μὲν λόχοι τῶν ὀπλι-
 τῶν ἀμφὶ τοὺς ὀγδοήκοντα, ὁ δὲ λόχος ἕκαστος σχεδὸν εἰς
 τοὺς ἑκατόν· τοὺς δὲ πελταστὰς καὶ τοὺς τοξότας τριχῇ
 ἐποιήσαντο, τοὺς μὲν τοῦ εὐωνύμου ἔξω, τοὺς δὲ τοῦ
 16 δεξιοῦ, τοὺς δὲ κατὰ μέσον, σχεδὸν ἑξακοσίους ἑκάστους.
 Ἐκ τούτου παρηγγύησαν οἱ στρατηγοὶ εὐχεσθαι· εὐξάμενοι
 δὲ καὶ παιανίσαντες ἐπορεύοντο. Καὶ Χειρίσοφος μὲν καὶ
 Ξενοφῶν καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς πελτασταὶ ἔξω γενομένοι τῆς
 17 τῶν πολεμίων φάλαγγος ἐπορεύοντο· οἱ δὲ πολέμιοι, ὥς
 εἶδον αὐτούς, ἀντιπαραθέοντες οἱ μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν, οἱ δὲ
 ἐπὶ τὸ εὐώνυμον διεσπάρσθησαν καὶ πολὺ τῆς ἑαυτῶν φά-
 18 λαγγος ἐν τῷ μέσῳ κενὸν ἐποίησαν. Ἰδόντες δὲ αὐτοὺς
 διαχάζοντας οἱ κατὰ τὸ Ἀρκαδικὸν πελτασταί, ὧν ἦρχεν
 Αἰσχίνης ὁ Ἀκαρνάν, νομίσαντες φεύγειν ἀνὰ κράτος
 ἔθεον· καὶ οὗτοι πρῶτοι ἐπὶ τὸ ὄρος ἀναβαίνουσι· συν-
 εφείπετο δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ Ἀρκαδικὸν ὀπλιτικόν, ὧν ἦρχε

15. κατὰ μέσον] Male Le-Cointe et Benicken eos ante aciem fuisse collocatos contendunt. Ita enim peltastae primi hostem aggressi fuissent, quem ne hoplitarum quidem vulgari acie Graeci se deturbare posse intellexerant. Proinde illorum sexcentos, fortasse et ipsos rectis ordinibus dispositos, mediae aciei insertos esse statuen- dum est, ut, sicubi opus esset procurrerent, in montuosis locis quodammodo equitatus vices expleturi. Cf. §. 18: νομίσαντες φεύγειν ἀνακραγόντες ἔθεον. Cf. ad V, 4, 22.

17. ἀντιπορεύονται· καὶ οἱ μὲν] Et. F. S. ἀντιθέοντας οἱ μὲν, H. ἀντιπαραθέοντας οἱ μὲν, quod exigua mutatione recepi. Sensus est: cum Graecis oppositi (ἀντι-) juxta eorum aciem (παρα-) currebant alii etc. Cf. de auth. p. 59.

διεσπάρσθησαν] Male Et. F. H. S. διεσπάρσθησαν. Nam non fermo est de dispersis copiis, se de distracta acie.

18. διαχάζοντας] Recte, ut videtur, Schn. emendavit διαχάζοντας. Activum, quod in hoc verbo rarissimi usus est, legitur supra IV, 1, 16. in ἀναχάζειν. Cf. Cyr. VII, 1, 36: οὐ δυναμένων διαχάσασθαι τῶν Αἰγυπτίων διὰ τὸ μένειν τοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτῶν, ubi quod vulgo eodem sensu legebatur διαχωρῆσαι recte Fischerus interpretatur: discedere, aus einander treten, aus einander weichen. Nostro loco synonymum est διασπασθῆναι.

τὸ Ἀρκαδικόν] Cf. ad I, 4, 13. Arcades κατὰ τὸ μέσον fuisse inde colligas quod Xenophon sinistrum, Chirisophus dextrum cornu tuebatur.

ἀνακραγόντες] Sic A. B. Et. F. H. et S. Vulgo ἀνὰ κράτος. Porro utrumque conjungendum censuit.

τὸ Ἀ. ὀπλιτικόν, ὧν] Cf. Mem. II, 1, 31. et ad II, 1, 6.

Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος. Οἱ δὲ πολέμιοι, ὥς ἤρξαντο 19
 θεῖν, οὐκέτι ἔστησαν, ἀλλὰ φυγῇ ἄλλος ἄλλη ἐτράπετο.
 Οἱ δὲ Ἕλληνες ἀναβάντες ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν πολλαῖς
 κώμαις καὶ τὰ ἐπιτήδεια [δὲ] πολλὰ ἐχούσαις. Καὶ τὰ μὲν 20
 ἄλλα οὐδὲν ἦν ὃ τι καὶ ἐθαύμασαν· τὰ δὲ σμήνη πολλὰ ἦν
 αὐτόθι καὶ τῶν κηρίων ὅσοι ἔφαγον τῶν στρατιωτῶν
 πάντες ἀφρονέες τε ἐγίγνοντο καὶ ἤμουν καὶ κάτω διεχώρει
 αὐτοῖς καὶ ὀρθὸς οὐδεὶς ἐδύνατο ἵστασθαι· ἀλλ' οἱ μὲν
 ὀλίγον ἐδηδοκότες σφόδρα μεθύουσιν ἐώκεσαν· οἱ δὲ πολὺ, 22
 μαινομένοις, οἱ δὲ καὶ ἀποθνήσκουσιν. Ἐκείντο δὲ οὕτω 21
 πολλοὶ ὥσπερ τροπῆς γεγενημένης, καὶ πολλὴ ἦν ἡ ἀθυ-
 μία. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπέθανε μὲν οὐδεὶς, ἀμφὶ δὲ τὴν
 αὐτὴν που ὥραν ἀνεφρόνουν· τρίτῃ δὲ καὶ τετάρτῃ ἀνί-
 σταντο ὥσπερ ἐκ φαρμακοποσίας.

Ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν δύο σταθμούς, ἐπὶ παρα- 22
 σάγγας, καὶ ἦλθον ἐπὶ θάλατταν εἰς Τραπεζοῦντα, πόλιν

19. ὥς ἤρξαντο] οἱ πελτασταί. Ως pro ἐπεὶ dederunt Et. F. Cf.
 I, 10, 5.

ἐπιτήδεια δὲ] Δέ omittunt Et. F. H.

20. οἱ δὲ πολὺ] ἐδηδοκότες ἐώκεσαν.

μαινομένοις] Plin. XXI, 45: Aliud genus in eodem Pontē
 situ, gente Sannorum, mellis, quod ab insania quam gignit
 maenomenon (μαινόμενον μέλι Strab. XII, 3. p. 27.) vocant.
 Id existimatur contrahi flore rhododendri [et inprimis Azaleae
 Ponticae, cf. Hesper. 1824. n. 270.], quo scatent sylvae. Schn.
 addit Peyssonel: Traité sur le commerce de la Mer noire I. p. 285:
 On debite a Taman environ cinq cents quintaux de miel
 d'Abaza, qui est à très bon marché et ne vauz que 4 paras
 l'ocque: il est d'une très mauvaise qualité, il cause une
 ivresse affreuse a ceux qui en mangent, et c'est pour cela
 qu'on l'appelle deli-bal ou miel fol. On en compose une boi-
 son avec le nardenk; on en mêle aussi avec la boisson de mil-
 let fermenté appelée boza, pour lui donner plus de force.
 Cf. Schn. ad Aelian. H. A. V, 42. Post μαινομένοις colon com-
 mate permutavi, quia voces οἱ δὲ καὶ ἀποθνήσκουσιν tantummodo
 partem τῶν πολὺ ἐδηδοκότων significant.

22. εἰς Τραπεζοῦντα] Strabo XII, 3. p. 26: ἡ Τραπεζοῦς πόλις
 Ἑλληνίς, εἰς ἣν ἀπὸ τῆς Ἀμισοῦ περὶ διςχιλίου καὶ διακοσίου
 σταδίου ἐστὶν ὁ πλοῦς· εἰτ' ἐνθεν εἰς Φᾶσιν χίλιοι που καὶ τε-
 τρακόσιοι. Plura volenti dabit Mannert. VI, 2. p. 376 ff. Hodie
 Trebifonde s. Tarabosan. Caeterum cum Graeci urbes nomi-
 nantes simul urbium agros complectantur, hic εἰς Τρ. dici potuit,
 etsi oppidum non intraverunt statim. Cf. V, 9, 15. et Hell. VII,
 1, 22: ἐμβάλλουσιν οἱ παρὰ Διονυσίου εἰς Σικυῶνα.

Xen. Anab.

Q

Ἑλληνίδα, οἰκουμένην ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, Σινωπέων
 ἀποικίαν, ἐν τῇ Κόλχων χώρα. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέ-
 23 ρας ἀμφὶ τὰς τριάκοντα ἐν ταῖς τῶν Κόλχων κώμας. Καὶ
 ἐντεῦθεν ὁρμώμενοι ἐληΐζοντο τὴν Κολχίδα. Ἀγορὰν δὲ
 παρεῖχον ἐν τῷ στρατοπέδῳ Τραπεζοῦντιοι, καὶ ἐδέξαντό
 τε τοὺς Ἕλληνας καὶ ξένια ἔδοσαν, βοῦς καὶ ἄλφιστα καὶ
 24 οἶνον. Συνδιεπράττοντο δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν πλησίον Κόλ-
 χων, τῶν ἐν τῷ πεδίῳ μάλιστα οἰκούντων· καὶ ξένια καὶ
 25 παρ' ἐκείνων ἦλθον [πλέον] βόες. Μετὰ δὲ τοῦτο τὴν
 θυσίαν ἦν εὗξαντο παρεσκευάζοντο. Ἦλθον δὲ αὐτοῖς
 ἱκανοὶ βόες ἀποθῦσαι τῷ Διὶ τῷ Σωτῆρι καὶ τῷ Ἡρακλεῖ
 ἡγεμόσυνα, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ θεοῖς ἅ εὗξαντο. Ἐποίη-

οἰκουμένην ἐν τῷ Ε. Π.] Arrianus peripl. Ponti Eux. in. *Εἰς*
Τραπεζοῦντα ἤκομεν, πόλιν Ἑλληνίδα, ὡς λέγει ὁ Ξενοφῶν ἐκεῖ-
νος, ἐπὶ θαλάττῃ ὠκισμένην, Σινωπέων ἀποικον. Ne quis no-
 fitro loco ἐπὶ pro ἐν leg. cenfeat (cf. ad I, 4, 6.), ἐν hic dici potuit,
 quoniam orae Ponti quodammodo ut ipsius pars cogitantur: quare
 Ponti vocabulum etiam terrae nomen factum est. Cf. V, 2, 2.
 6, 15. 19. 10, 4. VII, 1, 1. Pariter Hellesponti vox oras Helles-
 ponti complectebatur. Thuc. VIII, 62: *Ἀβυδος ἐν Ἑλληςπόντῳ*
ἀφίσταται.

ἐπὶ παρασάγγας] F. H. παρασάγγας ἐπὶ. *ἐν ταῖς τῶν Κ. κώμας*] Hoc epexegeta est vocis ἐνταῦθα. Cf.
 VII, 6, 42. cl. IV, 6, 18.

23. καὶ ἐντεῦθεν] Et. F. H. S. καὶ ἐνταῦθα, unde καὶ ἐντεῦθεν (καὶ-
 τεῦθεν) maluit Steph.

ἐν τῷ στρ.] Ἐν ab Et. omissum inclusit Schn.

ἐδέξαντο] Int. εἰς τὴν πόλιν. Cf. V, 5, 20.

ξένια] esse quae ad cibum et potum pertineant et quibus epu-
 lae ornentur docet Weisk. ad Hell. I, 1, 9. Cf. infra V, 9, 15.
 10, 3.

24. Συνδιεπράττοντο] τοῖς Κόλχοις μηκέτι ληΐζεσθαι τοὺς Ἕλληνας
 τὴν χώραν αὐτῶν.

μάλιστα] Pertinet ad συνδιεπράττοντο: praecipue de iis qui
 planitiem incolēbant. Nam si cum οἰκούντων jungeres, verba
 τῶν ἐν τῷ π. μ. οἰκούντων hic non apto loco legerentur et pro-
 fus ferri non posset articulus. Similia trajectionis exempla exci-
 tavi in Commentat. m. p. 296.

ἦλθον] Sic ἦκε V, 5, 2. Cf. Hell. VII, 2, 23.

πλέον] Leoncl. πλέονα conjecit; Schaeferus τὸ πλέον edidit;
 Weiskius magni numeri notam excidisse contendit; Schn. verba
 πλέον βόες uncis inclusit; mihi, cum verba πλέον — ἱκανοὶ pro-
 pter ὁμοιοτέλετον in G. et edd. vett. exciderint, solum πλέον
 spurium videtur: id quod etiam L. Dindorfio in mentem venisse
 video.

25. Σωτῆρι] Videtur addendum esse σωτήρια cl. III, 2, 9.

σαν δὲ καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ὄρει ἐνθάπερ ἐσκήνουν·
εἶλοντο δὲ Δρακόντιον Σπαρτιάτην, ὃς ἔφυγε παῖς ἔτι ὢν
οἴκοθεν, παῖδα ἄκων κατακτανὼν ξυήλη πατάξας, δρό-
μον τε ἐπιμεληθῆναι καὶ τοῦ ἀγῶνος προστατῆσαι.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ θυσία ἐγένετο, τὰ δέρματα παρέδοσαν 26
τῷ Δρακοντίῳ καὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευον ὅπου τὸν δρόμον πε-
ποιηκῶς εἴη. Ὁ δέ, δείξας οὐπερ ἐστηκότες ἐτύγγανον,
Οὗτος ὁ λόφος, ἔφη, κάλλιστος τρέχειν ὅπου ἂν τις βού-
ληται. Πῶς οὖν, ἔφασαν, δυνήσονται παλαίειν ἐν σκλη-
ρῷ καὶ δασεῖ οὕτως; Ὁ δὲ εἶπε· Μᾶλλον τι ἀνιάσεται ὁ
καταπεσών. Ἡγωνίζοντο δὲ παῖδες μὲν στάδιον τῶν αἰχ- 27
μαλώτων οἱ πλείστοι, δόλιχον δὲ Κρήτες πλείους ἢ ἐξή-
κοντα ἔθρον· πάλην δὲ καὶ πυγμὴν καὶ παγκράτιον ἕτεροι.

ἔτι] Ex Suida in ξυήλη et Photio p. 227. addidit Schn.

ἐπιμεληθῆναι] Hoc est ejus qui quae ad ludum instituendum ne-
cessaria sunt praeparat, locum prospicit, curriculum designat etc.

26. δέρματα] victimarum, quae praemia distribueret victoribus.
Herod. II, 91: ποιεῦσι δὲ τάδε Ἑλληνικὰ τῷ Περσέϊ (οἱ Αἰγύπτιοι)·
ἀγῶνα γυμνικὸν τιθεῖσι διὰ πάσης ἀγωνίης ἔχοντα, παρέχοντες
ἄεθλα κτήνεα καὶ χλαῖνας καὶ δέρματα.

ὅπου τὸν δρόμον π. εἴη] quem currendi locum electum pa-
rasset. De voce ὅπου cf. ad II, 1, 6.

ὅπου παρεστηκότες] H. ὅπερ ἐστηκότες, F. οὐπερ ἐστηκότες,
quod recepi: eum ipsum quo stabant locum. Cf. Buttm. Gr.
max. §. 80, 3.

ὅπου ἂν] Leg. ὅποι ἂν. Nam de VI, 1, 23. v. ann.

δυνήσονται] Et. F. H. δυνήσεσθαι.

οὕτως] Sic F. Vulgo οὕτω.

27. παῖδες — τῶν αἰχμαλώτων] Nam cum Graeci liberique pueri,
quales in stadio currere solebant, non adefsent, ne ludorum pars
manca esset captivi sunt admissi. Quod non mirabitur qui memi-
nerit inter arma silere leges: quae tametsi barbaros et feros hac
exercitatione arcebant, hic tamen, ubi non tam solennes quam in
Graecia celebrabantur ludi, facile negligi poterant. Accedit quod
horum multum puerorum militum amasii erant. Cf. IV, 6, 3.

δόλιχος] Erat stadiorum viginti quatuor (Suid. in v. cl. Schol.
ad Pind. Ol. III, 59.) aut viginti (Sch. ad Soph. El. 686. cl. Sch.
ad Luciani Demosth. enc. 8.), quae δολιχοδρόμοι septies emetie-
bantur (Suid. in δίαυλος). De dictione δόλιχον θεῖν cf. Matth.
§. 409, 4. Ejusdem rationis est ἀγωνίζεσθαι στάδιον.

Κρήτες] Hi enim cursibus affueti erant. Nam Cretam ἀνοήμα-
λον καὶ πρὸς τὴν τῶν πεζῇ δρόμων ἀσκήσιν σύμμετρον esse testa-
tur Plato de Legg. I. p. 625. Cf. ad I, 2, 9.

ἕτεροι] Repete remotius verbum ἡγωνίζοντο.

Καὶ καλὴ θέα ἐγένετο· πολλοὶ γὰρ κατέβησαν, καί, ὅτε
 28 θεωμένων τῶν ἑταιρῶν, πολλὴ φιλονεικία ἐγένετο. Ἐθεον
 δὲ καὶ ἵπποι· καὶ ἔδει αὐτοὺς κατὰ τοῦ πρανοῦς ἐλάσαν-
 τας ἐν τῇ θαλάττῃ ἀναστρέψαντας πάλιν ἄνω πρὸς τὸν
 βωμὸν ἄγειν. Καὶ κάτω μὲν οἱ πολλοὶ ἐκυλινδοῦντο· ἄνω
 δὲ πρὸς τὸ ἰσχυρῶς ὄρθιον μόλις βάδην ἐπορεύοντο οἱ ἵπ-
 ποι. Ἐνθα πολλὴ κραυγὴ καὶ γέλως καὶ παρακείμεναις
 ἐγένετο αὐτῶν.

θέα] Weisk. ἡ θέα conjicit. Sine causa. Cum articulo sensus foret: *der Anblick war schön*; sine eo hoc dicit: *es war ein schöner Anblick*. Cf. 7, 4. 13. et ad Dionysii historiogr. p. 18.

κατέβησαν] εἰς τὸν ἀγῶνα, certandi causa descenderant. Suidas: καταβαίνειν τὸ εἰς ἀγῶνα χωρεῖν. Hoc verbo propterea utebantur quod spectatores editiorem locum occupabant. Similiter poetas dici καθιέναι τὰ δράματα monet Schn.

ἑταιρῶν] Sic pro ἑταίρων scribendum esse jam vidit Brod. Mulieres ad spectandos ludos admissas esse mirentur qui hic germana sibi fingunt Olympia nec reputant quanti meretrices a Graecis, militibus praefertim, factae sint. Cf. IV, 3, 19. 30.

ἄγειν] pro ἡγεῖν dederunt Et. F. H. S.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Ε.

CAPUT I.

Οσα μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου ἔπραξαν οἱ **1**
 Ἕλληνες καὶ ὅσα ἐν τῇ πορείᾳ τῇ μέχρις ἐπὶ θάλατταν τὴν
 ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ καὶ ὡς ἐπὶ Τραπεζοῦντα, πόλιν Ἑλ-
 ληνίδα, ἀφίκοντο καὶ ὡς ἀπέθυσαν αἱ εὖξαντο σωτήρια
 θύσειν ἔνθα πρῶτον εἰς φιλίαν γῆν ἀφίκοιντο, ἐν τῷ πρό-
 σθεν λόγῳ δεδήλωται. Ἐκ δὲ τούτου συνελθόντες ἐβου- **2**
 λεύοντο περὶ τῆς λοιπῆς πορείας. Ἀνέστη δὲ πρῶτος Ἀν-
 τιλέων Θούριος καὶ ἔλεξεν ὧδε· Ἐγὼ μὲν τοίνυν, ἔφη,
 ὦ ἄνδρες, ἀπείρηκα ἤδη συσκευαζόμενος καὶ βαδίζων καὶ
 τρέχων καὶ τὰ ὅπλα φέρων καὶ ἐν τάξει ἰὼν καὶ φυλακὰς
 φυλάττων καὶ μαχόμενος· ἐπιθυμῶ δὲ ἤδη, παυσάμενος
 τούτων τῶν πόνων, ἐπεὶ θάλατταν ἔχομεν, πλεῖν τὸ λοι-
 πὸν καὶ ἐκταθεὶς ὥσπερ Ὀδυσσεὺς καθεύδων ἀφικέσθαι εἰς
 τὴν Ἑλλάδα. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται ἀνεθορύ- **3**
 βησαν ὡς εὖ λέγοι· καὶ ἄλλος ταῦτα ἔλεγε καὶ πάντες οἱ
 παρόντες. Ἐπειτα δὲ Χειρίσοφος ἀνέστη καὶ εἶπεν ὧδε·
 Φίλος μοί ἐστιν, ὦ ἄνδρες, Ἀναξίβιος, ναυαρχῶν δὲ **4**
 τυγχάνει. Ἦν οὖν πέμψητέ με, οἶμαι ἂν ἐλθεῖν καὶ τριή-

Lib. V. Cap. I. §. 1. ἐπὶ Τραπεζοῦντα] Et. F. H. εἰς Τρ. quod equi-
 dem ex IV, 8, 22. repetendum puto.

2. Θούριος] Thurii in Magna Graecia ad finem Tarentinum prope
 eum locum quem antea Sybaris Ol. 67, 3. ab Crotoniatis everſa
 occupaverat, Ol. 84, 1. ab Atheniensibus conditi. Cf. quos lau-
 davi de Xen. vita p. 6.

ὥσπερ Ὀδυσσεὺς] V. Odyss. XIII, 75 ff. Ἐκτείνεσθαι de cu-
 bantibus dormientibusque dictum illustrat Dorvill. ad Charit.
 p. 593 f.

3. Ἐπειτα δέ] Δέ addiderunt Et. et F.

4. ναυαρχῶν δέ] Et. F. ν. δὲ καί. Leg. καὶ ν. δέ.

πέμψητέ] Byzantium, ubi Anaxibius Lacedaemoniorum classi
 praefectus tunc versabatur. Cf. VII, 1, 3.

ρεις ἔχων καὶ πλοῖα τὰ ἡμᾶς ἄξοντα. Ὑμεῖς δ', ἐπέιπερ πλεῖν βούλεσθε, περιμένετε ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω· ἤξω δὲ ταχέως. Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ στρατιῶται ἤσθησάν τε καὶ ἐψηφίσαντο πλεῖν αὐτὸν ὡς τάχιστα.

- 5 Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν ἀνέστη καὶ ἔλεξεν ὧδε· Χειρίσοφος μὲν δὴ ἐπὶ πλοῖα στέλλεται, ἡμεῖς δὲ ἀναμενοῦμεν. Ὅσα οὖν μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι ποιεῖν ἐν τῇ μονῇ,
6 ταῦτα ἐρῶ. Πρῶτον μὲν τὰ ἐπιτήδεια δεῖ πορίζεσθαι ἐκ τῆς πολεμίας· οὔτε γὰρ ἀγορά ἐστὶν ἱκανὴ οὔτε ὅτου ὠνησόμεθα πάρεστιν, εἰ μὴ ὀλίγοις, ἢ τε χώρα πολεμία· κίνδυνος οὖν πολλοὺς ἀπόλλυσθαι, ἣν ἀμελῶς τε καὶ ἀφυλάκτως πορεύησθε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια. Ἀλλὰ μοι δοκεῖ σὺν
7 προνομαῖς λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἄλλως δὲ μὴ πλανᾶσθαι, ὡς σώζησθε· ἡμᾶς δὲ τούτων ἐπιμελεῖσθαι. Ἔδοξε ταῦτα. Ἔτι τοίνυν ἀκούσατε καὶ τάδε· ἐπὶ λείαν γὰρ ὑμῶν ἐκπορεύονται τινες· οἶμαι οὖν βέλτιον εἶναι, ἡμῖν εἰπεῖν τὸν μέλλοντα ἐξιέναι, φράζειν δὲ καὶ ὅποι, ἵνα καὶ τὸ πλῆθος ἴδωμεν τῶν ἐξιόντων καὶ τῶν μενόντων, καὶ συμπαρασκευάζωμεν ἂν τι δέη· καὶ βοηθῆσαί τισιν ἂν καιρὸς ᾗ, ἴδωμεν ὅποι δεήσει βοηθεῖν· καὶ ἂν τις τῶν ἀπειροτέρων ἐγχειρῇ τι ποιεῖν, συμβουλεύωμεν, πειρώμε-
9 νοι εἰδέναι τὴν δύναμιν ἐφ' οὓς ἂν ἴωσιν. Ἔδοξε καὶ

ἡμᾶς] Sic Et. F. H. pro ὑμᾶς.

6. ὅτου ὠνησόμεθα] De genit. v. ad I, 5, 6, de indic. fut. ad III, 1, 20.

πάρεστιν] Et. F. H. S. εὐπορία.

7. Ἀλλὰ] Ita loquitur ac si talis quaedam praegressa esset sententia: οὐ χρὴ ἀμελῶς τε καὶ ἀφυλάκτως πορεύεσθαι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια.

σὺν προνομαῖς] Intelligi pabulationes συντεταγμένου στρατεύματος docet Cyr. VI, 1, 24. Cf. Hell. IV, 1, 16.

πλανᾶσθαι] A. B. F. G. edd. vett. πλανᾶσθε.

ἡμᾶς δὲ τούτων ἐπ.] V. de auth. p. 29. Ἡμᾶς int. στρατηγούς. Cf. V, 7, 20. 31. VI, 2, 12.

8. οἶμαι] Hoc pro οἶμαι dederunt A. B. F. Cf. ad III, 1, 38.

ἴδωμεν] Vix dubitare licet quin hic et paulo post εἰδῶμεν legendum sit.

συμπ. ἂν τι δέη] v. c. iumenta, servos. Cf. VI, 2, 23.

τι ποιεῖν] Pro τι F. ποι, Et. πη, uterque omisso ποιεῖν.

ἐφ' οὓς] i. e. τούτων ἐφ' οὓς. Cf. Lyf. or. fun. p. 95: τοῦ πλῆθους πεισθέντες καὶ οὓς φυλάξειν ὄντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἔμελλον. Cf. de auth. p. 26. n. 71.

ταῦτα. Ἐννοεῖτε δὴ καὶ τὰδ', ἔφη. Σχολὴ τοῖς πολε-
 μίοις ληΐζεσθαι· καὶ δικαίως ἡμῖν ἐπιβουλεύουσιν· ἔχομεν
 γὰρ τὰ ἐκείνων· ὑπερκάθηνται δ' ἡμῶν. Φύλακας δὲ μοι
 δοκεῖ δεῖν περὶ τὸ στρατόπεδον εἶναι. Ἐὰν οὖν κατὰ μέ-
 ρος φυλάττωμεν καὶ σκοπῶμεν, ἥττον δύναιτ' ἂν ἡμᾶς
 θηρᾶν οἱ πολέμιοι. Ἐπεὶ τοίνυν τὰδε ὁρᾶτε. Εἰ μὲν ἡπι- 10
 στάμεθα σαφῶς ὅτι ἥξει πλοῖα Χειρίσοφος ἄγων ἱκανά,
 οὐδὲν ἂν ἔδει ὧν μέλλω λέγειν· νῦν δ', ἐπεὶ τοῦτ' ἄδηλον,
 δοκεῖ μοι πειρᾶσθαι πλοῖα συμπαρασκευάζειν καὶ αὐτόθεν.
 Ἦν μὲν γὰρ ἔλθῃ, ὑπαρχόντων ἐνθάδε ἐν ἀφθονωτέροις
 πλευσούμεθα· ἐὰν δὲ μὴ ἄγῃ, τοῖς ἐνθάδε χρησόμεθα.
 Ὅρῳ δ' ἐγὼ πλοῖα πολλάκις παραπλέοντα· εἰ οὖν αἰτησά- 11
 μενοι παρὰ Τραπεζουντίων μακρὰ πλοῖα, κατὰγοίμεν καὶ
 φυλάττομεν αὐτά, τὰ πηδάλια παραλυόμενοι, ἕως ἂν
 ἱκανὰ τὰ ἄξοντα γένηται, ἴσως ἂν οὐκ ἀπορήσαιμεν κοι-
 δῆς οἷας δεόμεθα. Ἐδοξε καὶ ταῦτα. Ἐννοήσατε δ', 12
 ἔφη, εἰ εἰκὸς καὶ τρέφειν ἀπὸ κοινοῦ οὓς ἂν καταγάγωμεν
 ὅσον ἂν χρόνον ἡμῶν ἔνεκα μένωσι, καὶ ναῦλον συνθέ-
 σθαι, ὅπως ὠφελοῦντες καὶ ὠφελῶνται. Ἐδοξε καὶ
 ταῦτα. Δοκεῖ τοίνυν μοι, ἔφη, ἦν ἄρα καὶ ταῦτα ἡμῖν 13
 μὴ ἐκπεραίνηται ὥστε ἄρχειν πλοῖα, τὰς ὁδοὺς, ἃς δυσ-
 πόρους ἀκούομεν εἶναι, ταῖς παρὰ θάλατταν οἰκουμέναις
 πόλεσιν ἐντείλασθαι ὁδοποιεῖν· πείσονται γὰρ καὶ διὰ τὸ
 φοβεῖσθαι καὶ διὰ τὸ βούλεσθαι ἡμῶν ἀπαλλαγῆναι.

9. ληΐζεσθαι] Fuit cum λοχᾶσθαι aut, si hoc in usu fuisse sumere liceat, λοχίζεσθαι leg. putarem: quam conjecturam confirmare videbatur quod paulo post legitur θηρᾶν. Similiter tamen 9, 1. κλωπεύειν dicitur. Nec raro apud Homerum ληΐζεσθαι de hominibus dictum legitur.

κατὰ μέρος] Vulgo μερισθέντες additur, ex interpretamento vocum κατὰ μέρος. V. de auth. p. 38.

10. ἥξει] F. H. ἥξοι. πλευσούμεθα] F. H. πλευσόμεθα.

11. Ὅρῳ δ' ἐγὼ] Sic F. Male vulgo ἐγὼ δ' ὁρῶ. Nam ἐγὼ nullam oppositionis vim habet. Cf. Hell. IV, 2, 12.

τὰ πηδάλια παραλυόμενοι] ne nautae clam aufugerent.

13. καὶ ταῦτα] Leg. καὶ ταύτη.

πλοῖα] Ne articulum desideres: ὥστε ἄρχειν πλοῖα idem est quod ὥστε ἄρχουντα πλοῖα εἶναι.

πείσονται γὰρ] ὁδοποιεῖσθαι addunt Et. F. H. S.

βούλεσθαι ἡμῶν] Ita F. H. Reliqui βουλεύεσθαι ἡμᾶς.

- 14 Ἐνταῦθα δὴ ἀνέκραγον ὥς οὐ δέοι ὁδοποιεῖν. Ὁ δέ,
ὥς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπεψήφισε μὲν οὐδέν, τὰς
δὲ πόλεις ἐκούσας ἐπείσε ποιεῖν τὰς ὁδοὺς, λέγων ὅτι θᾶτ-
15 τον ἀπαλλάσσονται, ἣν εὐποροὶ γένωνται αἱ ὁδοί. Ἐλα-
βον δὲ καὶ πεντηκόντορον παρὰ τῶν Τραπεζουντίων, ἣ
ἐπέστησαν Δέξιππον, Λακωνικόν, περιόικον. Οὗτος,
ἀμελήσας τοῦ συλλαβεῖν πλοῖα, ἀποδράς ᾤχετο ἔξω τοῦ
Πόντου, ἔχων τὴν ναῦν. Οὗτος μὲν οὖν δίκαια ἔπαθεν
ὑστερον· ἐν Θράκῃ γὰρ παρὰ Σεύθῃ πολυπραγμονῶν τι
16 ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου τοῦ Λάκωνος. Ἐλαβον δὲ καὶ
τριακόντορον, ἣ ἐπεστάθῃ Πολυκράτης Ἀθηναῖος· ὃς
ὅποσα λαμβάνοι πλοῖα κατήγεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Καὶ
τὰ μὲν ἀγώγιμα, εἴ τι ἐπῆγον, ἐξαιρούμενοι φύλακας κα-

14. οὐδέν, τὰς] Valckenar. ad Herod. VIII, 61. conjecit οὐ· ἐνίας, cum ἐπιψηφίζειν sit in suffragia mittere. Sed cum dicatur ἐπιψηφίζειν τινί (Matth. §. 402, d. n.), vulgaris lectio non videtur sollicitanda esse: *suffragiis nihil curavit constitui.*

ἐκούσας ἐπείσε] Hell. VI, 1, 14: ὑποσχόμενος αὐτῷ τὴν — πόλιν πείσας ἐκοῦσαν σύμμαχον ποιήσιν.

ποιεῖν τὰς ὁδοὺς] F. H. ὁδοποιεῖν. Fortasse utrumque jungendum est.

15. Λακωνικόν] Et. F. H. S. Λάκωνα, quae tamen forma usitatius de Spartiatis dicitur. A Spartiatis, qui optima conditione cives erant (ὅμοιοι, cf. ad IV, 6, 14.) distinguebantur οἱ περιόικοι f. οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ ὑπήκοοι γείτονες τῆς Σπάρτης (Schol. ap. Duker. ad Thuc. VIII, 22.). Itaque servi quidem non erant quemadmodum Hilotes, sed Spartiatarum imperio subjecti civitate carebant. Cf. Hocr. Panath. 73. Proinde exclusi erant magistratibus, civilibus quidem. Nam ducis munere etiam ap. Thuc. I. I. περιόικον fungentem vides. Cfr. Manso Sparta I. p. 68 f.

ἀμελήσας] Verti potest: *tantum aberat ut.* Cf. Cyr. VII, 2, 17: ἀμελήσας ἐρωτᾷ τὸν θεόν, εἴ τι ἐδεόμην, ἀπεπειρώμην αὐτοῦ εἰ δύναίτο ἀληθεύειν. Adde ib. V, 5, 21. Mem. II, 3, 9.

πολυπραγμονῶν] Saepe hoc verbum dicitur de iis qui quae sibi non licita sunt agitant. Non male vertit Leoncl.: *cum nescio quid rerum novarum moliretur.* Schn. confert Arrian. II, 13, 3: ὀλίγον ὑστερον πολυπραγμονῶν τι Ἀμύντας ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων. quem l. illustrant Diod. XVII, 41. Curt. IV, 1, 27 ff.

τοῦ Λακωνικοῦ] Hic Λάκωνος edidi ex Et. F. H. S.

16. ἀγώγιμα] φρότια ἐμπορικά Pollux I, 99.

εἴ τι ἦγον] Sic F. confirmante Et. (εἴ τι εἶχον) pro εἰ ἐπῆγον, quod est correctoris quem singularis offenderat. Hier. VI, 2: διῆγον ἐν συμποσίοις πολλάκις μέχρ' τοῦ ἐπιλαθῆσθαι πάντων εἴ τι χαλεπὸν ἐν (τῷ?) ἀνθρωπίνῳ βίῳ ἦν. Cf. ad Dionys. historiogr. p. 5. et ad IV, 1, 9.

θίστασαν, ὅπως σῶα εἴη, τοῖς δὲ πλοίοις χρήσαιντο εἰς παραγωγήν. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἦν, ἐπὶ λείαν ἐξήεσαν οἱ 17 Ἕλληνες· καὶ οἱ μὲν ἐνετύγγανον, οἱ δὲ καὶ οὐ. Κλεαίνε-
τος δ' ἐξαγαγὼν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλον λόχον πρὸς χω-
ρίον χαλεπὸν αὐτός τε ἀπέθανε καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν σὺν
αὐτῷ.

CAPUT II.

Ἐπεὶ δὲ τὰ ἐπιτήδεια οὐκέτι ἦν λαμβάνειν ὥστε ἀπαν- 1
θμερίζειν ἐπὶ τὸ στρατεύμα, ἐκ τούτου λαβὼν ὁ Ξενο-
φῶν ἡγεμόνας τῶν Τραπεζουντίων ἐξάγει εἰς Δρίλας τὸ
ἥμισυ τοῦ στρατεύματος, τὸ δὲ ἥμισυ φυλάττειν κατέλιπε
τὸ στρατόπεδον· οἱ γὰρ Κόλχοι, ἅτε ἐκπεπτωκότες ἐκ τῶν
οἰκιῶν, πολλοὶ ἦσαν ἀθρόοι καὶ ὑπερεκάθηντο ἐπὶ τῶν
ἄκρων. Οἱ δὲ Τραπεζούντιοι ὁπόθεν μὲν τὰ ἐπιτήδεια ῥά- 2
διον ἦν λαβεῖν οὐκ ἦγον· φίλοι γὰρ αὐτοῖς ἦσαν· εἰς τοὺς
Δρίλας δὲ προθύμως ἦγον, ὅφ' ὧν κακῶς ἐπασχον, εἰς

εἰς παραγωγήν] Leoncl.: *ad vectionem*, Sturz.: *ad deductio-*
nem, *suorum trajetum*, Halbk.: *zur Fahrt*, Becker.: *um an-*
dre aufzubringen. Mihi videtur esse: *ad navigandum juxta*
litius. Nam ἐλήσκειον τοὺς περιοικοῦντας βαρβάρους καὶ κατὰ
γῆν καὶ κατὰ θάλατταν Diod. XIV, 31. Etenim juxta litus navi-
gantes ubi commodum esse videretur milites exponebant. Hac ex-
plicatione nixus pro ἐχρήσαντο ex Et. F. H. χρήσαιντο scripsi, non
offensus levi anacoluthia. Nam propter τὰ μὲν ἀγώγιμα κ. τ. λ.
hic aliquis ἐχρήσαντο necessarium putarat.

ἐνετύγγανον] E. Et. F. H. ex 2, 1. ἐλάμβανον.

Cap. II. §. 1. ὁ Ξενοφῶν] Artic. om. E. F. repugnantibus auribus.

Δρίλας] Arrian. peripl. p. 123. Δρίλλας scribens eosdem putat
qui sua aetate Sanni vocentur. Sed v. ad IV, 8, 1. Hanc regio-
nem hodie *Keldir* vocari tradit Danvill.

ἐκ τῶν οἰκιῶν] Leonclavio Romulus ἐκ τῶν οἰκείων videtur le-
gisse. Sed hoc certe non ex interpretatione: *sedibus suis pulsi*,
quam Amasaei dicunt, colligi potest. Praepositionem omittunt
E. Et. F. Cf. Hell. V, 2, 13: ἐκπεπτωκότες ἤδη ἀπάσης Μακεδο-
νίας, ubi tamen Schn. e B. et marg. Leoncl. ἐκ πάσης edidit.

2. ὁπόθεν] V. ad I, 3, 17. Cum in ὁπόθεν terrae notio lateat, non
mirum est mox αὐτοῖς dici, cum frequenter ut Graeci ita La-
tini hac ratione a terra ad incolas, a civitate ad cives transeant.
Herod. V, 63: οἱ Πισιστρατίδαι — ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίας ἐπι-
ζουρίην· ἐπεποίητο γὰρ σφί συμμαχίῃ πρὸς αὐτούς. Cf. ib.
c. 49. Thuc. VI, 80. et ad Dionys. historiogr. p. 32. cum add.

χωρία τε ὄρεινὰ καὶ δύνεβατα καὶ ἀνθρώπους πολεμικω-
τάτους τῶν ἐν τῷ Πόντῳ.

- 3 Ἐπεὶ δὲ ἦσαν ἐν τῇ ἄνω χώρᾳ οἱ Ἕλληνες, ὅποια τῶν
χωρίων τοῖς Ἀρίλαις ἀλώσιμα ἐδόκει εἶναι ἐμπιπράντες
ἀπῆεσαν· καὶ οὐδὲν ἦν λαβεῖν, εἰ μὴ ὄες καὶ βοῦς ἢ ἄλλο
τι κτήνος τὸ πῦρ διαπεφευγός. Ἐν δ' ἦν χωρίον [ὃ] μη-
τρόπολις αὐτῶν [ἐκαλεῖτο]· εἰς τοῦτο πάντες συνεῤῥυή-
κεσαν· περὶ δὲ τοῦτο ἦν χαράδρα ἰσχυρῶς βαθεῖα καὶ
4 πρόσοδοι χαλεπαὶ πρὸς τὸ χωρίον. Οἱ δὲ πελτασταί, προ-
δραμόντες στάδια πέντε ἢ ἕξ τῶν ὀπλιτῶν, διαβάντες τὴν
χαράδραν, ὄρωντες πρόβατα πολλὰ καὶ ἄλλα χρήματα,
προσέβαλλον πρὸς τὸ χωρίον. Συνείποντο δὲ καὶ δορυ-
φόροι πολλοὶ οἱ ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐξωρμημένοι· ὥστε ἐγέ-
νοντο οἱ διαβάντες πλείους ἢ εἰς δισχιλίους ἀνθρώπους.
5 Ἐπεὶ δὲ μαχόμενοι οὐκ ἐδύναντο λαβεῖν τὸ χωρίον, καὶ
γὰρ τάφος ἦν περὶ αὐτὸ εὐρεῖα ἀναβεβλημένη καὶ σκό-
λοπες ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς καὶ τύρσεις πυκναὶ ξύλιναι πε-
ποιημέναι, ἀπιέναι δὴ ἐπεχείρουν· οἱ δὲ ἐπέκειντο αὐτοῖς.
6 Ὡς δ' οὐκ ἐδύναντο ἀποτρέχειν, ἦν γὰρ ἐφ' ἐνὸς ἢ κατὰ-

3. ἐδόκει εἶναι] E. F. εἶναι ἐδόκει, quem ordinem Xenophonti non frequentari monui Commentatt. p. 266.

καὶ βοῦς] E. F. ἢ β., quod ex proximo ἢ repeto.

ὃ μ. α. ἐκαλεῖτο] O et ἐκαλεῖτο deest in E. Et. F. ac vix has voces interpretamenti absolvas.

4. προδραμόντες] Hoc pro προτρέχοντες dederunt E. et F. confir-
mavitque Et. προσδραμόντες offerens.

δορυφόροι] Cum δορυφόροι sint *satellites* nec ullibi in Anabasi peculiare genus militum hoc nomine commemoretur, σκευοφόροι leg. esse conjeceram, homines dici arbitratus qui ad praedam asportandam adhibiti essent. Sed ecce VI, 2, 23. hoc ipso consilio assumpta esse dicuntur δοράτια, quae qui gestaverint eos h. l. δορυφόρους vocari monet Halbk. Esse autem δοράτια *perticas, contos*, quibus non modo ad cibaria auferenda, sed etiam, ubi necessitas urgeret, pro armis usi essent.

ἢ εἰς δισχιλίους ἀνθρώπους] E. ἢ δισχιλίων ἀνθρώπων.

5. ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς] Phavorin. in ἀνδρα: αἱ τῶν τάφων ἀναβολαί, ἡγουν τὸ ἀναβαλλόμενον χῶμα. Cyr. VII, 5, 12. legitur ἐπὶ τῆς ἀμβολάδος γῆς.

ἀπιέναι δὴ] Sic E. F. Vulgo ἀπιέναι ἤδη.

οἱ δὲ] οἱ πολέμιοι. Cf. ad III, 4, 4.

6. ἀποτρέχειν] Hoc dederunt E. Et. F. H. S. et Brod. libri pro ἀπελθεῖν quod ex §. 7. ortum videtur. Ἀποτρέχειν apte hic dici-

βασίς ἐκ τοῦ χωρίου εἰς τὴν χαράδραν, πέμπουσι πρὸς Ξενοφῶντα, ὃς ἡγεῖτο τοῖς ὀπλίταις. Ὁ δ' ἐλθὼν λέγει ὅτι 7 ἔστι χωρίον χρημάτων πολλῶν μεστόν· τοῦτο οὔτε λαβεῖν δυνάμεθα, ἰσχυρὸν γάρ ἐστιν, οὔτε ἀπελθεῖν ῥᾶδιον, μάχονται γὰρ ἐπεξεληλυθότες καὶ ἡ ἀφοδος χαλεπή.

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ξενοφῶν, προσαγαγὼν πρὸς τὴν 8 χαράδραν, τοὺς μὲν ὀπλίτας ἐκέλευε θέσθαι τὰ ὅπλα· αὐτὸς δὲ διαβὰς σὺν τοῖς λοχαγοῖς ἐσκοπεῖτο πότερον εἴη κρεῖττον ἀπάγειν καὶ τοὺς διαβεβηκότας ἢ καὶ τοὺς ὀπλίτας διαβιβάζειν ὡς ἀλόντος ἂν τοῦ χωρίου. Καὶ ἐδόκει τὸ 9 μὲν ἀπάγειν οὐκ εἶναι ἄνευ πολλῶν νεκρῶν, ἐλεῖν δ' ἂν ὦντο καὶ οἱ λοχαγοὶ τὸ χωρίον· καὶ ὁ Ξενοφῶν συνεχώρησε, τοῖς ἱεροῖς πιστεύσας· οἱ γὰρ μάντις ἀποδεδειγμένοι ἦσαν ὅτι μάχη μὲν ἔσται, τὸ δὲ τέλος καλὸν τῆς ἐξόδου. Καὶ τοὺς μὲν λοχαγοὺς πέμπει διαβιβάσοντας τοὺς 10 ὀπλίτας, αὐτὸς δ' ἔμενεν ἀναχωρίσας ἅπαντας τοὺς πελταστὰς καὶ οὐδένα εἶα ἀκροβολίζεσθαι. Ἐπεὶ δ' ἤκον οἱ 11 ὀπλίται, ἐκέλευσε τὸν λόχον ἕκαστον ποιῆσαι τῶν λοχαγῶν

tur de peltastis, qui fere non βάδην, ut hoplitae, sed δρόμῳ recedere solebant. Praeterea praegresso προδραμόντες oppositum est. ἐφ' ἐνός] Cyr. II, 4, 2: ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ ἐγένοντο το μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίων, τοσοῦτοι γὰρ ἦσαν οἱ ταξίαρχοι, τὸ δὲ βάθος ἐφ' ἑκατόν. Itaque ἐπὶ non modo ad altitudinem (v. ad I, 2, 15.), sed etiam, sicuti εἰς (v. ad II, 4, 26.) ad frontem refertur. Cf. Matth. §. 584.

ὃς ἡγεῖτο] Pro ὃς E. Et. F. ὁ δέ habent.

7. ὁ δ' ἐλθὼν] i. e. ὁ ἄγγελος.

8. ἐκέλευε θέσθαι] F. V. θέσθαι ἐπεκέλευσε. Fortasse ἐπ — ad ἐσκοπεῖτο pertinet.

ὡς ἀλόντος ἂν τοῦ χωρίου] i. e. ἐλπίζοντα ὅτι ἂν ἀλοίῃ τὸ χωρίον, sperantem fieri posse ut locus expugnaretur. Cf. ad I, 1, 10.

9. Καὶ ἐδόκει] E. F. et Steph. ἐδόκει γάρ, quod ferri non potest. Zeun. ex Cast. καὶ ἐδόκει edidit. Neque καὶ nec γάρ agnoscunt A. B. G. et edd. vett.

ἔσται] Pro εἴη dederunt H. S. Cf. ad I, 3, 21.

10. πέμπει] E. Et. F. ἐπεμπε propter ἔμενεν.

11. ἐκέλευσε — λοχαγῶν] eo modo serierum ductores singulos instruere seriem suam iussit. Leoncl. Caeterum sponte patet hanc veniam iis ita datam esse ut aciem non distraherent. Cf. §. 13. Weiskii interpretatio construentis: ἐκέλευσεν ἕκαστον τῶν λοχαγῶν ποιῆσαι ὡς ἂν οἴηται τὸν λ. κ. τ. λ. et de adhortatione militum cogitantis refutatione non eget.

ὥς ἂν κράτιστα οἴηται ἀγωνιεῖσθαι· ἦσαν γὰρ οἱ λοχαγοὶ
 πλησίον ἀλλήλων οἱ πάντα τὸν χρόνον ἀλλήλοις περὶ ἀν-
 12 δραγαθίας ἀντεποιοῦντο. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποιοῦν· ὁ
 δὲ τοῖς πελτασταῖς πᾶσι παρήγγειλε διηγκυλισμένους ἶναι,
 ὥς, ὁπόταν σημήνη, ἀκοντίζειν δεῖσον· καὶ τοὺς τοξότας
 3 ἐπιβεβλήσθαι ἐπὶ ταῖς νευραῖς, ὥς, ὁπόταν σημήνη, το-
 ξεύειν δεῖσον· καὶ τοὺς γυμνήτας λίθων ἔχειν μεστὰς τὰς
 διφθέρας· καὶ τοὺς ἐπιτηδείους ἔπεμψε τούτων ἐπιμελη-
 13 θῆναι. Ἐπεὶ δὲ πάντα παρεσκεύαστο καὶ οἱ λοχαγοὶ καὶ
 ὑπολοχαγοὶ καὶ οἱ ἀξιοῦντες τούτων μὴ χείρους εἶναι πάντες
 παρατεταγμένοι ἦσαν καὶ ἀλλήλους [μὲν δὴ] συνεώρων,
 14 μηνοειδῆς γὰρ ἦν ἡ παράταξις διὰ τὸ χωρίον, ἐπεὶ δ' ἐπαιά-
 νισαν καὶ ἡ σάλπιγξ ἐφθέγγετο, ἅμα τε τῷ Ἐνναλίῳ ἠλά-

οἱ — ἀντεποιοῦντο] Cf. §. 15. IV, 1, 27. 7, 9 ff.

12. οἱ μὲν λοχαγοὶ] Λοχαγοὶ omiffum est cum E. Et. F.

παρήγγειλε] Pro παρήγγελλε receptum ex E. F. Suida et Zo-
 nara.

διηγκυλισμένους] E. Et. F. et Zon. διηγκυλωμένους. Cf. ad
 IV, 3, 28.

καὶ τοὺς ἐπιτ. ἐπ. τ. ἐπιμ.] misit etiam quosdam idoneos ho-
 mines qui haec ut fierent curarent. Leoncl. Neque tamen
 ita intellexerim cum Halbk. ac si nonnisi de mandatis perferendis
 fermo sit: Graeca enim potissimum horum exsequendorum curam
 videntur significare. Mire Weisk. de lapidibus comportandis co-
 gitavit.

μὲν δὴ] Δὴ Schn. ex E. Et. F. addidit. Mihi h. l. non magis
 δὴ quam μὲν videtur ferri posse. Utrumque ortum puto e μο-
 νοειδῆς.

μηνοειδῆς] Pro εὐειδῆς, quod Weisk. dubitabat an cum equite
 la Luzerne explicari posset: quod quis facile videt, E. Et. F.
 H. S. praebuerunt μονοειδῆς, quod Schn. ex Buttm. conjectura
 in μηνοειδῆς mutavit. Cf. Herod. VIII, 16: οἱ δὲ βάρβαροι μη-
 νοειδῆς ποιήσαντες τῶν νεῶν ἐκυκλέοντο, ὥς περιλάβοιεν αὐτούς.
 Schaefer. melett. p. 95 f. εὐειδῆς ex CEIΔHC ortum ratus σιγμοει-
 δῆς conjecit.

ἦν ἡ π. διὰ τὸ χ.] E. F. διὰ τὸ χ. ἡ τάραξις. Pro παράταξις
 Et. τάξις, quod recepit Schn.

14. ἐπεὶ δ' ἐπ.] Cum apodosis ab ἅμα τε incipere videatur, δέ stru-
 cturam turbat. Ego itaque ἐπειδὴ leg. puto. Ἐπεὶ — ἐπειδὴ —
 non magis potest offensionem esse quam si duplici participio πάντων
 παρεσκευασμένων — παιανίσαντες — usus esset.

ἅμα τε] Et. ἅμα γε, E. F. ἅμα τε quod Schn. pro καὶ ἅμα γε
 recepit.

λαῖξαν καὶ ἔθρον δρόμῳ οἱ ὀπλίται καὶ τὰ βέλη ὁμοῦ ἐφέ-
 ρετο, λόγχοι, τοξεύματα, σφενδόνας, καὶ πλεῖστοι δ' ἐκ
 τῶν χειρῶν λίθοι· ἦσαν δὲ οἱ καὶ πῦρ προσέφερον. Ὑπὸ 15
 δὲ τοῦ πλήθους τῶν βελῶν ἔλιπον οἱ πολέμιοι τὰ τε σταυ-
 ρώματα καὶ τὰς τύρσεις· ὥστε Ἀγασίας Στυμφάλιος καὶ
 Φιλόξενος Πέλληγεύς, καταθέμενοι τὰ ὅπλα, ἐν χιτῶνι
 μόνον ἀνέβησαν, καὶ ἄλλος ἄλλον εἵλκε καὶ ἄλλος ἀναβεβή-
 κει, καὶ ἠλώκει τὸ χωρίον, ὡς ἐδόκει. Καὶ οἱ μὲν πελτα- 16
 σταὶ καὶ οἱ ψιλοὶ εἰσδραμόντες ἤρπαζον ὃ τι ἕκαστος ἐδύ-
 νατο· ὁ δὲ Ξενοφῶν, στάς κατὰ τὰς πύλας, ὁπόσους ἐδύ-
 νατο κατεκώλυσε τῶν ὀπλιτῶν ἔξω· πολέμιοι γὰρ ἄλλοι
 ἐφαίνοντο ἐπ' ἄκροις τισὶν ἰσχυροῖς. Οὐ πολλοῦ δὲ χρόνου 17
 μεταξὺ γενομένου κραυγὴ τ' ἐγένετο ἔνδον καὶ ἔφευγον οἱ
 μὲν καὶ ἔχοντες ἃ ἔλαβον, τάχα δέ τις καὶ τετρωμένος· καὶ
 πολὺς ἦν ὠθισμὸς ἀμφὶ τὰ θύρετρα. Καὶ ἐρωτώμενοι οἱ
 ἐκπίπτοντες ἔλεγον ὅτι ἄκρα τις ἔστιν ἔνδον καὶ οἱ πολέμιοι
 πολλοί, οἱ παίουσιν ἐκδεδραμηκότες τοὺς ἔνδον ἀνθρώπους.

Ἐνταῦθα ἀνειπεῖν ἐκέλευσε Τολμίδην τὸν κήρυκα ἰέ- 18
 ναι εἴσω τὸν βουλόμενον τι λαμβάνειν. Καὶ ἵεντο πολλοὶ
 εἴσω, καὶ νικῶσι τοὺς ἐκπίπτοντας οἱ εἴσω, ὠθούμενοι,

ἠλάλαξαν] E. et Et. ἠλέλιξαν. Cf. I, 8, 18.

ὁμοῦ] Margo Vict. (v. Goeller. ad Dion. de Comp. p. 43.)
 ὁμοσε, confirmante quem Lion laudat Gajo Digest. l. l. l. XVI.
 Sed ego nondum vidi qui ὁμόσε de telis dixerit.

ἐκ τῶν χειρῶν λίθοι] Arrian. Tact. p. 11 f.: τὸ ψιλὸν ἐναντιώ-
 τατα ἔχει τῷ ὀπλιτικῷ πᾶν, ὅτι περ (l. ἀτεπερ) ἀνευ θώρακος καὶ
 ἀσπίδος καὶ κνημίδος καὶ κράνους ἐκηβόλοις τοῖς ὅπλοις διαχρεώ-
 μενον τοξεύμασιν ἢ ἀκοντίοις ἢ σφενδόναϊς ἢ λίθοις ἐκ χειρὸς.

15. Πέλληγεύς] Sic cum aliis emendavi quod vulgo legitur Πέλληγεύς.
 Videtur autem dici notissima Achaiae urbs στάδια ἐξήκοντα
 τῆς θαλάττης ὑπερκειμένη (Strabo VIII, 7. p. 224.). De cogno-
 mine Laconicae oppido, quod Strabo l. l. τὰ Πέλλανα dicit, v. in-
 terpr. ad Hell. VII, 5, 15.

καὶ ἄλλος ἀναβεβήκει] οὐχ ἐλκόμενος. Invitis verbis Leoncl.
 vertit: cum nōn nemo jam adscendisset.

16. κατεκώλυσε] Steph. κατεκώλυε maluit.

ἔξω] i. e. ὥστε ἔξω μένειν.

17. καὶ ἔχοντες] οὐ μόνον αὐτοί.

ἄκρα τις] Pro τις H. B. E. F. G. τε, Junt. τι habent.

18. ἀνειπεῖν — ἵεναι] V. ad I, 3, 14. cl. IV, 1, 13.

βουλόμενον] V. Υ. ἐλόμενον.

οἱ εἴσω ὠθούμενοι] qui intus erant (οἱ ἔνδον ἀνθρώποι) pro-
 pulsi ab iis qui εἴσω ἵεντο. Itaque τοὺς ἐκπίπτοντας hic dicit ho-

- 19 καὶ κατακλείουσι τοὺς πολεμίους πάλιν εἰς τὴν ἄκραν. Καὶ τὰ μὲν ἔξω τῆς ἄκρας πάντα διηρπάσθη καὶ ἐξεκομίσαντο οἱ Ἕλληνες· οἱ δ' ὀπλῖται ἔθεντο τὰ ὄπλα, οἱ μὲν περὶ τὰ σταυρώματα, οἱ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὴν ἄκραν φέρουσαν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν καὶ οἱ λοχαγοὶ ἐσκόπουν εἰ οἷόν τ' εἴη τὴν ἄκραν λαβεῖν· ἦν γὰρ οὕτω σωτηρία ἀσφαλής· ἄλλως δὲ παγχαλεπὸν ἐδόκει εἶναι ἀπελθεῖν· σκοπουμένοις δ' αὖ-
21 τοῖς ἔδοξε παντάπασιν ἀνάλωτον εἶναι τὸ χωρίον. Ἐνταῦθα παρεσκευάζοντο τὴν ἄφοδον, καὶ τοὺς μὲν σταυροὺς ἕκαστοι τοὺς καθ' αὐτοὺς διήρουν καὶ τοὺς ἄχρειους καὶ φορτία ἔχοντας ἐξεπέμποντο καὶ τῶν ὀπλιτῶν τὸ πλῆθος· κατέλιπον δὲ οἱ λοχαγοὶ οἷς ἕκαστος ἐπίστευεν.

ites ἐκδεδραμηκότας (ἐκ τῆς ἄκρας). Cf. Hell. III, 2, 27: ἐκπεσόντες ἐξ οἰκίας ξίφη ἔχοντες σφαγὰς ποιοῦσι. Steph. interpretabatur: qui extra erumpere conabantur coacti fuerunt retrogredi vi eorum qui ingredi volebant. Quae quidem interpretatio si probanda foret, recipi posset quod E. Et. F. S. offerunt οὐ εἰσωθούμενοι.

19. τὰ σταυρώματα] Pro σταύρωμα dederunt E. Et. F. H. S.

20. οὕτω σωτηρία ἀσφαλής] G. et fortasse etiam Pariss. οὕτως ἀσφαλής σωτηρία.

παγχαλεπὸν] E. Et. F. πάνυ χαλεπὸν, quod non videtur rec. fuisse. Cf. VII, 5, 16. et Dorvill. ad Charit. p. 567.

τοὺς μὲν σταυροὺς] Sic incepit ac si perrecturus esset τοὺς ἄχρειους δὲ — ἐξεπέμποντο f. ἐξεπέμποντο δὲ κ. τ. λ. Cf ad V, 5, 10.

21. τοὺς ἄχρειους] inutiles ad bellum (Caes. b. g. VII, 77.) ad pugnam (II, 16.). Plerumque sic dicuntur qui valetudine aut aetate inutiles sunt bello (Caes. b. g. VII, 78. inertia corpora Virg. Aen. II, 364.). Cf. Thuc. I, 93. II, 6. Herod. I, 191. Τοὺς ὑπὸ γήρως ἢ πηρώσεως τοῦ σώματος ἄχρειους ἐς τὰ πολέμια ὄντας memorat Arrian. exp. VII, 8, 1. Subinde etiam ἄχρηστοι (ἐς πόλεμον) dicuntur. V. Lycurg. c. Leocr. XIII, 3. Herod. VIII, 142. et Thuc. II, 78. Nostro loco patet intelligendam esse imbellem apparitionem (Ammian. Marc. XXIV, 1, 4.) i. e. τοὺς σκευοφόρους.

καὶ φορτία ἔχοντας ἐξεπέμποντο] Sic E. Et. F. H. S. et Brod. libri. Ante Schn. legebatur ἐφ' ἀρπαγὰς (Junt. et Hal. εἰς ἀρπαγὰς, G. εἰς ἀρπαγὴν) ἐξεπέμπον. Ac Zeun. verba καὶ φορτία ἔχοντας orta putabat ex interpretamento vocis ἄχρειους. Sed cum Graecos hoc tempore de hominibus praedatum mittendis cogitare non potuisse manifestum sit, potius statuendum est vulgarem lectionem inde ortam esse quod aliquis ἀρπαγὰς ad φορτία adscripserit. Ἐκπέμπεσθαι et ἐκπέμπειν similiter differre ut ἀποπέμπεσθαι, dimittere a se, et ἀποπέμπειν, ablegare, monet Schn.

Ἐπεὶ δὲ ἤρξαντο ἀποχωρεῖν, ἐπεξέθεον ἔνδοθεν πολ- 22
 λοί, γέρρα καὶ λόγχας ἔχοντες καὶ κνημῖδας καὶ κράνη
 Παφλαγονικά· καὶ ἄλλοι ἐπὶ τὰς οἰκίας ἀνέβαινον τὰς ἐν- 23
 θεν καὶ ἔνθεν τῆς εἰς τὴν ἄκραν φερούσης ὁδοῦ· ὥστ' οὐδὲ 23
 διώκειν ἀσφαλὲς ἦν [αὐτοὺς] κατὰ τὰς πύλας τὰς εἰς τὴν
 ἄκραν φερούσας· καὶ γὰρ ξύλα μεγάλα ἐπερρίπτουν ἄνω- 24
 θεν, ὥστε χαλεπὸν ἦν καὶ μένειν καὶ ἀπιέναι· καὶ ἡ νύξ
 φοβερά ἦν ἐπιούσα. Μαχομένων δ' αὐτῶν καὶ ἀπορουμέ- 24
 των θεῶν τις αὐτοῖς μηχανὴν σωτηρίας δίδωσιν. Ἐξαπί-
 νης γὰρ ἀνέλαμψεν οἰκία τῶν ἐν δεξιᾷ ὅτου δὴ ἐνάψαντος. 25
 Ὡς δ' αὕτη συνέπιπτεν, ἔφευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν.
 Ὡς δ' ἔμαθεν ὁ Ξενοφῶν τοῦτο παρὰ τῆς τύχης, ἐνάπτειν 25
 ἐκέλευε καὶ τὰς ἐν ἀριστερᾷ οἰκίας· αἱ δὲ ξύλιναι ἦσαν,
 ὥστε καὶ ταχὺ ἐκαίοντο. Ἐφευγον οὖν καὶ οἱ ἀπὸ τούτων 26
 τῶν οἰκιῶν. Οἱ δὲ κατὰ τὸ στόμα δὴ ἔτι μόνοι ἐλύπουν 26
 καὶ δῆλοι ἦσαν ὅτι ἐπικείσονται ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τε καὶ κα-
 ταβάσει. Ἐνταῦθα παραγγέλλει φορεῖν ξύλα ὅσοι ἐτύγγα-
 ρον ἔξω ὄντες τῶν βελῶν εἰς τὸ μέσον ἑαυτῶν καὶ τῶν πολε-
 μίων. Ἐπεὶ δὲ ἱκανὰ ἤδη ἦν, ἐνῆψαν· ἐνῆπτον δὲ καὶ
 τὰς παρ' αὐτὸ τὸ χαράκωμα οἰκίας, ὅπως οἱ πολέμιοι ἀμφὶ
 ταῦτα ἔχοιεν. Οὕτω μόλις ἀπῆλθον ἀπὸ τοῦ χωρίου, πῦρ 27
 ἐν μέσῳ ἑαυτῶν καὶ τῶν πολεμίων ποιησάμενοι. Καὶ κα-

22. κράνη Παφλαγονικά] Infra 4, 13. σχύτινα dicuntur, πεπλεγμένα Paphlagonibus tribuit Herod. VII, 72. Videntur itaque ex coriis texta fuisse. Halbk. confert Hom. II. X, 257 ff.

23. αὐτοὺς] Omittunt E. Et. F.

24. θεῶν — δίδωσιν] Curt. VI, 6, 27: quod ratio non potuit fortuna consilium subministravit. Cf. Cyr. VII, 5, 22.

ὅτου δὴ ἐνάψαντος] V. ad IV, 7, 25. Ἐνάψαντος pro ἀνάψαντος dederunt E. F. Y. Steph. et Leoncl. Pariter §. 25. iidem (etiamne Y.?) cum A. B. G. et H. ἐνάπτειν et §. 26. H. cum Steph. et Leoncl. ἐνῆψαν· ἐνῆπτον pro ἀν — dederunt.

ἔφευγον οἱ ἀπὸ —] Cf. §. 25. et ad I, 2, 3.

25. αἱ δὲ ξύλιναι ἦσαν] E. F. H. δὲ omittunt, ut opinor αἱ habentes, quod tamen non praetulerim.

26. δῆλοι ἦσαν ὅτι] Cyr. I, 4, 2: δῆλος ἦν πᾶσιν ὅτι ὑπερεφοβεῖτο. Cf. IV, 4, 3. Mem. IV, 2, 21. et Oec. VII, 8.

ὅσοι] Int. πάντας ὅσοι. Cf. VII, 7, 20. et ad I, 10, 3. Sic etiam Latini, veluti Caes. b. c. I, 77: Caesar qui milites adversariorum in castra — venerant — remitti jubet.

- τεκαύθη πᾶσα ἡ πόλις καὶ αἱ οἰκίαι καὶ αἱ τύρσεις καὶ τὰ
 σταυρώματα καὶ τᾶλλα πάντα πλὴν τῆς ἄκρας.
- 28 Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπήεσαν οἱ Ἕλληνες, ἔχοντες τὰ ἐπι-
 τήδεια. Ἐπεὶ δὲ τὴν κατάβασιν ἐφοβοῦντο τὴν εἰς Τρα-
 πεζοῦντα, πρηνῆς γὰρ ἦν καὶ στενὴ, ψευδενέδραν ἐποιή-
 29 σαντο. Καὶ ἀνὴρ, Μυσὸς τὸ γένος καὶ τοῦνομα τοῦτο
 ἔχων, τῶν Κρητῶν λαβὼν τέτταρας ἢ πέντε ἔμενεν ἐν λα-
 σίῳ χωρίῳ καὶ προσεποιεῖτο τοὺς πολεμίους πειρᾶσθαι λαν-
 θάνειν· αἱ δὲ πέλται αὐτῶν ἄλλη καὶ ἄλλη διεφαίνοντο,
 30 χαλκαῖ οὔσαι. Οἱ μὲν οὖν πολέμιοι, ταῦτα διορῶντες,
 ἐφοβοῦντο ὥς ἐνέδραν οὔσαν· ἡ δὲ στρατιὰ ἐν τούτῳ
 κατέβαινεν. Ἐπεὶ δὲ ἐδόκει ἱκανὸν ἤδη ὑπεληλυθέναι τῷ
 Μυσῷ, ἐσήμηνε φεύγειν ἀνὰ κράτος· καὶ ὃς ἐξαναστὰς
 31 φεύγει καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Κρηῖτες, ἀλί-
 σκεσθαι γὰρ ἔφασαν τῷ δρόμῳ, ἐκπεσόντες ἐκ τῆς ὁδοῦ

28. τὴν εἰς Τρ.] E. F. τὴν εἰς τὴν Τρ.

29. Μυσὸς τὸ γένος καὶ τοῦνομα] Lucian. Tox. 28: οἰκέτης αὐτοῦ
 Σύρος καὶ τοῦνομα καὶ τὴν πατρίδα. Cf. ad I, 10, 3.

πειρᾶσθαι λανθάνειν] Male G. λανθάνειν πειρᾶσθαι.

αἱ δὲ πέλται αὐτῶν] Non *hostium*, sed *Mysi illius et Creten-
 sium*: quippe diversis positi locis peltarum splendore hac illac re-
 lucente suspicionem hostibus dabant majoris multitudinis. Ergo
 ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε quod plures codd. habent pro ἄλλη καὶ ἄλλη pro-
 bari non potest. *Weisk.* Sed cum temporis notio: *alias alias-
 que*, *subinde* ab h. l. non aliena videatur, mihi nondum persua-
 sum est optimorum librorum E. F. H. S. lectionem esse dam-
 nandam.

30. διορῶντες] i. e. διαφανόμενα ὁρῶντες. Schn. ex Et. ὁρῶντες
 edidit, fortasse quod ad διορῶντες requireret ταύτας. Sed etiam
 ταῦτα simul ad homines totamque ψευδενέδραν relatum cum διο-
 ρῶντες concinit.

ἐσήμηνε] τοῖς ἀμφ' αὐτόν.

φεύγει] V. ad II, 1, 16.

31. οἱ μὲν ἄλλοι Κρηῖτες] V. ad I, 5, 5.

ἀλίσκεσθαι γὰρ ἔφασαν] Pro ἀλίσκεσθαι γὰρ ἂν ᾤοντο. *Por-
 tus.* Φάναι, ἐν ἑαυτῷ ὑπολαμβάνειν Tim. p. 267. Soph. Oed.
 T. 655: φράζε δὴ τί φῆς. Sed hoc quoque loco dicendi notio-
 nem non oblitteratam esse praegressa monstrant; et noster locus
 sic videtur explicandus esse: ἔφασαν (*reversi Graecis narrabant*,
 cf. I, 6, 10.)· ἡλίσχόμεθα (ἂν) τῷ δρόμῳ, sc. εἰ μὴ ἐξεπέσομεν ἐκ
 τῆς ὁδοῦ. Ἄν ejusmodi locis omittitur ubi Germani et Latini in-
 dicativo pro tempore conditionali uterentur, significantes „even-
 tum veritati proximum et jam certissimum, nisi ex conditione ef-
 fet aptus” (Reisig. de vi et usu ἂν part. p. 139.). Paulo diversa

εἰς ὕλην, κατὰ τὰς νάπας κυλινδούμενοι ἐσώθησαν· ὁ Μν- 32
σὸς δέ, κατὰ τὴν ὁδὸν φεύγων, ἐβόα βοηθεῖν· καὶ ἐβοή-
θησαν αὐτῷ καὶ ἀνέλαβον τετραωμένον. Καὶ αὐτοὶ ἐπὶ
πόδα ἀνεχώρησαν βαλλόμενοι οἱ βοηθήσαντες καὶ ἀντιτο-
ξεύοντές τινες τῶν Κρητῶν. Οὕτως ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ
στρατόπεδον πάντες σῶοι ὄντες.

CAPUT III.

Ἐπεὶ δὲ οὔτε ὁ Χειρίσοφος ἦκεν οὔτε πλοῖα ἱκανὰ ἦν 1
οὔτε τὰ ἐπιτήδεια ἦν λαμβάνειν ἔτι, ἐδόκει ἀπιτέον εἶναι.
Καὶ ἐς μὲν τὰ πλοῖα τοὺς τε ἀσθενοῦντας ἐνεβίβασαν καὶ
τοὺς ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ
τῶν σκευῶν ὅσα μὴ ἀνάγκη ἦν ἔχειν· καὶ Φιλήσιον καὶ Σο-
φαίνετον τοὺς πρεσβυτάτους τῶν στρατηγῶν εἰςβιβάσαν-
τες τούτων ἐκέλευον ἐπιμελεῖσθαι· οἱ δὲ ἄλλοι ἐπορεύοντο·
ἡ δὲ ὁδὸς ὠδοποιημένη ἦν. Καὶ ἀφικνοῦνται πορευόμενοι 2

habebimus VI, 4, 23. VII, 6, 21. et 7, 40. Conditionalis enuntia-
tio non raro reticetur ubi facile intelligitur. Cf. ad III, 5, 12. et
ad VII, 6, 33.

κυλινδούμενοι] F. H. καλινδοῦμενοι, qua forma non profus
abstinuerunt Attici. V. Bornem. ad Symp. VIII, 32.

32. ἐπὶ πόδα] Lexx. Segg. p. 72, 31: χωρεῖν ἐπὶ σκέλος: τὸ ὀπίσω
ἀναχωρεῖν μὴ δόντα τοῖς ὑπεναντίοις τὰ νῶτα. Cf. Cyr. VII,
5, 6: ἀπήεσαν, ἕως μὲν ἐξικνεῖτο τὰ βέλη ἀπὸ τοῦ τείχους, ἐπὶ
πόδα· ἐπεὶ δὲ ἔξω βελῶν ἐγένοντο, σιτραγέντες. Arrian. exp.
V, 17, 12: ὥσπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι νῆες ἐπὶ πόδα ὑπεχώ-
ρουν. Eodem sensu, nisi fallor, Liv. VIII, 8. dicit *pede presso
retrocedere*. Nec aliter interpretandum esse dictionem *referre
pedem* ostendit Curt. IV, 16, 5. cl. 6.

Cap. III. §. 1. ὁ Χειρίσοφος] Cf. 1, 4.

ἐς μὲν τὰ πλοῖα] His levi anacoluthia respondent verba: οἱ δὲ
ἄλλοι (κατὰ γῆν ἢ περὶ) ἐπορεύοντο. Pro ἐς F. εἰς habet. Prior
forma, quae saepissime in Hellenicis legitur, in An. etiam IV, 3,
29. V, 5, 7. et, quibus locis F. itidem εἰς offert, II, 6, 30. III,
4, 25. VI, 2, 26. reperitur. Pro ἐςβάλλειν I, 2, 21. H. εἰςβ.
praebet.

γυναῖκας] meretrices; nec tamen omnes. Cf. 4, 33.

ὠδοποιημένη] Cum F. ὠδοπεποιημένη habeat nec duplex aug-
mentum apud Xen. ferendum esse videatur (cf. Buttm. Gr. max.
§. 86. n. 6. ***), ὠδοποιημένη pro ὠδοποιουμένη dedi.

- εἰς Κερασσῶντα τριταῖοι, πόλιν Ἑλληνίδα ἐπὶ θαλάττῃ,
 3 Σινωπέων ἄποικον, ἐν τῇ Κολχίδι χώρα. Ἐνταῦθα ἔμει-
 ναν ἡμέρας δέκα· καὶ ἐξέτασις ἐν τοῖς ὅπλοις γίνεται καὶ
 ἀριθμός· καὶ ἐγένοντο ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι. Οὗ-
 τοι ἐσώθησαν ἐκ τῶν ἀμφὶ τοὺς μυρίους· οἱ δὲ ἄλλοι ἀπώ-
 λοντο ὑπὸ τε τῶν πολεμίων καὶ τῆς χιόνος καὶ εἴ τις νόσῳ.
 4 Ἐνταῦθα καὶ διαλαμβάνουσι τὸ ἀπὸ τῶν αἰχμαλώ-
 των γενόμενον ἀργύριον· καὶ τὴν δεκάτην ἦν τῷ Ἀπόλ-
 λωνι ἐξεῖλον καὶ τῇ Ἐφεσίᾳ Ἀρτέμιδι διέλαβον οἱ στρα-
 τηγοὶ τὸ μέρος ἕκαστος φυλάττειν τοῖς θεοῖς· ἀντὶ δὲ Χει-

2. Κερασσῶντα] Strabo XII, 3. p. 26: — κόλπος ἐν ᾧ Κερασσοῦς τε καὶ Ἐρμῶνάσσα, κατοικίαι μετρίαι· εἴτα τῆς Ἐρμῶνάσσης πλησίον ἡ Τραπεζοῦς. Cf. Plin. VI, 4. Arrian. peripl. Ponti p. 129: ἀπὸ δὲ Ἐρμῶνάσσης εἰς Τραπεζοῦντα στάδια ἐξήκοντα. Alia est cognominis urbs, quam prius Choerades dictam fuisse putant, postea Pharnaceam appellatam esse tradit Arrian. l. l., 745 stadiis a Trapezunte distare referens. Plin. VI, 4: ab Amiso LXXX M. passuum Pharnacea oppidum. Hanc hodieque Kerasun s. Keresoun appellari tradunt. Ex utra Lucullus cerasos in Italiam transtulerit (a. u. 680 sec. Plin. XV, 30. cl. Ammian. LXXII, 8, 15. ibique interpr. r.) non constat.

ἐπὶ θαλάττῃ] Sic F. Vulgo ἐπὶ τῇ θαλάσῃ. Articulus in hac voce saepissime omittitur. Cf. IV, 7, 20. V, 1, 2. 5, 2. VI, 1, 26. 3, 20. V, 1, 13. VI, 1, 10. 2, 5. VII, 2, 36.

3. ἐν τοῖς ὅπλοις] Male F. σὺν τ. ὄ. Sed cf. ad IV, 3, 7. Caeterum non dici recensitionem τῶν ὀπλιτῶν, sed omnium qui quocunque modo armati essent probavi de auth. p. 49. n. Nec aliter videtur intelligenda esse ἐξέτασις ὀπλων ap. Thuc. IV, 74. et VI, 96. Ac ne quis cum Hutch. τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις leg. censeat, cf. Cyr. II, 4, 1: ἐξέτασιν δὲ ποτε πάντων τοῦ Κύρου ποιουμένου ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ σύνταξιν ἦλθε παρὰ Κναξάρου ἄγγελος. Manifestum est autem ἐξέτασιν ἐν τοῖς ὅπλοις opponi ἐξετάσει στρατιωτῶν ἀνεὺ ὀπλων συνεληλυθότων.

γίνεται] Et. F. ἐγίγνετο.

ἐκ τῶν ἀμφὶ τοὺς μυρίους] Haec omittunt E. F. atque a librario addita putabat Zeun. cl. I, 2, 9. 7, 10. Sed recte objicit Weisk. ita non placere brevitatem verborum οὗτοι ἐσώθησαν; deinde omnino numerum rotundum μυρίων apud Graecos ita tritum et vulgatum esse, ut scriptor post plenius indicatum numerum eo commode potuerit uti, addita praesertim particula ἀμφί. Denique Xenophontem ipsum V, 7, 9. similiter dicere Graecos esse ἐγγὺς μυρίων.

τῶν π. καὶ τῆς] Τῶν ex Et. F. τῆς ex Et. addiderunt.

εἴ τις νόσῳ] Repete ἀπώλειο. Hell. IV, 2, 21: ὥστε οὐκ ἀπέθανον αὐτῶν, πλὴν εἴ τις ἐν τῇ συμβολῇ ὑπὸ Τεγεατῶν.

4. γενόμενον ἀργύριον] F. ἀργύριον γενόμενον, quae trajectory non insolita est. Cf. ad V, 6, 20.

διέλαβον] Et. F. καὶ δ., quod subjicit καὶ ταύτην δ.

ρισόφου Νέων ὁ Ἀσιναῖος ἔλαβε. Ξενοφῶν οὖν τὸ μὲν 5
τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀνάθημα ποιησάμενος ἀνατίθησιν εἰς
τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρὸν καὶ ἐπέγραψε
τό τε αὐτοῦ ὄνομα καὶ τὸ Προξένου, ὃς σὺν Κλεάρχῳ ἀπέ-
θανε· ξένος γὰρ ἦν αὐτοῦ. Τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς 6
Ἐφεσίας, ὅτε ἀπῆει σὺν Ἀγησιλάῳ ἐκ τῆς Ἀσίας τὴν εἰς
Βοιωτοὺς ὁδόν, καταλείπει παρὰ Μεγαβύζῳ τῷ τῆς Ἀρτέ-
μιδος νεωκόρῳ, ὅτι αὐτὸς κινδυνεύσων ἐδόκει ἵεναι μετὰ
Ἀγησιλάου ἐν Κορωνείᾳ· καὶ ἐπέστειλεν, ἣν μὲν αὐτὸς
σωθῇ, ἑαυτῷ ἀποδοῦναι· εἰ δέ τι πάθοι, ἀναθεῖναι, ποιη-
σάμενον τῇ Ἀρτέμιδι ὃ τι οἴοιτο χαριεῖσθαι τῇ θεῷ.
Ἐπεὶ δ' ἔφυγεν ὁ Ξενοφῶν, κατοικοῦντος ἤδη αὐτοῦ ἐν 7
Σκιλλοῦντι, ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων οἰκισθέντι παρὰ τὴν
Ὀλυμπίαν, ἀφικνεῖται Μεγάβυζος εἰς Ὀλυμπίαν θεωρή-

Νέων] δς Χειρισόφῳ ὑπεστρατήγει V, 6, 36.

5. τὸ μὲν τ. Α. ἀν. ποιησάμενος] cum ex Apollinis pecuniarum portione donarium faciendum curasset. Non jungendum fuisse τό et ἀνάθημα etiam §. 6. in. ostendit.

θησαυρὸν] aediculam asservandis donariis. Ejusmodi θησαυροὺς Delphis multos populos habuisse notum est. Cf. Valckenar. ad Herod. IV, 162. Strabo IX, 3. p. 280: ἐν θησαυροῖς ἀπὸ λαφύρων ἀνατεθέντα, ἐπιγραφὰς σώζοντα ἐν αἷς καὶ οἱ ἀναθέντες.

αὐτοῦ] Zeun. ex G. αὐτῷ recepit, exquisitius opinatus. Caeterum ejusmodi repetitionibus rerum jam narratarum (cf. III, 1, 4.) non raro veteres lectorum memoriae consulunt.

6. καταλείπει] Sic F. Vulgo κατέλιπε.

Μεγαβύζῳ] Strabo XIV, 1. p. 176: ἱερέας (οἱ Ἐφέσιοι) εὐνοούχους εἶχον, οὓς ἐκάλουν Μεγαλοβύζους (leg. Μεγαβύζους).

κινδυνεύσων] Et. F. κινδυνεῦσαι omisissis verbis ἵεναι — Κορωνεία, nisi quod ex F. εἶναι enotatum est, ut verba μετὰ Α ἐν Κ. delenda esse videantur. Attamen haud scio an haec prolepsis historica ab ipso Xenophonte, saepius minus accurate ad logicam amussim orationem exigenti, repetenda sit. Coronea nota Boeotiae urbs est, ἐγγὺς τοῦ Ἑλικῶνος ἐφ' ὕψους ἰδρυμένη Strabo IX, 2. p. 265. Is enim Heliconis partem facit τὸ Λιβήθριον (ὄρος), ὃ Κορωνείας σταδίους ὡς τεσσαράκοντα ἀπέχει Pausan. IX, 34, 3. Ibi Agesilaus Ol. 96, 2. (Diod. XIV, 84.) Thebanos, Athenienses, Argivos, Corinthios, aliosque vicit. V. Hell. IV, 3, 15 ff.

εἰ δέ τι πάθοι] si quid ei (humanitus) accidisset (Cic. Phil. I, 4.), frequentissima euphemia pro si periisset. Lucian. Tox. 22: ἣν δέ τι ἄτερος αὐτῶν ἐν τοσοῦτῳ πάθῃ, καὶ τὴν ἐκείνου μερίδα — ἐχέτω ὁ ἕτερος. Caeterum ἣν δέ τι πάθῃ Et. et F.

Ἐπεὶ δ' ἔφυγεν] Et. ἐπειδὴ δ' ἔ De re cf. ad III, 1, 5.

ἐν Σκιλλοῦντι] V. de Xen. vita §. 2.

σων καὶ ἀποδίδωσι τὴν παρακαταθήκην αὐτῷ. Ξενοφῶν
 δὲ λαβὼν χωρίον ὠνεῖται τῇ θεῷ ὅπου ἀνεῖλεν ὁ θεός.
 8 Ἐτυχε δὲ διὰ μέσου ῥέων τοῦ χωρίου ποταμὸς Σελινοῦς.
 Καὶ ἐν Ἐφέσῳ δὲ παρὰ τὸν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος νεῶν
 Σελινοῦς ποταμὸς παραῤῥεῖ, καὶ ἰχθύες δὲ ἐν ἀμφοτέροις
 ἔννευσι καὶ κόγχαι· ἐν δὲ τῷ ἐν Σκιλλοῦντι χωρίῳ καὶ θῆ-
 9 ραι πάντων ὅποσα ἐστὶν ἀγρευόμενα θηρία. Ἐποίησε δὲ
 καὶ ναὸν καὶ βωμὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀργυρίου· καὶ τὸ λοιπὸν
 αἰὲ δεκατεύων τὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ὥραϊα θυσίαν ἐποίει τῇ
 θεῷ· καὶ πάντες οἱ πολῖται καὶ οἱ πρόσχωροι, ὁμοῦ ἄν-
 δρες καὶ γυναῖκες, μετεῖχον τῆς ἐορτῆς. Παρεῖχε δὲ ἡ
 θεὸς τοῖς σκηνοῦσιν ἄλφιστα, ἄρτους, οἶνον, τραγήματα,
 καὶ τῶν θυομένων ἀπὸ τῆς ἱερᾶς νομῆς λάχος, καὶ τῶν
 10 θηρευομένων δέ. Καὶ γὰρ θήραν ἐποιοῦντο εἰς τὴν ἐορ-
 τὴν οἱ τε Ξενοφῶντος παῖδες καὶ οἱ τῶν ἄλλων πολιτῶν·
 οἱ δὲ βουλόμενοι καὶ ἄνδρες συνεθήρων· καὶ ἡλίσκετο τὰ
 μὲν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ χωρίου, τὰ δὲ ἐκ τῆς Φολόης,
 11 σῦες καὶ δορκάδες καὶ ἔλαφοι. Ἔστι δὲ ὁ τόπος ἧ ἐκ Λα-
 κεδαίμονος εἰς Ὀλυμπίαν πορεύονται, ὥς εἴκοσι στίδιοι
 ἀπὸ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἱεροῦ. Ἐνὶ δ' ἐν τῷ ἱερῷ τόπῳ
 καὶ λειμῶν καὶ ἄλση καὶ ὕψη δένδρων μεστὰ, ἱκανὰ καὶ
 σῦς καὶ αἶγας καὶ οἰς καὶ βοῦς τρέφειν καὶ ἵππους, ὥστε
 καὶ τὰ τῶν εἰς τὴν ἐορτὴν ἰόντων ὑποζύγια εὐωχεῖσθαι.

ὅπου ἀνεῖλεν] Repete ὠνεῖσθαι.

8. τῆς Ἐφεσίας Ἀρτ.] Ἐφεσίας omittunt E. Et. F.

ἐν Σκιλλοῦντι] Ἐν addidit F. Brodaeii conjecturam firmans.

9. καὶ οἱ πρόσχωροι] His omiſſis F. S. ὁμοῦ habent, quod addidi.
 Lion poſt ἄνδρες adjectum voluit cl. Cyr. III, 3, 64: ἄνδρας ὁμοῦ
 καὶ ἵππους

παρεῖχε] Hoc ex Et. H. S. dedit Zeun. pro παρέχει, quod for-
 taſſe defendi poteſt. Deinceps ἡ θεός deest in F. S.

10. τῆς Φολόης] Strabo VIII, 3. p. 176. ἡ Φολόη δ' ὑπέρκειται τῆς
 Ὀλυμπίας ἐγγυτάτῳ, ὅρος Ἀρχαδικόν, ὥστε τὰς ὑπωρείας τῆς Πι-
 σάτιδος εἶναι.

11. ὁ τόπος] Et. F. H. ἡ χώρα.

καὶ λειμῶν] Addidi ex F. S.

καὶ βοῦς] Addidi ex F. H. S. qui καὶ οἰς omittunt, et Et. qui
 etiam καὶ αἶγας non agnoſcit.

εὐωχεῖσθαι] Sic Hipparch. VIII, 4. οἱ εὐωχοῦμενοι ἵπποι. et,
 quem I. Hutch. contulit, Aristot. H. A. VIII, 6: μετὰ δὲ τὰς τρεῖς
 ἡμέρας εὐωχοῦσιν ἥδη οἱ παιῖνοντες τὰς ὕς.

Περὶ δ' αὐτὸν τὸν ναὸν ἄλλος ἡμέρων δένδρων ἐφυτεύθη 12
 ὅσα ἐστὶ τρωκτὰ ὥραια. Ὁ δὲ ναός, ὥς μικρὸς μεγάλῳ,
 τῷ ἐν Ἐφέσῳ εἴκασται· καὶ τὸ ξόανον ἔοικεν, ὥς κυπαρίτ-
 τινον χρυσῷ ὄντι τῷ ἐν Ἐφέσῳ. Καὶ στήλη ἔστηκε παρὰ 13
 τὸν ναόν, γράμματα ἔχουσα· **ΙΕΡΟΣ Ο ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ**
ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. ΤΟΝ ΔΕ ΕΧΟΝΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡ-
ΠΟΥΜΕΝΟΝ ΤΗΝ ΜΕΝ ΔΕΚΑΤΗΝ ΚΑΤΑ-
ΘΥΕΙΝ ΕΚΑΣΤΟΥ ΕΤΟΥΣ, ΕΚ ΔΕ ΤΟΥ ΠΕΡΙΤ-
ΤΟΥ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΕΠΙΣΚΕΥΑΖΕΙΝ. ΕΑΝ ΔΕ
ΤΙΣ ΜΗ ΠΟΙΗΙ ΤΑΥΤΑ, ΤΗΙ ΘΕΩΙ ΜΕΛΗΣΟΙ.

CAPUT IV.

Ἐκ Κερασσοῦντος δὲ κατὰ θάλατταν μὲν ἐχομίζοντο 1
 οἵπερ καὶ πρόσθεν, οἱ δ' ἄλλοι κατὰ γῆν ἐπορεύοντο. Ἐπεὶ 2
 δ' ἦσαν ἐπὶ τοῖς Μοσσυνοίκων ὁρίοις, πέμπουσιν εἰς αὐτοὺς

12. δένδρων — ὅσα] Haec ita explico ut genitivum subaudiam: δέν-
 δρα τούτων f. πάντων ὅσα. Cf. ad 1, 8. Τρωκτὰ ὥραια eodem
 modo dixit Aelian. V. H. I, 31. ut comma non videatur interpo-
 nendum esse cum vett. edd.

μεγάλῳ] Plin. XXXVI, 14. [21]: *Universo, inquit, templo
 longitudo est 425 pedum, latitudo 220, columnae 127 a singu-
 lis regibus factae, 60 pedum altitudine: ex iis 36 caelatae,
 una a Scopa. Zeun.* Cf. Strabo XIV, 1. p. 174 ff. Uterque ta-
 men de eo loquitur templo quod priore Ol. 106, 1. ab Heroftrato
 incenso Asiani restituerant.

κυπαρίττινον] Sic F. pro κυπαρίσσινον.

χρυσῷ] Plin. XVI, 40. [69.]: *De ipso simulacro deae ambi-
 gitur: ceteri ex ebano esse tradunt. Mucianus, ter consul, ex
 his qui proxime viso eo scripsere vitigineum et nunquam muta-
 tum (?) septies restituto templo. Contra Vitruv. II, 9. cedri-
 num fuisse scribit. Pugnam hanc recte Hutch. componit ita ut
 dicat simulacrum fuisse e ligno aliquo, sed inauratum, auro ob-
 ductum Zeun.*

13. καταθύειν] Matth. §. 545. Butt. §. 129. n. 4.

μελήσοι] Hoc pro μελήσει ex Et. atque H. recepi, aptiorem ra-
 tus imprecationem quam minationem.

Cap. IV. §. 1. οἵπερ καὶ πρόσθεν] V. 3, 1. De v. καί cf. §. 20. et
 ad III, 1, 34.

Μοσσυνοίκων] G. et hic et in seqq. gemino σ scribunt, quae
 scriptura etiam apud alios obtinet, veluti Apollon. Argon. II, 1018.
 et Dionys. Perieg. 766. Uno σ, quae vetustior scriptura videtur,
 exaratum legitur Herod. III, 94 Orph. Argon. 745. Dionys. H.
 Arch. I, 26. atque Strab. XI, 14. p. 460. et XII, 3. p. 26: εἰσὶ
 δ' ἅπαντες μὲν οἱ ὅρειοι τούτων ἄγριοι τελέως —· τίνες δὲ καὶ ἐπὶ

Τιμησίθεον τὸν Τραπεζούντιον, πρόξενον ὄντα τῶν Μο-
 συνοίκων, ἐρωτῶντες πότερον ὥς διὰ φιλίας ἢ ὥς διὰ πο-
 λεμίας πορεύσονται τῆς χώρας. Οἱ δ' εἶπον ὅτι οὐ διή-
 3 σοιεν· ἐπίστευον γὰρ τοῖς χωρίοις. Ἐντεῦθεν λέγει ὁ Τιμη-
 σίθεος ὅτι πολέμιοί εἰσιν αὐτοῖς οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα· καὶ ἐδό-
 κει καλέσαι ἐκείνους, εἰ βούλοιντο συμμαχίαν ποιήσασθαι·
 καὶ πεμφθεὶς ὁ Τιμησίθεος ἤκεν ἄγων τοὺς ἄρχοντας.
 4 Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο, συνῆλθον οἱ τε τῶν Μοσυνοίκων ἄρ-
 χοντες καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων· καὶ ἔλεγε μὲν Ξενο-
 φῶν, ἡρμήνευε δὲ Τιμησίθεος.

δένδρεσιν ἢ πυργίοις οἰκοῦσι, διὸ καὶ Μοσυνοίκους ἐκάλουν οἱ
 παλαιοί, τῶν πύργων μωσύνων λεγομένων. Ζῶσι δ' ἀπὸ θηρέων
 σαρκῶν καὶ τῶν ἀκροδρύων· ἐπιτίθενται δὲ καὶ τοῖς ὁδοιποροῦσι
 καταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἱκρίων.

εἰς αὐτοὺς] V. ad I, 3, 5.

ἐρωτῶντες] Cf. VI, 4, 4. VII, 2, 24. et ad I, 3, 8.

πορεύονται] Sic ex Et. dederunt pro πορεύονται. Cf. Herod.
 VI, 135: ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσονται τὴν ὑπο-
 ζάκορον τῶν θεῶν. Steph. vel hoc vel πορεύονται leg. esse con-
 jecerat. Plut. Lyf. 22: ἡρώτα πότερον ὀρθοῖς τοῖς δόρασιν ἢ κε-
 κλιμένοις διαπορεύηται τὴν χώραν αὐτῶν. Coniunctivo apertior
 postulandi notio videtur ineffe.

διοίσκειεν] Similiter eodem verbo usus est Aelian. V. H. III, 32:
 καὶ τί διοίσει, ἔφη etc. Id. VII, 14: οὐδὲν γὰρ διοίσει, εἴ τις etc.
 Hutch. Forma offensus Schaefer. ad Dionys. de Comp. p. 294.
 διοίσει· ἐνεπίστευον conjecit; in ed. Tauchn. solum διοίσει rece-
 pit, ut jam apud Sturz. I. p. 710. scriptum legitur. Ut defendi pos-
 sit illa forma aoristi (v. Lobeck. ad Phryn. p. 733.), tamen neque
 tempus nec modus ἄν particula destitutus aptus videtur. Accedit
 quod, quae ratio etiam Bornemannii officit conjecturae, διοίσειεν
 emendantis (de gem. Cyr. rec. p. 18. cf. Matth. §. 631. Herm. ad
 Viger. p. 900. et Hell. VI, 5, 42.), διοίσει barbarorum ingenio
 minus aptum est quam quod facillima mutatione e lectione cod.
 F. (δεήσειεν) eruere licet διήσοιεν, quae conjectura Jacobbio
 Additt. ad Athen. p. 265 f. debetur. Cf. IV, 1, 8. III, 2, 23. et
 mox §. 5: κωλύουσι δὲ οὗτοι ἡμᾶς.

3. εἰσιν αὐτοῖς] Et. F. οὗτοί εἰσιν.

οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα] qui ultra horum fines incolerent. Cf. Ar-
 rian. exp. V, 19, 5. 25, 10. et Schaefer. ad Lamb. Bos. Ell. Græ.
 p. 289. Sic mox §. 10. et Thuc. VII, 37. ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα.
 Apud eund. I, 87. VII, 84. et Hell. VI, 2, 7. ἐς τὰ ἐπὶ (εἰς τὰ ἐπὶ)
 θάτερα cum genitivo. Ἐκ praepositio nostro loco usurpata est
 quia motus versus Graecos subauditur. Cf. Matth. §. 596, c.

εἰ βούλοιντο] Cf. ad IV, 1, 8.

4. ἔλεγε μὲν] F. ἔλεξε omisso μὲν, quod in ejusmodi loco non fa-
 cile abesse patiaris. Nec aptus h. l. videtur aoristus.

ὦ ἄνδρες Μοσύνοικοι, ἡμεῖς διασωθῆναι βουλόμεθα 5
 πρὸς τὴν Ἑλλάδα περὶ πλοῖα γὰρ οὐκ ἔχομεν· κωλύουσι
 δὲ οὗτοι ἡμᾶς οὕς ἀκούομεν ὑμῖν πολεμίους εἶναι. Εἰ οὖν 6
 βούλεσθε, ἔξεστιν ὑμῖν ἡμᾶς λαβεῖν συμμάχους καὶ τιμω-
 ρήσασθαι εἴ τι πώποθ' ὑμᾶς οὗτοι ἠδίκησαν, καὶ τὸ λοιπὸν
 ὑμῶν ὑπηκόους εἶναι τούτους. Εἰ δὲ ἡμᾶς ἀφήσετε, σκέ- 7
 ψασθε πόθεν αὐτοὶς ἂν τοσαύτην δύναμιν λάβοιτε σύμμα-
 χον. Πρὸς ταῦτα ἀπεκρίνατο ὁ ἄρχων τῶν Μοσυνοίκων 8
 ὅτι καὶ βούλονται ταῦτα καὶ δέχονται τὴν συμμαχίαν.
 Ἄγετε δὴ, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, τί ἡμῶν δεήσεσθε χρήσασθαι, 9
 ἂν σύμμαχοι ὑμῶν γενώμεθα; καὶ ὑμεῖς τί οἰοί τε ἔσεσθε
 ἡμῖν συμπράξαι περὶ τῆς διόδου; Οἱ δ' εἶπον ὅτι ἱκανοί 10
 ἔσμεν εἰς τὴν χώραν εἰσβάλλειν ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα τὴν τῶν
 ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν πολεμίων καὶ δεῦρο ὑμῖν πέμψαι ναῦς τε
 καὶ ἄνδρας οἵτινες ὑμῖν συμμαχοῦνταί τε καὶ τὴν ὁδὸν ἡγή-
 σονται.

Ἐπὶ τούτοις πιστὰ δόντες καὶ λαβόντες ὄχοντο· καὶ 11
 ἦκον τῇ ὑστεραίᾳ ἄγοντες τριακόσια πλοῖα μονόξυλα καὶ ἐν
 ἑκάστῳ τρεῖς ἄνδρας· ὧν οἱ μὲν δύο ἐκβάντες εἰς τάξιν
 ἔθεντο τὰ ὅπλα· οἱ δὲ εἰς ἔμενε. Καὶ οἱ μὲν, λαβόντες τὰ 12
 πλοῖα ἀπέπλευσαν· οἱ δέ, μένοντες ἐξετάξαντο ὧδε.

5. πρὸς τὴν Ἑλλάδα] Πρὸς pro εἰς dederunt Et. F. H. S. Zeun. con-
 fert Cyr. V, 4, 16: οἱ δὲ Καδούσιοι ἐσώζοντο πρὸς τὸ στρατόπε-
 δον. Adde Thuc. V, 65: ἀφιζόμενος πρὸς τὴν Τεγεᾶτιν, non in
 terram, sed ad fines. Infra VI, 2, 8. εἰς dicitur. Cf. Valcke-
 nar. ad Herod. VII, 208.

6. εἶναι] Exspectaveris ἔχειν. Sed ad εἶναι ex praegresso ἔξεστιν
 eliciendum est διαπραξέσθε aut simile quid.

7. Εἰ δὲ ἡμᾶς ἀφήσετε] si nos dimiseritis, auxilio nostro ad eos
 ulciscendos non usi.

8. ὁ ἄρχων] princeps, qui reliquorum (§. 3. et 4.) nomine respondet.

9. τί ἡμῶν δεήσεσθε χρήσασθαι] Cf. VII, 3, 10. et de rep. Atheni.
 I, 3: τούτων μὲν τῶν ἀρχῶν οὐδὲν δεῖται ὁ δῆμος μετεῖναι. Adde
 Schaefer. ad Soph. Electr. 543. qui non repugnante Herm. ad Vig.
 p. 702. in ejusmodi infinitivis ὥστε subaudit. Ego duplicem puto
 esse structuram: τί ἡμῶν δεήσεσθε et τί δεήσεσθε (ἡμῖν) χρήσα-
 σθαι. Thuc. III, 4: οὐ γὰρ ἐπίστευον τοῖς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων
 προχωρήσειν. Cf. eund. V, 15. VI, 69. VII, 70. Plato legg. I.
 p. 626. d.

τί οἰοί τε ἔσεσθε] ex Steph. conjectura pro ποιοί τε ἔσεσθε,
 quod A. B. G. et vet. edd. habent. Corruptius etiam τί οἶσεσθε
 ἔσεσθαι praebent Et. F. H. S.

Ἔστησαν ἀνὰ ἑκατὸν μάλιστα, ὥσπερ οἱ χοροί, ἀντιστοι-
 χοῦντες ἀλλήλοις, ἔχοντες γέῃρα πάντες λευκῶν βοῶν δα-
 σέα, εἰκασμένα κιττοῦ πετάλῳ· ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ παλτὸν
 ὡς ἐξάπηχυ, ἔμπροσθεν μὲν λόγχην ἔχον, ὀπισθεν δὲ αὐ-
 13 τοῦ τοῦ ξύλου σφαιροειδές. Χιτωνίσκους δὲ ἐνεδεδύκεσαν
 ὑπὲρ γονάτων, πάχος ὡς λινοῦ στρωματοδέσμου· ἐπὶ τῇ
 κεφαλῇ δὲ κράνη σκύτινα, οἷά περ τὰ Παφλαγονικά, κρώ-
 βυλον ἔχοντα κατὰ μέσον ἐγγυτάτω τιαροειδῇ· εἶχον δὲ καὶ
 14 σαγάρεις σιδηρεῖς. Ἐντεῦθεν ἐξῆρχε μὲν αὐτῶν εἷς, οἱ
 δ' ἄλλοι πάντες ἄδοντες ἐπορεύοντο ἐν ῥυθμῷ, καὶ διελ-
 θόντες διὰ τῶν τάξεων καὶ διὰ τῶν ὅπλων τῶν Ἑλλήνων
 ἐπορεύοντο εὐθὺς πρὸς τοὺς πολεμίους ἐπὶ χωρίον ὃ ἐδόκει

12. Ἔστησαν — χοροί] Sic cum Leoncl. edidit Weisk. pro ἔστησαν
 ὥσπερ ἀνὰ ἑκατὸν μάλιστα οἱ χοροί. „Possunt, inquit, et alia hic
 esse corrupta, quae si corrigantur, fortasse mutatione non sit opus:
 sed ut nunc habet textus, lectio nostra quam proxime ad veritatem
 accedit. Nam sensum vulgatae lectionis nemo defendere aufit,
 cum chori quindenis fere cantoribus constiterint, centenis autem
 haud dubie fuerint inauditi, cumque vel ob hanc causam nemo
 dicere possit quae collocandi ratio in tam magno choro potuerit
 obtinere.” Pro οἱ χοροί F. S. οἶον χοροί.

εἰκασμένα] F. et H. ἡκισμένα, voluerunt ἡκασμένα. Sed nec
 Xen. nec Thuc. in hoc verbo augmentum videntur admisisse.

κιττοῦ πετάλῳ] Ergo aliquid similitudinis habebant cum peltis
 Amazonum. Verum hae fuerunt rotundae (ut reperias v. c. in
 Lipsii anall. ad militiam R. p. 17. et Valeriani Hieroglyphicis
 p. 531.), cum hederarum folia sint oblonga, f. ut Linnaeus expri-
 mit, lanceolata, ovata, lobata. Addere hoc visum, quoniam hic
 e Polluce I, 134. afferunt: Πέλτη Ἀμαζονική, ὡς φησι Ξενοφῶν,
 παρεοικυῖα κιττοῦ πετάλῳ. Weisk.

αὐτοῦ τοῦ ξύλου] Weisk. αὐτὸ τὸ ξύλον conjecit; Schn. ἔμ-
 προσθεν μὲν τοῦ ξύλου λόγχην ἔχον, ὀπισθεν δὲ σφαιροειδές;
 Jacobs. Additt. ad Athen. p. 18. ὀπισθεν δὲ τὸ τοῦ ξ. σφ. Ego in
 vulgari lectione ita acquiesco ut genitivum a σφαιροειδές pendere
 statuam: orbicularis erat figura ex ipso ligno, non adjectus
 erat στύραξ. Cf. ad IV, 7, 16.

13. ἐνεδεδύκεσαν] F. ἐνδεδύκεσαν.

κεφαλῇ δὲ] Sic E. F. Y. Cf. ad III, 2, 7. Vulgo δέ post ἐπὶ legitur.

κρώβυλον] Εἶδος πλέγματος τῶν τριχῶν ἀπὸ ἑκατέρων εἰς ὁξὺ
 καταλήγον Schol. ad Luciani Navig. 3. Cf. Perizon. ad Aelian.
 IV, 22. Aliter, sed non rectius, ut opinor, Thiersch. in actis
 Monac. III, 2. p. 275 ff. Caeterum apud plerosque κρωβύλος scri-
 bitur, improbante eodem Thierschio.

14. πάντες] F. ἅπαντες. Sed v. Herm. ad Soph. Phil. 1428.

ἐν ῥυθμῷ] Confert Hutch. idem narrantes de Lusitanis Diod.
 V, 34. de Lacedaemoniis Thuc. V, 70. et Gell. N. A. I, 11.

ἐπιμαχώτατον εἶναι. Ὡς κεῖτο δὲ τοῦτο πρὸ τῆς πόλεως 15
τῆς μητροπόλεως καλουμένης αὐτοῖς καὶ ἐχούσης τὸ ἀκρό-
τατον τῶν Μοσυνοίκων· καὶ περὶ τούτου ὁ πόλεμος ἦν·
οἱ γὰρ αἰεὶ τοῦτ' ἔχοντες ἐδόκουν ἐγκρατεῖς καὶ πάντων
Μοσυνοίκων εἶναι. Καὶ ἔφασαν τούτους οὐ δικαίως ἔχειν
τοῦτο, ἀλλὰ κοινὸν ὃν καταλαβόντας πλεονεκτεῖν.

Εἶποντο δ' αὐτοῖς καὶ τῶν Ἑλλήνων τινές, οὐ ταχθέν- 16
τες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν, ἀλλ' ἀρπαγῆς ἕνεκεν. Οἱ δὲ πο-
λέμιοι, προσιόντων, τέως μὲν ἡσύχαζον· ἐπεὶ δ' ἐγγὺς
ἐγένοντο τοῦ χωρίου, ἐκδραμόντες τρέπονται αὐτούς· καὶ
ἀπέκτειναν συχνοὺς τῶν βαρβάρων καὶ τῶν συναναβάντων
Ἑλλήνων τινάς, καὶ ἐδίωκον μέχρις οὗ εἶδον τοὺς Ἑλληνας
βοηθοῦντας, εἴτα δὲ ἀποτραπόμενοι ὥχοντο· καὶ ἀποτε- 17
μόντες τὰς κεφαλὰς τῶν νεκρῶν ἐπεδείκνυσαν τοῖς τε Ἑλ-
λησι καὶ τοῖς ἑαυτῶν πολεμίοις· καὶ ἅμα ἐχόρευον, νόμῳ
τινὶ ἄδοντες. Οἱ δ' Ἑλληνες μάλα ἤχθοντο, ὅτι τοὺς τε 18
πολεμίους ἐπεποιήκεσαν θρασυτέρους καὶ ὅτι οἱ ἐξελθόν-
τες Ἑλληνες σὺν αὐτοῖς ἐπεφεύγεσαν, μάλ' ὄντες συχνοί·
ὃ οὐπω πρόσθεν ἐπεποιήκεσαν ἐν τῇ στρατείᾳ. Ξενοφῶν 19
δέ, συγκαλέσας τοὺς Ἑλληνας, εἶπεν· Ἄνδρες στρατιῶται,
μηδὲν ἀθυμήσητε ἕνεκα τῶν γεγενημένων· ἔστι γὰρ ὃ τι
καὶ ἀγαθὸν οὐ μείον τοῦ κακοῦ γεγένηται. Πρῶτον μὲν 20

15. Ὡς κεῖτο] Sic Et. F. Y. et Brod. liber. Cf. I, 4, 1. 11. II, 4, 25.
28. IV, 8, 22. V, 1, 13. Herod. I, 193. Quod vulgo legitur ἔκειτο,
ut per se recte dicitur (cf. III, 4, 10. et Thuc. IV, 78.), ita h. l. ex
interpretamento videtur ortum esse.

καὶ ἐχούσης] Καὶ omittit solus Et.

περὶ τούτου] i. e. περὶ τῆς μητροπόλεως.

καὶ πάντων] Καὶ ex Et. F. addidit Schn. Videtur explicandum
esse: non solum hujus loci, sed omnium Mosynoecorum. Εἶ-
ναι quod post Μοσυνοίκων legitur post ἐγκρατεῖς habet F.

ἔφασαν] Mosynoeci Graecorum focii.

17. εἴτα δὲ] Δέ omittit F. Cf. ad I, 3, 2. Deinceps.

ἀποτραπόμενοι] dederunt ex A. G. et Junt. ἀποτρέπομενοι Et.

F. H. S. ἐκτραπόμενοι Ald. et Steph.

18. στρατείᾳ] Sic Muretus et Leoncl. emendarunt, confirmante, ut
videtur, F. Reliqui στρατιᾷ.

19. ἔστι γὰρ — γεγένηται] nam aliquid etiam boni, quod non
minus est quam malum quod accidit nobis, inde ad nos redun-
davit. Zeun. Pro ἔστι Et. F. H. ἴστε.

- γὰρ ἐπίστασθε ὅτι οἱ μέλλοντες ἡμῖν ἡγήσεσθαι τῷ ὄντι πολέμιοι εἰσιν οἷσπερ καὶ ἡμᾶς ἀνάγκη· ἔπειτα δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἀφροντιστήσαντες τῆς σὺν ἡμῖν τάξεως καὶ ἡγησάμενοι ἱκανοὶ εἶναι σὺν τοῖς βαρβάροις ταῦτα πράττειν ἅπερ σὺν ἡμῖν, δίκην δεδώκασιν· ὥστε αὖθις ἦττον
- 21 τῆς ἡμετέρας τάξεως ἀπολείπονται. Ἀλλ' ὑμᾶς δεῖ παρασκευάζεσθαι, ὅπως καὶ τοῖς φίλοις οὖσι τῶν βαρβάρων δόξητε κρείττους αὐτῶν εἶναι καὶ τοῖς πολεμίοις δηλώσητε ὅτι οὐχ ὁμοίοις ἀνδράσι μαχοῦνται νῦν τε καὶ ὅτε τοῖς ἀτάκτοις ἐμάχοντο.
- 22 Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν οὕτω διέμειναν· τῇ δ' ὑστεραία θύσαντες, ἐπεὶ ἐκαλλιερήσαντο, ἀριστήσαντες ὀρθίους τοὺς λόχους ποιησάμενοι καὶ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κατὰ ταῦτα ταξάμενοι ἐπορεύοντο, τοὺς τοξότας μεταξὺ τῶν λόχων ὀρθίων [όντων] ἔχοντες, ὑπολει-
- 23 πομένους δὲ μικρὸν τοῦ στόματος τῶν ὀπλιτῶν. Ἦσαν γὰρ τῶν πολεμίων οἱ εὗζωνοι κατατρέχοντες τοῖς λίθοις ἔβαλλον. Τούτους οὖν ἀνέστελλον οἱ τοξόται καὶ οἱ πελ-

20. ἡγήσεσθαι] Sic ex Et. pro ἡγεῖσθαι dedit Schn. Cf. ad I, 8, 1.

Idem καὶ post ἔπειτα δέ ex Et. F. addidit.

ἀφροντιστήσαντες] Et. F. H. S. ἀμελήσαντες, quod interpretamentum esse monet Hutch. cl. Phavor. ἀφροντιστήσας, ἀμεριμνήσας ἢ ἀμελήσας Symp. VIII, 33. legitur ψόγου ἀφροντιστεῖν.

ἡγησάμενοι ἱκανοὶ] A. F. G. ἱκανοὶ ἡγησάμενοι.

ταῦτα] Videtur ex sola Steph. correctione fluxisse pro ταῦτα.

21. παρασκευάζεσθαι] Ita ex Et. F. dedit Schn. Vulgo παρασκευάσασθαι.

δόξητε — δηλώσητε] Sic Et. F. H. pro δόξετε — δηλώσετε. Cf. ad I, 3, 14. p. 28.

οὕτω διέμειναν] Et. F. οὕτως ἔμειναν. Hoc die ut infausto Graecos nihil gefisse statuit Haken. II. p. 136.

22. ἐκαλλιερήσαντο] Sic Et. F. pro ἐκαλλιέρησαν. Mediam formam etiam ex Cyr. I, 5, 5. et Aristoph. Plut. 1181. enotavit Schn.

ὀρθίων ὄντων] Ὀρθίων omittit F., ὄντων etiam in Et. et H. deest. Cf. de auth. p. 42 ff.

ὑπολειπομένους] Muretus ὑπολειπομένου conjecit propter ea quae sq. §. narrantur. Sed etiam si leviter armati acie instructa frontem non aequarent, postea tamen facile procurrere potuerunt. Cf. IV, 8, 15. 18.

23. οἱ εὗζωνοι] Alii sic scribunt οἱ εὗζωνοι οἱ. Sed cum relativum post εὗζωνοι in pluribus codd. [Stephani, Et. et, ut videtur, etiam F.] desideretur scripsimus quod Steph. probat et res ipsa postulat. Weisk.

ἀνέστελλον] repellere conabantur. V. §. 24. et ad I, 3, 1.

τασταί· οἱ δ' ἄλλοι βάδην ἐπορεύοντο πρῶτον μὲν ἐπὶ τὸ χωρίον ἀφ' οὗ τῇ προτεραίᾳ οἱ βάρβαροι ἐτράπησαν καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς. Ἐνταῦθα γὰρ οἱ πολέμιοι ἦσαν ἀντιτεταγμένοι. Τοὺς μὲν οὖν πελταστὰς ἐδέξαντο οἱ βάρβαροι καὶ 24 ἐμάχοντο· ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν οἱ ὀπλίται, ἐτράποντο. Καὶ οἱ μὲν πελτασταὶ εὐθὺς εἶποντο, διώκοντες ἄνω πρὸς τὴν μητρόπολιν· οἱ δὲ ὀπλίται ἐν τάξει εἶποντο. Ἐπεὶ δ' ἄνω 25 ἦσαν πρὸς ταῖς τῆς μητροπόλεως οἰκίαις, ἐνταῦθα δὴ οἱ πολέμιοι ὁμοῦ δὴ πάντες γενόμενοι ἐμάχοντο καὶ ἐξηκόντιζον τοῖς παλτοῖς· καὶ ἄλλα δόρατα ἔχοντες παχέα, μακρά, ὅσα ἀνὴρ ἂν φέροι μόλις, τούτοις ἐπειρῶντο ἀμύνεσθαι ἐκ χειρός.

Ἐπεὶ δὲ οὐχ ὑφίεντο οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' ὁμόσε ἐχώρουν, 26 ἔφυγον οἱ βάρβαροι καὶ ἐντεῦθεν, ἅπαντες λιπόντες τὸ χωρίον. Ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὁ ἐν τῷ μύσῳ τῷ ἐπ' ἄκρου ὠκοδομημένῳ, ὃν τρέφουσι πάντες κοινῇ αὐτοῦ μένοντα καὶ φυλάττοντα, οὐκ ᾔθελεν ἐξελθεῖν, οὐδὲ ὁ ἐν τῷ

πρῶτον μὲν] Incepit ac si §. 25. subjecturus esset ἔπειτα δὲ ἐπὶ τὴν μητρόπολιν, abs qua structura propter ea quae §. 24. dixit recedere coactus est.

καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς] τῶν Ἑλλήνων. V. §. 16.

25. ἄλλα] Schaefer. Melett. p. 67. et ad Lamb. Bos. Ell. Gr. p. 330. ἄλλοι emendat. Recte.

ὅσα ἀνὴρ ἂν φέροι] Ἄν additum ex F. Requisiverat jam Schaefer. Melett. p. 49. ante ἀνὴρ inferturus. Cf. Matth. §. 528. et ad §. 34.

26. καὶ ἐντεῦθεν] etiam ex hoc loco. Cf. §. 23 f.

φυλάττοντα] Cum Apollon. Rhod. II, 1030. Nicol. Damasc. p. 517. Dio Prusian. XIV. p. 443. R. et Mela I, 19. *Mossynes regem suum arctissima custodia tenuisse* tradant, viri docti φυλάττοντα mutandum esse censuerunt, Brunck. ad Apoll. l. l. in φυλάττουσιν, Zeun. in φυλαχθέντα (debebat φυλαττόμενον), Voigtlaender. obff. ad Mem. p. 26. in φυλάττονται: custodiunt sibi, ne quid damni ipsis inferat, ut, si ipsis non satisfaciat, punire eum possint. Sed φυλάττεσθαι hanc explicationem non videtur admittere. Brunckii autem emendatio iusto audacior est. Ego φυλάττοντα sanum puto, τὸ χωρίον s. τὴν μητρόπολιν subaudiens. Nec Diod. XIV, 30. de rege arcte custodito hic quidquam videtur invenisse.

οὐδὲ ὁ] Sic F. pro οὐδὲ οἱ, quod falsum esse docent verba ἔφυγον οἱ βάρβαροι καὶ ἐντεῦθεν et ὁμοῦ δὴ πάντες γενόμενοι §. 25. Accedit quod articulus ante ἐν τῷ μύσῳ etiam de alio regulo, inferiore quidem, sermonem esse ostendit.

πρότερον αἵρεθέντι χωρίῳ, ἀλλ' αὐτοῦ σὺν τοῖς μοσύνοις
 27 κατεκαύθησαν. Οἱ δ' Ἕλληνες, διαρπάζοντες τὰ χωρία,
 εὗρισκον θησαυροὺς ἐν ταῖς οἰκίαις ἄρτων νενημένων πα-
 τρίους [περυσινῶν], ὥς ἔφασαν οἱ Μοσύνοικοι· τὸν δὲ
 νέον σῖτον σὺν τῇ καλάμῃ ἀποκείμενον, ἦσαν δὲ ζεῖαι αἱ
 28 πλεῖσται. Καὶ δελφίνων τεμάχῃ ἐν ἀμφορεῦσιν εὗρίσκετο
 τεταριχευμένα καὶ στέαρ ἐν τεύχεσι τῶν δελφίνων, ᾧ
 ἐχρῶντο οἱ Μοσύνοικοι καθάπερ οἱ Ἕλληνες τῷ ἐλαίῳ.
 29 Κάρνα δ' ἐπὶ τῶν ἀνωγαίων ἦν πολλὰ τὰ πλατέα, οὐκ

πρότερον] Sic ex Et. F. H. S. dedit Zeun. pro προτέρῳ fortasse injuria Thuc. I, 125: τελευταῖος — ὑποχωρῶν. Cf. ad I, 4, 12.

τοῖς μοσύνοις] Buttm. τοῖν μοσύνοιν leg. censuit. Sed etiam si nominat. μόσυνος in usu non fuerit, (legitur tamen apud Schol. Apoll. II, 379.) tamen statuere licet Graecos in hac voce μεταπλασμόν admisisse cum μόσυσι et durius foret et vocis originem oblitteraret.

27. τὰ χωρία] Sic Et. F. Vulgo τὸ χωρίον.

πατρίους περυσινῶν] Zeun. utrumque vocabulum defensusus vertit: (invenerunt) thesauros (h. e. apothecas receptacula, cellas) a majoribus institutos, in quibus reconditi erant panes proximo anno cocti. Schn. πατρίους, quod Suidas omittit ut ab h. l. alienum inclusit. Sed magis interpretamentum redolere videtur περυσινῶν, quod non agnoscunt A. B. Et. F. G. H. Caeterum cum hoc pane eum quem Galli biscuit dicunt comparat La Luzerne.

αἱ πλεῖσται] Simili attractione Mem. I, 2, 42: πάντες οὗτοι νόμοι εἰσὶν οὓς τὸ πλῆθος συνελθὼν καὶ δοκιμάσαν ἔγραψε, φράζον ἃ τε δεῖ ποιεῖν καὶ ἃ μή. ubi cf. Weisk.

28. δελφίνων — ἐλαίῳ] Strabo XII, 3. p. 27: (οἱ πηλαμύδες καὶ οἱ δελφῖνες) ἐπακολουθοῦντες ταῖς ἀγέλαις τῶν ἰχθύων, κορδύλης τε καὶ θύννης καὶ αὐτῆς τῆς πηλαμύδος πιαίνονται τε καὶ εὐαλώτοι γίνονται διὰ τὸ πλησιάζειν τῇ γῇ προαλέστερον, δελεαζόμενοι· οὓς μόνοι οὗτοι (intelligit Chaldaeos f. Chalybas) κατακόπτουσι τοὺς δελφῖνας καὶ τῷ στέατι πολλῷ χρῶνται πρὸς ἅπαντα.

29. Κάρνα — τὰ πλατέα] Salmas. Exerciti. Plin. p. 425. recte castaneas intelligit. Pollux enim I, 232: κάρνα τὰ οὐκ ἔχοντα διαφυήν· εἴη δ' ἂν ταῦτα τὰ λεπτοκάρνα ἢ μᾶλλον τὰ καστάνια ὀνομαζόμενα. Facilius etiam majorique cum emolumento e castaneis farina et panis paratur quam ex amygdalis. Quin etiam hodie ubi castaneae copiose proveniunt panis inde coquitur. Denique pro periphrasi auctor ἀμυγδάλας ipso nomine positurus, opinor, fuisset. Sed addit Salmasius: „Ideo Xen., ut distingueret, addidit: οὐκ ἔχοντα διαφυήν οὐδεμίαν: nam amygdalae ab uno latere speciem quandam διαφυῆς praeferunt; castaneae ac minutae nucs omnino nullam.” Sed si distinctionis causa Xen. illud addidisset, scripsisset potius τὰ οὐκ ἔχ. etc. addito articulo et, nisi me sensus fallit, omisso οὐδεμίαν. Haec verba ostendere potius videntur

ἔχοντα διαφυγὴν οὐδεμίαν. Τούτῳ καὶ πλείστῳ σίτῳ
ἐχρῶντο ἔψοντες καὶ ἄρτους ὀπτῶντες. Οἶνος δ' εὐρί-
σκετο ὃς ἄκρατος μὲν ὁξὺς ἐφαίνετο εἶναι ὑπὸ τῆς αὐστη-
ρότητος· κερασθεῖς δέ, εὐώδης τε καὶ ἡδύς.

Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἀριστήσαντες ἐνταῦθα, ἐπο- 30
ρεύοντο τοῦ πρόσω, παραδόντες τὸ χωρίον τοῖς συμμαχή-
σασι τῶν Μοσυνοίκων. Ὅποσα δὲ καὶ ἄλλα παρήεσαν
χωρία τῶν σὺν τοῖς πολεμίοις ὄντων, τὰ εὐπροσοδῶτατα
οἱ μὲν ἔλιπον, οἱ δὲ ἐκόντες προσεχώρουν. Τὰ δὲ πλεῖστα 31
τοιὰδ' ἦν τῶν χωρίων· ἀπεῖχον αἱ πόλεις ἀπ' ἀλλήλων
στάδια ὀγδοήκοντα, αἱ δὲ πλεῖον, αἱ δὲ μεῖον· ἀναβοών-
των δὲ ἀλλήλων συνήκουον εἰς τὴν ἑτέραν ἐκ τῆς ἑτέρας

Xenophonti genus nucum castanearum et nomen minus fuisse no-
tum. Hoc si minus est probandum, certe leg. πλατέα, τὰ οὐκ
ἔχ. etc., uti Pollux fortasse legit. *Weisk.* Equidem hoc video
Xenophonti castanearum nucum nomen postea vulgatum ignotum
adhuc fuisse; fructum vero tanquam notum sibi significat addito
articulo τὰ πλατέα, qui debebat abesse et scribi πλατέα καὶ οὐκ
ἔχοντα, si fructum ipsum ignorasset. Graeci fere omnes antiquio-
res κάρυα vocarunt, Hippocrates κάρυα πλατέα, Theophrastus
ipse κάρυα Εὐβοϊκά. Cf. dicta ad Nicandri Alexiph. v. 271. Ac-
cedat Diod. XIV, 30: τοὺς δὲ παῖδας τῶν πλουσιωτάτων τρέφε-
σθαι καρύοις ἐφθοῖς. *Schn.*

Τούτῳ] Et. τούτων, Leonclavius conjecit τούτοις καὶ πλεῖστον
ὡς σίτῳ. Sed sanus est locus si quis alius. Ac primum ne ὡς
addendum putes v. ad IV, 2, 28. Deinde quod non dixit τούτοις
σίτῳ ἐχρῶντο, similem attractionem modo habuimus in verbis
ἦσαν δὲ ζειαὶ αἱ πλεῖσται. Tum de dicendi ratione v. Demosth.
de pace III, 1. p. 59: τούτῳ τῷ λόγῳ πλείστῳ χρησάμενος. Cf.
etiam Strabonis loci ad §. 28. adscripti verba postrema. Καὶ su-
perlativi vim auget, ut Latinorum *vel.* Cf. III, 2, 22. 29.

κερασθεῖς] Sic F. Cast. et Eustath. ad Dionys. Perieg. 766. p. 113.
Steph. Vulgo κεραθεῖς, quae forma non videtur in usu fuisse.
Simile vinum hodieque in illa regione invenit Kinneir. p. 325.

30. τοῦ πρόσω] Sic ex A. B. G. et edd. vett. restituendum esse etiam
Schaeferum ad Lamb. Bos. Ell. Gr. p. 800. censuisse video. Vulgo
εἰς τὸ πρόσω. Cf. ad I, 3, 1.

ὅποσα — τὰ εὐπροσοδῶτατα] V. ad I, 1, 6.

ἔλιπον] Sic Et. F. G. edd. vett. Vulgo ἔλειπον, quod proximo
imperfecto originem debere puto.

31. αἱ πόλεις ἀπ' ἀλλήλων] Hoc Schn. ex Et. recepit pro (ἀπεῖχον)
ἀλλήλων αἱ πόλεις. Quod Lion ex Et. et F. se recepisse dicit αἱ
πόλεις ἀπεῖχον ἀλλήλων, id haud dubie falsum est. Nam ἀπεῖ-
χον primum locum requirit. Ante στάδια ne quis αἱ μὲν exci-
disse putet, cf. Hell. I, 2, 14: οἱ αἰχμάλωτοι — ὄχοντο ἐς Δεκέ-
λειαν, οἱ δ' ἐς Μέγαρα. Adde Schaefer. ad Lamb. Bos. Ell. Gr.
p. 329 f. et Heindorf. ad Plat. Protag. p. 549.

- 32 πόλεως. Οὕτως ὑψηλή τε καὶ κοίλη ἡ χώρα ἦν. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι ἐν τοῖς φίλοις ἦσαν, ἐπεδείκνυσαν αὐτοῖς παῖδας τῶν εὐδαιμόνων σιτευτούς, τεθραμμένους καρύοις ἐφθοῖς, ἀπαλούς καὶ λευκοὺς σφόδρα καὶ οὐ πολλοῦ δέοντας ἴσους τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος εἶναι· ποικίλους δὲ τὰ νῶτα καὶ τὰ ἔμπροσθεν πάντα ἐστιγμένους ἀνθέμιον.
- 33 Ἐζήτουν δὲ καὶ ταῖς ἐταίραις αἷς ἦγον οἱ Ἕλληνες ἐμφανῶς συγγίγνεσθαι· νόμος γὰρ ἦν σφίσιν οὗτος. Λευκοὶ δὲ
- 34 πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες. Τούτους ἔλεγον οἱ στρατευσάμενοι βαρβαρωτάτους διελθεῖν καὶ πλεῖστον τῶν Ἑλληνικῶν νόμων κεχωρισμένους. Ἐν τε γὰρ ὄχλῳ ὄντες ἐποίουν ἅπερ ἂν ἄνθρωποι ἐν ἐρημίᾳ ποιήσειαν, ἄλλως δὲ

32. φίλοις] Ald. Steph. Leoncl. φίλοις.

τῶν εὐδαιμόνων] τῶν πλουσιωτάτων interpretatur Diod. XIV, 30. Cf. Thuc. I, 6. Latini dicunt *beatos*.

πολλοῦ] Male Et. πολύ. V. ad I, 5, 14.

τεθραμμένους] Omittit Pollux I, 233. VI, 36.

τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος] F. et Eustath. τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος. Sed magis consentaneum videtur ut τὸ πλάτος, quod τῷ μήκει definiendum est, praemittatur: *so dick als lang*.

ποικίλους] Plin. VI, 4: *Mossyni notis signantes corpora* Mela I, 19: *Mossyni turres ligneas subeunt, notis corpus omne persignant, propatulo vescuntur, promiscue concumbunt et palam*. Adde Diod. l. l. et Apollon. Rhod. II, 1019. Operae pretium est conferre quae de Caucafi accolis narrat Herod. I, 203.

ἀνθέμιον] *pictura florida distinctos* vulgo interpretabantur. Zeun. intelligit de linea spirali cl. Hesych. qui ἀνθέμιον, inquit, γραμμή τις ἐλικοειδής. Opponit Weisk. barbarum populum vix novisse Graeco ornatu distinctas columnas et talem picturam in corpore humano difficulter assequi phantasiā. Ipse a certo *herbae genere* adverbialiter dictum putat, quia distinguatur a ποικίλος. Mihi vera videtur vulgaris interpretatio. Eam etiam Schn. amplectitur. „Puncta, inquit, ordine eleganti collocata erant, ut picturam floridam assimularent. Jam olim Grammatici Homericos λέβητας ἀνθεμόεντας II. XXIII, 885. Od. III, 440. et κρατῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα Od. XXIV, 274. διηνθισμένους ποικίλως, ποικίλους, τετορευμένους ἀπὸ ἐντετορευμένων ἀνθῶν interpretati sunt.” De accusativo cf. Herod. VII, 233: τοὺς πλεῖνας αὐτέων — ἐστιζον στίγματα βασιλῆϊα. V. etiam Matth. §. 421.

33. Ἐζήτουν] non pueri, sed Mossynoeci. Cf. ad §. 32.

συγγίγνεσθαι] Sic F. Vulgo συγγενέσθαι.

34. ἔλεγον οἱ στρατευσάμενοι] V. De auth. p. 6 f.

ἅπερ ἂν] Ἄν ex Eustathio l. l. additum. Cf. ad §. 25. Ἄν ἄνθρωπος et similia Atticis non visa esse κακόφωνα docet Schaefer. Melett. p. 123. cl. VII, 5, 10. et Oec. II, 5.

οὐκ ἂν τολμῶεν· μόνοι τε ὄντες ὅμοια ἔπραττον ἅπερ ἂν μετ' ἄλλων ὄντες· διελέγοντό τε ἑαυτοῖς καὶ ἐγέλων ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ὠρχοῦντο ἐφιστάμενοι ὅπου τύχοιεν, ὥσπερ ἄλλοις ἐπιδεικνύμενοι.

CAPUT V.

Διὰ ταύτης τῆς χώρας οἱ Ἕλληνες, διὰ τε τῆς πολε- 1
μίας καὶ τῆς φιλίας, ἐπορεύθησαν ὀκτὼ σταθμούς, καὶ
ἀφικνοῦνται εἰς Χάλυβας. Οὗτοι ὀλίγοι ἦσαν καὶ ὑπήκοοι
τῶν Μοσυνοίκων· καὶ ὁ βίος ἦν τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἀπὸ
σιδηρείας. Ἐντεῦθεν ἀφικνοῦνται εἰς Τιβαρηνοὺς. Ἡ δὲ 2
τῶν Τιβαρηνῶν χώρα πολὺ ἦν πεδινωτέρα καὶ χωρία εἶχεν
ἐπὶ θαλάττῃ ἥττον ἐρυμνά. Καὶ οἱ στρατηγοὶ ἔχρηζον
πρὸς τὰ χωρία προσβάλλειν καὶ τὴν στρατιὰν ὀνηθῆναί τι·
καὶ τὰ ξένια ἃ ἦκε παρὰ τῶν Τιβαρηνῶν οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ'

ὄντες] Ex Eustath. l. l. ἐν δὲ τῷ λέγει μόνοι praebente ἴόντες
leg. esse suspiceris propter verbum ἐφιστάμενοι.

ἅπερ ἂν] Repete ποιήσειαν ἄνθρωποι. Cf. de auth. p. 51. et
Soph. Phil. 947: οὐ γὰρ ἂν σθένοντά γε εἶλεν μ'· ἐπεὶ οὐδ' ἂν
ᾧδ' ἔχοντ', εἴ μὴ δόλω.

ἄλλων] Miro consensu E. Et. F. S. et Eustath. l. l. ἀλλήλων.

ὄντες] Hoc e Leoncl. conjectura dederunt pro ἴόντες.

διελέγοντό τε] Ne cum Zeunio διελ. γὰρ leg. esse putes, τε
enunciationem non adjungit praegressis, sed ad proximum καὶ per-
tinet. Γὰρ in ejusmodi locis non necessarium esse docent loci
III, 2, 19. IV, 7, 10. III, 1, 11. IV, 3, 8. al.

ἐφ' ἑαυτοῖς] Ἐαυτοῖς praegresso ἑαυτοῖς originem debet ac leg.
est ἐφ' ἑαυτῶν. Cf. Matth. §. 584. p. 549. Nam ἐφ' ἑαυτῷ γε-
λᾶν est se deridere.

ὅπου] Eustath. ὅποι.

Cap. V. §. 1. ὀκτώ] F. τρεῖς. Sed etiam Diod. XIV, 30: ταύτην τὴν
χώραν ἐν ἡμέραις ὀκτὼ διεπορεύθησαν, τὴν δ' ἐχομένην ἐν τρι-
σίν, ἣν ἐκάλουν Τιβαρηνήν. Tamen statuendum est breves fuisse
σταθμούς, quia ὑψηλὴ τε καὶ κοίλη ἡ χώρα ἦν. Nec admodum
festinasse videntur Graeci.

ἀπὸ σιδηρείας] Dionys. v. 768. Apollon. II, 1005 f. et 374 f.
Valer. Flac. IV, 610 f. et V, 141 f. Ammian. Marc. XXII, 8, 21:
Per Chalybas, inquit, erutum et domitum est primitius fer-
rum. Ab his durissimum ferri genus chalybs dictum. Hutch.
Cf. Strab. XII, 3. p. 27. et p. 36 f. Ritter.: Erdkunde II. p. 776 ff.
atque Hoeck.: Kreta T. I. p. 294 ff.

εἰς Τιβαρηνοὺς] quos ridendo omnia fecisse narrant Steph. Byz.
v. Τιβαρηνία, Anon. Periplus p. 12. [et Mela I, 19.]. In puerpe-
riis autem non matres, sed patres lectum servasse refert Apollon.
Rhod. II, 1011. et ex eo Val. Flaccus v. 148. Wagner. ad Am-
miani l. l. Memorat etiam Strabo II. II.

3 ἐπιμεῖναι κελεύσαντες ἔστε βουλευσάιντο, ἐθύοντο. Καὶ πολλὰ καταθυσάντων τέλος ἀπεδείξαντο οἱ μάντις πάντες γνώμην ὅτι οὐδαμῇ προσίεντο οἱ θεοὶ τὸν πόλεμον. Ἐντεῦθεν δὴ τὰ ξένια ἐδέξαντο, καὶ ὡς διὰ φιλίας πορευόμενοι δύο ἡμέρας ἀφίκοντο εἰς Κοτύωρα, πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἀποίκους, οἰκοῦντας ἐν τῇ Τιβαρηνῶν χώρα.

4 Μέχρις ἐνταῦθα ἐπέξευσεν ἡ στρατιά. Πληθος τῆς καταβάσεως τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς ἐν Βαβυλῶνι μάχης ἄχρι εἰς Κοτύωρα σταθμοὶ ἑκατὸν εἴκοσι δύο, παρασάγγαι ἑξακόσιοι καὶ εἴκοσι, στάδιοι μύριοι καὶ ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι· χρόνον πληθος ὀκτὼ μῆνες. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας τετταράκοντα καὶ πέντε. Ἐν δὲ ταύταις πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς ἔθυσαν καὶ πομπὰς ἐποίησαν κατὰ ἔθνος
6 ἕκαστοι τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀγῶνας γυμνικούς. Τὰ δ' ἐπιτήδεια ἐλάμβανον τὰ μὲν ἐκ τῆς Παφλαγονίας, τὰ δ' ἐκ τῶν χωρίων τῶν Κοτυωριτῶν· οὐ γὰρ παρεῖχον ἀγορὰν οὐδ' εἰς τὸ τεῖχος τοὺς ἀσθενοῦντας ἐδέχοντο.

7 Ἐν δὲ τούτῳ ἔρχονται ἐκ Σινώπης πρέσβεις, φοβούμενοι περὶ τῶν Κοτυωριτῶν τῆς τε πόλεως, ἣν γὰρ ἐκείνων καὶ φόρους ἐκείνοις ἔφερον, καὶ περὶ τῆς χώρας, ὅτι

2. ἔστε βουλευσάιντο] Ita Steph. dedit. Edd. vett. et S. ἔστ' ἐβουλευσάντο, G. ἔστ' ἐβουλευσάντο, F. ἔστε βουλευσάντο, Et. ἔστ' ἂν βουλευσῶνται, quod ferri potest.

3. γνώμην] Cf. ad I, 6, 9.

προσίεντο] F. προσίοντο, H. προσίοιντο. Cf. tamen ad III, 1, 2. in.

Ἐντεῦθεν δὴ τὰ ξ. ἐδ.] F. ἐντ. δέχονται τὰ δέξια.

Κοτύωρα] Secundum Arrian. peripl. p. 128. 330 stadiis a Pharnacea f. Cerasunte, 190 a Jasonio promontorio. Cf. 10, 1. Ταύτης ὡς πόλεως Ξεν. ἐμνημόνευσεν καὶ λέγει Σινωπέων ἀποίκων εἶναι· νῦν δὲ κώμη ἐστὶ καὶ οὐδὲ αὕτη (l. αὕτη) μεγάλη. Cf. Mannert, VI, 2. p. 390. Prope vicum Ordu sita fuisse Cotyora statuit Kinneir. p. 321. 322.

πόλιν — ἀποίκους] Hell. IV, 1, 24: τῆς προφυλακῆς αὐτοῦ, Μυσῶν ὄντων, πολλοὶ ἔπεσον. Cf. ad II, 1, 6. et V, 5, 7.

4. ἐν Βαβυλῶνι] Urbis nomen terram complectitur. Cf. ad IV, 8. 22. De voce μάχη v. ad II, 2, 6.

ἑξακόσιοι καὶ εἴκοσι] Καί hic et post μύριοι addidi ex E. et F. Cf. ad §. 5. et Matth. §. 140.

5. καὶ πέντε] Καί omittunt Et. et F. Sed etiam hujus rationis non rara sunt exempla. V. I, 2, 5. 20. 4, 2. II, 4, 24.

ἕκαστοι] Sic F. H. pro ἕκαστος.

7. φόρους] A. B. G. H. S. Junt. φόρον.

ἔφερον] Hic quoque transit a civitate ad cives. Cf. §. 14. 6, 23. 7, 14. 10, 6. al.

ἤκουον δηουμένην· καὶ ἐλθόντες ἐς τὸ στρατόπεδον ἔλεγον· προηγόρει δὲ Ἐκατώνυμος, δεινὸς νομιζόμενος εἶναι λέγειν· Ἐπεμψεν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες στρατιῶται, ἡ τῶν Σινωπέων πόλις ἐπαινέσοντάς τε ὑμᾶς, ὅτι ἐνικᾶτε Ἕλληνες ὄντες βαρβάρους, ἔπειτα δὲ καὶ συνησθησομένους, ὅτι διὰ πολλῶν τε καὶ δεινῶν, ὥς ἡμεῖς ἀκούομεν, πραγμάτων σεσωσμένοι πάρεστε. Ἀξιοῦμεν δέ, Ἕλληνες ὄντες καὶ αὐτοί, ὑφ' ὑμῶν ὄντων Ἑλλήνων ἀγαθὸν μὲν τι πάσχειν, κακὸν δὲ μηδέν· οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς ὑμᾶς οὐδὲν πώποθ' ὑπήρξαμεν κακῶς ποιοῦντες. Κοτυωρίται δὲ οὗτοι εἰσὶ μὲν ἡμέτεροι ἄποικοι· καὶ τὴν χώραν ἡμεῖς αὐτοῖς ταύτην παραδεδώκαμεν, βαρβάρους ἀφελόμενοι· διὸ καὶ δασμὸν ἡμῖν φέρουσιν οὗτοι τεταγμένον, καὶ Κερασούντιοι καὶ Τραπεζούντιοι ὡσαύτως· ὥςθ' ὅ τι ἂν τούτους κακὸν ποιήσητε, ἡ Σινωπέων πόλις νομίζει πάσχειν. Νῦν δὲ ἀκούομεν ὑμᾶς εἰς τε τὴν πόλιν βίᾳ παρεληλυθότας ἐνίους σκηνοῦν ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ἐκ τῶν χωρίων λαμβάνειν ὧν ἂν δέησθε, οὐ πείθοντας. Ταῦτ' οὖν οὐκ ἀξιοῦμεν· εἰ δὲ ταῦτα ποιήσετε, ἀνάγκη ἡμῖν καὶ Κορύλαν καὶ Παφλαγόνας καὶ ἄλλων ὄντινα ἂν δυνώμεθα φίλον ποιεῖσθαι.

Πρὸς ταῦτα ἀναστὰς Ξενοφῶν ὑπὲρ τῶν στρατιωτῶν εἶπεν· Ἡμεῖς δέ, ὧ ἄνδρες Σινωπεῖς, ἤκομεν ἀγαπῶν-

8. ἐπαινέσοντάς τε — ἔπειτα δέ] Soph. Phil. 1312: μετὰ ζώντων θ' ὅτι ἦν ἡκού' ἄριστα, νῦν δὲ τῶν τεθνηκότων. ubi Herm. recte, inquit, sibi τέ et δέ respondent ubi a partitione in oppositionem transitur.

ἐνικᾶτε] F. νικᾶτε, fortasse recte. V. ad I, 10, 4.

πολλῶν τε καὶ δεινῶν] Cf. §. 25. et Herod. I, 31: πολλά τε καὶ ὄλβια Plerumque in huiusmodi formulis solum καὶ usurpatur.

9. πώποθ'] A. B. F. πώποτε.

10. καὶ — παραδεδώκαμεν] Pro παραδεδώκαμεν δὲ —. Cf. ad I, 10, 16.

11. ὑμᾶς — ἐνίους] Cf. 6, 30. et Matth. §. 319.

λαμβάνειν] Et. F. H. S. βίᾳ λαμβάνειν.

12. οὐκ ἀξιοῦμεν] Aliis locis infinitivus addi solet, veluti Thuc. I, 102. II, 89: οὐκ ἀξιῶν τὰ μὴ δεινὰ ἐν ἀρρώδιᾳ ἔχειν. Cf. Matth. §. 608, 1. et Buttm. §. 135. n. 2.

ποιήσετε] pro ποιήσητε dedit Schaefer., confirmavit F.

Κορύλαν] Paphlagonum ἄρχοντα (v. V, 9, 2. VII, 8, 24.) i. e. βασιλέα Hell. IV, 1, 2. 4. Cf. ad V, 6, 9.

13. Ἡμεῖς δέ] Sic non raro δὲ initio orationum, aliorum orationibus oppositarum, usurpatur, referendum illud ad omissum μέν. No-

Xen. Anab.

τες ὅτι τὰ σώματα διεσωσάμεθα καὶ τὰ δπλα· οὐ γὰρ
 ἡμῖν ἦν δυνατόν ἅμα τε χρήματα ἄγειν καὶ φέρειν καὶ τοῖς
 14 πολεμίοις μάχεσθαι. Καὶ νῦν, ἐπειδὴ εἰς τὰς Ἑλληνίδας
 πόλεις ἦλθομεν, ἐν Τραπεζοῦντι μὲν, παρεῖχον γὰρ ἡμῖν
 ἀγορὰν, ὠνούμενοι εἶχομεν τὰ ἐπιτήδεια καὶ ἀνθ' ὧν ἐτί-
 μησαν ἡμᾶς καὶ ξένια ἔδωκαν τῇ στρατιᾷ, ἀντετιμῶμεν
 αὐτούς· καὶ μὴν εἴ τις αὐτοῖς φίλος ἦν τῶν βαρβάρων,
 τούτων ἀπειχόμεθα· τοὺς δὲ πολεμίους αὐτῶν ἐφ' οὓς αὐ-
 15 τοὶ ἤγοῖντο κακῶς ἐποιοῦμεν ὅσον ἐδυνάμεθα. Ἐρωτᾷτε
 δὲ αὐτοὺς ὁποίων τινῶν ἡμῶν ἔτυχον· πάρεισι γὰρ ἐνθάδε
 16 οὓς ἡμῖν ἡγεμόνας διὰ φιλίαν ἢ πόλις συνέπεμψεν. Ὅποι-
 δ' ἂν ἐλθόντες ἀγορὰν μὴ ἔχωμεν, ἂν τε εἰς βάρβαρον γῆν
 ἂν τε εἰς Ἑλληνίδα, οὐχ ὕβρει, ἀλλ' ἀνάγκῃ λαμβάνομεν
 17 τὰ ἐπιτήδεια. Καὶ Καρδούχους καὶ Χαλδαίους καὶ Ταό-
 χους, καίπερ βασιλέως οὐχ ὑπηκόους ὄντας, ὅμως, καὶ
 μάλα φοβεροὺς ὄντας, πολεμίους ἐκτησάμεθα διὰ τὸ
 ἀνάγκην εἶναι λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἐπεὶ ἀγορὰν οὐ πα-
 18 ρεῖχον. Μάκρωνας δέ γε καίπερ βαρβάρους ὄντας, ἐπεὶ
 ἀγορὰν οἷαν ἐδύναντο παρεῖχον, φίλους τε ἐνομιζομεν εἶναι
 19 καὶ βία οὐδὲν ἐλαμβάνομεν τῶν ἐκείνων. Κοτυωρίτας δέ,

fitro loco tale quid subaudiendum est: Ὑμεῖς μὲν οὕτω γινώσχετε.
 Cf. ad VI, 4, 12. et VII, 3, 30.

ἡμῖν ἦν] Ἦν ex Et. F. ἡμῖν omittentibus rec. Schn.

14. ἐν Τραπεζοῦντι μὲν] Respondet Κοτυωρίτας δέ §. 20.

καὶ μὴν] G. et Junt. καὶ νῦν. Et. F. μὴν omittunt. Male.
 Καὶ μὴν hic est et vero, ja auch et similiter ut καὶ — δέ usur-
 patur. V. Hell. IV, 2, 16: πρὸς δὲ τούτοις ἱππεῖς μὲν Λακεδαι-
 μονίων περὶ ἑξακοσίους, Κρητες δὲ τοξόται ἠκολούθουν ὡς τρια-
 κόσιοι, καὶ μὴν σφενδονῆται Μαργανέων καὶ Λειρῶνων καὶ Ἀμ-
 φιδόλων οὐκ ἐλάττους τετρακοσίων. Adde Symp. IV, 15.

εἴ τις — τούτων] Cf. IV, 3, 6. et ad I, 4, 8.

κακῶς] Sic Et. F. G. et Y. Quod vulgo legitur κακόν corre-
 ctori videtur deberi. Adjectivo si scriptor uti voluisset, dicere de-
 bebat κακὰ — ὅσα.

15. ὁποίων τινῶν ἡμῶν ἔτυχον] V. Matth. §. 323.

18. δέ γε, καίπερ] Vulgo δέ γε καί, Et. δέ καί F. H. S. δέ καίπερ,
 quod recepit Schn. Sed γέ, quod vim vocis Μάκρωνας auget,
 retinendum esse recte monet Bornem. ad Symp. IV, 13. Certe
 non apparet unde hic illatum fuerit. Cf. III, 3, 17. IV, 6, 9. VII,
 6, 36. Hell. III, 4, 9. al.

τῶν ἐκείνων] Ἐκείνων pendet a τῶν (τὰ ἐκείνων). Cf. Hell.
 II, 2, 9. τῶν αὐτῶν ἐστέροιο. V. etiam ad V, 5, 38.

οὗς ὑμετέροισι φασὶ εἶναι, εἴ τι αὐτῶν εἰλήφαμεν, αὐτοὶ αἴτιοί εἰσιν· οὐ γὰρ ὥς φίλοι προσεφέροντο ἡμῖν, ἀλλὰ κλείσαντες τὰς πύλας οὐτ' εἰσὼ ἐδέχοντο οὐτ' ἔξω ἀγορὰν ἔπεμπον· ἡτιῶντο δὲ τὸν παρ' ὑμῶν ἀρμοστὴν τούτων αἴτιον εἶναι. Ὁ δὲ λέγεις, βία παρελθόντας σκηνοῦν, ἡμεῖς 20 ἡξιοῦμεν τοὺς κάμνοντας εἰς τὰς στέγας δέξασθαι· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀνέωγον τὰς πύλας, ἥ ἡμᾶς ἐδέχετο αὐτὸ τὸ χωρίον, ταύτῃ εἰσελθόντες, ἄλλο μὲν οὐδὲν βίαιον ἐποιήσαμεν· σκηνοῦσι δ' ἐν ταῖς στέγαις οἱ κάμνοντες, τὰ ἑαυτῶν δαπανῶντες· καὶ τὰς πύλας φρουροῦμεν, ὅπως μὴ ἐπὶ τῷ ὑμετέρῳ ἀρμοστῇ ᾧσιν οἱ κάμνοντες ἡμῶν, ἀλλ' ἐφ' ἡμῖν ἢ κομίσασθαι, ὅταν βουλώμεθα. Οἱ δ' ἄλλοι, 21 ὥς ὁρᾷτε, σκηνοῦμεν ὑπαίθριοι ἐν τῇ τάξει, παρεσκευασμένοι, ἂν μὲν τις εὖ ποιῇ, ἀντενποιεῖν· ἂν δὲ κακῶς, ἀλέξασθαι. Ἄ δὲ ἠπείλησας, ὥς, ἣν ὑμῖν δοκῇ, Κορύ- 22 λαν καὶ Παφλαγόνας συμμάχους ποιήσεσθε ἐφ' ἡμᾶς, ἡμεῖς δέ, ἣν μὲν ἀνάγκη ἦ, πολεμήσομεν καὶ ἀμφοτέροις· ἥδη γὰρ καὶ ἄλλοις πολλαπλασίοις ὑμῶν ἐπολεμήσαμεν· ἂν δὲ δοκῇ ἡμῖν, καὶ φίλον ποιοῦμεθα τὸν Παφλαγόνα.

19. Κοτυωρίτας] Incepit ac si subjecturus esset: εἴ τι ἀφηγήμεθα. Cf. Matth. §. 631, 1.

ἔπεμπον] Sic Et. F. H. S. Vulgo ἔφερον, quod defendit Sturz. I. p. 39. b. ἔπεμπον interpretamentum esse ratus.

20. Ὁ δὲ λέγεις] Cf. V, 9, 29. et mox §. 22. ἃ δ' ἠπείλησας. V. Matth. §. 478. Eadem ratione Latinos quod dicere notum est. Cf. Cic. epp. ad Fam. III, 4, 7. 5, 7, 14. al.

οὐκ ἐδέχοντο, αὐτὸ τὸ χωρίον ταύτῃ] Cum Et. et F. οὐκ omit- tant, F. ἐδέχετο praebeat, recepi quod jam Lion edidit: in qua lectione aptissima inest dicacitas, ut non videatur praeferendum esse quod antea conjeceram, ut servata vulgari lectione αὐτό in αὐτοὶ mutaretur.

φρουροῦμεν] H. S. φρουροῦντες, F. φρουροῦντας.

21. Οἱ δ' ἄλλοι — σκηνοῦμεν] Cf. Thuc. IV, 87. et ad III, 1, 46.

22. ἡμεῖς δέ] Similiter δὲ post relativum infertur Plat. Alc. I. p. 109. a: περὶ δὲ οὗ προσποιῇ ἐπιστήμων εἶναι καὶ συμβουλευεῖς ἀνιστάμενος ὥς εἰδώς, τούτου δέ, ὥς ἔοικας, πέρι ἐρωτηθεῖς, εἰ μὴ ἔχης εἰπεῖν, οὐκ αἰσχύνῃ. Plura volenti dabit Heindorf. ad Protag. p. 475.

καὶ φίλον ποιοῦμεθα τὸν Παφλαγόνα] Et. F. H. S. καὶ φ. ποιήσομεν τὸν Π., A. B. G. Junt. καὶ φίλον ποιῆσθαι Κορύλαν καὶ τὸν Παφλ., Ald. et Steph. duabus lectionibus conjunctis καὶ φίλον ποιῆσθαι Κορύλαν καὶ τὸν Παφλ. ποιοῦμεθα φίλον. Verba καὶ φίλον praemittenda esse inde patet quod oppositum est πολεμή-

- 23 Ἀκούομεν δὲ αὐτὸν καὶ ἐπιθυμεῖν τῆς ὑμετέρας πόλεως καὶ χωρίων τῶν ἐπιθαλαττίων. Πειρασόμεθα οὖν συμπράττοντες αὐτῷ ὧν ἐπιθυμεῖ φίλοι γίνεσθαι.
- 24 Ἐκ τούτου μάλα μὲν δῆλοι ἦσαν οἱ συμπρέσβεις τῷ Ἐκατωνύμῳ χαλεπαίνοντες τοῖς εἰρημένοις. Παρελθὼν δ' αὐτῶν ἄλλος εἶπεν ὅτι οὐ πόλεμον ποιησόμενοι ἤκοιεν, ἀλλ' ἐπιδείζοντες ὅτι φίλοι εἰσὶ. Καὶ ξενίοις, ἣν μὲν ἔλθῃτε πρὸς τὴν Σινωπέων πόλιν, ἐκεῖ δεξόμεθα· νῦν δὲ τοὺς ἐνθάδε κελεύσομεν διδόναι ἃ δύνανται· ὁρῶμεν γὰρ
- 25 πάντα ἀληθῆ ὄντα ἃ λέγετε. Ἐκ τούτου ξενία τε ἐπεμπον οἱ Κοτυωρίται — καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐξένιζον τοὺς τῶν Σινωπέων πρέσβεις — καὶ πρὸς ἀλλήλους πολλά τε καὶ ἐπιτήδεια διελέγοντο τά τε ἄλλα καὶ περὶ τῆς λοιπῆς πορείας ἐπυνθάνοντο καὶ ὧν ἑκάτεροι ἐδέοντο.

CAPUT VI.

- 1 Ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνέλεξαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς στρατιώτας, καὶ ἐδύκει αὐτοῖς περὶ τῆς λοιπῆς πορείας, παρακαλέσαντας τοὺς Σινωπέας, βουλευέσθαι. Εἴτε γὰρ πεζῇ δέοι πο-

σομεν. Κορύλαν, ut recte monet Zeun., ortum est ex interpretamento vocis Παφλαγόνα, quo Paphlagoniae rex significatur. Sic ὁ Ἀσσύριος Cyr. II, 4, 7 f. ὁ Ἀρμένιος ib. §. 12 f. ὁ Ἰνδός III, 2, 27 ff. Recte etiam de reliquis iudicavit idem Zeun. „Illud φίλον ποιεῖσθαι, inquit, haud dubie excogitatum [vel ex §. 12. huc illatum] est ad explendam ellipsin in verbis ἂν δὲ δοκῇ ἡμῖν. Atque ποιήσομεν non esse potest a Xen. propterea quod is scripsisset ποιησόμεθα. Nam ποιεῖσθαι φίλον est sibi alicujus amicitiam conciliare: at ποιεῖν φίλον est alteri alicujus amicitiam conciliare.” De hac futuri forma cf. ad I, 3, 16.

23. γίνεσθαι] Sic F. G. Vulgo γενέσθαι.

24. μάλα μὲν] Sic incepit ac si postmodum dicturus esset: μάλα δὲ ἀπελογήσαντο.

25. ἐπιτήδεια] Et. F. H. S. φιλικά, quod interpretamentum esse monuit Zeun. Ita etiam Weisk. explicandum censuit, non: quae e re erant f. ut exprimat Anonymus: „ce qui concernoient les uns et les autres.” Sed eam interpretationem verissimam esse docent quae sequuntur. Schn. confert Cyr. IV, 1, 12: ἐλεγον οἷα ἐπιτήδεια ἐδόκουν εἶναι ὑπὲρ ὧν ἐδέοντο.

Cap. VI. §. 1. Ταύτῃ μὲν] Male Zeun. οὖν addidit e G. V. ad I, 10, 18.

ρεύεσθαι, χρήσιμοι ἂν ἐδόκουν εἶναι οἱ Σινωπεῖς ἡγούμε-
νοι· ἔμπειροι γὰρ ἦσαν τῆς Παφλαγονίας· εἴτε κατὰ θά-
λατταν, προσδεῖν ἐδόκει Σινωπέων· μόνοι γὰρ ἐδόκουν
ἱκανοὶ εἶναι πλοῖα παρασχεῖν ἀρκοῦντα τῇ στρατιᾷ. Κα- 2
λέσαντες οὖν τοὺς πρέσβεις συνεβουλεύοντο καὶ ἠξίουσαν Ἑλ-
ληνας ὄντας Ἑλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δέχεσθαι τῷ εὐ-
νοῦς τε εἶναι καὶ τὰ κάλλιστα συμβουλεύειν.

Ἀναστὰς δὲ Ἑκατόννυμος πρῶτον μὲν ἀπελογήσατο 3
περὶ οὗ εἶπεν ὥς τὸν Παφλαγόνα φίλον ποιήσονται, ὅτι
οὐχ ὥς τοῖς Ἑλλησι πολεμησόντων σφῶν εἴποι, ἀλλ' ὅτι
ἐξὸν τοῖς βαρβάροις φίλους εἶναι τοὺς Ἑλληνας αἰρήσον-
ται. Ἐπεὶ δὲ συμβουλεύειν ἐκέλευον, ἐπευξάμενος ὧδε εἶ-
πεν· Εἰ μὲν συμβουλεύοιμι ἃ βέλτιστά μοι δοκεῖ εἶναι, 4
πολλὰ μοι ἀγαθὰ γένοιτο· εἰ δὲ μή, τάναντία· αὕτη γὰρ
ἡ ἱερὰ συμβουλή λεγομένη εἶναι δοκεῖ μοι παρεῖναι· νῦν

χρήσιμοι] Ita F. G. pro χρήσιμον, quod vix ferri potest.

ἡγούμενοι] Omittunt Et. F.

γὰρ ἂν] Ἄν cum εἶναι jungendum ex Et. F. addidere. Mibi ta-
men non aptum et ex praegressis huc illatum videbatur.

2. Ἑλλησι] Ab ὄντας pendere statuit Steph.. Male. Scriptor cum
παρήχησιν (v. ad I, 9, 2.) adhibere vellet nec alterum accusativum,
quem δέχεσθαι postulabat, adsciscere posset, dativo utebatur
verbo εὐνοῦς, quod jam in mente habebat, accommodato. Di-
versa est ratio loci a Buttm. cl. Plat. Phaedr. p. 239. a.

τούτῳ πρῶτον] Deinde etiam ξενίοις dandis, navibus commo-
dandis aliisque rebus. De dicendi ratione τούτῳ — τῷ cf. Hier.
VII, 3: τούτῳ (δοκεῖ) διαφέρειν ἀνὴρ τῶν ἄλλων ζώων τῷ τιμῆς
ὁρέγεσθαι. Adde Lex. Xen. III. p. 230. b.

κάλλιστα] Sic Et. H. S. Vulgo βέλτιστα ex §. 4.

4. ἀγαθὰ] A. B. G. καγαθά. Sed quod Blomfield ad Aesch. Perf.
249. statuerat: „Quotiescunque fere πολὺς cum epitheto conjun-
gatur, intervenire particulam καί, quae sententiae nihil addat,”
id falsum esse nube exemplorum docuit ejus censor Ephemm. litt.
Jen. 1816. N. 106. p. 369. Adde Bornem. de Cyr. epil. p. 38. et
p. XI. ubi Dindorf. monet καί inprimis non adscisci in formula
πολλὰ ἀγαθὰ ἐργάζεσθαι, similibusque. Nimirum in his πολλά
est adjectivum, ἀγαθὰ substantivum. Cf. III, 5, 1. et Aristoph.
Ecclef. 435: τὰς μὲν γυναῖκας πολλὰ ἀγαθὰ λέγων, σὲ δὲ πολλὰ
κακά. Sed ex κ faciendum videtur ἄν. Nam optativum hic non
optantis esse (v. ad III, 2, 6.) docet tum praegressum εἰ — συμ-
βουλεύοιμι, tum quae sequuntur νῦν γὰρ δὴ κ. τ. λ.

ἡ ἱερὰ συμβουλή] Hesych.: ἱερὸν ἡ συμβουλή, παροιμία ἐπὶ
τοῦ ὅτι δεῖ καθαρώς συμβουλεύειν. Cf. Lucian Rhetor. praec. 1.
et Plat. Theag. p. 122. a: λέγεται γε συμβουλή ἱερὸν χρῆμα εἶναι.

γὰρ δὴ, ἂν μὲν εὖ συμβουλευσας φανῶ, πολλοὶ ἔσονται
οἱ ἐπαινοῦντές με· ἂν δὲ κακῶς, πολλοὶ ἔσεσθε οἱ κατα-
5 ρώμενοι. Πράγματα μὲν οὖν οἶδ' ὅτι πολὺ πλείω ἔσομεν,
ἐὰν κατὰ θάλατταν κομίζησθε· ἡμᾶς γὰρ δείσει τὰ πλοῖα
πορίζειν· ἣν δὲ κατὰ γῆς στέλλησθε, ὑμᾶς δείσει τοὺς μα-
6 χομένους εἶναι. Ὅμως δὲ λεκτέα ἂ γιγνώσκω· ἔμπειρος
γάρ εἰμι καὶ τῆς χώρας τῶν Παφλαγόνων καὶ τῆς δυνά-
μεως· ἔχει γὰρ ἡ χώρα ἀμφότερα, καὶ πεδία κάλλιστα καὶ
7 ὄρη ὑψηλότατα. Καὶ πρῶτον μὲν οἶδα εὐθὺς ἢ τὴν εἰς-
βολὴν ἀνάγκη ποιεῖσθαι· οὐ γάρ ἐστιν ἄλλη ἢ ἡ τὰ κέρατα
τοῦ ὄρους τῆς ὁδοῦ καθ' ἐκάτερά ἐστιν ὑψηλά· ἂ κρατεῖν
κατέχοντες καὶ πάντ' ὀλίγοι δύναιντ' ἂν· τούτων δὲ κατε-
χομένων οὐδ' ἂν οἱ πάντες ἄνθρωποι δύναιτο διελθεῖν.
Ταῦτα δὲ καὶ δείξαιμι ἂν, εἴ μοί τινα βούλεσθε συμπέμ-

ubi Schol. ἱερὸν συμβουλὴ ἐπὶ τῶν καθαρῶς καὶ ἀδόλως συμβου-
λευόντων. Qui quae praeterea de huius origine proverbii dis-
putat nemo probaverit. Videtur enim inde repetendum esse
quod religioni sibi ducebant prava consulentibus consilia dare,

δοκεῖ μοι παρεῖναι] i. e. tanti momenti res agitur ut nunc
potissimum illud ἱερὸν ἢ συμβουλὴ cogitandum esse videatur.

νῦν γὰρ δὴ] Γὰρ non proxime praegressa spectat, sed verba εἰ
μὲν συμβουλεύοιμι — τὰναντία. Cf. Thuc. II, 5: ὡς δ' ἦσθοντο
οἱ Θηβαῖοι τὸ γεγενημένον, ἐπεβούλευον τοῖς ἔξω τῆς πόλεως τῶν
Πλαταιέων· ἦσαν γὰρ καὶ ἄνθρωποι κατὰ τοὺς ἀγροὺς καὶ κατα-
σκευὴ οἷα ἀπρὸς δοχῆτον κακοῦ ἐν εἰρήνῃ γενομένου· ἠβούλοντο
γὰρ σφίσι εἴ τινα λάβοιεν ὑπάρχειν ἀντὶ τῶν ἐνδον. Adde I, 40.
91, III, 2, et Lyf. c. Agor. p. 453. Sed non exigua offensio est in
eo quod cum dixerit πολλὰ μοι ἂν ἀγαθὰ γένοιτο, nunc solum
subiicit πολλοὶ ἔσεσθε οἱ ἐπαινοῦντές με. Si quid video post κα-
ταρῶμενοι nonnulla exciderunt, quibus Hecatonymus quid sibi a
diis metuendum sperandumve esset exposuerit.

ἔσονται] Sic ex Et, qui etiam deinceps ἔσονται habet, et F. scri-
bendum duxi, cum Hecatonymus non solum ab his qui cum Xe-
nophonte erant Graecis, sed etiam ab aliis laudem sperare posset.

5, πορίζειν] Et, et H, πορίζεσθαι.

6, πεδία κάλλιστα] Inprimis Themiscyram et Gadilonitin. V. Strab.
XII, 3, p. 23 ff

ὄρη ὑψηλότατα] Inprimis ὁ Ὀλυσσός, ὄρος σφόδρα ὑψηλὸν
καὶ δύσβατον Strabo XII, 3, p. 47. et Cytorus a Tio LXIII M. pas-
sum Plin. VI, 2. Cf. Mannert, I, I, p. 395.

7, ἢ ἢ τὰ] Pro ἢ A, B, G. Ald, Junt. Cast. ὅπου habent, quod ne
propter euphoniā praeferas v. ad I, 3, 18. et cf. V, 10, 2.

τοῦ ὄρους τῆς ὁδοῦ] Vulgo τῆς ὁδοῦ τοῦ ὄρους, quae cum codd.
B, C, Larchero praeunte transposuit Zeun.

βούλεσθε] Et, F. βούλοισθε, fortasse propter praegressum δεί-
ξαιμι ἂν; quod cum modestius pro δείξω dictum esse statuere li-

ψαι. Ἐπειτα δὲ οἶδα καὶ πεδία ὄντα καὶ ἱππείαν ἣν αὐ- 8
 τοὶ οἱ βάρβαροι νομίζουσι κρείττω εἶναι ἀπάσης τῆς βασι-
 λέως ἱππείας. Καὶ νῦν οὗτοι οὐ παρεγένοντο βασιλεῖ κα-
 λοῦντι· ἀλλὰ καὶ μεῖζον φρονεῖ ὁ ἄρχων αὐτῶν. Ἦν δὲ καὶ 9
 δυνηθῆτε τὰ τε ὄρη κλέψαι ἢ φθάσαι λαβόντες καὶ ἐν τῷ
 πεδίῳ κρατῆσαι μαχόμενοι τοῖς τε ἱππέας τούτων καὶ πε-
 ζῶν μυριάδας πλέον ἢ δώδεκα, ἥξετε ἐπὶ τοὺς ποταμούς,
 πρῶτον μὲν τὸν Θερμώδοντα, εὖρος τριῶν πλέθρων, ὃν
 χαλεπὸν, οἶμαι, διαβαίνειν, ἄλλως τε καὶ πολεμίων πολ-
 λῶν μὲν ἔμπροσθεν ὄντων, πολλῶν δὲ ὀπισθεν ἐπομένων·
 δεύτερον δ' Ἰριν, τρίπλεθρον ὡσαύτως· τρίτον δ' Ἄλυν,
 οὐ μείω δυοῖν σταδίοις, ὃν οὐκ ἂν δύνασθε ἄνευ πλοίων
 διαβῆναι· πλοῖα δὲ τίς ἐσται ὁ παρέχων; ὥς δ' αὐτως καὶ

ceat (Matth. §. 514. b.), indicativus hic bene videtur habere. Cf. Matth. §. 524. n. 1.

8. καλοῦντι] Hell. IV, 1, 3: (Κότυς) καλούμενος ὑπὸ βασιλέως οὐκ ἀναβεβήκει. Sch n.

μεῖζον φρονεῖ] ἢ ὥστε παραγένεσθαι. Si Cyropaediae VIII, 6, 8. fides habenda, Paphlagones, quod ἐκόντες ἐδόχουν συστρατεύεσθαι ἐπὶ Βαβυλῶνα, satrapam a Cyro majore non acceperant. Nec tributum eos Persis solviffe testatur Curt. III, 1, 23. Apud Herod. tamen III, 90. Paphlagonia inter vectigales provincias recensetur. Itaque suspiceris ejus reges feriore demum aetate immunes se fecisse.

9. κρατῆσαι] Sic Et. F. H. S. Vulgo κρατῆτε.

ἱππεῖς] Zeun. invitis codd. ἱππέας dedit. Sed v. ad IV, 3, 20.

τούτων καὶ πεζῶν] Sic Et. F. H. S. Vulgo τούτους καὶ πεζούς. Paulo post F. πλείον habet. Post ἐπὶ ex Et. τοὺς addidi: notos illos fluvios. Cf. 10, 1.

Θερμώδοντα] Ortus ad castellum quod vocant Phanarozam (Plin. VI, 4.) Themiscyram permeat. V. Strab. l. l. p. 24. Hodie Termeh. Caeterum ex h. l. patet Xenophontis tempore multo latius patuisse Paphlagoniam quam vel Herodoti (I, 72.) vel Strabonis aetate, qui p. 18. (cl. 23.): Παφλαγόνας, inquit, πρὸς ἑὸν μὲν ὀρίζει ὁ Ἄλυσ ποταμός· — πρὸς νότον δὲ Φρύγες καὶ οἱ ἐποικήσαντες Γαλάται, πρὸς δύσιν δὲ Βιθυνοὶ καὶ Μαριανδυνοί.

Ἰριν] Strabo l. l.: (Ὁ Ἰρις τῷ Θερμώδοντι) πᾶρισος, ῥέων ἐκ τῆς καλουμένης Φαναροίας τὸ αὐτὸ διέξεισι πεδίον κ. τ. λ. Hodie Kasalimak, ad ostia Jekil Irmak, in regione interna Tosanlu.

ὡσαύτως] Zeun. ex A. B. G. et vett. edd. οὕτως addidit cl. annotatione sua ad Cyr. I, 1, 4.

Ἄλυν] Hodie Kizil Irmak. De ejus cursu cf. Herod. I, 72. Strab. l. l. p. 23. et Plin. VI, 2.

οὐ μείον] Et. οὐ μείω, quod probare videtur Matth. Gr. maj. §. 437. n. 2. ita ut neutrum pluralis esse statuatur cl. Plat. Menex. p. 235. c: ἡμέρας πλείω ἢ τρεῖς. Sed non magis hic l. quam quos laudavi ad I, 2, 11. conferri potest, cum nostro loco non numerus,

ὁ Παρθένιος ἄβατος· ἐφ' ὃν ἔλθοιτε ἄν, εἰ τὸν Ἄλυν
 10 τοῦτον διαβαίητε. Ἐγὼ μὲν οὖν οὐ χαλεπὴν ὑμῖν εἶναι
 νομίζω τὴν πορείαν, ἀλλὰ παντάπασιν ἀδύνατον. Ἄν
 δὲ πλέητε, ἔστιν ἐνθάδε μὲν εἰς Σινώπην παραπλεῦσαι,
 ἐκ Σινώπης δὲ εἰς Ἡρακλείαν· ἐξ Ἡρακλείας δὲ οὔτε πεζῇ
 οὔτε κατὰ θάλατταν ἀπορία· πολλὰ γὰρ καὶ πλοῖα ἔστιν ἐν
 Ἡρακλείᾳ.

11 Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἔλεξεν, οἱ μὲν ὑπώπτευον φιλίας
 ἔνεκα τῆς Κορύλα λέγειν, καὶ γὰρ ἦν πρόξενος αὐτῷ, οἱ
 δὲ καὶ ὥς δῶρα ληψόμενον διὰ τὴν συμβουλήν ταύτην· οἱ
 δ' ὑπώπτευον καὶ τούτου ἔνεκα λέγειν ὥς μὴ πεζῇ ἰόντες
 τὴν Σινωπέων χώραν κακὸν τι ἐργάζονται. Οἱ δ' οὖν Ἑλ-
 ληνες ἐψηφίσαντο κατὰ θάλατταν τὴν πορείαν ποιεῖσθαι.

12 Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν εἶπεν. ὦ Σινωπεῖς, οἱ μὲν ἄνδρες
 ῥηρηται πορείαν ἣν ὑμεῖς συμβουλεύετε· οὕτω δ' ἔχει· εἰ
 μὲν μέλλει πλοῖα ἔσεσθαι ἱκανὰ ἀριθμῷ ὥς ἓνα μὴ κατα-
 λείπεσθαι ἐνθάδε, ἡμεῖς δὲ πλέοιμεν ἄν· εἰ δὲ μέλλοιμεν
 οἱ μὲν καταλείψεσθαι, οἱ δὲ πλεύσεσθαι, οὐκ ἂν ἐμβαίη-
 13 μεν εἰς τὰ πλοῖα. Γινώσκωμεν γὰρ ὅτι, ὅπου μὲν ἂν
 κρατῶμεν, δυναίμεθ' ἂν καὶ σώζεσθαι καὶ τὰ ἐπιτήδεια
 ἔχειν· εἰ δέ που ἦττους τῶν πολεμίων ληφθησόμεθα, εὖ-

sed magnitudo significetur. Quare μείω recepi masculinum acci-
 piens. Μείων ex μέλονα ortum est.

Παρθένιος] In occidentalibus Paphlagoniae finibus διὰ χωρίων
 ἀνθηρῶν φερόμενος καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ὀνόματος τοῦτου τετυχη-
 κώς (secundum Sicklerum a Phoenicio verbo פֶּרְיָא f. פֶּרְיָה, ferti-
 lis) ἐν αὐτῇ τῇ Παφλαγονίᾳ τὰς πηγὰς ἔχων Strab. l. l. p. 18.
 Hodie Bartın f. Parthin (e) ad ostia; Dolap ad oppidum Dolap
 a Turcis appellatur.

10. ἔστι πλοῖα] Et. καὶ ἔστι πλοῖα, F. καὶ πλοῖα ἔστι, quod re-
 cepi. Sensus est: non modo terrestre iter facile est, sed etiam
 ad navigandum naves Heracleae sunt.

11. Οἱ δ' οὖν] V. ad I, 3, 5.

12. οὕτω δ' ἔχει] Sed hac conditione. Zeun.

ἀριθμῷ, ὥς ἓνα] Ex Weiskii conjectura pro ὥς ἀρ. ἓνα. Pro
 ἓνα μὴ Schn. μηδ' ἓνα legendum esse monet.

ἡμεῖς δὲ] Injuria ex Cast. ἡμεῖς δὲ emendaverunt. Hell. IV, 1,
 23: εἰ οὖν ἐγὼ μὴ γινώσκω μήτε τὰ δίκαια μήτε τὰ ὄσια, ὑμεῖς
 δὲ διδάξατε μέ. ubi Schn. itidem δὲ scripsit. Adde Herod. III, 49.
 VI, 52. et supra ad 5, 22.

13. ὅπου μὲν ἂν κρατῶμεν] quod conjuncti facile poterimus.
 εἰ δὲ — ληφθ.] quod divisus copiis ne fiat metuendum est.

δηλον δὴ ὅτι ἐν ἀνδραπόδων χώρα ἐσόμεθα. Ἀκούσαντες 14
ταῦτα οἱ πρέσβεις πέμπειν ἐκέλευον πρέσβεις. Καὶ πέμ-
πουσι Καλλίμαχον Ἀρκάδα καὶ Ἀρίστωνα Ἀθηναῖον καὶ
Σαμόλαν Ἀχαιῖν. Καὶ οἱ μὲν ὥχοντο.

Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ Ξενοφῶντι, ὁρῶντι μὲν πολ- 15
λοὺς ὀπλίτας τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶντι δὲ πολλοὺς πελτα-
στάς, πολλοὺς δὲ καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας, καὶ ἱπ-
πέας δέ, καὶ μάλα ἤδη διὰ τὴν τριβὴν ἱκανούς, ὄντας δ'
ἐν τῷ Πόντῳ, ἔνθα οὐκ ἂν ἀπ' ὀλίγων χρημάτων τοσαύτη
δύναμις παρεσκευάσθῃ, καλὸν αὐτῷ ἐδόκει εἶναι καὶ χώ-
ραν καὶ δύναμιν τῇ Ἑλλάδι προσκτήσασθαι, πόλιν κατοι-
κίσαντας. Καὶ γενέσθαι ἂν ἐδόκει αὐτῷ μεγάλη, καταλο- 16
γίζομένῳ τό τε αὐτῶν πλῆθος καὶ τοὺς περιοικοῦντας τὸν
Πόντον. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, πρὶν τινι εἰπεῖν τῶν
στρατιωτῶν, Σιλανὸν παρακαλέσας, τὸν Κύρου μάντιν
γενόμενον, τὸν Ἀμβρακιώτην. Ὁ δὲ Σιλανός, δεδιώς μὴ 17
γένηται ταῦτα καὶ καταμείνῃ ποὺ ἡ στρατιά, ἐκφέρει εἰς
τὸ στράτευμα λόγον ὅτι Ξενοφῶν βούλεται καταμείναι τὴν
στρατιὰν καὶ πόλιν οἰκίσαι καὶ ἑαυτῷ ὄνομα καὶ δύναμιν
περιποιήσασθαι. Αὐτὸς δὲ ὁ Σιλανὸς ἐβούλετο ὅτι τάχι- 18
στα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφικέσθαι· οὗς γὰρ παρὰ Κύρου

ἐν ἀνδραπόδων χώρα ἐσόμεθα] *mancipiorum loco et numero erimus.* Cf. V, 7, 28. et Cyr. II, 1, 18: ἐν μισθοφόρου χώρα εἶναι.

15. ἱκανούς, ὄντας δ' ἐν] Sic F. et H. Vulgo ἱκανούς ὄντας, ἐν —
ἐνθα — παρεσκευάσθῃ] *ubi non sine magnis impensis tantus exercitus, quanto nunc parato uti licebat, comparari potuisset, si quis ibi coloniam condere vellet.*

αὐτῷ] V. ad II, 4, 7.

κατοικίσαντας] Xenophontem non tam de nova urbe aedificanda quam de Cotyoris occupandis et amplificandis cogitasse ex §. 30: λαβόντας — πόλιν colligit Haken II. p. 475.

16. αὐτῶν] Male vulgo αὐτῶν. V. ad III, 4, 41.

τοὺς περιοικοῦντας] *nec fortes admodum nec bellandi arte peritos.*

17. γένοιτο — καταμείνει] F. γένηται (quod etiam Et. habet) — καταμείνῃ. Recipi. Cf. ad I, 8, 24.

βουλεύεται] Sic G. Cf. §. 19. ubi F. βούλεται, et ad III, 2, 8. Vulgo βούλεται.

ἑαυτῷ — περιποιήσασθαι] V. Buttm. §. 122. n. 6.

18. Οὗς γὰρ —] V. I, 7, 18. Caeterum τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φι-
λάργυρον γένος teste Soph. Antig. 1055.

- ἔλαβε τριςχιλίους δαρεικούς ὅτε τὰς δέκα ἡμέρας ἤλθεισε
 19 θνόμενος Κύρῳ, διεσεσώκει. Τῶν δὲ στρατιωτῶν, ἐπεὶ
 ἤκουσαν, τοῖς μὲν ἐδόκει βέλτιστον εἶναι καταμεῖναι, τοῖς
 δὲ πολλοῖς οὐ. Τιμασίῳν δὲ ὁ Δαρδανεύς καὶ Θώραξ ὁ
 Βοιωτίος πρὸς ἐμπόρους τινὰς παρόντας τῶν Ἡρακλεω-
 τῶν καὶ Σινωπέων λέγουσιν ὅτι, εἰ μὴ ἐκποριοῦσι τῇ στρα-
 τιᾷ μισθὸν ὥστε ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια ἐκπλέοντας, ὅτι κινδύ-
 νεύσει μεῖναι τοσαύτη δύναμις ἐν τῷ Πόντῳ· βουλεύεται
 γὰρ Ξενοφῶν καὶ ἡμᾶς παρακαλεῖ, ἐπειδὴν ἔλθῃ τὰ πλοῖα,
 20 τότ' εἰπεῖν ἑξαίφνης τῇ στρατιᾷ· Ἄνδρες, νῦν μὲν ὁρῶ-
 μεν ἡμᾶς ἀπόρους ὄντας καὶ ἐν τῷ ἀπόπλῳ ἔχειν τὰ ἐπιτή-
 δεια καὶ οἴκαδε ἀπελθόντας ὀνῆσαι τι τοὺς οἴκοι. εἰ δὲ
 βούλεσθε τῆς κύκλῳ χώρας περὶ τὸν Πόντον οἰκουμένης
 ἐκλεξάμενοι ὅπῃ ἂν βούλησθε κατασχεῖν καὶ τὸν μὲν ἐθέ-
 λοντα, ἀπιέναι οἴκαδε, τὸν δὲ ἐθέλοντα, μένειν αὐτοῦ,
 πλοῖα δὲ ὑμῖν πάρεστιν ὥστε ὅπῃ ἂν βούλησθε, ἑξαίφνης
 ἂν ἐπιπέσοιτε.
- 21 Ἀκούσαντες ταῦτα οἱ ἔμποροι ἀπήγγελλον ταῖς πόλεσι·
 συνέπεμψε δ' αὐτοῖς Τιμασίῳν ὁ Δαρδανεύς Εὐρύμαχόν τε
 τὸν Δαρδανέα καὶ Θώρακα τὸν Βοιωτίον τὰ αὐτὰ ταῦτα

19. ἐκποριοῦσι] Et. F. H. S. ἐξευποριοῦσι, quod Graecum esse ne-
 gans e dittographia ortum putat Schaefer. Melett. p. 6 f.

ὅτι — ὅτι] Cf. VII, 4, 5. Sic ὡς — ὅτι Cyr. V, 3, 30. ubi cf.
 interpr.

20. ἡμᾶς] Sic ex conjectura pro ὑμᾶς dedit Schn. confirmante F.

ἐν τῷ ἀπόπλῳ] Qui in discessu e portu vertunt, non memine-
 runt huic interpretationi repugnare verbum ἔχειν. Recte igitur
 Zeunius: inter navigandum. Cf. §. 19. Similiter legitur ἀφο-
 δος de rep. Lacc. V, 7: περιπατεῖν ἀναγκάζονται ἐν τῇ οἴκαδε
 ἀφόδῳ.

ἔχειν] Pendet ab ἀπόρους ὄντας. Oec. VIII, 11: ἀπορεῖν
 χρῆσθαι.

χώρας] Ne χώρας τῆς conjicias, verba trajecta sunt: τῆς κύκλῳ
 περὶ τὸν Π. οἰκουμένης χώρας. Cf. Soph. Phil. 1317: ἀνθρώποισι
 πὰς μὲν ἐκ θεῶν τύχας δοθείσας ἔστι' ἀναγκαῖον φέρειν. Cf. de
 auth. p. 42.

μὲν ἐθέλοντα] Sic A. B. F. H. pro μὲν θέλοντα. Caeterum ad
 prius ἐθέλοντα subaudi ἀπιέναι οἴκαδε, ad posterius μένειν αὐτοῦ.
 Cf. §. 25. 30. et VI, 4, 18. Haec ipsa verba ut κατασχεῖν, quod
 tamen etiam ad βούλησθε cogitando addendum est, a βούλεσθε
 pendere manifestum est.

πλοῖα δὲ] Hinc incipit apodosis. Cf. ad §. 12.

21. Εὐρύμαχον] Scripsi Εὐρύμαχον.

ἰροῦντας. Σινωπεῖς δὲ καὶ Ἡρακλεῶται ταῦτα ἀκούσαν-
 τες πέμπουσι πρὸς Τιμασίωνα καὶ κελεύουσι προστατεῦ-
 σαι, λαβόντα χρήματα, ὅπως ἐκπλεύσῃ ἡ στρατιά. Ὁ δέ, 22
 ἄσμενος ἀκούσας, ἐν συλλόγῳ τῶν στρατιωτῶν ὄντων λέ-
 γει τάδε· Οὐ δεῖ προσέχειν μονῇ, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ τῆς
 Ἑλλάδος οὐδὲν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι. Ἀκούω δέ τινας
 θύεσθαι ἐπὶ τούτῳ οὐδ' ὑμῖν λέγοντας. Ὑπισχνοῦμαι δέ 23
 ὑμῖν, ἐὰν ἐκπλέητε ἀπὸ νουμηνίας, μισθοφορὰν παρέξειν
 ὑμῖν Κυζικηνὸν ἐκάστῳ τοῦ μηνός· καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν
 Τρωάδα, ἐνθεν καὶ εἰμί, φυγᾶς· καὶ ὑπάρξει ὑμῖν ἡ ἐμὴ
 πόλις· ἐκόντες γάρ με δέξονται. Ἠγήσομαι δὲ αὐτὸς ἐγὼ 24
 ἐνθεν πολλὰ χρήματα λήψεσθε. Ἐμπειρος δέ εἰμι τῆς
 Αἰολίδος καὶ τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Τρωάδος καὶ τῆς Φαρ-
 ναβάζου ἀρχῆς πάσης, τὰ μὲν διὰ τὸ ἐκεῖθεν εἶναι, τὰ
 δὲ διὰ τὸ συνεστρατεῦσθαι ἐν αὐτῇ σὺν Κλεάρχῳ τε καὶ
 Δερκυλλίδῃ.

Ἀναστὰς δ' αὖθις Θώραξ ὁ Βοιωτίας, ὃς [ἀεὶ] περὶ 25
 στρατηγίας Ξενοφῶντι διεμάχετο, ἔφη, εἰ ἐξέλθοιεν ἐκ

22. οὐδ' ὑμῖν λέγοντας] Οὐδέ ad λέγοντας pertinet. Cf. VII, 7, 10.

23. ὑμῖν] Omittunt Et. et F.

Κυζικηνὸν] Κυζικηνοὶ στατῆρες διεβεβόηντο ὥς εὖ κεχαραγμέ-
 νοι· πρόσωπον δὲ ἦν γυναικὸς (Cybeles, ut suspicantur) ὁ τύπος·
 ἐπὶ δὲ θατέρου προτομῇ λέοντος. Erat nummus aureus et, ut dari-
 cus (cf. ad I, 1, 9.), pro duabus Atticis drachmis aureis i. e. vi-
 ginti argenteis valebat. Sed ut nunc, ita apud veteres quoque
 auri non exiguus erat collybus. Itaque Demosth. adv. Phorm.
 p. 914: In Bosphoro, inquit, ὁ Κυζικηνὸς ἐδύνατο εἴκοσι καὶ ὀκτὼ
 δραχμὰς Ἀττικὰς. Cf. Boeckh. Staatshaushalt. d. Ath. I. p. 25.
 cl. p. 22.

24. τὰ μὲν — τὰ δέ] Sic Et. F. Vulgo τῆς μὲν — τῆς δέ, quae
 praegressis genitivis originem debent. Nam nec facile τῆς μὲν ad
 Τρωάδος referre licet; nec τῆς δέ ad τῆς Φαρναβάζου ἀρχῆς πᾶ-
 σης, cum haec Troadi non opposita sit, sed ut totum praegressa
 ut partes complectatur.

συνεστρατεῦσθαι] Sic Et. F. Vulgo ἐστρατεῦσθαι.

σὺν Κλεάρχῳ τε καὶ Δερκυλλίδῃ] Ol. 92, 1. V. Thuc. VIII, 80.
 et 61. Non videtur huc pertinere Hell. III, 1, 9. (Ol. 92, 4. v.
 ib. I, 5, 1.).

25. δ' αὖθις] Δ' omittunt A. B. F. H. Αὖθις pro εὐθύς dedi ex Et.
 et F. confirmante H. qui αὐτὸς habet.

διεμάχετο] Hoc pro ἐμάχετο recepi ex Et. Fortasse ex interpre-
 tatione verbi διεμ. ortum est ἀεὶ ab Et. F. H. omissum. Caeterum
 Thoraca ex Proxeni militibus fuisse patet.

- τοῦ Πόντου, ἔσεσθαι αὐτοῖς Χερρόνησον, χώραν καλὴν καὶ εὐδαίμονα, ὥστε, τῷ βουλομένῳ, ἐνοικεῖν, τῷ δὲ μὴ βουλομένῳ, ἀπιέναι οἴκαδε· γελοῖον δ' εἶναι, ἐν τῇ Ἑλλάδι οὕσης χώρας πολλῆς καὶ ἀφθόνου, ἐν τῇ βαρβάρων
- 26 μαστεύειν. Ἔστε δ' ἄν, ἔφη, ἐκεῖ γένησθε, καὶ γὰρ, καθάπερ Τιμασίῳ, ὑπισχνοῦμαι ὑμῖν τὴν μισθοφοράν. Ταῦτα δ' ἔλεγεν εἰδὼς ἃ Τιμασίῳ οἱ Ἡρακλεῶται καὶ οἱ
- 27 Σινωπεῖς ἐπαγγέλοιντο ὥστε ἐκπλεῖν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν ἐν τούτῳ ἐσίγα. Ἀναστάς δὲ Φιλήσιος καὶ Λύκιον οἱ Ἀχαιοὶ ἔλεγον ὡς δεινὸν εἶη ἰδίᾳ μὲν Ξενοφῶντα πείθειν τε καταμένειν καὶ θύεσθαι ὑπὲρ τῆς μονῆς [μὴ κοινοῦμενον τῇ στρατιᾷ]· εἰς δὲ τὸ κοινὸν μηδὲν ἀγορεύειν περὶ τούτων· ὥστε ἠναγκάσθη ὁ Ξενοφῶν ἀναστῆναι καὶ εἰπεῖν τάδε·
- 28 Ἐγώ, ὦ ἄνδρες, θύομαι μὲν, ὡς ὁρᾶτε, ὅποσα δύναμαι, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ, ὅπως ταῦτα τυγχάνω καὶ λέγων καὶ νοῶν καὶ πράττων ὅποια μέλλει ὑμῖν τε κάλλιστα καὶ ἄριστα ἔσεσθαι καὶ ἐμοί. Καὶ νῦν ἐθρόμην περὶ αὐτοῦ τούτου εἰ ἄμεινον εἶη ἄρχεσθαι λέγειν εἰς ὑμᾶς καὶ πράττειν περὶ τούτων ἢ παντάπασι μηδ' ἄπτεσθαι
- 29 τοῦ πράγματος. Σιλανὸς δέ μοι ὁ μάντις ἀπεκρίνατο, τὸ

ὥστε τῷ βουλομένῳ] Weisk. ex praegressis ἔσεσθαι repetit. Schn. omisso ὥστε post τῷ inferendum putat μὲν. Μὲν quidem non videtur necessarium esse (v. ad II, 5, 9.); ὥστε si abesset laevior fieret oratio. Neque tamen quidquam mutandum puto, cum τῷ βουλομένῳ quodammodo παρενθετικῶς accipiendum ad ἔσεσθαι referatur.

26. ὥστε] Noli vertere ut, quod hic foret ὅπως, sed ea conditione ut. Thuc. IV, 37: ἐκῆρουξάν τε εἰ βούλοιντο τὰ ὅπλα παραδοῦναι καὶ σφᾶς αὐτοὺς Ἀθηναίοις ὥστε βουλευσάμενοι ὅ τι ἂν ἐκείνοις δοκῇ. Cf. ad II, 6, 6.

ἐπαγγέλοιντο] G. et Junt. ἐπαγγέλλοιντο, Et. F. H. et Brod. cod. ὑπισχνοῦντο.

27. μὴ κοινοῦμενον τῇ στρατιᾷ] V. de auth. p. 38.

εἰς δὲ τὸ κοινόν] Articulum ex Et. F. G. addidit Schn. Εἰς κοινόν eodem modo dictum foret quo apud Curt. V, 9, 14: nec in commune, ut antea, consulebatur. Τὸ κοινόν est vel republica (das Gemeinwesen) vel commune concilium (Caes. B. G. II, 4.) eorum qui res publicas moderantur. Cf. 7, 17. et Hell. IV, 6, 4: πέμψας ἐς Στράτον παρὰ τὸ κοινόν τῶν Ἀκαρνάνων. Latini eodem sensu commune dicunt. V. Cic. Verr. I, 38. II, 46. 63. Exercitus Graecorum rerum publicarum formam rettulisse monitum est ad III, 2, 9.

28. ὑμῖν τε] Sic Schaefer. confirmante F. pro τε ὑμῖν.

μὲν μέγιστον, τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι· ἦδει γὰρ καὶ ἐμὲ οὐκ ἄπειρον ὄντα διὰ τὸ ἀεὶ παρεῖναι τοῖς ἱεροῖς· ἔλεξε δὲ ὅτι ἐν τοῖς ἱεροῖς φαίνοιτό τις δόλος καὶ ἐπιβουλὴ ἐμοί, ὥς ἄρα γινώσκων ὅτι αὐτὸς ἐπεβούλευε διαβάλλειν με πρὸς ὑμᾶς. Ἐξήνεγκε γὰρ τὸν λόγον ὥς ἐγὼ πράττειν ταῦτα διανοοίμην ἤδη, οὐ πείσας ὑμᾶς. Ἐγὼ δέ, εἰ μὲν ἀπο- 30 ροῦντας ὑμᾶς ἐώρων, τοῦτ' ἂν ἐσκόπουν ἀφ' οὗ ἂν γένοιτο ὥστε λαβόντας ὑμᾶς πόλιν τὸν μὲν βουλόμενον ἀποπλεῖν ἤδη, τὸν δὲ μὴ βουλόμενον, ἐπεὶ κτήσαιοτο ἱκανὰ ὥστε καὶ τοὺς ἑαυτοῦ οἰκείους ὠφελῆσαι τι. Ἐπεὶ δ' ὁρῶ ὑμῖν καὶ 31 τὰ πλοῖα πέμποντας Ἡρακλεώτας καὶ Σινωπεῖς [ὥστε ἐκπλεῖν] καὶ μισθὸν ὑπισχνουμένους ὑμῖν ἄνδρας ἀπὸ νοτιμηνίας, καλὸν μοι δοκεῖ εἶναι σωζομένους ἔνθα βουλόμεθα μισθὸν τῆς σωτηρίας λαμβάνειν· καὶ αὐτός τε ἀναπαύομαι ἐκείνης τῆς διανοίας καὶ ὅποσοι πρὸς με προσήεσαν, λέγοντες ὥς χρὴ ταῦτα πράττειν, ἀναπαύσασθαι φημι χρῆναι.

29. τὸ μὲν μέγιστον] V. ad I, 3, 10.

ἄπειρον ὄντα] Int. τῶν ἱερῶν.

ὥς ἄρα] Sic Schn. ex Et. F. H. edidit pro ὁρθῶς ἄρα, in quibus Hutch. post ἄρα comma posuit. Vide ne utraque lectio conjungenda sit.

ἐπεβούλευε] Herod. I, 24: τοὺς δὲ ἐν τῷ πελάγει ἐπιβουλεύειν τὸν Ἀρίονα ἐκβαλόντας ἔχειν τὰ χρήματα. Symp. IV, 52: αἰσθάνομαι γὰρ τινὰς ἐπιβουλεύοντας διαφθεῖραι αὐτόν. Cf. Heindorf. ad Plat. Protag. p. 585.

30. γένοιτο ὥστε] Hell. V, 3, 10: (ἐνόμιζον οὐκ) ἂν γενέσθαι ὥστε ἅμα ἀμφοτέρους τοὺς βασιλέας ἔξω Σπάρτης εἶναι. Hec. Archid. 15: πολλάκις γέγονεν ὥστε καὶ τοὺς μείζω δύναμιν ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων κρατηθῆναι.

ὑμᾶς — τὸν μὲν β.] V. ad V, 5, 11.

τὸν δὲ μὴ β.] Repete ἤδη ἀποπλεῖν, ἀποπλεῖν ἐπεὶ κ. τ. λ.

31. ὥστε ἐκπλεῖν] Ex A. B. F. H. et Brodaeï cod., qui tamen ὥς ἐκπλεῖν habet, receperunt cum Schn. Post ὑμῖν habent Et. et S. Verba ex §. 26. interpolata esse jam vagam sedem indicare monet Zeun.

ἄνδρας] V. §. 23. et 26. Et. F. H. S. ὡς ἄνδρες.

ἔνθα βουλόμεθα] Cf. 6, 7. VII, 3, 3. Aristoph. Ran. 1312: ἐγὼ μὲν οὖν ἐς τὸ βαλανεῖον βούλομαι. Demosth. Mid. 43. d. p. 565: εἰς μυστήρια τὴν γυναῖκα ἄγει καὶ ἄλλοσέ ποι βούληται. Cic. ad Att. IX, 1: Arpinum volebamus. Cf. ad IV, 8, 14.

σωτηρίας] Male alii πορείας. Cf. VII, 6, 30.

πρὸς με] F. πρὸς ἐμέ. Cf. ad III, 3, 2.

ἀναπαύσασθαι] F. ἀναπαύσεσθαι, Et. ἀναπαύεσθαι. Mihi aptior videtur aor. rem quasi uno ictu absolvendam esse significans. Cf. ad I, 2, 2.

- 32 Οὕτω γὰρ γιγνώσκω· ὁμοῦ μὲν ὄντες πολλοί, ὥσπερ νυνί, δοκεῖτε ἂν μοι καὶ ἔντιμοι εἶναι καὶ ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια· ἐν γὰρ τῷ κρατεῖν ἔστι καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ τῶν ἡττόνων· διασπασθέντες δ' ἂν καὶ κατὰ μικρὰ γενομένης τῆς δυνάμεως οὐτ' ἂν τροφὴν δύναισθε λαμβάνειν οὔτε χαίροντες
- 33 ἂν ἀπαλλάξετε. Δοκεῖ οὖν μοι ὅπερ ὑμῖν, ἐκπορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἂν τις μείνῃ ἢ ἀπολιπὼν ληφθῇ πρὶν ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι πᾶν τὸ στράτευμα, κρίνεσθαι αὐτὸν ὡς ἀδικοῦντα. Καὶ ὅτω δοκεῖ, ἔφη, ταῦτα, ἀράτω τὴν χεῖρα. Ἀνέτειναν ἅπαντες.
- 34 Ὁ δὲ Σιλανὸς ἐβόα καὶ ἐπεχείρει λέγειν ὡς δίκαιον εἶη ἀπιέναι τὸν βουλόμενον. Οἱ δὲ στρατιῶται οὐκ ἠνείχοντο, ἀλλ' ἠπεῖλουν αὐτῷ, εἰ λήψονται ἀποδιδρούσκοντα, ὅτι
- 35 τὴν δίκην ἐπιθήσοιεν. Ἐντεῦθεν, ἐπεὶ ἔγνωσαν οἱ Ἡρακλεῶται ὅτι ἐκπλεῖν δεδογμένον εἶη καὶ Ξενοφῶν αὐτὸς ἐπεψηφικῶς εἶη, τὰ μὲν πλοῖα πέμπουσι, τὰ δὲ χρήματα

32. ὁμοῦ μὲν γὰρ] Γὰρ cum Et. F. et, ut videtur, aliis quoque jure omiserunt. Cf. IV, 6, 10. et Demosth. ad Mid. 3. d. p. 516: καὶ γὰρ οὕτω πῶς ἔχει, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ὑβρισμαὶ μὲν ἐγώ — ἀγωνιεῖται δὲ καὶ κριθήσεται τὸ πρᾶγμα νυνί. V. etiam ad II, 2, 2.

ἡττόνων] Et. F. pro ἡττωμένων, quod interpreti videtur deberi: Cyro II, 1, 17: κράτος πάντα τὰ τῶν ἡττόνων τοῖς κρείττοσι δωρεῖται. Cf. etiam supra §. 13. et infra VII, 3, 5.

διασπασθέντες δὲ καὶ κ. μ. γενομένης] Demosth. de Cor. XLIX, 1. p. 277: προβληθεὶς Πυλαγόρας οὗτος καὶ τριῶν ἢ τετιάρων χειροτονησάντων αὐτὸν ἀνεξόρηθη. Cf. ad I, 10, 6. Pro δέ ex Et. et F. δ' ἂν dedi. Cf. ad II, 5, 20.

δύναισθε] Sic Et. H. et Steph., edd. vett. δυναίμεθα, A. B. G. δυνάμεθα, F. δύνασθε.

οὔτε χαίροντες] i. e. male mulcati. Lucian. Tim. 34: οὐ χαίροντες ἄπιτε. Cf. Herod. VI, 50. et Herm. ad Vig. p. 767.

ἀπαλλάξετε] Sic Et. F. pro ἀπαλλάξητε, quod Hutch. ex Steph. conjectura in ἀπαλλάξαιτε mutavit. Sed v. ad II, 3, 18.

33. ἂν τις μείνῃ ἢ ἀπολιπὼν τινα λ.] Et. F. H. ἂν (F. ξάν) τις μείνῃ ἢ ἀπολιπὼν λ. unde Hutch. eruit: ἂν τις μέντοι ἀπ. λ. Sed aegre careas manendi notione. Ineptum τινά non dubitavi ejicere.

ἅπαντες] Hoc dedit F. pro πάντες. Cf. II. ad III, 2, 9. cll.

34. λέγειν] F. H. λέγων, quod non improbat Lion, eadem ratione πειρᾶσθαι construui monens cl. Matth. Gr. maj. §. 550. n. 4. p. 796.

εἶη] G. et vett. edd. εἶναι, fortasse recte. Cyr. II, 4, 15: ἀκούω γὰρ ὅτι καὶ συνθηρευτάς τινας τῶν παίδων σοι γενέσθαι αἰτοῦ. VII, 4, 7: ἀπεκρίνατο ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἔχειν ἄλλαχόσε χρῆσθαι στρατιᾷ. Hell. VI, 5, 42: ἐλπίζειν χρῆ ὡς ἄνδρας

ἃ ὑπέσχοντο Τιμασίῳ καὶ Θώρακι, ἐψευσμένοι ἦσαν [τῆς μισθοφορᾶς]. Ἐνταῦθα ἐκπεπληγμένοι ἦσαν καὶ ἐδεδίε- 36
σαν τὴν στρατιὰν οἱ τὴν μισθοφορὰν ὑπεσχημένοι. Καὶ
παραλαβόντες οὗτοι καὶ τοὺς ἄλλους στρατηγούς, οἷς ἀνε-
κεκοίνωντο ἃ πρόσθεν ἔπραττον, ἅπαντες δ' ἦσαν πλὴν
Νέωνος τοῦ Ἀσιναίου, ὃς Χειρισόφῳ ὑπεστρατήγει, Χει-
ρίσοφος δὲ οὐπω παρῆν, ἔρχονται πρὸς Ξενοφῶντα καὶ
λέγουσιν ὅτι μεταμέλοι αὐτοῖς καὶ δοκοίη κράτιστον εἶναι
πλεῖν εἰς Φᾶσιν, ἐπεὶ πλοῖα ἐκεῖ ἔστι, καὶ κατασχεῖν τὴν

ἀγαθοὺς μᾶλλον ἢ κακοὺς αὐτοὺς γενήσεσθαι. Cf. Matth. §. 631.
p. 604.

35. τῆς μισθοφορᾶς] Cum χρήματα jungendum esse monent inter-
pretes: „pecunias stipendii nomine promissas” (Weisk.). Mihi
haec ratio tam dura videtur, ut h. v. ex interpretamento irrepsisse
censeam.

36. Ἐνταῦθα] E. et F. δέ subjiciunt.

ἐδεδίεσαν] Auctore Phrynicho p. 180. ἐδέδισαν scribendum est.

Καὶ παραλαβόντες] Lion cum E. et F. καὶ omisit et post παρα-
λαβόντες ex E. Et. F. οὐν inferuit: quae particula haud dubie ma-
gis quam altera interpretamentum sapit, nisi fortasse ex sequente
οὗτοι ortam esse statuendum est. Cf. ad I, 2, 25.

ἀνεκεκοίνωντο] G. ἀνακεκοίνωντο, unde Schn. pro ἀνακεκοί-
νωτο ἀνεκεκοίνωντο edidit, quod habent A. B. et confirmant E.
ἀνεκοίνωντο et F. ἀνεκινουῦντο praebentes. Ἀνακοινοῦν τινί (V.
9, 22. Hell. VII, 2, 20. Aristoph. Lys. 1177.) τινί τι (Aristoph.
Nub. 199.) τινὶ περὶ τινος (III, 1, 5.) est: consulere aliquem;
ἀνακοινοῦσθαι τινί (Hell. VI, 3, 8. Mem. III, 7, 3.), τινί τι (Cyr.
V, 4, 15. Plato Lach. p. 179. e. cl. Hell. I, 1, 30.) τινὶ περὶ τινος
(Plato l. l. p. 178. e.) significat: communicare aliquid cum ali-
quo s. deliberare cum aliquo.

τοῦ Ἀσιναίου] Cum VII, 2, 29. Λακωνικός dicatur, patet ex
pluribus hujus nominis oppidis intelligi Laconicam Asinem ad
orāam maritimam inter Taenarum et Gythium a Strab. VIII, 6.
p. 186. collocatam.

Φᾶσιν] Clarissimus Ponti Phasis oritur in Moschis Plin.
VI, 4. Strabo XI, 2. p. 409: ὁ Φᾶσις μέγας ποταμός, ἐξ Ἀρμε-
νίας τὰς ἀρχὰς ἔχων. Assentitur Dionys. Perieg. 694. Hoc fal-
sum esse amnemque magis ab oriente et septemtrione ex Caucaso
oriri monet Rennell. p. 230. Hodie Fasz. Ab urbe cognomine,
in faucibus fluminis sita, πλοῦς ἐπ' Ἀμισοῦ καὶ Σινώπης τριῶν ἡμε-
ρῶν ἢ δύο teste Strab. l. l. Cf. ad VI, 2, 2. De terrae fertilitate
v. eund. Strab.

ἐκεῖ ἔστι] Ἐκεῖ omittunt E. F. Sed ita Xen. πάρεστι dixisset,
ut §. 20. et 9, 14. Martinus ἔχειν ἔστι conjecit. Sed naves jam
aderant paratae. V. §. 35. Ego non sollicitandum ratus ἐκεῖ in-
terpretor: ibi i. e. Cotyoris. Cf. de auth. p. 55.

37 Φασιανῶν χώραν. Αἰήτου δ' υἱοῦς ἐτύγγανε βασιλεύων αὐτῶν. Ξενοφῶν δ' ἀπεκρίνατο ὅτι οὐδὲν ἂν τούτων εἴποι εἰς τὴν στρατιάν· ὑμεῖς δὲ συλλέξαντες, ἔφη, εἰ βούλεσθε, λέγετε. Ἐνταῦθα ἀποδείκνυται Τιμασίῳ ὁ Δαρδανεύς γνώμην μὴ ἐκκλησιάζειν, ἀλλὰ τοὺς ἑαυτοῦ ἕκαστον λοχαγοὺς πρώτους πειρᾶσθαι πείθειν. Καὶ ἀπελθόντες ταῦτα ἐποιοῦν.

CAPUT VII.

1 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀνεπύθοντο ταῦτα πραττόμενα. Καὶ ὁ Νέων λέγει ὡς Ξενοφῶν, ἀναπεπεικῶς τοὺς ἄλλους στρατηγούς, διανοεῖται ἄγειν ἑξαπατήσας τοὺς στρατιώ-
2 τας πάλιν εἰς Φᾶσιν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶται χαλεπῶς ἔφερον· καὶ σύλλογοι ἐγίγνοντο καὶ κύκλοι συνίσταντο· καὶ μάλα φοβεροὶ ἦσαν μὴ ποιήσειαν οἷα καὶ τοὺς τῶν Κόλχων κήρυκας ἐποίησαν καὶ τοὺς ἀγορανόμους· ὅσοι γὰρ μὴ εἰς τὴν θάλατταν κατέφυγον κατελεύσθησαν.
3 Ἐπεὶ δὲ ἤσθάνετο ὁ Ξενοφῶν, ἔδοξεν αὐτῷ ὡς τάχιστα

37. Αἰήτου] Strabo I, 2. p. 71 f.: ὁ Αἰήτης (fabulosus ille Medaeae pater) πεπίστευται βασιλεῦσαι τῆς Κολχίδος καὶ ἔστι τοῖς ἐκεῖ τοῦτ' ἐπιχώριον τοῦνομα. Itaque mirus esset Xen., avi, non ipsius nomine regulum appellans, nisi statuere liceret tunc temporis apud Graecos hunc Aeeten in vulgus notum fuisse. Υἱοῦς ex F. H. S. qui tamen υἱοῦς habent, pro υἱός receptum.

μὴ ἐκκλησιάζειν] E. Et. et F. οὐκ ἐκκλησιάζειν.

πρώτους] E. F. πρῶτον. Mox pro πείσαι E. Et. F. H. πείθειν dederunt. Aoristus minus aptus est.

Cap. VII. §. 1. Οἱ δὲ στρ. ἀν. τ. πραττόμενα] Et. F. ταῦτα οὖν οἱ (οἱ omittit Et.) στρ. ἀν. τὰ πραττόμενα.

πάλιν εἰς Φ.] Itaque Neon hunc Phasin eundem putabat vel se putare simulabat quem IV, 6, 4. cognovimus.

ἑξαπατήσας τοὺς στρ.] F. τοὺς στρ. ἑξαπατήσας.

2. σύλλογοι] Etiam Arrian. V, 25, 4. de conventiculis feditiosis dixit. Eodem modo Thuc. III, 27. et II, 21. κατὰ συλλόγους et κατὰ συστάσεις γίνεσθαι. Κύκλον ut Latinorum circulum vel coronam de hominum multitudine in circulum f. orbem collectorum dici monet Hutch. ad Cyr. VI, 2, 13. Cf. infra VI, 2, 20. et Hell. IV, 4, 3.

φοβεροὶ] Hiero VI, 15: ἵππος εἰ ἀγαθὸς μὲν εἴη, φοβερὸς δὲ μὴ ἀνηκεστόν τι ποιήσῃ κ. τ. λ.

οἷα — ἀγορανόμους] V. §. 13 ff. et §. 21 ff. cl. de auth. p. 30.

συναγαγεῖν αὐτῶν ἀγορὰν καὶ μὴ εἶσαι συλλεγῆναι αὐτομάτους· καὶ ἐκέλευσε τὸν κήρυκα συλλέξαι ἀγορὰν. Οἱ 4 δ', ἐπεὶ τοῦ κήρυκος ἤκουσαν, συνέδραμον καὶ μάλα ἐτοίμως. Ἐνταῦθα Ξενοφῶν τῶν μὲν στρατηγῶν οὐ κατηγόρει ὅτι ἦλθον πρὸς αὐτόν, λέγει δὲ ὧδε·

Ἀκούω τινὰς διαβάλλειν, ὧ ἄνδρες, ἐμέ, ὡς ἐγὼ ἄρα 5 ἐξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φᾶσιν. Ἀκούσατε οὖν μου, πρὸς θεῶν· καὶ ἐὰν μὲν ἐγὼ φαίνωμαι ἀδικῶν, οὐ χρή με ἐνθένδε ἀπελθεῖν πρὶν ἂν δῶ τὴν δίκην· ἂν δ' ἡμῖν φαίνωνται ἀδικοῦντες οἱ ἐμὲ διαβάλλοντες, οὕτως αὐτοῖς χρῆσθε ὥσπερ ἄξιον. Ὑμεῖς δὲ εὖ ἴστε δήπου ὁπόθεν ὁ 6 ἥλιος ἀνίσχει καὶ ὅποι δύνεται· καὶ ὅτι, ἐὰν μὲν τις εἰς τὴν Ἑλλάδα μέλλῃ ἰέναι, πρὸς ἑσπέραν δεῖ πορεύεσθαι· ἐὰν δέ τις βούληται εἰς τοὺς βαρβάρους, τοῦμπαλιν πρὸς ἑω. Ἔστιν οὖν ὅστις τοῦτο δύναιτ' ἂν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, ὡς ὁ ἥλιος, ἐνθα μὲν ἀνίσχει, δύεται δ' ἐνταῦθα, ἐνθεν δὲ δύεται, ἀνίσχει δ' ἐντεῦθεν; Ἀλλὰ μὲν καὶ τοῦτό γε ἐπίστα- 7

3. συλλέξαι] Et. συλλέγειν, Et. συλλέγειν, minus apte.

ἀγορὰν] pro ἐκκλησίαν, quo sensu apud Xen. nonnisi h. l. legitur. Neque tamen hunc usum post Homeri aetatem prorsus obsolevisse docet Herod. VI, 11. 58. al. Φυλῶν ἀγορὰν dicit Aeschin. c. Ctes. p. 421; δημοτῶν ἀγορὰς passim memorant inscriptiones. Cf. Lexx. Segg. p. 210, 9.

4. ὅτι ἦλθον πρὸς αὐτόν] et consilii illius essent auctores: quod si prodidisset, alia defensione ei non opus erat.

δὲ ὧδε] A. B. G. et edd. vett. δ' ὅτι statim adjuncto verbo ἀκούω.

5. ὡς ἐγὼ ἄρα] Ἄρα hic est nostrum nämlich, quod Romani in ejusmodi locis vertere non solent. Cf. Hom. Hymn. in Ven. 50. Demosth. Mid. p. 573 f. Lept. p. 464. 488. 491. 493. 501: καὶ τοῦτ' ἀκούω σε λέγειν, ὡς ἄρα τρεῖς σέ τινες πρότερον γραψάμενοι οὐκ ἐπεξῆλθον.

οὖν μου] Sine causa ex uno G. οὖν ἐμοῦ dederunt.

ἀδικῶν] F. hic et mox ἀδικεῖν. Sed v. Matth. §. 549, 5.

τὴν δίκην] F. τὴν omittit. Cum articulo sensus est: eam qua ejusmodi crimen dignum est poenam.

ἐπίστασθε] H. ἐφῆσθε, F. S. εὖ ἴστε, quod recipiendum censui, cum ἐπίστασθε ex §. 7. ortum videatur. Mox ὅθεν Et. H. et ὅπου F. Idem ὁ ante ἥλιος bis omittit et pro ἐὰν δέ offert ἦν δέ.

ἐξαπατῆσαι] i. e. ἐξαπατήσας πείσαι. Cf. §. 7. et Plat. Cratyl. p. 413. d: ἴσως ἂν σε καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἐξαπατήσαιμι ὡς οὐκ ἀκηχοῦς λέγω.

ἐνθα μὲν — ἐντεῦθεν] Schaefer. Melett. p. 111. emendat: ἐνθεν μὲν (quod habent A. B.) ἀνίσχει, δύεται μὲν ἐνταῦθα, ἐνθα

Xen. Anab.

T

σθε. ὅτι ὁ βορέας μὲν ἔξω τοῦ Πόντου εἰς τὴν Ἑλλάδα
φέρει, νότος δὲ εἰσὼ εἰς Φᾶσιν· καὶ λέγετε, ὅταν ὁ βορ-
ρᾶς πνέῃ, ὥς καλοὶ πλοῖ εἰσὶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τοῦτο
οὖν ἔστιν ὅπως τις ἂν ὑμᾶς ἔξαπατήσαι ὥστ' ἐμβαίνειν
8 ὁπόταν νότος πνέῃ; Ἀλλὰ γὰρ [ὑμᾶς] ὁπόταν γαλήνη ᾗ
ἐμβιβῶ. Οὐκ οὖν ἐγὼ μὲν ἐν ἐνὶ πλοίῳ πλεουσῶμαι, ὑμεῖς
δὲ τοῦλάχιστον ἐν ἑκατόν. Πῶς ἂν οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ἢ βια-

- δὲ δύεται, ἀνίσχει δ' ἐντεῦθεν, cl. Herod. II, 26: εἰ — τοῦ οὐρα-
νοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορέης τε καὶ ὁ χειμῶν ἐστᾶσι, ταύτῃ μὲν
τοῦ νότου ἢν ἡ σιάνις καὶ τῆς μεσαμβρίας, τῇ δὲ ὁ νότος νῦν
ἔστιν, ταύτῃ δὲ ὁ βορέης κ. τ. λ. Et sic fere loqui veteres do-
cet Werfer. in Actis Mon. I. p. 90. Idem tamen δέ in priore apo-
dosi non dammandum esse probat cum aliis locis tum Herod. II, 39:
τοῖσι μὲν ἂν ἡ ἀγορὴ καὶ Ἕλληνες σφισι ἔωσι ἐπιδήμιοι, οἱ δὲ
φέροντες ἐς τὴν ἀγορὴν ἀπ' ὧν ἔδοντο· τοῖσι δὲ ἂν μὴ παρέωσι
Ἕλληνες, οἱ δ' ἐκβάλλουσι ἐς τὸν ποταμόν. Nec permutatione ad-
verbiorum ἐνθα et ἐνθεν opus esse censet Herm. ad Vig. p. 941.
quia Xen. per attractionem ἐνθα cum ἐνταῦθα, pariterque ἐνθεν
cum ἐντεῦθεν jungere potuerit, licet id non fecerit Herod. in si-
millimo loco II, 142. Equidem hujusmodi attractionem nullo
modo locum habere posse ratus cum Buttmanno ad Demosth. Mid.
p. 158. transpositionem istarum particularum necessariam puto.
7. ὁ Βορέας] Articulum omittit F. De re cf. Polyb. II, 44, 10:
εἰσάγει μὲν εἰς τὸν Πόντον Νότος, ἔξάγει δὲ Βορέας· καὶ τούτοις
ἀνάγκη χρῆσθαι πρὸς ἐκάτερον τὸν δρόμον τοῖς ἀνέμοις.
καὶ λέγετε] F. H. καὶ αἰεὶ λέγεται, A. B. Et. G. S. et vett. edd.
καὶ λέγετε ὅτι ὁ β. πνεῖ, ὥστε καλὸν πλοῖα εἶναι καὶ ἀπελθεῖν εἰς
τὴν Ἑ. Margo Leoncl. nostram lectionem habet.
καλοὶ πλοῖ] Cf. V, 9, 33: ἔαν πλοῦς ᾗ. Polyb. IV, 57, 10:
πλοῦν ἐτήρουν. Pluralis legitur passim, veluti Hell. VI, 2, 30. et
Soph. Phil. 304: οὐκ ἐνθάδ' οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσι βροτῶν.
ἐμβαίνειν] εἰς τὰ πλοῖα. Eadem omissione mox ἐμβιβῶ. Oec.
VIII, 8: ἐν τάξει ἐμβαίνουσι καὶ ἐκβαίνουσιν.
8. Ἀλλὰ γὰρ —] i. e. ἀλλὰ τοῦτο δὴ οὐ ποιήσω· ἐμβιβῶ γὰρ κ. τ. λ.
Caeterum ἀλλ' ἄρα habent A. B. Et. G. et vett. edd. ἀλλ' ἄρα Ald.
Deinceps ὑμᾶς omittunt Et. F. H.
οὐκ οὖν] Pro οὐκ οὖν Weisk. cum Steph. sublato interroga-
tionis signo οὐκοῦν scripsit. Sic etiam Hal. et Leoncl. Ex Hermannii
praecepto ad Vig. p. 794. οὐκοῦν est ergo sine interrogatione; οὐ-
κ οὖν 1) non ergo, 2) non sane, 3) nonne ergo? 4) nonne? Cf.
Lexx. Segg. p. 57, 10. Haec h. l. οὐκ οὖν scribendum erat, vel
cum interrogatione: nonne ergo etc. vel sine ea, ut locus ironice
capiatur: non ergo ego una nave vehar, vos ad minimum na-
vibus centum. Haec praestare videtur ratio, non quo duae dein-
ceps positae interrogationes displiceant, sed quod ita locus melius
cum praegressis concinit.
- πλεουσῶμαι] F. H. πλεύσομαι, Et. πορεύσομαι.
ὑμᾶς ἐγὼ] Invito sono F. ὑμᾶς ante σύν habet.

σαίμην σὺν ἔμοι πλεῖν μὴ βουλομένους ἢ ἑξαπατήσας
 ἄγοιμι; Ποιῶ δ' ὑμᾶς ἑξαπατηθέντας καὶ καταγοητευθέν- 9
 τας ὑπ' ἑμοῦ ἦκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς
 τὴν χώραν· γνώσεσθε δήπου ὅτι οὐκ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐστέ·
 καὶ ἐγὼ μὲν ἔσομαι ὁ ἑξηπατηκὼς εἰς ὑμᾶς, ὑμεῖς δὲ οἱ
 ἑξηπατημένοι ἐγγὺς μυριάων ἔχοντες ὅπλα. Πῶς ἂν οὖν
 εἰς ἀνὴρ μᾶλλον δοίῃ δίκην ἢ οὕτω περὶ αὐτοῦ τε καὶ
 ὑμῶν βουλευόμενος; Ἀλλ' οὗτοί εἰσιν οἱ λόγοι ἀνδρῶν 10
 ἡλιθίων καὶ ἔμοι φθονούντων, ὅτι ἐγὼ ὑφ' ὑμῶν τιμῶ-
 μαι. Καίτοι οὐ δικαίως γ' ἂν μοι φθονοῖεν. Τίνα γὰρ
 αὐτῶν ἐγὼ κωλύω ἢ λέγειν, εἴ τις τι δύναται ἀγαθόν, ἐν
 ὑμῖν, ἢ μάχεσθαι, εἴ τις ἐθέλει, ὑπὲρ ὑμῶν τε καὶ ἐαυ-
 τοῦ, ἢ ἐγρηγορέναι περὶ τῆς ὑμετέρας ἀσφαλείας ἐπιμελό-
 μενον; Τί γάρ; ἄρχοντας αἰρουμένων ὑμῶν, ἐγὼ τίνι ἐμ-
 ποδῶν εἰμι; Παρίημι, ἀρχέτω· μόνον ἀγαθόν τι ποιῶν
 ὑμᾶς φαινέσθω. Ἀλλὰ γὰρ ἔμοι μὲν ἀρκεῖ περὶ τούτων 11
 τὰ εἰρημένα· εἰ δέ τις ὑμῶν ἢ αὐτὸς ἂν ἑξαπατηθῆναι

9. ποιῶ] *faciam, ponam, fingam.* Herod. VII, 184: προσθήσω δ' ἔτι τούτῳ καὶ τῷ προτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ἐκ τῶν πεντηκοντέρων, ποιήσας ὅ τι πλέον ἦν αὐτέων ἢ ἑλασσον ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. Pro δ' Valckenar. ad l. l. δὴ leg. cenfet; injuria.

καὶ δὴ] Καὶ δὴ *saepe* significat *fac ita esse.* Aesch. Eum. 883: καὶ δὴ δέδεγμαι· τίς δέ μοι τιμὴ μένει; *fac me accipere: quis mihi honos concedetur?* Herm. ad Vig. p. 839. Hanc tamen potestatem non in ipsis vocibus inesse puto. Videtur potius horum locorum eadem esse ratio quae illorum de quibus exposuit Matth. §. 510. n. Alterum καὶ male omittunt E. et F. Est enim sensus: *ponam vos non modo deceptos ad Phasim navigasse, sed etiam escendere.*

εἰς ὑμᾶς] F. ὑμᾶς omittit; fortasse recte.

εἰς ἀνὴρ] ideoque defensoribus destitutus.

ἢ οὕτω] Porson ἢ ἐγὼ οὕτω conjecit. Sed ita βουλευσάμενος sequeretur pro βουλευόμενος, quod subaudito τίς (cf. ad II, 3, 23.) resolvendum: εἴ τις βουλεύοιτο. Cf. Matth. §. 566, 4.

10. ἡλιθίων καὶ ἔμοι] F. καὶ ἡλιθίων καὶ μοί.

ἐγὼ κωλύω] Ἐγὼ ex Et. dedit Zeun. Videtur etiam F. habere.

Mox iidem τίς ante τι δύναται (F. ἀγαθὸν δύν.) omittunt.

ἐπιμελούμενον] F. et Brod. libri ἐπιμελούμενον.

ἐγὼ τίνι] Fuit cum ἐγὼ τίνι scribendum putarem, imprimis propter collocationem verborum. Sed cf. Cyr. IV, 6, 8: σὺ ἡμῖν τί ἀντὶ τούτων ὑπηρετήσεις;

ὑμῶν] Omittit F. et Junt.

11. Ἀλλὰ γάρ] V. ad III, 2, 26.

ἂν ἑξαπατηθῆναι] A. B. F. ἑξαπατηθῆναι ἂν.

οἶεται ταῦτα ἢ ἄλλον ἐξαπατῆσαι ταῦτα, λέγων διδα-
 12 σκέτω. Ὅταν δὲ τούτων ἄλις ἔχητε, μὴ ἀπέλθῃτε πρὶν
 ἂν ἀκούσῃτε οἷον ὁρῶ ἐν τῇ στρατιᾷ ἀρχόμενον πρᾶγμα·
 ὃ εἰ ἐπείσῃ καὶ ἔσται οἷον ὑποδείκνυσιν, ὥρα ἡμῖν βου-
 λεύεσθαι περὶ ἡμῶν αὐτῶν, μὴ κάκιστοί τε καὶ αἰσχιστοὶ
 ἄνδρες ἀποφαινόμεθα καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων
 13 καὶ φιλίων καὶ πολεμίων, καὶ καταφρονηθῶμεν. Ἀκού-
 σαντες ταῦτα οἱ στρατιῶται, ἐθαύμασάν τε ὃ τι εἶη καὶ
 λέγειν ἐκέλευον. Ἐκ τούτου ἄρχεται πάλιν· Ἐπίστασθέ
 πού ὅτι χωρία ἦν ἐν τοῖς ὄρεσι βαρβαρικά, φίλια τοῖς Κε-
 ρασουντίοις, ὅθεν κατιόντες τινὲς καὶ ἱερεῖα ἐπώλουν ἡμῖν
 καὶ ἄλλα ὧν εἶχον. Δοκοῦσι δέ μοι καὶ ὑμῶν τινες εἰς
 τὸ ἐγγυτάτω χωρίον τούτων ἐλθόντες ἀγοράσαντές τι πάλ-
 14 λιν ἀπελθεῖν. Τοῦτο καταμαθὼν Κλεάρετος ὁ λοχαγὸς
 ὅτι καὶ μικρὸν εἶη καὶ ἀφύλακτον διὰ τὸ φίλιον νομίζειν εἶ-
 ναι, ἔρχεται ἐπ' αὐτοὺς νυκτὸς ὥς πορθήσων, οὐδενὶ
 15 ἡμῶν εἰπών. Διενενόητο δέ, εἰ λάβοι τὸ χωρίον, εἰς μὲν
 τὸ στράτευμα μηκέτι ἐλθεῖν, ἐμβὰς δ' εἰς πλοῖον ἐν ᾧ

-
- ἄλλον] Objecti accusativum esse non eget demonstratione. Ad
 ἐξαπατῆσαι rep. est ἄν. Cf. ad I, 6, 2.
 12. Ὅταν — ἔχητε] cum de his vobis satisfactum fuerit. Cf.
 Cyr. VIII, 7, 25: καὶ τούτων μὲν ἴσως ἤδη ἄλις.
 ἐπείσῃ] accedet, ingruet in exercitum. Schn.
 ὑποδείκνυσιν] sensim ostendit i. e. indicibus s. exemplis qui-
 busdam passim ostendit. Ex ἔσται repete ἔσεσθαι.
 ἀποφαινόμεθα] Sic Et. F. Y. Vulgo φανῶμεν.
 13. ὃ τι εἶη] Sic F. Vulgo τί εἶη.
 βαρβαρικά] pro τοῖς βαρβαρικοῖς dederunt Et. et F.
 ἐπώλουν ἡμῖν] A. B. F. G. ἐπ. ὑμῖν, minus apte.
 ἐλθεῖν] F. H. ἀπῆλθον; voluerunt ἀπελθεῖν, quod recepi. Sic
 πάλιν ἀπιέναι I, 4, 7. Ipsum ἀπῆλθον ferri posset, si pro δοκοῦ-
 σιν praecederet δοκεῖ. V. ad V, 8, 22.
 14. Κλεάρετος] ex A. B. G. dedit Schn. pro Κλεάρατος.
 διὰ τὸ φίλιον νομίζειν εἶναι] τοὺς ἐνοικοῦντας.
 ἐπὶ αὐτοὺς] V. ad 5, 7. Deinceps Zeun. ex Et. et G. ante νυ-
 κτός articulum addidit; haud scio an injuria. Nam τῆς νυκτός est
 certa aliqua nocte, v. c. praesente vel proxima (cf. IV, 4, 8. 15.
 6, 3. VI, 1, 25. VII, 2, 17. 4, 6. 8, 9.), νυκτός sine articulo est
 noctu, νύκτωρ (II, 6, 7. III, 1, 40. 4, 35. IV, 6, 13. VII, 3, 37.).
 15. τὸ χωρίον] Et. F. τόδε τὸ χ. Sed τόδε nomini iusto maiorem
 vim addit. Nihil dicam quod Xen. potius τοῦτο dicturus fuisset.
 ἐμβὰς] Et. F. εἰσβάς.
 τὸ πλοῖον] Articulum ex solo Cast. addidit Zeun.

ἐτύγγανον οἱ σύσκηνοι αὐτοῦ παραπλέοντες, καὶ ἐνθέμε-
 ρος εἴ τι λάβοι ἀποπλέων οἴχεσθαι ἔξω τοῦ Πόντου. Καὶ
 ταῦτα συνωμολόγησαν αὐτῷ οἱ ἐκ τοῦ πλοίου σύσκηνοι,
 ὡς ἐγὼ νῦν αἰσθάνομαι. Παρακαλέσας οὖν ὁπόσους ἔπει- 16
 θεν, ἤγεν ἐπὶ τὸ χωρίον. Πορευόμενον δὲ αὐτὸν φθάνει
 ἡμέρα γενομένη, καὶ συστάντες οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ἰσχυρῶν
 τόπων βάλλοντες καὶ παίοντες τὸν τε Κλεάρετον ἀποκτεί-
 νουσι καὶ τῶν ἄλλων συχνοὺς· οἱ δὲ τινες καὶ εἰς Κερα-
 σοῦντα αὐτῶν ἀποχωροῦσι. Ταῦτα δ' ἦν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἣ 17
 ἡμεῖς δεῦρο ἐξωρμῶμεν πεζῇ. Τῶν δὲ πλεόντων ἔτι τινὲς
 ἦσαν ἐν Κερασούντι, οὐπω ἀνηγμένοι. Μετὰ τοῦτο, ὡς
 οἱ Κερασούντιοι λέγουσιν, ἀφικνοῦνται τῶν ἐκ τοῦ χωρίου
 τρεῖς ἄνδρες τῶν γεραιτέρων, πρὸς τὸ κοινὸν τὸ ἡμέτερον
 χρῆζοντες ἐλθεῖν. Ἐπεὶ δὲ ἡμᾶς οὐ κατέλαβον, πρὸς τοὺς 18
 Κερασουντίους ἔλεγον ὅτι θαυμάζοιεν τί ἡμῖν δόξειεν ἐλ-
 θεῖν ἐπ' αὐτούς. Ἐπεὶ μέντοι σφεῖς λέγειν, ἔφασαν, ὅτι
 οὐκ ἀπὸ κοινοῦ γένοιτο τὸ πρᾶγμα, ἥδεσθαί τε αὐτοὺς καὶ
 μέλλειν ἐνθάδε πλεῖν, ὡς ἡμῖν λέξειαν τὰ γενόμενα, καὶ
 τοὺς νεκροὺς κελεύειν αὐτοὺς θάπτειν λαβόντας τοὺς τού-

οἱ ἐκ τοῦ πλοίου σύσκηνοι] Sic F. H. S. Vulgo οἱ ἐν τῷ πλοίῳ σ.
 Cf. Thuc. III, 22: ὡς δὲ ἄνω πλείους ἐγένοντο, ἥσθοντο οἱ ἐκ
 τῶν πύργων φύλακες. VI, 32: ξυνεπεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὁμι-
 λος ὁ ἐκ τῆς γῆς. Cf. Matth. §. 596, c.

17. ἐν τῇ ἡμέρᾳ] En ex Et. et F. addiderunt. Mox ad ἡ praepositio
 repetenda est. Cf. Symp. IV, 1: ἐγὼ γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ ᾧ ὑμῶν
 ἀκούω ἀποροῦντων τί τὸ δίκαιον, ἐν τούτῳ δικαιοτέρους τοὺς ἄν-
 θρώπους ποιῶ. V. Matth. §. 595. et qui Latinos eadem ratione
 uti docet Schaefer. ad Soph. Oed. C. 749.

πλεόντων] Sic Et. et F. Vulgo παραπλεόντων praepositione ex
 §. 15. repetenda. De re v. 4, 1. cl. 3, 1.

18. ἐπὶ αὐτούς] pro πρὸς αὐτούς ex Et. dedit Schn. Cf. §. 14. Ego
 utroque loco cum F. ἐπ' αὐτούς scribendum putavi.

σφεῖς λέγειν, ἔφασαν] Hanc Schaeferi conjecturam confirma-
 verunt A. B. Vulgo σφᾶς λέγειν ἔφασαν, quae defunt in Et. F.
 et H. De structura v. Butt. §. 128, 3. n. et Matth. §. 538. cl.
 536. Cf. etiam ad II, 2, 1. ann.

πλεῖν δεῦρο] H. ἐνθα πλεῖν, Et. ἐνταῦθα πλεῖν, quod recepit
 Zeun. δεῦρο interpretamentum esse monens. Ego ex F. ἐνθάδε
 πλεῖν scripsi.

λέξειαν] Male Zeun. ex Et. et H. λέξαι dedit. V. ad I, 8, 10.

αὐτούς] τοὺς τρεῖς ἄνδρας §. 17. Κελεύειν praegressio καὶ cum
 infinitivis ἥδεσθαί τε καὶ μέλλειν conjungitur (cf. §. 30.) et quem-

- 19 του δεομένους. Τῶν δ' ἀποφυγόντων τινὰς Ἑλλήνων τυ-
χεῖν ἔτι ὄντας ἐν Κερασούντι· αἰσθόμενοι δὲ τοὺς βαρβά-
ρους ὅποι ἴοιεν, αὐτοί τε ἐτόλμησαν βάλλειν τοῖς λίθοις
καὶ τοῖς ἄλλοις παρεκελεύοντο. Καὶ οἱ ἄνδρες ἀποθνή-
20 σκουσι, τρεῖς ὄντες, οἱ πρέσβεις, καταλευσθέντες. Ἐπεὶ
δὲ τοῦτο ἐγένετο, ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς οἱ Κερασούντιοι καὶ
λέγουσι τὸ πρᾶγμα· καὶ ἡμεῖς οἱ στρατηγοὶ ἀκούσαντες
ἤχθόμεθα τε τοῖς γεγενημένοις καὶ ἐβουλευόμεθα σὺν τοῖς
Κερασουντίοις ὅπως ἂν ταφείησαν οἱ τῶν Ἑλλήνων νεκροί.
21 Συγκαθήμενοι δ' ἔξωθεν τῶν ὅπλων, ἑξαίφνης ἀκούομεν
θορύβου πολλοῦ, Παῖε, παῖε, βάλλε, βάλλε. Καὶ τάχα
δὴ ὁρῶμεν πολλοὺς προσθέοντας, λίθους δ' ἔχοντας ἐν
22 ταῖς χερσί, τοὺς δε καὶ ἀναιρουμένους. Καὶ οἱ μὲν Κερα-
σούντιοι, ὥς ἂν καὶ ἑωρακότες τὸ παρ' ἑαυτοῖς πρᾶγμα,
δείσαντες ἀποχωροῦσι πρὸς τὰ πλοῖα. Ἦσαν δέ, νῆ Δία,
23 οἱ καὶ ἡμῶν ἔδεισαν. Ἐγωγε μὲν ἦλθον πρὸς αὐτοὺς καὶ
ἠρώτων ὅ τι ἔστι τὸ πρᾶγμα. Τῶν δ' ἦσαν μὲν οἱ οὐδὲν
ἠδεσαν, ὅμως δὲ λίθους εἶχον ἐν ταῖς χερσίν. Ἐπεὶ δὲ καὶ
εἰδότες τινὲς ἐνέτυχον, λέγει μοι ὅτι οἱ ἀγορανόμοι δεινότατα

admodum hi ab ἔφασσαν pendet. Ita jungendum esse ostendit alio-
quin otiosum αὐτοὺς. Κελεύειν αὐτοὺς θάπτειν pro θάπτειν αὐ-
τοὺς κελεύειν ex F. et H. scripsi, priorem ordinem sensui conve-
nientiorem ratus.

τοὺς τούτου δεομένους] i. e. propinquos vel fodales occiforum.
Hinc patet cur jam §. 15. τοὺς οὐπω ἀνηγμένους memoraverit.

19. τινὰς — ὄντας] Sic Et. F. H. nisi quod Et. τινές habet. Vulgo
τινὲς Ἕλληνες ἔτυχον εἰτι ὄντες. Cur non perrexerit αἰσθόμενους
δὲ — τολμῆσαι docet accusativus τοὺς βαρβάρους. Cf. ad I, 3, 14.
p. 28.

τοῖς λίθοις] Articulum in hac formula addunt etiam Thuc. IV,
43. Polyb. V, 15, 4. et Lucian. Tim. 34: βάλλων ταῖς βώλοις (cf.
Cyr. II, 3, 17.) καὶ τοῖς λίθοις. Cf. IV, 2, 4. et VII, 7, 54.

20. παρεκελεύοντο] V. ad III, 1, 44.

ἤχθόμεθά τε] Τέ ex Et. F. G. additum.

ὅπως] Sic Et. F. Vulgo πῶς.

22. ὥς ἂν] Ex ἀποχωροῦσι subaudi ἀποχωροῖεν. Cf. Lucian. Nigr.
13: ὥς ἂν — ὥς ἂν εὐδαιμῶν ἀποβλέπεσθαι. Ver. hist. I, 6: ὥς
ἂν ἐκ μακρᾶς ταλαιπωρίας, πολὺν — χρόνον ἐκείμεθα. Thuc.
VI, 57: ὥς ἂν μάλιστα δι' ὀργῆς — ἔτυπτον. Adde de auth. p. 51.
δὲ νῆ Δία οἱ καὶ ἡμῶν] Et. F. H. δ' ἐνδηλοὶ καὶ ἡμῶν οἱ.

23. ἐνέτυχον] Et. F. ἐπέτυχον.

ποιοῦσι τὸ στράτευμα. Καὶ ἐν τούτῳ τις ὄρᾳ τὸν ἀγορα- 24
νόμον Ζήλαρχον πρὸς τὴν θάλατταν ἀποχωροῦντα καὶ ἀνέ-
κραγεν· οἱ δ', ὥς ἤκουσαν, ὥσπερ ἡ σὺς ἀγρίου ἢ ἐλά-
φου φανέντος, ἵενται ἐπ' αὐτόν. Οἱ δ' αὖ Κερασούντιοι, 25
ὥς εἶδον ὀρμῶντας καθ' ἑαυτούς, σαφῶς νομίζοντες ἐπὶ
σαφῶς ἔσθαι, φεύγουσι δρόμῳ καὶ ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν
θάλατταν. Συνεισέπεσον δὲ καὶ ἡμῶν αὐτῶν τινες καὶ
ἐπνίγετο ὅστις μὴ ἐτύγγανεν ἐπιστάμενος νεῖν. Καὶ τού- 26
τους τί δοκεῖτε; ἡδίκουν μὲν οὐδέν, ἔδεισαν δὲ μὴ λύσσα
τις ὥσπερ κυσὶν ἡμῖν ἐμπεπτῶκοι. Εἰ οὖν ταῦτα τοιαῦτα
ἔσται, θεάσασθε οἷα ἡ κατάστασις ἡμῖν ἔσται τῆς στρατιᾶς.
'Υμεῖς μὲν οἱ πάντες οὐκ ἔσεσθε κύριοι οὔτ' ἀνελέσθαι πό- 27
λεμον ὃ ἂν βούλησθε οὔτε καταλῦσαι· ἰδίᾳ δὲ ὁ βουλό-
μενος ἄξει στράτευμα ἐφ' ὃ τι ἂν ἐθέλῃ. Καὶ τινες πρὸς
ὑμᾶς ἴωσι πρέσβεις, ἢ εἰρήνης δεόμενοι ἢ ἄλλου τινός,
κατακαίνοντες τούτους οἱ βουλόμενοι, ποιήσουσιν ὑμᾶς
τῶν λόγων μὴ ἀκοῦσαι τῶν πρὸς ὑμᾶς ἰόντων. Ἐπειτα 28
δέ, οὓς μὲν ἂν ὑμεῖς ἅπαντες ἔλησθε ἄρχοντας, ἐν οὐδε-
μιᾷ χώρᾳ ἔσονται· ὅστις δ' ἂν ἑαυτὸν ἔληται στρατηγὸν
καὶ ἐθέλῃ λέγειν, Βάλλε, βάλλε, οὗτος ἔσται ἱκανὸς καὶ
ἄρχοντα κατακαίνειν καὶ ἰδιώτην ὃν ἂν ὑμῶν ἐθέλῃ ἄκρι-

24. Καὶ ἐν τ.] Καὶ omittunt Et. F. Ex iisdem mox ἀποχωροῦντα pro ἀναχ. dedit et ἡ ante σὺς infernit Schn.

25. Οἱ δ' αὖ Κ.] Α' αὖ pro δέ ex Et. dedit Zeun.

σαφῶς νομίζοντες] Ita conimata tamen interposito F. H. S. Y. Steph. etiam in memorat lectionem: νομίσαντες· σαφῶς. Sic fae-
pissime εἰδέναι σαφῶς pro certo scire, et hoc ipsum σαφῶς νο-
μίζειν Cyr. III, 2, 15. ubi cave aliter jungas.

ἐπιστάμενος νεῖν] Neῖν post ὅστις habet F.

26. τούτους τί δοκεῖτε;] hos quid putatis? was meint ihr von diesen? i. e. quid de eorum fuga censetis. Et. F. H. ex inter-
pretamento subiiciunt δεῖσαι δηλονότι. Similiter loquitur De-
mosth. Mid. 47, c. p. 571: τί οἴεσθε τᾶλλα.

οἷα ἡ κατάστασις] Articulum addidit F.

27. Ὑμεῖς μὲν —] Adverte quanta arte ejusmodi licentiam non li-
bertatem, sed quandam quasi tyrannidem esse demonstret.

ὑμᾶς — ὑμᾶς] Bis ὑμᾶς dat F. Pro κατακαίνοντες Et. κατα-
κτείναντες, F. κατακτείναντες. Genitivus τῶν πρὸς ὑμᾶς ἰόντων,
(legatorum) a λόγων pendet.

28. κατακαίνειν] Et. κατακτανεῖν, F. κατακτανεῖν et mox ὃν ἂν
ὑμῶν, quod recepi pro ὑμῶν, ὃν ἂν (cf. §. 22. et ad II, 5, 27.),
atque ἦν ὥσιν.

τον, ἂν ὥσιν οἱ πεισόμενοι αὐτῷ, ὥσπερ καὶ νῦν ἐγένετο.
 29 Οἷα δ' ὑμῖν καὶ διαπεπράχασιν οἱ αὐθαίρετοι οὗτοι στρα-
 τηγοὶ σκέψασθε. Ζήλαρχος μὲν γὰρ ὁ ἀγορανόμος, εἰ
 μὲν ἀδικεῖ ὑμᾶς, οἴχεται ἀποπλέων οὐ δοὺς ὑμῖν δίκην· εἰ
 δὲ μὴ ἀδικεῖ, φεύγει ἐκ τοῦ στρατεύματος, δείσας μὴ ἀδί-
 30 κως ἄκριτος ἀποθάνῃ. Οἱ δὲ καταλεύσαντες τοὺς πρέ-
 σβεις διεπράξαντο ὑμῖν μόνοις μὲν τῶν Ἑλλήνων εἰς Κε-
 ρασοῦντα μὴ ἀσφαλὲς εἶναι, ἐὰν μὴ σὺν ἰσχυρῷ ἀφικνησθε·
 τοὺς δὲ νεκρούς, οὓς πρόσθεν αὐτοὶ οἱ κατακανόντες ἐκέ-
 λευον θάπτειν, τούτους διεπράξαντο μηδὲ σὺν κηρυκίῳ
 ἔτι ἀσφαλὲς εἶναι ἀνελέσθαι. Τίς γὰρ ἐθελήσει κήρυξ ἰέ-
 31 ναι κήρυκας ἀπεκτονῶς; Ἀλλ' ἡμεῖς Κερασουντίων θάψαι
 αὐτοὺς ἐδεήθημεν. Εἰ μὲν οὖν καλῶς ἔχει ταῦτα, δοξάτω
 ὑμῖν· ἵνα ὥς τοιούτων ἐσομένων καὶ φυλακὴν ἰδίᾳ ποιήσῃ
 32 τις καὶ τὰ [ἐρυμνὰ] ὑπερδέξια πειρᾷται ἔχων σκηνοῦν. Εἰ
 μέντοι δοκεῖ ὑμῖν θηρίων, ἀλλὰ μὴ ἀνθρώπων, εἶναι τὰ
 τοιαῦτα ἔργα, σκοπεῖτε παῦλάν τιν' αὐτῶν· εἰ δὲ μή, πρὸς
 Διός, πῶς ἢ θεοῖς θύσομεν ἡδέως, ποιοῦντες ἔργα ἀσεβῆ,
 ἢ τοῖς πολεμίοις πῶς μαχοῦμεθα, ἢν ἀλλήλους κατακαί-
 33 νωμεν; Πόλις δὲ φιλία τίς ἡμᾶς δέξεται ἥτις ἂν ὁρᾷ το-
 σαύτην ἀνομίαν ἐν ἡμῖν; Ἀγορὰν δὲ τίς ἄξει θαρρόων, ἢν
 περὶ τὰ μέγιστα τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντες φαινώμεθα; Οὗ

29. ὑμῖν καὶ] Ita pro ἡμῖν fine καὶ dederunt ex F. et H.

Ζήλαρχος μὲν] Respondet οἱ δὲ καταλεύσαντες §. 30.

30. ἀφικνησθε] Sic Et. et F. confirmantibus G. et edd. vet. qui ἀφικνεῖσθε, habent. Ad ἀσφαλὲς εἶναι cogitandum ἀφικνεῖσθαι. Cf. de auth. p. 53.

τούτους] V. ad II, 2, 20.

σὺν κηρυκίῳ] Schol. Thuc. I, 53: κηρύκιόν ἐστι ξύλον ὀρθόν, ἔχον ἐκατέρωθεν δύο ὄφεις περιπεπλεγμένους καὶ ἀντιπροσώπους πρὸς ἀλλήλους κειμένους· ὅπερ εἰώθασιν φέρειν οἱ κήρυκες μετ' αὐτῶν· καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτοὺς ἀδικεῖν παρ' οὓς ἀπέρχονται. Polyb. II, 52, 3. σύνθημα φιλίας, vocat, pro quo barbaros θαλλοὺς ἔχειν καὶ στεφάνους.

31. Ἀλλὰ ἡμεῖς] Ante haec tale quid subaudiendum: nos quidem hanc legationem neminem obitutum putabamus, sed etc.

Εἰ μὲν οὖν — ὑμῖν] Haec si bene habent s. si bene habere putatis, suffragiis vestris probate et sancite.

ἐρυμνὰ] Hoc delendum esse monui l. de auth. p. 38.

33. τὰ μέγιστα] Intellige: jus fasque, quae qui violant, ii metuen- dum est ne quod emere debeant vendentibus vi eripiant.

δὲ δὴ πάντων οἴομεθα τεύξεσθαι ἐπαίνου, τίς ἂν ἡμᾶς τοιούτους ὄντας ἐπαινέσειεν; ἡμεῖς μὲν γὰρ οἶδ' ὅτι πονηροὺς ἂν φαίημεν εἶναι τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας.

Ἐκ τούτου ἀνιστάμενοι πάντες ἔλεγον τοὺς μὲν τού- 34
των ἄρξαντας δοῦναι δίκην, τοῦ δὲ λοιποῦ μηκέτι ἔξεῖναι ἀνομίας ἄρξαι· ἐὰν δέ τις ἄρξῃ, ἄγεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ θανάτῳ· τοὺς δὲ στρατηγούς εἰς δίκας πάντας καταστήσαι· εἶναι δὲ δίκας καὶ εἴ τι ἄλλο τις ἠδίκητο ἔξ οὗ Κῦρος ἀπέθανε· δικαστὰς δὲ τοὺς λοχαγοὺς ἐποίησαντο. Παραι- 35
νῶντος δὲ Ξενοφῶντος καὶ τῶν μάντεων συμβουλευόντων ἔδοξε καὶ καθαῖραι τὸ στράτευμα. Καὶ ἐγένετο καθαρμός.

CAPUT VIII.

Ἔδοξε δὲ καὶ τοὺς στρατηγούς δίκην ὑποσχεῖν τοῦ πα- 1
ρεληλυθότος χρόνου. Καὶ διδόντων Φιλήσιος μὲν ὥφλε καὶ Ξανθικλῆς τῆς φυλακῆς τῶν γαυλικῶν χρημάτων τὸ

Οὗ δὲ δὴ] Οὗ fuit qui ubi interpretaretur ad Graeciam referens. Sed loci notio cum secundaria sit: primaria enim est ἐπαίνου: non tantopere cum collocatione tum addita particula δὴ efferri poterat. Recte verba ordinavit Lion: τίς ἂν ἡμᾶς — ἐπαινέσειε τὸν ἐπαινον οὗ πάντων οἴομεθα τεύξεσθαι. De substantivo cum relativo conjuncto v. ad III, 2, 20. Πάντων pro πάνυ ex Et. et F. receptum. Cf. ad I, 4, 15. Sententiam similem habes VI, 4, 16. 34. αὐτοὺς] V. ad I, 4, 8. et IV, 3, 6.

ἐπὶ θανάτῳ] Ex Mureti emendatione pro θανάτου f. quod Ald. et Steph. habent θανάτω, praepositionem tamen et ipsi omittentes.

καθαῖραι] F. καθῆραι, ut scribendum esse Grammatici tradunt. Altera tamen forma etiam Oec. XVIII, 8. legitur. Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 25 f. Caeterum simplicissima lustrandi ratio erat, ut aqua, imprimis marina lavarent. V. Hom. II. I, 314 ff. cl. interpr. ad Eurip. Iph. T. 1161. Seidler. Eandemque hoc tempore in usu fuisse contendit Larcher. cl. Hippocr. de morb. sacr. 3. p. 86. Mihi probabilius videtur milites tantum manus aqua sacra lavisse vel ea fuisse adspersos. Cf. Barthelem. Anach. II. p. 297 f.

Cap. VIII. §. 1. διδόντων] Sic Et. F. H. Vulgo διδόντες.

γαυλικῶν] Sic Et. F. S. γαυλιτῶν H. Γαυλιτικῶν cum caeteris habent Etym. M. p. 221, 48. et Lexx. Segg. p. 230, 24: τὰ φοινικικά πλοῖα γαυλοί. καὶ γαυλιτικά χρήματα παρὰ Ξενοφῶντι τὰ ἀπὸ τῶν πλοίων. Sunt autem γαυλικά χρήματα merces illis de quibus V, 1, 16. narratum est navibus vectae. Cf. Hell. I, 6, 38. (37.): παρήγγειλε — τοῖς ἐμπόροις τὰ χρήματα σιωπῇ ἐνθεμένους ἀποπλεῖν ἐς Χίον. Genitivus autem non modo ad φυλακῆς pertinet, sed etiam ad μείωμα. De genitivo τῆς φυλακῆς

μείωμα, εἴκοσι μνᾶς· Σοφαίνετος δέ, ὅτι ἄρχων αἰρεθεὶς
κατημέλει, δέκα μνᾶς. Ξενοφῶντος δέ κατηγόρησάν τι-
νες φάσκοντες παίεσθαι ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὡς ὑβρίζοντος τὴν
2 κατηγορίαν ἐποιοῦντο. Καὶ ὁ Ξενοφῶν ἀναστὰς ἐκέλευ-
σεν εἰπεῖν πρῶτον τὸν πρῶτον λέξαντα ποῦ καὶ ἐπλήγη.
Ὁ δὲ ἀποκρίνεται· Ὅπου καὶ τῷ ῥίγῃ ἀπωλλύμεθα καὶ
3 χιῶν πλείστη ἦν. Ὁ δ' εἶπεν· Ἀλλὰ μὴν καὶ χειμῶνός γε
ὄντος οἴου λέγεις, σίτου δὲ ἐπιλελοιπότος, οἴνου δὲ μηδ'
ὁσφραίνεσθαι παρόν, ὑπὸ δὲ πόνων πολλῶν ἀπαγορευόν-
των, πολεμίων δὲ ἐπομένων, εἰ ἐν τοιούτῳ καιρῷ ὑβρίζον,
ὁμολογῶ καὶ τῶν ὄνων ὑβριστότερος εἶναι· οἷς φασὶν ὑπὸ

v. Matth. §. 369. De accusativo cf. Plat. Apol. 26. p. 36. a: ὥφλε χιλίας δραχμάς, οὐ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψή-
φων. Caeterum φυλακὴν patet hic esse socordem custodiam: quia eadem ratione I, 6, 6. δύναμις significat exiguas vires et Eurip. Hippol. 1419: τιμῆς ἐμέμφθη est, propter honorem non acceptum succensuit. Non minus apertum est μείωμα esse deminutionem, ut sensus sit: mulctati sunt compensandis mercibus deminutis.

ἄρχων] Hoc cum jam Leoncl. (ed. fec.) inferendum esse coniecisset, ex Et. S. et Amas. addiderunt. De Sophraenetis negligentia quod dicitur, cave eo referas quod in terrestri itinere non satis strenue se gesserit. Nam talis negligentia in homine seniore excusationem habuisset nec de ea quidquam significatum legimus. Itaque hoc κατημέλει eo spectare puto quod summus navium dux factus (v. V, 3, 1. 4, 1.) negligentior fuerit, ut pars mercium, quarum tamen peculiaris cura Philefio et Xanthicli demandata esset, suppileretur. Quae sententia eo confirmatur quod ἄρχων αἰρεθεὶς dicit (cf. ad II, 2, 5.), non στρατηγός ὢν. Scilicet Anabaeos praetores non electi erant a militibus, sed milites eadem fere ratione qua hodieque Ulysses, Colocotroni, alique manus comparant, a claribus quibusdam viris, qui eorum praetores essent, stipendii praedaeque spe collecti erant.

2. πρῶτον τὸν πρ.] Vulgo τὸν πρῶτον, πρ. V. de auth. p. 52.

λέξαντα] Repete παίεσθαι. De inf. impf. v. ad I, 4, 12.

Ὅπου — ἦν] V. IV, 5, 3.

3. ὁσφραίνεσθαι] Apte Porfion confert Philemon. apud Stob. Serm. 86: σιτάρια μικρὰ προσφέρων οἴνου & ὅσον ὀσμὴν. et Alexin apud Athen. IV. p. 134: ἅπαντες ὀρχοῦντι εὐθύς, ἦν οἴνου μόνον ὀσμὴν ἰδῶσιν. Deinceps παρόν pro παρόντος dederunt Et. F. H. S. V. ad II, 5, 22.

ὑπὸ δὲ π. π. ἀπ.] Construe: πολλῶν ἀπ. ὑπὸ πόνων.

τῶν ὄνων ὑβριστότερος] Conferunt Lucian. Pseudol. 3: εἰδέναι ὄνων ἀπάντων ὑβριστότατον σε ὄντα, et Pisc. 34: ἀσελγεσιτέροι τῶν ὄνων. Weisk. cl. Aristot. Ethic. III, 8. [adde Hom. II. XI, 557 ff.] hoc proverbium ita interpretatur, „Asinus, inquit, cum

τῆς ὑβρεως κόπον οὐκ ἐγγίγνεσθαι. Ὅμως δὲ καὶ λέξον, 4
 ἔφη, ἐκ τίνος ἐπλήγης. Πότερον ἦτουν τί σε, καί, ἐπεὶ
 οὐκ ἐδίδως, ἔπαιον; ἀλλ' ἀπήτουν; ἀλλὰ περὶ παιδικῶν
 μαχόμενος; ἀλλὰ μεθύων ἐπαρώνησα; Ἐπεὶ δὲ τούτων 5
 οὐδὲν ἔφησεν, ἐπήρετο αὐτὸν εἰ ὀπλιτεύοι. Οὐκ ἔφη. Πά-
 λιν, εἰ πελτάζοι. Οὐδὲ τοῦτ' ἔφη· ἀλλ' ἡμίονον ἐλαύνειν,
 ταχθεὶς ὑπὸ τῶν συσκήνων, ἐλεύθερος ὢν. Ἐνταῦθα δὲ 6
 ἀναγιγνώσκει τε αὐτὸν καὶ ἦρετο· Ἡ σὺ εἰ ὁ τὸν κάμνοντα
 ἀπάγων; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· σὺ γὰρ ἡνάγκαζες· τὰ δὲ τῶν
 ἐμῶν συσκήνων σκεύη διέῤῥοιπας. Ἀλλ' ἡ μὲν διάρῥοιψις, 7
 ἔφη ὁ Ξενοφῶν, τοιαύτη τις ἐγένετο. Διέδωκα ἄλλοις

fit lentus et hebes ad sentiendum, hanc ejus tarditatem joco quo-
 dam ita sunt interpretati quasi ex insolentia lege nulla aut disci-
 plina moveretur et prae libidinis impotentia nullam defatigationem
 sentiret."

οἷς φασὶν — ἐγγίγνεσθαι] Conferunt Colum. VI, 37. et Plin.
 VIII, 69: *mares fatigatos melius implere [asinas]*. Moro haec
 verba suspecta videntur. „Plane enim, inquit, incongruum est
 eum qui proverbio utatur quod omnibus notum sit explicationem
 ejus ex ipsa naturae historia et observatione repetitam addere.”
 Weiskio in Xen. his verbis se non offendi ait, praesertim cum
 proverbium explicent minus vulgo frequentatum. Sed minus fre-
 quentatum fuisse non constat. Rectius itaque, si quid video,
 Schn. „Utitur Xen., inquit, proverbiali locutione ὄνων ὑβρι-
 στότερος non sensu proprio de libidine, sed de animi impotentia
 hominis in ipsis malis suis alienisque insultantis. Opus igitur erat
 interpretatione brevi ut doceretur apte comparari ejusmodi homi-
 nem cum asinis ὑβριστότατοις.” Pro κόπον S. τόπον, H. τόπον.

4. ἐκ τίνος] i. e. τίνος ἔνεκα, ut II, 3, 20. vel διὰ τί ut mox §. 12.
 loquitur.

ἔπαιον] Post ἔπαιον pariterque post ἀπήτουν et ἐπαρώνησα Xe-
 nophontem aliquantisper tacuisse statuendum est hominis respon-
 sum expectantem. Qui cum silendo talem qualem ille fingit cau-
 sam non fuisse concessisset, Xen. pergit.

ἀπήτουν] Nam etiam si vel sua vel sibi debita reposceret (id enim
 est ἀπαιτεῖν), tamen dare recusantem non verberare, sed quo-
 cunque judicio ab eo impetrare debebat.

μαχόμενος;] Repete ἔπαιον. Vulgo hic commate distinguitur.

ἐπαρώνησα] Sic Et. F. et Brodaeī liber. Vulgo παρώνησα.
 Cf. Matth. §. 170. et Buttm. §. 78. n. 7. Παροιμία Symp. VI, 1.
 definitur τὸ παρ' οἶνον λυπεῖν τοὺς συνόντας.

5. ἐλαύνειν] Recepi difficiliorē lectionem ex F. et H. Repete ἔφη.
 Vulgo legitur ἡλαυνόν.

6. Ἡ σὺ εἰ] Sic F. pro εἰ σὺ εἰ, quod jam correxerat Schn. eadem
 emendatione usus Cyr. VI, 3, 36. et de vectigg. V, 13, cum εἰ
 nonnisi in obliqua interrogatione locum habere posse videatur.

ἄγειν καὶ ἐκέλευσα πρὸς ἐμὲ ἀπαγαγεῖν· καὶ ἀπολαβὼν, ἅπαντα σῶα ἀπέδωκά σοι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐμοὶ ἀπέδειξας τὸν ἄνδρα. Οἷον δὲ τὸ πρᾶγμα ἐγένετο ἀκούσατε, ἔφη· καὶ γὰρ ἄξιον.

- 8 Ἄνθρωπος κατελείπετο διὰ τὸ μηκέτι δύνασθαι πορεύεσθαι. Καὶ ἐγὼ τὸν μὲν ἄνδρα τοσοῦτον ἐγίγνωσκον ὅτι εἰς ἡμῶν εἴη· ἠνάγκασα δέ σε τοῦτον ἄγειν, ὥς μὴ ἀπόλοιτο· καὶ γὰρ, ὥς ἐγὼ οἶμαι, πολέμιοι [ἡμῖν] ἐφείποντο.
- 9 Συνέφη τοῦτο ὁ ἄνθρωπος. Οὐκουν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἐπεὶ προὔπεμψά σε, καταλαμβάνω αὐθις, σὺν τοῖς ὀπισθοφυλάξι προσιών, βόθρον ὀρύττοντα ὥς κατορύξοντα
- 10 τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐπιστὰς ἐπήνουν σε; Ἐπεὶ δὲ παρестηκότων ἡμῶν συνέκαμψε τὸ σκέλος ὁ ἄνθρωπος, ἀνέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῇ ὁ ἄνθρωπος· σὺ δ' εἶπες· Ὅποσα γε βούλεται, ὥς ἔγωγε αὐτὸν οὐκ ἄξω. Ἐνταῦθα ἔπαισά σε, ἀληθῆ
- 11 λέγεις· ἔδοξας γὰρ μοι εἰδότει εἰσκέναι ὅτι ἔζη. Τί οὖν; ἔφη, ἥττόν τι ἀπέθανεν, ἐπεὶ ἐγὼ σοι ἀπέδειξα αὐτόν; Καὶ γὰρ ἡμεῖς, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, πάντες ἀποθανούμεθα.
- 12 τούτου οὖν ἔνεκα ζῶντας ἡμᾶς δεῖ κατορυχθῆναι; Τοῦτον μὲν ἀνέκραγον πάντες ὥς ὀλίγας παίσειν· ἄλλους δὲ ἐκέ-
7. ἀπαγαγεῖν] Sic F. H. Vulgo ἀπάγειν.
ἐπεὶ] F. δέ addit, quod ἐπειδὴ subjicit.
ἀπέδειξας] Lexx. Segg. p. 419, 21: ἀπέδειξεν: ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν Ξενοφῶν. Cf. §. 11. et ad I, 6, 3.
8. τοσοῦτον] i. e. τοσοῦτον μόνον. Julian. in laud. Conft. or. p. 18.
b: τοσοῦτον ἀξιῶ σκοπεῖν τοὺς ἀκροωμένους —. ubi cf. Schaefer.
ἡμῖν ἐφείποντο] Ἡμῖν additum ex Et. et F.
9. Οὐκουν — ἐπήνουν σε;] Vulgo οὐκοῦν — ἄνθρωπον· καὶ — ἐπήνουν σε. Deinceps excidisse videntur voces: συνέφη καὶ τοῦτο.
εἶπες] E. F. Y. εἶπας. Cf. ad II, 5, 23.
10. Ὅποσα — ἄξω] Vivat sane quantum vult: nam ego quidem eum hinc non aveham. Muret. Similiter loquitur Soph. Oed. T. 1076: ὁποῖα χρήζει ῥηγνύτω.
ἐπαισά σε, ἀληθῆ λέγεις] Similis orationis conformatio VI, 4, 17. ubi v. ann.
11. τί οὖν;] Plato Phaedr. p. 74, d: τί οὖν; τὸ τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς; Cf. Buttm. ad Demosth. Mid. 36, e.
Καὶ γὰρ] Ex Stephani conjectura καὶ γὰρ καὶ ediderunt. Sed v. ad III, 3, 4. Altero καὶ etiam F. caret.
κατορυχθῆναι] pro κατορυγῆναι ex Et. F. et Brodae libro edit Schn. Cf. Lobeck. ad Phryn. p. 318.
12. Τοῦτον μὲν] Ne cum Steph. οὖν desideres v. ad I, 10, 18.
ὀλίγας] sc. πληγὰς. V. Schaefer. ad Bosii Ell. Gr. p. 387.
ἄλλους] Sic Hutch. ex conjectura dedit, cum Et. F. H. ἄλλος;

λενε λέγειν διὰ τί ἕκαστος ἐπλήγη. Ἐπεὶ δ' οὐκ ἀνίσταντο, αὐτὸς ἔλεγεν·

Ἐγώ, ὦ ἄνδρες, ὁμολογῶ, παῖσαι δὴ ἄνδρας πολ- 13
λοὺς ἔνεκεν ἀταξίας, ὅσοις σώζεσθαι μὲν ἥρκει δι' ὑμᾶς,
ἐν τάξει τε ἰόντων καὶ μαχομένων ὅπου δέοι, αὐτοὶ δὲ λι-
πόντες τὰς τάξεις προθέοντες ἀρπάζειν ἡθέλον καὶ ὑμῶν
πλεονεκτεῖν. Εἰ δὲ τοῦτο πάντες ἐποιοῦμεν, ἅπαντες ἂν
ἀπωλόμεθα. Ἦδη δὲ καὶ μαλακιζόμενόν τινα καὶ οὐκ 14
ἐθέλοντα ἀνίστασθαι, ἀλλὰ προϊέμενον ἑαυτὸν τοῖς πολε-
μίοις, καὶ ἔπαισα καὶ ἐβιασάμην πορεύεσθαι. Ἐν γὰρ τῷ
ἰσχυρῷ χειμῶνι καὶ αὐτός ποτε ἀναμένων τινὰς συσκευαζο-
μένους καθεζόμενος συχνὸν χρόνον κατέμαθον ἀναστὰς
μόγισ καὶ τὰ σκέλη [μόγισ] ἐκτείνας. Ἐν ἑμαντῷ οὖν περὶ 15
ραν λαβών, ἐκ τούτου καὶ ἄλλον, ὅποτε ἴδοιμι καθήμενον
καὶ βλακεύοντα, ἤλαυνον· τὸ γὰρ κινεῖσθαι καὶ ἀνδρίζε-
σθαι παρεῖχε θερμασίαν τινὰ καὶ ὑγρότητα· τὸ δὲ καθεῖ-
σθαι καὶ ἡσυχίαν ἔχειν ἐώρων ὑπουργὸν ὃν τῷ τε ἀποπή-
γνυσθαι τὸ αἷμα καὶ τῷ ἀποσήμεσθαι τοὺς τῶν ποδῶν δα-
κτύλους· ἅπερ πολλοὺς καὶ ὑμεῖς ἴστε παθόντας. Ἄλλον 16
δέ γε ἴσως ὑπολειπόμενόν που διὰ ῥαστώνην καὶ κωλύοντα

A. B. G. et vett. edd. ἄλλον habeant. Deinceps ἐκέλευε pro ἐκέ-
λευον obtulerunt Et. F. H. Subaudi Ξενοφῶν. V. de auth. p. 32.

οὐκ ἀνίσταντο] πληγῇναι λέγοντες. De v. οὐκ v. ad IV, 6, 2.

13. ἄνδρας πολλοὺς] Πολλοὺς omittunt Et. F. H. Deinceps ἔνεκεν
pro ἔνεκα dederunt A. B. F. G. H. Cf. ad II, 3, 20.

ὅσοις] pro οἷς receptum ex Et. F. H.

ἥρκει] Vir doctus quidam οὐκ ἥρκει conjecit. Sed ita Xen. hac
fere ratione verba collocasset: ὅσοις οὐκ ἥρκει σώζεσθαι —, ἄλλα
κ. τ. λ. Ἦρκει hic cum irrisione quadam dictum est: placebat
iis, sie liefsen es sich wohl gefallen.

ἰόντων καὶ μαχομένων] Expectaris accusativum. Sed cum
etiam δι' ὑμῶν, quod habet F., dici potuisset, scriptor orationem
variavit. Cf. ad I, 2, 18. Nolim enim cum Matth. Gr. maj.
§. 561. b. aliisque genitivum absolutum accipere.

14. κατέμαθον ἀναστὰς] Buttm. §. 131, 4. a. Matth. §. 548.

μόγισ] F. altero μόγισ cum Et. omisso μόλις, quod invitis
Grammaticis Ἀπικώτερον putandum videtur. Certe apud Thuc.
nonnisi quater (VII, 40. VIII, 27. 34. 92.) sine varietate μόγισ me
legere memini et ex Xen. nonnisi unum l. III, 4, 48. enotatum ha-
beo quo μόγισ scribatur, quamquam ibi Et. F. H. μόλις habent.
Μόγισ tamen pro μόλις IV, 8, 28. praebent Et. et F.

15. λαβών, ἐκ τούτου] V. ad I, 7, 3.

- καὶ ὑμᾶς τοὺς πρόσθεν καὶ ἡμᾶς τοὺς ὀπίσθεν πορεύεσθαι,
 ἔπαισα πύξ, ὅπως μὴ λόγχῃ ὑπὸ τῶν πολεμίων παίλοιτο.
 17 Καὶ γὰρ οὖν νῦν ἔξεστιν αὐτοῖς σωθεῖσιν, εἴ τι ὑπ' ἐμοῦ
 ἔπαθον παρὰ τὸ δίκαιον, δίκην λαβεῖν. Εἰ δ' ἐπὶ τοῖς
 πολεμίοις ἐγένοντο, τί μέγα ἂν οὕτως ἔπαθον ὅτου δίκην
 18 ἂν ῥῥίουν λαμβάνειν; Ἀπλοῦς μοι, ἔφη, ὁ λόγος· ἐγὼ
 γὰρ εἰ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ ἐκόλασά τινα, ἀξιῶ ὑπέχειν δίκην
 οἷαν καὶ γονεῖς υἱοῖς καὶ διδάσκαλοι παισὶ. Καὶ γὰρ οἱ
 19 ἰατροὶ τέμνουσι καὶ καίουσιν ἐπ' ἀγαθῷ. Εἰ δὲ ὑβρεὶ νο-
 μίζετε με ταῦτα πράττειν, ἐνθυμήθητε ὅτι νῦν ἐγὼ θαρρῶ
 σὺν τοῖς θεοῖς μᾶλλον ἢ τότε, καὶ θρασύτερός εἰμι νῦν ἢ
 τότε, καὶ οἶνον πλείω πίνω· ἀλλ' ὅμως οὐδένα παίω· ἐν
 20 εὐδία γὰρ ὁρῶ ὑμᾶς. Ὅταν δὲ χειμῶν ἦ καὶ θάλαττα με-

16. παίλοιτο] F. παίλονται, quod quamquam singularis praecedat, tamen ferri potest, cum plures significantur; videaturque confirmari proximo αὐτοῖς, nisi hoc etiam ad eos qui §. 15. dicuntur referendum sit. Equidem cum pluralis ex frequenti scribendi vitio possit ortus esse recipere dubitavi.

17. τί μέγα — λαμβάνειν] Bene vertit Amasiaeus: „quid tam grave passum essent ut eo nomine eum a quo violati essent iudicio persequi possent?“ i. e. vel maxima injuria ab hostibus affecti poenas repetere non potuissent.

18. Ἀπλοῦς — ὁ λόγος] Res nullis eget verborum ambagibus et fraudibus interpretatur Morus cl. Valcken. ad Eurip. Phoen. 472.

Ἐγὼ γὰρ] Omittunt Et. et F.

Καὶ γὰρ] Ante haec tale quid intelligendum: multi enim ut profint mala inferunt. Alterum καὶ a Weiskio ex conjectura vocis γὰρ subjectum sustuli. Cf. §. 11. et ad III, 3, 4.

τέμνουσι καὶ καίουσιν] F. καίουσιν καὶ τέμνουσιν. Prior ordo est etiam Mem. I, 2, 54. Ael. V. H. XI, 11. Dionys. ep. ad Pomp. I, 6, 8. Diog. Laert. Plat. 85. Sed Isocr. de pace 15: καύσεις καὶ τομαὶ τῶν ἰατρῶν, simillima comparatione usus. Ad sententiam cf. etiam Cyr. II, 2, 14. et Curt. V, 9, 3. Caeterum inemineris chirurgicam vetustissimam potissimamque olim fuisse medicinae partem. V. Perizon. ad Ael. V. H. III, 7.

19. πράττειν] Ne πράξαι requiras cf. Demosth. Mid. 37, c. p. 558: καίτοι τὸν τοσούτοις ἀθρόοις τῶν πολιτῶν ἐχθρὰν ἐπ' οὐδενὶ τηλικαύτην ἀράμενον πόσῃ πονηρίᾳ καὶ θρασυτήτι ταῦτα χρὴ νομίζειν πράττειν. V. etiam ad I, 4, 12.

ἐν εὐδία] Suidas: εὐδία· ἡ ἀνευ ἀνέμων (i. e. χειμῶνος) ἡμέρα. Hinc a mari translatus (Hell. VI, 2, 29: εἰ εὐδία εἴη, εὐθὺς δειπνήσας ἀνήγετο· καὶ εἰ μὲν αὔρα φέροι, θέοντες ἅμα ἀνεπαύοντο· εἰ δὲ ἐλαύνειν δέοι κατὰ μέρος τοὺς ναύτας ἀνέπαινον) securitatem significat. Cf. Cyr. VI, 1, 16: Νῦν οὐδὲν διαφέρομεν τῶν ἐν πελάγει πλεόντων· — ἔαν δὲ φρούρια ἡμῖν γένηται — ἡμῖν ὑπ' εὐδίαν μᾶλλον ἔσται πάντα.

γάλη ἐπιφέρηται, οὐχ ὁρᾶτε ὅτι καὶ νεύματος μόνου ἕνεκα χαλεπαίνει μὲν προρεὺς τοῖς ἐν πρόρᾳ, χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν πρύμνῃ; Ἰκανὰ γὰρ ἐν τῷ τοιούτῳ καὶ μικρὰ ἁμαρτηθέντα πάντα συνεπιτροῖψαι. Ὅτι δὲ δι- 21
καίως ἔπαιον αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς κατεδικάσατε τότε· ἔχοντες ξίφη, οὐ ψήφους, παρέστητε καὶ ἐξῆν ὑμῖν ἐπικουρεῖν αὐτοῖς, εἰ ἐβούλεσθε. Ἀλλὰ μὰ Δία οὔτε τούτοις ἐπεκου-
ρεῖτε οὔτε σὺν ἑμοὶ τὸν ἀτακτοῦντα ἐπαίετε. Τοιγαροῦν 22
ἐξουσίαν ἐποιήσατε τοῖς κακοῖς αὐτῶν, ὑβρίζειν ἐῶντες αὐτούς. Οἶμαι γὰρ, εἰ ἐθέλετε σκοπεῖν, τοὺς αὐτοὺς εὐ-
ρήσεσθαι καὶ τότε κακίστους καὶ νῦν ὑβριστοτάτους. Βοῖ- 23
σκος γοῦν ὁ πύκτης ὁ Θετταλὸς τότε μὲν διεμάχετο, ὥς κάμνων, ἀσπίδα μὴ φέρειν· νῦν δ', ὥς ἐγὼ ἀκούω, Κο-

20. θάλαττα μεγάλη] dicitur ut *magnum mare* Lucret. II, 553. *protumidum, commotum.* Hutch. Cf. Dorvill. ad Char. p. 620.

προρεὺς — πρόρα] Subscripsi ω litterae ι. Cf. Herm. ad Soph. Phil. 480. „Προρεὺς [i. προράτης, cf. Schn. ad I. de rep. Athn. I, 2.] *proreta, der Hauptbootsmann* Oec. VIII, 14. dicitur τοῦ κυβερνήτου διάκονος: *praest quippe nautis in prora degentibus.*” Weisk.

21. τότε] Omittunt F. H. Deinceps vulgo legitur: ἔχοντες γὰρ οὐ ψήφους, ἀλλ' ὅπλα παρειστήκετε. Pro γὰρ, quod hic videtur abesse posse (cf. ad V, 4, 34.) ξίφη dederunt Et. F. H.; voces ἀλλ' ὅπλα defunt in H. et, ut videtur, etiam in Et. et F. Παρέστητε praebuerunt F. et H.

τὸν ἀτακτοῦντα] Matth. §. 270. cl. Cyr. VIII, 1, 22: τὸν ἀγαθὸν ἄρχοντα βλέποντα νόμον ἀνθρώποις ἐνόμιζεν, ὅτι καὶ τάττειν ἱκανός ἐστι καὶ ὁρᾶν τὸν ἀτακτοῦντα καὶ κολάζειν.

22. εἰ ἐθέλετε] Aut sic dicendum erat, ut jam Schn. intellexisse video, aut ἂν ἐθέλητε. Male vulgo ἡθέλετε.

εὐρήσεσθαι] Suidas: εὐρήσεται ἀντὶ τοῦ εὐρηθήσεται. Cf. ad I, 3, 8. Vulgarem lectionem confirmant A. B. G. et vett. edd. εὐρήσεσθε praebentes. Fortasse tamen verum est quod Et. et F. habent εὐρήσετε, in qua lectione non est quod ὅτι post οἶμαι desideres. Cf. Hier. XI, 15: καὶ ταῦτα πάντα ποιῆς, εὐ ἴσθι, πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις κάλλιστον καὶ μακαριώτατον κτήμα κεκτήση. Plat. Protag. p. 314, c: δοκεῖ οὖν μοι, ὁ θυρωρός, εὐνοῦχος τις, κατήκουεν ἡμῶν. Eadem ratione Germani loquimur. Deinceps καὶ ante τότε ex F. insertum.

23. γοῦν] Sic Et. F. Vulgo inepte μὲν οὖν.

μὴ φέρειν] In διεμάχετο recusandi notio ineft. Cf. Thuc. III, 40: διαμάχομαι μὴ μεταγνῶναι ὑμᾶς τὰ προδεδογμένα. Ib. c. 42: τοὺς λόγους ὅσις διαμάχεται μὴ διδασκάλους τῶν πραγμάτων γίγνεσθαι ἢ ἀξύνετός ἐστιν ἢ ἰδίᾳ τι αὐτῷ διαφέρει. His tamen locis διαμάχεσθαι vetandi potestatem habet. Cf. ad I, 3, 2.

ἐγὼ ἀκούω] Ἐγὼ omittunt Et. et F. Sed v. ind. in v.

24 τυωριτῶν πολλοὺς ἤδη ἀποδέδυκεν. Ἄν οὖν σωφρονῇτε, τούτῳ τὰναντία ποιήσετε ἢ τοὺς κύνας ποιοῦσι· τοὺς μὲν γὰρ κύνας τοὺς χαλεποὺς τὰς μὲν ἡμέρας διδέασι, τὰς δὲ νύκτας ἀφιάσι· τοῦτον δέ, ἂν σωφρονῇτε, τὴν νύκτα 25 μὲν δήσετε, τὴν δὲ ἡμέραν ἀφήσετε. Ἀλλὰ γάρ, ἔφη, θαυμάζω ὅτι, εἰ μὲν τινι ὑμῶν ἀπηχθόμην, μέμνησθε καὶ οὐ σιωπᾶτε· εἰ δέ τῳ ἢ χειμῶνα ἐπεκούρησα ἢ πολέμιον ἀπήρυσσα ἢ ἀσθενοῦντι ἢ ἀποροῦντι συνέξεπόρισά τι, τούτων δὲ οὐδεὶς μέμνηται· οὐδ' εἴ τινα καλῶς τι ποιοῦντα ἐπήνεσα οὐδ' εἴ τιν' ἄνδρα ἀγαθὸν ὄντα ἐτίμησα, ὥς ἐδύ- 26 νάμην, οὐδὲ τούτων μέμνησθε. Ἀλλὰ μὲν καλόν γε καὶ δίκαιον καὶ ὅσιον καὶ ἡδίων τῶν ἀγαθῶν μᾶλλον ἢ τῶν κακῶν μεμνήσθαι.

πολλοὺς ἤδη] Ἦδη additum ex F. H. et S.

24. Ἄν οὖν] F. ἦν οὖν.

τούτῳ] F. τούτων atque aut sic aut τοῦτον leg. esse conjecerat Steph. Prius ferri non posse manifestum est; posterius certe non necessarium videtur, cum faciendi verba etiam dativo jungi possint (V. Matth. §. 415. n. 1.) nec raro Graeci hac ratione diversos casus cum eodem verbo construunt. V. Lobeck. ad Soph. Aj. p. 331.

διδέασι] pro δεσμεύουσι ex Et. recipi jussit Porson, Homericum δίδημι conferens (v. Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 619 f.) et Xenophontem saepe poeticis uti vocabulis admonens.

25. χειμῶνα ἐπεκούρησα] Cyr. VI, 2, 30: ἐσθῆς — ἀρθρονωτέρα — πολλὰ καὶ ὑγιαίνοντι καὶ κάμνοντι ἐπικουρεῖ. Cf. Matth. §. 415. n. 3.

συνέξεπόρισα] Vulgo συνεξευπόρησα, Et. et F. συνεπόρησα, margo Leoncl. συνεξευπόρισα, H. συνέξεπόρησα, unde Porson fecit quod cum Schn. edidi. Cf. tamen Lobeck. ad Phryn. p. 595 f.

τούτων δέ] Δέ addidi ex A. B. Steph. qui tamen asteriscum addidit et Leoncl. Cf. ad V, 6, 12.

καλῶς τι] Τι omittunt Et. F. H.

οὐδὲ τούτων] Et. F. H. οὐδὲν τούτων.

καλόν γε] Et. F. H. καλόν τε quod praefert Schaefer. ad Dionys. de Comp. p. 104. cum καλός τε καὶ — κάλλιστός τε καὶ — formulae sint maxime solennes. Quod Schn. dicit Xenophontem ἀλλὰ μὲν hoc sensu (ut vero, atqui) cum γέ copulare solere: id an semper fecerit scriptor ignoro; hoc scio γέ ad hanc significationem non pertinere. Cf. Luciani Jov. Trag. 51: εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί· ἀλλὰ μὲν εἰσὶ βωμοί, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί.

Ἐκ τούτου μὲν δὴ ἀνίσταντο καὶ ἀνεμίμνησκον· καὶ περιεγένετο ὥστε καλῶς ἔχειν.

CAPUT IX. (VULGO LIBER VI. CAPUT I.)

Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ διατριβῇ οἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς 1
ἔζων, οἱ δὲ καὶ ληϊζόμενοι ἐκ τῆς Παφλαγονίας. Ἐκλώ-
πενον δὲ καὶ οἱ Παφλαγόνες εὖ μάλα τοὺς ἀποσκεδαννυ-
μένους, καὶ τῆς νυκτὸς δὲ τοὺς πρόσω σκηνοῦντας ἐπει-
ρῶντο κακουργεῖν· καὶ πολεμικώτατα πρὸς ἀλλήλους εἶχον
ἐκ τούτων. Ὁ δὲ Κορύλας, ὃς ἐτύγγανε τότε Παφλαγο- 2
νίας ἄρχων, πέμπει παρὰ τοὺς Ἕλληνας πρέσβεις, ἔχοντας
ἵππους καὶ στολὰς καλὰς, λέγοντας ὅτι Κορύλας ἑτοιμος
εἶη τοὺς Ἕλληνας μὴτ' ἀδικεῖν μὴτ' αὐτὸς ἀδικεῖσθαι. Οἱ 3
δὲ στρατηγοὶ ἀπεκρίναντο ὅτι περὶ μὲν τούτων σὺν τῇ στρα-
τιᾷ βουλευσώιντο, ἐπὶ ξενίᾳ δὲ ἐδέχοντο αὐτούς· παρε-
κάλεσαν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν οὓς ἐδόκουν δικαιοτά-

περιεγένετο] *res huc evasit f. hunc exitum habuit.* Cf. Thuc. II, 39: περιγίγνεται ἡμῖν τοῖς μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνειν. Demosth. Ol. I. X, 4. p. 26: περίεστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρι-
ζειν καὶ διεστάναι.

Cap. IX. Ab hoc capite ante Schn. a Mureto monitum sextum li-
brum ordiebantur. Cf. de auth. p. 16 f. n. 82. et ad VI, 1, 1.

1. οἱ δὲ καὶ] *Καί* ex F. additum.

ἐκλώπενον] furtim intercipient. Cf. ad 1, 9. et de forma ad IV, 6, 17.

καὶ τῆς νυκτὸς δὲ] *Δέ* omittit F.

πολεμικώτατα] Sic Et. F. H. S. Vulgo πολεμικώτερον.

2. ἔχοντας] ut Graecis donarent.

τοὺς Ἕλληνας] Offendit collocatio, quae careat offensione, si pro-
priori μὴτ' emendare liceat μῆ.

μὴτ' αὐτός] Et. et Y. αὐτός, quod Schn. post ἀδικεῖν posuit (cf. IV, 4, 6.), omittunt. Delevit etiam Weisk. cl. §. 14. Mihi vide-
tur ferri posse, cum vocī Ἕλληνας oppositum sit: *se paratum esse Graecos nulla injuria afficere ita si ipse nihil mali ab iis per-
petiatur.*

3. σὺν τῇ στρ.] Ex Et. F. H. V. Y. dederunt pro ἐν τῇ στρ.

οὓς ἐδόκουν δικαιοτάτους εἶναι] Sic Et. F. H. Vulgo οὓς ἐδό-
κει δικαιοτάτον εἶναι ex correctione vel interpretatione. *Δίκαιός*
εἰμι παρακαλεῖσθαι, qui infinitivus ex praegressis repetendus est,
ea attractione dictum est de qua exposuerunt Matth. §. 297. et
Buttm. §. 138. I, 7. Fortasse tamen leg. ἐπικαιριωτάτους. V. de
auth. p. 52 ff.

Xen. Anab.

U

4 τους εἶναι. Θύσαντες δὲ τῶν αἰχμαλώτων βοῦς καὶ ἄλλα ἱερεῖα εὐωχίαν μὲν ἀρκοῦσαν παρεῖχον, κατακείμενοι δὲ ἐν στιβάσιν ἐδείπνου καὶ ἔπινον ἐν κερατίνοις ποτηρίοις, οἷς ἐνετύγγαλλον ἐν τῇ χώρᾳ.

5 Ἐπεὶ δὲ αἱ σπονδαὶ τ' ἐγένοντο καὶ ἐπαιάνισαν, ἀνέστησαν πρῶτον μὲν Θοῤῃκες καὶ πρὸς αὐτὸν ὠρχήσαντο σὺν τοῖς ὅπλοις καὶ ἤλλοντο ὑψηλά τε καὶ κούφως καὶ ταῖς μα-

4. τῶν αἰχμαλώτων βοῦς] Sic Et. et S. confirmante quod vulgo legitur τῶν αἰχμαλώτων βοῶν, quod quamquam per se ferri posset (v. ad I, 5, 7.), tamen probabilius videtur praegressum genitivum lectioni βοῶν originem dedisse. Schn. ex F. et H. βοῦς τῶν αἰχμαλώτων edidit. Αἰχμαλώτων neutrum est.

στιβάσιν] Sic etiam Athen. XI, 7. p. 476, c. Sed Et. F. H. et S. σκίμποσιν habent.

ἐν κερατίνοις ποτηρίοις] H. et Steph. ἐκ κερατίνων ποτηρίων. Sed cum A. B. Et. G. edd. vett. et Athen. l. l. κερατίνοις ποτηρίοις habeant cum Dorvillio ad Charit. p. 364. et Matth. §. 577. ἐν praefigendum videbatur. Cf. Zeun. ad Vig. p. 610 f. Caeterum cf. ad VII, 2, 23. ubi de his cornibus dicetur.

5. αἱ σπονδαὶ] Aut articulus delendus est cum F. et Athen. I, 13. p. 15. e. aut τ' expungendum cum eodem Athenaeo. Probabilius puto posterius, cum articulus ad rem de more factam significandam necessarius esse videatur. Nam coena peracta Graecos libasse, antiquitus in Mercurii, ferius in Jovis Τελείου honorem testatur Athen. p. 16. ubi cf. interpr. Libatione facta hymnum s. παιᾶνα canebant. Cf. Symp. II, 1. Hell. VII, 2, 23. Plato Symp. IV, 1. p. 176. e. Potum qui tum demum sequebatur comitabantur μολπή τ' ὀρχηστές τ' · τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὸς Odyss. I, 152. ubi cf. Clark. Caeterum pro ἐπαιάνισαν hic et §. 11. ex G. S. 2. et Junt. ἐπαιάνισαν restitui quam formam ex priore loco etiam Athen. l. l. affert, eaque Xen. semper videtur usus esse.

πρῶτον μὲν] Μέν additum ex Et. et F. Hoc praecessisse oblitus scriptor §. 7. μετὰ τοῦτο sine δέ dicit. Cf. ad III, 2, 1.

Θοῤῃκες] duo, ut docent proxima.

ὠρχήσαντο] Athen. ὠρχοῦντο. Sed v. §. 12. et ad I, 3, 4.

σὺν τοῖς ὅπλοις] Erat igitur ὀρχησις ἐνόπλιος, cui, ut omnino veterum saltationibus, gelus juncti erant. Cf. Rambach. ad Potteri Archaeol. III. p. 638 ff. Caeterum cum articulo, quem Athen. omittit, sensus est: cum suis armis. Sic mox ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο. V. etiam §. 7.

ἤλλοντο] Ex A. B. F. G. H. et Athen. recepit Schn. pro ἤλοντο, quae aoristi forma fortasse non damnanda est. V. Herm. ad Soph. Oed. R. 1311.

ὑψηλά] Sic interdum etiam profaici neutra plur. adjectivorum quorum adverbia minus usitata erant pro adverbis usurpant. Ita §. 8. πυκνά. Thuc. VII, 71: τοῖς σώμασιν αὐτοῖς ἴσα τῇ δόξῃ ξυναπονεύοντες ἐν τοῖς χαλεπώτατα διηγόν. Nam ἴσως aliam significationem habet. Ib. mox ἀγχώμαλα ἐναυμάχουν. et c. 34. ναυμαχήσαντες ἀντίπαλα.

χαίραις ἐχρῶντο· τέλος δὲ ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον παίει ὡς
 πᾶσι δοκεῖν πεπληγέναι τὸν ἄνδρα· ὁ δ' ἔπεσε τεχνικῶς
 πως. Καὶ ἀνέκραγον οἱ Παφλαγόνες. Καὶ ὁ μὲν, σκυ- 6
 λεύσας τὰ ὅπλα τοῦ ἐτέρου, ἐξήει ἄδων τὸν Σιτάλκαν·
 ἄλλοι δὲ τῶν Θρακῶν τὸν ἕτερον ἐξέφερον ὡς τεθνεῶτα·
 ἦν δὲ οὐδὲν πεπονθώς. Μετὰ ταῦτα Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνη- 7
 τες ἀνέστησαν, οἳ ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν καλουμένην ἐν
 τοῖς ὅπλοις. Ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν [ὁδε]· ὁ μὲν 8
 παραθέμενος τὰ ὅπλα σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ, πυκνὰ με-
 ταστρεφόμενος, ὡς φοβούμενος· ληστής δὲ προσέρχε-
 ται· ὁ δ', ἐπειδὰν προΐδῃται, ἀπαντᾷ ἀρπάσας τὰ ὅπλα

πᾶσι δοκεῖν] Male F. πᾶσιν ἐδόκει.

6. τὸν Σιτάλκαν] *Sitalcam*, *cantionem Thracicam* interpretatur Brod. Sed haec interpretatio nonnisi articulo, quem ex F. recepimus, adjecto admitti potest. Caeterum vix dubitare licet quin fuerit carmen in laudem Sitalcae, neque tamen ejus quem cum aliis Diod. XII, 50. sub Ol. 88, 1. commemorat, sed vetustioris alicujus. Cf. Herod. IV, 80.

τεθνεῶτα] F. et Athen. τεθνηκότα. Sed v. ad I, 6, 11.

7. μετὰ τοῦτο] Athen. μ. τοῦτον, Et. μ. τούτους, fortasse recte.

Αἰνιᾶνες] V. ad I, 2, 6.

Μαγνηῆτες] *Μαγνηῆτις* (Strabo IX, 5. p. 314.), *Μαγνησία* (id. p. 304 f. Plin. IV, 6. Mela II, 3.), *Μαγνησίη χώρα* (Herod. VII, 183.), *Μαγνητικὴ γαῖα* (Aeschyl. Pers. 492.) praeter peninsulam quae sinus Thermaicum (f. mare Macedonicum Plin. IV, 8. Liv. XLIV, 11.) et Pelasgicum f. Pagaseticum interjacet agros proximos ad Pelli radices complectebatur. V. Strab. l. l. p. 294. 305. et Müller. Orchom. p. 250 f. Erant autem Magnetes ὑπήκοοι Θεσσαλῶν (Thuc. II, 101.), sed haud dubie, ut alii populi iisdem subiecti, suos magistratus et commune habebant.

τὴν Καρπαίαν] Videtur descendere a καρπός. Hanc saltationem eadem ratione describit Max. Tyr. XXVIII, 4.

8. ἦν ὁδε] Ὅδε omittunt F. et Athen. nec dubito equidem quin correctori debeatur. Cf. V, 3, 13.

τὰ ὅπλα] Ne quis eum arma habentem rustici personam non tenuisse dicat: antiquitus Graeci ξυνήθη τὴν δίκαιαν μετ' ὅπλων ἐποιήσαντο, ὥσπερ οἱ βάρβαροι Thuc. I, 6. cl. Aristot. Polit. II, 5, 11. Atque hic mos, quem Thuc. I, 5. etiam sua aetate apud plures Graeciae populos obtinuisse tradit, videtur etiam ab Aeniabibus et Magnetibus, populo semibarbaro servatus fuisse. Cf. Müller. Orch. p. 251.

μεταστρεφόμενος] F. H. δὲ στρεφόμενος.

ληστής δὲ] Proprie dicere debebat ὁ δὲ ὡς ληστής. Sed eam qua utitur dicendi rationem vividiorem esse patet.

καὶ μάχεται πρὸ τοῦ ζεύγους· καὶ οὗτοι ταῦτ' ἐποιοῦν ἐν ὀρθμῶ πρὸς τὸν αὐλόν· καὶ τέλος ὁ ληστής δῆσας τὸν ἄνδρα καὶ τὸ ζεῦγος ἀπάγει· ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ ζευγηλάτης τὸν ληστήν· εἴτα παρὰ τοὺς βοῦς ζεύξας ὀπίσω τῷ χεῖρε δεδεμένον ἐλαύνει.

- 9 Μετὰ τοῦτο Μυσὸς εἰσῆλθεν ἐν ἑκατέρῃ τῇ χειρὶ ἔχων πέλτην· καὶ τότε μὲν ὡς δύο ἀντιπαττομένων μιμούμενος ὠρχεῖτο, τότε δὲ ὡς πρὸς ἓνα ἐχρῆτο ταῖς πέλταις, τότε δὲ ἐδινεῖτο καὶ ἐξεκυβίστα ἔχων τὰς πέλτας, ὥστε ὄψιν
10 ἔχων καλὴν φαίνεσθαι. Τέλος δὲ τὸ Περσικὸν ὠρχεῖτο,

πρὸ τοῦ ζεύγους] proprie ante jugum ad illud defendendum. Sed primaria loci notio non raro oblitterata reperitur. Cf. VII, 6, 27. 36. et Matth. §. 575.

καὶ οὗτοι] etiam hi. Cf. §. 5.

τὸν ἄνδρα] hoc bis cogitandum: δῆσας τὸν ἄνδρα αὐτόν τε καὶ τὸ ζεῦγος ἀπάγει. Cf. ad I, 5, 5. p. 44.

τὸν ζευγηλάτην] Repeti non potest δῆσας ἀπάγει, sed ex his ἀπὸ κοινοῦ intelligendum est νικᾷ.

τῷ χεῖρε] Matth. §. 436.

9. ἐξεκυβίστα] Jam Odyss. IV, 16: δοιῶ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς Μολπῆς ἐξάρχοντος ἐδίνεον κατὰ μέσσον. Est autem κυβιστῆν, ut Ernesti in ind. ad Mein. interpretatur, „se praecipitem aliquo dejicere in caput [et manibus inniti], ut faciunt urinatores, cum de ponte in flumen se praecipitant, unde et de ipsis dicitur ipsique κυβιστητῆρες dicuntur, ut e glossis patet.” Plato Symp. XIV, 5 f. p. 190. a. ubi de homine ἀνδρογύνῳ disputat: ὁπότε, inquit, ταχὺ ὀρμήσειεν ἔλθεῖν, ὥσπερ οἱ κυβιστῶντες καὶ εἰς ὀρθὸν τὰ σκέλη περιφερόμενοι κυβιστῶσι κύκλῳ, τότε ὀκτῶ οὔσι τοῖς μέλεσιν (quatuor pedibus totidemque manibus) ἀπερειδόμενοι ταχὺ ἐφέροντο κύκλῳ. Xen. Symp. II, 11: κύκλος εἰσηνέχθη περίμεστος ξιφῶν ὀρθῶν (in mucronem erectorum). Εἰς οὖν ταῦτα ἡ ὀρχηστρίς ἐκυβίστα τε καὶ ἐξεκυβίστα ὑπὲρ αὐτῶν. ubi Weisk. „In hos gladios, inquit, saltatrix saltu et capite pronò se dabat [ἐκυβίστα] et rotata super eos rursus in pedes revoluta stabat [ἐξεκυβίστα].” Caeterum statuendum est Mysum, cum manibus peltas gereret, peltis innixum fuisse. Sed ante ἐξεκυβίστα vereor ne ἐκυβίστα τε καὶ exciderit, nisi forte hujus verbi notionem in ἐδινεῖτο inesse statuendum est. Cf. Heliod. l. mox laudandum.

ὄψιν ἔχων] Ἐχων ab H. omissum inclusit Schn., recte uncis liberavit Schaefer. Ὅψιν ἔχειν adspectum (secum conjunctum) habere i. e. q. adspectum praebere. V. Herm. ad Vig. p. 753.

10. Περσικὸν] sc. ὀρχημα. Cf. Cyr. VIII, 4, 12. „Caeterum haec Persica saltatio a crebra geniculatione auctore Poll. IV, 100. dicebatur ὀκλασμα eamque Heliod. IV, 17. sic describit: καὶ τοὺς μὲν αὐτοῦ καταλιπὼν πρὸς αὐλοῖς ἔτι καὶ ὀρχήσεσιν ὄντας· αἳ ὑπὸ πηκτίδων ἐπίτροχον μέλος, Ἀσσύριόν τινα νόμον ἐσκίριων, ἄρτι μὲν κούφοις ἄρμασιν (l. ἄλμασιν) εἰς ὕψος αἰρόμενοι, ἄρτι δὲ τῇ

κρούων τὰς πέλτας, καὶ ὠκλαζε καὶ ἔξανίστατο· καὶ ταῦτα πάντα ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλὸν ἐποίει. Ἐπὶ δὲ τούτῳ 11 ἐπιόντες οἱ Μαντινεῖς καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Ἀρκάδων ἀναστάντες ἐξοπλισάμενοι ὥς ἐδύναντο κάλλιστα ἤεσάν τε ἐν ῥυθμῷ, πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν αὐλούμενοι, καὶ ἐπαιάνισαν καὶ ὠρχήσαντο, ὥσπερ ἐν ταῖς πρὸς τοὺς θεοὺς προσόδοις. Ὁρῶντες δὲ οἱ Παφλαγόνες δεινὰ ἐποιοῦντο πάσας τὰς ὀρχήσεις ἐν ὅπλοις εἶναι. Ἐπὶ τούτῳ ὁρῶν δὲ 12 Μυσοῦς ἐκπεπληγμένους αὐτοὺς πείσας τῶν Ἀρκάδων τινὰ πεπαμένον ὀρχηστρίδα εἰσάγει, σκευάσας ὥς ἐδύνατο κάλλιστα καὶ ἀσπίδα δοὺς κούφην αὐτῇ. Ἡ δὲ ὠρχήσατο Πυρρόιχην ἐλαφρῶς. Ἐνταῦθα κρότος ἦν πολὺς· καὶ οἱ 13 Παφλαγόνες ἤρουντο εἰ καὶ αἱ γυναῖκες συνεμάχοντο αὐτοῖς.

γῇ συνεχὲς ἐποκλάζοντες καὶ στροφὴν ὁλοσώματον, ὥσπερ οἱ κάτοχοι, δινεύοντες." Zeun.

κρούων] Sic H. S. κρούων F. Vulgo κροτῶν. Sed cum Et. κρούων ante ἀνίστατο habeat, Zeun. ex interpretamento ortum putabat. Ego vero cum potius κρούειν hac potestate usurpatum interpretatione eguisse videatur, optimis codd. obsequendum duxi.

ἔξανίστατο] pro ἀνίστατο dederunt Et. F. et Athen.

11. οἱ Μαντινεῖς] De Mantinea notissima Arcadiae urbe praeter Pausan. VIII, 8, 3 ff. v. interpr. ad Hell. V, 2, 7. et Diod. XV, 5. Ejus vestigia non procul a Tripolitza sunt inventa. Musices quam amantes fuerint Arcades docet Polyb. II, 20, 7—12.

ἤεσάν τε] Τέ omittunt F. et Athen.

ἐπαιάνισαν] V. ad §. 6. Mire Et. F. ἐνώπλισαν, in Athen. libris et ed. Ven. ἐνωπλίσαντο.

προςόδοις] ubi paeanes, praecipue Apollini, Musicae juncti diis cantabantur; hinc genus hoc carminum ὑπορχήματα dictum fuit. Cf. dicta in Collectione Pindaricorum fragmentorum Heiniana p. 38—42. et p. 54. Schen.

δεινὰ ἐποιοῦντο] Ποιεῖσθαι in hac similibusque formulis i. e. γ. ἡγεῖσθαι, putare. Herod. I, 113: οἱ Λυδοὶ δεινὸν ἐποιεῦντο τὸ Κανθαύλεω πάθος. III, 155: δεινὸν τι ποιεῦμενος Ἀσσυρίους Πέρσῃσι καταγελᾶν. Plerumque in hac locutione indignandi notio inest; sed interdum, ut nostro loco, tantum paulo fortior est quam θαυμάζειν. Lucian. Nigr. 34: δεινὸν ἐποιεῖτο εἰ — ὀφθαλμῶν ὑγιαίνοντες ἀλλοτριῶν δέονται προοιφομένων.

12. ἐπὶ τούτῳ] F. H. ἐπὶ τούτοις.

Πυρρόιχην] Haec quoque ἐνόπλιος ὀρχησις erat et ad cantica fiebat. V. Perizon. ad Ael. V. H. III, 8.

13. ἤρουντο] Sic Et. F. Vulgo ἡρώτων ex interpretamento. Cf. Thuc. I, 25.

καὶ γυν. συνεμ. αὐτοῖς] Demetr. de eloc. 131: καὶ αἱ γυν. α. συνεπολέμουν αὐτοῖς. Articulum necessarium ratus recepi: mu-

Οἱ δ' ἔλεγον ὅτι αὐταὶ καὶ αἱ τρεψάμεναι εἶεν βασιλέα ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τῇ μὲν νυκτὶ ταύτῃ τοῦτο τὸ τέλος ἐγένετο.

- 14 Τῇ δ' ὑστεραίᾳ προσῆγον αὐτοὺς εἰς τὸ στράτευμα· καὶ ἔδοξε τοῖς στρατιώταις μήτε ἀδικεῖν Παφλαγόνας μήτε ἀδικεῖσθαι. Μετὰ τοῦτο οἱ μὲν πρέσβεις ὥχοντο· οἱ δ' Ἕλληνες, ἐπειδὴ πλοῖα ἱκανὰ ἐδόκει παρεῖναι, ἀναβάν-
 15 τες ἐπλεον ἡμέραν καὶ νύκτα πνεύματι καλῶ, ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντες τὴν Παφλαγονίαν. Τῇ δ' ἄλλῃ ἀφικνοῦνται εἰς Σινώπην καὶ ὠρμίσαντο εἰς Ἀρμήνην τῆς Σινώπης. Σι-
 νωπεῖς δὲ οἰκοῦσι μὲν ἐν τῇ Παφλαγονικῇ, Μιλησίων δ' ἀποικοὶ εἰσιν. Οὗτοι ξένια πέμπουσι τοῖς Ἕλλησιν, ἀλ-
 16 φίτων μὲν μεδίμνους τριςχιλίους, οἴνου δὲ κεράμια χίλια καὶ πεντακόσια. Καὶ Χειρίσοφος ἐνταῦθα ἦλθε τριήρη ἔχων. Καὶ οἱ μὲν στρατιῶται προσεδόκων ἄγοντά τί σφισιν ἤκειν· ὁ δὲ ἤγε μὲν οὐδέν, ἀπήγγελλε δὲ ὅτι ἐπαινοίη αὐτοὺς καὶ Ἀναξίβιος ὁ ναύαρχος καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅτι

lieres quas secum haberent. Cf. IV, 3, 19. Recepissē etiam συνεπολέμουν, nisi Demetrium plura ibi minus accurate laudasse viderem.

αἱ τρεψάμεναι] *Jocose exaggerat quae I, 10, 3. narrata sunt.*

Τῇ μὲν οὖν] *Οὖν omisi cum Et. et F. V. ad I, 10, 18.*

15. εἰς Σινώπην] *V. ad IV, 8, 22. Strabone XII, 3. p. 21. teste ἀξιολογωτάτῃ τῶν ταύτῃ πόλεων· (cf. Diod. XIV, 31.) — κατασκευασμένη δὲ ναυτικὸν ὑπῆρχε τῆς ἐντὸς Κυανέων θαλάττης, καὶ ἔξω δὲ πολλῶν ἀγώνων μετεῖχε τοῖς Ἕλλησιν. Idem et Polyb. IV, 56. 5 ff. copiose ejus situm et opportunitates describunt. Condita videtur Ol. 32, 2. V. Rambach. de Mileto p. 47 ff. et Mannert VI, 3. p. 11 ff. Hodie Sinob.*

Ἀρμήνην] *Arrian. peripl. p. 127. ex h. l. Ἀρμένην laudat. Sed ἡ confirmat Steph. Byz. Armenie Plin. VI, 2. et Mela I, 19, 60. Secundum Strab. l. l. Ἀρμένη ἐστὶ κώμη τῶν Σινωπέων, ἔχουσα λιμένα, σταδίου πεντήκοντα τῆς Σινώπης ἀπέχουσα. Sic etiam Marcian. Heracl. p. 72. Sed Arrian. l. l. tantum 40 stadiorum distantiam fuisse tradit. Hodie Ak-Liman i. e. portus albus. Cf. Mannert. VI, 3. p. 16. et Ritter. Geogr. II. p. 720.*

Οὗτοι] *Δέ subjungunt Et. et F.*

κεράμια] *Κεράμιος (ἀμφορεύς, κάδος) capiebat μετροπήν (33 $\frac{2}{3}$ Berl. Quart). V. Boeckh. de Oec. Civ. A. I. p. 117.*

16. τριήρη] *Ex F. H. S. recepi pro τριήρεις. Nam plurium in seqq. nullum comparet vestigium. Cf. 10, 13. et Diod. XIV, 31. De Chirifophi missione v. V, 1, 4.*

ἀπήγγελλε] *Ex Schn. conjectura et F. pro ἀπηγγέλλετο.*

ὑπισχνεῖτο Ἀναξίβιος, εἰ ἀφίκοιντο ἔξω τοῦ Πόντου, μισθοφορὰν αὐτοῖς ἔσεσθαι.

Καὶ ἐν ταύτῃ τῇ Ἀρμῆνῃ ἔμειναν οἱ στρατιῶται ἡμέ- 17
ρας πέντε. Ὡς δὲ τῆς Ἑλλάδος ἐδόκουν ἐγγὺς γίνεσθαι,
ἤδη μᾶλλον ἢ πρόσθεν εἰσῆει αὐτοὺς ὅπως ἂν καὶ ἔχοντές
τι οἴκαδε ἀφίκοιντο. Ἠγήσαντο οὖν, εἰ ἓνα ἔλοιτο ἄρ- 18
χοντα, μᾶλλον ἂν ἢ πολυαρχίας οὔσης δύνασθαι τὸν ἓνα
χρῆσθαι τῷ στρατεύματι καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας· καὶ εἴ
τι δέοι λανθάνειν, μᾶλλον ἂν καὶ κρύπτεσθαι· καὶ εἴ τι
αὐτοῖς δέοι φθάνειν, ἥττον ἂν ὑστερίζειν· οὐ γὰρ ἂν λόγων
δεῖν πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ τὸ δόξαν τῷ ἐνὶ περαίνεσθαι
ἂν· τὸν δὲ ἔμπροσθεν χρόνον ἐκ τῆς νικώσης ἐπραττον
πάντα οἱ στρατηγοί. Ὡς δὲ ταῦτα διανοοῦντο, ἐτράποντο 19
ἐπὶ τὸν Ξενοφῶντα· καὶ οἱ λοχαγοὶ ἔλεγον προσιόντες αὐτῷ
ὅτι ἡ στρατιὰ οὕτω γιγνώσκει· καὶ εὐνοίαν ἐνδεικνύμενος
ἕκαστός τις ἔπειθεν αὐτὸν ὑποστῆναι τὴν ἀρχήν. Ὁ δὲ 20

ἀφίκοιντο] Sic Ald. Vulgo ἀφικνοῦντο.

17. εἰσῆει αὐτοὺς] In ejusmodi locutionibus non magis ἔννοια vel ἐπιθυμία subaudiunt Graeci quam nos quidquam subaudimus in dictione *es fällt mir ein*. Cf. Herod. VII, 46: εἰςῆλθέ με λογισάμενον κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, εἰ τουτέων γε, ἐόντων τοσοῦτων, οὐδεὶς ἐς ἑκατοσίων ἔτος περίεσται. De accusativo v. Matth. §. 402, c.

καὶ ἔχοντές τι] οὐ μόνον αὐτοί. De re cf. 10, 11. VI, 4, 34.

ἀφίκοιντο] Sic Ald. Steph. et Leoncl. haud dubie codd. secuti. Et. F. G. H. et Junt. ἀφίκωνται, A. B. ἀφίκονται. Sed cum in εἰσῆει deliberandi notio infit et ὅπως hic *quomodo* significet, optativus unice verus videtur. Cf. ind. in ὅπως.

18. πολυαρχίας οὔσης] Hom. II. II, 204: οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἰς κοίρανος ἔστω. Cf. Demosth. Olynth III, 2, 1. p. 10. et interpr. ad Cornel. Nep. Dion. VI, 4.

καὶ κρύπτεσθαι] οὐ μόνον μᾶλλον ἂν δύνασθαι χρῆσθαι τὸν ἓνα τῷ στρατεύματι. Καί omittit Et.

ἔμπροσθεν] pro πρόσθεν dederunt Et. et F.

ἐκ τῆς νικώσης] Plato Polit. III. p. 397. d: ἡ ἐμὴ νικᾷ. ubi Schol. κατ' ἔλλειψιν τοῦ ψῆφους ἢ γνώμης. Cf. infra 10, 12. et Lamb. Bos. de ell. Grr. p. 84. Νικᾷν faepe sic dicitur, veluti Hell. VI, 5, 6: ὃ τι νικῶν ἐν τῷ κοινῷ, τοῦτο κύριον εἶναι.

19. ἐτράποντο] Sic F. Vulgo ἐτρέποντο.

ἕκαστός τις] Male Et. et F. τις omittunt. Hiero II, 16: ἕκαστός τις προσποιεῖται τῆς βουλῆς μετεσχηκέναί. Soph. Oed. C. 25: πᾶς γὰρ τις ἡὔδα τοῦτό γ' ἡμῖν ἐμπόρων. Cf. Matth. §. 487, 4. et ind. ad Dionys. historiogr. in τίς.

Ξενοφῶν τῇ μὲν ἐβούλετο ταῦτα, νομίζων καὶ τὴν τιμὴν
μείζω οὕτως ἑαυτῷ γίνεσθαι καὶ πρὸς τοὺς φίλους καὶ εἰς
τὴν πόλιν τοῦνομα μείζον ἀφίξεσθαι αὐτοῦ· τυχὸν δὲ καὶ
ἀγαθοῦ τινὸς ἂν αἴτιος τῇ στρατιᾷ γενέσθαι.

- 21 Τὰ μὲν δὴ τοιαῦτα ἐνθυμήματα ἐπῆρεν αὐτὸν ἐπι-
θυμῆν αὐτοκράτορα γενέσθαι ἄρχοντα. Ὅποτε δ' αὖ
ἐνθυμοῖτο ὅτι ἄδηλον μὲν παντὶ ἀνθρώπῳ ὅπῃ τὸ μέλλον
ἔξει, διὰ τοῦτο δὲ καὶ κίνδυνος εἴη, μὴ καὶ τὴν προειργα-
22 σμένην δόξαν ἀποβάλοι, ἥπορεῖτο. Διαπορουμένῳ δὲ
αὐτῷ διακρίναι ἔδοξε κράτιστον εἶναι τοῖς θεοῖς ἀνακοινῶ-
σαι· καὶ παραστησάμενος δύο ἱερεῖα, ἐθύετο τῷ Διὶ τῷ
Βασιλεῖ, ὅσπερ αὐτῷ μαντευτὸς ἦν ἐκ Δελφῶν· καὶ τὸ
ὄναρ δὴ ἀπὸ τούτου τοῦ θεοῦ ἐνόμιζεν ἑωρακέναι ὃ εἶδεν
ὅτε ἤρχετο ἐπὶ τὸ συνεπιμελεῖσθαι τῆς στρατιᾶς καθίστα-

τῇ μὲν] *partim*. Sequi debebat τῇ δέ, pro quo §. sq. ὁπότε
δ' αὖ. *Weisk.* Cf. III, 1, 12.

μείζον ἀφίξεσθαι] A. B. G. S. et edd. vett. *μειζόνως ἀφ.* unde
Abresch. Animadvv. ad Aeschyl. p. 463. *μείζον εἰσαφίξεσθαι*
eruit, non improbante Porfono.

21. αὐτοκράτορα] ἐξουσίαν ἔχοντα περὶ τῶν ὅλων Schol. Thuc.
V, 45. Cf. Commentatt. m. p. 369. 380.

καὶ κίνδυνος] Καί receperunt ex Et. F. H., quod ferri potest,
si vulgari lectione servata locum sic explicas: *non modo spem*
esse bonorum adipiscendorum, sed adeo periculum, ut verba
μὴ καὶ τὴν πρ. δ. ἀποβάλοι per epexegetin quandam adjecta sint.
Contra si ex F. et H. omisso μὴ pro ἀποβάλοι infinitivum ἀποβα-
λεῖν recipias, καί ferri non potest, cum hac dicendi ratione, cujus
exempla Schn. laudavit Mem. II, 7, 9. Aristoph. Plut. 348 ff. et
Eurip. Hec. 5, καί ad totam enunciationem pertineret, ideoque
alterum καί otiosum foret. Atque μὴ ἀποβάλοι, pro quo F. H.
ἀποβαλεῖν habent, retinendum esse tanto magis mihi persuasum
est, cum etiam VII, 7, 31. librarios vulgari lectioni infinitivum
substituisse videam. Cf. IV, 1, 6. et Hell. IV, 8, 2.

22. Διαπορουμένῳ] pro ἀπορουμένῳ dederunt Et. et F.

ἱερεῖα] Fere duae aut plures victimae ad aram adducebantur,
ut nisi in prima litatum esset, alia adhiberetur. Cf. VI, 3, 2. 8.
VII, 1, 41. 6, 44. *Zeun.* Cf. IV, 3, 9.

ὅσπερ — ἐκ Δ.] cui ut sacra faceret (eumque consuleret) Del-
phis oraculo monitus erat. Cf. III, 1, 6. Est autem per at-
tractionem dictum pro ὅπερ (θύειν) αὐτῷ μαντευτὸν ἦν ἐκ Δ.
Cf. ad I, 2, 21.

ἤρχετο — καθίστασθαι] incipiebat et ipse se convertere ad cu-
ram exercitus s. curas in exercitum conferre. Cf. III, 1, 11 ff.

σθαι. Καὶ ὅτε ἔξ' Ἐφέσου δὲ ὤρματο, Κύρῳ συστα- 23
 θησόμενος, αἰτὸν ἀνεμιμνήσκετο ἑαυτῷ δεξιὸν φθεγγόμε-
 νον, καθήμενον μέντοι, ὥσπερ ὁ μάντις προπέμπων αὐ-
 τὸν ἔλεγεν ὅτι μέγας μὲν οἰωνὸς εἴη καὶ οὐκ ἰδιωτικὸς καὶ
 ἔνδοξος, ἐπίπονος μέντοι· τὰ γὰρ ὄρνεα μάλιστα ἐπιτίθε-
 σθαι τῷ αἰτῷ καθημένῳ· οὐ μέντοι χρηματιστικὸν εἶναι
 τὸν οἰωνόν· τὸν γὰρ αἰτὸν περιπετόμενον μᾶλλον λαμβά-
 νειν τὰ ἐπιτήδεια. Οὕτω δὴ θυομένῳ αὐτῷ διαφανῶς 24
 ὁ θεὸς σημαίνει μήτε προσδεῖσθαι τῆς ἀρχῆς μήτ', εἰ αἰ-
 ροῖντο, ἀποδέχεσθαι. Τοῦτο μὲν δὴ οὕτως ἐγένετο. Ἡ 25
 δὲ στρατιὰ συνῆλθε, καὶ πάντες ἔλεγον ἓνα αἰρεῖσθαι·
 καὶ ἐπεὶ τοῦτο ἔδοξε, προεβάλλοντο αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ
 ἐδόκει δῆλον εἶναι ὅτι αἰρήσονται αὐτόν, εἴ τις ἐπιψηφί-
 ζοι, ἀνέστη καὶ ἔλεξε τάδε·

23. Καὶ ὅτε ἔξ' Ἐφέσου δέ] Δέ omittit F. Male. Sic καὶ — δέ plu-
 ribus vocibus interjectis habes Cyr. II, 1, 31: καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸ
 στρατεύμα δὲ ὑπηρέτας. Hell. VII, 2, 14: καὶ οἱ περὶ τὸν Θη-
 βαῖον δέ.

αἰτόν] pro αἰετόν dedit F. Sic etiam deinceps bis.

δεξιόν] i. e. ab oriente, quae plaga felix putabatur. Graeci
 enim in auspicando septentrionem spectabant, Romani vero me-
 ridiem, ideoque fausta putabant quae sinistra essent. Cf. Hom. II.
 XII, 231. Od. XXIV, 311. Cyr. II, 1, 1. Cic. de div. II, 39. ibique
 interpr. et Potter. Arch. I. p. 706.

ὥσπερ] Hutch. ὥνπερ ex conjectura. Ego anacoluthon non
 puto sollicitandum esse. Scilicet incepit scriptor ac si subjecturus
 esset μέγαν μὲν οἰωνόν κ. τ. τ. Sed cum ita orationem aliquid
 duri habituram videret, eam non praegresso ὥσπερ, sed pro-
 priori ἔλεγεν accommodavit. Cf. ad VI, 2, 18.

οὐκ ἰδιωτικός] non privati hominis fortunam portendens.
 Erat enim Jovis ales.

ἐνδοξος] Sic Et. F. H. S. Vulgo εὐδοξος.

τὰ γὰρ ὄρνεα] Et. καὶ γὰρ τὰ ὄρνεα.

οὐ μέντοι] Sic Et. F. H. S. Reliqui οὐδὲν μέντοι.

περιπετόμενον] F. H. πετόμενον. Leg. πενόμενον.

24. Οὕτω δὴ] Hoc pro οὕτω δέ conjeceram; confirmaverunt A. B.
 F. Δή, igitur, orationem paragrapho 23. interruptam ἐπανα-
 λαμβάνει.

διαφανῶς] ὥστε καὶ ἰδιώτην ἂν γνῶναι §. 31.

25. προεβάλλοντο] creandum proponebant. Cf. 10, 6. et Demosth.
 de Cor. XLIX, 1. p. 277: προβληθεὶς Πυλαγόρας οὗτος καὶ τριῶν
 ἢ τεττάρων χειροτονησάντων αὐτὸν ἀνεβρόθή. Adde Buttm. ind.
 ad Demosth. Mid. in v.

Ἐπειδὴ δέ] F. et H. ἐπεὶ δέ, Junt ἐπειδὴ omisso δέ.

- 26 Ἐγώ, ὦ ἄνδρες, ἤδομαι μὲν ὑπὸ ὑμῶν τιμώμενος, ἐπείπερ ἄνθρωπός εἰμι, καὶ χάριν ἔχω καὶ εὐχομαι δοῦναί μοι τοὺς θεοὺς αἰτίον τινος ὑμῖν ἀγαθοῦ γενέσθαι· τὸ μέντοι ἐμὲ προκριθῆναι ὑφ' ὑμῶν ἄρχοντα Λακεδαιμονίου ἀνδρὸς παρόντος οὐθ' ὑμῖν δοκεῖ μοι συμφέρον εἶναι, ἀλλ' ἥττον ἂν διὰ τοῦτο τυγχάνειν, εἴ τι δέοισθε, παρ' αὐτῶν.
- 27 ἐμοὶ δ' αὖ οὐ πάνυ τι νομίζω τοῦτο ἀσφαλὲς εἶναι. Ὅρῳ γὰρ ὅτι καὶ τῇ πατρίδι μου οὐ πρόσθεν ἐπαύσαντο πολεμοῦντες πρὶν ἐποιήσαν πάσαν τὴν πόλιν ὁμολογεῖν Λακε-
- 28 δαιμονίους καὶ αὐτῶν ἡγεμόνας εἶναι. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ὁμολόγησαν, εὐθὺς ἐπαύσαντο πολεμοῦντες καὶ οὐκέτι πέρα ἐπολιόρχησαν τὴν πόλιν. Εἰ οὖν, ταῦτα ἐγὼ ὁρῶν, δοκοίην, ὅπου δυναίμην, ἐνταῦθ' ἄκυρον ποιεῖν τὸ ἐκείνων

26. εἶπερ] Scripsi ἐπείπερ. Cf. Cyr. VII, 2, 10: καὶ σύ γε (χαῖρε)· ἐπείπερ ἄνθρωποι γέ ἐσμεν ἀμφοτέρω. Cf. Herm. ad Vig, p. 786. 843.

τοὺς θεοὺς] A. B. G. et edd. vett. τοῖς θεοῖς, quod non admodum dura traiectione cum εὐχομαι jungendum equidem non damnaverim.

ὑφ' ὑμῶν] A. B. F. V. et edd. vett. ὑπὸ ὑμῶν ex § hujus initio. Λακεδαιμονίου ἀνδρὸς παρόντος] V. ad III, 1, 14. et 2, 37.

οὐθ' ὑμῖν] A. B. F. et edd. vett. οὔτε ὑμῖν. Et. οὔτε ἡμῖν δοκεῖ omiffis vocibus οὔτε ἐμοί, quae vulgo ante δοκεῖ leguntur. Alterum οὔτε etiam omittunt F. et Y. et pro ἐμοὶ δοκεῖ praebent δοκεῖ μοι. His ego obsequendum duxi. Certe quod vulgo legitur οὔτε ἐμοὶ ineptum esse docent verba hujus § extrema.

τυγχάνειν] Repete δοκεῖτε ex δοκεῖ. Cf. IV, 3, 8.

ἐμοὶ δ' αὖ] Et. et F. ἐμοὶ τ' αὖ. Sed v. ad VI, 1, 16.

οὐ πάνυ τι] Τί in hac formula proprie ad negationem videtur pertinere: in ulla re. Cf. Hell. III, 1, 16: οὐ πάνυ τι καλῶς περιείποντο. Adde Lex. Xen. III. p. 406. a et Dorvill. ad Charit. p. 477. De dictione οὐ πάνυ v. ad I, 8, 14.

τοῦτο ἀσφαλὲς εἶναι] F. ἀσφαλὲς εἶναι τοῦτο.

27. ἡγεμόνας εἶναι] Nam pacis quae Peloponnesiaco bello finem imposuit (Ol. 94, 1.) conditio erat: (Ἀθηναίους) τὸν αὐτὸν (Λακεδαιμονίους) ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἐπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἡγῶνται Hell. II, 2, 20.

28. ἐγὼ ὁρῶν] F. ὁρῶν ἐγώ. Prior ordo nunc ex codd. restitutus est Thuc. VI, 13. in. Caeterum scriptor verba rectius sic collocasset: ταῦτα οὖν ὁρῶν εἰ κ. τ. λ.

ἄκυρος] Κύριος dicitur qui τὸ κῦρος ἔχει i. e. summam alicujus rei decernendae moderandaeque potestatem habet. Ita Lyfander Atheniensium legatos pacis petendae causa ad se missos, κε-

ἀξίωμα, ἐκεῖνο ἐννοῶ μὴ λίαν ἂν ταχὺ σωφρονισθεῖν.
 Ὁ δ' ὑμεῖς ἐννοεῖτε, ὅτι ἦττον ἂν στάσις εἴη ἐνὸς ἄρχοντος 29
 ἢ πολλῶν, εὖ ἴστε ὅτι ἄλλον μὲν ἐλόμενοι οὐχ εὐρήσετε
 ἐμὲ στασιάζοντα· νομίζω γὰρ ὅτι ὅστις ἐν πολέμῳ ὢν στα-
 σιάζει πρὸς ἄρχοντα, τοῦτον πρὸς τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν
 στασιάζειν· ἂν δ' ἐμὲ ἔλησθε, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἴ
 τινα εὕροιτε καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ ἀχθόμενον.

Ἐπεὶ ταῦτ' ἔλεγε, πολὺ μᾶλλον ἐξανίσταντο, λέγον- 30
 τες ὡς δέοι αὐτὸν ἄρχειν. Ἀγασίας δὲ ὁ Στυμφάλιος εἶ-
 πεν ὅτι γελοῖον εἴη, εἰ οὕτως ἔχοι· ὡς ὀργιοῦνται Λακε-

λεύει ἐς Λακεδαιμόνα ἰέναι· οὐ γὰρ εἶναι κύριος ὢν ἐρωτῶτο ὑπ'
 αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὺς Ἐφόρους Hell. II, 2, 17. Contra Agesilaus
 ὀργισθεὶς ὅτι ἄκυρον αὐτὸν ἐποίουν (ἐπιτρέποντες τοῖς τέλεσι τῶν
 Λακεδαιμονίων (τοῖς Ἐφόροις) χρῆσασθαι τῇ πόλει ὃ τι βού-
 λοντο) — διεπράξατο ἑαυτῷ ἐπιτραπῆναι τὰ περὶ Φλιοῦντος Ib.
 III, 5, 24. Xenophon autem ἄκυρον ποιεῖν τὸ Λακεδαιμονίων
 ἀξίωμα visus esset, si cum Spartiatae adessent, ipse Atheniensis
 summum imperium non detrectasset.

λίαν ἂν] Male Schn. Porfono auctore ἂν inclusit, quod ad hy-
 pothesin refertur, quasi voces ἐννοῶ μὴ (de quibus v. ad III, 5, 3.)
 omnino non adessent. Cf. Reifig. Commentatt. ad Soph. Oed.
 C. p. 321. ac Schaefer. ad Trach. 631. (627.).

29. Ὁ δ' ὑμεῖς ἐννοεῖτε —] Summa sententiae haec est: quod exi-
 stimatis uno electo minus locum habitura esse dissidia, ea si
 me creaveritis neutiquam evitabuntur. De relativo v. ad V,
 5, 20.

ἐμὲ στασιάζοντα] Ἐμέ pro μέ dedit F.

ὅτι ὅστις] Ὅτι omittunt et τοῦτον — στασιάζειν dederunt Et. F.
 H. et Brod. codd., cum in reliquis omisso τοῦτον legatur ὅτι
 ὅστις στασιάζει. Cf. ad V, 6, 34. Ante ἄρχοντα desidero arti-
 culum.

εἴ τινα] Videtur Chirifophum significare, quem ne offenderet,
 mox non στασιάζοντα, sed ἀχθόμενον dicit. Cf. §. 32.

30. Ἐπεὶ δὲ] Λέ omisi cum Et. et F. Deinceps F. H. Steph. et
 Leoncl. 2. ταῦτ' εἶπε πολὺ πλείονες. Sed et εἶπε et πολὺ πλείους,
 quod adeo ineptum est, cum §. 25. dixerit πάντες ἔλεγον, emen-
 datorem redolet. Caeterum non est quod πολὺ μᾶλλον cum
 Weiskio durior ratione verbo λέγοντες jungas („pluribus ver-
 bis majorique contentione dicentes”), πολὺ μᾶλλον ἐξανί-
 σταντο est: multo majore studio surrexerunt.

ἔχοι· ὡς] Ἐχοι pro ἔχει dederunt ex F. H. J., qui εἴ ante οὕ-
 τως omisum post ἔχοι habet. Cum eodem ὡς non agnoscunt Et.
 F. H. Si l. sanus est, ὡς hic est nam. Cf. II, 4, 17. V, 8, 10.
 Matth. §. 628, 5. Margo Leoncl. ὡς οὐκ ὀργιοῦν.

ὀργιοῦνται — αἰρῶνται] Nam quemadmodum convivium res
 privata est, ideoque ridiculum foret, si Lacedaemonii ut Laco rex
 mensae (Macrobian. Saturn. II, 1.) eligeretur postularent, ita nos

δαιμόνιοι καὶ ἐὰν σύνδειπνοι συνελθόντες μὴ Λακεδαιμόνιον συμποσίαρχον αἰρῶνται· ἐπεὶ εἰ οὕτω γε τοῦτ' ἔχει, ἔφη, οὐδὲ λοχαγεῖν ἡμῖν ἔξεστιν, ὥς ἔοικεν, ὅτι Ἀρχάδες ἐσμέν. Πρὸς ταῦτα δὴ ὥς εὖ εἰπόντος τοῦ Ἀγασίου ἀνεθορύβησαν.

- 31 Καὶ ὁ Ξενοφῶν, ἐπειδὴ ἑώρα πλείονος ἐνδέον, παρελθὼν εἶπεν· Ἀλλ', ὦ ἄνδρες, ἔφη, ὥς πάνυ εἰδῆτε, ὁμνύω ὑμῖν θεοὺς πάντας καὶ πάσας, ἥ μὴν ἐγώ, ἐπεὶ τὴν ὑμετέραν γνώμην ἡσθανόμην, ἐθυόμην εἰ βέλτιον εἴη ὑμῖν τε ἐμοὶ ἐπιτρέψαι ταύτην τὴν ἀρχήν, καὶ ἐμοί, ὑποστῆναι· καὶ μοι οἱ θεοὶ οὕτως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐσήμηναν, ὥστε καὶ ἰδιώτην ἂν γνῶναι ὅτι ταύτης τῆς μοναρχίας ἀπέχεσθαι με δεῖ. Οὕτω δὴ Χειρίσοφον αἰροῦνται. Χειρίσοφος δ', ἐπεὶ ἡρέθη, παρελθὼν εἶπεν· Ἀλλ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, τοῦτο μὲν ἴστε ὅτι οὐδ' ἂν ἔγωγε ἐστιασίαζον, εἰ

quoque privato consilio convenimus, licetque nobis quem volumus ducem creare.

ἔχει] F. et Steph. codd. ἔχοι. Cf. Matth. §. 524, 3. Sed indicativus cum ironia quadam usurpatus aptior videtur.

πρὸς ταῦτα] Sic F. et S. Vulgo ἐνιαῦθα.

31. ἐπειδὴ] Et. F. G. I. L. ἐπεὶ.

πλείονος ἐνδέον] pluribus egere i. e. graviori aliqua ratione (dei jussu praetento) opus esse.

ὥς πάνυ εἰδῆτε] ut plane persuasum habeatis quae dicturus sum vera esse nec muneris detrectandi causa ficta.

ὁμνύω] Eadem forma VII, 6, 18. Hell. IV, 4, 5. Cyr. VI, 4, 6. Demosth. Mid. 7, f. p. 520. 33, c. p. 553. 34, b. p. 554. Cf. ad IV, 6, 24. Jurandi formula quae sequitur eadem legitur VII, 6, 18. Cf. VI, 4, 17. Similiter Demosth. de cor. in.: τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. Cf. eund. XLVI, 3. p. 274.

γνώμην] Et. et I. χάραν; voluerunt χάριν, quod habent F. et Brod. cod., fortasse ex interpretamento, cui verba εὐνοίαν ἐνδεικνύμενος §. 19. originem dedisse putaverim.

καὶ ἐμοί] Et. F. I. καὶ ἐμέ, quod negligentia quadam dicendi, cujus vestigia passim notavimus, excusaveris.

καὶ μοι] Sic F. et I. pro καὶ ἐμοί. Cf. Buttm. Gr. max. §. 72. n. 3. p. 291 f.

ἐσήμηναν] F. ἐσήμαναν. Cf. ad II, 1, 23.

ὥστε] Hoc dederunt Et. F. et I. Vulgo ὥς.

ταύτης] Omittunt Et. F. I.

32. Ἀλλ', ἔφη] Ἐφη omittunt Et. F. I. Sed v. ad II, 5, 24.

οὐδ' ἂν] Sic F. et I.: ne ego quidem, quemadmodum nec σεστιασίασειν promisit Xen. §. 29. Vulgo οὐκ ἂν. Sed si scriptor εὖ dedisset, verba sic collocasset: ἔγωγε οὐκ ἂν ἐστ.

ἄλλον εἴλεσθε. Ξενοφῶντα μέντοι, ἔφη, ὠνήσατε οὐχὶ ἐλόμενοι· ὥς καὶ νῦν Δέξιππος ἤδη διέβαλλεν αὐτὸν πρὸς Ἀναξίβιον ὃ τι ἐδύνατο, καὶ μάλα ἐμοῦ αὐτὸν σιγάζοντος. Ὁ δὲ ἔφη νομίζειν αὐτὸν Τιμασίῳ μᾶλλον συνάρχειν ἐθελῆσαι, Δαρδανεῖ ὄντι, τοῦ Κλεάρχου στρατεύματος, ἢ ἑαυτῷ, Λάκωνι ὄντι. Επεὶ μέντοι ἐμὲ εἴλεσθε, ἔφη, 33 καὶ ἐγὼ πειράσομαι ὃ τι ἂν δύνωμαι ὑμᾶς ἀγαθὸν ποιεῖν. Καὶ ὑμεῖς οὕτω παρασκευάζεσθε ὥς αὐριον, ἐὰν πλοῦς ᾖ, ἀναξόμενοι· ὃ δὲ πλοῦς ἐστὶ εἰς Ἡράκλειαν· ἅπαντας οὖν δεῖ ἐκεῖσε πειρᾶσθαι κατασχεῖν· τὰ δὲ ἄλλα, ἐπειδὴν ἐκεῖσε ἔλθωμεν, βουλευσόμεθα.

CAPUT X. (VULGO LIBER VI. CAPUT II.)

Ἐντεῦθεν τῇ ὑστεραίᾳ ἀναγόμενοι πνεύματι ἐπλεον 1 καλῶ ἡμέρας δύο παρὰ τὴν γῆν· καὶ [παραπλέοντες ἐθεώρουν τὴν τ' Ἰασονίαν ἀκτὴν, ἐνθα ἡ Ἀργὼ λέγεται ὀρμίσσασθαι, καὶ τῶν ποταμῶν τὰ στόματα, πρῶτον μὲν τοῦ Θερμώδοντος, ἔπειτα δὲ τοῦ Ἰριος, ἔπειτα δὲ τοῦ Ἄλνυος,

οὐχὶ] F. et I. οὐχ.

διέβαλλεν] Sic F. I. K. L. M. pro διέβαλεν, quod propter ὃ τι ἐδύνατο minus aptum videbatur. De Dexippo v. V, 1, 15.

μάλα] Sic ex Et. F. H. I. et S. dederunt pro μάλιστα.

ἐθελῆσαι] Schn. ἂν desiderabat. Cum hac particula foret: ὅτι ἂν ἐθελήσεις; sine ea est: ὅτι ἐθελήσεις (cf. ad I, 3, 6.): quod cum Timasion revera Xenophontis collega fuerit, hic unice aptum est.

33. κατασχεῖν] Sic F. H. I. κατασχεῖν ἤκειν Et., posterius, quod vulgo legitur, ex interpretamento ortum esse monstrans. Κατέχειν est appellere. Herod. VII, 188: κατέσχε — ἐς τὸν αἰγιαλόν. Scholl. Thuc. IV, 54. et 57. interpretantur προσορμίζειν.

Cap. X. §. 1. ἐντεῦθεν] Et. et F. ἐνταῦθα.

ἐπλεον καλῶ] Sic F. et I. pro καλῶ ἐπλεον.

παραπλέοντες — τοῦτον δέ] V. de auth. p. 35 ff.

Ἰασονίαν] pro Ἰασωνίαν correxit Porson. Deinceps ἀκράν leg. esse conjicit Larcher. Certe ἄκραν Ἰασόνιον dicunt Strabo XII, 3, 26. et Arrian. peripl. P. p. 128. maritimum iter 180 stadiorum a Cotyoris abesse tradens. Ἰασώνιον ἄκρον Ptolem. V, 6. Hoc promontorium hodie Vona dici tradunt. Fortasse non recte. Certe locum Βοῶνα ut diversum inter Cotyora et Jasionium prom. situm, ab utroque 90 stadiorum spatium distantem, memorat Arrian. l. l.

ἔπειτα δὲ τοῦ Ἰριος] Addiderunt ex S. et V. atque qui ἔπειτα δὲ τοῦ Τίγριος habent Et. F. H. et Brod. libro. E. et H. ἔπειτα

μετὰ δὲ τοῦτον τοῦ Παρθενίου. τοῦτον δὲ] παραπλεύσαν-
τες ἀφίκοντο εἰς Ἡράκλειαν, πόλιν Ἑλληνίδα, Μεγαρέων
2 ἄποικον, οὗσαν δ' ἐν τῇ Μαριανδυνῶν χώρα. Καὶ ὠρ-
μίσαντο παρὰ τῇ Ἀχερουσιᾷδι Χερρόνήσῳ· ἔνθα λέγεται
Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι ἥ νῦν τὰ ση-
μεῖα δεικνύουσι τῆς καταβάσεως, τὸ βάθος πλέον ἢ ἐπὶ

δὲ τοῦ Τίγριος. Margo Leoncl.: Θερμώδοντος, ἔπειτα δὲ τοῦ
Τίγριος, ἔπειτα δὲ τοῦ Ἀλ. γράφεται καὶ Ἰριος. Sic etiam in S.
scriptum esse puto. Similiter V, 6, 9. pro Ἰριν H. S. Τίγριν,
F. I. Τίγρην. De genitivi forma cf. Buttm. gr. max. §. 51. n. 1.

Ἡράκλειαν] Ponticam, τὴν ἐν τῷ Πόντῳ Aristot. Polit. V, 5, 5.
Πόλις εὐλίμενος καὶ ἄλλως ἀξιόλογος Strabo l. l. p. 16. Oppi-
dum Heraclea Lycu flumini appositum abest a Ponti ore mil-
libus ducentis Plin. VI, 1. Sic fere etiam Strabo l. l. p. 17:
διέχει δὲ ἡ πόλις αὕτη τοῦ ἱεροῦ τοῦ Χαλκηδονίου σταδίου χι-
λίους πρὸ καὶ πεντακοσίους, τοῦ δὲ Σαγγαρίου πεντακοσίους.
Accuratius Arrian. l. l. p. 124 f. prius spatium 1550, posterius
560 stadiorum esse refert, Lycum amnem viginti stadia versus oc-
cidentem ab Heraclea abesse tradens. Hodie Heraclah. f. Erekli.

Μεγαρέων] Sic etiam Diod. XIV, 31. Arrian. l. l. p. 125. et
Scholl. ad Apoll. Rhod. II, 747: Μεγαρέων εἰσὶν ἄποικοι καὶ
Βοιωτῶν. Cf. Mela I, 19, 50. Confirmat nomen ipsum. Nam
Ἡρακλῆς Dorius Heros est. Male igitur Strabo l. l. p. 16. Mi-
lesios condidisse dicit. Cf. Eustath. ad Dionys. Perieg. p. 138.
Huds.

Μαριανδυνῶν] Strabo l. l.: Πρῶτοι τὴν Ἡράκλειαν κτίσαντες
Μιλήσιοι τοὺς Μαριανδυνοὺς εἰλωτεύειν ἠνάγκασαν τοὺς προχα-
τέχοντας τὸν τόπον, ὥστε καὶ πιπράσκεισθαι ὑπ' αὐτῶν, μὴ εἰς
τὴν ὑπερορίαν δέ.

2. τῇ Ἀχερουσιᾷδι χ.] De ea Zeun. conferri jubet Apollon. Rhod.
II, 728 ff. Heracleae ἄποικον dicit Strabo l. l.

ὁ Ἡρακλῆς] Articulum addiderunt F. I. M.

ἐπὶ τὸν Κέρβερον] Nam ἐκεῖσέ φασι καὶ τὸν Ἡρακλέα ἀνασπά-
σαι τὸν Κέρβερον ἐκ τοῦ Αἰδου Niceph. Bleim. p. 12. Spohn. cl.
Mela l. l. Sed secundum Apollod. II, 5, 12. μέλλων — ἐπὶ τὸν
Κέρβερον ἀπιέναι — παραγενόμενος ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνι-
κῆς, οὗ τῆς Αἰδου καταβάσεως τὸ στόμιόν ἐστι, διὰ τοῦτο κατήει.
Ἐπὶ eodem sensu legitur IV, 5, 19. V, 1, 5. VII, 6, 2. 3. Thuc.
IV, 13: ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανὰς παρέπεμψε τῶν νεῶν τινὰς ἐς Ἀσί-
νην. Cf. Matth. §. 586. c.

ἥ νῦν] Sic Et. confirmantibus I., ex quo ἥ νῦν, et F., ex quo η
νῦν enotatum est. Vulgo οὗ νῦν ex interpretamento. V. ad V,
6, 7.

δεικνύουσι] Lexx. Segg. p. 430, 28: ἀποδεικνύειν καὶ ἀποδει-
κνύναι διτιῶς λέγουσιν. Cf. Mem. I, 1, 11. 2, 55. 3, 1. 5, 6.
6, 3. IV, 3, 13. Oec. IX, 13. Hell. IV, 5, 10. VII, 1, 23. Cyr.
VI, 1, 7. VIII, 4, 35. Demosth. Mid. 36, d. p. 556. 46, a. p. 569.
et supra ad IV, 6, 24.

δύο στάδια. Ἐνταῦθα τοῖς Ἑλλησιν οἱ Ἡρακλεῶται ξέ- 3
νια πέμπουσιν, ἀλφίτων μεδίμνους τριςχιλίους καὶ οἶνου
κεράμια διςχίλια καὶ βοῦς εἴκοσι καὶ οἷς ἑκατόν. Ἐνταῦθα
διὰ τοῦ πεδίου ῥεῖ ποταμός, Λύκος ὄνομα, εὖρος ὥς δύο
πλέθρων.

Οἱ δὲ στρατιῶται συλλεγέντες ἐβουλεύοντο τὴν λοι- 4
πὴν πορείαν πότερον κατὰ γῆν ἢ κατὰ θάλατταν χρὴ πο-
ρευθῆναι ἐκ τοῦ Πόντου. Ἀναστὰς δὲ Λύκων Ἀχαιοὺς
εἶπε· Θαυμάζω μὲν, ὦ ἄνδρες, τῶν στρατηγῶν ὅτι οὐ
πειρῶνται ἡμῖν ἐκπορίζειν σιτηρέσιον· τὰ μὲν γὰρ ξένια οὐ
μὴ γένηται τῇ στρατιᾷ τριῶν ἡμερῶν σῖτα· ὁπόθεν δ' ἐπι-
σιτισάμενοι πορευσόμεθα οὐκ ἔστιν, ἔφη. Ἐμοὶ οὖν δο-
κεῖ αἰτεῖν τοὺς Ἡρακλεώτας μὴ ἔλαττον ἢ τριςχιλίους Κυ-
ζικηνοὺς. Ἄλλος δ' εἶπε, μηνὸς μισθόν, μὴ ἔλαττον ἢ 5

3. Λύκος] Et. Λυκεῖος, F. H. I. K. O. Λύκιος. Sed v. ad §. 1.

4. ἐβουλεύοντο τὴν λ. π.] De hac attractione v. ad III, 5, 14.

πορευθῆναι] Ita Et. F. I. Vulgo πορεύεσθαι.

τῶν στρατηγῶν] Lexx. Segg. p. 148, 16: θαυμάζω: ἐπὶ κακῷ, γενικῇ. Fragm. Lex. Gr. ap. Herm. de emend. rat. Gr. Gr. p. 332: θαυμάζω, τὸ δι' ἐπαίνου καὶ θαύματος ἄγω, συντάσσεται αἰτιατικῇ· θαυμάζω δὲ ἐπὶ κατηγορίας καὶ μέμψεως, γενικῇ. Cf. Matth. §. 317. n. Genitivum in hac constructione non a θαυμάζω pendere, sed ab ea quae sequitur enuntiatione ejusmodi loci ostendunt: τῆς — πόλεως πάνυ ἄξιον θαυμάσαι τὸ αἰσθανόμενῃ πολλοὺς πλουτιζομένους ἐξ αὐτῆς ιδιότηας μὴ μιμεῖσθαι τοῦτους. De redd. IV, 14.

σιτηρέσιον] τὸ διδόμενόν τισιν εἰς τροφήν Harpocrat. et Suid. ἐφόδιον Hesych. Proprie σιτηρέσιον f. σιτάρχεια f. σῖτος dicebatur ea pecunia quae militibus ad cibaria comparanda dabatur ubi haec ipsa non acciperent. Cf. VII, 3, 10. et Demosth. Phil. I. VIII, 1. p. 47 f. Plerumque tantumdem erat quantum μισθός. Cf. Boeckh. de Oec. Civ. Athen. I. p. 293.

σῖτα] Et. F. I. M. et margo B. σιτία fortasse ex emendatione scioli quem hic pluralis offenderat. Cf. VII, 1, 41.

ὁπόθεν — οὐκ ἔστιν] Non est unde (non suppetunt loci ex quibus) frumentati iter pergamus. V. ad II, 4, 5. cl. VI, 2, 23. VII, 7, 1. De indicativo futuri v. ad I, 3, 17. p. 30.

5. εἶπε] sc. αἰτεῖν, i. e. ἐκέλευσε αἰτεῖν. V. ad I, 3, 14.

μηνὸς μισθόν] A Leoncl. asterisco notata omittunt F. H. I. et, in quo propter ὁμοιοτέλευτον etiam verba μὴ ἔλαττον ἢ τρ. Κυζ. ἄλλος δ' εἶπε exciderunt, Et. Mihi doctiora videntur quam pro interpretamento. Ac ne quis dicat 10000 Κυζικηνοὺς plus fuisse quam menstruum stipendium cl. 3, 3, reputandum est hominem non modestum haud dubie numerum τῶν μυρίων, de quo v. ad l. l. ut rotundum tenuisse.

μυρίους· καὶ ἐλομένους πρέσβεις αὐτίκα μάλα, ἡμῶν κα-
 θημένων, πέμπειν πρὸς τὴν πόλιν καὶ εἰδέναι ὅ τι ἂν ἀπαγ-
 γέλλωσι καὶ πρὸς ταῦτα βουλευέσθαι. Ἐντεῦθεν προῦ-
 βάλλοντο πρέσβεις, πρῶτον μὲν Χειρίσοφον, ὅτι ἄρχων
 ἦρητο· ἔστι δ' οἱ καὶ Ξενοφῶντα. Οἱ δ' ἰσχυρῶς ἀπεμιά-
 χοντο· ἀμφοῖν γὰρ ταῦτα ἐδόκει μὴ ἀναγκάζειν πόλιν Ἐλ-
 7 ληνίδα καὶ φιλίαν ὅ τι μὴ αὐτοὶ ἐθέλοντες διδοῖεν. Ἐπεὶ
 δ' οὖν οὗτοι ἐδόκουν ἀπρόθυμοι εἶναι, πέμπουσι Λύκωνα
 Ἀχαιοὺν καὶ Καλλίμαχον Παρθράσιον καὶ Ἀγασίαν Στυμ-
 φάλιον. Οὗτοι ἐλθόντες ἔλεγον τὰ δεδογμένα· τὸν δὲ Λύ-
 κωνα ἔφασαν καὶ ἐπαπειλεῖν, εἰ μὴ ποιήσειαν ταῦτα.
 8 Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἡρακλεῶται, βουλευέσθαι ἔφασαν·
 καὶ εὐθὺς τὰ τε χρήματα ἐκ τῶν ἀγρῶν συνήγον καὶ τὴν

ἡμῶν καθημένων] De hoc transitu in orationem directam v. ad
 I, 3, 14. p. 28. Καθῆσθαι verbum proprium est de iis qui in
 concione sunt. V. VII, 1, 33. cl. III, 1, 33. Hom. Od. I, 372:
 ἡῶθεν δ' ἀγορήνδε καθεζόμεσθα κιόντες. Aristoph. Eqq. 750:
 οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ· ἀλλ' ὡς τὸ πρόσθε χρή παρεῖ-
 ναι ὅς τὴν Πνύκα.

ἀπαγγέλλωσι] I. K. ἀπαγγέλωσι.

6. ἔστι δ' οἱ] Sic I. ἔτι δέ F. Cf. ad I, 5, 7. Vulgo εἰσὶ δ' οἱ.

ταῦτα] Sic margo Leoncl. pro ταῦτα.

ἀναγκάζειν] Schm. διδόναι subaudit ex δοῖεν; durius. Junge
 ἀναγκάζειν (τοῦτο) ὅ τι. Soph. Phil. 1366: καὶ μὲν ἀναγκάζεις τάδε.
 Plato Phaedr. p. 242. a: ἀπέρχομαι πρὶν ὑπὸ σοῦ τι μείζον ἀνα-
 γκασθῆναι. Demosth. de cor. II, 3. p. 227. ὅ τι δ' ἂν τὸ πρᾶγμα
 αὐτὸ ἀναγκάζῃ, τούτου τὴν αἰτίαν οὗτός ἐστι δίκαιος ἔχειν. Cf.
 Matth. §. 419. Eadem ratione Latini cogendi verbum construunt.
 Cf. Virg. Aen. III, 56. IV, 412. Plin. epp. X, 96, 5. Paneg. VI, 1.

7. δ' οὖν οὗτοι] Οὖν omittunt Et. F. I.

ποιήσειαν] Cum Et. H. S. ποιήσειεν habeant, ποιήσειαν edidi.
 F. ποιήσοιεν et supra versum ποιήσειε. Reliqui ποιῆσαι, nisi
 forte I. habet quod Steph. scripsit ποιήσαιεν. Aoristus quidem
 futuro praeferendus videtur. Idem videri video Bornemannio ad
 Symp. IV, 21.

ταῦτα πάντα] Πάντα a Steph. asterisco notatum et ab Et. F. et
 H. omissum delendum erat, cum non sermo sit de pluribus rebus,
 sed de folis pecuniis.

8. βουλευέσθαι] Sic I. οὐ βουλευέσθαι F. Cf. ad I, 7, 5. A. B. G.
 K. L. M. Ald. βουλεύσασθαι; vulgo βουλεύσεσθαι ex emenda-
 tione.

ἀγορὰν εἴσω ἀνεσκεύασαν καὶ αἱ πύλαι ἐκέκλειντο καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν ὅπλα ἐφαίνετο.

Ἐκ τούτου οἱ ταραΐξαντες ταῦτα τοὺς στρατηγοὺς 9
ῥητιῶντο διαφθεῖρειν τὴν πρῶξιν· καὶ συνίσταντο οἱ Ἀρκά-
δες καὶ οἱ Ἀχαιοί· προειστήκει δὲ μάλιστα αὐτῶν Καλλί-
μαχός τε ὁ Παρθράσιος καὶ Λύκων ὁ Ἀχαιός. Οἱ δὲ λόγοι 10
ἦσαν αὐτοῖς ὡς αἰσχρὸν εἶη ἄρχειν ἓνα Ἀθηναῖον Πελοπον-
νησίων καὶ Λακεδαιμονίων, μηδεμίαν δύναμιν παρεχόμε-
νον εἰς τὴν στρατιάν· καὶ τοὺς μὲν πόρους σφᾶς ἔχειν, τὰ
δὲ κέρδη ἄλλους, καὶ ταῦτα τὴν σωτηρίαν σφῶν κατειργα-
σμένων· εἶναι γὰρ τοὺς κατειργασμένους Ἀρκάδας καὶ
Ἀχαιοὺς· τὸ δ' ἄλλο στράτευμα οὐδὲν εἶναι· καὶ ἦν δὲ τῇ
ἀληθείᾳ ὑπὲρ ἡμῖς τοῦ ἄλλου στρατεύματος Ἀρκάδες καὶ
Ἀχαιοί. εἰ οὖν σωφρονοῖεν οὗτοι, συστάντες καὶ λοχα- 11

ἀνεσκεύασαν] Cyr. VI, 2, 25: ἀνασκευάσται γὰρ τὰ μὲν ὑφ' ἡμῶν, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων ὅσα ἐδύναντο. Pluribus explicat ib. VIII, 5, 4: ὅταν δὲ ἀνασκευάζωνται, συντίθῃσι μὲν ἕκαστος σκευὴ οἷσπερ τέτακται χρῆσθαι, ἀνατίθενται δ' αὐτῶν ἄλλοι ἐπὶ τὰ ὑποζύγια. Sed simul auferendi notionem inesse cum nostro docet prior locus. Eodem sensu Polyb. IV, 81, 11: τὰ ἀπὸ τῆς χώρας ἀπεσκευάζοντο. Caeterum cogitandum est de cauponibus qui Heraclea cum foro rerum venalium advenerant.

ἐφαίνετο] A. B. G. K. L. M. ἐφαίνοντο. Cf. ad I, 7, 20.

10. ἓνα Ἀθηναῖον] Xenophontem, quem non nomine, sed re imperium tenere tacite criminabantur. Weisk.

ὑπὲρ ἡμῖς] Injuria articulum requirebat Schn. Thuc. VIII, 68: ὑπὲρ ἡμῖς τοῦ χρόνου τοῦτου αὐτὸν ἄλλων ἄρχειν εἰωθότα. Hell. IV, 3, 15: σὺν Ἀγησιλάῳ (ἦν) — ἡμῖς μόρας τῆς ἐξ Ὀρχομενοῦ. Cf. Heindorf. ad Plat. Phaedr. p. 176.

Ἀρκάδες] Hell. VII, 1, 23: Λυκομήδης Μαντινεὺς — ἐνέπλησε φρονήματος τοὺς Ἀρκάδας, λέγων ὡς μόνοις μὲν αὐτοῖς Πελοπόννησος πατρὶς εἶη· μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν· πλεῖστον δὲ φύλον τῶν Ἑλληνικῶν τὸ Ἀρχαδικὸν εἶη (Polyb. II, 38, 3. IV, 32, 3.) καὶ σώματα ἐγκρατέστατα ἔχοι· καὶ ἀλκιμωτάτους δὲ αὐτοὺς ἀπεδείκνυε (cf. Hom. Il. II, 610. IV, 242. VII, 134. Polyb. II, 38. cl. IV, 20, 1 ff.) τεκμήρια παρεχόμενος ὡς ἐπικούρων ὅποτε δεηθεῖεν τινες οὐδένας ἡροῦντο ἀντὶ Ἀρκάδων.

Ἀχαιοί] Qui factum sit ut Achaei tam multi adessent satis explicare nequeo. Fortasse tamen causa in eo quaerenda quod cum optima rei publicae forma uterentur (Polyb. II, 38 ff. IV, 1, 5. et Strabo VIII, 7. p. 219 f.) nec seditionibus laborarent, reliqua Graecia bellis intestinis lacerata, ita creverant hominum multitudine, ut terra non omnes alere posset. Nam γῆν οὔτε χρησιτὴν οὔτ' ἀφθονον ἐκέκτηντο καὶ θαλάττῃ προσφύκουν ἀλιμένῳ, τὰ πολλὰ κατὰ ῥαχίας ἐκφερομένη πρὸς τὴν ἡπειρον Plutarch. Arat. 9.

11. οὗτοι] F. I. αὐτοί, cum seqq., opinor, jungentes.

Xen. Anab.

X

γούς ἐλόμενοι ἑαυτῶν καθ' ἑαυτούς τε ἂν τὴν πορείαν
 12 ποιοῖντο καὶ πειρῶντο ἀγαθόν τι λαμβάνειν. Ταῦτα ἔδοξε·
 καὶ ἀπολιπόντες Χειρίσοφον εἴ τινες ἦσαν παρ' αὐτῷ Ἀρ-
 κάδες ἢ Ἀχαιοί, καὶ Ξενοφῶντα, συνέστησαν· καὶ στρα-
 τηγούς αἰροῦνται ἑαυτῶν δέκα· τούτους δ' ἐψηφίσαντο ἐκ
 τῆς νικώσης ὃ τι δοκοίη, τοῦτο ποιεῖν. Ἡ μὲν οὖν τοῦ
 παντὸς ἀρχὴ Χειρισόφῳ ἐνταῦθα κατελύθη, ἡμέρᾳ ἑκτῇ
 ἢ ἑβδόμῃ ἀφ' ἧς ἤρθε.

13 Ξενοφῶν μέντοι ἐβούλετο κοινῇ μετ' αὐτῶν τὴν πο-
 ρείαν ποιεῖσθαι, νομίζων οὕτως ἀσφαλεστέραν εἶναι ἢ
 ἰδίᾳ ἕκαστον στέλλεσθαι· ἀλλὰ Νέων ἔπειθεν αὐτὸν καθ'
 ἑαυτὸν πορεύεσθαι, ἀκούσας τοῦ Χειρισόφου ὅτι Κλέαν-
 δρος ὁ ἐν Βυζαντίῳ ἄρμοστῆς φαίη τριήρεις ἔχων ἥξειν εἰς
 14 Κάλπης λιμένα· ὅπως οὖν μηδεὶς μετάσχοι, ἀλλ' αὐτοὶ
 καὶ οἱ αὐτῶν στρατιῶται ἐκπλεύσειαν ἐπὶ τῶν τριήρων, διὰ
 ταῦτα συνεβούλενε. Καὶ Χειρίσοφος, ἅμα μὲν ἀθρυμῶν
 τοῖς γεγενημένοις, ἅμα δὲ μισῶν ἐκ τούτου τὸ στράτευμα,
 15 ἐπιτρέπει αὐτῷ ποιεῖν ὃ τι βούλεται. Ξενοφῶν δὲ ἔτι μὲν
 ἐπεχείρησεν ἀπαλλαγεῖς τῆς στρατιᾶς ἐκπλεῦσαι· θυομένῳ
 δὲ αὐτῷ τῷ Ἡγεμόνι Ἡρακλεῖ καὶ κοινουμένῳ πότερα λῶον

λοχαγούς] Sic Et. F. H. I. S. pro στρατηγούς. V. ad VI, 1, 2.

καθ' ἑαυτούς τε] Té omittunt Et. F. G. I. L.

ἀγαθόν τι] Cf. 9, 17. ibique ann.

13. μετ' αὐτῶν] Leg. μετ' αὐτοῦ, sc. Χειρισόφου, quod suadet par-
 tícula μέντοι (Xenophon tamen Chirifophum deferere noluit,
 ut deseruerunt Arcades, sed una cum eo etc.), necessarium esse
 demonstrant quae sequuntur: quippe quae nisi hac emendatione
 admissa prorsus intelligi nequeant.

ἀσφαλεστέραν] Sic F. I. Vulgo ἀσφαλέστερον.

Κάλπης λιμένα] V. VI, 2, 3. ibique ann.

14. αὐτοὶ] ipse Neon atque Chirifophus. Caeterum mireris quibus
 rationibus Xen. ab homine quem sibi inimicum cognoverat (v. 7, 1.)
 induci se passus sit. Fortasse Neon eum monuerat, si singuli prae-
 tores cum suis proficiscerentur, fore ut magis suppeterent res ne-
 cessariae.

15. ἔτι μὲν] aliquamdiu. Hell. II, 4, 11: οἱ ἀπὸ Φυλῆς ἔτι μὲν
 ἐπεχείρησαν μὴ ἀνιέναι αὐτούς· ἐπεὶ δὲ μέγας ὁ κύκλος ὢν πολ-
 λῆς φυλακῆς ἔδόκει δεῖσθαι οὕπω πολλοῖς οὔσι, συνεσπειράθησαν
 ἐπὶ τὴν Μουνυχίαν. Plato Protag. p. 310. c: ἔτι μὲν ἐπεχείρησα
 εὐθὺς παρὰ σέ λέναι· ἐπειτά μοι λίαν πόρῳ ἔδοξε τῶν νύκτων
 εἶναι.

καὶ ἄμεινον εἶη στρατεύεσθαι, ἔχοντι τοὺς παραμείναντας τῶν στρατιωτῶν, ἢ ἀπαλλάττεσθαι, ἐσήμηνεν ὁ θεὸς τοῖς ἱεροῖς συστρατεύεσθαι. Οὕτω γίνεται τὸ στράτευμα 16
τριχῇ. Ἀρκάδες μὲν καὶ Ἀχαιοὶ πλείους ἢ τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι, ὀπλῖται πάντες. Χειρισόφω δὲ ὀπλῖται μὲν εἰς τετρακοσίους καὶ χιλίους, πελτασταὶ δὲ εἰς ἑπτακοσίους, οἱ Κλεάργου Θρᾷκες. Ξενοφῶντι δὲ ὀπλῖται μὲν εἰς ἑπτακοσίους καὶ χιλίους, πελτασταὶ δὲ εἰς τριακοσίους. ἵππικὸν δὲ μόνος οὗτος εἶχεν, ἀμφὶ τοὺς τετταράκοντα ἵππέας.

Καὶ οἱ μὲν Ἀρκάδες, διαπραξάμενοι πλοῖα παρὰ τῶν 17
Ἡρακλεωτῶν, πρῶτοι πλέουσιν, ὅπως ἐξαίφνης ἐπιπεσόν-
τες τοῖς Βιθυνοῖς λάβοιεν ὅτι πλεῖστα. καὶ ἀποβαίνουσιν εἰς
Κάλπης λιμένα [κατὰ μέσον πῶς τῆς Θράκης]. Χειρίσο- 18
φος δ' εὐθὺς ἀπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἡρακλεωτῶν ἀρξάμενος
πεζῇ ἐπορεύετο διὰ τῆς χώρας. ἐπεὶ δ' εἰς τὴν Θράκην ἐνέ-

λῶον καὶ ἄμεινον] Formula solennis. De rep. Lacc. VIII, 5: (Λυκοῦργος) ἐπήρετο τὸν θεὸν εἰ λῶον καὶ ἄμεινον εἶη τῇ Σπάρτῃ πειθομένη οἷς αὐτὸς ἔθηκε νόμοις. Cf. de redd. VI, 2. Sequentē acc. c. inf. legitur Arriani exp. VII, 26, 3. Solum λῶιον cum infinitivo habuimus supra III, 1, 7. De comparativo v. ad III, 3, 5. de pleonasmo ad I, 7, 3.

16. γίνεται] Cum praeter hunc locum, quod sciam, semper γίνεσθαι in Anab. legatur, hic quoque non dubitavi γίνεσθαι edere.

τριχῇ] A. F. G. K. L. M. τριχά, B. τριχῶς. Sed cf. IV, 8, 15. De adverbio cum γίνεσθαι juncto cf. Matth. §. 309, c. Similiter Thuc. I, 64. δίχα γιγνομένοις ἐπιτίθεσθαι.

καὶ πεντακόσιοι] Omittunt Et. F. H. I. et Brodaeī libri, asterisco notavit Leoncl. Sed cf. de auth. p. 49. n. Illud tamen offensionē est quod cum IV, 8, 15. peltastas fere 1800. numero fuisse traditum sit, hic nonnisi 1000 memoratos legimus. Jam etsi sumere licet, qui ex illo inde tempore perierint, maximam partem peltastas fuisse (cf. V, 1, 17. 2, 3. ff. 4, 16. 7, 16.), ne sic quidem ratio constabit. Itaque vide ne statuendum sit plures arma mutasse. Cf. ad I, 7, 10.

μόνος οὗτος] A. B. G. K. L. M. et Ald. οὗτος μόνος v. μόνον.

ἀμφὶ τοὺς] Articulum omittunt Et. F. I. Sed cf. ad I, 7, 10.

17. Βιθυνοῖς] V. ad VI, 2, 1.

κατὰ μέσον πῶς τῆς Θράκης] V. de auth. p. 37.

18. ἦει] Sic E. Et. F. H. εἶη A. Vulgo ἐπορεύετο, quo verbo vetit. interpr. non raro ἦει explicant. V. Schoil. ad Plat. Apol. 6. p. 21. e. et Polit. V. in. Cf. Bornem. de gem. Cyr. rec. p. 19.

βαλε, παρὰ τὴν θάλατταν ἐπορεύετο· καὶ γὰρ ἤδη ἡσθέ-
 19 νει. Ξενοφῶν δὲ πλοῖα λαβὼν ἀποβαίνει ἐπὶ τὰ ὄρια τῆς
 Θράκης καὶ τῆς Ἡρακλεώτιδος, καὶ διὰ μεσογαίας ἐπο-
 ρεύετο.

ἡδη] Omittunt iidem libri, post ἡσθέναι habent G. et L. De
 Chirifophi morbo γ. VI, 2, 11.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ 5.

CAPUT I. (VULGO CAPUT III.)

“Ον μὲν οὖν τρόπον ἢ τε Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ παντός κα- 1
τελεύθῃ καὶ τῶν Ἑλλήνων τὸ στράτευμα ἐσχίσθῃ, ἐν τοῖς
ἐπάνω εἴρηται. Ἐπραξαν δ’ αὐτῶν ἕκαστοι τάδε. Οἱ μὲν 2
Ἀρκάδες, ὥς ἀπέβησαν νυκτὸς εἰς Κάλπης λιμένα, πο-
ρεύονται εἰς τὰς πρώτας κώμας, στάδια ἀπὸ θαλάττης ὥς
πεντήκοντα. Ἐπεὶ δὲ φῶς ἐγένετο, ἤγεν ἕκαστος ὁ στρα-
τηγὸς τὸ αὐτοῦ λόχος ἐπὶ κώμην· ὅποια δὲ μείζων κώ-

Lib. VI. Cap. I. §. 1. “Ον μὲν οὖν — εἴρηται] Omittunt E. Et. F. H.
Sine suspitionis nota cum reliquis codd. et edd. vett. habet Leoncl.
Tuetur etiam Diog. Laert. 13. (Ἀναβάσεως), inquiens, κατὰ βι-
βλίον μὲν ἐποίησε προσέμιον, ὅλης δὲ οὐ; tuentur denique ratio-
nes quas libello de auth. p. 16 f. proposui. Qui bonorum aucto-
ritatem librorum obijciunt non recordantur aut nolunt recordari
quam saepe in optimis codd. omissiones deprehendantur. Quod
autem quatuor aut quinque libri ista verba non habent: nam for-
tasse etiam in I. desunt: illos ejusdem familiae esse cogitandum est.
Recte igitur Schn. Mureto auctore nec improbante Zeunio ab hoc
loco initium sexti libri posuit: quem qui hoc pacto caeteris libris
magnitudine nimis disparem fieri opponunt, his rationem ratione
carentem adhibere placuit.

2. ὥς ἀπέβησαν] Pro ὥς I. ὥςπερ, F. ὅςπερ.

πεντήκοντα] Et. F. H. I. τριάκοντα. Scilicet N litterae (πεντή-
κοντα) tertia linea omissa A (τριάκοντα) restitit.

ὁ στρατηγός] Articulum ex F. addidi. Cf. ad I, 8, 9.

τὸ αὐτοῦ λόχος] F. H. I. Brod. libri et margo Leoncl. et Steph.
τὸν αὐτοῦ (I. ἑαυτοῦ) λόχον, quae lectio etiam si h. l. non reci-
pienda sit, tamen per se non male habet. Nam in hoc Arcadum
exercitu λοχαγῶν et στρατηγῶν nomina synonymia erant et λόχος
praetoris cujusque μέρος (2, 23.) dicebatur. V. §. 4: τῷ Σμίλκρη-
τος λόχῳ, ἐνὸς τῶν Ἀρκάδων στρατηγῶν. §. 5: ἄλλου δὲ λόχου
τῶν δέκα στρατηγῶν. §. 6: καὶ οἱ ἄλλοι δὲ λοχαγοὶ συνῆλθον.
Cf. V, 10, 11. Nec dubium est quin etiam §. 2: σύνδυο λόχους
ἤγον οἱ στρατηγοί, λόχος eodem sensu accipiendum sit. Hac au-
tem ratione, λόχος fuerit hominum quadringenorum et quingenο-
rum, siquidem omnes numero pares fuisse sumere licet. Hoc pro-
fecto offensionem est, cum alibi his in libris λόχους tantum cente-
norum fuisse constet. Sed Arcades novam exercitus partitionem
fecerant (cf. 2, 11.), fortasse domesticam civium distributionem,

3 μη ἐδόκει εἶναι, σύνδυο λόχους ἦγον οἱ στρατηγοί. Συνεβάλλοντο δὲ καὶ λόφον εἰς ὃν δέοι πάντας ἀλλίεσθαι. Καὶ ἄτε ἐξαίφνης ἐπιπεσόντες ἀνδράποδά τε πολλὰ ἔλαβον καὶ πρόβατα πολλὰ περιεβάλλοντο.

4 Οἱ δὲ Θρᾶκες ἠθροίζοντο οἱ διαφυγόντες· πολλοὶ δὲ διέφυγον πελτασταὶ ὄντες ὀπλίτας ἐξ αὐτῶν τῶν χειρῶν. Ἐπεὶ δὲ συνελέγησαν, πρῶτον μὲν τῷ Σμίκρητος λόχῳ, ἐνὸς τῶν Ἀρκάδων στρατηγῶν, ἀπιόντι ἤδη εἰς τὸ συγκείμενον καὶ πολλὰ χρήματα ἄγοντι, ἐπιτίθενται. Καὶ τέως μὲν ἐμάχοντο ἅμα πορευόμενοι οἱ Ἕλληνες· ἐπὶ δὲ διαβάσει χαράδρας τρέπονται αὐτούς· καὶ αὐτὸν τε τὸν Σμίκρητα ἀποκτιννύασι καὶ τοὺς ἄλλους πάντας. Ἄλλου δὲ λόχου τῶν δέκα στρατηγῶν, τοῦ Ἡγησάνδρου, ὀκτὼ μόνους 5 κατέλιπον· καὶ αὐτὸς Ἡγήσανδρος ἐσώθη· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ λοχαγοὶ συνῆλθον, οἱ μὲν σὺν πράγμασιν, οἱ δ' ἄνευ

quam Graecos etiam in militia retinuisse notum est, imitati. Cf. Hier. IX, 5: διήρηνται — ἅπασαι αἱ πόλεις αἱ μὲν κατὰ φυλάς, αἱ δὲ κατὰ μοίρας (l. μοράς), αἱ δὲ κατὰ λόχους. Cf. Aristot. Polit. V, 7, 11. et Dionys. Arch. II, 7. p. 250.

κώμη] Omittunt Et. F. H. I.

συνεβάλλοντο] I. A. B. G. K. L. M. συνεβάλλοντο. Est autem

h. l. idem quod συνέθεντο: convenit inter eos de tumulto. Eodem sensu §. 4. τὸ συγκείμενον dicitur.

περιεβάλλοντο] Idem libri περιεβάλλοντο. Verbum ipsum Suidas interpretatur προσλαμβάνειν. Cf. Cyr. I, 4, 17. et III, 3, 23: περιεβάλλοντο πολλὴν καὶ παντοίαν λεῖαν.

4. διαφυγόντες] Emendavit Weisk. Libri διαφεύγοντες.

διέφυγον] E. F. I. O. διέφευγον. De re cf. Hell. IV, 5, 13. et III, 2, 4: ῥαδίως ἀπέφευγον πελτασταὶ ὀπλίτας.

ἐξ αὐτῶν τῶν χειρῶν] ex ipsis manibus i. e. cum eos paene jam captos haberent.

πρῶτον μὲν] Respondet ἄλλου δὲ §. 5.

ἐπιτίθενται] Ex Et. (et I.) pro ἐπειτίθεντο dedit Schn. Cf. ad I, 1, 3.

5. τρέπονται] οἱ Θρᾶκες. Cf. ad IV, 2, 20.

αὐτὸν τε τὸν] A. B. G. K. L. M. et Ald. αὐτὸν μὲν τόν, Et. τὸν μὲν.

ἀποκτιννύασι] Sic ex A. B. F. G. H. K. L. M. et qui ἀποκτιννύασι habet I. dederunt pro ἀποκτιννύουσι, quod tamen legitur Hell. IV, 4, 2. et VII, 4, 26. Ib. V, 2, 43. ἀπεκτίγγουσιν et VII, 3, 8. ἀπεκτίγγουσιν. Cf. ad IV, 6, 24.

6. καὶ οἱ ἄλλοι δὲ] neque hic solum evasit, sed etiam caeteri —. Inepte Et. μὲν pro δέ. Articulum dederunt Et. F. I.

οἱ μὲν — πράγματων] Recte Leoncl.: partim difficulter, partim sine negotio. Nam σὺν πράγμασιν et ἄνευ πράγματων est

πραγμάτων· οἱ δὲ Θρᾷκες, ἐπεὶ εὐτύχησαν τοῦτο τὸ εὐ-
τύχημα, συνεβόων τε ἀλλήλους καὶ συνελέγοντο ἐρῶμέ-
νως τῆς νυκτός. Καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ κύκλῳ περὶ τὸν λό-
φον, ἔνθα οἱ Ἕλληνες ἐστρατοπεδεύοντο, ἐτάπτοντο καὶ
ἵππεῖς πολλοὶ καὶ πελτασταί, καὶ αἰεὶ πλείονες συνέρῳρον.
Καὶ προσέβαλλον πρὸς τοὺς ὀπλίτας ἀσφαλῶς· οἱ μὲν γὰρ 7
Ἕλληνες οὔτε τοξότην εἶχον οὔτε ἀκοντιστὴν οὔτε ἵππεά·
οἱ δὲ προσθέοντες καὶ προσελαύνοντες ἠκόντιζον· ὁπότε
δ' αὐτοῖς ἐπίοιεν, ῥαδίως ἀπέφευγον· ἄλλοι δὲ ἄλλῃ ἐπε-
τίθεντο. Καὶ τῶν μὲν πολλοὶ ἐτιτρώσκοντο, τῶν δὲ οὐ- 8
δεῖς· ὥστε κινηθῆναι οὐκ ἐδύναντο ἐκ τοῦ χωρίου, ἀλλὰ
τελευτῶντες καὶ ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶργον αὐτοὺς οἱ Θρᾷκες.
Ἐπεὶ δ' ἀπορία πολλὴ ἦν, διελέγοντο περὶ σπονδῶν· καὶ 9
τὰ μὲν ἄλλα ὁμολόγητο αὐτοῖς, ὁμήρους δ' οὐκ ἐδίδοσαν
οἱ Θρᾷκες αἰτούντων τῶν Ἑλλήνων· ἀλλ' ἐν τούτῳ ἴσχετο.
Τὰ μὲν δὴ τῶν Ἀρχάδων οὕτως εἶχε.

Χειρίσοφος δέ, ἀσφαλῶς πορευόμενος παρὰ θάλατ- 10
ταν, ἀφικνεῖται εἰς Κάλπης λιμένα. Ξενοφῶντι δὲ διὰ
τῆς μεσογαίας πορευομένῳ οἱ ἵππεῖς προκαταθέοντες ἐν-

i. q. πράγματα ἔχοντες et πρ. οὐκ ἔχοντες. Egregie falluntur qui
πράγματα hic praedam esse opinantur. Nam tali quidem modo
πράγματα nunquam pro χρήματα dicere licet.

ἐπεὶ εὐτύχησαν] Sic Et. et F. Caeteri εὐτυχήσαντες, quod cor-
rectorem, qui in libro suo particulam non invenerit, dedisse su-
spicor. Video equidem ἐπεὶ εὐτύχησαν interpretamenti nomine
damnari posse. Sed quis participio ejusmodi interpretamentum
adscripserit.

ἅμα τῇ ἡμέρᾳ] F. I. et Brod. libri articulum omittunt, quod in-
terdum fit in hac formula, v. c. Hell. III, 2, 3. Sed plerumque
additur. V. supra II, 1, 2. IV, 3, 3. VI, 1, 21. Hell. I, 2, 7. 6, 15.
IV, 1, 24. 8, 35. V, 1, 10. 4, 41. 49. VI, 4, 25. 5, 17. VII, 4, 13.
Cyr. I, 2, 4. II, 4, 24. al.

ἐστρατοπεδεύοντο] Sic A. B. Et. F. G. I. K. L. M. et vet. edd.
Vulgo ἐστρατοπεδεύσαντο.

7. οἱ δὲ] i. e. οἱ πολέμιοι. Cf. ad III, 4, 4.

9. οὐκ ἐδίδοσαν] dare noluerunt, usu in hoc verbo frequentissimo.
Demosth. Mid. 24, g. p. 541: πεντήκοντα δραχμὰς αἰτοῖς ἐδίδου·
ὥς δ' ἐδυςχέραινον οὗτοι τὸ πρᾶγμα καὶ οὐδετέρους ἐπειθεν κ.τ.λ.
Cf. ib. 25. h. p. 544. 31, a. p. 549. 41, f. p. 563. et ad I, 3, 1.

ἐν τούτῳ ἴσχετο] in hac res sustinebatur, non procedebat;
i. e. hac conditione a Thracibus non probata de induciis non
convenit. Weisk.

10. Ξενοφῶντι — πορευομένῳ] cum Xen. proficisceretur. Thuc.

τυγχάνουσι πρεσβευταῖς πορευομένοις ποι. Καὶ ἐπειδὴ
ἤχθησαν παρὰ Ξενοφῶντα, ἐρωτᾷ αὐτοὺς εἴ ποῦ ἤσθην-
11 ται ἄλλον στρατεύματος ὄντος Ἑλληνικοῦ. Οἱ δ' ἔλεγον
πάντα τὰ γεγενημένα καὶ νῦν ὅτι πολιορκοῦνται ἐπὶ λόφου,
οἱ δὲ Θρᾷκες πάντες περικεκυκλωμένοι εἶεν αὐτούς. Ἐν-
ταῦθα τοὺς μὲν ἀνθρώπους τούτους ἐφύλαττον ἰσχυρῶς,
ὅπως ἡγεμόνες εἶεν ὅποι δέοι· σκοποὺς δὲ καταστήσας
[δέκα] συνέλεξε τοὺς στρατιώτας καὶ ἔλεξεν·

12 Ἄνδρες στρατιῶται, τῶν Ἀρκάδων οἱ μὲν τεθνῶσιν, οἱ
δὲ λοιποὶ ἐπὶ λόφου τινὸς πολιορκοῦνται. Νομίζω δ' ἔγωγε,
εἰ ἐκεῖνοι ἀπολοῦνται, οὐδ' ἡμῖν εἶναι οὐδεμίαν σωτηρίαν,
οὕτω μὲν πολλῶν ὄντων τῶν πολεμίων, οὕτω δὲ τεθαρρῶ-
13 κότων. Κράτιστον οὖν ἡμῖν ὥς τάχιστα βοηθεῖν τοῖς ἀν-
δράσιν, ὅπως, εἰ ἔτι εἰσὶ σῶοι, σὺν ἐκείνοις μαχώμεθα καὶ

IV, 56: τοῖς δὲ Ἀθηναίοις τότε τὴν παραθαλάσσιον δηοῦσι τὰ μὲν
πολλὰ ἡσύχασαν. Cf. Matth. §. 562, 2.

πρεσβευταῖς] F. H. I. S. et margo Leoncl. πρεσβύταις. Sed
cum non videantur Thraces fuisse, πρεσβευταῖς restitui. Quod
objiciunt Xenophontem, si legatos dixisset, nomen gentis abs qua
missi essent additurum fuisse: nihil causae erat cur scriptor de le-
gatione ad rem de qua agit non pertinente accuratius exponeret.

ἐπειδὴ] Et. F. L. ἐπεὶ.

παρὰ] Sic F. I. Vulgo πρὸς.

ἄλλου στρ.] Thuc. II, 103: προαισθόμενος τοῦ στρατοῦ. Cf.
ib. I, 57. supra I, 1, 8. et infra VII, 2, 18. ac Matth. §. 349, 1.
Deinceps ὄντος addiderunt ex A. B. F. G. I. K. L. M.: quod ne
post Ἑλληνικοῦ collocandum fuisse censeas, cf. Plutarch. Per. 38:
οὐδεὶς, ἔφη (ὁ Περικλῆς), δι' ἐμὲ τῶν ὄντων Ἀθηναίων μέλαν
ἱμάτιον περιβάλετο.

11. νῦν ὅτι] Nūn soni causa praemisit scriptor. Demosth. Mid. 54, d.
p. 579: ποῦ ληφθήσεται, νῦν ἂν διακρούσῃται. Cf. Cyr. VI, 2,
15. et Hell. VI, 5, 47.

ἐφύλαττον] A. B. F. G. I. K. L. M. ἐφύλαττεν. Sed cf. V, 8, 12.

ὅποι] Sic A. B. G. K. M. confirmantibus F. et I., qui ὅπου ha-
bent, quod non aptum esse patet. Ita enim sensus foret: ubi
opus esset. Sed cum locum omnino ignorarent, ducibus opus
erat ubique. Itaque Xen. hoc dixerit necesse est: ut ducibus ute-
rentur (qui viam monstrarent) quo proficisci oporteret, ut ad Ar-
cades pervenirent. Vulgo legitur ὅπη. Cf. ad I, 9, 13.

δέκα] Inclusi verbum ab Et. F. H. I. omissum et, ut videtur,
ex praegresso δὲ κα(ταστήσας) ortum.

12. εἰ ἐκεῖνοι] Male G. εἰ καὶ ἐκ. V. Matth. §. 617, 3.

πολεμίων] Leg. videtur τῶν πολεμίων.

τεθαρρῶκότων] Sic F. I. Vulgo τεθαρρηκότων, qua forma in
his quidem libris Xen. non usus videtur.

μὴ μόνοι λειψθέντες μόνοι καὶ κινδυνεύσωμεν. Νῦν μὲν 14
 οὖν στρατοπεδευσώμεθα, προελθόντες ὅσον ἂν δοκῇ καιρὸς
 εἶναι εἰς τὸ δειπνοποιεῖσθαι· ἕως δ' ἂν πορευώμεθα, Τι-
 μασίων ἔχων τοὺς ἱππέας προελαυνέτω ἑφορῶν ἡμᾶς, καὶ
 σκοπεῖτω τὰ ἔμπροσθεν, ὥς μηδὲν ἡμᾶς λάθῃ. Παρέ- 15
 πεμψε δὲ καὶ τῶν γυμνητῶν ἀνθρώπους εὐζώνους εἰς τὰ
 πλάγια καὶ εἰς τὰ ἄκρα, ὅπως, εἴ ποὺ τί ποθεν καθορῶεν
 σημαίνοιεν· ἐκέλευε δὲ καίειν ἅπαντα ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν
 καυσίμῳ. Ἡμεῖς γὰρ ἀποδραίημεν ἂν οὐδαμοῦ ἐνθένδε· 16
 πολλὴ μὲν γάρ, ἔφη, εἰς Ἡράκλειαν πάλιν ἀπιέναι, πολλή
 δὲ εἰς Χρυσόπολιν διελθεῖν, οἱ δὲ πολέμιοι πλησίον· εἰς

13. κινδυνεύσωμεν] F. H. I. κινδυνεύωμεν. Cf. ad I, 3, 14.

14. Νῦν μὲν οὖν] Ita incepit ac si subjecturus esset tale quid: αὐ-
 ριον δὲ ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Sed hanc enuntiationem non
 rara in his libris negligentia adicere omisit. Cf. ind. in μέν.

στρατοπεδευσώμεθα] G. K. L. M. et vett. edd. στρατοπεδευ-
 σόμεθα, H. στρατοπεδεύμεθα.

ὅσον — δειπνοποιεῖσθαι] Ad ὅσον repete προέρχασθαι: pro-
 gressi quoad progredi opportunum videatur ad coenam. Cf.
 Cyr. V, 3, 56: (σημαίνειν) τῷ Χρυσάντῳ ὅ τι καιρὸς δοξοίῃ εἶναι.
 Cf. mox §. 19. Καιρὸν refero ad locum castris ponendis aptum
 nec nimis hostibus propinquum, ne non coenati configere coge-
 rentur. Aliter Weisk.: „Non respicit, inquit, ad tempus coenae,
 sed ad justum exercitationis modum, ut non defatigati salubrem
 tamen et jucundam coenam capiant.”

Τιμασίων] Cf. 3, 28. VII, 3, 46. Supra III, 3, 20. IV, 3, 22.
 25. et 7, 24. Lycium ἱππαρχον cognovimus. Fortasse hic jam pe-
 rierat.

ἱππεῖς] Zeun. ἱππέας dedit invitis libris. Cf. ad IV, 3, 20.

ἑφορῶν ἡμᾶς] neque tamen longius progrediatur, sed ita ut
 conspiciari nos possit. Cf. Cyr. V, 3, 56: πρὸ παντός τοῦ στρα-
 τεύματος πεζοὺς εὐζώνους οὐ πολλοὺς προὔπεμπεν ἑφορωμένους
 ὑπὸ Χρυσάντῳ καὶ ἑφορῶντας αὐτόν.

15. Παρέπεμψε — καυσίμῳ] Mire orationem narratione interrumpit.
 καίειν] ut hostibus terrorem incuterent. V. §. 19.

16. Ἡμεῖς γάρ] Quod vulgo interponitur μέν cum Et. F. I. ut ex
 proximo versu huc illatum delevi, cum hic cogitari non possit tale
 quid oppositum: ἄλλοι δὲ (v. c. οἱ Ἀρκάδες) ἀποδραίεν ἂν. Cf.
 ad III, 1, 19. Γάρ particula ad §. 13. redit.

οὐδαμοῦ] Hell. V, 2, 8: ἐπεσθαι οὐδαμοῦ. Ib. 4, 42: οὐδα-
 μοῦ εἰα αὐτοὺς ἀποσκεδάννυσθαι. Soph. Phil. 256: Ἑλλάδος γῆς
 μηδαμοῦ διήλθε πού. Talia ea ratione explicanda sunt de qua
 mox ad §. 23. dicetur. Deinceps ante Schn. legebatur: ἐνθένδε
 δὲ πολλὴ μὲν, ἔφη, colo post οὐδαμοῦ fixo. Quod nunc legitur
 Schn. dedit ex Et. (F. et I.), qui tamen cum H. et Brod. libris
 πολὺ pro πολλή habent. Pro ἐνθένδε H. ἐνθένδε.

Χρυσόπολιν] V. ad VI, 4, 38.

Κάλπης δὲ λιμένα, ἔνθα Χειρίσοφον εἰκάζομεν εἶναι, εἰ
 σέσωσται, ἐλαχίστη ὁδός. Ἀλλὰ δὴ ἐκεῖ μὲν οὔτε πλοῖα
 ἔστιν οἷς ἀποπλευσοῦμεθα· μένουσι δὲ αὐτοῦ οὐδὲ μιᾶς
 17 ἡμέρας ἔστι τὰ ἐπιτήδεια. Τῶν δὲ πολιορκουμένων ἀπο-
 λομένων, σὺν τοῖς Χειρισόφου μόνοις κάκιόν ἐστι διακιν-
 δυνεύειν ἢ σωθέντων πάντας εἰς ταὐτὸν ἐλθόντας κοινῇ τῆς
 σωτηρίας ἔχεισθαι. Ἀλλὰ χρὴ παρασκευασαμένους τὴν
 γνώμην πορεύεσθαι ὥς νῦν ἢ εὐκλεῶς τελευτῆσαι ἔστιν ἢ
 κάλλιστον ἔργον ἐργάσασθαι Ἑλληνας τοσοῦτους σώσαν-
 18 τας. Καὶ ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως, ὃς τοὺς μεγαληγορή-
 σαντας ὥς πλεῖον φρονοῦντας ταπεινῶσαι βούλεται· ἡμᾶς

ἀλλὰ δὴ ἐκεῖ] A. B. G. K. L. M. et Ald. ἀλλ' ἤδη ἐκεῖσε. Ἐκεῖσε
 si probes, explicandum erit: πλοῖα ἐκεῖσε ἐλθόντα ἐκεῖ ἔστιν. Cf.
 Lobeck. ad Phryn. p. 44. Ad ἐκεῖ μὲν tale quid subaudiendum:
 ubi autem sunt naves, Heracleam propter itineris longitudi-
 nem pervenire non possumus. Cf. ad I, 4, 7.

οἷς ἀποπλευσοῦμεθα] V. ad I, 3, 17.

μένουσι] Intellige ἡμῖν. Cf. 2, 12. et II, 1, 23. Deinceps ne
 quis cum οὔτε praecefferit τέ pro δέ requirat (cf. ad II, 2, 8.), scri-
 ptor si hoc modo loqui voluisset, collocare debebat: τὰ τε ἐπιτή-
 δεια οὐδὲ μιᾶς ἡμέρας ἔστι (ἔσται?). Sed cum μένουσι praemi-
 ferit, ex partitione se ad oppositionem transire declarat. Cf. ad
 V, 5, 8. et 9, 26. atque Plato de rep. III. p. 388. e: οὔτε ἄρα ἀν-
 θρώπους ἀξιόους λόγου κρατουμένους ὑπὸ γέλωτος ἂν τις ποιῇ ἀπο-
 δεκτέον, πολὺ δὲ ἥττον, ἢ ἂν θεός. Caeterum scriptor ita ar-
 gumentatur: „Petendus est nobis Calpes portus: nam eo iter est
 brevissimum ibique Chirifophum esse suspicamur. At, dixerit ali-
 quis, eo etiam evitatis Thracibus pervenire licebit. Sed ut hoc
 fieri possit, ibi tamen neque naves aderunt neque res necessariae
 suppetent, ut exspectare et vel naves arceffere vel aufugiendi op-
 portunitatem aucupari possimus, sed illico terrestri itineri pergen-
 dum erit: quod quidem ita demum tuto fieri poterit, si conjuncti
 fuerimus cum Arcadibus, ut ad propulsandos Thracas satis copia-
 rum habeamus. Itaque nostrum interest Arcadas periculo eripi.”

ἢ σωθέντων] Sic cum Et. et S. Zeun., Weisk. et Schn. ἢ τῶν
 δὲ (voluerunt τῶνδε) σωθέντων F. H. I. ex interpretamento, ut
 etiam ostendit quod ex V. et O. enotatum est ἐκείνων δὲ σωθέντων.

τῆς σ. ἔχεισθαι] in salutem incumbere, eisfrig an der Erret-
 tung arbeiten. Sic ἔχεισθαι τοῦ πολέμου Thuc. VI, 88. et VIII,
 3. ἔργου Arrian. exp. VI, 6, 6. Cf. Matth. §. 330.

παρασκευασαμένοις—ἔστιν] Hell. III, 4, 20: ὅπως αὐτόθεν
 οὕτω τὰ σώματα καὶ τὴν γνώμην παρασκευάζοιντο ὥς ἀγωνιού-
 μενοι. Cyr. II, 1, 11: ταῖς ψυχαῖς παρασκευασμένους ὥς συμμί-
 ξοντας τοῖς πολεμίοις. De indicativo cf. ad I, 3, 15. p. 28 f.

18. ἄγει] Herod. VII, 8, 1: θεὸς οὕτω ἄγει. Cf. Soph. Oed. C.
 253. 998.

πλεῖον] F. I. A. Brod. libri πλέον.

δέ, τοὺς ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρχομένους, ἐντιμοτέρους ἐκείνων καταστῆσαι. Ἀλλ' ἐπεσθαι χρὴ καὶ προσέχειν τὸν νοῦν, ὥς ἂν τὸ παραγγελλόμενον δύνησθε ποιεῖν.

Ταῦτ' εἰπὼν ἤγεῖτο. Οἱ δ' ἵππεῖς, διασπειρόμενοι 19
ἐφ' ὅσον καλῶς εἶχεν, ἔκαιον ἢ ἐβάδιζον. Καὶ οἱ πελτα-
σταὶ ἐπιπαριόντες κατὰ τὰ ἄκρα ἔκαιον πάντα ὅσα καίσιμα
ἑώρων· καὶ ἡ στρατιὰ δέ, εἴ τιτι παραλειπομένῳ ἐντυγχά-
νοιεν· ὥστε πᾶσα ἡ χώρα αἰθεσθαι ἐδόκει καὶ τὸ στρά-
τευμα πολὺ εἶναι. Ἐπεὶ δ' ὥρα ἦν, κατεστρατοπεδεύ- 20
σαντο ἐπὶ λόφον ἐκβάντες, καὶ τὰ τε τῶν πολεμίων πυρὰ
ἑώρων, ἀπεῖχον δὲ ὥς τετταράκοντα σταδίους, καὶ αὐτοὶ
ὥς ἐδύναντο πλεῖστα πυρὰ ἔκαιον. Ἐπεὶ δ' ἐδείπνησαν 21
τάχιστα, παρηγγέλθη τὰ πυρὰ κατασβεννύναι πάντα.
Καὶ τὴν μὲν νύκτα φυλακὰς ποιησάμενοι ἐκάθευδον· ἅμα
δὲ τῇ ἡμέρᾳ, προσευξάμενοι τοῖς θεοῖς καὶ συνταξάμενοι
ὥς εἰς μάχην, ἐπορεύοντο ἢ ἐδύναντο τάχιστα. Τιμασίῳ 22
δὲ καὶ οἱ ἵππεῖς, ἔχοντες τοὺς ἡγεμόνας καὶ προελαύνον-
τες, ἔλαθον αὐτοὺς ἐπὶ τῷ λόφῳ γερόμενοι ἔνθα ἐπολιορ-
χοῦντο οἱ Ἕλληνες. Καὶ οὐχ ὁρῶσιν οὔτε τὸ φίλιον στρά-
τευμα οὔτε τὸ πολέμιον· καὶ ταῦτα ἀπαγγέλλουσι πρὸς
τὸν Ξενοφῶντα καὶ τὸ στράτευμα· γραῖδια δὲ καὶ γερόντια

τῶν θεῶν] Articulum omittunt F. I.

19. ἐφ' ὅσον] Repete διασπείρεσθαι. Cf. ad §. 14. Ἐφ' ὅσον eadem ratione legitur Cyr. V, 4, 48: ἦν δὲ μὴ μείον ἀπέχοντες παρίωμεν ἢ ἐφ' ὅσον καὶ νῦν ἐκτεταμένοι πορευόμεθα κ. τ. λ. et Herod. I, 64: ἐπ' ὅσον ἐποιῆς τοῦ ἰσοῦ εἶχεν κ. τ. λ.

ἡ στρατιὰ] i. e. οἱ ὀπλῖται. Simili oppositione Caes. b. g. II, 11. VII, 61. et b. c. III, 38: exercitus equitatusque.

20. ἀπεῖχον δὲ] Sic Et. F. I. Vulgo ἀπεῖχον γάρ. Cf. §, 32. et VII, 3, 2.

σταδίους] Dederunt F. H. I. pro στάδια.

21. πάντα] Hoc ex Et. F. H. I. S. receperunt pro ἅπαντας.

τοὺς ἡγεμόνας] V. §. 11.

ἔλαθον] Et. F. I. ἐλάνθανον. De structura cf. Plat. Crit. 10. p. 49. b: ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες. Lyf. or. fun. p. 128: οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἅπαξ ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντες θνητοί.

ἐπολιορχοῦντο] oppugnati erant. V. ad I, 1, 6.

τὸ φίλιον] Articulum omittunt F. I. hic etiam ante πολέμιον.

ἀπαγγέλλουσι] Et. ἐπαγγέλλουσι, F. I. ἀπαγγέλουσι. Caeteri παραγγέλλουσι, quod cave defendas loco Hell. II, 2, 3.

- 23 καὶ πρόβατα ὀλίγα καὶ βοῦς καταλελειμμένους. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον θαῦμα ἦν τί εἴη τὸ γεγενημένον· ἔπειτα δὲ τῶν καταλελειμμένων ἐπυνθάνοντο ὅτι οἱ μὲν Θρᾷκες εὐθὺς ἀφ' ἐσπέρας ὥχοντο ἀπιόντες· ἔωθεν δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἔφασαν οἴχεσθαι· ὅπου δέ, οὐκ εἰδέναι.
- 24 Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀμφὶ Ξενοφῶντα, ἐπεὶ ἠρίστησαν, συσκευασάμενοι ἐπορεύοντο, βουλόμενοι ὥς τάχιστα συμμῖξαι τοῖς ἄλλοις εἰς Κάλπης λιμένα. Καὶ πορευόμενοι ἑώρων τὸν στίβον τῶν Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιῶν κατὰ τὴν ἐπὶ Κάλπης ὁδόν. Ἐπεὶ δ' ἀφίκοντο εἰς τὸ αὐτό, ἄσμενοί
- 25 τε εἶδον ἀλλήλους καὶ ἠσπάζοντο ὥσπερ ἀδελφούς. Καὶ ἐπυνθάνοντο οἱ Ἀρκάδες τῶν περὶ Ξενοφῶντα τί τὰ πυρὰ κατασβέσειαν· ἡμεῖς μὲν γάρ, ἔφασαν, ὥόμεθα ὑμᾶς τὸ μὲν πρῶτον, ἐπειδὴ τὰ πυρὰ οὐχ ἑωρῶμεν, τῆς νυκτὸς ἤξειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· καὶ οἱ πολέμιοι δέ, ὥς γ' ἡμῖν ἐδόκουν, τοῦτο δείσαντες ἀπῆλθον· σχεδὸν γὰρ ἀμφὶ τοῦ-
- 26 τον τὸν χρόνον ἀπήεσαν· ἐπεὶ δ' οὐκ ἀφίκεσθε, ὁ δὲ χρόνος ἐξῆκεν, ὥόμεθ' ὑμᾶς, πυθομένους τὰ παρ' ἡμῖν, φοβηθέντας οἴχεσθαι ἀποδράντας ἐπὶ θάλατταν· καὶ ἐδόκει ἡμῖν μὴ ἀπολιπέσθαι ὑμῶν. Οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς δεῦρο ἐπορεύθημεν.

πρόβατα] Sic Et. F. H. I. K. S. Vulgo προβάτια, quod prae-gressis deminutivis originem debet.

23. ἔπειτα δὲ] Et. F. I. καὶ subjiciunt: quod sensu caret.

ὅπου δέ] Repete οἴχεσθαι. Cf. ad I, 3, 6. Sed ne ὅποι requiras, ὅπου οἴχονται est i. q. ὅποι οἴχονται καὶ ὅπου εἶεν. Cf. Soph. Trach. 40: κείνος δ' ὅπου βέβηκεν οὐδεὶς οἶδε. Lucian. Diall. mort. III, 3: ποῦ σοι τὸ θεοῦ ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπελήλυθε; Adde Lobeck. ad Phryn. p. 43 f. et ad IV, 7, 17. ann.

24. συμμῖξαι] Sic pro συμμίσσαι scribendum erat, cum i longum sit (cf. Etym. M. p. 587, 28.) et nonnisi in aor. fec. corrigiatur. Compara verba ῥήγνυμι et ζεύγνυμι. Caeterum verba συμμῖξαι τοῖς ἄ. εἰς κ. λ. breviter dicta sunt pro: εἰς κ. λ. ἐλθόντες συμ. τοῖς ἄλλοις.

ἀφ. εἰς τὸ αὐτό] i. e. συνέμιξαν ἀλλήλοις. Cf. ad I, 8, 14.

25. ὥς γ' ἡμῖν ἐδόκουν] Cf. ad I, 4, 7.

26. ἀφίκεσθε] Sic Et. F. H. I. Caeteri ἀφικνεῖσθε.

ὁ δὲ χρόνος ἐξῆκεν] Eadem locutio legitur Hell. VII, 1, 28. et 5, 9. ubi Schn. interpretamentum προβαίνοντα recepit.

τὰ παρ' ἡμῖν] Leg. τὰ παρ' ἡμῶν. V. ad I, 4, 5.

CAPUT II. (VULGO CAPUT IV.)

Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν αὐτοῦ ἠϋλίζοντο ἐπὶ τοῦ 1
αἰγιαλοῦ ἐν τῷ λιμένι. Τὸ δὲ χωρίον τοῦτο, ὃ καλεῖται
Κάλπης λιμὴν, ἔστι μὲν ἐν τῇ Θράκῃ τῇ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἀρ-
ξαμένη δὲ ἡ Θράκη αὕτη ἐστὶν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Πόν-
του μέχρις Ἡρακλείας, ἐπὶ δεξιὰ εἰς τὸν Πόντον εἰσπλέοντι.
Καὶ τριήρει μὲν ἐστὶν εἰς Ἡράκλειαν ἐκ Βυζαντίου κώπαις 2
ἡμέρας μάλα μακρᾶς πλοῦς· ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἄλλη μὲν πό-
λις οὐδεμία οὔτε φιλία οὔτε Ἑλληνίς, ἀλλὰ Θράκες οἱ Βι-
θυνοί· καὶ οὓς ἂν λάβωσι τῶν Ἑλλήνων ἢ ἐκπίπτοντας ἢ

Cap. II. §. 1. ἐν τῷ λ.] F. H. I. et Brod. libri πρὸς τῷ λ. ex inter-
pretamento. Nam cum λιμὴν non modo ipsum portum, sed etiam
loca proxima (cf. §. 3.) et quodammodo ad eum pertinentia signifi-
cet, ἐν hic eadem ratione dicitur qua IV, 8, 22. Cf. mox §. 5.

Κάλπης λιμὴν] Portum Calpas dicit Plin. VI, 1. Hodie Kerbe
f. Kirpe f. Garbah vocitatur, vel secundum alios Busadsje.

τοῦ στόματος τοῦ Π.] Polyb. IV, 39, 4: τὸ τοῦ Πόντου (στόμα)
ὀνομάζεται μὲν Βόσπορος Θράκιος· ἔστι δὲ τὸ μὲν μῆκος ἐφ' ἑκα-
τὸν καὶ εἴκοσι στάδια, τὸ δὲ πλάτος οὐ πάντῃ ταῦτόν. Cf. He-
rod. IV, 85. Plin. V, 43. Arrian. Peripl. P. E. p. 125. et Strabo
VII, 6. p. 111. qui πενταστάδιον dicit τὸν πορθμόν. Adde D. F.
Kruse: Ueber Herodots Ausmessung des Pontus Euxinus p. 27 ff.

μέχρις] F. I. K. M. μέχρι. Caeterum hic ita loquitur ac si non
ἔστί, sed quod in eo ineſt (cf. I, 6, 7.) τείνει f. παρήκει praeces-
sisset.

ἐπὶ δεξιὰ] Male G. ἐπὶ δεξιᾷ. Cf. Herod. VI, 33: τὰ ἐπ' ἀρι-
στερὰ εἰσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου αἶρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ
αὐτοῖσι τοῖς Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα. ubi v. Vessel. et
interpr. ad Thuc. I, 24. De dativo εἰσπλέοντι v. ad III, 2, 22.

2. ἡμέρας μάλα μακρᾶς] Herod. IV, 86: νηὺς ἐπίπαν μάλιστα καὶ
κατανύει ἐν μακρομερίῃ ὀργυιᾶς ἑπτακισμυρίας (i. e. 700 stadia,
cf. ib. II, 149.)· νυκτὸς δὲ ἑξακισμυρίας. Secundum Arrian. l. l.
Calpes portus a Ponti ore 750 stadiis distat, ut satis bene ratio
constet.

πλοῦς] Thuc. VI, 2: ἐντεῦθεν ἐλάχιστον πλοῦν Καρχηδῶν Σι-
κελίας ἀπέχει.

ἀλλὰ] Sic E. Et. F. H. I. Caeteri ἀλλ' ἢ, quod vel ex corre-
ctione (cf. ad IV, 6, 11.) vel ex praegresso ἄλλῃ ortum esse potest.
Cf. de vectigg. III, 6. Aristot. Polit. V, 10, 5. Demosth. Mid. 34, a.
p. 554. et Soph. Oed. T. 1335: ἐπαισε δ' αὐτόχειρ νιν οὔτις ἀλλ'
ἐγὼ τλάμων.

Θράκες οἱ Βιθυνοί] A. E. Et. F. G. H. I. O. S. Θράκες Βιθυ-
νοί; caeteri Θράκες ἢ Βιθυνοί, ex quo Zeun. recte fecit Θράκες
οἱ B. Nam generali nomine praemisso articulus non potest abesse.
Sic Θράκες οἱ Βιθυνοί Herod. I, 28. Arrian. l. l. p. 126. exp. I,
29, 7. Contra οἱ Βιθυνοί Θράκες Hell. I, 3, 2. et ἡ Βιθυνὶς Θράκη
ib. III, 2, 2. Pariter Ἀχαιοὶ οἱ Φθιώται Herod. VII, 132. Thuc.

3 ἄλλως πῶς, δεινὰ ὑβρίζειν λέγονται τοὺς Ἕλληνας. Ὁ δὲ Κάλπης λιμὴν ἐν μέσῳ μὲν κεῖται ἐκατέρωθεν πλεόντων ἐξ Ἡρακλείας καὶ Βυζαντίου· ἔστι δ' ἐν τῇ θαλάττῃ προ-
 κείμενον χωρίον, τὸ μὲν εἰς τὴν θάλατταν καθῆκον αὐτοῦ,
 πέτρα ἀπορρώξ, ὕψος, ὅπη ἐλάχιστον, οὐ μείον εἴκοσιν
 ὀργυιῶν· ὁ δὲ αὐχὴν ὁ εἰς τὴν γῆν ἀνήκων τοῦ χωρίου,
 μάλιστα τεττάρων πλέθρων τὸ εὖρος· τὸ δ' ἐντὸς τοῦ αὐ-
 4 χένος χωρίου ἱκανὸν μυρίοις ἀνθρώποις οἰκῆσαι. Λιμὴν
 δ' ὑπ' αὐτῇ τῇ πέτρᾳ τὸ πρὸς ἐσπέραν αἰγιαλὸν ἔχων.
 Κρήνη δὲ ἡδέος ὕδατος καὶ ἄφθονος ῥέουσα ἐπ' αὐτῇ τῇ

VIII, 3. Polyb. XVIII, 29, 7. 30, 7. et Diod. XI, 3. ubi male vulgo legitur Ἀχαιοὶ καὶ Φθιώται. Caeterum de Bithynis Strabo XII, 3. p. 15: οἱ Βιθυνοὶ διότι πρότερον Μυσοὶ ὄντες μετωνομάσθησαν οὕτως ἀπὸ τῶν Θράκων τῶν ἐποικησάντων, Βιθυνῶν τε καὶ Θυνῶν, ὁμολογεῖται παρὰ τῶν πλείστων· καὶ σημεῖα τίθενται τοῦ μὲν Βιθυνῶν ἔθνους τὸ μέχρι νῦν ἐν τῇ Θράκῃ λέγεσθαι τινὰς Βιθυνούς. Id. XII, 4. p. 49: τὴν δὲ Βιθυνίαν ἀπὸ μὲν τῆς ἀνατολῆς ὁρίζουσι Παφλαγόνες τε καὶ Μαριανδυνοὶ καὶ τῶν Ἐπικτήτων τινές· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκίων ἡ Ποντικὴ θάλαττα ἡ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Σαγγαρίου μέχρι τοῦ στόματος τοῦ κατὰ Βυζάντιον καὶ Χαλκηδόνα· ἀπὸ δὲ δύσεως ἡ Προποντίς· πρὸς νότον δὲ ἡ τε Μυσία καὶ (ἡ) Ἐπικτήτος καλουμένη Φρυγία, ἡ δ' αὐτὴ καὶ Ἑλλησποντιακὴ Φρυγία καλουμένη.

ἡ ἐκπίπτοντας] *H* excidit in Et. F. I. Certe vix potest abesse.

ἡ ἄλλως πῶς] Sturz. II. p. 210. subaudit ἐλθόντας. Non opus. Repetendum est tantum οὗς ἂν λάβωσιν.

τοὺς Ἕλληνας] Haec delenda censuit Muretus. Fortasse recte. Diverfa sunt enim quae ad I, 3, 14. et III, 2, 23. attulimus. Nec conferri potest locus VI, 1, 2. Similiorem habes 4, 22.

3. τὸ μὲν—] Hoc sicuti ὁ δὲ αὐχὴν et τὸ ἐντὸς τοῦ αὐχένος χωρίον per appositionem cum praegresso χωρίον junctum est. Cf. ad V, 6, 30.

αὐχὴν] Similiter Plin. IV, 5. Corinthiacum isthmum *cervicem* dicit.

τὴν γῆν] Articulum ex Et. H. I. addiderunt. Cf. ad VII, 1, 30.

τὸ δ' ἐντὸς τοῦ αὐχένος χ.] Est totum illud inter cervices et extremam rupem interceptum spatium. *Weisk.*

οἰκῆσαι] Sic emendavit Steph. F. et Brod. libri οἰκῆσειν, H. et I. οἰκῆσεις, M. οἰκησεις, caeteri οἰκησις.

4. ἡδέος ὕδατος] Arrian. exp. VI, 21, 8: ποταμὸν στενὸν τε καὶ ὀλίγου ὕδατος. Ib. 25, 10: χειμάρρους ὀλίγου ὕδατος. Id. Peripl. P. E. p. 125: ὁ δὲ Κάλπης λιμὴν ὁποῖόν τι χωρίον ἐστὶν καὶ ὁποῖος ὁρμός, καὶ ὅτι πηγὴ ἐν αὐτῷ ψυχροῦ καὶ καθαροῦ ὕδατος, καὶ ὅτι ὕλαι πρὸς τῇ θαλάσῃ ξύλων ναυπηγησέμων καὶ αὐταὶ ἐν θηροί, ταῦτα ξενόφωντι τῷ πρεσβυτέρῳ λέλεχται. Hic quae aliter atque nostris Anabaseos in exemplaribus leguntur, a memoriae lapsu repetenda videntur, quamquam ψυχροῦ facile post καὶ addi posset.

ἄφθονος] Ita F. I. et Steph. codd. pro ἄφθόνου. Sic ῥεῖν etiam

θαλάττῃ, ὑπὸ τῇ ἐπικρατείᾳ τοῦ χωρίου. Ξύλα δὲ πολλὰ
 μὲν καὶ ἄλλα, πάνυ δὲ πολλὰ καὶ καλὰ ναυπηγήσιμα ἐπ'
 αὐτῇ τῇ θαλάττῃ. Τὸ δὲ ὄρος τὸ ἐν τῷ λιμένι εἰς μεσό- 5
 γαιαν μὲν ἀνίκει ὅσον ἐπὶ εἴκοσι σταδίους, καὶ τοῦτο γεω-
 δεσ καὶ ἄλιθον· τὸ δὲ παρὰ θάλατταν, πλεον ἢ ἐπὶ εἴκοσι
 σταδίους, δασὺ πολλοῖς καὶ παντοδαποῖς καὶ μεγάλοις ξύ-
 λοις. Ἡ δ' ἄλλη χώρα καλὴ καὶ πολλή· καὶ κῶμαι ἐν 6
 αὐτῇ εἰσὶ πολλαὶ καὶ [εὖ] οἰκούμεναι· φέρει γὰρ ἡ γῆ καὶ
 κριθὰς καὶ πυροὺς καὶ ὅσπρια πάντα καὶ μελίνας καὶ σή-
 σαμα καὶ σῦκα ἀρκοῦντα καὶ ἀμπέλους πολλὰς καὶ ἡδυοί-
 νους καὶ τῶλλα πάντα πλὴν ἐλαιῶν. Ἡ μὲν χώρα ἦν
 τοιαύτη.

Ἐσκήνουν δὲ ἐν τῷ αἰγιαλῷ πρὸς τῇ θαλάττῃ· εἰς δὲ 7
 τὸ πόλισμα ἂν γενόμενον οὐκ ἐβούλοντο στρατοπεδεύεσθαι·
 ἀλλὰ ἐδόκει καὶ τὸ ἐλθεῖν ἐνταῦθα ἐξ ἐπιβουλῆς εἶναι,
 βουλομένων τινῶν κατοικίσαι πόλιν. Τῶν γὰρ στρατιω- 8

in translata formula πολὺς ὅςτ' cum adjectivo construitur. V. Dio-
 nyf. Arch. X, 5. p. 1993, 5. et Achill. Tat. VI, 10. p. 141, 6. Quod
 in hac lectione καὶ diversos casus jungit tanto minus offendet, cum
 ἡδέος ὕδατος ad sensum idem sit quod ἡδὺ ὕδωρ ἔχουσα. Cf. Ar-
 rian. VI, 21, 8. modo laudatum et ad I, 10, 6.

5. τὸ δὲ — σταδίους] Concinnius dixisset: παρὰ θάλατταν δὲ (πα-
 ρήκει) πλεον ἢ ἐπὶ εἴκοσι σταδίους. Sed cf. ad I, 9, 6.

6. εὖ οἰκούμεναι] Eὖ omittunt Et. et I. nec addere solet Xen.

σήσαμα] Et. F. H. I. Vulgo σήσαμον.

ἡδυοίνους] Poll. I, 243. ἀμπέλους μέντοι (λέγουσιν) ἡδυοίνους.

Id. VI, 22: καὶ ἀμπελοι ἡδυοίνοι ὡς Ξενοφῶν. Hutch.

7. πρὸς τῇ θ.] Sic Et. F. H. I. S. Vulgo ἐπὶ τῇ θ. ex §. 4.

εἰς δὲ τὸ πόλισμα ἂν γενόμενον] Recte Weisk. interpretatur:
 „in locum qui facile futurus fuisset oppidum, s. in locum con-
 dendae urbi aptum;” εἰς τὸ χωρίον δ' ἂν ἐγένετο πόλις. Parti-
 cipium cum ἂν particula saepe sic resolvendum. Herod. VII, 168:
 νέας (οὐκ) ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν, — οὐκ ἐθελήσαμεν τοι ἀν-
 τιῶσθαι. Cf. Soph. Phil. 407. Xen. Mem. I, 4, 14. Demosth.
 Ol. II. IX, 1. p. 36. et Matth. §. 598, b. Subaudienda est con-
 ditionalis enunciatio talis quaeprim: εἰ τὸ χωρίον οἰκίσαι ἡβουλή-
 θησαν. Similiter in Herodoti loco huiusmodi sententia reticetur:
 εἰ τοῖς Ἕλλησιν ἐπικουρεῖν ἡβουλήθημεν. Caeterum locus intel-
 ligitur §. 3. extr. et 4. descriptus.

βουλομένων — πόλιν] Haec maxime ad Xenophontem referri
 probabile sit ex V, 6, 15 ff. Weisk. Cf. mox §. 14. et 21. atque
 VI, 4, 4. Confirmat hanc suspicionem curiosa loci descriptio.

8. Τῶν γὰρ] Hoc γὰρ causam reddit extremorum huius § verborum:
 τοιοῦτοι — σώζεσθαι. Cf. ad V, 1, 8.

τῶν οἱ πλεῖστοι ἦσαν οὐ σπάνει βίου ἐκπεπλευκότες ἐπὶ ταύτην τὴν μισθοφοράν, ἀλλὰ τὴν Κύρου ἀρετὴν ἀκούοντες, οἱ μὲν καὶ ἄνδρας ἄγοντες, οἱ δὲ καὶ προσανηλωκότες χρήματα, καὶ τούτων ἕτεροι ἀποδεδρακότες πατέρας καὶ μητέρας, οἱ δὲ καὶ τέκνα καταλιπόντες, ὥς χρήματα αὐτοῖς κτησάμενοι ἤξοντες πάλιν, ἀκούοντες καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρὰ Κύρῳ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ πράττειν· τοιοῦτοι οὖν ὄντες, ἐπόθουν εἰς τὴν Ἑλλάδα σῶζεσθαι.

- 9 Ἐπειδὴ δὲ ὑστεραία ἡμέρα ἐγένετο τῆς εἰς ταῦτόν συνόδου, ἐπ' ἐξόδῳ ἐθύετο Ξενοφῶν· ἀνάγκη γὰρ ἦν ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐξάγειν· ἐπενόει δὲ καὶ τοὺς νεκροὺς θάψαι.

καὶ ἄνδρας ἄγοντες] οὐ μόνον αὐτοὶ ἦγοντες.

ἄγοντες — τούτων] Sic cum Schn. dederunt recentiores ex Et. F. H. I., quorum tamen F. H. I. προσηλωκότες habere dicuntur. Antea legebatur: ἄγοντες προσηλωκότες χρήματα, οἱ δὲ καὶ τούτων. Halbk. emendat.: οἱ μὲν καὶ ἄγοντες καὶ προσανηλωκότες χρήματα, οἱ δὲ καὶ τούτων, vertens: „manche brachten noch Geld mit und setzten es dabei zu,” repugnante perfecto. Paullo probabilius esset οἱ μὲν καὶ ἄγοντες χρ. καὶ προσηλωκότες. Mihi leg. videtur: οἱ μὲν καὶ ἄνδρας ἄγοντες προσηλωκότες χρήματα· καὶ τούτων —, alii cum etiam viris conducendis pecunias ante expeditionem impendissent. Verba καὶ τούτων ἕτεροι (repete ἐκπεπλευκότες ἦσαν, non solum ἦσαν) explico ea ratione de qua dixit Matth. §. 366.

ἀγαθὰ πράττειν] bona fortuna uti, i. e. opes sibi comparare. Cf. VII, 4, 21. 6, 31. Cyr. V, 1, 20: ἂν τι ἀγαθὸν πράξω, πειράσομαι οὕτω ποιεῖν ὥστε καὶ ὑμᾶς ἐμὲ ἐπαινεῖν. Ib. VII, 5, 42. et VIII, 4, 6: μεγάλα πράττειν. Soph. Antig. 565: πράσσειν κακά. Thuc. VII, 71: χεῖρῳ πράσσειν. Dionys. Arch. X, 14. p. 2022, 1: ταπεινὰ πράττειν. Cf. interpr. ad Oed. T. 1006.

τοιοῦτοι οὖν] Οὖν omittunt Et. F. I.

ἐπόθουν] pro interpretamento ἐπεθύμουν dederunt Et. F. H. I. S. Lion confert Arrian. exp. V, 27, 11: συγγνωστοί εἰσιν ἐπιδεῖν ποθοῦντες (τὴν γῆν τὴν οἰκείαν). V. etiam supra III, 1, 3.

9. ὑστεραία] Ex Et. addidi Zeun. F. H. I. ὑστέρα habent. Addendus etiam videtur articulus. Circumscriptione simplicioris usitatorisque formulae τῇ ὑστεραίᾳ etiam Cyr. VIII, 3, 9. utitur: ἦνίκα δὲ ἡ ὑστεραία ἦξε.

ταῦτόν] Sic H. I. αὐτόν Et. Vulgo ταυτό. Cf. Matth. §. 146. Buttm. §. 69, 2.

τοὺς ν. θάψαι] ita tradito more ut vix ullum militiae tam solemne esset munus quam humani suos Curt. V, 4, 2. ubi cf. interpr. Pro θάψαι Et. F. H. I. θάπτειν habent.

Ἐπεὶ δὲ τὰ ἱερὰ ἐγένετο, εἶποντο καὶ οἱ Ἀρκάδες, καὶ τοὺς νεκροὺς τοὺς μὲν πλείστους ἐνθαπερ ἔπεσον ἐκάστους ἔθαψαν· ἥδη γὰρ ἦσαν πεμπταῖοι καὶ οὐχ οἶόν τε ἀναιρεῖν ἔτι ἦν· ἐνίους δὲ τοὺς ἐκ τῶν ὁδῶν συνενεγκόντες ἔθαψαν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὥς ἐδύναντο κάλλιστα· οὓς δὲ μὴ εὐρισκόν, κενοτάφιον αὐτοῖς ἐποίησαν μέγα καὶ πυρὰν μεγάλην καὶ στεφάνους ἐπέθεσαν. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες 10

τὰ ἱερὰ] Καλὰ subjiunt Et. F. H. I. ex interpretamento. Scilicet Xen. ut semper dicit τὰ ἱερὰ ἐστὶ καλὰ (cf. I, 8, 15. II, 2, 3. IV, 3, 9. V, 6, 29. VI, 3, 21. VII, 2, 17. 8, 10.), ita formulae τὰ ἱερὰ γίγνεται nunquam videtur καλὰ addidisse. Cf. II, 2, 3. VI, 2, 13. 14. 16. 18. 19. 22. 3, 2. 4, 36. Hell. IV, 8, 36. VI, 5, 49. Sic etiam τὰ διαβατήρια γίγνεται. V. Thuc. V, 55. 116. et Sturz. in v. διαβατήρια. Cyr. II, 4, 18. καλὰ delendum cenfeo. Herodotum vel καλὰ (VI, 112.) vel aliud adjectivum addere solere constat. V. Schaefer. ad Lamb. Bos. Ell. Grr. p. 213.

καὶ οἱ Ἀρκάδες] Non soli Xenophontis milites.

τοὺς νεκροὺς τοὺς μὲν] Inepte F. et I. τοὺς μὲν v. τοὺς.

ἦσαν πεμπταῖοι] quinto die jacebant. Hutch. confert Joh. XI, 39: τεταρταῖος — ἐστὶ. Primus autem dies erat quo interfectos esse traditur 1, 5; alter quo Arcadas a Thracibus obfessos fuisse ib. §. 6 ff. refertur; tertius quo Xen. ad eos liberandos contendit §. 10 ff.; quartus quo liberatos in Calpes portu affecutus est §. 21 — 26; quintus quo ad cadavera sepelienda proficiscitur.

οὐχ — ἦν] propter foeditatem odoris. Eandem ob causam cremari non potuerunt.

τοὺς ἐκ τῶν ὁδῶν] Haec proprie cum ἐνίους jungenda sunt. Sed scriptor cum συνενεγκόντες subjecturus esset, attractione utebatur huic verbo accommodata. Cf. ad I, 2, 3.

συνενεγκόντες] De eadem re alii συγκομίζειν. V. Ducker. ad Thuc. VI, 71.

ἐκ τῶν ὑπαρχόντων] Cf. ad III, 2, 3.

κενοτάφιον] Monumentum hujusmodi, quod Virg. Aen. III, 304. et VI, 505. vocem Graecam interpretatus inanem tumulum vocat, in honorem atque memoriam mortuorum, eorum imprimis qui vel in acie desiderati vel naufragio erant amissi, mos erat antiquis exstruere. Hinc Suetonio in Claud. c. 1. dicitur tumulus honorarius. Nec infepultis tantum, sed et beneficiorum quorundam insigniorum auctoribus, quorum corpora jam antea sepulcris fuerant condita, tumulos ejusmodi ponere solebant. Dionys. Hal. A. R. I, 54. Hom. II. η', 331. Ael. Lamprid. in Severo c. 63. p. 1035 et Vopisc. in Floriano c. 2. p. 622. ed. Lugd. Bat. Hutch. Similem tumulum Varianis legionibus structum fuisse tradit Tac. A. II, 7.

αὐτοῖς] V. ad I, 9, 30. cl. mox §. 11. et V, 7, 34.

καὶ πυρὰν μεγάλην] Omittunt F. H. I. ut spuria notavit Leoncl. ac profecto, suspecta sunt tum propter mirum ὕστερον πρότερον: nam collocari debebat: πυρὰν μεγάλην καὶ κενοτάφιον αὐτοῖς

- ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Καὶ τότε μὲν δειπνήσαντες ἐκοιμήθησαν· τῇ δ' ὕστεραία συνελθόντες οἱ στρατιῶται πάντες, συνῆγε δὲ αὐτοὺς μάλιστα Ἀγασίας ὁ Στυμφάλιος, λοχαγός, καὶ Ἰερώνυμος Ἡλεῖος, λοχαγός, καὶ
 11 ἄλλοι οἱ πρεσβύτατοι τῶν Ἀρκάδων, δόγμα ἐποιήσαντο, εἴαν τις τοῦ λοιποῦ μνησθῇ δίχα τὸ στράτευμα ποιεῖν, θανάτῳ αὐτὸν ζημιοῦσθαι· καὶ κατὰ χώραν ἀπιέναι, ἥπερ πρόσθεν εἶχε τὸ στράτευμα, καὶ ἄρχειν τοὺς πρόσθεν στρατηγούς. Καὶ Χειρίσοφος μὲν ἤδη τετελευτήκει φάρμακον πιὼν πυρέττων· τὰ δ' ἐκείνου Νέων ὁ Ἀσιναῖος παρέλαβε.
 12 Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ξενοφῶν ἐξαναστάς εἶπεν. ὦ ἄνδρες στρατιῶται, τὴν μὲν πορείαν, ὥς ἔοικε, [δηλονότι]

ἐποίησαν μέγα: tum quod non additum habent accendendi verbum; denique Zeun. monet non meminisse se apud alium scriptorem quidquam legere de rogo cum tumulo inani exstructo.

- στεφάνους] De hac re v. Goenf. de Cepothaphiis p. 83. Zeun.
 10. συνελθόντες] Sic pro συνῆλθον Et. Cum eodem καὶ ante δόγμα ἐποιήσαντο §. 11. omisi. Saepe in hoc genere peccaverunt librarii. V. de auth. p. 58.

συνῆγε δὲ] Sic Et. F. I. Vulgo συνῆγον δὲ αἰτούς. Cf. ad II, 4, 16. Sed qui post Ἀγασίας ex I. τέ addidit, soloecismum intulit. Nam συνῆγεν Ἀγασίας τε καὶ Ἰερώνυμος non magis dicere licet quam συνῆγεν οἱ ἄνθρωποι.

Στυμφάλιος ὁ] Articulum ante Στυμφάλιος posui cum F. I.

ἄλλοι οἱ] Sic I., ut dudum conjeceram, F. οἱ ἄλλοι οἱ. Vulgo solum ἄλλοι legebatur. Cf. Herod. I, 48: καὶ ἄλλοι οἱ περιπεμφθέντες παρήσαν. Thuc. II, 25: καὶ ἄλλοι τινες οἱ οὐ δυνάμενοι ἐπιβῆναι.

11. κατὰ χώραν ἀπιέναι—] i. e. ad suam cuique τάξιν revertendum esse, ut v. c. qui Xenophontem deseruerant (V, 10, 12.), rursus iisdem quibus antea lochagis attributi ejus signa sequerentur.

τετελευτήκει] F. ἐτετελευτήκει.

φάρμακον πιὼν] medicamento sumpto. Plat. de rep. III, 15. p. 406. d: φάρμακον πιὼν ἐξεμέσαι τὸ νόσημα (ἀξιοῖ). Participium autem cum Halbk. verti non posse: quamquam medicamentum sumpserat, manifestum est. Videtur potius causa mortis dici et cum Beckero interpretandum esse: weil er in der Fieberhitze Arzenei genommen.

12. ὁ Ξενοφῶν ἐξαναστάς εἶπεν] Sic F. et ut videtur etiam E. Vulgo ἐξαναστάς (Et. F. [?] et I. ἀναστάς) εἶπε Ξεν., qui ordo bene haberet, si alium antea dictum esset orationem habuisse.

δηλονότι] Hoc obelo notandum videtur ut interpretamentum praegressi ὥς ἔοικε, quod non raro est, certe, vere. V. Ruhnken. ad Tim. p. 281.

πεζῇ ποιητέον· οὐ γὰρ ἔστι πλοῖα· ἀνάγκη δὲ πορεύεσθαι
 ἤδη· οὐ γὰρ ἔστι μένουσι τὰ ἐπιτήδεια. Ἡμεῖς μὲν οὖν,
 ἔφη, θυσόμεθα· ὑμᾶς δὲ δεῖ παρασκευάζεσθαι ὡς μαχου-
 μένους, εἴ ποτε καὶ ἄλλοτε· οἱ γὰρ πολέμιοι ἀνατεθαρσύν-
 κασιν. Ἐκ τούτου ἐθύοντο οἱ στρατηγοί, μάντις δὲ πα- 13
 ρῆν Ἀρηξίων Ἀρκάς· ὁ δὲ Σιλανὸς ὁ Ἀμβρακιώτης ἤδη
 ἀποδεδράκει, πλοῖον μισθωσάμενος, ἐξ Ἡρακλείας. Ουο-
 μένοις δὲ ἐπὶ τῇ ἀφόδῳ οὐκ ἐγίνετο τὰ ἱερά. Ταύτην μὲν 14
 οὖν τὴν ἡμέραν ἐπαύσαντο. Καί τινες ἐτόλμων λέγειν ὡς
 ὁ Ξενοφῶν, βουλόμενος τὸ χωρίον οἰκίσαι, πέπεικε τὸν
 μάντιν λέγειν ὡς τὰ ἱερά οὐ γίνετο ἐπὶ ἀφόδῳ. Ἐντεῦ- 15
 θεν κηρύξας Ξενοφῶν τῇ αὐρίῳ παρεῖναι ἐπὶ τὴν θυσίαν
 τὸν βουλόμενον καί, μάντις εἴ τις εἴη, παραγγείλας παρεῖ-
 ναι, ὡς συνθεασόμενον τὰ ἱερά, ἔθνε· καὶ ἐνταῦθα πα-
 ρῆσαν πολλοί. Ουομένων δὲ πάλιν εἰς τρεῖς ἐπὶ τῇ ἀφόδῳ 16
 οὐκ ἐγίνετο τὰ ἱερά. Ἐκ τούτου χαλεπῶς εἶχον οἱ στρα-
 τιῶται· καὶ γὰρ τὰ ἐπιτήδεια ἐπέλιπεν ἃ ἔχοντες ἦλθον
 καὶ ἀγορὰ οὐδεμία παρῆν.

Ἐκ τούτου συνελθόντων εἶπε πάλιν Ξενοφῶν· ὦ ἄν- 17
 δρες, ἐπὶ μὲν τῇ πορείᾳ, ὡς ὁρᾶτε, τὰ ἱερά οὐπω γίνε-
 ται· τῶν δ' ἐπιτηδείων ὁρᾷ ὑμᾶς δεομένους· ἀνάγκη οὖν
 μοι δοκεῖ εἶναι, θύεσθαι περὶ αὐτοῦ τούτου. Ἀναστὰς δέ 18
 τις εἶπε· Καὶ εἰκότως ἄρα ἡμῖν οὐ γίνετο τὰ ἱερά· ὡς
 γὰρ ἐγώ, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου χθρὲς ἤκοντος πλοίου, ἤκουσά
 τινος ὅτι Κλέανδρος ὁ ἐκ Βυζαντίου ἁρμοστής μέλλει ἥξειν

Ἡμεῖς] οἱ στρατηγοί. V. §. 13. cl. IV, 3, 9. et ad V, 1, 7.

Deinceps μὲν omittunt Et. F. et I.

ἀνατεθαρσύνεσθαι] Sic F. H. I. Vulgo ἀνατεθαρσύνεσθαι, V. ad 1, 12.

13. ὁ δὲ Σιλανὸς ὁ Ἀ.] Ne quis priore articulo offendatur v. de auth. p. 61. n. Adde Thuc. II, 67: τὸν Σάδοκον τὸν γεγενημένον Ἀθηναῖον, Σιτάλκου υἱόν, Ib. c. 93: τοῦ Πειραιῶς τοῦ λιμένος τῶν Ἀθηναίων. VI, 81: ὁ δ' Εὐφρημος ὁ τῶν Ἀθηναίων προεβευτής. Polyb. V, 30, 1: τοῦ δ' Ἐπηράτου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων.

15. Ξενοφῶν] Omittunt Et. F. I.

16. εἰς τρεῖς] Cf. §. 19. ἐπὶ τρεῖς 4, 36. V. Herm. ad Vig. p. 857.

οὐδεμία] πῶ subjicit F.

ὡς γὰρ ἐγώ — ἤκουσά τινος ὅτι — μέλλει ἥξειν] Proprie aut ὡς aut ὅτι abesse deberet. Sed scriptor sic perrexit ac si ὡς non prae- cederet. Cf. Plat. Phaedr. p. 272. d.: παντάπασιν γὰρ, ὃ καὶ κατ'

- 19 πλοῖα ἔχων καὶ τριήρεις. Ἐκ τούτου δὲ ἀναμένειν μὲν πᾶ-
 σιν ἐδόκει· ἐπὶ δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἀναγκαῖον ἦν ἐξιέναι· καὶ
 ἐπὶ τούτῳ πάλιν ἐθύετο εἰς τρεῖς, καὶ οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά.
 Καὶ ἤδη καὶ ἐπὶ σκηνὴν ἰόντες τὴν Ξενοφῶντος ἔλεγον ὅτι
 οὐκ ἔχοιεν τὰ ἐπιτήδεια· ὁ δ' οὐκ ἂν ἔφη ἐξαγαγεῖν μὴ γι-
 γνομένων τῶν ἱερῶν.
- 20 Καὶ πάλιν τῇ ὑστεραίᾳ ἐθύετο καὶ σχεδόν τι πᾶσα ἡ
 στρατιὰ διὰ τὸ μέλειν πᾶσιν ἐκυκλοῦντο περὶ τὰ ἱερά· τὰ
 δὲ θύματα ἐπελελοίπει. Οἱ δὲ στρατηγοὶ ἐξῆγον μὲν οὐ,
- 21 συνεκάλεσαν δέ. Εἶπεν οὖν ὁ Ξενοφῶν· Ἴσως οἱ πολέ-
 μιοι συνειλεγμένοι εἰσὶ καὶ ἀνάγκη μάχεσθαι· εἰ οὖν κα-
 ταλιπόντες τὰ σκεύη ἐν τῷ ἐρυμνῷ χωρίῳ ὥς εἰς μάχην
 παρεσκευασμένοι ἴοιμεν, ἴσως ἂν τὰ ἱερά μᾶλλον προχω-
- 22 ροίῃ ἡμῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ στρατιῶται ἀνέκραγον, ὥς
 οὐδὲν δέον εἰς τὸ χωρίον ἄγειν, ἀλλὰ θύεσθαι ὥς τάχι-
 στα. Καὶ πρόβατα μὲν οὐκέτι ἦν, βοῦς δὲ ὑφ' ἀμάξης

ἀρχὰς εἶπομεν τοῦδε τοῦ λόγου ὅτι οὐδὲν ἀληθείας μετέχειν δέοι—
 τὸν μέλλοντα ἱκανῶς ῥητορικὸν ἔσεσθαι. Cf. ad V, 9, 23. Matth.
 §. 632. et Herm. ad Vig. p. 745.

ὁ ἐκ B.] Articulus hic et VII, 2, 12. additus est ex Schaeferi
 conjectura Melett. p. 73 f. cl. V, 10, 13. De ἐκ praepositione v.
 ad I, 2, 3.

ἔχων καὶ τριήρεις] F. I. καὶ τριήρεις ἔχων.

19. ἀναγκαῖον] E. F. I. ἀνάγκη ex §. 17. ortum.

μὴ γιγνομένων τ. ἰ.] *si sacra non addicerent*, quod quomodo
 a μὴ οὐ γιν. τ. ἰ. *nisi sacra addicerent* differat docet Herm. ad
 Vig. p. 802 f.

20. ἐκυκλοῦντο] Sic F. I. M. ἐκύκλουν Et. Vulgo ἐκυκλοῦτο.

ἐπελελοίπει] F. et I. ἐπιλελοίπει.

21. ὁ Ξενοφῶν] Articulum omittunt F. et I.

ἐν τῷ ἐρυμνῷ χ.] V. §. 3. 4. 7.

μᾶλλον] Omittunt Et. F. I.

προχωροίῃ] Hutch. confert Thuc. V, 54: τὰ διαβατήρια θυομέ-
 νοις οὐ προὔχῳρει. Adde Valkenar. ad Herod. VII, 134.

22. δέον] Schn. δέοι conjicit. Non opus. De particula ὥς v. ad
 I, 1, 6. et 3, 6; de participio ad II, 5, 22. cl. V, 2, 12. Locum
 cur metuerint dictum §. 7.

θύεσθαι] Sic Et. F. I. Vulgo θύειν.

βοῦς] Schn. βοῦν edidit cl. §. 25. et Arrian. P. P. p. 114: ἐβου-
 θύτησα ἐνταῦθα, οὐχ ὥσπερ ὁ Ξενοφῶν ἐν Κάλπης λιμένι, ὑφ'
 ἀμάξης βοῦν λαβὼν δι' ἀπορίαν ἱερείων, ἀλλὰ τῶν Τραπεζουν-
 τῶν αὐτῶν παρεσκευασάντων ἱερεῖον οὐκ ἀγεννές. Sed ex h. l.
 nihil colligi potest, quoniam verba βοῦν λαβὼν non tam Xenophon-
 tis nomen quam Arriani personam spectant. Accedit quod §. 25-

πριάμενοι ἐθύοντο· καὶ Ξενοφῶν Κλεάνορος ἐδεήθη τοῦ Ἀρκάδος προθυμεῖσθαι, εἴ τι ἐν τούτῳ εἴη. Ἀλλ' οὐδ' ὥς ἐγένετο.

Νέων δὲ ἦν μὲν στρατηγὸς κατὰ τὸ Χειρισόφου μέρος· 23
ἐπεὶ δὲ ἑώρα τοὺς ἀνθρώπους ὥς εἶχον δεινῶς τῇ ἐνδείᾳ,
βουλόμενος αὐτοῖς χαρίσασθαι εὐρών τινα ἄνθρωπον· Ἡρα-
κλεώτην ὃς ἔφη κώμας ἐγγὺς εἰδέναι ὅθεν εἴη λαβεῖν τὰ ἐπι-
τήδεια ἐκῆρύξε τὸν βουλόμενον ἵέναι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια, ὥς
ἡγεμόνος ἐσομένου. Ἐξέρχονται δὴ σὺν δορατίοις καὶ
ἄσκοις καὶ θυλάκοις καὶ ἄλλοις ἀγγείοις εἰς διςχιλίους ἀν-
θρώπους. Ἐπειδὴ δὲ ἦσαν ἐν ταῖς κώμας καὶ διεσπεί- 24
ροντο ὥς ἐπὶ τὸ λαμβάνειν, ἐπιπίπτουσιν αὐτοῖς οἱ Φαρ-
ναβάζου ἵππεῖς πρῶτοι· βεβοηθηκότες γὰρ ἦσαν τοῖς Βι-
θυνοῖς, βουλόμενοι σὺν τοῖς Βιθυνοῖς, εἰ δύναιτο, ἀπο-
κωλύσαι τοὺς Ἕλληνας μὴ ἐλθεῖν εἰς τὴν Φρυγίαν. Οὗτοι

Arriani animo obversatum esse inde patet quod non *πριάμενοι*, sed *λαβών* dixit. Ac §. 25. de uno tantum bove sermo est, quia statim in primo litabatur: quod cum hoc tempore non fieret, pluribus opus erat. Cf. §. 16. 19. et ad V, 9, 22.

ὑφ' ἀμάξης πριάμενοι] ergo minus nitidas victimas. Cf. §. 25. [et Arriani l. l.]. Weisk.

προθυμεῖσθαι, εἴ τι ἐν τούτῳ εἴη] Weisk. interpretatur: ut studiose rem urgeret si quid ominis in utramvis [?] partem in hoc sacrificio ostenderetur; Zeun. cum Hutch. *καλόν* subaudiens: si exta nunc boni aliquid portenderent. Scriptor, nisi fallor, hoc dicit: Xenophon Cleanora rogavit ut sacrificium procuraret, si quid in ea re esset, (ob vielleicht etwas daran läge,) ut alius (quam Xenophontis) auspiciis sacra fierent. Sed pro *προθυμεῖσθαι* suspicor leg. esse *προθύεσθαι*.

ἐγένετο] Et. *ἐγίνοντο*, E. F. I. *ἐγένοντο*, omiſſis quae vulgo subiiciuntur τὰ ἱερὰ, quae ex interpretamento fluxisse docet lectio A. B. G. K. L. M. et vett. edd. *καλὰ τὰ ἱερὰ δηλονότι*. Τὰ ἱερὰ ex §. 21. cogitando repetendum.

23. *δεινῶς*] F. H. I. *δεδιώς*. De dativo v. Matth. §. 398, b.

χαρίσασθαι] F. I. *χαρίζεσθαι*.

ἵέναι] Pendet ab *ἐκῆρύξε*.

ὥς ἡγεμόνος ἐσομένου] Male vertunt: *dicens se ducem fore*. Ita Xen. scripsisset: *ὥς ἡγεμὼν ἐσόμενος*. Sensus est: *itineris ducem*, qui vicos unde frumenta petere possent monstraret, futurum promittens. De dicendi ratione cf. ad I, 1, 6.

Ἐξέρχονται] Sic E. Et. F. I. Caeteri *ἐπεξέρχονται*, quod foret vel egredi adversus hostes vel egredi post alios.

24. *Ἐπειδὴ*] F. I. G. K. L. M. Vulgo *ἐπεὶ*.

Φαρναβάζου] Phrygiae minoris satrapae. V. de auth. p. 7. n. 26.

οἱ ἱππεῖς ἀποκτείνουσι τῶν ἀνδρῶν οὐ μείον [ἢ] πεντακοσίους· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπὶ τὸ ὄρος ἀνέφυγον.

- 25 Ἐκ τούτου ἀπαγγέλλει τις ταῦτα τῶν ἀποπεφευγόντων εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ ὁ Ξενοφῶν, ἐπειδὴ οὐκ ἐγγενητο τὰ ἱερὰ ταύτη τῇ ἡμέρᾳ, λαβὼν βοῦν ὑπὸ ἀμάξης, οὐ γὰρ ἦν ἄλλα ἱερεῖα, σφαγιασάμενος ἐβοήθει καὶ οἱ
26 ἄλλοι οἱ μέχρι πεντήκοντα ἐτῶν πάντες. Καὶ ἀναλαβόντες τοὺς λοιποὺς ἀνδρας εἰς τὸ στρατόπεδον ἀφικνοῦνται. Καὶ ἤδη μὲν ἀμφὶ ἡλίου δυσμὰς ἦν καὶ οἱ Ἕλληνες μάλα ἀθύμως ἔχοντες ἐδειπνοποιοῦντο, καὶ ἑξαπίνης διὰ τῶν λασίων τῶν Βιθυνῶν τινες ἐπιγενόμενοι τοῖς προφύλαξι τοὺς μὲν κατέκανον, τοὺς δὲ ἐδίωξαν μέχρις εἰς τὸ στρα-
27 τόπεδον. Καὶ κραυγῆς γενομένης εἰς τὰ ὅπλα πάντες συνέδραμον οἱ Ἕλληνες· καὶ διώκειν μὲν καὶ κινεῖν τὸ στρατόπεδον νυκτὸς οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει εἶναι· δασέα γὰρ ἦν τὰ χωρία· ἐν δὲ τοῖς ὅπλοις ἐννυκτέρευον, φυλαττόμενοι ἱκανοῖς φύλαξι.

ἀνδρῶν] Sic Et. H. I. S. Vulgo Ἑλλήνων.

οὐ μείον ἢ] A. B. Et. F. (qui tamen πεντακοσίων habet) et I. ἢ omittunt. Cf. Matth. §. 455. n. 4. cl. Plat. Legg. VI, 7. p. 759, d.

25. ἀποπεφευγόντων] Et. F. G. I. L. ἀποφευγόντων, cujus origo facile explicari potest. Saltem aoristus requireretur. L. ἀποπεφευγόντων.

καὶ ὁ Ξενοφῶν] Articulum addidi ex F. et I.

πεντήκοντα] F. H. I. V. Ald. Steph. et Leoncl. τριάκοντα, quod si reciperes, nimis exiguus fuisset profectorum numerus. V. etiam §, 4. cl. VII, 3, 46. De litterarum permutatione v. ad VI, 1, 2.

πάντες] F. I. ἅπαντες.

26. εἰς τὸ στρατ.] Eἰς pro εἰς dederunt F. et I.

ἤδη μὲν] Quamquam μὲν et καὶ interdum sibi respondere non ignoro, hic tamen ἤδη τε leg. videtur. Cf. ad I, 8, 1. Alterum καὶ particula cum verti potest ut VII, 4, 16. et Arrian. exp. VI, 9, 8 f.

κατέκανον] Sic A. B. G. K. L. κατέκαινον Et. F. H. S. κατέκαιον I. Ante Schn. κατέκτανον legebatur.

μέχρις] A. B. F. I. K. μέχρι.

27. δασέα] Et. F. H. I. S. et Brod. libri. Vulgo λάσια ex §. 26.

μάχεσθαι] Vulgo voci φύλαξι subjectum omittunt E. Et. F. H. I. O. asterisco notavit Leoncl. Additum videtur ab interprete qui verbum ἱκανοῖς explicari voluerit: satis multi ut „non solum reliquos ad pugnandum excitare, sed ipsi statim pugnare possent, si hostes jam valde insolentes facti ad castra penetrare auderent.” (Weisk.)

CAPUT III. (VULGO CAPUT V.)

Τὴν μὲν νύκτα οὕτω διήγαγον· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ οἱ 1
στρατηγοὶ εἰς τὸ ἐρυμνὸν χωρίον ἤγοῦντο· οἱ δὲ εἶποντο,
ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη. Πρὶν δὲ ἀρίστου
ῥῶραν εἶναι ἀπετάφρευσαν ἢ ἡ εἴσοδος ἦν εἰς τὸ χωρίον καὶ
ἀπεσταύρωσαν ἅπαντα, καταλιπόντες τρεῖς πύλας. Καὶ
πλοῖον ἐξ Ἡρακλείας ἤκεν ἄλφιστα ἄγον καὶ ἱερεῖα καὶ οἶνον.
Πρωῖ δ' ἀναστὰς Ξενοφῶν ἐθύετο ἐπεξόδια, καὶ γίγνεται 2
τὰ ἱερὰ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἱερείου. Καὶ ἤδη τέλος ἐχόντων
τῶν ἱερῶν ὁρᾷ ἀετὸν αἴσιον ὃ μάντις Ἀρηξίων, Παρθάσιος,
καὶ ἡγεῖσθαι κελεύει τὸν Ξενοφῶντα. Καὶ διαβάντες τὴν 3
τάφρον τὰ ὅπλα τίθενται καὶ ἐκήρυξαν ἀριστήσαντας ἐξιέ-
ναι τοὺς στρατιώτας σὺν τοῖς ὅπλοις, τὸν δὲ ὄχλον καὶ τὰ
ἀνδράποδα αὐτοῦ καταλιπεῖν. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι πάντες 4
ἐξήεσαν, Νέων δὲ οὐ· ἐδόκει γὰρ κάλλιστον εἶναι τοῦτον
φύλακα καταλιπεῖν τῶν ἐπὶ τῷ στρατοπέδῳ. Ἐπειδὴ δὲ
οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται ἀπέλιπον αὐτόν, αἰσχυνόμε-
νοι μὴ ἔπεσθαι τῶν ἄλλων ἐξιόντων, κατέλιπον αὐτοῦ τοὺς

Cap. III. §. 1. τὸ ἐρυμνὸν χωρίον] V. 2, 3. 7. 21.

τὰ σκεύη] Artic. operarum vitio in Weiskii et Schn. edd. ex-
cidit.

ἅπαντα] F. H. I. S. ἅπαν.

2. ἐπεξόδια] Sic τὰ διαβατήρια θύεσθαι Hell. III, 4, 3. V, 4, 47.

Injuria igitur Schn. ἐπ' ἐξόδῳ scripsit.

ἀετὸν] ex F. I. receptum pro αἰετόν.

4. τοῦτον] ipsum cum suis.

ἐπὶ τῷ στρ.] Sic G. et L. ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου F., ἐπὶ στρατο-
πέδου H. et I. Caeteri ἐπὶ στρατοπέδῳ, nisi quod A. B. fortasse
ἐν στρ. habent, quod conjecit Weisk., addito tamen articulo.
Genitivus inde ortus est quod aliquis ad τῶν ἐπὶ τῷ στρ. adscripsit
τοῦ στρατοπέδου.

Ἐπειδὴ] Et. F. I. ἐπεὶ.

αὐτόν] Et. F. H. I. S. αὐτούς, ex proximo αὐτοῦ ortum. Re-
cepit tamen Lion, intelligi jubens Neonem cum iis qui in castris re-
linquebantur. Sed cum οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται haud dubie
Neonis sint, ita sensus esset: cum hi se ipsos relinquerent, vel,
ut Weisk. ἀπέλιπεν interpretatur, relinquere vellent. Cf. ad I,
3, 1. Quamquam ego cur tantum de conatu accipiatur non video.
Pro ἀπέλιπον tamen malim ἀπέλειπον.

ἐφέπεσθαι — ἐξιόντων] pro ἔπεσθαι — ἐπεξιόντων Et. F. H. I. S.

κατέλιπον] οἱ Ἕλληνες s. οἱ στρατηγοί. Cf. §. 25. Deinceps
αὐτοῦ addiderunt ex Et. F. H. I. S. et Brod.

- ὑπὲρ πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη. Καὶ οὗτοι μὲν ἔμμενον·
 5 οἱ δ' ἄλλοι ἐπορεύοντο. Πρὶν δὲ πέντε καὶ δέκα στάδια
 διεληλυθέναι, ἐνέτυχον ἤδη νεκροῖς· καὶ τὴν οὐρὰν τοῦ
 κέρατος ποιησάμενοι κατὰ τοὺς πρώτους φανέντας νεκροὺς
 6 ἔθαπτον πάντας ὅποσους ἐπελάμβανε τὸ κέρας. Ἐπειδὴ
 δὲ τοὺς πρώτους ἔθαψαν, προαγαγόντες καὶ τὴν οὐρὰν
 αὖθις ποιησάμενοι κατὰ τοὺς πρώτους τῶν ἀτάφων ἔθα-
 πτον τὸν αὐτὸν τρόπον ὅποσους ἐπελάμβανεν ἡ στρατιά.
 Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν ὁδὸν ἤκον τὴν ἐκ τῶν κωμῶν, ἐνθα ἔκειντο
 ἀθρόοι, συνενεγκόντες αὐτοὺς ἔθαψαν.
- 7 Ἦδη δὲ πέρα μεσοῦσης τῆς ἡμέρας προαγαγόντες τὸ
 στράτευμα ἔξω τῶν κωμῶν, ἐλάμβανον τὰ ἐπιτήδεια, ὅ-
 τι τις ὁρώη ἐντὸς τῆς φάλαγγος. Καὶ ἑξαίφνης ὁρῶσι τοὺς
 πολεμίους ὑπερβάλλοντας κατὰ λόφους τινὰς ἐκ τοῦ ἐναν-
 τίου, τεταγμένους ἐπὶ φάλαγγος, ἱππέας τε πολλοὺς καὶ
 πεζοὺς· καὶ γὰρ Σπιθριδάτης καὶ Ῥαθίνης ἤκον παρὰ

τοὺς ὑπὲρ πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη] Demosth. Ol. II. II, 3.
 p. 29: ἐψηφίσασθε — τοὺς μέχρι πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτων αὐ-
 τοὺς ἐμβαλνεν. Vulgo apud Athenienses quidem tantum a decimo
 octavo usque ad quadragesimum annum militabant. Unde quae
 colligi possunt non est quod recenseam.

5. τὴν οὐρὰν — νεκροὺς] Cogita longo tractu dispersos jacuisse qui
 occisi erant. Quos cum hostium metu solutis ordinibus humare
 non auderent longo agmine (κατὰ κέρας), ut advenerant, pro-
 gressi sunt, donec novissimum agmen ad ea quae primo oblata
 erant cadavera pervenit. Quo facto proxima quique corpora
 sepeliebant ὅποσους ἐπελάμβανε τὸ κέρας, i. e. ἐφ' ὅποσους παρε-
 τεινε τὸ κέρας, quotquot juxta ejus latera erant. Κέρας hic est
 στράτευμα κατὰ κέρας πορευόμενον, agmen, ex quo dimidia a
 singulis conversione facta (rechts oder linksum) φάλαγξ formatur.
 Cf. ad II, 4, 26. Hinc etiam §. 6: ὅποσους ἐπελάμβανεν ἡ στρα-
 τιά dicitur. Cf. Cyr. II, 4, 29. et VIII, 5, 8: ἐκ κέρατος εἰς φά-
 λαγγα καταστήσαι. Pro ὅποσους F. H. I. S. ἐφ' ὅσους.

6. Ἐπειδὴ] Et. F. I. ἐπεὶ.

ἐνθα] F. ἐνθάδε, I. ἐνθάδε δέ; nuperrimus editor ἐνθα δῆ.

συνενεγκόντες] Et. F. Y. συνενεγκάντες, quam formam ut ra-
 tiorem praeferendam videri monet Voigtlaender. ad Lucian. Diall.
 mm. p. 7. cl. Mem. IV, 8, 1. ubi duo libri ἐνέγκας habeant.

7. ἔξω τῶν κωμῶν] ultra vicos, über die Dörfer hinaus, ne pa-
 bulantes ab hostibus opprimi possent.

ἐντὸς τῆς φ.] citra aciem s. post aciem. Sic Cyr. VI, 3, 14.
 aliquis dicitur occurrisse ἐντὸς τῶν σκοπῶν. Zeun.

Σπιθριδάτης] Memoratur etiam Hell. III, 4, 10. et Plut. Lyf. 24.

Φαρναβάζου ἔχοντες τὴν δύναμιν. Ἐπεὶ δὲ κατεῖδον τοὺς 8
Ἕλληνας οἱ πολέμιοι, ἔστησαν ἀπέχοντες αὐτῶν ὅσον πεν-
τεκαίδεκα σταδίους. Ἐκ τούτου εὐθὺς ὁ Ἀρηξίων ὁ μάν-
τις τῶν Ἑλλήνων σφραγιάζεται, καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ πρώ-
του καλὰ τὰ σφάγια. Ἐνθα δὴ ὁ Ξενοφῶν λέγει· Δοκεῖ 9
μοι, ὦ ἄνδρες στρατηγοί, ἐπιτάξασθαι τῇ φάλαγγι λό-
χους φύλακας, ἵνα, ἣν που δέη, ὥσιν οἱ ἐπιβοηθήσοντες
τῇ φάλαγγι καὶ οἱ πολέμιοι τεταραγμένοι ἐμπίπτωσιν εἰς
τεταγμένους καὶ ἀκεραίους. Συνεδόκει ταῦτα πᾶσιν. 10
Ἑμεῖς μὲν τοίνυν, ἔφη, προηγεῖσθε τὴν πρὸς τοὺς ἐναν-
τίους, ὥς μὴ ἐστήκωμεν, ἐπεὶ ὠφθημεν καὶ εἶδομεν τοὺς
πολεμίους· ἐγὼ δὲ ἤξω τοὺς τελευταίους λόχους καταχωρί-
σας ἥπερ ὑμῖν δοκεῖ.

Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἡσυχοὶ προῆγον· ὁ δὲ, τρεῖς ἀφε- 11
λῶν τὰς τελευταίας τάξεις, ἀνὰ διακοσίους ἄνδρας, τὴν
μὲν ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἐπέτρεψεν ἐφέπεσθαι, ἀπολιπόντας
ὥς πλέθρον· Σαμόλας Ἀχαιοὺς ταύτης ἤρχε τῆς τά-
ξεως· τὴν δ' ἐπὶ τῷ μέσῳ ἐχώρισεν ἐπεσθαι· Πυρρόριαν

τὴν δύναμιν] ἣν εἶχον. Soph. Antig. 189: ἡδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα
(ἡ πατρίς) καὶ ταύτης ἐπὶ πλείοντες ὁρῶντες τοὺς φίλους ποιοῦμεθα.
Cf. Luciani Tox. 37. et ad IV, 7, 27. Articulum addiderunt Et. F. I.
8. ὁ Ἀρηξίων] Articulum addidi ex F. I. Cf. ad 2, 13.

ἐπὶ τοῦ πρώτου] V. ad IV, 3, 9.

9. Ἐνθα δὴ] Sic Et. F. I. pro ἐνταῦθα, Et. ἐνθα δέ. Idem articulum
qui sequitur omittunt. Mox F. et I. ἂν pro ἦν.

λόχους φύλακας] quae alias dicuntur ἐπιτάγματα et §. 6. τελευ-
ταῖοι [τελευταῖαι τάξεις], cohortes subsidiariae. Weisk. De
dicendi ratione v. ad IV, 1, 26.

πᾶσιν] Sic Et. F. H. I. Caeteri παντάπασιν. Πάντα, quod
asterisco notavit Leoncl. ex ταῦτα ortum ut V, 10, 7. et Demosth.
Phil. I. I, 2. p. 41.

10. ὠφθημεν] Nam subsistentes et hostibus et ipsis nostris videamur
territi. Weisk.

11. ἡσυχοὶ] Sic Et. F. I. pro ἡσυχῶς, quod quamquam recte di-
ctum esset (cf. Cyr. V, 3, 52. et Ages. VI, 7.), tamen ex emenda-
tione videtur fluxisse.

τελευταίας] I. a prima manu τελευταίους (cf. Matth. §. 112. n. 1.),
quod tamen ex praeced. §. ortum videtur.

ἐπέτρεψεν] Sic Et. F. H. I. S. et Brod. libri pro interpretamento
ἐπεμψεν. Hutch. ἐπέταξεν conjecerat.

ἀπολιπόντας] V. ad II, 1, 6.

Πυρρόριαν] Sic F. I. pro Πυρίας. De asyndeto v. ad 1, 8, 9.

ἤρχε] τῆς τάξεως subjiciunt Et. F. I. et Brod. libri.

- Ἀρκὰς ταύτης ἦρχε· τὴν δὲ μίαν ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ· Φρα-
 12 σίας Ἀθηναῖος ταύτῃ ἐφειστήκει. Προϊόντες δέ, ἐπεὶ
 ἐγένοντο οἱ ἡγούμενοι ἐπὶ νάπῃ μεγάλῃ καὶ δυσπόρῳ, ἔστη-
 σαν, ἀγνοοῦντες εἰ διαβατέον εἴη τὸ νάπος· καὶ παρεγ-
 γυῶσι στρατηγούς καὶ λοχαγούς παριέναι ἐπὶ τὸ ἡγούμενον.
 13 Καὶ ὁ Ξενοφῶν, θαυμάσας ὅ τι τὸ ἴσχον εἴη τὴν πορείαν
 καὶ ταχὺ ἀκούων τὴν παρεγγυήν, ἐλαύνει ἢ [ἐδύνατο] τά-
 χιστα. Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, λέγει Σοφαίνετος, πρεσβύτα-
 τος ὢν τῶν στρατηγῶν, ὅτι οὐκ ἄξιον εἴη διαβαίνειν τοιοῦ-
 τον ὃν τὸ νάπος.
 14 Καὶ ὁ Ξενοφῶν σπουδῇ ὑπολαβὼν ἔλεξεν· Ἀλλ' ἴστε
 μὲν με, ὦ ἄνδρες, οὐδένα πω κίνδυνον προξενήσαντα ὑμῖν

ἐφειστήκει] F. ἐφειστήκει, I. ἐφιστήκει.

12. δυσπόρῳ] Hell. V, 4, 44: ἐπὶ νάπῃ ἀδιαβάτῳ ἐγίνοντο.

ὁ Ξενοφῶν] Is etiam hac in expeditione extremum agmen duxisse videtur. Sero igitur accepit τὴν παρεγγυήσιν quae duces et λοχαγούς ad agmen praecedens convenire jubebat. Sch n. Xenophontis narrationi repugnat quod Haken II, p. 235. statuit Xenophontem etiamtum in cohortibus subsidiariis instruendis occupatum fuisse.

13. ταχὺ] Sic F. H. I. S. et Brod. libri pro τάχα, quod tamen et ipsum etiam apud profanos interdum hac potestate legitur. V. IV, 4, 12. et Cyr. III, 3, 66. τάχα δὲ supra I, 8, 8. IV, 7, 23. V, 7, 21. et Hell. VII, 4, 34.

παραγγυήν] Insolito accentu scriptum notavit Lobeck. ad Phryn. p. 302.

ἐδύνατο] Omittunt libri et edd. vett. praeter Et. et F. atque Steph. damnatque Zeun. cl. Cyr. II, 4, 32: συνταξάμενος ἢ ἄριστον. VII, 5, 22: τῶν ἀγαθῶν ἢ ἄριστον καὶ ἡδιστον ἀπολαύσωμεν. et Mem. II, 1, 9: ἑμαυτὸν τοίνυν τάττω εἰς τοὺς βουλομένους ἢ ῥᾶστα τε καὶ ἡδιστα βιοτεύειν.

οὐκ ἄξιον] E. Et. F. H. I. S. βουλῆς οὐκ ἄξιον et deinceps εἴη διαβατέον ἐστὶ Et. F. I. et omisso ἐστὶ S. εἴη εἰ διαβατέον ἐστὶ E. et H. quod ex §. 12. ortum est ut βουλῆς ex inepto interpretamento. Ἀξιόν ἐστιν hic significat operae pretium est. Cf. Hell. VI, 4, 22: διδάσκων ὥς καλοῦ ἔργου γεγεννημένου οὐκ ἄξιον αὐτοῖς εἶη διακινδυνεύσαι.

τοιοῦτον ὃν τὸ ν.] E. F. H. τοιοῦτον ν., I. τοιοῦτο ν.

14. προξενήσαντα] αἷτιον γενόμενον (Schol. ad Soph. Oed. T. 1468.) vel potius adduxisse, sicuti πρόξενος ignotum aliquem commendaturus alicui adducit. Sic προξενεῖν τινὲ φοιτητὴν — διδάσκαλον Plat. Alc. I. p. 109. e. Lach. p. 180. d. ubi p. 200. d. ξυνιστάναι dicitur. Nostro similiorem locum Hutch. protulit Aelian. V. H. XIII, 33: ἢ τὰ παράδοξα καὶ τὰ ἀδόκητα φιλοῦσα ἐργάζεσθαι τύχη προὔξενησεν αὐτῇ οὐ τῆς γνώμης, ἀλλὰ τοῦ κάλλους ἄξια. Adde Xen. Apol. 7: ὁ θεὸς δι' εὐμένειαν προξενεῖ μοι — τὸ ἐν καιρῷ τῆς ἡλικίας καταλῦσαι τὸν βίον.

ἐθελούσιον· οὐ γὰρ δόξης ὁρῶ δεομένους ὑμᾶς εἰς ἀνδρειότη-
 τητα, ἀλλὰ σωτηρίας. Νῦν δὲ οὕτως ἔχει· ἀμαχεῖ μὲν 15
 ἐνθὲνδε οὐκ ἔστιν ἀπελθεῖν· ἦν γὰρ μὴ ἡμεῖς ἴωμεν ἐπὶ
 τοὺς πολεμίους, οὗτοι ἡμῖν, ὅταν ἀπίωμεν, ἔψονται καὶ
 ἐπιπεσοῦνται. Ὁρᾶτε δὴ πότερον κρεῖττον ἵεναι ἐπὶ τοὺς 16
 ἄνδρας, προβαλλομένους τὰ ὅπλα, ἢ μεταβαλλομένους ὀπι-
 σθεν ἡμῶν ἐπιόντας τοὺς πολεμίους θεάσασθαι. Ἴστε γε 17
 μέντοι ὅτι τὸ μὲν ἀπιέναι ἀπὸ πολεμίων οὐδενὶ καλῶ ἔοικε·
 τὸ δὲ ἐφέπεσθαι καὶ τοῖς κακίοσι θάρρος ἐμποιεῖ. Ἐγὼ
 γοῦν ἥδιον ἂν σὺν ἡμίσεσιν ἐποίμην ἢ σὺν διπλασίοις ἀπο-
 χωροίην. Καὶ τούτους οἶδ' ὅτι ἐπιόντων μὲν ἡμῶν οὐδ'
 ὑμεῖς ἐλπίζετε αὐτοὺς δέξασθαι ἡμᾶς· ἀπιόντων δὲ πάν-
 τες ἐπιστάμεθα ὅτι τολμήσουσιν ἐφέπεσθαι. Τὸ δὲ δια- 18
 βάντας ὀπισθεν νάπος χαλεπὸν ποιήσασθαι, μέλλοντας
 μάχεσθαι, ἄρ' οὐχὶ καὶ ἀρπάσαι ἄξιον. Τοῖς μὲν γὰρ πο-
 λεμίοις ἔγωγε βουλοίμην ἂν εὖπορα πάντα φαίνεσθαι ὥστε
 ἀποχωρεῖν· ἡμᾶς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ χωρίου δεῖ διδάσκεσθαι.

ἐθελούσιον] Weisk. cum κίνδυνον junxit; si ad me trahatur, turpiter loqui Xenophontem contendens; nescio quibus ductus rationibus. Certe hoc modo construendum esse docet tum vocis usitata significatio tum verborum ordo.

δόξης — εἰς ἀνδρειότητα] Eodem modo dictum ut εὐδοκιμεῖν v. ἐπαινεῖσθαι εἰς τι, de quo genere v. ad I, 9, 16.

15. ὅταν] F. I. ὁπόταν. Sed „aliud est ὁπότε, quod infinitum; aliud ὅτε, quod finitum.” Herm. ad Soph. Oed. C. 1696.

16. μεταβαλλομένους] V. ad I, 2, 17. Similiter Ajax fugiens ὀπισθεν — βάλεν σάκος ἐπταβάειον Hom. II. XI, 542.

θεάσασθαι] Et. F. θεᾶσθαι.

17. γε μέντοι] Γέ omittunt F. et I. Idem mox θάρσος pro θάρρος.

Ἐγὼ γοῦν] Scripsi ἐγὼ γοῦν. Confirmat A. ἐγώ γοον praebens.

οὐδ' ὑμεῖς] ne vos quidem, quemadmodum nec ego. Ἐλπίζειν cum proprie sit *expectare*, non raro significatione *timendi* legitur, ut apud Latinos interdum *sperandi* verbum. Cf. interpr. ad Viger. p. 244 ff. Deinceps ex Et. F. H. I. αὐτούς additum. V. ad II, 4, 7. De infinitivo aoristi v. 1, 2, 2. II, 3, 20. et Heind. ad Plat. Phaed. p. 48.

18. καὶ ἀρπάσαι] non modo non evitare, sed adeo cupide arripere.

ἔγωγε] F. I. ἐγώ.

πάντα] Sic F. H. I. caeteri παντάπασιν.

ὑπὸ τοῦ χ.] Et. F. H. I. et Brod. libri ἀπὸ τοῦ χ. Non ignoro equidem ἀπὸ interdum pro ὑπὸ cum passivis jungi et saepius quidem quam opinatur Matth. §. 573. inprimis cum ab hominibus factum aliquod proficisci dicitur, veluti Thuc. I, 17. 141. IV, 76.

- 19 ὅτι οὐκ ἔστι μὴ νικῶσι σωτηρία. Θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τὸ νάπος τοῦτο εἴ τις μᾶλλον φοβερόν νομίζει εἶναι τῶν ἄλλων ὧν διαπεπορεύμεθα χωρίων. Πῶς μὲν γὰρ διαβατὸν τὸ πεδίον, εἰ μὴ νικήσομεν τοὺς ἱππέας, πῶς δὲ αὖ
 20 διεληλύθαμεν ὄρη, ἣν πελτασταὶ τοσοῖδε ἐφέπωνται; Ἦν δὲ δὴ καὶ σωθῶμεν ἐπὶ θάλατταν, πόσον τι νάπος ὁ Πόντος; ἔνθα οὔτε πλοῖα ἔστι τὰ ἀπάξοντα οὔτε σῖτος ᾧ θρεψόμεθα μένοντες· δεήσει δέ, ἂν θᾶττον ἐκεῖ γενώμεθα,
 21 θᾶττον ἐξιέναι πάλιν ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια. Οὐκ οὖν νῦν κρεῖττον ἡρισταχότας μάχεσθαι ἢ αὐρίον ἀναρίστους; Ἄνδρες, τὰ τε ἱερὰ ἡμῖν καλὰ οἵ τε οἰωνοὶ αἴσιοι τὰ τε σφάγια κάλλιστα· ἴωμεν ἐπὶ τοὺς ἄνδρας. Οὐ δεῖ ἔτι τούτους, ἐπεὶ ἡμᾶς πάντας εἶδον, ἡδέως δειπνήσαι οὐδ' ὅπου ἂν ἐθέλωσι σκηνηῆσαι.

115. V, 37. VI, 45. et qui l. proprie eodem pertinet Hell. V, 4, 60. ubi ne cum Wolfio ὑπό emendes v. Thuc. V, 72. et VI, 76; rarius ubi de rebus sermo est, ut Thuc. I, 24: ἀπὸ πολέμου τινὸς τῶν προσοίκων βαρβάρων ἐφθάρησαν. et V, 17: ἀπὸ τῶν ξυμφορῶν διαβάλλεσθαι. Sed cum hi loci diversi sint et Xen. hac posteriore ratione abstinuisse videatur, equidem ὑπό retinendum duxi.

19. τῶν ἄλλων ὧν δ. χωρίων] Proxima docent hic intelligi iter a Calpes portu ad hunc locum.

διάβατον] Sic ex Cast. et Bryl. Zeun. Caeteri δυσδιάβατον, quo quem interrogativae vim enuntiationis explicari voluisse monet idem Zeun. Quod autem Steph. habeat οὐ δυσδιάβατον, hoc si scriptor dedisset, postea πῶς δ' οὐ (repete δυσδιάβατα) dicturum fuisse.

νικήσομεν] F. νικήσαιμεν, I. νικήσας μὲν, A. B. G. K. L. νικήσωμεν. Cf. ad III, 1, 36.

20. θρεψόμεθα] passiva potestate ut Oec. V, 13. Cyr. III, 3, 16. Cf. ad I, 3, 8.

ἂν (F. I. ἦν) θᾶττον—θᾶττον] Zeun. in ind. vertit: simulatque—statim, memor, ut puto, Cyr. III, 3, 20: ἦν τὰ τῶν θεῶν ἡμῖν θᾶττον συγκαταινῇ, ἐξίωμεν ὥς τάχιστα. Ἦν θᾶττον et ὥς θᾶττον pro ἦν τάχιστα et ὥς τάχιστα saepius leguntur. Cf. Aeschin. de morte 9. ac Polyb. IV, 48, 7. et 73, 2. et de comparativo explicando Nitzsch. de compar. p. 59. Sed ob alterum qui sequitur comparativum interpretandum videtur: si jam nunc reversi citius quam fieri poterit si progrediamur illuc redierimus, citius — s. quo citius — eo citius —.

ἐξιέναι πάλιν] F. I. πάλιν ἐξιέναι.

21. ἴωμεν] De asyndeto v. ad III, 1, 24. cl. Soph. Philoct. 1180.

πάντας] Nam si partem exercitus nostri vidissent, facilius fuga excusari posset. F. I. πάντως, quod suaserat Brod., nescio equidem quo sensu.

ἐθέλωσι] F. I. θέλωσι.

Ἐντεῦθεν οἱ λοχαγοὶ ἡγεῖσθαι ἐκέλευον καὶ οὐδεὶς ἂν- 22
 τέλεγε. Καὶ ὃς ἡγεῖτο, παραγγείλας διαβαίνειν ἢ ἕκαστος
 ἐτύγγανε τοῦ νάπους ὧν· θᾶπτον γὰρ ἂν ἀθρόον ἐδόκει
 οὕτω πέραν γενέσθαι τὸ στράτευμα ἢ εἰ κατὰ τὴν γέφυραν
 ἢ ἐπὶ τῷ νάπῃ ἦν ἐξεμνηρύνοντο. Ἐπεὶ δὲ διέβησαν, πα- 23
 ριῶν παρὰ τὴν φάλαγγα ἔλεγεν. Ἄνδρες, ἀναμιμνήσκεσθε
 ὅσας δὴ μάχας σὺν τοῖς θεοῖς ὁμόσε ἰόντες νενικήκατε καὶ
 οἷα πάσχουσιν οἱ πολεμίους φεύγοντες· καὶ τοῦτ' ἐννοήσατε
 ὅτι ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς Ἑλλάδος ἐσμέν. Ἄλλ' ἔπεσθε 24
 ἡγεμόνι τῷ Ἡρακλεῖ καὶ ἀλλήλους παρακαλεῖτε ὀνομασί.

22. ἂν ἀθρόον ἐδόκει] Et. ἂν omittit; F. I. post ἐδόκει habent, prior tamen, ut videtur, etiam ante ἀθρόον. Ac solet haec particula ubi γὰρ adest, huic statim subiungi.

τὴν γέφυραν] Pons ἐπὶ τῷ νάπῃ s. τῇ χαράδρᾳ videtur factus fuisse propter aquas hibernas. Sunt tamen qui aggerem intelligant.

ἐξεμνηρύνοντο] Ut μῆρυμα est *glomus lanae* (Jul. Poll. VII, 29.), interdum etiam *filum e colo ductum* (v. Suid. et Hesych.), ita μνηρῦεσθαι est *complicare, convolvere* (Hom. Od. XII, 170. Apollon. Rhod. IV, 889. ubi scholl. habent *σωρεύειν*. Cf. Lucian. Hermot. T. I. p. 788. *λῖνον μνηρῦεσθαι, filum glomerare*, de eo qui e Labyrintho revertitur), interdum etiam *deducere, extendere* (v. Hesych. et ibi Valkenar. et Steph. in ind. Thes. L. Gr.). Inde ἐκμνηρῦεσθαι foret *evolvere, explicare*. Ergo in loco Xenophon-tis ἐκμνηρῦεσθαι est (*über die Brücke defiliren*) cum singuli aut bini aut terni [aut plures] alius post alium transgressi pontem (aut angustias) prodeunt rursus et explicantur et latioribus ordinibus consistunt. His congruunt Polybiana loca III, 51, 2: *τὰς δυσχωρίας ἐκμνηρύνοντες, die durch den engen Pass defiliren*: et III, 53, 5: *ἐξεμνηρύσατο τῆς χαράδρας, er hatte durch das Thal defilirt*, quod Suidas perite interpretatur *διεξῆλθεν*. Verterim ergo: *deinceps transire aut explicari per pontem, vallem, angustias*.
Morus.

ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς Ἑ.] V. ad II, 2, 4.

24. Ἡγεμόνι] Scribendum fuisse ἡγεμόνι monui de auth. p. 43: *Herculi tanquam duci*. Alioquin dictum esse oportuit τῷ Ἡγεμόνι Ἡρακλεῖ, ut V, 10, 15. aut Ἡρακλεῖ τῷ Ἡγεμόνι.

ὀνομασί] Sic Hom. Il. X, 68. Menelaus jubetur *πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζειν ἄνδρα ἕκαστον, πάντα κυδαίνων*. Nicias ad Syracusas apud Thuc. VII, 69: *τῶν τριηράρχων ἕνα ἕκαστον ἀνεκάλει, πατρόθεν τε ἐπονομάζων καὶ αὐτοὺς ὀνομασί καὶ φυλήν*. Alexander ante pugnam Issicam apud Arrian. exp. II, 7, 11: *εἰ δὴ τῷ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον, ὀνομασί ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν*.

Ἡδὺ τοι ἀνδρεῖόν τι καὶ καλὸν νῦν εἰπόντα καὶ ποιήσαντα μνήμην ἐν οἷς ἐθέλει παρέχειν ἑαυτοῦ.

- 25 Ταῦτα παρελαύνων ἔλεγε καὶ ἅμα ὑφηγεῖτο ἐπὶ φάλαγγος, καὶ τοὺς πελταστὰς ἐκατέρωθεν ποιησάμενοι ἐπορεύοντο ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Παρηγγέλλετο δὲ τὰ μὲν δόρατα ἐπὶ τὸν δεξιὸν ὤμον ἔχειν, ἕως σημαῖνοι τῇ σάλπιγγι· ἔπειτα δὲ εἰς προσβολὴν καθέντας ἔπεσθαι βύδην καὶ μηδένα δρόμῳ διώκειν. Ἐκ τούτου σύνθημα παρήει ΖΕΥΣ
- 26 ΣΩΤΗΡ, ΗΡΑΚΛΗΣ ΗΓΕΜΩΝ. Οἱ δὲ πολέμιοι ὑπέμενον, νομίζοντες καλὸν ἔχειν τὸ χωρίον. Ἐπεὶ δὲ ἐπλησίαζον, ἀλαλάζαντες οἱ Ἕλληνες πελτασταὶ ἔθεον ἐπὶ τοὺς πολεμίους πρὶν τινα κελεύειν· οἱ δὲ πολέμιοι ἀντίοι ὤρμησαν, οἳ τε ἵππεῖς καὶ τὸ στίφος τῶν Βιθυνῶν, καὶ
- 27 τρέπονται τοὺς πελταστὰς. Ἀλλ' ἐπεὶ ὑπηντίαζεν ἡ φάλαγξ τῶν ὀπλιτῶν, ταχὺ πορευομένη, καὶ ἅμα ἡ σάλπιγξ ἐφθέγγετο καὶ ἐπαιάνιζον καὶ μετὰ ταῦτα ἠλάλαζον καὶ ἅμα τὰ δόρατα καθίεσαν, ἔνταῦθα οὐκέτι ἐδέξαντο οἱ πο-

Ἡδὺ τοι] Τοί particulam in γνώμῃς propriam sedem habere nube exemplorum docet Heindorf. ad Plat. Protag. p. 597.

ἐν οἷς ἐθέλει π. μ. ε.] Construendum plena oratione: ἐν ἐκείνοις (inter illos) παρέχειν μνήμην ἑαυτοῦ ἐν οἷς τις ἐθέλει παρέχειν μν. ε. Weisk. Schneidero cum non sequatur καταλείπειν, sed παρέχειν, praepositio delenda videtur.

25. ποιησάμενοι] οἱ Ἕλληνες vel οἱ στρατηγοί. Cf. ad §. 4.

παρηγγέλλετο] I. K. παρηγέλετο. Leg. παρήγγελο. Cf. ad III, 4, 3.

τὰ μὲν δόρατα] Μέγ ex Et. et I. addiderunt.

ἐπὶ τὸν δ. ὤμον ἔχειν] i. e. ἐπὶ τὸν δεξιὸν ὤμον λαβόντας ἐπὶ τῷ δεξιῷ ὤμῳ ἔχειν. Cf. ad IV, 2, 3.

προσβολήν] Sic A. B. F. H. Cum caeteris προσβολήν Hal. et margo Leoncl., quod a Steph. commendatum probavit Pierfon. Verisimil. p. 236. εἰς προσβολήν eodem sensu dici opinatus quo Latinorum in prociectu. Recte Zeun. „sensus, inquit, non hastae projectionem requirit, (haec jam verbo καθέντας est expressa,) sed impressionem ipsam hasta faciendam.” Quod Schn. ait: „inertissime haec disputantur, quasi καθιέναι τὸ δόρυ non possit miles, nisi simul ἐς προσβολήν projecerit”: solum καθιέναι τὰ δόρατα perinde ut nostrum das Bajonett fällen in hac re proprium fuisse ex §. 27. discere poterat. Cf. etiam Plutarch. Lys. 22: ἡρώτα πότερον ὀρθοῖς τοῖς δόρασιν ἢ κεκλιμένοις διαπορεύηται τὴν χώραν αὐτῶν.

μηδένα δρόμῳ διώκειν] V. ad I, 8, 19. p. 70.

27. ἐπαιάνιζον] Et. H. I. M. ἐπαιώνιζον. Sed γ. ad V, 9, 5.

λέμιοι, ἀλλ' ἔφρευγον. Καὶ Τιμασίων μὲν ἔχων τοὺς ἱπ- 28
πέας ἐφείπετο, καὶ ἀπεκτίννυσαν ὅσους περ ἐδύναντο ὡς
ὀλίγοι ὄντες. Τῶν δὲ πολεμίων τὸ μὲν εὐώνυμον εὐθὺς
διεσπάρη, καθ' ὃ οἱ Ἕλληνες ἱππεῖς ἦσαν· τὸ δὲ δεξιόν,
ἅτε οὐ σφόδρα διωκόμενον, ἐπὶ λόφου συνέστη. Ἐπεὶ δὲ 29
εἶδον οἱ Ἕλληνες ὑπομένοντας αὐτούς, ἐδόκει ῥᾶστόν τε
καὶ ἀκινδυνότατον εἶναι ἰέναι ἤδη ἐπ' αὐτούς. Παιανί-
σαντες οὖν εὐθὺς ἐπέκειντο· οἱ δὲ οὐχ ὑπέμειναν. Καὶ
ἐνταῦθα οἱ πελτασταὶ ἐδίωκον, μέχρι τὸ δεξιὸν αὐτὸν διε-
σπάρη· ἀπέθανον δ' ὀλίγοι· τὸ γὰρ ἱππικὸν φόβον πα-
ρεῖχε τὸ τῶν πολεμίων, πολὺ ὄν. Ἐπεὶ δὲ εἶδον οἱ Ἕλλη- 30
νες τό τε Φαρναβάζου ἱππικὸν ἔτι συνεστηκὸς καὶ τοὺς Βι-
θυννοὺς ἱππέας πρὸς τούτους συναθροισμένους καὶ ἀπὸ
λόφου τινὸς καταθεωμένους τὰ γιγνόμενα, ἀπειρήκεσαν
μὲν, ὁμῶς δ' ἐδόκει καὶ ἐπὶ τούτους ἰτέον εἶναι οὕτως ὅπως
δύναιντο, ὡς μὴ τεθαρρῆκότες ἀναπαύσαιντο. Συνταξά-
μενοι δὴ πορεύονται. Ἐντεῦθεν οἱ πολέμιοι ἱππεῖς φεύ- 31
γουσι κατὰ τοῦ πρανοῦς ὁμοίως ὥσπερ ὑπὸ ἱππέων διωκό-
μενοι· νάπος γὰρ αὐτοὺς ὑπεδέχετο· ὃ οὐκ ἤδεσαν οἱ Ἕλ-
ληνες, ἀλλὰ προαπετράποντο διώκοντες· ὁψὲ γὰρ ἦν.
Ἐπανελθόντες δὲ ἐνθα δὴ ἡ πρώτη συμβολὴ ἐγένετο, στη- 32

28. ἱππέας] Sic Zeun. dedit pro ἱππεῖς, confirmantibus A. B. F.

ὡς ὀλίγοι ὄντες] ἀμφὶ τοὺς τετταράκοντα V, 10, 16.

ἤδη] H. I. δέ; voluerunt δή; omittunt Et. F.

30. πρὸς τούτους] Et. πρὸς τούτῳ, F. H. I. πρὸς τοῦτο. Sed v. ad IV, 8, 18. Potest tamen τούτους ex sequente ἐπὶ τούτους ortum esse.

ἀπειρήκεσαν μὲν, ὁμῶς δ' ἐδόκει] pro καίπερ ἀπειρήκεσαν, ὁμῶς ἐδόκει. Cf. V, 7, 23.

ὡς μὴ τεθ. ἀναπαύσαιντο] ne illibata fiducia in castra reversi quiete et somno fruerentur. Cf. §. 21.

ὥσπερ] F. I. et ut videtur etiam A. ὥσπερ οἱ, quod tantum ferri posset si ὑπὸ τῶν ἱππέων sequeretur cl. §. 28. Sed non improbo quod obvia conjectura inde elici poterat ὥσπερεί. Cf. Aristoph. Av. 51 f.: χῶ κολοῖδς οὐτοσί ἄνω κέχηνεν ὥσπερεὶ δεικνύς τί μοι.

ὃ οὐκ ἤδεσαν οἱ Ἕλληνες] Nam si scivissent, facile eos assequi et contrucidare potuissent. Relativum totam enunciationem spectat, non singulum vocabulum νάπος. Ἦιδεσαν receptum ex A. B. F. I. K. L. M. Nam ἤδειςαν nunquam dixisse videntur Graeci. Hell. V, 4, 22. jam Schaefer. correxit. Cf. ad III, 5, 18.

32. ἐνθα] Cf. IV, 1, 2. Deinceps δὴ omittunt F. G.

σάμενοι τρόπαιον ἀπήεσαν ἐπὶ θάλατταν περὶ ἡλίου δυσμάς· στάδιοι δ' ἦσαν ὡς ἐξήκοντα ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

CAPUT IV. (VULGO CAPUT VI.)

- 1** Ἐντεῦθεν οἱ μὲν πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ ἑαυτῶν καὶ ἀπήγοντο καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ τὰ χρήματα ὅπη ἐδύναντο προσωτάτω· οἱ δὲ Ἕλληνες ἀνέμενον μὲν Κλέανδρον καὶ τὰς τριήρεις καὶ τὰ πλοῖα ὡς ἦξοντα· ἐξιόντες δὲ ἐκάστης ἡμέρας σὺν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ τοῖς ἀνδραπόδοις ἐφέροντο ἀδεῶς ἥδη πυρούς, κριθάς, οἶνον, ὕσπρια, μελίνας, **2** σῦκα· πάντα γὰρ εἶχεν ἡ χώρα, πλήν ἐλαίου. Καὶ ὁπότε μὲν καταμένοι τὸ στράτευμα ἀναπαυόμενον, ἐξῆν ἐπὶ λείαν ζῆναι, καὶ ἐλάμβανον οἱ ἐξιόντες· ὁπότε δ' ἐξίοι πᾶν τὸ στράτευμα, εἴ τις χωρὶς ἀπελθὼν λάβοι τι, δημόσιον ἔδο- **3** ξεν εἶναι. Ἦδη δὲ ἦν πολλὴ πάντων ἀφθονία· καὶ γὰρ ἀγοραὶ πάντοθεν ἀφικνοῦντο ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων καὶ οἱ παραπλέοντες ἄσμενοι κατεῖχον, ἀκούοντες ὡς οἰκί- **4** ζοιτο πόλις καὶ λιμὴν εἶη. Ἐπεμπον δὲ καὶ οἱ πολέμιοι οἱ πλησίον οἰκοῦντες πρὸς Ξενοφῶντα, ἀκούοντες ὅτι οὗτος πολίξει τὸ χωρίον, ἐρωτῶντες ὃ τι δέοι ποιοῦντας φίλους

δ' ἦσαν] Sic A. B. F. G. I. K. L. M. Vulgo γὰρ ἦσαν.

Cap. IV. §. 1. ὅπη] F. I. ὅποι. Sed v. ad I, 9, 13.

ἀνέμενον] Et. F. H. I. S. προσέμενον, προς — ex προσωτάτω orto. Nam προσμένειν est ad aliquem locum vel rem assidentem manere. Cf. de venat. VII, 11. et Hell. II, 4, 7.

ἥδη] Male omittunt Et. F. H. I. Nam respicitur eo quod hoc antea non potuerant. V. 2, 23 ff.

πάντα] F. H. I. ἅπαντα. Ex iisdem et A. B. Et. G. K. L. M. ἀγαθὰ post γὰρ additum est. De asyndeto v. ad III, 4, 31.

2. οἱ ἐξιόντες] Articulum addidi, ut appareat praedam ad eum pertinuisse qui ceperat. Schn.

3. πολλή] Omittunt Et. F. H. I.

ἀφικνοῦντο] A. B. G. I. K. L. M. et vett. edd. ἀφικνοῦνται.

κατεῖχον] V. ad V, 9, 33. Et. F. H. I. S. κατήγον, subducebant naves, quod non probabile est de praeternavigantibus. Quod Ald. et Steph. habent, κατέπεμπον ex proximo ἐπεμπον §. 4. ortum videtur.

4. ἥδη] Male omittunt Et. G. K. L. M.

οἱ π. οἰκοῦντες] Et. F. I. οἱ π. ὄκουν. Cf. IV, 8, 24. et VII, 6, 38.

πολίξει] A. B. πολίξοι, quod Schn. conjecit cl. §. 3. Sed v. ad I, 3, 21.

ὃ τι δέοι ποιοῦντας] i. e. ὃ τι δέοι ποιεῖν ὥστε.

εἶναι. Ὁ δ' ἐπεδείκνυνεν αὐτοὺς τοῖς στρατιώταις. Κὰν 5
τούτῳ Κλέανδρος ἀφικνεῖται δύο τριήρεις ἔχων, πλοῖον δ'
οὐδέν. Ἐτύγχανε δὲ τὸ στράτευμα ἔξω ὃν ὅτε ἀφίκετο,
καὶ ἐπὶ λείαν τινὲς οἰχόμενοι, ἄλλοι εἰς τὸ ὄρος· καὶ εἰλή-
φεσαν πρόβατα πολλά· ὁκνοῦντες δὲ μὴ ἀφαιρεθεῖεν, τῷ
Δεξιππῳ λέγουσιν, ὃς ἀπέδρα τὴν πεντηκόντορον ἔχων ἐκ
Τραπεζοῦντος, καὶ κελεύουσι διασώσαντα τὰ πρόβατα τὰ
μὲν αὐτὸν λαβεῖν, τὰ δὲ σφίσιν αὐτοῖς ἀποδοῦναι.

Εὐθύς δ' ἐκεῖνος ἀπελαύνει τοὺς περιεστῶτας τῶν 6
στρατιωτῶν καὶ λέγοντας ὅτι δημόσια ταῦτ' εἶη· καὶ τῷ
Κλεάνδρῳ εὐθύς ἐλθὼν λέγει ὅτι ἀρπάζειν ἐπιχειροῦσιν.
Ὁ δὲ κελεύει τὸν ἀρπάζοντα ἄγειν πρὸς αὐτόν. Καὶ ὁ μὲν 7
λαβὼν ἄγει τινά· περιτυχὼν δ' Ἀγασίας ἀφαιρεῖται· καὶ
γὰρ ἦν αὐτῷ ὁ ἀγόμενος λοχίτης. Οἱ δὲ ἄλλοι οἱ παρόν-
τες τῶν στρατιωτῶν ἐπιχειροῦσι βάλλειν τὸν Δεξιππον,
ἀνακαλοῦντες τὸν προδότην. Ἐδείσαν δὲ καὶ τῶν τριηρι-

ὁ δ' ἐπ. αὐτοὺς τοῖς στρ.] ut quam potens fieri haec colonia pos-
set edoctos ad condendam urbem alliceret.

5. Κὰν] H. καί, F. I. καὶ ἐν.

καὶ ἐπὶ — εἰλήφεσαν] Schn. conjicit καὶ οἰχόμενοι ἄλλος ἄλλη
εἰς τὸ ὄρος εἰλήφεσαν. Ego καί quod ante ἐπὶ legitur post οἰχό-
μενοι collocandum cenfeo (addito fortasse articulo), ut idem sit
appositionis genus de quo ad V, 5, 11. monitum est. Nam εἰς τὸ
ὄρος ἐπὶ λείαν ire non potuerunt propterea quod in monte vici non
fuerunt, ut patet ex 2, 5 f. Itaque statuendum est partem militum
ad ligna comportanda exisse in montem.

εἰλήφεσαν] Haud dubie οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι.

μὴ ἀφαιρεθεῖεν] ὡς δημόσια ὄντα. V. §. 6. et 28. cl. §. 1.

τῷ Δεξιππῳ] V. V, 9, 32. cl. V, 1, 15.

αὐτοῖς] Omittunt Et. F. cum I. post διασώσαντα habentes.
Sed v. Hell. III, 2, 6: ἐπιστεῖλαι δὲ σφίσιν αὐτοῖς τοὺς Ἐφό-
ρους κ. τ. λ. Plura ex hoc genere dedi Commentatt. m. p. 340.
Adde quae monita sunt ad III, 2, 22.

6. ταῦτ' εἶη] Pronomen omittunt Et. H. I.

εὐθύς] Deest F. H. I. qui λέγει ἐλθὼν habet.

7. ἄγει] Et. F. I. ἦγε.

τὸν προδότην] Articulus in ejusmodi locis significat aliquem
κατ' ἐξοχήν appellatione dignum esse tanquam exemplar omnibus
numeris absolutum et ex omnibus ejusdem generis eminens, ita ut
qui vulgo eodem nomine vocentur, si cum illo conferantur, hoc
nomine indigni videantur. Cf. Plat. Legg. IX, 17. p. 881. d: (ὃς
ἂν τολμήσῃ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τούτων πατέρας ἢ μητέρας τύ-
πτειν), ἀμυνέτω πᾶς, τὸν ἀνόσιον ἐπονομάζων. Ib. VII, 23.
p. 822. e: ὅταν αὐτόν τις φῇ τὸν ὑπηρετήσαντα τοῖς νόμοις ἄρι-

Xen. Anab.

Z

- τῶν πολλοὶ καὶ ἔφευγον εἰς τὴν θάλατταν, καὶ Κλέανδρος
 8 δ' ἔφευγε. Ξενοφῶν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ κατεκώ-
 λυόν τε καὶ τῷ Κλεάνδρῳ ἔλεγον ὅτι οὐδὲν εἶη πρᾶγμα,
 ἀλλὰ τὸ δόγμα εἶη αἷτιον τὸ τοῦ στρατεύματος ταῦτα γε-
 9 νέσθαι. Ὁ δὲ Κλέανδρος, ὑπὸ τοῦ Δεξιππου τε ἀνερε-
 θιζόμενος καὶ αὐτὸς ἀχθεσθεὶς, ὅτι ἐφοβήθη, ἀποπλευ-
 σεῖσθαι ἔφη καὶ κηρύξειν μηδεμίαν πόλιν δέχεσθαι αὐτούς,
 ὡς πολεμίους. Ἡρχον δὲ τότε πάντων τῶν Ἑλλήνων οἱ
 Λακεδαιμόνιοι.
- 10 Ἐνταῦθα πονηρὸν ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι τοῖς Ἑλ-
 λησι καὶ ἐδέοντο μὴ ποιεῖν ταῦτα. Ὁ δ' οὐκ ἂν ἄλλως
 ἔφη γενέσθαι, εἰ μὴ τις ἐκδώσει τὸν ἄρξαντα βάλλειν καὶ
 11 τὸν ἀφελόμενον. Ἦν δὲ ὃν ἐξήτει Ἀγασίας, διὰ τέλους
 φίλος τῷ Ξενοφῶντι· ἐξ οὗ καὶ διέβαλεν αὐτὸν ὁ Δέξιπ-
 πος. Καὶ ἐντεῦθεν, ἐπειδὴ ἀπορία ἦν, συνήγαγον τὸ
 στράτευμα οἱ ἄρχοντες· καὶ ἔνιοι μὲν αὐτῶν παρ' ὀλίγον
 ἐποιοῦντο τὸν Κλέανδρον· τῷ δὲ Ξενοφῶντι οὐκ ἐδόκει
 φαῦλον εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἀναστὰς ἔλεξεν·

στα καὶ πειθόμενον μάλιστα, τοῦτον εἶναι τὸν ἀγαθόν. Cf. Matth. §. 268. extr.

8. ὅτι οὐδὲν εἶη πρᾶγμα] Steph. confert Gallorum *que ce n' etoit rien*. Nostrates dicerent *es habe nichts zu bedeuten*. Plato Euthyphr. p. §. c: τὸ μὲν καταγελασθῆναι ἴσως οὐδὲν πρᾶγμα. Adde Heindorf. ad Hipp. M. 25. p. 149.

τὸ δόγμα] V. §. 2. cl. §. 28. Deinceps F. I. αἷτιον εἶη.

ταῦτα γενέσθαι] Hell. VII, 4, 19: αἷτιος ἐδόκει εἶναι συνάψαι τὴν μάχην. Ib. 5, 17: αἷτιοι ἐγένοντο σωθῆναι πάντα τὰ ἔξω τοῖς Μαντινεῦσι. Cf. Lyf. c. Agor. p. 501. et Matth. §. 542. b.

9. αὐτούς] Addiderunt ex A. B. Et. F. Sed cf. §. 13.

10. τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο] Ἐκεῖνο omissum cum F. H. I., quorum F. et I. ἐδόκει post πρᾶγμα collocant.

11. ἐξήτει] Lege ἐξήτει. Refertur hic ἐξαιτεῖν, ut fere fit, ad ἐκ-
 δίδοναι. Sic Herod. I, 74: οὐ γὰρ δὴ ὁ Ἀλυάτις ἐξεδίδου τοὺς
 Σκύθας ἐξαιτέοντι Κναξάρει. Cf. eund. I, 159. Schaefer. Me-
 lett. critt. p. 74 ff. Non dubitavi ἐξήτει recipere.

διὰ τέλους] Hesych. διὰ παντός. Cyr. VII, 5, 75: οὐ γὰρ τοὶ
 τὸ ἀγαθοὺς ἀνδρας γενέσθαι, τοῦτο ἀρκεῖ ὥστε καὶ διατελεῖν ὄν-
 τας ἀγαθοὺς, ἢν μὴ τις αὐτοῦ διὰ τέλους ἐπιμελῆται. Cf. ib. III,
 3, 35. et Oec. XVII, 10. de venal. III, 10.

Ἐντεῦθεν] Et. F. I. καὶ ἐντεῦθεν.

παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο] nihil faciebant. Dionys. Arch. VII,
 68. p. 1476, 13: παρ' οὐδὲν ἡγεῖσθαι τὸ ὄναρ. Ib. XI, 32.
 p. 2239, 9: παρ' οὐδὲν ἡγεῖσθαι τὴν τοῦ κρατοῦντος ἐξουσίαν.

Ὡς ἄνδρες στρατιῶται, ἐμοὶ δ' οὐ φαῦλον δοκεῖ εἶναι 12
 τὸ πρᾶγμα, εἰ ἡμῖν οὕτως ἔχων τὴν γνώμην Κλέανδρος
 ἄπεισιν ὥσπερ λέγει. Εἰσὶ μὲν γὰρ ἤδη ἐγγὺς αἱ Ἑλληνί-
 δες πόλεις· τῆς δ' Ἑλλάδος Λακεδαιμόνιοι προεστήκασιν·
 ἱκανοὶ δέ εἰσι καὶ εἰς ἕκαστος Λακεδαιμονίων ἐν ταῖς πόλε-
 σιν ὅ τι βούλονται διαπράττεσθαι. Εἰ οὖν οὗτος πρῶτον 13
 μὲν ἡμᾶς Βυζαντίου ἀποκλείσει, ἔπειτα δὲ τοῖς ἄλλοις ἁρ-
 μοσταῖς παραγγελεῖ εἰς τὰς πόλεις μὴ δέχεσθαι, ὥς ἀπι-
 στοῦντας Λακεδαιμονίοις καὶ ἀνόμους ὄντας, ἔτι δὲ πρὸς
 Ἀναξίβιον τὸν ναύαρχον οὗτος ὁ λόγος περὶ ἡμῶν ἥξει· χα-
 λεπὸν ἔσται καὶ μένειν καὶ ἀποπλεῖν· καὶ γὰρ ἐν τῇ γῇ ἁρ-
 χουσι Λακεδαιμόνιοι καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ τὸν νῦν χρόνον.
 Οὐκ οὐδεὶς οὐτὲ ἐνὸς ἀνδρὸς ἕνεκα οὐτὲ δυοῖν ἡμᾶς τοὺς 14
 ἄλλους τῆς Ἑλλάδος ἀποσχέσθαι, ἀλλὰ πειστέον ὅ τι ἂν
 κελεύωσι· καὶ γὰρ αἱ πόλεις ἡμῶν ὅθεν ἐσμὲν πείθονται
 αὐτοῖς. Ἐγὼ μὲν οὖν, καὶ γὰρ ἀκούω Δέξιππον λέγειν 15
 πρὸς Κλέανδρον ὥς οὐκ ἂν ἐποίησεν Ἀγασίας ταῦτα, εἰ
 μὴ ἐγὼ αὐτὸν ἐκέλευσα, ἐγὼ οὖν ἀπολύω καὶ ὑμᾶς τῆς αἰ-
 τίας καὶ Ἀγασίαν, ἂν αὐτὸς Ἀγασίας φήσῃ ἐμέ τι τού-

Soph. Antig. 34 f.: τὸ πρᾶγμα ἄγειν οὐχ ὥς παρ' οὐδέν. Cf. ibi Erfurdt. et Wyttenbach. ad Plut. Mor. I. p. 362. De v. ποιῆ-
 σθαι v. ad V, 9, 11.

12. ἐμοὶ δ' οὐ] In praegressis latet: ὑμῖν μὲν φαῦλον δοκεῖ εἶναι τὸ
 πρᾶγμα. Cf. V, 5, 13. et VII, 3, 30. cl. IV, 6, 10. Simili ra-
 tione explicandi sunt loci Cyr. VI, 3, 20. VII, 1, 21. et quos lau-
 daverunt Erfurdt. ad Soph. Antig. 1181. atque Elmsl. ad Eurip.
 Med. 513. Pro οὐ F. I. οὐδέν habent.

τὴν γνώμην] Schn. hic et ad Cyr. II, 3, 3. τῆς γνώμης conjicit
 cl. Mem. IV, 8, 7. Sed in hac dicendi ratione articulus addi non
 solet. Cf. Matth. §. 337. Similiter Herod. III, 130: φλαύρως
 ἔχειν τὴν τέχνην. Adde locos ad I, 3, 6. cll.

ἤδη] Omittunt Et. F. I.

εἰσι καὶ εἰς ἕκαστος] V. ad IV, 2, 12.

13. χαλεπὸν ἔσται] Sic F. χ. ἔστι Et. Caeteri ὥστε χ. εἶναι.
 νῦν] Et. νυνί.

14. ἕνεκα] K. L. M. Junt. εἵνεκα, Ald. εἵνεκα.

ἀποσχέσθαι] Et. F. H. I. ἀπέχεσθαι. Similiter usurpatur hoc
 verbum Hell. VII, 3, 10: ἀπεχόμενον τῆς πόλεως ὑμῶν ἀπέκτεινέ
 τις αὐτόν. Eodem sensu mox §. 16. εἰργεσθαι leges.

15. ἐμέ τι] I. ἔτι ἐμέ, Et. F. ἐμέ τι, quod recipiendum videba-
 tur, cum τινός haud dubie correctoris sit. Sic οὐδέν αἴτιος VII,
 1, 25.

των αἴτιον εἶναι, καὶ καταδικάζω ἑμαυτοῦ, εἰ ἐγὼ πετρο-
βολίας ἢ ἄλλου τινὸς βιαίου ἐξάρχω, τῆς ἐσχάτης δίκης
16 ἄξιος εἶναι, καὶ ὑφέξω τὴν δίκην. Φημὶ δέ, καὶ εἴ τινα
ἄλλον αἰτιᾶται, ἑαυτὸν χρῆναι παρασχεῖν Κλεάνδρῳ κρῖ-
ναι· οὕτω γὰρ ἂν ὑμεῖς ἀπολελυμένοι τῆς αἰτίας εἴητε.
Ὡς δὲ νῦν ἔχει, χαλεπόν, εἰ, οἰόμενοι ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ
ἐπαίνου καὶ τιμῆς τεύξεσθαι, ἀντὶ δὲ τούτων μηδ' ὅμοιοι
τοῖς ἄλλοις ἐσόμεθα, ἀλλ' εἰρξόμεθα ἐκ τῶν Ἑλληνίδων
πόλεων.

17 Μετὰ ταῦτα ἀναστὰς Ἀγασίας εἶπεν· Ἐγώ, ὦ ἄν-
δρες, ὁμνυμι θεοὺς καὶ θεὰς ἢ μὴν μήτε ἐμὲ Ξενοφῶντα
κελεῦσαι ἀφελέσθαι τὸν ἄνδρα μήτε ὑμῶν ἄλλον μηδένα·
ιδόντι δέ μοι ἄνδρα ἀγαθὸν ἀγόμενον τῶν ἐμῶν λοχιτῶν
ὑπὸ Δεξιππου, ὃν ὑμεῖς ἐπίστασθε ὑμᾶς προδόντα, δει-
18 νὸν ἔδοξεν εἶναι· καὶ ἀφειλόμην, ὁμολογῶ. Καὶ ὑμεῖς
μὲν μὴ ἐκδῶτε· ἐγὼ δ' ἑμαυτόν, ὥσπερ Ξενοφῶν λέγει,
παρασχῆσω κρίναντι Κλεάνδρῳ ὃ τι ἂν βούληται ποιῆσαι·
τούτου ἕνεκα μήτε πολεμεῖτε Λακεδαιμονίοις, σώζοισθε
τε ἀσφαλῶς ὅπη θέλει ἕκαστος. Συμπέμψατε μέντοι
ὑμῶν αὐτῶν ἐλόμενοι πρὸς Κλεάνδρον οἵτινες, εἴαν τι ἐγὼ

ἑμαυτοῦ] V. ad II, 3, 21. F. I. ἑαυτοῦ. Cf. Matth. §. 489. II.
εἰ — ἐξάρχω] *si is sum qui — incipiam.*

16. ἑαυτὸν χρῆναι] F. I. χρ. ἑαυτόν. De inf. κρίναι v. ad II, 3, 21.
ἀντὶ δέ] Δέ additum ex Et. F. I. V. ad II, 4, 24.

μηδ' ὅ.] F. I. οὐδ' ὅ. Sed v. Buttm. §. 135, 2. b. et Matth.
§. 608, 5. b.

17. Ἀγασίας εἶπεν] F. I. εἶπεν Ἀγασίας.

ὁμνυμι θεοὺς καὶ θεὰς] V. ad V, 9, 31.

μήτε ἐμὲ] F. I. μήτε με.

ὑμᾶς] F. ἡμᾶς, quod praefero.

ὁμολογῶ] Aeschin. c. Ctes. IX, 1: τειχοποιός εἰμι, ὁμολογῶ.

Soph. Phil. 980: ἐγώ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος, ὁμολογῶ τάδε. Cf.

Oed. T. 580. Demosth. Ol. II. V, 4. p. 33. in. et ad V, 8, 10.

18. ἐκδῶτε] Male F. H. I. ἐκδότε. V. Matth. §. 511, 2. Buttm.
§. 135, 3. Ibidem μέ subjiciunt.

σώζοισθε] Sic F. H. S. et Brod. liber. A. σώζοισθαι. Cf. ad
III, 2, 37. Vulgo σώζεσθε.

ὅπη] A. B. G. K. M. ὅποι. Sed v. ad I, 9, 13. F. H. I. ὅπου.

μέντοι μοι] Μοί addiderunt Et. F. G. I. K. L. M. O. V.

ὑμῶν αὐτῶν] V. ad I, 5, 7.

εἴαν] F. I. ἂν. Mox pro παραλείπω I. παραλείψω.

παραλείπω, καὶ λέξουσιν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ πράξουσιν. Ἐκ 19
τούτου ἔδωκεν ἡ στρατιὰ οὕστινας βούλοιο ἰέναι. Ὁ δὲ
προεῖλετο τοὺς στρατηγούς. Μετὰ ταῦτα ἐπορεύοντο πρὸς
Κλέανδρον Ἀγασίας καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ ὁ ἀφαιρεθεὶς
ἄνθρωπος ὑπὸ Ἀγασίου· καὶ ἔλεγον οἱ στρατηγοί·

Ἐπεμψεν ἡμᾶς ἡ στρατιὰ πρὸς σέ, ὦ Κλέανδρε· καὶ 20
κελεύουσί σε, εἴτε πάντας αἰτιᾶς, κρίναντα σεαυτὸν χρῆ-
σθαι ὅ τι ἂν βούλῃ· εἴτε ἓνα τινὰ ἢ δύο ἢ καὶ πλείους αἰ-
τιᾶς, τούτους ἀξιούσι παρασχεῖν σοι ἑαυτοὺς εἰς κρίσιν.
Εἴ τι οὖν ἡμῶν τινὰ αἰτιᾶς, πάρεσμέν σοι ἡμεῖς· εἴτε καὶ
ἄλλον τινὰ, φράσον· οὐδεὶς γάρ σοι ἀπέσται ὅστις ἂν
ἡμῖν ἐθελήσῃ πείθεσθαι. Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ Ἀγα- 21
σίας εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι, ὦ Κλέανδρε, ὁ ἀφελόμενος Δέξιπ-
πον ἄγοντος τοῦτον τὸν ἄνδρα καὶ παῖειν κελεύσας Δέξιπ-
πον. Τοῦτον μὲν γὰρ οἶδα ἄνδρα ἀγαθὸν ὄντα· Δέξιπ- 22
πον δὲ αἵρεθέντα οἶδα ὑπὸ τῆς στρατιᾶς ἄρχειν τῆς πεντη-
κοντόρου ἧς ἡτησάμεθα παρὰ Τραπεζουντίων ἐφ' ᾧ τε
πλοῖα συλλέγειν, ὥς σωζοίμεθα, καὶ ἀποδράντα Δέξιπ-
πον καὶ προδόντα τοὺς στρατιώτας μεθ' ὧν ἐσώθη. Καὶ 23
τούς τε Τραπεζουντίους ἀπεστερήκαμεν τὴν πεντηκόντο-
ρον καὶ κακοὶ δοκοῦμεν εἶναι διὰ τοῦτον, αὐτοὶ τε τὸ ἐπὶ

20. κελεύουσι] Et. F. H. I. S. ἐκέλευσε propter ἐπεμψε. Quod sin-
gularem pluralis sequitur neminem offendet. V. ad I, 7, 17.

χρῆσθαι] Int. ἡμῖν πᾶσιν. De pron. σεαυτὸν v. ad II, 3, 21.

Εἴ τι] Cast. et Hal. εἴτε, quod receperunt. Sed interdum etiam
εἴ et εἴτε sibi respondent. Cf. Herm. ad Vig. p. 834.

εἴτε καὶ] Et. F. I. εἴτε δέ.

ἄλλον τινὰ] Schn. ex Et. αἰτιᾶς subiecit, quod facile repetitur,
ut post ἐάν δέ V, 5, 21. 6, 4. Cf. Demosth. Phil. I. XII, 4. p. 51 f.

γάρ σοι] Σοί omittunt Et. F. I.

ἐθελήσῃ] Et. F. I. S. ἐθέλῃ.

22. αἵρεθέντα οἶδα] F. I. οἶδα αἵρεθέντα. Caeterum locum hoc
modo conformatum expectaveris: Δέξιππον οἶδα, αἵρεθέντα — ὥς
σωζοίμεθα, ἀποδράντα καὶ προδόντα τοὺς στρατ. Sed non raro
Graeci secundarias orationis partes ea qua nostro loco factum est
ratione cum primariis copulant. V. ad Dionysii historiogr. p. 238.

ἐφ' ᾧ τε] V. Matth. §. 479. Butt. §. 137. p. 440.

23. τὸ ἐπὶ τούτῳ] Recte Brod. quod in eo fuit. Cf. Cyr. V, 4, 11:
τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ οἴχομαι, τὸ δ' ἐπὶ σοὶ σέσωσμαι. Arrian. exp.
IV, 11, 6: (οὐκ εἰκός) τοὺς θεοὺς τό γε ἐπὶ σφίσιν εἰς ταπεινότητα
οὐ πρέπουσαν καταβάλλειν. Cf. Matth. §. 585. α. Aliis locis εἰ-

- τοῦτω ἀπολώλαμεν πάντες. Ἦκουε γάρ, ὥσπερ ἡμεῖς, ὡς ἀπορον εἶη περὶ ἀπιόντας τοὺς ποταμούςς τε διαβῆναι καὶ σωθῆναι εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τοῦτον οὖν τοιοῦτον ὄντα
 24 ἀφειλόμην. Εἰ δὲ σὺ ἦγες ἢ ἄλλος τις τῶν παρὰ σοῦ, καὶ μὴ τῶν παρ' ἡμῶν ἀποδράντων, εὖ ἴσθι ὅτι οὐδὲν ἂν τούτων ἐποίησα. Νόμιζε δ', ἐὰν ἐμὲ νῦν ἀποκτείνῃς, δι' ἄνδρα δειλὸν τε καὶ πονηρὸν ἄνδρα ἀγαθὸν ἀποκτείνων.
 25 Ἀκούσας ταῦτα ὁ Κλέανδρος εἶπεν ὅτι Δέξιππον μὲν οὐκ ἐπαινοίη, εἰ ταῦτα πεποιηκὼς εἶη· οὐ μέντοι ἔφη νομίζειν οὐδ' εἰ παμπόνηρος ἦν Δέξιππος βίαν χρῆναι πάσχειν αὐτόν, ἀλλὰ κριθέντα, ὥσπερ καὶ ὑμεῖς νῦν ἀξιοῦτε,
 26 τῆς δίκης λαχεῖν. Νῦν μὲν οὖν ἄπιτε, καταλιπόντες τόνδε τὸν ἄνδρα· ὅταν δ' ἐγὼ κελεύσω, πάρεστε πρὸς τὴν κρίσιν. Αἰτιῶμαι δὲ οὔτε τὴν στρατιὰν οὔτε ἄλλον οὐδένα

ναι additur, veluti Hell. III, 5, 9: τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι ἀπολώλατε. Cf. Reiz. ad Vig. p. 752.

ἀπολώλαμεν] Adverte perfecti vim: quantum per eum stetit, periiimus, quod aliquanto vividius est quam si dixisset ἀπωλόμεθα ἂν. Eadem ratio loci Hell. modo laudati. Demosth. de corona: ἐπεὶ διὰ γε ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν ἀπολώλατε, quod explicabis: ἀπώλεσθε ἂν ὥστε ἀπολωλέναι.

πάντες] Omittunt Et. F. H. I.

Ἦκουε] V. V, 6, 9.

τοῦτον οὖν] L. τοῦτον δὲ οὖν.

ἀφειλόμην] τὸν ἄνδρα. Cf. §. 7. et 21.

24. τῶν παρὰ σοῦ] Cf. Cyr. VI, 2, 1: ἐλέσταιται δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν σὺ κελεύῃς.

τῶν παρ' ἡμῶν ἀποδράντων] Repete τις.

ἀποκτείνων] Sic Et. F. I. Caeteri ἀποκτενῶν, unde Porson ἀποκτενῶν fecit; ego ἀποκτανῶν suasi de auth. p. 54. Participium cum νομίζειν eadem ratione junctum qua cum εἰδέναι II, 1, 13. ubi v. ann.

25. εἶπεν] Sic Et. F. I. et Brod. liber pro ἔφη, quod ὅτι particula, quantum meminerim, nunquam sequitur.

ἐπαινεῖ] A. B. G. K. L. M. ἐπαινοῖ, F. I. ἐπαινοίη, quod propter proximum optativum ego quoque praeferendum duxi.

βίαν] Sic Et. H. S. βία E. F. I. Ante Hutch. δίκαια, quod Muret. et Steph. in βλαία mutatum voluerunt.

χρῆναι] Ne ἂν additum requiras v. Matth. §. 510. et de Romanis indicativo in huiusmodi locis utentibus Zumpt. Gr. lat. §. 77, n. 1. et Ramshorn Gr. lat. §. 190. p. 585.

ἀξιοῦτε] Repete κριθέντες τῆς δίκης λαχεῖν. Cf. Thuc. III, 14: γίνεσθε δὲ ἄνδρες οἵουςπερ ὑμᾶς οἱ Ἕλληνες ἀξιοῦσι.

λαχεῖν] Sic A. B. G. K. L. M. S. V. et vett. edd., nisi quod Junt. λαχῶν habet. Vulgo τυχεῖν ex interpretamento.

26. τόνδε] Et. F. H. dederunt pro τοῦτον. Int. Agasiam.

ἔτι, ἐπεὶ γέ οὗτος αὐτὸς ὁμολογεῖ ἀφελέσθαι τὸν ἄνδρα.
 Ὁ δ' ἀφαιρεθεὶς εἶπεν· Ἐγώ, ὦ Κλέανδρε, εἰ καὶ οἶε με 27
 ἀδικοῦντά τι ἄγεσθαι, οὐτ' ἔπαιον οὐδένα οὐτ' ἔβαλλον,
 ἀλλ' εἶπον ὅτι δημόσια εἴη τὰ πρόβατα· ἦν γὰρ τῶν στρα-
 τιωτῶν δόγμα, εἴ τις, ὅποτε ἡ στρατιὰ ἐξίοι, ἰδίᾳ ληΐ-
 ζοιτο, δημόσια εἶναι τὰ ληφθέντα. Ταῦτ' εἶπον· καὶ ἐκ 28
 τούτου με λαβὼν οὗτος ἦγεν, ἵνα μὴ φθέγγοιτο μηδεὶς,
 ἀλλ' αὐτὸς λαβὼν τὸ μέρος διασώσκει τοῖς λησταῖς παρὰ
 τὴν ῥήτραν τὰ χρήματα. Πρὸς ταῦτα ὁ Κλέανδρος εἶπεν·
 Ἐπεὶ τοίνυν τοιοῦτος εἶ, κατάμενε, ἵνα καὶ περὶ σοῦ βου-
 λευσώμεθα.

Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἀμφὶ Κλέανδρον ἠρίστων· τὴν δέ 29
 στρατιὰν συνήγαγε Ξενοφῶν καὶ συνεβούλευε πέμψαι ἄν-
 δρας πρὸς Κλέανδρον παραιτησομένους περὶ τῶν ἀνδρῶν.
 Ἐκ τούτου ἔδοξεν αὐτοῖς, πέμψαντας στρατηγούς καὶ λο- 30
 χαγούς καὶ Δρακόντιον τὸν Σπαρτιάτην καὶ τῶν ἄλλων
 οἱ ἐδόκουν ἐπιτήδειοι εἶναι, δεῖσθαι Κλεάνδρου κατὰ
 πάντα τρόπον, ἀφεῖναι τὸν ἄνδρα. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ξενοφῶν 31

ἔτι] Ab ἐπεὶ absorptum addidi ex Et. F. I. et Brod. libro.

ἐπεὶ γέ] Γέ omittunt. Ἐπεὶ γέ est *quandoquidem*, *weil denn*.

Cf. VII, 7, 22. et Herm. ad Vig. p. 785.

27. ἄγεσθαι] i. e. ὅτι ἡγόμενον (ὑπὸ Δεξιππου), quomodo interpre-
 tandum esse docet §. 28. in. Cf. ad I, 4, 12. et Mem. I, 2, 41 ff.

28. καὶ ἐκ] Et. F. I. καὶ omittunt, facili errore.

ῥήτραν] συνθήκην, ὁμολογίαν Schol. Lucian. pro merc. cond. 2.

ἐπεὶ τοίνυν—] Non satis digna est haec iudice prudenti senten-
 tia. Sed tamen ut verba se habent sensus potest esse: *quoniam*
igitur talis es, (tam iusti amans, et tam innocens,) *mane ut*
etiam tua causa (uti tibi satisfaciat,) *deliberemus*. Sic priora
 fere anonymus: *puisque telle est votre defense*. Larcherus au-
 tem: *puisque vous êtes l'homme en question*; pro τοιοῦτος leg.
 fortasse suspicatus σὺ οὗτος. Notabilis vero est lectio edd. vett.
 et G. [A. B. K. L. M. omittunt H. I. cum lacuna E.] ubi pro
 τοιοῦτος habetur τορός. Et sic Amas. vertit: *quando tam es ar-*
gutus. In Et. pro eodem est αὐτός. Ex his recte quis suspice-
 tur aliud verbum fortasse minus notum fuisse scriptum. *Weisk.*
 Quod Jacobf. Additt. ad Athen. p. 105. coniecit: ἐπεὶ τοι συνή-
 γορος εἶ, *quum defensoris partes agas*, non aptum esse mani-
 festum est.

περὶ σοῦ] Et. F. H. I. περὶ αὐτοῦ.

29. συνήγαγε] Sic F. I. pro συνῆγε.

30. κατὰ πάντα τρόπον] V. ad IV, 5, 16.

31. ὁ Ξενοφῶν] Articulum addiderunt F. et I.

λέγει· Ἐχεις μὲν, ὦ Κλέανδρε, τοὺς ἄνδρας καὶ ἡ στρα-
 τιά σοι ἐφεῖτο ὃ τι ἐβούλον ποιῆσαι καὶ περὶ τούτων καὶ
 περὶ ἑαυτῶν ἀπάντων. Νῦν δέ σε αἰτοῦνται καὶ δέονται
 δοῦναι σφίσι τὸ ἄνδρε καὶ μὴ κατακαίνειν· πολλὰ γὰρ ἐν
 τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ περὶ τὴν στρατιὰν ἐμοχθησάτην.
 32 Ταῦτα δὲ σοῦ τυχόντες ὑπισχνοῦνταί σοι ἀντὶ τούτων, ἐὰν
 βούλῃ ἡγεῖσθαι αὐτῶν καὶ ἐὰν οἱ θεοὶ ἴλεω ᾖσιν, ἐπιδείξειν
 σοι καὶ ὥς κόσμιοί εἰσι καὶ ὥς ἱκανοὶ τῷ ἄρχοντι πειθό-
 33 μενοι τοὺς πολεμίους σὺν τοῖς θεοῖς μὴ φοβεῖσθαι. Δέον-
 ται δέ σου καὶ τοῦτο, παραγενόμενον καὶ ἄρξαντα ἑαυτῶν
 πεῖραν λαβεῖν καὶ Δεξίππου καὶ σφῶν τῶν ἄλλων οἶος ἔκα-
 34 στός ἐστι καὶ τὴν ἀξίαν ἐκάστοισι νεῖμαι. Ἀκούσας ταῦτα
 ὁ Κλέανδρος, Ἀλλὰ ναὶ μὰ τὸ Σιών, ἔφη, ταχύ τοι ὑμῖν
 ἀποκρινοῦμαι· καὶ τῷ τε ἄνδρε ὑμῖν δίδωμι καὶ αὐτὸς
 παρέσομαι· καὶ ἐὰν οἱ θεοὶ παραδιδῶσί τι, ἐξηγήσομαι
 εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ πολὺ οἱ λόγοι οὗτοι ἀντίοι εἰσὶν ἢ
 οὓς ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἐνίων ἤκουον, ὥς τὸ στράτευμα ἀφί-
 στατε ἀπὸ Λακεδαιμονίων.

ἐφεῖτο] F. H. I. S. ὑφεῖτο, quod verbum nunquam simpliciter
 permittendi vim habet. Nam Cyr. VI, 3, 36: ἀπεκρίναντο ὅτι οὐ
 καλὸν εἶη ταῦτα ὑφίεσθαι, significat *se inferiorem facere in hac*
re. Ac similiter interpretandum est Hell. VII, 4, 9. (*sich ernie-*
drigen). Ἐφίεσθαι eadem qua nostro loco significatione legitur Soph.
 Phil. 618: καὶ τούτων χάρα τέμνειν ἐφεῖτο τῷ θέλοντι μὴ τυχῶν.

ἔμπροσθεν] pro πρόσθεν dederunt F. H. I.

32. ἐὰν — ἐὰν] F. I. ἦν — ἦν, eandem formam praebentes §. 34.

μὴ φοβεῖσθαι] Similiter VII, 3, 26: οὐ μὴ δέισης τὸν πολέμιον.

33. καὶ τῶν ἄλλων] Καὶ omissum cum A. B. K. L. M. Cf. ad I, 7, 7.

ἐκάστοισι] Sic H. ἐκάστοισιν I. Vulgo ἐκάστοις. V. ad I, 4, 18.

34. μὰ τὸ σιών] Μὰ omittunt Et. F. H. I. S. quod si delendum esset,
 cum Et. F. S. νῆ τὸ σ. legerem, quamquam etiam ναὶ τὸ σιών le-
 gitur Hell. IV, 4, 10. atque Aristoph. Pace 214. et Lysistr. 81.
 Sed cf. Buttm. §. 136. p. 437. et Matth. §. 606. De jurandi for-
 mula Gregor. Cor. p. 302: οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς Διοσκόρους
 ὁμνύοντες νῆ τὸ σεῶ φασιν ἀντὶ τοῦ μὰ τοὺς θεούς. ubi cf. inter-
 pr. Adde Lex. Xen. in σιός.

παραδιδῶσι τι] Magis quam τί, quod omittit I., offensionem est
 compositum. In praepositione fortasse aliud vocabulum latet.
 Sensem recte expressit Hutch. vertens: *si laeti quid portende-*
rint. V. §. 35 f.

ἐνίων] Per appositionem cum ὑμῶν junctum puto. Cf. ad II,
 4, 1. Xenophontem potissimum significari patet ex V, 9, 32.
 cl. VI, 4, 11.

ἀφίστατε] Et. F. H. I. S. ἀφίστατο.

Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἐπαινοῦντες ἀπῆλθον ἔχοντες τὸ 35
 ἄνδρε· Κλέανδρος δὲ ἐθύετο ἐπὶ τῇ πορείᾳ, καὶ συνῆν
 Ξενοφῶντι φιλικῶς καὶ ξενίαν συνεβάλλοντο. Ἐπεὶ δὲ καὶ
 ἑώρα αὐτοὺς τὸ παραγγελλόμενον εὐτάκτως ποιοῦντας,
 καὶ μᾶλλον ἔτι ἐπεθύμει ἡγεμῶν γενέσθαι αὐτῶν. Ἐπεὶ 36
 μέντοι θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ
 ἱερά, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς εἶπεν· Ἐμοὶ μὲν οὐκ
 ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερά ἐξάγειν· ὑμεῖς μέντοι μὴ ἀθυμεῖτε
 τούτου ἕνεκα· ὑμῖν γάρ, ὥς ἔοικε, δέδοται ἐκκομίσαι τοὺς
 ἄνδρας· ἀλλὰ πορεύεσθε. Ἡμεῖς δὲ ὑμᾶς, ἐπειδὴν
 ἐκεῖσε ἤκητε, δεξόμεθα ὥς ἂν δυνώμεθα κάλλιστα.

Ἐκ τούτου ἔδοξε τοῖς στρατιώταις δοῦναι αὐτῷ τὰ δη- 37
 μόσια πρόβατα. Ὁ δέ, δεξάμενος, πάλιν αὐτοῖς ἀπέ-
 δωκε· καὶ αὐτὸς μὲν ἀπέπλει· οἱ δὲ στρατιῶται, διαθέ-
 μενοι τὸν σῖτον ὃν ἦσαν συγκεκομισμένοι καὶ τᾶλλα ἃ εἰ-
 λήφεσαν, ἐξεπορεύοντο διὰ τῶν Βιθυνῶν. Ἐπεὶ δὲ οὐ- 38
 δενὶ ἐνετύγχανον πορευόμενοι τὴν ὀρθὴν ὁδόν, ὥστ' ἔχον-
 τές τι εἰς τὴν φιλίαν διεξελθεῖν, ἔδοξεν αὐτοῖς τοῦμπαλιν

35. συνεβάλλοντο] Sic F. (ξυνεβάλλοντο) H. et Steph. Vulgo ex Ald. συνεβάλλοντο, I. ξυνεβάλλοντο. Reliqui συγκατεβάλλοντο.

μᾶλλον ἔτι] Ἔτι additum ex Et. F. H. I. S.

36. ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας] Similiter Dercyllidas Hell. III, 1, 17: μέχρι τεττάρων ἡμερῶν ἑκαρτέρει θυόμενος.

οὐκ ἐγίγνετο] A. B. G. I. K. L. O. et vett. edd. praeter Cast. ὥς οὐκ ἐγ. Fortasse leg. οὐδ' ὥς ἐγ. V. ad I, 8, 21.

ἐθέλει γενέσθαι] Omissio γενέσθαι E. F. H. τελέθει, I. ἐτελέθη, unde fuit qui ἐτελέσθη erueret cl. I. de rep. Lacc. XIII, 5: ὅταν δὲ τελεσθῇ τὰ ἱερά, κ. τ. λ. Sed ut nihil dicam aoristum, ita sensus existeret plane ineptus: sacrificia non peracta sunt.

ἐξάγειν] Cyr. II, 4, 18: γίνεται τῷ Κύρῳ τὰ ἱερά ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον ἰέναι [καλά]. Cf. ad II, 2, 3.

ὑμῖν μὲν] Μέν e μέντοι repetitum delevi cum I.

δέδοται] a diis. Cf. Hell. VII, 1, 5: ἀπὸ τῶν θεῶν δέδοται ὑμῖν εὐτηχεῖν ἐν τούτῳ.

ἐκεῖσε] Byzantium. Cf. VII, 1, 7. Weisk.

37. αὐτὸς] F. I. οὗτος.

διαθέμενοι] Etym. M. p. 267, 52: λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τοῦ πωλεῖν τὰ προσόντα. Cf. VII, 3, 10. 4, 2.

38. οὐδενί] nulli rei quae praeda esset.

ἐνετύγχανον] F. H. I. ἐνέτυχον.

ὥστ' ἔχοντές τι —] Cf. V, 9, 17.

διεξελθεῖν] F. I. ἐλθεῖν ex proximo versu, A. B. K. M. ἐξελθεῖν.

ὑποστρέψαντας ἐλθεῖν μίαν ἡμέραν καὶ νύκτα. Τοῦτο δὲ ποιήσαντες ἔλαβον πολλὰ καὶ ἀνδράποδα καὶ πρόβατα· καὶ ἀφίκοντο ἑκταῖοι εἰς Χρυσόπολιν τῆς Καλχηδονίας καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ἡμέρας ἑπτὰ, λαφυροπωλοῦντες.

Χρυσόπολιν] F. H. I. Χρυσούπολιν, quod E. F. H. I. etiam VII, 1, 1. habent. Κώμην dicit Strabo XII, 4. p. 50. ἐμπόριον Suid. et Phavor. Hodie Scutari, Scudari, Efcudar.

Καλχηδονίας] Sic K. L. M. quam scripturam confirmat quod I. habet Καρχιδουνίας. Cf. interpr. ad Thuc. IV, 75. et Herod. IV, 144. Vulgo Χαλκηδονίας. Erat Megarenfium colonia Ol. 26. condita. Cf. interpr. ad Tac. A. XII, 63. Mannert VI, 3. p. 587 ff. et Raoul-Rochette de l'établissement des Colonies Grecques III. p. 273.

λαφυροπωλοῦντες] dederunt E. F. H. I. et Suid. pro τὰ λάφυρα πωλοῦντες.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Ζ.

CAPUT I.

Ὅσα μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου ἔπραξαν **1**
οἱ Ἕλληνες μέχρι τῆς μάχης, καὶ ὅσα, ἐπεὶ Κύρος ἐτε-
λεύτησεν, ἐν τῇ πορείᾳ, μέχρις εἰς τὸν Πόντον ἀφίκοντο,
καὶ ὅσα ἐκ τοῦ Πόντου πεζῇ ἐξιόντες καὶ ἐκπλέοντες
ἐποιοῦν, μέχρις ἔξω τοῦ στόματος ἐγένοντο ἐν Χρυσόπολει
τῆς Ἀσίας, πάντα ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.

Ἐκ τούτου δὲ Φαρνάβαζος, φοβούμενος τὸ στρα- **2**
τευμα μὴ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν στρατεύηται, πέμψας πρὸς
Ἀναξίβιον τὸν ναύαρχον, ὃ δὲ ἔτυχεν ἐν Βυζαντίῳ ὢν,
ἐδεῖτο διαβιβάσαι τὸ στρατευμα ἐκ τῆς Ἀσίας καὶ ὑπι-
σχνεῖτο πάντα ποιήσιν αὐτῷ ὅσα δέοι. Καὶ Ἀναξίβιος **3**
μετεπέμψατο τοὺς στρατηγούς καὶ λοχαγούς τῶν στρα-
τιωτῶν εἰς Βυζάντιον καὶ ὑπισχνεῖτο, εἰ διαβαῖεν, μισθο-

Lib. VII. Cap. I. §. 1. *μέχρις*] A. B. K. M. *μέχρι*, ut mox A. B. K. M.
πεζῇ] Sic A. B. Et. F. G. H. I. K. L. M. pro *πεζοί*.
πλέοντες] Et. F. H. I. S. *ἐκπλέοντες*, quod recepi.
ἐποιοῦν] Sic A. B. Et. F. G. H. I. K. L. M. et vet. edd. pro
ἐποίησαν.

ἔξω] Petr. Gyllius de Bospor. Thrac. I, 2. p. 23. Geographorum
veterum auctoritate nixus εἴσω vel ἔσω leg. esse contendit. Non
opus. Nam Xen. eo loco de quo modo locutus est animo se fuffit.
Cf. de Xen. vita p. 30.

πάντα] Omittunt Et. F. H. I.

2. *αὐτοῦ*] Vulgo αὐτοῦ. Deinceps Et. F. H. I. S. *χώραν* ex interpre-
στρατεύηται] V. ad I, 8, 24. et Heindorf. ad Plat. Prot. p. 502.

ὅσα δέοι] quaecunque fieri oporteret. Sed hoc, quocunque
spectat, minus aptum videtur. Leg. puto: ὅσα δέοιτο (sc. Φαρ-
νάβαζον ποιεῖν αὐτῷ), quaecunque a Pharnabazo sibi fieri cu-
peret. Weisk. Vulgaris lectio bene habet. Repete ποιεῖν
(Φαρνάβαζον). Cf. Cyr. VIII, 1, 5: παρέχωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς
Κύρῳ χρῆσθαι ὃ τι ἂν δέη.

3. *Ἀναξίβιος*] F. ὁ Ἀναξίβιος.

τῶν στρατιωτῶν] Omittit Et. Sed cf. 2, 14.

4 φορὰν ἔσεσθαι τοῖς στρατιώταις. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι ἔφασαν βουλευσάμενοι ἀπαγγέλλειν. Ξενοφῶν δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ἀπαλλάξοιτο ἤδη ἀπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ βούλοιτο ἀποπλεῖν. Ὁ δὲ Ἀναξίβιος ἐκέλευσεν αὐτὸν συνδιαβάντα ἔπειτα οὕτως ἀπαλλάττεσθαι. Ἔφη οὖν ταῦτα ποιήσειν.

5 Σεύθης δὲ ὁ Θραξ πέμπει Μηδοσάδην καὶ κελεύει Ξενοφῶντα συμπροθυμεῖσθαι ὅπως διαβῇ τὸ στράτευμα, καὶ ἔφη αὐτῷ ταῦτα συμπροθυμηθέντι ὅτι οὐ μεταμελήσει.

6 Ὁ δ' εἶπεν· Ἀλλὰ τὸ μὲν στράτευμα διαβήσεται· τούτου ἕνεκα μηδὲν τελείτω μήτε ἐμοὶ μήτε ἄλλῳ μηδενί· ἐπειδὴν δὲ διαβῇ, ἐγὼ μὲν ἀπαλλάξομαι· πρὸς δὲ τοὺς διαμένοντας καὶ ἐπικαιρίους ὄντας προσφερέσθω ὥς ἂν αὐτῷ δοκῇ ἀσφαλές.

7 Ἐκ τούτου διαβαίνουσι πάντες εἰς τὸ Βυζάντιον οἱ στρατιῶται· καὶ μισθὸν μὲν οὐκ ἐδίδου ὁ Ἀναξίβιος· ἐκήρυξε δὲ λαβόντας τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη τοὺς στρατιώτας

4. ἀπαγγέλλειν] K. L. M. οὕτω ἀπαγγέλλειν, I. ἀπαγγέλειν, Steph. ἀπαγγελεῖν conjecit. Sed v. ad I, 7, 5. et V, 10, 8.

ἔπειτα οὕτως] Ἔπειτα post participium illatum habuimus II, 5, 20. cf. Cyr. IV, 5, 29; οὕτως similiter legitur Hell. III, 2, 9. VI, 4, 24. VII, 4, 20: καταλιπὼν δ' ἐν αὐτῷ φρουρὰν τῶν δέκα λόχων τρεῖς οὕτως ἐπ' οἴκου ἀνεχώρησεν. Cf. ad I, 2, 25. Ut hic utrumque conjunctum est, similiter Thuc. III, 96: τὴν γὰρ γνώμην εἶχε τὰ ἄλλα καταστρεψάμενος οὕτως ἐπὶ Ὀφιονέας—στρατεῦσαι ὕστερον.

5. Σεύθης] Non eundem esse cum eo qui Thuc. II, 101. commemoratur patet ex VII, 2, 32. Erat autem Medoci s. Amadoci Odryfarum regis, de quo v. l. l., στρατηγός (Aristot. Polit. V, 8, 15.) et postea τῶν ἐπὶ θαλάττῃ (Θρακῶν) ἄρχων (cf. infra VII, 3, 16. et Hell. IV, 8, 26.), cui qui populi subjecti fuerint patet ex VII, 2, 32. ubi cf. ann. Erat igitur ex eorum numero quos Thuc. παραδυναστεύοντας (Ὀδρυσῶν βασιλεῖ) dicit II, 97.

Μηδοσάδης] A. Μυδοσάδης. F. H. S. hic et infra 2, 10. 23. Δημοσάδης.

ὅτι οὐ μεταμελήσει] Sic F. H. I. pro οὐ μεταμελήσειν.

6. τελείτω] Σεύθης.

ἀσφαλές] Additum ex E. Et. F. H. I. S. Sensus est: ut commodis suis satisfactorius tutissimum putabit.

7. τὸ Βυζάντιον] Erat Megarensium colonia Ol. 30, 2. condita. Cf. Raoul-Rochette III. p. 297 ff. et IV. p. 6. De loci situ et opportunitatibus v. Herod. IV, 144. Polyb. IV, 38 ff. et Tac. XII, 63. De antiquitate Byzantina duas commentationes scripsit Heinius. Articulus nomini praefixi ex Et. F. I.

τὰ σκεύη] Articulus in Weiskii et Schn. edd. excidit.

ἐξιέναι, ὡς ἀποπέμψων τε ἅμα καὶ ἀριθμὸν ποιήσων.
Ἐνταῦθα οἱ στρατιῶται ἤχθοντο, ὅτι οὐκ εἶχον ἀργύριον
ἐπισιτίζεσθαι εἰς τὴν πορείαν, καὶ ὀκνηρῶς συνεσκευάζοντο.

Καὶ ὁ Ξενοφῶν, Κλεάνδρῳ τῷ ἁρμοστῇ ξένος γεγε- 8
νημένος, προσελθὼν ἠσπάζετο αὐτὸν ὡς ἀποπλευσούμε-
νος ἤδη. Ὁ δ' αὐτῷ λέγει· Μὴ ποιήσης ταῦτα· εἰ δὲ μή,
ἔφη, αἰτίαν ἔξεις· ἐπεὶ καὶ νῦν τινὲς ἤδη σὲ αἰτιῶνται ὅτι
οὐ ταχὺ ἐξέρπει τὸ στράτευμα. Ὁ δ' εἶπεν· Ἀλλ' αἴτιος 9
μὲν ἔγωγε οὐκ εἰμὶ τούτου, οἱ δὲ στρατιῶται αὐτοί, ἐπι-
σιτισμοῦ δεόμενοι καὶ οὐκ ἔχοντες, διὰ τοῦτο ἀθυμοῦσι
πρὸς τὴν ἔξοδον. Ἀλλ' ὁμως, ἔφη, ἐγὼ σοι συμβουλεύω 10
ἐξελθεῖν μὲν ὡς πορευσόμενον· ἐπειδὴ δ' ἔξω γένηται τὸ
στράτευμα, τότε ἀπαλλάττεσθαι. Ταῦτα τοίνυν, ἔφη ὁ
Ξενοφῶν, ἐλθόντες πρὸς Ἀναξίβιον διαπραξόμεθα. Οὕ-
τως ἐλθόντες ἔλεγον ταῦτα. Ὁ δ' ἐκέλευσεν οὕτω ποιεῖν 11
καὶ τὴν ταχίστην ἐξιέναι συνεσκευασμένους, καὶ προσανει-
πεῖν, ὅς ἂν μὴ παρῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ τὸν ἀριθμόν,
ὅτι αὐτὸς αὐτὸν αἰτιάσεται. Ἐντεῦθεν ἐξήεσαν οἱ τε 12

8. ἀποπλευσούμενος] pro ἀποπλευσόμενος F. H. I.

εἰ δὲ μή] V. ad IV, 3, 6.

οὐ τάχυ ἐξ.] non celeriter, sed quasi rependo exit. Hutch.

9. οἱ δὲ στρ. αὐτοί] αἰτιοί εἰσιν. Sed simul illa verba etiam ad
ἀθυμοῦσι trahenda sunt.

καὶ οὐκ ἔχοντες] Omittunt E. Et. F. H. I.

διὰ τοῦτο] Cf. ad I, 7, 3.

10. ὡς πορευσόμενον] Hic transitus a dat. ad acc. similis est ejus de
quo ad I, 2, 1. monitum. Cf. infra §. 40. et Hier. X, 4: εἰ οὖν
ἐν πρώτον τοῦτ' εἴη τῶν προστεταγμένων τοῖς μισθοφόροις ὡς
πάντων ὄντας δορυφόρους τῶν πολιτῶν βοηθεῖν πᾶσιν κ. τ. λ.

διαπραξόμεθα. Οὕτως ἐλθ.] Ante Weisk. διαπρ. οὕτως. Ἐλθ.
Οὕτως similiter legitur III, 1, 8. 10. V, 9, 24. Quod Weisk.
διαπραξόμεθα ad stipendia promissa refert: hoc si Xen. voluif-
set, aliter loqui debebat. Proxima ostendunt nihil aliud eum vo-
luisse nisi consilium de quo modo dictum est, ubi cum Anaxibio
communicasset, exsequi.

11. τὸν ἀριθμόν] Schn. ex F. H. I. εἰς τὸν ἀ., quod, cum ἐξέτασις
et ἀριθμός eodem tempore fieret, ferri non potest.

ὅτι αὐτὸς αὐτὸν αἰτιάσεται] eum sibi ipsi imputare posse, si
graviori aliqua poena afficeretur. Cf. 2, 6. Futuro verbi im-
putandi eadem ratione utitur Plin. ep. VI, 20, 20: tibi — impu-
tabis, si digna ne epistola quidem videbuntur.

στρατηγοὶ πρῶτοι καὶ οἱ ἄλλοι· καὶ ἄρδην πάντες πλήν
ὀλίγων ἔξω ἦσαν, καὶ Ἐτεόνικος εἰστήκει παρὰ τὰς πύ-
λας, ὥς, ὁπότεν ἔξω γένωνται πάντες, ἀποκλείσων τὰς
πύλας καὶ τὸν μοχλὸν ἐμβαλῶν.

- 13 Ὁ δὲ Ἀναξίβιος, συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ
τοὺς λοχαγούς, ἔλεξε· Τὰ μὲν ἐπιτήδεια, ἔφη, λαμβά-
νετε ἐκ τῶν Θρακίων κωμῶν· εἰσὶ δὲ αὐτόθι πολλαὶ κρι-
θαὶ καὶ πυροὶ καὶ τᾶλλα τὰ ἐπιτήδεια· λαβόντες δὲ πο-
ρεύεσθε εἰς τὴν Χερρόνησον, ἐκεῖ δὲ Κυνίσκος ὑμῖν με-
14 σθοδοτήσῃ. Ἐπακούσαντες δὲ τινες τῶν στρατιωτῶν
ταῦτα ἢ καὶ τῶν λοχαγῶν τις διαγγέλλει εἰς τὸ στράτευμα.
Καὶ οἱ μὲν στρατηγοὶ ἐπυνθάνοντο περὶ τοῦ Σεύθου πό-

12. πρῶτοι] pro πρῶτον A. B. E. F. H. Caeterum verte: *egrediebantur et praetores, hi quidem primi, et reliqui.*

ἄρδην] Sic E. F. H. I. S. ἄρδην τε Et. et Brod. libri. Caeteri ἦδη τε. Schn. confert Hefych. φροῦδον ἄρδην interpretantem παντελῶς ἀφανές, Aristoph. Thesm. 274: ὁμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς. et Plat. Legg. IV. p. 708. c: ξυνάπασα πόλις τινῶν ἐφυγεν ἄρδην κρείττονι κρατηθεῖσα πολέμῳ.

Ἐτεόνικος] Laco non ignobilis, quem praeter Thuc. VIII, 23. etiam Xen. Hell. et Diod. commemorant saepius.

ὁπότεν ἔξω γένωνται] K. M. ὁπότε ἔξω γέγονται, F. H. I. ὁπότε ἔξω γένοιτο ex correctione. Cf. IV, 3, 29. VII, 5, 8. et ad I, 4, 13. Συγκλείσων, quod deinceps F. H. I. praebent, vel ex §. 15. vel ex συγκαλέσας ortum videtur.

13. ἔλεγε] I. ἔλεξε, quod praeferendum videbatur, cum hac ratione aut aoristus ἔλεξε vel εἶπεν aut praesens λέγει usurpari soleat. Imperfectum cur usurpatum sit II, 3, 21. 5, 39. III, 3, 3. V, 5, 7. II, 3, 17. V, 4, 4. 8, 12. et VI, 4, 19. facile intelligitur.

τᾶλλα τὰ ἐπιτήδεια] Alterum articulum omittunt F. I. Cf. Thuc. IV, 69. Sed bene habet. Nam τᾶλλα hic substantivi vice fungitur, cui τὰ ἐπιτήδεια appositum est. Cf. Hiero IX, 5: τᾶλλα τὰ πολιτικά. Arrian. exp. II, 8, 14: τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει. Adde Demosth. Ol. I. IV, 3. p. 21.

τὴν Χερρόνησον] Articulum omittunt F. I. qui etiam II, 6, 2. V, 6, 25. Hell. I, 3, 8. deest; additur ib. II, 1, 27. Thuc. I, 102. 104. et supra I, 3, 4.

Κυνίσκος] Haud dubie Laco qui in Chersoneso bellum cum Thracibus gessit. Zeun. in ind.

14. διαγγέλλει] Verbum ut saepe proximo subjecto accommodatum. Cf. Thuc. VIII, 81: οἱ δὲ προεσιτῶντες καὶ μάλιστα Θρασύβουλος—ἐπεισε τὸ πλῆθος. Ib. I, 102: οἱ αὐτοὶ ὄρκοι καὶ συμμαχία κατέστη. Cf. ad II, 1, 16.

τερα πολέμιος εἴη ἢ φίλος, καὶ πότερα διὰ τοῦ ἱεροῦ ὄρους
δέοι πορεύεσθαι ἢ κύκλῳ διὰ μέσης τῆς Θωράκης.

Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα διελέγοντο, οἱ στρατιῶται 15
ἀναρπάσαντες τὰ ὅπλα θέουσι δρόμῳ πρὸς τὰς πύλας, ὡς
πάλιν εἰς τὸ τεῖχος εἰσιόντες. Ὁ δὲ Ἐτεόνικος καὶ οἱ σὺν
αὐτῷ, ὡς εἶδον προσθέοντας τοὺς ὀπλίτας, συγκλείουσι
τὰς πύλας καὶ τὸν μοχλὸν ἐμβάλλουσιν. Οἱ δὲ στρατιῶ- 16
ται ἔκοπτον τὰς πύλας καὶ ἔλεγον ὅτι ἀδικώτατα πάσχοιεν
ἐκβαλλόμενοι εἰς τοὺς πολεμίους· καὶ κατασχίσειν τὰς πύ-
λας ἔφασαν, εἰ μὴ ἐκόντες ἀνοίξουσιν. Ἄλλοι δ' αὐτῶν 17
ἔθεον ἐπὶ θάλατταν καὶ παρὰ τὴν χηλὴν τοῦ τείχους ὑπερ-
βαίνουσιν εἰς τὴν πόλιν· ἄλλοι δ', οἳ ἐτύγγανον ἔνδον ὄντες
τῶν στρατιωτῶν, ὡς ὁρῶσι τὰ ἐπὶ ταῖς πύλαις πράγματα,

πολέμιος εἴη ἢ φίλος] τοῖς Λακεδαιμονίοις.

τοῦ ἱεροῦ ὄρους] Situs patet ex 3, 3. ex quo eodem loco intel-
ligitur hic de itinere in Chersonesum esse sermonem. Castellum
ἱερὸν ὄρος memorat Demosth. de Hal. p. 85. extr. Phil. III. p. 114.
et de falsa leg. p. 390.

15. ἐν ᾧ δὲ —] Concinnius perrexisset οἱ δὲ στρατιῶται ἐν τούτῳ —.
Sed jam ita loquitur ac si οἱ μὲν στρατηγοὶ non praecessisset. Cf.
ad III, 2, 1. et V, 9, 5. Οὗτοι deest in A. et B.

16. ἔκοπτον] F. τέ subicit, quod bene haberet si pro καὶ ἔλεγον
statim sequeretur καὶ κατασχίσειν ἔφασαν.

καὶ κατασχίσειν] F. κατασχίσειν τε, Et. καὶ κατ. τε.

ἀνοίξουσιν] Male F. H. I. K. M. ἀνοίξωσιν. Cf. VI, 4, 10.
Thuc. VIII, 91: εἰ μὴ τις ἤδη φυλάσσεται, λήσειν διαφθαρέντας
(ἔφη). Herod. VIII, 3: (οἱ Ἀθηναῖοι ἔγνωσαν), εἰ στασιάσουσι
περὶ τῆς ἡγεμονίας, ὡς ἀπολέεται ἡ Ἑλλάς.

17. δ' αὐτῶν] Solum δέ habent Et. F. H. I.

ἐπὶ θάλατταν] pro παρὰ τὴν θάλατταν dederunt F. H. I. Arti-
culum ne cum Schn. requiras, v. ad V, 3, 2.

τὴν χηλὴν] Thuc. I, 63: παρῆλθε παρὰ τὴν χηλὴν (ἐς τὴν Ποτί-
δαιαν). ad quem l. Schol. χηλὴ καλεῖται οἱ ἔμπροσθεν τοῦ πρὸς
θάλασσαν τείχους προβεβλημένοι λίθοι διὰ τὴν τῶν κυμάτων βίαν,
μὴ τὸ τεῖχος βλάπτοιτο· εἴρηται δὲ παρὰ τὸ εἰκέναι χηλὴν βοός.
Sturz. confert Colum. de R. R. VIII, 17: praejaciuntur in gy-
rum moles. — Sic enim maris atrocitas objectu crepidinis
frangitur. De portus crepidine (Curt. IV, 5, 21.) dicitur ap.
Thuc. VII, 53. VIII, 90. et Dion. Cass. LXXIV, 10. ubi de By-
zantii munimentis agit. Cf. Dorvill. ad Charit. p. 270.

ὑπερβαίνουσιν] Sic Et. F. H. I. S. et Brod. libri pro ὑπερβάλ-
λουσιν, quod de exercitu montem vel collem superante dictum
vel cum accusativo conjungitur (IV, 4, 20. 5, 1. 6, 8.), qui reti-
cetur IV, 1, 7. 6, 10. VII, 5, 1. vel cum κατὰ praepositione et ac-
cusativo, ut VI, 3, 7. Cf. Sturz. in v.

πράγματα] Delendum videtur.

διακόψαντες ταῖς ἀξίταις τὰ κλειῖθρα, ἀναπεταννύουσι τὰς πύλας· οἱ δ' εἰσπίπτουσιν.

- 18 Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ὡς εἶδε τὰ γιννόμενα, δείσας μὴ ἐφ' ἀρπαγὴν τράποιτο τὸ στράτευμα καὶ ἀνήκεστα κακὰ γένοιτο τῇ πόλει καὶ ἑαυτῷ καὶ τοῖς στρατιώταις, ἔθει καὶ
19 συνεισπίπτει εἰς τὴν πύλιν τῶν πυλῶν σὺν τῷ ὄχλῳ. Οἱ δὲ Βυζάντιοι, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα βίᾳ εἰσπίπτον, φεύγουσιν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, οἱ μὲν εἰς τὰ πλοῖα, οἱ δὲ οἴκαδε· ὅσοι δὲ ἐνδον ἐτύγγανον ὄντες, ἔξω· οἱ δὲ καθεῖλκον τὰς τριήρεις, ὡς ἐν ταῖς τριήρεσι σώζοντο· πάντες δὲ ὦντο
20 ἀπολωλέναι, ὡς ἐαλωκνίας τῆς πόλεως. Ὁ δὲ Ἐτεόνιος εἰς τὴν ἄκραν ἀποφεύγει. Ὁ δὲ Ἀναξίβιος, καταδραμὼν ἐπὶ τὴν θάλατταν, ἐν ἀλιευτικῷ πλοῖῳ περιέπλει εἰς τὴν ἀκρόπολιν καὶ εὐθὺς μεταπέμπεται ἐκ Καλχηδόνης φρουρούς· οὐ γὰρ ἱκανοὶ ἐδόκουν εἶναι οἱ ἐν τῇ ἀκρόπολει σχεῖν τοὺς ἄνδρας.

- 21 Οἱ δὲ στρατιῶται ὡς εἶδον τὸν Ξενοφῶντα, προσπίπτουσιν αὐτῷ πολλοὶ καὶ λέγουσι· Νῦν σοι ἔξεστιν, ὦ Ξενοφῶν, ἀνδρὶ γενέσθαι. Ἐχεις πόλιν, ἔχεις τριήρεις,

διακόψαντες] F. H. I. διακόπτοντες.

ταῖς ἀξίταις] quas milites gerere solebant. Cf. ad IV, 7, 27.

18. ἑαυτῷ] pro αὐτῷ dederunt F. H. I. Cf. 2, 17.

19. ἐνδον] non in urbe, sed in domo sua [quisque] intus: nam sic ipsi Latini. *Weisk.* Cf. 2, 23. 4, 16. et Mem. I, 6, 6: ἥδη — ποτὲ ἦσθου ἐμὲ — διὰ ψυχὸς μᾶλλον τοῦ ἐνδον μένοντα. Sic intus esse Cic. de or. II, 68. cum antea dixisset domi esse.

ἔξω] Repete φεύγουσιν. Cf. IV, 8, 20.

- ἄκραν — ἀκρόπολιν] Recte, ut puto, Leoncl. utrumque arcem interpretatur. Quidni enim scriptor eandem rem diversis, sed idem significantibus vocabulis significare potuerit? Similiter Hell. VI, 1, 2. ἀκρόπολις quae §. 3. ἄκρα dicitur. Quod Zeun. contendit ἄκραν hic esse linguam terrae in fretum excurrentem, „eine Erdzunge, ein Capo,” cll. Salmas. Exercitt. Plin. p. 116. et Winkelmanno Sendschr. v. den Herculan. Entd. p. 6., ita articulus ferri non posset, cum de nota aliqua terrae lingua, quae κατ' ἐξοχὴν illo nomine vocitata sit, nihil constet. Accedit quod in ejusmodi loco, nisi munitum cogites, Eteonius nihil praesidii reperire potuisset.

τὴν θάλατταν] Articulum omittunt F. I. Cf. ad §. 17.

Καλχηδόνης] pro Χαλκηδόνης K. L. M. Cf. ad VI, 4, 38.

21. τὸν Ξενοφῶντα] E. F. G. et edd. vett. τόν omittunt.

ἀνδρὶ] potenti et claro, qualis nuper urbe in Ponto condita fieri cupiebas.

ἔχεις — ἔχεις — ἔχεις] V. ad III, 1, 37.

ἔχεις χρήματα, ἔχεις ἄνδρας τοσούτους. Νῦν ἂν, εἰ βούλοιο, σύ τε ἡμᾶς ὀνήσῃς καὶ ἡμεῖς σέ μέγαν ποιήσαιμεν. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἀλλ' εὖ τε λέγετε καὶ ποιήσω 22 ταῦτα· εἰ δὲ τούτων ἐπιθυμεῖτε, θέσθε τὰ ὅπλα ἐν τάξει ὥς τάχιστα· βουλόμενος αὐτοὺς κατηρεμῆσαι· καὶ αὐτός τε παρηγγύα ταῦτα καὶ τοὺς ἄλλους ἐκέλευσε παρεγγυᾶν [καὶ τίθεσθαι τὰ ὅπλα]. Οἱ δὲ αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν τατ- 23 τόμενοι οἱ τε ὀπλίται ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ εἰς ὀκτὼ ἐγένοντο, καὶ οἱ πελτασταὶ ἐπὶ τὸ κέρας ἐκάτερον παραδεδραμήκεσαν. Τὸ δὲ χωρίον οἷον κάλλιστον ἐκτάξασθαι ἔστι, τὸ 24 Θράκιον καλούμενον, ἔρημον οἰκιῶν καὶ πεδινόν. Ἐπεὶ δὲ ἔκειτο τὰ ὅπλα καὶ κατηρεμίσθησαν, συγκαλεῖ Ξενοφῶν τὴν στρατιὰν καὶ λέγει τάδε·

ποιήσαιμεν] Et. ποιήσομεν, quod praefererat Schn.

22. θέσθε τὰ ὅπλα] Quod Xen. armatos in acie consistere jubet, non eo consilio facit, ut iis impugnandae urbis aliquam spem injiciat, sed ut ne discurrere per urbem et tumultuari possint. Sic et reliquorum militum qui ipsum non adierant animos objecto armorum spectaculo a violentis actionibus avocare poterat. Omnes certe suspensi nescio quid magni expectare et ab animi motu tantisper cessare debebant. Merito laudatur hoc Xenophontis factum in Chionis quae fertur ad Matridem epistola. *Weisk.*

βουλόμενος αὐτοὺς κ.] Negligentius hic collocata sunt, cum ad ἀπεκρίνατο pertineant. De κατηρεμῆσαι v. ad §. 24.

αὐτός τε] Τέ in ejusmodi locis vix unquam omissum addiderunt F. H. I.

ἐκέλευσε] F. I. ἐκέλευε.

καὶ τίθεσθαι τὰ ὅπλα] Ex interpretamento orta.

23. ὀκτὼ] pro πεντήκοντα dederunt E. Et. F. H. I. S. Cf. de auth. p. 48. Εἰς hic non, ut supra II, 4, 26, latitudinem, sed altitudinem significat. Cf. Hell. III, 2, 16: τοῖς μὲν ταξίαρχοις καὶ τοῖς λοχαγοῖς εἶπε παρατάττεσθαι τὴν ταχίστην ἐς ὀκτὼ, τοὺς δὲ πελταστὰς ἐπὶ τὰ κράσπεδα ἐκατέρωθεν [μὲν] καθίστασθαι. Qui locus nostrum egregie illustrat. Ib. IV, 2, 13: διωμολογοῦντο ἐς ὀπόσους δέοι τάττεσθαι πᾶν τὸ στρατεύμα, ὅπως μὴ λίαν βαθείας τὰς φάλαγγας ποιοῦμεν αἱ πόλεις κύκλωσιν τοῖς πολεμίοις παρέχοιεν. Cf. ib. III, 4, 12.

παραδεδραμήκεσαν] A. G. K. L. Junt. παραδεδραμηκότες.

24. τὸ Θράκιον κ.] Haud dubie locus vicinus fuit ταῖς Θρακίαις πύλαις (Dio Cass. LXXIV, 14.), quas Xen. Hell. I, 3, 20. τὰς ἐπὶ τὸ Θράκιον καλουμένας appellat.

κατηρεμίσθησαν] pro κατηρημήθησαν dederunt Et. F. H. et Steph. codd. (in Thes.). Nec dubium est quin etiam §. 22. κατηρεμῆσαι leg. sit.

συγκαλεῖ] ut corona facta se cingerent. Deinceps ὁ Ξ. F.

Xen. Anab.

A a

- 25 Ὅτι μὲν ὀργίζεσθε, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, καὶ νομίζετε δεινὰ πάσχειν ἑξαπατῶμενοι οὐ θαυμάζω. Ἐὰν δὲ τῷ θυμῷ χαρίζομεθα καὶ Λακεδαιμονίους τε τοὺς παρόντας τῆς ἑξαπάτης τιμωρησώμεθα καὶ τὴν πόλιν τὴν οὐδὲν αἰτίαν διαρπάσωμεν, ἐνθυμήθητε ἃ ἔσται ἐντεῦθεν.
- 26 Πολέμιοι μὲν ἐσόμεθα ἀποδεδειγμένοι Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς συμμάχοις· οἷος δ' ὁ πόλεμος ἂν γένοιτο, εἰκάζειν δὴ πάρεστιν, ἑωρακότας καὶ ἀναμνησθέντας τὰ
- 27 νῦν δὴ γεγενημένα. Ἡμεῖς γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι εἰσῆλθομεν εἰς τὸν πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμάχους ἔχοντες τριήρεις, τὰς μὲν ἐν θαλάττῃ, τὰς δ' ἐν τοῖς νεωρίοις, οὐκ ἐλάττους τριακοσίων, ὑπαρχόντων δὲ πολλῶν χρημάτων ἐν τῇ πόλει καὶ προσόδου οὔσης κατ' ἐνιαυτὸν ἀπὸ τε τῶν ἐνδήμων καὶ ἐκ τῆς ὑπερορίας

25. Ἐὰν] F. I. ἦν.

τῆς ἀπάτης] Sic τιμωρεῖσθαι τινά τινος 4, 23. Hell. VI, 4, 19. Cf. ad II, 4, 1.

ἐνθυμήθητε] F. I. ἐνθυμεῖσθε, facili errore.

26. τε καὶ τοῖς συμ.] Τέ omittit F.; una cum τοῖς I.

νῦν δὴ] ἀριτίως ἢ μικρὸν ἔμπροσθεν Phot. et Suidas. Plat. Crit. 9. p. 48. c: ὅπερ νῦν δὴ ἔλεγον. Cf. Ruhnken. ad Tim. p. 186. Male itaque F. I. νῦν ἤδη. Intelligitur autem bellum Peloponnesiacum.

27. εἰσῆλθομεν] Et. F. I. ἦλθομεν. Sic saepius Thuc. ἵεναι ἐς πόλεμον. V. ad Dionys. historiogr. p. 117. Nec tamen εἰς — delere aufim.

πρὸς τοὺς Λ.] Articulum omittunt A. F.

τριακοσίων] Sic E. Et. F. H. I. pro τετρακοσίων. Cf. de auth. p. 49.

πολλῶν χρημάτων ἐν τῇ πόλει] Thuc. II, 13: ὑπαρχόντων δὲ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἔτι τότε ἀργυρίου ἐπισήμου ἑξακισχιλίων ταλάντων· — χωρὶς δὲ χρυσίου ἀσήμου καὶ ἀργυρίου ἐν τε ἀναθήμασιν ἰδίοις καὶ δημοσίοις, καὶ ὅσα ἱερὰ σκεύη περὶ τε τὰς πομπὰς καὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ σκῦλα Μηδικὰ καὶ εἴ τι τοιουτότροπον, οὐκ ἐλάσσονος ἦν ἢ πεντακοσίων ταλάντων. Addit et alia. Cf. Boeckh. de oec. civ. Athen. I. p. 474 ff. Πόλιν videtur dicere ἀκρόπολιν. Thuc. II, 15: καλεῖται δὲ διὰ τὴν παλαιὰν ταύτην κατοίκησιν καὶ ἡ ἀκρόπολις μέχρι τοῦδε ἔτι ὑπ' Ἀθηναίων ἀκρόπολις. Cf. Duker. ad V, 18. et Plut. Pelop. 18.

ἐνδήμων] Male E. Et. F. H. I. ἐν δήμῳ. Intelliguntur redditus ex iis rebus quae in Attica ipsa vectigales erant. Quas cum longum sit enumerare, lectores ablegamus ad Boeckh. l. l. p. 318 ff.

ἐκ τῆς ὑπερορίας] Significantur imprimis tributa fociorum, initio belli 600 talenta (Thuc. II, 13.), post Niciae pacem plus 1200. V. Boeckh. l. l. p. 430 f.

οὐ μείον χιλίων ταλάντων, ἄρχοντες δὲ τῶν νήσων ἀπα-
 σῶν, καὶ ἐν τε τῇ Ἀσίᾳ πόλεις ἔχοντες πολλὰς καὶ ἐν τῇ
 Εὐρώπῃ ἄλλας τε πολλὰς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Βυζάντιον
 ὅπου νῦν ἐσμέν, ἔχοντες, κατεπολεμήθημεν οὕτως ὥς
 πάντες ὑμεῖς ἐπίστασθε. Νῦν δὲ δὴ τί ἂν οἰόμεθα πα- 28
 θεῖν, Λακεδαιμονίων μὲν καὶ τῶν Ἀχαιῶν συμμάχων
 ὑπαρχόντων, Ἀθηναίων δὲ καὶ ὅσοι ἐκείνοις τότε ἦσαν
 σύμμαχοι πάντων προσγεγεννημένων, Τισσαφέρνους δὲ καὶ
 τῶν ἐπὶ θαλάττῃ ἄλλων βαρβάρων πάντων πολεμίων ἡμῶν
 ὄντων, πολεμιωτάτου δ' αὐτοῦ τοῦ ἄνω βασιλέως, ὃν ἤλ-
 θομεν ἀφαιρησόμενοί τε τὴν ἀρχὴν καὶ ἀποκτενοῦντες, εἰ
 δυναίμεθα; Τούτων δὲ πάντων ὁμοῦ ὄντων, ἔστι τις οὕ-
 τως ἄφρων ὅστις οἶεται ἂν ἡμᾶς περιγενέσθαι. Μή, 29
 πρὸς θεῶν, μαινώμεθα μηδὲ αἰσχροῦς ἀπολώμεθα, πο-
 λέμιοι ὄντες καὶ τοῖς πατράσι καὶ τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν φί-
 λοις τε καὶ οἰκείοις· ἐν γὰρ ταῖς πόλεσιν εἰσὶ πάντες ταῖς
 ἐφ' ἡμᾶς στρατευσομέναις· καὶ δικαίως, εἰ βάρβαρον μὲν

χιλίων ταλάντων] V. Boeckh. l. l. p. 465 ff.

ἄρχοντες δὲ] Δέ pro τέ dederunt F. I. Praeflare videbatur pro-
 pter praegressa ἔχοντες (μὲν) — ὑπαρχόντων δὲ —. De Athe-
 nienfium imperio Thuc. II, 9: Ἀθηναίων δὲ (σύμμαχοι ἦσαν)
 Χῖοι, Λέσβιοι, Πλαταιῆς, Μεσσήνιοι οἱ ἐν Ναυπάκτῳ, Ἀκαρ-
 νάνων οἱ πλείους, Κερκυραῖοι, Ζακύνθιοι καὶ ἄλλαι πόλεις αἱ
 ὑπήκοοι ὄντες ἐν ἔθνεσι τοσοῖσδε. Καρία ἡ ἐπὶ θαλάσῃ, Λωριῆς
 Καρσί πρόσκοι, Ἰωνία, Ἑλλήσποντος, τὰ ἐπὶ Θράκης, νῆσοι ὅσαι
 ἐντὸς Πελοποννήσου καὶ Κρήτης πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, πᾶσαι αἱ
 ἄλλαι Κυκλάδες πλὴν Μήλου καὶ Θήρας. Cf. Commentat. m. c. V.

ἔχοντες πολλὰς] pro πολλὰς ἔχοντες dederunt F. I.

28. ἀφαιρησόμενοί τε] Τέ omittunt F. I.

τούτων δὲ] F. I. τ. δέ. ὁμοῦ ὄντων] cum conjuncti sint.

ὅστις οἶεται] Soph. Antig. 220: οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος ὅς θανεῖν
 ἐρεῖ. Cf. Schaefer. Melett. p. 71 f. Ἄν ante οἶεται habet K.
 Sed cf. III, 1, 38. 2, 3. et ad II, 1, 13.

29. μαινώμεθα — ἀπολώμεθα] Cf. Buttm. §. 124, 5. Matth. §. 501.

τοῖς πατράσι] F. H. I. ταῖς πατρίσι, quae lectio cur non videa-
 tur admittenda esse dixi alio loco.

τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν] Cf. Hom. Od. I, 7. II, 45: ἐμὸν αὐτοῦ
 χρεῖος. Zeun. confert II. III, 180. Aristoph. Plut. 88. Adde
 Matth. §. 466, 1.

καὶ δικαίως] Cum στρατευσομένοις jungit Leoncl. Similiter
 Schn. στρατεύσονται ἐφ' ἡμᾶς intelligi jubens. Mihi potius ex
 ἀπολώμεθα repetendum videtur ἀπολοίμεθα ἂν.

εἰ βάρβαρον —] Eἰ tantum propter ἐξαλαπάξομεν positum: si
 cum barbara civitate nulla potiri voluerimus —.

πόλιν οὐδεμίαν ἠθελήσαμεν κατασχεῖν, καὶ ταῦτα κρα-
 τοῦντες, Ἑλληνίδα δὲ εἰς ἣν πρῶτην ἦλθομεν πόλιν, ταύ-
 30 την ἐξαλαπάξομεν. Ἐγὼ μὲν τοίνυν εὐχομαι, πρὶν ταῦτα
 ἐπιδεῖν ὑφ' ὑμῶν γενόμενα, μυρίας ἐμέ γε κατὰ γῆς ὁρ-
 γυῖας γενέσθαι. Καὶ ὑμῖν δὲ συμβουλεύσω Ἑλληνας ὄν-
 τας τοῖς τῶν Ἑλλήνων προεστηκόσι πειθομένους πειρᾶσθαι
 τῶν δικαίων τυγχάνειν. Ἐὰν δὲ μὴ δύνησθε ταῦτα, ἡμᾶς
 31 δεῖ ἀδικουμένους τῆς γοῦν Ἑλλάδος μὴ στέρεσθαι. Καὶ
 νῦν μοι δοκεῖ πέμψαντας Ἀναξιβίῳ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν
 βίαιον ποιήσοντες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν
 μὲν δυνάμεθα παρ' ὑμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσχεσθαι· εἰ δὲ
 μὴ, ἀλλὰ δηλώσοντες ὑμῖν ὅτι οὐκ ἐξαπατῶμενοι, ἀλλὰ
 πειθόμενοι ἐξερχόμεθα.

πρῶτην] pro πρῶτον dederunt F. H. I. S. Caeterum ne quis hoc falso dictum putet, memineris in nullam earum quas antea attigerant Graecarum urbium totum exercitum receptum fuisse.

ταύτην] Cf. V, 7, 30. et ad II, 2, 20.

ἦλθομεν πόλιν] F. πόλιν ἦλθομεν, ordine vix ferendo.

ἐξαλαπάξομεν] Homericum verbum. Sic ἀλαπάξειν πόλιν II. II, 367. et XXIV, 245. στίχας ἀνδρῶν V, 166. cl. XII, 67. κτήματα Od. XVII, 424. ἐξαλαπάξειν νῆας II. XIII, 813. πόλιν I, 129. et Od. IV, 176. ex quo praecipue loco patet primaria potestate fuisse κερῶν.

30. ἐμέ γε — γενέσθαι] Plat. Lach. p. 181. b: καὶ μὲ δὲ ἡγοῦμαι, ἐν τοῖς εὐνουστάτοις σοι εἶναι. ad quem l. v. Jacobf. in Socr. §. 11. Cf. Matth. §. 536. et Buttm. §. 129. n. 1. Ante γῆς articulum omisi cum l. (F?) et Eustath. ad II. p. 642. Rom. Saepissime enim ubi non certa terra dicitur in hac voce omittitur. Caeterum Zeun. „fundus, inquit, sententiae gravissimae est in illo Hom. II. δ', 182: τότε μοι χάνου εὐρεῖα χθών. Cf. ib. ζ', 464. ρ', 416. Vertit Virg. Aen. IV, 24: Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat." Adde eund. XII, 883. et Ovid. Heroid. III, 63. et infra 7, 11.

συμβουλεύσω] F. I. συμβουλεύω.

τῶν Ἑλλήνων] Articulus ex F. I. recipiendus erat, qui in hoc nomine, quod propter oppositionem vocis βαρβάρων quodammodo appellativum factum est, ubi de universis fermo est, omitti non potest.

31. εἰπεῖν] Cf. IV, 4, 5. et ad I, 3, 8.

ἀλλ' — εὐρίσχεσθαι] Ad ἀλλά ex εὐρίσχεσθαι intelligendum est εὐρησόμενοι i. e. πειρασόμενοι εὐρίσχεσθαι (cf. ad II, 1, 8.), ut locus aliquid similitudinis habeat cum iis de quibus ad VII, 7, 15. dicitur.

ὑμῖν] Omittunt Et. F. I.

Ταῦτα ἔδοξε· καὶ πέμπουσιν Ἰερώνυμόν τε Ἡλεῖον, 32
 ἔροῦντα ταῦτα, καὶ Εὐρύλοχον Ἀρκάδα καὶ Φιλήσιον
 Ἀχαιόν. Οἱ μὲν ταῦτα ὄχοντο ἔροῦντες.

Ἔτι δὲ καθημένων τῶν στρατιωτῶν προσέρχεται Κοι- 33
 ρατάδης Θηβαῖος, ὃς οὐ φεύγων τὴν Ἑλλάδα περιήει,
 ἀλλὰ στρατηγιῶν καὶ ἐπαγγελλόμενος, εἴ τις ἢ πόλις ἢ
 ἔθνος στρατηγοῦ δέοιτο. Καὶ τότε προσελθὼν ἔλεγεν ὅτι
 ἔτοιμος εἴη ἡγεῖσθαι αὐτοῖς εἰς τὸ Δέλτα καλούμενον τῆς
 Θοράκης, ἔνθα πολλὰ καὶ ἀγαθὰ λήψοιντο· ἔστε δ' ἂν
 μόλωσιν, εἰς ἀφθονίαν παρέξειν ἔφη καὶ σιτία καὶ ποτά.

Ἀκούουσι ταῦτα τοῖς στρατιώταις καὶ τὰ παρὰ Ἀνα- 34
 ξιβίου ἅμα ἀπαγγελλόμενα· ἀπεκρίνατο γὰρ ὅτι πειθο-
 μένοις αὐτοῖς οὐ μεταμελήσει, ἀλλὰ τοῖς τε οἴκοι τέλεσι 33
 ταῦτα ἀπαγγελεῖ καὶ αὐτὸς βουλεύσοιτο περὶ αὐτῶν ὃ τι

32. Ἡλεῖον] Articulum addit F. ante Ἰερώνυμον I. Sed cf. V, 10, 7.
 II, 5, 31. III, 1, 47. Matth. §. 274. et Herm. ad Vig. p. 701.

Οἱ μὲν —] Simile asyndeton v. ap. Lucian. Tox. 55. Cf. ad II,
 1, 6.

33. καθημένων] V. ad V, 10, 5. cl. Hom. Od. I, 372.

Κοιρατάδης] Olim Byzantii fuerat Boeotorum praetor. Hell. I,
 3, 15 ff.

τὴν Ἑλλάδα] Si scriptor accusativum cum φεύγων junctum vo-
 luisset, scripsisset potius τὴν ἑαυτοῦ. Itaque a περιήει pendet.
 Cf. Ages. IX, 3: τῷ — Πέρσῃ πᾶσαν γῆν περιέρχονται μαστεύον-
 τες τί ἂν ἠδέως πίοι.

στρατηγιῶν] στρατηγίας ἐπιθυμῶν, ὀρεγόμενος Hesych. et Sui-
 das. Cf. Fischer. ind. ad Aesch. θανατῶν. Aliquid dicacitatis
 in verbi forma inesse monet Weisk.

ἐπαγγελλόμενος] Intellige στρατηγὸς γενέσθαι ex στρατηγοῦ
 δέοιτο. De verbis καὶ τότε cf. ad IV, 3, 11.

τὸ Δέλτα κ.] V. ad 5, 1.

μόλωσιν] Vocabulum poeticum. De conjunctivo v. ad §. 12.

εἰς ἀφθονίαν] i. e. ἀφθόνως. Cf. ad IV, 7, 3.

σιτία] F. I. H. σιτία, pariterque cum E. §. 35. Σῖτα καὶ ποτά
 II, 3, 27. III, 2, 28. VII, 3, 10. Mem. II, 1, 33. Plat. Legg. XII.
 p. 942. e. et Frotscher. ad Hier. III, 11. Sed cum etiam σιτίον et
 ποτόν non raro conjungantur, veluti supra I, 10, 18. Mem. II,
 1, 24, ubi cf. interpr., ac locis a Fischer. ad Aeschin. de div. 28.
 et Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 37. laudatis, hic et §. 35. σιτία re-
 cipiendum censui.

34. τοῖς στρατιώταις] Sic E. F. I. pro οἱ στρατιῶται. Cf. de auth.
 p. 58. Scilicet scriptor sic incepit ac si §. 35. perrecturus esset:
 ἔδοξε δέχεσθαι τὸν Κοιρατάδην στρατηγόν. Sed propter inter-
 jecta hanc rationem deseruit.

35 δύναιτο ἀγαθόν· ἐκ τούτου οἱ στρατιῶται τὸν τε Κοι-
 ρατάδην δέχονται στρατηγὸν καὶ ἔξω τοῦ τείχους ἀπῆλ-
 θον. Ὁ δὲ Κοιρατάδης συντίθεται αὐτοῖς εἰς τὴν ὕστε-
 ραίαν παρέσεσθαι ἐπὶ τὸ στράτευμα ἔχων καὶ ἱερεῖα καὶ
 36 μάντιν καὶ σιτία καὶ ποτὰ τῇ στρατιᾷ. Ἐπεὶ δ' ἐξῆλθον,
 ὁ Ἀναξίβιος ἐκλείσε τὰς πύλας καὶ ἐκήρυξεν, ὅστις ἂν ἄλῃ
 37 ἔνδον ὧν τῶν στρατιωτῶν, ὅτι πεπράσεται. Τῇ δ' ὕστε-
 ραίᾳ ὁ Κοιρατάδης μὲν ἔχων τὰ ἱερεῖα καὶ τὸν μάντιν ἦκε,
 καὶ ἄλφιστα φέροντες εἶποντο αὐτῷ εἴκοσιν ἄνδρες καὶ οἶ-
 νον ἄλλοι εἴκοσιν ἄνδρες καὶ ἐλαιῶν τρεῖς καὶ σκορόδων
 εἷς ἀνὴρ ὅσον ἐδύνατο μέγιστον φορτίον καὶ ἄλλος κρομ-
 μύων· ταῦτα δὲ καταθέμενος ὥς ἐπὶ δάσμευσιν ἐθύετο.
 38 Ξενοφῶν δέ, μεταπεμπόμενος Κλέανδρον, ἐκέλευέν οἱ
 διαπραῖξαι ὅπως εἰς τὸ τεῖχός τε εἰσέλθοι καὶ ἀποπλεύσαι
 39 ἐκ Βυζαντίου. Ἐλθὼν δ' ὁ Κλέανδρος, Μάλα μόλις,
 ἔφη, διαπραξάμενος ἦκω· λέγειν γὰρ Ἀναξίβιον ὅτι οὐκ
 ἐπιτήδειον εἶη τοὺς μὲν στρατιώτας πλησίον εἶναι τοῦ τεί-
 χους, Ξενοφῶντα δὲ ἔνδον· τοὺς Βυζαντίους δὲ στασιάζ-
 ζειν καὶ πονηροὺς εἶναι πρὸς ἀλλήλους· ὁμως δὲ εἰσιέναι,

35. συντίθεται] pro συντάσσεται ex H. S. dedit Schn., confirmanti-
 bus E. Et. F. I. qui verbis δέχονται — Κοιρατάδης omiffis συν-
 τίθενται et postea ἔχοντα habent. Quod vulgo legitur συντάσσε-
 ται Zeun., qui „Atticismi gratia pro σσ rescripsit τι”, defendit
 cl. Polyb. IV, 15, 4. Schn. jam Xen. aetate hoc verbum hac po-
 testate usurpatum fuisse negat. Non dixit quomodo intellexerit
 Hell, III, 3, 7.

36. ἐκλείσε] A. B. K. M. O. ἐκλείσέ τε.

ὅτι ὅστις] F. I. ὅς, ὅτι cum H. ante πεπράσεται collocantes,
 quod et ipse feci. Cf. II, 2, 20. VII, 1, 11. et Hell. III, 4, 15:
 προσειπὼν δέ, ὅστις παρέχοιτο ἵππον καὶ ὅπλα καὶ ἄνδρα δόκιμον,
 ὅτι ἐξέσται αὐτῷ μὴ στρατεύεσθαι.

37. οἶνον ἄλλοι] Sic F. I. pro ἄλλοι οἶνον. Repete φέροντες. Mox
 ἄνδρες omittunt F. I.

ἐλαιῶν — κρομμύων] Construe: τρεῖς φέροντες ὅσον μέγιστον
 ἐδύναντο φορτίον ἐλαιῶν κ. τ. λ. Εἷς omittunt Et. F. I.

38. ἐκέλευέν οἱ] E. F. I. ἐκέλευε omisso οἱ. Ἐκέλευεν hic esse: per
 nuntium ab eo petiit, docet §. 39. Cf. §. 5. et ad §. 39. Sed
 ita haud scio an ἐκέλευσε requiratur.

τεῖχός τε] Τέ cum F. I. omittendum videtur.

39. δ' ὁ Κλέανδρος] pro δὲ Κλέανδρος dederunt F. I.

λέγειν γὰρ] Nota transitum e directa in obliquam orationem:
 quae ratio cur aliquanto infrequentior sit quam contraria (v. ad I,
 3, 14.) facile explicari potest.

ἔφη, ἐκέλευσεν, εἰ μέλλοις σὺν ἑαυτῷ ἐκπλεῖν. Ὁ μὲν 40
 δὴ Ξενοφῶν, ἀσπασάμενος τοὺς στρατιώτας, εἶσω τοῦ
 τείχους ἀπήει σὺν Κλεάνδρῳ. Ὁ δὲ Κοιρατάδης τῇ μὲν
 πρώτῃ ἡμέρᾳ οὐκ ἐκαλλιέρει οὐδὲ διεμέτρησεν οὐδὲν τοῖς
 στρατιώταις· τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὰ μὲν ἱερεῖα εἰστίηκει παρὰ
 τὸν βωμὸν καὶ Κοιρατάδης ἐστεφανωμένος ὥς θύσων·
 προσελθὼν δὲ Τιμασίῳ ὁ Δαρδανεὺς καὶ Νέων ὁ Ἀσι-
 ναῖος καὶ Κλεάνωρ ὁ Ὀρχομένιος ἔλεγον Κοιρατάδῃ μὴ
 θύειν, ὥς οὐχ ἡγησόμενον τῇ στρατιᾷ, εἰ μὴ δώσει τὰ
 ἐπιτήδεια. Ὁ δὲ κελεύει διαμετρεῖσθαι. Ἐπεὶ δὲ πολ- 41
 λῶν ἐνέδει αὐτῷ ὥστε ἡμέρας σῖτον ἐκάστῳ γενέσθαι τῶν
 στρατιωτῶν, ἀναλαβὼν τὰ ἱερεῖα ἀπήει καὶ τὴν στρατη-
 γίαν ἀπειπών.

CAPUT II.

Νέων δὲ ὁ Ἀσιναῖος καὶ Φρυνίσκος ὁ Ἀχαιὸς καὶ 1
 Φιλῆσιος ὁ Ἀχαιὸς καὶ Ξανθικλῆς ὁ Ἀχαιὸς καὶ Τιμασίῳ
 ὁ Δαρδανεὺς ἐπέμενον ἐπὶ τῇ στρατιᾷ, καὶ εἰς κώμας τῶν
 Θρακῶν προελθόντες τὰς κατὰ Βυζάντιον ἐστρατοπε-
 δεύοντο. Καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐστασίαζον, Κλεάνωρ μὲν 2
 καὶ Φρυνίσκος πρὸς Σεύθην βουλόμενοι ἄγειν· ἔπειθε γὰρ
 αὐτοὺς καὶ ἔδωκε τῷ μὲν ἵππον, τῷ δὲ γυναῖκα· Νέων
 δὲ εἰς Χερρόνησον, οἰόμενος, εἰ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις γέ-

εἰ μέλλοι] Hoc ex E. G. I. K. L. M. dederunt pro μέλλει; ego
 μέλλοις scripsi. Ferri posset etiam μέλλεις, si pro ἑαυτῷ ex F. I.
 αὐτῷ recipere liceret. De re cf. 2, 5.

40. Ὁ μὲν δὴ] pro ὁ μὲν οὖν F. H. praebuerunt.

ἐστεφανωμένος] More in sacrificiis solenni. Cyr. III, 3, 34:
 Κύρος μὲν ἐστεφανωμένος ἔδυε, παρήγγειλε δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
 ὁμοτίμοις ἐστεφανωμένοις παρεῖναι. Scilicet Cyropaediae Persae
 Graecorum mores exprimunt. Adde de rep. Lac. XIII, 8. et Pe-
 riz. ad Ael. III, 3.

ὥς οὐχ ἡγησόμενον] V. ad §. 10.

Cap. II. §. 1. Φρυνίσκος] Praetorem fuisse ex §. 29. 5, 4. 10. dis-
 cimus. Quo tempore factus sit narrare neglexit scriptor. Dein-
 cept articulum praebuerunt A. B. F. I. Idem mox post Φιλῆσιος,
 Ξανθικλῆς et Τιμασίῳ insertus est ex F. et I.

ἐπὶ τῇ στρατιᾷ] Praepositio recepta est ex F. I.

2. βουλόμενοι — οἰόμενος] De hac appositione v. ad V, 5, 11. Si-
 militer mox §. 11: οἱ δὲ Ἕλληνες — Νέων μὲν κ. τ. λ. Cf. VII, 1, 23.

νοιντο, παντὸς ἂν προεστάναι τοῦ στρατεύματος· Τιμα-
σίων δὲ προὔθυμεῖτο πέραν εἰς τὴν Ἀσίαν πάλιν διαβῆ-
3 ναι, οἶόμενος ἂν οἴκαδε κατελθεῖν. Καὶ οἱ στρατιῶται
ταῦτὰ ἐβούλοντο. Διατριβομένου δὲ τοῦ χρόνου πολλοὶ
τῶν στρατιωτῶν, οἱ μὲν τὰ ὅπλα ἀποδιδόμενοι κατὰ τοὺς
χώρους, ἀπέπλεον ὥς ἐδύναντο, οἱ δὲ καὶ διδόντες τὰ
4 ὅπλα κατὰ τοὺς χώρους εἰς τὰς πόλεις κατεμιγνύοντο.
Ἀναξίβιος δ' ἔχαιρεν ἀκούων διαφθειρόμενον τὸ στρα-
τευμα· τούτων γὰρ γιγνομένων ὥετο μάλιστα χαρίζεσθαι
Φαρναβάζω.

5 Ἀποπλέοντι δὲ Ἀναξιβίῳ ἐκ Βυζαντίου συναντᾷ Ἀρί-
σταρχος ἐν Κυζίκῳ διάδοχος Κλεάνδρῳ, Βυζαντίου δὲ ἄρ-

3. ταῦτὰ] pro ταῦτα emendavit Zeun., non offensus plurali. Leg.
ταῦτα ἐβουλεύοντο. Βουλεύεσθαι cum accusativo V, 9, 33. 10, 4.
et VII, 3, 4.

ὥς ἐδύναντο] ut cuique occasio oblata est.

καὶ διδ.—χώρους] Gratis arma rusticis dederunt, ne armati
non admitterentur in oppida. Fortasse tamen recte suspicatur
Muretus haec delenda esse, quamquam καὶ ex suspitione exeme-
rim. Solum κατὰ τοὺς χώρους damnabat Brodaeus.

κατεμιγνύοντο] pro κατεμίγνυντο Et. F. I. V. ad IV, 6, 24.

4. ἔχαιρεν] F. I. ἔχαιρε ταῦτα, quod si Xenophon scripsisset, δια-
φθείρεσθαι sequeretur.

μάλιστα] Leg. cenſeo μάλιστ' ἂν. Cf. Hell. V, 1, 6: νομίζον-
τες καὶ Τιριβάζω τοῦτο ποιοῦντες μάλιστ' ἂν χαρίζεσθαι. VII, 4,
35: τῷ θεῷ οἶεσθαι μᾶλλον ἂν οὕτω χαρίζεσθαι. V. etiam supra
II, 3, 19. ubi tamen Reisigio de vi et usu ἂν part. p. 114. ἂν
omitti potuisse videbatur.

5. Κυζίκῳ] Strab. XII, 8. p. 69: ἔστι δὲ νῆσος ἐν τῇ Προποντίδι ἢ
Κύζικος συναπτομένη γεφύραις δυοὶ πρὸς τὴν ἡπειρόν, ἀρετῇ μὲν
κρατίστη, μεγέθει δὲ ὅσον πεντακοσίων σταδίων τὴν περίμε-
τρον· ἔχει δὲ ὁμώνυμον πόλιν πρὸς αὐταῖς ταῖς γεφύραις καὶ λι-
μένας δύο κλειστοὺς καὶ νεωσοίκους πλείους τῶν διακοσίων. —
Ἔστι δ' ἐνάμιλλος ταῖς πρώταις τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἢ πόλιν με-
γέθει τε καὶ κάλλει καὶ εὐνομίᾳ πρὸς τε εἰρήνην καὶ πόλεμον. Cf.
Appian. B. M. 72 ff. et Rambach. de Mileto p. 41 ff. Erat Mile-
siorum colonia Ol. 7. et 24. condita. Cf. Raoul-Rochette I. p. 326.
III. p. 169. 171. 253.

διάδοχος Κλεάνδρῳ] Comma ante διάδοχος delendum erat cum
διάδοχος verbo adhaereat. Cf. Hell. III, 4, 20: διάδοχοι δ' αὐ-
τοῖς οἱ περὶ Ἡριππίδαν παρῆσαν. Thuc. VIII, 85: Μίνδαρος
διάδοχος τῆς Ἀστυόχου ναυαρχίας ἐκ Λακεδαιμόνος ἐπῆλθε.

Βυζαντίου δὲ] Δε omittunt F. I., quod hic ita adjectum est ac
si praecessisset διάδοχος μὲν Κλεάνδρῳ.

μοστής· ἐλέγετο δὲ ὅτι καὶ ναύαρχος διάδοχος Πῶλος ὅσον οὐ παρείη ἤδη εἰς Ἑλλήσποντον. Καὶ ὁ Ἀναξίβιος τῷ μὲν 6 Ἀριστάρχῳ ἐπιστέλλει ὁπόσους ἂν εὖροι ἐν Βυζαντίῳ τῶν Κύρου στρατιωτῶν ὑπολελειμμένους ἀποδόσθαι· ὁ δὲ Κλέανδρος οὐδένα ἐπεπράκει, ἀλλὰ καὶ τοὺς κάμνοντας ἐθεράπευεν οἰκτείρων καὶ ἀναγκάζων οἰκία δέχεσθαι. Ἀρίσταρχος δ' ἐπεὶ ἦλθε τάχιστα, οὐκ ἐλάττους τετρακοσίων ἀπέδοτο. Ἀναξίβιος δέ, παραπλεύσας εἰς Πάριον, πέμ- 7 πει παρὰ Φαρνάβαζον κατὰ τὰ συγκείμενα. Ὁ δ', ἐπεὶ ἦσθετο Ἀρίσταρχόν τε ἤκοντα εἰς Βυζάντιον ἁρμοστήν καὶ Ἀναξίβιον οὐκέτι ναυαρχοῦντα, Ἀναξιβίου μὲν ἠμέλησε, πρὸς Ἀρίσταρχον δὲ διεπράττετο τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ Κυρείου στρατεύματος ἅπερ καὶ πρὸς Ἀναξίβιον.

Ἐκ τούτου δὴ Ἀναξίβιος, καλέσας Ξενοφῶντα, κε- 8 λέυει πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ πλεῦσαι ἐπὶ τὸ στράτευμα ὥς τάχιστα, καὶ συνέχειν τε τὸ στράτευμα καὶ συναθροίζειν τῶν διεσπαρμένων ὥς ἂν πλείστους δύνηται, καὶ παραγαγόντα εἰς Πέρινθον διαβιβάζειν εἰς τὴν Ἀσίαν ὅτι τάχιστα· καὶ δίδωσιν αὐτῷ τριακόντορον καὶ ἐπιστολὴν καὶ ἄνδρα συμπέμπει κελεύσοντα τοὺς Περινθίους ὥς τάχιστα

ἐλέγετο] Hoc pro ἐλεγε dederunt Et. F. H. I. et Brod. libri.

ὅτι καὶ] pro καὶ ὅτι obtulerunt Et. F. H. I.

ὅσον οὐ] H. S. [F. I. et M.] ὅσον οὐπω habent. Sed ita frequens ἤδη debet abesse. Noster Hell. VI, 2, 16: ἐνόμιζέ τε ὅσον οὐκ ἤδη ἔχειν τὴν πόλιν. et ib. §. 24: ἐλέγετο ὅτι ὁ Ἰφικράτης ὅσον οὐκ ἤδη παρείη. Ita etiam Eurip. Hec. 138: ἦξει δ' Ὀδυσσεὺς ὅσον οὐκ ἤδη. Ὅσον οὐ cum Latino tantum non convenit. Sch n. locis a Zeunio coll. usus. Cf. Buttm. §. 137. p. 440. Viger. p. 130 f. et Dorvill. ad Charit. p. 602 f., qui Xenophontem ὅσον οὐπω et ὅσον οὐδέπω non dixisse observat.

6. Καὶ ὁ Ἀ.] Articulum omittunt F. I.

εὖροι] I. εὖρη. Sed v. ad I, 5, 9.

7. Πάριον] πόλις ἐπὶ θαλάττῃ, λιμένα ἔχουσα. — Κτίσμα δ' ἐστὶ τὸ Πάριον Μιλησίων καὶ Ἑρυθραίων καὶ Παρίων. Strabo XIII, 1. p. 91. Hodie Kemares f. Kimere. Cf. Rambach. de Mileto p. 38.

κατὰ τὰ συγκείμενα] uti convenerat inter ipsos, ut is quae promiserat praestaret. V. 1, 2. Zeun.

ἅπερ καὶ] Male καὶ omittunt F. I. Cf. ad I, 3, 6. et III, 1, 34.

8. ἐκ τούτου δὴ] Pro δὴ F. I. ὁ.

τὸ στράτευμα καὶ] F. H. I. Steph. 2. αὐτὸ καί, quod quis non videt correctoris esse. Cf. ad I, 3, 14.

τὴν Πέρινθον] Articulus additus est ex A. B. Et. I.

- Ξενοφῶντα προπέμψαι τοῖς ἵπποις ἐπὶ τὸ στράτευμα.
 9 Καὶ ὁ μὲν Ξενοφῶν διαπλεύσας ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸ στράτευμα· οἱ δὲ στρατιῶται ἐδέξαντο ἡδέως καὶ εὐθὺς εἶποντο ἄσμενοι, ὥς διαβησόμενοι ἐκ τῆς Θράκης εἰς τὴν Ἀσίαν.
 10 Ὁ δὲ Σεύθης, ἀκούσας ἤκοντα πάλιν Ξενοφῶντα, πέμψας πρὸς αὐτὸν [κατὰ θάλατταν] Μηδοσάδην, ἐδεῖτο τὴν στρατιὰν ἄγειν πρὸς ἑαυτόν, ὑπισχνούμενος αὐτῷ ὅτι ὥετο λέγων πείσειν. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο αὐτῷ ὅτι οὐδὲν
 11 οἷόν τε εἶη τούτων γενέσθαι. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἀκούσας ὥχετο. Οἱ δ' Ἕλληνες, ἐπεὶ ἀφίκοντο εἰς Πέρινθον, Νέων μὲν ἀποσπάσας, ἐστρατοπεδεύσατο χωρίς, ἔχων ὥς ὀκτακοσίους ἀνθρώπους· τὸ δ' ἄλλο στράτευμα πᾶν ἐν τῷ αὐτῷ παρὰ τὸ τεῖχος τῶν Περινθίων ἦν.
 12 Μετὰ ταῦτα Ξενοφῶν μὲν ἔπραττε περὶ πλοίων, ὅπως ὅτι τάχιστα διαβαῖεν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐν δὲ τούτῳ ἀφικόμενος Ἀρίσταρχος ὁ ἐκ Βυζαντίου ἁρμοστής ἔχων δύο τριήρεις, πεπεισμένος ὑπὸ Φαρναβάζου τοῖς τε ναυκλήροις ἀπεῖπε μὴ διάγειν, ἐλθὼν τε ἐπὶ τὸ στράτευμα εἶπε τοῖς
 13 στρατιώταις μὴ περαιοῦσθαι εἰς τὴν Ἀσίαν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν ἔλεγεν ὅτι Ἀναξίβιος ἐκέλευσε καὶ ἐμὲ πρὸς τοῦτο ἔπεμψεν ἐνθάδε. Πάλιν δ' Ἀρίσταρχος ἔλεξεν· Ἀναξίβιος

προπεμψαι] Et. διαπεράσαι, quod post τριακόντορον inferuerim, nisi forte διαπεράσας pro διαπλεύσας leg. est §. 9.

9. ἐπὶ τὸ στράτευμα] quod tum circa Selymbriam versabatur. V. §. 28.

10. Ξενοφῶντα] Omittunt Et. F. I.

κατὰ θάλατταν] Haec mihi delenda videntur. Cf. §. 25.

ὅτι — πείσειν] quidquid dicens f. promittens putabat se ei persuasurum esse. V. §. 25. Weisk.

11. ἀποσπάσας] E verbis ἔχων ὥς ὀκτακοσίους ἀνθρώπους hic subaudi τοὺς ἑαυτοῦ. De re cf. 3, 2.

τὸ Περινθίων] pro τῶν Περινθίων dederunt F. H. I. Schaefer. Melett. p. 9. τὸ τῶν Περ. leg. esse conjecit.

12. εἰς τὴν Ἀσίαν] Omittunt Et. F. I.

ὁ ἐκ Β. ἁρμ.] Ὁ ex Schaeferi conjectura additum. V. ad VI, 4, 18.

ἀπεῖπε μὴ δ.] Herod. VIII, 116: ἀπηγόρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Xen. de rep. Lac. VII, 2: ὁ Λυκούργος τοῖς μὲν ἐλευθέροις τῶν ἀμφὶ χρηματισμὸν ἀπεῖπε μηδενὸς ἀπτεσθαι. Cf. ad I, 3, 2.

ἐλθὼν τε] pro ἐλθὼν δέ dederunt ex Et. F. H. I.

εἶπε τοῖς στρατιώταις] F. I. τοῖς στρατιώταις εἶπε.

μὲν τοίνυν οὐκ ἔτι ναύαρχος, ἐγὼ δὲ τῇδε ἁρμοστής· εἰ
 δέ τινα ὑμῶν λήψομαι, ἐν τῇ θαλάττῃ καταδύσω. Ταῦ-
 τα εἰπὼν ὤχετο εἰς τὸ τεῖχος. Τῇ δ' ὑστεραία μεταπέμ- 14
 πεται τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς τοῦ στρατεύματος.
 Ἦδη δὲ ὄντων πρὸς τῷ τείχει, ἐξαγγέλλει τις τῷ Ξενο-
 φῶντι ὅτι, εἰ εἴσεισι, συλληφθήσεται καὶ ἢ αὐτοῦ τι πεί-
 σεται ἢ καὶ Φαρναβάζω παραδοθήσεται. Ὁ δέ, ἀκούσας
 ταῦτα, τοὺς μὲν προπέμπεται, αὐτὸς δ' εἶπεν ὅτι θῦσαί
 τι βούλοιτο. Καὶ ἀπελθὼν ἐθύετο εἰ προείεν αὐτῷ οἱ θεοὶ 15
 πειρᾶσθαι πρὸς Σεύθην ἄγειν τὸ στράτευμα· ἑώρα γὰρ
 οὔτε διαβαίνειν ἀσφαλὲς ὄν, τριήρεις ἔχοντος τοῦ κωλύ-
 σοντος· οὔτ' εἰς Χερρόνησον ἐλθὼν κατακλεισθῆναι ἐβού-
 λετο καὶ τὸ στράτευμα ἐν πολλῇ σπάνει πάντων γενέ-
 σθαι· ἐνθα δὴ πείσεσθαι μὲν ἀνάγκη τῷ ἐκεῖ ἁρμοστῇ,
 τῶν δὲ ἐπιτηδείων οὐδὲν ἔμελλεν ἔξαιν τὸ στράτευμα.

13. μὲν τοίνυν οὐκέτι] Sic F. H. I. pro μὲν τοίνυν οὐκ ἔστι; reliqui
 μὲν οὐκ ἔστι. Similiter μὲν τοίνυν orationum initio legitur V, 1, 2.
 VII, 5, 3. 10. 7, 17. 28. Cyr. II, 4, 8.

τῇδε] Videtur etiam Perinthis harmostes fuisse. Cf. 6, 24.

14. μεταπέμπεται] Hoc pro μετεπέμπετο dederunt ex F. H. I. Ve-
 reor tamen ne ex sequenti προπέμπεται ortum sit.

τῷ τείχει] Edd. vett. τὸ τεῖχος, ut videtur, ex §. 13. repetendum.

παραδοθήσεται] Et. F. H. I. S. ἀναδοθήσεται.

προπέμπεται] praecedere jubet. Male index Zeunianus co-
 mitari, deducere interpretatur, deducit Hutch. Hoc erat προ-
 πέμπειν. Similiter Cyr. V, 3, 53: τὸν μὲν προσιόντα προὔπεμ-
 πετο. Schn.

αὐτός — βούλοιτο] Sine inciso post εἶπεν cum Steph. et Hutch.
 verba αὐτός — βούλοιτο in unum junxi, quia αὐτός opponitur τοῖς
 μὲν neque pertinet ad εἶπεν, sed ad βούλοιτο. Weisk.

15. εἰ προείεν] I. εἴπερ εἶεν. Schn. εἰ ἐφείεν expectabat.

τοῦ κωλύσοντος] Aristarchum dicit.

ἐπὶ Χερρόνησον] Ἐπὶ dederunt F. H. I. Vulgo εἰς ut 1, 13.
 2, 2. 3, 3. et 6, 14.

πολλῇ] a solo Et. omissum injuria inclusit Schn.

ἐνθα δὴ] Δὴ omittunt Et. F. I. Leg. ἐνθα δέ: ibi vero, i. e.
 circa Perinthus si manerent. Cf. de auth. p. 54 f. Pro πείσε-
 σθαι Et. F. H. I. πείθεσθαι, quod ante Schn. vulgo legebatur.
 Futurum defendit Lobeck. ad Phryn. p. 748. V. etiam ad I, 5, 8.
 Deinceps μὲν omittunt A. B. G. K. L. M. et vett. edd. Voci
 ἀνάγκη Schn. i subscript ut πείσεσθαι ab ἔμελλεν, penderet;
 inepte. Non erat quod ἦν requireret. V. ad I, 2, 18.

τῶν δὲ ἐπιτηδείων —] De horum penuria v. 3, 3. cl. 1, 7. 9. 13.

- 16 Καὶ ὁ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχεν· οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ οἱ
 λοχαγοὶ ἦκοντες παρὰ τοῦ Ἀριστάρχου, ἀπήγγελλον ὅτι
 νῦν μὲν ἀπιέναι σφᾶς κελεύει, τῆς δείλης δὲ ἦκειν· ἔνθα
 17 καὶ δῆλη μᾶλλον ἐδόκει εἶναι ἢ ἐπιβουλή. Ὁ οὖν Ξενο-
 φῶν, ἐπεὶ ἐδόκει τὰ ἱερὰ γενέσθαι καὶ ἑαυτῷ καὶ τῷ στρα-
 τεύματι ἀσφαλῶς πρὸς Σεύθην ἵεναι, παραλαβὼν Πολυ-
 κράτην τὸν Ἀθηναῖον, λοχαγόν, καὶ παρὰ τῶν στρατη-
 γῶν ἐκάστου ἄνδρα, πλὴν παρὰ Νέωνος, ᾧ ἕκαστος ἐπί-
 στευεν, ὥχετο τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ Σεύθου στράτευμα ἐξή-
 18 κοντα στάδια. Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν αὐτοῦ, ἐπιτυγχάνει
 πυροῖς ἐρήμοις. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὤετο μετακεχωρηκέ-
 ναι ποὶ τὸν Σεύθην. Ἐπεὶ δὲ θορύβου τε ἤσθετο καὶ ση-
 μαινόντων ἀλλήλοις τῶν περὶ Σεύθην, κατέμαθεν ὅτι τού-
 του ἕνεκα τὰ πυρὰ προκεκαυμένα εἴη τῷ Σεύθῃ πρὸ τῶν
 νυκτοφυλάκων, ὅπως οἱ μὲν φύλακες μὴ ὀρώντο, ἐν τῷ
 σκότει ὄντες, μήθ' ὅπου εἶεν, οἱ δὲ προσιόντες μὴ λαν-

καὶ οἱ λοχαγοὶ] V. καὶ λοχαγοί. Cf. §. 14. Proprie alteri verbo articulus non additur ubi utrumque vocabulum in unam notio- nem conjunctum cogitandum est. Sed cum plerumque nihil re- ferat utrum hoc significetur annon significetur, haud raro alteri voci articulus adjungitur ubi eum omittendum fuisse censeas. Ita VII, 1, 13: συγκαλέσας τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς λοχαγοὺς, dicit, cum I, 7, 2. II, 2, 3. IV, 6, 7: συγκαλέσας (συνεκάλεσε) τοὺς στρατηγοὺς καὶ λοχαγοὺς dixisset. Nostro autem loco articulus propter particulam δὲ priori articulo subjectam non videtur posse abesse. Cf. III, 5, 14: οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ πάλιν συν- ἦλθον.

εἶναι] Omittunt Et. F. G. I. L.

17. γενέσθαι] Et. F. H. I. S. καλὰ εἶναι ex interpretamento. Cf. ad VI, 2, 9. Mox F. I. male αὐτῷ. V. ad VII, 1, 18. De inf. ἵε- ναι v. ad II, 2, 3.

Πολυκράτην] A. B. F. G. L. Πολυκράτη. Cf. Buttm. §. 51. n. 5. et Matth. §. 91. Deinceps pro τόν A. B. F. G. edd. vet. τέ.

18. ἐρήμοις] circa quos nulli erant custodes. Steph.

ὤοντο] Sic F. H. I. pro ὤετο et mox ἤσθοντο H. I. pro ἤσθετο, quod ex §. 19. ortum. Pro ἐπειδὴ ex F. G. I. L. ἐπεὶ dederunt.

καὶ σημαινόντων] Weisk. ante σημαινόντων comma posuit genitivum absolutem accipiens et apodosin a verbis ἐπεὶ δὲ ἤσθετο §. 19. incipere statuens: quae ratio refutatione indigna videtur.

κατέμαθεν] I. κατέμαθον δέ, quod κατ. δὴ subjicit.

προκεκαυμένα] Et. F. I. κεκαυμένα.

τούτου ἕνεκα —] Idem fecit Iphicrates Hell. VI, 2, 29. Cyro majori affingit Cyr. III, 3, 25.

μήθ' ὅπου εἶεν] Hoc ineptum esse patet. Sed F. I. μήτε ὅπου εἶεν μήτε ὅπου εἶεν, Et. μήτε ὅπου εἶεν μήτε ὅπου μὲν εἶναι, ut leg.

θάνοιεν, ἀλλὰ διὰ τὸ φῶς καταφανεῖς εἶεν. Ἐπεὶ δὲ 19
ῥῆσθετο, προπέμπει τὸν ἑρμηνέα ὃν ἐτύγχανεν ἔχων καὶ εἰ-
πεῖν κελεύει Σεύθῃ ὅτι Ξενοφῶν πάρεστι, βουλόμενος
συγγενέσθαι αὐτῷ. Οἱ δ' ἤρουντο εἰ ὁ Ἀθηναῖος ὁ ἀπὸ
τοῦ στρατεύματος. Ἐπειδὴ δ' ἔφη [οὗτος εἶναι], ἀναπη- 20
δήσαντες ἐδίωκον· καὶ ὀλίγον ὕστερον παρῆσαν πελτασταὶ
ὅσον διακόσιοι καὶ παραλαβόντες Ξενοφῶντα καὶ τοὺς
σὺν αὐτῷ ἤγον πρὸς Σεύθην. Ὁ δ' ἦν ἐν τύρσει, μάλα 21
φυλαττόμενος, καὶ ἵπποι περὶ αὐτὴν κύκλῳ ἐγκεχαλινω-
μένοι· διὰ γὰρ τὸν φόβον τὰς μὲν ἡμέρας ἐχίλου τοὺς ἵπ-
πους, τὰς δὲ νύκτας ἐγκεχαλινωμένοις ἐφυλάττετο. Ἐλέ- 22
γετο γὰρ καὶ πρόσθεν Τήρης ὁ τούτου πρόγονος ἐν ταύτῃ
τῇ χώρᾳ, πολὺ ἔχων στράτευμα, ὑπὸ τούτων τῶν ἀνδρῶν
πολλοὺς ἀπολέσαι καὶ τὰ σκευοφόρα ἀφαιρεθῆναι. Ἦσαν

videatur: μήτε ὅπου εἰσὶν μήθ' ὅποι ἴοιεν, ubi hostes conspicati
ad castra refugerent, ne illi in quam partem Seuthen aggressuri
proficisci deberent cognoscerent. Nuperus editor μήτε ὅπόσοι
μήτε ὅπου εἶεν.

οἱ δὲ προσιόντες] Δέ pro τέ dederunt ex Et. F. H. I.

εἰπεῖν κελεύει] custodes nuntiare jubet.

πάρεστι] Et. παρείη ex emendatione. V. ad I, 3, 21.

ὁ ἀπὸ τοῦ στρατεύματος] Zeun. in ind. interpretatur: qui praeeest
exercitui. Sed ἀπό veniendi notionem complectitur, ut sit: ὁ ἐπὶ
τοῦ στρατεύματος ἀπὸ τοῦ στρατεύματος παρών s. ἐλθών.

20. οὗτος εἶναι] Haec sunt scioli qui non vidit interpretem hic lo-
qui, non Xenophontem. De verbo φημί cf. ad I, 6, 7.

ἀναπηδήσαντες] ἐπὶ τοὺς ἵππους, quod etiam Hell. VII, 1, 21.
de re eq. VII, 1. 3. VIII, 5. reticetur.

ἐδίωκον] properabant ad Seuthem rem indicaturi. Phavorin.:
διώκειν ἐνίοτε τὸ ἀπλῶς κατὰ σπουδὴν ἐλαύνειν. Cf. Eustath. ad
Il. ψ', 344. et Abresch. ad Aeschyl. I, 13. Sturz. Similiter VI,
3, 25. δρόμῳ διώκειν.

ὀλίγον] F. ὀλίγῳ.

21. αὐτὴν] F. H. I. S. αὐτόν.

ἐγκεχαλινωμένοις] E. Et. F. H. S. ἐγκεχαλινωμένους, H. I. ἐγκε-
χαλινωμένως. Dativum recte conjecit Voigtlaender. obfl. in Xen. II.
p. 18. Cf. 7, 6. Neque enim ἐγκεχαλινωμένους ἐφυλάττετο fre-
natos sibi custodiebat, custodiri curabat explicare licet. Vulgo
hoc participium prorsus deest.

22. Τήρης] Hutchinsono videtur intelligi ὁ τοῦ Σιτάλκου πατήρ, (ὃς)
πρῶτος Ὀδρύσαις τὴν μεγάλην βασιλείαν ἐπὶ πλεον τῆς ἄλλης
Θράκης ἐποίησε Thuc. II, 29. Cf. Herod. IV, 80. et VII, 137.

ὑπὸ τούτων τῶν ἀνδρῶν] quasi δεικτικῶς: per incolas vicinae
regionis. Weisk.

δ' οὗτοι Θυνοί, πάντων λεγόμενοι εἶναι μάλιστα νυκτὸς πολεμικώτατοι.

- 23 Ἐπεὶ δ' ἐγγὺς ἦσαν, ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν Ξενοφῶντα, ἔχοντα δύο οὓς βούλοιτο. Ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἦσαν, ἡσπάζοντο μὲν πρῶτον ἀλλήλους καὶ κατὰ τὸν Θράκιον νόμον κέρατα οἴνου προὔπινον· παρῆν δὲ καὶ Μηδοσάδης τῷ Σεύθῃ, ὅςπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοσε. Ἐπειτα δὲ Ξε-
24 νοφῶν ἤρχετο λέγειν. Ἐπεμψας πρὸς ἐμέ, ὦ Σεύθῃ, εἰς Καλχηδόνα πρῶτον Μηδοσάδην τουτονί, δεόμενός μου συμπροθυμηθῆναι διαβῆναι τὸ στράτευμα ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ ὑπισχνούμενος, εἰ ταῦτα πράξαιμι, εὖ ποιήσῃς, ὥς
25 ἔφη Μηδοσάδης οὕτως. Ταῦτα εἰπὼν ἐπήρετο τὸν Μηδοσάδην εἰ ἀληθῆ ταῦτ' εἶπεν. Ὁ δ' ἔφη. Αὐθις ἦλθε Μηδοσάδης οὗτος, ἐπεὶ ἐγὼ διέβην πάλιν ἐπὶ τὸ στράτευμα ἐκ Παρίου, ὑπισχνούμενος, εἰ ἄγοιμι τὸ στράτευμα πρὸς σέ, τᾶλλα τέ σοι φίλῳ χρήσεσθαι καὶ ἀδελφῷ καὶ

Θυνοί] E. Et. F. H. I. S. et Brod. libri Βιθυνοί. Mela II, 2, 66: in Propontide Selymbria, Perinthus, Bithynis. Etiam Strabo XII, 3. p. 15. ἐν τῇ Θράκῃ λέγεσθαι τινὰς Βιθυνοὺς. Sed infra 4, 2, 14. 18. 22. constanter Θυνοί legitur, ut librariis liber sextus observatus fuisse videatur. Τὴν Θυνιάδα ἀκτὴν τὴν πρὸς Ἀπολλωνία καὶ Σαλμυδησσῷ Strabo l. l. et τὴν Θυνιάδα τῶν Ἀπολλωνιατῶν χώραν VII, 6. p. 111. memorat. Cf. Plin. IV, 18.

μάλιστα — πολεμικώτατοι] Matth. §. 461.

23. ἐκέλευσεν] Sic F. I. ἐκέλευσαν Et. Vulgo ἐκέλευεν.

ἐνδον] E. Et. F. I. ἐγγύς ex § in.

μὲν πρῶτον] V. ad I, 9, 5.

κέρατα] De more veterum populorum cornibus boum utendi pro poculis v. Athen. XI, 7. et Falkenburg. ad Nonn. p. 877. Zeun Adde interpr. ad Caes. B. G. VI, 28. et Eustath. ad Hom. II. p. 707.

πάντοσε] I. πάντοτε scribendi vitio.

24. Καλχηδόνα] pro Χαλχηδόνα I. dedit. Cf. ad VI, 4, 31.

ὑπισχνούμενος] μοι subjiciunt Et. F. I. De re v. 1, 15.

οὕτως] F. I. οὗτος. Sed v. Buttm. §. 73, 2. Matth. §. 150. n. 3.

25. εἶπεν] Et. F. I. εἶη, quod videtur correctori deberi quem cl. §. 26. in. fugerit verbi subjectum esse Ξενοφῶν.

Αὐθις —] V. §. 10.

τέ σοι φίλῳ] I. τέ σε φίλῳ, Et. τε φίλῳ μοι, M. τέ σε (a prima manu σοι) φίλῳ μοι, F. H. τέ σε φίλῳ μοι, quomodo si Xen. scripsisset, mox pro ἔσεσθαι παρὰ σοῦ dixisset παραδώσειν. Accedit quod aptius dictum est: fore ut ego te fratre utar, quam: fore ut tu me fratre utaris. Deinceps A. B. F. G. K. L. M. et vet. edd. pro χρήσεσθαι dederunt χρήσασθαι. Cf. ad I, 9, 17.

ἀδελφῷ] Eodem sensu §. 37. et apud Charit. IV, 3. p. 92, 6.

τὰ ἐπὶ θαλάττῃ μοι χωρία ὧν σὺ κρατεῖς ἔσεσθαι παρὰ
 σοῦ. Ἐπὶ τούτοις πάλιν ἐπήρετο τὸν Μηδοσάδην εἰ ἔλεγε 26
 ταῦτα. Ὁ δὲ συνέφη καὶ ταῦτα. Ἴθι νυν, ἔφη, ἀφήγη-
 σαι τούτῳ τί σοι ἀπεκρινάμην ἐν Καλχηδόνι πρῶτον.
 Ἀπεκρίνω ὅτι τὸ στράτευμα διαβήσοιτο εἰς Βυζάντιον καὶ 27
 οὐδὲν τούτου ἔνεκα δέοι τελεῖν οὔτε σοὶ οὔτ' ἄλλῳ· αὐτός
 τ', ἐπεὶ διαβαίης, ἀπιέναι ἔφησθα· καὶ ἐγένετο οὕτως ὥς-
 περ σὺ ἔλεγες. Τί γὰρ ἔλεγον, ἔφη, ὅτε κατὰ Σηλυβρίαν 28
 ἀφίκου; Οὐκ ἔφησθα οἷόν τ' εἶναι, ἀλλ' εἰς Πέρινθον ἐλ-

τὰ ἐπὶ θ.] Et. F. H. I. S. ὅσα παρὰ θ. Ὅσα ex ὁ, quod saepe
 ex praegresso καὶ ortum reperies, et τὰ, παρὰ ex proximo versu
 repetendum est. Cf. ad I, 6, 6.

26. τὸν Μηδοσάδην] Articulum addiderunt F. I.

Ἴθι νυν] Sic scripsi pro Ἴθι νῦν. Cf. Hell. IV, 1, 39: μέμνησόν
 νυν. V, 1, 32: ἴτε νυν. ubi margo Leoncl. ἴτε οὖν. Alii rectius
 in ejusmodi locis δῆ interpretantur. Cf. Buttm. ad Soph. Phil.
 1469. et ind. ad Dionys. historiogr. in v.

Καλχηδόνι] pro Χαλκηδόνι K. M. Καλχιδόνι I. L.

πρῶτον] Vulgo inepte proximae enunciationi junctum; huic ad-
 ditum est cum F. De adverbii sic postremo loco positus v. Com-
 mentatt. m. p. 299. Cf. 8, 7. Similiter βιαίως I, 8, 24. δικαίως
 II, 5, 14. πάλιν III, 4, 2. ἐλαφρῶς V, 9, 12. ἤδη VII, 1, 8.

28. Τί γὰρ ἔλεγον] Haec ita sonant ac si Xenophontis interrogatio
 ad praegressum ὥσπερ σὺ ἔλεγες referretur, quod secus esse do-
 cent quae sequuntur: ὅτε κατὰ Σηλυβρίαν ἀφίκου. Itaque cum
 haec opposita sint praegressis: ἀφήγησαι τούτῳ τί σοι ἀπεκρινάμην
 ἐν Καλχηδόνι πρῶτον, manifestum est hic pro γὰρ requiri δέ.
 Neque enim unquam γὰρ in interrogationibus videtur usurpari
 posse (de quo usu cf. I, 7, 9. Matth. §. 615. Buttm. §. 136. p. 436.
 et Herm. ad Vig. p. 829.), nisi aliqua cum praegressis conjunctio
 intercedit.

Σηλυβρίαν] Sic E. F. G. et vett. edd. (non tamen Hal. et
 Leoncl. 2.). Συληβρίαν I. Συλαβρίαν Et. Vulgo Σηλυμβρίαν.
 Quam secuti sumus scripturam, „ea ipsa, Zeun. inquit, Hist. Gr.
 I, 1, 21. 3, 10. in edd. vett. reperitur. Nam primum confirma-
 tur illa consensu Ptolem. III, 11. Strab. VII, 6. p. 111. Herod.
 VI, 33. Plut. Alc. 30. saepe, Diod. XIII, 66. ed. Wesselingii, qui
 eandem probat et testatur apud Demosth. de cor. in vetustis sche-
 dis Σηλυβριανοί reperiri. Deinde origo vocis nostram stabilit sen-
 tentiam. Nam Strabo l. l. Σηλυβρίαν significare τὴν τοῦ Σήλως
 πόλιν, quia apud Thracas βρία fit πόλις. Accedit Leonclavii [per
 ista loca peregrinati] auctoritas, qui testatur se „nec a Turcis nec
 ab ipsis Graecis aliter hoc oppidum nominari audivisse quam Si-
 lyvrian h. e. Σηλυβρίαν.“ Fortasse tamen Graecorum nonnulli,
 litterarum μβρ concursui assueti, μ intrudebant. Apud Latinos,
 Liv. XXXIII, 39. Plin. IV, 18. et Mel. II, 2, 66. Selymbria le-
 gitur.

- 29 θόντας διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν. Νῦν τοίνυν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, πάρειμι καὶ ἐγὼ καὶ οὗτος Φρυνίσκος, εἷς τῶν στρατηγῶν, καὶ Πολυκράτης οὗτος, εἷς τῶν λοχαγῶν· καὶ ἔξω εἰσὶν ἀπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ πιστότατος ἐκάστω,
- 30 πλὴν Νέωνος τοῦ Λακωνικοῦ. Εἰ οὖν βούλει πιστοτέραν εἶναι τὴν προᾶξιν, καὶ ἐκείνους κάλεσαι. Τὰ δὲ ὄπλα σὺ ἐλθὼν εἰπέ, ὦ Πολύκρατες, ὅτι ἐγὼ κελεύω καταλιπεῖν· καὶ αὐτὸς ἐκεῖ καταλιπὼν τὴν μάχαιραν εἵσιθι.
- 31 Ἀκούσας ταῦτα ὁ Σεύθης εἶπεν ὅτι οὐδενὶ ἂν ἀπιστή-σειεν Ἀθηναίων· καὶ γὰρ ὅτι συγγενεῖς εἶεν εἰδέναι καὶ φίλους εὖνους ἔφη νομίζειν. Μετὰ ταῦτα δ' ἐπεὶ εἰςῆλθον οὓς ἔδει, πρῶτον Ξενοφῶν ἐπήρετο Σεύθην τί δέοιτο χρῆ-
32 σθαι τῇ στρατιᾷ. Ὁ δ' εἶπεν ὧδε· Μαισάδης ἦν μοι πατήρ· ἐκείνου δ' ἦν ἀρχὴ Μελανδέπται καὶ Θυνοὶ καὶ Τρα-

διαβαίνειν] Repete χρῆναι ex οὐχ οἶόν τε. Thuc. I, 142: τὸ ναυτικὸν τέχνης ἐστὶν ὥσπερ καὶ ἄλλο τι καὶ οὐχ ἐνδέχεται ὅταν τύχῃ ἐκ παρόργου τοῦτο μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον μηδὲν ἐκείνῳ παρόργον γίνεσθαι. Similiter ex οὐ δίκαιον post ἄλλὰ et δέ repetendum δίκαιον ib. I, 35. 123. et VI, 79. ἄξιον ex οὐχ ἄξιον Plat. Legg. XI, 12. p. 933. c. Cf. Herm. ad Soph. Oed. T. 817.

29. Νῦν τοίνυν] Τοίνυν in ejusmodi locis non tam consecutionem, dialecticam dico, quam meram consequentiam significat, ut III, 1, 36, interdum ut nostro loco cum specie quadam conclusionis. VII, 7, 28. Cf. Cyr. I, 1, 2. et Demosth. p. cor. II, 2. p. 226. Cf. etiam Mem. I, 4, 13. Quod Weisk. suspicatur ante hanc § quaedam excidisse quibus mutati consilii causa explicata fuerit (Νῦν δὲ ἐπειδὴ Ἀρίσταρχος κ. τ. λ.): tale quid Xen. fatisimprudenter dixisset. Nam Seuthes si vidisset Graecos necessitate coactos ad se venire, verendum erat ne minora stipendia daret. Caeterum praegressa colloquii parte, profecto, si recte sentio, minus h. l. apta, id egisse videtur ut Seuthes, quae per alium obtulerat, ea nunc ipse profiteretur.

οὗτος Φρυνίσκος — Πολυκράτης οὗτος] Cf. 3, 3: Ἀρίσταρχος ὧδε. Herod. V, 49: ἦδε Κύπρος. V. ad I, 2, 20.

εἰσὶν] Nam ὁ πιστότατος ἐκάστω plures significat.

30. κάλεσαι] arcessi jubeas. Medium pro κάλεσον dederunt F. I.

σὺ ἐλθὼν] A. B. G. K. L. M. et vett. edd. συνελθὼν.

31. συγγενεῖς] De hac συγγενείᾳ v. l. de auth. p. 33.

οὓς ἔδει] Repete εἰσελθεῖν. Cf. ad II, 2, 5.

ὅ τι δέοιτο] Sic F. H. I. S. et Brod. τι δέοιτο Et. Caeteri τί οἶοιτο. Δεῖσθαι τί τινος habes §. 34. et 3, 5; δεῖσθαι τί τινος χρῆσθαι explicuimus ad V, 4, 9.

32. μοι πατήρ] F. I. πατήρ μοι. De dat. cf. ad IV, 4, 2.

ἦν ἀρχή] Matth. §. 305.

Μελανδέπται] A. B. Μελανδέσται, Et. F. H. I. S. Μελανδίται vel Μελανδίται, quod probat Holsten. ad Steph. Byz. in Μελαν-

νίψαι. Ἐκ ταύτης οὖν τῆς χώρας, ἐπεὶ τὰ Ὀδρουσῶν
 πράγματα ἐνόησεν, ἐκπεσὼν ὁ πατήρ, αὐτὸς μὲν ἀπο-
 θνήσκει νόσω· ἐγὼ δ' ἐξετράφην ὀρφανὸς παρὰ Μηδόκῳ
 τῷ νῦν βασιλεῖ. Ἐπεὶ δὲ νεανίσκος ἐγενόμην, οὐκ ἐδυ- 33
 νάμην ζῆν εἰς ἀλλοτρίαν τράπεζαν ἀποβλέπων· καὶ ἐκα-
 θεζόμεν ἐνδίφριος αὐτῷ ἰκέτης δοῦναί μοι ὅποσους δυνα-
 τὸς εἴη ἄνδρας, ὅπως καὶ τοὺς ἐκβαλόντας ἡμᾶς εἴ τι δυ-
 ναίμην κακὸν ποιοίην καὶ ζῶην μὴ εἰς τὴν ἐκείνου τράπεζαν
 ἀποβλέπων ὥσπερ κύων. Ἐκ τούτου μοι δίδωσι τοὺς ἄν- 34

δία: χώρα Σιθωνίας. Vix tamen hic cogitare licebit de Sithonia peninsula, nec probabile videtur Stephano Sithonios Ponti acco-
 las (Plin. IV, 18.) obversatos fuisse.

Θρανίψαι] Hefych. Τρανιψοί, Θράκιον ἔθνος. Steph. Byz.
 Θρανίψαι. Male igitur Et. F. H. I. S. et Brod. liber Τρανίξαι.
 Larcher. ad Herod. VIII. p. 371. Νιψαῖοι conjecit cl. Herod. IV, 93.

ἐνόησεν] Saepe hoc verbum translate dicitur de rerum publi-
 carum calamitatibus, inprimis quae ex turbis et diffidiis ortae sunt.
 Cf. Demosth. Ol. I. VI, 1. p. 22: Θετταλοῖς νοσοῦσι καὶ στασιάζ-
 ουνσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε. Phi-
 lipp. III. p. 113: νοσοῦσι καὶ στασιάζουσιν ἐν αὐτοῖς. V. ib. p. 121.
 Dionys. Arch. V, 53. p. 970, 1. VI, 50. p. 1155, 5. et Plut. Thes. 12.

ἀποθνήσκει] pro θνήσκει dederunt A. B. F. G. H. I. K. L. M.

Μηδόκῳ] Sic etiam scribitur apud Diod. XIII, 105. et Isocr. ad
 Phil. 2. ex quo tamen loco Harpocration Ἀμάδοκος affert, quo-
 modo cum Hell. IV, 8, 26. (B. C. Ἀμήδοκος) et Aristot. Polit. V,
 8, 15. legatur, Vales. ad Harpocr. et Wesseling. ad Diod. II. II.
 Thracas ipsos modo Medocum modo (praefixione articulo?) Ama-
 docum dixisse suspicantur.

βασιλεῖ] Odrysarum.

33. εἰς ἀλλ. τρ. ἀποβλέπων] Inde victum exspectans. Cf. Hell. VI,
 1, 4. (12.): χρῆμασι γε δήπου εἰκὸς ἡμᾶς ἀφθονωτέροις χρῆσθαι
 μὴ εἰς νησύνδρια ἀποβλέποντας, ἀλλ' ἡπειρωτικὰ ἔθνη καρπου-
 μένους.

ἐκαθεζόμεν — ἰκέτης] Si sanus est locus, vis verborum videtur
 esse: non amplius cum eo coenabam ut alienae mensae quoti-
 dianus affecla, sed ut homo qui aliunde propter calamitatem
 (nuper admodum) accessisset, petens etc. Thraces sedendo,
 non accubando coenabant. V. 3, 21. Weisk. Haec interpre-
 tatio ferri posset, si ἐκαθήμην legeretur. Sed ἐκαθεζόμεν aoristi
 vim habet. V. V, 8, 14. (cl. §. 15.) et III, 1, 33. Itaque de sin-
 gula vice cogitandum est statuendumque convivae supplicationi-
 bus apud Thracas plurimum fuisse tributum. Ἐνδίφριον Sturz. su-
 spicatur esse qui in eadem cum aliquo sella sedeat, adversante
 loco 3, 29. Itaque nihil aliud videtur esse quam ὁμοτράπεζος. Cf.
 mox §. 38. Ne cum eodem Sturzio αὐτῷ cum ἰκέτης jungas im-
 pedit verbi collocatio.

δυνατὸς] E. Et. F. I. δυνατόν.

ὥσπερ κύων] Omittunt E. Et. F. H. I. O.

34. ἐκ τούτου μοι] F. ἐκ τουτο ὁ μὲν.

Xen. Anab.

Bb

δρας καὶ τοὺς ἵππους οὓς ὑμεῖς ὄψεσθε, ἐπειδὴν ἡμέρα γένηται. Καὶ νῦν ἐγὼ ζῶ τούτους ἔχων ληϊζόμενος τὴν ἐμῆς πατρῴας χώραν. Εἰ δέ μοι ὑμεῖς παραγένοισθε, οἶμαι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ῥαδίως ἀπολαβεῖν τὴν ἀρχήν. Ταῦτ' ἐστὶν ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.

35. Τί οὖν ἂν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, σὺ δύναιο, εἰ ἔλθοιμεν, τῇ τε στρατιᾷ διδόναι καὶ τοῖς λοχαγοῖς καὶ τοῖς στρατη-
 36 γοῖς, λέξον, ἵνα οὗτοι ἀπαγγείλωσιν. Ὁ δὲ ὑπέσχετο τῷ μὲν στρατιώτῃ Κυζικηνόν, τῷ δὲ λοχαγῷ διμοιρίαν, τῷ δὲ στρατηγῷ τετραμοιρίαν καὶ γῆν ὁπόσῃν ἂν βούλωνται
 37 καὶ ζεύγη καὶ χωρίον ἐπὶ θαλάττῃ τετειχισμένον. Ἐὰν δέ, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ταῦτα πειρώμενοι μὴ διαπράξωμεν, ἀλλὰ τις φόβος ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἦ, δέξῃ εἰς τὴν σάντου,
 38 ἔάν τις βούληται ἀπιέναι παρὰ σέ; Ὁ δ' εἶπε· Καὶ ἀδελφούς γε ποιήσομαι καὶ ἐνδιφρίους καὶ κοινωνοὺς ἀπάντων ὧν ἂν δυνώμεθα κτήσασθαι. Σοὶ δ', ὦ Ξενοφῶν, καὶ θυγατέρα δώσω, καὶ εἴ τις σοὶ ἐστὶ θυγάτηρ, ὠνήσομαι Θρακίῳ νόμῳ· καὶ Βισάνθην οἴκησιν

ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι] Cf. 3, 5. et Cyr. I, 4, 1: ἐπεὶ τι τοῦ βασιλέως δέοιντο, τοὺς παῖδας ἐκέλευον τοῦ Κύρου δεῖσθαι διαπράξασθαι σφισιν. Adde ib. II, 1, 3. et VIII, 3, 19.

35. τί οὖν ἂν] F. I. τί ἂν οὖν. Sed vide ad II, 5, 20. cl. Plat. Crit. 6. p. 46. c.

στρατηγοῖς; λέξον] Ex hac distinctione asyndeton oritur vix ferendum. Si quid video scriptor cum directam interrogationem incepisset, initii oblitus sic pergit ac si obliqua praecessisset. Hinc distinctionem mutavi.

ἀπαγγείλωσιν] F. ἀπαγγέλλωσιν, I. ἀπαγγέλωσιν.

36. διμοιρίαν — τετραμοιρίαν] Tantum de more lochagos et praetores accepisse docet 3, 10. cl. 6, 1. 7.

ζεύγη] ad terram colendam.

χωρίον] Cf. ad 3, 19.

37. Ἐὰν δέ] Sic F. I. pro ἂν δ'. Ex iisdem etiam post σάντου pro ἂν editum ἔάν.

ταῦτα πειρώμενοι] sc. διαπράττεσθαι, ut exercitus ad te veniat.

ἀπὸ] pro ὑπὸ edi iussit Schaefer. Melett. p. 84. Cf. Cyr. III, 3, 53: ὁ ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβος. V. etiam ad I, 2, 18.

βούληται ἀπιέναι] F. I. ἀπιέναι βούληται. Παρὰ σέ pro πρὸς σε dederunt F. H. I.

38. Καὶ ἀδελφούς γε] Leg. καὶ ἀδελφοὺς δέ.

κτήσασθαι] Et. F. I. κτᾶσθαι.

Θρακίῳ νόμῳ] Herod. V, 6. de Thracibus sic: ὠνέονται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων μεγάλων. Zeun. Eundem morem antiquitus etiam apud Graecos obtinuisse Weisk. docet ex Aristot. Polit. II, 5, 11. Cf. Homeri Od. VIII, 318.

Βισάνθην] τὴν ἐν Ἑλληςπόντῳ dicit Herod. VII, 137. Nam Hellesponti nomine interdum etiam Propontida complectitur. Erat

δώσω, ὅπερ ἐμοὶ κάλλιστον χωρίον ἐστὶ τῶν ἐπὶ θαλάττῃ.

CAPUT III.

Ἀκούσαντες ταῦτα καὶ δεξιὰς δόντες καὶ λαβόντες 1
ἀπήλυνον· καὶ πρὸ ἡμέρας ἐγένοντο ἐπὶ τῷ στρατοπέδῳ
καὶ ἀπήγγειλαν ἕκαστοι τοῖς πέμψασιν. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα 2
ἐγένετο, ὁ μὲν Ἀρίσταρχος πάλιν ἐκάλει τοὺς στρατηγούς
καὶ λοχαγούς· τοῖς δ' ἔδοξε τὴν μὲν πρὸς Ἀρίσταρχον ὁδὸν
ἐᾶσαι, τὸ δὲ στράτευμα συγκαλέσαι. Καὶ συνῆλθον πάν-
τες, πληὴν οἱ Νέωνος· οὗτοι δὲ ἀπεῖχον ὥς δέκα στάδια.
Ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἀναστὰς Ξενοφῶν εἶπε τάδε· Ἄνδρες, 3
διαπλεῖν μὲν ἐνθά βουλόμεθα Ἀρίσταρχος ὅδε, τριήρεις
ἔχων, κωλύει· ὥστ' εἰς πλοῖα οὐκ ἀσφαλὲς ἐμβαίνειν· οὗ-
τος δὲ ὁ αὐτὸς εἰς Χερρόνησον κελεύει βίᾳ διὰ τοῦ ἱεροῦ
ὄρους πορεύεσθαι· ἣν δὲ κρατήσαντες τούτου ἐκείσε ἔλ-
θωμεν, οὔτε πωλήσειν ἔτι φησὶν ὑμᾶς, ὥσπερ ἐν Βυζαν-
τίῳ, οὔτε ἔξαπατήσεσθαι ἔτι ὑμᾶς, ἀλλὰ λήψεσθαι μι-
σθὸν μᾶλλον, οὔτε περιόψεσθαι ἔτι, ὥσπερ νυνί, ἐνδεο-
μένους τῶν ἐπιτηδείων. Οὗτος μὲν ταῦτα λέγει· Σεύθης 4
δέ φησιν, ἂν πρὸς ἐκεῖνον ἴητε, εὖ ποιήσειν ὑμᾶς. Νῦν
οὖν σκέψασθε πότερον ἐνθάδε μένοντες τοῦτο βουλευ-
σεσθε ἢ εἰς τὰ ἐπιτήδεια ἐπανελθόντες. Ἐμοὶ μὲν οὖν δο- 5

Samiorum colonia (Mela II, 2, 69.) egregio portu instructa (Pro-
cop. de aedif. IV, 9.). Seriore aetate *Rhaedestus* appellata est
(v. l. l. et Ptolem. III, 9.); hodie *Rodos*.

Cap. III. §. 3. ὅδε] Omittunt Et. F. H. I. injuria.

οὗτος ὁ αὐτός] Recte cum Zeun. articulum inferuerunt ex A. B.
G. M. et vet. edd. Nam sine eo foret: *hic ipse*, cum eo est:
hic idem. Deinceps I. κελεύει εἰς Χερρόνησον, B. κελ. εἰς Χερρό-
νησον. De re cf. 1, 13 f.

πωλήσειν] v. 2, 6. Deinceps F. ἔτι ὑμᾶς φησὶν, I. ἔτι ἡμᾶς φ.
ἔξαπατήσεσθαι] V. ad I, 3, 8.

μᾶλλον] Ab Et. F. I. omissum inclusit Schn.; injuria. Intelli-
gitur tale quid: *quam nunc accipitis*. Cf. I, 7, 19. IV, 6, 13. VII, 6, 28.

περιόψεσθαι -- ἐνδεομένους] Herod. VII, 168: οὐ περιόπτῃ
ἐστὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπολλυμένη. Cf. Matth. §. 550. Pro ἐνδεομένους
A. F. I. δεομένους habent, facili errore.

4. ἐκεῖνον] V. ad IV, 3, 20.

τοῦτο βουλευσεσθε] sc. utrum Aristarcho parendum an eundem
sit ad Seuthen. *Wetzk.*

ἐπανελθόντες] reversi in loca de quibus 2, 1. dixit.

κεῖ, ἐπεὶ ἐνθάδε οὔτε ἀργύριον ἔχομεν, ὥστε ἀγοράζειν, οὔτε ἄνευ ἀργυρίου ἕωσι λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἐπανελθόντας εἰς τὰς κώμας ὅθεν οἱ ἥττους ἕωσι λαμβάνειν, ἐκεῖ, ἔχοντας τὰ ἐπιτήδεια ἀκούοντας ὅτι τις ὑμῶν δεῖται, αἰ-
6 ρεῖσθαι ὅτι ἂν ὑμῖν δοκῇ κράτιστον εἶναι. Καὶ ὅτῳ, ἔφη, ταῦτα δοκεῖ, ἀράτω τὴν χεῖρα. Ἀνέτειναν ἅπαντες. Ἀπιόντες τοίνυν, ἔφη, συσκευάζεσθε καὶ ἐπειδὴν παραγγείλη τις, ἔπεσθε τῷ ἡγουμένῳ.

7 Μετὰ τοῦτο Ξενοφῶν μὲν ἡγεῖτο, οἱ δ' εἶποντο. Νέων δὲ καὶ παρὰ Ἀριστάρχου ἄλλοι ἔπειθον ἀποτρέπεσθαι· οἱ δὲ οὐχ ὑπήκουον. Ἐπεὶ δὲ ὅσον πεντήκοντα σταδίους προεληλύθεσαν, ἀπαντᾷ Σεύθης. Καὶ ὁ Ξενοφῶν ἰδὼν αὐτὸν προσελάσαι ἐκέλευσεν, ὅπως ὅτι πλείστων ἀκούόν-
8 των εἴποι αὐτῷ ἃ ἐδόκει συμφέρειν. Ἐπεὶ δὲ προσῆλθεν, εἶπεν ὁ Ξενοφῶν· Ἡμεῖς πορευόμεθα ὅπου μέλλει τὸ στρατεύμα ἔξειν τροφήν· ἐκεῖ δὲ ἀκούοντες καὶ σοῦ καὶ τῶν τοῦ Λακωνικοῦ αἰρησόμεθα ἃ ἂν κράτιστα δοκῇ εἶναι. Ἦν οὖν ἡμῖν ἡγήσῃ ὅπου πλεῖστά ἐστιν ἐπιτήδεια, ὑπὸ
9 σοῦ νομινοῦμεν ἐξενίσθαι. Καὶ ὁ Σεύθης εἶπεν· Ἀλλὰ

5. ἕωσι] Sc. Lacedaemonii. Zeun.

οἱ ἥττους] incolae vicorum qui vobis non pares sunt. Zeun.

ἀκούοντας] Sic Et. F. I. Vulgo καὶ praemittitur, quod si scriptor addere voluisset, potius ante ἐκεῖ collocasset. Cf. ad I, 1, 7.

ὅτι τις ὑμῶν δεῖται] ad quam rem uterque (Seuthes et Aristarchus, cf. §. 8.) opera vestra uti velit. Zeun.

αἰρεῖσθαι] Pendet a δοκεῖν. V. ad I, 2, 1.

ἅπαντες] pro πάντες dedit I. Cf. ad V, 6, 33.

7. τοῦτο] F. I. ταῦτα, usitatioe numero suffecto. Cf. §. 15.

πεντήκοντα] Hoc pro τριάκοντα ex G. K. L. M. et Junt. recipiendum fuisse ipsa rerum narratarum ratio docet cl. 2, 17. De numerorum confusione dixi ad VI, 1, 2.

αὐτῷ] Ξενοφῶντι.

ἃ ἐδόκει] Cf. V, 8, 10. 9, 16. et ad III, 1, 1.

συμφέρειν] militibus ut apud se stipendia mererentur persuasero.

8. εἶπεν ὁ] F. I. solum εἶπε habent et mox ἔξειν τὸ στρατεύμα.

ἐξενίσθαι] F. H. I. V. et Brod. libri ξενίζεσθαι, ut saepe, praesens alii tempori substituentes.

τῶν τοῦ Λακωνικοῦ] Sunt qui antea dicebantur παρὰ Ἀριστάρχου ἄλλοι. Schen. Mihi τῶν neutrum videtur: quae Laco offert. Cf. ad II, 3, 5.

9. εἶπεν] F. I. ex § extr. ἔφη; fortasse recte. Cf. II, 3, 24. et Bornemann. ad Symp. p. 151 f.

οἶδα κώμας πολλὰς ἀθρόας καὶ πάντα ἐχούσας τὰ ἐπιτή-
 δεια, ἀπεχούσας ἡμῶν ὅσον διελθόντες ἂν ἡδέως ἀρι-
 στῶνται. Ἦγοῦ τοίνυν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν. Ἐπεὶ δὲ ἀφί- 10
 κοντο εἰς αὐτὰς τῆς δαίλης, συνῆλθον οἱ στρατιῶται καὶ
 εἶπε Σεύθης τοιάδε· Ἐγώ, ὦ ἄνδρες, δέομαι ὑμῶν στρα-
 τεύεσθαι σὺν ἐμοί· καὶ ὑπισχνοῦμαι ὑμῖν τοῦ μηνὸς δώ-
 σειν Κυζικηνόν, λοχαγοῖς δὲ καὶ στρατηγοῖς τὰ νομιζό-
 μενα· ἔξω δὲ τούτων τὸν ἄξιον τιμήσω. Σῖτα δὲ καὶ
 ποτά, ὥσπερ καὶ νῦν, ἐκ τῆς χώρας λαμβάνοντες ἔξετε.
 Ὅποσα δὲ ἂν ἀλίσκηται, ἀξιόσω αὐτὸς ἔχειν, ἵνα ταῦτα
 διατιθέμενος ὑμῖν τὸν μισθὸν πορίζω. Καὶ τὰ μὲν φεύ- 11
 γοντα καὶ ἀποδιδράσκοντα ἡμεῖς ἱκανοὶ ἐσόμεθα διώκειν
 καὶ μαστεύειν· ἣν δέ τις ἀνθίστηται, σὺν ὑμῖν πειρασό-
 μεθα χειροῦσθαι. Ἐπήρετο ὁ Ξενοφῶν· Πόσον δὲ ἀπὸ 12
 θαλάττης ἀξιώσεις συνέπεσθαί σοι τὸ στράτευμα; Ὁ δ'
 ἀπεκρίνατο· Οὐδαμῇ πλεῖον ἑπτὰ ἡμερῶν, μεῖον δὲ πολ-
 λαχῇ.

Μετὰ ταῦτα ἐδίδοτο λέγειν τῷ βουλομένῳ. Καὶ ἔλε- 13

ἀριστῶνται] Sic Et. F. ἀριστᾶτε I. Vulgo ἀριστῶμεν.

10. εἶπε Σεύθης] I. εἶπεν ὁ Σεύθης.

δέομαι ὑμῶν στρατεύεσθαι] Lucian. diall. Mortt. XIV, 8: τίς οὐκ ἂν ἐγέλασεν, ὁρῶν τὸν τοῦ Διὸς υἱὸν λειποψυχοῦντα, δεόμενον τῶν ἱατρῶν βοηθεῖν. De qua dicendi ratione v. ad V, 4, 9. Pro στρατεύεσθαι M. συστρατεύεσθαι; non male. Nam etsi συστρατεύεσθαι plerumque solo dativo jungitur (v. §. 14. 6, 14. et Sturz. in v.), tamen interdum etiam praepositio repetitur, veluti V, 6, 24. et Hell. II, 4, 36.

τοῦ μηνὸς δώσειν] Omissio τοῦ μηνός Et. F. H. I. δώσειν τοῖς στρατιώταις, S. στρατιώταις δώσειν. Sed v. de auth. p. 50. Pro τῇ post λοχαγοῖς F. et I. δέ praebuerunt.

11. διώκειν] ob velocitatem equitatus. Zeun. V. III, 3, 16. et Cyr. IV, 3, 5. Weisk. Μαστεύειν, ob notitiam locorum. Zeun. ἣν] F. I. ἄν.

12. ἐπήρετο ὁ] Articulum addiderunt F. I. K. L. M. De afyndeto v. ad III, 4, 42.

Πόσον — στράτευμα] Prudenter interrogat Xen.: πόσον — στράτευμα; quia milites magnorum per terras itinerum pertaesi non longe a mari abesse volebant, ut navibus in patriam redire possent. Weisk. Mare hic dicit Propontida.

13. Μετὰ ταῦτα] Steph. et fortasse codd. cum eo collati F. I. K. L. M. μετὰ δὲ ταῦτα, afyndeton sublatum. Cf. ad I, 3, 16.

τῷ βουλομένῳ] Nam in hoc exercitu eadem quae in liberis civitatibus, quarum quidem reipublicae forma popularis esset, ἴση-

γον πολλοὶ κατὰ ταῦτά, ὅτι παντὸς ἄξια λέγει Σεύθης· χειμῶν γὰρ εἴη καὶ οὔτε οἴκαδε ἀποπλεῖν τῷ τοῦτο βουλομένῳ δυνατόν εἴη, διαγενέσθαι τε ἐν φιλίᾳ οὐχ οἶόν τ' εἴη, εἰ δέοι ὠνουμένους ζῆν· ἐν δὲ τῇ πολεμίᾳ διατρέβειν καὶ τρέφεσθαι ἀσφαλέστερον μετὰ Σεύθου ἢ μόνους, ὄντων ἀγαθῶν τοσούτων· εἰ δὲ μισθὸν προσλήψοιντο, εὖρημα
 14 ἐδόκει εἶναι. Ἐπὶ τούτοις εἶπε Ξενοφῶν· Εἴ τις ἀντιλέγει, λεγέτω· εἰ δὲ μή, ἐπιψηφίσεσθε ταῦτα. Ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ἀντέλεγεν, ἐπειψήφισε· καὶ ἔδοξε ταῦτα. Εὐθὺς δὲ Σεύθῃ εἶπεν ὅτι συστρατεύσοιντο αὐτῷ.

γορία obtinebat. In his enim παντὸς πολίτου ἦν τὸ προσελθεῖν τῷ δήμῳ καὶ λόγου τυχεῖν Demosth. pro Cor. Cf. Schoemann, de comitiis Athen. p. 103. De exercitu v. V, 1, 2. 7, 10, 10, 4 f. et ad III, 2, 9.

ταῦτά] E Mureti conjectura pro ταῦτα dedit Hutch.

παντὸς ἄξια] Mem. II, 2, 3: ἃ δὴ καὶ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ παντὸς ἄξια εἶναι ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντων μάλιστα φεύγομεν. Deinceps A. B. K. M. λέγοι, quod jam conjecerat Schaefer, Melett. p. 102; injuria. Cf. II, 1, 3. IV, 1, 3. V, 2, 9. 6, 3. et ad I, 3, 21.

χειμῶν γὰρ εἴη] Post χειμῶν Et. et F. μέν inserunt. De optativo cf. Plat. Phileb. p. 58, e: ἤκουον—ἐκάστοτε Γοργίου πολλάκις ὡς ἡ τοῦ πείθειν πολὺ διαφέρει πασῶν τεχνῶν· πάντα γὰρ ὑφ' αὐτῇ δοῦλα δι' ἐκόντων, ἀλλ' οὐ διὰ βίας ποιοῖτο. Eadem ratione nos loquimur: denn es sei Winter, jam collocatione verborum indicantes particulam *dass* non subaudiri. Cf. Herm. ad Vig. p. 885, et Matth. §. 529.

τοῦτο] Additum ex A. I. et qui τούτῳ habet F.

ἀγαθῶν] Immo ἐχθρῶν.

14. εἶπε Ξενοφῶν] I. εἶπεν ὁ Ξενοφῶν.

ἐπιψηφίσεσθε] pro ἐπιψηφίζετε emendavit Küster. de verbis med. II, 9. Confirmat Et. ἐπιψηφίσεσθω offerens. Quod Schn. conjectit atque F. et I. habent, ἐπιψηφίζετε tantum ferri posset, si ut V, 9, 25. τις adjectum esset. Nam ἐπιψηφίζειν apud vetustiores quidem scriptores est προτιθέναι διαψηφισιν, f. ἐπιτρέπειν ψηφίσεσθαι, in suffragia mittere (re aliqua consultata, ἐπι—). V. Hell. I, 7, 14. et Mem. IV, 4, 2. cl. I, 7, 14, ubi v. interpr. Adde Fischer. ad Aeschin. de morte p. 147. et Schoemann. de comitiis Athen. p. 119 ff. Contra medium est: suffragiis rem propositam sancire et confirmare; quod ut hoc loco aptissimum est, ita mox, cum καὶ ἔδοξε ταῦτα sequatur, ferri non potest: quare Küsteri conjectura ἐπειψήφισαντο reprobata ex F. et I. ἐπειψήφισε (int. Ξενοφῶν cl. V, 1, 14. 6, 34.) recepi pro ἐπειψήφισαν.

εἶπε] F. et I. ταῦτα subjiciunt.

Μετὰ τοῦτο οἱ μὲν ἄλλοι κατὰ τάξεις ἐσκήνησαν· 15
στρατηγοὺς δὲ καὶ λοχαγοὺς ἐπὶ δεῖπνον Σεύθης ἐκάλεσε,
πλησίον κώμην ἔχων. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ θύραις ἦσαν, ὥς ἐπὶ 16
δεῖπνον παριόντες, ἦν τις Ἡρακλείδης Μαρωνεΐτης· οὗ-
τος προσιών ἐνὶ ἐκάστῳ, οὐστίνας ᾤετο ἔχειν τι δοῦναι
Σεύθῃ, πρῶτον μὲν πρὸς Παριανούς τινας, οἱ παρήσαν
φιλίαν διαπραξόμενοι πρὸς Μήδοκον τὸν Ὀδρυσῶν βα-
σιλέα καὶ δῶρα ἄγοντες αὐτῷ τε καὶ τῇ γυναικί, ἔλεγεν
ὅτι Μήδοκος μὲν ἄνω εἴη δώδεκα ἡμερῶν ἀπὸ θαλάττης
ὁδόν· Σεύθης δέ, ἐπειδὴ τὸ στράτευμα τοῦτο εἴληφεν,
ἄρχων ἔσοιτο ἐπὶ θαλάττῃ· γείτων οὖν ὢν ἱκανώτατος 17
ἔσται ὑμᾶς καὶ εὖ καὶ κακῶς ποιεῖν. Ἦν οὖν σωφρονῆτε,
τούτῳ δώσετε ὃ τι ἄγετε· καὶ ἄμεινον ὑμῖν διακείσεται ἢ
ἐὰν Μηδόκῳ τῷ πρόσω οἰκοῦντι δώτε. Τούτους μὲν οὕ-
τως ἐπειθεν. Αὐτίς δὲ Τιμασίῳνι τῷ Δαρδανεῖ προσελ- 18

15. ἐπὶ δεῖπνον] In hac formula articulus et ponitur (v. IV, 2, 4. VII, 4, 21. cl. IV, 2, 3.) et omittitur, veluti mox §. 15. 18. et 4, 3. Cf. Bornemann. ad Symp. I, 13. Deinceps Seuthae nomen propter locum quem occupat mihi suspectum est.

16. παριόντες] pro ἰόντες receptum ex Et. F. H. I. S.

ἦν τις —] Expectaveris: Ἡρακλείδης τις M. προσιών κ. τ. λ. Sed non raro Graeci hac ratione enunciatum hominem ad quem narratio pertinet describens praemittunt. Cf. I, 1, 9. VII, 4, 7. et ad VI, 4, 22. Pariter Curt. III, 3, 1. et VI, 2, 11.

Μαρωνεΐτης] Μαρώνεια Thraciae civitas inter Abdera et Doriscum sita. V. Strab. exc. ex l. VII, fine 22. Plin. IV, 18. et Mel. II, 2, 105: Tum Nestos (l. Liffos) fluvius et ripis ejus adjacens Maronia. Fuit Graeca urbs teste Herod. VII, 109. (fortasse Odrysarum regi φόρου ὑποτελής, v. Thuc. II, 97.) ideoque Heraclides infra 6, 41. Graecus dicitur. Hodie Marogna.

δῶρα] Thuc. II, 97: κατεστήσαντο γὰρ (οἱ Ὀδρυσῶν βασιλεῖς) τοῦναντίον τῆς Περσῶν βασιλείας τὸν νόμον, ὅντι μὲν καὶ τοῖς ἄλλοις Θραξί, λαμβάνειν μᾶλλον ἢ διδόναι· καὶ αἰσχίον ἦν αἰτηθέντι μὴ δοῦναι ἢ αἰτήσαντα μὴ τυχεῖν· ὁμῶς δὲ κατὰ τὸ δύνασθαι ἐπιπλέον αὐτῷ ἐχρήσαντο· οὐ γὰρ ἦν πράξαι οὐδὲν μὴ δίδόντα δῶρα. Hutch. Pariter τοῖς παραδυναστεύουσιν τε καὶ γενναίοις Ὀδρυσῶν dona oblata esse tradit. Deinceps A. B. G. K. L. M. et vett. edd. ἦγον διδόντες.

ἐπειδὴ] Et. F. I. ἐπεὶ.

17. ἄγετε] Et. F. H. ἂν αἰτῇται, I. ἂν αἰτεῖται.

διακείσεται] i. e. ἔξει τὰ πράγματα. Cf. Hell. VI, 5, 1: ἐνθυμηθέντες οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι — οὕτω διακέοιντο οἱ Λακεδαιμόνιοι ὥσπερ τοὺς Ἀθηναίους διέθεσαν. Ib. IV, 1, 33: οὕτω νῦν διακίμαι ὑφ' ὑμῶν ὥστ' οὐδὲ δεῖπνον ἔχω ἐν τῇ ἐμαντιοῦ χώρῃ.

- θάων, ἔπει ἤκουεν αὐτῷ εἶναι καὶ ἐκπώματα καὶ τάπιδας
 βαρβαρικάς, ἔλεγεν ὅτι νομίζοιτο, ὁπότε ἐπὶ δεῖπνον κα-
 λέσαι Σεύθης, δωρεῖσθαι αὐτῷ τοὺς κληθέντας· οὗτος
 δ', ἦν μέγας ἐνθάδε γένηται, ἱκανὸς ἔσται σε καὶ οἴκαδε
 καταγαγεῖν καὶ ἐνθάδε πλούσιον ποιῆσαι. Τοιαῦτα προῦ-
 19 μνᾶτο, ἐκάστῳ προσιών. Προσελθὼν δὲ καὶ Ξενοφῶντι
 ἔλεγε· Σὺ καὶ πόλεως μεγίστης εἶ καὶ παρὰ Σεύθῃ τὸ σὸν
 ὄνομα μέγιστόν ἐστι· καὶ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ ἴσως ἀξιώσεις
 καὶ τείχη λαμβάνειν, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τῶν ὑμετέρων ἔλα-
 βον, καὶ χώραν· ἀξίον οὖν σοι καὶ μεγαλοπρεπέστατα τι-
 20 μῆσαι Σεύθην. Εὐνους δέ σοι ὦν παραινῶ· εὖ οἶδα γὰρ
 ὅτι, ὅσῳ ἂν μείζω τούτων δωρήσῃ, τοσούτῳ μείζω ὑπὸ
 τούτου ἀγαθὰ πείσῃ. Ἀκούων ταῦτα ὁ Ξενοφῶν ἠπόρει·
 οὐ γὰρ δὴ διαβεβήκει ἔχων ἐκ Παρίου εἰ μὴ παῖδα καὶ ὅσον
 ἐφόδιον.
- 21 Ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον τῶν τε Θρακῶν
 οἱ κράτιστοι τῶν τότε παρόντων καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ
 λοχαγοὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἴ τις πρεσβεία παρῆν ἀπὸ
 πόλεως, τὸ δεῖπνον μὲν ἦν καθημένοις κύκλῳ· ἔπειτα

18. ἤκουεν] F. I. ἤκουσεν.

καλέσαι] F. H. M. καλέσαιτο, I. καλαίσετο. Sed medium in hac formula non solet usurpari. Non male Lion καλέσαι ὁ conjectit. Nec raro Seuthae nomen articulum habet. V. §. 25. 32. 35. 41. al.

Οὗτος δ' ἦν] pro οὗτοσὶ δ' ἂν ex Et. F. I. cum Schn. dederunt recentiores; nescio qua ratione commoti.

τοιαῦτα προῦμνᾶτο] talibus verbis hortatus dona captabat. Weisk.

19. ἄλλοι τῶν ὑ.] Videtur maxime intelligere Alcibiadem. V. Corn. Nep. Alc. VII, 4. Zeun. Adde Hell. II, 1, 25. et Plut. Alc. 36. Cf. supra 2, 38. et infra 5, 8.

20. τούτων] quam Timasion et quos praeterea ad dona danda hortatus erat. Sed A. B. K. M. τούτῳ habent.

ὁ Ξενοφῶν] Articulum omittunt F. I.

οὐ γὰρ δὴ] Δὴ addidi ex I.

21. τότε] Omittunt Et. F. H. I.

καὶ λοχαγοὶ] Articulum a Weiskio ex Steph. ed. insertum recte omittunt A. B. G. F. K. L. M. et vett. edd.

τὸ δεῖπνον μὲν ἦν κ. κ.] ad coenandum confederunt in orbem. Zeun.

δὲ τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν· οὗτοι δ' ὅσον εἴκοσι, 22
 κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων, καὶ ἄρτοι ζυμῖται μεγάλοι προς-
 πεπερονημένοι ἦσαν πρὸς τοῖς κρέασι. Μάλιστα δὲ αἱ 22
 τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους αἰεὶ ἐτίθεντο· νόμος γὰρ ἦν.
 Καὶ πρῶτος τοῦτο ἐποίει Σεύθης· ἀνελόμενος τοὺς παρα- 22
 κειμένους αὐτῷ ἄρτους διέκλα κατὰ μικρὸν καὶ διεῖρῃπτει
 οἷς αὐτῷ ἐδόκει· καὶ τὰ κρέα ὡσαύτως, ὅσον μόνον γεύ-
 σασθαι ἑαυτῷ καταλιπών· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ κατὰ ταῦτα 23
 ἐποιοῦν καθ' οὓς αἱ τράπεζαι ἔκειντο. Ἀρκὰς δέ τις,
 Ἀρύστας ὄνομα, φαγεῖν δεινός, τὸ μὲν διαῖρῃπτειν εἶα
 χαίρειν, λαβὼν δὲ εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοίνικον ἄρτον καὶ

τρίποδες] *mensae tripedes*. Cf. §. 22.

πᾶσι] Non singulae mensae singulis, sed plures omnibus, ita ut
 cui mensa apposita esset cibos inter proximos distribueret.

ὅσον εἴκοσι] Repete εἰσηνέχθησαν, quamquam etiam nihil im-
 pedit quo minus ἦσαν subaudias. V. ad I, 2, 18. cl. III, 4, 11.
 et Thuc. IV, 40: (ἤρετο) εἰ οἱ τεθνεῶτες αὐτῶν καλοὶ καγαθοί.
 Male Schn. cum Et. F. H. I. S. ὅσον in ἦσαν (ex proximo versu
 ortum) mutavit et cum iisdem εἴκοσι (a κρεῶν absorptum) delevit,
 vulgarem lectionem, quam etiam Athen. II, 10. et IV, 13. agno-
 scit, rationibus impugnans refutatione indignis.

ζυμῖται] Sic scribunt etiam Suid. Phavor. ac Poll. VI, 32. et
 72. apud quem tamen aliquot codd. ζυμῆτες offerunt, quod ipsum
 nostro loco praebent Et. F. H. I. et Athen. ed. Ven. et codd. Ζυ-
 μήτης scribit Etym. M. et Long. II. p. 50. Schaefer. Hesych.: ζυ-
 μήεις ἄρτος, Ἀθήνησι ζυμῆτης ἄρτος οὕτως καλεῖται.

μεγάλοι] Erant enim τριχοίνικες. V. §. 23. [cl. ad I, 5, 6.]
 Zeun.

22. τοῦτο ἐποίει] Equidem mihi persuadere non possum τοῦτο hac
 praesertim collocatione verborum sequentia spectare. Cf. ad II,
 1, 20. Ita enim hic ordo requireretur: καὶ πρῶτος Σεύθης ἐποίει
 τοῦτο (τόδε). Proinde vide ne post νόμος γὰρ ἦν exciderit: τού-
 τους διανέμειν aut simile quid. Ita etiam explicari possit qui fa-
 ctum sit ut post ἐποίει (F. ἐποίησε) Σεύθης in F. H. librarii asyn-
 deto offensi καὶ addiderint.

τοὺς παρακειμένους αὐτῷ] Athen. τοὺς παρ' αὐτῷ κειμένους,
 F. I. τοὺς ἑαυτῷ παρακειμένους. Sed aptius videtur αὐτῷ, ut e
 narrantis animo dictum; nec offensioni debet esse collocatio, de
 qua v. ad IV, 2, 18.

23. ταῦτα] pro ταῦτα dedit Zeun. τὰ αὐτά Athen.

καὶ αἱ τρ.] καὶ ex I. (κα) et Athen. libris adjectum.

διαῖρῃπτειν] pro διαῖρῃπτειν ex Athen. dedit Zeun.

εἶα χαίρειν] renuntiabat, missum faciebat, non curabat.
 Herod. IX, 41: τὰ σφάγια ἔαν χαίρειν. Cyr. VII, 5, 42: χαίρειν
 ταύτην τὴν εὐδαιμονίαν κελεύω. Cf. Plat. Crit. 4. p. 44 f. et Ja-
 cobi. ad h. l. Socr. §. 9. atque Fischer. ind. ad Aesch. in ἔαν.

- 24 κρέα θήμενος ἐπὶ τὰ γόνατα ἐδείπνει. Κέρατα δ' οἴνου
 περιέφερον καὶ πάντες ἐδέχοντο. Ὁ δ' Ἀρύστας, ἐπεὶ
 παρ' αὐτὸν φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἤκεν, εἶπεν, ἰδὼν
 τὸν Ξενοφῶντα οὐκέτι δειπνοῦντα· Ἐκείνῳ, ἔφη, δός·
 25 σχολάζει γὰρ ἤδη, ἐγὼ δ' οὐδέπω. Ἀκούσας ὁ Σεύθης τὴν
 φωνὴν ἠρώτα τὸν οἰνοχόον τί λέγοι. Ὁ δὲ οἰνοχόος εἶπεν·
 ἑλληνίζειν γὰρ ἠπίστατο. Ἐνταῦθα μὲν δὴ γέλως ἐγένετο.
 26 Ἐπεὶ δὲ προὔχῳρει ὁ πότος, εἰσῆλθεν ἀνὴρ Θράξ
 ἵππον ἔχων λευκόν· καὶ λαβὼν κέρας μεστὸν εἶπε· Προ-
 πίνω σοι, ὦ Σεύθῃ, καὶ τὸν ἵππον τοῦτον δωροῦμαι, ἐφ'
 οὗ καὶ διώκων ὃν ἂν ἐθέλῃς αἰρήσεις καὶ ἀποχωρῶν οὐ μὴ
 27 δείσης τὸν πολέμιον. Ἄλλος παῖδα εἰσαγαγὼν οὕτως ἐδω-
 ρήσατο προπίνων καὶ ἄλλος ἱμάτια τῇ γυναικί. Καὶ Τι-
 μασίων προπίνων ἐδωρήσατο φιάλην τε ἀργυρᾶν καὶ τά-
 28 πίδα ἀξίαν δέκα μνῶν. Γνήσιππος δέ τις, Ἀθηναῖος,
 ἀναστὰς εἶπεν ὅτι ἀρχαῖος εἴη νόμος κάλλιστος τοὺς μὲν
 ἔχοντας διδόναι τῷ βασιλεῖ τιμῆς ἕνεκα· τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι
 διδόναι τὸν βασιλέα· ἵνα καὶ γὰρ, ἔφη, σοὶ ἔχω δωρεῖσθαι
 29 καὶ τιμᾶν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν ἠπορεῖτο ὅ τι ποιήσοι· καὶ γὰρ
 ἐτύγχανεν, ὥς τιμώμενος, ἐν τῷ πλησιαιτάτῳ δίφρῳ

Imitatur Cic. epp. VII, 33, 3: *Ego vero multam salutem et foro dicam et curiae.*

24. Κέρατα δ' οἴνου π.] Ne quis junctura offendatur: in praegressis inest: *cibus quidem ita dividebatur*; quibus opponitur: *vīnum vero* etc. Profecto ita certe dixeris collocandum fuisse: οἴνου δὲ κέρατα. Sed hae duae notiones ita in unam coaluisse videntur ut quodammodo unius vocis vice fungi possint.

ἤκεν] Sic Et. F. H. I. Brod. libri, Phavor. et Eustath. ad II. 3. p. 707. Rom. ac primus recepit Zeun. cl. Cyr. II, 2, 3: ὥς δὲ τὰ περιφερόμενα ἤκε πρὸς ἡμᾶς, ubi tamen de cibis ipsis sermo est. Equidem vereor ne ἤκεν vulgaris lectionis ἦν, quam Athenaeus quoque offert, interpretamentum sit. Cf. ad IV, 2, 3.

οὐδέπω] pro οὐπω dederunt Et. F. I.

25. ὁ Σεύθῃς] Male articulum omittunt F. et I. Mox iidem λέγει.

26. Ἐπειδὴ δὲ] Sic pro ἐπεὶ δέ F. I. ἐπειδὴ Et.

ἐθέλῃς] F. I. θέλῃς.

27. Τιμασίων] A. B. G. K. L. M. Ald. et Hal. τέ subjungunt, quod si in δέ mutaveris, non improbem.

ἔχοντες] Int. τί, quod addit Herod. VI, 22. ditiores significans.

καὶ γὰρ] F. I. καὶ ἐγὼ et mox ἔχω σοι.

29. ὅ τι ποιήσοι] Pro ὅ τι Et. H. I. S. τί; pro ποιήσοι F. I. ποιήσει.

πλησιαιτάτῳ] I. πλησιεσιτάτῳ. Mox Σεύθῃ omittunt A. B. G.

K. L. M. et vett. edd. Male. De collocatione v. ad IV, 2, 18.

Σεύθη καθήμενος. Ὁ δὲ Ἡρακλείδης ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸ κέρας ὀρέξαι τὸν οἰνοχόον. Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἡδὴ γὰρ ὑποπεπωκὼς ἐτύγγχανεν, ἀνέστη θαρσάλέως, δεξάμενος τὸ κέρας, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ δέ σοι, ὦ Σεύθη, δίδωμι ἑμάν- 30 τὸν καὶ τοὺς ἑμούςς τούτους ἐταίρους φίλους εἶναι πιστοῦς, καὶ οὐδένα ἄκοντα, ἀλλὰ πάντας μᾶλλον ἔτι ἑμοῦ σοι βουλομένους φίλους εἶναι. Καὶ νῦν πάρεισιν οὐδέν σε προς- 31 αιτοῦντες, ἀλλὰ καὶ προϊέμενοι καὶ πονεῖν ὑπὲρ σοῦ καὶ προκινδυνεύειν ἐθέλοντες· μεθ' ὧν, ἂν οἱ θεοὶ θέλωσι, πολλὴν χώραν τὴν μὲν ἀπολήψῃ, πατρίαν οὖσαν, τὴν δὲ κτήσῃ, πολλοὺς δὲ ἵππους, πολλοὺς δὲ ἄνδρας καὶ γυναῖ- κας καλὰς κτήσῃ, οὓς οὐ ληΐζεσθαι δεήσει, ἀλλ' αὐτοὶ φέροντες παρέσονται πρὸς σέ δῶρα. Ἀναστὰς ὁ Σεύθης 32 συνεξέπιε καὶ συγκατεσκέδασε τῶν μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας.

ἐκέλευσεν] F. I. ἐκέλευεν.

ὑποπεπωκὼς ἐτύγγχανεν] *subbiberat* (Suet. Ner. 20.), *er hatte schon etwas* (zu viel) *getrunken*. Pollux VI, 19: ὑποπίνειν ὁ καὶ ὑποψεκάζειν λέγουσιν. (ubi leg. ἐπιψεκάζειν cl. Symp. II, 26.). Schol. ad Aristoph. Lyfistr. 396. interpretatur μεθύσκεσθαι. Cf. Cyr. VIII, 4, 9. Hell. V, 4, 40. VI, 4, 8. et Symp. IX, 2.

θαρσάλέως — εἶπεν] Athen. θαρσαλέως καὶ δ. τὸ κ. εἶπεν.

30. Ἐγὼ δέ] Ante haec int.: ἄλλοι μὲν ἄλλα σοι διδόασι. Cf. ad VI, 4, 12.

ἑμαυτόν] Aeschinem, condiscipulum suum, imitatus est Noster, qui auctore Laert. II, 34. Socratem sic adloquutus est: Πένης εἰμί, καὶ ἄλλο μὲν οὐδὲν ἔχω, δίδωμι δέ σοι ἑμαυτόν. Similiter Seneca de benef. I, 8. *Hutch.*

τούτους] Δεικτικῶς. Demosth. Phil. I. V, 2. p. 44: τὰς ἐξαίφνης ταύτας — αὐτοῦ στρατείας. Cf. ad I, 5, 8.

31. προϊέμενοι] *se tradentes*. Cf. I, 9, 12. V, 8, 14. et Cyr. V, 2, 9. Ante Schn. προσέμενοι legebatur; προϊέμενοι dederunt Et. F. I. et Brod. libri.

ἐθέλοντες] Hoc Schn. addidit ex Et. F. et I., confirmatum a Brod. libro, qui θέλοντες, et Athen., qui, omiſſis tamen verbis ἀλλὰ καὶ προϊέμενοι, βουλόμενοι habet. Mihi interpretamentum videtur vocabuli προϊέμενοι, quod adjecto ἐθέλοντες nimis nude positum videtur.

ἂν οἱ θεοὶ] A. B. G. K. L. M. ἂν οἱ θεοί.

δεήσει] Male Et. F. H. I. σε δεήσει, post πρὸς pronomen omit- tentes.

32. Ἀναστὰς ὁ Σεύθης] Athen. καὶ ὁ Σεύθης ἀναστὰς. Eustath. p. 707: καὶ ἀναστὰς. Asyndeton etiam Phot. p. 106. agnoscit. Cf. VII, 6, 40. 7, 54.

συγκατεσκέδασε τῶν μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας] Τῶν pro τῷ corre- xerunt Pierſon. ad Moer. p. 217. et Toup. emendati. in Suid. p. 212.

Μετὰ ταῦτα εἰςῆλθον κέρασί τε οἷσις σημαίνουσιν αὐλοῦν-
τες καὶ σάλπιγξιν ὠμοβοῖναις, ῥυθμούς τε καὶ οἶον μαγάδι

Sed I. S. συγκατεσκεδάσατο μετὰ τοῦτο τὸ κέρας; idemque habent Et. F. H., nisi quod articulum omittunt, corruptionis originem prodentes; Suidas συγκατεσκεδάσατο τὸ μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας, quod omisissis vocibus τὸ μετ' etiam Phot. habet; Phavor. συγκα-
τασκεδάσατο μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας; Athenaei ed. Ven. et cod. A. atque Eustath. p. 707. συγκατεσκεδάσατο μετ' αὐτοῦ τὸ κέρας, quod obsequente Schn. Schweighaeuserus recepit, interpretans: *simulque cum eo reliquum poculi in terram profudit.* Ad mo-
rem illustrandum conferunt Suidam: κατασκεδάζειν: ἔθος ἦν Θράκιον ἐν τοῖς συμποσίοις ἵνα ὅταν πῶσι τοῦ οἴνου οἱ συμπό-
ται ὅσον δύνανται, τὸ λοιπὸν τοῦ οἴνου καταχέωσι κατὰ τῶν ἱμα-
τίων τῶν συμποτῶν, ὅπερ ἔλεγον κατασκεδάζειν. οὕτω Ξενοφῶν ἐν τῷ ζ' τῆς τοῦ Κύρου ἀναβάσεως. Μέννηται τούτου καὶ ὁ μέ-
γας Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις. qui locus legitur I. p. 637. e: Σκύθαι δὲ καὶ Θράκες ἀκρόατῳ παντάπασι χρώμενοι, γυναικὲς τε καὶ αὐ-
τοί, καὶ κατὰ τῶν ἱματίων καταχεόμενοι καλὸν καὶ εὐδαιμον ἐπι-
τήδευμα ἐπιτηδεύειν νενομίκασι. „Platonis locum, Schn. inquit, obscure vertunt: *ac mero vestes perfundunt.* Suasne an con-
vivarum? Graeca habent: *suas sibi vestes perfundunt.* Si de alienis intelligi voluisset, dixisset: κατὰ τῶν ἱματίων τῶν συμπο-
τῶν καταχέοντες. Pessime igitur locum interpretatus est is [Schol. Platonis, ut suspicatur,] quem Suidas exscripsit, nisi is in Xen. scriptum legerat: *συνεξέπιε καὶ κατεσκεδάσατο τῶν μετ' αὐτοῦ.* Haec Schn., recte, ut puto, conjiciens *συγ* — delendum esse. Sensu enim caret praepositio et frequentissimo vitiorum genere facile ex praegresso verbo repeti potuit. Platonis autem locus ut cum Xenophonte concilietur sic videtur intelligi posse: *vinum effundunt non in suam quisque vestem, sed ita ut vino super caput effuso et effudentis et reliquorum vestes adspargantur.*

κέρασί τε οἷσις σημαίνουσιν αὐλοῦντες] Vetus lectio erat: Κερασούνταῖοι οἱ σημαίνουσιν αὐλοῖς τε, quam praestant Et., qui tamen αὐλοῦντες habet, G. H. edd. vett. Amas. et Pyrami interpr. Sed eam corruptam esse facile intelligitur. Nam ne quid dicam formam Κερασούνταῖοι (v. V, 7, 13.), σημαίνουσι de tibicinibus usurpari non potest et, si usurpasset scriptor, potius ἐσήμαινον dixisset. Tum quis unquam fando audivit Graecos musicos quae-
stus causa peregrinantes talibus qualia hic recensentur instrumen-
tis usos esse? Itaque probandum erat quod Schweighaeuser. ex Athen. ed. Ven. et cod. C. exhibuit atque E. F. (qui tamen οἷοι pro οἷσις habet) et I. confirmaverunt. Ad εἰςῆλθον subaudien-
dum est τινές.

μαγάδι] Steph. codd. μαγάδιν, Et. et F. μεγάδιν, I. μιγάδιν. Hesych.: αὐλοὶ κιθαριστήριοι, ὄργανον ψαλτικόν, quod Athen. XIV. p. 634 f. *Αυδῶν εὖρημα* dicit. Idem IV. p. 281. d: ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος αὐλός, ὁ καὶ παλαιομάγαδις ὀνομαζόμενος, ἐν ταύτῳ ὁξὺν καὶ βαρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυται. Sed Schneidero h. l. huc pertinere non videtur, ubi de tuba sermo fit vel potius de genere aliquo ἀσκαύλου. „Tamen Weiske, inquit, deceptus illo Athenaei loco comparisonem cum magade refert ad sonum

σαλπίζοντες. Καὶ αὐτὸς Σεύθης ἀναστὰς ἀνέκραγέ τε 33
πολεμικὸν καὶ ἐξήλατο, ὥσπερ βέλος φυλαττόμενος, μάλα
ἐλαφρῶς. Εἰσῆεσαν δὲ καὶ γελωτοποιοί.

Ὡς δ' ἦν ἥλιος ἐπὶ δυσμαῖς, ἀνέστησαν οἱ Ἕλληνες 34
καὶ εἶπον ὅτι ὥρα εἴη νυκτοφύλακας καθιστάναι καὶ σύν-
θημα παραδιδόναι· καὶ Σεύθην ἐκέλευον παραγγεῖλαι
ὅπως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ στρατόπεδα μηδεὶς τῶν Θρακῶν
εἴσεισι νυκτός· οἱ τε γὰρ πολέμιοι Θραῖκες ἡμῖν καὶ ὑμεῖς
οἱ φίλοι. Ὡς δ' ἐξήεσαν, συνανέστη ὁ Σεύθης, οὐδέν τι 35
μεθύοντι ἰοικώς. Ἐξελθὼν δ' εἶπεν, αὐτοὺς τοὺς στρα-
τηγοὺς ἀποκαλέσας· ὦ ἄνδρες, οἱ πολέμιοι ἡμῶν οὐκ
ἴσασι πῶς τὴν ἡμετέραν συμμαχίαν· ἦν οὖν ἔλθωμεν ἐπ'
αὐτοὺς πρὶν φυλάξασθαι ὥστε μὴ ληφθῆναι ἢ παρασκευά-
σασθαι ὥστε ἀμύνασθαι, μάλιστα ἂν λάβοιμεν χρήματα

gravem, quem tibia, et acutum, quem tuba ediderit. Illud ta-
men bene vidit concentum musicum soni gravis et acuti per ἀν-
τιφωνίαν significari, illum scilicet, quem verbo μαγαδίσειν indi-
cabant. Dixi ea de re in Lexico Gr. sub verbo ἀντιφωνέω. Male
igitur interpr. latini: in numerum et tanquam magade tibiis ca-
nentes, [Leoncl.: ad numeros tanquam in magade clangunt.]
et Halbkart: nach dem Takte bliesen, eine Musik, die den Tö-
nen der Magadis glich, cum debuisset: nach dem Takte und
gleichsam in der Octave auf der Trompete bliesen und ac-
compagnirten. Fateor tamen me nondum satis illud ῥυθμοὺς
σαλπίζειν intelligere." Haec Schn. Halbk. in ed. 2. interpretatur:
den Takt und gleichsam die Octave angaben. In annotatione
addit: „ich denke mir nemlich, dass wie sonst die Magadis,
so auch hier die Schlauchtrompeten, nur nach bestimmten In-
tervallen einfielen, ungefähr wie bei der Janitscharenmusik
die Becken, und dass Xen. dieß ῥυθμοὺς σαλπίζειν nennt." Mihi videbatur esse: numeros canere, ad quos Seuthes saltaret,
Thracio more, de quo cf. V, 9, 5.

34. δυσμαῖς] A. B. G. I. K. L. M. et vett. edd. δυσμάς. Cf. ad
IV, 2, 3.

εἴη] Omittunt Et. F. I.

εἴσεισι] Futuri vice fungitur, ut solet.

οἱ τε γὰρ — φίλοι] Sunt verba Graecorum non Seuthae, et ἡμῖν
pertinet ad πολέμιοι, ut inter hoc et Θραῖκες illud ἡμῖν videatur
interponendum. Sensus est: nam et hostes nostri e Thracum
genere sunt, et vos amici nostri e Thracum item estis genere;
(adeo ut vos in tenebris pro hostibus habere possimus). Weisk.
ἡμῖν hic videtur esse für uns. Pro ἡμῖν καὶ ὑμεῖς inepte Et. F.
H. I. S. ὑμῖν καὶ ἡμῖν.

35. οὐδέν τι] Male Et. F. H. I. S. οὐδέν ἔτι.

αὐτοὺς τοὺς] Et. F. H. I. αὐτὸς οὗτος. Αὐτός hic est solus.

36 καὶ ἀνθρώπους. Συνεπήνουν ταῦτα οἱ στρατηγοὶ καὶ ἡγεῖ-
σθαι ἐκέλευον. Ὁ δ' εἶπε· Παρασκευασόμενοι ἀναμενεῖτε·
ἐγὼ δ', ὅποταν καιρὸς ᾗ, ἥξω παρ' ὑμᾶς· καὶ τοὺς πελ-
37 ταστὰς καὶ ὑμᾶς ἀναλαβὼν ἡγήσομαι σὺν τοῖς θεοῖς. Καὶ
ὁ Ξενοφῶν εἶπε· Σκέψαι τοίνυν, εἴπερ νυκτὸς πορευσό-
μεθα, εἰ ὁ Ἑλληνικὸς νόμος κάλλιον ἔχει· μεθ' ἡμέραν
μὲν γὰρ ἐν ταῖς πορείαις ἡγεῖται τοῦ στρατεύματος ὁποῖον
ἂν αἰεὶ πρὸς τὴν χώραν συμφέρῃ, ἐάν τε ὀπλιτικὸν ἐάν τε
πελταστικὸν ἐάν τε ἱππικόν· νύκτωρ δὲ νόμος τοῖς Ἑλλη-
38 σὶν ἐστὶν ἡγεῖσθαι τὸ βραδύτατον. Οὕτω γὰρ ἥκιστα δια-
σπᾶται τὰ στρατεύματα καὶ ἥκιστα λανθάνουσιν ἀποδι-
δράσκοντες ἀλλήλους· οἱ δὲ διασπασθέντες πολλάκις καὶ
περιπίπτουσιν ἀλλήλοις καὶ ἀγνοοῦντες κακῶς ποιοῦσι καὶ
39 πᾶσχουσιν. Εἶπεν οὖν Σεύθης· Ὅρθῶς τε λέγετε καὶ ἐγὼ
τῷ νόμῳ τῷ ὑμετέρῳ πείσομαι. Καὶ ὑμῖν μὲν ἡγεμόνας
δώσω, τῶν πρεσβυτάτων τοὺς ἐμπειροτάτους τῆς χώρας,
αὐτὸς δ' ἐφέσομαι τελευταῖος τοὺς ἵππους ἔχων· ταχὺ γὰρ
πρῶτος, ἂν δέῃ, παρέσομαι. Σύνθημα δ' εἶπον ΑΘΗ-

χρήματα καὶ ἀνθρώπους] F. I. καὶ ἀνθρώπους καὶ χρήματα.

36. ἀναμενεῖτε] Male F. I. ἀναμένετε. V. Matth. §. 511, 4.

παρ' ὑμᾶς] Et. F. I. et Brod. libri πρὸς ὑμᾶς.

37. σκέψαι — εἰ] V. ad III, 2, 22.

μεθ' ἡ.] Male Et. F. I. Brod. libri καθ' ἡ. V. Matth. §. 587, c. cl. IV, 6, 12.

ἡγεῖται] Sic Et. F. I. et Brod. libri pro ἡγεῖσθαι, quod ex §. 36. ortum videtur. Defendebat tamen Zeun. a νόμος ἐστὶ pendere statuens; durius. Diversi enim sunt loci Thuc. II, 17. VIII, 86. 87. ubi quod repetendum est verbum in praegressis primarii est enunciatum.

ὁποῖον αἰεὶ] Et. F. I. ὁποῖον ἂν δεῖ, ut pateat ὁποῖον ἂν αἰεὶ edendum et mox pro συμφέρει ex F., correcto quidem, συμφέρεῖ scribendum fuisse. Cf. III, 2, 38. et Cyr. VI, 3, 21: ὅπως, ὅτι ἂν πράττειν αἰεὶ καιρὸς ᾗ, μὴ τούτου ἡμῖν ἐνδέη.

ἐστὶν ἡγεῖσθαι] F. et I. ἡγεῖσθαι ἐστὶν. De re cf. Cyr. V, 3, 37: κελεύω τοὺς θωρακοφόρους ἡγεῖσθαι, ὅτι τοῦτο βαρυτάτον ἐστὶ τοῦ στρατεύματος. Τοῦ δὲ βαρυτάτου ἡγουμένου, ἀνάγκη ῥαδίως ἐπεσθαι πάντα τὰ θᾶπτον ἰόντα· ὅταν δὲ τὸ τάχιστον ἡγῇται ἐν νυκτί, οὐδέν ἐστι θαυμαστὸν καὶ διασπᾶσθαι τὰ στρατεύματα· τὸ γὰρ προταχθὲν ἀποδιδράσκει.

39. Εἶπεν οὖν] Leg. εἶπεν ὁ. Οὖν debetur librario qui asyndeton sublaturus erat: de quo v. ad III, 4, 42.

καὶ ἐγὼ] Ἐγὼ additum ex F. I. conjecerat Brod.

εἶπον] cum Seutha praetores. Osann. Syll. inscriptt. I. p. 45.

εἶλον conjecit; sed hujus verbi requireretur medium. Deinceps

ΝΑΙΑΝ κατὰ τὴν συγγένειαν. Ταῦτ' εἰπόντες ἀνεπαύοντο.

Ἦνίκα δ' ἦν ἀμφὶ μέσας νύκτας, παρῆν Σεύθης, 40 ἔχων τοὺς ἱππέας τεθωρακισμένους καὶ τοὺς πελταστὰς σὺν τοῖς ὅπλοις. Καὶ ἐπεὶ παρέδωκε τοὺς ἡγεμόνας, οἱ μὲν ὀπλῖται ἡγοῦντο, οἱ δὲ πελτασταὶ εἶποντο, οἱ δὲ ἱππεῖς ὠπισθοφυλάκουν. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἦν, ὁ Σεύθης 41 παρήλαυνεν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ἐπήνεσε τὸν Ἑλληνικὸν νόμον· πολλάκις γὰρ ἔφη νύκτωρ αὐτός, καὶ σὺν ὀλίγοις πορευόμενος, ἀποσπασθῆναι σὺν τοῖς ἵπποις ἀπὸ τῶν πεζῶν· νῦν δέ, ὥσπερ δεῖ, ἀθρόοι πάντες ἅμα τῇ ἡμέρᾳ φαινόμεθα. Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν περιμένετε αὐτοῦ καὶ ἀναπαύεσθε· ἐγὼ δὲ σκεψάμενός τι ἤξω. Ταῦτ' εἰπὼν ἤλαυνε 42 δι' ὄρους ὁδὸν τινα λαβών. Ἐπεὶ δ' ἀφίκετο εἰς χιόνα πολλήν, ἐσκέψατο ἐν τῇ ὁδῷ εἰ εἴη ἵχνη ἀνθρώπων ἢ προηγούμενα ἢ ἐναντία. Ἐπεὶ δὲ ἀτριβῇ ἑώρα τὴν ὁδόν, ἤκε ταχὺ πάλιν καὶ ἔλεγε· Καλῶς, ὦ ἄνδρες, ἔσται, ἐὰν 43 θεὸς θέλῃ· τοὺς γὰρ ἀνθρώπους λήσομεν ἐπιπесόντες. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἡγήσομαι τοῖς ἵπποις, ὅπως, ἂν τινα ἴδωμεν, μὴ διαφυγὼν σημήνην τοῖς πολεμίοις· ὑμεῖς δ' ἔπεσθε· κἂν λειφθῆτε, τῷ στίβῳ τῶν ἵππων ἔπεσθε· ὑπερβάντες δὲ τὰ ὄρη ἤξομεν εἰς τὰς κώμας, πολλάς τε καὶ εὐδαίμονας.

Ἦνίκα δὲ ἦν μέσον ἡμέρας, ἥδη τε ἦν ἐπὶ τοῖς ἄκροις 44 καὶ κατιδὼν τὰς κώμας ἤκεν ἐλαύνων πρὸς τοὺς ὀπλίτας καὶ ἔλεγεν· Ἀφήσω ἥδη καταθεῖν τοὺς μὲν ἱππέας εἰς τὸ

pro Ἀθηναῖοι A. B. G. K. M. Ἀθηναῖον, I. Ἀθηναίων, Et. F. H. S. Ἀθηναίαν, quod recepi. Hac forma etiam Atticos usos docent Lexx. Segg. p. 73, 32. et Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 394. De re dixi l. de auth. p. 33.

41. πολλάκις — πεζῶν] Aiebat enim saepenumero sibi ipsi accidisse ut quum vel exiguis cum copiis iter faceret, pedites ab equitatu divellerentur. Leoncl.

42. ἐν τῇ ὁδῷ] Omittunt Et. F. I. Idem mox pro προηγούμενα habent πρόσω ἡγούμενα, quod Zeunio scholion videtur.

43. Καλῶς, ὦ ἄνδρες] Et. F. I. ἄνδρες, καλῶς.

ἐὰν] F. H. I. ἦν. τοῖς ἵπποις] V. ad I, 7, 14. cl. VII, 6, 29.

τοῖς πολεμίοις] I. τοῖς ἄλλοις πολεμίοις.

ὑπερβάντες] Et. ὑπερβάλλοντες; dedebat certe ὑπερβαλόντες.

εἰς τὰς κώμας] quas hostes incolunt. Τὰς tamen omittunt F. I. mox cum Et. τινὰς pro πολλάς habentes.

- πεδίον, τοὺς δὲ πελταστὰς ἐπὶ τὰς κώμας. Ἀλλ' ἔπεσθε
 ὥς ἂν δύνησθε τάχιστα, ὅπως, ἂν τις ὑφιστῇται, ἀλέξη-
 45 σθε. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ξενοφῶν κατέβη ἀπὸ τοῦ ἵππου.
 Καὶ ὃς ἤρετο· Τί καταβαίνεις, ἐπεὶ σπεύδειν δεῖ; Οἶδα,
 ἔφη, ὅτι οὐκ ἐμοῦ μόνον δέη· οἱ δ' ὀπλῖται θᾶπτον δρά-
 μούνται καὶ ἡδίων, ἂν καὶ ἐγὼ πεζὸς ἡγῶμαι.
 46 Μετὰ ταῦτα ὄχετο καὶ Τιμασίων μετ' αὐτοῦ, ἔχων
 ἱππέας ὥς τετταράκοντα τῶν Ἑλλήνων. Ξενοφῶν δὲ
 παρηγγύησε τοὺς εἰς τριάκοντα ἔτη παριέναι ἀπὸ τῶν λό-
 χων εὐζώνους. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐτρόχαζε τούτους ἔχων·
 47 Κλεάνωρ δὲ ἡγεῖτο τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Ἐπεὶ δ' ἐν ταῖς
 κώμας ἦσαν, Σεύθης, ἔχων ὅσον πεντήκοντα ἱππέας,
 προσελάσας εἶπε· Τάδε δὴ, ὦ Ξενοφῶν, ἃ σὺ ἔλεγες·
 ἔχονται οἱ ἄνθρωποι· ἀλλὰ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἔρημοι οἴχον-
 ταί μοι, ἄλλος ἀλλαχῇ διώκων, καὶ δέδοικα μὴ συστάν-
 τες ἄθρόοι ποῦ κακόν τι ἐργάσωνται οἱ πολέμιοι. Δεῖ δὲ

44. ἔαν] pro ἂν dederunt F. et I. pariterque §. 45.

45. μόνου] Sic F. I. pro μόνον.

46. ἱππέας] Et. F. I. ἱππεῖς.

τριάκοντα] Et. G. K. L. M. S. Junt. et Amas. πεντήκοντα, or-
 tum ex §. 47. ubi contra Et. F. H. S. V. τριάκοντα habent. Cf.
 ad II, 3, 12.

47. τάδε δὴ] Zeunius: „sc. ἐστὶν f. γίγνεται: haec nunc accidunt
 quae tu ante dicebas.” Sed refert idem ad §. 38. additque ut e
 persona Seuthae: „capti quidem sunt hostes, sed eveniunt quae
 tu de dispersione agminis monebas: nam equites mihi sine
 duce et caeteris copiis dilabuntur.” Eodem respici vult Lar-
 cherus. Sed mihi hoc non probatur: ibi enim de nocturno itinere
 dicitur; hic medio die res aguntur adversus hostes: et particulae
 ἀλλὰ γάρ, quantum sentio, aliquid novi annectunt. Aut intel-
 ligere debemus κατὰ τὸ σιωπώμενον Xenophontem dixisse hostes
 haud dubie oppressum iri, aut antecessit aliquid §. 43. vel 45. ab
 eo dictum. Nam alias vehementer animosus aliis animum addere
 studet: hoc autem capite extremo has partes fere demandasse vide-
 tur Seuthae. Weisk. Quod Schn. putat §. 37 f. respici posse,
 quod ibi etiam de diurno itinere sermo sit: hoc ineptum esse pa-
 tet monuitque Halbk., suspicatus Xenophontem, ut repetitionem
 evitaret in praegressis non rettulisse quod antea Seuthae suafisset et
 h. l. respiceret. Fortasse eum ei auctorem fuisse ut ne tam longe
 equites praemitteret.

οἱ ἱππεῖς ἔρημοι] F. I. ἔρημοι οἱ ἱππεῖς.

ἀλλαχῇ] Et. F. H. I. S. ἄλλῃ.

ἐργάσωνται] I. ἐργάζονται. Aoristus, ut puto, rem uno quasi
 ictu perpetranda significat. V. tamen Herm. ad Soph. El. 992.
 cl. Matth. §. 519. n. 2. et Buttm. §. 135, 4.

καὶ ἐν ταῖς κώμας καταμένειν τινὰς ἡμῶν· μεσταὶ γὰρ εἰσιν ἀνθρώπων. Ἀλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, σὺν 48 οἷς ἔχω τὰ ἄκρα καταλήψομαι· σὺ δὲ Κλεάνορα κέλευε διὰ τοῦ πεδίου παρατεῖναι τὴν φύλαγγα παρὰ τὰς κώμας. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, συνηλίσθησαν ἀνδράποδα μὲν ὡς χίλια, βόες δὲ δισχίλιοι καὶ ἄλλα πρόβατα μύρια. Καὶ τότε μὲν αὐτοῦ ἠϋλίσθησαν.

CAPUT IV.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ κατακαύσας ὁ Σεύθης τὰς κώμας 1 παντελῶς καὶ οὐδεμίαν οἰκίαν λιπών, ὅπως ἂν φόβον ἐν-θείη καὶ τοῖς ἄλλοις οἷα πείσονται, ἂν μὴ πείθωνται, ἀπῆει πάλιν. Καὶ τὴν μὲν λείαν ἀπέπεμψε διατίθεσθαι 2 Ἡρακλείδην εἰς Πέρινθον, ὅπως μισθὸς γένηται τοῖς στρατιώταις· αὐτὸς δὲ καὶ οἱ Ἕλληνες ἐστρατοπεδεύοντο ἀνὰ τὸ Θυνῶν πεδίον. Οἱ δ', ἐκλιπόντες ἔφευγον εἰς τὰ ὄρη.

Ἦν δὲ χιῶν πολλὴ καὶ ψυχὸς οὕτως ὥστε τὸ ὕδωρ ὃ 3 ἐφέροντο ἐπὶ δεῖπνον ἐπήγνυτο καὶ ὁ οἶνος [ὃ] ἐν τοῖς ἀγ-

48. Ἐπεὶ δὲ] Δέ omittunt F. I.

ὡς χίλια] Et. F. εἰς χ.

μύρια] Haud scio an rectius legatur μυρία.

Καὶ τότε μὲν] F. I. τότε μὲν δὴ, sine καί.

Cap. IV. §. 1. οὐδεμίαν οἰκίαν] F. et I. οἰκίαν οὐδεμίαν.

οἷα πείσονται] V. ad I, 7, 4.

μὴ πείθωνται] F. μὴ πείσονται, I. μὴ πείσονται.

2. Ἡρακλείδην] Cum Heraclides apud exercitum esset, pro Ἡρακλείδῃ ex F. et I. accusativus recipiendus erat, quem dudum conjeceram.

ὅπως ἂν] Ἄν addidi ex Et. F. I. Sic II, 5, 16. ὡς ἂν μάθῃς. Plat. de rep. IV, 3. p. 424, b: τούτου ἀνθεκτέον τοῖς ἐπιμεληταῖς τῆς πόλεως, ὅπως ἂν αὐτοὺς μὴ λάθῃ διαφθαρέν. Cf. Matth. §. 519. n. 1. et Heindorf. ad Plat. Phaed. 8. p. 15. Pro γένηται F. I. γένοιτο.

ἐστρατοπεδεύοντο] pro ἐστρατοπεδεύσαντο dedere Et. F. H. I.

3. ὁ οἶνος] Ovid. Trist. III, 10, 23: udaq̄ue consistunt, formam servantia testae, vīna; nec hausta meri, sed data frustra bibunt. Zeun. Deinceps alterum articulum addiderunt ex Et. et F. qui tamen priorem omittit. Ὁ οἶνος ὃ ἐν τοῖς ἀγγείοις ἐπήγνυτο est nostrum: der Wein in den Gefässen gefror; ὁ οἶνος ἐν τοῖς ἀ. ἐπ.: der Wein gefror in den Gefässen; quod haud scio an h. l. aptius sit. Hac ratione praepositio cum casu suo verbo adiungitur, ut III, 4, 37. IV, 1, 10. V, 2, 6. VI, 3, 1. VII, 5, 15. Arrian. exp. VI, 20, 3: ὅπη εὐπορωτέρα ἢ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς πόντον γίγνεται.

Xen. Anab.

Cc

γείοις, καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλῶν καὶ ῥῖνες ἀπεκαίοντο καὶ
 4 ὤτα. Καὶ τότε δῆλον ἐγένετο οὗ ἔνεκα οἱ Θρᾷκες τὰς
 ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φοροῦσι καὶ τοῖς ὤσι, καὶ
 χιτῶνας οὐ μόνον περὶ τοῖς στέροισι, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῖς
 μηροῖς, καὶ ζειράς μέχρι τῶν ποδῶν ἐπὶ τῶν ἵππων ἔχου-
 5 σιν, ἀλλ' οὐ χλαμύδας. Ἀφιεῖς δὲ τῶν αἰχμαλώτων ὁ
 Σεύθης εἰς τὰ ὄρη ἔλεγεν ὅτι, εἰ μὴ καταβήσονται οἰκήσον-
 τες καὶ πείσονται, ὅτι κατακαύσει καὶ τούτων τὰς κώμας
 καὶ τὸν σῖτον καὶ ἀπολοῦνται τῷ λιμῷ. Ἐκ τούτου κατέ-
 βαινον καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες καὶ οἱ πρεσβύτεροι· οἱ δὲ
 6 νεώτεροι ἐν ταῖς ὑπὸ τὸ ὄρος κώμας ἠϋλίζοντο. Καὶ ὁ
 Σεύθης καταμαθὼν ἐκέλευσε τὸν Ξενοφῶντα τῶν ὀπλιτῶν
 τοὺς νεωτάτους λαβόντα συνεπισπένεσθαι. Καὶ ἀναστάν-

4. περὶ τοῖς μηροῖς] Ovid. l. l. *Pellibus et fustis* [V, 7, 49. *laxis*]
arcent male frigora braccis: oraque de toto corpore sola pa-
tent. Zeun.

ζειράς] Cum ex Etym. M. ζειράι sint χιτῶνες ἀνακεκολπωμένοι
 ἢ ἀνάκωλοι, *tunicae in sinus retractae vel abscissae, vel fim-*
bria decurtatae, non fimbriatae, et cum Xen. diserte addat ζει-
ράς equitum Thracum ad pedes fuisse demissas, apparet hoc genus
vestimenti apud Graecos fuisse brevius. Confirmat idem Herodoti
 locus ab Hutch. et Zeun. allatus VII, 75. ubi de Thracibus Xer-
 xis olim focūs ita scriptum est: Θρηῖκες ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι
 ἀλωπεκέας ἔχοντες ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα χιτῶνας, ἐπὶ
 δὲ ζειράς περιβεβλημένοι ποικίλας· περὶ δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς
 κνήμας πέδιλα νεβρῶν. Caeterum etiam ex hoc Xenophontis loco
 intelligitur crassiores fuisse ζειράς ad frigus arcendum et tunicae
 superindui solitas. Weisk. Zeun. cl. Harpocrat.: ζειρά, ἥτοι
 σειρά, ὥς τινες, ἣν ἐνδυμά τι ὁ ἐπενδύοντο μετὰ τοὺς χιτῶνας
 ὥσπερ ἐφαπτίδας, interpretatur „paenulas sive vestes exteriores
 ad pedes usque demissas et cingulo adstrictas; praesertim cum de
 Arabibus Herod. VII, 69. scribat ζειράς ὑπεζωσμένοι ἦσαν. Ama-
 faeum *talares lacernas* vertere.”

5. τῶν αἰχμαλώτων] Sc. τινάς. Zeun. V. ad I, 5, 7.

οἰκήσοντες] Omittunt F. et S. οἰκήσονται M. καὶ οἰκήσονται I.
 Reisk, ἔχοντες conjecerat. Ego tueor οἰκήσοντες eodem fere sensu
 dictum quo Hell. II, 4, 31: ὁ Πανσαντίας—τοὺς ἐν Πειραιεῖ ἐκέ-
 λευεν ἀπιέναι ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν. De repetito ὅτι v. ad V, 6, 19.

καὶ τούτων] sicut illorum vicos de quibus dictum est §. 1.
 Weisk.

τῷ λιμῷ] fame quae inde esset exortura. Cf. ad I, 5, 5.

οἱ πρεσβύτεροι] Articulum male omittunt Et. F. I.

ὑπὸ τὸ ὄρος] Cf. §. 11. 8, 21. Lucian. diall. Deor. VIII, 2: τηλικαύ-
 την ὑπὸ τὴν μήνιγγα παρθένον ζωογονῶν. Cf. Matth. §. 593, c.

τες τῆς νυκτὸς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ παρήσαν ἐπὶ τὰς κώμας· καὶ οἱ μὲν πλεῖστοι ἐξέφυγον· πλησίον γὰρ ἦν τὸ ὄρος· ὅσους δὲ ἔλαβε κατηκόντισεν ἅπαντας ἀφειδῶς ὁ Σεύθης.

Ἐπισθένης δὲ ἦν τις Ὀλύνθιος παιδευαστής, ὃς ἰδὼν 7 καλὸν παῖδα, ἡβάσκοντα ἄρτι, πέλτην ἔχοντα, μέλλοντα ἀποθνήσκειν, προσδραμὼν Ξενοφῶντα ἰκέτευσε βοηθῆσαι παιδὶ καλῶ. Καὶ ὃς προσελθὼν τῷ Σεύθῃ δέεται μὴ 8 ἀποκτεῖναι τὸν παῖδα· καὶ τοῦ Ἐπισθένου διηγεῖται τὸν τρόπον καὶ ὅτι λόχον ποτὲ συνελέξατο σκοπῶν οὐδὲν ἄλλο ἢ εἴ τινες εἶεν καλοί· καὶ μετὰ τούτων ἦν ἀνὴρ ἀγαθός. Ὁ δὲ Σεύθης ἤρετο· Ἡ καὶ ἐθέλοις ἄν, ὦ Ἐπίσθενες, 9 ὑπὲρ τούτου ἀποθανεῖν; Ὁ δ' ἐπανατείνας τὸν τράχηλον, Παῖε, εἶπεν, εἰ κελεύει ὁ παῖς καὶ μέλλει χάριν εἰδέναι. Ἐπήρετο ὁ Σεύθης τὸν παῖδα εἰ παίσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκεί- 10 νου. Οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἰκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακαί-

6. εἰς τὰς κώμας] Sic F. H. I. Caeteri ἐπὶ ταῖς κώμας.

ἔλαβε] pro κατέλαβε ex Et. F. H. I. S. dedit Schn. Cf. tamen IV, 5, 24.

ἅπαντας ἀφειδῶς ὁ Σεύθης] Sic jam Weisk. auctore Zeunio. Et. F. H. I. S. ἅπαντας et ὁ non habent; caeteri ἀφειδῶς omittunt.

7. καλὸν παῖδα] F. I. παῖδα zalόν ex fine huius §.

πέλτην ἔχων] *pelta armatus*. Weiskii interpretatio: qui peltam non abjecerat, ut ignavi solent, sed, ut homo fortis, tenebat, articulum requireret additum.

8. δέεται] Et. F. I. δεῖται. Sed alterius formae tam frequentia sunt exempla, ut non videatur Atthidi abjudicanda esse. Cf. 7, 31. Mem. I, 6, 10. II, 1, 30. 8, 1. III, 6, 13. ubi cf. Schn. Hell. VI, 1, 6. (18.) Schaefer. ad Greg. Cor. p. 431. et Lexx. Segg. p. 94, 11: ἐδέετο ἀντὶ τοῦ ἐδεῖτο, παρεκάλει. Quod Phrynich. p. 220. ait τὴν Ἀττικὴν συνήθειαν talia συναίρειν, inde non sequitur eum ubique apud Atticos contractam formam invenisse. Quamquam omnino in ejusmodi praeceptis non iusto plus tribuendum esse grammaticis multi apertique eorum errores ostendunt. Cf. ad 6, 37.

9. λόχον] Plato Symp. VI, 7: εἰ οὖν μηχανὴ τις γένοιτο, inquit, ὥστε πόλιν γενέσθαι ἢ στρατόπεδον ἐραστῶν τε καὶ παιδικῶν οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἀμεινον οἰκήσειαν τὴν ἑαυτῶν [— καὶ μαχόμενοι γ' ἂν οἱ τοιοῦτοι μετ' ἀλλήλων νικῶεν ἂν ὀλίγοι ὄντες, ὥς ἔπος εἰπεῖν, πάντας ἀνθρώπους. V. ibi Wolf.]. Cf. Xen. Symp. VIII, 32. Zeun.

ἐπανατείνας] F. εἶπεν ἀνατείνας, I. ὑπὲρ ἀνατείνας, mox ἔφη pro εἶπεν praebentes. Sed aegre ἐπι — praepositione careas nec εἶπεν apto loco collocatum efficit.

Παῖε, εἶπεν] Cf. similem Xenophontis locum Symp. IV, 12.

10. εἰ παίσειεν] Cf. ad I, 10, 5.

μηδὲ ἕτερον] Cave μηδέτερον conjicias. Vetant loci quibus praepositio interponitur. V. ad Dionys. p. 168. Simile est de

νειν. Ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἐπισθένης, περιλαβὼν τὸν παῖδα, εἶπεν· Ὡρα σοι, ὦ Σεύθη, περὶ τοῦδέ μοι διαμάχεσθαι·
 11 οὐ γὰρ μεθήσω τὸν παῖδα. Ὁ δὲ Σεύθης γελῶν ταῦτα μὲν εἶα· ἔδοξε δ' αὐτῷ αὐτοῦ αὐλισθῆναι, ἵνα μὴδ' ἐκ τούτων τῶν κωμῶν οἱ ἐπὶ τοῦ ὄρους τρέφοιντο. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῷ πεδίῳ ὑποκαταβὰς ἐσκήνου· Ξενοφῶν δέ, ἔχων τοὺς ἐπιλέκτους, ἐν τῇ ὑπὸ τὸ ὄρος ἀνωτάτῳ κώμῃ· καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες ἐν τοῖς ὄρεινοῖς καλουμένοις Θραξὶ πλησίον κατεσκήνησαν.

12 Ἐκ τούτου ἡμέραι οὐ πολλαὶ διετρίβοντο καὶ οἱ ἐκ τοῦ ὄρους Θραῖκες, καταβαίνοντες πρὸς τὸν Σεύθην, περὶ ὁμήρων καὶ σπονδῶν διεπράττοντο. Καὶ ὁ Ξενοφῶν ἐλθὼν ἔλεγε τῷ Σεύθῃ ὅτι ἐν πονηροῖς τόποις σκηνοῶεν καὶ πλησίον εἶεν οἱ πολέμιοι· ἥδιον δ' ἂν ἔξω αὐλίζεσθαι ἔφη ἐν ἐχυροῖς ἂν χωρίοις μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς στεγνοῖς ὥστε ἀπο-

quo ad III, 1, 2. diximus οὐδὲ εἰς, et ipsum praepositione interposita diremtum Hell. VI, 4, 28.

11. αὐλισθῆναι] F. συναυλισθῆναι fortasse ex var. l. συναλ. ortum.

μηδ' ἐκ τούτων] nec ex his, quemadmodum nec ex iis de quibus §. 1. dictum. Μηδ' ex Et. F. H. I. S. receptum pro μή.

Ξενοφῶν δέ] F. I. ὁ δὲ Ξενοφῶν.

ἐν τῇ ὑπὸ τὸ ὄρος ἀνωτάτῳ κώμῃ] i. e. in eo vico qui ex vicis ad montis radices positis summo loco situs erat.

ὄρεινοῖς] Brod. libri ὀρείνοις, Et. F. ὀρίοις, I. H. ὀρίοις. Ὀρεινοὺς Θραῖκας memorat etiam Thuc. II, 96. de aliis tamen loquens. Cf. Valckenar. ad Herod. VII, 111. Alterum articulum qui post ὄρεινοῖς ante Weisk. legebatur delendum esse jam vidit Steph.; omittunt H. F. I. Cf. I, 8, 25. V, 4, 15. 9, 7. VII, 1, 33. 5, 1. 12. Cyr. I, 2, 13. De populi nomine hac ratione posita v. ad I, 3, 5.

12. ἡμέραι οὐ] Et. H. I. S. ἡμέραι τε, unde Schn. conjecit ἡμέραι τ' οὐ —.

διετρίβοντο καὶ] Soph. Oed. T. 717: οὐ διέσχον ἡμέραι τρεῖς καὶ νιν ἄρθρα κείνος ἐνζεύξας πόδοιν ἔρδιψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος. Cf. Philoct. 355. Antig. 1186. Herod. I, 61. et Lucian. ver. hist. I, 7. Similiter Plin. epp. VII, 27, 13: Exiguum temporis medium et rursus simile aliud priori fidem fecit. Cf. ad I, 8, 1.

ὁμήρων καὶ σπονδῶν] F. I. σπονδῶν καὶ ὁμήρων.

ὁ Ξενοφῶν] Articulum praebuerunt A. B. I. et fortasse F.

σκηνοῶεν] G. I. σκηνοῖεν.

ἥδιον δ' ἂν] I. ἥδιον τ' ἂν.

ἐχυροῖς ἂν] Ἄν omittunt Et. F. H. I. S. Sed v. ad III, 1, 6.

στεγνοῖς] Oec. VII, 19: ἡ δίαίτα τοῖς ἀνθρώποις οὐχ ὥσπερ τοῖς κτήνεσιν ἐστὶν ἐν ὑπαίθρῳ, ἀλλὰ στεγνῶν δεῖται.

λέσθαι. Ὁ δὲ θαρσύνειν ἐκέλευε καὶ ἔδειξεν ὁμήρους παρόν- 13
 τας αὐτῷ. Ἐδέοντο δὲ καὶ τοῦ Ξενοφῶντος καταβαίνον-
 τές τινες τῶν ἐκ τοῦ ὄρους συμπράττειν σφισι τὰς σπονδάς.
 Ὁ δ' ὠμολόγει καὶ θαρσύνειν ἐκέλευε καὶ ἡγγυᾶτο μηδὲν αὐ-
 τοῦς κακὸν πείσεσθαι πειθομένους Σεύθῃ. Οἱ δ' ἄρα
 ταῦτ' ἔλεγον κατασκοπῆς ἕνεκα.

Ταῦτα μὲν τῆς ἡμέρας ἐγένετο· εἰς δὲ τὴν ἐπιούσαν 14
 νύκτα ἐπιτίθενται ἐλθόντες ἐκ τοῦ ὄρους οἱ Θυνοί. Καὶ
 ἡγεμῶν μὲν ἦν ὁ δεσπότης ἐκάστης τῆς οἰκίας· χαλεπὸν
 γὰρ ἦν ἄλλω τὰς οἰκίας, σκότους ὄντος, ἀνευρίσκειν ἐν
 ταῖς κώμαις· καὶ γὰρ αἱ οἰκίαι κύκλῳ περιεσταύρωντο με-
 γάλοις σταυροῖς τῶν προβάτων ἕνεκα. Ἐπεὶ δ' ἐγένοντο 15
 κατὰ τὰς θύρας ἐκάστου τοῦ οἰκήματος, οἱ μὲν εἰσηκόν-
 τιζον, οἱ δὲ τοῖς σκυτάλοις ἔβαλλον, ἃ ἔχειν ἔφασαν ὥς
 ἀποκόψοντες τῶν δοράτων τὰς λόγχας· οἱ δὲ ἐνεπίμπρα-
 σαν· καὶ Ξενοφῶντα ὀνομαστὶ καλοῦντες ἐξιόντα ἐκέλευον
 ἀποθνήσκειν ἢ αὐτοῦ ἔφασαν κατακαυθήσεσθαι αὐτόν.

Καὶ ἤδη τε διὰ τοῦ ὀρόφου ἐφαίνετο πῦρ καὶ ἐντεθω- 16
 ρακισμένοι οἱ περὶ Ξενοφῶντα ἔνδον ἦσαν, ἀσπίδας καὶ
 μαχαίρας καὶ κράνη ἔχοντες, καὶ Σιλανὸς Μακέστιος,
 ἑτῶν ὀκτωκαίδεκα ὢν, σημαίνει τῇ σάλπιγγι· καὶ εὐθὺς

ὥστε ἀπολέσθαι] Ex praegressis intelligo: ἐν οἷς οὕτω σφᾶς αὐ-
 λίζεσθαι. Si quis ὥστ' ἂν ἀπολέσθαι malit, facile assentiar.

13. αὐτῶν] τῶν Θράκων. F. V. et Ald. αὐτῷ, inepte.

καὶ τοῦ Ξεν.] F. καὶ αὐτοῦ Ξεν., I. αὐτοῦ Ξεν. sine καί.

14. ἄλλω] Et. F. I. ἄλλως, non improbante Schn.

καὶ γὰρ — σταυροῖς] ac per hos aditum invenire nemo melius
 quam dominus poterat.

15. ἔφασαν] Thraces gloriabundi et minitabundi.

16. Μακέστιος] Steph. Byz.: Μάκιστος πόλις τῆς Τριφυλίας — ὁ πο-
 λίτης Μακιστεύς, τὸ ἐθνικὸν Μακίστιος — Μακέστιος. Postero-
 rem tamen formam me legere non memini; Μακίστιος scribitur
 Hell. III, 2, 25. cl. 30. Strab. VI, 1. p. 10. X, 1. p. 324. Caeterum
 ἡ Μακιστία meridionales Pisatidis fines adjacebat teste Strab.
 VIII, 3. p. 154. A Lepreo spectantibus versus orientem situm
 fuisse tradit Müller. Orchom. p. 372.

ἑτῶν] ἤδη subjiciunt F. I., ἤδη ὥς Et. Ἢδη tantum ferri posset,
 si major aliquis numerus sequeretur, v. c. ὀκτὼ καὶ πεντήκοντα,
 quomodo si legas, intelligitur cur Xen. hominis aetatem memora-
 verit. Nam quod Haken. et Halbk. statuunt hoc eum propterea
 fecisse quod Silanus hac re prudentiam qualis ab adolescentulo vix

ἐκπηδῶσιν ἐσπασμένοι τὰ ξίφη καὶ οἱ ἐκ τῶν ἄλλων σκη-
 17 κωμάτων. Οἱ δὲ Θρᾷκες φεύγουσιν, ὥσπερ δὴ τρόπος
 αὐτοῖς, ὅπισθεν περιβαλλόμενοι τὰς πέλτας· καὶ αὐτῶν
 ὑπεραλλομένων τοὺς σταυροὺς ἐλήφθησάν τινες κρεμα-
 σθέντες, ἐνισχομένων τῶν πελτῶν ἐν τοῖς σταυροῖς· οἱ δὲ
 καὶ ἀπέθανον, διαμαρτόντες τῶν ἐξόδων· οἱ δ' Ἕλληνες
 18 ἐδίωκον ἔξω τῆς κώμης. Τῶν τε Θυνῶν ὑποστραφέντες
 τινὲς ἐν τῷ σκότει τοὺς παρατρέχοντας παρ' οἰκίαν καιο-
 μένην ἠκόντιζον εἰς τὸ φῶς ἐκ τοῦ σκότους· καὶ ἔτρωσαν
 Ἰερώνυμόν τε καὶ Ἐνοδίαν τὸν λοχαγὸν καὶ Θεαγένην δὲ
 Λοκρὸν τὸν λοχαγόν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς· κατεκαύθη μέν-
 19 τοι καὶ ἐσθῆς τινων καὶ σκεύη. Σεύθης δὲ ἤκε βοηθήσων
 σὺν ἑπτὰ ἵππεῦσι τοῖς πρώτοις καὶ τὸν σαλπικτὴν ἔχων

expectanda esset prodidisset: satis solidum fingunt Xenophontem:
 qui quin ipse τὸ πολεμικὸν σημαίνειν (v. ad IV, 3, 29.) jufferit
 quis dubitet?

καὶ οἱ ἐκ —] i. e. καὶ οἱ περὶ Ξενοφῶντα καὶ οἱ ἐκ —.

φεύγουσιν] I. καταφεύγουσιν, quod esset confugiunt.

αὐτοῖς] F. I. et Brod. ἦν αὐτοῖς.

17. περιβαλλόμενοι] non solum μεταβαλλόμενοι (v. ad I, 2, 17. et
 VI, 3, 16.), sed, nescio qua ratione, περιδοῦντες, quo factum ut
 κρεμασθέντες ληφθῆναι possent.

ἐνισχομένων] Et. F. H. I. S. ἐνεχομένων.

ἐν τοῖς σταυροῖς] Et. F. H. I. ἐν omittunt.

18. Τῶν δὲ Θυνῶν] pro τῶν τε Θυνῶν dedit I.

τοὺς παρατρέχοντας — σκότους] Duae dicendi rationes conflatae
 sunt: ἠκόντιζον εἰς τὸ φῶς ἐκ τοῦ σκότους et ἠκόντιζον τοὺς παρα-
 τρέχοντας, jaculo feriebant ut I, 8, 27. al.

τε καὶ Ἐνοδίαν τὸν] H. S. τε καὶ Εὐνοδέα τόν; idem omisso τὸν
 F. I., etiam post Λοκρὸν articulum et ante illud δὲ omittentes.
 Zeun., deleturus, opinor, καὶ particulam, Ἐνοπέα conjecit de
 Ἐνόπῃ Messeniae oppido cogitans, quod tunc temporis fortasse
 non amplius existit. V. Strab. VIII, 4. p. 181. Videtur eo fuisse
 offensus quod Hieronymi nomini patriae munerisque appellatio
 non adjecta est, quod cum jam supra aliquoties factum fuerit,
 equidem hic non magnopere requiram. Quod λοχαγόν — λοχα-
 γόν dicit, non solum λοχαγούς posteriori loco ponit, idem fece-
 rat VI, 2, 10.

Θεαγένην] F. H. I. Θεογένην, A. B. K. M. Θεογένην. Sed
 Θεαγένην non videtur sollicitandum esse. Cf. Thuc. I, 126. IV,
 27. Aristot. Polit. V, 4, 5. Pausan. I, 28, 1. Reitz. ad Lucian. III.
 p. 504, Bip. Praestat etiam accusativi forma in — ην. Cf. ad Dio-
 nyf. historiogr., p. 6 f. et Commentatt. p. 289 ff.

19. τοῖς πρώτοις] qui primi signo dato se expediverant; s. potius
 qui primi sequebantur cum reliqui adhuc remotiores essent. Cf.
 II, 2, 17. IV, 2, 9. 25, 8, 12. 18. VII, 3, 39.

τὸν Θράκιον. Καὶ ἐπείπερ ἦσθετο, ὅσον περ χρόνον
ἐβοήθει, τοσοῦτον καὶ τὸ κέρας ἐφθέγγετο αὐτῷ· ὥστε
καὶ τοῦτο φόβον συμπαρεῖχε τοῖς πολεμίοις. Ἐπεὶ δ' ἦλ-
θον, ἐδεξιοῦτό τε καὶ ἔλεγεν ὅτι οἴοιτο τεθνεῶτας πολλοὺς
εὐρήσειν.

Ἐκ τούτου ὁ Ξενοφῶν δεῖται τοὺς ὁμήρους τε αὐτῷ 20
παραδοῦναι καὶ ἐπὶ τὸ ὄρος, εἰ βούλεται, συστρατεύε-
σθαι· εἰ δὲ μή, αὐτὸν ἑᾶσαι. Τῇ οὖν ὑστεραία παραδί- 21
δωσιν ὁ Σεύθης τοὺς ὁμήρους, πρεσβυτέρους ἄνδρας, τοὺς
κρατίστους, ὡς ἔφασαν, τῶν ὀρεινῶν· καὶ αὐτὸς ἔρχεται
σὺν τῇ δυνάμει. Ἦδη δ' εἶχε καὶ τριπλασίαν δύναμιν ὁ
Σεύθης· ἐκ γὰρ τῶν Ὀδρυσῶν, ἀκούοντες ἃ πράττοι ὁ
Σεύθης, πολλοὶ κατέβαινον συστρατευσόμενοι. Οἱ δὲ 22
Θυνοί, ἐπεὶ εἶδον ἀπὸ τοῦ ὄρους πολλοὺς μὲν ὀπλίτας,
πολλοὺς δὲ πελταστάς, πολλοὺς δὲ ἵππεῖς, καταβάντες ἰκέ-
τευον σπείσασθαι· καὶ πάντα ὁμολόγουν ποιήσειν καὶ τὰ
πιστὰ λαμβάνειν ἐκέλευον. Ὁ δὲ Σεύθης, καλέσας τὸν 23
Ξενοφῶντα, ἐπεδείκνυεν ἃ λέγοιεν· καὶ οὐκ ἂν ἔφη σπεί-
σασθαι, εἰ Ξενοφῶν βούλοιτο τιμωρήσασθαι αὐτοὺς τῆς
ἐπιθέσεως. Ὁ δ' εἶπεν· Ἀλλ' ἔγωγε ἱκανὴν νομίζω καὶ νῦν 24
δίκην ἔχειν, εἰ οὗτοι δοῦλοι ἔσονται ἀντ' ἐλευθέρων· συμ-

ἐπείπερ — τοσοῦτον] *cum rem* (Graecos a barbaris oppressos esse) *sensisset* (fortasse ex incendio et clamore), *per totum tempus quo opem laturus accurrit* —.

συμπαρεῖχε] F. I. συμπαρέσχε; *mox iidem ἦλθον pro ἦλθεν de-derunt.*

20. εἰ βούλεται] V. ad I, 3, 14.

ἑᾶσαι] Ex συστρατεύεσθαι repete στρατεύεσθαι. Cf. ad I, 4, 7.

21. ἄνδρας] I. ἦδη subjicit, quod omisso ἄνδρας etiam Et. habet. Ortum videtur ex proximo versu. Mox A. B. G. et vett. edd.

Ὀρεινῶν, F. I. Ὀριτῶν pro ὀρεινῶν.

τριπλασίαν δύναμιν] *copias triplo majores quam ante Graecorum adventum. Zeun.*

πράττοι] F. I. πράττει. De significatione v. ad VI, 2, 20.

22. ἵππεῖς] Zeun. invitis libris ἵππείας. Sed v. ad IV, 3, 20.

23. ἃ λέγοιεν] Et. ἃ ἔλεγον.

σπείσασθαι] Porson σπείσασθαι conjecit propter praegressum ἂν, quod omittunt F. I. qui σπείσασθαι habet. Sed v. ad II, 3, 18.

εἰ Ξεν. — αὐτοὺς] F. ὁ Ξεν. — δὲ (δὴ?) αὐτούς. Εἰ etiam om. I.

δίκην ἔχειν] Hoc si Xen. pro δίκην ὑποσχεῖν f. δοῦναι dictum voluisset, non omittere poterat αὐτούς. Recte igitur Sturz. inter-

βουλευεῖν μέντοι ἔφη αὐτῷ τὸ λοιπὸν ὁμήρους λαμβάνειν τοὺς δυνατωτάτους κακὸν τι ποιεῖν, τοὺς δὲ γέροντας οἴκοι ἔαν. Οἱ μὲν οὖν ταύτῃ πάντες δὴ προσωμολόγουν.

CAPUT V.

- 1 Ὑπερβάλλουσι δὲ πρὸς τοὺς ὑπὲρ Βυζαντίου Θρᾷκας
εἰς τὸ Δέλτα καλούμενον· αὕτη δ' ἦν οὐκέτι ἀρχὴ Μαι-
2 σάδου, ἀλλὰ Τήρου τοῦ Ὀδρύσου [ἀρχαίου τινός]· καὶ ὁ
Ἡρακλείδης ἐνταῦθα ἔχων τὴν τιμὴν τῆς λείας παρῆν καὶ
Σεύθης, ἐξαγαγὼν ζεύγη ἡμιονικὰ τρία, οὐ γὰρ ἦν πλείω,
τὰ δ' ἄλλα βοεικὰ, καλέσας Ξενοφῶντα ἐκέλευσε λαβεῖν,
3 τὰ δ' ἄλλα διανεῖμαι τοῖς στρατηγοῖς καὶ λοχαγοῖς. Ξενο-

pretatur: mihi satisfactum est, cl. Herod. I, 45: ἔχω παρὰ σεῦ πᾶσαν τὴν δίκην.

Cap. V. §. 1. Ὑπερβάλλουσι] Est dativus participii, jungendus cum παρῆν: cum trajicerent — advenit. Cf. de auth. p. 58.

πρὸς τοὺς ὑπὲρ Β. Θρ.] Ὑπέρκειται δὲ τοῦ Βυζαντίου τὸ τῶν Ἀσιῶν ἔθνος Strabo VII, 6. extr. Astios memorat Liv. XXXVIII, 40.

τὸ Δέλτα] Δέλτα ex h. l. memorat Eustath. ad Dionysii Periegesin v. 242. de quo audi P. Gyllium de Bosporo Thracio p. 153. „Equidem a Bosporo obivi pedibus ad Salmydessum oram Ponti importuosam, longe lateque apertam septentrionibus ventis; in medio itinere vidi locum quem Xen. appellat Delta, caeteri scriptores Delcon sive Delconem [Plin. IV, 18: Develton cum stagno quod nunc Deultum vocatur]: hodie nominant Dercon; id oppidum est quod ab urbe Byzantio abest iter unius diei. Ex tribus partibus clauditur lacu dulci, nisi cum tempestatibus mare incitatum exiguo Euripo in.romittit, a quo piscis Delcon appellatur, ab Athenaeo commemoratus. Is qualis sit in nostris piscationibus informabitur.” Hucusque Gyllius. Athen. III. p. 118. ex Euthydemo medico memorat δελκανὸν — ἀπὸ Δέλκωνος τοῦ ποταμοῦ; ad quem Casaubonus ex Hesychio Δέλκον, λίμνην ἰχθυοφόρον περὶ τὴν Θράκην comparavit. Schn.

Τήρους] Sic F. H. I. S. pro Τήρου. Τήρεω genitivum habent Herod. IV, 80. VII, 137. Thuc. II, 29. 95.

Ὀδρύσου] H. I. Ὀδρύσου, quo accentu scribendum fuisse et analogia: nam nominativus est Ὀδρύσης (cf. VII, 7, 1. 11.): et mos scriptorum docet. Cf. Thuc. II. II. Arrian. exp. IV, 12, 7. et Polyb. XXIV, 6, 3. Neque enim puto patris nomen esse, ut voluit Schn., sed populi.

ἀρχαίου τινός] Hoc ortum videtur ex hujusmodi scholio: οὐ τοῦ ἀρχαίου, ἀλλ' ἄλλου τινός. Nam quod Schn. ait, articulum τοῦ post Τήρους additum monere Teren filium Odrysi, antiqui illius a quo Odrysi populi appellati fuerint, intelligi voluisse Xenophonem, hoc ipsum refutatione praegnans est.

2. ἐκέλευσε] F. I. ἐκέλευε.

φῶν δὲ τὰδ' εἶπεν· Ἐμοὶ μὲν τοίνυν ἄρκεϊ καὶ αὐθις λα-
βεῖν· τούτοις δὲ τοῖς στρατηγοῖς δωροῦ οἱ σὺν ἔμοι ἡχο-
λούθησαν καὶ λοχαγοῖς. Καὶ τῶν ζευγῶν λαμβάνει ἓν μὲν 4
Τιμασίῳ δ' Δαρδανεύς, ἓν δὲ Κλεάνωρ δ' Ὀρχομένιος, ἓν
δὲ Φρυνίσκος δ' Ἀχαιοός· τὰ δὲ βοεικὰ ζεύγη τοῖς λοχαγοῖς
κατεμερίσθη. Τὸν δὲ μισθὸν ἀποδίδωσιν, ἐξεληλυθότος
ἤδη τοῦ μηνός, εἴκοσι μόνον ἡμερῶν· ὁ γὰρ Ἡρακλείδης
ἔλεγεν ὅτι οὐ πλεῖον ἐμπολήσαι. Ὁ οὖν Ξενοφῶν ἀχθε- 5
σθεῖς εἶπε· Δοκεῖς μοι, ὦ Ἡρακλείδη, οὐχ ὥς δεῖ κήδε-
σθαι Σεύθου· εἰ γὰρ ἐκῆδον, ἦκες ἂν πλήρη φέρων τὸν
μισθόν, καὶ προσδανεισάμενος, εἰ μὴ γ' ἄλλως ἐδύνω, καὶ
ἀποδόμενος τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια.

Ἐντεῦθεν ὁ Ἡρακλείδης ἡχθέσθη τε καὶ ἔδεισε μὴ 6
ἐκ τῆς Σεύθου φιλίας ἐκβληθεῖν· καὶ ὅ τι ἐδύνατο ἀπὸ
ταύτης τῆς ἡμέρας Ξενοφῶντα διέβαλλε πρὸς Σεύθην.
Οἱ μὲν δὴ στρατιῶται Ξενοφῶντι ἐνεκάλουν ὅτι οὐκ εἶχον 7
τὸν μισθόν· Σεύθης δὲ ἡχθετο αὐτῷ, ὅτι ἐντόνως τοῖς
στρατιώταις ἀπῆτει τὸν μισθόν. Καὶ τέως μὲν αἰεὶ ἐμέ- 8

3. τὰδ' εἶπεν] τὰδ' et proximum μὲν omittunt F. I.

τοῖς στρατηγοῖς] Est hic appositio ut VII, 6, 38. et Demosth. Mid. 31, c. p. 550: ἔτι πολλῷ χαλεπώτερον, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπὶ) τούτοις τοῖς μετὰ ταῦτα ἐνήνοχα.

4. τῶν ζευγῶν] Leg. τῶν μὲν ἡμιονικῶν ζευγῶν.

Φρυνίσκος] Et. F. H. I. Φίληξ, ut Φιλήσιος leg. videatur. Sed vulgaris lectio probabilior est propter 2, 2.

κατεμερίσθη] Sic Et. F. H. I.; caeteri κατεμέρισε.

ἐμπολήσαι] Sic L. ἐμποδήσαι I. ἐμποδίσαι Et. Vulgo ἐμπω-
λήσαι, quam scripturam deteriore esse docuerunt Pierſon ad Moerin p. 156. Schaefer. Melett. p. 85. et Lobeck. ad Phrynich. p. 583 f. Verba οὐ πλεῖον ἐμπολήσαι cave cum Leoncl. veritas: pluris se manubias vendere non potuisse, quod foret οὐ πλεόνος ἐμπολήσαι. Sensus est: non omnem se praedam vendidisse, sed partem tantum, ut nonnisi viginti dierum merces solvi posset.

5. εἶπε] Et. F. H. I. S. εἶπεν ἐπομόσας. Ἐπομόσας §. 4. post ἔλε-
γεν inferendum esse probabiliter conjecit Schn.

πλήρη φέρων] Male F. I. φέρων πλήρη.

μὴ γ' ἄλλως] F. H. O. μὴ ἄλλως, facili errore. Nam γέ hic aptissimum est: certe si alia ratione non poterat. Prodit enim Xen. Heraclidæ verbis se non magnam fidem habere.

ἑαυτοῦ] F. G. K. L. M. S. et vet. edd. ἑαυτοῦ, quod Porſono jubente recepi. Cf. Matth. §. 489. II. Buttm. §. 114. n. 5. et Herm. ad Soph. Trach. 451: αὐτὸς αὐτὸν ὥδε παιδεύεις.

μνητο ὥς, ἐπειδὴν ἐπὶ θάλατταν ἀπέλθῃ, παραδώσειν αὐτῷ Βισάνθην καὶ Γάνον καὶ Νέον τεῖχος· ἀπὸ δὲ τούτου τοῦ χρόνου οὐδενὸς ἔτι τούτων ἐμμένητο. Ὁ μὲν γὰρ Ἡρακλείδης καὶ τοῦτο διαβεβλήκει, ὥς οὐκ ἀσφαλὲς εἶη τεῖχῃ παραδιδόναι ἀνδρὶ δύναμιν ἔχοντι.

- 9 Ἐκ τούτου ὁ μὲν Ξενοφῶν ἐβουλευέτο τί χρὴ ποιεῖν περὶ τοῦ ἔτι ἄνω στρατεύεσθαι· ὁ δ' Ἡρακλείδης, εἰσαγαγὼν τοὺς ἄλλους στρατηγούς πρὸς Σεύθην, λέγειν τε ἐκέλευεν αὐτοὺς ὅτι οὐδὲν ἂν ἦττον σφεῖς ἀγάγοιεν τὴν στρατιὰν ἢ Ξενοφῶν, τὸν τε μισθὸν ὑπισχνεῖται αὐτοῖς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐκπλεων παρέσεσθαι δυοῖν μηνοῖν, συστρα-
10 τεύεσθαι τε ἐκέλευε. Καὶ ὁ Τιμασίων εἶπεν· Ἐγὼ μὲν τοίνυν, οὐδ' ἂν πέντε μηνῶν μισθὸς μέλλῃ εἶναι, στρα-

8. παραδώσειν] Sic F. I. Cf. ad V, 9, 29. G. παραδώσοι, A. B. K. L. M. Junt. παραδώσω. Ante Zeun. παραδώσει legebatur. Prop-
poni in Miscell. critt. I, 1. p. 44. aut ἀπέλθῃ — παραδώσει aut ἀπέλθοι (quomodo libri habent praeter Et. F. I.) — παραδώσοι re-
ponendum videbatur, quorum hoc praeferebat ut rarius. Sed
conjunctivum in oratione obliqua praeterito praegresso praeter lo-
cos ad I, 4, 13. laudatos egregie tuetur VII, 1, 33. Adde IV, 5,
28. (cl. V, 1, 11.) Thuc. V, 65. VII, 16. VIII, 29.

Γάνον] Plin. IV, 18: At in ora amnis Erginus: oppidum fuit
Ganos: deferitur et Lyfimachia jam in Cherroneso. ubi antea
legebatur Gonos. Scylacis Periplus p. 28. Hudf.: Μετὰ τὴν Χερρό-
νησον ἔστι Θράκια τεῖχῃ τὰδε· πρῶτον Λευκὴ ἀκτὴ, Τειριστίας,
Ἡράκλεια, Γάνος, Γανίαι, Νέον τεῖχος, πόλις καὶ λιμὴν, Δα-
μινὸν τεῖχος, Σηλυμβρία, πόλις καὶ λιμὴν. Aeschin. c. Ctes.
p. 474. nominat Σέρρδιον τεῖχος καὶ Δορίσκον καὶ Ἐργίσκην καὶ
Μουργίσκην καὶ Γάνος καὶ Γανίθα. Cf. Vales. ad Harpocrat.
p. 16. Schen. Bisanthen et Neontichos ante habuerat Alcibia-
des. V. ll. ad 3, 19. cll.

Ὁ μὲν γὰρ Ἡ.] Μέν omittit I. Oppositum cogita tale quid:
Seuthes autem ei auscultavit.

διαβεβλήκει] F. I. διεβεβλήκει.

9. ἔτι ἄνω] in loca superiora I, supra mare magis edita. For-
tasse leg. ἔτι ἄνωτέρω. Weisk. Non opus videtur. Ἐτι, quod
A. B. F. male post ἄνω collocant, hic est nostrum noch ferner.
De loci nexu dixi l. de auth. p. 31.

ὑπισχνεῖται] pro ὑπισχνεῖτο dederunt F. I.

ἐντὸς] Omittit H. suspectumque putat Born. propterea quod
etiam Demosth. l. ad I, 7, 18. cl. cod. Ital. ἐντός addat.

ἐκπλεων π. δ. μηνοῖν] Recte interpretatur Leoncl.: stipendium
integrum duum mensium paucos intra dies adfuturum. Non
autem promisit hoc iis statim solutum iri, sed se illud compara-
turum esse, ne, si paratum viderent, de mercede solliciti essent.

συστρατεύεσθαι τε] F. H. καὶ συστρατεύεσθαι omisso τε.

τενσαίμην ἂν ἔνευ Ξενοφῶντος. Καὶ ὁ Φρυνίσκος καὶ ὁ Κλεάνωρ συνωμολόγουν τῷ Τιμασίῳ.

Ἐντεῦθεν ὁ Σεύθης ἐλοιδορεῖ τὸν Ἡρακλείδην, ὅτι 11 οὐ παρακαλεῖ καὶ Ξενοφῶντα. Ἐκ δὲ τούτου παρακαλοῦσιν αὐτὸν μόνον. Ὁ δέ, γνούς τοῦ Ἡρακλείδου τὴν πανουργίαν, ὅτι βούλοιτο αὐτὸν διαβάλλειν πρὸς τοὺς ἄλλους στρατηγοὺς, παρέρχεται λαβὼν τοὺς τε στρατηγοὺς πάντας καὶ τοὺς λοχαγοὺς. Καὶ ἐπεὶ πάντες ἐπείσθησαν, 12 συνεστρατεύοντο· καὶ ἀφικνοῦνται, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸν Πόντον, διὰ τῶν Μελινοφάγων καλουμένων Θρακῶν εἰς τὸν Σαλμυδησσόν. Ἐνθα τῶν εἰς τὸν Πόντον πλεουσῶν νεῶν πολλαὶ ὀκέλλουσι καὶ ἐκπίπτουσι· τέναγος γάρ ἐστιν ἐπὶ πάμπολυ τῆς θαλάττης. Καὶ οἱ Θραῖκες οἱ κατὰ ταῦτα 13 οἰκοῦντες στήλας ὀρισάμενοι τὰ καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι ἐκπί-

10. καὶ ὁ Κλ.] Articulum addiderunt A. B. et ante Τιμασίῳ I.

11. ὁ Σεύθης] Articulum prae buerunt F. I. iidemque παρακάλει pro παρακάλει habent.

12. τὸν Σαλμυδησσόν] Et, τὸν Ἀλμυδησσόν, F. H. I. τὸ Ἀλμυδησσόν, A. B. edd. vet. et Steph. τὸν Σαλμυδισσόν. Halmydeson etiam scribunt Plin. IV, 18, et Mela II, 2, 63, urbem dicens. Receptam scripturam firman Herod. IV, 93. et quos jam Zeun. contulit Diod. XIV, 37, Arrian. P. P. extr. Strabo VII, 6. p. 111: ἔστι δ' οὗτος ἔρημος αἰγιαλὸς καὶ λιθώδης, ἀλίμενος, ἀναπεπταμένος πολὺς πρὸς τοὺς βορέας, σταδίων ὅσον ἑπτακοσίων μέχρη τῶν Κυανέων [πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου] τὸ μῆκος, πρὸς ὃν οἱ ἐκπίπτοντες ὑπὸ τῶν Ἀσίων διαρπάσσονται τῶν ὑπερκειμένων, Θρακίου ἔθνους. Scymnus Chius extr.: εἶτ' αἰγιαλὸς τις Σαλμυδησσὸς λεγόμενος, ἑφ' ἑπτακόσια στάδια, τεναγώδης ἄγαν καὶ δυσπρόσορμος, ἀλίμενός τε παντελῶς παρατέταται, ταῖς ναυσὶν ἐχθρότατος τόπος. et Aeschyl. Prom. 732: τραχεῖα πόντου Σαλμυδησία γνάθος, ἐχθρόξενος ναύτησι, μητροῖα νεῶν, egregie initiale Σ firmans. Strabonis Astos Schn. putat esse Μελινοφάγους Θραῖκας Xenophontis. Hinc Asticen regionem Plinii [l. l.] et Ἀστικὴν στρατηγίαν Ptolemaei.

νεῶν] pro νηῶν dederunt F. I. Idem vitium eluendum Hell. I, 1, 36. et Lyf. c. Agor. p. 454. R.

πάμπολυ] pro πολὺ dederunt ex Et. F. H. I. De re cf. Polyb. IV, 41.

13. στήλας ὀρισάμενοι] columnas sibi terminos posuerunt ad litus intra quos cujusque populi praedationes continerentur. Ita non opus est ut cum Moro στήλαις ὁρ. legatur. Στήλαις veteres populos ad fines constituendos usos esse docet Strabo IX, 1, p. 234. et quem Lion confert Demosth. de Cor. 51, 1. p. 278: στήλαις διαλαβεῖν τοὺς ὅρους. Pro ὀρισάμενοι Hutch. ἐρεισάμενοι conjecit, quod jure rejicit Schaefer. Melett. p. 14, cl. Eurip. Hec. 16: ἕως μὲν οὖν γῆς ὅρθ' ἔκειθ' ὀρίσματα.

πτοντα λήιζονται· τέως δ' ἐλέγοντο, πρὶν ὁρίσασθαι, ὅρ-
 14 πάζοντες πολλοὶ ὑπ' ἀλλήλων ἀποθνήσκειν. Ἐνταῦθα εὐ-
 ρίσκοντο πολλαὶ μὲν κλίμαι, πολλὰ δὲ κιβώτια, πολλαὶ δὲ
 βίβλοι γεγραμμέναι καὶ τᾶλλα πολλὰ ὅσα ἐν ξυλίνοις τεύ-
 χεσι ναύκληροι ἄγουσιν. Ἐντεῦθεν ταῦτα καταστρεψά-
 15 μενοι ἀπήεσαν πάλιν. Ἐνθα δὴ Σεύθης εἶχε στράτευμα
 ἥδη πλεόν τοῦ Ἑλληνικοῦ· ἐκ τε γὰρ Ὀδρουσῶν πολὺ ἔτι
 πλείους καταβεβήκεσαν καὶ οἱ αἰεὶ πειθόμενοι συνεστρα-
 τεύοντο. Κατηυλίσθησαν δὲ ἐν τῷ πεδίῳ ὑπὲρ Σηλυβρίας,
 16 ὅσον πεντήκοντα στυδίους ἀπέχοντες τῆς θαλάττης. Καὶ
 μισθὸς μὲν οὐδεὶς πω ἐφαίνεται· πρὸς δὲ τὸν Ξενοφῶντα

ἕκαστοι ἐκπίπτοντα] F. I. ἐκπίπτοντα ἕκαστοι ex emendatione.

ἔλεγον — πολλοὶ] Et. F. H. I. S. ἔλεγον — ἀρπάζοντας πολλοὺς
 quorum tamen S. τοπρὶν ὁρίσασθαι, et Et. πρὶν ὁρίσασθαι τό ha-
 bent, hujus lectionis originem explicantes. Voces πρὶν ὁρίσα-
 σθαι mihi suspectae sunt.

14. εὐρίσκοντο] Hoc ex et H. I. recepit Schn., vulgarem lectionem
 εὐρίσκοντο decere potius περιηγητήν, non rerum a se gestarum
 narratorem contendens, ratione quidem non sufficiente.

βίβλοι] Possis intelligere arborum libros (non chartas f. pa-
 pyrum, quam demum „Alexandri M. victoria repertam esse au-
 ctor est M. Varro” ap. Plin. XIII, 21. Cf. Rambach. ad Potteri
 Arch. III. p. 308 f.). Illorum usum multiplicem fuisse docent ex
 Theophrasto: ἐκ τῆς βίβλου ἰστίαι καὶ πλέκουσι καὶ ψιάθους καὶ
 ἔσθῃτάς τινας καὶ στρωμνάς τινας καὶ σχοινία καὶ ἕτερα πλείω.
 Sed tam vilem materiem cur ex multis aliis potissimum nominave-
 rit Xen. vix dixeris, nisi forte chartas librorum ad scribendum
 praeparatas (χάρτας βιβλίων Theopomp. ap. Longin. περὶ ὕψους
 XLIII, 2. Bastropier Halbk.) intelligi statuas. Sed ecce H. et
 Brod. libri γεγραμμένοι, E. F. I. γεγραμμένοι offerunt, quod re-
 cepi, quippe omisum a librariis hanc notionem jam in voce βί-
 βλοι inesse opinantibus. Nam mercaturam librorum apud Grae-
 cos exiguam aut nullam fuisse mihi nondum persuasit Boeckh. de
 Oec. civ. Athen. I. p. 51. Etenim cum in Graecia jam tum tot
 libri scriberentur legereanturque, non mireris saepe etiam exporta-
 tos esse in colonias.

τᾶλλα πολλὰ] V. ad I, 10, 2.

ἐν ξυλίνοις] Nam ea tantum naufragio facta non demergebantur.
 ταῦτα] hanc regionem.

15. οἱ αἰεὶ π. συνεστρατεύοντο] More barbarorum. Cf. Herod. VII, 110.

Σηλυβρίας] Cum Schn. ex Et. F. H. O. dederunt pro Σηλυβρίαν.

I. Συληβρίας, A. B. Σηλυμβρίας.

πεντήκοντα] Et. F. H. I. S. τριάκοντα.

16. πρὸς δὲ τὸν Ξ.] Plutarch. de garrul. 25: χαλεπῶς δὲ πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίους ἔσχε. Usitatio est dativus. Caeterum A. B. G. K. L.
 M. et vet. edd. καὶ πρὸς τὸν Ξ. habent.

οἱ τε στρατιῶται παγχαλέπως εἶχον, ὃ τε Σεύθης οὐκέτι οἰ-
κείως διέκειτο, ἀλλ' ὅποτε συγγενέσθαι αὐτῷ βουλόμενος
ἔλθοι, πολλαὶ ἤδη ἀσχαλῖαι ἐφαίνοντο.

CAPUT VI.

Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, σχεδὸν ἤδη δύο μηνῶν ὄντων, 1
ἀφικνοῦνται Χαρμῖνός τε ὁ Λάκων καὶ Πολύνικος παρὰ
Θίβρωνος καὶ λέγουσιν ὅτι Λακεδαιμονίοις δοκεῖ στρα-
τεύεσθαι ὡς ἐπὶ Τισσαφέρην καὶ Θίβρων ἐκπέπλευκεν ὡς
πολεμήσων καὶ δεῖται ταύτης τῆς στρατιᾶς καὶ λέγει ὅτι
δαρειακὸς ἐκάστῳ ἔσται μισθὸς τοῦ μηνὸς καὶ τοῖς λοχα-
γοῖς διμοιρία, τοῖς δὲ στρατηγοῖς τετραμοιρία. Ἐπεὶ δ' 2
ἦλθον οἱ Λακεδαιμόνιοι, εὐθὺς ὁ Ἡρακλείδης, πυθόμε-
νος ὅτι ἐπὶ τὸ στράτευμα ἤκουσι, λέγει τῷ Σεύθῃ ὅτι κάλ-
λιστον γεγένηται· οἱ μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι δέονται τοῦ
στρατεύματος, σὺ δὲ οὐκ ἔτι δέῃ· ἀποδιδούς δὲ τὸ στρά-
τευμα χαριεῖ αὐτοῖς, σὲ δὲ οὐκ ἔτι ἀπαιτήσουσι τὸν μισθόν,
ἀλλ' ἀπαλλάσσονται ἐκ τῆς χώρας.

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Σεύθης κελεύει παράγειν· καὶ ἐπεὶ 3
εἶπον ὅτι ἐπὶ τὸ στράτευμα ἤκουσι, λέγει ὅτι τὸ στράτευμα

παγχαλέπως] Sic I. παγχαλεπῶς Et. H. I. Idem habet F., sed
incertum quo accentu; πάνυ χαλεπῶς A. B. G. K. M.; caeteri
πάντες χαλεπῶς.

Cap. VI. §. 1. Ἐν δὲ τούτῳ] Δέ omiffum cum F. I.

ἀφικνοῦνται] F. I. ἀφικνεῖται.

Πολύνικος] pro Πολινεῖκος dederunt A. B. F. I. K. L. M. edd.
vett. Compara nomina Ἑλλάνικος, Ἐτεόνικος, Ἀριστόνικος, al.
Eadem forma etiam infra §. 39. 43. 7, 13. 56. ex libris restituta est.

Θίμβρωνος — Θίμβρων] A. B. F. G. I. K. L. M. edd. vett. edd.
Θίβρωνος — Θίβρων, quam scripturam etiam §. 44. iidem habent,
ubi tamen H. et I. Θρίβων, quod I. hic quoque priore loco offert.
Pariter 8, 24. A. B. F. I. et vett. edd. praebuerunt. Cf. Wesse-
ling. ad Diod. XIV, 36.

ὡς ἐπὶ] Ὡς omittunt Et. F. H. I. facili lapsu.

τοῖς δὲ στρατηγοῖς] Sic I. et margo I. τοῖς δὲ στρ. F. Vulgo καὶ
τοῖς στρ. Cf. III, 2, 36.

αὐτοῖς χαριεῖ] αὐτοῖς χαριῇ L. χαριῇ αὐτοῖς, quem ordinem
ego quoque praeferendum censui.

ἀπαιτήσουσι] Et. ἀπαιτῆσονται ex ἀπαλλάσσονται ortum.

3. κελεύει παράγειν] ad se adduci jubet Charminum et Polynicum.
Weisk.

λέγει] F. I. ἔλεγεν.

ἀποδίδωσι, φίλος τε καὶ σύμμαχος βούλεται εἶναι· καλεῖ
 τε αὐτοὺς ἐπὶ ξενίᾳ καὶ ἐξένιζε μεγαλοπρεπῶς. Ξενοφῶντα
 4 δὲ οὐκ ἐκάλει οὐδὲ τῶν ἄλλων στρατηγῶν οὐδένα. Ἐρω-
 τῶντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων τίς ἀνὴρ εἴη Ξενοφῶν,
 ἀπεκρίνατο ὅτι τὰ μὲν ἄλλα εἴη οὐ κακός, φιλοστρατιώτης
 δέ· καὶ διὰ τοῦτο χεῖρόν ἐστιν αὐτῷ. Καὶ οἱ εἶπον· Ἀλλ'
 ἢ δημαγωγεῖ ὁ ἀνὴρ τοὺς ἄνδρας; Καὶ ὁ Ἡρακλείδης·
 5 Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ἄρ' οὖν, ἔφασαν, μὴ καὶ ἡμῖν
 ἐναντιώσεται περὶ τῆς ἀπαγωγῆς; Ἀλλ' ἦν ὑμεῖς, ἔφη ὁ
 Ἡρακλείδης, συλλέξαντες αὐτοὺς ὑπόσχησθε τὸν μισθόν,
 6 ὀλίγον ἐκείνῳ προσχόντες ἀποδραμοῦνται σὺν ὑμῖν. Πῶς
 ἂν οὖν, ἔφασαν, ἡμῖν συλλεγεῖεν; Ἀὔριον ὑμᾶς, ἔφη ὁ
 Ἡρακλείδης, πρωτὶ ἄξιμεν πρὸς αὐτούς· καὶ οἶδα, ἔφη,
 ὅτι, ἐπειδὰν ὑμᾶς ἴδωσιν, ἄσμενοι συνδραμοῦνται. Αὕτη
 μὲν ἡ ἡμέρα οὕτως ἔληξε.

φίλος τε] Expectabam καὶ φίλος τε. Mox pro βούλεται εἶναι
 F. I. εἶναι βούλεται.

εἶναι, καλεῖ—ξενία. Καὶ] Sic Schn. distinxit. Sed v. de auth.
 p. 59. Ξενία pro ξένια emendavit Hutch. Cf. ind. in v. ξενία.

οὐκ ἐκάλει] Sic F. I. Vulgo οὐ καλεῖ ex praegresso καλεῖ ortum.

4. χεῖρον ἐστιν αὐτῷ] Zeun. et Weisk. vertunt: minus rationibus
 suis consulit, deteriori est conditione. Sturz. IV. p. 545. a. ad-
 dit: minus ille gratia valet. Cf. §. 39. ex qua Weisk. verba
 πρὸς τε τῶν Λακεδαιμονίων καὶ πρὸς αὐτοῦ (ἐμᾶντοῦ) hic ad-
 denda censuit. Comparativum non satis accurate interpretatur
 Nitzsch. de compar. p. 61: „cui prorsus bene esset, si militibus
 minus studeret.” Debebat: qui deteriore est conditione quam fo-
 ret, si non esset φιλοστρατιώτης.

5. Ἄρ' οὖν—μὴ] Ἄρ' οὐ, nonne, responsionem affirmativam ex-
 spectat, cum qui ἄρα μὴ dicit negativam cupiat, veritus tamen
 ne non habiturus sit. Plat. Crit. 4. p. 44. e: ἄρά γε μὴ ἐμοῦ προ-
 μηθεῖ; du bist doch nicht meiner wegen besorgt? i. e. cupio te
 non curare, vereor tamen ne cures. Cf. Herm. ad Vig. p. 824.
 et Schaefer. ad Sophocl. El. 446.

περὶ τῆς ἀπ.] Περί deest Et. F. I. Similem locum Matth. Gr.
 maj. 245. attulerat Isocr. ad Phil. p. 198. c: τοῦ δὲ φρονεῖν εὖ καὶ
 πεπαιδεύσθαι καλῶς ἀμφισβητῶ. cl. Archid. p. 131. c.

τὸν μισθόν] de quo dixerant §. 1.

προσχόντες] Equidem προσχόντες scribendum puto, assentiens,
 ne alios memorem, Schaefero ad Julian. p. XXII f. et Hermannō
 ad Soph. Oed. C. 990. Scio esse qui aliter judicent.

6. ἂν οὖν] F. I. οὖν ἂν, qui ordo etiam invenitur Plat. Crit. 6.
 p. 46, c. Adde annotata ad II, 5, 20.

Τῇ δ' ὕστεραία ἄγουσιν ἐπὶ τὸ στρατεύμα τοὺς Λά-7
κωνας Σεύθης τε καὶ Ἡρακλείδης, καὶ συλλέγεται ἡ στρα-
τιά· τὼ δὲ Λάκωνε ἐλεγέτην ὅτι Λακεδαιμονίοις δοκεῖ πο-
λεμεῖν Τισσαφέρνει τῷ ὑμᾶς ἀδικήσαντι· ἦν οὖν ἴητε σὺν
ἡμῖν, τὸν τε ἐχθρὸν τιμωρήσεσθε καὶ δαρεικὸν ἕκαστος
οἴσει τοῦ μηνὸς ὑμῶν· λοχαγὸς δὲ τὸ διπλοῦν· στρατηγὸς
δὲ τὸ τετραπλοῦν. Καὶ οἱ στρατιῶται ἄσμενοί τε ἤκουσαν 8
καὶ εὐθὺς ἀνίσταταιί τις τῶν Ἀρκάδων τοῦ Ξενοφῶντος κα-
τηγορήσων. Παρῇν δὲ καὶ Σεύθης, βουλόμενος εἰδέναι
τίπραχθήσεται· καὶ ἐν ἐπηκόῳ εἰστήκει, ἔχων τὸν ἑρμη-
νέα· συνίει δὲ καὶ αὐτὸς Ἑλληνιστὶ τὰ πλεῖστα. Ἐνθα δὲ 9
λέγει ὁ Ἀρκάς· Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν, ὧ Λακεδαιμόνιοι, καὶ
πάλαι ἂν ἤμεν παρ' ὑμῖν, εἰ μὴ Ξενοφῶν δεῦρο ἡμᾶς πεί-
σας ἀπήγαγεν, ἔνθα δὲ ἡμεῖς μὲν τὸν δεινὸν χειμῶνα
στρατευόμενοι καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐδὲν πεπάμεθα, ὁ
δὲ τοὺς ἡμετέρους πόρους ἔχει· καὶ Σεύθης ἰδίᾳ μὲν ἐκεῖ-
νον πεπλούτικεν, ἡμᾶς δὲ ἀποστερεῖ τὸν μισθόν· ὥστε ὁ 10
γε πρῶτος λέγων ἐγὼ μὲν, ἔφη, εἰ τοῦτον ἴδοιμι καταλευ-
σθέντα καὶ δόντα δίκην ὧν ἡμᾶς περιεῖλκε, καὶ τὸν μισθὸν
ἂν μοι δοκῶ ἔχειν καὶ οὐδὲν ἂν ἔτι τοῖς πεπονημένοις ἄχθε-

8. τὸν ἑρμηνέα] *quem secum habere solebat.* Neque enim dele-
verim articulum cum A. B. F. I.

9. ἡμεῖς μὲν] Sic incepit ac si perrecturus esset: ὁ δὲ Ξενοφῶν.
De temporum ratione dixi ad II, 1, 4.

ἐνθα δὲ] F. ἐνθάδε τε, I. ἐνθα δὴ τε, A. B. K. L. M. V. ἐν-
θάδε γε vel ἐνθάδε δέ γε, quod quamquam unde ortum sit diffi-
cile dictu est, tamen relativum ἐνθα δὴ tam aptum est ut minus
aptam lectionem substituere dubitaverim.

πεπάμεθα] Sic ex aliquot Steph. codd. et marg. Leoncl. dede-
runt pro πεπαύμεθα, quod cur admitti nequeat non est quod ex-
ponam.

ἰδίᾳ μὲν ἐκεῖνον] F. I. ἐκεῖνον μὲν ἰδίᾳ, quod vereor ne [corre-
ctoris sit Xenophontem accuratius loquentem facturum.

πεπλούτικεν] ex Steph. emendatione pro πεπλούτηκεν.

10. ὁ γε πρῶτος λέγων] Haec verba, Schneidero spuria visa, Xeno-
phontis narrantis non posse esse, ut voluit Weisk., ostendit tum
particula γε tum collocatio. Haud dubie igitur, ut Zeun. voluit,
cum ἐγὼ jungenda sunt: „qui quidem primus sententiam dico.”

ἔφη] Omittunt F. I.

οὐδὲν ἂν ἔτι] F. οὐδὲν ἔτι, H. I. S. Brod. libri οὐδὲν ἐπὶ.

σθαι. Μετὰ τοῦτον ἄλλος ἀνέστη ὁμοίως καὶ ἄλλος. Ἐκ δὲ τούτου Ξενοφῶν ἐλέξεν ὧδε·

- 11 Ἀλλὰ πάντα μὲν ἄρα ἄνθρωπον ὄντα προσδοκᾶν δεῖ, ὅποτε γε καὶ ἐγὼ νυνὶ ὑφ' ὑμῶν αἰτίας ἔχω ἐν ᾧ πλείστην προθυμίαν ἑμαυτῷ γε δὴ μοι δοκῶ συνειδέναι περὶ ὑμᾶς παρεσχημένος. Ἀπετραπόμην μὲν γε ἤδη οἴκαδε ὥρμη-
 μένος, οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ τι πυνθανόμενος ὑμᾶς εὖ πράτ-
 τειν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀκούων ἐν ἀπόροις εἶναι, ὥς ὠφελή-
 12 σων, εἴ τι δυναίμην. Ἐπεὶ δ' ἦλθον, Σεύθου τουτουῖ πολλοὺς ἀγγέλους πρὸς ἐμὲ πέμποντος καὶ πολλὰ ὑπισχνου-
 μένου ἐμοί, εἰ πείσαιμι ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, τοῦτο μὲν οὐκ ἐπεχείρησα ποιεῖν, ὥς αὐτοὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε· ἦγον δ' ὅθεν ὥομην τάχιστ' ἂν ὑμᾶς εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆ-
 ναι. Ταῦτα γὰρ καὶ βέλτιστα ἐνόμιζον ὑμῖν εἶναι καὶ ὑμᾶς
 13 ἦδειν βουλομένους. Ἐπεὶ δὲ Ἀρίσταρχος, ἐλθὼν σὺν τριήρεσιν, ἐκώλυε διαπλεῖν ἡμᾶς, ἐκ τούτου, ὅπερ εἰκὸς
 δῆπου ἦν, συνέλεξα ὑμᾶς, ὅπως βουλευσαίμεθα ὅ τι χρὴ
 14 ποιεῖν. Οὐκ οὖν ὑμεῖς ἀκούοντες μὲν Ἀριστάρχου ἐπιτάτ-
 τοντος ὑμῖν εἰς Χερρόνησον πορεύεσθαι, ἀκούοντες δὲ Σεύθου πείθοντος ἑαυτῷ συστρατεύεσθαι, πάντες μὲν

τούτου] pro τούτων F. G. I. Cf. I, 3, 13. III, 2, 35. 6, 7. cl. §. 4.

11. πάντα μὲν —] Jamblich. vita Pythag. p. 163: καὶ ἦν αὐτοῖς παρ-
 ἀγγελμα ὡς οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων συμπτωμάτων ἀπροσδό-
 κητον εἶναι παρὰ τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντα προσδοκᾶν ὧν
 μὴ τυγχάνουσιν αὐτοὶ κύριοι ὄντες. Zeu n.

ὅποτε γε] Γέ additum ex F. H. I. mox male ἐγὼ omittentibus et
 νῦν pro νυνὶ praeibentibus, μὲν particula omissa.

δὴ μοι] Omissa ab Et. F. I. delevit Schn. soloeca opinatus.
 Non vidit μοί cum δοκῶ, ἑμαυτῷ cum συνειδέναι jung. esse.

ἠρμημένος, οὐ] pro ὁρμώμενος sine οὐ Et. F. I. H. S. De re-
 petita negatione cf. Hier. I, 21: οὐ μὰ τὸν Δι', ἔφη, οὐ μὲν οὖν.
 Cyr. II, 6, 10: οὐ μὰ Δία, εἶπον ἐκεῖνοι, οὐ μὲν δὴ γ' ἔχαιρον.

οὐτι] F. I. οὐ τοι, ja nicht secundum Herm. ad Soph. Phil.
 800. Cf. eund. ad Vig. p. 803. Οὐ τι est prorsus non.

12. ἐμοί] F. I. μοι.

ὑμεῖς] Ex Et. F. I. et Brod. libris addiderunt.

ὥομην] pro ὥμην Et. F. I. De re v. 2, 10 ff.

ἐκώλυε] pro ἐκώλυσε dederunt F. I. Cf. ad I, 3, 1.

ὅπερ εἰκὸς δῆπου ἦν] Ne quis cum Schn. possit ὑμᾶς collocanda
 esse censeat, v. ad I, 6, 7. annotata.

14. εἰς X. πορεύεσθαι] V. 3, 3.

ἐλέγετε σὺν Σεύθῃ ἵεναι, πάντες δ' ἐψηφίσασθε ταυτά; Εἴ
 τι οὖν ἐγὼ ἐνταῦθα ἠδίκησα, ἀγαγὼν ὑμᾶς ἐνθα πᾶσιν
 ὑμῖν ἐδόκει, εἶπατε. Ἐπεὶ γε μὴν ψεύδεσθαι ἤρξατο Σεύ- 15
 θης περὶ τοῦ μισθοῦ, εἰ μὲν ἐπαινῶ αὐτόν, δικαίως ἂν
 με καὶ αἰτιῶσθε καὶ μισοῖτε· εἰ δὲ πρόσθεν αὐτῷ πάντων
 μάλιστα φίλος ὢν, νῦν πάντων διαφορώτατός εἰμι, πῶς
 ἂν ἔτι δικαίως, ὑμᾶς αἰρούμενος ἀντὶ Σεύθου, ὑφ' ὑμῶν
 αἰτίαν ἔχοιμι περὶ ὧν πρὸς τοῦτον διαφέρομαι; Ἀλλ' εἴ- 16
 ποίτε ἂν ὅτι ἔξεστι καὶ τὰ ὑμέτερα ἔχοντα παρὰ Σεύθου
 τεχνάζειν. Οὐκ οὖν δῆλον τοῦτό γε, ὅτι, εἴπερ ἐμοὶ ἐτέλει
 τι Σεύθης, οὐχ οὕτως ἐτέλει δήπου ὥς ὢν τε ἐμοὶ δοίη
 στεροῖτο καὶ ἄλλα ὑμῖν ἀποτίσειεν; Ἀλλ', οἶμαι, εἰ ἐδί-
 δου, ἐπὶ τούτῳ ἂν ἐδίδου ὅπως ἐμοὶ δοῦς μείον μὴ ἀπο-
 δοίη ὑμῖν τὸ πλεῖον. Εἰ τοίνυν οὕτως ἔχειν οἴεσθε, ἔξε- 17
 στιν ὑμῖν ἀντίκα μάλα ματαίαν ταύτην τὴν προᾶξιν ἀμφο-
 τέροις ἡμῖν ποιῆσαι, ἐὰν πράττητε αὐτόν τὰ χρήματα.
 Δῆλον γὰρ ὅτι Σεύθης, εἰ ἔχω τι παρ' αὐτοῦ, ἀπαιτήσεται
 με, καὶ ἀπαιτήσεται μέντοι δικαίως, ἐὰν μὴ βεβαιῶ τὴν

ἐψηφίσασθε] pro ἐπειψηφίσασθε ex F. H. I. dedit Schn.

Εἴ τι — ἐδόκει εἶπατε] Τί — ἐδόκει; omisso εἶπατε E. Et. F. I. O. et Brod. libri, quod bene haberet, si ἐνταῦθα abesset. Quod vulgo legitur cum ironia dictum esse manifestum est.

15. Ἐπεὶ γε μὴν —] Sic incepit ac si perrecturus esset: οὐκέτι ἐπήνεσα αὐτόν.

εἰ μὲν ἐπαινῶ — ἂν — μισοῖτε] Plat. Protag. p. 340. e: πολλὴ ἂν, ἔφη, ἀμαθία εἴη τοῦ ποιητοῦ, εἰ οὕτω γαυλὸν τί φησιν τὴν ἀρετὴν ἐκτιῆσθαι. ubi v. Heindorf. Cf. ad V, 6, 7. cl. §. 12.

πῶς ἂν] Ἄν ex A. B. G. L. et vett. edd. addidit Zeun.

ὑμᾶς αἰρούμενος] Sic F. I. pro αἰρούμενος ὑμᾶς.

περὶ ὧν] i. e. τούτων περὶ ὧν, non περὶ ἐκείνων περὶ ὧν (Sturz. I. p. 93. a). Cf. Mem. I, 2, 27: πῶς ἂν δικαίως τῆς οὐκ ἐνοῦσης αὐτῷ κακίας αἰτίαν ἔχοι. De relativo v. ad I, 2, 1.

16. τοῦτό γε, ὅτι] Et. F. I. Brod. τοῦτό γέ ἐστι, omisso ὅτι.

17. πράττητε] Schn. ad 7, 14. πράττησθε conjecit. Nam πράττεσθαι est sibi exigere; πράττειν plerumque exigere alii (cf. §. 40. 7, 14. 31.). Sed cum proprie sit simpliciter exigere, manifestum est activum non esse sollicitandum. Cf. Zeun. ad Viger. p. 292.

βεβαιῶ τὴν προ. αὐτῷ] Vulgatum αὐτοῦ correxi [confirmantibus F. I. M.]. Βεβαιοῦν h. l. est idem quod ἐμπεδοῦν Cyr. V, 1, 22: ἀλλὰ καὶ Ὑοχανίοις τοὺς ὅρκους καὶ τὰς δεξιὰς ὥς ἔδωκα ἐμπεδώσω. VIII, 8, 2: πρότερον βασιλεὺς καὶ οἱ ὑπ' αὐτῷ καὶ τοῖς τὰ ἔσχατα πεποιηκόσιν εἴτε ὅρκους ὁμόσαιεν ἢ ἐμπεδῶν εἴτε δεξιὰς δοῖεν ἐβεβαίουν. Schn.

- 18 προῖξιν αὐτῷ ἐφ' ἧ ἐδωροδόκουν. Ἀλλὰ πολλοῦ μοι δοκῶ
 δεῖν τὰ ὑμέτερα ἔχειν· ὁμνύω γὰρ ὑμῖν Θεοῦς ἅπαντας καὶ
 πάσας μηδὲ ἃ ἐμοὶ ἰδία ὑπέσχετο Σεύθης ἔχειν· πάρεστι
 19 δὲ καὶ αὐτὸς καὶ ἀκούων σύννοιδέ μοι εἰ ἐπιορκῶ. Ἴνα δὲ
 μᾶλλον θαυμάσητε, συνεπόμενυμι μηδὲ ἃ οἱ ἄλλοι στρατη-
 γοὶ ἔλαβον εἰληφέναι, μὴ τοίνυν μηδ' ὅσα τῶν λοχαγῶν
 20 ἔνιοι. Καὶ τί δὴ ταῦτα ἐποιοῦν; Ὡμην, ὦ ἄνδρες, ὅσα
 μᾶλλον συμφέροισι τούτῳ τὴν τότε πενίαν, τοσούτῳ μᾶλ-
 λον αὐτὸν φίλον μοι ἔσεσθαι ὁπότε δυνασθεῖη. Ἐγὼ δὲ
 ἅμα ὁρῶ αὐτὸν εὖ πράττοντα καὶ γιννῶσκω δὴ αὐτοῦ τὴν
 21 γνώμην. Εἴποι δὴ τις ἄν· Οὐκουν αἰσχύνῃ οὕτω μωρὸς
 ἔξαπατῶμενος; Ναὶ μὰ Δία ἡσχυνόμην μέντοι, εἰ ὑπὸ
 πολεμίου γε ὄντος ἔξηπατήθην· φίλῳ δ' ὄντι ἔξαπατᾶν αἰ-
 22 σχιὸν μοι δοκεῖ εἶναι ἢ ἔξαπατᾶσθαι. Ἐπεὶ, εἴ γε πρὸς

ἐδωροδόκουν] pro ἐδωροδοκούμην ex F. H. I. S. dedit Schn. Nam δωροδοκεῖσθαι, quo utatur Demosthenes aliquoties, esse corruptum muneribus facere aliquid; contra δωροδοκεῖν eidem ut Aristophani aliisque Atticis scriptoribus [Cf. Ruhnken. ad Tim. p. 91. cl. Herod. VI, 72.] esse munera accipere.

18. καὶ αὐτὸς] Καὶ additum ex F. I.

μὴ τοίνυν μηδ' ὅσα] Frequentius dicitur μή τοι γε ὅσα, nedum, ne dicam. Schn. Id hoc loco ineptum fore manifestum est, cum dicatur: ac ne quidem —, ja nicht einmal.

20. μοι ἔσεσθαι] F. ποιήσασθαι, Et. H. I. S. ποιήσεσθαι, proclivi errore. Nam hoc verbo scriptor si uti voluisset, dicere debebat ἂν ποιεῖσθαι. Mox δυνασθεῖη pro δυνηθεῖη dederunt A. B. Et. F. H. I. K. M. S. Cf. Schn. ad Hell. II, 3, 33.

ἅμα ὁρῶ αὐτόν] F. I. ἅμα τε ὁρῶ αὐτόν. Τέ non sperno; αὐτόν transpositum iusto maiorem vim accipit.

γιννῶσκω δὴ αὐτοῦ τὴν γν.] i. e. video hominem ingratum et perfidum esse: quod, ne Seuthen nimis laederet, obscurius tantum significavit.

21. μωρὸς] Sic H. I. Vulgo μωρῶς.

μέντοι] Schaeferus μεντ' ἄν dedit, elisione non Xenophontea. Cf. ad VI, 4, 25.

ὄντος] Ex Et. F. H. I. S. et Brod. libris pro οὕτως Schn.

ἔξαπατᾶσθαι] ὑπ' αὐτοῦ. Deinceps causa reticetur: quod eis fidimus, ab amicis neminem sibi cavere posse persuasum habentes. Quam sententiam spectat proximum ἐπεὶ.

22. Ἐπεὶ εἴ γε — φυλακῇ] nam si qua est ab amicis cautio, f. ut Zeunii verbis utar: „quaecunque enim cautio erga amicos (sc. ne offendantur [imo ne nos decipiant]) adhibenda est, omnem novi a vobis sedulo adhibitam esse, ne huic etc.” — Εἴ γε ne quis miretur sic usurpatum (cl. Herm. ad Vig. p. 833. et ad Soph. Phil. 1393.) est hoc nihil aliud quam si quidem et conditionis vim

φίλους ἐστὶ φυλακή, πᾶσαν οἶδα ἡμᾶς φυλαξαμένους, ὥς
μὴ παρασχεῖν τούτῳ πρόφασιν δικαίαν μὴ ἀποδιδόναι ἡμῖν
ἃ ὑπέσχετο· οὔτε γὰρ ἡδίκησαμεν τοῦτον οὐδὲν οὔτε κατε-
βλακεύσαμεν τὰ τούτου οὔτε μὴν κατεδειλιάσαμεν οὐδὲν
ἐφ' ὃ τι ἡμᾶς οὗτος παρεκάλεσεν. Ἀλλά, φαίητε ἂν, ἔδει 23
τὰ ἐνέχυρα τότε λαβεῖν, ὥς μὴδὲ εἰ ἐβούλετο ἐδύνατο ἂν
ταῦτα ἐξαπατᾶν. Πρὸς ταῦτα δὲ ἀκούσατε ἃ ἐγὼ οὐκ ἂν
ποτε εἶπον τούτου ἐναντίον, εἰ μὴ μοι παντάπασιν ἀγνώ-
μονες ἐδοκεῖτε εἶναι ἢ λίαν εἰς ἐμὲ ἀχάριστοι. Ἀναμνή- 24
σθητε γὰρ ἐν ποίοις τισὶν ὄντες πράγμασιν ἐτυγχάνετε ἐξ
ᾧ ὑμᾶς ἐγὼ ἀνήγαγον πρὸς Σεύθην. Οὐκ εἰς μὲν Πέρην-
θον, εἰ προσήτε τῇ πόλει, Ἀρίσταρχος ὑμᾶς ὁ Λακεδαι-

extollit s. magis dubiam reddit, ut cogitetur: sed non est ulla ab
amicis cavendi ratio, ut opinari videmini, quae posterior sen-
tentia in indicativo latet. Cf. Thuc. VI, 18: ἐπεὶ, εἰ γε ἡσυχά-
ζοιεν πάντες ἢ φιλοκρῖνοῖεν οἷς χρεὼν βοηθεῖν, βραχὺ ἂν τι προσ-
κτώμενοι αὐτοὶ περὶ αὐτῆς ἂν ταύτης μᾶλλον κινδυνεύοιεν.

ἡμᾶς — ἡμῖν] Pro ὑμᾶς — ὑμῖν F. et ex conjectura Schaefer.

διαφυλαξαμένους] Et. F. H. I. S. φυλαξαμένους. Sed compo-
situm (semper cavisse) hic aptissimum esse patet.

οὔτε μὴν] I. οὐ δὲ μὴν, F. V. οὐδὲ μὴν, quod recepit Borne-
mann. cl. Oec. XII, 14.

23. ὥς — ἐδύνατο ἂν ταῦτα] Verba ἂν ταῦτα ex Et. ascivi. Supereff
tamen quod mihi dubitationem facit, ὥς — ἐδύνατο ἂν, nisi com-
parare volueris lectionem antiquam sect. 26: ἡμῖν ὀπλιτικὸν μὲν
ἦν, ὥς ἀθρόοι μὲν ἰόντες ἐπὶ τὰς κώμας ἴσως ἂν ἐδυνάμεθα σῖτον
λαμβάνειν. Schh. Born. confert Symp. IX, 3: Ἀριάδνη ἀκού-
σασα τοιοῦτόν τι ἐποίησε ὥς πᾶς ἂν ἔγνω ὅτι ἀσμένῃ ἤκουσεν.
Ὡς ἂν cum infinitivo sic legitur V, 9, 31.

ἃ ἐγὼ — ἐναντίον] Non dicturus fuisset haec praesente et au-
diente Seuthe, ne hic posset (quod nunc poterit) pro sua causa di-
ctitare se beneficium dedisse Graecis neque eos amore sui permo-
tos ad se venisse, verum necessitate rerumque suarum difficultate
coactos. Weisk.

μοι ἢ] H omittunt Et. F. I.

24. ὄντες πράγμασιν] F. I. πράγμασιν ὄντες F. I.; male.

εἰ προσήτε τῇ πόλει] A. B. K. L. edd. vet. εἰ πρόσιτε τῇ πόλει.

Omissio εἰ M. πρόσιτε τῇ πόλει, Et. πρόσιτε πόλιν, F. I. προσήτε
πόλιν, qui duo deinceps Ἀρίσταρχος δ' ἡμᾶς habent, librariis du-
plice negatione offensis, de qua v. ad III, 1, 29. cl. Hell. V, 2, 33.
Bornemannum a Xen. scribi potuisse: οὐκ εἰς μὲν Πέρηνθον προσ-
ήτε τὴν πόλιν; Ἀρίσταρχος δ' ὑμᾶς — sibi persuaderi passum esse
satis mirari nequeo. Bene habet vulgaris lectio et ne πρόσιτε
quidem emendandum est cum Matth. Gr. maj. §. 525, 7. b. Schae-
fero et Herm. ad Vig. p. 831. V. ad III, 1, 36. Totus autem lo-
cus ita videtur interpretandus: nonne Aristarchus si (quod futu-

μόνιος οὐκ εἶα εἰσιέναι, ἀποκλείσας τὰς πύλας; ὑπαίθριοι
 δὲ ἔξω ἐστρατοπεδεύετε; μέσος δὲ χειμῶν ἦν; ἀγορᾷ δὲ
 ἐχρῆσθε, σπάνια μὲν ὁρῶντες τὰ ὄνια, σπάνια δὲ ἔχον-
 25 τες ὅτων ὠνήσεσθε; Ἀνάγκη δὲ ἦν μένειν ἐπὶ Θράκης·
 τριήρεις γὰρ ἐφορμοῦσαι ἐκώλυνον διαπλεῖν· εἰ δὲ μένοι-
 τες, ἐν πολεμίᾳ εἶναι, ἔνθα πολλοὶ μὲν ἵππεῖς ἦσαν ἐναν-
 26 τίοι, πολλοὶ δὲ πελτασταί. Ἡμῖν δὲ ὀπλιτικὸν μὲν ἦν,
 ὃ ἄθρόοι μὲν ἰόντες ἐπὶ τὰς κώμας ἴσως ἂν ἐδυνάμεθα
 σῖτον λαμβάνειν οὐδέν τι ἄφθονον· ὅτω δὲ διώκοντες ἂν
 ἢ ἀνδράποδα ἢ πρόβατα κατελαμβάνομεν, οὐκ ἦν ἡμῖν·
 οὔτε γὰρ ἵππικόν οὔτε πελταστικόν ἔτι ἐγὼ συνεστηκὸς κα-
 27 τέλαβον παρ' ὑμῖν. Εἰ οὖν, ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ ὄντων
 ὑμῶν, μὴδ' ὄντιναοῦν μισθὸν προσαιτήσας Σεύθην σύμ-
 μαχον ὑμῖν προσέλαβον, ἔχοντα καὶ ἱππέας καὶ πελταστάς,
 ὧν ὑμεῖς προσεδεῖσθε, ἢ κακῶς ἂν ἐδόκουν ὑμῖν βεβου-

rum putaret) ad Perinthis portas accessuri essetis, urbe vos sese recepturum negabat? Supra rem non tetigit.

ὅτων] Sic Steph. ὅταν Et. F. H. I. S. ὅτου caeteri, quod propter pluralem σπάνια ferri non potest. Genitivum ὅτων ab Atticis non abjudicandum esse docet Buttm. Gr. max. §. 77. n. 3. Deinceps ὠνήσθε vel ὠνήσθε Et. F. H. I. S. Sed futurum legitimum est. Locis ad III, 1, 20. laudatis adde Cyr. IV, 5, 41.

25. ἐπὶ Θράκης] ad fines Thraciae. V. Herm. ad Vig. p. 859.

πολεμία χώρα] Χώρα omissum cum Et. F. I.

ἦσαν ἐναντίοι] pro ἐναντίοι ἦσαν dederunt F. I.

26. ὅτω δὲ — οὐκ ἦν ἡμῖν] non erant nobis copiae quibus etc.

κατελαμβάνομεν] Sic F. I. καταλαμβάνομεν Et. Caeteri καταλαμβάνοιμεν.

οὔτε γὰρ — παρ' ὑμῖν] nam et equites et peltastas apud vos jam dissolutos inveni. Peltastarum enim multi erant Thraces (I, 2, 9. V, 10, 16.) hique haud dubie abierant; horumque exemplum etiam eorum qui Graeci essent non paucos fuisse secutos ex 2, 3. colligi potest. Reliqui autem, qui pauci fuerint, non amplius iusto ordine et disciplina adstringi se passos fuisse docent verba οὐκέτι συνεστηκός. Hoc etiam de equitibus valet, quos cum 3, 46. memoratos legamus, a Xen. rursus collectos et ordinatos fuisse statuendum est.

27. Εἰ οὖν — πρὸ ὑμῶν] Si socium adscivissem — num male consuluissem vestris rationibus. Weisk. Sed in vulgari lectione offendit ὑμῖν, cum milites quidem revera eum ipsis male consuluisse putarent. Itaque vide ne πρὸ ὑμῶν ut interpretamentum dativi ὑμῖν cum βεβουλευσθαι jungendi delendum sit. — Ante ἱππέας ex F. I. καὶ et ante κακῶς ex iisdem ἢ additum.

λεῦσθαι πρὸ ὑμῶν; Τούτων γὰρ δήπου κοινωνήσαντες 28
καὶ σῖτον ἀφθονώτερον ἐν ταῖς κώμαις εὕρισκετε, διὰ τὸ
ἀναγκάζεσθαι τοὺς Θρᾷκας κατὰ σπουδὴν μᾶλλον φεύγειν,
καὶ προβάτων καὶ ἀνδραπόδων μετέσχετε. Καὶ πολέμιον 29
οὐκέτι οὐδένα ἑωρῶμεν, ἐπειδὴ τὸ ἵππικόν ἡμῖν προσεγέ-
νετο· τέως δὲ Θαρσαλέως ἡμῖν ἐφείποντο οἱ πολέμιοι καὶ
ἵππικῳ καὶ πελταστικῳ, κωλύοντες μηδαμῇ κατ' ὀλίγους
ἀποσκεδαννυμένους τὰ ἐπιτήδεια ἀφθονώτερα ἡμᾶς πορί-
ζεσθαι. Εἰ δὲ δὴ ὁ συμπαρέχων ὑμῖν ταύτην τὴν ἀσφά- 30
λειαν μὴ πάνυ πολὺν μισθὸν προσετέλει τῆς ἀσφαλείας,
τοῦτο δὴ τὸ πάθημα τὸ σχέτλιον; καὶ διὰ τοῦτο οὐδαμῇ
οἴεσθε χρῆναι ζῶντα ἐμὲ ἀνεῖναι; Νῦν δὲ δὴ πῶς ἀπέρχε- 31
σθε; οὐ διαχειμάσαντες μὲν ἐν ἀφθόνοις τοῖς ἐπιτηδείοις,

28. Τούτων —κοινωνήσαντες] *cum utilitate ex equitibus et cae-
tratis percipienda participes facti essetis.*

μᾶλλον] *quam si nullum equitatum [vel levem armaturam] ha-
buissemus. Sturz. III. p. 75. a.*

μετέσχετε] Et. F. H. I. S. μᾶλλον μετέσχετε, quod Zeun. mo-
net repugnare Spho 26. ubi Graeci mancipia et pecora antea pror-
sus non assequi potuisse dicuntur. Gravius est illud quod tantum
μᾶλλον κατέλάβετε, non μᾶλλον μετέσχετε dici potuisset. Caete-
rum huic loco repugnare videtur 3, 10. ubi Seuthes: ὅποσα δ' ἂν
ἀλλίσκηται, inquit, ἀξιῶσω αὐτὸς ἔχειν, ἵνα ταῦτα διατιθέμενος
ὑμῖν τὸν μισθὸν πορίζω. Hanc difficultatem Halbk. ita removet
ut statuat Graecos eatenus tantum dici προβάτων καὶ ἀνδραπόδων
μετασχεῖν quatenus Seuthes ex pecunia quae praedā esset redacta
mercedem solverit. Sed hoc scriptor aliis verbis dicturus fuisset
nec omnino hic mercedis tangendae locus erat. Itaque Xenophon-
tem puto partim dona praetoribus et lochagis data respicere (v. 5,
2 ff. cl. 2, 36. 3, 10.), partim pecora et mancipia ex quo Seuthes
stipendia non solvebat (v. 5, 4. 16.) clam surrepta significare.

29. ἡμᾶς] F. H. I. ὑμᾶς; omittunt A. B. Et. G. K. L. M. edd. veti.

30. μισθὸν πρ. τῆς ἀ.] Acerbe: securitatis quam vobis praestabat
mercedem addebat, i. e. non modo securitatem praebebat, sed
insuper, pro ea scilicet, vos mercede ditavit. Cf. V, 6, 31.

τὸ πάθημα τὸ σχέτλιον] F. I. τὸ σχέτλιον πάθημα.

ἐμὲ ἀνεῖναι] Et. S. ἐμὲ ἂν εἶναι, M. μ' ἂν εἶναι, F. ἐμὲ ἀνιέ-
ναι, I. ἐμὲ ἔαν εἶναι, quod correctorem redolet qui non viderit
ἀνεῖναι verbi ἀνιέναι aoristum esse. Quam ego recepi scripturam
habet H. et confirmat vulgaris lectio μ' ἀνεῖναι. Est autem ἀνιέ-
ναι h. l. dimittere, ἀπολύειν, ut interpretatur schol. ad Thuc. I, 75.
Cf. Hell. II, 3, 51: οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν εἰ ἀνῆσομεν ἄνδρα
τὸν φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον.

31. οὐ —] Repete ἀπέρχεσθε.

περιττὸν δ' ἔχοντες τοῦτο εἴ τι ἐλάβετε παρὰ Σεύθου; τὰ
 γὰρ τῶν πολεμίων ἐδαπανᾶτε. Καὶ ταῦτα πράττοντες οὔτε
 ἄνδρας ἐπείδετε ὑμῶν αὐτῶν ἀποθανόντας οὔτε ζῶντας
 32 ἀπεβάλετε. Εἰ δέ τι καλὸν πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ βαρβά-
 ρους ἐπέπρακτο ὑμῖν, οὐ καὶ ἐκεῖνο σὼν ἔχετε καὶ πρὸς
 ἐκείνοις νῦν ἄλλην εὐκλειαν προσειλήφατε, καὶ τοὺς ἐν τῇ
 Εὐρώπῃ Θρᾷκας ἐφ' οὓς ἐστρατεύεσθε κρατήσαντες; Ἐγὼ
 μὲν ὑμᾶς φημὶ δικαίως ἂν ὦν ἐμοὶ χαλεπαίνετε, τούτων
 33 τοῖς θεοῖς χάριν εἰδέναι ὡς ἀγαθῶν. Καὶ τὰ μὲν δὴ ὑμέ-
 τερα τοιαῦτα. Ἄγετε δέ, πρὸς τῶν θεῶν, καὶ τὰ ἐμαν-
 τοῦ σκέψασθε ὡς ἔχει. Ἐγὼ γὰρ ὅτε μὲν πρότερον ἀπῆρα
 οἴκαδε, ἔχων μὲν ἔπαινον πολὺν πρὸς ὑμῶν ἀπεπορευόμην,
 ἔχων δὲ δι' ὑμᾶς καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εὐκλειαν·
 ἐπιστευόμην δὲ ὑπὸ Λακεδαιμονίων· οὐ γὰρ ἂν με ἐπεμ-
 34 πον πάλιν πρὸς ὑμᾶς. Νῦν δ' ἀπέρχομαι πρὸς μὲν Λακε-
 δαιμονίους ὑφ' ὑμῶν διαβεβλημένος, Σεύθῃ δὲ ἀπηχθῇ-
 μένος ὑπὲρ ὑμῶν, ὃν ἤλπισ' ἂν, εὖ ποιήσας μεθ' ὑμῶν,
 ἀποστροφὴν καὶ ἐμοὶ καλὴν καὶ παισίν, εἰ γένοιτο, κα-

εἴ τι] pro ὅ τι dedit Zeun. ex Et. F. H. S. et Brod. libris. Sed
 offendit praegressum τοῦτο. Intelligitur autem stipendium viginti
 dierum et dona quae praetores et lochagi acceperant. Cf. 5, 4.

ταῦτα πράττοντες] hac fortuna utentes. V. ad VI, 2, 8.

32. Εἰ δέ τι — ἔχετε] Rerum gestarum gloriam dici docent proxima.
 ὦν ἐμοὶ χαλεπαίνετε] V. Matth. §. 368.

33. τὰ μὲν δὴ] Δὴ ex Et. F. I. addidit Schn. et mox ex Et. ἄγετε δέ
 pro ἄγετε δὴ scripsit.

ἐμὰ] A. B. K. L. M. ἐαυτῶν, G. Junt. Zeun. ἐμαντοῦ, quod
 recepi.

γὰρ ὅτε μὲν] Sic ex A. B. F. I. K. M. edendum erat pro μὲν
 γὰρ ὅτε. Respondet enim νῦν δέ §. 34. Deinceps ex iisdem et
 G. H. L. S. πρότερον receptum pro inepto πρῶτον. De re v. 1,
 40. 2, 8.

ἀπῆρα] A. B. G. H. I. K. L. M. edd. vett. ἀπῆα.

οὐ γὰρ ἂν —] Reticetur conditionalis enuntiatio: εἰ γὰρ οὐκ
 ἐπίστευον, οὐκ ἂν —, ratione maxime in γὰρ particula frequen-
 tata. Cf. Cyr. VIII, 2, 21. Eurip. Hec. 1243. Soph. Oed. C. 98.
 125. 146. et ad Dionys. historiogr. p. 20.

34. ἤλπισ' ἂν] Et. F. I. ἤλπιζον. Ἄν ad inf. fut. pertinet. V. ad
 II, 3, 18.

γένοιτο] Sic A. B. K. M. Steph. et margo Leoncl. Caeteri in-
 epte γένοιτο. Cf. Cyr. VII, 5, 86: καὶ τοὺς παῖδας δέ, οἷς ἂν
 ἡμῶν γίγνωνται, ἐνθάδε παιδεύωμεν. De re dixi l. de Xen. vita
 p. 18.

ταθήσεσθαι. Ὑμεῖς δ', ὑπὲρ ὧν ἐγὼ ἀπήχθημαί τε πλει- 35
στα, καὶ ταῦτα πολὺν κρείττοσιν ἑμαυτοῦ, πραγματευόμε-
νός τε οὐδὲ νῦν πῶ πέπανμαι ὅ τι δύναμαι ἀγαθὸν ὑμῖν,
τοιαύτην γνώμην ἔχετε περὶ ἐμοῦ. Ἀλλ' ἔχετε μὲν με, 36
οὔτε φεύγοντα λαβόντες οὔτε ἀποδιδράσκοντα. ἦν δὲ
ποιήσητε ἃ λέγετε, ἵστε ὅτι ἄνδρα κατακεκανότες ἔσεσθε,
πολλὰ μὲν δὴ πρὸ ὑμῶν ἀγρυπνήσαντα, πολλὰ δὲ σὺν
ὑμῖν πονήσαντα καὶ κινδυνεύσαντα καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ
παρὰ τὸ μέρος, θεῶν δὲ ἱλεων ὄντων καὶ τρόπαια βαρβά-
ρων πολλὰ δὴ σὺν ὑμῖν στησάμενον, ὅπως δέ γε τῶν Ἑλ-
λήνων μηδενὶ πολέμιοι γένοισθε, πᾶν ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην
πρὸς ὑμᾶς διατεινάμενον. Καὶ γὰρ οὖν νῦν ὑμῖν ἔξεστιν 37
ἀνεπιλήπτως πορεύεσθαι ὅπῃ ἂν ἔλησθε καὶ κατὰ γῆν καὶ
κατὰ θάλατταν. Ὑμεῖς δέ, ὅτι πολλὴ ὑμῖν εὐπορία φαί-

35. ὑμῖν] Additum ex Et. F. H. I. et Brod. Zeun. redundare vide-
batur. Sed est cum ἀγαθὸν jungendum.

ἔχετε γνώμην] Sic F. I. pro γνώμην ἔχετε.

36. κατακεκανότες] pro κατακακόντες F. I. Cf. Matth. §. 498.

καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος] cum officio suo functus
tum praeter officii necessitatem. Zeun. Weisk. confert Ar-
giani exp. III, 26, 8: πολλάκις καὶ ἐν (τῷ) μέρει καὶ παρὰ τὸ μέ-
ρος κατὰ πρόσταξιν τοῦ Ἀλεξάνδρου ξὺν χάριτι ἐξηγεῖτο (τῶν ξέ-
νων ὁ Παρμενίων). ubi cf. Gronov.

βαρβάρων] Symp. VIII, 38: τρόπαια τῶν πολεμίων ἱστάμενος.
Soph. Trach. 1102: οὐδεὶς τρόπαι' ἔστησε τῶν ἐμῶν χειρῶν.

γένεισθε] A. B. Et. F. G. H. I. K. L. M. γένησθε.

πρὸς ὑμᾶς] adversus vos. Nam ipsis militibus adversari coa-
ctus fuerat. V. VI, 4, 11 ff. VII, 1, 18 ff. Qui πρὸς ὑμᾶς vestra
causa interpretantur sumunt quod vereor ut probare possint.

37. ἀνεπιλήπτως] Schol. Thuc. V, 17. ἀνεπίληπτος interpretatur μὴ
παρέχων κατηγορίας ἀφορμὴν. Cf. Cyr. I, 2, 15. et Zeun. ad ej.
II, 1, 12.

ὅπῃ] pro ὅποι dederunt A. B. F. I. K. L. M. Cf. ad I, 9, 13.

ἔλησθε] Sic Et. F. H. I. S. Caeteri θέλητε.

Ὑμεῖς δέ] Incepit ac si subjecturus esset: καιρὸν νομίζετε εἶναι.
Zeun. confert Cyr. IV, 2, 3. VI, 1, 31. VII, 5, 37. quibus adde
ib. III, 2, 28. et supra ad III, 1, 17. et IV, 2, 12. Ὑμεῖς δέ caete-
ris praeposuit quia in praegressis haec inest sententia: Talem ego
me erga vos exhibui. Jam pergere debebat: vos autem me oc-
cidendum putatis, scilicet quia opera mea non amplius egetis.
Sed pro posteriore hoc enuntiato statim singula quaeque enumerat
cur ipsius opera non amplius se egere censeant. Ita non opus vi-
detur ut pro ὅτι cum Schaefero ὅτε edatur. Nam quod νῦν δὴ
sequitur, id, cum ἀνακόλουθος sit oratio, istam conjecturam fir-
mare non potest.

νετὰ καὶ πλέετε ἔνθα δὴ ἐπιθυμεῖτε πάλαι, δέονται δὲ
 ὑμῶν οἱ τὸ μέγιστον δυνάμενοι, μισθὸς δὲ φαίνεται, ἡγε-
 μόνες δὲ ἤκουσι Λακεδαιμόνιοι, οἱ κράτιστοι νομιζόμενοι
 εἶναι, νῦν δὲ καιρὸς δοκεῖ ὑμῖν εἶναι ὡς τάχιστα ἐμὲ κατα-
 38 κτανεῖν. Οὐ μὴν ὅτε γε ἐν τοῖς ἀπόροις ἤμεν, ὃ πάντων
 μνημονικώτατοι· ἀλλὰ καὶ πατέρα ἐμὲ ἐκαλεῖτε καὶ αἰὲ ὡς
 εὐεργέτου μεμνησθαι ὑπισχνεῖσθε. Οὐ μέντοι ἀγνώμονες
 οὐδ' οὗτοί εἰσιν, οἱ νῦν ἤκοντες ἐφ' ὑμᾶς· ὥστε, ὡς ἐγὼ
 οἶμαι, οὐδὲ τούτοις δοκεῖτε βελτίονες εἶναι, τοιοῦτοι ὄν-
 τες περὶ ἐμέ. Ταῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο.

39 Χαρμῖνος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος ἀναστὰς εἶπεν οὕτω-
 σιν· Ἀλλ' ἐμοὶ μέντοι, ὃ ἄνδρες, οὐ δικαίως γε δοκεῖτε

πλεῖτε] F. I. πλέετε, quod recepi. Egregie hanc formam tue-
 tur ἔπλεεν Hell. VI, 2, 27. Cf. ad VII, 4, 8. Interpretaberis hic:
navigare potestis.

ἐπιθυμεῖτε] F. G. I. L. ἐπεθυμεῖτε, ex correctione. Cf. IV,
 8, 14.

τὸ μέγιστον] Ne quis articulum cum F. I. omittendum esse cen-
 seat: μέγιστον δύνασθαι est valde potentem esse; τὸ μέγιστον
 δύνασθαι, potentissimum (omnium) esse.

δέονται δὲ] F. I. δέονται τε. Sed manifeste requiritur oppositio.

δοκεῖ ὑμῖν] F. I. ὑμῖν δοκεῖ.

κατακτανεῖν] F. I. κατακαίνειν, solemni vitio. Signum inter-
 rogationis fustuli. Cf. 7, 7.

38. Οὐ μὴν] Repete οὕτως ὑμῖν ἐδόκει.

μνημονικώτατοι] Ironiam hic non satis aptam ratus Steph.
 ἀμνημονικώτατοι coniecit, non improbante Dorvill. ad Charit.
 p. 616. Equidem non assentior.

μεμνησθαι ὑπισχνεῖσθε] Cf. 7, 31. Heindorf. ad Plat. Soph.
 p. 329. (p. 232. a Steph.) et ad I, 7, 5. ann.

οὗτοι] Charminus et Polynicus. Cf. §. 1.

βελτίονες] quam si non τοιοῦτοι (i. e. tam ingrati) περὶ ἐμέ es-
 setis. Cf. ad III, 3, 5. Deinceps pro εἶναι Et. F. I. ὄντες. Cae-
 terum animadvertite quam apte Xen. quae hic memorat proposue-
 rit, tum ut milites moveret, tum ut Lacedaemonios ad causam
 suam dicendam excitaret.

39. εἶπεν οὕτωςιν] Sic etiam Ages. V, 5. dixit pro εἶπεν ὧδε. Cf.
 ad II, 2, 2. Οὕτωςιν pro οὕτωςι dederunt E. Et. H. I. Cf. Buttm.
 §. 73. n. 3. et Gr. max. §. 80. n. 2. Caeterum Et. ἀλλ' οὕτωςιν
 ἐμοὶ μέν, K. L. ἀλλ' οὕτωςι ὧ ἐμοὶ μέν, M. οὕτωςιν ὧ ἀλλ' ἐμοὶ
 μέν, G. οὕτωςι· ἀλλ' ἐμοὶ μέν, edd. vet. οὕτωςι ἄνδρες (Ald.
 ὧνδρες) ἐμοὶ μέν, A. B. ἀλλ' οὕτ' ὥσιως ἐμοὶ μέν. Hinc suspi-
 ceris scriptorem dedisse: εἶπεν· ἀλλ' ἐμοὶ μέν οὐθ' ὁσίως οὕτε δι-
 καίως. Sed non sollicitanda est vulgaris lectio, ex qua omnes hae
 turbae facile oriri potuerunt. Nec omiserim vocativum ὧ ἄνδρες
 cum A. B. E. F. G. I. K. L. M.

δικαίως γε] Γε omittunt E, F, I. Male.

τῷ ἀνδρὶ τούτῳ χαλεπαίνειν· ἔχω γὰρ καὶ αὐτὸς αὐτῷ
μαρτυρῆσαι· Σεύθης γάρ, ἐρωτῶντος ἐμοῦ καὶ Πολυ-
νείκου περὶ Ξενοφῶντος τίς ἀνὴρ εἴη, ἄλλο μὲν οὐδὲν
εἶχε μέμψασθαι, ἄγαν δὲ φιλοστρατιώτην ἔφη αὐτὸν εἶναι·
διὸ καὶ χεῖρον αὐτῷ εἶναι πρὸς ἡμῶν τε τῶν Λακεδαιμο-
νίων καὶ πρὸς αὐτοῦ. Ἀναστὰς ἐπὶ τούτῳ Εὐρύλοχος 40
Λουσιᾶτης, Ἀρκάς, εἶπε· Δοκεῖ δέ μοι, ὦ ἄνδρες Λακε-
δαιμόνιοι, τοῦτο ὑμᾶς πρῶτον ἡμῶν στρατηγῆσαι, παρὰ
Σεύθου ἡμῖν τὸν μισθὸν ἀναπρᾶξαι ἢ ἐκόντος ἢ ἄκοντος,
καὶ μὴ πρότερον ἡμᾶς ἀπαγαγεῖν. Πολυκράτης δὲ Ἀθη- 41
ναῖος εἶπεν ἀναστὰς ὑπὲρ Ξενοφῶντος· Ὁρῶ γε μήν, ἔφη,
ὦ ἄνδρες, καὶ Ἡρακλείδην ἐνταῦθα παρόντα· ὃς πα-

μέμψασθαι] pro μέμψεσθαι dederunt E. F. H. I.

χεῖρον] V. ad §. 4.

40. ὁ Λουσιᾶτης] Articulum omittunt E. H. F. I. Λουσιῶτης prae-
bentes cum Et. Nec videtur ille ferri posse, nisi cum F. Ἀρκάς
deleatur. Mirum foret enim, si quod articulo praemisso jam sa-
tis definitum cogitatur, alio vocabulo adjecto quale sit declarare-
tur. Cf. IV, 1, 27. 2, 21. De forma v. ad IV, 3, 20.

καὶ δοκεῖ δέ] Et. δοκεῖ γε, non satis apte. Quod I. habet καὶ
δοκεῖ γε, id ineptum esse neminem non intellecturum esse spera-
veram. Ego ex vulgari lectione solum δέ retinui.

ὦ ἄνδρες] Ω omittitur ab Et. F. I. Sed hac quidem colloca-
tione, si recte observavi, non videtur abesse posse.

τοῦτο — στρατηγῆσαι] vobis in hac re primum ducum nostro-
rum munere fungendum esse.

ἀναπρᾶξαι — ἀπαγαγεῖν] Sic Et. F. H. I. S. pro πρᾶξαι — ἀγα-
γεῖν. De epexegefi prioris infinitivi v. ad I, 1, 7.

41. εἶπεν ἀναστὰς] Lioni participium non placet, quoniam Xen. or-
dine inverso dicere soleat: ἀναστὰς εἶπεν, ideoque recipiendum
putat quod A. B. habent εἶπεν ἐνετός, deinceps emendaturus ἀπὸ
(voluit ὑπὸ) Ξενοφῶντος. Sed hoc ipsum ἐνετός ὑπὸ Ξεν. inter-
pretis esse cenfeo qui cum ὑπὲρ hic putarit non esse posse pro, für,
opinatus sit illud significare loco, anstatt, ideoque Xenophontis
jussu factum esse existimarit. Non posse autem istud a Xen. pro-
fectum esse partim inde patet quod ἐνετός senioris aetatis est, par-
tim ex eo quod non perspicitur cur Xen., si Heraclidem urgere vel-
let, alium subornaverit nec ipse locutus sit. Itaque teneo vulga-
rem lectionem. Ὑπὲρ Ξενοφῶντος Polycrates dixisse significatur
quatenus quod suadebat ad culpam a Xen. amoliendum compara-
tum erat. Participii collocatione si quis re vera offendatur, con-
ferat I. de rep. Athenn. I, 6. Cyr. II, 3, 4. et Hell. I, 7, 7. quibus
Born. adjicit Achill. Tat. V, 23. p. 126, 8. Quod idem Born.,
cum F. H. I. εἶπεν αἰνετῶς habeant, εἶπεν αἰνέσας οὕτως conjicit,
vereor ut probari possit.

ἔφη, ὦ ἄνδρες] Sic A. B. F. I. eaque collocatio legitima vide-
tur. Certe alterius ὦ ἄνδρες, ἔφη, ut vulgo hic legebatur, certa
quidem exempla non enotata habeo.

ραλαβὼν τὰ χρήματα ἃ ἡμεῖς ἐπὶ πονήσαμεν ταῦτα ἀπο-
δόμενος οὔτε Σεύθῃ ἀπέδωκεν οὔτε ἡμῖν τὰ γενόμενα, ἀλλ'
αὐτὸς κλέψας πέπαται. Ἦν οὖν σωφρονῶμεν, ἐξόμεθα
αὐτοῦ· οὐ γὰρ δὴ οὗτός γε, ἔφη, Θράξ ἐστίν, ἀλλὰ Ἑλ-
λην ὢν Ἑλληνας ἀδικεῖ.

- 42 Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἡρακλείδης μᾶλλον ἐξεπλάγη, καὶ
προσελθὼν τῷ Σεύθῃ λέγει· Ἡμεῖς, ἦν σωφρονῶμεν,
ἄπιμεν ἐντεῦθεν ἐκ τῆς τούτων ἐπικρατείας. Καὶ ἀναβάν-
τες ἐπὶ τοὺς ἵππους ὄχοντο ἀπελαύνοντες εἰς τὸ ἑαυτῶν
43 στρατόπεδον. Καὶ ἐντεῦθεν Σεύθῃς πέμπει Ἀβροζέλμην
τὸν ἑαυτοῦ ἐρμηνέα πρὸς Ξενοφῶντα καὶ κελεύει αὐτὸν κα-
ταμεῖναι παρ' ἑαυτῷ ἔχοντα χιλίους ὀπλίτας· καὶ ὑπισχνεῖ-
ται αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ τε χωρία τὰ ἐπὶ θαλάττῃ καὶ τὰ
ἄλλα ἃ ὑπέσχετο. Καὶ ἐν ἀπορρήτῳ ποιησάμενος λέγει ὅτι
ἀκήκοε Πολυνίκου ὥς, εἰ ὑποχείριος ἐστὶ Λακεδαιμο-
44 νίοις, σαφῶς ἀποθανοῖτο ὑπὸ Θίβρωνος. Ἐπέστελλον
δὲ ταῦτα καὶ ἄλλοι πολλοὶ ξένοι τῷ Ξενοφῶντι, ὥς δια-

γινόμενα] F. I. L. γιγνόμενα. Ego γενόμενα edidi. Nam aoristum requiri inde patet quod jam vendiderat: ἀποδόμενος.

ἐξόμεθα αὐτοῦ] Phrafin Steph. Gallice exponit: nous nous attachérons à lui. Similiter Aristoph. Plut. v. 101: μᾶλλον ἐξόμεθά σου. i. e. retinebimus vel a te nequaquam discedemus. Lucian. Tim. 30: καὶ μοι ἔπου ἐχόμενος τῆς χλαμύδος. i. e. chlamydi adhaerens vel chlamydem prehensam tenens. Hutch. Germanice hic verterim: wir müssen uns an ihn halten.

οὐ γὰρ δὴ οὗτός γε—Θράξ ἐστίν] nam sane hic quidem non Thrax est, ut Seuthes, cui proinde talis iniquitas facilius condonari potest.

42. μᾶλλον] magis quam iis quae antea dicta erant. Μᾶλλον pro μάλα dederunt Et. F. H. I. S.

43. Ἀβροζέλμην] Sic E. Et. F. H. I. Ἀβραζέλμην S. Ἐβολζέμιον A. B. G. L. Reliqui Ἐβοζέλμιον.

παρ' ἑαυτῷ] Et. παρ' ἑαυτόν.

ὑπισχνεῖται] ex F. H. I. pro ὑπισχνεῖτο dedit Schn.

τὰ ἄλλα] I. τᾶλλα.

ἐν ἀπορρήτῳ ποιησάμενος] cum eum rem celare jussisset. Herod. IX, 94. eodem sensu ἀπόρρητα ποιῆσθαι, et ib. c. 45: ἀπόρρητα ποιεύμενος πρὸς μηδένα λέγειν ὑμέας ἢ Πausανίην.

Πολυνίκου] Sic A. B. F. G. K. L. M. Ald. pro Πολυνείκου.

44. ἐπέστελλον] Sic F. H. ἐπέστελον I. Caeteri ἐπεμπον, quod defendere traditur Abresch. Dilucc. Thucc. II, 81. p. 259.

ταῦτα] Schn. ταῦτά edidit, quo non opus videtur.

καὶ ἄλλοι] Sic H. I. O. Vulgo καὶ οἱ ἄλλοι. Mox ξένοι omitunt Et. H. I. O. quod unde ortum sit non facile dixeris.

βεβλημένος εἴη καὶ φυλάττεσθαι δέοι. Ὁ δ' ἀκούων ταῦτα
 δύο ἱερεῖα λαβὼν ἔθνε τῷ Διὶ τῷ Βασιλεῖ πότερά οἱ λῶον
 καὶ ἄμεινον εἴη μένειν παρὰ Σεύθῃ ἐφ' οἷς Σεύθῃς λέγει ἢ
 ἀπιέναι σὺν τῷ στρατεύματι. Ἀναιρεῖ αὐτῷ ἀπιέναι.

CAPUT VII.

Ἐντεῦθεν Σεύθῃς μὲν ἀπεστρατοπεδεύσατο προς- 1
 ωτέρω· οἱ δὲ Ἕλληνες ἐσκήνησαν εἰς κώμας ὅθεν ἔμελλον
 πλεῖστα ἐπισιτισάμενοι ἐπὶ θάλατταν ἥξειν. Αἱ δὲ κῶμαι
 αὗται ἦσαν δεδομέναι ὑπὸ Σεύθου Μηδοσάδῃ. Ὅρων 2
 οὖν ὁ Μηδοσάδης δαπανώμενα τὰ ἑαυτοῦ ἐν ταῖς κώμας
 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων χαλεπῶς ἔφερε· καὶ λαβὼν ἄνδρα
 Ὀδρύσην δυνατώτατον τῶν ἄνωθεν καταβεβηκότων καὶ
 ἱππέας ὅσον πεντήκοντα ἔρχεται καὶ προκαλεῖται Ξενο-
 φῶντα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος. Καὶ ὅς, λαβὼν
 τινὰς τῶν λοχαγῶν καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἐπιτηδείων, προς-
 ἔρχεται. Ἐνθα δὴ λέγει ὁ Μηδοσάδης· Ἀδικεῖτε, ὦ Ξε- 3
 νοφῶν, τὰς ἡμετέρας κώμας πορθοῦντες. Προλέγομεν
 οὖν ὑμῖν, ἐγὼ τε ὑπὲρ Σεύθου καὶ ὅδε ὁ ἀνὴρ παρὰ Μη-
 δόκου ἥκων τοῦ ἄνω βασιλέως, ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας· εἰ
 δὲ μή, οὐκ ἐπιτρέψομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν ποιῇτε κακῶς τὴν
 ἡμετέραν χώραν, ὥς πολεμίους ἀλεξόμεθα.

ἔθνε] F. ἔθύετο.

λῶιον] F. I. λῶον. Cf. ad V, 10, 15.

Ἀναιρεῖ] Verbum proprium de oraculis hic rarissimo usu de deo
 per exta portendente dicitur. Quod subiciebatur, δέ omisi cum
 Et. F. I. Saepe enim librarios male sedulos ejusmodi additamentis
 asyndeta tollere conati deprehenduntur. Quodsi Xen. h. l. δέ de-
 disset, haud dubie dixisset: ὁ δέ (Ζεὺς) ἀναιρεῖ.

Cap. VII. §. 2. τὰ ἑαυτοῦ] Ἐαυτοῦ accessit ex I.

πεντήκοντα] Et. F. H. I. S. Flor. τριάκοντα.

προκαλεῖται] pro προσκαλεῖται, quod ex proximo προσέρχεται
 natum est, dedit F. Τινὰς post ἄλλους om. Et. F. I.

§. ὁ Μηδοσάδης] Articulum omittunt A. B. F. I. K. M.

ὅδε ὁ ἀνὴρ] Articulum ex G. et Flor. adjecit Zeun. Cf. §. 9.

ἄνω] Sic Et. F. H. I. Caeteri ἄνωθεν, quod quamquam facile
 ex §. 2. ortum esse possit, tamen fortasse non damnandum est, ex-
 plicandumque ea ratione quam in praepositione ἐκ V, 4, 3. notavi-
 mus. Born. confert Lobeck. ad Phryn. p. 128.

ἀλεξήσομεθα] Et. F. H. I. Brod. ἀλεξόμεθα, quod recepi. Sa-
 tis certa hujus futuri exempla Buttm. Gr. max. II. p. 70. laudat
 Soph. Oed. T. 171 et 539.

4 Ὁ δὲ Ξενοφῶν, ἀκούσας ταῦτα, εἶπεν· Ἀλλὰ σοὶ
 μὲν τοιαῦτα λέγοντι καὶ ἀποκρίνασθαι χαλεπὸν· τοῦδε δὲ
 ἔνεκα τοῦ νεανίσκου λέξω, ἵν' εἰδῇ οἳ οἱ τε ὑμεῖς ἐστέ καὶ
 5 οἳ οἱ ἡμεῖς. Ἡμεῖς μὲν γάρ, ἔφη, πρὶν φίλοι γενέσθαι
 ὑμῖν, ἐπορευόμεθα διὰ ταύτης τῆς χώρας ὅποι ἐβουλό-
 μεθα, ἣν μὲν ἐθέλοιμεν πορθοῦντες, ἣν δ' ἐθέλοιμεν κα-
 6 τακαίοντες. Καὶ σὺ, ὅποτε πρὸς ἡμᾶς ἦλθες πρεσβεύων,
 ἠὐλίζου παρ' ἡμῖν οὐδένα φοβούμενος τῶν πολεμίων.
 Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἦτε εἰς τήνδε τὴν χώραν, ἥ, εἴ ποτε ἔλθοιτε,
 ὥς ἐν κρειπτόνων χώρα ἠὐλίζεσθε ἐγκεχαλινωμένοις τοῖς
 7 ἵπποις. Ἐπεὶ δὲ ἡμῖν φίλοι ἐγένεσθε καὶ δι' ἡμᾶς σὺν
 θεοῖς ἔχετε τήνδε τὴν χώραν, νῦν δὴ ἐξελαύνετε ἡμᾶς ἐκ
 τῆς χώρας ἣν παρ' ἡμῶν ἐκόντων κατὰ κράτος παρελάβετε·
 ὥς γὰρ αὐτὸς οἶσθα, οἱ πολέμοι οὐκ ἦσαν ἱκανοὶ ἡμᾶς

4. τοῦδε] Et. F. I. Brod. τούτου.

5. φίλοι γενέσθαι ὑμῖν] F. I. ὑμῖν φίλοι γενέσθαι ex §. 7.

ὅποι] A. B. G. K. L. M. ὅπη. Flor. ὅπου.

κατακαίοντες] F. I. καίοντες.

6. ἦλθες] A. M. ἦλθοις, A. B. F. G. K. L. Flor. ἔλθοις; male. Nam Medofades semel tantum ad Graecos in Thracia quidem versantes venerat. V. 2, 10. Neque enim ad haec loca pertinere legationem quae 1, 5. commemoratur, jam Zeun. monuit. Orta est haec lectio ex sequente ἔλθοιτε. τε

ἠὐλίζου] I. ἠὐλίζετο, F. ἠὐλίζου το, Brod. ἠὐλίζου τότε.

ἐγκεχαλινωμένοις τοῖς ἵπποις] V. 2, 21.

7. νῦν δὴ] pro νῦν δέ emendavit Leoncl. Cf. 6, 37.

ἐξελαύνετε] de conatu, ut §. 11. et Soph. Oed. C. 264: οἷτινες βάρθρων ἐκ τῶνδε μ' ἐξάραντες εἶτ' ἐλαύνετε. Cf. ad I, 3, 1.

τῆς χώρας] Et. ταύτης, F. I. τῆςδε praemittunt ex praegresso versu ortum. Utrumque vocis vim nimis extollit; posterius ne ferri quidem potest, nisi forte si post χώρας distinxeris. Recte enim observat Buttm. ad Soph. Phil. 87. ὁδε propter offensivam quam habeat vim non facile apud antiquiores certe mere referri ad relativum. Articulum in ejusmodi locis ut nostrates usurpant Graeci. Cf. Thuc. III, 64: ἔχοντές τε τοὺς νόμους οὗσπερ μέχρι τοῦ δεῦρο.

ἐκόντων] I. ἐχόντων. Sed quis unquam dixit ἔχειν κατὰ κράτος? Accedit quod collocandum fuisset κατὰ κράτος ἐκόντων. Haec eadem causa cum aliis etiam conjecturae in quam olim incideram, ἐλόντων, obstat. Itaque cum Weiskio puto voces κατὰ κράτος pertinere ad praecedentem sententiam, collocandas, ut videtur, ante χώρας. In dictione ἐξελαύνετε ἡμᾶς κατὰ κράτος, vi et armis nos expellere vultis, ut Medocus §. 3. extremo minatus erat, nemo haerere debebat.

οὐκ ἦσαν ἱκανοὶ] F. I. οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν.

ἐξελαύνειν. Καὶ οὐχ ὅπως δῶρα δούς καὶ εὖ ποιήσας ἀνδ' 8
ὦν εὖ ἔπαθες ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀποπέμψασθαι, ἀλλ' ἀποπο-
ρευομένους ἡμᾶς οὐδ' ἐναυλισθῆναι, ὅσον δύνασαι, ἐπι-
τρέπεις. Καὶ ταῦτα λέγων οὔτε θεοὺς αἰσχύνῃ οὔτε τόνδε 9
τὸν ἄνδρα, ὃς νῦν μὲν σε ὁρᾷ πλουτοῦντα, πρὶν δὲ ἡμῶν
φίλον γενέσθαι, ἀπὸ ληστείας τὸν βίον ἔχοντα, ὥς αὐτὸς
ἔφησθα. Ἀτὰρ τί καὶ πρὸς ἐμὲ λέγεις ταῦτα; ἔφη· οὐ 10
γὰρ ἐγὼ ἔτι ἄρχω, ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι, οἷς ὑμεῖς παρε-
δώκατε τὸ στράτευμα ἀπαγαγεῖν, οὐδὲ ἐμὲ παρακαλέσαν-
τες, ὧς θαυμαστότατοι, ὅπως, ὥσπερ ἀπηχθανόμην αὐ-
τοῖς, ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦγον, οὕτω καὶ χαρισαίμην νῦν ἀπο-
διδούς.

Ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσεν ὁ Ὀδρύσης, εἶπεν· Ἐγὼ μὲν, 11
ὦ Μηδόσαδες, κατὰ τῆς γῆς καταδύομαι ὑπὸ τῆς αἰσχύ-
νης ἀκούων ταῦτα. Καὶ εἰ μὲν πρόσθεν ἠπιστάμην, οὐδ'
ἂν συνηκολούθησά σοι· καὶ νῦν ἄπειμι· οὐ γὰρ ἂν Μή-
δοκός με ὁ βασιλεὺς ἐπαινοίῃ, εἰ ἐξελαύνοιμι τοὺς εὐεργέ-
τας. Ταῦτ' εἰπὼν ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον ἀπήλαυνε, καὶ 12
σὺν αὐτῷ οἱ ἄλλοι ἵππεῖς πλὴν τεττάρων ἢ πέντε. Ὁ δὲ
Μηδοσάδης, ἐλύπει γὰρ αὐτὸν ἡ χώρα πορθουμένη, ἐκέ-
λευε τὸν Ξενοφῶντα καλέσαι τὸν Λακεδαιμονίῳ. Ὁ δέ, 13
λαβὼν τοὺς ἐπιτηδαιοτάτους, προσῆλθε τῷ Χαρμίνῳ καὶ

8. οὐχ ὅπως] Cf. Buttm. §. 137. in. et Matth. §. 623.

ἀλλ' ἀποπορευομένους] Sic A. B. G. K. L. M. pro ἀλλὰ πορ.

10. λέγεις ταῦτα] Sic A. B. F. I. K. L. M. pro ταῦτα λέγεις.

ἐγὼ ἔτι] F. I. ἐγὼγ' ἔτι.

ἀπαγαγεῖν] Sic F. H. I. Vulgo ἀπάγειν.

οὐδὲ] Inepte Et. F. I. οὐδέν. De trajectione cf. §. 40. ad V, 6, 22. et Plat. Crit. 5. p. 46. a: βουλεύου· μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλεύε-
σθαι ἔτι ὦρα ἀλλὰ βεβουλεύσθαι.

ὅπως] Ὅπως refertur ad solum παρακαλέσαντες negatione οὐδέ
exclusa: quia quidem re (si me advocassetis) pariter gratiam
ab iis inirem. Weisk. Cave tamen ὅπως relativum putes:
quod si Xen. esse voluisset ἐχαρισάμην ἂν dicere debebat.

11. Ἐπεὶ ταῦτα] Sic Et. F. I. Vulgo ἐπεὶ δὲ ταῦτα.

κατὰ τῆς γῆς κ.] V. ad 1, 30. cl. Cyr. V, 5, 9. et VI, 1, 35. quo
posteriori loco itidem ὑπὸ τῆς αἰσχύνῃς legitur addito articulo,
quem explicabis: eo quo affectus sum pudore.

οὐ γὰρ ἂν] Et. F. I. οὐ γὰρ ἂν.

12. πλὴν] B. G. K. L. M.

13. καὶ ὅς λαβὼν] Sic Et. F. I. pro ὁ δ' ἀπολαβὼν. Ἀπολαβὼν re-
tinuisssem, nisi ex §. 14. ortum videretur.

τῷ Πολυνίκῳ καὶ ἔλεξεν ὅτι καλεῖ αὐτοὺς Μηδοσάδης,
 14 προερῶν ἅπερ αὐτῷ, ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας. Οἰόμαι ἂν
 οὖν, ἔφη, ὑμᾶς ἀπολαβεῖν τῇ στρατιᾷ τὸν ὀφειλόμενον
 μισθόν, εἰ εἵποίτε ὅτι δεδέηται ὑμῶν ἡ στρατιὰ συνανα-
 παῖσαι τὸν μισθὸν ἢ παρὰ ἐκόντος ἢ παρὰ ἄκοντος Σεύ-
 θου· καὶ ὅτι τούτων τυχόντες προθύμως ἂν συνέπεσθαι
 ὑμῖν φασί· καὶ ὅτι δίκαια ὑμῖν δοκοῦσι λέγειν· καὶ ὅτι
 ὑπέσχεσθε αὐτοῖς τότε ἀπιέναι, ὅταν τὰ δίκαια ἔχωσιν οἱ
 15 στρατιῶται. Ἀκούσαντες οἱ Λάκωνες, ταῦτα ἔφασαν
 εἶναι καὶ ἄλλα ὅποια ἂν δύνωνται κράτιστα· καὶ εὐθὺς
 ἐπορεύοντο ἔχοντες πάντας τοὺς ἐπικαιρίους. Ἐλθόντων
 δ' ἔλεξε Χαρμῖνος· Εἰ μὲν τι σὺ ἔχεις, ὦ Μηδόσαδες,
 16 πρὸς ἡμᾶς λέγειν· εἰ δὲ μή, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν. Ὁ δὲ
 Μηδοσάδης μάλα δὴ ὑφειμένως· Ἀλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη,
 λέγω, καὶ Σεύθης τὰ αὐτά, ὅτι ἀξιοῦμεν τοὺς φίλους ἡμῖν
 γεγεννημένους μὴ κακῶς πάσχειν ὑφ' ὑμῶν· ὅ τι γὰρ ἂν
 τούτους κακῶς ποιῇτε, ἡμᾶς ἤδη ποιεῖτε· ἡμέτεροι γάρ
 17 εἰσιν. Ἡμεῖς τοίνυν, ἔφασαν οἱ Λάκωνες, ἀπίοιμεν ἂν,

τῷ Πολυνίκῳ] F. et I. articulum omittunt, qui tantum abesse
 posset, si etiam nomini Χαρμῖνῳ non additus esset.

14. Οἰόμαι] pro οἶμαι receptum ex I.

δέοιτο] Flor. δέηται, F. I. δεδέχται, H. et, ut videtur, etiam
 E. δεδέηται, quod recepi.

προθύμως μὲν] Μὲν omisi cum Et. F. I.

ἔχωσιν] Lege σχῶσιν. De dictione τὰ δίκαια ἔχειν v. ad §. 17.

15. ταῦτα] Male vulgo cum ἀκούσαντες jungunt. Haud scio tamen
 an ratione, quod sciam, legitima ταῦτα τε leg. sit.

ἐλθόντων] Et. F. H. I. S. ἐλθῶν, quod quomodo ortum sit fa-
 cile explicari potest. Cf. ad I, 4, 17. Necessarius autem est geni-
 tivus propterea quod non solum Charminum, sed etiam Polyni-
 cum advenisse dicendum erat. V. §. 17.

μὲν τι σὺ] F. I. μὲν σὺ τι.

λέγειν] Intellige apodofin λέγε δὴ. Cf. VII, 1, 31. et Cyr. IV,
 5, 10. Zeun. Adde ib. VII, 7, 24. Herod. VIII, 62. Thuc. III, 3.
 IV, 13. Plat. Symp. XI, 7. p. 185. e. Protag. p. 325. d. cum an-
 nott. interpr. et Matth. §. 617. et Buttm. §. 137. IV, 4.

16. μάλα δὴ] Δὴ additum ex F. I. Mox iidem ἔφη post λέγω collo-
 cant et τὰ αὐτά pro ταῦτα dederunt. Cave tamen cum Weiskio,
 qui jam ταῦτά scripsit, interpreteris: ego eadem atque (quae)
 Seuthes: quod non patitur collocatio verborum.

τοὺς φίλους ἡμῖν γ.] Intellige incolas illarum vicorum ubi in
 praesentia erant Graeci. Zeun. Cf. §. 18.

ὁπότε τὸν μισθὸν ἔχοιεν οἱ ταῦτα ὑμῖν καταπράξαντες· εἰ δὲ μή, ἐρχόμεθα μὲν καὶ νῦν βοηθήσοντες τούτοις καὶ τιμωρησόμενοι ἄνδρας οἱ τούτους παρὰ τοὺς ὅρκους ἡδίκησαν· ἣν δὲ δὴ καὶ ὑμεῖς τοιοῦτοι ἦτε, ἐνθ' ἐνδεῶς ἀρξόμεθα τὰ δίκαια λαμβάνειν. Ὁ δὲ Ξενοφῶν εἶπεν· Ἐθέ- 18
λοιτε δ' ἄν, ὦ Μηδόσαδες, τούτοις ἐπιτρέψαι, ἐπειδὴ φρατε φίλους εἶναι ὑμῖν, ἐν ᾧ τῇ χώρᾳ ἐσμέν, ὁπότερα ἂν ψηφίσωνται εἴθ' ὑμᾶς προσῆκεν ἐκ τῆς χώρας ἀπιέναι εἴθ' ἡμᾶς; Ὁ δὲ ταῦτα μὲν οὐκ ἔφη· ἐκέλευε δὲ μάλιστα 19
μὲν αὐτῷ ἐλθεῖν τῷ Λάκωνε παρὰ Σεύθην περὶ τοῦ μι-

17. καὶ νῦν] Ordo natiuus erat νῦν καί. Sch n. Imo καὶ νῦν est etiam nunc, etiam post ea quae tu dixisti. Etenim cum §. 16. iusta petiisse videri possit Medosades, Spartiatæ, ne ita ipsis satisfactum esse opinaretur, a legationis suae consilio se non desistere declarant. Non minus 4, 24: καὶ νῦν est etiam nunc i. e. quamquam magnopere ab iis offensus sum, tamen hostes maiore poena affectos nolo.

ἄνδρας] Hos se adhuc ignorare simulant. Ita enim Seuthæ copiam faciunt culpae in Heraclidem aliosque transferendae.

ἣν δὲ δὴ] Ἀή additum ex F. I.

ἐνθ' ἐνδεῶς] ἀφ' ὑμῶν.

τὰ δίκαια λαμβάνειν] Supra §. 14. erant τὰ δίκαια iusta, stipendium, de qua notione dictum ad Hell. VII, 4, 4. Sed h. l. ambigue dictum quasi simul δίκην λαμβάνειν minitentur Lacones. Sch n.

18. φρατὲ φίλους] I. φίλους ἔφητε, Et. F. φίλους ἔφατε, quod tantum probandum esset, si antea etiam alius atque Medosades idem elocutus esset. Ὑμῶν pro ὑμῖν dederunt ex Et. F. H. I. fortasse injuria.

ὁπότερα — εἴθ' — εἴθ'] Hell. III, 5, 19: ὁπότερα μὲν οὖν, εἴτε λαθόντες τὸν Λύσανδρον ἐπέπεσον αὐτῷ, εἴτε καὶ αἰσθόμενος προσιόντας ὡς κρατήσων ὑπέμενε, ἄδηλον. ubi post ὁπότερα subaudiendum videtur ἣν.

προσῆκεν] Thomas M.: τὸ προσῆκεν ἀντὶ τοῦ προσήκει λαμβανόμενον Ἀιτικόν ἐστὶν ὥσπερ καὶ τὸ ἔδει ἀντὶ τοῦ δεῖ. Cf. Dorrill. ad Charit. p. 610. De re eq. XII, 15: ἃ ἱππάρχῳ προσῆκεν εἰδέναι — δεδήλωται. Sturz.

19. οὐκ ἔφη] ἄν ἐπιτρέψαι.

μάλιστα μὲν] Μάλιστα in ejusmodi locis est: quod optimum foret. Soph. Oed. T. 925: μάλιστα δ' αὐτὸν εἶπατ' εἰ κατ' ὅπου. Plerumque tantum hac ratione usurpatur in formula μάλιστα μὲν (aliquoties μὲν μάλιστα Hell. I, 4, 4. Soph. Phil. 617. cl. Antig. 327. et Thuc. VI, 16.) — εἰ δέ (Soph. Trach. 799 ff. et ad Dionys. historiogr. p. 27. et ind. in v.) vel, quod etiam usitatus est, εἰ δὲ μή (ib. p. 168.). Μάλιστα μὲν — ἔπειτα habes Soph. Oed. T. 647. μὲν μάλιστα — ἔπειτα δέ Thuc. VI, 16.

ἐλθεῖν τῷ Α.] F. I. τῷ Α. ἐλθεῖν. Non raro librariorum ubi quae conjungenda essent una pluribusve vocibus interpositis diremta viderent, verba transposuisse passim notavimus.

- σοῦ, καὶ οἶεσθαι ἂν Σεύθην πείσαι· εἰ δὲ μὴ, Ξενοφῶντα σὺν αὐτῷ πέμπειν, καὶ συμπράξιν ὑπισχνεῖτο·
 20 ἐδεῖτο δὲ τὰς κώμας μὴ κάειν. Ἐντεῦθεν πέμπουσι τὸν
 Ξενοφῶντα καὶ σὺν αὐτῷ οἱ ἐδόκουν ἐπιτηδειότατοι εἶναι.
 8 Ὁ δ', ἐλθὼν λέγει πρὸς τὸν Σεύθην·
 21 Οὐδὲν ἀπαιτήσιον, ὦ Σεύθη, πάρειμί σε, ἀλλὰ δι-
 δάξων, ἣν δύνωμαι, ὥς οὐ δικαίως μοι ἠχθέσθης ὅτι
 ὑπὲρ τῶν στρατιωτῶν ἀπήτουν σε ἂ ὑπέσχον αὐτοῖς προ-
 9 θύμως· σοὶ γὰρ ἔγωγε οὐχ ἥττον ἐνόμιζον εἶναι συμφέρον
 22 ἀποδοῦναι ἢ ἐκείνοις ἀπολαβεῖν. Πρῶτον μὲν γὰρ οἶδα
 μετὰ τοὺς θεοὺς εἰς τὸ φανερόν σε τούτους καταστήσαν-
 10 τας, ἐπεὶ γε βασιλέα σε ἐποίησαν πολλῆς χώρας καὶ πολ-
 λῶν ἀνθρώπων, ὥστε οὐχ οἷόν τ' ἐστὶ λανθάνειν, οὔτε ἦν
 23 τι καλὸν οὔτε ἦν τι αἰσχρὸν ποιήσης. Τοιούτῳ δ' ὄντι
 ἀνδρὶ μέγα μὲν μοι ἐδόκει εἶναι μὴ δοκεῖν ἀχαρίστως ἀπο-
 πέμψασθαι ἄνδρας εὐεργέτας, μέγα δ', εὖ ἀκούειν ὑπὸ
 ἑξακισχιλίων ἀνθρώπων· τὸ δὲ μέγιστον, μηδαμῶς ἀπι-
 24 στον σαυτὸν καταστήσαι ὃ τι λέγοις. Ὅρῳ γὰρ τῶν μὲν
 ἀπίστων ματαίους καὶ ἀδυνάτους καὶ ἀτίμους τοὺς λόγους

οἶεσθαι] Pendet ab ἔφη. Nam si scriptor cum ἐκέλευε junctum voluisset, pro οἶεσθαι alio verbo usurum fuisse puto.

πείσαι] Schn. pro ἀκοῦσαι dedit ex Et. F. H. I. S. Brod.

πέμπειν] Pendet ab ἐκέλευε.

κάειν] I. καίειν. Ego i subscriptum delevi.

20. τὸν Ξενοφῶντα] Articulum hic F. I. ante Σεύθην Et. F. omittunt.

21. πάρειμί σε] Pronomen omittunt Et. F. H. I.

ἦν δύνωμαι] Sic H. I. ὥς ἦν δ. F. ὥς ἂν δ. caeteri.

προθύμως] Post ἀπήτουν σε habent F. I., inepte.

εἶναι συμφέρον] F. συμφέρον εἶναι, I. σύμφορον εἶναι.

22. Πρῶτον μὲν] Altera ratio sequitur §. 28 ff.

εἰς τὸ φανερόν σε τ. κ.] in illustri loco collocasse. Leoncl. Similiter Cyrus ad filios Cyr. VIII, 7, 23: οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται, ἀλλ' ἐμφανῆ πᾶσιν ἀνάγκη αἰετὶ ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα. Born. laudat Herodian. IV, 11, 14: λαθεῖν γὰρ ἔργα βασιλέως ἀδύνατον. Adde Agef. V, 6: ἥκιστα οἱ ἐπιφανέστατοι τῶν ἀνθρώπων λανθάνουσιν ὃ τι ἂν ποιῶσιν.

οἷόν τ' ἐστὶ] F. H. I. οἷόν τε σοι; male. Ita enim pro λανθάνειν sequi deberet κρύπτειν.

23. ἐδόκει] pro δοκεῖ E. Et. F. H. I. S. Cf. §. 21.

λέγοις] pro λέγεις Et. F. I. Flor.

24. ματαίους — ἀτίμους] Ad verba tria ματαίους, ἀδυνάτους, ἀτίμους videntur tria membra opposita in verso ordine referri. Weisk. Inverso ordine referri cur putentur non video.

πλανωμένους· οἱ δ' ἂν φανεροὶ ὧσιν ἀλήθειαν ἀσκοῦντες, τούτων οἱ λόγοι, ἣν τι δέωνται, οὐδὲν μείον δύνανται ἀνύσασθαι ἢ ἄλλων ἢ βία· ἣν τέ τινα σωφρονίζειν βούλονται, γινώσκω τὰς τούτων ἀπειλὰς οὐχ ἥττον σωφρονιζούσας ἢ ἄλλων τὰς ἤδη κολάσεις· ἣν τέ τῷ τι ὑπισχνῶνται οἱ τοιοῦτοι ἄνδρες, οὐδὲν μείον διαπράττονται ἢ [οἱ] ἄλλοι παραχρῆμα διδόντες. Ἀναμνήσθητι δὲ καὶ σύ, τί 25 προτελέσας ἡμῖν συμμάχους ἡμᾶς ἔλαβες; Οἷσθ' ὅτι οὐδέν· ἀλλὰ πιστευθεὶς ἀληθεύσειν ἃ ἔλεγες ἐπῆρας τοσούτους ἀνθρώπους συστρατεύεσθαι τε καὶ συγκατεργάσασθαι σοι ἀρχὴν οὐ πεντήκοντα μόνον ἀξίαν ταλάντων, ὅσα οἴονται δεῖν οὗτοι νῦν ἀπολαβεῖν, ἀλλὰ πολλαπλασίων. Οὐκουν τοῦτο μὲν πρῶτον, τὸ πιστεύεσθαι σε, τὸ καὶ τὴν 26

πλανωμένους] Significanter pro ὄντας, qui quasi a scopo aberrant [a recta via aberrantes temere vagentur]. Ceterum bene habet quod paucitate verborum vani promissiores quasi deprimuntur, multis autem verbis eorum qui fidem servant extolluntur commoda; modo verum sit τούτων — βία. Weisk.

δύνανται] pro δύνωνται (alii δύνονται) dedit Weisk.

ἀνύσασθαι] Ex Valkenarii conjectura, consequi interpretantis (ad Theocrit. Id. XVIII, 17.) pro ἂν ἔσεσθαι recepit Zeun.

τινά] E. F. I. τινάς.

τὰς ἤδη κολάσεις] F. H. I. Steph. τὸ ἤδη κολάζειν, Cast. δὴ κολάσεις, Flor. τε δὲ κολάσεις, A. B. Et. G. K. L. M. Hal. τε δὴ κολάσεις, quod Schn. emendavit cl. Demosth. adv. Aristocr. p. 664: τὴν ἤδη χάριν τοῦ μετὰ ταῦτα χρόνου παντὸς περὶ πλείονος ἡγεῖσθαι.

οὐδὲν μείον] pro οὐδὲν μείω ex Et. edidit Schn.

οἱ ἄλλοι] Articulum omittit Flor.

25. Οἷσθ' ὅτι] Ex Mureti conjectura pro οἷδ' ὅτι scripsit Weisk.

συστρατεύεσθαι] Sic F. I. pro συστρατεύσασθαι.

πεντήκοντα] Sic Et. F. H. I. S. V. pro πεντήκοντα. Cf. de auth. p. 49 ff. ubi quae disputavi, iis aliud argumentum adjecit Born., ductum ex §. 53. cl. Boeckh. de oec. civ. Athen. I. p. 82. et p. 75.

26. οὐκοῦν — πιπράσκειται] igitur primum hoc, ut homines tibi fidem habeant, quod etiam regnum tibi peperit, his pecuniis (non solutis sive retentis) a te venditur. Weisk. Sic fere jam Leoncl. Sed οὐκοῦν, igitur, hic non aptum est, itaque οὐκουν, nonne, scripsi et in fine interrogationis signum apposui, quomodo jam Amasaeus accepit. Nam interrogationem a lenitate reliquae orationis alienam esse mihi non magis quam Halbkartio persuasit Weisk. praefat. p. V. Eandem distinctionem §. 29. et 31. exhibui. Post σέ, quod omittunt F. H. I., τό ex conjectura jam addiderunt Muretus et Leoncl. Idem κατεργασμένον dederunt pro κατεργασμένων; κατεργασάμενον tamen F. H. κατεργασαμένων Et. I. S. Voces ὑπὸ σοῦ omittunt F. H. I.; sed vix possunt abesse.

Xen. Anab.

E e

βασιλείαν σοι κατειργασμένον, τούτων τῶν χρημάτων ὑπὸ
 27 σοῦ πιπράσκειται; Ἴθι δὴ ἀναμνήσθητι, πῶς μέγα ἡγοῦ
 τότε καταπράξασθαι ἂν νῦν καταστρεψάμενος ἔχεις. Ἐγὼ
 μὲν εὖ οἶδ' ὅτι εὖξω ἂν τὰ νῦν πεπραγμένα μᾶλλον σοι κα-
 ταπραχθῆναι ἢ πολλαπλάσια τούτων τῶν χρημάτων γενέ-
 28 σθαι. Ἐμοὶ τοίνυν μείζον βλάβος καὶ αἰσχίον δοκεῖ εἶναι
 τὸ ταῦτα νῦν μὴ κατασχεῖν ἢ τότε μὴ λαβεῖν, ὅσω περ
 χαλεπώτερον ἐκ πλουσίου πένητα γενέσθαι ἢ τὴν ἀρχὴν
 μὴ πλουτῆσαι, καὶ ὅσω λυπηρότερον ἐκ βασιλέως ἰδιώτην
 29 φανῆναι ἢ ἀρχὴν μὴ βασιλεῦσαι. Οὐκ οὖν ἐπίστασαι μὲν
 ὅτι οἱ νῦν σοι ὑπήκοοι γενομένοι οὐ φιλία τῇ σῇ ἐπείσθη-
 σαν ὑπὸ σοῦ ἄρχεσθαι, ἀλλ' ἀνάγκη· καὶ ὅτι ἐπιχειροῖεν
 ἂν πάλιν ἐλεύθεροι γίνεσθαι, εἰ μὴ τις αὐτοὺς φόβος κα-
 30 τέχοι; Ποτέρως οὖν οἶει μᾶλλον ἂν φοβεῖσθαι τε αὐτοὺς
 καὶ σωφρονεῖν τὰ πρὸς σέ, εἰ ὁρῶν σοι τοὺς στρατιώτας
 οὕτω διακειμένους, ὥς νῦν τε μένοντας ἂν, εἰ σὺ κελεύεις,
 αὐθὺς τ' ἂν ταχὺ ἐλθόντας, εἰ δέοι, ἄλλους τε, τούτων

27. ἡγοῦ τότε] pro ἡγοῦ τοῦτο Schn. dedit, cum F. H. ἡγοῦν τότε,
 Et. ἡγοῦντο τότε habeant. Idem pro καταπράξαι ex Et. καταπρά-
 ξεσθαι scripsit; F. καταπράξαι θ', I. καταπράξαι. Deinceps ex
 F. I. ἂ edidi pro ὅ, quod a lectione τοῦτο repetendum videtur.

οἶδ' ὅτι] E. F. οὖν οἶδ' ὅτι, I. εὖ οἶδ' ὅτι, quod recepi.

εὖξω ἂν] Hell. IV, 4, 12: ἔδωκε γὰρ τότε γε ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔρ-
 γον οἷον οὐδ' εὖξαντο ποτ' ἂν.

28. Ἐμοὶ τοίνυν] V. ad 2, 29.

τὴν ἀρχὴν] omnino, quam tamen potestatem haec vox nonnisi
 sequente negativa habet. Cf. Herm. ad Soph. Antig. 92. Articulus,
 quem Schn. ex Et. adjecit, certe non necessarius est. Cf.
 Soph. Phil. 1239. et Reiz. ad Vig. p. 723.

29. ἐπίστασαι μὲν] Sic inceptum ac si perrecturus esset ἐπίστασαι δὲ
 ὅτι ἐπιχειροῖεν ἂν. Simili anacoluthia Soph. Phil. 1136: ὁρῶν
 μὲν αἰσχροῦς ἀπάτας στυγνὸν τε φῶτ' ἐχθοδοπὸν.

ὑπήκοοι] Ex Leonclavii conjectura pro ἐπήκοοι.

τῇ σῇ] i. e. erga te. Sic Cyr. III, 1, 28: φιλία τῇ ἐμῇ. Thuc.
 I, 77: τάχα ἂν τὴν εὐνοίαν ἣν διὰ τὸ ἡμέτερον δέος εἰλήφατε με-
 ταβάλοιτε. Cf. Matth. §. 466, 2. et de Romanis Zumpt. Gr.
 §. 73. n. 2.

ἄρχεσθαι] Et. F. H. ἄρξασθαι, I. ἄρξασθαι.

30. οὖν οἶει] F. οὖν ἂν οἶει.

φρονεῖν τὰ πρὸς σέ] Et. F. H. I. σωφρονεῖν τὰ πρόσθεν. Σω-
 φρονεῖν recepi, cum tantum de obedientia sermo sit.

ἄλλους τε — παραγενέσθαι] Pendet ab ὁρῶν. Pro πρὸς δὲ σὺ
 βούλοιο Schn. ex Et. F. H. I. S. ὁπότε σὺ β. dedit.

περὶ σοῦ ἀκούοντας πολλὰ ἀγαθὰ, ταχὺ ἂν σοι, ὅποτε
 βούλοιο, παραγενέσθαι· ἢ εἰ καταδοξάσειαν μήτε ἂν ἄλ-
 λους σοι ἐλθεῖν, δι' ἀπιστίαν ἐκ τῶν νῦν γεγενημένων,
 τούτους τε αὐτοῖς εὐνουστέρους εἶναι ἢ σοί; Ἀλλὰ μὴν 81
 οὐδὲν πλήθει γε ἡμῶν λειφθέντες ὑπεῖξάν σοι, ἀλλὰ προ-
 στατῶν ἀπορία. Οὐκ οὖν νῦν καὶ τοῦτο κίνδυνος μὴ λά-
 βωσι προστάτας αὐτῶν τινὰς τούτων οἱ νομίζουσιν ὑπὸ
 σοῦ ἀδικεῖσθαι ἢ καὶ τούτων κρείττονας τοὺς Λακεδαι-
 μονίους, ἐὰν οἱ μὲν στρατιῶται ὑπισχνῶνται προθυμότε-
 ρον αὐτοῖς συστρατεύεσθαι, ἐὰν τὰ παρὰ σοῦ ἀναπράξω-
 σιν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὸ δέεσθαι τῆς στρατιᾶς συ-
 ναινέσωσιν αὐτοῖς ταῦτα; Ὅτι γε μὴν οἱ νῦν ὑπὸ σοὶ Θρᾶ- 82
 κες γενόμενοι πολὺ ἂν προθυμότερον ἴοιεν ἐπὶ σε ἢ σὺν σοι
 οὐκ ἄδηλον· σοῦ μὲν γὰρ κρατοῦντος δουλεία ὑπάρχει αὐ-
 τοῖς· κρατουμένου δὲ σοῦ, ἐλευθερία. Εἰ δὲ καὶ τῆς χώ- 83
 ρας προνοεῖσθαι ἤδη τι δεῖ ὥς σῆς οὔσης, ποτέρως ἂν οἶει
 ἀπαθῇ κακῶν αὐτὴν εἶναι μᾶλλον, εἰ οὗτοι οἱ στρατιῶται,

τούτους] H. e. Graecos; αὐτοῖς h. e. τοῖς ὑπηκόοις σοι. Zeuñ.

81. τοῦτο] Invita sententia Schn. διὰ τοῦτο conjecit; καὶ τοῦτο κίν-
 δυνος recte jam interpretatus est Leoncl.: hac etiam in parte pe-
 riculum est. Cf. ad V, 9, 22. Pro μὴ λάβωσι A. B. G. K. L.
 M. Flor. vett. edd. μὴ λαβεῖν et mox τινὰς αὐτῶν.

ἐὰν οἱ μὲν] Male Born. colo praemisso ex I. ἐὰν μὲν οὖν (F.
 ἐὰν μὲν οἱ) et δέ ante Λακεδαιμόνιοι cum eodem I. omisit ac pro
 συναινέσωσιν ex F. I. συναινέσουσιν recepit. Nam ita μὲν parti-
 cula non habet quo referatur atque omnino Xen. si tali ratione lo-
 cum conformare voluisset, sic fere loqui debebat: καὶ γὰρ οἱ Λακ.
 ἐὰν οἱ στρατιῶται κ. τ. λ. Quod vir doctus quem nominavi con-
 ditionem quae verbis ἐὰν οἱ Λακ. — συναινέσωσιν αὐτοῖς ταῦτα
 continetur ineptam putat, id falsum esse loci interpretatio doce-
 bit: nonne periculum est ne praefectos sibi nanciscantur ex
 ipsis aliquos eorum (Graecorum) qui se abs te injuria affectos
 putant (stipendiis non solutis) vel etiam qui his potentiores sunt
 Lacedaemonios, si milites ubi hi stipendia a te debita exege-
 rint alacrius se cum illis militaturos promiserint, Lacedae-
 monii autem — id iis (militibus) concefferint i. e. stipendia se
 abs te extorturos polliciti fuerint.

ἐὰν τὰ] F. H. I. ἂν τὰ, cum Brød. νῦν post σοῦ addentes.

82. οἱ νῦν] Nūn nescio cur Schn. omiserit cum Et.

προθυμότερον] A. B. G. K. L. M. Flor. προθυμότεροι.

δὲ σοῦ] Σοῦ equidem vix ferendum puto.

83. αὐτὴν εἶναι μᾶλλον] F. I. μᾶλλον αὐτὴν εἶναι.

ἀπολαβόντες αἱ ἐγκαλοῦσιν, εἰρήνην καταλιπόντες οἴχονται
 ἢ εἰ οὗτοί τε μένοιεν ὥς ἐν πολεμίᾳ σύ τε ἄλλους πειρῶ-
 πλείονας τούτων ἔχων ἀντιστρατοπεδεύεσθαι, δεομένους
 34 τῶν ἐπιτηδείων; Ἀργύριον δὲ ποτέρως ἂν πλεῖον ἀναλω-
 θείη, εἰ τούτοις τὸ ὀφειλόμενον ἀποδοθείη ἢ εἰ ταῦτά
 τε ὀφείλοιτο ἄλλους τε κρείττονας τούτων δέοι μισθοῦ-
 35 σθαι; Ἀλλὰ γὰρ Ἡρακλείδῃ, ὥς πρὸς ἐμὲ ἐδήλον, πάμ-
 πολυ τοῦτο δοκεῖ τὸ ἀργύριον εἶναι. Ἡ μὲν πολὺ γέ ἐστιν
 ἔλαττον νῦν σοι καὶ λαβεῖν τοῦτο καὶ ἀποδοῦναι ἢ πρὶν
 36 ἡμᾶς ἐλθεῖν πρὸς σέ τὸ δέκατον τούτου μέρος. Οὐ γὰρ
 ἀριθμὸς ἐστὶν ὁ ὀρίζων τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον, ἀλλ' ἡ δύ-
 ναμις τοῦ τε ἀποδιδόντος καὶ τοῦ λαμβάνοντος. Σοὶ δὲ
 νῦν ἢ κατ' ἐνιαυτὸν πρόσδοδος πλείων ἔσται ἢ ἔμπροσθεν
 37 τὰ παρόντα πάντα αἱ ἐκέκτησο. Ἐγὼ μὲν, ὦ Σεύθῃ,

ἐγκαλοῦσι] Ἐγκαλεῖν de creditore debitum reposcente coram
 iudice dici notum et docui in Lexico Gr. Isocratis exempla duo ex
 Trapez. 22. p. 367: τὰς μὲν διακοσίας δραχμας ἐνεκάλεσεν ἐμοί.
 et contra Euthyn. 10. p. 402: οὐ χρέος ἐγκαλῶν. posuit Hutch.
 Locus omnium clarissimus est Demosthenis contra Apaturium
 p. 900: διὰ τί πέρυσιν ἐπιδημῶν μὴ ὅτι δικάσασθαι, ἀλλ' οὐδ'
 ἐγκαλέσαι μοι ἐτόλμησε; — τῶν γὰρ τοιούτων ἐγκλημάτων πρό-
 τερον τὰς ἀπαιτήσεις ποιοῦνται ἅπαντες ἢ δικάζονται. Schn.
 Cf. Meier et Schoemann: der att. Process p. 575.

οὗτοι] Quod ex F. I. ad praegressum οὗτοι enotatum est αὐτοί,
 id ego huc pertinere vellem.

πλείονας] F. I. πλέονας.

34. τούτοις] F. H. I. S. τοῦτο, quod saltem post ὀφειλόμενον col-
 locandum fuisset, quamquam dativum non posse abesse manife-
 stum est.

ταῦτά τε] E. F. H. I. ταῦτά τοι, Et. S. ταῦτά σοι. Verum in
 ejusmodi loco duplex τέ necessarium videtur; sed ταῦτά τε σοι non
 improbo. Ὀφείλοιντο pro ὀφείλοιτο dederunt E. F. H. I. Cf.
 ad I, 7, 20.

δέοι] F. I. δέοι σε, quod vix ferri potest, nisi ταῦτά τε σοι legatur.

35. τοῦτο δοκεῖ] F. I. δοκεῖ τοῦτο. Cf. ad §. 19.

36. ἀριθμὸς ἐστὶν ὁ ὀρίζων] Sic Et. F. I. V. ad III, 1, 42. cl. V, 6, 5.
 9, 13. Ante Schn. ὁ ἀριθμὸς ὀρίζων ἐστίν, quod dictum foret pro
 ὁ ἀ. ὀρίζει. Flor. ἀριθμὸς ὁ ὀρίζων ἐστίν.

τὸ ὀλίγον] Articulum, quem jam Schn. desiderabat, praebuerunt
 F. I. Sine eo voces πολὺ et ὀλίγον in unam notionem conjungi
 posse diceretur, cum ut oppositae cogitandae sint. Nec ante λαμ-
 βάνοντος articulus videtur omittendus esse cum A. B. G. I. K. L. M.

ἔσται] pro ἐστίν F. I. et ἔμπροσθεν pro πρόσθεν iidem cum Et.

τὰ παρόντα] Weisk. τὰ πάντα coniecit, tautologia offensus,
 quae tamen nulla est, cum non semper quae tibi παρέστιν etiam
 possideas. Ego tamen πάντα ex F. I. addidi.

ταῦτα ὡς φίλου ὄντος σοῦ προενοούμην, ὅπως σύ τε ἄξιος
δοκοίης εἶναι ὧν οἱ θεοὶ σοι ἔδωκαν ἀγαθῶν ἐγὼ τε μὴ
διαφθαρείην ἐν τῇ στρατιᾷ. Εὖ γὰρ ἴσθι ὅτι νῦν ἐγὼ οὐτ' 38
ἂν ἐχθρὸν βουλόμενος κακῶς ποιῆσαι δυνηθείην σὺν ταύτῃ
τῇ στρατιᾷ, οὐτ' ἂν, εἴ σοι πάλιν βουλοίμην βοηθῆσαι,
ικανὸς ἂν γενοίμην. Οὕτω γὰρ πρὸς ἐμὲ ἡ στρατιὰ διά-
κειται. Καίτοι αὐτόν σε μάρτυρα σὺν τοῖς θεοῖς εἰδόσι 39
ποιοῦμαι ὅτι οὔτε ἔχω παρὰ σοῦ ἐπὶ τοῖς στρατιώταις οὐ-
δὲν οὔτε ἤτησα πώποτε εἰς τὸ ἴδιον τὰ ἐκείνων οὔτε ἂν ὑπέ-
σχου μοι ἀπήτησα. Ὅμνυμι δέ σοι μὴδ' ἀποδιδόντος δέ- 40
ξασθαι ἂν, εἰ μὴ καὶ οἱ στρατιῶται ἔμελλον τὰ ἑαυτῶν
συναπολαμβάνειν. Αἰσχροὺν γὰρ ἦν τὰ μὲν ἐμὰ διαπε-
πρᾶχθαι, τὰ δὲ ἐκείνων περιορᾶν ἐμὲ κακῶς ἔχοντα, ἄλ-
λως τε καὶ τιμώμενον ὑπ' ἐκείνων. Καίτοι Ἡρακλείδῃ 41

37. δοκοίης] Et. F. I. δοκῆς.

38. νῦν ἐγὼ] Schn. cum Et. ἐγὼ ante κακῶς collocavit; pessime. Idem cum Et. F. I. βουλόμενος post ἐχθρὸν transposuit, cum vulgo post ποιῆσαι legeretur.

39. τοῖς θεοῖς] Articulum omittunt F. H. I. Additur tamen in hac formula III, 1, 23. 42. 2, 8. 11. 14. V, 8, 19. VI, 3, 23. 4, 32. Cyr. II, 1, 15. 4, 14. V, 4, 22. Deest ib. IV, 6, 3. V, 2, 8. VI, 2, 14.

ἐπὶ τοῖς στρατιώταις] i. e. ut milites ad operam suam tibi commodandam permoverem. Cf. Matth. §. 585. Eodem modo intellexisse videtur Leoncl. militum causa interpretatus. Obscurius Schn.: militum nomine mihi datum. Born.: in militum commodum, quod Graece aliter dicendum erat.

40. μὴδ' ἀποδιδόντος] Negativa ad δέξασθαι, καὶ quod in μὴδὲ inest, ad participium pertinet, ut Demosth. Mid. 56, b. p. 580: ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ πεπονθὼς κακῶς ἐχθρὸν εἶναι μοι τοῦτον ὁμολογῶ, οὗτος δὲ οὐδ' ἀφιέντα ἀφίησιν. Cf. ad I, 6, 8.

δέξασθαι ἂν] accepturum fuisse, ex ἐδεξάμην ἂν.

Αἰσχροὺν γὰρ ἦν] Ne ἂν additum requiras v. ad V, 2, 31.

περιορᾶν] pro περιορᾶν dederunt Et. F. H. I. S. Brod. Deinceps F. I. ἐμὲ omittunt.

41. Καίτοι γε] Γέ particulam cum F. post Ἡρακλείδῃ collocavi. Recte et καίτοιγε et καίτοι — γε dici hodie quidem constat. V. Commentatt. m. p. 267. et Lobeck. ad Phryn. p. 342. Sed καίτοιγε ubi dicitur, γέ ad totam enunciationem pertinet, in καίτοι — γε haec particula interpositum vocabulum afficit, ut V, 7, 10. Pariter nostro loco, quem interpretaberis: quamquam, ut certe Heraclidæ videtur, nugæ sunt etc. Caeterum facile intelligitur quanta prudentia Xen. hic significet se Heraclidæ, non ipsi Seuthæ culpam imputare quod Graeci stipendia non acceperint. Hunc enim ab illo inductum videri ut non solveret.

γε λῆρος πάντα δοκεῖ εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν ἐκ παν-
 τὸς τρόπον· ἐγὼ δέ, ὦ Σεύθη, οὐδὲν νομίζω ἀνδρί, ἄλ-
 λως τε καὶ ἄρχοντι, κάλλιον εἶναι κτῆμα οὐδὲ λαμπρότε-
 42 ρον ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης καὶ γενναιότητος. Ὁ γὰρ
 ταῦτα ἔχων πλουτεῖ μὲν ὄντων φίλων πολλῶν, πλουτεῖ δὲ
 καὶ ἄλλων βουλομένων γενέσθαι· καὶ εὖ μὲν πρῶττων ἔχει
 τοὺς συνησθησομένους, ἐὰν δέ τι σφαλῇ, οὐ σπανίζει τῶν
 43 βοηθησόντων. Ἀλλὰ γὰρ εἰ μήτε ἐκ τῶν ἐμῶν ἔργων
 κατέμαθες ὅτι σοι ἐκ τῆς ψυχῆς φίλος ἦν, μήτε ἐκ τῶν
 ἐμῶν λόγων δύνασαι τοῦτο γινῶναι, ἀλλὰ τοὺς τῶν στρα-
 τιωτῶν λόγους πάντως κατανόησον· παρῆσθα γὰρ καὶ
 44 ἤκουες ἃ ἔλεγον οἱ ψέγειν ἐμὲ βουλόμενοι. Κατηγόρου
 μὲν γάρ μου πρὸς Λακεδαιμονίους ὥς σὲ περὶ πλείονος
 ποιοίμην ἢ Λακεδαιμονίους· αὐτοὶ δ' ἐνεκάλουν ἐμοὶ ὥς
 μᾶλλον μέλει μοι ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχοι ἢ ὅπως τὰ ἐαυ-
 45 τῶν· ἔφασαν δέ με καὶ δῶρα ἔχειν παρὰ σοῦ. Καίτοι τὰ
 δῶρα ταῦτα πότερον οἶει αὐτοὺς κακόνοιάν τινα ἐνιδόντας
 μοι πρὸς σὲ αἰτιᾶσθαι με ἔχειν παρὰ σοῦ ἢ προθυμίαν πολ-
 46 λὴν περὶ σὲ κατανοήσαντας; Ἐγὼ μὲν οἶμαι πάντας ἀν-
 θρώπους νομίζειν εὐνοίαν δεῖν ἀποκεῖσθαι τούτῳ παρ' οὗ

πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν] *prae pecuniae possessione*. Cf. Matth. 5. 591. γ. et Viger. p. 666.

νομίζω γε] Γέ, quod hic sensu caret, omisi cum F. I. Bene haberet post ἐγὼ δέ collocatum.

42. πλουτεῖ δὲ καὶ] Καί omittunt A. B. G. I. K. L. M. et vett. edd. nec solet in ejusmodi anaphora addi. Cf. I, 3, 16. II, 5, 9. III, 1, 40. 2, 4. 4, 45. IV, 3, 7. 21. 23. V, 6, 15. 8, 20. Itaque, si sanum est, cum ἄλλων jungendum videtur.

43. πάντας] Brod. πάντων, unde Schaefer. Melett. p. 130. πάντως conjecit cl. Soph. Aj. 1167 f.: εἰ γὰρ βλέποντος μὴ δυνήθημεν κρατεῖν, πάντως θανόντος γ' ἄρξομεν, καὶ μὴ θέλης. Secutus sum.

ἃ ἔλεγον] pro οὓς ἔλεγον ex Et. H. I. S. Brod. dedit Schn. Ego non ausus essem. De re v. 6, 9 ff.

44. δέ με καὶ] Male Et. με omittit.

45. ἐνιδόντας μοι] pro ἐνιδόντας με ex Et. F. H. I. dedit Hutch. cl. Thuc. I, 95: ὅπερ καὶ ἐν τῷ Πανσανίᾳ ἐνεῖδον. et Plut. Rom. 7: ἐνορῶν δὲ τῷ προσώπῳ τὸ θαρσάλειον καὶ ἱταμόν τῆς ψυχῆς.

46. δεῖν] Et. G. K. L. M. V. δῆ.

ἀποκεῖσθαι] Schn. dedit ex O. V. pro ἀποδείκνυσθαι, quod a correctore profectum videtur qui νομίζειν, ab eodem Schn. ex optimis libris additum, in exemplari suo non invenit. Cf. Philostr. Vit. Apoll. IV, 46. p. 187: ὧν μὲν ἐνενοήθη, ἀποκείσεται

ἂν τις δῶρα λαμβάνῃ. Σὺ δέ, πρὶν μὲν ὑπηρετῆσαι τι σοί, ἐδέξω ἐμὲ ἡδέως καὶ ὄμμασι καὶ φωνῇ καὶ ξενίοις, καὶ ὅσα ἔσοιτο ὑπισχνούμενος οὐκ ἐνεπίμπλασο· ἐπεὶ δὲ κατέπραξας ἂ ἐβούλου καὶ γεγένησαι, ὅσον ἐγὼ ἐδυνάμην, μέγιστος, νῦν οὕτω με ἄτιμον ὄντα ἐν τοῖς στρατιώταις τολμᾷς περιορᾷν. Ἀλλὰ μὴν ὅτι σοὶ δόξει ἀποδοῦναι πι- 47 στεύω καὶ τὸν χρόνον διδάξειν σε καὶ αὐτόν γέ σε οὐχὶ ἀνέξεσθαι τοὺς σοι προεμένους εὐεργεσίαν ὁρῶντα ἐγκαλοῦντάς σοι. Δέομαι οὖν σοῦ, ὅταν ἀποδιδῶς, προθυμεῖσθαι ἐμὲ παρὰ τοῖς στρατιώταις τοιοῦτον ποιῆσαι οἷόν περ καὶ παρέλαβες.

σοι ἔπαινος. quem locum cum pluribus ejusdem generis laudavit Jacobf. ad Achill. Tat. p. 678. Adde Dorvill. ad Charit. p. 466.

ἂν τις δῶρα] Et. F. I. ἂν δῶρά τις.

ἐμέ, ἐδέξω] Male Et. ἐδέξω ἐμέ.

καὶ ὅσα — ἐνεπίμπλασο] *nec satiatuſ es pollicendo (et demonstrando) quot (praemia) mihi futura essent. Weisk.*

οὕτω με] A. B. με οὕτως, G. K. L. M. edd. vett. μὲν οὕτως. Post περιορᾷν pro interrogationis signo ex Hal. et Leoncl. punctum restitui. Cf. 6, 37.

47. οὐχί] Sic F. I. pro οὐκ.

προεμένους εὐεργεσίαν] *qui liberalissimi fuerunt interpretatur* Morus in ind. cl. Demosth. p. Cor. 34, 2. p. 264: Ναυσικλῆς στρατηγῶν ἐφ' οἷς ἀπὸ τῶν ἰδίων προεῖτο πολλάκις ἐστεφάνωνται ὑφ' ὑμῶν. et Thuc. II, 43: κάλλιστον ἔρανον αὐτῇ προιέμενοι. ubi Schol. interpretatur διδόντες. Rectius Schn. προέσθαι τινὲ εὐεργεσίαν significanter dici statuit cum quis prior beneficium confert in aliquem, incertus an gratiam apud illum sit initurus, cl. Plat. Gorg. p. 520. c: καὶ προέσθαι γε δήπου τὴν εὐεργεσίαν ἄνευ μισθοῦ, ὡς τὸ εἰκός, μόνοις τοῦτοις ἐνεχώρει, εἴπερ ἀληθῆ ἔλεγον· ἄλλην μὲν γὰρ εὐεργεσίαν τις εὐεργετηθεὶς, οἷον ταχὺς γένόμενος διὰ παιδοτροίβην, ἴσως ἂν ἀποστερήσειε τὴν χάριν, εἰ πρόοιτο αὐτῷ ὁ παιδοτροίβης καὶ μὴ συνθέμενος αὐτῷ μισθὸν ὅτι μάλιστα ἅμα μεταδιδούς τοῦ τάχους λαμβάνοι τὸ ἀργύριον· οὐ γὰρ τῇ βραδυτῇτι, οἶμαι, ἀδικοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' ἀδικία· ἢ γάρ; Καλλ. Ναί. Σω. Οὐκ οὐν εἴ τις αὐτὸ τοῦτο ἀφαιρεῖ, τὴν ἀδικίαν, οὐδὲν δεινὸν αὐτῷ μή ποτε ἀδικηθῇ, ἀλλὰ μόνῳ ἀσφαλὲς ταύτην τὴν εὐεργεσίαν προέσθαι, εἴπερ τῷ ὄντι δύναιτό τις ἀγαθοὺς ποιεῖν; Sed Graeci cum mercedem pacti essent (2, 36.), tantum eatenus videntur dici εὐεργεσίαν προέσθαι, quatenus, quamquam stipendium iis non integrum solutum erat (5, 4.), tamen Scuthen secuti praedam sibi non vindicaverant (ib. §. 12.), confisi eum etiam finita expeditione reliqua soluturum esse.

ἐγκαλοῦντάς σοι] F. I. inverso ordine habent.

τοιοῦτον] *tam gratiosum et auctoritate pollentem.*

παρέλαβες] *ὅτε πρὸς σέ ἀφικόμην §. 49.*

- 48 Ἀκούσας ταῦτα ὁ Σεύθης κατηράσατο τῷ αἰτίῳ τοῦ
μὴ πάλαι ἀποδεδόσθαι τὸν μισθόν· καὶ πάντες τὸν Ἡρα-
κλείδην ὑπώπτευσαν εἶναι· Ἐγὼ γάρ, ἔφη, οὔτε διανοή-
49 θην πώποτε ἀποστερῆσαι ἀποδώσω τε. Ἐντεῦθεν πάλιν
εἶπεν ὁ Ξενοφῶν. Ἐπεὶ τοίνυν ἀποδιδόναι βούλει, νῦν
ἐγὼ σου δέομαι δι' ἐμοῦ ἀποδιδόναι καὶ μὴ περιῦδεῖν με διὰ
σὲ ἀνομοίως ἔχοντα ἐν τῇ στρατιᾷ νῦν τε καὶ ὅτε πρὸς σὲ
50 ἀφικόμην. Ὁ δ' εἶπεν· Ἀλλὰ οὔτ' ἐν τοῖς στρατιώταις ἔση
δι' ἐμέ ἀτιμότερος· ἂν τε μένης παρ' ἐμοί, χιλίους μόνους
ὀπλίτας ἔχων, ἐγὼ σοι τά τε χωρία ἀποδώσω καὶ τὰ ἄλλα
51 πάντα ἃ ὑπεσχόμην. Ὁ δὲ πάλιν εἶπε· Ταῦτα μὲν ἔχειν
οὕτως οὐχ οἶόν τε· ἀπόπεμπε δὲ ἡμᾶς. Καὶ μὴν, ἔφη ὁ
Σεύθης, καὶ ἀσφαλέστερόν γέ σοι οἶδα ὄν παρ' ἐμοὶ μένειν
52 ἢ ἀπιέναι. Ὁ δὲ πάλιν εἶπεν· Ἀλλὰ τὴν μὲν σὴν πρό-
νοιαν ἐπαινῶ· ἐμοὶ δὲ μένειν οὐχ οἶόν τε· ὅπου δ' ἂν ἐγὼ
ἐντιμότερος ᾶ, νόμιζε καὶ σοὶ τοῦτο ἀγαθὸν ἔσεσθαι.
53 Ἐντεῦθεν λέγει Σεύθης· Ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχω, ἀλλ' ἢ

48. τοῦ μὴ] Articulum omittunt A. B. G. et vett. edd. Cf. ad VI, 4, 8. Sed solus infinitivus hic ambiguus foret.

τὸν Ἡρακλείδην] Et. τὸν Ἡρ. τοῦτον, F. Ἡρακλίδην τοῦτον, F. Ἡρακλείδην τοῦτο, uterque omisso articulo. Ego vereor ne τοῦτον (int. τὸν αἰτίον) interpreti debeatur.

49. διανοή ἀποδιδόναι] pro ἀποδιδόναι βούλει Et. F. H. I. Cf. III, 2, 8. ἀνομοίως ἔχοντα] i. e. ἀτιμότερον ὄντα. V. §. 50. cl. 47.

ἀφικόμεθα] Sic F, I. M. et Steph, ἀφικόμην O. V. Cast. caeteri ἀφικόμενος.

50. οὔτε] A. B. G. K. L. M. vett. edd. οὐδέν, unde οὔτ' ἐν scripsi. Cf. §. 46, et 49. Flor. nunc video οὐδ' ἐν habere.

τά τε χωρία —] Cf. 2, 37. et 5, 8.

τὰ ἄλλα] Et. τὰ ἄλλα πάντα, quod a Schn. receptum retinui.

51. ταῦτα — οἶόν τε] Hoc vertunt magis e re quam e verbis: non jam mihi est integrum manere, vel magis ad verba, uti Hutch.: fieri non potest, inquit, ut haec ita se habeant. Sed utrique inepte. Sensus potius est: haec (a te mihi promissa loca) ut hac conditione obtineam fieri non potest. Weisk. Imo sensus videtur esse: hoc ita fieri non potest, ut accepta hac conditione maneam.

52. ἐπαινῶ] Similiter usurpatum ut cum quis ad coenam invitatus venire recusat; quasi Latine dixerit; omni cura te libera. Weisk. Symp. I, 7: οἱ οὖν ἀμφὶ τὸν Σωκράτην πρῶτον μὲν, ὥσπερ εἰζὸς ἦν, ἐπαινοῦντες τὴν κλῆσιν (für die Einladung dankend) οὐχ ὑπισχνοῦντο συνδειπνήσειν. Cf. Hell. VII, 4, 5. Aelian. V. H. XIV, 39. et Buttm. ad Soph. Phil. 889.

53. ἀλλ' ἢ] F. I. ἀλλά. Cf. ad VI, 2, 2.

μικρόν τι, καὶ τοῦτό σοι δίδωμι, τάλαντον· βοῦς δ' ἑξα-
κοσίους καὶ πρόβατα εἰς τετρακισχίλια καὶ ἀνδράποδα εἰς
εἴκοσι καὶ ἑκατόν. Ταῦτα λαβὼν καὶ τοὺς τῶν ἀδικησάν-
των σε ὁμήρους προσλαβὼν ἄπιθι. Γελάσας ὁ Ξενοφῶν 54
εἶπεν· "Ἦν οὖν μὴ ἐξικνῆται ταῦτα εἰς τὸν μισθόν, τίνος
τάλαντον φήσω ἔχειν; Ἄρ' οὐκ ἐπειδὴ μοὶ καὶ ἐπικίνδυνόν
ἐστίν, ἀπιόντα γε ἄμεινον φυλάττεσθαι τοὺς πέτρους;
Ἦκουες δὲ τὰς ἀπειλάς. Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ ἔμειναν.

τοὺς τῶν ἀδικησάντων σε ὁμήρους] V, 4, 14 ff. et 21.

54. ἐξικνῆται] Sic Et. F. H. I. pro ἐξαρχῇ. „Hesych. et ex eo Pha-
vor.: ἐξικνούμενον· ἐξαρχοῦν — et schol. Thuc. I, 70: τὸ δὲ
ἐξικέσθαι ἀντὶ τοῦ ἀρκεῖν. Sic ap. Lucian. Cynic. p. 718. T. 2.
Graev.: ἄρ' οὖν ἱκανὸν μὲν ἐκάστω ὅπερ ἂν ἐξικνῆται πρὸς τὴν
ἐκείνου χρεῖαν — καὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τὸ δέον. quae ipsa senten-
tia eodem loco expressa exstat verbis his: οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ὅ τι οὐ
τὴν χρεῖαν ἐκπληροῖ τὴν ἐμὴν." Fischer. ad Aeschin. de div.
p. 86. Schn. confert Plat. Protag. p. 311. d: ἂν μὲν ἐξικνῆται, τὰ
ἡμέτερα χρήματα καὶ τούτοις πείθωμεν αὐτόν· εἰ δὲ μή, καὶ τὰ
τῶν φίλων προσαναλίσκοντες.

τίνος τ. φ. ἔχειν] *cujus talentum me habere dicam? i. e. qui-
bus ut distribuam hoc talentum me accepisse dicam?*

ἐπειδὴ] Et. F. I. Brod. ἔτι δὴ; καὶ ἐπικίνδυνον omittunt Et. I.
Mox pro ἀπιόντι F. I. ἀπιόντα γε quo recepto Born. locum sic
interpretatur: „quoniam, ut tu ipse dicebas (§. 51.), pericu-
lum mihi imminet, nonne satius erit abiturum certe me (we-
nigstens beim Abschiede) in patriam a lapidibus cavere?"
Quasi vero si non abire vellet in patriam, lapidationem non cura-
turus esset. Lion ἀπιόντι γε scripsit vertitque: jam vero cum
periculum mihi immineat, abeunti certe, nonne praestat mihi
etiam cavere a lapidibus, a lapidatione (cf. 6, 10.) necdum in
castra reverti. Quod si ἀπιόντα γε est vera lectio, ut videtur esse,
ego locum sic intelligendum puto: cum res mihi non modo non
utilis futura sit ut militum gratiam mihi reconciliem (cf. §. 47. et
49 f.), sed adeo periculosa sit (de neutro adjectivi cf. ad III, 4,
20.), nonne satius est hoc negotium omnino non curare, sed,
cum praesertim ab exercitu discessurus sim, a lapidibus cavere,
i. e. ad milites non redire?

τοὺς πέτρους] Articulum omittunt F. H. I. Sed v. Lucian. diall.
mortt. X, 20: βάλλεται ἀφ' ὁνόοις τοῖς λίθοις. Polyb. III, 53, 2:
τοῖς μὲν τὰς πέτρας ἐπικυλίωντες, τοὺς δ' ἐκ χειρὸς τοῖς λίθοις
τύπτοντες. Cf. ad V, 7, 10. Ante Steph. τοὺς ἐχθροὺς legebatur,
quod deteriores libri habent.

ἔμειναν] Ξενοφῶν καὶ οἱ περὶ αὐτόν. Cf. §. 54. Quod Et. F.
H. I. S. Brod. habent, ἔμεινε videtur correctori deberi.

55 Τῇ δ' ὑστεραία ἀπέδωκεν αὐτοῖς ἃ ὑπέσχετο καὶ τοὺς
ταῦτα ἐλάσσοντας συνέπεμψεν. Οἱ δὲ στρατιῶται τέως μὲν
ἔλεγον ὡς Ξενοφῶν οἴχοιτο πρὸς Σεύθην οἰκήσων καὶ ἃ
ὑπέσχετο αὐτῷ ἀποληψόμενος· ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἤκοντα εἶ-
56 δον, ἤσθησάν τε καὶ προσέθεον. Ξενοφῶν δ', ἐπεὶ εἶδε
Χαρμῖνον καὶ Πολύνικον, Ταῦτα, ἔφη, καὶ σέσωσται δι'
ὑμᾶς τῇ στρατιᾷ καὶ παραδίδωμι αὐτὰ ἐγὼ ὑμῖν· ὑμεῖς
δὲ διαθέμενοι διάδοτε τῇ στρατιᾷ. Οἱ μὲν οὖν, παραλα-
βόντες καὶ λαφυροπώλας καταστήσαντες, ἐπώλουν καὶ
57 πολλὴν εἶχον αἰτίαν. Ξενοφῶν δὲ οὐ προσήει, ἀλλὰ φα-
νερός ἦν οἴκαδε παρασκευαζόμενος· οὐ γὰρ πω ψῆφος
αὐτῷ ἐπῆκτο Ἀθήνησι περὶ φυγῆς. Προσελθόντες δὲ
αὐτῷ οἱ ἐπιτήδειοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐδέοντο μὴ ἀπελθεῖν,
πρὶν ἀπαγάγοι τὸ στράτευμα καὶ Θίβρωνι παραδοίῃ.

55. ἀπέδωκέ τε] Τέ ex Et. (F. I.) dedit Zeun.

ταῦτα] Omittit I. idemque ὁ ante Ξενοφῶν addit.

πρὸς Σεύθην] F. H. I. ὡς Σ. ἄν.

αὐτὸν ἤκοντα] Omittunt F. I.

56. Χαρμῖνόν τε] Τέ habent A. B. Et. F. I. K. L. M. et Zeun.

δι' ὑμᾶς] F. H. I. δι' ἡμᾶς, quod minus persona Xenophontis prudentis et modesti esse dignum censet Zeun.

λαφυροπώλας] Quod Halbk. suspicatur redemptores fuisse qui omnia illa bona periculo suo emerint, posthac singula vendituri: ita scriptor dicere non poterat καταστήσαντες. Erant autem apud Lacedaemonios λαφυροπῶλαι magistratus qui praedae vendendae curam habebant. Cf. de R. L. XIII, 11. Hell. IV, 1, 26. Ages. I, 18.

πολλὴν εἶχον αἰτίαν] quod milites, quae erat Spartanorum avaritia (v. Commentatt. m. p. 256.), ab iis se defraudari putarent.

57. οὐ προσήει] τοῖς Λακεδαιμονίοις, ne ipse quoque crimen incurreret.

οἴκαδε] i. e. ὡς οἴκαδε ἀπιών.

ψῆφος αὐτῷ ἐπῆκτο] i. e. populus contra eum in suffragia missus erat. Alia dativi ratione ab Hutch. coll. Thuc. I, 119: τοὺς συμμάχους παρακαλέσαντες ψῆφον ἐβούλοντο ἐπαγαγεῖν εἰς χρὴ πολεμεῖν. c. 125: ἐπειδὴ ἀφ' ἀπάντων ἤκουσαν γνώμην ψῆφον ἐπήγαγον τοῖς συμμάχοις ἅπασιν — καὶ τὸ πλῆθος ἐψηφίσαντο πολεμεῖν. ubi Schol. ψῆφον νῦν σκέψιν· δῆλον δὲ ὅτι τίσιν δοκεῖ καὶ τίσιν οὐ. Exfilii causam significat III, 1, 5. Cf. de Xenoph. vitā p. 21.

στρατοπέδῳ] pro στρατεύματι Et. F. H. I. dederunt.

πρὶν ἀπαγάγοι] Schn. ex Et. F. I. ἄν inferuit, quo admissio etiam ἀπαγάγῃ ex F. I. scribendum foret, adversante optativo παραδοίῃ.

CAPUT VIII.

Ἐντεῦθεν διέπλευσαν εἰς Λάμψακον· καὶ ἀπαντᾷ τῷ 1
Ξενοφῶντι Εὐκλείδης, μάντις, Φλιάσιος, ὁ Κλεαγόρου
υἱός, τοῦ τὰ ἐνύπνια ἐν Λυκείῳ γεγραφότος. Οὗτος συ-

Cap. VIII. §. 1. εἰς Λάμψακον] Strabo XIII, 1. p. 92: ἡ Λάμψακος
ἐπὶ θαλάττῃ πόλις ἐστὶν εὐλίμενος καὶ ἀξιόλογος, συμμένουσα κα-
λῶς, ὥσπερ καὶ ἡ Ἀβυδος· διέχει δ' αὐτῆς ὅσον ἑβδομήκοντα καὶ
ἑκατὸν σταδίου· — ἐν δὲ τῇ περσείᾳ τῆς Χερδονήσου πολίχνιον
ἔστι, Καλλίπολις· κεῖται δ' ἐπ' ἀκτῆς ἐκκειμένης πολὺ πρὸς τὴν
Ἀσίαν κατὰ τὴν Λαμψακηνῶν πόλιν, ὥστε τὸ διάστημα μὴ πλέον
εἶναι τετραράκοντα σταδίων. Erat Phocaeensium et Milesiorum
colonia. Cf. Waff. ad Thuc. VI, 59. Rambach. de Mileto p. 56 f.
Mannert VI, 3. p. 468 ff. et Raoul-Rochette III. p. 143. 145. Ho-
die Lampfaci, Lamfaci, Lapsac, Lepsec.

ὁ Κλεαγόρου] Articulus additus est ex E. F. I. O.

ἐνύπνια] Zeun. recepit quod Toup. conjecit ep. crit. p. 48.
ἐνώπια, et cum Larchero partes aedium anteriores (la façade)
interpretatur confertque Casaub. ad Theophr. Charr. 21. Poll. II,
53. Hesych.: ἐνώπια, τὰ καταντικρὺ τοῦ πυλῶνος φαινόμενα
μέρη, ἃ καὶ διεκόσμουεν ἔνεκα τῶν παριόντων. et Phavor.: πολλοὶ
δὲ τὰ ἐνώπια τοὺς παροδίους τῆς οἰκίας λέγουσι τοίχους, τουτέστι
τοὺς ἀντικρὺ τῆς εἰσόδου, οἳ ἐν ὀφθαλμοῖς εἰσὶ τῶν παροδεύόν-
των ἑξωθεν. Contra Schn.: „ex locis Homericis, inquit, diligen-
ter comparatis ab Heynio ad Il. VIII. p. 491. apparet [ἐνώπια] pa-
rietes et muros domus, cubiculi, tentorii esse interiores, qui per
fores apertas lucem accipiebant. Auctoritatem scriptoris profaici
nondum vidi allatam.” Weisk. vulgarem lectionem defendit:
„egregium artificem esse potuisse qui praeclara facultate et arte
somnia e portis corneis et eburneis (Hom. Od. τ, 562 ff.) vel pe-
dibus egressa (Il. β, 8. et 16 f.) vel alis elata (Eurip. Hec. 71.) pin-
xerit.” Sed ita Ὀνειρούς requiras. Halbk. suspicatur potius in-
telligendas esse picturas quibus clara quae quibusdam visa essent
somnia repraesentata essent (Gemälde worauf berühmte Traum-
geschichten, wahrscheinlich aus der Iliade oder Odyssee, vor-
gestellt waren). Sed ejusmodi rebus hujus quidem aetatis artifi-
ces operam suam impendisse non probabile videtur nec memin-
equidem ex hoc genere quo pictor uti posset ab Homero quidquam
traditum esse. Born. ait amicum ἐντοίχια, se olim εἰκόνα sub-
stituendum censuisse. Ego nihil definio; hoc tamen adjicio Bro-
daeii interpretationem: qui scripsit somnia in Lyceo, non in-
eptam videri, si cogites eum intellexisse librum qui inscriptus fue-
rit Ἐνύπνια ἐν Λυκείῳ. Caeterum pro his verbis E. F. O. ἐντοί-
κια ἐν οἰκίῳ, I. ἐν οἰκίᾳ ἐν οἰκίῳ.

ἐν Λυκείῳ] Fuit nobile gymnasium Athenis (v. Harpocr. et Suid.
in v.) extra moenia in orientali urbis parte prope Ilyssum positum
(cf. Hell. I, 1, 33. II, 4, 27. Plato Lys. in.) Λυκεῖον δὲ ἀπὸ μὲν
Λυκίου τοῦ Πανδίωνος ἔχει τὸ ὄνομα, Ἀπόλλωνος δὲ ἱερὸν ἐξ ἀρ-
χῆς τε εὐθὺς καὶ καθ' ἡμᾶς ἐνομιζέτο, Λυκίος τε ὁ θεὸς ἐνταῦθα
ὠνομάσθη πρῶτον Pausan. I, 19, 4. Cf. Barthelem. Anacharf. II.
p. 110 ff.

γεγραφότος] E. F. I. O. γεγραφεκότος, quod non injuria de-

νήδετο τῷ Ξενοφῶντι ὅτι ἐσέσωστο καὶ ἡρώτα αὐτὸν πό-
 2 σον χρυσίον ἔχει. Ὁ δ' αὐτῷ ἐπομόσας εἶπεν ἢ μὴν ἔσε-
 σθαι μὴδ' ἐφόδιον ἱκανὸν οἴκαδε ἀπιόντι, εἰ μὴ ἀπόδοιτο
 3 τὸν ἵππον καὶ ἅ ἀμφὶ αὐτὸν εἶχεν. Ὁ δ' αὐτῷ οὐκ ἐπί-
 στευεν. Ἐπεὶ δ' ἐπέμψαν Λαμψακηνοὶ ξένια τῷ Ξενο-
 φῶντι καὶ θύων τῷ Ἀπόλλωνι παρεστήσατο τὸν Εὐκλεί-
 δην, ἰδὼν τὰ ἱερεῖα ὁ Εὐκλείδης εἶπεν ὅτι πείθοιτο αὐτῷ
 μὴ εἶναι χρήματα. Ἀλλ' οἶδα, ἔφη, ὅτι, κὰν μέλλῃ ποτὲ
 γενήσεσθαι, φαίνεται τι ἐμπόδιον, ἐὰν μὴδὲν ἄλλο, σὺ
 4 σαντῷ. Συνωμολόγει ταῦτα ὁ Ξενοφῶν. Ὁ δ' εἶπεν·
 Ἐμπόδιος γάρ σοι ὁ Ζεὺς ὁ Μειλίχιός ἐστι· καὶ ἐπήρετο εἰ
 ἦδη ποτὲ θύσειεν, ὥσπερ οἴκοι, ἔφη, εἰώθειν ἐγὼ ὑμῖν
 θύεσθαι καὶ ὀλοκαντεῖν. Ὁ δὲ οὐκ ἔφη ἐξ ὅτου ἀπεδή-
 μησε τεθυκέναι τούτῳ τῷ θεῷ. Συνεβούλευσεν οὖν αὐτῷ
 θύεσθαι καὶ ἅ εἰώθει, καὶ ἔφη συνοίσειν ἐπὶ τὸ βέλτιον.

fendit Gail cl. Dorvill. ad Charit. p. 624. et Bast. ep. crit. p. 242.
 quibus Born. addit Lobeck. ad Phryn. p. 764.

ἔχει] I. ἔχοι. Indicativus in interrogationibus obliquis satis fre-
 quens est. V. 4, 4. (cl. III, 5, 13.) Herod. II, 19. 32. et Thuc. 3.
 VIII, 53.

2. ἀπιόντι] Et. ἀπιέναι, quod non erat cur reciperet Schn.

ἀμφὶ αὐτόν] Ego cum Schaefero ἀμφὶ αὐτόν dedi.

δ' ἐπέμψαν Λαμψακηνοὶ] A. B. G. K. L. M. Flor. edd. vett.

δὲ πεμψάντων Λαμψακηνῶν, quod vereor ne καὶ particula ante
 θύων deleta recipiendum sit.

θύων] Et. ἐθύετο, I. ἔθυε καί, F. ἔθυε, post ἰδὼν cum I. δὲ
 inferens, ut solent librarii periodos lacerare.

τὰ ἱερεῖα] Et. F. H. I. S. τὰ ἱερεῖα; male. Nam e victimis quas
 Lampfaceni Xenophonti donaverant nihil de ejus paupertate col-
 ligi poterat: de extis sermonem esse etiam proxima ostendunt.

γενήσεσθαι] F. I. ἔσεσθαι ex §. 2. Idem mox ἄλλο ἢ.

σὺ σαντῷ] sc. abstinentia, magnitudine animi, liberalitate.

Sic certe Xen. Euclidis verba capiebat. Weisk.

4. Ἐμπόδιος] Et. F. H. I. S. ἐμπόδιον.

ὁ Μειλίχιος] Huic supplicabant qui lustrationibus se purgarent.
 V. Pausan. II, 20, 1. Plut. Thes. 12. et Lex. Xen. in v.

ἐγὼ ὑμῖν] Phliasius ergo Euclides Athenis degebat cum Xen.
 ejusque sacris adesse ut vates solebat. Hinc amicitia utriusque et
 familiaritas orta videtur. Schn. Fortasse et ipse Socratis dis-
 cipulus erat. Cf. Plat. Phaed. in.

ὀλοκαντεῖν] Cyr. VIII, 3, 24. ὀλοκαυτοῦν, quam eandem varie-
 tatem ex Josepho enotavit Lobeck. ad Phryn. p. 524.

καὶ ἅ εἰώθει] ex Et. F. H. I. S. addidit Schn. Born. interpreta-
 tur; auctor ei erat non solum ut victimas quasvis Jovi Milichio

Τῇ δ' ὕστερατα ὁ Ξενοφῶν προελθὼν εἰς Ὀφρύνιον ἐθύετο 5
καὶ ὠλοκαύτει χοίρους τῷ πατρίῳ νόμῳ καὶ καλλιερεῖται.
Καὶ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀφικνεῖται Βίτων καὶ ἄμα Εὐκλείδης, 6
χρήματα δώσοντες τῷ στρατεύματι· καὶ ξενοῦνται τε τῷ
Ξενοφῶντι καὶ ἵππον, ὃν ἐν Λαμψάκῳ ἀπέδοτο πεντή-
κοντα δαρεικῶν, ὑποπτεύοντες αὐτὸν δι' ἔνδειαν πεπρα-

offerret, verum etiam quas olim offerre consueffet; durissime.
Facillima emendatione legeris ἃ καὶ εἰώθει.

5. προελθὼν] *pro προσελθὼν a pluribus codd. omisso dedit Hutch.*

Ὀφρύνιον] Strabo XIII, 1. p. 103: Πλησίον (Dardano) ἐστὶ τὸ Ὀφρύνιον, ἐφ' ᾧ τὸ τοῦ Ἑκτορος ἄλσος ἐν περιφανεῖ τόπῳ. Cf. Herod. VII, 43. ubi Ὀφρύνειον scribitur. Dardanus Abydo 70 (Strabo p. 102.), Abydus Lampfaco 170 stadiis distabat (ib. p. 95.). Sed cum Graeci nec Abydum nec Dardanum attigisse, sed compendio viae videantur usi esse, patet hoc iter non immodicum fuisse.

χοίρους] Larcherus intelligit *placentas speciem porcorum referentes* cl. Thuc. I, 126: ἐστὶ γὰρ καὶ Ἀθηναίοις Διάσια, ἃ καλεῖται Διὸς ἑορτὴ Μειλιχίου μεγίστη, ἔξω τῆς πόλεως· ἐν ἣ πανδημεὶ θύουσι πολλοί, οὐχ ἱερεῖα, ἀλλὰ θύματα ἐπιχώρια. ubi Schol. θύματα, τινὰ πέμματα εἰς ζώων μορφὰς τετυπώμενα ἔθνον. Ad- dit Diod. I, 28. Herod. II, 47. et Poll. VI, 76. Sed apud Thuc. rectius post θύουσι commate distinguitur, ut non omnes, sed vel pauperiores vel antiqui ritus tenaces ejusmodi θύματα ἐπιχώρια Jovi sacrificasse dicantur. Quod scriptor νόμον πατριον dicit, is tantum ad ὠλοκαύτει referendus videtur. In caeteris enim victimis nonnisi opimae victimarum partes diis oblatae comburi solebant. Itaque non opus est apud Xen. porcos σταιπίνους (Herod. I. I.) intelligere. Haec fere Schn. Non multum tribuerim Halbkartio qui Xenophontem pauperiorem fuisse dicit quam ut veros porcos immolare posset.

πατρίῳ] Et. F. I. πατρώῳ.

καλλιερεῖται] Sic ex A. B. G. K. L. M. Flor. Ald. Junt. pro ἐκαλλιέρεαι edidi. Cf. ad V, 4, 22.

6. ἄμα Εὐκλείδης] Et. ἄμα Εὐσικλείδης, F. Ἀμευσικλείδης, I. Ἀμευσικλείδης. Si Εὐκλείδης verum est, idem sit necesse est cum eo de quo modo sermo fuit. Alioquin Xen. distinguendi causa aliquid adjicere debuisset.

χρήματα] ut videtur eae intelliguntur pecuniae quae ex pecoribus et mancipiis venditis (7, 56.) redierant.

ξενοῦνται] Ξενοῦσθαι τινι plerumque est *hospitii necessitudinem inire cum aliquo*. V. Hell. IV, 1, 29. (cl. 34.) Agef. VIII, 5. Herod. VI, 21. Plato Legg. I. p. 634. a. Sed cum vix dubitari possit quin Xen. jam antea cum Euclide hospitium conjunxerit, hic interpretandum videtur *hospitio excepti sunt a Xen.* Cf. §. 8. et Eurip. Alc. 69: ξενωθεὶς τοῖςδ' ἐν Ἀδμήτου δόμοις. Sine casu est Soph. Phil. 303: ἐξεμπολήσει κέρδος ἢ ξενώσεται.

ἵππον] Leg. τὸν ἵππον. Cf. §. 2.

κέναι, ὅτι ἤκουον αὐτὸν ἡδεσθαι τῷ ἵππῳ, λυσάμενοι ἀπέδοσαν καὶ τὴν τιμὴν οὐκ ἤθελον ἀπολαβεῖν.

- 7 Ἐντεῦθεν ἐπορεύοντο διὰ τῆς Τροίας καὶ ὑπερβάντες τὴν Ἰδην εἰς Ἀντανδρον ἀφικνοῦνται πρῶτον· εἶτα, παρὰ 8 θάλατταν πορευόμενοι, τῆς Λυδίας εἰς Θήβης πεδίων. Ἐντεῦθεν δὲ Ἀτραμυττίου καὶ Κερτονίου ὁδεύσαντες παρ'

7. Τρωάδος] Sic E. Et. F. H. I. S. O. pro Τροίας, quo tamen nomine etiam Strabo XIII, 1. p. 82. et 88. utitur. Hutch. addit Steph. Byz. Τροία, χώρα τῆς Ἀσίας ἢ πρότερον (Ἰδαία, εἶτα Τευκρίς, εἶτα Τροία; addatur εἶτα Τρωάς. Zeun.) et Serv. ad Virg. Aen. I, 1. Troja, regio Asiae.

τὴν Ἰδην] De notissimo Troadis monte cf. Strab. l. l. p. 82 f. 113. Hodie Kaz-Dag, Kara-Dag appellatur.

Ἀντανδρον] Sita erat ad finem Adramyttenum s. Idaeum (Strabo l. l. p. 84. et p. 120.) ὑπερχειόμενον ἔχουσα ὄρος ὃ καλοῦσιν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου τὰς θεὰς κριθῆναι φασιν ὑπὸ τοῦ Παρίδος Strabo l. l. p. 121. Hodie Ἅγιος Δημήτριος. Melet. p. 454.

Λυδίας] Et. F. H. I. Brod. Ἀσίας. Sed Zeun. ex Strab. XIII, [1. p. 88. qui tamen de vetustiore tempore loquitur. V. p. 131 f.] post Trojanum bellum Θήβης πεδίων a Lydis occupatum fuisse docet monetque a Scylace Adramyttium quoque et Atarneia in Lydiae urbibus numerari. Accedit quod apud Thuc. VIII, 108. Antandrus Tissaphernis satrapiae accensetur. Quamquam huic argumento non multum tribui potest propterea quod etiam Myfos Lydiae satrapae paruisse legimus apud Herod. VII, 74: Λυδῶν δὲ καὶ Μυσῶν ἦρχε Ἀρταφέρνης. Atque cum Aristot. de ventis („Caeciam referens a Lesbiiis vocari Θηβαΐαν, quod a Thebae campo flaret: ἀπὸ Θήβης πεδίου τοῦ ὑπὲρ τὸν Ἐλαιατικὸν κόλπον τῆς Μυσίας.” Sch n.) Thebes campum diserte Mysiae accenset, quae Herodoti aetate usque ad Caicum amnem pertinebat (VII, 42. cl. VI, 28. et Strab. XIII, 4. p. 150. 151.), dubitandum puto an pro Λυδίας rectius scribatur Μυσίας, quae nomina etiam §. 8. permutata videbis. Caeterum (Θήβης πεδίων) διὰ τὴν ἀρετὴν περιμάχητον γενέσθαι φασὶ Μυσοῖς μὲν καὶ Λυδοῖς τοῖς (τὸ?) πρότερον, τοῖς δ' Ἑλλήσιν ὕστερον τοῖς ἐποικήσασιν ἐκ τῆς Αἰολίδος καὶ τῆς Λέσβου. Ἐχουσι δὲ νῦν Ἀδραμυττινοὶ τὸ πλεόν· ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ Θήβη καὶ ἡ Λυονησσός, ἐρυμνὸν χωρίον· ἐρημοὶ δ' ἀμφοτέραι· διέχουσι δὲ Ἀδραμυττίου σταδίους ἢ μὲν ἐξήκοντα, ἢ δὲ ὀγδοήκοντα ὀκτώ Strabo XIII, 1. p. 129. cl. p. 132. Θήβην et Θήβης πεδίων promiscue dici tradit idem p. 91. Hic Θήβης πεδίων pro urbe ipsa dictum videtur. Cf. ad I, 2, 11.

8. Ἐντεῦθεν] Ἐντεῦθεν δὲ G. K. L. M.

Ἀτραμυττίου] Sic etiam Thuc. V, 1. VIII, 108. Priore tamen loco ante Bekker. Ἀτραμυττεῖον legebatur, ut ap. Herod. VII, 42. Alii aliter. V. interpr. ad ll. ll. Strabo l. l. p. 121: τὸ Ἀδραμύτιον Ἀθηναίων ἀποικος πόλις, ἔχουσα καὶ λιμένα καὶ ναύσταθμον. Cf. ann. praegr.

Κερτονίου] Et. Κερτῶν, Et. F. H. I. Κερτωνοῦ, G. K. L. M. et vet. edd. Κερτωνίου Hutch. reponendum putat vel Κυτωνίου,

Ἀταρνέα εἰς Καῖκον πεδίον ἐλθόντες Πέργαμον κατα-
λαμβάνουσι τῆς Μυσίας.

Ἐνταῦθα δὲ ξενοῦται Ξενοφῶν παρ' Ἑλλάδι τῇ Γογ-
γύλου τοῦ Ἐρετριέως γυναικὶ καὶ Γοργίωνος καὶ Γογγύλου
μητρὶ. Αὕτη [δ'] αὐτῷ φράζει ὅτι Ἀσιδάτης ἐστὶν ἐν τῷ 9
πεδίῳ, ἀνὴρ Πέρσης· τοῦτον ἔφη αὐτόν, εἰ ἔλθοι τῆς
νυκτὸς σὺν τριακοσίοις ἀνδράσι, λαβεῖν ἂν καὶ αὐτόν καὶ
γυναῖκα καὶ παῖδας καὶ τὰ χρήματα· εἶναι δὲ πολλά.

quod Theopompus apud Steph. Byz. πόλιν μεταξὺ Ἀυδίας καὶ
Μυσίας dicat, vel Καρίνης cl. Herod. VII, 42: ἀπὸ Καῖκου ὁρ-
μεώμενος — διὰ τοῦ Ἀταρνέος ἐς Καρίνην πόλιν (ἐποιέετο τὴν ὁδὸν
ὁ Ξέρξου στρατός)· ἀπὸ δὲ ταύτης διὰ Θήβης πεδίου ἐπορεύετο
Ἀτραμύτιον τε πόλιν καὶ Ἀντιανδρον τὴν Πελασγίδα παραμει-
βόμενος. ubi plane eandem viam habes. Carenen juxta Atarneia
collocat Plin. V, 32.

ὁδεύσαντες] Adjeci ex E. Et. F. H. I. De duplici participio
(ὁδεύσαντες — ἦλθον καὶ —) v. ad I, 1, 7.

Ἀταρνέα] Ἀταρνεὺς πολίχνιον τι καταντιζοὺν Λέσβου κείμενον
Harpocr. p. 53. et Lexx. Segg. p. 458, 9. haud procul a Pitane.
V. Strab. p. 80. 121. 133. et interpr. ad Herod. I, 160.

Καῖκου πεδίον] Ex Mysia veniens Caicus amnis. (Plin. V, 32.
cl. Strab. XIII, 1. extr.) inter Elaeam decurrit et Pitanen (Mela
I, 18, 8. cl. Strab. l. l. p. 133 f.): παραρρέει δὲ ὁ Καῖκος τὸ Πέρ-
γαμον διὰ τοῦ Καῖκου πεδίου προσαγορευομένου, σφόδρα εὐδαί-
μονα γῆν διεξιὼν, σχεδὸν δέ τοι καὶ τὴν ἀρίστην τῆς Μυσίας
Strabo XIII, 4. p. 150. cl. 1. p. 133. et 134.

Πέργαμον] τὸ Πέργαμον f. ἡ Πέργαμος (Lobeck. ad Phryn.
p. 422.) 120 stadiis ab Elaea distabat, qua Strabonis aetate (XIII, 1.
p. 134.) ἐπινείω utebatur. Plura de civitate longe clarissima
Asiae (Plin. V, 33.) v. apud Strab. XIII, 4. p. 147 ff.

Μυσίας] Sic Et. F. H. I. Brod. Caeteri Ἀυδίας.

Γογγύλου] Gongylus Eretricus Pausaniae prodicionis particeps
fuerat. V. Thuc. I, 128. Diod. XI, 44. Nepos Paus. II, 2. Huic
igitur Xerxes more regum Persarum (cf. ad II, 1, 3. Herod. VIII,
85. 136. et Briffon. de regno Pers. p. 100 f.) aliquot oppida do-
naverat, in quibus etiam Pergamum fuisse ex hoc loco colligas.
De reliquis v. Hell. III, 1, 6: προσεχώρησαν δ' αὐτῷ (Θίβρωνι)
καὶ Γοργίων καὶ Γογγύλος, ἀδελφοὶ ὄντες, ἔχοντες ὁ μὲν Γάμ-
βριον καὶ Παλαιγάμβριον, ὁ δὲ Μυρίναν καὶ Γούνιον· δῶρον δὲ
καὶ αὐταὶ αἱ πόλεις ἦσαν παρὰ βασιλέως Γογγύλῳ (aperte horum
avo), ὅτι μόνος Ἐρετριέων μηδίσας ἔφυγεν. Ex quo loco intelli-
gitur eum jam bellorum Persicorum temporibus ejectum fuisse.
Hellada non hujus ipsius, sed ejus filii uxorem fuisse statuen-
dum est.

9. δ' αὐτῷ] Ἀ omittunt A. B. K. L. M. Flor. Hal.

αὐτόν] Ξενοφῶντα.

καὶ αὐτόν] F. G. αὐτόν τε. De articulo mox non addito v. ad
I, 4, 8. cl. IV, 1, 8. V, 3, 1. VII, 4, 5. Herod. VIII, 36. 60, 2.

τὰ χρήματα] eas pecunias quas haberet.

- Ταῦτα δὲ καθηγησομένους ἔπεμψε τὸν τε αὐτῆς ἀνεψιὸν
 10 καὶ Δαρναγόραν, ὃν περὶ πλείστου ἐποιεῖτο. Ἐχων οὖν ὁ
 Ξενοφῶν τούτους παρ' ἐαυτῷ ἐθύετο. Καὶ Βασίας ὁ
 Ἡλεῖος, μάντις, παρὼν εἶπεν ὅτι κάλλιστα εἶεν τὰ ἱερὰ
 11 αὐτῷ καὶ οἱ ὁ ἀνὴρ ἂν ἀλώσιμος εἴη. Δειπνήσας οὖν ἐπο-
 ρεύετο τοὺς τε λοχαγοὺς τοὺς μάλιστα φίλους λαβὼν καὶ
 πιστοὺς γεγεννημένους διὰ παντός, ὅπως εὖ ποιήσαι αὐ-
 τοὺς. Συνεξέρχονται δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλοι βιασάμενοι εἰς
 ἑξακοσίους· οἱ δὲ λοχαγοὶ ἀπήλαντον, ἵνα μὴ μεταδοῖεν
 τὸ μέρος ὡς ἐτοίμων δὴ χρημάτων.
 12 Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο περὶ μέσας νύκτας, τὰ μὲν πέριξ
 ὄντα ἀνδράποδα τῆς τύρσιος καὶ χρήματα τὰ πλεῖστα ἀπέ-
 δρα αὐτούς, παραμελοῦντας, ὥς τὸν Ἀσιδάτην αὐτὸν λά-
 13 βοιεν καὶ τὰ ἐκείνου. Πυργομαχοῦντες δ' ἐπεὶ οὐκ ἐδύ-
 ναντο λαβεῖν τὴν τύρσιν, ὑψηλὴ γὰρ ἦν καὶ μεγάλη καὶ
 προμαχεῶνας καὶ ἄνδρας πολλοὺς καὶ μαχίμους ἔχουσα,
 14 διορύττειν ἐπεχείρησαν τὸν πύργον· ὁ δὲ τοῖχος ἦν ἐπὶ ὀκτῶ

10. Βασίας] Sic Et. F. H. I. S. Vulgo Ἀγασίας.

εἶεν] F. I. εἶη ex §. extr. Idem οἱ post καὶ omittunt.

ἀνὴρ ἂν] Ἄν omittunt B. F. I. K. L. M. errore facile explicando.

Cf. ad I, 6, 2.

τοὺς τε] Junguntur δειπνήσας et λαβὼν. Caeterum haud dubie non solos lochagos, sed eorum etiam lochos assumfit.

τὸ μέρος] i. e. certam portionem quam partitione facta quisque accepturus fuisset. Comma post μέρος delevi. Nam ὡς ἐτοίμων δὴ χρημάτων non genitivum absolutum esse, sed a μέρος pendere docet articuli defectus.

12. τὰς μέσας] Articulum delevi cum F. I. quem si scriptor addidisset, post μέσας collocari debebat. Sed omnino in hac formula nunquam legitur. Cf. I, 7, 1. II, 2, 8. III, 1, 33. VII, 3, 40. al.

τὰ πλεῖστα] Articulum addiderunt F. I.

13. προμαχεῶνες] Sunt pinnae murorum (Herod. I, 98.) quae etiam ἐπαλξίς (Thuc. VII, 28.), ἐπάλξις (III, 21. IV, 115. VII, 43. Herod. IX, 7.) dicuntur. Hoc vocabulum illo interpretantur lexicographi. V. Hesych. et Lexx. Segg. p. 243, 16: ἐπάλξις: ἑξοχαὶ τειχῶν, προμαχῶνες. Cf. Curt. IX, 4, 30: Angusta muri corona erat: non pinnae sicut alibi fastigium ejus distinxerant, sed perpetua lorica obducta transitum sepserat.

14. ἐπὶ ὀκτῶ πλίνθων] Mensurae πλίνθου rationem nemo interpretum tetigit. Ut nomen certae mensurae certe rarius occurrit, si modo de alia re praeterquam de ipsis lateribus occurrit. Sed Plinius et Vitruvius nobis hic aliquid lucis praebent. Hic enim II, 3, sic habet: Quod est quoque universus quinque palmarum pentado-

πλίνθων γήινων τὸ εὖρος· ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ διωρῶν-
κτο· καὶ ὥς τὸ πρῶτον διεφάνη, ἐπάταξεν ἔνδοθεν βου-
πόρῳ τις ὀβελίσκῳ διαμπερὲς τὸν μηρὸν τοῦ ἐγγυτάτω·
τὸ δὲ λοιπὸν ἐκτοξεύοντες ἐποίουν μηδὲ παριέναι ἔτι ἀσφα-
λὲς εἶναι. Κεκραγόντων δ' αὐτῶν καὶ πυρσευόντων ἐκβοη- 15
θοῦσιν Ἰταβέλιος μὲν ἔχων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἐκ Κο-
μανίας δὲ ὀπλῖται Ἀσσύριοι καὶ ἱππεῖς Ὑρκάνιοι, καὶ οὗ-

ron, quod quatuor tetradoron dicitur: et quae sunt publica
opera pentadoro (latere), quae privata tetradoro struuntur.
Iisdem fere verbis Plin. XXXV, 14. [49.] Jam cum murus re-
cte numeretur in publicis operibus, crassitudo muri fuisse vide-
tur decem pedum f. 5 × 8 palmorum. Horum nempe quarta
pars decem sunt pedes: pes enim continebat 16 digitos f. 4 pal-
mos. Weisk. Equidem πλίνθου nomen mensurae genus cer-
tum significasse unquam non credo, nec laterum eandem ubique
mensuram fuisse mihi persuadeo. Denique Xenophon crassitudi-
nem muri satis claro argumento laterum octo in latitudinem posi-
torum significavit Graecis lectoribus, accuratam mensuram indi-
care aut extraneos lectores quaerere noluit. Idem Vitruvius II, 8:
lateritii parietes, nisi diplinthii aut triplinthii fuerint, ses-
quipedali crassitudine non possunt plus quam unam sustinere
contignationem. Xenophon igitur parietem octoplinthium
memoravit. Schn.

γήινων] Πλίνθοι γῆναι videntur eadem quae ὀπταί. [Cf. ad II,
3, 12.] Sic certe minus mirum est in pertundendo muro dimi-
diam fere noctem hibernam Graecos fuisse occupatos. Weisk.
Schn. κεραμίας πλίνθους III, 4, 7. confert monetque similiter dici
γῆνον τεύχος, ἀγγεῖον.

βουπόρῳ] Leuncl. vertit: veru pungendis bobus facto. He-
sych. et Phavor. βουπόρους ὀβελούς [Herod. II, 135.], μεγάλους
ὀβελίσκους. Horum meminit etiam Jul. Poll. IX, 77. ubi doctiff.
Hemsterhus. scribit se existimare verua quaecunque maiora, quo-
rum praecipue in affanda bovina erat usus, isto nomine adpel-
lata. Hutch.

15. πυρσευόντων] Schol. ad Thuc. II, 94. et Biset. ad Aristoph.
Av. 1161: φρυκτοὶ εἰσι λαμπάδες τινὲς ἀπὸ ξύλων γερόμεναι,
ἄστινας βασιάζοντες ἄνω τῶν τειχῶν ἐσήμαινον τοῖς πλησιοχώ-
ροις ἢ τοῖς συμμάχοις, ὅταν τινὰς ἐώρων πολεμίους ἐπιόντας ὥς
δεῖ φυλάξασθαι κ. τ. λ. Copiose de hac φρυκτωρίᾳ f. πυρσεῖᾳ
agit Polyb. X, 43 ff. Cf. interpr. ad Herod. VII, 182. et Bre-
dow. ad Heilmanni interpretat. Thuc. p. 114.

Ἰταβέλιος] I. Ἰταμελλίσσης, F. Ἰταμέλισις, H. Ἰταμέλισι, A. B.
Ἰταβελις, Flor. Ἰταβέλις. Ἰταβέλισις verum putat Born.

Κομανίας] Videtur esse castellum non procul Pergamo. Zeun.
ind.

Ἀσσύριοι καὶ Ὑρκάνιοι ἱππεῖς] Sic Et. F. H. I. S. pro φρουροὶ
καὶ ἱππεῖς Ὑρκάνιοι. Assyriis memoratis jam nemo opus putabit
ut Hyrcanii cum Zeunio intelligantur Hyrcanii campi in Lydia in-
Xen. Anab. Ff

τοι βασιλέως μισθοφόροι, ὡς ὀγδοήκοντα, καὶ ἄλλοι πελ-
τασταὶ εἰς ὀκτακοσίους· ἄλλοι δ' ἐκ Παρθενίου, ἄλλοι
δ' ἐξ Ἀπολλωνίας καὶ ἐκ τῶν πλησίον χωρίων καὶ ἱππεῖς.

- 16 Ἐνταῦθα δὴ ὥρα ἦν πῶς ἔσται ἡ ἄφοδος σκοπεῖν·
καὶ λαβόντες ὅσοι ἦσαν βόες καὶ πρόβατα ἤλαυνον καὶ τὰ
ἀνδράποδα ἐντὸς πλαισίου ποιησάμενοι· οὐ τοῖς χρήμα-
σιν οὕτω προσέχοντες τὸν νοῦν, ἀλλὰ μὴ φυγὴ εἴη ἡ
ἄφοδος, εἰ καταλιπόντες τὰ χρήματα ἀπίοιεν καὶ οἱ τε
πολέμιοι θρασύτεροι εἶεν καὶ οἱ στρατιῶται ἀθυμότεροι·
17 νῦν δὲ ἀπήεσαν ὡς περὶ τῶν χρημάτων μαχοῦμενοι. Ἐπεὶ
δὲ ἑώρα Γογγύλος ὀλίγους μὲν τοὺς Ἕλληνας, πολλοὺς δὲ

colae. Cf. Strab. XIII, 4. p. 159. et Liv. XXXVII, 38. Sunt igitur Caspii s. Hyrcanii maris accolae, de quibus v. Strab. VII, 7. aliosque. Erat equester populus (Arrian. exp. III, 8, 7. Curt. III, 2, 6.) egregii, ut inter illas gentes (Curt. l. l.), ac magni a Persis aestimati (Cyr. IV, 2, 8.), quos omnino φρουροῖς μισθοφόροις ufos esse constat. Cf. Heeren. Ideen. I. p. 546 ff. et ad IV, 3, 4.

καὶ οὗτοι] An interpretandum: *et hi quidem?*

ἄλλοι] V. ad I, 7, 11.

πελτασταὶ] Hic quoque funditores et sagittarios complectitur. V. §. 18. et cf. ad I, 2, 9. Adde Schol. ad Plat. Amatt. p. 355. Tauchn.: πέλτη δὲ ἀσπίς ἔστιν οὐκ ἔχουσα ἢ τετράγωνος, ἣν οἱ φοροῦντες λέγονται πελτασταὶ ἢ τοξόται ἢ οἱ τοὺς ξυστοὺς κατέχοντες.

Παρθενίου] Cf. §. 21. Parthenium et Apolloniam a Plin. V, 30. (33.) in Myfia nominari monet Schn. Cf. Strabo XIII, 4. p. 150: προιόντι δ' ἀπὸ (Περγάμου) ἐπὶ μὲν τὰ πρὸς ἑω μέρη πόλις ἔστιν Ἀπολλωνία μετεώροις ἐπικειμένη τόποις.

καὶ ἱππεῖς] Sustuli commata post Ἀπολλωνίας et χωρίων, ut appareret καὶ ἱππεῖς non esse sejungendum ab ἄλλοι. Significatur in illorum numero etiam equites fuisse. Funditores quoque fuisse quosdam intelligimus ex §. 18. Weisk. Voces καὶ ἱππεῖς defunt in V. Nisi καὶ cum Flor. omittendum est, καὶ πελτασταὶ excidisse suspicor.

16. σκοπεῖν] F. I. post ὥρα habent, errore facili explicatu.

πρόβατα — ἐντὸς] Cum Et. F. I. articulum ante ἀνδράποδα omittant, Schn. leg. putat: πρόβατα καὶ ἀνδράποδα ἤλαυνον, ἐν-
τὸς —. Sed non raro hac ratione verbum finitum priori parti-
cipio apponitur, altero quod cum hoc particula καί vel τέ jungi-
tur sequente. V. VII, 1, 41. et 8, 11. Ac probabile est verba
ἐντὸς πλαισίου ποιησάμενοι tantum ad τὰ ἀνδράποδα pertinere.

οὕτω] pro ἔτι Schn. dedit ex F. V.

αὶ — ἀπίοιεν] Cf. ad III, 4, 35.

τοὺς ἐπικειμένους, ἐξέροχεται καὶ αὐτός, βία τῆς μητρός, τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἔχων, βουλόμενος συμμετασχεῖν τοῦ ἔργου· συνεβοήθει δὲ καὶ Προκλῆς ἐξ Ἀλισάρνης καὶ Τενθρανίας ὁ ἀπὸ Δαμυράτου. Οἱ δὲ περὶ Ξενοφῶντα, ἐπεὶ 18 πάννυ ἤδη ἐπιέζοντο ὑπὸ τῶν τοξευμάτων καὶ σφενδονῶν, πορευόμενοι κύκλῳ, ὅπως τὰ ὅπλα ἔχοιεν πρὸ τῶν τοξευμάτων, μόλις διαβαίνουνσι τὸν Κάϊκον ποταμόν, τετρωμένοι ἐγγὺς οἱ ἡμίσεις. Ἐνταῦθα καὶ Ἀγασίας ὁ Στυμ- 19 φάλιος λοχαγὸς τιτρώσκεται, τὸν πάντα χρόνον μαχόμενος πρὸς τοὺς πολεμίους. Καὶ διασώζονται ἀνδράποδα ὡς διακόσια ἔχοντες καὶ πρόβατα ὅσον θύματα.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ θυσάμενος ὁ Ξενοφῶν ἐξάγει νύκτωρ 20 πᾶν τὸ στράτευμα, ὅπως ὅτι μακροτάτην ἔλθοι τῆς Αὐδίας, εἰς τὸ μὴ διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι φοβεῖσθαι, ἀλλ' ἀφυλακτεῖν. Ὁ δ' Ἀσιδάτης, ἀκούσας ὅτι πάλιν ἐπ' αὐτὸν 21

17. βία τῆς μητρός] *invita matre*, ne Persae injuriam ulciscerentur verita. De dictione cf. Hell. III, 1, 21: βία τῶν πολιτῶν. cf. Gottleber. ad Thuc. I, 43. et interpr. ad Vig. p. 84. 723.

τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἔχων] F. I. ἔχων τὴν ἐ. δ.

συμμετασχεῖν] F. I. μετασχεῖν.

Ἀλισάρνης] pro Ἐλισάρνης ex S. confirmantibus F. H. I. dedit Zeun., quoniam conveniat cum Strabone Stephano Byz. et ipso Xen. Hell. III, 1, 6.

18. πορευόμενοι—τοξευμάτων] *cum incederent agmine rotundo, ita ut clypeos haberent sagittis oppositos*. Nam haec figura, clypeis arcte squamarum modo conjunctis, faciebat ut pleraeque sagittae non in directum illiderentur, sed ex obliquo atque ita sine noxa resilirent. Weisk. Qui dextrum latus tenebant, clypeos videntur dextra manu gessisse. Participium πορευόμενοι cum διαβαίνουνσι jungendum est.

Κάϊκον] A. B. Et. F. G. H. I. K. L. M. S. Κάρκασον.

19. ὁ Στυμφάλιος] Articulum adjeci; alterum qui vulgo ante λοχαγός legitur omisi cum K. L. M. et vett. edd.

ὅσον θύματα] *quot pecora satis essent ad sacrificium (pro felici receptu;)* atque adeo pauca. Weisk. Born. putat ea sacra significari de quibus §. 21. dicitur. Si omnino sacrificium certo consilio factum intelligendum sit, equidem Weiskii rationem praetulerim.

20. εἰς τὸ μὴ] Sic Et. F. H. I. et margo Leoncl. pro ὥστε μὴ. Sturz. II. p. 65. confert. Mem. III, 6, 2: εἰς τὸ ἐθελῆσαι ἀκούειν τοιαύδε λέξας. et Cyr. I, 4, 5: οὐκ ἀπεδίδρασκεν ἐκ τοῦ ἡσῶσθαι εἰς τὸ μὴ ποιεῖν ὃ ἡσῶτο. Ad φοβεῖσθαι int. τὸν Πέρσην.

ἐπ' αὐτόν] i. e. ἐπὶ τῷ ἵέναι (περὶ τοῦ ἵέναι) ἐπ' αὐτόν.

- τεθυμένος εἴη Ξενοφῶν καὶ παντὶ τῷ στρατεύματι ἥξοι,
 ἐξανλίσκεται εἰς κώμας ὑπὸ τὸ Παρθένιον πόλισμα ἐχούσας.
 22 Ἐνταῦθα οἱ περὶ Ξενοφῶντα συμπεριτυγχάνουσιν αὐτῷ
 καὶ λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ γυναῖκα καὶ παῖδας καὶ τοὺς
 ἵππους καὶ πάντα τὰ ὄντα· καὶ οὕτω τὰ πρότερα ἱερὰ
 23 ἀπέβη. Ἐπειτα πάλιν ἀφικνοῦνται εἰς Πέργαμον. Ἐν-
 ταῦθα τὸν θεὸν οὐκ ἠτιάσατο ὁ Ξενοφῶν· συνέπραττον
 γὰρ καὶ οἱ Λάκωνες καὶ οἱ λοχαγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ
 καὶ οἱ στρατιῶται ὥστε ἐξαίρετα λαβεῖν καὶ ἵππους καὶ
 ζεύγη καὶ ἄλλα, ὥστε ἱκανὸν εἶναι καὶ ἄλλον ἤδη εὖ ποιεῖν.
 24 Ἐν τούτῳ Θίβρων παραγενόμενος παρέλαβε τὸ στράτευμα
 καὶ συμμίσξας τῷ ἄλλῳ Ἑλληνικῷ ἐπολέμει πρὸς Τισσαφέρ-
 νην καὶ Φαρνάβαζον.
 25 Ἀρχοντες δὲ οἶδε τῆς βασιλέως χώρας ὅσην ἐπήλθο-
 μεν· Λυδίας Ἀρτίμας, Φρυγίας Ἀρτακάμας, Λυκαο-
 νίας καὶ Καππαδοκίας Μιθριδάτης, Κιλικίας Συέννεσις,
 Φοινίκης καὶ Ἀραβίας Δέρνης, Συρίας καὶ Ἀσσυρίας Βέ-

ἐχούσας] *pertinentes*. Hutch. confert Herod. IV, 42: τὴν διώ-
 ρυχα — τὴν ἐκ τοῦ Νελλου ἐχουσάν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον. Cf. II, 91.

22. συμπεριτυγχάνουσιν] Et. F. H. I. S. συντυγχάνουσιν.

αὐτὸν] Vereor ne τέ exciderit. Cf. III, 1, 36. IV, 3, 13. 7, 26.
 V, 1, 17. 6, 31. Soph. Oed. C. 559. al.

γυναῖκας] pro γυναῖκα dedi ex F. H. I. Non obstat §. 9. Ibi
 enim solam legitimam uxorem memorari sufficiebat.

23. τὸν θεόν] vel Jovem Milichium, de quo paullo ante (§. 4. et 5.);
 vel quod magis probo, *numen divinum* omnino. Weisk. Cf.
 §. 10.

οὐκ ἠτιάσατο] quasi quod portendisset eventum non habuisset.
 A. B. Et. F. G. H. I. K. L. M. edd. vett. οὐκ non agnoscunt et
 F. H. I. ἠσπάσατο habent.

συνέπραττον γὰρ] Pro γὰρ F. δέ. Sed γὰρ refertur ad senten-
 tiam in praegressis latentem: *contentus fuit*.

στρατηγοὶ καὶ οἱ] Om. I. Ἄλλοι ante στρατιῶται ponendum.

λαβεῖν] pro λαμβάνειν dedi ex F. I.

ἄλλα] Sic F. Vulgo τᾶλλα.

24. Ἐν τούτῳ] pro ἐκ τούτου scripsi ex F. I. O. Narrationem ex-
 cipiunt Hellenica III, 1, 6 ff.

25. Ἀρχοντες] Hanc sectionem infinitam esse docui de auth. p. 7 ff.
 ubi de singulis rebus quae hic commemorantur expositum est.

Ἀρτακάμας] Cyr. VIII, 6, 7. Phrygiae majoris satrapam eodem
 nomine habet. Sch n.

λεσς, Βαβυλῶνος Ῥωπάρας, Μηδείας Ἀρβάκας, Φασιανῶν καὶ Ἑσπεριτῶν Τηρίβαζος· Καρδοῦχοι δὲ καὶ Χάλυβες καὶ Χαλδαῖοι καὶ Μάκρωνες καὶ Κόλχοι καὶ Μοσύνοικοι καὶ Κοῖτοι καὶ Τιβαρηνοὶ αὐτόνομοι· Παφλαγονίας Κορύλας, Βιθυνῶν Φαρνάβαζος, τῶν ἐν Εὐρώπῃ Θρακῶν Σεύθης.

Ἀριθμὸς συμπάσης τῆς ὁδοῦ τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως σταθμοὶ διακόσιοι δέκα πέντε, παρασάγγαι χίλιοι ἑκατὸν πεντήκοντα πέντε, στάδια τριςμύρια τετρακισχίλια ἑξακόσια πεντήκοντα. Χρόνου πλήθος τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως ἑνιαυτὸς καὶ τρεῖς μῆνες.

Ῥωπάρας] Puto eundem esse cum Gobrya I, 7, 12. Cyr. IV, 6, 1. *Sch n.*

Ἑσπεριτῶν] Videntur esse Armenii occidentales, de quibus IV, 4, 2. [ubi v. ann.] *Sch n.*

καὶ Κοῖτοι] Zeun. ex A. B. G. I. K. L. M. et marg. Leoncl. καὶ Κοῖται; deleturus erat Buttm. ex repetitione syllabarum — κοὶ καὶ ortum ratus.

Ἀριθμὸς] I. ἀριθμὸς δέ. Sed cf. V, 5, 4.

πεντήκοντα — διακόσια πεντήκοντα πέντε] De via quam Graeci sunt emensi diligenter egit Hutch., de cuius sententia Zeunius paraſangarum et ſtadiorum numerum constituit, quem nos secuti sumus et ad παρασ. — πεντήκοντα cum illo addidimus πέντε; pro διακόσια scripsimus ἑξακόσια et in his ſtadiis post πεντήκοντα omisimus πέντε. Nam auctor semper singulis paraſangis tribuit ſtadia tricena. Reliqua ex II, 2, 6. et V, 5, 4. maxime sunt iudicanda. Quodsi quis illa revocare vult ad numeros nobis uſitatos, ſtadium ponat aequare pedes 600 Rhenanos. Jam cum 30 ſtadia faciant paraſangam, paraſanga habebit ad milliare Saxonicum (20000 pedum) ut 9 ad 10: ac proinde Graeci confecerunt in toto illo itinere 1039 miliaria cum dimidio. *Weisk.*

INDEX VERBORUM.

(†) notat vocabula quibus Xenophon nonnisi in Anabasi usus est;
 (*) verbi significationem nonnisi in hac repertam.

A.

ἀβατος, *invius*, *inaccessus* IV, 1, 20. 6, 17. (ἵππῳ) III, 4, 49.
 * i. q. ἀδιάβατος, de amne qui vado transiri non potest V, 6, 9. cl. Polyb. IV, 70, 7.
ἀγαθός. *χώρα*, *fertilis ager*. II, 4, 22. *fortis*, *strenuus*, *eis πόλεμον* I, 9, 14. cl. 15. 29. 30. IV, 1, 18. 2, 23. VI, 4, 24. imprimis in formula ἀγαθὸν γίγνεσθαι, *virum fortem se praestare* IV, 1, 26. et εἶναι III, 2, 15. 39. V, 8, 25. VII, 4, 8. ἀγαθόν, *utile*, *salutare* II, 1, 8. n. V, 4, 19. *bonum*, de re II, 1, 12. de homine 5, 8. κοινὸν ἂν εἴη τὸ ἀ. III, 1, 45. ἀγαθά, *bona*, *opes* II, 1, 12. III, 1, 21. 2, 26. ἀγαθά: ἐπὶ τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ εὐωχίαν σιτῶν καὶ ποτῶν ἐχρήσατο Ξενοφῶν τῇ λέξει Lexx. Segg. p. 324, 3. V. III, 5, 1. IV, 6, 27. cl. III, 1, 20. et IV, 4, 9. Cf. ἀμείνων, ἀριστος, βελτίων, βέλτιστος, κρείσσων, κράτιστος et λωῖων.
ἀγάλλεσθαι, *gloriari*, ἐπὶ τινὶ et τινί II, 6, 26. nisi posteriore membro praepositio ex priorē repetenda est. Cf. Demosth. Mid. 31, c. p. 550.
ἀγαπᾶν, ἀρκεῖσθαι τινὶ καὶ μηδὲν πλεον ἐπιζητεῖν Suidas. V, 5, 13. Cf. Thuc. VI, 36: ἀγαπᾶν οἶμαι αὐτοὺς ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ' ἐκείνους ἐρχόμεθα.
ἀγγέλλειν, cum participio II, 3, 19. De aoristo ἡγγελον v. ad III, 4, 14.
ἄγειν, (secum) *ducere* τὴν θυγατέρα τὴν βασιλέως ἐπὶ γάμῳ

II, 4, 8. quod non confundendum est cum locutione ἄγεσθαι γυναικα. (ad iudicem) VI, 4, 6. 7. 17. 21. 24. 27 f. ἐπὶ θανάτου (θανάτῳ) I, 6, 10. n. V, 7, 34. Per saepe dicitur de militibus, veluti I, 3, 19. 21. II, 2, 16. 6, 7. III, 4, 39. IV, 8, 10. ἄξει ὁ λόχος IV, 8, 12. sc. ἑαυτόν. cf. Matth. §. 496. equum, de equitante IV, 8, 28. ἄγειν καὶ φέρειν: τὸ ληστεύειν καὶ ἀρπάζειν Lexx. Segg. p. 325. 19. V. ad II, 6, 5. In hac formula ἄγειν τὰ ἔμψυχα spectat, φέρειν τὰ ἄψυχα. Caeterum saepe etiam de rebus inanimatis dicitur. χρήματα VI, 1, 4. χρ. ἄγειν καὶ φέρειν V, 5, 13. ubi in ἄγειν de curribus et iumentis cogitabis. cf. V, 8, 7. I, 7, 20. III, 2, 27. δῶρα VII, 5, 16. cl. 17. V, 9, 17. merces vel promercalia I, 5, 5. V, 7, 33. VII, 5, 14. naves V, 1, 10. de equo hominem vehente I, 9, 27. de navibus homines vehentibus V, 1, 4. 11. VI, 3, 1. ἄγει ὁ θεὸς οὕτως, res ita moderatur VI, 1, 18. εἰρήνην II, 6, 6. cf. Demosth. Phil. I, 7, 4. p. 47. et v. ἡσυχία. Excitantis formula est ἄγε δὴ II, 2, 10. et ἄγετε δὴ V, 4, 9. et solum ἄγετε (δέ) VII, 6, 33.

† ἀγένειος, *imberbis* II, 6, 28. Pollux II, 88. τραγικώτερον dicit.

ἄγεσθαι, *ad se adducere* I, 10, 17.

* ἀγνοεῖν, *dubitare*, *ungewiss sein* VI, 4, 12.

* ἀγνωμοσύνη, *error, falsa suspicio, Missverständniss* II, 5, 6.

ἀγνώμων, *iniquus* VII, 6, 23. 38. Cf. Herm. ad Soph. Trach. 474.

ἀγορά, *in castris* I, 2, 18. n. πλήθουσα I, 8, 1. n. *concio* V, 7, 3. n. *res venales, annona venum exposita* (ἀγορά τῶν πωλουμένων Thuc. VII, 39.) V, 1, 6. 10, 8. VI, 2, 16. ἀγοράν ἄγειν V, 7, 33. πέμπειν V, 5, 20. παρέχειν II, 3, 24. 26 f. 4, 9. III, 1, 2. 2, 21. V, 5, 6. 14. ἔχειν V, 5, 16. ἀγορᾷ χρῆσθαι VII, 6, 24. ἀπὸ τῆς ἀζῆν V, 9, 1. pluralis VI, 4, 3.

ἀγορανόμος: δικάστης ἐν ἀγορᾷ νέμων τὸ δίκαιον Lexx. Segg. p. 212, 25. Ex Symp. II, 20. patet eos iusti ponderis curam habuisse. Cf. Meier et Schoemann: der att. Proceß p. 89 ff.

† ἀγοράζεσθαι, *sibi emere* I, 3, 14.

† ἀγώγιμα V, 1, 16. n.

ἀγωνίζεσθαι στάδιον IV, 8, 27. n.

† ἀγωνοθέτης III, 1, 21. n.

* ἀδελφός de amico VII, 2, 25. n.

ἀδιάβατος, ὁ μὴ ῥάστως ἢ ὁ μὴ δυνάμενος εὐκόλως διαβῆναι Lexx. Segg. p. 343. 24. II, 1, 11. III, 1, 2. Sed v. in ἄβατος.

ἀδικεῖν, *injusta, mala facere* II, 6, 20. 21. V, 7, 5. τὶ VII, 6, 14. πλεῖστα II, 6, 27. *injuria afficere, τινά* VII, 6, 7. 41. 7, 17. 31. I, 3, 10. τινά τι V, 4, 6. I, 6, 8. *damnum inferre* II, 5, 3. IV, 4, 6. V, 9, 2. 14. *laedere* I, 4, 8. ἀδικεῖν pro ἡδικηκέναι I, 5, 11. 6, 7. V, 6, 33. VI, 4, 27. et Heindorf. ad Plat. Protag. 4. p. 463 f.

ἀδικος, περί τινά I, 6, 8. v. περί. ἐκ τοῦ ἀ. I, 9, 10. n.

ἀδύνατος λόγος, *qui nihil efficit* VII, 7, 24. πορεία V, 6, 10. cf. ad I, 2, 21.

αἰεὶ et αἰεὶ II, 6, 13. i. q. ἐκάστοτε III, 2, 38. VII, 3, 37. n. οἱ αἰεὶ τοῦτ' ἔχοντες, *die je-*

desmaligen Inhaber V, 4, 15. cl. IV, 7, 23. VII, 5, 15. bis cogitandum IV, 1, 7. n.

αἰετός et αἰετός V, 9, 23. n. δεξιός ib. n. αἰσιος VI, 3, 2. χρυσούς, *Perfarum signum* I, 10, 12. n.

ἄθλον (τοῦ πολέμου) III, 1, 21 n.

ἄθροοι, *conferti, conjuncti* I, 10, 13. IV, 7, 2. 8. 8, 11. n. VII, 3, 41. 6, 26. ἄθροον στρατεύμα VI, 3, 22. πολλοὶ ἦσαν ἄθροοι V, 2, 1. κῶμαι πολλὰ ἄθροαι, *vici multi conferti-que* i. e. non magnis disjuncti intervallis VII, 3, 9.

ἄθυμειν τινι ad I, 3, 3. πρὸς τὴν ἔξοδον, *non prompto, alacri animo esse ad exeundum* VII, 1, 9. Eodem modo ἄθυμος I, 4, 9.

αἰδεῖσθαι τινά ad II, 3, 22.

αἰθρία IV, 4, 14. n.

* αἰκίζεσθαι, *contumeliose tractare corpora verberantem, lacerantem* III, 1, 18. 4, 5. αἰκισθεὶς passively II, 6, 29. cf. Lexx. Segg. p. 355, 22.

αἰρεῖν, *capere homines* I, 6, 2. locum III, 4, 8. 12. IV, 7, 12. λόφον 2, 13. pass. V, 4, 26. pro quo magis frequentatur αἰλίσκεσθαι. *assequi* VII, 3, 26. cl. I, 4, 8.

* αἶρειν, τὴν χεῖρα de χειροτονία V, 6, 33. VII, 3, 6. et ad III, 2, 9.

αἰρεῖσθαι, *eligere, creare* I, 3, 14. 20. II, 2, 5. V, 7, 28. (ἐαυτόν). 9, 18. 32. VI, 4, 18. οὐκ ἄλλον ἡροῦντο, *quem ducem sequerentur* II, 6, 11. sequente infinitivo IV, 8, 25. VI, 4, 22. ἡρέθην passively III, 1, 46. V, 9, 32. pluribus propositis *eligere* aliquid III, 4, 42. VII, 3, 8. τὴν τῶν βαρβάρων φιλίαν I, 3, 5. πολεμεῖν II, 6, 6. aliquem I, 3, 5. V, 6, 3. τινά ἀντί τινός I, 9, 9. VII, 6, 15. et de rebus I, 7, 3. 4.

αἰσθάνεσθαι, *cognoscere, τὸ παραγγελλόμενον* I, 8, 22. attractio I, 2, 21. n. c. partici-

pio I, 4, 15. 9, 21. 31. IV, 6, 22. c. genit. VI, 1, 10. n.
 αἰσθησιν παρέχειν IV, 6, 13. n. cf. Thuc. II, 50. III, 22.
 αἰσχύνεσθαι τινα II, 3, 22. n. c. participio VII, 6, 21. cf. Matth. §. 555.
 αἰσχυνῆ c. genit. III, 1, 10. n. sequente μὴ οὐ II, 3, 11. n. ἄνευ αἰσχύνης II, 6, 6. i. e. sine dedecore. ὑπὸ τῆς αἰ. VII, 7, 11. n.
 αἰτεῖν, petere. τὰ ὄπλα II, 1, 8. ὁμήρους VI, 1, 9. σπονδὰς III, 1, 28. τινὰ τι I, 1, 10. 3, 14. 16. III, 4, 2. V, 8, 4. 10, 4. ἡγεμόνα παρὰ τούτου I, 3, 16.
 αἰτεῖσθαι, sibi petere τι παρὰ τινος V, 1, 11. VI, 4, 22. παρὰ βασιλέως δοῦναί μοι II, 3, 18. σὲ αἰτοῦνται καὶ δέονται δοῦναί σοφισι τὸ ἄνδρε VI, 4, 31.
 αἰτίαν ἔχειν, crimen habere, culpari VII, 1, 8. 6, 15. 7, 56.
 αἰτιᾶσθαι, culpae, c. inf. I, 2, 20. c. acc. et inf. V, 5, 19. reprehendere III, 1, 7. 3, 12. VII, 6, 15. 8, 23.
 αἰτιός τι VI, 4, 15. n. c. inf. §. 8. n. addito artic. VII, 7, 48. n.
 αἰχμάλωτος III, 5, 14. ἵππος 3, 19. γέροα IV, 7, 25. (captiva pecunia Curt. V, 6, 8.) τὰ αἰχμάλωτα, quicquid captum est, mancipia, pecora, res IV, 1, 13. V, 9, 4. pro ἐαλωκώς IV, 1, 12.
 ἀκέραιος, integer, nondum fessus VI, 3, 9.
 ἀκήρυκτος πόλεμος III, 3, 5. est bellum in quo κήρυξ non admittitur, itaque ἀδιάλλακτος, ut Hesych. interpretatur. cf. Aeschin. de falsa leg. 22. Luciani Pisc. 36: ἄσπονδα καὶ ἀκήρυκτα πάντα.
 ἀκινάκης, Περσικὸν ξιφιδιὸν τι τῷ μὲν πρὸς ἡμετέροις Polux I, 138. περιζώνιον ἑτερόστομον ὥσπερ ἡμιστομον μαχαίρας Timaeus p. 18. Cum alii, veluti Schol. ad Plat. de rep. VIII. p. 553. d. et Lexx. Segg. p. 564, 30. μικρὸν δόρυ

Περσικὸν interpretentur, suspiceris enssem percutiendo, non caedendo fuisse. Cf. I, 8, 29.
 † ἀκλῆρος, κλῆρον μὴ ἔχων μηδὲ οὐσίαν, πτωχός Lexx. Segg. p. 371, 16. III, 2, 26.
 ἀκμήν IV, 3, 26. n.
 ἀκολουθεῖν σὺν τινι VII, 5, 3. et ad I, 3, 6.
 ἀκόλουθος. οὐκ ἀκόλουθα, inter se pugnantia II, 4, 19.
 ἀκοντίζειν, jaculari V, 2, 12. βραχύ III, 3, 6. jaculo petere I, 10, 7. ferire ad VII, 4, 18.
 † ἀκόντισις, jaculatio I, 9, 5.
 ἀκοντισταί, οἱ ἐκ χειρὸς βάλλοντες (τὸ ἀκόντιον) III, 3, 15. Idem ab armis πελιασται dicuntur. V. III, 3, 7. cl. 8. IV, 3, 28. cl. 27. V, 2, 12. VI, 1, 7. et Hell. VI, 1, 4. (9.): σχεδὸν πάντες οἱ ταύτη ἀκοντισταί εἰσιν, ὥστε καὶ πελιαστικῶ εἰκὸς ὑπερέχειν τὴν ἡμετέραν δύναμιν. Cf. Porpo ad Cyr. p. XL.
 ἀκούειν, τι I, 9, 3. II, 5, 15. al. λόγων V, 7, 27. θορύβου διὰ τῶν τάξεων ἰόντος I, 8, 16. cl. IV, 7, 24. cf. Matth. §. 548, 1. τι παρὰ τινος I, 2, 5. τί τινος II, 5, 16. VII, 7, 30. τινὸς ὅτι I, 10, 5. IV, 1, 3. ὡς VII, 6, 43. cf. Matth. §. 373. Similiter ὁθεν (i. e. ὧν) ἀκούω II, 5, 26. c. participio I, 2, 21. n. εὖ ἀκούειν, bene audire, laudari VII, 7, 23. cl. ὑπό. βαρέως ἂ. II, 1, 9. n. Praesens pro perfecto ad I, 9, 28. ἀντὶ τοῦ πειθαρχεῖν (Lexx. Segg. p. 77, 19.) II, 6, 11. III, 5, 16.
 ἀκρα VII, 1, 20. n.
 ἀκρατος, merus V, 4, 29. * validus IV, 5, 27.
 ἀκρότατον, castellum in celsissimo loco situm V, 4, 15.
 ἀκρωνυχία III, 4, 37. et ad §. 41.
 ἀκυρος V, 9, 28. n.
 ἀλαλάζειν IV, 2, 7. V, 2, 14. VI, 3, 27. et ad I, 8, 18.
 ἀλέξασθαι ulcisci, ἐχθρόν I, 3, 6. defendere, propulsare III, 4, 33. V, 5, 21. VII, 3, 44.

* *par pari referre* I, 9, 11.
 ἀλέξεσθαι futuri potestate VII,
 7, 3.
 † ἀλέτης. cf. ὄνος.
 ἀλφίτα I, 5, 6. n.
 ἀληθεύειν, *vere dicere*, τὶ IV,
 4, 15. V, 6, 18. cl. I, 7, 18.
promissis stare VII, 7, 25.
 * ἀλήθινος I, 9, 17. n.
 ἀληθῆ λέγειν, *ex animi sententia*
dicere II, 5, 24. τὸ ἀληθές, *die*
Wahrhaftigkeit II, 6, 22.
 ἄλις τούτων ἔχειν V, 7, 12. n.
 ἀλίσκεσθαι, *capi*, de hominibus
 IV, 4, 19. 5, 24. I, 4, 7. de
 equis IV, 4, 21. de rebus III,
 4, 17. IV, 4, 21. de locis III, 4,
 8. 12. V, 2, 8. 15. VII, 1, 19.
 de colle IV, 2, 13. *deprehen-*
dere c. participio VII, 1, 36.
 cl. Matth. §. 549, 5. de feris
 venatu captis V, 3, 12. οἱ ἀλι-
 σκόμενοι pro οἱ ἐαλωκότες IV,
 1, 3. cf. Aelian. V. H. XII, 52.
 ἀλλά, ad sensum constructum II,
 1, 10. n. V, 1, 7. n. 7, 31. n.
 in interrogativa quam quis ipse
 movet objectione II, 5, 18. V,
 8, 4. ter. tacitae objectioni op-
 positum I, 3, 3. n. in apodofi
 VII, 7, 43. II, 5, 19. III, 2, 3.
 cf. Matth. §. 613. in responsio-
 nibus II, 1, 5. 10. 13. 20. 2, 2.
 III, 4, 42. IV, 7, 4. 8, 5. VII,
 7, 4. Similiter orationum ini-
 tio II, 1, 4. 3, 16. III, 1, 35.
 45. 2, 4. 33. pro ἀλλὰ μόνον
 I, 4, 18. n. III, 2, 13. post
 ἀλλά ab infinitivo ad indicati-
 vum transitur II, 3, 10. n.
 post negationem *nisi* VI, 2, 2. n.
 cl. VII, 7, 53. eodem sensu
 ἀλλ' ἢ IV, 6, 11. n. post paren-
 thesin I, 8, 13. n. Cum aliis
 adversandi particulis conjun-
 ctum: ἀλλ' ὁμως, *sed tamen*,
 I, 8, 13. V, 8, 19. ἀλλὰ μὴν,
at vero II, 5, 12. III, 2, 16.
 VII, 7, 47. ἀλλὰ μὴν γε I, 9,
 13. II, 5, 14. III, 4, 40. V, 7,
 7. 8, 3. 26. n. VII, 7, 31. ἀλ-
 λὰ — μέντοι VII, 6, 39. ἀλλὰ —
 γε μέντοι I, 4, 8. ἀλλὰ καί,
 ja — sogar II, 6, 10. III, 5, 16.

ἀλλὰ — γάρ III, 1, 24. ἀλλὰ
 γάρ, ita ut ad ἀλλά subaudien-
 dum sit: *sed hoc non faciam*
 III, 2, 25. V, 7, 8. n. aut:
transibo ad aliam rem V, 8,
 25. VII, 7, 43. cl. ad III, 2,
 26. aut: *est quod male habeat*
 VII, 3, 47. aut: *est quod con-*
tra dici possit 7, 35.
 ἀλλαχῇ erat VII, 3, 47.
 ἀλλαχοῦ erat II, 6, 4.
 ἄλλεσθαι. de aor. v. ad V, 9, 5.
 ἄλλη, *alia via* IV, 2, 4. 10. *alio*
loco V, 2, 29. VI, 1, 7. VII,
 3, 47. II, 6, 4. *aliorsum* IV,
 8, 19.
 ἄλλοθεν I, 10, 13. n.
 ἄλλος. ἄλλος ἄλλα λέγει II, 1, 15.
 εἰκαζον ἄλλοι ἄλλως I, 6, 11.
 cf. I, 10, 13. IV, 8, 19. VI,
 1, 7. ἄλλος καὶ ἄλλος I, 5, 12.
 cl. II, 4, 26. V, 2, 29. (*aliud*
atque aliud Curt. VI, 6, 27.)
 ὥς τις καὶ ἄλλος I, 3, 15. n.
 ἄλλοι οἱ — VI, 2, 10. n. in ap-
 positione II, 1, 15. *praeterea*
 I, 5, 5. n. 7, 11. n. cl. III, 3,
 18. οἱ ἄλλοι, *caeteri* III, 4,
 15. n. τὰ ἄλλα πολλά I, 10,
 2. n. τὰ ἄλλα τὰ ἐπιτήδεια VII,
 1, 13. n. οἱ ἄλλοι II, 5, 39.
 est appositio omissi pronomi-
 nis ὑμεῖς. cf. ad III, 1, 46.
 οἱ ἄλλοι pro οἱ τῶν ἄλλων I,
 3, 7. n. τὰ ἄλλα I, 3, 3. n. 7, 4.
 IV, 8, 20. VII, 2, 25. τῇ ἄλλῃ
 (ἡμέρᾳ), *proximo die* II, 1,
 3. III, 4, 1. V, 9, 15. ἄλλο εἴ-
 τι IV, 5, 5. n. ἄλλο τι ἢ II, 5,
 10. n.
 ἀλλότε — τότε δέ IV, 1, 17. n. εἴ-
 ποτε καὶ ἄλλοτε, *si quando*
unquam (Liv. VIII, 4. 6. X,
 14.) VI, 2, 12. ἄλλοτε καὶ ἄλ-
 λοτε II, 4, 26. V, 2, 29. n.
 ἀλλότριος III, 2, 28. n.
 ἄλλως, *alia ratione* VII, 4, 14.
 III, 1, 20. 26. 2, 37. *aliter*
 V, 2, 20. 4, 34. ἄλλως τε καί
 V, 6, 9. VII, 7, 40. Butt. m.
 §. 137. p. 441. et Herm. ad
 Vig. p. 781. *temere* V, 1, 7.
 ἄλφίτα, τῆς κριθῆς τὰ ἄλευρα
 Lexx. Segg. p. 202, 19. cl. 586,

3. Schol. ad Plat. V. p. 395. Tauchn. et ad I, 5, 6.
ἄλωπεκίς capitis tegumentum e pelle vulpina VII, 4, 4.
ἅμα, cum participio: *ἐμάχοντο ἅμα πορευόμενοι* VI, 1, 5. et ad III, 4, 10. *φεύγοντες ἅμα ἐτίτρωσκον* III, 3, 10. IV, 1, 19. II, 4, 5. cf. Matth. §. 557, 3. *ἅμα — καί* VII, 6, 20. *τέ ἅμα καί* VII, 1, 7. *ἅμα τε — καί* V, 2, 14. 5, 13. *ἅμα μὲν — ἅ. δέ* (*simul — simul* Curt. IV, 10, 11.) III, 4, 19. IV, 1, 4. V, 10, 14. *καὶ ἅμα* (ὅτι) in altera causa subjungenda III, 4, 30. n. cf. *ἡμέρα* et *ἥλιος*.
ἅμαξα, *plaustrum quo commeatus et sarcinae vehuntur* I, 5, 7 f. 7, 20. n. 10, 18. III, 2, 27. al.
ἅμαξιαῖος (λίθος), *tantus ut plaustrum repleat* IV, 2, 3.
ἅμαξιτος ὁδός, δι' ἧς ἅμαξα, οὐ μόνον εὐζωνος ἀνὴρ περιπατεῖ Lexx. Segg. p. 28, 6. I, 2, 21. n.
ἁμαρτάνειν, *ictu aberrare*, *τινός* I, 5, 12. III, 4, 15. Matth. §. 332. *peccare*, *μικρά* V, 8, 20. *τὸ περὶ τινα* III, 2, 20. cf. *περὶ*.
ἁμαχεί I, 7, 9. III, 4, 46. IV, 6, 12. VI, 3, 15. ubi I. *ἁμαχί*. Cf. Porpon. Thuc. III. p. 155. *ἁμαχητί* IV, 2, 15.
ἁμείνων. *καὶ κρείττων* I, 7, 3. n. *ἁμεινόν* ἐστὶ V, 6, 28. VII, 7, 54. cf. *βελτίων*.
ἁμέλεια ἡγεμόνος, *in custodiendo duce negligentia* IV, 6, 3.
ἁμελεῖν, *negligere*, *τινός* VII, 2, 7. *ἑαυτοῦ*, *sibi non prospicere* I, 3, 11. *ἁμελήσας* V, 1, 15. n. *ἡμελημένος* I, 7, 10. Erat V, 4, 20.
† *ἁμελῶς* V, 1, 7.
ἁμηχανος, *qui non habet quo se expediat* II, 5, 21. *ineluctabilis*, *πρὸς ὃ μηχανὴν οὐκ ἔστιν εὐρεῖν* II, 3, 18. *ὁδός ἅ. εἰσελθεῖν* I, 2, 21. n.
ἁμιλλᾶσθαι, *contendere*, *ἐπὶ —, εἰς —* III, 4, 44. 46.
ἁμπελος ἡδύοινος VI, 2, 6. n. *ἁμύζειν* IV, 5, 27. n.
ἁμύνεσθαι *se defendere* III, 1, 14. V, 4, 25. VII, 3, 35. *ἀδικοῦντα*, *injuriam alicujus propulsare* II, 3, 22.
ἁμφί, I) *ἅ. τινος*, *διαφέρεσθαι* IV, 5, 17. cf. *περὶ*. II) *ἅ. τι*. 1) *de loco* IV, 2, 5. V, 2, 17. I, 2, 3. *ὀλίγοι ἁμφ' αὐτὸν κατελείφθησαν* 8, 25. *ἅ ἅ. αὐτὸν εἶχεν*, *res suas*, *σκεύη* VII, 8, 2. *οἱ ἁμφί τινα* a) *comites, milites alicujus* I, 8, 1. 21. 26. 10, 3. III, 4, 45. cl. IV, 1, 6. b) *ipse cum suis* III, 2, 2. 5, 1. IV, 3, 21. (5, 21. var. l.) VI, 1, 24. 4, 29. cf. Buttm. §. 137. p. 444. Matth. §. 272. *ἅ. τι εἶναι*, *aliqua re occupatum esse* III, 5, 14. (cl. §. 7.). Idem est *ἅ. τι ἔχειν* V, 2, 26. VI, 4, 1. VII, 2, 16. Translate *ἅ. τι δαπανᾶν* I, 1, 8. cl. Lexx. Segg. p. 27, 32. 2) *de tempore* I, 10, 17. 8, 1. II, 2, 8. 14. IV, 1, 5. 4, 1. 5, 9. VI, 1, 25. 2, 26. VII, 3, 40. 3) *de numero, circiter* I, 7, 10. II, 6, 15. 30. III, 1, 33. Cf. *περὶ*.
ἁμφιγνοεῖν, *τὸ μὴ ἀκριβῶς γινώσκειν* Hesych. II, 5, 33.
* *ἁμφιλέγειν*, *ἁμφισβητεῖν καὶ διαφέρεσθαι* Suid. I, 5, 11.
ἁμφοτέροι, *non praemisso articulo* II, 4, 10. n. sed *ἅ. οἱ — v. οἱ* (*παῖδες v. c.*) *ἅ. I, 1, 1. 4, 4. III, 1, 31.*
ἄν, particula conditionalis. V. *ἐάν*.
ἄν, particula potentialis. A) cum indicativo 1) *praeteritorum* a) *repetitionem significans* I, 5, 2. n. b) *in apodosis conditionis*. V. *εἰ*. *omissa conditione* VII, 6, 33. I, 5, 8. VII, 7, 27. III, 2, 24. V, 6, 15. nn. *conditione participio expressa* VII, 6, 26. *ἄν* *additi et omissi discrimen* V, 2, 31. n. VI, 4, 23. n. 2) *future* II, 3, 18. n. cf. VII, 4, 23. 6, 34.
B) *cum optativo* 1) *in oratione libera* II, 5, 23. VI, 3, 17. al. Ibi *optativus*, nisi ubi

vere εὐκτικὸς ἐστὶ (III, 2, 3. n.) tantum non semper ἄν additum habet: nam de IV, 6, 13. v. ann.: pariter 2) in apodofi conditionis, v. εἴ et εἰάν. 3) in interrogatione a) tam directa, II, 5, 20. V, 7, 8. 9. VII, 6, 6. b) quam obliqua IV, 8, 7. n. III, 2, 27. cf. πῶς et ὅπως. 4) post ὅτι et ὥς quando I, 6, 2. V, 9, 32. nn. 5) post relativum a) ubi certa notio describitur II, 5, 17. 18. V, 4, 25. n. οὐκ ἔστιν ὅτου ἐνεχ' ἄν βουλοίμεθα II, 3, 23. cl. V, 7, 6. 7. b) ubi nova sententia relativo adiungitur, quod proinde demonstrativi et conjunctionis vice fungitur II, 2, 3. 5, 19. V, 6, 9. cf. Matth. §. 528. c) post relativum hypotheticum IV, 7, 4. n. cl. ad I, 3, 17. d) in oratione obliqua I, 5, 9. n. II, 5, 11. 6) μὴ ἄν c. opt. V, 9, 28. n.

C) cum conjunctivo 1) post relativum I, 3, 15. n. II, 2, 2. n. 5, 18. VII, 3, 37. n. 2) post particulas finales VII, 4, 2. n.

D) cum infinitivo pro ὅτι ἄν cum optativo I, 3, 6. n. 8, 22. II, 5, 16. VII, 2, 4. n. ὅς ἄν c. inf. in oratione obliqua II, 2, 1. pro ὅτι ἄν cum indicativo VII, 7, 40. n.

E) cum participio I, 1, 10. n. VII, 7, 30. et ad II, 1, 17. pro ἄν cum indicativo IV, 7, 16.

F) imperativo an adjungatur dubium I, 4, 8. ἄν ex praegresso enuntiato repetendum I, 6, 2. n. II, 5, 14. IV, 6, 13. geminatum II, 5, 20. III, 1, 6. nn. verbo ex praegressis repetendo positum V, 4, 34. n. 7, 22. n. saepe post γάρ collocatur VI, 3, 22. n. trajectum I, 3, 19. II, 1, 12. 13. 5, 13. VII, 1, 28. nn. ἄν οὖν et οὖν ἄν II, 5, 20. n. VII, 2, 35. n.

ἀνά, per. ἀ. τὰ ὄρη οἰκεῖν III, 5, 16. cf. VII, 4, 2. in distributione. ἀ. πέντε παρασάγγας τῆς

ἡμέρας, quinas parasangas quotidie IV, 6, 4. cl. III, 4, 21. V, 4, 12. VI, 5, 11. ἀ. πρῶτος, μετὰ πάσης σπουδῆς Suid. I, 8, 1. 10, 15. IV, 3, 20. 21. 23. erat 8, 18. Xenophontem ἄγκρατος dixisse testantur Lexx. Segg. p. 337, 27.

ἀναβαίνειν, ἐπὶ τὸν ἵππον et ἐπὶ τοῦ ἵππου I, 8, 3. 2) (πλοῖον) V, 9, 14. cl. Lex. Xen. I. p. 178 f. 3) de iis qui ab oris maritimis in loca superiora profisciscuntur I, 1, 2. 4, 12. II, 5, 22. III, 1, 2. 4, 13. IV, 1, 1.

ἀναβάλλειν, effodiendo aggerere V, 2, 5. n. ἐπὶ τὸν ἵππον IV, 4, 4. n.

ἀνάβασις, ascensus in montem IV, 1, 10. iter in loca superiora et a mari remotiora I, 4, 9. VII, 8, 26.

ἀναβιβάζειν (τὸ στράτευμα) ἐπὶ τὸν λόφον, exercitum in collem educere I, 10, 15.

ἀναβολεύς IV, 4, 4. n.

* ἀναβολή V, 2, 5. n.

* ἀναγγέλλειν, renuntiare I, 3, 21.

ἀνάγειν, subducere (in montem) III, 4, 28. in loca a mari remotiora v. superiora II, 3, 21. 6, 1. VII, 6, 24.

ἀνάγεσθαι, solvere e portu, provehī in mare V, 7, 17. 9, 33. 10, 1.

* ἀναγιγνώσκειν, agnoscere, recognoscere V, 8, 6.

ἀναγκάζειν, τινά τι V, 10, 6. n. ἀνάγκη. διὰ τὰς τοιαύτας ἀ., ejusmodi malis coacti IV, 5, 15.

† ἀναθορυβεῖν, clamorem tollere, de acclamantibus V, 1, 3, 9, 30.

* ἀναιρεῖν VII, 6, 44. n.

ἀναιρεῖσθαι, tollere, νεκρούς ad sepeliendum IV, 1, 19. V, 7, 30. VI, 2, 9. suscipere, πόλεμον V, 7, 27.

† ἀνακαίειν III, 1, 3. n.

ἀνακοινοῦν V, 6, 36. n.

ἀνακοινοῦσθαι ib.

† ἀναλαλάζειν IV, 3, 19.

- ἀναλαμβάνειν, *assumere, an sich ziehen*, I, 10, 6. IV, 7, 24. VII, 3, 36. τετραμένον V, 2, 32. cl. VI, 2, 26. τὰ ἱερεῖα VII, 1, 41. τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκεύη VI, 3, 1.
- † ἀναλέγεσθαι II, 1, 17. n. ἀναμιμνήσκειν τινά τι III, 2, 11. n. ἀναμιμνήσκεσθαι c. participio V, 9, 23. cl. Matth. §. 549, 6. ἀναξυρίδες I, 5, 8. n. ἀναπαύεσθαι, *requiescere* inhibito itinere I, 10, 16. IV, 1, 14. VII, 3, 41. *quiescere* dormitutum II, 2, 4. 4, 23. III, 1, 3. 5, 18. IV, 2, 4. n. 5, 19. 20. VII, 3, 39. nec aliter interpretandum esse VI, 3, 30. docet §. 21. *quiescere* i. e. non occupatum esse VI, 4, 2. * *desistere*, τινός V, 6, 31. cf. Matth. §. 353, δ. ἀναπηδᾶν VII, 2, 20. n. † ἀναπράττειν VII, 7, 31. 40. nn. † ἀνάπτειν erat V, 2, 27 ff. ἀναπτύσσειν I, 10, 9. n. † ἀναπυνθάνεσθαι, *inaudire* V, 7, 1. ἀνασκευάζειν V, 10, 8. n. † ἀνασταυροῦν III, 1, 17. ἀναστρέφειν, *convertere* IV, 8, 28. *se convertere, reverti* I, 4, 5. 10, 8. IV, 3, 29. ἀναστραφῆναι *conversum stare* I, 10, 12. n. ἀναστρέφεσθαι *versari* II, 5, 14. † ἀναταράττειν, *perturbare* I, 7, 20. * ἀνατείνειν, τὴν χεῖρα III, 2, 9. n. αἰτὸς ἐπὶ πέλτης ἀνατεταμένος I, 8, 12. *aquilam in hasta alis extensis erectam interpretantur. Sed fortasse simpliciter est sublata, erecta.* ἀνατίθεσθαι, *sarcinas imponere* II, 2, 4. *activum est* III, 1, 50. cf. Cyr. VIII, 5, 4. ἀνατρέφειν, *alendo reficere* IV, 5, 35. * ἀναφεύγειν, *fuga adscendere* VI, 2, 22. † ἀναφρονεῖν, *resipiscere* IV, 8, 21. † ἀναχάζειν, ἀναχωρεῖν Suid. IV, 1, 16. ἀναχάζεσθαι IV, 7, 10. ἀναχωρεῖν ἐπὶ πόδα V, 2, 32. n. † ἀνδρειότης VI, 3, 24. † ἀνδρῖζεσθαι, *virum (fortem) se praestare* IV, 3, 34. *vires intendere* V, 8, 15. ἀνεπιλήπτως VII, 6, 37. n. ἀνέχεσθαι, τινὸς βασιλεύοντος II, 2, 1. n. ὁρῶντα VII, 7, 47. et ad Dionys. historiogr. p. 171. *se continere, iram cohibere* I, 8, 26. V, 6, 34. cl. Thuc. V, 45. † ἀνήκειν, *porrigi, pertinere in locum editiorem* VI, 4, 3. 5. ἀνὴρ, *vir* adjuncta notione fortitudinis I, 7, 4. n. *potentiae* VII, 1, 21 n. ἄνδρες, *singuli homines* I, 9, 8. n. *milites* I, 2, 1. V, 6, 12. 9, 3. VI, 2, 24. inprimis in allocutionibus III, 4, 46. IV, 8, 14. V, 6, 20. VI, 3, 21. VII, 3, 3. ἄνδρες στρατιῶται I, 3, 3. 9. III, 2, 2. al. ἄνδρες εὐεργεταί VII, 7, 23. φίλοι I, 6, 6. ἐχθρός 3, 20. Πέρσης I, 8, 1. III, 4, 35. Ἑλλην 7, 3. Λακεδαιμόνιος V, 9, 26. οἱ ἄνδρες *de hostibus* III, 1, 23. n. ὁ ἄ. δεικτικῶς I, 3, 12. 8, 26. † ἀνθέμιον V, 4, 32. n. ἀνθρώπινα, τὰ, *res humanae* II, 5, 8. ἄνθρωπος. Ἡρακλεώτης VI, 2, 23. *opponitur ἀνδρὶ* I, 7, 4. n. *contemptim fortasse etiam* III, 3, 5. *de hostibus* ad III, 1, 23. ἀνιέναι VII, 6, 30. n. ἀνιμᾶν, ἀνέλκειν IV, 2, 8. ἀνιστάναι, *surgere jubere* IV, 5, 19. de l. I, 5, 3. v. ann. ἀνίστασθαι, *surgere* de cubantibus III, 1, 15. 4, 1. IV, 4, 11 f. VI, 3, 2. a coena VII, 3, 29. 32. 34. de aegrotis IV, 5, 8. 8, 21. de discessuris III, 1, 47. 3, 1. de oraturis I, 3, 15. V, 8, 26. VII, 6, 41. al. de saltaturis V, 9, 5. 7. 11. † ἄνοδος i. q. ἀνάβασις II, 1, 1. † ἄνοδος, *invius* IV, 8, 10.

ἀνομοίως ἔχειν VII, 7, 49. n.

† ἀνταγοράζειν I, 5, 5.

† ἀντακούειν II, 5, 16.

† ἀντεμπιπλάναι IV, 5, 28. n.

† ἀντευποιεῖν V, 5, 21.

ἀντί, de loco IV, 7, 6. n. pro, loco I, 1, 4. III, 1, 47. VII, 4, 9. τάφρον ποιεῖν ἀντὶ ξούματος I, 7, 16. de compensatione VI, 4, 32. ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθον I, 3, 4. n. de re praeferenda, αἰρεῖσθαι τι ἀντί τινος I, 7, 3. cf. Dionys. Jud. de Thuc. XIV, 6.

* ἀντικαθιστάναι, in alicujus locum sufficere IV, 8, 3.

ἀντιλέγειν, μὴ ἰέναι II, 5, 28. n. ἀντίος. οἱ λόγοι ἀντίοι εἰσιν ἢ οὓς ἤκουον, diversi sunt ab iis quos audiebam VI, 4, 34. Similiter ἢ post ἐναντίος usurpatur. cf. Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 177 f. ἀντίον ἰέναι et ἐλαύνειν, occurrere I, 8, 17. 24.

† ἀντιπαραθεῖν IV, 8, 17. n.

† ἀντιπαριέναι, aliis oppositos juxta (ripam) progredi IV, 3, 17.

ἀντιποιεῖσθαι, affectare, ad laudem eniti, ἀρετῆς IV, 7, 12. contendere, ἀλλήλοις περὶ ἀνδραγαθίας V, 2, 11. τινὲ ἀρχῆς, jemand die Herrschaft streitig machen II, 1, 11. 3, 23.

† ἀντίπορος IV, 2, 18. n.

ἀντιστασιάζειν IV, 1, 27. n.

ἀντιστασιώτης, qui contrariae factionis est I, 1, 10.

ἀντιστοιχεῖν, oppositis e regione seriebus stare vel incedere V, 4, 12. cf. Schn. ad Symp. II, 20.

† ἀντιστρατοπεδεύεσθαι, ex adverso castra ponere, bellum gerere VII, 7, 33.

ἀντιτάττειν, λιμόν τινι, famem tanquam hostem opponere II, 5, 19.

ἀντιτάττεσθαι, se opponere V, 9, 9: aciem suam contra instruere IV, 8, 5. V, 4, 23. ἀντιτάξασθαι III, 2, 14. ἀντιταχθῆναι I, 10, 3. ubi tamen ma-

gis passiva est significatio. cf. Hell. IV, 3, 18.

† ἀντιποξεύειν, vicissim tela mittere III, 3, 15. V, 2, 32.

† ἀντιφυλάττεσθαι II, 5, 3.

ἀνύεσθαι VII, 7, 24. n.

ἀνυστόν I, 8, 11. n.

ἄνω 1) supra, in monte IV, 2, 1. n. V, 4, 25. τὸ ἄ. IV, 6, 25. cl. 3, 23. τὰ ἄνω ib. §. 25. quae §. 23. τὰ ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ ἄκρα. ἡ ἀνωτάτω πόλις VII, 4, 11. 2) c. genitivo IV, 2, 25 f. Sed I, 4, 17: ἐβρέχθη ἀνωτέρω τῶν μασθῶν, genit. a comparativo pendet. cf. ad IV, 3, 34. c) cum verbis motum significantibus junctum, sursum IV, 1, 6. 2, 8. 3, 5. 21. 8, 21. V, 4, 24. de loco III, 4, 17. v. ann. 4) de loco superiore et a mari remotiore VII, 3, 3. 16. ὁ ἄ. βασιλεύς 7, 3. Persarum rex I, 28. 5) Etiam hac potestate cum verbis motum significantibus junctum I, 2, 1. VII, 5, 9. ἡ ἄ. ὁδός III, 1, 8. De loco editiore omnino I, 7, 15.

† ἀνώγαιον V, 4, 29. cf. Lexx. Segg. p. 405, 32: ἀνόχαιον (quam scripturam tantum deteriores libri offerunt), τὸ ὑπερῶν οἶκημα Ξενοφῶν ἐν Κύρου ἀναβάσει.

ἄνωθεν, desuper IV, 7, 12. e locis mediterraneis VII, 7, 2.

ἀξίνας gerunt milites VII, 1, 17. n.

ἄξιος, 1) dignus cum genit. I, 3, 12. 4, 7. II, 1, 14. IV, 1, 28. VII, 3, 27. παντός VII, 3, 13. n. cum infin. I, 9, 1. II, 5, 25. 2) congruus. τιμὴ I, 9, 29. ἀξιὸν ἐστὶ 1) operae pretium est V, 8, 7. et ad VI, 3, 13. 2) aequum est V, 7, 5. 3) decet, sequente dat. et inf. VII, 3, 19. et ad II, 3, 25.

† ἀξιοστράτηγος, dignus qui praetor sit III, 1, 24.

ἀξιοῦν 1) dignari, dignum judicare, ἑαυτὸν τῶν καλλίστων III, 2, 7. 2) aequum censere

- I, 9, 15. V, 5, 9. 8, 18. VI, 4, 20. ironice VII, 7, 8. Hinc 3) *postulare* I, 3, 19. VII, 3, 12. *petere* I, 1, 8. V, 5, 20. 6, 2. 4) *cupere, velle* I, 7, 8. 5) *affectare, studere* III, 1, 37. V, 2, 13. cf. de hoc verbo Buttm. ind. ad Demosth. Mid. ἀπαγγέλλειν 1) *ab aliquo vel homine vel loco aliquid nuntiare* VII, 1, 34. de custodibus II, 4, 23. de transfugis I, 7, 2. 2) *renuntiare s. reversum referre* II, 5, 27. VI, 1, 22. al. σπονδὰς ἢ πόλεμον II, 1, 23. ὡς πολέμου ὄντος §. 21. εἰς τὴν Ἑλλάδα II, 4, 4. cl. VI, 2, 25. 3) *respondere putant esse* II, 3, 9. et VII, 1, 6. Sed est potius *ex consilio quid visum sit referre*. ἀπαγγέλλεσθαι vulgo V, 9, 16. ἀπάγεσθαι, *secum abducere* VI, 4, 1. ἀπαθῆς κακῶν, *expers malorum* VII, 7, 33. cf. Matth. §. 339. ἀπαίρειν, *solvere navigantem* VII, 6, 33. ἀπαιτεῖν v. ad V, 8, 4. cf. II, 5, 38: τὰ ὅπλα ἀπαιτεῖ· ἑαυτοῦ γὰρ εἶναί φησιν. μισθόν I, 2, 11. VII, 5, 7. 7, 33. τινά τι VII, 7, 21. *repetere, τοὺς νεκροὺς* IV, 2, 18. τινά τι VII, 6, 17. ἀπαιτεῖσθαι erat VII, 6, 2. ἀπαλλάττειν, *amovere, e medio tollere, ἀφανίζειν* Lexx. Segg. p. 414, 31. σκεύη III, 2, 28. intellecto ἑαυτόν, *discedere, davon kommen* V, 6, 32. ἀπαλλάττεσθαι, *pass. liberari, κακῶν* IV, 3, 2. cf. V, 1, 13. et Matth. 353. β. 2) *med. discedere* I, 10, 8. V, 1, 14. VII, 1, 6. 6, 2. ἀπὸ τῆς στρατιᾶς VII, 1, 4. ἀπαλλαγεῖς τῆς στρατιᾶς VI, 10, 15. † ἀπαμείβεσθαι, *verbum Homericum* II, 5, 15. ἀπημείβεσθαι ἀντὶ τοῦ ἀπεκρίνατο Lexx. Segg. p. 424, 11. ἀπαξ, *sine numeri notione post* ἐπεὶ I, 9, 10. ὡς IV, 7, 12. ἦν II, 2, 12. III, 2, 25. Eadem ratione Latini *semel* dicunt. Cf. Heusinger. ad Cic. de off. III, 15, 7. ἅπας et πᾶς ad V, 6, 33. cf. πᾶς. † ἀπανθημερίζειν, *αὐθήμερον ἐπανέρχεσθαι* Suidas. V, 2, 1. ἀπειπεῖν, *interdicere, μὴ διαγεῖν* VII, 2, 12. n. 2) *missum facere* VII, 1, 41. ἀπειροὶ ὄντες αὐτῶν, *cum eos nondum experti effemus, nondum periculo facto cognossemus* III, 2, 16. ἀπέρχεσθαι, *transire* (Caes. b. c. III, 61.), *transfugere* I, 4, 7. 9, 29. cl. §. 26. ἀπέχειν, *abesse, distare, δώδεκα σταθμούς* I, 3, 20. cf. II, 2, 12. IV, 4, 7. 5, 10. 6, 6. τινός II, 4, 10. III, 1, 2. 2, 34. al. de loco ἀπὸ τινος IV, 3, 5. V, 4, 31. ἀπέχεσθαι, *abstinere, τινός* III, 1, 22. V, 9, 31. τῆς Ἑλλάδος VI, 4, 14. n. φέλων, i. e. non laedere, *bona eorum non tangere* II, 6, 10. ἀπιέναι, *transire* I, 9, 26. cf. ἀπέρχεσθαι. † ἄπλετος v. ἄπλατος, *imensus, ingens* IV, 4, 11. ἀπλοῦς ὁ λόγος V, 8, 18. n. ἀπὸ 1) de loco, a, ex, διώκειν ἀπὸ τοῦ στρατεύματος III, 3, 9. 11. 15. ἔφευγον οἱ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν V, 2, 24. n. et ad VII, 2, 19. θηρεύειν ἀπὸ ἵππου I, 2, 7. n. de distantia I, 8, 10. V, 3, 11. al. ἔξω εἰσὶν ἀπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ πισιότατος ἐκάστω VII, 2, 29. ubi etiam παρὰ dici poterat. Hinc 2) de origine. γεγωνὸς ἀπὸ Δαμαράτου II, 1, 3. VII, 8, 17. βάλανος ἢ ἀπὸ τοῦ φοίνικος I, 5, 10. ὄναρ ἀπὸ Διός III, 1, 12. V, 9, 22. φόβος ἀπὸ τινος VII, 2, 37. n. πρόσοδος ἀπὸ — VII, 1, 27. τὸ ἀπὸ τῶν αἰχμηλῶτων γεγόμενον ἀργύριον V, 3, 4. στρατεύμα συνέλεξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων I, 1, 9. II, 6, 5. cl. V, 3, 9. 6, 15.

- βλος ἀπό τινος V, 5, 1. VII, 7, 9. cl. V, 9, 1. ἀπό ποίου τάχους II, 5, 7. cl. ad 6, 8. ἀπό τοῦ αὐτοῦ σημείου II, 5, 32. n. ἀφ' οὗ, *qua ratione* V, 6, 30. cf. αὐτόματος et κοινός. cum passivis. v. ad VI, 3, 18. 3) de tempore ἀπό ταύτης τῆς ἡμέρας VII, 5, 6. ἀπό νουμηνίας V, 6, 23. 31. ἀπό τούτου τοῦ χρόνου II, 6, 8. ἀπό τούτου §. 5. et IV, 6, 3. ubi tamen simul causa significari videtur. cf. ἐκ. ἀφ' οὗ, *ex quo* III, 2, 14. τῇ ἐνδεκάτῃ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας I, 7, 18. cl. II, 6, 30. εὐθὺς ἀφ' ἑσπέρας οἴχεσθαι, *vespera inumbrante statim discedere* VI, 1, 23. eadem ratione dictum qua ἔωθεν ib. et IV, 4, 8.
- ἀποβαίνειν, *eventum habere, erfüllt werden* VII, 8, 22.
- ἀποβλέπειν VII, 2, 33. n.
- ἀπογιγνώσκειν τοῦ μαχεῖσθαι, *pugnandi consilium abjicere* I, 7, 19. n.
- ἀποδεικνύναι, *tradere* V, 8, 7. n.
- ἀποδείκνυσθαι, *declarare, pronuntiare* V, 2, 9. γνώμην 5, 3. 6, 37. cl. ad I, 6, 9. εὐνοίαν erat VII, 7, 46.
- ἀποδιδράσκειν v. ad I, 4, 8. cl. II, 2, 13. 5, 7. VII, 5, 11. de mancipiis VII, 8, 12. de desertoribus V, 1, 15. 6, 34. VI, 2, 13. 4, 22. 24. de iis qui clam fuga hostes evadunt VI, 1, 16. 26. de copiis clam a caeteris aberrantibus VII, 3, 33. n.
- * ἀποδύειν, *spoliare* (vestibus) V, 8, 23. ubi perfectum transitiva potestate legitur. ἀποδύναι, *vestes exuere* IV, 3, 17. cf. Buttm. et Matth. ind. verbb. irregg. in δύω.
- ἀποθεν vulgo I, 8, 14.
- ἀποθνήσκειν, *interfici* II, 6, 29 f. VII, 4, 7. cf. ὑπό. occidi in proelio I, 8, 27. 9, 31. III, 1, 43. 2, 3. 39. IV, 1, 13. 2, 23.
- ἀποθύειν III, 2, 12. n.
- * ἀποκαίειν de frigore IV, 5, 3. n.
- * ἀποκαλεῖν, *sevocare*, VII, 3, 35. cf. ἀπολαμβάνειν.
- ἀποκάρμυεν IV, 7, 2. add.
- * ἀποκεῖσθαι VII, 7, 46. n.
- ἀποκλείειν, *intercludere, abschneiden* IV, 3, 20. 21. cf. ἀπολαμβάνειν.
- * ἀποκόπτειν, *dejicere, deturbare* III, 4, 39. IV, 3, 10. 17.
- ἀποκρίνεσθαι. ἀπεκρίθη II, 1, 23. n.
- ἀποκτιννύναι et ἀποκτιννύειν VI, 1, 5. n.
- ἀποκωλύειν, ἡμᾶς τῆς ὁδοῦ III, 3, 3. cf. Matth. §. 353. γ. τοὺς Ἕλληνας μὴ ἔλθεῖν VI, 2, 24. cf. μή.
- * ἀπολαμβάνειν, *secum sumere* VII, 7, 13. cf. ἀποκαλεῖν et ἀπόλεκτος. ἀπολαμβάνεσθαι, *intercipi* II, 4, 17. cf. Lex. Xen. I. p. 345 f. et ἀποκλείειν.
- * ἀπολείπειν, *deficere* IV, 5, 14. n. i. q. ἀπέχειν VI, 3, 11.
- ἀπολείπεσθαι, τῆς σὺν ἡμῖν τάξεως, *aciem nostram deferere* V, 4, 20. cum negatione non remanere i. e. *sequi* IV, 3, 22. 5, 16. ἡμῶν VI, 1, 26.
- † ἀπόλεκτος II, 3, 15. cf. ἀπολαμβάνειν.
- * ἀπομάχεσθαι, *repugnare* V, 10, 6.
- † ἀπόμαχος, *ad pugnam inutilis* III, 4, 32. IV, 1, 13. cf. Arriani exp. III, 9, 2. VI, 6, 8.
- † ἀπονοστεῖν, *redire* III, 5, 16.
- ἀποπέμπεσθαι I, 1, 5. VII, 7, 8. 23. et ad V, 2, 21.
- * ἀποπηδᾶν III, 4, 27. n.
- † ἀπόπλους V, 6, 20. n.
- ἀπορεῖν c. dat. I, 3, 8. 5, 13.
- ἀπορος, ὁ μὴ δυνάμενος μηχανήν τινὰ εὐρεῖν, ὁ ἐνδεής Lexx. Segg. p. 433, 29. II, 5, 21. c. infin. V, 6, 20. 2) passive.
- a) ἀπορα, *difficultates ex quibus te expedire nequeas* II, 3, 13. VII, 6, 11. 38. ἀπορόν ἐστι, *fieri non potest*, sequente infin. III, 3, 4. VI, 4, 23. b) i. q. ἀπόρευτος II, 4, 4. 5, 18.

- † ἀπόρρητος, *arcanum, celandum* I, 6, 5. ἐν ᾧ. ποιεῖσθαι VII, 6, 43. n.
- † ἀποσῆπασθαι *de eo cujus membra frigore usta et putrefacta decidunt* IV, 5, 12. V, 8, 15. Zcun.
- † ἀποσχάπτειν, *fossa ducta viam intercludere* II, 4, 4.
- ἀποσχεδάννυσθαι, *dissipari ab exercitu digressum* IV, 4, 9. 15. V, 9, 1. VII, 6, 29.
- † ἀποσκηνεῖν i. q. ἀποστρατοπεδεύεσθαι III, 4, 35.
- ἀποσπᾶν, *abstrahere* I, 8, 13. *sejungere* VII, 2, 11. an pro ἀποσπᾶσθαι I, 5, 3. n.
- ἀποσπᾶσθαι, *removeri, digredi* II, 2, 12. VII, 3, 41.
- ἀποστρεῖν, *non dare quod debes* VII, 7, 48. τινά τι 6, 9. cl. VI, 4, 23. et Matth. §. 418.
- ἀποστρατοπεδεύεσθαι, *castra ab aliquo remota ponere* VII, 7, 1. τινός III, 4, 34.
- ἀποστρέφειν, *efficere ut aliquis redeat* II, 6, 3.
- ἀποστροφή, *refugium* II, 4, 22. n.
- † ἀποσυλᾶν, *defraudare, τινά τι* I, 4, 8. cf. Matth. §. 418.
- ἀποσώζειν, *salvum reducere* II, 3, 18.
- † ἀποτείνειν, *porrigere* I, 8, 10.
- † ἀποτιθέναι, *in futuros usus reponere* II, 3, 15.
- * ἀποτίνειν, *debitum solvere* VII, 6, 16.
- ἀποφαίνεσθαι, *pass. apparere* V, 7, 12. med. γνώμην I, 6, 9. n. cf. ἀποδείκνυσθαι.
- ἀποφεύγειν. cf. ἀποδιδράσκειν.
- † ἀπόφραξις, *obstructio, obseptum, de hostibus obfistentibus* IV, 2, 25 f.
- ἀπροσδόκητος. ἐξ ἁ., *ex improviso* IV, 1, 10.
- ἄρα. αἰ' οὐ et ἄρα μὴ VII, 6, 5. n.
- ἄρα, *συλλογιστικὸς σύνδεσμος* Lexx. Segg. p. 441, 19. I, 7, 18. conclusionem ex seqq. trahenda II, 2, 3. VI, 2, 18. nostrum nämlich V, 6, 29. et ad 7, 5. Cognatam vim habet in formula ὁ δ' ἄρα, qua praegressum quid falso creditum fuisse significatur. cf. IV, 2, 15. n. et locos ap. Wyttenbach. ad Jul. p. 172. Schaefer. in apodofi IV, 6, 15. ubi patet conclusionis vim non oblitte- ratam esse. ἦν ἄρα, *si forte* V, 1, 13. cl. II, 4, 6. cf. Matth. §. 614.
- † ἀργυρόπους IV, 4, 21.
- † ἄρδην, *omnino* VII, 1, 12. n.
- ἀρετή, *liberalitas, ingenuitas* I, 4, 9. VI, 2, 8. cl. VII, 7, 41. * *merita* I, 4, 8. cl. Thuc. III, 58: ἡ ἀρετὴ ἡ ἐς τοὺς Ἕλληνας.
- ἀριθμός. τῆς ὁδοῦ II, 2, 6. n. *Zählung* VII, 1, 11. ἀριθμὸν ποιεῖν, *numerum copiarum inire* (Curt. III, 1, 22.) I, 2, 9. VII, 1, 7. ἀριθμὸς γίγνεται V, 3, 3.
- ἄριστος, *optimus, τοξότης* IV, 2, 28. *maxime strenuus* I, 6, 1. III, 1, 24. οἱ ἄριστοι, *principes* I, 5, 7. 6, 4. 8, 27. 29. 9, 3. cf. κράτιστος. ἄριστον, *utilissimum* I, 3, 12. cf. καλός. ἄριστα superlativus εὖ adverbii I, 9, 5.
- ἀρκεῖν V, 8, 13. n.
- ἀρμάμαξα I, 2, 16. n.
- ἄρμοστις. Lex. Segg. p. 445, 29: ἄρμοσταί: οἱ ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἄρχοντες καὶ φρούραχοι ἐκπεμπόμενοι. Lacedaemoniorum V, 10, 15. VI, 2, 18. 4, 13. VII, 2, 5. 7. 12 f. Sinopensium V, 5, 19 f.
- ἄρπάζειν, *rapere*. 2) *praedari, berauben, χώραν* I, 2, 27. 3) *abripere, τὰ ὅπλα, de amne* IV, 3, 6. 4) *arripere, celeriter sumere, τὰ ὅπλα* V, 9, 8. 5) *cupide arripere (rei gerendae occasionem)* VI, 3, 18. 6) *celeriter occupare* IV, 6, 11.
- ἄρτοι [περυσινόι] V, 4, 27. n. *buccellatum* ap. Latinos. cf. interpr. ad Ammian. Marc. XVII, 8, 2.
- ἄρχαῖος. Κύρος ὁ ἁ. C. major I, 9, 1. ὑποδήματα, *quae*

ante habuerant IV, 5, 14. τὸ ἄ., olim I, 1, 7.
ἄρχειν, principem esse: 1) incipere ita quidem ut aliis ejusdem rei agenda auctor sis. τινός I, 4, 15. III, 1, 24. 2, 17. V, 7, 19. 34. cum inf. VI, 4, 10. Hinc ἄρχειν τοῦ λόγου dicitur ubi alius quoque dicturus est (I, 6, 5.), cum ἄρχεσθαι τοῦ λόγου (III, 2, 7.) simpliciter sit orationem incipere. 2) praeesse, imperare a) de principatu f. potentatu VI, 4, 9. 15. VII, 1, 27. b) de summis magistratibus liberi populi V, 4, 3. 4. 8. cl. IV, 6, 16. c) de rege VII, 7, 29. Hinc ἄρχων i. q. βασιλεύς V, 5, 12. n. d) de satrapa I, 4, 10. 9, 14. III, 5, 17. e) de iis qui singulis urbibus imperant II, 1, 3. IV, 7, 19. f) ἄρχων τῆς πόλεως IV, 5, 28. In re militari dicitur ἄρχειν α) στρατηγὸς αὐτοκράτωρ II, 2, 5. n. VII, 7, 10. β) praetores omnino VI, 2, 11. I, 7, 11. 8, 9. IV, 8, 18. γ) πελταστῶν I, 10, 8. IV, 8, 18. δ) τοξοτῶν IV, 2, 28. τοῦ ἱππικοῦ I, 9, 31. ε) τῆς πεντηκοντόρου VI, 4, 22. οἱ ἄρχοντες, duces militum, imprimis στρατηγοί II, 1, 8. 2, 21. 3, 2. III, 1, 47. 2, 29. IV, 4, 5. VI, 4, 11. latiore potestate sumi potest II, 6, 10. 15. III, 1, 39. V, 7, 10. ἄρξας, praetor factus VI, 4, 33. cl. Herod. VII, 3. extr. et de auth. p. 8. cum add.
ἄρχεσθαι 1) pass. regi, πείθεσθαι I, 3, 15. 9, 4. II, 6, 12. n. 15. VII, 7, 29. ubi syn. ὑπὸν εἶναι. Hinc οἱ ἄρχόμενοι II, 6, 19. III, 2, 30. sunt milites gregarii quatenus ducibus parent. 2) med. incipere. cf. ἄρχειν 1. ἀπὸ τῶν θεῶν, auspicari a diis VI, 1, 18. ἄρχεται ἡ Θοράκη ἀπὸ — VI, 2, 1. ἐνθὲνδε τὰ δίκαια λαμβάνειν VII, 7, 17. ἄρχόμενον πρᾶγμα V, 7, 12.

Xen. Anab.

ἀρχή, 1) initium. (τὴν) ἀρχήν, omnino VII, 7, 28. n. 2) imperium III, 4, 8. 11. de summo duce II, 2, 5. n. τοῦ παντός V, 10, 12. VI, 1, 1. 3) terra quae alicujus imperio subiecta est. βασιλέως I, 5, 9. 7, 6. Cyri I, 1, 2. 3. 9, 13. satraparum II, 3, 29. V, 6, 24. VII, 1, 2. syn. χώρα II, 5, 11. V, 6, 24. VII, 2, 32. 5, 1.

† *ἄρωμα*, aroma I, 5, 1.

ἀσπάζεσθαι, salutare VI, 1, 24. VII, 2, 23. valedicere VII, 1, 8, 40. suspectum VII, 8, 23.

ἀσπίς, clypeus. τὰς ἀ. πρὸς τὰ γόνατα θεῖναι I, 5, 13. n. clypei σάγματα f. ἔλυτρα I, 2, 16 n. cf. ἔτυς. ψοφεῖ IV, 3, 29. παρ' ἀσπίδας, sinistrorsum IV, 3, 26. n. εἰς ἀ. σφάττειν II, 2, 9. n. ἀ. μυρία I, 7, 10. n.

† *ἀσταγίς*, uva passa IV, 4, 9.

ἀσφαλής, ὄχημα, quo quis tuto vehitur III, 2, 19. ἐν ἀσφαλει, loco tuto, in Sicherheit V, 6, 33. ἐν ἀσφαλεστέρῳ III, 2, 36. ἐν ἀσφαλεστάτῳ I, 8, 22. Sed ἐν τῷ ἀσφαλει IV, 7, 8. est eo loco quo tuti erant.

ἀσφαλτος II, 4, 12. n.

ἀσφαλῶς, nulla noxa illata, ungefährt III, 4, 6. VI, 1, 10. cl. 4, 18. et VII, 2, 17.

† *ἀτασθαλία* dub. IV, 4, 14. n.

ἄτε, quippe de re vera, cum participio IV, 2, 13. 5, 18. V, 2, 1. VI, 1, 3. 3, 28. c. genit. abs. IV, 8, 27. cf. Matth. §. 569.

ἀτέλεια III, 3, 18. n.

† *ἀτμίζειν*, vapores exhalare IV, 5, 15.

* *ἀτριβὴς ὁδός*, non trita via IV, 2, 8. VII, 3, 42.

αὐ, contra II, 6, 18. δ' αὐ I, 10, 5. 11. II, 3, 27. 4, 20. 6, 7. III, 1, 20. 4, 20. IV, 3, 1. 23. V, 9, 21. al. εἰ δέ τις αὐ III, 2, 18. καὶ — αὐ I, 1, 7. 9, 19. n. vicissim. καὶ σοὶ αὐ ἐγὼ δηλώσω, ut tu mihi modo dixisti II, 5, 26. μέχρι τὸ δεξιὸν αὐ διεσπάρη, at antea sinistrum

G g

VI, 3, 29. cl. 28. *σὺν ἐκείνῳ αὐτὸν πολεμήσων*, ut antea proprio Marte II, 6, 5. cf. ad III, 2, 27. iterum, rursus I, 6, 7. *αὐαίνεσθαι*, *exarescere*, augmento caret II, 3, 16. *αὐθαίρετος*, *suo ipsius suffragio creatus*, *στρατηγός*, i. e. *qui sibi ipse imperium arrogat* V, 7, 29. cl. §. 28. *αὐθις* 1) *rursus* I, 10, 10. IV, 7, 2. V, 8, 9. VI, 3, 6. VII, 2, 25. i. e. *in posterum* V, 4, 7. 20. VII, 5, 3. 7, 30. *deinde* V, 6, 25. VII, 3, 18. *πρῶτον μὲν* — α. *δέ* II, 4, 5. *mox*, *statim* IV, 2, 12. cf. *Commentatt. m. p.* 293 f. *αὐλεῖν*, *κέραι* VII, 3, 32. *αὐλεῖσθαι*, *tibicines accinentes habere* V, 9, 11. † *αὐλῶνες* II, 3, 10. ubi *τάφροις* junguntur, quare *alveos*, *canales* interpretantur. Similiter Plin. VI, 26. *alveos fossasque* jungit, de Euphrate loquens. Conyallem inter Olympum et Ossa Peneo alveum praebentem *αὐλῶνα* dicit Herod. VII, 128 f. Minus recte Schn. *ὄχετούς* intelligit cl. II, 4, 13. † *αὐστηρότης*, *austeritas (vini)* V, 4, 29. *αὐτίχα*, *illico* I, 8, 2. ubi ad *ἐπιπεσεῖσθαι* perlinet. II, 1, 9. III, 1, 32. 33. n. Ejus vis augetur subjecto *μᾶλα* III, 5, 11. V, 10, 5. VII, 6, 17. *αὐτόθεν* et *αὐτόθι* IV, 5, 15. † *αὐτοκéléυστος*, *sua sponte*, *non jussus* III, 4, 5. *αὐτοκράτωρ* V, 9, 21. n. *αὐτόματος*, *sponste* IV, 3, 8. *injussu* V, 7, 2. *ἐκ* et *ἀπὸ τοῦ α.*, *suo instinctu*, *aus eigenem Antriebe* I, 2, 17. 3, 13. *casu* verti potest VI, 2, 18. *αὐτός* I) *ipse* a) *sine nomine*, *non solum* α) *recto casu* I, 6, 6. II, 4, 16. *in anaphora* III, 2, 4. n. *αὐτό*, *id ipsum* IV, 7, 7. n. *sed interdum etiam* β) *obliquis* I, 10, 17. n. IV, 1, 15.

praegresso pron. perf. III, 1, 34. cl. 44. b) *cum pronomini-bus junctum* α) *cum demonstrativo*. *οὗτος αὐτός* et *οὗτος ὁ α.* VII, 3, 3. n. cl. VII, 1, 27. β) *personali αὐτὸς ἐγώ* V, 6, 24. α. *σύ* I, 6, 7. *αὐτόν* σε VII, 7, 39. 47. *sed ubi postponitur αὐτός*, ejus vis fere oblitterata est II, 2, 22. VI, 4, 5. nn. VII, 6, 31. *minus* III, 1, 30. 2, 14. *non raro pron. perf. subauditur*, ut III, 2, 21. γ) *pronomini poss. adjicitur αὐτοῦ, αὐτῶν* VII, 1, 29. n. Ducis nomine praegresso *αὐτοῖ* sequitur simul intellectis ejus militibus IV, 3, 28. n. et ad 5, 30. c) *cum substantivo*, quod articulo, qui tantum in nominibus propriis abesse potest, v. ad I, 2, 20. cl. II, 1, 5, *adjecto minore pronominis vi praemittitur* VII, 1, 9, *maiore sequitur* I, 8, 20. III, 3, 12. IV, 3, 11. IV, 5, 26. V, 3, 10. VI, 1, 3. n. De formula *αὐταῖς ταῖς τριήρεσι* v. ad I, 3, 17. — *καὶ αὐτός* 1) *ipse quoque* V, 8, 14. cl. V, 9, 27. et VII, 6, 18. 2) *et ipse*, *gleichfalls* III, 4, 44. V, 5, 9. VII, 8, 17. 3) *ipse adeo* II, 1, 18. 6, 9. II) *sponste*, *von selbst* V, 10, 6. VI, 4, 9. III) *solus* II, 3, 7. n. Similiter I, 10, 17. est *ipsi*, *soli*, *non praesente Cyro*. IV) *is*, *ille*, *er*, plerumque quidem casibus obliquis, sed interdum etiam nominativus *αὐτός* respondet nostro *er* paulo majori sono pronunciato, veluti III, 1, 4. IV, 7, 10. VI, 4, 28. quamquam etiam Latini in ejusmodi locis *ipse* dicunt. Post relativum infertur, secundo enuntiati loco I, 9, 29. n. cl. V, 7, 34. nomine praegresso redundanter positum II, 4, 7. n. Ducis nomine praegresso pluralis infertur simul intellectis ejus militibus I, 10, 7.

IV, 5, 30. n. Saepe ad sub-
jectum refertur. ὁ Κύρος σὺν
τοῖς περὶ αὐτόν I, 5, 7. cl. 12.
6, 4. 8, 21. (ubi mox εἰναι.)
10, 2, 3. V, 10, 14. VII, 8, 2.
Sed αὐτ. dedi I, 6, 5. (cf. §. 4.
ad VII, 1, 18. et 3, 22.) I, 10,
1. II, 3, 3. V, 7, 9. VII, 1, 2.
item V, 6, 16. νομίσας ἐτοί-
μους αὐτῷ (sibi) εἶναι I, 6, 3.
ubi fortasse αὐτῷ leg. ut II, 5,
28. edidi. φράσαι (βασιλέα)
τοῖς ἑαυτοῦ (regis) ἱππεῦσιν
ἐκέλευσεν (Ὀρόντης) ὥς φίλιον
αὐτὸν (Orontem) ὑποδέχεσθαι
I, 6, 3. ἔλεγον ὅτι μεταμέλοι
αὐτοῖς V, 6, 36. cf. I, 8, 13.
V, 7, 4. λέγει ὅτι οὐκ ἐδόκει
αὐτῷ — III, 4, 40. ἐχαλέπαι-
νεν, ὅτι, ὀλίγου δεήσαντος αὐ-
τοῦ καταλευσθῆναι, πρῶτος λέ-
γοι τὸ αὐτοῦ πάθος I, 5, 14.
ἔδεισαν μὴ κατακόψειαν αὐ-
τούς I, 10, 9. cf. III, 4, 1.
φανερὸς ἦν, εἴ τις τι κακὸν
ποιήσαιτο αὐτόν, — I, 9, 10.
cl. IV, 1, 8. cf. ἑαυτοῦ.
V) ὁ αὐτός, *idem* V, 8, 22.
οὗτος ὁ α. VII, 3, 3. n. c. dat.
II, 5, 39. n. 6, 22. III, 1, 30.
ἐν τῷ αὐτῷ et similia I, 8, 14. n.
ταὐτό et ταὐτόν VI, 2, 9. n.
αὐτόσε pro relativo IV, 7, 2. n.
αὐτοῦ sequente epexegefi II, 2,
1. n.
αὐτως vel αὐτῶς tantum legitur
in formula ὥς δ' αὐτῶς pro ὥς-
αὐτῶς δέ. cf. Hell. II, 2, 9.
Eurip. Med. 313. Plat. Phaed.
p. 102. e. ibique Heindorf.
Legg. p. 729. a. ibique Aft.
p. 238.
* αὐχὴν VI, 2, 3. n.
ἀφαιρεῖν, *detrahere* VI, 3, 11.
ἀφαιρεῖσθαι, *eripere*, Δεξιππου
ἄγοντος τὸν ἄνδρα VI, 4, 21.
cl. 17. τὴν ἀσπίδα (αὐτοῦ) III,
4, 48. ἐκείνου (τὴν ἀξίνην) IV,
4, 12. *privare*, *τινὰ τι* I, 3,
4. V, 5, 10. VII, 1, 28. cl. I,
9, 19. n. III, 1, 30. IV, 1, 14.
ἀφαιρεθῆναι ut passivum me-
dii legitur VI, 4, 19. 27. VII,
2, 21.

ἀφανής, cum participio IV, 2, 4.
ἀφανῆ εἶναι, *e conspectu dis-*
cessisse I, 4, 7.
ἀφανίζειν, *obscurare* III, 4, 8.
delere 2, 11.
ἀφειδῶς, *nulla venia, severe,*
schonungslos I, 9, 13. VII,
4, 6. cf. Ael. v. h. XII, 34.
* ἀφηγεῖσθαι, *narrare, expo-*
nere VII, 2, 26. cf. Dionys.
Jud. de Thuc. XXVI, 2.
ἀφθονία. εἰς ἄ. VII, 1, 33. n.
ἀφθονος, *χώρα, larga, satis*
multa V, 6, 25. ἐν (πᾶσιν)
ἀφθόνοις, *in (omnium) re-*
rum abundantia III, 2, 25. n.
ἄ. ῥεῖ VI, 2, 4. n.
† ἀφιππεύειν, *equo revehi* I,
5, 12.
ἀφίστασθαι, ἀφεστάναι, ἀπο-
στῆναι *deficere, a societate*
vel amicitia II, 4, 5. III, 2,
17. cl. II, 6, 27. et Polyb. IV,
53, 6. 55, 4. εἰς Μουσούς I, 6,
7. n. τὸν πόλεμον εἰς — II, 5,
7. n.
ἀφροντιστεῖν V, 4, 20. n.
ἀχάριστος. οὐκ ἀχάριστα II, 1,
13. n.
ἀχαρίστως μοι ἔχει πρὸς ὑμῶν,
nullam a vobis (apud vos)
gratiam in eo II, 3, 18.
ἄχθεσθαι, *gravari, aegre ferre.*
αὐτῶν πολεμούντων I, 1, 8.
μοί VII, 7, 21. τοῖς γεγενη-
μένοις V, 7, 20. VII, 6, 10. n.
et ad I, 3, 3. τοῦτο III, 2, 20.
cf. οὐδέν, μηδέν, Heind. ad Pl.
Phaed. p. 143. (p. 88, d.) et ad
Gorg. p. 39. (p. 457, d.).
ἀχοεῖοι V, 2, 21. n.
* ἄχρῃς 1) *usque, ἄ. εἰς* — V,
5, 4. cf. ἔστε. 2) *quoad, cum*
ἂν particula et conj. II, 3, 2.
cl. 7. cf. μέχοι.
† ἀψίνθιον I, 5, 1. n.

B.

βάδην ταχύ IV, 6, 25. n.
βαίνειν. βεβηκώς III, 2, 19. n.
† βάλανος, καὶ ὁ τῶν δρυῶν
καρπὸς κυρίως καὶ οἱ τῶν φοι-
νίκων ὑπὸ Ξενοφῶντος Lexx.

- Segg. p. 225, 9. II, 8, 15. cl. I, 5, 10.
- βάλλειν, τοῖς λίθοις V, 7, 19. n. quod reticetur I, 5, 1. n. telis III, 4, 25. IV, 2, 12. 6, 12. V, 2, 32. 7, 16. ἐκ χειρός III, 3, 15. n. βαλλόμενοι τὰς κεφαλὰς IV, 6, 12. cf. ad 5, 12.
- βαρβαρικός. στολαί IV, 5, 33. τάπιδες VII, 3, 18. χωρία nunc V, 7, 13. cf. Schaefer. Melett. p. 40 f. τὸ β. v. ad I, 4, 13.
- βαρβαρικῶς, *Persice* I, 8, 1.
- βαρβαρος, γῆ V, 5, 16. πόλις VII, 1, 29. ἄνθρωποι I, 7, 3. ἱππεῖς II, 5, 32. III, 3, 10.
- βαρβαρώτατος, *maxime ferus* V, 4, 34.
- βαρέως ἀκούειν II, 1, 9. n. cf. φέρειν.
- βασίλειον, *fatraparum* III, 4, 24. IV, 4, 2. pariter (τὰ) βασίλεια I, 2, 7. 23. 26. 4, 10. IV, 4, 7.
- βασιλεύς, *Persarum rex*, sine artic. I, 1, 5. n. II, 5, 38.
- μέγας β. I, 2, 3. 7, 2. 13. II, 3, 17. β. μέγας I, 4, 11. 7, 16. II, 4, 3. n.
- † βάσιμος, εὐεπίβατος Lexx. Segg. p. 225, 14. (ἱππῶ) III, 4, 49. n.
- † βατός i. q. βάσιμος IV, 6, 17. n.
- βεβαιοῦν πράξιν VII, 6, 17. n.
- βέλος, i. class. V, 2, 14. cl. IV, 3, 6. i. q. σφενδόνη III, 3, 16.
- βέλτιστα, *optima, utilissima* V, 6, 4. VII, 6, 12. cl. V, 6, 19.
- βελτίων 1) de genere II, 2, 1. 2) de fortitudine III, 2, 23. 3) de honestate VII, 6, 38. 4) βέλτιον, *utilius* III, 2, 32. 37. elliptice III, 5, 5. n. VII, 6, 38. n. cf. συμφέρειν.
- βία τινός VII, 8, 17. n.
- βιάζεσθαι, τινά I, 4, 5. n. erzwingen VII, 8, 11. cf. Buttm. ind. ad Mid. in v.
- βιαίως, *vehementer, ἀκοντίζειν* I, 8, 27. cf. Polyb. VI, 23, 5.
- βιβλίον v. ad inscriptionem l. I.
- βίβλος VII, 5, 14. n.
- † βίκος, *vas vinarium* I, 9, 25. Hefychio et Phavorino est στάμνος ὡτα ἔχων. Pollux VII, 162. refert βίκους ad vasa figulina, ut ἀμφορέας et στάμνους etc. ad quem locum laudat Kuhnus ex Herod. in Clio [194.]: βίκους φοινικηῖου κατὰ γούσι οἴνου πλέους. Idem Pollux VI, 14. inter vasa vinaria refert quoque βίκους, et ὕρχην ait esse κεράμιον προσεοικὸς τῷ βίκῳ: nempe auctore Hefychio ὕρχη quoque habuit δύο ὠτία. Zeun. Non ejusdem omnes magnitudinis fuisse inde colligo quod nemo de ejus mensura quidquam tradidit.
- βίος, *victus* VI, 4, 8. ἀπό τινος V, 5, 1. VII, 7, 9.
- † βλάβος i. q. βλάβη VII, 7, 28. cf. Herod. I, 9. et Lexx. Segg. p. 85, 26.
- βλακεύειν, *segnem, desidem esse* II, 3, 11. V, 8, 15.
- βλάπτειν, τινὰ μεγάλα III, 3, 14. cf. Matth. §. 415. n. 3.
- βοᾶν, *cum clamore jubere* I, 8, 12. n.
- † βοεικός VII, 5, 2. 4. Eadem forma legitur Thuc. IV, 128.
- * βοιωτιάζειν III, 1, 26. n.
- βούλεσθαι et θέλειν II, 1, 14. n. III, 2, 19. n. V, 6, 20. syn. ἐπιθυμεῖν II, 6, 17. cf. 5, 12. al. ἀνηρώτα τί βούλονται II, 3, 4. de diis VI, 1, 18. cf. Buttm. Lex. p. 26 f. ὁ βουλόμενος I, 3, 8. V, 2, 18. 3, 11. 6, 25. al. cf. Matth. §. 270. ὅποσα γε βούλεται V, 8, 10. n. σωζόμενοι ἐνθα βουλόμεθα V, 6, 31 n. malle II, 6, 6. cf. Buttm. l. l. Adde ind. gramm. in v. infinitivus. Augmentum habet in his libris solum syllabicum.
- βουλεύειν, *moliri, τινὲ κακόν* II, 5, 16. cf. Wyttenbach. ad Julian. p. 185. Schaefer.
- βουλεύεσθαι 1) *deliberare* (cum aliis) I, 10, 5. II, 3, 8. περὶ τούτων V, 9, 3. περὶ ἡμῶν 7, 12. ταῦτα VII, 2, 3. n. πρὸς ταῦτα, *ad haec*, in Beziehung darauf I, 3, 19. 20. II, 3, 21. V, 10, 5. sequente ὁπως

ἄν c. opt. IV, 3, 14. V, 7, 20.
 πῶς c. indic. fut. III, 4, 40.
 VII, 8, 16. δ τι χορὴ ποιεῖν
 I, 3, 11. cl. V, 10, 4. 2) *se-*
cum deliberare I, 1, 7. n.
 VII, 5, 9. 3) *moliri*, τὰ αὐ-
 τὰ ταῦτα I, 1, 7. c. inf. ib.
 III, 2, 8. n. V, 6, 17. n. 4) *de-*
cernere c. acc. III, 1, 34. 2,
 38. 3, 2. περὶ αὐτῶν ὃ τι
 δύναται ἀγαθόν VII, 1, 34.
 5) *consulere* alicui, οὕτω περὶ
 αὐτοῦ V, 7, 9. κακῶς πρό τι-
 νος VII, 6, 27. n.
 βουλευμῶν IV, 5, 7 f. cf. indices
 ad Cyrop. in v.
 βούπορος VII, 8, 14. n.
 * βοῦς, *corium bovinum* IV, 5,
 14. 7, 22. V, 4, 12.
 βραδύς. τὸ βραδύτατον, *quae*
lentissime procedit exercitus
pars VII, 3, 37.
 βραχέως. βραχύτερα τοξεύειν,
minus longe — III, 3, 7.
 βραχύ, πέτεσθαι I, 3, 5. ἐπὶ β.
 ἐξικνεῖσθαι III, 3, 7.

Γ.

† γαλήνη, *maris tranquillitas*
 V, 7, 8.
 γάρ, *nam, enim*, interdum sin-
 gulum verbum spectat ut V, 8,
 22. cf. VII, 1, 29. ad remo-
 tius quid refertur VI, 1, 16. n.
 in duobus quae deinceps se-
 quuntur enuntiatis III, 2, 32. n.
 eandem sententiam spectanti-
 bus V, 6, 4. n. cl. §. 6. ad se-
 quentia refertur III, 2, 29. n.
 cl. V, 8, 11. et VI, 2, 8. Si-
 militer in parenthesi I, 5, 14.
 II, 2, 14. 5, 12. n. III, 2,
 11. n. ad omisum ναί aut οὐ
 refertur II, 5, 40. n. cf. I, 6,
 8. III, 2, 26. n. V, 8, 18. n.
 οὐκ ἴσμεν aut simile quid sub-
 audiri potest VI, 1, 25. pari-
 ter in interrogatione VII, 2,
 28. n. τί γάρ; *quid enim?* se-
 quente interrogatione V, 7, 10.
 quod hic resolvendum: τί δὲ
 τοῦτο λέγετε; οὐ γὰρ οἶδα. Sic
 saepe in transitu ad aliam rem

usurpatur, veluti Mem. II, 6,
 2. 3. (ubi mox et §. 4. eadem
 ratione τί δέ;) Cyr. I, 6, 12.
 V, 5, 18 f. Ellipsi etiam ex-
 plicuimus καὶ γὰρ οὖν I, 9, 8. n.
 cf. ἀλλά. Saepe γάρ, *nam*,
 nostro *nämlich* respondet, ini-
 tio narrationis positum I, 6, 6.
 II, 5, 11. V, 6, 6. (alterum)
 VII, 7, 5. Ante γάρ condi-
 tio reticetur VII, 6, 33. n. cl.
 III, 1, 45. post γάρ in obli-
 qua oratione optativus infertur
 VII, 3, 13. n. καὶ γάρ (καί)
 III, 3, 4. n. V, 8, 11. γάρ et
 δέ confusa III, 3, 10. VI, 1,
 20. n. cf. asyndeton,

γαυλιχός V, 8, 1. n.

γέ, *quidem, certe*. cf. Matth.
 §. 602. et Herm. ad Vig.
 p. 824 ff. εἰς γε ἀνὴρ I, 9,
 12. n. καὶ — γε, *et certe* II,
 1, 14. III, 3, 5. 2, 24. (alte-
 rum). *etiam certe* VII, 7, 51.
et adeo, und sogar III, 2, 24.
 (prius). VII, 2, 37. 7, 47.
 Scilicet γέ, cum saepe ver-
 bum cui appositum est non re-
 stringat, sed ejus vim sonum-
 que extollat, etiam hoc inter
 alia eminere ostendere potest.
 cf. καίτοι, μέντοι, μήν. γέ
 δὴ, *sane quidem, enimvero*,
wenigstens gewiss IV, 6, 3.
 γέ τοι II, 5, 19. n. cf. εἰ,
 ἐπεὶ, μέν.

γελαῖν, ἐφ' ἑαυτοῖς et ἐφ' ἑαυ-
 τῶν V, 4, 34. n.

† γενειῶν, *barbatum esse* II, 6,
 28.

† γερόντιον, *vetulus* VI, 1, 22.
 γέρον I, 8, 6. n. cf. Lucian.
 diall. mortt. XIV, 3. ibique
 schol. Etiam Chaldaeis (IV,
 3, 4.) aliisque tribuitur. v. 6,
 26. 7, 22. V, 2, 22. 4, 12.

γέφυρα VI, 3, 22. n.

† γεώδης, *terrenus* VI, 2, 5.

γῆ, *sine articulo* VII, 1, 30. n.
 cf. Heind. ad Plat. Gorg. p. 265.

† γήινος, *terrenus* VII, 8, 14.
 γίγνεσθαι 1) *nasci* III, 2, 13.
 VII, 6, 34. τινός I, 1, 1. n.
 γεγονώς i. q. ἀπόγονος II, 1,

3. *natus*, *ali* II, 3, 12. οἱ γε-
νόμενοι, *qui fuerunt*, *vixerunt*
 I, 9, 1. Hinc πόλεμος γίνε-
ται II, 5, 2. 2) *fieri* a) *geri*
 III, 1, 1. IV, 1, 1. τὸ γενό-
μενον I, 9, 30. τὸ γεγενημέ-
νον VI, 1, 23. τὰ γεγενημένα
 II, 5, 33. V, 4, 19. 10, 14.
 VI, 1, 11. VII, 1, 26. 7, 50.
ὑπό τινος VII, 1, 30. *sequente*
ὥστε V, 6, 30. n. κάλλιστον
 VII, 6, 2. εὖ γίνεταί, *res*,
expeditio prospere succedit
 I, 7, 5. 7. τὰ πέραν καλῶς IV,
 3, 24. cl. ad §. 8. b) *fieri*,
existere, ἐκ πλουσίου πένητα
 VII, 7, 28. *ubi fyn.* φανῆναι.
ἀδικον περὶ τινα I, 6, 8. *cum*
substantivis: γίνεταί δειλή I,
 8, 8. ἡμέρα V, 7, 16. δρόμος
 I, 2, 17. κρῖσις 6, 5. μάχη II,
 1, 1. ἐπίστασις 4, 26. βροντή
 III, 1, 11. χιών IV, 4, 8. κραυγή
 7, 21, 23. V, 2, 17. καὶ γέ-
λως καὶ παρακέλευσις IV, 8, 28.
 cl. VII, 3, 25. ἀριθμός V, 3,
 3. καθαρμός V, 7, 35. τὰ πι-
στὰ II, 2, 10. γίνονται ὄρ-
χοι II, 5, 5. σύλλογοι V, 7, 2.
ἀσχολῆαι vulgo VII, 5, 16.
ὅλην τὴν ἡμέραν ἢ ἀνάβασις
αὐτοῖς ἐγένετο, *dauerte* —
 IV, 1, 10. γίνεταί τὰ ἱερά,
omisso adj. καλὰ VI, 2, 9. n.
sequente infinitivo II, 2, 3. n.
 VI, 4, 36. c) *de pecunia ali-*
cunde redeunte, οἱ γιγνώμε-
νοι δασμοί I, 1, 8. τὸ ἀπὸ
τῶν αἰχμαλώτων γεγόμενον
ἀργύριον, *pecunia ex capti-*
vis redacta V, 3, 4. cf. VII,
 6, 41. cf. Jacob. ad Luciani
 Tox. p. 77. γίνεταί μοι χρή-
ματα, *pecunias accipio* VII,
 8, 3. d) *numero inito*, ἐγέ-
νοντο μύριοι, *explebant*, *es*
kamen heraus, *machten aus*
 I, 9, 1. cf. 7, 10. III, 1, 33.
 IV, 8, 15. V, 2, 4. Thuc. III,
 17. 75. Paulo aliter III, 3,
 20. τὸ λοιπὸν γίνεταί ὡς ἡμί-
πλεθρον IV, 7, 6. e) γίνεταί
τὸ στράτευμα τριχῇ, *exercitus*
trifariam divisus est V, 10,
 16. κατὰ μικρὰ γενομένης τῆς
δυνάμεως, *copiis in exiguas*
partes divisis V, 6, 52. εἰς
ὁπλῶ ἐγένοντο i. e. ἐτάχθησαν
 VII, 1, 23. ἐπὶ φάλαγγος IV,
 6, 6. f) *saepe veniendi vel*
eundi verbo interpretandum
 α) *proprio sensu* αα) *cum ad-*
verbis: ἐγγύς I, 8, 8. III, 3,
 7. 4, 14. IV, 2, 15. cf. ἐγγύς.
ἀνωτέρω 25 f. ἐκεῖ V, 6, 26.
 VI, 3, 20. ὁμοῦ IV, 2, 22.
μεταξὺ V, 2, 17. ἔξω VII, 1,
 10, 12. ἔξω τοῦ κέρατος I, 8,
 23. IV, 8, 12. 16. cf. II, 6, 12.
εἰσω τῆς τάφρου I, 7, 16. ἀμ-
φοτέρωθεν αὐτῶν III, 4, 29.
Similiter γίνεταί τοσοῦτον
μεταξὺ τῶν στρατευμάτων —
 III, 4, 37. ἐντὸς αὐτῶν I, 10,
 3. n. ββ) *cum praepositioni-*
bus: ἐν — IV, 3, 29. 5, 28.
 8, 15. (ἐς — Herod. V, 87.).
κατὰ — 3, 21. VII, 4, 15.
ἐπὶ (τόπου) IV, 2, 20. 17, 21.
ἐπὶ (τόπω) III, 4, 49. VI, 1,
 22. 3, 12. VII, 3, 1. ὑπὲρ
τῶν πολέμων III, 4, 29. ὁδὸς
διὰ γηλόφων γιγνομένη III, 4,
 24. γγ) *translata potestate*: ἐν
ἑαυτῷ γ. I, 5, 17. n. ἐπὶ τινι
γ. I, 1, 4. n. g) *pro ἐκγίγ-*
νεσθαι I, 9, 13. n. Caeterum
cum tantum tribus quatuorve
locis γίνεσθαι nulla varietate
in his libris scriptum fuisse me-
minerim, *ubique γίνεσθαι re-*
stitui. Idem *de γινώσκειν et*
γινώσκειν valet.
γινώσκειν, c. partic. VII, 7, 24.
 cf. Matth. 549, 3. ἐγνωκέναι,
statuisse, *sentire* III, 1, 45.
 cf. Demosth. Phil. I. VIII, 2.
 p. 48.
γνώμη 1) *mens* III, 1, 41. οὐ-
τως ἔχειν τὴν γνώμην et γνώ-
μης I, 3, 6. n. VI, 4, 12. n.
προσέχειν τὴν γ. πρὸς τινα,
animum advertere alicui
quem ducem et auctorem se-
quaris II, 5, 29. cf. Thuc. V,
 44. Eodem sensu Demosth.
 Phil. I. II, 3. p. 42. προσέχειν
τὸν νοῦν, 2) *prudentia, con-*

filium. γνώμη, aus Grund-
sätzen II, 6, 9. 3) voluntas
I, 3, 13. ἐμπιπλὰς ἀπάντων
τῶν γ. I, 7, 8. n. 4) consi-
lium I, 8, 10. n. 5) senten-
tia. γνώμην ἀποδείκνυσθαι,
fine articulo I, 6, 9. n.
* γόνυ, geniculum, nodus in
calamis IV, 5, 26.
γούν et ούν III, 2, 17. n. et δ'
ούν I, 2, 12. n.
† γραΐδιον, anicula VI, 1, 22.
γράμματα i. q. ἐπιγράμματα, titu-
lus, inscriptio V, 3, 13.
γραφεῖν. γεγραφεῖν VII, 8, 1. n.
γυμνήτες et γυμνῆται IV, 1,
6. n. Sunt iidem qui ψιλοί.
Funditores V, 2, 12. ubi di-
serte opponuntur πελτασταίς et
τοξόταις; funditores et sagit-
tarii III, 4, 26. peltastae VI,
1, 15. cl. §. 19. et ad I, 2, 9.
γυμνός, nudus IV, 3, 12. sine
veste exteriori I, 10, 3. n. IV,
4, 12. armis non tectus IV,
3, 6. cf. ψιλός.
γυναῖκες fine articulo ad I, 4, 8.
et VII, 8, 9.

Δ.

δαπανᾶν, εἰς τι I, 3, 3. II, 6, 6.
cf. ἀμφί.
δαρκεῖος I, 1, 9. n. stipendium
mensuum 3, 21. VII, 6, 1. 7.
cf. Κυζικηνός.
† δάσμευσις i. q. διατρεσις VII,
1, 37.
δασύς c. dat. II, 4, 14. hirtus
arboribus f. virgultis IV, 7, 7.
8, 26. VI, 2, 27. n. al. de scu-
tis V, 4, 12. de coriis IV, 7, 22.
δέ secundo an tertio loco III, 1,
45. 2, 7. V, 4, 13. VII, 2,
16. nn. μέν — δέ. cf. μέν.
Longius a μέν remotum II, 4,
2. n. negativa praegressa II, 5,
35. IV, 3, 23. 8, 20. VII, 7,
51. cf. ad IV, 4, 3. non prae-
gresso μέν III, 4, 7. n. VII,
1, 27. 2, 5. οἱ δέ non prae-
gresso οἱ μέν II, 3, 10. n. ad
omissum quid refertur VII, 3,
24. n. Similiter δέ orationum

initio omissum quid spectat V,
4, 13. VI, 4, 12. VII, 3, 30. nn.
in apodofi: post ἐπεὶ I, 3, 5. n.
post εἰ V, 6, 12. n. 20. post ὅς
5, 20. post participium II, 4,
24. n. Omnino de hoc genere
v. Buttm. exc. XII. ad De-
mosth. Mid. Pro γάρ positum
putatur, v. add. ad I, 7, 12.
δς et γάρ confusa, v. γάρ.
cf. asyndeton, εἴτα, ἔπειτα,
ἐνταῦθα, ἐντεῦθεν, μετὰ, τέ.
Cum aliis particulis junctum:
δέ γε V, 5, 18. n. cf. δὴ et
οὖν. καὶ — δέ. v. καί. Simi-
liter οὐδὲ — δέ I, 8, 20.
δέεσθαι. cf. δεῖσθαι.
δεῖδειν. attractio III, 5, 18. n.
ἐδεδίδεσαν et ἐδέδισαν V, 6, 36.
δεικνύναι et διδόναι conf. I, 6,
3. n.
δείλη I, 8, 8. n. δ. (ὀψία) ἀμφὶ
τὴν ἐνάτην καὶ δεκάτην (ῥαῖαν)
Lexx. Segg. p. 54, 17.
δαιλός et δόλιος conf. I, 4, 7. n.
δεῖν. 1) δέω I, 5, 14. n. 2) δεῖ
a) c. genit. III, 2, 33. 3, 16.
οὐδὲν ἂν εἴδει ὧν μέλλω λέγειν
V, 1, 10. εἰ δέοι τι III, 1, 40.
4, 23. V, 1, 8. cf. Thuc. III,
22. Similiter τί δεῖ σὲ ἰέναι
IV, 6, 19. οὐδὲν δέον. ἄγειν
VI, 2, 22. Saepe c. inf. III,
1, 37. 2, 34. V, 1, 8. al. inf.
repetendus est I, 3, 5. II, 2,
5. n. VII, 1, 2. n. 2, 31. c. inf.
et acc. IV, 5, 32. 6, 19. c. dat.
et inf. III, 4, 35. n. ὡς δέον
VI, 2, 22. n. τὸ δέον, quod
opus est IV, 7, 7. εἰς τὸ δ. I,
3, 8. n.
δεῖν, vincere, ἐν πέδαις III, 4,
8. τὸ χεῖρος δεδεμένος V, 9, 8.
cf. ad IV, 5, 12.
δεινὰ ποιεῖσθαι V, 9, 11. n.
δεινῶς ἔχειν τῇ ἐνδείᾳ, penuria
premi et affligi VI, 2, 23.
δεῖπνον et τὸ δ. VII, 3, 15. n.
δεῖσθαι et δέεσθαι VII, 7, 31.
egestate premi II, 6, 13. n.
cum genit. egere, ἐμοῦ VII,
3, 45. cf. I, 9, 21. II, 6, 5.
VII, 6, 37. 7, 31. ἀσκήων III,
5, 9. cf. 10, 8. 3, 13. VII, 1,

9. 7, 33. *cupere, petere* c. inf. I, 4, 14. c. genit. 15. V, 7, 18. n. 27. ἃ δέομαι II, 3, 29. εἴ τι δέοισθε V, 9, 26. ἃ ἐγὼ ὑμῶν δ. VII, 2, 31. n. τί δέοιτο χρῆσθαι τῇ στρατιᾷ ib. τί ἡμῶν δεήσεσθε χρῆσασθαι V, 4, 9. n. VII, 3, 10. *petere, rogare*, c. inf. VI, 4, 10. VII, 4, 8. 20. 7, 8. 19. 57. c. genit. et inf. I, 1, 10. 2, 14. 5, 14. 9, 25. VI, 4, 30. VII, 2, 24. 4, 13. 7, 47. 49. πάση τέχνῃ καὶ μηχανῇ IV, 5, 16. n. αἰτοῦνται καὶ δέονται VI, 4, 31. δέονται σου καὶ τοῦτο, παραγενόμενον — ἐαυτῶν πείραν λαβεῖν 33. δεδέχεται VII, 7, 14. δέκα. τρεῖς καὶ δ. I, 5, 5. n. δεκάτη, *decima* V, 3, 4. int. μοῖρα. cf. Schaefer, ad L. Bof. ell. p. 306. δελφίν V, 4, 28. n. δεξιός. τὸ δεξιόν, *dextrum cornu* I, 2, 15. 8, 5. VI, 3, 29. τὰ δεξιά τοῦ κέρατος I, 8, 4. n. ἐπὶ δεξιά VI, 2, 1. n. ὑπὲρ δεξιῶν IV, 8, 1. n. τὴν δεξιάν, fidei pignus, δοῦναι II, 3, 28. 4, 7. III, 2, 4. καὶ λαβεῖν I, 6, 6. VII, 3, 1. φέρειν II, 4, 1 n. αἰτὸς δεξιός V, 9, 23. n. δέρμα IV, 8, 26. n. † δερμάτινος IV, 7, 26. δεύτερον I, 8, 16. n. τὸ δ. II, 2, 4. n. δέχεσθαι, *omen* I, 8, 17. n. in urbem IV, 8, 23. n. *excipere* hostem occurrentem I, 10, 6. 11. III, 1, 42. 2, 16. 4, 4. V, 4, 24. VI, 3, 17. δὴ 1) *jam* I, 10, 8. V, 2, 26. 4, 25. καὶ δὴ I, 10, 10. n. νῦν δὴ VII, 1, 26. n. 2) *igitur* a) in epanalepsi I, 7, 17. n. V, 9, 24. n. Sic μὲν δὴ II, 6, 1. III, 1, 8. 10. b) in conclusione IV, 4, 10. VI, 2, 23. 3, 30. VII, 1, 28. extr. τί δὴ II, 5, 21. VII, 6, 20. μὲν δὴ II, 1, 20. 21. 3, 29. 5, 8. III, 1, 1. VII, 1, 4. 6, 33. ἐκ τούτου δὴ 2, 8. II, 5, 34. cl. 27.

Eodem pertinere videtur hujus vocis usus in apodofi post temporales particulas I, 8, 8. 10, 13. IV, 2, 20. 3, 27. 5, 34. 7, 23. V, 2, 5. cf. ἐνθα, ἐνταῦθα, τότε, post quas tamen particulas *vero* reddere licet. 3) *vero* II, 5, 27. 34. V, 1, 9. cf. ἐνθα, ἐνταῦθα, τότε. ἀλλὰ δὴ VI, 1, 16. καὶ δὴ I, 5, 7. καὶ δὴ καὶ V, 7, 9. n. καὶ — δὴ, et *vero* I, 8, 23. n. 9, 29. IV, 1, 13. V, 9, 22. μὲν δὴ I, 1, 4. II, 6, 28. III, 1, 13. 35. 2, 15. VII, 5, 7. ubi majorem oppositionis vim efficit; pariter post δέ illatum I, 9, 28. II, 3, 1. 5, 10. VII, 1, 28. 6, 30. 31. raro praecedente μὲν, ut III, 1, 38. et VII, 7, 17. Cognatam augendi vim habet post superlativum I, 8, 12. 18. 20. cf. Thuc. II, 64. 97. V, 74. et ad Dionys. p. 118. post πᾶς I, 9, 22. IV, 5, 4. VII, 4, 24. Hell. VI, 2, 24. Thuc. VII, 55. post πολὺς III, 1, 2. VII, 6, 36. post μάλα VII, 7, 16. post τάχα IV, 7, 24. V, 7, 21. ubi nostro *gar* verti potest; post relativa: οὐ IV, 5, 6. ὅσος IV, 7, 23. VI, 3, 23. ὥσπερ III, 1, 29. VII, 4, 17. ὅτου δὴ παρεγγυήσαντος IV, 7, 25. n. post imperativum: ἄγε δὴ II, 1, 10. V, 4, 9. ἴθι δὴ VII, 7, 27. et ad 2, 26. ὁρᾶτε δὴ VI, 3, 16. Hinc 4) *certe, sane, profecto* VII, 3, 47. 6, 20. in apodofi VII, 1, 26. γὰρ δὴ II, 6, 2. III, 1, 16. VII, 3, 20. οὐ γὰρ δὴ — γε VII, 6, 41. n. cf. ad Dionys. p. 97. οὐ μὲν δὴ (in qua formula μὲν usu inde ab Homero propagato est *vero*) I, 9, 13. II, 2, 4. 4, 6. οὐ μὲν δὴ — γε II, 2, 3. III, 2, 14. cf. ad Dion. l. l. scilicet, ironice, in apodofi VII, 6, 30. 37. 7, 7. δῆλος. c. participio I, 2, 11. 5, 9. 10, 6. II, 5, 27. 6, 21. cf. φανερός. δ. εἶμι ὅτι V, 2,

26. n. δῆλόν ἐστι τῆδε II, 3.
 1. n. ὃ δ. ἦν IV, 3, 6. 7, 20.
 † δημαγωγεῖν, *demagogi artibus sibi conciliatos ducere* VII, 6, 4.
 δημόσιος, *publicus*, quod universi exercitus est VI, 4, 2. 6.
 15. 37. τὰ δ., *pecuniae publicae* IV, 6, 16.
 δῆπου, *utique, sane* III, 2, 15. V, 7, 6. 8. VII, 6, 13. 16. 28.
 διά, c. genit. *per* a) de loco. διά Συρίας I, 4, 6. IV, 4, 1. διά Χαλύβων IV, 7, 15. 18. 8, 1. VI, 4, 37. cl. ad I, 3, 5. διά πεδίου IV, 4, 7. παρατεῖναι τὴν φάλαγγα VII, 3, 48. διά τῶν ὁρέων III, 5, 15. 17. VII, 1, 14. 3, 3. 42. cl. III, 4, 24. διά τῶν λασίων VI, 2, 22. διά χιόκος IV, 5, 1. 3. δι' Ἀδραμυττίου VII, 8, 8. ἐφέρετο διά τῶν Ἑλλήνων I, 8, 20. cl. V, 4, 14. διά τοῦ ποταμοῦ IV, 3, 32. 8, 2. διά τοῦ ὁρόφου VII, 4, 16. διά τοῦ θώρακος I, 8, 26. cf. IV, 1, 18. 2, 22. δι' ὅλου τοῦ στρατεύματος γίνεται ἡ ἐπίστασις II, 4, 26. θορύβου διά τῶν τάξεων ἰόντος I, 8, 16. Translate: ὁδὸς διά σκότους II, 5, 9. διά τοῦ ἐπιορκεῖν 6, 22. n. διά πολλῶν τε καὶ δεινῶν πραγμάτων σεσωσμένοι V, 5, 8. διά φιλίας ἰέναι III, 2, 8. n. b) de tempore. διά νυκτός IV, 6, 22. δι' ὅλης τῆς V, 2, 4. διά παντός III, 2, 8. n. διά τέλους, *per totum tempus usque ad finem* VI, 4, 11. c) *per, durch, vermitteltst*. δι' ἐρμηνέως λέγειν II, 3, 17. n. δι' ἐμοῦ ἀποδιδόναι VII, 7, 49. δι' ἐπιορκίας καὶ ἀπιστίας πράττειν τι II, 5, 21. δι' εὐεργεσίας ἰσχυρός 22. cf. ad V, 8, 13. διά ταχέων, *celeriter* I, 5, 9. cf. Thuc. I, 80. III, 13. IV, 8. 125. διά πίστεως, *fide data freti* III, 2, 8.
 Cum accusativo. 1) *per, alicujus opera, culpa*: δι' ὑμᾶς VII, 6, 33. cf. VI, 4,

23. VII, 7, 7. 49. 50. 56. δι' ὑμᾶς σώζεσθαι V, 8, 13. cf. Demosth. de cor. 64, 1. p. 301.
 2) *ob, propter*. διά τὸ φῶς καταφανεῖς VII, 2, 18. διά καῦμα I, 7, 6. διά τὴν δυσχωρίαν III, 5, 16. διά τὰς τοιαύτας ἀνάγκας IV, 5, 15. διά τοὺς θεῶν ὄρκους III, 1. 22. διά τὴν συμβουλήν V, 6, 11. διά ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν II, 6, 16. δι' εὐνοίαν καὶ πιστότητα I, 8, 29. διά ῥαστώνην V, 8, 16. διά τὴν ἐπιμέλειαν I, 9, 27. διά μισθοδοσίαν πιστεύων II, 5, 22. δι' ἐνδειαν VII, 8, 6. διά φιλίαν II, 1, 10. V, 5, 15. διά τὸν φόβον VII, 2, 21. διά τοῦτο IV, 1, 22. V, 9, 26. VII, 6, 4. post participium I, 7, 3. n. VII, 1, 9. ὅπως — διά ταῦτα V, 10, 14. δι' ἃ I, 3, 15. διά πολλά I, 9, 22. n. διά τί V, 8, 11. c. infinitivo I, 7, 5. V, 5, 17. 6, 24. 7, 14. 8, 8. c. acc. et inf. VII, 6, 28. cf. Matth. §. 54¹.
 διαβαίνειν, *divaricari* IV, 3, 8. n. 2) *transire* a) *mare navibus* VII, 1, 5. 5. 2, 2. 9. 15. al. b) *amnem* α) *pedibus* I, 4, 14 ff. (cl. §. 18.) II, 2, 3. IV, 1, 3. 3, 3 ff. al. διά ποταμοῦ 8, 2. β) *scheldais* I, 5, 10. cl. 4, 18. γ) *ponte facto* I, 2, 5. Hinc διάβασιν ἢ γέφυραν δ. III, 4, 20. 23. c) *charadran* III, 4, 1. 3. V, 2, 4. 8. τὰφρον VI, 3, 3. νάπος 13.
 διαβάλλειν, *calumniari, criminari*. τινὰ τι VII, 5, 8. τινὰ πρὸς τινα V, 6, 29. 9, 32. VII, 5, 6. 11. 6, 34. τινὰ ὥς c. opt. I, 1, 3. c. indic. V, 7, 5.
 διάβασις 1) *transitus* III, 5, 9. 2) *trajectus, locus ubi amnis trajicitur* I, 5, 12. IV, 3, 16f. 8, 3. cl. VI, 1, 5. 3) *pons etc.* II, 3, 10. n. III, 4, 20. 23.
 † διαβατέος, *transeundus* II, 4, 6. VI, 3, 12.
 † διαβατός, *qui transiri potest* I, 4, 18. II, 5, 9. III, 2, 22. VI, 3, 19.

- διαγγέλλειν, internuntium esse. c. acc. I, 6, 2. II, 3, 7. VII, 1, 14. aliter III, 4, 36. ubi v. ann.
 διάγειν c. partic. I, 2, 11. n.
 † διαγεῖν, irridere II, 6, 26.
 διαγίγνεσθαι c. partic. I, 5, 6. II, 6, 5. cf. Matth. §. 552.
 † διαγκυλλῆσθαι IV, 5, 28. n.
 διαδέχεσθαι I, 5, 2. n.
 διαδιδόναι, distribuere, pluribus dare I, 9, 22. 10, 18. IV, 5, 7. n. V, 8, 7. VII, 7, 56.
 διάδοχος τινι VII, 2, 5. n.
 † διαζεύγνυσθαι, intercludi IV, 2, 10.
 † διαθεῖσθαι, dispicere III, 1, 19.
 † διαθριάζειν, differenascere IV, 4, 10.
 διαίρειν, diruere, τοὺς σταυροὺς V, 2, 21. γέφυραν II, 4, 22. n.
 διακεῖσθαι, affectum esse III, 1, 3. πρὸς τινά II, 6, 12. VII, 7, 38. οἰκείως 5, 16. φιλικῶς τινί II, 5, 27. οὕτω τινὶ ὡς — VII, 7, 30. cf. ad II, 5, 27.
 ἀμεινον ὑμῖν διακεῖσεται VII, 3, 17. n.
 διακελεύεσθαι, obnixè hortari IV, 7, 26. τινί III, 4, 45. IV, 8, 3.
 † διακλᾶν, frangere VII, 3, 22.
 διακόπτειν, perrumpere, durchbrechen. τὰς τάξεις I, 8, 10. cf. IV, 8, 11, 13.
 διαμάχεσθαι V, 6, 25. n. μὴ φέρειν 8, 23. n.
 * διαμετρεῖν, distribuere dimetientem VII, 1, 40.
 διαμπερές IV, 1, 18. n.
 † διαπορεῖσθαι V, 9, 22. n.
 † διαπορεύειν, trajicere II, 5, 18.
 διαπράττειν et διαπράττεσθαι VII, 7, 24. n. agere, transigere VII, 2, 7. 4, 12.
 † διάρρηψις V, 8, 7.
 διασπᾶσθαι et διασπείρεσθαι IV, 8, 17. n.
 † διαφενδονᾶσθαι, diffilire IV, 2, 3.
 διασώζεσθαι πρὸς — et εἰς — V, 4, 5. n.
 διατελεῖν (τὴν ὁδόν) IV, 5, 11. n. cum participio 3, 2. III, 4, 17. cf. διάγειν et διαγίγνεσθαι.
 † διατῆζεσθαι, liquefieri IV, 5, 6.
 διατιθέναι de animo I, 1, 5. n. de corpore, zurichten IV, 7, 4.
 διατίθεσθαι, vendere VI, 4, 37. n.
 διατρέφεσθαι, perpetuo ali, sich durchbringen, c. dat. IV, 7, 17.
 διαφαίνεσθαι, pellucere V, 2, 29. VII, 8, 14.
 † διαφανῶς, perspicue V, 9, 24.
 διαφέρειν, differre. οὐδὲν ἡλέκτρον II, 3, 15. n. cf. Matth. §. 366. τὶ τούτων, aliquantum his praestare III, 1, 37. πολὺ διαφέρει, multum refert, es ist ein grosser Unterschied 4, 33. cf. ad V, 4, 2.
 διαφέρεισθαι i. q. διαμάχεσθαι (schol. Luc. Hermot. 22.) IV, 5, 17. VII, 6, 15. n.
 διαφεύγειν τινά VI, 1, 4. n.
 διαφθείρειν, corrumpere. τοὺς ὀφθαλμοὺς IV, 5, 12. τὴν πρᾶξιν V, 10, 2. verführen III, 3, 5. pass. de exercitu diminuto VII, 2, 4. de auctoritate immunita VII, 7, 37. perire IV, 1, 11.
 διάφορον IV, 6, 5. n.
 † διαφυγή V, 4, 29. n.
 † διαφυλάττεσθαι VII, 6, 22. n.
 † διαχάζειν IV, 8, 18. n.
 † διαχωρεῖν. κατὰ διεχώρει αὐτοῖς, alvei dejectio iis accedebat IV, 8, 20.
 † διδέναι V, 8, 24. n.
 δίδοναι. στολὴν καὶ τὴν χώραν μηκέτι ἀρπάζεσθαι I, 2, 27. τοῦτον ἔδωκεν ὑπήκοον ἐμοὶ εἶναι I, 6, 6. τὸν ἵππον δίδωσι τῷ κομάρχει ἀναθροῦντι κατὰ θῦσαι IV, 5, 35. de conatu VI, 1, 9. n. de diis, verleihen III, 1, 23. 2, 7. V, 2, 24. VII, 7, 37. et ad VI, 4, 36. seq. acc. c. inf. V, 9, 26. in matrimonium dare VII, 2, 37. liberum dimittere VI, 4, 31. 34. dare, concedere, permittere, c. inf. II, 3, 18. 25. III, 4, 42. IV, 5, 31. VI, 4, 19. VII, 5, 13.

- † *διείργειν*, *intercludere* III, 1, 2.
διελαύνειν, *perequitare* I, 5, 12.
 * *cum equitatu perrumpere* I, 10, 7. II, 3, 19. cl. I, 8, 9.
 * *διεξέρχασθαι*, *pervenire* VI, 4, 38.
διέρχασθαι, *διὰ* — V, 4, 14. *πε-
 δίων* IV, 1, 5. *τούτους* i. e. *τὴν
 τούτων χώραν* III, 5, 17. IV, 7, 15. V, 4, 34. cl. ad I, 3, 5.
superare: *ὄρη* IV, 1, 3. VI, 3, 19. cl. V, 6, 7. *emetiri*: *τρεις
 σταθμούς* II, 4, 12. III, 3, 11. 4, 37. IV, 5, 19. 22. VI, 3, 5. VII, 3, 9. cf. ad IV, 7, 6. *εἰς* — VI, 1, 17. *διήλθε λόγος* I, 4, 7. n.
διερωτᾶν IV, 1, 26. n.
διέχειν c. gen. I, 10, 14. cf. Matth. §. 353. ann. ἀπὸ — 8, 17. *diductum esse* III, 4, 20. 22.
 * *διέναι*, *transmittere* V, 4, 2. n.
διόστασθαι I, 5, 2. n. 8, 20. n. cl. 10, 7.
δίκαμος. τὰ δ. ἔχειν, *λαμβάνειν* VII, 7, 17. n. ἐκ τοῦ δ. I, 9, 19. cl. ad §. 16. σὺν τῷ δ. II, 6, 18. παρὰ τὸ δ. V, 8, 17. *attractio* V, 9, 3. n.
δίχη, *judicium*, *quaestio* V, 7, 34. τῆς δ. *λαχεῖν* VI, 4, 25. *poena* VI, 4, 15. *δίχην λαβεῖν*, *repetere* V, 8, 17. *ἐπιτιθέναι* I, 3, 10. III, 2, 8. τὴν δ. ἐ. I, 3, 20. V, 6, 34. cl. ad V, 7, 5. *δίχην διδόναι*, *dare*, *solvere* II, 6, 21. V, 6, 20. 7, 9. *τινὶ* 29. τὴν δ. δ. 7, 5. n. Idem est ὑπέχειν (τὴν) δ. 8, 18. VI, 4, 15. ὑπὸ τινός IV, 4, 14. n. *τινός*, *für etwas* VII, 6, 10. Sed V, 8, 1. δ. ὑπέχειν et διδόναι est in *judicium vocari*, quae propria est *dictionis potestas*. cf. Perizon. ad Ael. III, 58. ἔχειν, *punitum esse* II, 5, 38. 41. aliter VII, 4, 24. n.
διορᾶν V, 2, 30. n.
 † *διφθέρα* I, 5, 10. n. II, 4, 28. n. *saccus pelliceus* quo funditores lapides gestant V, 2, 12.
διχάζειν erat IV, 8, 18.
διώκειν, *properare* VII, 2, 10. n.
διώξειν et *διώξεσθαι* I, 4, 8. n.
δόγμα ποιεῖσθαι seq. inf. III, 3, 5. n. cl. VI, 2, 11.
δοκεῖν 1) *videri*, duplici constructione I, 4, 18. n. *δοκῶ ὦν* VII, 6, 38? cf. Lycurg. c. Leocr. p. 218. *fine εἶναι* VII, 2, 16. ὡς ἐδόκουν I, 4, 7. n. VI, 1, 25. *δοκῶ μοι*, *videor mihi* I, 3, 12. IV, 6, 13. V, 6, 33. 7, 13. I, 7, 4. VII, 6, 11. seq. inf. c. ἄν II, 5, 16. n. *δοκεῖ*, *videtur*, *placet*: *πορευτέον εἶναι* IV, 5, 1. 4, 14. 6, 10. V, 3, 1. c. inf. I, 2, 1. n. VII, 3, 5. 6, 40. seq. acc. c. inf. IV, 1, 26. VI, 4, 30. 38. cl. ad I, 2, 1. *ἔδοξε ταῦτα*, formula solennis III, 3, 20. et ad I, 3, 20. *δόξαι* ὑμῖν V, 7, 31. n. τὸ δόξαν V, 9, 18. τὰ δόξαντα τῇ στρατιᾷ I, 3, 20. n. *δόξαν ταῦτα* IV, 1, 13. n. *δεδογμένον* ἔστι V, 6, 35. τὰ δεδογμένα III, 2, 39. V, 10, 7. 2) *sibi videri*, *putare* I, 7, 1. 8, 2. II, 2, 10. 14. *τούτους τί δοκεῖτε* V, 7, 26. n.
δοκιμάζειν, *examinatum eligere* III, 3, 20.
 † *δόλιος* dub. I, 4, 7. n.
δόλιχος IV, 8, 27. n.
δόξα εἰς ἀνδρείότητα VI, 3, 14. n.
 † *δοράτιον* VI, 2, 23. v. ad V, 2, 4.
δορκάς, *caprea*, *Gazelle*, *Antelope* I, 5, 2. V, 3, 10. *cervum dicere videtur* Ammian. XXIV, 1, 5.
 † *δόρπιστος* I, 10, 17. n.
δόρυ. ἐπὶ δόρυ IV, 3, 29. n.
 * *δορυφόροι* V, 2, 4. n.
δοῦλοι βασιλέως ad I, 7, 3.
 † *δουπεῖν* I, 8, 18. n.
 † *δοῦπος*, *strepitus* II, 2, 19.
δρεπανηφόρα ἄρματα I, 8, 10. n.
 * *δρόμω θεῖν* I, 8, 18. n.
δύνασθαι 1) *posse*: ὅπως εἴ τι *δυναίμην κακὸν ποιόην* VII, 2, 33. cf. ad II, 1, 8. cl. I, 6, 7. ὡς ἐδύνατο II, 6, 2. n. IV, 2, 8. 7, 8. VII, 2, 3. n. ὡς ἐδ. *τάχιστα*, *quam celerrime poterat* III, 4, 44. cf. III, 2, 7. ὡς ἄν *δύνηται* πλείστους I, 6, 5.

cf. II, 2, 12. III, 2, 6. IV, 2, 1.
 οὐκ ἐδυνάμην ζῆν, *ich mochte nicht leben, konnte es nicht über mich gewinnen zu l.*
 VII, 2, 33. cf. Thuc. I, 130: οὐκέτι ἡδύνατο ἐν τῷ καθεστῶτι τρόπῳ βιοτεῦν. Ne-
 pos Alc. IX, 4: *neque Athenas victas Lacedaemoniis servire poterat pati.* 2) *valere, vermögen:* μέγιστον II, 6, 21. (ubi al. μέγιστα. cf. Lobeck. ad Phryn. p. 197.) τὸ μ. VII, 6, 37. n. *viribus defecisse* IV, 5, 11, 12. cf. Soph. Oed. C. 496.
 3) *valere, vim habere* II, 2, 13. n. 4) *valere de nummis* I, 5, 6. ἐδυνάσθην VII, 6, 20. n. Augmentum duplex nunquam in his libris inferendum duxi, cum etiam βούλεσθαι et μέλλειν notabili constantia simplici augmento in iis usurpata esse videam.

δυναστίης I, 2, 20. n.

δυνατός. ἐκ τῶν δυνατῶν ad III, 2, 3. cl. Thuc. II, 3. IV, 51. δυνατὴ πορεύεσθαι ὁδός IV, 1, 24. n. πορεία V, 6, 10.

δύο pro δυοῖν VII, 6, 1. I, 2, 23. n.

† δυσπάρτος, *transitu difficilis* IV, 1, 25.

† δυσπόρευτος, *non sine difficultate pervius* I, 5, 7.

δυσπορία τοῦ ποταμοῦ, *flumen non facile trajectu* IV, 3, 7.

† δύσπορος, ποταμός II, 5, 9. νάπος VI, 3, 12. ὁδοί V, 1, 13.

δωροδοκεῖν, —εἶσθαι VII, 6, 17. n.

E.

ἐάν, 1) *sinere. οὐκ ἐάν, non sinere, prohibere* I, 4, 9. V, 2, 10. VII, 4, 10. cf. Herm. ad Soph. Phil. 441. 2) *omitte, missum facere:* ταῦτα VII, 4, 11. (*abbrechen*, cf. Sturz. II. p. 2 f.) ὁδόν, *aufgeben* 3, 2. χαίρειν 3, 23. n.

ἐάν, ἤν, ἄν, *si* cum conjunctivo 1) praesentis, in apodofi

sequente a) praef. III, 1, 25.

2, 20. 4, 19. 35. V, 5, 22. VII,

7, 31. b) futuro III, 1, 36.

c) optativo c. ἄν particula IV,

8, 11. V, 1, 9. VII, 5, 10.

2) aoristi, qui futuri exacti vice

fungitur, seq. in apod. a) prae-

sente I, 7, 7. 18. VI, 3, 20.

b) perfecto I, 8, 12. nam ἤνω-

σι aoristi vim habet, cf. II, 2,

2. et ad I, 2, 6. c) futuro II,

1, 4. 10. III, 1, 14. 36. 41. 4,

41. 5, 8. V, 1, 14. al. Eodem

pertinent loci I, 7, 4. et VII,

1, 25. et ii quibus oratione ob-

liqua inf. fut. sequitur, veluti

III, 4, 2. cf. I, 7, 5., vel inf.

prae. post verba jubendi, ut

IV, 2, 1. d) optativo c. ἄν

particula V, 9, 29. VII, 3, 35.

eodem pertinet V, 1, 4. ἤν

μὲν — ἤν δέ IV, 8, 11. V, 7, 5.

cl. 6, 5. ἤν μὲν — εἰ δέ cum

conj. III, 1, 36. c. opt. V, 3, 6.

cf. Luciani Tox. 52. ἐάν τε —

ἤν τε §. 13. ἐάν τε — ἐάν τε

non addito verbo V, 5, 16.

VII, 3, 37. cf. ad VI, 4, 20.

duplex conditio III, 2, 31. n.

VII, 7, 31. apodosis reticetur

VII, 1, 31. n.

ἐαρίζειν III, 5, 15 n.

ἐαυτοῦ 1) *primarium subjectum*

spectat: ἐκέλευσεν ἀφιέναι ἐαυ-

τόν IV, 5, 24. cf. I, 7, 9. II,

5, 29. III, 1, 18. V, 3, 6. 9,

23. 32. VI, 4, 6. 31. 33. VII,

1, 39. 6, 43. et ad I, 2, 14. in

oppositione VII, 1, 18. n. 2) in-

finitivi subjectum spectat I, 8,

28. II, 4, 7. V, 2, 26. VI, 4,

16. 20. Νέων ἐπειθεν αὐτόν

καθ' ἐαυτόν πορεύεσθαι V, 10.

13. παρήγγειλε καθίστασθαι εἰς

τὴν ἐαυτοῦ τάξιν ἕκαστον I, 8,

5. cf. 2, 15. IV, 3, 26. V, 6, 37.

3) *genitivi subjectum* spectat

III, 4, 45. VII, 6, 14. 4) ob-

jectum spectat I, 9, 27. IV, 7,

13. V, 8, 14. cf. ad II, 3, 25.

Interdum pluralis infertur prae-

gresso singulari III, 4, 41. n.

cf. IV, 3, 17. Ab ἐαυτοῦ ad

αὐτοῦ transitur I, 1, 5. 5, 12.

cf. 6, 4. et II, 5, 28. Saepe post αὐτός: αὐτός αὐτὸν αἰτιάσεται VII, 1, 11. αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν ταπτόμενοι VII, 1, 23. αὐτοὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἐχώρουν II, 4, 10. Nonnunquam ἑαυτὸν vertendum est *se ipse*, non *se ipsum* III, 2, 8. V, 8, 14. VI, 4, 16. 20. ἑαυτοῦ pro ἑμαυτοῦ VI, 4, 15. n. VII, 6, 33. cl. 5, 5. οἱ ἑαυτοῦ, *sui*, *seine Leute* I, 2, 15. οἱ ἑαυτῶν (pro quo aliis locis, non tamen in Anab., οἱ σφετέροι dicitur) III, 4, 45. τὰ ἑαυτῶν III, 1, 16. VII, 7, 44. cl. ad I, 3, 9. *de bonis* VI, 4, 1. *de pecuniis* V, 5, 20. ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο I, 5, 17. n.

ἐγγύθεν φεύγειν IV, 2, 27. n.

ἐγγύς, in propinquo II, 2, 15. προσίεσθαι IV, 2, 12. γίγνεσθαι 7, 23. n. cf. γίγνεσθαι. addito genit. V, 4, 16. 9, 17. εἶναι I, 10, 10. II, 5, 36. V, 4, 24. addito genit. VII, 2, 18. αἱ ἐγγυτάτω κῶμαι II, 2, 16. cf. V, 7, 13. οἱ ἐγγυτάτα τῶν πολεμίων II, 2, 17. *paene, fere* IV, 2, 28. n. ἐγγυτάτω τιανοειδῆ V, 4, 13. ἐγγύς μυρίων V, 7, 9.

ἐγείρειν IV, 6, 22. n.

* ἐγκαλεῖν, *appellare aliquem de pecunia*, τί VII, 7, 33. n. *exprobrare*, τινί VII, 5, 7. 7, 44. 47.

ἐγκαλυπτεσθαι, *obvolvi vestibis* IV, 5, 19.

* ἐγχεῖσθαι, *jacere in* — IV, 5, 26.

ἐγκέλευστος, *subornatus* I, 3, 13.

† ἐγκέφαλος II, 3, 16. n.

† ἐγχαλινοῦν, *infrenare* VII, 2, 21. 7, 6.

ἐγώ. ἐ. ὁρῶ et ὁρῶ ἐ. V, 1, 11. n. cl. V, 9, 28. n. non magna vi positum III, 3, 12. V, 7, 15. 13. 18. pariter σύ II, 1, 13. 16. καί μοι et καὶ ἐμοί V, 9, 31. n. ἡμεῖς de praetoribus V, 1, 7. n. pro ἐγώ I, 7, 7. n. III, 2, 9.

ἐθέλειν f. θέλειν. v. βούλεσθαι. cf. V, 7, 28. ἡρώτων τί θέλοι IV, 4, 5. τίς ἐθέλῃσει κήρυξ λέ-

ναι 30. cf. I, 5, 8. 10. infinitivo intellecto III, 2, 19. n. V, 6, 20. n. cl. 7, 27. et VII, 7, 5. λέγειν V, 7, 28. ἄνδρα ἀγαθὸν γίγνεσθαι IV, 1, 26. κινδυνεύειν I, 9, 14. 15. VII, 3, 31. διέναι IV, 1, 8. οὐκ ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερὰ VI, 4, 56. de diis VII, 3, 31. 43. δαπανᾶν II, 6, 6. ἡθέλον αὐτοῦ ἀκούειν II, 6, 11. ἄρχεσθαι οὐ μάλα ἐθέλειν ἐλέγετο 15. φυγῆς ἄρχειν III, 2, 17. μὴ δέχεσθαι ὑμᾶς III, 2, 16. οὐκ ἐθέλουσι καταβαίνειν εἰς τὸ πεδίον IV, 6, 18. cf. Passowii Lex. in. v. ἐθέλων pro ἐθέλον- τῆς I, 6, 9. n.

εἰ I) *si*. 1) cum indicativo a) praesentis III, 2, 39. 3, 16. V, 4, 6. 6, 37. 7, 29. 31. 32. 8, 17. 9, 30. etiam in orat. obl. I, 3, 14. n. VII, 4, 20. sequente futuro 8, 22. n. ἂν c. opt. V, 6, 12. VII, 6, 15. n. b) imperfecti, sequente in apodofi α) praesente II, 5, 41. VII, 6, 30. 31. alia ratione II, 5, 17. ubi εἰ ἐβουλόμεθα est: *si velle- mus*. β) imperfecto αα) fine ἂν I, 5, 1. ββ) cum ἂν V, 1, 10. 6, 30. VII, 6, 23. cf. VI, 3, 22. et ad I, 1, 4. γ) aoristo cum ἂν V, 8, 13. 17. VI, 4, 24. VII, 6, 23. 7, 11. c) aoristi sequente in apodofi α) aoristo cum ἂν IV, 1, 11. VI, 4, 15. β) imperfecto cum ἂν II, 1, 4. n. d) futuri, sequente in apodofi α) indicativo IV, 8, 11. V, 7, 12. cl. 26. VI, 4, 12. β) optativo, in oratione obliqua V, 6, 34. γ) infinitivo, itidem in orat. obl. VI, 1, 12. VII, 1, 16. n. 2) cum optativo a) in recta oratione, sequente in apodofi α) imperfecto I, 9, 28. IV, 5, 13. VII, 6, 25. ὥκτιρον εἰ ἀλώσονται I, 7, 7. cf. εἰ μή. imperfecto vel aor. cum ἂν II, 3, 11. n. β) optativo cum ἂν IV, 8, 11. V, 1, 11. 6, 4. n. 8. 9. 12. VI, 2, 21. b) in oratione obliqua

sequente in apodofi α) infinitivo I, 2, 2. III, 2, 7. V, 3, 6. 9, 16. 24. VII, 2, 24. 25. 6, 34. β) infinitivo cum ἄν (pro ὅτι ἄν c. opt.) I, 6, 2. n. 8, 22. V, 9, 18. VII, 6, 24. cl. 7, 30. γ) indicativo futuri praegresso ὅτι V, 9, 25. cl. VII, 1, 40. ὅπως εἰ καλῶς ἡγήσαιο — ἀπὸι IV, 6, 1. 3) cum conjunctivo III, 1, 36. n. εἴ non accurate constructum VII, 1, 29. n. repetitum III, 2, 35.

II) εἴ, ἄν, ἥ. 1) ita ut πειρώμενος aut simile quid subaudiatur IV, 1, 8. n. 2, 11. V, 4, 3. VI, 2, 22. VII, 2, 15. quamquam, proprie εἴ in huiusmodi locis conditionale nec ellipfi explicandum est. 2) in interrogatione non quidem directa V, 8, 6. n., sed saepissime obliqua α) cum indicativo α) post verba interrogandi IV, 1, 26. V, 9, 13. VI, 1, 10. VII, 2, 25. 26. cl. II, 3, 7. β) post verba dubitandi, deliberandi εἰ δίκαια ποιήσω οὐκ οἶδα I, 3, 5. ἐννοήσατε εἰ εἰς ὅς — V, 1, 12. ubi ut locis ad III, 2, 22. laudatis Germanice *ob nicht* verti potest. b) cum optativo α) post interrogandi verba I, 8, 15. II, 1, 15. IV, 1, 25. 28. V, 8, 5. cl. II, 3, 7. vertendum: *ob er sollte* VII, 4, 10. cl. ad I, 10, 5. addito ἄν IV, 8, 7. n. β) post σκοπεῖν II, 4, 24. VII, 4, 8. γ) post deliberandi verba I, 10, 5. n.

III) εἴ particulae ὅτι vice fungitur III, 2, 17. n.

IV) εἴ, ἥ, cum aliis vocabulis junctum. εἴ γε VII, 6, 22. n. εἴ — γε I, 9, 18. εἴ καὶ VI, 4, 27. καὶ εἴ III, 2, 24. cf. Herm. ad Viger. p. 832. καὶ cum negatione οὐ et μὴ coalescit, ut sit οὐδέ, μηδέ I, 6, 8. n. εἴ μὲν — εἴ δέ — εἴ δέ III, 4, 22. εἴ μὲν — εἴ δέ μὴ III, 2, 37. V, 7, 29. omissa ad εἴ μὲν apodofi VII, 7, 16. Similiter ἦν μὲν — εἴ δέ μὴ VII,

1, 31. n. εἴ μὲν — εἴ μὲντοι — εἴ δέ μὴ V, 7, 31 f. εἴ — εἴ δέ μὴ II, 2, 1. εἴ δέ μὴ non praegresso εἴ (μὲν) VII, 7, 17. item ubi εἴ δέ expectes IV, 3, 6. n. εἴ μὴ 1) cum indicativo IV, 8, 4. VI, 3, 19. futuri in oratione obliqua VII, 1, 16. n. 2) cum optativo in apodofi sequente imperfecto de re saepius facta I, 5, 2. IV, 2, 4. 5, 5. in oratione obliqua V, 10, 7. 3) sine verbo post negationem I, 5, 6. II, 1, 12. IV, 7, 5. VII, 3, 20. εἴ μὴ γε VII, 5, 5. n. εἴ — οὐ I, 7, 18. n. εἴ πως c. opt. II, 3, 18. 5, 2. IV, 1, 8. 21. εἴ τε I, 3, 11. n. εἴ τις c. optativo sequente in apodofi imperfecto, in orat. obliqua I, 5, 9. IV, 5, 17. de re repetita IV, 1, 14. cl. I, 9, 11. verbo repetendo V, 3, 3. fere idem quod ὅστις, cum indicativo I, 5, 1. 6, 1. V, 10, 12. VII, 6, 31. n. ad pluralem refertur V, 1, 16. c. optativo oratione obliqua II, 5, 36. cl. VII, 3, 21. de re saepius facta IV, 5, 6. n. VI, 1, 19. cl. 15.

εἰδέναι 1) *scire*, cum participio II, 1, 13. n. VI, 4, 24. II, 6, 24. n. I, 10, 16. n. III, 1, 20. V, 6, 8. VI, 4, 22. anacoluthon V, 5, 5. n. attractio I, 8, 21. n. ἐκασταχόσε III, 5, 17. n. 2) *nosse* III, 1, 10. IV, 1, 22. V, 1, 8. VI, 3, 31. 3) *cognoscere* V, 10, 5. οἶδαμεν II, 6, 24. n. εἰδῶμεν et ἴδωμεν V, 1, 8. n.

εἰς ὅς 1) *verisimile* III, 1, 13. ὥς τὸ ε. 21. 2) *aequum* III, 2, 26. V, 1, 12. εἰς ὅτα λέγειν II, 3, 6. 3) *par, natürlich* II, 3, 19. III, 4, 24. VII, 6, 13. cf. Perizon. ad Aelian. III, 19. Eodem sensu εἰς ὅτως II, 2, 3. VI, 2, 18.

εἶναι, *esse* 1) copula, non raro cum adverbio IV, 6, 24. 5, 8. n. c. participio II, 2, 13. n. IV, 7, 17. VII, 6, 36. (Diversi sunt loci III, 3, 2. 4, 9.

ubi participium per appositionem adjectum est, et V, 3, 8. ubi ad *θηρία* pertinet.) addito articulo III, 1, 42. n. V, 6, 9. VII, 7, 36. (Differunt loci V, 7, 28. VI, 3, 9. et quos ad II, 3, 5. laudavimus.) Cum dativo. *τί σφισιν ἔσται* I, 7, 8. n. II, 1, 10. *τὸ δεῖπνον ἦν καθήμενοις*, *sedendo coenabant* VII, 3, 21. *οἱ λόγοι ἦσαν αὐτοῖς*, *jactabant* V, 10, 10. Cum genitivo 1) ὅσοι ἔστέ τῶν ὁμοίων IV, 6, 14. cf. I, 2, 3. et Matth. §. 322. *σὺ πόλεως μεγίστης εἶ*, *maximae urbis civis es* VII, 3, 19. 2) τῶν νικῶντων τὸ ἄρχειν ἔστί II, 1, 4. cf. Matth. §. 316. 3) Κοτύωρα ἦν ἐκείνων V, 5, 7. cf. I, 1, 6. 4, 9. *νομίζει ὑμᾶς αὐτοῦ εἶναι* II, 1, 11. cf. IV, 3, 4. et Matth. §. 315. 4) τοιούτων ἔστέ προγόνων III, 2, 13. et ad I, 1, 1. Similiter ἐξεῖθεν εἶναι V, 6, 24. *ἐνθυμήθητε ἃ ἔσται ἐντεῦθεν*, *quae inde eventura sint* VII, 1, 25. αἱ πηγαὶ εἰσὶν ἐκ τῶν βασιλείων I, 2, 7. cum praepositionibus motum versus locum significantibus: ὁ στόλος ἔστιν εἰς Πεισίδας III, 1, 9. cf. V, 9, 33. *pertinere* I, 7, 6. n. IV, 2, 13. n. Cum praepositionibus quietem significantibus, veluti ἐν — V, 2, 3. 4, 32. VII, 3, 47. ἐπὶ et πρὸς c. dat. 4, 2. V, 4, 2. 25. κατὰ c. acc. I, 10, 9. IV, 3, 17. *venisse* verti potest. Sic etiam ἄνω εἶναι IV, 2, 1. et ἐπὶ χαράδραν εἶναι 3. n. cf. γίγνεσθαι. cum περί τι est occupari III, 5, 7. cf. περί. μετὰ τινος εἶναι I, 3, 5. n. Ad tempus significandum. ὅτε ἦν ἡ μάχη II, 2, 22. cf. I, 8, 15. V, 1, 17. 7, 17. πρὸς ἡμέραν ἦν IV, 5, 21. 6, 2. n. Ἔστιν fere idem quod ἔξεστιν, cum infinitivo I, 5, 2, 3. 6. 9. 9, 13. II, 2, 3. 3, 11. III, 2, 13. IV, 3, 6. 7, 2. V, 2, 1. 2. 3. 3, 1. 6, 10.

VI, 2, 23. *τελευτῆσαι ἔστιν*, *tempus adest* — 1, 17. *ἐδόκει τὸ ἀπάγειν οὐκ εἶναι ἄνευ πολλῶν νεκρῶν*, *non videbantur abduci posse* — V, 2, 9. ἦν οὐ I, 5, 7. n. ἔστιν ὅστις, *est qui*, *nonnemo* I, 8, 20. V, 4, 19. *estne qui*, *quis* I, 6, 7. V, 7, 6. τίς ἔστιν ὅστις II, 1, 11. οὐκ ἔστιν ὅτου f. οὐ ἔνεκα, *non est cur* II, 3, 23. n. εἰσὶν οὐ II, 5, 18. V, 10, 6. ἦσαν οὐ V, 2, 14. 4, 23. 7, 23. ἔσθ' ὅτε, *interdum* II, 6, 9. ἦν ὁπότε IV, 2, 27. οὐκ ἦν ὅπου οὐ, *nullibi non* IV, 5, 31. οὐκ ἔστιν ὁπόθεν V, 10, 4. οὐκ ἔστιν ὅπως II, 4, 3. n. Εἴ τι ἐν τούτῳ ἔστιν VI, 2, 22. n. τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι I, 6, 9. n. τὰ ὄντα, *vera* IV, 4, 15. *facultates*, *χρήματα* VII, 8, 22. ὧν ubi deesse posset V, 4, 22. n. VI, 1, 10. n. copula reticetur I, 2, 18. n. III, 3, 14. n. VII, 3, 21. n. cl. 2, 15. εἰπεῖν et εἶπαι II, 5, 23. n. εἶπε sine τὰδε ubi ἔφη sequitur II, 5, 38. n. i. q. *κελεύειν* I, 3, 14. n. *dici jubere* VII, 1, 31. n. εἶποι τις ἂν *dixerit quispiam*, *adversandi formula* VII, 6, 21. cl. 16. et I, 9, 13. Hell. VII, 3, 10. Cyr. V, 4, 35. VII, 5, 46. cf. φάναι. εἶπερ et ἐλείπερ V, 9, 26. n. εἶπερ γε, *wenigstens wenn anders* I, 7, 9. cf. Herod. VII, 16. 143. Eurip. Iphig. T. 1200. εἷς vel ἔς V, 3, 1. n. εἷς et πρὸς differunt 4, 5. εἷς τὰ ὅπλα ἀφιέναι τὸν ὄνον II, 2, 20. ἄγειν εἷς τοὺς βαρβάρους I, 3, 5. n. IV, 7, 1. V, 4, 2. cl. III, 1, 9. προσῆγον αὐτοὺς εἷς τὸ στρατεύμα V, 9, 14. ἐκβαλλόμενοι εἷς τοὺς πολεμίους VII, 1, 16. cf. ad IV, 2, 7. εἷς λόφον ἀλίξεσθαι VI, 1, 2. τετρωμένος εἷς τὴν γαστέρα II, 5, 33. ἀγγέλλειν εἷς τὸ στρατόπεδον VI, 2, 25. non raro cum verbis quietem significantibus junctum. παρήσαν εἷς Σάρδεις I,

2, 2. cf. VII, 1, 11. 2, 5. εἰς κώμας κατασκηνοῦν II, 2, 16. n. VII, 7, 1. ἔστησαν εἰς ἐπήκοον II, 5, 38. εἰς τὴν μάχην καθίστατο I, 8, 6. κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν I, 1, 3. n. ἀποσιῆναι εἰς — I, 6, 7. n. II, 5, 7. n. ἐκλιπεῖν εἰς — I, 2, 24. n. συμμῖξαι εἰς — VI, 1, 24. n. παραγγέλλειν εἰς τὰ ὄπλα I, 5, 13. n. cf. βούλεσθαι. Saepe nostro nach respondet, ita tamen ut motus terminum complectatur. εἰς τὰ πλάγια παράγειν III, 4, 14. VI, 1, 15. cl. I, 8, 10. ἡ εἰς Βοιωτούς ὁδός V, 3, 6. Βορέας εἰς τὴν Ἑλλάδα φέρει — εἰς Φᾶσιν 7, 7. ἀπὸ — εἰς — II, 2, 6. εἰς τὰς Ἑλληνίδας πόλεις ἤλθομεν V, 5, 14. ἀφίκοντο εἰς χωρίον (quod non intraverunt) IV, 7, 2. cf. V, 2, 2. 9, 15. et ad IV, 8, 22. ἔς τὸ πρᾶν ἐβαλλον III, 4, 25. εἰς τὰ ὄπλα συνέδραμον VI, 2, 27. εἰς τάξιν τὰ ὄπλα τίθεσθαι II, 2, 21. ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν I, 2, 22. τὰ ὄρη τὰ εἰς τὸ πεδίον 25. n. τὸ εἰς τὴν θάλατταν καθῆκον VII, 2, 3. εἰς τὴν ἐορτὴν ἵεναι V, 3, 11. εἰς τὸ διώκειν ὄρμαῖν I, 8, 25. εἰπεῖν εἰς τὴν στρατιάν V, 6, 37. εἰς τὸ κοινόν 27. εἰς ὑμᾶς 28. ἔδωκε χρήματα εἰς τὴν στρατιάν I, 2, 27. θῆραν ἐποιοῦντο εἰς τὴν ἐορτήν V, 3, 10. ἐχρήσαντο εἰς παραγωγὴν V, 1, 16. n. κόσμος εἰς πόλεμον — εἰς καλλωπισμόν I, 9, 23. cf. III, 2, 7. εἰς δασμόν dub. IV, 5, 24. n. συνωφελεῖν εἰς τὸ μάχεσθαι III, 2, 27. προελθόντες ὅσον ἂν δοῇ καιρὸς εἶναι εἰς τὸ δειπνοποιεῖσθαι VI, 1, 14. n. cf. ad VII, 8, 20. δαπανᾶν εἰς — I, 3, 3. II, 6, 6. εἰς τὸ ἴδιον καταθέσθαι I, 3, 3. VII, 7, 39. τοὺς ἵππους εἰς ἵππεας κατασκευάζειν III, 3, 19. n. κατασκευάζειν. τοιούτων ἡμῖν εἰς φιλίαν ὑπαρχόντων II, 5, 24. τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἔργα I,

9, 5. ἀγαθὸς εἰς πόλεμον 14. πολλοῦ ἄξιός εἰς τὰ τοιαῦτα IV, 1, 28. πολλὰ τὰ ἄπορα φαίνεται εἰς τὴν πορείαν II, 3, 13. εἰς δικαιοσύνην ἐπιδείκνυσθαι I, 9, 16. n. εἰς φιλίαν μέμφεσθαι II, 6, 30. n. δόξα εἰς ἀνδρειότητα VI, 3, 14. n. εἰς δύναμιν II, 3, 23. n. εἰς ἀφθονίαν VII, 1, 33. n. εἰς καλόν IV, 7, 3. n. εἰς τοῖς VI, 2, 16. n. in re tactica duobus modis II, 4, 26. n. VII, 1, 23. n. de tempore I, 7, 1. n. IV, 5, 15. n. cum numeris III, 3, 6. n. IV, 8, 15. V, 2, 4. al. cum articulo IV, 7, 8. cf. ad I, 7, 10. εἰς γε I, 9, 12. n. εἰς μή dub. V, 6, 12. cf. οὐδέ. εἰσερχεσθαι εἰς πόλεμον VII, 1, 27. n. εἰσιέναι. εἰσῆει αὐτούς V, 9, 17. n. εἰσπορεύεσθαι dub. IV, 7, 27. εἴσω, τῶν ὀρέων εἶναι I, 2, 21. εἴσω ἵεναι V, 2, 18. εἴσω τῶν ὀπλων κατακλείειν III, 3, 7. 4, 26. cf. II, 4, 12. n. V, 7, 7. VII, 1, 18. 40. εἴσωθεῖσθαι dub. V, 2, 18. n. εἴτα sine δέ I, 5, 10. 12. V, 9, 8. πρῶτον, εἴτα VII, 8, 7. cf. Demosth. Phil. I. X, 1. p. 49. πρῶτον μὲν — εἴτα I, 3, 2. n. εἴτα δέ I, 6, 10. n. πρῶτον μὲν — εἴτα δέ I, 2, 16. cum participio I, 2, 25. n. cf. ἔπειτα. εἴτε. εἰ — εἴτε VI, 4, 20. n. εἴτε — εἴτε c. indic. ib. c. optat. III, 1, 40. oratione obliqua II, 1, 14. ὁπότερα — εἴτε — εἴτε VII, 7, 18. n. ἐκ, ἔξ 1) de loco. ἡ ὁδός ἡ ἐκ τῶν κωμῶν VI, 3, 6. ἐκ χειρὸς βάλλειν III, 3, 15. n. ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ἔς τὸ πρᾶν ἐβαλλον III, 4, 25. ἐκ τοῦ πεδίου ἀνέβησαν ἐπὶ γήλοφον ib. ἔξ ἧς διῆγον ἄρτους II, 4, 28. ἃ ἐκ τῶν Ταόχων ἔλαβον IV, 7, 17. cl. ad I, 3, 5. αὐτομολεῖν ἐκ τῶν πολεμίων I, 7, 13. n. ἡλίσκετο ἐκ τῆς Φολόης V, 3, 10. τὰ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ὥραια 9. οἱ

ἐκ τοῦ ὄρους VII, 4, 13. ὑδρο-
φορούσας ἐκ τῆς κώμης γυναι-
κας καταλαμβάνει IV, 5, 9. ubi
ἐκ τῆς κ. ad γυναῖκας pertinet.
ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὄραν II, 5,
33. ἐκ τοῦ ποταμοῦ σημαίνειν
IV, 3, 29. τοὺς ἐκ τῶν πόλεων
λαβών I, 2, 3. n. VII, 4, 16.
VI, 2, 18. n. φεύγειν ἐξ ἀρ-
μαμάξης I, 2, 18. n. πολέμιοι
εἰσιν αὐτοῖς οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα
V, 4, 3. n. Eodem modo ex-
plicandum ἐκ τοῦ ἐναντίου IV,
7, 5. cl. I, 8, 23. et ἐξ ἀρι-
στερᾶς IV, 8, 2. συνωμολόγη-
σαν αὐτῷ οἱ ἐκ τοῦ πλοίου
σύσκηνοι V, 7, 15. n. ἐκ πολ-
λοῦ φεύγειν I, 10, 11. n. ἐκ
τόξου ῥύματος καταλαμβάνειν
III, 3, 15. n. 2) proveniendi
potestate. προσόδου οὔσης ἀπό
τε τῶν ἐνδήμων καὶ ἐκ τῆς
ὑπερορίας VII, 1, 27. ubi in
ἐκ minus quam in ἀπό prima-
ria loci notio oblitterata est.
ἀπιστία ἐκ τῶν νῦν γεγενημέ-
νων VII, 7, 30. ὁ ἐκ τῶν Ἑλ-
λήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φό-
βος I, 2, 18. n. φῶς ἐκ Διός
III, 1, 12. ἐκ τῆς ψυχῆς φί-
λος VII, 7, 43. συνετάττετο ἐκ
τῶν ἔτι προσιόντων 8, 14. n.
οὗτοι ἐσώθησαν ἐκ τῶν ἀμφὶ
τοὺς μυρίους V, 3, 3. ὡς δυ-
νατὸν ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου
II, 6, 8. n. ἐκ τοῦ συναδικεῖν
μηχανᾶσθαι τι II, 6, 27. ἐξ
ᾧ ἀκούω I, 9, 28. n. ἐκ τῆς
νικώσης πάντα ἐπραττον V, 9,
18. 10, 12. ubi secundum verti
potest. ἐκ τῶν παρόντων III,
2, 3. n. ἐκ τοῦ ἀδίκου I, 9, 16. n.
ἐκ παντὸς τρόπου III, 1, 43. VII,
7, 41. Thuc. VI, 92. VIII, 66.
cf. ἀπροςδόκητος et αὐτόματος
οὐκ ἐξ ἴσου ἐσμέν, non eadem
est conditio nostra III, 4, 47.
ἐξ ἐπιβουλῆς ἐστί, per insidias
fit VI, 2, 7. Hinc 3) de causa.
ἐκ διαβολῆς — ἐξ ὑποψίας II,
5, 5. ἐκ τίνος ἐπλήγης V, 8, 4. n.
ἐξ οὗ VI, 4, 11. ἐκ τούτου,
inde, propterea II, 6, 4. III,
1, 47. 3, 8. V, 10, 14. post par-
Xen. Anab.

ticipium V, 8, 15. cl. ad I, 7, 3.
ἐκ τούτων V, 9, 1. 4) cum
passivis. ἐδόκει ἐκ τούτου λάμ-
πασθαι πᾶσαν III, 1, 11. ὁμο-
λογουμένως ἐκ πάντων II, 6, 1.
cf. ad I, 1, 6. 5) de tempore.
ἐκ φαρμακοποσίας ἀνίστασθαι
IV, 8, 21. ἐκ τοῦ ἀρίστου IV,
6, 21. cf. Matth. §. 574. ἐκ
τούτων τῶν λόγων II, 5, 27.
ἐκ τούτου, inde, μετὰ τοῦτο
I, 2, 17. 3, 13. 6, 8. II, 5, 34.
III, 1, 15. 35. 2, 4. 3, 5. VI,
4, 28. al. in apodofi post ἐπεὶ
V, 2, 1. cl. ad I, 6, 6. ἐκ τού-
των I, 3, 11. n. VII, 6, 10.
IV, 7, 1. ubi tamen etiam esse
potest: *ex hujus populi terra.*
† ἐκασταχόσε III, 5, 17. n.
ἐκαστος. ὅπη ἐδύναντο ἐκαστος
IV, 2, 12. n. cl. I, 7, 15. VII,
2, 29. κατὰ ἔθνος ἐκαστοι V,
5, 5. cl. IV, 5, 32. cum sub-
stantivo sine articulo III, 5, 10.
V, 3, 13. VI, 4, 1. cum arti-
culo I, 8, 9. n. V, 2, 11. ex
οὐδεὶς eliciendum I, 3, 15. n.
ἐκάτερος cum articulo III, 2, 36.
V, 9, 10. VII, 1, 23. καθ' ἐκά-
τερα, *ab utraque parte* V, 6, 7.
* ἐκβαίνειν, *escendere in locum*
superiorem IV, 2, 1. 3. 26. 3,
3. 23. (cl. 22.) VI, 1, 20. dub.
IV, 2, 10.
ἐκβάλλειν II, 1, 6. n. ἐκ τῆς φι-
λίας, *amicitia privare* VII,
5, 6. cf. Cyr. I, 3, 8: ἐκβαλῶ
σε τῆς τιμῆς.
* ἐκβασίς, *locus quo in locum*
superiorem escenditur IV, 1,
20. n. 2, 1 f. 3, 20. 21.
ἐκγονα, *proles bestiarum* IV, 5, 25.
ἐκεῖ, *δεικτικῶς illo loco, foris*
VII, 2, 30. *in illa regione* IV,
1, 24. V, 6, 26. cl. ad §. 36.
ἐκεῖνος et αὐτός IV, 7, 20. sub-
jectum spectat IV, 3, 20. n.
cl. II, 6, 14. 20. III, 1, 29.
proximum substantivum I, 3, 1.
18. cl. VII, 6, 32. ἐκεῖνη ἡ
ἡμέρα, *hic dies* I, 7, 18.
ἐκεῖσε VI, 4, 36. n.
ἐκκαθαίρειν I, 2, 16. n.
† ἐκκαλύπτειν I, 2, 16. n.

- ἐκκλησία de militibus I, 3, 2. 4.
 12. cl. V, 6, 37. et ad III, 2, 9.
 ἐκκυβιστᾶν V, 9, 9. n.
 † ἐκκυμαίνειν I, 8, 18. n.
 ἐκλείπειν τὴν πόλιν εἰς — I, 2,
 24. n. deesse IV, 5, 15.
 † ἐκμηρύνεσθαι VI, 3, 22. n.
 † ἐκπέμπεσθαι V, 2, 21. n.
 ἐκπίπτειν, excursionem facere
 V, 2, 18. n. ejici 17. cl. 2, 1.
 ejici de naufragis VI, 2, 2.
 VII, 5, 12. de rebus 13.
 ἐκπλεων VII, 5, 9. n.
 ἐκπλήττεσθαι I, 8, 20. n.
 ἐκπορίζειν V, 6, 19. n. 10, 4.
 ἐκταῖος VI, 4, 38. cf. V, 3, 2.
 Thuc. III, 3. Herod. VI, 106.
 120. et ad II, 2, 17.
 ἐκτάττεσθαι, aciem suam evol-
 ventem instruere V, 4, 12.
 VII, 1, 24.
 ἐκτείνεσθαι V, 1, 2. n.
 † ἐκτοξεύειν, sagittas mittere e
 loco VII, 8, 14.
 † ἐκφαίνειν πόλεμον, aperte se
 hostem gerere III, 1, 16.
 ἐκφρεύγειν τοῦ μὴ — I, 3, 2. n.
 ἐλαττον V, 10, 4. 5. cf. πολὺς II.
 ἐλαύνειν (στράτευμα), proficisci
 I, 2, 23. 5, 7. 13. 7, 14.
 ἐλάχιστον, τό, ad minimum V,
 7, 8.
 ἐλέγχειν III, 5, 14. n.
 ἐλελίζειν I, 8, 18. n. V, 2, 14. n.
 ἐλπίζειν VI, 3, 17. n.
 ἐλπίδες I, 2, 11. II, 5, 10. 12.
 III, 2, 8. IV, 3, 8. ἐν ἐλπίσιν
 εἶναι I, 4, 7. cf. Thuc. VII, 25.
 ἐμαντοῦ II, 3, 22. n.
 ἐμβαίνειν εἰς πλοῖον I, 3, 17. 4,
 7. V, 6, 12. 7, 15. VII, 3, 3.
 ἐμβάλλειν, injicere pabulum in
 praesepe I, 9, 27. μοχλόν, pes-
 sulum obdere VII, 1, 12. πλη-
 γάς, verberare I, 5, 11. in-
 ducere IV, 7, 20. invadere
 (ἐαυτόν) III, 5, 16. 17. V, 10,
 18. impetum facere I, 8, 14.
 III, 4, 14. influere I, 2, 8.
 IV, 8, 2.
 † ἐμβρόντητος III, 4, 12. n.
 τὰ ἐμὰ VII, 6, 33. et ad I, 3, 9.
 ἐμπαλιν. τοῦμπαλιν πορεύεσθαι
 V, 7, 6. VI, 4, 38. cl. ad IV,
 3, 32. εἰς τ. I, 4, 15. III, 5, 15.
 IV, 3, 20.
 ἐμπεδοῦν III, 2, 10. cl. VII, 6,
 17. n.
 ἐμπείρως ἔχειν τινός, usu cogni-
 tum habere aliquem II, 6, 1.
 ἐμπιπλάναι I, 7, 8. n. VII, 7,
 46. n.
 † ἐμπλεως dub. I, 2, 22. n.
 ἐμποδών. τί ἐ. μὴ οὐχί — III, 1,
 13. n. τὸ μὴ — IV, 8, 14. n.
 ἐμποιεῖν II, 6, 8. n.
 † ἐμπολᾶν VII, 5, 4. n.
 ἐμψαγεῖν IV, 2, 1. 5, 8. cum
 significatione celeritatis secun-
 dum Schn. ad Hell. IV, 5, 8.
 ἐμψανής. ἐν τῷ ἐ. II, 5, 25. n.
 ἐν 1) de loco a) in. θάλαττα ἢ
 ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ V, 1, 1.
 ἐν πέδαις δεδέσθαι IV, 3, 8.
 ὄχοντο ἐν τοῖς ἐχυροῖς IV, 7,
 17. n. cl. 1. et 8, 8. ἐν ὅπλοις
 IV, 3, 7. n. V, 3, 3. n. 9, 7.
 11. VI, 2, 27. ἐν τῷ δεξιῷ I,
 8, 5. nostro an vert. V, 8, 15.
 auf VI, 4, 13. cl. IV, 3, 31.
 b) de vicinia IV, 8, 22. n. VI,
 2, 1. n. cl. V, 3, 6. c) inter,
 unter, zwischen a) de rebus
 inanimatis. ἐν τοῖς δένδροις
 ἐστάναι IV, 7, 9. ἐν ἀφθόνοις
 βιοτεύειν III, 2, 25. n. β) de
 hominibus IV, 8, 8. ἐν τοῖς
 φίλοις ἦσαν, in amicorum
 terram advenerant V, 4, 32.
 cl. ad I, 3, 5. ὁρᾷ τοσαύτην
 ἀνομίαν ἐν ἡμῖν V, 7, 33. ἐν
 ὑμῖν λέγειν V, 7, 10. ἐν τῇ
 στρατιᾷ βουλευέσθαι 9, 3. ἐν
 τοῖς ἀρίστοις λέγεσθαι I, 6, 1. n.
 ἄτιμος ἐν —, apud VII, 7,
 50. n. cl. 37. et VI, 3, 24.
 2) de tempore. ἐν τῇ μονῇ V,
 1, 5. cl. III, 3, 12. ἐν τῇ ἀνόδῳ
 II, 1, 1. ἐν τῇ ἀναβάσει III,
 1, 1. V, 1, 1. VII, 1, 1. ἐν ταῖς
 σπονδαῖς III, 1, 1. n. ἐν τρι-
 σὶν ἡμέραις IV, 8, 8. cf. ἡμέρα.
 ἐν τοιούτῳ καιρῷ III, 1, 44.
 V, 8, 3. cl. I, 7, 5. ἐν τούτῳ
 τῷ κ. I, 8, 14. 7, 9. ἐν τούτῳ
 τῷ χρόνῳ IV, 2, 17. V, 6, 15.
 VII, 6, 1. ἐν τούτῳ (neutrum)
 I, 5, 15. 8, 12. 10, 6. II, 4, 8.

- IV, 6, 25. al. ἐν ᾧ I, 2, 20. n. 10, 10. II, 2, 15. IV, 2, 19. V, 1, 17. VII, 1, 15. 3) dictiones quaedam. ἐν ἑαυτῷ γίγνεσθαι I, 5, 17. n. ἐν ποτηρίοις πίνειν V, 9, 4. n. εἴ τι ἐν τούτῳ εἴη VI, 2, 22. n. ἐν τῷ φανερό I, 3, 21. n. ἐν τῷ ἑμφανεῖ II, 5, 25. n. ἐν ὀνυμῶ, ad numerum V, 4, 14. 9, 8. ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχειν, in oculis habere de custodientibus IV, 5, 29. ἐν et ἐπὶ confusa I, 9, 3. n.
- † ἐναγκυλᾶν, amentare, amentum alligare IV, 2, 28. Servius ad Aen. IX, 656. Iorum interpretatur amentum quo media hasta religatur et jacitur. Ita Graeca μεσάγκυλα interpretantur scholia ad Eur. Androm. 1134. aliter ad Phoen. 1148. Schh. cf. ad IV, 3, 28.
- ἐναντίος. τὰ ἐναντία στρέφειν IV, 3, 32. n. cl. ἑμπαλιν et Herod. VI, 32. ἐκ τοῦ ἐναντίου, ex adverso I, 8, 24. IV, 7, 5. VI, 3, 7. cf. ἐκ. ἐναντίον τινός, coram aliquo VII, 6, 23.
- ἐναντιοῦσθαι (περί) τινος VII, 6, 5. n.
- † ἐνάπτειν V, 2, 24. n.
- † ἐναυλίζεσθαι, ἐνδιατρίβειν Hesych. VII, 7, 8.
- ἐνδεῖν V, 9, 31. n. deesse VII, 1, 41.
- ἐνδηλος cum participio II, 4, 2. 6, 23. cf. δῆλος et φανερός. ἐνδηλον τοῦτο εἶχε, ὅτι —, manifestum erat eum — 18.
- † ἐνδημα VII, 1, 27. n.
- † ἐνδίφριος VII, 2, 33. n.
- ἐνδον, domi VII, 1, 19. n.
- ἐνδοξος, gloriam portendens V, 9, 23.
- ἐνεκα. plerumque post genitivum; ante subst. V, 4, 19. 8, 13. inter adject. et subst. I, 4, 5. 8. οὐπερ αὐτὸς ἐνεκα 9, 21. ἵνα — τούτου ἔ. II, 5, 14. cf. IV, 10, 14.
- ἐνεκεν II, 3, 20. n. IV, 1, 22, V, 8, 13. cf. Hell. VI, 2, 31.
- ἐνεγκόντα I, 5, 5. n.
- † ἐνεός, κωφός, ὃς οὔτε ἀκούει οὔτε λαλεῖ Hesych. (taubstumm) IV, 5, 33.
- † ἐνετός VII, 6, 41. n.
- ἐνέχυρον, pignus VII, 6, 23.
- ἐνθα 1) demonstrativum a) de loco I, 9, 5. VII, 2, 15. n. ἔ. δῆ I, 7, 15. b) de tempore IV, 1, 17. VII, 2, 16. ἔ. δέ II, 2, 11. ubi ut de tempore accipiat cogit collocatio. ἔ. δῆ, tum vero I, 8, 2. 4. 24. II, 1, 10. III, 3, 4. 4, 19. al. 2) relativum a) ubi IV, 5, 6. V, 7, 6. n. ad substantiva refertur IV, 5, 22. n. I, 8, 1. 9, 3. IV, 4, 15. VI, 3, 20. sequente subst. IV, 3, 7. πρὸς τοὺς ἄλλους ἐνθα — IV, 2, 20. simul tempus complectens V, 1, 1. cl. ad III, 2, 9. ἀφίχοντο ἐνθα — IV, 1, 2. n. cf. demonstrativum. b) quo II, 3, 19. ἀγαγὼν ἐνθα (ἀγέσθαι) ὑμῖν ἐδόκει VII, 6, 14. cf. 3, 3. 6, 34. cl. IV, 8, 14.
- ἐνθάδε, hic III, 3, 2. V, 1, 10. VII, 3, 4. 5. 18. huc II, 1, 4. 3, 21. V, 7, 18. VII, 2, 13.
- ἐνθαπερ IV, 8, 25. (cl. ad 26.) VI, 2, 9.
- ἐνθεν, unde V, 7, 6. n. substantivum spectat I, 10, 1. IV, 5, 32. V, 6, 32. cl. VI, 4, 14. Sic etiam unde a Latinis dicitur, veluti Cic. or. 38. subst. reticetur III, 5, 13. n. non praegresso demonstrativo II, 3, 6. n. V, 6, 24. ἐνθεν μὲν — ἔ. δέ, hinc — illinc (Curt. V, 4, 9.) II, 4, 22. III, 5, 7. ἐνθεν καὶ ἔ., hinc atque inde (Plin. ep. II, 17, 3. 16.), ab utraque parte IV, 6, 12. 8, 13. c. genit. 3, 28. 5, 22.
- ἐνθένδε VII, 7, 17. n.
- ἐνθυμεῖσθαι perf. III, 1, 43. n.
- ἐνθύμημα, inventum III, 5, 12.
- † ἐνθωρακίζεσθαι, lorica indui VII, 4, 16.
- * ἐνιδεῖν VII, 7, 45. n.
- ἐνιοι in appof. II, 4, 1. n.
- † ἐνίσχεσθαι VII, 4, 17. n.
- ἐννοεῖν, excogitare, ὁδόν II, 2, 10 sq. μή V, 9, 28. et ad III, 5, 3.

ἐνορᾶν I, 3, 15. n. cf. ἐνιδεῖν.

† ἐντάττεσθαι, *se adscribi, recipi pati* III, 3, 18.

ἐνταῦθα 1) de loco a) ibi I, 4, 19. 5, 4. IV, 5, 10. V, 7, 6. n. al. ἐπὶ τῇ ὑπερβολῇ — ἐνταῦθα IV, 4, 18. n. ἐνταῦθα — ἐν — IV, 8, 22. n. fine δέ II, 3, 17. n. καὶ ἐ. I, 2, 9. II, 4, 25. III, 4, 45. IV, 1, 18. b) *illuc*, cum verbis movendi I, 2, 1. n. 10, 17. III, 4, 11. 5, 5. μέχρ' ἐ. V, 5, 4. 2) de tempore I, 10, 4. III, 1, 34. 5, 3. 13. 14. al. ἐ. δέ I, 10, 11. 16. ἐ. δὴ I, 7, 10. 10, 1. IV, 7, 4. V, 9, 30. καὶ ἐ. III, 5, 7. IV, 1, 18. καὶ ἐ. δὴ I, 8, 19. 3) in apodosis post ἐπεὶ II, 6, 3. III, 4, 25. n. item ἐ. δὴ ib. ann. et ad IV, 3, 30.

* ἐντείνειν, *infligere, plangere* II, 4, 11. cf. ἐμβάλλειν.

ἐντελής μισθός, *stipendium integrum* I, 4, 13. cf. Thuc. VIII, 45. 50. 78. et Aristoph. eq. 1366.

† ἐντερα, *intestina* II, 5, 33.

ἐντεῦθεν, inde 1) de loco I, 2, 7. 10. V, 4, 26. al. ἐντεῦθεν δέ I, 7, 14. II, 4, 9. 13. 27. 28. III, 5, 17. καὶ ἐ. VII, 6, 43. ἐ. ἐκ. τῆς τούτων ἐπικρατείας VII, 6, 42. cl. ad IV, 8, 22. 2) de tempore IV, 4, 15. 8, 7. V, 4, 14. 6, 35. VI, 2, 15. 3, 22. al. ἐ. δὴ V, 5, 3.

* ἐντιθέναι φόβον τινί, *metum injicere alicui* VII, 4, 1.

ἐντίθεσθαι, *res suas navibus imponere* I, 4, 7. V, 7, 15.

ἐντίμως ἔχειν, *in honore esse* II, 1, 7. cf. ἔχειν.

ἐντός c. gen. 1) de loco II, 1, 11. VI, 2, 3. cf. ad 3, 7. et I, 10, 3. ἐ. τοῦ πλαισίου ποιῆσθαι VII, 8, 16. cf. ποιῆσθαι. 2) de tempore VII, 5, 9.

ἐντυγχάνειν, *incidere*, c. dat., in homines I, 2, 27. n. 8, 1. 10. II, 5, 32. III, 2, 31. n. IV, 5, 19. V, 7, 23. VI, 1, 10. νεκροῖς 3, 5. 2) in res II, 3, 10. IV, 2, 10. V, 1, 17. 9, 4. VI, 1, 15. 19. 4, 38.

ἐνύπνιον VII, 8, 1. n.

ἐνωμοτοάρχης II, 4, 21. IV, 3, 26. ἐνωμοτία, quarta λόχου pars III, 4, 22. IV, 3, 26. cfr. Manfo Sparta I, 2. p. 226.

ἐξάγειν *educere, abducere* VI, 4, 36. *movere, impellere* I, 8, 24. cf. Hell. VII, 5, 8.

† ἐξαιτεῖν VI, 4, 11. n.

† ἐξαλαπάζειν VII, 1, 29. n.

ἐξαπατᾶν V, 7, 6. n.

† ἐξαπάτη VII, 1, 25. n.

ἐξαρχεῖν erat VII, 7, 54.

ἐξεῖναι. ἐξεσσι. c. inf. II, 6, 28. III, 4, 39. IV, 3, 10. VII, 6, 16. cum dat. et inf. 5, 23. ἐξεστί σοι ἀνδρὶ γενέσθαι VII, 1, 21. cf. Matth. §. 536. Buttm. §. 129, 2, 2. ἐ. πρὸς ἄλλους ἀρχομένους ἀπιέναι II, 6, 12. n. de l. V, 4, 6. v. ann. ἐξόν II, 5, 22. n. III, 1, 14.

ἐξελαύνειν de conatu VII, 7, 7. n.

† ἐξέρπειν VII, 1, 8. n.

ἐξέρχεσθαι, *praeterire* VII, 5, 4.

ἐξέτασις, *recensus* I, 7, 2. ποιεῖν, *agere* I, 2, 9. item ποιῆσθαι 14. 7, 1. γίγνεται V, 3, 2.

ἐξευπορίζειν V, 6, 19. n.

ἐξηγεῖσθαι IV, 5, 28. n.

ἐξήκειν VI, 1, 26. n.

ἐξιχνεῖσθαι, *verbum proprium de telo quo mittitur perveniente, erreichen* I, 8, 19. (cf. Luciani Dd. Mm. XIV, 3.) III, 3, 17. 4, 3. IV, 3, 29. item de hominibus III, 3, 15. IV, 5, 18. 8, 3. c. genit. III, 3, 7. cl. ad 2, 19. pro ἐξαρχεῖν VII, 7, 54. n.

ἐξοδος, *exitus* VII, 1, 9. *locus quo exitur* V, 2, 26. VII, 4, 17. *expeditio* V, 2, 9. VI, 2, 9.

ἐξοπλίζεσθαι, *arma induere* I, 8, 3. II, 1, 2. III, 1, 28. IV, 3, 3. 6, 9.

† ἐξοπλισία. ἐν τῇ ἐ., *cum exercitus perarmatus staret* I, 7, 10.

ἐξω, *foris* II, 5, 32. VII, 2, 29. *extra urbem, locum etc.* II, 6, 3. VII, 4, 12. 6, 24. parte a flumine averfa II, 2, 4. n. c. verbis movendi V, 2, 16.

- 5, 19. cum genit. et v. εἶναι I, 8, 13. V, 2, 26. γίγνεσθαι I, 8, 23. II, 6, 12. c. aliis movendi verbis I, 10, 6. III, 4, 15. IV, 8, 12. 15. 16. V, 7, 7. 15. VI, 3, 7. VII, 1, 35. 4, 17.
- ἐξωθεν c. genit. III, 4, 21. V, 7, 21. Utroque loco ἐξω expectaveris. Sed ἐξω eadem ratione usurpatum qua ἐκ V, 4, 3. ubi v. ann.
- ἐοικέναι. ὥς ἔοικε VI, 2, 12. n.
- ἐπάγειν, *vehere in* (navi) dub. V, 1, 16. * ψῆφον VII, 7, 57. n. dub. IV, 7, 19.
- ἐπαινεῖν ἐπαινον V, 7, 33. n. τινά, de homine qui *quae fecit probamus*, *Beifall bezei-gen* I, 3, 7. 4, 16. V, 5, 8. 9, 16. VI, 4, 25. 35. VII, 6, 15. ἐφ' οἷς λέγεις, *propter ea quae dicis* III, 1, 45. de recusante VII, 7, 52. n. ἐπαινέσω I, 4, 16. n.
- ἐπαίρειν, *incitare* V, 9, 21. VII, 7, 25.
- ἐπαλξίς ad VII, 8, 13.
- ἐπάν c. conj. I, 4, 13. n. IV, 6, 19. cf. ἐπειδάν et τάχιστα.
- * ἐπανατείνειν, *porrigere* VII, 4, 9.
- † ἐπάνω, *supra* VI, 1, 1.
- † ἐπαπειλεῖν, *minas addere* V, 10, 7.
- ἐπεγγεῖλαι, *irridere ad* (dabei) II, 4, 27.
- ἐπεγείρειν, *e somno excitare* IV, 3, 10.
- ἐπεὶ, 1) *cum, postquam* a) c. imperf. I, 5, 8. 9, 6. IV, 1, 10. V, 2, 1. 3. 5. b) c. plusquamperf. V, 2, 13. c) saepissime cum indicativo aoristi I, 9, 7. IV, 7, 1. 2. V, 8, 9. al. etiam in oratione obliqua I, 9, 10. II, 1, 8. d) c. optat. in or. obl. V, 6, 30. e) c. infin. V, 7, 18. n. 2) *quoties* c. opt. I, 5, 2. n. 3) *quoniam* I, 3, 5. 6. V, 9, 30. VII, 6, 22. n. III, 1, 31. 3, 12. cf. ἐκ n. 5. et τάχιστα.
- ἐπεὶ γε I, 5, 9. VI, 4, 26. n.
- ἐπειδάν c. conj. aor. Latinorum fut. exactum exprimente II, 3, 29. V, 6, 19. VII, 1, 6. 10. etiam praeterito praegresso III, 1, 9. VII, 5, 8. cf. ad I, 4, 13.
- ἐπειδή, *cum postquam* 1) c. indic. a) praef. I, 7, 16. n. b) imperf. III, 4, 38. IV, 1, 14. c) aor. I, 1, 3. II, 4, 24. IV, 5, 8. al. 2) c. opt. a) in orat. obl. III, 5, 18. b) ad rem repetitam significandam IV, 5, 8. cl. ad I, 5, 2.
- ἐπειδή γε I, 9, 24. cf. Thuc. VI, 18.
- ἐπείπερ, *cum semel* II, 2, 10. 5, 38. 41. IV, 1, 8. V, 1, 4. 9, 26. n. VII, 4, 19. n.
- ἐπειτα II, 1, 17. 4, 5. III, 1, 46. IV, 8, 11. ἐ. δέ V, 1, 3. VI, 3, 25. μὲν — ἐ. sine δέ III, 2, 27. cf. ad I, 3, 2. τέ — ἐ. δέ V, 5, 8. n. καὶ περ IV, 3, 11.
- ἐπειτα post participium II, 5, 20. n. VII, 1, 4. n.
- ἐπέχειν V, 4, 3. n.
- ἐπεξέρχεσθαι, *insequentem exire* V, 2, 7. cf. ad VI, 2, 23.
- ἐπεξιέναι erat VI, 3, 4.
- † ἐπεξόδια VI, 3, 2. n.
- * ἐπέρχεσθαι, *peragrarē* VII, 8, 25.
- ἐπεσθαι 1) *sequi* III, 1, 25. IV, 1, 6. VII, 3, 43. al. σύν τινι I, 3, 6. n. (duces) III, 5, 18. VI, 3, 25. nisi ibi et fortasse I, 8, 19. omnino est *progredi*. cf. διώκειν. *sequi hostem*, εἰποντο διώκοντες V, 4, 24. cl. I, 8, 19. III, 4, 18. 19. 20. VI, 5, 15. 17. de subjectis II, 6, 13. πείθεσθαι οὐδὲ ἐπ. I, 3, 6. cf. Mem. II, 2, 11. et Demosth. Phil. I, 6, 1. p. 45.
- ἐπεύχεσθαι, *deos antestari ad* (ea quae dicas) V, 6, 3.
- ἐπέχειν, τῆς πορείας (int. εαυτόν), *insistere, restare* III, 4, 36. cf. Cyr. IV, 2, 12.
- ἐπήκοον, *locus unde aliquid exaudiri potest* II, 5, 38. III, 3, 1. IV, 4, 5. VII, 6, 8.
- ἐπί 1) cum genitivo 1) *in, auf* a) cum verbis quietem signifi-

cantibus. ἐπὶ τῆς γῆς III, 2, 19. cf. VI, 2, 1. ἐπὶ τῶν ἄκρων IV, 6, 18. cf. III, 4, 28. 44. V, 4, 26. VII, 4, 11. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς IV, 3, 6. ἐπὶ πυραμίδος III, 4, 9. cf. V, 2, 5. 4. 29. 10, 8. ἐφ' ἵππου III, 2, 19. 4, 46. 49. VII, 3, 26. ἐφ' ἄρματος I, 7, 20. cf. II, 2, 14. III, 2, 19. ἐπὶ νεῶν I, 4, 3. n. V, 10, 4. ἐπὶ γεφύρας II, 4, 13. ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου I, 8, 9. cf. III, 2, 36. b) cum verbis movendi. cf. γίνεσθαι et ἀναβαίνειν. 2) in, ad, apud. ἐπὶ ποταμοῦ II, 5, 18. IV, 3, 28. ἐπὶ Θράκης VII, 6, 25. n. 3) in, bei, translate. ἐπὶ τοῦ πρώτου IV, 3, 9. n. 4) versus, nach, gen II, 1, 3. VI, 1, 24. 5) de altitudine (aciei) I, 2, 15. n. item de latitudine V, 2, 6. n. ἐπὶ φάλαγγος παράγειν IV, 3, 26. n. τάττεσθαι VI, 3, 9. ὑφηγεῖσθαι 25. ἐπὶ ὀκτὼ πλίνθων VII, 8, 14. n. 6) ἐφ' ἑαυτῶν II, 4, 10. n. cl. ad V, 4, 34. 7) οἱ ἐφ' ἡμῶν I, 9, 12. n.

II) cum dativo 1) in, auf a) cum verbis quietem significantibus. ἐπὶ ταῖς οἰκίαις τύρσεις ἐπῆσαν IV, 4, 2. ἐπ' ἄκροις V, 2, 16. VII, 3, 44. IV, 5, 1. cl. 4, 18. 6, 24. 3, 3. γέφυρα ἐπὶ τῷ νάπει ἦν VI, 3, 22. ἔκειντο ἐπ' αὐτῷ I, 8, 27. ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κράνη V, 4, 13. cf. II, 5, 23. VII, 4, 4. ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ I, 8, 20. 9, 31. III, 4, 43. VI, 3, 11. b) cum verbis movendi. cf. γίνεσθαι. 2) in, ad, an, bei. ἐπὶ τοῖς ὀρίοις V, 4, 1. ἐπὶ τῇ ὁδῷ IV, 1, 20. 2, 6. quamquam his locis etiam auf vertere licet. ἐπὶ τῇ τάφρῳ I, 7, 19. cl. III, 4, 1. ἐπὶ τῷ πυρί 14. ἐπὶ ταῖς πύλαις I, 4, 5. VII, 1, 17. ἐπὶ ταῖς θύραις I, 9, 3. II, 4, 4. n. 5, 31. ἐπὶ ταῖς πηγαῖς I, 2, 8. cl. 13. ἐπὶ (τῇ) θαλάττῃ I, 4, 6. n. V, 3, 2. 5, 1. VI, 2, 4. VII, 2, 25. 6, 43. ἄρχων ἐπὶ

9. VII, 3, 16. cl. 1, 16. Translate de tempore: ἡλῖος ἦν ἐπὶ δυσμαῖς VII, 3, 34. ἐπὶ τῷ τρίτῳ II, 2, 4. n. ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ V, 2, 26. cl. VI, 1, 5. 3) in, de portis aperturæ quasi impositis I, 4, 4. n. Aliter VI, 3, 4: τὰ ἐπὶ τῷ στρατοπέδῳ, quæ in castris et circa castra sunt. 4) apud cum notione imperandi. μένε ἐπὶ τῷ στρατεύματι III, 4, 41. VII, 2, 1. IV, 4, 19. et ad I, 4, 2. Similiter de iis quibus alicujus rei curandæ v. agenda munus est demandatum IV, 1, 13. n. 5) de potestate τὸ ἐπὶ τούτῳ (εἶναι) VI, 4, 23. ἐπὶ τινι γίνεσθαι, εἶναι I, 1, 4. n. 6) post verba jurandi III, 2, 4. n. 7) de causa, auf, über. ἐπὶ τούτοις θύεσθαι III, 5, 18. n. VI, 2, 16. 19. cl. V, 6, 27. 28. γελᾶν ἐφ' ἑαυτοῖς V, 4, 34. n. ἐπὶ τούτῳ ἐκπλήττεσθαι V, 9, 12. ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονεῖν III, 1, 27. cf. ἀγάλλεσθαι. ἐπαινῶ σε ἐφ' οἷς λέγεις III, 1, 45. 8) de conditione I, 3, 1. n. ἐφ' οἷς λέγει, acceptis quas offerret conditionibus VII, 6, 44. ἐφ' ᾧ c. inf. IV, 2, 19. 4, 6. cl. VI, 4, 22. 9) de consilio ἐπὶ τινι συνειλεγμένον IV, 4, 17. ἐπὶ θανάτῳ ἄγεσθαι I, 6, 10. n. V, 7, 34. ἐπὶ ξενίᾳ καλεῖν VII, 6, 3. δέχεσθαι V, 9, 3. ἐπὶ τούτῳ ἐδίδου ὅπως—VII, 6, 16. ἐπὶ πολέμῳ II, 4, 5. n. ἐπὶ γάμῳ 8. n. ἐπ' ἀγαθῷ κολάζειν V, 8, 18. cf. Cyr. I, 6, 31. VI, 3, 16. 6, 6. VII, 4, 3. 10) causa, propter VII, 6, 17. 7, 59. n. 11) ἐπὶ τούτῳ i. q. μετὰ τούτον III, 2, 4. n. ἐπὶ τούτοις, deinceps II, 5, 41. VII, 2, 26.

III) cum accusativo 1) in, auf. ἀνατίθεσθε ἐπὶ τὰ ὑποζύγια II, 1, 4. κρέα θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα VII, 3, 23. ἀναβάλλειν ἐπὶ τὸν ἵππον IV, 4, 4. ἀναβαίνειν ἐφ' ἵππον III, 4,

35. IV, 7, 24. cl. I, 8, 3. n. ἐπὶ τὰς οἰκίας V, 2, 22. ἐπὶ γήλοφον III, 4, 25. cf. IV, 1, 7. ἐπὶ τὰ ὄρη πέμπειν IV, 4, 15. ἔσθαι III, 4, 41. cl. 44. ἀφικνεῖσθαι 4, 27. ἐφοδος ἐπὶ τὸν λόφον 41. 2) *ad, nach* — *hin*. ὁδὸς ἐπὶ Σοῦσα φέρει III, 2, 15. cf. V, 2, 19. προσήκουσαι ὅχθαι ἐπὶ τὸν ποταμόν IV, 3, 23. ἐξελαύνειν ἐπὶ — I, 4, 11. ἦλθον ἐπὶ θάλατταν εἰς Τραπεζοῦντα IV, 8, 22. cl. 6. καταθεῖν εἰς τὸ πεδῖον ἐπὶ τὰς κώμας VII, 3, 44. ἔφευγον ἐπὶ τὴν χαράδραν III, 4, 4. ἀφικέσθαι ἐπὶ ποταμόν II, 4, 13. III, 4, 6. IV, 7, 18. cl. V, 6, 9. ἐπὶ πόλιν V, 1, 1. ἔλθων ἐπὶ Χερδόνησον, dub. VII, 2, 15. ἀπὼν ἐπὶ τὴν ἑμαυτοῦ ἀρχὴν II, 3, 29. cf. III, 4, 46. τάφροι κατετέτμηντο ἐπὶ τὴν χώραν — ἐπὶ τὰς μελίνας II, 4, 13. ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἐφέπεσθαι VI, 3, 11. παριέναι ἐπὶ τὸ ἡγούμενον 12. cl. VII, 1, 23. et V, 4, 22. δρόμος ἐγένετο ἐπὶ τὰς σκήνας I, 2, 17. ἦλθον ἐπὶ τὰ ὄπλα III, 1, 40. et ad I, 5, 13. ἄγειν ἐπὶ τὸ στρατεύμα VII, 6, 7. ubi §. 6. πρὸς. cf. 2, 8. 9. 12. raro sic de hominibus IV, 7, 23. ubi *auf* — *zu* verti potest. Cum verbis quietem significantibus IV, 2, 3. n. VI, 3, 25. n. 3) *adversus* a) de locis, ἔθεον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον IV, 4, 20. ἐπορεύοντο πρὸς τοὺς πολεμίους ἐπὶ χωρίον V, 4, 14. ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἐρχεσθε IV, 8, 6. ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα III, 2, 13. ἐπὶ τὸ ὄρος συστρατεύεσθαι VII, 4, 20. b) frequentius et certius de hominibus. ἐπὶ τινὰ χωρεῖν IV, 2, 15. ἔσθαι V, 7, 25. ἰέναι I, 3, 1. cl. ad 7. ἐρχεσθαι II, 5, 39. V, 7, 14. 18. VII, 3, 35. πορεύεσθαι II, 1, 4. 3, 21. ἐπεσθαι I, 4, 14. στρατεύεσθαι I, 1, 11. 3, 4. II, 6, 29. ἡγεῖσθαι V, 5, 14. πολεμεῖν I, 3, 4. n. παρασχευάζεσθαι III, 1,

36. cl. I, 2, 4. συμμαχοὺς ποιεῖσθαι V, 5, 22. ἐφοδος ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἦν IV, 2, 7. ἐπὶ τινὰ θύεσθαι VII, 8, 21. 4) *ad, nach, cum petendi consilio* V, 10, 2. n. cf. 1, 6. 8. VI, 2, 19. VII, 6, 38. Similiter ἐκπλεῖν ἐπὶ μισθοφορὰν VI, 2, 8. 5) *ad, zu, cum consilii notione*. ἐφ' ἡμᾶς — παρακαλοῦντας III, 1, 24. ἐφ' ἀρπαγὴν τραπέσθαι VII, 1, 18. ἐπὶ δεῖπνον καλεῖν VII, 3, 15. cl. 21. ὕδωρ ἐφέροντο ἐπὶ δεῖπνον 4, 3. φρύγανα συλλέγειν ὥς ἐπὶ πῦρ IV, 3, 11. καταθέμενος ὥς ἐπὶ δάσμευσιν VII, 1, 37. ἐφ' ἃ ἐστρατεύετο I, 2, 2. cf. V, 7, 27. VII, 6, 22. ἰέναι ἐπὶ τὸν ἀγῶνα III, 1, 22. καθίστασθαι ἐπὶ τὸ συνεπιμελεῖσθαι τῆς στρατιᾶς V, 9, 22. ἐρχεσθαι ἐπὶ τι II, 5, 22. n. III, 1, 18. n. ἐξορμᾶν ἐπὶ τὴν ἀρετὴν III, 1, 24. συμφέρεi ἐπὶ τὸ βέλτιον VII, 8, 4. Ex illa quam secundam posuimus potestate descendit ea qua b) est *versus, —wärts*. ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖν V, 2, 32. n. ἐπὶ δόρυ ἀναστρέφειν IV, 3, 29. n. ἐπέκεινα V, 4, 3. n. ἐπὶ δεξιὰ VI, 2, 1. n. 6) de spatio per quod aliquid pertinet, *hin*. ἐπὶ δύο στάδια V, 10, 2. n. I, 7, 15. VI, 2, 5. et ad IV, 2, 13. ἐπὶ πολὺ, *weit hin* I, 8, 8. cf. Thuc. II, 79. διασπειρόμενοι ἐφ' ὅσον καλῶς εἶχε VI, 1, 19. n. ἐπὶ βραχὺ ἐξικνεῖσθαι III, 3, 17. ἐπὶ παμπόλῳ τῆς θαλάττης VII, 5, 12. cf. ad Dionysii historiogr. pag. 86. 7) Similiter ἐπὶ πολλοὺς τεταγμένοι IV, 8, 11. cl. ad I, 2, 15. 8) de tempore. ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας VI, 4, 36. cf. ad VI, 2, 16. ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, *plerumque* III, 1, 42. 43. 4, 35. — Confunduntur ἐπὶ et ἐν I, 4, 6. et εἰς V, 1, 1. et πρὸς I, 3, 4. ἐπιβάλλεσθαι *imponere sagittam* (Curt. VIII, 14, 19.) IV, 3, 28. n.

- ἐπιβουλεύειν c. inf. V, 6, 29. n.
 ἐπιγίγνεσθαι, *supervenire* III, 4, 26. VI, 2, 26.
 ἐπιδεικνύναι, *ostendere* a) proprio sensu I, 2, 14. V, 4, 17. 52. *vorstellen* VI, 4, 4. b) *translato*, verbis VII, 4, 23. I, 3, 13. 16. factis III, 2, 26. VI, 4, 32. αὐτὸν ὅτι I, 9, 7. n.
 ἐπιδείκνυσθαι, *se ostentare* V, 4, 34. εἰς τι I, 9, 16. n. *de se ostendere* 10. n. II, 6, 27. τὴν παιδείαν IV, 6, 15. 16.
 ἐπιδεῖν, *videre*, *ansehen* VII, 6, 31. *usu experiri*, *erleben* III, 1, 13. VII, 1, 30.
 ἐπιδιώκειν, *persequi* I, 10, 11. IV, 1, 16. 3, 25.
 ἐπιέναι, *de loco* I, 6, 2. *ubi tamen leg. videtur ἀπιόντων. in hostem* I, 2, 17. n. 7, 4. 10, 10. IV, 6, 23. VI, 3, 17. *τινί* IV, 5, 23. VI, 1, 7. *de hoste insequente* III, 4, 33. VI, 3, 16. *translate* V, 7, 12. n. *succedere*, *de saltaturis* V, 9, 11.
 ἐπιούσα, *insequens*, εἰς I, 7, 1. ἡμέρα 2. III, 4, 18. IV, 5, 7. 30. νύξ V, 2, 23. VII, 4, 14.
 † ἐπίθεσις, *Angriff* IV, 4, 22. VII, 4, 23.
 ἐπιθυμεῖν c. genit. II, 6, 21. III, 2, 39. IV, 1, 14. V, 5, 23. c. inf. I, 9, 12. II, 6, 21. III, 2, 39. V, 9, 21. VI, 2, 8.
 ἐπικαλοῖοι VII, 1, 6. 7, 15. et ad III, 1, 36. et V, 9, 3.
 ἐπικάμπειν (τὸ στρατεύμα) I, 8, 23.
 † ἐπικαταρῶριπτεῖν, *in super de-jicere* IV, 7, 13.
 ἐπικουρεῖν *τινί* τι V, 8, 25. n.
 † ἐπικούρημα *τινός* et *τινί* IV, 5, 13. n.
 † ἐπικρύπτεσθαι I, 1, 6.
 ἐπικρύπτειν IV, 5, 32. n.
 † ἐπικυροῦν III, 2, 32. cf. ἐπιψηφίζεσθαι.
 * ἐπιλαμβάνειν VI, 3, 5. n.
 ἐπιλαμβάνεσθαι IV, 7, 12. n. 13.
 ἐπιλανθάνεσθαι c. genit. III, 2, 25. cf. Matth. 5. 347.
 ἐπιλέγειν, *dabei sagen* I, 9, 26. cf. Cyr. I, 3, 7.
 ἐπιλείπειν, *deficere* IV, 5, 14. n. cl. 7, 1. V, 8, 3. VI, 2, 16. 20. c. acc. I, 5, 6. ἐπιλείπεσθαι *de parte aciei relictæ* I, 8, 18.
 ἐπιμαρτύρεσθαι, *testari ad — (dabei)* IV, 8, 7.
 ἐπιμελεῖσθαι et ἐπιμέλεσθαι IV, 2, 24. n. c. gen. IV, 3, 20. 8, 25. n. V, 1, 7. 2, 12. n. 3, 1. τῶν πλευρῶν, *de duce* III, 2, 37. ἀλλήλων *de iis qui se invicem adjuvant* IV, 2, 26. τῶν βαρβάρων ὅπως — I, 1, 5. n. *observare* I, 8, 21.
 † ἐπιμιγνύναι III, 5, 16. n.
 ἐπινοεῖν III, 2, 10. n. θεοῦς II, 4, 7. III, 1, 22. n.
 † ἐπιπαρεῖναι, *noch dazu herbeikommen* III, 4, 23. cf. Thuc. I, 61.
 † ἐπιπαριέναι, *juxta (agmen) in (montibus v. c.) ire* III, 4, 30. VI, 1, 19.
 ἐπίπονος, *labores portendens* V, 9, 23.
 ἐπίρρητος I, 2, 22.
 ἐπισάπτειν III, 4, 35. n.
 ἐπίστασθαι c. inf. I, 3, 15. 4, 5. III, 3, 17. V, 7, 25. VII, 3, 25. c. acc. I, 3, 12. *Μυσοῦς οἷ* — III, 2, 23. n. c. participio VI, 4, 17. cf. εἰδέναι.
 † ἐπίστασις, *Stillstand* II, 4, 26.
 † ἐπιστρατεία II, 4, 1.
 ἐπισφάπτειν, *jugulare super* I, 8, 29.
 ἐπιτάττεσθαι τῇ φάλαγγι, *post aciem sibi ponere* VI, 3, 9.
 ἐπιτήδειος, *aptus, idoneus* II, 5, 18. (παίεσθαι) 3, 11. n. *quod e re est* V, 5, 25. n. — ὃν ἔστι, *conducit* VII, 1, 39. οἱ ἐπ., *qui rei agenda sunt idonei* I, 3, 18. V, 2, 12. VI, 4, 30. VII, 7, 2. 13. 20.
 τὰ ἐπιτήδεια, *necessaria* (Curt. V, 12, 6.), *res necessariae* (Caes. b. c. I, 52. III, 15. Sall. Jug. 23.) *syn. σῖτα (καὶ ποτὰ)* II, 5, 26. 27. et VII, 6, 29. cl. 26. 28. ἀγορά II, 5,

26. V, 5, 17. Raro sine articulo, ut IV, 4, 2. 17. VII, 3, 8. cum artic. II, 2, 11. 12. IV, 4, 7. 5, 28. al.
- ἐπιτιθέναι. v. δίχη.
- ἐπιτρέπειν, *mittere* VI, 3, 11. n. *permittere*, τινὲ χώραν διαρπάσαι I, 2, 19. II, 4, 27. τινὲ ποιεῖν τι III, 5, 12. V, 10, 14. τινὲ κακῶ εἶναι III, 2, 31. n. c. acc. et inf. VII, 7, 8. τοῦτοις ὁπότερα ἂν ψηφίσωνται 18. n. τινὲ ἀρχήν, *tradere* V, 9, 31. cf. Herod. VIII, 3.
- ἐπιτρέπεσθαι I, 9, 8. n.
- ἐπιτυγχάνειν, *incidere*, τινί, de rebus III, 4, 18. IV, 1, 9. VII, 2, 18. *nancisci* I, 9, 25. de hominibus dub. V, 7, 23.
- ἐπιφαίνεσθαι, *in conspectum prodire apud* — III, 3, 6. 4, 39. 5, 2. τινί II, 4, 24. III, 4, 2. εἰς τόπον 13. cf. εἰς.
- † ἐπιφθέγγεσθαι IV, 2, 7. n.
- † ἐπιφορεῖν III, 5, 10.
- ἐπίχαρι, *suavitas, das Gefällige, Einnehmende* II, 6, 10.
- ἐπιχειρεῖν, λέγειν et λέγων V, 6, 34. n. Saepe non tam est *conari* quam *instituire* (Caes. b. c. I, 18. bis), quod non semper vernaculo sermone una voce reddi potest. καλεῖν III, 5, 3. διώκειν 4, 27. IV, 3, 25. ἀρπάζειν VI, 4, 6. ποιεῖν τι VII, 6, 12. διορύττειν τὸν πύργον 8, 13. cf. III, 4, 33.
- * ἐπιχωρεῖν I, 2, 17. n.
- ἐπιψηφίζειν V, 1, 14. n. VII, 3, 14. n.
- ἐπιψηφίζεσθαι VII, 3, 14. n.
- * ἐποικοδομεῖν, *superstruere* III, 4, 11.
- ἐργον, *die Ausführung* III, 5, 12. de proelio VII, 8, 17. cf. Gottleber. ad Thuc. I, 105.
- ἐρέσθαι et ἐρωτᾶν confusa V, 9, 13.
- ἐρημία, *solitudo*, opp. ὄχλος II, 5, 9. V, 4, 34. cf. Hier. VI, 4.
- ἐρημος. ἐρήμη πόλις I, 5, 4. n. III, 4, 7. πυρά VII, 2, 18. n. ἱππεῖς, *a caeteris destituti* 3, 47. *a defensoribus destitutus* III, 4, 40. ἄμαξαι II, 1, 6. n. τινός I, 3, 6. n. χωρίον ἐρημον οἰκιῶν VII, 1, 24.
- † ἐρίφειος, *hoedinus* IV, 5, 31.
- * ἐρμηνεύειν, *interpretari* V, 4, 5.
- ἐρμηνεύς. cf. διά c. genit.
- † ἐρύκειν, *arcere* III, 1, 25.
- ἐρυμα II, 4, 22. n.
- ἐρυμνός IV, 7, 31. n.
- ἐρχεσθαι 1) *plerumque venire*. εἰς λόγους II, 5, 4. 25. n. cf. λόγος. ἐπὶ βωμόν I, 6, 7. cf. ἐπὶ c. acc. 2. 3. et 5. παρὰ τινά I, 4, 3. VII, 7, 19. πρὸς τινα amice I, 1, 10. III, 3, 2. VII, 7, 35. *collocuturum* II, 5, 2. πρὸς ἡμᾶς et πρὸς τὸ κοινόν V, 7, 20. 18. *hostiliter* I, 3, 20. 21. cl. 4, 11. ἐκ τῶν παρόντων ἄνδρας ἀγαθοὺς III, 2, 3. n. βόες IV, 8, 25. n. ἡλικία III, 1, 14. cum participio III, 1, 24. n. VII, 1, 28. 7, 17. addito ὥς III, 2, 11. 2) *re-dire* II, 1, 1. n. 3) *ire, proficisci* I, 3, 14. 18. VII, 8, 9. ὁδόν II, 1, 11. III, 1, 6. VII, 8, 20. cl. IV, 7, 19. εἰς Δελφούς III, 1, 5. εἰς χωρίον ἐλθόντα πάλιν ἐλθεῖν V, 7, 13. εἰς ἀγῶνα I, 7, 4. cl. II, 6, 16. πρὸς τὰς φυλακὰς III, 1, 40.
- ἐρωτᾶν, *interrogare*. ἐρωτώμενος τὸ ποδαπὸς εἶη IV, 4, 17. n. *interrogari jubere* V, 4, 2. n.
- ἐσπέρα. cf. ἀπό, εἰς, πρὸς.
- ἔστε 1) *usque*. ἔστε ἐπὶ IV, 5, 6. n. 2) *donec*. a) cum indicativo II, 5, 30. III, 1, 28. 4, 49. b) cum conjunctivo II, 3, 9. V, 1, 4. 6, 26. et IV, 5, 28. cl. ad I, 4, 13. c) cum optativo I, 9, 11. V, 5, 2. 3) *quanti-diu*. a) c. indic. III, 1, 19. b) c. opt. III, 3, 5.
- † ἐσχάτως II, 6, 1.
- † ἔσωθεν I, 4, 4. n.
- ἐταῖραι IV, 8, 27. n. V, 4, 33. n.
- ἕτερος. ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον παῖει V, 9, 5. *συνήκουον εἰς τὴν ἑτέραν ἐκ τῆς ἑτέρας πόλεως* V, 4, 31. ὁ μὲν ἔ. — ὁ δὲ λοιπός IV, 1, 23. c. genit. VI, 2, 8. n.

- praeterea* I, 4, 2. n. *μηδὲ* ξ. VII, 4, 10. n.
- ἔτι*, *adhuc*, *noch* I, 3, 12. n. II, 6, 28. (cl. Hell. IV, 1, 39.) III, 1, 20. IV, 2, 14. *ἔτι μὲν*, *aliquamdiu* V, 10, 15. n. cf. *τέως*. *πρὸς δ' ἔτι* III, 2, 2. n. cum comparativis I, 9, 10. 10, 10. III, 1, 14. VI, 4, 35. *ἔτι δέ*, *jam* (Curt. VII, 1, 16. al.), *porro* 1, 23. 2, 28. VI, 4, 13. *jam*, *amplius* c. negativis I, 8, 18. II, 1, 4. IV, 5, 8. item in interrogatione I, 6, 8.
- ἔτοιμος*, *promptus*, *paratus* ad obediendum I, 6, 2. quem tamen locum Sturz. interpretatur: *se certo accepturum esse*, Schn.: *paratos*, *instructos esse*. *χρήματα*, *quibus nullo negotio potiaris* VII, 8, 11.
- † *ἔτοίμως* II, 5, 2. V, 7, 4.
- ἔτος*. *ἦν ἑτῶν* —, *natus erat annos* — II, 6, 20. VII, 4, 16. cl. II, 6, 15. 30. *οἱ τριάκοντα ἔτη γεγονότες* II, 3, 12. n. *οἱ ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη* V, 3, 1. cl. VI, 3, 4. n. *οἱ μέχρι πεντήκοντα ἑτῶν* 2, 25.
- εὖ*. cf. *γίγνεσθαι*, *μάλα*, *ἀμείνων*.
- εὐδαιμονίζειν* *τινὰ* (ὑπέρ) *τινος* I, 7, 3. n.
- εὐδαίμων* V, 4, 32. cl. I, 5, 7.
- εὐδία* V, 8, 19. n.
- εὐδοξος*. v. *ἔνδοξος*.
- † *εὐεπίθετον* *ἦν* III, 4, 20. n.
- εὕζωνοι*, *expediti* IV, 2, 7. 3, 20. 5, 24. e sagittariis funditoribusque (Caes. b. c. I, 27. cl. b. g. VII, 80.) III, 3, 6. VI, 1, 15. V, 4, 23. de hoplitis quae ad pugnandum non necessaria sunt reliquerunt VII, 3, 46.
- † *εὐήθεια*, *stultitia* I, 3, 16.
- εὐθύς*. in apodofi I, 5, 15. n. III, 4, 44. IV, 1, 19. ε. *ἐπειδὴ* III, 1, 13. n. cum participio I, 9, 4. n. cl. IV, 3, 13. 6, 14. *nostrum gleich* II, 4, 11. III, 5, 12. V, 6, 7.
- † *εὐθύωρον* II, 2, 16. n.
- εὐμενής* de via IV, 6, 12. n.
- εὐνοία*, *inferiorum* I, 8, 29. (cl. 9, 20. 30.) II, 6, 13. cl. 20.
- † *εὐodos*, *facile pervius* IV, 2, 9. 8, 10. *εὐοδόν ἔστι* 12. cl. ad III, 4, 20.
- † *εὐπρακτον*, *facilis effectus*, *leicht auszuwirken* II, 3, 20.
- εὐπρόσodos*, *facilis accessu* V, 4, 30.
- * *εὕρημα* II, 3, 18. n.
- εὕρισκειν*. *εὕρησεσθαι* pro *εὕρεθήσεσθαι* V, 8, 22. n.
- εὕρισκεσθαι* II, 1, 8. n.
- εὕρος*. nominativo a) *τούτου τὸ εὕρος δύο πλέθρα* I, 2, 5. 4, 1. III, 4, 7. *οὐ τὸ εὕρος πλέθρου* I, 4, 10. 2, 8. accusativo 1) *sine articulo*. a) *ποταμὸν εὕρος ὡς δίπλεθρον* IV, 3, 1. cl. 6, 4. b) *ποταμὸς εὕρος πλέθρου* I, 4, 4. cf. II, 4, 12. IV, 7, 18. V, 6, 9. 10, 3. 2) *cum articulo*. a) *διωρυχες τὸ εὕρος πλεθριαῖαι* I, 7, 15. b) *τάφρος τὸ εὕρος ὀργυιαὶ πέντε* I, 7, 14. c) *τείχος τὸ εὕρος πεντήκοντα ποδῶν* III, 4, 11. cf. 9. 10. I, 7, 15. II, 4, 25. 5, 1. VI, 2, 3. d) *ποταμὸς ὦν τὸ εὕρος πλέθρου* I, 4, 9. 11. e) *ὁ τοῖχος ἦν ἐπὶ ὀκτὼ πλίνθων τὸ εὕρος* VII, 8, 14.
- εὕχεσθαι* 1) *optare*, c. *infin.* a) *praes.* I, 9, 11. b) *aor.* I, 4, 7. 17. V, 9, 26. VII, 1, 30. 7. 27. cf. Erfurdt. ad Soph. Oed. T. 273. 2) *precari*, *fortasse cum votis*. *εὕξαντο καὶ ἐπαιάνισαν* III, 2, 9. cl. IV, 8, 26. *τοῖς θεοῖς τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ ἐπιτελέσαι* IV, 3, 13. 3) *vovere*. *θύσιαν* IV, 8, 25. *θύσειν σωτήρια* III, 2, 9. cl. 12. V, 1, 1. caret augmento I, 4, 7. n.
- † *εὐώδης* I, 5, 1. *οἶνος* IV, 4, 9. V, 4, 29. *apud alios ἀνθοσμίας*.
- εὐώνυμον κέρας* I, 8, 4. 23. 10, 6, 9. *sine κέρας* I, 2, 15. 8, 9. V, 4, 22. VI, 3, 28.
- εὐωχεῖσθαι* de bestiis V, 3, 11. n.
- † *ἔφεδρος* II, 5, 10. n.
- ἐφίεσθαι* VI, 4, 31. n.
- ἐφιστάναι*, *sistere* I, 8, 15. n.
- στράτευμα* II, 4, 25. *prae-*

cere, λογαγόν (τοῖς λόγοις) III, 4, 21. cl. 3, 20. V, 1, 15. 16.
 ἐφίστασθαι, ἐπιστῆναι, ἐφρεστη-
 ζέναι, *subsistere* II, 4, 26. V, 5, 35. *adstare* I, 5, 7. IV, 7, 9. V, 8, 9. de portis I, 4, 4. n. cl. Herod. V, 52. *praeesse* VI, 3, 11.
 ἔφοδος, *aditus* III, 4, 41. IV, 2, 6. *Anmarsch* II, 2, 18. 3, 1.
 ἔφορᾶν VI, 1, 14. n.
 ἔχειν 1) *habere, haben, besitzen*. χωρίον V, 4, 15. cf. 3, 13. VII, 1, 27. παῖδα καὶ ἐφρόδιον VII, 3, 20. de praeda IV, 5, 17. ἔχειν τι V, 9, 17. n. οἱ ἔχοντες VII, 3, 28. n. cl. Eurip. Alc. 58. εὐκλειαν VII, 6, 33. cl. 32. ἐνδηλον τι II, 6, 18. in *matrimonio habere* III, 4, 13. cf. Sturz. II. p. 437 f. *secum habere* V, 3, 1. de duce milites *secum habente* I, 1, 2. 2, 3. 5. 9. II, 2, 16. III, 4, 13. VII, 3, 47. quibus locis participium praepositione cum verti potest. *accepisse* VII, 6, 17. *sumpsisse* II, 3, 6. 27. cf. ἄλις, γνώμη et δίχη. 2) *gerere, gestare*, χιτῶνας I, 5, 8. σαγάρεις 4, 13. cf. VII, 4, 7. n. στεγάσματα I, 5, 10. 3) *tenere* a) locum in acie I, 2, 15. 8, 3. 4. 13. 21. 22. b) *occupasse*. ἄκρον III, 5, 1. cf. IV, 6, 22. de custodibus I, 4, 4. Similiter θάλατταν ἔχομεν, *quasi potiti sumus* V, 1, 2. c) τὰ ἐκείνων V, 1, 9. d) de hominibus: ἔχονται οἱ ἄνθρωποι, *intercepti sunt* VII, 3, 47. 4) *tenere, portare*. τῇ χειρὶ πέλιτην V, 9, 9. cl. IV, 2, 6. φορεῖα V, 2, 21. μέλαν τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν V, 4, 13. ἐπὶ τὸν δεξιὸν ὦμον VI, 3, 25. n. 5) *retinere*. τοῦ μὴ καταδύναι III, 5, 11. n. cl. Hell. IV, 8, 5. *resistere*. τοὺς ἄνδρας VII, 1, 20. 6) *pertinere* VII, 8, 21. n. 7) *habere, posse* c. inf. VII, 6, 39. c. negat. II, 2, 11. III, 2, 12. infinitivo (ἀποκρίνασθαι) repetendo II, 1, 9. τὰ ἐπιτή-

δεια οὐκ εἶχον ὁπόθεν λαμβάνοιεν III, 5, 3. n. 8) *se habere* cum adverbis pro εἶναι cum adjectivo. ἄλλως III, 2, 37. καλῶς ἔ. V, 8, 26. VI, 1, 19. ταῦτα IV, 3, 16. κακῶς I, 5, 16. VII, 7, 40. ἐντίμως II, 1, 7. εὐνοϊκῶς I, 1, 5. θαρσάλέως II, 6, 14. πολεμικῶς V, 9, 1. τὰ Κύρου οὕτως ἔχει πρὸς ἡμᾶς I, 3, 9. n. ταῦτα ἔ. οὕτως οὐχ οἶον τε VII, 7, 51. n. οὕτως ἔχει VI, 3, 15. cl. III, 2, 10. n. οὕτω δ' ἔχει V, 6, 12. n. εἶχεν οὕτως, *es verhielt sich so* III, 1, 31. n. IV, 1, 3. οὕτως ἔχουσι III, 1, 40. n. οὕτως ἔχων γνώμης et τὴν γνώμην VI, 4, 12. n. ἥπερ εἶχον II, 3, 21. n. ὥσπερ εἶχεν, *sicut erat* (Curt. VIII, 3, 10. ibique Cellar.) IV, 1, 19. n. cf. ἀχαρίστως. 9) cum ἀμφί praepositione *versari, occupari* V, 2, 26. VI, 4, 1. VII, 2, 16. 10) cum participio I, 3, 14. n. III, 4, 14. συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τάξιν 8, 21.

ἔχεσθαι, pass. *teneri, ἀνάγκη* II, 5, 21. med. τινός VII, 6, 41. n. τῆς σωτηρίας VI, 1, 17. n. *excipere*, (τινός) (προσεχέας ἐστάναι Herod. IX, 28. cl. VI, 8. 111.) I, 8, 4. 9.

ἐχθρός. plerumque ut Latinorum *inimicus* ad sentiendi rationem refertur (Curt. VII, 10, 8: *nunquam se inimicos ei, sed bello laceffitatos hostes fuisse*), nec tamen raro etiam pro πολέμιος dicitur quatenus qui hostes sunt, etiam inimicis animis affecti esse solent. cf. I, 5, 12. 20. III, 2, 3. VII, 6, 7. c. genit. III, 2, 5. n.

ἔωθεν IV, 4, 8. n.

ἔως 1) *quamdiu* I, 3, 11. II, 6, 2. III, 4, 49. 2) *donec* a) c. indic. IV, 8, 8. b) c. opt. II, 1, 2. n. c) cum ἄν et conjunctivo praegresso praesente I, 4, 8. III, 1, 45. VI, 1, 14. cl. V, 1, 11.

Z.

- † ζειρά VII, 4, 4. n.
 † ζευγνύναι διώρυξ ἐξευγμένη
 πλοίοις II, 4, 13. γέφυρα ἐξ.
 πλοίοις 24. I, 2, 5.
 † ζυμίτης VII, 3, 21. n.
 ζώνη I, 4, 9. n.

H.

- ἥ 1) aut. σὺν τοῖσιν ἢ τέταρσι
 I, 8, 12. cf. IV, 7, 5. 10. V, 2,
 4. 29. VII, 7, 12. cuiusmodi
 locis non puto unquam bis
 poni solitum fuisse. cf. εἴ et
 πότερον. σπονδὰς ἢ πόλεμον
 ἀπαγγεῖλαι II, 1, 23. 2) quam
 V, 2, 4. μεῖζων ἢ ὥς ἐπὶ Πει-
 σίδας I, 2, 4. n. βραχύτερα ἢ ὥς
 ἐξικνεῖσθαι III, 3, 7. n. ἐναν-
 τίος ἢ ἀντίος ἢ — V, 8, 24.
 VI, 4, 34. cf. ἀντίος, ἀλλά,
 ἄλλος. omisum VI, 2, 24. n.
 ἥ 1) sane I, 6, 8. ubi tamen v.
 add. ἢ μὴν VII, 7, 35. post
 ὁμνύω a) cum indic. V, 9, 31.
 b) cum infin. α) futuri II, 3, 26.
 β) praesentis 27. n. γ) aoristi
 VI, 4, 17. 2) interrogativum
 VII, 4, 9. 6, 4.
 ἥ 1) qua, ubi III, 4, 37, 5, 1.
 IV, 2, 8. 3, 29. (cf. ἥπερ) 8,
 12. V, 3, 11. 5, 20. 6, 7. VI, 1,
 19. τὴν ὁδὸν ἐφραζεν ἢ εἴη IV,
 5, 34. ἢ ἕκαστος ἐτύγγανε τοῦ
 νάπους ὧν VI, 3, 22. cl. Matth.
 5, 324. 2) qua cum superlati-
 vis a) ἢ ἐδύνατο τάχιστα I, 2,
 5. cf. 3, 15. IV, 5, 1. VI, 1.
 21. b) ἢ τάχιστα VI, 3, 13. n.
 † ἡβάσκειν IV, 6, 1. VII, 4, 7.
 ἡβη apud Spartanos II, 3, 12. n.
 ἡγεῖσθαι 1) praecire a) de itineris
 duce II, 4, 5. III, 2, 20. τινὶ
 IV, 6, 2. V, 4, 20. τινὶ τὴν
 ὁδὸν 10. cf. ad I, 4, 2. Hinc
 i. q. ἀγεῖν, ducere II, 3, 9.
 VII, 3, 9. b) de militum du-
 cibus IV, 3, 29. V, 6, 24. VII,
 3, 36. 45. τινὶ II, 2, 8. V, 2,
 6. VII, 1, 33. 40. εἰς — 33. VI,
 3, 1. πρὸς — IV, 2, 2. agmen
 ducere (Curt. VI, 4, 15.) IV,
 1, 15. ubi ὀπισθοφυλακῆν op-
 ponitur. VII, 3, 37. (ubi ge-
 nit. ab ὁποῖον pendet) 40. 43.
 τὸ ἡγούμενον II, 2, 4. n.
 2) ducem esse III, 1, 25. 26.
 c. genit. I, 4, 2. n. 7, 1. 9,
 31. III, 2, 36. VII, 3, 46.
 3) ducere, censere I, 2, 4. V,
 4, 20. 9, 18. VII, 7, 27.
 * ἡγεμονία IV, 7, 8. n.
 † ἡγεμόσυνα (ιερά), quae deo
 fiunt quod propitius itineris
 dux fuerit IV, 8, 24.
 ἡδεσθαι de sapore I, 9, 26. n.
 delectari, ἔπρω VII, 8, 6.
 μειρακίοις καλοῖς II, 6, 28.
 laetari I, 4, 16. cum partici-
 pio I, 2, 18. cf. Herod. IV,
 33. ibique Valk.
 ἡδη 1) jam II, 6, 4. 5. V, 8, 23.
 VI, 4, 12. VII, 3, 24. ad fu-
 turum tempus relatum: inde
 VI, 4, 1. n. ἡδη τε — καὶ —
 I, 8, 1. n. 2) jam, nunc VII,
 7, 16. 33. jam nunc, illico I,
 3, 11. 4, 16. II, 2, 1. V, 6.
 29. 30. VI, 2, 12. 3, 29. αἰ
 ἡδη κολάσεις VII, 7, 24. n.
 3) i. q. ἔτι IV, 7, 6. ἡδη δέ,
 porro V, 8, 14. cf. ad Dionys.
 historiogr. p. 36.
 ἡδέως θύειν, alacriter, sine
 metu, cum spe placandi sa-
 cra facere V, 7, 32. Zeun.
 ἡδονή, suavisitas cibi II, 3, 16.
 Sic ἡδύς I, 5, 3. cf. ἡδεσθαι.
 ἡκειν 1) venisse (v. Thuc. I, 137.
 cl. Cornel. Nep. Them. IX, 2.)
 II, 5, 6. III, 5, 15. IV, 7, 2.
 V, 9, 16. VII, 6, 38. Nota
 tamen μέλλω ἡκειν II, 1, 3. et
 κελεύει ἡ. 2, 1. ἡκον aoristi
 potestate I, 2, 6. n. II, 3, 17.
 4, 8. VII, 1, 37. 3, 42. 5, 5.
 Sic etiam conjunctivus pro
 conjunctivo aoristi I, 4, 13. II,
 2, 2. cl. 3, 24. ἡκε ξένια V,
 5, 2. et ad IV, 8, 24. 2) re-
 diisse II, 1, 9. n. ἡκον aori-
 sti potestate 2, 1. 3, 6. 25. 29.
 V, 4, 3. 11. al. ἡκεν et ἦν con-
 fusa VII, 3, 24. n.
 † ἡλεκτρον II, 5, 15. n.
 † ἡλίβατος, altius I, 4, 4.

ἡλιξ et ἡλικιωτής I, 9, 5. n.
 ἡλιος fine articulo I, 10, 15. n.
 ἡμελημένως dub. I, 7, 19.
 ἡμέρα. ὑστεραία ἡ. ἐγένετο VI, 2, 9. n. cl. IV, 6, 1. ἄμα (τῇ) ἡ. VI, 1, 6. n. ἐν ταύταις ταῖς ἡ. I, 7, 18. II, 4, 1. 5, 1. (ἐν) τρισὶν ἡ. IV, 8, 8. n. τῇδε τῇ ἡ. I, 5, 16. cf. 7, 18. II, 3, 1. IV, 7, 8. V, 7, 17. ἀπὸ ταύτης τῆς ἡ. VII, 5, 6. cf. I, 7, 18. V, 10, 12. ἡμέρας II, 6, 7. τῆς ἡ. VII, 4, 14. τῆς ἡ. ὅλης III, 5, 11. ἐκάστης ἡ. VI, 4, 1. cf. Matth. §. 377, 2. δέκα ἡμερῶν I, 7, 18. n. ἐκείνην τὴν ἡ. II, 1, 6. VI, 2, 1. cl. IV, 3, 2. τὰς μὲν ἡμέρας — τὰς δὲ νύκτας V, 8, 24. VII, 2, 21. ἐννάτην ἡμέραν γεγαμημένη IV, 5, 24. n. cf. Matth. §. 425. — adde ἐπιούσα et ὑστεραία.
 ἡμερα δένδρα, *arbores sativae, pomiferae* V, 3, 12. Zeun.
 ἡμέτερος. ἡ ἡ. IV, 8, 6. n. οἱ ἡ. αὐτῶν φίλοι VII, 1, 29. n. τὰ ἡ. I, 3, 9. n. in nostra potestate VII, 7, 16. cl. III, 5, 5.
 † ἡμίβρωτος, *semesus* I, 9, 26.
 † ἡμιδαρεικόν I, 3, 21. cl. ad 1, 9.
 † ἡμιδεής, *semiplenus* I, 9, 25.
 † ἡμιοβόλιον, *dimidius obolus* (5½ Pfenn. cf. Boeckh. de Oec. civ. I. p. 16.) I, 5, 6.
 † ἡμιονικός, *mularis* VII, 5, 1. Improbant Atticistae.
 † ἡμίπλεθρον IV, 7, 6.
 ἡμισύς, *dimidius*. χρόνος I, 8, 22. οἱ ἡ. VII, 8, 18. τῶν ὀπισθοφυλάκων IV, 2, 9. cf. Matth. §. 442. ἄρτων ἡμίσεα I, 9, 26. τὸ ἡμισὺ τοῦ στρατεύματος IV, 3, 15. V, 2, 1. fine articulo V, 10, 10. n.
 ἦν. v. εἶν.
 ἦνίκα c. indic. a) praef. I, 8, 1. b) impf. I, 8, 17. III, 4, 25. 5, 2. VII, 3, 40. 44. ἦνίκα — τηνικαῦτα IV, 1, 5. c) aor. I, 8, 8. III, 5, 4. ἦνίκα ἂν c. conj. III, 5, 18. n.
 ἦπερ, *qua via* IV, 2, 9. 4, 18. *qua ratione* II, 2, 21. n. VI, 3, 10.

† ἡσυχάζειν, *se loco non movere* V, 4, 16.
 ἡσυχίαν ἄγειν, *otiosum esse, magis activam habet potestatem quam ἡ. ἔχειν* IV, 5, 13. V, 8, 15. Quare illud inprimis de iis dicitur qui bellis abstinent. cf. Herod. VII, 150. 161. VIII, 108. Demosth. Phil. I. 3, 3. p. 42. Ol. II. 11, 1. p. 38. cf. ἄγειν. καθ' ἡ. in pace II, 3, 8.
 ἡσυχος VI, 3, 11. n.
 ἡττάσθαι, *vinci*, interdum perfecti potestate III, 2, 17. n. cl. IV, 6, 26. et Thuc. VI, 69. cf. νικᾶν. c. participio ad I, 9, 11. ἡττων V, 6, 32. n.

Θ.

θάλαττα. ἐκ θ. εἰς θ. I, 3, 22. n. cf. Hell. I, 3, 4. III, 2, 8. Polyb. IV, 45, 1. Herod. VII, 100. ἐπὶ θαλάττῃ I, 4, 6. n. cf. ἐπὶ II, 2. οἱ ἐπὶ θ. I, 1, 2. n. παρὰ (τὴν) θ. οἰκεῖν v. οἰκεῖσθαι I, 2, 24. V, 1, 13. Saepe fine articulo V, 3, 2. n.
 θάλπη III, 1, 23. n.
 θαρδεῖν τὰς μάχας III, 2, 20. n. non θαρσεῖν VI, 1, 12. n.
 θάτερα V, 4, 10. n.
 θᾶττον, *citius quam si hoc non fieret* IV, 7, 7. V, 1, 14. VII, 3, 45. cf. comparativus. ἂν θ. — θᾶττον VI, 3, 20. n.
 θαῦμα ἦν τί εἶη VI, 1, 23. cf. ad I, 8, 16.
 θαύμαζειν τι, *mirari* II, 5, 33. IV, 8, 20. τινός V, 10, 4. n. θαυμάζει τίς παραγγέλλει I, 8, 16. n.
 θαυμάσιος, *la* II, 3, 15. n.
 θεῖν δρόμῳ I, 8, 19. n.
 θεῖόν ἐστιν, *divinitus accidit* I, 4, 18.
 θέλειν. v. ἐθέλειν.
 θεός. εἰς θ. θέλη VII, 3, 43. ὁ θ. ἄγει VI, 1, 18. Articulus etiam additur ubi certus deus intelligitur III, 1, 5. 7. V, 3, 7. 9, 22. Sic ἡ θεός III, 2, 12. V, 3, 6 ff. cl. 4. et Herm. ad

Soph. Phil. 980. οἱ θεοὶ II, 5, 7. III, 2, 3. 6. al. et ad VII, 7, 39. fine articulo II, 5, 7. 21. V, 2, 24. 7, 32. 9, 31. n. πρὸς θεῶν (legitime) I, 6, 6. VII, 1, 29.
 † θεοσέβεια II, 6, 26.
 θερίζειν III, 5, 15. n.
 † θερμασία V, 8, 15. Improbant Atticistae.
 * θηοῶν V, 1, 9. n.
 * θησαυρός V, 3, 5. n.
 θνήσκειν. τεθνηκώς I, 10, 16. τεθνεώς I, 6, 11. n. cl. IV, 1, 19. 2, 17. 7, 20. VI, 1, 12.
 θύειν. Herodian. ap. Herm. de emend. rat. Gr. Gr. p. 318: θῦσαι μὲν τὸ ἀνευ μαντείας ἀπλῶς σφάξαι, τὸ δὲ καὶ τὰ ἱερεῖα ἐπισκοπῆσαι καὶ σκέψασθαι θύσασθαι λέγεται. θ. ἱερεῖα V, 9, 4. σωτήρια III, 2, 9. Sic σῶστρον Herod. I, 118. Achill. Tat. p. 2, 10. ἐπινίκια Plat. Symp. I, 6. εὐχαριστήρια Polyb. V, 14, 8. τὰ Λύκαια I, 2, 10. n. Sic γάμους Achill. Tat. p. 19. 34. θεοῖς III, 1, 6. V, 5, 5. VII, 6, 44. 8, 3 f. Ubi θύειν dicitur cum quis agendum sit aliquid exploraturus est (V, 4, 22. VI, 2, 15. VII, 1, 40. 2, 14.), hoc scriptorem non exprimere voluisse statuendum est potius quam dicendum θύειν pro θύεσθαι positum esse, ut ex eo patet quod, si recte observavi, nunquam dicitur θύειν ἐπὶ τινι f. περὶ τινος v. θ. εἰ —. cf. θύεσθαι.
 θύεσθαι. v. θύειν. I, 7, 18. II, 1, 9. III, 1, 8. IV, 3, 9. 6, 23. V, 5, 2. VI, 2, 13. 20. 22. VII, 2, 14. 8, 4. 5. 20. τινί, für jemand V, 6, 18. VII, 8, 4. ἐπὶ τινι v. III, 5, 18. n. et ἐπὶ II, 7. περὶ τινος V, 6, 28. VI, 2, 17. ὑπὲρ τῆς μονῆς V, 6, 27. ὑπὲρ ὑμῶν V, 6, 28. ἐπὶ τινα VII, 8, 21. n. sequente infinitivo II, 2, 3. n. VI, 4, 36. n. sequente εἰ — V, 9, 31. VII, 2, 15. cl. V, 6, 28.
 † θύλακος, saccus VI, 4, 23.

θύραι βασιλέως I, 9, 3. n. II, 1, 8. Κύρου I, 2, 11. Τισσαφέρνης II, 5, 31. hyperbolice II, 4, 4. n. III, 1, 2. n. fine articulo II, 5, 31. n. cf. Luciani diall. mortt. IX, 3.
 † θύρετρα, τὰ, porta V, 2, 17. θώραξ ἐπιπικός I, 8, 6. n. λινούς IV, 7, 15. n.

I.

ἰδεῖν cum participio I, 5, 12. 8, 28. 10, 10. VI, 4, 17. cf. ὁρᾶν. de collocuturo II, 4, 15. n.
 ἰδιᾶ V, 6, 27. n. 7, 27.
 ἰδιον, τό, quod quis privatim possidet, peculium I, 3, 3. VII, 7, 39.
 † ἰδιότης II, 3, 16.
 ἰδιώτης, homo privatus VII, 7, 28. miles gregarius I, 3, 11. III, 2, 32. V, 7, 28. opp. μάντις 9, 31.
 ἰδιωτικός V, 9, 23.
 ἰέναι. 1) εἶμι futuri potestate. προσίσιν IV, 8, 12. εἰσεισι VII, 2, 14. 3, 34. 2) ἰών a) praesentis potestate I, 8, 16. III, 1, 1. IV, 3, 9. V, 3, 11. 7, 27. VI, 2, 19. VII, 6, 26. al. b) futuri I, 3, 6. 10, 6. II, 3, 29. 4, 8. VII, 1, 15. 3, 16. 3) ἰέναι a) praesentis potestate III, 2, 16. IV, 3, 26. 6, 17. VII, 6, 14. al. b) futuri II, 6, 10. ubi cum futuris jungitur. I, 3, 1. cf. Buttm. Gr. max. §. 108. n. 23. 4) ἦεν aoristi potestate I, 7, 8. n. ἰθὺν VII, 2, 26. n. cl. 7, 27. ἰόντων I, 4, 8. n. ἐπὶ βασιλέα εἰσι I, 3, 1. n. ἰέναι et εἶναι μετὰ τινός 5. n. cl. VII, 6, 7. 14. διὰ φιλίας III, 2, 8. n. veniendi significatione V, 5, 11. 7, 27. VII, 7, 6.
 ἱερεῖον IV, 4, 9. n.
 ἱερός. ἡ ἱερὰ συμβουλὴ V, 6, 3. n. c. genit. 3, 13. cf. Matth. §. 315. ἱερόν ὄρος IV, 7, 21. n. VII, 1, 14. n. τὸ ἱερόν, templum V, 3, 11. τὰ ἱερά IV, 5, 9. V, 6, 29. VI, 2, 20. imprimis extra

II, 1, 9. V, 6, 29. 10, 15. VII, 8, 3. *omen ex iis* I, 8, 15. n. V, 2, 9. τὰ ἰ. γίγνεται et τὰ ἰ. ἔστι καλὰ VI, 2, 9. n. cf. ἀποβαίνειν et προχωρεῖν.
 ἵεσθαι, *impetu ferri*, eilen, stürzen I, 5, 8. 8, 26. III, 4, 41. IV, 2, 7. 8. 20. V, 2, 18. 7, 24.
 ἱκανός 1) *sufficiens* III, 4, 3. VI, 2, 27. VII, 4, 24. ἱκανὸν (*weit genug*) ὑπεληλυθέναι V, 2, 30. c. inf. I, 2, 1. V, 8, 20. VII, 1, 20. aliter VI, 2, 4. 2) *idoneus*, tüchtig V, 6, 15. bevollmächtigt II, 3, 4. Hinc saepe c. inf. est i. q. δυνατός I, 3, 6. II, 6, 8. 16 ff. III, 2, 10. V, 4, 10. 7, 28. VI, 4, 12. σώματα ἰ. πόρους φέρειν III, 1, 23. 3) ἱκανοί, *satis multi* I, 7, 7. III, 2, 12. IV, 8, 25.
 ἱκανῶς, *satis bene* IV, 3, 31.
 ἵνα 1) c. opt. praegresso historico tempore I, 10, 18. II, 3, 13. 21. 6, 21. ubi ante ὅπως. VI, 4, 28. VII, 4, 11. 2) cum conjunctivo a) praegresso praesente vel futuro I, 3, 15. II, 2, 12. III, 2, 27. 36. n. VII, 3, 28. 6, 19. b) praegresso historico tempore I, 4, 18. n. II, 5, 36. n. IV, 6, 6. c) praegresso optativo II, 4, 3. n.
 ἱππικόν, τό, VII, 3, 37. 6, 26. et ad I, 4, 13. cf. θώραξ.
 ἵππος. ἐφ' ἵππου (ὦν) III, 4, 49. VII, 4, 4. cf. ἐπί I, 1. n. et III, 1. καταθύνειν IV, 5, 33. n. οἱ ἵπποι, *equites* VII, 3, 39. 41. 43. cl. I, 6, 1. n.
 ἰσηγορία ad VII, 3, 13.
 † ἰσόπλευρον πλαίσιον III, 4, 19. n.
 ἴσος τὸ πλάτος καὶ τὸ μῆκος V, 4, 32. n. ἴσον, *pariter, aequè* II, 5, 7. ἐν ἴσῳ I, 8, 11. ubi cave subaudias βήματι (Lamb. Bos. Ell. p. 56 f.). Est potius *acie directa*, non ἐκκυμαίνουσα. cf. Cyr. VII, 1, 4. 8. καταβαίνειν εἰς τὸ ἴσον ἡμῶν, *descendere in locum quo nos aequis viribus decertare possumus* IV, 6, 18. de dativo cf.

Matth. §. 385. n. ἐξ ἴσου ἔσμεν, *aequali conditione sumus* III, 4, 47. Sic ἐκ τοῦ ἰ. μάχεσθαι Hell. II, 4, 16.
 † ἰσοχειλῆς IV, 5, 27. n.
 ἴστασθαι, ἑστηκέναι, ἑστάναι (I, 5, 2. n.), στήναι. cf. τρόπαιον et παρὰ III, 2. ἐστῶς *exigua vi additum* I, 3, 2. cf. commentatt. m. p. 290. *resistere, Stand halten* I, 10, 1. IV, 8, 19.
 † ἰσχειν VI, 1. 9. n. 3, 13.
 ἰσχυρός, *potens* II, 5, 22. I, 5, 9. *munitus* IV, 6, 11. V, 2, 7. 16. 7, 16. *vehemens* 8, 14.
 ἰσχυρῶς, *vehementer*, ὀργίζεσθαι I, 5, 11. cf. II, 6, 21. κατατείνειν 5, 30. cf. V, 10, 6. φυλάττειν VI, 1, 11. cf. IV, 2, 26. ἐπιτίθεσθαι — ἐπικεῖσθαι IV, 1, 16. κολάζειν II, 6, 9. Sic ἰσχυραὶ τιμωρίαι Aeliani fragm. II. p. 348. ed Kuehn. valde, ὀρθίος I, 2, 21. IV, 8, 28. βαθύς I, 7, 15. V, 2, 3.
 ἴσως III, 1, 37. n. cl. 2, 36. II, 5, 23.
 † ἴτυς IV, 7, 12. n.
 † ἰχνιον dub. I, 6, 1. n.

K.

κάειν, καίειν VII, 7, 19. n.
 καθῆραι et καθᾶραι V, 7, 35. n.
 † καθαρμός V, 7, 35. n.
 καθέξεσθαι VII, 2, 33. n.
 † καθέλκειν VII, 1, 19.
 * καθεύδειν, *dormire, segnem esse* I, 3, 11. Similiter εὐδεν Soph. Oed. T. 307. ubi cf. Herm.
 * καθηγείσθαι τι, *ad aliquid perficiendum ducem esse* VII, 8, 9. Hutch.
 † καθηδυναθεῖν, εἰς τρυφήν ἀναλίσκειν (Marcellin. V. Thuc. 20.) I, 3, 3. cf. Luciani diall. mortt. XII, 3.
 καθήκειν, *pertinere, sich erstrecken*, ἀπό III, 4, 24. εἰς I, 4, 4. VI, 2, 3. ἐπί IV, 3, 11. καθήκει, *oportet* I, 9, 7.
 καθῆσθαι, *sedere* IV, 2, 6. 5, 15. V, 8, 18. VII, 3, 21. in

concione V, 10, 5. n. VII, 1, 33. n. *versari* I, 3, 12.
 * καθιέναι VI, 3, 25. n.
 καθιστάναι 1) *constituere*, *collocare* de militibus I, 10, 10. II, 3, 3. III, 4, 17. σκοπούς VI, 1, 11. custodias III, 2, 1. V, 1, 16. VII, 3, 34. cl. IV, 5, 19. med. 21. Translate τινὰ εἰς τὸ φανερόν VII, 7, 22. n. εἰς τὸ δέον I, 3, 8. 2) *ducere*, τινὰ ἐπὶ τόπον IV, 8, 9. εἰς τ. I, 4, 3. εἰς δίκην de accusatore V, 7, 34. 3) *constituere*, *facere*, βασιλέα III, 2, 5. cl. 1, 38. 4, 30. VII, 7, 56. n. ἐντιμον VI, 1, 18. cl. VII, 7, 23. futurum medii pro fut. act. I, 3, 8. n.
 καθίστασθαι 1) εἰς τάξιν I, 8, 3. cl. 4. IV, 6, 26. n. εἰς τὴν μάχην 1, 8, 6. ἐπὶ τὸ συνεπιμελεῖσθαι V, 9, 22. n. 3) ἄρχοντας III, 1, 39. κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν I, 1, 3. n.
 καθορᾶν, *despicere* inferius *ja*-
centia IV, 8, 15. VI, 1, 15. cl. IV, 4, 15. *conspicere* I, 8, 26.
 καί I) *et*, *und*. 1) singula verba copulat I, 2, 22. V, 1, 2. πόλις μεγάλη καὶ εὐδαίμων καὶ οἰκουμένη IV, 7, 19. ubi posteriore loco non poterat abesse. cf. πολὺς. τετταράκοντα (καὶ) πέντε V, 5, 5. n. τρεῖς καὶ δέκα I, 5, 5. n. participia diversa ratione resolvenda jungit I, 7, 4. n. diversa vocabula copulat IV, 3, 2. n. cl. II, 1, 10. n. diversos casus VI, 2, 4. participiorum I, 10, 6. n. Κορύλας καὶ Παφλαγόνες V, 5, 22. Sic Πάχης καὶ οἱ Ἀθηναῖοι Thuc. III, 33. Πυθὴν καὶ οἱ Κορίνθιοι VII, 70. 2) enunciations copulat. ἡμέραι οὐ πολλὰ διετρίβοντο καὶ — διεπράττοντο VII, 4, 12. n. cf. locos ad I, 8, 1. et VI, 2, 26. coll. initio periodorum I, 8, 1. n. 3. ubi relativum expectes I, 2, 6. n. cl. IV, 7, 1. VI, 3, 1. ubi adversandi par-

ticulam III, 1, 46. 5, 5. IV, 1, 16. ubi conclusivam I, 10, 9. II, 3, 18. 5, 2. IV, 7, 24. al. ubi explicativam V, 2, 29. cf. I, 9, 6. cf. τέ et μέν.
 2) *etiam*, *quoque* I, 6, 1, 10. II, 2, 17. III, 5, 16. IV, 7, 24. V, 2, 25. οἱ δὲ καί I, 5, 13. II, 5, 5. n. IV, 8, 20. V, 1, 17. 9, 1. VI, 2, 9. VII, 4, 17. omisso quod oppositum sit I, 3, 15. n. 16. n. 9, 14. 10, 6. III, 1, 34. IV, 7, 22. V, 4, 15. 6, 32. VI, 2, 9. VII, 4, 16. nn. καὶ τότε IV, 3, 11. n. ἔχων καὶ τὸ στράτευμα I, 9, 31. n. cf. ad V, 2, 17. 9, 17. et ad III, 3, 2. καὶ νῦν VII, 7, 17. n. ὁ καὶ βασιλεὺς φίλος γενόμενος, qui cum aliis nominibus notus est tum hoc quod — IV, 4, 4. cf. III, 2, 37. τὰ μὲν καὶ σὺ εἶπες, quemadmodum ego idem confiteor II, 5, 23. ἐμοῦ ἰόντος ὅποι ἂν καὶ ὑμεῖς I, 3, 6. cf. III, 1, 34. IV, 4, 16. V, 4, 1. 7, 2. VII, 2, 7. 7, 47. 8, 4. nn. in utroque enunciato II, 1, 22. n. ὥς (εἴ) τις καὶ ἄλλος I, 3, 15. n. ἤρετο ὁ τι καὶ εἶη τὸ σύνθημα I, 8, 16. n. nostrum eben IV, 8, 20. II, 6, 8. III, 5, 18. negligentius usurpatum I, 10, 15. III, 2, 29. IV, 7, 13. (add.) 8, 6. V, 6, 10. simul copulat et *etiam* significat I, 10, 18. n. p. 87 f. V, 9, 8. et add. ad I, 1, 2. cf. αὐτός et οὗτος. Saepe verti potest *vel*, *adeo* I, 10, 7. II, 2, 17. 16. III, 1, 17. 2, 30. n. V, 5, 22. VI, 3, 18. VII, 7, 4. cum superlativis V, 5, 29. n. cum participiis III, 1, 17. 2, 4. IV, 3, 33. cuiusmodi locis non esse *quavis*, sed proprie *etiam* significare docet Herm. ad Soph. Oed. T. 414. cf. ad IV, 1, 23. n. cum adverbis *idque*, *und* *zwar*, *gar*. καὶ μάλα I, 5, 8. n. V, 6, 15. 7, 4. καὶ μᾶλλον VI, 4, 35. καὶ πάσαι VII, 6, 9. cf. Commentatt. m. p. 274. dub. IV, 2, 13.

- 3) Cum aliis particulis junctum. καὶ γάρ vel *etenim* (II, 5, 4. 6, 9.) vel *nam etiam* III, 3, 4. n. V, 8, 18. n. Similiter οὐδὲ γάρ IV, 6, 18. καὶ γὰρ οὖν I, 9, 8. n.
- καὶ — γέ. v. γέ. καὶ — δέ i. q. οὐ μόνον — ἀλλὰ καί, ubi novum quid praegressis opponitur I, 7, 9. n. VI, 1, 6. n. cf. I, 1, 2. 8, 2. 22. II, 6, 8. 9. III, 2, 25. 39. n. V, 2, 14. 3, 8. 9. 9, 1. (ubi subaudiendum οὐ μόνον τῆς ἡμέρας) VI, 1, 19. 25. καὶ δὴ I, 10, 10. n. cf. δὴ καὶ δὴ καὶ V, 7, 9. n. καὶ — μέντοι, *et tamen, et vero* I, 8, 20. 9, 6. 29. IV, 6, 15. 16. VII, 6, 17. καὶ μὴν, *et vero* V, 5, 14. n. *atqui* I, 7, 5. III, 1, 17. VII, 7, 51.
- καίειν καὶ τέμνειν V, 8, 18. n.
- καιρός ἐστι c. inf. sine artic. IV, 6, 15. V, 1, 5. 8. cf. ὥρα. infinitivo repetendo VI, 1, 14. n. ἐν κ., *opportune* III, 1, 39. μέγιστον ἔχειν κ. 36. n. πρὸς-ωτέρα τοῦ κ. IV, 3, 34. n.
- καίτοι — γε I, 4, 8. VII, 7, 41. n.
- κακοποιεῖν II, 5, 4. n.
- κακός, *ignavus* I, 9, 15. III, 1, 36. VI, 3, 17. cl. II, 6, 30. al. omnino *qui* (militis) *officiis non satisfacit* I, 3, 18. III, 2, 31. n. V, 8, 22. cf. ἀγαθός, περί et ποιεῖν.
- † κάκωσις IV, 6, 3.
- καλεῖν *ad bellum evocare* (Caes. b. g. VII, 58.) V, 6, 8. n. καλεῖν, non καλεῖσθαι, ἐπὶ δεῖπνον VII, 3, 18. ἐν τοῖς ὄρει-νοῖς καλούμενοις Θραξί VII, 4, 11. n.
- καλεῖσθαι, *ad se vocare* III, 3, 1. VII, 2, 30. n.
- καλινδεῖσθαι V, 2, 31. n.
- καλλιερεῖσθαι V, 4, 25. n. VII, 8, 5.
- καλός saepe fere idem est quod ἀγαθός. οἱ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ II, 6, 19. 20. ubi opp. οἱ ἄδικοι. Sed IV, 1, 19. sunt viri fortes et strenui. καλλιστόν (τε) καὶ ἀριστόν, *optimum, Xen. Anab.*
- aptissimum* II, 1. 9. 17. *utilissimum* V, 6, 28. cl. VI, 3, 4. de hoc pleonasmī genere cf. ad I, 7, 3. *faustus*. ἱερά ad VI, 2, 9. *prosper* V, 2, 9. τὸ κ., *honestus* II, 6, 18. cl. VI, 3, 18. εἰς καλόν IV, 7, 2. n.
- καλῶς, *pulchre, bene* I, 9, 17. II, 6, 20. III, 1, 16. al. γίγνεται IV, 3, 24. ἐστὶ 8. n. κάλιστα καὶ ἀριστα, *felicissime* III, 1, 6. cl. 7. et καλός.
- κάμνειν c. participio III, 4, 47. cf. Matth. §. 570. i. q. ἀσθενεῖν IV, 5, 17 f. (cl. 21.) V, 5, 20.
- κάνδυσ I, 5, 8. n. et schol. ad Luciani diall. mortt. XIV, 5.
- † καπηλεῖον I, 2, 24.
- † καπίθη I, 5, 6. n.
- † καρβατίναι IV, 5, 14. n.
- † καρπαία V, 9, 7. n.
- † κάρουα V, 4, 29. n.
- † κάρφη, ξηρός καὶ κοῦφος χορτός (Schol. ad Lucian. de astrol. 29.) I, 5, 10.
- κατὰ I) cum genitivo 1) *de, von* — herab. ἔντο κ. προνοῦς γηλόφου I, 5, 8. cf. IV, 8, 28. VI, 3, 31. ἀλλόμενοι κ. τῆς πέτρας IV, 2, 17. 7, 14. Similiter κατὰ κλίμακος καταβαίνειν IV, 5, 25. n. 2) *sub.* κατὰ γῆς γενέσθαι VII, 1, 30. 7, 11. n. II) cum accusativo 1) *versus.* ὁρμᾶν κ. τινά (*auf—zu, cum ἐπὶ quod sequitur sit contra, gegen*) V, 7, 25. διώκειν κ. τὰς πύλας V, 2, 23. παίει κ. τὸ στέρον I, 8, 26. 2) *ad.* κ. Σηλυβρίαν ἀφίκου VII, 2, 28. ἐσκεδασμένοι κατ' ἀρπαγὴν III, 5, 2. cf. χώρα. 3) *in regione, prope.* στὰς κατὰ τὰς πύλας V, 2, 16. cf. IV, 2, 16. V, 2, 19. IV, 3, 12. 17. (ubi tamen quatenus ad ὄχθας refertur significat *e regione, contra.*) 6, 11. οἱ κ. τὸ Ἀρχαδικὸν πελτασταί IV, 8, 18. cf. I, 10, 7. αἱ κῶμαι αἱ κ. Βυζάντιον VII, 2, 1. τοὺς κατ' αὐτοὺς σταυρούς V, 2, 21. τὰ κατ' αὐτοὺς ἐκπλετόντα VII, 11

- 5, 13. κ. τὴν ὁδὸν ἐγένοντο IV, 3, 21. cf. Heindorf. ad Plat. Phaed. p. 247. 4) in. κ. τὴν ὁδὸν V, 2, 32. cf. IV, 2, 8. VI, 1, 24. κ. τὴν γέφυραν ἐξεμῆρουντο VI, 3, 22. κ. τὸ ὄρος ἐπιπαριόντες III, 4, 30. cf. IV, 3, 23. 6, 23. V, 2, 31. VI, 1, 19. 3, 7. οἱ κ. ταῦτα (in hac regione) οἰκοῦντες VII, 5, 13. καθ' ἑκάτερα, utrimque V, 6, 11. κ. θάλατταν, mari, zur See V, 4, 1. 6, 11. 5) e regione, contra (Caes. b. g. VII, 58. cl. IV, 20. b. c. III, 23. 28. 40.) I, 4, 3. 5, 10. IV, 3, 20. VI, 3, 5. VII, 3, 22. 23. ubi nostro vor verteris. cf. ad I, 8, 21. ἄγειν κ. μέσον τὸ τῶν πολεμίων, ducere in eum locum ubi mediae hostium aciei oppositus sit 12. 6) secundum. κ. τὰ παρηγγελμένα II, 2, 8. VII, 2, 7. n. κ. τὸν Θράκιον νόμον 23. 7) propter. κ. τὴν συγγένειαν VII, 2, 31. 3, 39. cf. Thuc. I, 95. VII, 57. 8) de ratione. κ. ταῦτα. eadem ratione V, 4, 22. VII, 3, 13. 23. κ. πάντα τρόπον VI, 4, 30. κ. κράτος I, 8, 19. κ. σπουδὴν VII, 6, 28. cf. κέρας. 9) τὸ κ. τοῦτον εἶναι I, 6, 9. n. 10) καθ' ἑαυτὸν πορεύεσθαι, seorsim (ἰδίᾳ) proficisci V, 10, 11. 13. 11) in distributione. καθ' ἓνα, singuli IV, 7, 8. cf. Weisk. ad Hell. V, 2, 7. et Buttm. ind. ad Demosth. Mid. in v. κατά. κατ' ὀλίγους VII, 6, 29. κ. ἔθνη I, 8, 9. V, 5, 5. κατὰ λόγους III, 4, 22. cf. I, 2, 16. et ad III, 5, 8. διέκλα κ. μικρόν VII, 3, 22. κ. μικρὰ γενομένης τῆς δυνάμεως V, 6, 32. cf. γίνεσθαι 2, e. κατ' ἑναιαυτὸν III, 2, 12. VII, 1, 27. κ. μῆνα I, 9, 17. cf. Matth. §. 581. p. 545. extr.
- καταβαίνειν ad loca maritima II, 5, 22. VII, 4, 21. cf. ἀναβαίνειν. εἰς ἀγῶνα IV, 8, 27. n.
- κατάβασις 1) descensus III, 4, 37. 39. V, 2, 6. 26. 28. * 2) iter ad loca maritima V, 5, 4. VII, 8, 26. cf. ἀνάβασις.
- † καταβλακεύειν, per inertiam perdere, pessumdare VII, 6, 22.
- καταγγέλλειν, accusantem (κατα —, contra) deferre II, 5, 38.
- κατάγειν, reducere, restituere exules I, 1, 5. 2, 2. VII, 3, 18. cf. Valkenar. ad Eurip. Phoen. 430. 2) πλοῖα, subducere, aufbringen V, 1, 11. 16. cl. 12.
- † κατάγειος, subterraneus IV, 5, 25.
- καταγελᾶν I, 9, 13. n. II, 6, 23. n. 30.
- κατάγεσθαι, deverti III, 4, 36.
- * καταγνύναι, frangere IV, 2, 20.
- * καταγοητεύειν, praestigiis decipere V, 7, 9.
- † καταδειλιᾶν, per ignaviam perdere, pessumdare VII, 6, 22.
- * καταδικάζειν, declarare reum aliquem profitentem V, 8, 21.
- καταδιώκειν, deturbantem persequi IV, 2, 5.
- † καταδοξάζειν, τινός, sinistram opinionem habere de aliquo VII, 7, 30.
- καταδύειν, deprimere (Caes. b. c. I, 58.) naves I, 3, 17. VII, 2, 13.
- κατακωλύειν ἔξω V, 2, 16. n.
- καταλαμβάνειν 1) occupare I, 3, 14. 10, 5. IV, 1, 4. 21. al. 2) deprehendere III, 5, 2. n. 3) offendere, antreffen III, 1, 8. IV, 2, 14. 5, 7. 9. 7, 18. cum participio I, 10, 18. IV, 2, 5. V, 7, 24. 8, 9. 4) ferire IV, 7, 4. cl. I, 8, 20. 5) pervenire, erreichen. Πέργαμον VII, 8, 8. 6) assequi, einholen II, 2, 12. III, 3, 8. 9. 15. 4, 4. 32. VII, 6, 26.
- καταλέγειν, accusantem recensere II, 6, 27. cf. καταγγέλλειν.
- καταλείπεσθαι, relinquere, remanere I, 8, 25. V, 6, 12. 8, 8.

- καταλλάττεσθαι, *reconciliari* I, 6, 1. cf. Thuc. VI, 85.
καταλύειν (πόλεμον) I, 1, 10. n. (τὴν πορείαν), *subsistere* I, 8, 1. 10, 19.
καταμανθάνειν c. participio V, 8, 14. *attractio* II, 3, 11. cl. V, 7, 14.
καταμελεῖν V, 8, 1. n.
καταμένειν, *sedem figere* V, 6, 17. 19.
† καταμερίζειν VII, 5, 4.
καταμηνύειν II, 2, 20. n.
† καταμίγνυσθαι εἰς τὰς πόλεις, *incolis oppidorum se immiscere* VII, 2, 3. Zeun.
καταντιπέρας, *e regione*, c. genit. I, 1, 9. IV, 8, 3.
καταπέμπειν, *mittere in loca maritima* I, 9, 7. cf. καταβαίνειν.
† καταπετροῦν, *lapidibus obruere* I, 3, 2.
† καταρᾶσθαι V, 6, 4. VII, 7, 48.
κατασκευάζειν III, 2, 24. n. cl. IV, 1, 8. χώραν I, 9, 19. n. τοὺς ἵππους εἰς ἱππέας, *equos equitibus adornare* III, 3, 19.
κατασκευάζεσθαι III, 2, 24. n.
κατασκηγεῖν, *castra ponere* III, 4, 32 f. VII, 4, 11.
κατασκηγοῦν εἰς κώμας, *in vicus deverti, sich einlagern* II, 2, 16. n. cf. VII, 7, 1.
† κατασφάττειν, *contrucidare* IV, 1, 23.
† κατασχίζειν, *perfringere* VII, 1, 16.
* κατατείνειν, *contendere, nicht ablassen* II, 5, 30.
κατατέμνειν, *fodere* II, 4, 13. cf. de redd. IV, 27.
κατατίθεσθαι, *sibi reponere* IV, 3, 11. cf. I, 3, 3. *sibi parare* VII, 6, 34. *quasi depositum* II, 5, 8.
κατατρέχειν, *decurrere ex editiore loco* V, 4, 23. VII, 1, 20.
† καταυλίσσθαι, *castra habere* VII, 5, 15.
καταφαγεῖν IV, 8, 14. n.
καταχωρίζειν, *disponere* VI, 3, 10.
κατεργάζεσθαι, *conficere*, βασιλείαν τινί VII, 7, 26. σωτηρίαν V, 10, 10.
κατέρχεσθαι, *de exfule* VII, 2, 2. cf. κατάγειν et Schol. ad Aristoph. Ran. 1196: ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν φρυγᾶδων χρῶνται τῷ κατέρχεσθαι. V. Porson. ad Eurip. Phoen. 1011.
κατέχειν, *occupatum tenere* IV, 2, 1. 5. 6. 12. V, 6, 7. κατασχεῖν, *potiri* V, 6, 56.
2) *occupare, einnehmen* IV, 8, 12. 3) *retinere* VII, 7, 28.
4) *continere*. φόβος αὐτοὺς κατέχει VII, 7, 29. ὄρκοι κατέχουσι τινά III, 1, 20. ubi ne infinitivo μή adjectum requiras cf. Herod. V, 92, 3: οἰκτός τις ἴσχει ἀποκτεῖναι. Adde Matth. Gr. maj. §. 533. n. 3, 3. κατέχεσθαι ἀνάγκη II, 6, 13.
5) *appellere* V, 6, 20. 9, 33. n.
† κατηρεμίζειν VII, 1, 24. n.
† κατοικίζειν, *condere urbem* V, 6, 15. VI, 2, 7.
κατορύττειν. κατορυγῆναι et κατορυχθῆναι V, 8, 11. n.
κάτω. τὸ κ. τοῦ τόξου IV, 2, 28. n. οἱ κάτω I, 1, 2. cf. διαχωρεῖν.
† καύσιμος VI, 1, 15. 19.
† κέγχρος, *milium* I, 2, 22.
κεῖσθαι de mortuis I, 8, 27. n. *fitum esse* V, 4, 15. n.
κελεύειν εἰς τὰ ὄπλα I, 5, 13. n. *dici jubere* VII, 1, 38. n.
κενός, *vacuus a militibus* III, 4, 20. IV, 8, 17. ἄρμα κ. ἡνιόχων I, 8, 20. φόβος II, 2, 21.
κενοτάφιον VI, 2, 9. n.
κεντεῖν III, 1, 29. n.
† κεράμιον, *testa vinaria μετροτήν* (33 $\frac{2}{18}$ Berl. Quart) *contiens* V, 9, 15. 10, 3. cf. Boeckh. de oec. civ. Athen. I. p. 107.
† κεράμιος, *ία* (cf. Matth. Gr. maj. §. 117.). πλίνθοι, *lateres ex argilla cocti* III, 4, 7.
κεραννύναι. κερασθεῖς, non κεραθεῖς V, 4, 29. n.
κέρας. κέρατα οἴνου VII, 2, 23. n. 3, 24. et ad V, 9, 4. de genit. v. ad IV, 3, 11. 2) *tuba* II, Ii 2

- 2, 4. 3) *cornu exercitus* I, 8, 4. n. 10, 9. n. IV, 8, 12. *κατὰ* x. IV, 6, 6. n. cl. ad II, 4, 26. Similiter dicitur ἐπὶ κέρως, ut non cogitandum sit de pleonasmō ap. Thuc. II, 90. i. q. πλευρά III, 4, 19 ff. cl. 22. i. q. στρατεύμα ἐπὶ κέρως τεταγμένον VI, 3, 5. n. 4) *jugum* V, 6, 7.
- † κεράτινος V, 9, 4. n.
- † κεφαλαλγής II, 3, 15. 16. n.
- † κηρύκιον V, 7, 30. n.
- κῆρυξ (hoc accentu. v. Herm. ad Soph. Oed. T. 746.) II, 2, 20. III, 1, 46. V, 2, 18. 7, 3. 2) *legati* II, 1, 7. 3, 1 ff. III, 1, 28. V, 7, 30. intelligitur III, 4, 36. n.
- κηρύττειν 1) *de praecone* III, 4, 36. 2) *de eo qui per praekonem edicit* c. inf. IV, 1, 13. VI, 2, 15. 23. 4, 9. VII, 1, 7.
- † κιβώτιον, *arcula* VII, 5, 14.
- κινδυνεύει c. nominat. c. inf. pro κίνδυνός ἐστι c. acc. c. inf. V, 6, 19.
- κίνδυνός (ἐστι) c. inf. II, 5, 17. V, 1, 6. sequente μή V, 9, 21. n. cf. οὗτος.
- κινεῖν, *movere, abducere* III, 4, 28. VI, 2, 27.
- † κιττός, *hedera* V, 4, 12.
- † κλεῖθρον, *peffulus* VII, 1, 17.
- κλέπτειν *de peculatu* IV, 6, 14 ff. cl. VII, 6, 41. *furtim occupare* IV, 6, 11. n. V, 6, 9. *furtim auferre, durchstehlen* IV, 1, 14.
- κλωπεύειν V, 9, 1. n.
- κλώψ IV, 6, 17. n.
- κνημὶς I, 2, 17. n.
- † κόγχη, *concha* V, 3, 8. n.
- † κογχυλιάτης III, 4, 10. n.
- κοινόν V, 6, 27. n.
- κοινός. ἀπὸ κοινοῦ, *publicis sumptibus* IV, 7, 27. V, 1, 12. *publico consilio* 7, 18.
- κοινοῦσθαι τινι, *consulere aliquem, deum* V, 10, 15. dub. 6, 27. cf. ad 36.
- κοινωνεῖν VII, 6, 28. n.
- κολάζειν. fut. κολάσσεσθαι II, 5, 13. cf. Butlm. §. 100. n. 8.
- † κόλασις VII, 7, 24. n.
- † κολωνός, *tumulus* IV, 7, 25.
- * κομιδή, *vectura, Transportmittel* V, 1, 11.
- κομίζεσθαι 1) *proficisci* V, 4, 1. 6, 5. 2) *secum ducere* V, 5, 20. 2) *deducere (sibi)* III, 2, 26. n.
- † κονιατός IV, 2, 22. n.
- κόπος V, 8, 3. n.
- κοσμεῖν, *ordinare, regere* III, 2, 36.
- * κόσμιος, *dicto audiens* VI, 4, 32.
- κρανός Παφλαγονικόν V, 2, 22. n.
- κρατεῖν 1) *vincere* III, 2, 39. V, 6, 9. *victorem esse* II, 1, 10. III, 2, 26. 28. V, 6, 32. VII, 1, 29. 7, 32. c. genit. III, 4, 26. c. acc. VII, 6, 32. 2) *potiri* c. genit. VII, 3, 3. etiam *de hominibus capere* IV, 7, 16. 3) *dominari* c. genit. II, 5, 7. VII, 2, 25. 4) *tenere, defendere* c. acc. V, 6, 7.
- κράτιστος 1) *optimus, praestantissimus* I, 9, 2. 18. 21. 2) *maxime idoneus* c. inf. 20. cf. Mem. I, 4, 1. 3) *fortissimus* IV, 8, 12. n. 4) *potentissimus* VII, 6, 37. οἱ κρ., *principes, optimates* I, 5, 8. II, 2, 8. IV, 6, 16. VII, 3, 21. 4, 21.
- κράτιστον ἡμῖν, *utilissimum nobis est* III, 4, 41. VI, 1, 13.
- κράτιστα, *optime* V, 2, 11. *fortissime* III, 2, 6. 3, 3. cf. ἀγαθός.
- κράτος. κατὰ κρ. I, 9, 18. VII, 7, 7. cf. ἀνά.
- κρείττων 1) *melior* II, 2, 10. 2) *utilior* III, 1, 4. n. cf. 2, 21. IV, 6, 11. 3) *praestantior, fortior* V, 6, 8. 4, 21. 4) *superior, überlegen* VII, 7, 6. 34. τὸ πῦρ τοῦ καρποῦ κρεῖττον ἐστίν, *ignis fruges delere valet* II, 5, 19. 5) *potentior* I, 2, 26. VII, 6, 35. 7, 31.
- κρήνη ἡδέος ὕδατος VI, 2, 4. n.
- κρίθινος οἶνος IV, 5, 26. n.
- κρίνειν, *judicare, richten, tiná* V, 6, 33. VI, 4, 25.
- † κρότος, *plausus* V, 9, 13. n.

κρούειν IV, 5, 18. n. V, 9, 10. n.
 κρύπτειν τινά (τι) I, 9, 18. cf.
 Matth. §. 421.
 κρώβυλος V, 4, 13. n.
 κτᾶσθαι, *sibi conciliare* (ami-
 cum), *gewinnen* II, 6, 22.
 contra πολεμίους V, 7, 17.
 κυβιστᾶν V, 9, 9. n.
 † Κυζικηνός V, 6, 23. n.
 κύκλος, *ambitus muri, die Ring-
 mauer* III, 4, 7. 11. *circulus*
hominum V, 7, 1. n. κύκλω,
undique III, 1, 12. IV, 1, 11.
 2, 11. VI, 1, 6. VII, 8, 18. ἡ
 κ. χώρα III, 5, 14. 6, 20. in-
 terdum de maiore ambitus parte
 IV, 7, 2. n. I, 5, 4. VII, 1, 14.
 Hell. VII, 4, 22. Hinc κύκλω
 πάντη III, 1, 2. n.
 κυκλοῦν, *circumire* I, 8, 13. IV,
 2, 15.
 κυκλοῦσθαι, *circumsistere* VI,
 2, 20.
 κύκλωσις, *Umzingelung* I, 8, 23.
 † κυλινδεῖν, *decolore* IV, 2, 3.
 4. 20. IV, 7, 4. 6.
 † κυλινδεῖσθαι, *decolori, ruere*
 IV, 8, 28. V, 2, 32.
 † κυπαρίσσιος V, 3, 12.
 κύριος V, 7, 27. et ad 9, 28.
 κωλύειν, τινά IV, 2, 25. τοῦ
 καίειν I, 6, 2. τὰς παρόδους
 IV, 2, 24. ff. c. inf. I, 7, 19.
 IV, 3, 3. 7, 5. VII, 6, 25. in-
 finitivo intellecto VII, 2, 15.
 cf. Hier. X, 8. et ad Dionys.
 p. 118. τί κωλύει I, 3, 16. τί
 ἔστι τὸ κωλύον IV, 5, 20. 7, 4.
 οὐδὲν κωλύει IV, 8, 5. cl. 4.
 et ind. ad Dionys. in v.
 † κωμάρχης IV, 5, 10. 24. 29 ff.
 ἄρχων τῆς κώμης 28.
 † κωμήτης, *vici incola* IV, 5,
 24. n.

Λ.

λαγχάνειν. κώμην IV, 5, 24. cl.
 ad 23. δίκης VI, 4, 25. n.
 ὕπνου III, 1, 11. n. cf. Matth.
 §. 328.
 λάθρα, *clam*. τινός I, 3, 8.
 λάκκος IV, 2, 22. n.

λαμβάνειν 1) *sumere* II, 1, 10.
 IV, 5, 32. 35. al. πρὸς ἑαυτὸν
 II, 5, 28. IV, 5, 32. c. genit.
 I, 5, 7. n. 2) *capere, potiri*
 I, 7, 8. VII, 7, 28. τὰ τῶν φί-
 λων II, 6, 24. παρὰ Μήδων
 τὴν ἀρχήν III, 4, 7. cl. 11.
 praedam III, 2, 39. 6, 32. 2,
 17 f. VI, 4, 2. 27. χρήματα
 καὶ ἀνθρώπους VII, 3, 35.
 item de hominibus I, 4, 7. 10,
 2. II, 6, 1. III, 2, 29. IV, 1, 22.
 6, 17. locum III, 4, 41. IV, 6,
 17. 7, 3. V, 2, 20. 6, 30. fe-
 ram I, 5, 2. 3. 3) *prehendere,*
deprehendere VII, 2, 13. κλέ-
 πιοντα IV, 6, 15. cf. V, 6, 34.
 ἀπαρασκευάστον I, 1, 6. II, 3,
 21. cf. V, 6, 13. λαμβάνει τὸ
 στρατόπεδον ἔνδεια, *penuria*
in exercitu exsistit I, 10, 18.
 4) *accipere* II, 1, 10. III, 4, 2.
 IV, 7, 27. V, 1, 15. προστάτας
 VII, 7, 31. cf. δίκαιος, δίκη,
 ὄπλον.
 λαμβάνεσθαι c. genit. I, 6, 10. n.
 λανθάνειν c. participio I, 1, 9. n.
 c. acc. V, 2, 29. c. acc. et par-
 tic. VI, 1, 22. n. ἔλαθον ἀπελ-
 θῶν I, 3, 17. n.
 λαφυροπωλεῖν VI, 4, 38. n.
 λαφυροπώλης VII, 7, 56. n.
 λάχος, *pars* V, 3, 9. et λόχος
 confusa VI, 1, 2. n.
 λέγειν. πρὸς τινά II, 5, 25. VII,
 7, 15. εἰς τινά V, 6, 28. ἐν
 ὑμῖν 7, 10. cf. εἰς et ἐν. ὃ δὲ
 λέγεις V, 5, 20. n. ἐλπίδας I,
 2, 11. n. πρῶως λ. τὸ πάθος I,
 5, 15. n. τὰς ἀπορίας III, 1, 26.
 cf. 2, 8. adjuncta *jubendi* no-
 tione c. inf. I, 3, 8. *dici jubere*
 ib. n. cl. 9, 25. et VII, 4, 5.
 i. q. προηγορεῖν II, 3, 21. n.
 sentire II, 1, 15. n. cl. I, 3, 15.
 ἔλεξε et ἔλεγεν orationum ini-
 tio VII, 1, 13. λέγεσθαι. ἐν—
 I, 6, 1. n. λέγεται c. nominat.
 et inf. IV, 3, 4. item c. acc. et
 inf. I, 2, 21. n. 8, 6. confun-
 ditur cum καλεῖται I, 2, 8. 8, 10.
 λεῖος IV, 4, 1. n.
 λείπειν 1) *deferere* locum I, 2,
 21. 10, 13. IV, 2, 12. 15. V, 2,

15. 4, 26. τὰς τάξεις 8, 13. cf. IV, 6, 19. 2) *relinquere* II, 4, 5. IV, 1, 5. *parcere, olivias* VII, 4, 1. *λείπεσθαι, civium relinqui* III, 1, 2. *remanere* IV, 5, 12. VII, 3, 43. *λείπεσθαι τι-νος, inferiorem esse aliquo* VII, 7, 31. cf. ind. ad Dionys. in v. λευκοθώραξ I, 8, 9. n.

ληϊζεσθαι V, 1, 9. n.

† λῆρος, *nugae* VII, 7, 41.

λίθος. κρηπὶς λίθου ξεστοῦ III, 4, 10. de genit. v. ad II, 4, 28. cum articulo IV, 2, 4. V, 4, 23. 7, 19. n. VII, 7, 54. n.

λιμός. ὑπὸ τοῦ λ. I, 1, 5. n.

λινούς θώραξ IV, 7, 15. n.

λόγος. λόγοι ἐσχηματισμένοι ad I, 3, 9. εἰς λόγους ἔρχεσθαι τινι, *in colloquium cum aliquo venire* II, 5, 4. 25. n. III, 1, 29. οἱ λόγοι ἦσαν αὐτοῖς, *jactabant inter se* V, 10, 10. fama VI, 4, 13. (ὁ) λόγος διῆλθεν I, 4, 7. n. *narratio* II, 1, 1. III, 1, 1. IV, 1, 1. V, 1, 1. VII, 1, 1. *ratio* II, 6, 4.

λόγχη 1) *cuspis* I, 8, 8. VII, 4, 15. i. q. στύραξ IV, 7, 16. n. 2) *hasta* II, 2, 9. IV, 3, 4. 8, 5. 7. V, 2, 14. 8, 16.

λοιπός, *non caesus* IV, 1, 24. VI, 2, 26. τοῦ λοιποῦ, *in posterum de singulis vicibus* V, 7, 34. VI, 2, 11. contra τὸ λοιπὸν continuum et perpetuum tempus significat II, 2, 5. III, 2, 8. 38. n. V, 1, 2, 4, 6. pro τοῦ λοιποῦ V, 3, 9. et VII, 4, 24. cf. Herm. ad Vig. p. 706. τὸ λ. τῆς ἡμέρας III, 4, 6. 16. ἡ λοιπή (ὁδός) III, 4, 46. cl. V, 1, 2. et ad II, 2, 10.

λοχαγεῖν V, 9, 30.

† λοχαγτα I, 4, 14. III, 1, 30.

λοχαγός III, 1, 37. n. IV, 8, 12. n. cl. IV, 3, 26. πελτασταὶ λοχαγοί IV, 1, 26. n. ὀπισθοφυλάκες λ. IV, 7, 8. eorum ἡγεμονία ib. eorum stipendium VII, 2, 56. n. Arcadium λοχαγοί, i. e. αἰρατηγοί VI, 1, 2. n.

λοχίτης, *qui λόχου alicujus est* VI, 4, 7. 17.

λόχος, *centum hominum cohors* in hoc exercitu III, 4, 21. IV, 8, 15. λόγοι φύλακες VI, 3, 9. n. cf. ὄρθιος et παράγειν.

λύειν, *solvere* IV, 3, 8. 6, 2. τὴν ἀπόφραξιν IV, 2, 25 f. *rescindere pontem* II, 4, 17. 19 f. *rumpere, ὄρκους* III, 2, 10. σπονδίας, ὕβριν, ὑποψίαν 1, 21. an pro λυσιτελεῖν 4, 36. n.

* λύεσθαι, *redimere* VII, 8, 6.

λυμαίνεσθαι I, 3, 16. n.

λυπεῖν, *malum inferre, τινά* II, 3, 23. 5, 14. cl. V, 2, 26. ἐλύπει αὐτὸν ἡ χώρα πορθομένη, *dolebat terra devastata* VII, 7, 12.

λυπηρός, *molestus* II, 5, 15. VII, 7, 28.

† λύσσα, *rabies* V, 7, 26.

λώϊον V, 10, 15. n.

† λωτοφάγοι III, 2, 25. n.

† λωφᾶν. ὅταν λωφῇσωσιν οἱ λίθοι, *ubi lapides non amplius deficientur* IV, 7, 6.

M.

μά VI, 4, 34. n.

μάγαδης VII, 3, 32. n.

μακαριστός I, 9, 6. n.

μακρός. μακρόν III, 4, 16. 42. n. μακράν (ὁδόν) 4, 17. cl. VII, 8, 20.

μάλα. οὐ μ. II, 6, 15. n. cf. καί. μάλλον subaudiendo enunciato VII, 3, 3. n. 6, 42. n. cf. V, 9, 23. et III, 3, 13. cum comparativo IV, 6, 11. n. cf. οὐδέν et τις. μάλιστα I, 3, 15. n. μ. μὲν — εἰ δὲ μή VII, 2, 22. n. trajectum IV, 8, 24. n. numeralibus adjectum V, 4, 12. VI, 2, 5. significare certe, minimum recte statuere videtur Weisk. ad Hell. p. 472 f. cf. Thuc. I, 18: ἔτη μάλιστα τετρακόσια καὶ ὀλίγω πλείω. VIII, 80: τὸ ἡμισὺ μάλιστα καὶ τὰ πλεον.

μανθάνειν. τὰ περὶ Προξένου II, 5, 37. n. μάθε αὐτῶν IV, 8, 5. n.

† *μαντευτός* V, 9, 22. n.

μαντεις, *extorum interpretes* I, 7, 18. V, 2, 9. VI, 2, 13 f. 3, 2. *victimae caedunt* IV, 3, 18. *augurantur* V, 9, 23. VI, 3, 2. *exexcitum lustrandum curant* V, 7, 34.

† *μάρσιπος*, *marfurium* IV, 3, 11.

μασθός, *papilla* I, 4, 17. *ubi tamen K. et O. μαστῶν. cf. IV, 3, 6.*

μάστιξ, *ὑπὸ μαστιγῶν* III, 4, 25. n.

μάχαιρα, *gladius*, quo armati sunt *pedites* IV, 6, 26. VII, 4, 16. cl. 2, 30. *equites* I, 8, 7. n.

† *μαχαίριον* IV, 7, 16.

μάχεσθαι I, 7, 9. n. *τινί* ib. 5, 9. II, 1, 4. V, 4, 21. 2) *contendere* IV, 5, 12. cl. 17.

μάχη. *μάχη* et *μάχην νικᾶν* II, 1, 4. n. *locus pugnae* II, 2, 6. n.

μεγαλοπρεπῶς I, 4, 17. n.

μέγας 1) *magnus* II, 6, 17. *θάλαττα* V, 8, 20. n. *οἰωνός*, *magna portendens* 9, 23. cf. *βλάπτειν*, *δίνασθαι*, *ὀνινάναι*. 2) *magnus*, *gravis*, *bedeutend* II, 6, 14. IV, 7, 23. VII, 7, 23. 27. *μέγα πάσχειν* V, 8, 17. n. *τὰ μεγάλα*, *res magnae* II, 6, 16. *τὰ μ. νικᾶν τοὺς φίλους εὖ ποιοῦντα*, *in magnis rebus bene faciendo amicos superare* I, 9, 24. *περὶ τὰ μέγιστα ἐξαμαρτάνειν* V, 7, 33. *τὸ μὲν μέγιστον* I, 3, 10. n. 3) *potens* II, 5, 14. III, 2, 10. VII, 1, 21. 3, 18. 7, 46.

μέδιμνος. v. ad I, 5, 7.

* *μεδιέναι*, *dimittere* VII, 4, 10.

μεθίστασθαι, *secedere* II, 3, 21. *secedere jubere* 8. cf. *Thuc. V, 111.*

† *μείωμα* V, 8, 1. n.

μείων, *paucior* II, 6, 4. VII, 6, 16. *minor* V, 6, 9. n. *μείον*, *minus* II, 4, 10. V, 4, 31. *sequente ἢ* IV, 4, 1. *quod fortasse omittitur* VI, 2, 24. *sequente genitivo* III, 4, 34. VI, 2, 3. cf. ad I, 2, 11. n. *μείον ἔχειν*, *deteriore conditione esse* III, 2, 17. *inferiorem esse, den kürzern ziehen* I, 10, 7. III,

4, 18. *Thuc. ἔλαττον ἔχειν* dicit. v. ad *Dionys. p. 107.*

† *μελανία*, *nigra nubes* I, 8, 8.

μέλει ὅπως I, 8, 13. n.

† *μελετηρός*, *lubenter se exercens* I, 9, 5.

μελίνη, *panicum miliaceum* I, 2, 22. 5, 10. *μελίλαι* VI, 2, 6, 4, 1. II, 4, 11. *ubi agri in quibus panicum colitur intelliguntur.*

μέλλειν, *futurum esse*. c. inf. praef. II, 1, 3. III, 1, 8. 3, 16. 4, 37. V, 7, 5. VII, 4, 7. *futuri* II, 4, 24. et ad I, 8, 1. inf. repetendo II, 5, 5. n. *τὸ μέλλον*, *die Zukunft* V, 9, 21. cf. *Cyr. III, 2, 15. cunctari* III, 1, 45. *μέλλεσθαι* 47. n.

μέμψεσθαι, *oituperare*, *τινά εἰς τι* II, 6, 30. n. *obicere*, (*τινί*) *τι* VII, 6, 39.

μὲν, 1) *quidem*. v. *Herm. ad Vig. p. 824 f.* *Opponitur* 1) *δέ* III, 3, 7. IV, 3, 14. *μέγας μὲν οὐ, καλὸς δέ* IV, 4, 3. n. *inter substantivum et articulum* V, 2, 31. al. *maiore vi post substantivum* V, 8, 24. cf. *δέ*. *post praepositionem* I, 7, 6. 9, 29. *περὶ μὲν τούτων — ἐπὶ ξενίᾳ δέ* V, 9, 3. *οἱ μὲν — οἱ δέ* ita ut illud posterius, hoc prius nomen respiciat I, 10, 4. n. *μὲν — δέ* inconcinne cum *anacoluthia* quadam posita I, 3, 8. n. 4, 15. 9, 6. n. II, 1, 7. n. IV, 3, 14. 6, 8. n. V, 3, 1. n. 4, 23. n. (cl. 5, 5.) 5, 24. (cl. III, 2, 13.) V, 7, 22. 9, 8. n. VII, 1, 15. n. *μὲν πρῶτον* I, 9, 5. n. VII, 2, 23. *ἐὰν μὲν — ἐὰν δέ* V, 7, 6. in *anaphora* VII, 7, 42. n. III, 1, 3. 19. VI, 2, 4. 3, 19. VII, 7, 5. cf. ad II, 5, 9. *μὲν* et *δέ* longius disjuncta I, 9, 7. 17. cl. 20. 2. n. II, 4, 2. n. et ad *Dionys. p. 31. μὲν — μὲν — δέ — δέ* III, 1, 43. n. V, 7, 6. n. 2) *μέντοι* II, 1, 13. 19. n. 2, 16. 3, 9. 6, 19. III, 1, 19. n. 2, 8. V, 7, 31. 9, 26. 3) *ἀλλὰ* IV, 8, 10. 12. quae dicendi ratio ibi inde re-

petenda quod multa sunt inter-
jecta. 4) *τοίνυν* V, 1, 6. 8.
VII, 7, 16 f. 5) saepe non se-
quitur adverbativa particula (δέ)
a) quia oratio immutatur I, 2,
1, 3, 10, 1, 16. III, 1, 35. 2,
8. IV, 1, 6. 27. VII, 6, 9. nn.
Similiter *πρῶτον μὲν* non se-
quente δέ, quia illud praeces-
siffe scriptor oblitus erat III,
2, 1. V, 9, 5. n. V. etiam III,
1, 13. cl. 15. b) quia sequi-
tur particula in qua oppositio
inest, ut *ἔπειτα* (III, 1, 11.
cl. 13.) et *εἴτα*, quae v. c) quia
scriptor a disjunctione ad con-
junctionem transit I, 10, 16. n.
VII, 7, 29. n. dub. IV, 1, 22.
VI, 2, 26. nn. d) quia senten-
tia reticetur I, 4, 7. VI, 1, 14.
VII, 5, 8. nn. inprimis *ἐγὼ
μὲν* I, 3, 17. III, 1, 19. n. V,
1, 2. dub. I, 9, 28. *μὲν γε*,
certe quidem VII, 6, 11. cf.
Herm. ad Vig. p. 827. et Buttm.
ad Dem. Mid. p. 46. — cf. *δή,
οὖν, τοίνυν*. *Μέν* injuria re-
quirebatur III, 4, 7. n. V, 6,
25. n. cf. 4, 31. n.
II) i. q. *μὴν*. v. *δή*.
μένειν, remanere IV, 4, 19. * *αἰ
σπονδαὶ μενόντων*, *serventur*
II, 3, 24. *τοὺς ὀπλίτας*, *ex-
spectare* i. e. eadem tarditate
procedere IV, 4, 20.
μέντοι, *tamen* I, 3, 10. II, 3,
22. οὐ μ. I, 10, 13. *μέντοι γε*
I, 9, 14. n. οὐ μ. γε II, 4, 14. n.
οὐ μ. — γε II, 3, 9. cf. *ἀλλά,
καί, μὲν, τοίνυν*.
μεοῖζειν, dub. V, 1, 9. n.
μέρος. *τὸ μ.* VII, 8, 11. n. cf.
V, 3, 4. VI, 4, 28. *ἐν τῷ μ.*,
suo (quisque) loco et ordine
III, 4, 23. *ἐν τῷ μ. καὶ παρὰ
τὸ μ.* VII, 6, 36. n. dub. I, 5,
8. V, 1, 9.
μέσος. de collocatione articuli v.
ad VII, 8, 12. cf. I, 2, 11. 23.
7, 14. II, 1, 11. IV, 8, 8. VII,
1, 14. Sed ubi non per appo-
sitionem adjicitur, sed adje-
ctivi vice fungitur, inter arti-
culum et substantivum ponitur,

ut I, 8, 13. Ita *ἐν μέσῃ τῇ
πόλει* est *media in urbe*, *mit-
ten in der Stadt*, *ἐν τῇ μ. π.*,
*in ea urbis parte quae media
est vel dicitur*, *in der Mittel-
stadt*. Articulus omittitur in
formula *μέσαι νύκτες* VII, 8,
12. n. *μέσον ἡμέρας* I, 8, 8.
VII, 3, 44. *τὸ μ. τῶν κερά-
των* i. e. *τὸ μεταξὺ τῶν πλευ-
ρῶν* IV, 8, 20. cf. 22. *τὸ μέ-
σον*, *media acies* I, 2, 15. IV,
8, 17. sine articulo I, 8, 13. n.
εἰς τὸ μ., *in medium* I, 5, 15.
III, 2, 1. *τοῦ στρατοπέδου* I,
46. *ἀμφοτέρων* I, 5, 14. cl. V,
2, 26. *ἐκ τοῦ μ. ἐξίστασθαι*,
e media abire I, 5, 14. *ἐν τῷ
μέσῳ*, *inter utrumque* (oppi-
dum) VI, 2, 2. Sic *ἡ ἐν μ.
χώρα* II, 4, 22. *ἐν μ. ἔχειν* III,
3, 6. *ἐν μ. τούτων διαβαίνειν*
IV, 3, 15. *τὰ ἐν μ. τούτων*,
quae his interjecta sunt I, 7, 6.
ἐν μ. τῆς οἴκαδε ὁδοῦ i. e. *ἐν
μέσῳ ἡμῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος
ἐν τῇ οἴκαδε ὁδῷ* III, 1, 2. *ἐν
μ. ἡμῶν καὶ βασιλέως* II, 2, 3.
cf. 4, 17. 21. V, 2, 27. cl. 26.
ἐν μ. κεῖται ταῦτα τὰ ἀγαθὰ
III, 1, 21. n. Sic *in medio*
Liv. XLV, 18. *κατὰ μέσον* V,
4, 13. c. genit. III, 4, 42. V,
10, 17.
μεστός c. genit. I, 4, 19. III, 5,
1. IV, 4, 7. V, 3, 11. cf. Matth.
§. 351.
μετά. I) cum genitivo „designat
quam proprie participationem,
id est communionem partis di-
cimus: quo a praepositione *σύν*
differt, quae quod totius rei
cum alia re conjunctionem sig-
nificat, non construitur cum
genitivo: quae res clara erit
verba *μετέχειν* et *συνέχειν* alia-
que horum similia comparanti.”
Hermann, de ell. et pleon.
p. 138. *μ. Σεύθου* VII, 3, 13.
εὐ ποιήσας μεθ' ὑμῶν 6, 34.
cf. 3, 31. 4, 8. *ἱππεῖς μετ' αὐ-
τοῦ* I, 8, 6. *οἱ μ. τινος*, *mi-
lites alicujus* I, 3, 9. 7, 10, 10,
1. II, 2, 7. *μετ' ἄλλων*, *aliis*

praesentibus V, 4, 34. *μ. τι-
νος εἶναι et ἔλναι* I, 3, 5. n.
μετ' ἀδικίας II, 6, 18. II) cum
accusativo *post* 1) de loco I, 8,
4. 2) de tempore. *μετὰ τοῦτο*
IV, 6, 4. 7, 17. 9, 9. VII, 3,
7. n. *μ. ταῦτα* I, 4, 9. II, 5, 1.
32. III, 3, 6. Sine δέ ad I, 3,
16. *post ἐπεὶ* I, 6, 6. n. *μ. τὰ
πιστά* IV, 8, 8. *μ. τοῦτον* II,
1, 12. III, 1, 45. IV, 6, 10. 7,
12. V, 1, 5. VII, 6, 10. 3) de
ordine. *μ. τοὺς θεοὺς, secun-
dum deos, nächst den Göt-
tern* VII, 7, 22. *μετ' ἡμέραν,
interdiu* IV, 6, 12. VII, 3, 37.
μεταβάλλεσθαι I, 2, 17. VI, 3,
16. nn.
μεταδιδόναι III, 3, 1. IV, 5, 5. n.
μεταξὺ ὑπολαβών III, 1, 27. n.
μέτεστί μοί τινος III, 1, 20. cf.
Matth. §. 325.
μετέχειν τινος V, 3, 9. VII, 6, 27.
(*τριηρῶν*) V, 3, 14. cf. Matth.
§. 325.
μετέωρος I, 5, 8. n.
μέχοι, μέχοις. I) adverbium *us-
que*. *μ. ἐνταῦθα* V, 5, 4. *μ.
εἰς* — VI, 2, 26. *μ. ἐπὶ* — V,
1, 1. cf. ad IV, 5, 6. II) prae-
positio *usque ad* c. genit. 1) de
loco I, 7, 15. II, 2, 6. VI, 2, 1.
IV, 7, 15. VII, 4, 4. *μ. οὐ* I,
7, 6. n. V, 4, 16. 2) de tem-
pore VI, 2, 25. VII, 1, 1.
III) conjunctio *donec* 1) cum
indic. v. add. ad II, 5, 5.
2) cum conj. et *ἄν* II, 3, 24.
pro opt. I, 4, 13. n.
μή 1) *non*, ab *οὐ* quomodo dif-
ferat docent Butt. §. 135. et
Matth. §. 608. *post* verba ne-
gativae vel prohibitivae pote-
statis infinitivo additum I, 3, 2,
III, 5, 11. VII, 2, 12. nn. *post*
ἀποκωλύειν VI, 2, 24. cf. Hell.
I, 7, 32. (35.) *post ἀντιλέγειν*
II, 5, 29. n. c. participio *si
non* II, 3, 5. VI, 2, 19. n. 3,
18. *μή οὐ, nisi* ib. *μή οὐ post*
αἰσχύνῃ ἐστίν II, 3, 11. n. (so-
lum *μή* VI, 3, 4.) *post ἐμπο-
δών ἐστι* III, 1, 13. n. cf. οὐ,
εἰ, ἵνα, ὅπως, ὥς. 2) *ne*

a) in liberis enunciationibus
vel cum imperativo praesentis
I, 3, 3. II, 1, 12. al. vel cum
secunda persona conjunctivo
aoristi VII, 1, 8. cl. III, 2, 17. n.
V, 4, 19. VI, 4, 18. vel cum
prima persona conjunctivi VII,
1, 29. cf. Butt. §. 126. n. 7.
Matth. §. 515. b) in enunciatis
aliunde pendentibus α) cum
optativo αα) ubi historicum
tempus praecessit I, 8, 13. 10,
9. II, 4, 22. Sic etiam *post*
praesens historicum III, 4, 29.
V, 6, 17. VI, 4, 5. ββ) prae-
sente praegresso V, 9, 28. n.
β) cum conjunctivo αα) prae-
sente vel futuro praegresso II,
3, 9. III, 2, 25. c. conj. aori-
sti VII, 3, 47. n. cf. Hier. V,
1. VI, 15. ββ) optativo cum *ἄν*
particula praegresso I, 3, 17. n.
γγ) *post* historicum tempus I,
8, 24. n. III, 4, 34. inprimis
post praesens historicum IV, 5,
35. V, 6, 17. n. *μή post ὑπο-
πτεύειν* III, 1, 5. n. *post ἐν-
νοεῖσθαι* III, 5, 3. n. V, 9, 28.
μή οὐ post verba timendi *ne
non* c. conj. I, 7, 7. III, 1, 12.
IV, 7, 11. c. opt. III, 1, 12.
5, 3. cf. *κίνδυνος et οὐ*.
μηδαμῇ VII, 6, 29. cf. *οὐδαμῇ*.
μηδέ, nec sine partitione, in qua
μήτε dicitur. v. Herm. ad Soph.
Phil. 760. III, 2, 21. *μηδέ μέν-
τοι* 17. elliptice VII, 4, 11. n.
ne-quidem VI, 4, 16. VII, 7,
40. n. cf. *οὐδέ. μηδέ ἑτερος* 4,
10. n. cf. *μή* 2, a.
μηδὲν ἀθυμήσητε V, 4, 19. cf.
μή 2, a. et *οὐδὲν*.
μηκέτι, non amplius I, 4, 16.
6, 9. *posthac non, nicht wie-
der* V, 7, 15. 34.
μήκος V, 4, 32. *τὰ μήκη* I, 5, 9.
qui pluralis etiam de venat.
II, 8. legitur.
μήν. ἀλλὰ μήν, at vero, atqui
V, 8, 26. n. Sic *ἀλλὰ μήν* —
γε III, 4, 40. etiam ubi ad
aliam rem transitur II, 5, 12.
III, 2, 16. Hell. V, 2, 34. cu-
jusmodi locis non repugno si

quis porro vertit. Pariter ἀλλὰ μὴν — γε I, 9, 16. II, 5, 14. γὰρ μὴν, certe vero VII, 6, 15. δὲ μὴν dub. II, 4, 6. n. καὶ μὴν, v. καὶ. οὐ μὴν — γε, non tamen — certe I, 10, 3. non profecto — quidem VII, 6, 38. οὐδὲ μὴν, neque vero II, 4, 20. οὔτε μὴν VII, 6, 22. cf. Cyr. V, 4, 11. Adde ἀλλὰ et ἡ. μὴν. τοῦ μηνός V, 6, 23. et ad III, 5, 11. μηνοειδής V, 2, 13. n. μήποτε I, 1, 4. n. 6, 2. III, 1, 35. 2, 3. 6. μήπω, nondum III, 2, 24. μήτε — τε II, 2, 8. n. μηχανᾶσθαι, moliri II, 6, 27. IV, 7, 10. n. μηχανή, σωτηρίας V, 2, 24. πάση τέχνῃ καὶ μ. IV, 5, 16. n. μιγνύω IV, 6, 24. n. μῖξαι VI, 1, 24. n. μικρός, humilis, imbecillus III, 2, 10. paucus VII, 7, 53. μικρόν I, 3, 2. n. III, 1, 11. V, 4, 22. προϊέναι II, 1, 6. μ. τι παραδραμεῖν IV, 7, 7. μιμνήσκεισθαι, meminisse, τινός V, 8, 25. 26. inf. praef. pro futuri inf. I, 7, 5. n. VII, 6, 38. n. μεμνήσθω ἀνὴρ ἀγαθός εἶναι III, 2, 39. 2) memorare VII, 5, 8. c. inf. VI, 2, 11. cl. ad I, 5, 8. μεμνῶ I, 7, 5. n. † μισθοδοσία II, 5, 22. μισθοδοτεῖν VII, 1, 13. † μισθοδοτίας I, 3, 9. μισθός V, 6, 31. VII, 6, 31. μνᾶ, mina, centum drachmae (22 thal. 22 gr. v. Boeckh. de oec. civ. Athen. I. p. 16.) I, 4, 13. V, 8, 1. μνημονικός VII, 6, 38. n. μόγῃς V, 8, 14. n. † μολεῖν VII, 1, 33. cf. Buttm. ind. verb. irreg. in βλώσκω. μόλις V, 8, 14. n. † μολυβδῖς, glans plumbea III, 3, 17. n. μοναρχία V, 9, 31. n. μοναχῇ IV, 4, 18. n. † μονή, mansio V, 1, 5. 6, 22. 27.

μόνον omissum post ἀλλὰ I, 4, 18. III, 2, 13. nu. post τοσοῦτον V, 8, 8. n. † μονόξυλον πλοῖον, linter ex uno trunco cavata V, 5, 11. † μοσύν V, 4, 26. n. * μόσχειος, vitulinus IV, 5, 31. † μοχλός, obex VII, 1, 12. 15. μυριοί III, 2, 18. n. VII, 3, 48. μύριος. ἀσπίς μυρία I, 7, 10. n. οἱ μύριοι V, 3, 3. n. μύρον IV, 4, 13. n. † μυχός, recessus, Schlucht IV, 1, 7. μωρός nunc VII, 1, 26.

N.

ναί VI, 4, 34. n. ναός pro νεώς V, 3, 9. 12. 13. Plat. Polit. p. 394. a. b. al. νάπη, saltus, Waldthal IV, 5, 15. 18. V, 2, 31. Idem est νάπος VI, 3, 12 f. 18. 20. ναύκληρος, ὁ τῆς νεώς κύριος (Lexx. Segg. p. 282, 10.), magister navis (Caes. b. c. II, 43.), dominus navis (Nep. Them. VIII, 6. cl. Thuc. I, 137.) VII, 2, 12. 5, 14. † ναῦλος, naulum V, 1, 12. ναῦς. νεῶν, non νηῶν VII, 5, 12. n. cf. πλοῖον. † ναυσίπορος, ναυσὶ περατός (Herod. I, 189. V, 52.) II, 2, 3. νεῖν. νενημένος, congestus V, 4, 27. νέμειν. τὸ ὄρος νέμεται αἰετὶ, wird von Ziegen beweidet IV, 6, 17. † νεόδαρτος, recens excoriatus IV, 5, 14. † νεῦμα, nutus V, 8, 20. † νευρά, nervus in arcu IV, 2, 28. V, 2, 12. † νεῦρον, nervus qui ad fundas adhibebatur III, 4, 17. νεωχόρος, ὁ τὸν νεῶν κοσμῶν καὶ εὐτρεπίζων Suid. V, 3, 6. n. νή VI, 4, 34. n. νικᾶν 1) vincere. μάχη II, 6, 5. μάχας VI, 3, 23. cf. ad II, 1, 4. cum emphasi 6, 14. n. 2) vicisse I, 10, 4. n. Hinc optati-

vus et conjunctivus praesentis pro iisdem aoristi modis I, 9, 11. n. II, 4, 19 f. atque imperfectum pro aoristo II, 4, 4. III, 2, 15 f. V, 5, 8. τὰ πάντα ν. II, 1, 1. n. 3) de sententia evincere (Caes. b. c. I, 67.) V, 9, 18. n. 4) superare cum participio I, 9, 11. n.

* νομή, armentum quod pascitur III, 5, 2. cf. V, 3, 9.

νομίζειν c. acc. I, 4, 9. II, 5, 39. n. c. nom. et inf. I, 5, 6. II, 6, 17. cf. Matth. §. 536. Buttm. §. 129, 2. c. acc. et inf. I, 5, 16. II, 5, 6. III, 2, 29. c. ὅτι et inf. V, 9, 29. n. participio VI, 4, 24. n. ν. et ἐλπίζειν confusa II, 5, 13. cf. III, 1, 2.

νομίζεσθαι, in more et usu esse VII, 3, 18. cf. §. 10. et IV, 2, 23. ubi ποιεῖν repetendum.

* νόμος, modus musicus V, 4, 17. cf. Thuc. V, 69. Plat. legg. p. 700. b. ibique Aft. p. 191.

νοσεῖν VII, 2, 32. n.

† νότος, auster V, 7, 7.

† νομηνία, μηνὸς ἀρχή schol. V, 6, 23. 31.

† νυκτοφύλακες, excubitores (Caes. b. g. VII, 69.) VII, 2, 18. 3, 34.

νῦν. c. substantivis VI, 4, 13. VII, 2, 32. τὸ νῦν εἶναι III, 2, 37. n. soni causa praemissum VI, 1, 11. in apodosis post ἐπεὶ VII, 7, 46. 49. Sic etiam νῦν δὴ 6, 37. n. καὶ νῦν 7, 17. n. tempus modo praegressum spectat IV, 1, 19. V, 6, 8. νῦν δὴ VII, 1, 26. n. νῦν δέ, ut Latinorum nunc, nunc vero conditionali enuntiato oppositum V, 1, 10. VII, 8, 16. cf. VI, 5, 26. Thuc. III, 115. Soph. Oed. T. 263. — cf. τοίνυν.

νύν VII, 2, 26. n.

νύξ. προβαίνει III, 1, 13. cf. II, 2, 19. νυκτός et τῆς νυκτός V, 7, 14. n. articulus delendus videtur 9, 1. διὰ νυκτός IV, 6, 22. n. τὴν νύκτα IV, 2, 1. V, 8, 24. 9, 14. VII, 6, 9. cf.

ἡμέρα et εἰς. μέσαι νύκτες VII, 8, 12. n.

Ξ.

ξενία. ἐπὶ ξενία καλεῖν, ad hospitalem mensam invitare VII, 6, 3. δέχεσθαι V, 9, 3. cf. Perizon. ad Aelian. v. h. III, 37.

ξενικόν i. q. ξένοι f. μισθοφόροι I, 2, 1. II, 5, 22. cf. ad I, 4, 13.

ξένιον IV, 8, 23. n. V, 5, 2 f. 14. 24. VII, 8, 3.

ξένος, hospes, τινα I, 1, 10. 11.

τινός II, 1, 5. 4, 15. V, 3, 5.

peregrinus miles (Curt. III, 3, 1. al.) I, 1, 10. 3, 18. II, 6, 28.

ξενοῦσθαι VII, 8, 6. n.

† ξεστός, politus III, 4, 10.

ξίφος I, 8, 7. n. V, 8, 21.

† ξόανον, simulacrum V, 3, 12.

† ξυήλη, gladius falcatus IV, 7, 16. 8, 25.

† ξυλίζεσθαι, lignari II, 4, 11.

Ο.

ὁ, ἡ, τό. I) articulus. 1) vis ejus.

Significat a) rem in vulgus notam I, 1, 6. n. III, 2, 13. V,

9, 5. n. b) quae vulgo fit IV,

4, 17. n. c) quam quis gerere

solet IV, 7, 27. VII, 4, 7. 1,

17. nn. cl. III, 4, 32. d) quam

quis ut suam habet I, 8, 4. n.

IV, 3, 29. VI, 3, 7. n. cl. IV,

5, 29. similiter V, 7, 5. n.

e) δεικτικῶς I, 5, 5. n. VII, 3,

43. n. cf. λίθος et νύξ. Pari-

ter f) ante relativum VII, 7,

7. n. cl. III, 1, 39. g) de re

eminente VI, 4, 7. n. h) de qua-

vis ejusdem generis re III, 5,

11. n. i) de re jam nominata I,

4, 2. 7. IV, 5, 16. V, 9, 13.

VII, 6, 5. 8, 6. nn. cf. πολὺς.

2) articulus cum singulis verbo-

rum generibus junctus. a) cum

substantivis. cf. ἀμφοτέρως,

αὐτός, ἑκάτερος, ἕκαστος, ὅδε,

ὅλος, οὗτος, πᾶς. in apposi-

tione etiam ubi nomini adje-

ctus est VI, 2, 13. n. 3, 8.

Θράκες οἱ Βιθυνοί VI, 2, 2. n.

- cf. appositio. cum genitivis. οἱ ἐκείνου, *ejus milites* I, 3, 7. cf. 5, 13. VI, 1, 17. Similiter τὰ ἐκείνου, *ejus exercitus* VI, 2, 11. τὰ ἐκείνων, *quae illorum sunt* (bona) V, 1, 9. τὰ ἑαυτοῦ VII, 7, 2. τὰ Κύρου I, 3, 9. n. VII, 3, 8. n. b) cum adjectivis. τὸ Ἑλληνικόν et similia I, 4, 13. n. in appositione III, 1, 29. n. τὰ ἄλλα τὰ ἐπιτήδεια VII, 1, 13 n. c) cum participiis. τοὺς ἐλάσσοντας συνέπεμψε, *qui agerent* VII, 7, 55. cf. §. 42. et εἶναι. ἐν τοῖς ὀρεινοῖς καλουμένοις Θραξί VII, 4, 11. n. χρώμεθ' ἂν τοῖς τεταγμένοις III, 2, 37. ἀτακτεῖν, βούλεσθαι, ἐθέλειν. d) cum numeralibus I, 7, 10. II, 6, 30. IV, 7, 8. nn. e) cum praepositionibus et casibus eorum. οἱ παρὰ βασιλέως I, 1, 5. cf. ἀμφὶ et attractio. τὸ ἐπὶ τούτῳ (εἶναι) VI, 4, 23. n. τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι I, 6, 9. n. τὰ παρὰ βασιλέως II, 3, 4. n. cf. παρὰ. τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, *quae ad bellum pertinent, das auf den Krieg Bezügliche* IV, 3, 10. τὰ πρὸς μεσημβρίαν, *quae meridiem spectant* III, 5, 15. τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου, *quae trans collem sunt, sunt* I, 10, 14. f) cum infinitivis. τὸ νῦν εἶναι III, 2, 37. n. post οὗτος V, 6, 2. cl. II, 5, 22. g) integro enunciato praefigitur IV, 4, 17. cf. Matth. §. 280. Buttm. §. 112, 5, 2. h) in interrogationibus III, 1, 14. n. 3) articulus subiecto praemissus IV, 7, 28. n. 8, 4. n. 4) articulus solus ponitur substantivo a) repetendo I, 3, 19. n. V, 3, 10. b) subaudiendo III, 5, 15. n. IV, 8, 6. n. VII, 2, 37. cf. 2, a et e. 5) articulus vel iteratus vel non iteratus a) in nominibus particula καὶ junctis II, 1, 7. IV, 4, 26. VII, 2, 16. 3, 21. 7, 13. 56. nn. b) ante genitivum I, 10, 8. II, 5, 31. nn. c) ante participium I, 4, 7. 9, 8. II, 3, 7. IV, 6, 1. (cl. VI, 3, 24. n.) IV, 3, 11. VI, 4, 2. VII, 7, 39. nn. d) ante praepositionem ejusque casum adjectivi vice fungentes I, 4, 4. V, 6, 20. VII, 4, 3. nn. 6) articulus ex praegressis repetendus IV, 3, 26. 7) articulus omittitur a) in substantivis quibusdam. v. ἄνθρωπος, ἀριστερός, γῆ γνῶμη, γυνή, δεξιός, εὖρος, ἥλιος, ἡμέρα, ἡμισύ, θάλαττα, θύρα, πλήθος, σιτατηγός. b) post αὐτός, ὅδε, οὗτος, quae v. c) in genitivo nominis proprii substantivo suo praemissi I, 9, 13. n. 8) articuli vice fungitur enunciatum relativum I, 5, 16. n. II) pronominis demonstrativi vice fungens. cf. δέ, καί 2. μέν 1. et extr. ac τις. οἱ — τοὺς δὲ καί II, 3, 10. n. πολλοὺς μέν — οἱ δὲ καί I, 10, 3. τὰ μέν — τὰ δὲ V, 6, 24. n. cf. ad I, 9, 6. οἱ δὲ ἀκούσαντες I, 7, 8. IV, 6, 23. cl. ad V, 2, 7. οἱ δὲ hostes spectat III, 4, 4. n. ad praegressum subjectum refertur IV, 2, 6. n. ὁβολός I, 5, 6. n. ὅδε et οὗτος II, 1, 20. n. Ἀρταρχος ὅδε VII, 2, 29. n. non sequente γάρ V, 9, 8. n. cf. γάρ. τὰδε δὲ VII, 3, 47. n. τὰδε ad λέγει omittitur II, 5, 38. n. † ὁδεύειν VII, 8, 8. n. ὁδοποιεῖν ὁδόν ad IV, 7, 22. ὁδός. πᾶσαν τὴν ὁ., *per totum iter* I, 5, 9. ὁ. ἣν τέτταρες στάδιοι IV, 3, 16. cf. εὖρος et Thuc. IV, 118: ἐς πεντακόσια τάλαντα ἄγειν μέτρα. reticetur II, 2, 10. n. de genit. I, 10, 1. v. ad I, 4, 5. ὅθεν, *unde* ad substantiva relativum I, 2, 8. II, 1, 3. 3, 16. IV, 7, 20. etiam ad pluralia II, 5, 14. V, 7, 13. VI, 2, 23. 4, 14. VII, 3, 5. 7, 1. adeo ad homines II, 5, 26. cf. ἐνθενδε. omisso ἐκεῖσε I, 3, 17. n. οἱ, *quo* I, 6, 10. n.

- οἰεσθαι, οἶομαι et οἶμαι III, 1, 38. n. V, 1, 8. VII, 6, 12. ἐγῶμαι III, 1, 35. n.
- οἰκαδε VII, 7, 57. n.
- οἰκεῖσθαι, *situm esse* V, 4, 15. n. cf. 6, 20. πόλις οἰκουμένη, *urbs incolis frequens* I, 2, 6 f. 10 f. 13. 20. IV, 7, 19. cf. VI, 2, 6. n.
- οἰκέτης, *quisquis paret patrifamilias, suus, Hausgenosse* IV, 5, 35. 6, 1. *servus* II, 3, 15.
- οἶκοι. τὰ οἶκοι, *vitae conditio in patria* I, 7, 4.
- οἶκος, *provincia* II, 4, 8. n.
- οἶνος φοινίκων I, 5, 10. II, 3, 14. n. κριθινός IV, 5, 26. n.
- οἶος. ἐν οἶοις ἐσμέν III, 1, 15. n. ὥρα οἶα ἄρδεν II, 3, 13. n. an pro ὅτι τοιοῦτος I, 7, 4. n. οἶός τέ εἰμι, *possum* V, 4, 9. οἶόν τέ ἐστι, *fieri potest* I, 3, 17. III, 3, 9. IV, 2, 3. V, 2, 20. VII, 2, 10. omisso ἐστὶ II, 2, 3. III, 3, 15. VII, 7, 51. ὥς οἶόν τε μάλιστα πεφυλαγμένως, *quam fieri poterat cautissime* II, 4, 24. οἶον cum superlativis *quam* IV, 8, 2. VII, 1, 24. cf. Matth. §. 461. οἶον, *quasi* VII, 3, 52.
- † οἷστός, *sagitta* II, 1, 6.
- οἴχεσθαι, *abiisse* I, 4, 8. 10, 5, 16. V, 7, 29. VI, 1, 23. VII, 3, 47. 7, 55. Imperfectum partim plusquamperfecti IV, 3, 30. 5, 24. 7, 17. partim aoristi potestatem habet IV, 5, 35. 6, 22. VII, 2, 17. ὥχετο πλέων II, 6, 3. ὥχετο ἀπιών III, 3, 5. IV, 7, 27. VI, 1, 23. ἀπελαύνων II, 4, 24. VII, 6, 42. ὥχοντο φερόμενοι IV, 7, 14. ἀποτραπόμενοι III, 5, 1. V, 4, 17. cl. IV, 6, 3. ἐροῦντες VII, 1, 32. cl. 7, 55. IV, 3, 30. 5, 24. Post consilii verbum infinitivus pro inf. praef. V, 7, 15. cf. ἦκειν. οἴχεσθαι ἐν — IV, 7, 17 n. οἴχεσθαι, *periisse* III, 1, 32. n.
- † ὀκέλλειν, *in littus vel in breviora impingi* VII, 5, 12.
- ὀκλάζειν V, 9, 10. n.
- ὀκνεῖν I, 3, 17. n.
- ὀκνος ἦν ἀνίστασθαι IV, 4, 11. cf. φόβος.
- * ὀλεθρος, *clades* I, 2, 26.
- ὀλίγος in appositione IV, 2, 7. n. ὀλίγας παλεῖν V, 8, 12. ὀλίγον et ὀλίγω ὑστερον VII, 2, 20. παρ' ὀλίγον ποιεῖσθαι VI, 4, 11. n. cf. δεῖν.
- † ὀλισθάνειν, *de lubrico delabi* III, 5, 11.
- † ὀλοίτροχος, *rotundum (saxum)* IV, 2, 3.
- ὀλοκαυτεῖν VII, 8, 4. n.
- ὀλος, articulo substantivis adjecto III, 3, 11. IV, 2, 4. 5, 7.
- ὀμαλής IV, 6, 12. n.
- ὀμαλός I, 5, 1. IV, 2, 16.
- ὀμαλῶς i. q. ἐν ἴσῳ I, 8, 14. v. ἴσος et cf. Thuc. V, 70.
- † ὀμίχλη, *nebula* IV, 2, 7.
- ὀμνύναι et ὀμνύειν V, 9, 31. n. θεοὺς πάντας καὶ πάσας ib. n. de acc. v. Matth. §. 413, 9. frequente inf. praef. VII, 6, 18. inf. aor. adjecto ἄν VII, 7, 40. n. inf. fut. II, 2, 8. 5, 39. frequente ἦν μὴν c. inf. praef. pro futuri inf. II, 3, 27. n. frequente inf. aor. VI, 4, 17. frequente ἦ μὴν c. indic. V, 9, 31. cf. ἐπὶ II, 6.
- ὅμοιος c. genit. IV, 1, 17. n. c. participio III, 5, 13. n. ἐν τῷ ὁ., *loco aequali, aequae alto* IV, 6, 18. ὅμοιοι Lacedaemoniorum 14. n.
- ὁμοίως. πάντες ὁ., *aeque omnes* I, 3, 12. cf. commentatt. m. p. 260.
- ὁμολογεῖν. ἀμφειλόμην, ὁμολογῶ VI, 4, 17. n.
- † ὁμομήτριος III, 1, 17.
- † ὁμοπάτριος ib.
- ὁμόσε ἵεναι de concursu hostili VI, 3, 23. cf. III, 4, 4. V, 4, 26. non de telis V, 2, 14. n.
- ὁμοτράπεζος i. q. σύνδειπνος III, 2, 4. cl. II, 5, 27. apud Persarum reges et satrapas ὁμοτράπεζοι erant vocabanturque qui inprimis fideles censerentur, v. ad I, 5, 15.

ὁμοῦ, *una, conjunctim* I, 10, 8.
 γίγνεσθαι IV, 2, 22. V, 4, 25.
 εἶναι V, 6, 32. VII, 1, 28. n.
 de congregantibus pugna IV,
 6, 24. i. q. ἅμα IV, 5, 29. V,
 2, 14. 3, 9. n.
 † ὀμφαλός, *umbilicus* IV, 5, 2.
 ὁμῶς post participium I, 8, 23. n.
 elliptice II, 2, 17. n.
 ὀνινάναι, *τινά* V, 9, 32. VII, 1,
 21. *τινά τι* V, 5, 2. 6, 20 μέγα
 III, 1, 38. cf. Matth. §. 415.
 n. 3.
 ὄνομα. ὀνόματι, *nomine, Na-*
mens I, 4, 11. Usitatio hac
 ratione est acc. 4, 5. 10. II, 4,
 28. VII, 3, 23.
 ὀνομασί VI, 3, 24. n.
 ὄνος, in jumentis II, 1, 6. 2, 20.
 ὄνου ὑβριστότερος V, 8, 3. n.
 ὄνος ἄγριος I, 5, 2. n. ὄνος
 ἀλέτης. μῦλος ἢ τράπεζα τοῦ
 ὄνου, ὄνος τὸ ἄνω τοῦ μύλου
 (Moeris p. 262. cl. Hesych. in
 ὄνος.) I, 5, 5.
 ὄξος II, 3, 14. n.
 ὅπη 1) *qua via, ubi* IV, 2, 12.
 24. VI, 2, 3. 2) *qua ratione*
 II, 1, 19. (var. l. IV, 5, 1.) V,
 9, 21. cf. Thuc. I, 129. 3) *quo*
 ad I, 9, 13. VI, 1, 11. cl. 4, 8.
 V, 6, 20. VI, 4, 1. 18. VII, 6,
 37. verbum ad ὅπη repetendum
 I, 3, 6. n.
 ὀπηνίκα III, 5, 18. n.
 ὀπισθεν ποιεῖσθαι τὸν ποταμόν
 I, 9, 10. n. c. genit. I, 7, 9.
 IV, 2, 9. εἰς τοῦ ὀπισθεν τοξεύειν
 III, 3, 10. n. ἐκ τοῦ ὀ., *a ter-*
go IV, 1, 6.
 ὀπισθοφύλακες ὀπλῖται IV, 7, 3.
 et ad 1, 26.
 † ὀπισθοφυλακία, novissimi agmi-
 nis ducendi munus IV, 6, 19.
 † ὀπλιτεύειν, *gravis armaturae*
militem esse V, 8, 5. cf. Thuc.
 VIII, 73.
 ὀπλιτικόν VII, 6, 26. et ad I,
 4, 13.
 † ὀπλομαχία II, 1, 7. n.
 ὄπλον. ὄπλα 1) *arma*, inprimis
 ἀσπίς et δορύ. v. προβάλλε-
 σθαι et μεταβάλλεσθαι et cf.
 Duker. ad Thuc. VII, 45. De

peltastarum armis VII, 3, 40.
 ἔχειν I, 10, 3. V, 7, 9. ἐν τοῖς
 ὀ. εἶναι, *armatum esse, arma*
gerere III, 2, 28. cf. Herod. I,
 13. Thuc. VI, 74. cf. ἐν. κα-
 τατίθεσθαι, *deponere* (Caes.
 b. g. IV, 32.), *ablegen* V, 2, 15.
 τίθεσθαι τὰ ὄπλα a) *arma de-*
ponere (Curt. IV, 12, 16.) de
 subsistentibus I, 5, 14. 10, 16.
 IV, 2, 16. 3, 17. V, 2, 8. VI,
 3, 3. b) *consistere in aciem,*
sich aufstellen I, 6, 4. V, 2, 19.
 [VII, 1, 22.] cf. Hell. III, 1,
 23. Herod. IX, 52. Thuc. II, 2.
 εἰς τάξιν τ. τὰ ὀ. II, 2, 21. V,
 4, 11. ubi §. 12. ἐκτάττεσθαι.
 ἐν τάξει τ. τὰ ὀ. II, 2, 8. VII,
 1, 22. ἀντία τὰ ὀ. τ. IV, 3, 26.
 cf. Hell. VII, 3, 9. Herod. I,
 62. V, 74. κατὰ χώραν τ. τὰ ὀ.,
in suum locum reversum arma
deponere I, 5, 17. cf. Hell. VI,
 4, 14. κεῖται τὰ ὀ. IV, 2, 20. n.
 VII, 1, 24. λάμβάνειν τὰ ὀ.,
capere (Caes. b. g. IV, 14.) I,
 2, 2. 3, 7. IV, 3, 17. παραγ-
 γέλλειν εἰς τὰ ὀ. I, 5, 13. n.
 νυκτερεύειν ἐν τοῖς ὀ. VI, 2,
 27. h. e. ita ut arma quisque
 secum habeat. Nam Graeco-
 rum exercitus, ut nostri, arma
 in fronte castrorum componere
 solebant II, 2, 20. n. 5, 34.
 III, 1, 3. 40. VI, 2, 27. Hinc
 πρὸ τῶν ὀ., est *pro castris* II,
 4, 15. cl. III, 1, 33. n. V, 7,
 21. Thuc. I, 111. n. ὄπλα pro
 ὀπλῖται II, 2, 4. n.
 ὀπόθεν, *unde* II, 4, 5. III, 5, 3.
 V, 10, 4. nn. ὀπόθεν οἴχοιτο,
unde abiisset i. e. *ubi periisset*
 III, 1, 32. omisso demonstra-
 tivo V, 2, 2. n.
 ὅποι I, 9, 13. n. II, 4, 19 f. III,
 2, 27. 5, 13. 17. V, 1, 8. VI,
 1, 11. n. VII, 7, 5. ὅποι δύνε-
 ται (ἥλιος) V, 7, 6. ubi F. J.
 male ὅπου. Sed V, 5, 16. leg.
 videtur ὅπη. Verbum ad ὅποι
 repetendum ad I, 3, 6.
 ὅποιος, *qualis* III, 1, 13. cf.
 τις. Latine *qui* vertendum V,
 2, 3. VI, 1, 2. V, 6, 28. ὅποιος

ἄν c. conj. II, 2, 2. n. VII, 3, 37. n. 7, 15.
 ὅποσοι, *quantus*, plur. masc. et fem. *quot*. 1) interrogative IV, 4, 17. cl. I, 8, 27. 2) relative a) c. indic. IV, 1, 12. V, 2, 16. 6, 31. VI, 3, 5 f. ἅπαντα ὅποσα I, 10, 3. cl. V, 3, 8. ὅποσοι — οὗτοι III, 1, 43. ὅποσοι — ἕκαστοι I, 1, 6. n. ὅποσα δύναμαι V, 6, 28. ὅποσα βούλεται V, 8, 10. διαβαίνειν ὅποσον ἐβούλετο IV, 3, 8. n. c) cum optativo α) in re ex alius mente enuntiata I, 2, 1. VII, 2, 33. addito ἄν III, 2, 12. cl. ad I, 5, 9. β) de re saepius facta III, 3, 10. V, 1, 16. c) cum ἄν et conjunctivo III, 2, 21. VII, 2, 36. 3, 10. cf. ὅς.
 ὅποταν VI, 3, 15. n. c. conj. pro ὅποτε c. opt. VII, 1, 12. n. cf. IV, 5, 36.
 ὅποτε et ὅτε VI, 3, 15. n. 1) c. indic. II, 1, 1. IV, 7, 16. νῦν, ὅποτε III, 2, 15. 16. ἦν ὅ. IV, 2, 27. cf. εἶναι. 2) c. opt. a) in re cogitata IV, 6, 20. VII, 7, 17. b) in re saepius facta I, 5, 7. II, 6, 27. III, 4, 28. VII, 7, 6. nn. ὅποτε, *quando*, cum III, 2, 2. ὅποτε γε, *quandoquidem* VII, 6, 11.
 ὅποτερος, c. ἄν part. et conj. III, 1, 21. 42. ὅποτερα, εἴτε — εἴτε VII, 7, 18. n.
 ὅπου, *ubi* 1) cum indic. I, 5, 9. III, 1, 3. cf. εἶναι omisso demonstrativo ad II, 1, 6. cl. VII, 3, 8. 2) cum opt. a) in re cogitata VII, 2, 18. b) de re ad plures locos pertinente I, 9, 15. 27. III, 1, 32. IV, 5, 30. 32. 3) cum ἄν part. et conj. I, 3, 6. cf. ὅς. verbo repetendo VI, 1, 23. n. qua ratione pro ὅποι ib. n. dub. IV, 8, 26. simul tempus completens III, 2, 9. n.
 * ὀπτᾶν, *igni torrere* V, 4, 29.
 ὀπτός II, 4, 12. n.
 ὅπως I) *quomodo* 1) in interrogationibus obliquis a) cum indic. α) praeteriti I, 6, 11. β) futuri

αα) post verba *deliberandi*, βούλεσθαι I, 1, 4. n. IV, 6, 7. 8, 9. σκέπτεσθαι I, 3, 11.
 ββ) post verba *curae* significationem habentia, μέλει μοι I, 4, 16. cl. ad I, 8, 13. cf. εἶναι et πῶς. b) c. opt. et ἄν III, 1, 7. IV, 3, 14. V, 7, 7. (cl. εἶναι vers. f.) 20. 9, 17. et fortasse IV, 6, 10. n. 2) mere relativum II, 1, 6. VI, 3, 30. οὐχ ὅπως VII, 7, 10. n. Similiter est *quam* II, 5, 7. n. II) *ut* 1) c. indic. fut. nullo verbo praegresso I, 7, 3. n. post ἐπιμελεῖσθαι III, 1, 16. post παρασκευάζεσθαι III, 1, 14. IV, 6, 10. post πάντα ποιεῖν III, 1, 18. post παραγγέλλειν VII, 3, 34. n. 2) c. conj. a) ubi praesens praecessit I, 6, 6. III, 2, 3. IV, 6, 15. V, 1, 12. 5, 20. 6, 28. post ἐπιμελεῖσθαι III, 1, 38. etiam c. conj. aoristi I, 3, 14. n. V, 4, 21. b) rarius praegresso praeterito VII, 6, 36. dub. et addito ἄν VII, 4, 2. n. cf. ad I, 8, 24. 3) c. optat. a) post praesens historicum IV, 6, 1. 7, 19. b) post praeteritum I, 4, 5. II, 1, 9. 5, 4. 6, 21. III, 1, 34. IV, 1, 22. VII, 7, 10. al. post μέλει μοι I, 8, 13. n. post διαπράττειν VII, 1, 38. τούτου ἕνεκα ὅπως 2, 18. ἐπὶ τούτῳ ὅπως VII, 6, 16. ὅπως — διὰ ταῦτα V, 10, 14. cf. διὰ.
 ὁρᾶν cum participio V, 5, 24. 8, 15. 9, 31. VII, 2, 15. 7, 17. cf. ἰδεῖν. attractio III, 2, 8. 29. IV, 7, 11. VI, 2, 23. cf. ad I, 6, 5.
 ὁρεινός VII, 4, 11. n.
 ὁρθιος. ὁρθιον ἵεναι IV, 6, 12. n.
 ὁρθιος λόχος IV, 2, 11. n. 3, 17.
 ὁρίζεσθαι VII, 5, 13. n.
 ὁρκοι θεῶν II, 5, 7. n.
 ὁρμᾶν ὁδόν III, 1, 8. n. pro ὁρμᾶσθαι III, 4, 33. n.
 ὁρμᾶσθαι, *proficisci* I, 10, 1. II, 1, 3. IV, 8, 23. ἀπό I, 2, 5. ἕξ V, 9, 23. οἵκαδε III, 2, 24.

VII, 6, 11. Sed *ὁρμώμενος* I, 1, 9. ut Hell. I, 3, 24. cum Schol. Thuc. III, 31. interpretandum est *ὁρμητήριον ἔχων*, tanquam *sede belli uti* (Vellej. II, 74, 3. Liv. XXIX, 35.). cf. Wesseling. Diod. XIV, 47. *ὁρμή*, iter inceptum, *Aufbruch* II, 1, 3. οὐκ ἦδει τὴν ἐπὶ βασιλέα, *regem peti hac expeditione* III, 1, 10. μιᾷ ὁρμῇ, *uno impetu* III, 2, 9. *ὁρμίζειν* III, 5, 10. n. *ὀρνιθες*, *gallinae* (Federvieh?) IV, 5, 25. Hinc *κρέα ὀρνιθεία* 31. *ὄρος*. *ὄρέων* et *ὄρων* I, 2, 25. n. *ὀρυκτὴ τάφος* I, 7, 14. n. *ὀρχεῖσθαι* V, 4, 34. 9, 5 ff. *ὅς* I) demonstrative. καὶ ὅς I, 8, 16. n. VII, 7, 13. II) relative praegresso οὐκ ἔστιν II, 3, 23. n. οὕτω VII, 1, 28. n. refertur ad sequentia I, 8, 11. II, 3, 1. III, 5, 5. n. V, 7, 33. n. ὃ δὲ λέγεις V, 5, 20. n. ad sequens αὐτός I, 9, 29. n. cum genitivo II, 5, 27. n. in attractione objecti III, 2, 23. n. cf. IV, 7, 11. ipsius relativi attractione 1) ταῖς ἑταίραις αἷς ἦγον V, 4, 33. cl. I, 3, 16. III, 2, 21. 2) κατασκευάζοντα ἧς ἀρχοὶ χώρας I, 9, 19. n. cl. 14. 7, 3. III, 2, 20. n. VII, 7, 37. 3) ἄλλα ὧν (τούτων ἃ) εἶχον V, 7, 13. cf. I, 3, 21. et ad I, 3, 4. 4) substantivi casus casui relativi accommodatur I, 4, 15. n. III, 1, 6. Construitur ὅς a) cum indicativo etiam in orat. obl. I, 9, 27. n. III, 1, 6. V, 2, 17. VII, 4, 4. 6, 44. c. indic. imperfecti pro opt. II, 1, 2. VII, 3, 7. n. var. l. 4, 23. aliter II, 6, 26. c. ind. futuri ubi Latini *qui* c. conj. VI, 1, 16. n. 3, 20. b) c. conjunctivo α) deliberativo I, 7, 7. n. β) c. ἄν part. et conj. v. ἄν C. c) c. optativo I, 3, 17. n. IV, 7, 16. in oratione obl. VII, 2, 23. qua ratione ἄν addatur IV, 7, 4. n. cf. ἄν B, 5. — ἐν

ὧ I, 2, 20. n. cf. ἀπό, ἐκ, μέχρι, ὅστις, transitus. *ὅσιος* dicitur qui erga homines officia quae divinis legibus sancta sunt exsequitur II, 6, 25. V, 8, 26. cf. Cyr. VIII, 8, 27. Mem. I, 1, 11. *ὅσος*, quantus III, 1, 19. ὅσοι, quot II, 5, 10. V, 8, 13. VII, 4, 6. refertur ad τοσοῦτος III, 1, 36. II, 1, 16. 4, 26. III, 1, 36. VII, 3, 20. ad πᾶς VII, 1, 2. 6, 36. ad οὗτος III, 1, 7. demonstrativum diverso casu ponendum omittitur VII, 8, 16. cf. ad I, 10, 3. et V, 1, 8. Construitur 1) c. indic. V, 3, 12. etiam obliqua oratione IV, 2, 17. cf. ὅς a. 2) c. optat. I, 9, 23. cf. ὅς c. in oratione obl. IV, 4, 6. addito ἄν I, 5, 9. n. dub. II, 5, 26. n. aliter V, 4, 25. n. 3) c. ἄν part. et conj. V, 1, 12. VI, 1, 14. VII, 3, 20. ὅσῳ, quanto, quo, cum compar. I, 5, 9. VII, 3, 20. cl. 7, 28. ὅσον 1) quantum V, 5, 14. VII, 7, 8. c. δύνασθαι et superlat. IV, 5, 18. VII, 1, 37. 7, 46. 2) quam longe III, 3, 15. 3) quantum, quatenus III, 2, 45. 4) pro ὥστε c. inf. IV, 1, 5. n. 5) ὅσον θύματα VII, 8, 19. n. cl. 3, 20. 6) magnitudinis similitudinem significat IV, 7, 16. Hinc 7) circiter 6. VII, 3, 23. I, 8, 6. III, 4, 3. 37. IV, 5, 10. al. 8) ὅσον οὐ VII, 2, 5. n. 9) ἐφ' ὅσον, quam longe VI, 1, 19. n. *ὅστις*, ad omisum demonstrativum refertur III, 3, 1. cf. V, 10, 6. n. VII, 7, 23. diverso casu I, 9, 20. n. ad omisum τις redit, quod in negatione latet VII, 6, 26. praegresso οὕτω VII, 1, 28. n. singularis ad pluralem refertur IV, 1, 9. n. VI, 1, 15. ὅστις — πάντας I, 1, 5. n. II, 5, 32. per anacoluthon II, 5, 21. Construitur 1) c. indicativo III, 2, 9. 33. 38. VII, 3, 6. τις γὰρ αὐτῷ ἔστιν ὅστις ἀρχῆς ἀντιποιεῖται II, 1, 11.

cf. 5, 12. ὅτου ὠνησόμεθα ἡδεῖν
 ἔτι ὀλίγους ἔχοντας III, 1, 20.
 VII, 6, 24. nn. indic. in ora-
 tione obl. IV, 1, 26. item in in-
 terrog. obl. I, 8, 21. V, 7, 23.
 cl. ad VII, 8, 1. c. indic. fut.
 consilii notionem habente I, 3,
 14. n. II, 3, 4. 2) c. optat. et
 ἄν II, 3, 23. III, 1, 40. V, 7, 6.
 dub. III, 2, 38. cf. ἄν B, 5.
 3) c. solo optativo I, 1, 5. n.
 8, 10. 9, 20. 22. II, 6, 23. in
 interrog. obl. I, 9, 13. VII, 3,
 29. 4) c. conjunctivo I, 6, 7. n.
 5) c. conjunct. et ἄν III, 1, 19.
 V, 7, 33. VI, 4, 18. 20. VII, 1,
 36. cf. ἄν C. ὅστις δὴ IV, 7,
 26. n. ὅστις οὖν VII, 6, 26. cf.
 Matth. §. 625.

ὁσφραίνεσθαι V, 8, 3. n.

ὅταν VI, 5, 15. n. c. conj. pro
 ὅτε c. opt. IV, 5, 35. cf. ad ὅτε
 I, 10, 15. n. c. optat. II, 6, 12.
 IV, 1, 16. cf. Matth. §. 521.

ὅτι 1) *quod*, *dass* a) c. indic. pro
 optat. I, 3, 21. n. 4, 18. 8, 16.
 II, 1, 3. 8. 2, 15. V, 7, 23. 8,
 10. VII, 6, 2. imprimis c. ind.
 fut. IV, 7, 20. V, 1, 10. 2, 9.
 5, 24. VII, 2, 19. c. ind. im-
 prf. I, 2, 21. n. II, 2, 5. III,
 1, 2. n. 4, 40. V, 9, 16. ipsis
 eorum qui locuti esse referun-
 tur verbis praefixum I, 6, 8. n.
 alio modo redundat VI, 2,
 18. n. b) c. optat. II, 1, 2.
 III, 5, 15. al. subaudito dicendi
 verbo IV, 3, 29. c) c. infini-
 tivo V, 6, 34. n. 9, 26. cum
 enunciato suo postponitur re-
 lativae enunciationi VII, 1, 36.
 item conditionali I, 6, 2. itera-
 tur V, 6, 19. n. verbo repe-
 tendo dicitur I, 6, 6. n. omif-
 sum putatur V, 8, 22. n. VII,
 3, 13. n. 2) *quia* c. indic. II,
 6, 29. etiam in orat. obl. I, 2,
 21. II, 3, 19. IV, 1, 24. 3) *quam*
 c. superlat. I, 1, 6. III, 1, 45.
 4, 5. cf. *ταχύς*.

οὐ, οὐκ 1) *non*. cf. *μή*. verbo
 repetendo V, 1, 17. 6, 19. VI,
 3, 4. Similiter VII, 6, 38. n.
 οὐκ ἄξιον V, 5, 12. n. cf. *ἐάν*
Xen. Anab.

et φάναι, μάλα et πάνυ. εἰ οὐ
 I, 7, 18. n. pro οὐδέις IV, 6,
 2. n. cf. II, 3, 23. VII, 6, 26.
 οὐ — οὐ III, 1, 29. VII, 6,
 24. nn. οὐ — οὐτι VII, 6, 11. n.
 οὐ μή II, 2, 12. n. IV, 8, 13. n.
 οὐχ ὅπως VII, 7, 8. n. οὐ non
 propositum verbo I, 4, 5. III,
 1, 7. II, 5, 12. IV, 6, 3. 2) *nonne*
 III, 1, 29. VII, 6, 24. cf. Ja-
 cob. ad Luciani Tox. p. 121.

οὐ, *ubi* III, 4, 32. c. indic. fut.
 IV, 7, 27. n. omisso *ἐκεῖσε* II,
 1, 6. n.

οὐ, *sui*. Genit. et acc. sing. apud
 Xen. non legitur; legitur dat.
 I, 1, 1. 9, 29. III, 4, 42. VII,
 1, 38. non spectat subjectum
 III, 1, 5. n. σφεῖς V, 7, 18. n.
 σφῶν III, 5, 16. n. cf. IV, 5,
 28. V, 6, 3. 7, 25. VII, 2, 16.
 σφίσιν αὐτοῖς VI, 4, 5. n.

οὐδαμῇ 1) οὐδαμόθι (Lexx. Segg.
 p. 110, 25.) IV, 6, 11. ubi E.
 Et. F. I. οὐδαμοῦ. 2) *nulla*
ratione V, 5, 3. cf. Herm. ad
 Soph. Trach. 322. 3) *in nul-*
lum locum, *nirgendshin* VII,
 3, 10. 6, 30. cl. 29.

οὐδαμόθεν, *ex nullo loco* II, 4,
 23. IV, 5, 20.

οὐδαμοῦ 1) *nusquam*, *nullo loco*
 I, 2, 16. II, 2, 18. III, 1, 38.
 IV, 5, 18. 2) *nusquam*, *nul-*
lum in locum VI, 1, 15. n.

οὐδέ 1) *nec* I, 4, 8. οὐτε — οὐδέ
 I, 6, 11. IV, 7, 11. n. οὐδέ —
 οὐδέ, *ne — quidem — nec* III,
 1, 27. *nec — ne — quidem* V,
 8, 25. οὐδέ ita ut aliquid sub-
 audiendum sit V, 9, 32. οὐδέ —
 δέ I, 8, 20. cf. καὶ — δέ. in
 καὶ — οὐ dispescendum I, 6,
 8. n. ἀλλ' οὐδέ I, 3, 3. n. οὐδέ
 γάρ dub. IV, 3, 12. cf. 5, 17.
 2) *ne — quidem* III, 1, 15. IV,
 6, 18. trajectum VII, 7, 10. n.
 interposito ἄν II, 5, 16. 18.
 III, 1, 2. n. οὐδέ εἰς ib. III, 2,
 31. VI, 1, 16. οὐδέ — οὐδέν II,
 2, 11. 5, 4.

οὐδέις duplici negatione I, 9, 3.
 VII, 6, 29. al. οὐδέν VI, 4,
 38. n. c. genit. II, 2, 11. VII,

- 6, 15. (cf. Cyr. VI, 2, 25.) II, 5, 9. III, 1, 20. de re perexigua V, 10, 10. adverbialiter. οὐδὲν ἤχθετο I, 8, 8. cf. Hell. II, 3, 12. cf. τις. οὐδὲν αἷτιος ad VI, 4, 15. οὐδὲν πλήθει γε ἡμῶν λειψθέντες VII, 7, 31. c. comparat. III, 3, 11. VII, 5, 9. 7, 24. cf. πολὺς et τις.
- οὐδέποτε cum praeterito II, 6, 13. ubi ne quis οὐδέπώποτε, quod proprie est *nunquam dum*, *noch nie*, requirat, v. Lobeck. ad Phryn. p. 458.
- οὐδέπω, *nondum* VII, 3, 24.
- οὐκέτι, *non amplius* I, 8, 17. 10, 12. II, 6, 3. 11. V, 9, 28. VII, 3, 24. interposita voce I, 10, 9.
- οὐκουν, 1) *non ergo?* I, 6, 7. III, 2, 19. VII, 6, 14. 16. 7, 26. 29. cf. 2) *non sane* III, 5, 6. v. ad V, 7, 8.
- οὐκοῦν. v. ad V, 7, 8.
- οὖν, *igitur* I, 4, 5. IV, 5, 15. 7, 8. VI, 4, 23. post γάρ in proximo enuntiato III, 2, 29. n. VI, 2, 8. in epanalepsi I, 5, 14. n. III, 1, 20. n. num in apodofi IV, 3, 6. n. a librariis additum I, 10, 18. n. cf. Hell. III, 3, 20. μὲν οὖν I, 7, 17. III, 1, 19. n. 32. VII, 1, 40. δ' οὖν I, 4, 7. V, 10, 7. cf. Matth. §. 625. cum ellipfi quadam I, 2, 12. 3, 5. καὶ γάρ οὖν I, 9, 8. n.
- οὐποτε, *nunquam*, cum opt. et ἄν II, 5, 7. c. futuro I, 3, 5. III, 1, 3. c. praeterito §. 19.
- οὐπω, *nondum*, c. praef. III, 2, 14. plerumque cum praeterito I, 5, 12. 8, 8. 9, 25. III, 2, 14. V, 4, 13. interposita voce VII, 3, 35. 7, 57. cf. πώ.
- οὐρά. Eustath. ad II. δ. p. 469: οὐρά καὶ κατὰ Ξενοφῶντα τὸ ὀπίσω τῆς φάλαγγος, ὥς περ στόμα ὁ τόπος τῶν προμάχων III, 4, 38. 42. VI, 3, 5. n.
- οὐραγία III, 4, 42. n. cf. Polyb. III, 53, 1.
- οὐραγός, *seriei cuiusque extremus s. novissimus* IV, 3, 26. 29. cf. Arriani Tact. p. 21.
- οὔτε — τέ ad II, 2, 8. 5, 4. οὔτε — δέ V, 9, 26. VI, 1, 16. n. cf. Soph. Oed. C. 421 f. ibique Herm. οὔτε οὐδὲν — οὔτε II, 2, 18. VII, 6, 22. cf. οὐδέ et μήν.
- οὔτι et οὔτοι VII, 6, 11. n.
- οὔτος, et ὅδε II, 1, 20. n. VII, 3, 22. 1) c. substantivis jungitur, quibus ut plurimum articulus additur, qui tantum omitti potest a) in nominibus propriis I, 2, 20. n. b) in substantivis quibus articulus deesse potest II, 2, 12. n. c) ubi ejus vice enunciatum fungitur I, 5, 16. Δεικτικῶς I, 3, 18. n. I, 9, 25. VII, 2, 22. *quem omnes norunt* I, 5, 8. VII, 3, 30. nn. 2) substantive in praedicali loco sequente I, 3, 18. n. 4, 8. n. Eodem referendi sunt loci quibus οὔτος adverbio *hic* verti potest III, 5, 9. n. IV, 7, 5. 3) ad substantivum refertur a) praegressum α) quod ipsum in eodem enunciato praecessit, ut ejus notio extollatur I, 6, 9. n. β) relativo enunciato interjecto per epanalepsin II, 2, 20. V, 7, 30. Eadem ratione καὶ οὔτος I, 8, 18. II, 6, 30. nn. III, 2, 35. Spectatur nomen in praegressa voce latens I, 6, 1. n. b) ad sequens. οὔτοι, οἱ στρατηγοί VII, 5, 3. n. τοῦτο — ἡ γάκωσις IV, 6, 3. n. τοῦτω — τῷ δέχεσθαι V, 6, 2. n. ταῦτα — ὅποια V, 6, 28. ὅποιοι οὔτοι III, 1, 43. Τοῦτο enunciatis praemissum: ὅτι — II, 6, 18. III, 1, 45. V, 7, 7. cl. I, 3, 7. ὥς — III, 2, 14. τί — I, 41. πῶς — 2, 27. εἰ — 17. ὅπως — III, 1, 7. IV, 6, 10. μή — I, 7, 7. ὥστε — V, 7, 7. Similiter ante acc. c. inf. VI, 4, 35. qui per epexegetin adjicitur VII, 6, 40. cf. ad I, 1, 7. τοῦτο κίνδυνός ἐστιν VII, 7, 31. cf. III, 2, 17. et ἄχθεσθαι. De loco IV, 3, 12. cf. ἀπό, διά, ἐκ, ἐν. ταῦτα pro τοῦτο VII, 6, 12. 7, 34. ταῦτα loca significans I, 7, 6. VII, 5, 14. pro

διὰ ταῦτα IV, 1, 21. n. καὶ οὗτος 1) *et hic* II, 5, 20. al. 2) *idemque* 21. 3) *et ipse* II, 6, 30. n. IV, 1, 27. 7, 9. 4) *hic quoque* I, 10, 18. n. III, 2, 35. IV, 3, 34. V, 9, 8. n. 5) *et hi quidem* VII, 8, 15. n. καὶ ταῦτα I, 4, 12. n.

οὐτιοσί I, 6, 6. VII, 2, 24. n. 6, 12.

οὕτω, οὕτως, δεικτικῶς IV, 7, 4. ad seqq. refertur IV, 6, 10. V, 6, 12. VII, 6, 39. item sequente inf. II, 2, 2. non sequente γάρ V, 6, 32. ὥς — οὕτω I, 2, 15. οὕτως ὅπως VI, 5, 30. post particip. VII, 1, 4. n. I, 5, 6. n. participio per eperexesin subjecto VII, 3, 27. *hac ratione, hoc facto* I, 3, 19. III, 5, 6. V, 2, 20. VI, 4, 16. *inde* III, 1, 8. 10. V, 9, 24. VII, 1, 10. *hac conditione* V, 6, 12. n. VII, 6, 16. *ambig.* 7, 51. *tam.* οὕτω πολλοί IV, 8, 21. VI, 1, 12. πολλὰ οὕτως II, 4, 7. n. ψῦχος οὕτως ὥστε VII, 4, 3. οὕτω ὅστις II, 5, 12. VII, 1, 28. nn. οὐχ οὕτω — ἀλλά VII, 8, 16. cf. Plat. Crit. p. 48. a. cf. γνώμη.

† ὀφλεῖν V, 8, 1. n.

† ὄχθη, *edita saxosaque ripa* IV, 3, 3. 4. 17. 23.

ὄχλος 1) *hominum frequentia, multitudo*, op. ἐρημία II, 5, 9. V, 4, 34. cf. IV, 1, 20. VII, 1, 18. 2) *turba castrensis, der Trofs* III, 4, 26. 2, 36. 3, 6. IV, 3, 15. 26 ff. VI, 3, 3. 3) *molestia. παρέχειν ἄγειν* III, 2, 27. cf. ind. ad Dionys. historiogr. in v.

ὄψιν ἔχειν V, 9, 9. n.

Π.

† παγγάλεπον V, 2, 20. n.

παγγαλέπως VII, 5, 16.

παιανίζειν V, 9, 5. n. III, 2, 9. de aggressuris I, 8, 17. cl. ad §. 18. adde 10, 10. IV, 3, 29. 31. 8, 16. V, 2, 14. VI, 3, 29.

† παιδεραστής VII, 4, 7.

† παιδίσκη IV, 3, 11. n.

παίειν 1) *verberare. ὀλέγας* V, 8, 12. n. §. 1 ff. III, 1, 29. πύξ V, 8, 16. *baculo* II, 3, 11. IV, 6, 2. 2) *ferire. μαχαίρα* V, 9, 5. λόγχη V, 8, 16. cf. III, 2, 19. *jaculo* I, 8, 26. n. 10, 7. V, 7, 16. VII, 4, 10.

παῖδες sine artic. v. γυνή.

παλαιός IV, 3, 35. n. τὸ π., *antiquitus* III, 4, 7.

πάλιν 1) *retro, ἄγειν* IV, 7, 28. V, 8, 1. cf. I, 4, 13. 3, 16. ἐρχεσθαι III, 1, 7. ἤκειν IV, 5, 12. VI, 2, 8. VII, 2, 10. ἀφικνεῖσθαι VII, 8, 23. θεῖν IV, 3, 20. 33. ἀπιέναι V, 7, 15. n. VI, 1, 16. ἀναστρέφειν I, 10, 8. 2) *tursus* I, 10, 6. 8. III, 1, 29. 2, 34. IV, 2, 13. ἀποδιδόναι VI, 4, 37. *porro* I, 6, 7. 8. V, 8, 5.

παλιόν I, 5, 15. n. 8, 3. 27. VI, 4, 12. 25.

† παμπόνηρος VI, 4, 24.

† πανουργία VII, 5, 7.

† πανούργος II, 5, 39. 6, 26.

παντάπασι, *prorsus* III, 4, 26. IV, 2, 3. V, 2, 20. *omnino* III, 1, 31. IV, 5, 3. *inprimis* III, 1, 38.

πάντη III, 1, 2. n.

πάντως VII, 7, 43. n.

πάνυ V, 9, 31. n. πάνυ ὀλίγοι V, 6, 7. ὀλίγοι π. IV, 7, 14. cf. I, 9, 27. οὐ πάνυ I, 8, 14. n. π. τι, *nunquam, ut opinor, sine negatione, ad quam τι referendum videtur* V, 9, 26.

παρά 1) c. genitivo, de hominibus 1) post passiva I, 9, 1. n. 2) post accipiendi verba III, 4, 8. V, 6, 18. cf. VII, 2, 25. 3) post petendi verba I, 3, 16. II, 3, 18. V, 1, 11. II, 6, 2. V, 10, 17. VII, 6, 40. 4) post ἀπαγγέλλειν II, 1, 20. 21. 5) post mittendi verba II, 1, 17. 18. cf. 4, 15. 6) post veniendi verba I, 9, 29. 7, 13. II, 1, 6. I, 7, 2. V, 5, 2. cl. ad I, 3, 7. per attractionem I, 1, 5. n. 7) Sine verbo. ἡ παρ' ἐκείνου τιμωρία II, 6, 14. ὁ παρ' ὑμῶν ἀκού-

στίς V, 5, 19. cf. VII, 3, 7.
τὰ παρὰ σοῦ, *abs te debita*
VII, 7, 31.

II) c. dativo. ὀρμίζεσθαι π.
Χερρόνησῳ V, 10, 2. ἑστρατο-
πεδεύσαντο π. Κλεάρχῳ I, 3, 7.
π. τινι εἶναι I, 8, 27. cf. 4, 3.
VI, 2, 8. *de iis qui alicujus*
imperio sunt subjecti I, 1, 5. n.
per attractionem I, 4, 7. n. et
ad II, 5, 27. τυγχάνει αὐτῷ
θυγάτηρ ἐκεῖ παρ' ἀνδρὶ ἐκδε-
δομένη IV, 1, 24. τὰ παρ' ἐμοί,
rerum conditio apud me I, 7,
4. cf. IV, 3, 27. dub. VI, 1, 26.
τὸ παρ' ἑαυτοῖς πρᾶγμα V, 7,
22. τιμῆς τυγχάνει π. τινι I,
9, 29. cf. II, 6, 26. VII, 7, 47.

III) c. accusativo 1) *ad* de
hominibus a) c. verbis moven-
di I, 3, 7. n. post ἀφικνεῖσθαι
I, 2, 12. II, 2, 8. ἤκειν VII, 3,
24. ἰέναι II, 2, 3. 5, 27. εἰς-
ιέναι I, 7, 8. ἔρχεσθαι 4, 3.
VII, 7, 19. ἀπέρχεσθαι I, 4, 7.
cl. VII, 2, 37. ἀπελαύνειν 5.
ἄγειν IV, 3, 13. VI, 1, 10.
πέμπειν I, 2, 17. γράφειν I,
6, 3. π. τὰς τάξεις ἰέναι III, 1,
32. ubi tamen potius videtur
esse *praeter*. dub. de loco II, 4,
17. 2) *praeter, juxta, ne-*
ben — hin. a) c. verbis mo-
vendi. π. τὸν νεὼν ποταμὸς
παραρρέει V, 3, 8. π. τὴν θά-
λατταν πορεύεσθαι V, 10, 18.
cl. §. 1. VI, 1, 10. IV, 6, 4.
διήλασε π. τὸν ποταμὸν I, 10,
7. παρ' Αἰαρινέα ὁδεύσαντες
VII, 8, 8. παρατρέχειν παρ' οἰ-
κίαν VII, 4, 17. παρατεῖναι
τὴν φάλαγγα π. τὰς κώμας
VII, 4, 17. ἑστρατοπεδεύσαντο
π. τὸν ποταμὸν IV, 3, 6. π.
τοὺς βοῦς ζεύξας V, 9, 8. cf.
ἄσπης b) c. verbis quietem
significantiis. παρ' ὅν (μα-
σιόν) ἦν ἡ στενὴ ὁδός IV, 2, 6.
cf. I, 7, 15. κῶμαι π. τὸν πο-
ταμὸν ἦσαν III, 5, 1. cf. I, 2,
24. V, 1, 13. 2, 26. τὸ σιρά-
τευμα π. τὸ τεῖχος VII, 2, 11.
π. τὸν ποταμὸν ὁρύττειν I, 5,
5. cf. 9, 13. IV, 3, 20. π. τὴν

ζώνην IV, 7, 16. 3) *juxta, pro-*
pe, neben, bei. π. τὴν ὁδὸν
κρήνη ἦν I, 2, 13. cf. III, 4, 9.
π. Κλεάρχον ἕστασαν I, 8, 5.
cf. VII, 1, 12. 40. V, 3, 13.
οἰκισθεὶς π. τὴν Ὀλυμπίαν V,
5, 7. π. τινὰ ὄρκους κατατί-
θεσθαι II, 5, 8. n. dub. I,
9, 31. παρὰ πότον II, 3, 15.
4) *praeter, wider.* π. τὸ δί-
καιον V, 8, 17. π. τὴν ῥήτραν
VI, 4, 28. π. τὰς σπονδὰς II,
4, 5. π. τοὺς ὄρκους II, 5, 41.
VII, 7, 17. π. τὴν δόξαν II, 1,
18. π. τὸ μέρος VII, 6, 36. n.
5) παρ' ὀλίγον ποιῆσθαι VI,
4, 11. n.

παραγγέλλειν, *jubere*, vocabu-
lum proprium de duce I, 8, 3.
15. 22. III, 4, 3. VI, 3, 25. n.
al. εἰς τὰ ὅπλα I, 5, 13. n. c.
dat. et acc. c. inf. I, 2, 1. n.
IV, 3, 26. 29. V, 2, 12. repe-
tendo infinitivo IV, 3, 17. n.
τὸ παραγγελμένον II, 2, 8. VI,
1, 18. 4, 35. τὸ σύνθημα I, 8,
16. n.

παραγγέλεις IV, 1, 5. n.

παραγεῖν III, 4, 14. 21. IV, 3,
26. nn. 6, 6. adducere VII, 2,
8. 6, 3.

παραγίγνεσθαι, *advenire* I, 1,
11. εἰς — I, 2, 3. III, 4, 38.
ἐν τῇ μάχῃ I, 7, 12. τινί V, 6,
8. VII, 2, 34. 7, 30. cf. γί-
γνεσθαι et παρῆναι.

παραγωγή V, 1, 16. n.

παραδεισος, vox Persica, *oiva-*
rium I, 2, 7. 9. 4, 10. II, 4,
14. κῆπον interpretatur Oec.
IV, 13. cf. Curt. VIII, 1, 11.
cl. VII, 2, 22. et Achill. Tat.
I, 15.

παραδιδόναι VI, 4, 34. n. σύν-
θημα ad I, 8, 16.

παρακαλεῖν infinitivo repetendo
III, 1, 44. n.

† παρακεῖσθαι VII, 3, 22. cf. πα-
ρατιθέναι.

παρακελεύεσθαι, infinitivo repe-
tendo V, 7, 19. n.

† παραλύεσθαι, *detrahere* V,
1, 11.

παρὰ λυπεῖν, molestiam creare
II, 5, 29.

παρὰ μείβεσθαι I, 10, 10. n.

παρὰ μένειν II, 6, 2. n.

παρὰ μηροῖδιον I, 8, 6. n.

παρὰ πέμπειν IV, 5, 20. n. VI,
1, 15.

παρὰ πλεῖν, praeternavigare V,
1, 11. ποταμόν V, 10, 1. juxta
littus navigare 6, 10. 7, 15.
VII, 2, 7.

* παρὰ ῥοεῖν, defluere IV, 4, 11.
παρὰ σάγγη I, 2, 5. n. cf. Schol.
ad Luciani Icarom. 1.

παρὰ σκευάζειν III, 2, 24. V, 6,
15. nn. quamquam hic ut III,
1, 16. et V, 2, 13. potius passivum
medii videtur esse.

παρὰ σκευάζεσθαι, se comparare,
se componere. μένειν III, 2,
24. n. cf. V, 5, 21. οἷα δὲ VII,
7, 57. n. seq. ὥς c. partic. fut.
I, 8, 6. IV, 4, 18. ὥς εἰς μά-
χην I, 8, 1. ἐπὶ τοὺς πολεμίους
III, 1, 36. cf. Thuc. IV, 123.
τὴν γνώμην VI, 1, 17. n. se
parare, se accingere, sich rü-
sten, sich vorbereiten IV, 6, 11.
VII, 3, 35 f. sibi parare, τὴν
9, 27. 10, 18. τὴν ἀφροδον V,
2, 21. θυσίαν IV, 8, 25. prae-
parare, seq. ὅπως III, 1, 14.
V, 4, 21. τοῦτο ὅπως IV, 6, 10.

† παρὰ σκηνεῖν, τινί, juxta ali-
quem castra ponere III, 1, 28.

† παρὰ ταξίς V, 2, 13.

* παρὰ τείνειν, protendere I, 7,
15. VII, 3, 48.

παρὰ τίθεναι, apponere cibos IV,
5, 30. 31. Est hoc in hac re
vocabulum proprium.

* παρὰ τίθεσθαι, juxta se depo-
nere V, 9, 8.

παρὰ τρέχειν, currere juxta —
IV, 5, 8. 7, 6 f. 11. VII, 1, 23.
4, 18.

† παρὰ γυγνῇ VI, 3, 13. n.

παρὰ εἶναι 1) adesse a) de homini-
bus I, 5, 15 f. II, 6, 7. VII, 7,
34. εἰς τὴν ἐξέτασιν VII, 1, 11.
τινί III, 1, 46. VI, 4, 20. κη-
δεμῶν οὐδεὶς πάρεστι III, 1, 17.
de iis quos quis imperio suo

subjectos habet II, 6, 8. 13. cl.

5, 13. I, 4, 8. et ad I, 1, 5.

b) de rebus III, 2, 18. V, 9, 14.

c. inf. et artic. II, 6, 14. 2) ad-

esse (ad — in —) (Curt. VII, 3,

17. ibique Cellar.) i. e. adve-

nisse I, 2, 3. 9. VII, 7, 21.

ἀπὸ — I, 10, 16. n. εἰς — I,

2, 2. VII, 2, 5. cl. Thuc. VI,

88. ἐπὶ τὴν θυσίαν VI, 2, 15.

ἐπὶ τὸ στρατεύμα VII, 1, 35.

ἐπὶ τὰς κώμας 4, 6. πρὸς τὴν

κρίσιν VI, 4, 26. πρὸς σέ 3,

21. Κύρῳ I, 4, 2. ἐν τῷ πα-

ρόντι, in praesenti II, 5, 8.

τὰ παρόντα πράγματα, prae-

sens rerum status I, 3, 3. Sic

solum τὰ παρόντα III, 1, 34.

2, 2. IV, 1, 26. quae cui sup-

petunt opes VII, 7, 36. n. ἐκ

τῶν παρόντων III, 2, 3. n.

Πάρεστιν, ἐκ παντὸς δυνατὸν

ἐστίν (Tim. p. 207.) IV, 5, 6.

VII, 1, 26. παρόν V, 8, 3. n.

παρέρχεσθαι 1) praeterire, lo-

cum I, 4, 4 f. III, 4, 39. IV,

1, 25. 2, 12. πάροδον I, 7, 17.

hominem II, 4, 25. hinc ante-

vertere IV, 7, 11. praetereun-

tem venire II, 4, 14. n. I, 10,

6. σύνθημα παρέρχεται I, 8,

16. n. de tempore I, 7, 18. V,

8, 1. οἱ παρεληλυθότες πόνοι

IV, 3, 2. 2) accedere VII, 5,

11. εἰς — V, 5, 11. 20. VII, 1,

31. de oraturo V, 5, 24. 9, 31 f.

VI, 4, 21.

παρέχειν, praebere, ἄλγιστα V,

3, 9. cf. VII, 1, 33. et ἀγορά.

εὐωχίαν V, 9, 4. θερμασίαν 8,

15. τὴν διάβασιν, parare III,

5, 9. πλῆθος ἀνθρώπων (ad

caedendum) II, 1, 11. φόβον

III, 1, 18. πρόφασιν VII, 6,

22. αἰσθησιν IV, 6, 13. n. μνή-

μην ἑαυτοῦ VI, 3, 24. cf. ὄχ-

λος. ἑαυτὸν εὖ ποιεῖν II, 3, 22. n.

τινὰ ταπεινόν II, 5, 13. cf. 3,

26. adde πράγμα.

παρέχεσθαι, sibi praebere, πει-

θομένους τοὺς στρατιώτας II,

6, 27. praebere, δύναμιν V,

10, 10. exhibere, προθυρίαν

VII, 6, 11.

παριέναι 1) *praeterire* III, 2, 35. IV, 2, 19. 7, 4 f. χωρία V, 4, 30. cf. III, 4, 37. IV, 2, 13. 5, 30. τινά 7, 12. juxta agmen vel aciem 5, 8. n. VI, 3, 12. 23. 2) *accedere* III, 4, 43. VII, 3, 16. 46. 8, 14.
 παρίημι, παρίημι, *concedere* V, 7, 10. VII, 2, 15.
 παρίστασθαι, *adstare* V, 8, 10. 21. med. *sibi adstare jubere*, ἱερεῖα V, 9, 22. μάντιν VII, 8, 2.
 πάροδος, *via juxta —, transitus* I, 4, 4 f. 7, 15. IV, 1, 2. 2, 24 ff. 7, 4.
 † παροινεῖν V, 8, 4. n.
 παρούχεσθαι II, 4, 1. n.
 πᾶς. πᾶσα ὁδός, *quoveis via* II, 5, 9. πᾶσα ἡ ὁδός ib. n. cf. IV, 3, 19. 4, 9. V, 2, 11. 6, 8. Praeponitur cum artic. subst. ubi hujus major vis est I, 7, 14. 9, 51. III, 1, 20. cf. imprimis Hell. I, 6, 14. οἱ ἄλλοι πάντες II, 1, 16. V, 4, 14. n. A substantivo verbis aliquot interjectis diremtum I, 8, 6. IV, 2, 22. cl. I, 4, 17. οἱ πάντες, *die sammtlichen* V, 7, 27. οἱ π. ἄνθρωποι 6, 7. cf. Buttm. §. 114, 6. ἡ τοῦ παντός ἀρχή V, 10, 12. VI, 1, 1. πάντα, *in omni re* I, 9, 2. 3, 10. τὰ πάντα νικᾶν II, 1, 1. n. διὰ παντός III, 2, 8. n. πᾶς (μὲν) — π. δέ II, 5, 9. n. cf. περί I. ἔρχεσθαι et ἀφθονος.
 πάσχειν τι V, 5, 6. n. cl. VII, 2, 14.
 πατριος III, 2, 16. n. V, 4, 27. n. VII, 8, 5.
 πατρίδες III, 1, 3. VII, 1, 29.
 πατριῶος v. ad III, 2, 16. πατριῶα οἰκία III, 1, 11. ἀρχή I, 7, 6. χώρα VII, 2, 54. 3, 31.
 παύειν c. partic. II, 5, 13. τὰς ὑποψίας 2. τὴν φάλαγγα, *non amplius uti phalange* IV, 8, 10.
 παύεσθαι I, 5, 17. n. c. genit. I, 6, 6. V, 1, 2. cf. Matth. §. 353. δ. c. partic. III, 1, 19. V, 9, 27. VII, 6, 55. cl. ad II, 5, 1.
 † παῦλα, *finis* V, 7, 52.
 πεδίον de urbe I, 2, 11. n.

† πεζεύειν, *terra iter facere* V, 5, 4.
 πεζῇ, *terra* V, 4, 5. 6, 1. 10. al.
 πεῖθειν I, 3, 19. n. cl. VII, 2, 12. cum ἐξών junctum V, 1, 14. n. ut aliquid subaudiatur III, 1, 26. n. 29. de conatu (*zureden*) V, 9, 19. 6, 27. VII, 2, 1. 3, 7.
 πείρα. πείραν λάμβανειν, *experiri* V, 8, 15. VI, 4, 53. π. ἔχειν τινος expertum esse al. III, 2, 16. ἐν π. γενέσθαι τινός, *usu et consuetudine expertum esse* I, 9, 1.
 πελτασταί I, 2, 9. n. adjective IV, 1, 26. n. 7, 3.
 πελταστικόν VII, 6, 26. et ad I, 4, 13.
 πέλιη, *caetra* (Liv. XXXVIII, 5. *caetrati* XXI, 21.). Schol. ad Plat. Legg. VII, 17. p. 813: πέλιη εἰσιν εἶδος ἀσπίδος, ὥς φῆσιν Ἀριστοτέλης, ἥτις ἴτην οὐκ ἔχει οὐδ' ἐστὶν ἐπίχαλκος οὐδὲ βοός, ἀλλ' αἰγὸς δέρματι περιτεταμένη. Secundum schol. ad amatt. IV. p. 155. etiam sagittarii eam gestaverunt. *2) *hastia* I, 10, 12. n.
 πεμπταῖος VI, 2, 9. n.
 πεντήκοντα et τριάκοντα confusa IV, 6, 6. VI, 1, 2. 2, 25. VII, 3, 7. 46. 5, 15. 7, 25.
 † πεντηκοντήρ, *quingenta militum dux* III, 4, 21. Hac forma etiam Thuc. V, 66. utitur, cum Xen. aliis locis πεντηκονστήρ dicat.
 πεντηκοστὺς, *dimidius lochus* III, 4, 22.
 περ IV, 8, 26. n.
 πέρα, *ultra* V, 9, 28. c. genit. VI, 3, 7.
 † περαιουῖσθαι, *trajicere* VII, 2, 12.
 πέραν, *ultra, in ulteriore ripa* II, 4, 20. III, 5, 12. IV, 3, 33. Sic τὰ π. IV, 3, 18. τὸ π. III, 5, 2. IV, 3, 11. ἐν τῷ π. γίγνεσθαι IV, 3, 29. Similiter πέραν γίγνεσθαι, *in ulteriorem partem pervenire* VI, 3, 22. πέραν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβῆναι

- VII, 2, 2. c. genitivo I, 5, 10.
 II, 4, 28. IV, 3, 3.
 περί I) c. genitivo 1) *de*. post
 γνώμην ἔχειν II, 2, 10. VII, 6,
 35. γιγνώσκειν II, 5, 8. βου-
 λεύεσθαι II, 3, 20. V, 6, 1. 7,
 12. 9, 3. VI, 4, 28. VII, 1, 34.
 ἀνακοινοῦσθαι ad V, 6, 36. cf.
 θύεσθαι. post διαλέγεσθαι V,
 5, 25. VI, 1, 9. λέγειν I, 9,
 23. cf. II, 1, 21. f. V, 6, 27.
 ἀρχεῖ π. τούτων τὰ εἰρημένα
 7, 11. ἀπαγγέλλειν I, 7, 2. cl.
 VI, 4, 13. ψεύδεσθαι II, 6,
 28. VII, 6, 15. ἐρωτᾶν 59.
 πυνθάνεσθαι 1, 14. ἀζούειν II,
 5, 26. VI, 4, 34. μανθάνειν
 II, 5, 37. n. διαφέρεσθαι VII,
 6, 15. cf. V, 2, 12. VII, 6, 5.
 ἐρίζειν I, 2, 8. μάχεσθαι II, 1,
 12. V, 3, 25. 8, 4. VII, 8, 16.
 διαμάχεσθαι VII, 4, 10. cf. V,
 4, 15. III, 2, 15. διαπράττε-
 σθαι VII, 2, 7. 4, 12. cl. V,
 4, 9. ποιεῖν II, 1, 16. VI, 4,
 31. VII, 5, 9. cl. I, 6, 6. φο-
 βεῖσθαι V, 5, 7. cf. Hier. VI,
 10. cl. Matth. §. 589. ψῆφος
 ἐπῆκτο π. φυγῆς VII, 7, 57.
 κήρυκας ἐπεμψε π. σπονδῶν
 II, 3, 1. π. τῆς Κύρου βασι-
 λείας ἦτε ἄνδρες ἀγαθοί III, 2,
 15. 2) *pro*, *commodo* *alicujus*
 V, 7, 10. VI, 4, 29. περί
 πολλοῦ ποιεῖσθαι I, 9, 7. III,
 2, 4. V, 6, 22. VII, 7, 30. 44.
 8, 9. cf. Matth. l. l. π. παντός
 ποιεῖσθαι I, 9, 16. II, 4, 3.
 II) c. dativo *circa* VII, 4, 4.
 III) c. accusativo 1) *circa*
 a) *de loco*. π. τοὺς πόδας πε-
 ριελεῖν IV, 5, 36. cf. III, 5,
 10. τάφος ἦν π. αὐτό V, 2, 5.
 cl. 3. 1, 9. 3, 11. 6, 20. al.
 περί τι εἶναι III, 5, 7. cf.
 ἀμφί. οἱ π. τινά, *comites*, *mi-*
lites alicujus I, 5, 7. 12. 6, 4.
 8, 27. VII, 2, 18. *ipse cum*
 suis II, 4, 2. IV, 5, 21. VI, 1,
 25. VII, 4, 16. 8, 18. cf. ἀμ-
 φί. b) *de tempore* I, 7, 1. II,
 1, 7. VI, 3, 32. VII, 8, 12.
 c) *translate*. τὰ π. τὰς τάξεις
 II, 1, 7. μοχθεῖν π. τινα VI,
 4, 31. προθυμία π. τ. VII, 6,
 11. 7, 45. cl. I, 4, 8. τοιοῦ-
 τος VII, 6, 38. cf. Cyr. V, 4,
 12. ἄδικος I, 6, 8. κακός 4, 8.
 περί τινα et π. τι ἁμαρτάνειν
 III, 2, 20. cf. V, 7, 53. et
 Matth. §. 589. extr.
 περιβάλλεσθαι VI, 1, 3. n. VII,
 4, 17. n.
 περιγύγνεσθαι V, 8, 26. n. *super-*
riorem fieri, *vincere* VII, 1,
 28. τινός I, 1, 10. II, 1, 13.
 cf. Matth. §. 558. Sed III, 2,
 29. videtur esse *salvum eva-*
dere.
 περιεῖναι, *superiorem esse*. τῷ
 πλήθει I, 8, 13. τῇ ἐπιμελείᾳ
 τῶν φίλων 9, 24. de victori-
 bus III, 4, 33.
 † περιέλκειν, *circumducere*, *her-*
umschleppen VII, 6, 10. n.
 περιέναι c. acc. VII, 1, 33. n.
 † περικυκλοῦσθαι, *cingere* VI,
 1, 11.
 * περιλάμβάνειν, *amplecti* VII,
 4, 10.
 πέριξ, *circumcirca* II, 5, 14. IV,
 4, 7. * c. genit. VII, 8, 12.
 * περίοδος, *ambitus* III, 4, 7. 11.
 † περιοικεῖν V, 6, 16.
 περίοικος V, 1, 15. n.
 περιορᾶν c. partic. VII, 7, 40.
 46. cf. ad 3, 3.
 † περιπέτεσθαι V, 9, 23.
 † περιπήγνυσθαι, *frigore adhae-*
rescere, *anfrieren* IV, 5, 14.
 περιλίπτειν, *τινί*, *procumbere*
super I, 8, 28. collidi VII,
 3, 38.
 * περιποιεῖσθαι, *acquirere*, ἑαυ-
 τῷ π. V, 6, 17. n.
 † περιπύσσειν, *circuire*, *cin-*
gere I, 10, 9.
 περιρῥεῖν I, 5, 4. * *decidere de*
compedibus IV, 3, 8. cf. Lu-
 cian. deor. diall. IV, 1. XIX, 1.
 † περιστερά I, 4, 9. n.
 * περισσεύειν IV, 8, 11. n.
 περιτοί IV, 8, 11. n. τὸ π., *quod*
redundat IV, 2, 28. 3, 1. V,
 3, 13.
 † Περσίζειν, *Persiae loqui* IV,
 5, 34.
 † περυσινός dub. V, 4, 27. n.

- † πέτεσθαι, *volare* I, 5, 3.
 πέτρα c. artic. VII, 7, 54. n.
 † πετροβολία, *lapidatio* VI, 4, 15.
 * πεφυλαγμένως, *caute* II, 4, 24.
 πῇ, *aliqua parte* IV, 8, 11. 13.
 πῇ μὲν — πῇ δέ, *partim — partim* III, 1, 12. cf. add. ad V, 9, 20.
 * πηγνύναι, *congelare, frigore constringere* IV, 5, 3. VII, 4, 3.
 † πηδάλιον, *gubernaculum* V, 1, 11.
 πηχῶν IV, 7, 16. n.
 † πικρός, *amarus* IV, 4, 8.
 πίνειν ἐν — V, 9, 4. n.
 πιπράσκειν c. genit. VII, 7, 26. cl. ad I, 5, 6.
 πιστεύεσθαι pass. VII, 6, 33. 7, 25 f. cf. Matth. §. 490. Buttm. §. 121, 5.
 πίστεις, *fidei pignora* I, 2, 26.
 πιστοί I, 5, 15. n. πιστά, *fides, fidei pignora* II, 4, 7. λαβεῖν II, 5, 26. (cl. 28.) VII, 3, 22. διδόναι καὶ λαμβάνειν, *fidem dare et accipere* (Curt. IV, 1, 9. VI, 4, 13 f.) I, 6, 7. III, 2, 5. IV, 8, 7. V, 4, 11. γίγνεται, *foedus fide data icitur* II, 2, 10.
 † πῖνυς, *pinus* IV, 7, 8.
 πλάγιος. εἰς τὸ π., *in obliquum* I, 8, 10. εἰς τὰ π. III, 4, 14. n. VI, 1, 15.
 πλαισιον I, 8, 9. III, 2, 56. n. VII, 8, 16. ἰσόπλευρον III, 4, 19. n. 22. 28. 43.
 * πλανᾶσθαι VII, 7, 24. n.
 † πλάττεσθαι II, 6, 26. n.
 πλατύς V, 4, 29. n.
 πλέειν VII, 6, 37. n.
 πλεῖστος, *πλέων*. v. πολὺς.
 πλεονεκτεῖν i. e. πλεον ἔχειν, *τινὸς χρήμασι* III, 1, 37. *aliorum detrimento* V, 8, 13. 4, 15.
 * πλευρά, *latus, πλαισίου* III, 2, 37. 4, 22.
 πληγὴ subaud. V, 8, 12. n.
 πλήθος. χώρας I, 5, 9. τῆς ὁδοῦ V, 5, 4. χρόνου VII, 8, 26. cf. ad Dionys. historiogr. p. 119. acc. sine artic. IV, 2, 2. n.
 πλήθουσα ἀγορά I, 8, 1. n.
 πλήν. πλήν τοξευθῆναι τις ἐλέγαιτο I, 8, 20. cf. 25. 9, 29. III, 1, 26. πλήν ὅσα — ἔχομεν 2, 28. cf. I, 2, 1. IV, 1, 14. ἐξέλιπον πλήν οἱ τὰ καπηλεία ἔχοντες I, 2, 24. n. c. genitivo I, 9, 9. IV, 6, 1. V, 2, 27. πλήν ἀνδραπόδων II, 4, 27. n. πλήν Νέωνος i. e. πλήν παρὰ Ν. οὐδεὶς πάρεστιν VII, 2, 29. πλήν et πρίν confusa III, 4, 28.
 † πλίνθινος, *latericius* III, 4, 11. πλίνθος. ὀπτὴ II, 4, 12. n. κεραμεύα III, 4, 7. γήλην VII, 8, 14. n.
 πλοῖον, *navis oneraria rotundioris figurae opponuntur τριήρεσι* I, 4, 8. V, 1, 4. VI, 2, 18. 4, 1. Thuc. IV, 120. vel ναυσί ib. 118. ubi cf. Ducker. Sed interdum ut synonymia usurpantur πλοῖα et νῆες V, 1, 14. et τριήρεις I, 3, 17. cf. σιταγωγός.
 πλοῦς. ἡμέρας VI, 2, 1. n. ἔσται εἰς — V, 9, 33. cl. ad 7, 7. πλοῖ εἰσὶν ib. n. sic πλοῦς γίγνεται Thuc. I, 138.
 * πνίγεσθαι, *aqua suffocari, ertrinken* V, 7, 25.
 † ποδαπός, *cujas* IV, 4, 17.
 ποδίζειν III, 4, 35. n.
 ποθεῖν VI, 2, 8. n.
 ποί, *aliquo* VI, 1, 10. VII, 2, 18.
 ποιεῖν 1) *facere, fabricari*. ὄνους ἀλέτας I, 5, 5. οἶνον 10. καρβατίνας IV, 5, 14. τύρσεις V, 2, 5. ναὸν καὶ βωμὸν 3, 9. 2) *instituire*. δρόμον IV, 8, 26. θυσίαν V, 3, 9. πομπάς 5, 5. ἀριθμὸν I, 2, 9. VII, 1, 7. ἐξέτασιν I, 2, 9. 14. ἐκκλησίαν I, 4, 12. cf. Hell. II, 2, 19. Thuc. I, 139. VI, 72. 3) *facere, effigere*. κραυγὴν II, 2, 17. cf. Cyr. III, 1, 4. τὰς νίκας III, 1, 42. ἐξουσίαν V, 8, 22. προσόδους I, 8, 19. φόβον τοῖς ἱπποῖς I, 8, 18. σχολαίαν τὴν πορείαν IV, 1, 13. ὀρθίους τοὺς λόχους IV, 8, 14. cl. ad V, 2, 11. ἐγκρατὴ τινά τινος I, 7, 7. ἐμὲ παρὰ τοῖς στρατιώταις τοιοῦτον — VII, 7, 47. τοὺς πολεμίους θρασυτέρους V, 4, 18.

οὐδὲν δῆλον III, 5, 17. τινὰ
 ζηλωτὸν ἀπελθεῖν I, 7, 4. cf. 9,
 6. n. τινὰ τὰ παρ' ἐμοὶ ἐλέ-
 σθαι 7, 4. cf. IV, 1, 22. V, 7,
 27. cl. VII, 8, 14. et ad I, 6,
 6. seq. ὥστε 2. 4) *praeſtare*,
praebere. τινὲ τι III, 2, 24.
 IV, 2, 25. 5) *facere*, *conari*
 III, 1, 18. 35. et ad 28. 6) *fa-*
cere, *afficere*. κακῶς IV, 8, 6.
 τινὰ I, 4, 8. V, 5, 9. 14. n.
 VII, 3, 17. χώραν I, 6, 7. II,
 5, 23. εὖ VII, 7, 8. τινὰ 8, 11.
 κακὸν π. τινὰ VII, 2, 33. cl. I,
 9, 11. V, 7, 10. VI, 4, 18.
 κακά III, 4, 2. κακὰ π. τινὰ II,
 5, 5. cl. V, 7, 24. τούτῳ τὰ-
 ναντία ἢ τοὺς κύνας 8, 24.
 7) *fingerē* V, 7, 9. n.
 ποιῆσθαι et ποιεῖν φθλον V, 5,
 22. n. cl. 12. et 6, 3. συμμα-
 χίαν 4, 3. πόλεμον V, 5, 24.
 Sed I, 5, 9. est *bellum incipere*.
 δόγμα III, 3, 5. VI, 2, 11.
 ψευδενέδραν V, 2, 28. θῆραν
 3, 10. συλλογὴν pro συλλέγειν
 I, 2, 1. Sic πρόφασιν ib. στό-
 λον 3, 16. ἐμβολήν IV, 1, 4.
 κατηγορίαν V, 8, 1. τὴν πο-
 ρείαν I, 7, 20. III, 5, 18. V,
 6, 11. 10, 10. 13. VI, 4, 12.
 ἐξέτασιν I, 7, 1. In re mili-
 tari: φυλακὰς VI, 1, 21. πλαί-
 σιον III, 2, 36. ἐξ λόχους 4, 21.
 τοὺς λόχους ὁρθίους IV, 8, 15.
 κατ' ἐνωμοτίας τὸν λόχον 3,
 26. cf. ποιεῖν 3. ὀπισθεν τὸν
 ποταμόν I, 10, 9. n. cf. VI, 3,
 18. τὴν οὐρὰν κατὰ τοὺς πρῶ-
 τούς φανέντας νεκρούς 5. n. 6.
 τοὺς πελταστὰς ἐκατέρωθεν 25.
 τὰ ἀνδράποδα ἐντὸς πλαισίου
 VII, 8, 16. activum sic usur-
 pat Arrian. exp. II, 8, 11. 13. 2.
 Similiter dicitur πῦρ ἐν μέσῳ
 ἐαυτῶν τε καὶ τῶν πολεμίων π.
 V, 2, 27. ἐν ἀπορρήτῳ π. VI,
 4, 43. n. εὖρημα II, 3, 18. n.
 δεινὰ V, 9, 11. n. παρ' ὀλίγον
 VI, 4, 11. n. cf. περί II, 3.
faciendum curare V, 3, 5. 6.
 cl. ad IV, 5, 14.
 πολεμεῖν, τινί II, 6, 2. 5. VI, 4,
 18. ἐπὶ τινὰ I, 3, 4. n.

πολεμιζόν, *clamor quidam bel-*
licus VII, 3, 33. τὸ π. IV, 3,
 29. n. τὰ π., *res bellicae* III,
 1, 38.
 πολέμιος c. genit. IV, 7, 19. n. ἡ
 πολεμία (χώρα IV, 4, 19. VII,
 6, 25.) III, 3, 4. IV, 7, 20. V,
 1, 6. VII, 7, 33. τὰ π. I, 6, 1. n.
 πόλεμος θεῶν, *vindicta divina*
 II, 5, 7.
 † πολίζειν, *condere* VI, 4, 4.
 πόλις i. q. ἀκρόπολις VII, 1, 27. n.
 * πολλαχῇ, *saepe* VII, 3, 12.
 † πολυαρχία V, 9, 18.
 πολυπραγμονεῖν V, 1, 15. n.
 πολὺς I) positivus 1) *multus* VII,
 7, 36. πολλὰ ἀγαθὰ III, 1, 22.
 V, 6, 4. n. VII, 7, 30. πολλὰ
 καὶ ἀγαθὰ IV, 6, 27. VI, 2, 8.
 VII, 1, 33. cf. II, 3, 18. VI, 2,
 4. II. πολλὴ καὶ ἀφθονος V, 6,
 25. πολλὰ τε καὶ δεινὰ V, 5,
 8. n. cf. III, 2, 23. V, 5, 25.
 τὰ τε ἄλλα πολλὰ I, 10, 2. n.
 cf. IV, 3, 7. n. 8, 20. πολλῶν
 τῶν ἐπιτηδεύων μεσταί 4, 7.
 χρόνος I, 9, 25. V, 2, 17. cf.
 πλῆθος. οἱ πολλοί, *plerique* II,
 3, 16. III, 1, 10. IV, 8, 23. cf.
 ad 6, 24. c. genit. II, 4, 2. III,
 3, 16. IV, 3, 33. τὸ πολὺ, *ma-*
ior (exercitus) pars I, 7, 20. c.
 genit. I, 4, 13. 6, 23. cf. He-
 rod. VIII, 100. Sed fine arti-
 culo est *magna pars* IV, 1, 11.
 8, 17. cf. ἐπὶ III, 6, 8. πολὺ
 c. comparat. *multo* (πολλῷ II,
 5, 32. IV, 5, 36.) I, 5, 2. 15.
 II, 3, 13. V, 5, 2. 6, 5. traje-
 ctum III, 1, 22. n. cf. I, 10,
 10. VII, 7, 32. c. ἀντίος VI, 4,
 34. c. superlat. IV, 2, 14. *longe*
 I, 5, 3. III, 3, 6. 9. 15. Sic
 πλεῖστον II, 2, 12. cf. ἐπὶ III,
 6, et ἐκ διὰ πολλὰ I, 9, 22. n.
 πολλὰ, *multum*, *saepe* IV, 3,
 2. cf. VII, 6, 36. Similiter
 ἀπήχθηται πλεῖστα 35. 2) *ma-*
gnus. χώρα II, 4, 21. III, 5,
 17. VI, 2, 6. (ὁδός) VI, 1, 16.
 ὄχλος III, 2, 36. πλῆθος I, 7,
 4. IV, 2, 20. ἀφθονία I, 9, 15.
 σπάνις VII, 2, 15. φόβος I, 2,
 18. II) comparativus πλεόν.

πλείους, non πλέους IV, 6, 9. n. cf. 1, 11. 7, 23. πλείων βοή ib. τὸ πλεῖον, *major pecuniae summa* VII, 6, 16. πλείονος ἐνδεῖ V, 9, 31. n. πλεῖον, *longius* V, 4, 31. c. genit. III, 2, 34. 3, 11. VII, 3, 12. ὄρος πλέον ἢ ἐφ' ἐξήκοντα στάδια IV, 6, 11. cf. V, 10, 2. VI, 2, 5. τοξεύματα πλέον ἢ διπλήρη IV, 2, 28. μισθὸς πλέον ἢ τοιῶν μηνῶν I, 2, 11. n. III) *superlativus* πλεῖστος. τούτῳ πλείστῳ σίτῳ ἐχρῶντο V, 4, 29. n. πλεῖστοι, *permulti* I, 5, 2. V, 2, 14. οἱ πλ., *plurimi* VII, 4, 6. πονεῖν χρήματα, *laboribus suis merere pecunias* VII, 6, 41. * πονηρός, *infestus* VII, 1, 39. * πονήρως, *aegre* III, 4, 19. πόνοι, *labores* V, 1, 2. τοὺς ἡμετέρους πόρους ἔχει, *laborum nostrorum praemia habet* VII, 6, 9. πορεύεσθαι. ὁδόν II, 2, 11. III, 4, 46. σταθμούς II, 2, 12. ὄρη 5, 18. Sic ἵεναι μεσογαίαν Herod. VII, 121. cf. Matth. 5, 409, 4. op. navigationi V, 3, 1. n. praefens pro futuro I, 3, 7. II, 5, 18. nn. * πόρος, *ratio conficiendi aliquid, adminiculum* II, 5, 20. πόρῳ, *procul*, c. genit. I, 3, 12. πόρρωτέρῳ τοῦ καιροῦ III, 4, 35. n. πόσος, *quantus?* etiam in obliqua interrogatione, c. opt. II, 4, 21. c. indic. VII, 8, 1. n. πόσον, *quam longe?* VII, 3, 12. ποιέ III, 4, 10. cl. 7. cf. ἄλλοτε. *tandem* post interrogandi verba III, 5, 13. cf. Mem. I, 1, 1. ibique interpr. πότερα — ἢ, *utrum — an* in recta interrogatione II, 1, 10. 5, 17. in obliqua II, 1, 22. VII, 1, 14. 6, 44. ubi in θύειν latet *interrogandi* notio. v. θύειν. πότερον — ἢ, *utrum — an* III, 2, 21. VII, 7, 45. in obliqua interr. I, 4, 13. III, 1, 7. V, 4, 2. 10, 4. VII, 7, 45. ποιέρως, εἰ — ἢ VII, 7, 50. 33. 34.

ποτόν. σῖτα καὶ ποτά, σιτία καὶ ποτά VII, 1, 33. n. πού 1) *alicubi* II, 2, 15. 3, 6. 4, 4. εἰ πού, *sicubi* III, 4, 23. ubi genit. inde pendet. εἰ πού τι et εἰ τί πού IV, 5, 8. ἦν πού I, 2, 27. III, 1, 37. 5, 5. 2) *forte, etiam* V, 6, 17. 8, 16. *fere* IV, 8, 21. 3) *nisi fallor* V, 7, 13. cf. Butt. ind. ad Plat. Men. in v. ποῦς. v. ἀναχωρεῖν. πράγμα. ἐν τοιούτοις ὄντες πρ. II, 1, 16. n. *res difficilis et molesta* IV, 1, 17. n. οὐδὲν πρ. VI, 4, 8. n. σὺν πράγμασιν — ἀνευ πραγμάτων VI, 1, 6. n. πράγματα παρέχειν, *negotium facessere, zu schaffen machen* IV, 1, 22. 2, 27. χώρᾳ, *infestare* I, 1, 11. πρηνής, *declivis* V, 2, 28. κατὰ πρηνούς, *per declive* (Caef. b. c. III, 45.), *per proclive* (Liv. XXXIII, 9.) I, 5, 8. κατὰ τοῦ πρ. IV, 8, 28. VI, 3, 31. πράττειν 1) *agere* VII, 6, 8. 2) *facere* I, 6, 6. V, 6, 28. VI, 4, 19. 3) *gerere, administrare* II, 6, 16. 4) *tractare* V, 7, 1. VII, 2, 12. 5) *exigere* VII, 6, 17. n. 6) εἰ π., *bona fortuna uti* VII, 6, 11. 20. καλῶς III, 1, 6. κακῶς I, 9, 10. οὕτω III, 4, 6. ἀγαθὰ VI, 2, 8. n. καλὸν τι VII, 6, 32. n. πράττεσθαι VII, 6, 17. n. प्राउस, *mansuetas* I, 4, 9. प्राउस λέγειν I, 5, 14. n. प्रेसवेतिहस, *प्रेसवृतिहस* VI, 1, 10. n. प्रीासθαι c. genit. I, 5, 6. n. प्रीन IV, 5, 29. n. 1) οὐκ ἦθελεν ἵεναι πρίν ἢ γυνή αὐτόν ἐπεισεν I, 2, 26. cf. III, 1, 16. 2, 29. V, 9, 27. ὃ τι ἐποίουν ἡμφιγνόουν, πρίν Νίκαρχος ἦκεν II, 5, 33. ubi in ἡμφιγνοεῖν negatio inest. 2) οὐ χρή με ἐνθένδε ἀπελθεῖν πρίν ἂν δῶ τὴν δίκην V, 7, 5. cf. 12. etiam praeterito praegresso I, 1, 10. n. 3) οὐδαμῶθεν ἀφίεσαν πρίν παραθεῖν αὐτοῖς ἀριστον IV, 5, 29. n. cf. I, 2, 2.

- VII, 7, 57. 4) διέβησαν πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι I, 4, 16. cf. 14. 8, 18. 10, 19. al.
- πρό 1) ante a) de loco. πρὸ αὐτοῦ I, 7, 11. 20. 8, 24. πρὸ ποδῶν IV, 6, 12. πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχειν 5, 13. πρὸ ἑμφοῶν προβεβλημένος 2, 21. πρὸ τῶν νυκτιφυλάκων VII, 2, 18. πρὸ τῶν ὀπλῶν II, 4, 15. cf. ὄπλον. πρὸ τῆς πόλεως ὤκειτο V, 4, 14. Sed I, 4, 4. et VII, 8, 18. dubito an leg. sit πρὸς. b) de tempore I, 7, 13. VII, 3, 1. 2) pro V, 9, 8. n. προάγειν, τὸ σιγάειν IV, 6, 21. VI, 3, 7. quod reticetur 6. et 11.
- † προαναλίσκειν VI, 2, 8. n.
- † προαποτρέπεσθαι, se ante avertere, ante reverti VI, 3, 31.
- * προβαίνει ἡ νύξ III, 1, 13. cf. προιέναι.
- προβάλλεσθαι, projicere arma I, 2, 17. n. clypeum IV, 2, 21. creandum proponere V, 9, 25. n.
- † προβάτια erat VI, 1, 22.
- πρόβατα, oves III, 5, 9. pecora, πάντα τὰ τετράποδα (Lexx. Segg. p. 112, 1.) II, 4, 27. VI, 1, 3. VII, 3, 48.
- προβολή dub. VI, 3, 25.
- προβουλεύειν τινός, consilio prospicere alicui III, 1, 37.
- † προδιώκειν, persequendo progredi III, 3, 10.
- † προδρομή, procursus IV, 7, 10.
- * προεργάζεσθαι. προεργασμένη δόξα, laus ante parta V, 9, 21.
- προέρχεσθαι IV, 2, 16. n.
- προέχειν τινά III, 2, 19. n.
- προηγείσθαι, ὁδόν, via progredi VI, 3, 10. * ἔχνη προηγούμενα, vestigia hominum praecedentium VII, 3, 42.
- προθύεσθαι et προθυμείσθαι confusa VI, 2, 22. cf. Herod. IX, 37. προιέναι. προιούσης τῆς νυκτός, procedente nocte II, 2, 19.
- προιέναι (ιέναι), permittere VII, 2, 15. n.
- προίεσθαι VII, 3, 31. n. εὐεργεσίαν 7, 47. n. prodece I, 9, 40.
- † προκαίειν, ante accendere VII, 2, 18.
- * προκαλεῖσθαι, provocare, hercorrufen VII, 7, 2.
- * προκαλύπτειν (ἐαυτον), obduci III, 4, 8. cf. Matth. §. 496.
- † προκαταθεῖν, praedandi causa praecurrere VI, 1, 10.
- † προκατακαίειν, praecedentem urere I, 6, 2.
- προκαταλαμβάνειν I, 3, 16. n.
- προκειῖσθαι ἐν τῇ θαλάττῃ, in mare porrigi VI, 3, 3.
- † προλέγειν, edicere, denuntiare c. inf. VII, 7, 3. cf. Demosth. p. 96, 18. et ad I, 3, 8.
- προμαχεῶν VII, 8, 13. n.
- προμετωπίδιον I, 8, 7. n.
- προμνᾶσθαι VII, 3, 18. n.
- προνοεῖσθαι τινος, prospicere alicui VII, 7, 35. 37.
- προνομαί V, 1, 7. n.
- προξενεῖν VI, 3, 14. n.
- προπέμπεσθαι VII, 2, 18. n.
- προπονεῖν τινός, labores suscipere pro aliquo III, 1, 37.
- πρὸς I) c. genitivo 1) a, ab. c. pass. I, 9, 20. syn. c. ὑπό VII, 6, 33. cf. II, 3, 18. III, 1, 5. et VII, 6, 39. 2) οὐκ ἦν πρὸς τοῦ Κυρίου τρόπου I, 2, 11. n. 3) versus II, 2, 4. n. 4) δίκαιόν ἐστι πρὸς θεῶν I, 6, 6. n. 5) per in jurandi formula πρὸς θεῶν II, 1, 17. VII, 1, 29. 6, 33.
- II) c. dativo 1) ad, prope I, 8, 4. 14. II, 3, 4. V, 4, 25. VI, 2, 7. VII, 2, 14. πρὸς πεπερονημένοι πρὸς τοῖς ἄρτοις 3, 21. 2) ad, praeter III, 2, 33. 4, 14. VII, 6, 32.
- III) c. accusativo 1) versus I, 7, 6. III, 5, 15. V, 7, 6. de tempore IV, 5, 21. 2) ad V, 4, 5. n. a) proprie α) de locis II, 4, 25. III, 4, 28. IV, 2, 25. 6, 21. ἔρχεσθαι ἐπὶ τὰ ὅπλα — πρὸς τοὺς φυλακὰς III, 1, 40. nostrum an V, 10, 5. nostrum bis IV, 5, 2. β) de hominibus πρὸς τοὺς φίλους καὶ εἰς τὴν πόλιν V, 9, 21. cf. VII, 6, 6. cl. 7. V, 7, 20. VII, 3, 31.

- πρὸς ἑαυτὸν λαβεῖν στρατεύμα II, 5, 28. πρὸς τινὰ ἀγγέλλειν I, 7, 13. λέγειν VII, 7, 15. b) improprie α) de consilio. πρὸς τι τάττεσθαι II, 3, 11 f. cf. VII, 2, 13. πρὸς ἄριστον καταλύειν I, 10, 19. πόροι πρὸς τὸ πολεμεῖν II, 5, 20. ἀρχεῖ πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι 6, 20. β) de relatione (Beziehung) ἀθυμεῖν πρὸς τι VII, 1, 9. cl. I, 4, 9. ὅποιον ἂν αἰεὶ πρὸς τὴν χώραν συμφέρον VII, 3, 37. τὰ πρὸς τὸν πόλεμον IV, 3, 10. πρὸς ταῦτα βουλευέσθαι I, 3, 19 f. II, 3, 21. V, 10, 5. διαλέγεσθαι II, 5, 41. ἀναθορυβεῖν V, 9, 30. ἀκούειν VII, 6, 23. ἀποκρίνεσθαι V, 4, 8. εἰπεῖν II, 1, 20. V, 5, 13. VI, 4, 28. Eadem ratione ad dicunt Romani, veluti Ovid. Met. XII, 542. Curt. VI, 7, 33. Hinc γ) de comparatione *prae* VII, 7, 41. δ) de accentu. πρὸς αὐτὸν ὀρχεῖσθαι V, 9, 5. cf. 8. 10 f. 3) *in*, *erga* I, 3, 9. n. πρὸς τινὰ ἔχειν τὴν γνώμην II, 5, 27. n. φρονεῖν τὰ πρὸς σέ VII, 7, 30. φιλίαν διαπράττεσθαι πρὸς τινὰ VII, 3, 16. ἐπιμύγνυσθαι πρὸς τινὰ, *commercium habere cum aliquo* III, 5, 16. 4) *adversus*, *contra*. ἵέναι πρὸς τοὺς πολέμους II, 6, 10. cf. IV, 6, 25. V, 4, 14. ἄγειν πρὸς — I, 3, 21. (cl. 4, 11.) IV, 6, 21. cf. προσβάλλειν. πολεμεῖν πρὸς — I, 4, 2. ἐρῶμένον πρὸς τοὺς πολέμους II, 6, 11. cf. III, 2, 16. γυμνοὶ ἐγίγνοντο πρὸς τὰ τοξεύματα IV, 3, 6. διατείνασθαι πρὸς — VII, 6, 36. n. διαφέρεσθαι 15. στασιάζειν V, 9, 29. ἢ πρὸς αὐτὸν ἐπιβουλή I, 1, 8. κακόνοια VII, 7, 45. ἐπιорκία — ἀπιστία II, 5, 22. cf. διαβάλλειν. πρὸς φιλίαν I, 3, 19. n. πρὸς δέ III, 2, 2. n. προσάγειν int. τὸ στρατεύμα I, 10, 9. IV, 6, 21. 8, 11. V, 2, 8. cf. φόβος.
- προσαιτεῖν I, 3, 21. n. *ad ea quae habeas petere* VII, 3, 21. 6, 27.
- † προσαναλίσκειν dub. VI, 2, 8. n.
- † προσανειπεῖν, *insuper edicere* VII, 1, 11.
- * προσβαίνειν IV, 2, 28. n.
- προσβάλλειν (ἑαυτὸν), *adoriri* IV, 6, 13. πρὸς τοὺς ὀπλίτας VI, 1, 7. πρὸς τὸν λόγον IV, 2, 11. πρὸς χωρίον 7, 2. V, 2, 4. 4, 2. προσβατόν, *quo adiri potest* IV, 3, 12. cl. ad III, 4, 20. ὄρος IV, 8, 9.
- προσβολή, *impetus* III, 4, 2. VI, 3, 25. n.
- † προσδανείζεσθαι, *ad ea quae habeas mutuari* VII, 5, 5.
- προσδεῖ, *praeterea opus est* III, 2, 34. *opus est ad* — V, 6, 1.
- προσδεῖσθαι, *ad ea quae habeas expetere vel egere* V, 9, 23. VII, 6, 27.
- προσδιδόναι, *ad ea quae quis habet dare* I, 9, 19.
- προσέχειν τὸν νοῦν non solum est *animum advertere* I, 5, 9. IV, 2, 2. VI, 1, 18. sed etiam *curare, morari* II, 4, 2. VII, 8, 16. Sic ὀλίγον τινί VII, 6, 5. προσέχειν τῇ μονῇ, *de mahnendo cogitare* V, 6, 22. προσσχών et προσχών VII, 6, 5. n.
- προσήκει c. dat. et inf. III, 2, 11. n. c. acc. et inf. 15 f.
- προσῆκεν VII, 7, 18. n.
- πρόσθεν 1) de loco *ante*. τὰ πρόσθεν κοσμεῖν III, 2, 36. παραγενέσθαι εἰς τὸ π. 4, 38. εἰς τὸ π. προιέναι II, 1, 2. cf. I, 10, 5. εἰς τὸ π. τῶν ὀπλῶν ἐκαθέζοντο III, 1, 33. ὁ π. λόγος, *quae praecessit narratio* III, 1, 1. 2) de tempore *antea* I, 6, 10. VII, 2, 21. ὁ π. χρόνος II, 3, 22. V, 9, 18. VI, 4, 31. ἡ π. ἡμέρα II, 3, 1. cl. IV, 3, 7. οἱ π. ἄρχοντες III, 2, 31. cl. II, 4, 5. ἡ π. προθυμία I, 4, 8. cl. 6, 3. τὸ π., *antea* I, 10, 10 f. III, 1, 23. 3) *prius* II, 1, 10.
- προσιέναι (ἵέναι), *admittere* IV, 5, 5.

προσέσθαι, *ad se admittere*, ἐγ-
γύς IV, 2, 12. εἰς τὸ αὐτὸ ἡμῖν
III, 1, 30.

προσχυνεῖν I, 6, 10. n.

προσμένειν *ad* VI, 4, 1.

* προσμιγνύναι (ἐαυτὸν τινι), *se*
conjungere IV, 2, 16.

* πρόσοδοι, *supplicationes* V,
9, 11.

† προσομνύναι, *praeterea ju-*
rare II, 2, 8.

† προσομολογεῖν, *concedere de*
iis qui victi quidquid postula-
tur se facturos promittunt VII,
4, 24.

† προσπερονᾶν, *affigere* VII,
3, 21.

προσπίπτειν, *accurrere* VII, 1, 21.

† προσπολεμεῖν, *bello persequi*
I, 6, 6.

† προστελεῖν VII, 6, 30. n.

προστερνίδιον I, 8, 7. n.

* προστίθεσθαι γνώμη τινός, *ac-*
cedere alicujus sententiae I,
6, 10.

πρόσω. τῶν πηγῶν, *procul a*
fontibus III, 2, 22. π. τοῦ πο-
ταμοῦ προβαίνειν, *non longe*
in flumine transeundo progre-
di IV, 3, 28. τοῦ πρόσω I, 3,
1. n. προσωτέρω τοῦ καιροῦ
IV, 3, 34. n.

* πρόσωπα *de uno* II, 6, 11. n.

πρότερος et πρότερον I, 4, 12.
V, 4, 26. nn.

προτιμᾶν πλεόν I, 4, 14. n. cf.
6, 5.

† προτρέχειν, *procurrere* IV, 7,
9. *praecurrere* I, 5, 2. τινός,
cursu antevertere aliquem V,
2, 4.

* προφαίνεσθαι, *prospici, e lon-*
ginqwo apparere I, 8, 1.

† προφύλακες, *stationes ante*
castra, Vorposten II, 3, 2. 4,
15. III, 2, 1. VI, 2, 26.

* προχωρεῖν I, 9, 13. n. προχω-
ρεῖ τὰ ἱερά VI, 2, 21. n. ὁ
πότος VII, 3, 26. eadem ra-
tione dictum qua προβαίνει ἡ
νύξ. cf. προϊέναι.

† πρύμνα, *puppis* V, 8, 20.

πρωύτερον et πρωϊαίτερον III,
4, 1. n.

πρωρεῖς V, 8, 20. n.

† πρώταγοι var. I. II, 2, 16. ut
opinor, *injuria defendit* Schae-
fer. *ad Gregor. Cor. p. 851.*

πρῶτος II, 6, 26. n. VII, 4, 19. n.

πρῶτος et πρῶτον V, 6, 37.

VII, 1, 12. n. 29. οἱ πρῶτοι

φανέντες νεκροί VI, 3, 5. cf.

ad V, 4, 26. πρῶτον II, 3, 16.

17. III, 1, 15. 4, 32. V, 6, 2.

8, 2. n. π. μὲν — εἶτα I, 3, 2.

π. μὲν — εἶτα δέ I, 2, 16. π.

μὲν — ἔπειτα δέ V, 6, 7. π.

μὲν — ἔπειδῃ δέ I, 3, 4. III,

1, 38. πρῶτα μὲν — ἔπειτα 2,

27. cf. μὲν. τὸ π., *antea* I, 10,

10. *initio* VII, 2, 18. ὥς τὸ

π., *ut primum* 8, 14.

* παίειν, *allidi* IV, 2, 3.

† πτάρνυσθαι III, 2, 9. n.

πτέρυξ IV, 7, 15. n.

πυκνός, *densus, frequens* IV, 7,

15. (nisi ibi πυκνά pro adver-

bio est, ut V, 9, 8. cl. *ad* §. 5)

δένδρα 8, 2. τύρσεις V, 2, 5.

φάλαγξ II, 3, 3. Similiter

Curt. VI, 1, 6. *densatis ordi-*

nibus.

* πύλαι, *portae, castrorum* VI,

3, 1. *angustiae, fauces* I, 4,

4. 5, 5. nn.

πυνθάνεσθαι c. genit IV, 6, 17. n.

† πύξ, *pugno* V, 8, 16.

πῦρ ἀνακαίειν III, 1, 3. n. ποιεῖ-

σθαι V, 2, 27. Sic *facere* Curt.

V, 4, 14. πῦρ et πυρά καίειν

IV, 5, 5 f. 1, 11. πυρά, *ignes,*

Wachfeuer 4, 9. 15. VI, 1,

25. VII, 2, 18. n.

† πυρά, *rogus* VI, 2, 9.

† πυραμῖς III, 4, 9.

* πυργομαχεῖν, *turrim oppugna-*

re VII, 8, 13.

† πυρέττειν, *febri laborare* VI,

2, 11.

† πυρινός, *triticeus* IV, 5, 31.

† πυρόλιχ V, 9, 12. n.

† πυρσεύειν VII, 8, 15. n.

πώποτε, *unquam* c. praeterito

I, 4, 18. 6, 11. V, 4, 6. VII,

7, 48.

πῶς, *quomodo?* c. indic. fut.

post βουλεύεσθαι III, 4, 40.

VII, 8, 16. πῶς ἂν c. opt. I,

7, 2. III, 2, 27. in directa in-
terr. VII, 6, 6.

πώς, *nescio quomodo, quibus ra-
tionibus* II, 6, 3. *τεχνικῶς* πώς,
cum arte quadam V, 9, 5.
ἄλλως πώς, *alia quapiam ra-
tione* III, 1, 20. 26. VI, 2, 2.
ὥδε πώς, *in hunc fere modum*
I, 7, 9. *κατὰ μέσον* πώς, *fere,*
etwa V, 10, 17. *fere, gewöhn-*
lich III, 1, 43.

P.

ῥαστώνη, *fatigatio* V, 8, 16.

ῥεῖν ἀφθονον VI, 2, 4. n.

ῥήτρα i. q. δόγμα VI, 4, 28.

† ῥοφεῖν, *sorbere* IV, 5, 22.

ῥυθμός. ἐν ῥυθμῷ, *numerose,*
nach dem Tact V, 4, 14. 9, 6.
10 f. ῥυθμούς σαλπίζειν VII,
3, 32. n.

† ῥῦμα III, 3, 15. n.

ῥώννυμι. τὸ ἐρδωμένον, *fortis*
animus II, 6, 11.

Σ.

† σάγαρις, *securis, Streitaxt*
IV, 4, 16. V, 4, 13.

† σακκίον, *sacculus* IV, 5, 36. n.

† σαλπίζειν I, 2, 17. VII, 3, 32.

† σαλπικτής IV, 3, 29. 32. VII,
4, 19. *reticetur* I, 2, 17.

σάλπιγξ. φθέγγεται IV, 2, 7. V,
2, 14. VI, 3, 27. τῇ σ. σημαί-
νειν IV, 2, 1. VI, 3, 25. VII,
4, 16. ὠμοβοΐνη VII, 3, 32.

σατραπεύειν c. acc. I, 7, 6. c. ge-
nit. III, 4, 31.

σαυρωτήρ ad IV, 7, 16.

σαυτοῦ I, 7, 6. VII, 2, 37. 7, 23.
cf. ad II, 3, 22. σὺ σαυτῷ VII,
8, 3. cf. ἑμαυτοῦ.

σαφῶς, *aperte* I, 4, 18. IV, 5, 8.
manifesto III, 4, 37. VII, 6,
43. *certo* V, 1, 9. *νομίζειν* V,
7, 25. n.

σημαίνειν omisso subjecto I, 2,
17. n. τὸ πολεμικόν IV, 3, 29. n.
*signum dare voce vel alia ra-
tione* V, 2, 30. VII, 2, 18. (ἐν)
τοῖς ἱεροῖς V, 9, 31. 10, 15. cf.
9, 24. *nuntiare* II, 1, 2. VII,

3, 43. ἐσήμανα II, 1, 23. n.
V, 9, 31.

σημεῖον I, 10, 12. n. cf. ἀπό.

† σησάμινος IV, 4, 13. n.

† σήσαμον I, 2, 22. VI, 2, 6.
cf. Schn. ad Theophr. V. p. 499.

† σιγάειν, *silere jubere* V, 9, 32.

† σίγλος, *siclus* I, 5, 6. n.

† σιδηρεία, *ferri effodiendi et*
elaborandi ars V, 5, 1.

* σίνεσθαι III, 4, 16. n.

σιταγωγὰ πλοῖα, *navigia fru-*
mentum vehentia I, 7, 15.

† σιτευτός, *saginalus* V, 4, 32.

† σιτηρέσιον V, 10, 4. n.

σιτίον. cf. ποτόν.

σίτος 1) *frumentum* V, 4, 27. cf.

I, 4, 19. II, 4, 27. III, 4, 18.

2) *panis* I, 5, 10. 3) *cibaria,*

cibus II, 1, 6. cf. III, 1, 3. V,

4, 29. inprimis ἄλευρα καὶ ἄλ-

φριτα I, 5, 6. ἡμέρας V, 10, 4.

cf. ποτόν.

† σκεπάσματα erat I, 5, 10.

σκέπτεσθαι εἰ — III, 2, 22. ὅπως

I, 3, 11. n. πῶς ἔχοιεν IV, 5,

22. n. ὡς ἔχει VII, 6, 33. πό-

θεν ἂν λάβοιτε V, 4, 7. πότε-

ρον — ἢ III, 2, 20. *speculari*

VII, 3, 41.

* σκευάζειν, *ornare* V, 9, 12.

† σκευή, ὅπλις ἢ στολή Suid.
IV, 7, 27.

σκευή, τὰ, *vasa, das Geräthe*

III, 2, 28. V, 3, 1. 8, 6. ἐσθής

καὶ σκευή VII, 4, 18. λαβεῖν

1, 7. ἀναλαβεῖν VI, 3, 1. κα-

ταλείπειν de pugnaturis 2, 21.

cf. ἀνατιθέναι.

σκευοφορεῖν de equis III, 3, 19.

de hominibus 2, 28.

σκευοφόροι, *qui humeris onera*

portant (Curt. IV, 9, 19. cl.

III, 13, 7.) III, 2, 28. τὰ

σκευοφόρα, *quidquid onera*

portat tam jumenta farcinaria

(Caes. b. c. I, 81.) quam ho-

mines I, 3, 7. 10, 4 f. 17. III,

2, 36. 3, 19. IV, 3, 25. VII,

2, 22.

σκηναῖν i. q. σκηνεῖν n. 2. VII,

4, 12.

σκηνεῖν 1) *castra habere* IV, 8,

25. V, 9, 1. VI, 2, 7. 3, 21.

- 2) *commorari*, ἐν οἰκίαις V, 5, 20. cf. IV, 2, 22. 7, 27. I, 4, 9. cf. αὐλίζεσθαι, σκηνοῦν et στρατοπεδεύεσθαι εἰς κώμας VII, 7, 1. cf. κατασκηνεῖν sub divo IV, 4, 14. 3) *connoitari* IV, 5, 33. (cl. 30.) V, 3, 9. VII, 3, 15.
- σκηναί III, 5, 7. r.
- σκηνοῦν 1) *castra habere* II, 4, 14. V, 7, 31. VII, 4, 11. 2) *commorari* IV, 5, 23. V, 5, 11.
- σκήνωμα, *tentorium* II, 2, 17. * de domo VII, 4, 16.
- † σκηπτός, *fulmen* III, 1, 11.
- σκηπτούχος I, 6, 11. n. 8, 28.
- † σκίμπος var. l. V, 9, 4.
- † σκόλοψ, *sudes* V, 2, 5. n.
- σκοπεῖσθαι, *considerare secum* V, 2, 8. 20.
- σκόροδον, *allium* VII, 1, 37.
- σκοταῖος II, 2, 17. n.
- † σκύταλον, *fustis* VII, 4, 15.
- † σκύτινος, *coriaceus* V, 4, 13.
- * σοφία I, 2, 8. n.
- σπένδεσθαι I, 9, 7. n.
- † σπολάς ad III, 3, 20. n.
- σπονδαί I, 9, 7. n. σπονδὰς ποιεῖν i. q. σπένδειν, *libare* IV, 3, 13. ποιεῖσθαι i. q. σπένδεσθαι, *foedus facere* II, 3, 8. 10.
- † σπουδαιολογεῖσθαι, *de rebus grauibz colloqui* I, 9, 28.
- στάδιον, plur. στάδια et στάδιοι. στάδιον ἀγωνίζεσθαι IV, 8, 27. n.
- σταθμός I, 2, 5. n.
- † σταυρός, *vallus, palus* V, 2, 21. (cl. §. 5.) VII, 4, 14. 17.
- σταύρωμα, *locus vallis munitus* V, 2, 15. 19.
- † στέαρ, *sebum* V, 4, 28.
- † στέγασμα I, 5, 10. n.
- στεγνόν, *tectum* VII, 4, 12. n.
- † στείβειν, *terere* I, 9, 13.
- † στερόδως, *constanter* III, 1, 22.
- στεφανός I, 7, 7. n. (cf. Cellar. ad Curt. VIII, 12, 15.) VI, 2, 9. n.
- στεφανοῦσθαι IV, 3, 17. n. 5, 33. n. VII, 1, 40. n.
- † στίβος, *vestigia* I, 6, 1. VI, 1, 24. VII, 5, 43.
- † στίλβειν, *signare, tattowiren* V, 4, 32. n.
- † σιλεγγίς I, 2, 10. n. cf. Schol. ad Plat. Hipp. m. p. 368. c. et Charm. p. 162. a.
- † στολάς III, 3, 20. n.
- στολή. ἐσθῆτα ἐπὶ τῶν ἀπλῶς ἐνδυμάτων, τὴν δὲ στολὴν ἐπὶ τῶν διαφόρων σχημάτων τῶν ἐσθῆτων, οἷον ἄλλη στολὴ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἄλλη τῶν βαρβάρων Thom. M. *Περσική* I, 2, 27. n. *βαρβαρική* IV, 5, 33. καλὴ 7, 13. V, 9, 2.
- στόλος 1) *iter* II, 2, 10. ποιεῖσθαι I, 3, 16. III, 3, 2. 2) *expeditio* I, 2, 5. III, 1, 9 f.) *exercitus* II, 2, 12. III, 2, 11.
- στόμα 1) *aditus aedium* IV, 5, 25. 2) *ostium fluvii* V, 10, 1. 3) *ostium Ponti* VI, 2, 1. n. VII, 1, 1. 4) τὸ ἐμπροσθεν μέρος τοῦ στρατοῦ Suid. III, 4, 42 f. V, 2, 26. 4, 22.
- στρατηγεῖν, *στρατηγίαν* I, 3, 15. n. τοῦτο ἡμῶν VII, 6, 40. n. improprie II, 2, 13. n. III, 2, 27.
- * στρατηγία II, 2, 13. n.
- † στρατηγίαν VII, 1, 33. n. cf. Demosth. de falsa leg. §. 295. p. 435.
- στρατηγός, *subauditur* I, 2, 15. II, 6, 11. item στρατηγοί IV, 5, 23. V, 1, 7. VI, 2, 12. nn. eorum stipendium VII, 2, 36. n. pro castris sedentes deliberant III, 1, 33. n. fortiuntur IV, 5, 23. n.
- στρατιά, *milites gregarii* VII, 2, 35. οἱ ὀπλῖται VI, 1, 19. cf. genitivus.
- στρατοπεδεύεσθαι 1) *castra ponere* I, 3, 7. II, 4, 10. 2) *in castris esse* II, 2, 15. IV, 4, 8. persf. II, 4, 1. *commorari* II, 2, 17. III, 5, 1. IV, 5, 11. 8, 19. cf. αὐλίζεσθαι et σκηνεῖν.
- στρατόπεδον I, 10, 1. n.
- στρεπτός I, 2, 27. n. 5, 8. 8, 29.
- στρέφειν IV, 3, 26. n. τὰ ἐναντία 32. n. * *contorquere* 7, 15.
- † στρουθός I, 5, 3. n.
- † στρωματόδεσμος, *saccus in quo loris constricto vestes stra-*

- gulae vel stragula lecti reconduntur* V, 4, 13.
- † *στιγνός, torous, trux* II, 6, 9. 11.
- † *στυράξ* ad IV, 6, 17.
- σύ. cf. *ἔγω*.
- συγγίγνεσθαι τινι, disciplina alicujus uti* II, 6, 17. cf. Mem. I, 2, 27. 61.
- † *συγκατακαίειν, simul comburere* III, 2, 27.
- † *συγκατασχεδαννύμαι* dub. VII, 3, 32.
- † *συγκατεργάζεσθαι, una perficere* VII, 7, 25.
- συγκεῖσθαι. τὸ συγκείμενον, locus constitutus* VI, 1, 4. κατὰ τὰ συγκείμενα, *uti conoenerat* VII, 2, 7. cf. Thuc. V, 47. et Herod. VI, 14.
- * *συγκομίζεσθαι, sibi colligere* VI, 4, 37.
- † *συγκύπτειν, coire propius* III, 4, 19. 21.
- † *σύειος* IV, 4, 13. n.
- συλλαμβάνειν, comprehendere* I, 1, 3. 4, 8. 6, 4. al. *capere* IV, 4, 16. *intercipere, πλοῖα* V, 1, 15. cf. Demosth. Phil. I. p. 49.
- συλλέγεσθαι, se congregare* VI, 1, 6. *sibi colligere* VII, 4, 8.
- † *συλλογή. v. ποιῆσθαι.*
- σύλλογος, conoentus* V, 6, 22. *feditioforum* 7, 1. n. *locus quo conoeniunt milites* ad I, 1, 2.
- συμβαίνειν. τὰ συμβάντα, quae eoenerunt* III, 1, 13.
- * *σύμβάλλειν, congerere, aufschütten* III, 4, 31.
- συμβάλλεσθαι, conferre* I, 1, 9.
- * *contrahere, inire* VI, 4, 35. *λόφον* VI, 1, 3. n. *in medium proferre* IV, 6, 11.
- συμποᾶν, clamando conoocare* VI, 1, 6.
- συμποηθεῖν, una auxilium ferre* VII, 8, 15. *auxiliaturum una proficisci* IV, 2, 1.
- συμβουλευέσθαι τινι, consulere aliquem* I, 1, 10. II, 1, 16.
- * *συμβουλὴ ἱερὰ* V, 6, 4. n.
- * *συμμανθάνειν* IV, 5, 27. n.
- σύμμαχα, adjuvantia* II, 4, 7.
- † *συμμετέχειν, una participem esse* VII, 8, 17.
- συμμιγνύναι et συμμιγνύειν* IV, 6, 24. n. (*ἑαυτόν*) *τινι, se conjungere cum al.* II, 1, 2. 3, 19. IV, 2, 9. VII, 8, 24. *τινὶ εἰς* — VI, 1, 24. *congregari, manus conferre* IV, 6, 24.
- συμπαράσχευάζειν, una apparare* V, 1, 8. *simul comparare* 10.
- † *συμπαρέχειν, simul praestare* VII, 6, 30. *φόβον, simul incutere* 4, 19.
- * *τὸ σύνπαν, omnino* I, 5, 9. cf. Thuc. IV, 63. VII, 77.
- † *συμπεδᾶν, constringere de nive v. frigore* IV, 4, 11.
- † *συμπεριτυγχάνειν, congregientem incidere, τινι* VII, 8, 22.
- † *σύμπλεως, refertus* I, 2, 22.
- † *συμπορεύεσθαι, una proficisci* I, 3, 5. 4, 9. IV, 1, 28.
- † *συμποσίαρχος* V, 9, 30. n.
- † *συμπρέσβεις* V, 5, 24.
- συμφάναι, quod alius dixit affirmare* V, 8, 8. VII, 2, 26.
- * *συμφέρειν, τοὺς νεκρούς* VI, 2, 9. n. 3, 6. *una ferre, πενίαν* VII, 6, 20. *conducere, prodesse* III, 2, 27. VII, 3, 37. *ἐπὶ τὸ βέλτιον* 8, 4. *συμφέρον ἐστίν* 7, 21. V, 9, 26. cf. Demosth. Ol. I. p. 20.
- σύν. cf. μετὰ 1) (una) cum* I, 3, 5. 9, 2. II, 5, 9. cf. *ἔπεσθαι. σύν τινι στρατεύεσθαι* VII, 3, 10. *τάπτεσθαι. Hinc 2) adjutore aliquo* II, 5, 13. VII, 3, 11. *ita σύν τινι εἶναι, alicujus socium esse* V, 4, 30. cl. ad I, 3, 5. (sed I, 8, 26. est *secum habere*) *σύν (τοῖς) θεοῖς* VII, 7, 7. 7, 39. n. 3) *οἱ σύν τινι, qui alicujus imperio parent. Μένων καὶ οἱ σύν αὐτῷ* I, 2, 15. cf. IV, 3, 20. 5, 19. 8, 16. *οἱ σύν αὐτῷ στρατιῶται* II, 6, 14. *ἡ σύν ἔμοι στρατιά* 5, 25. cl. 13. *Τισσαφέρους καὶ οἱ σύν αὐτῷ* III, 5, 3. cf. II, 2, 8. 4, 1. 5, 40. *βασιλεὺς καὶ οἱ σύν αὐτῷ* I, 10, 1. 2. *οἱ σύν βασιλεῖ* 18. cf. III, 1, 19. *Πέρσαι καὶ οἱ σύν αὐτοῖς, populi iis subjecti eosque sequentes* III,

2, 11. 4) *de eo qui aliqua re instructus vel praeditus est.*
 σὺν ταῖς στολαῖς IV, 5, 33.
 σὺν τοῖς ὅπλοις II, 1, 12. VI, 3, 3. cf. ἔν. σὺν φρονήματι III, 2, 16. σὺν τῷ δικαίῳ II, 6, 18.
 * συναγεῖν, *contrahere* I, 5, 10.
 † συναδικεῖν, *una injurium esse* II, 6, 27.
 † συναθροῖζειν, *colligere* VII, 2, 8.
 † συναθροῖζεσθαι, *se jungere* VI, 3, 30.
 * συνακούειν ἀλλήλων, *se mutuo exaudire* V, 4, 31.
 συναλλάττεσθαι I, 2, 1. cl. ad I, 1, 10.
 † συναναβαίνειν, *una ire in locum editum* V, 4, 16. *in Asiam superiorem* I, 3, 18. cf. ἀναβαίνειν.
 † συνανακάμπτειν *habet* S. V, 8, 10.
 † συναναπράττειν, *una (adjuvantem) exigere* VII, 7, 14.
 † συναντῶν, *occurrere* I, 8, 15. VII, 2, 5.
 † συναπολαμβάνειν, *simul accipere debita* VII, 7, 40.
 † συνδιαβαίνειν, *una trajicere* VII, 1, 4.
 † συνδιαπράττεσθαι IV, 8, 24. n.
 † σύνδυο, *hini* VI, 3, 2.
 συνειδέναι VII, 6, 11. c. partic. I, 3, 10. II, 5, 7. cf. Matth. §. 548. *scire de aliquo* VII, 6, 18. cf. Buttm. ind. ad Mid.
 † συνεισέρχεσθαι IV, 5, 10.
 † συνεμβάλλειν IV, 3, 22. v. ἐμβάλλειν.
 † συνεκβιβάζειν, *adjuvare in extrahendo* I, 5, 7.
 † συνεκκόπτειν IV, 8, 8.
 † συνεκπίνειν, *ebibere poculum propinatum* VII, 3, 32.
 † συνεκπορίζειν V, 8, 25. n.
 † συνεπύχεσθαι III, 2, 9.
 συνεπιμελεῖσθαι V, 9, 23.
 † συνεπισπύδειν I, 5, 8. n.
 † συνεπιτρέβειν, *una evertere, perdere* V, 8, 20.
 † συνεπομνύναι, *una jurando affirmare* VII, 6, 19.
 * συνέχειν, *continere* VII, 2, 8. Xen. Anab.

συνήδεσθαι, *una gaudere* VII, 7, 42. *gratulari* V, 5, 8. VII, 8, 1.
 * συνθεᾶσθαι, *simul inspicere* VI, 2, 15.
 συνθήκη I, 9, 7. n.
 σύνθημα, *paetum. ποιεῖσθαι* IV, 6, 20. i. q. §. 21. συντίθεσθαι.
 2) *tessera militaris. v. de auth. p. 33. n. παραδιδόναι* VII, 3, 34. cf. ad I, 8, 16. παρέρχεται ib. παρήει VI, 3, 25. cf. de auth. p. 33 f.
 † συνιδεῖν, *intelligere* I, 5, 9. n. cf. συνορᾶν.
 συνιστάναι, *corstellen* III, 1, 8. V, 9, 23. cf. ad VI, 3, 14.
 συνίστασθαι, *se conjungere* V, 7, 16. 10, 11. 5. VII, 3, 47. ἐπὶ λόφου VI, 3, 28. cf. §. 30. et VII, 6, 26. *de seditionis* V, 7, 2. 10, 9.
 σύνοδος, *conventus* VI, 2, 9.
 * congressus I, 10, 7.
 † συνολοκλύζειν, *una clamare* IV, 3, 19.
 † συνορᾶν ἀλλήλους, *se inuicem conspiciere* V, 2, 13. *de iis qui ignibus incensis sibi conveniendi signa dant* IV, 1, 11.
 συντάττεσθαι. v. ad VII, 1, 35.
 συντίθεσθαι I, 9, 7. n. *φιλίαν, componere* II, 5, 8. *verabrenden, τι* IV, 6, 21. V, 1, 12. c. inf. IV, 2, 1. VII, 1, 35. nn.
 συντρέπεσθαι ad I, 5, 15.
 συρρεῖν *confluere, convenire* IV, 2, 19. V, 2, 3. VI, 1, 6.
 † συσπᾶν, *contrahere* I, 5, 10.
 * συσπουδάζειν, *una studiose agere* II, 3, 11.
 συστρατεύεσθαι VII, 3, 10. n.
 † συστρατηγός II, 6, 29.
 † συστρατοπεδεύεσθαι, *iisdem castris uti* II, 4, 9.
 συστρέφεσθαι I, 10, 6. n.
 συχνός I, 8, 8. n. cf. V, 8, 14.
 συχνόν, *multum* I, 8, 10.
 συχνοί, *multi* V, 4, 16. 18. 7, 16.
 σφαγιάζεσθαι, *hostias immolare* VI, 2, 25. σφαγιάζεται (int. ὁ μάντις. cf. 3, 8.) IV, 5, 4. εἰς τὸν ποταμόν 3, 18. n.

σφάγια IV, 3, 19. VI, 3, 8. cf. ad I, 8, 15.

σφάζειν non Xenophonteum IV, 5, 17. n.

† σφαιροειδής V, 4, 12. n.

σφενδόναί Persarum III, 3, 16. Rhodiorum 17. n.

σφόδρα, *valde* II, 3, 16. *prompte* II, 6, 11. 13.

σφόδρος, *gravis* I, 10, 18.

† σχεδία I, 5, 10. n. II, 4, 28. n.

† σχέτλιος, *indignus* VII, 6, 30.

ἑσχηματισμένοι λόγοι ad I, 3, 9.

* σχίζεσθαι, *dividi* VI, 1, 1.

† σχολαῖος, *tardus* IV, 1, 13.

σώζειν, *retinere* II, 5, 11. *salvum reducere* II, 3, 25. III, 2, 4.

σώζεσθαι, *salvum redire* III, 1, 6.

3, 4. εἰς — VI, 2, 8. ἐπὶ — 3,

20. ὅπη 4, 18. ἔνθα V, 6, 31.

σῶμα III, 2, 20. n. in circum-

scriptione: τὰ ἑαυτῶν σώματα

προέσθαι I, 9, 12. cf. 27. et

Curt. IV, 16, 12. σώματα ἀν-

δρῶν ἀποβαλεῖν IV, 6, 10. τὰ

σ. διασώζεσθαι V, 5, 13. τῶν

σ. στερεθῆναι II, 1, 12. ubi

vita verti potest.

† σωτήρια, *int. ierá* III, 2, 9.

V, 1, 1.

σωφρονεῖν, *in officio manere*

VII, 7, 30. cf. Cyr. III, 2, 7.

T.

ταμιεύεσθαι II, 5, 18. n.

ταξίαρχος III, 1, 37. n. γυμνή-

της IV, 1, 28. n.

τάξις 1) *bonus ordo* I, 2, 18. ἐν

τάξει ἔχειν I, 7, 20. II, 3, 10.

λέγειν V, 1, 2. 8. 13. ἐπεσθαι

4, 24. I, 8, 19. 2) *ordo aciei*

III, 2, 17. 38. V, 4, 20. * τὰ

περὶ τὰς τάξεις II, 1, 7. n.

item agminis III, 4, 19. castro-

rum V, 5, 21. 3) *ordo quem*

singuli milites tenent. ἡ ἑκα-

στός τὴν τ. εἶχεν IV, 3, 29. cf.

I, 8, 3. III, 4, 48. ἐν ταῖς τ.

εἶναι — εἰς τὰς τ. θεῖν (*in or-*

dines ire Curt. IV, 13, 19.) II,

2, 14. cf. I, 8, 10. V, 8, 13.

4) *cohors* a) apud barbaros I,

2, 16. 8, 8. III, 4, 14 f. etiam

equitum I, 8, 21. IV, 5, 17.

b) apud Graecos hominum 200.

v. VI, 3, 11. et ad III, 1, 37.

cf. II, 3, 2. III, 1, 32. IV, 4, 8.

VII, 3, 15. nec solum α) τῶν

ὀπλιτῶν (I, 5, 14. cf. IV, 7, 2.

sed etiam β) caetratorum IV, 3,

17. cf. ad IV, 1, 28. et γ) equi-

tum IV, 3, 17.

ταπεινός, *obediens* II, 5, 13.

ταράττειν, *turbare*, agmen, aciem

III, 4, 19. 23. VI, 3, 9. ταῦτα,

has turbas excitare V, 10, 9.

τάραχος, *tumultus* I, 8, 2. cf.

Plutarch. Arat. 32.

† ταριχεύειν, *sale condire* V, 4,

28.

τάττειν 1) *collocare, disponere*

in acie II, 3, 19. Hinc τετα-

γμένοι III, 2, 36. 3, 6. qui-

bus VI, 3, 9. οἱ τεταραγμένοι

opponuntur. 2) *constituere ad*

aliquid agendum, πρὸς τι II,

3, 11. 52. n. 3) *jubere* I, 5, 8.

III, 1, 25. IV, 3, 30. infinitivo

repetendo II, 6, 13. n. V, 8, 4.

τάττεσθαι, *se collocare* I, 7, 9.

de focis III, 2, 17. Sed I, 2,

17. propter formam passive ac-

ciendum. 3) *sibi* f. *in acie*

sua collocare V, 4, 22.

ταύτη, *hac via, hac parte, hoc*

loco IV, 2, 4. 5, 5. 20. 6, 15.

21. ἢ — ταύτη 8, 12. V, 4, 20.

in hac regione IV, 5, 36. VII,

4, 24. *hac ratione* III, 2, 32. n.

hoc nomine II, 6, 7.

τάφρος ὀρυκτὴ I, 7, 14. n.

τάχα, *statim* ad VI, 3, 13.

ταχύς. ταχύ, *celeriter* II, 2, 12.

VI, 3, 27. βάδην ταχύ IV, 6,

25. n. *mox, statim* I, 5, 5.

11, 3, 8. III, 2, 10. VI, 4, 34.

cf. διὰ extr. et θάπτον. ὅτι τά-

χιστα, *quam celerrime, quam*

citissime IV, 3, 29. 32. V, 6, 18.

VII, 2, 8. 12. cf. Matth. §. 624,

3, a. idem est ὡς τ. I, 3, 14. III,

1, 38. V, 1, 4. VII, 2, 8. quae

tamen formula, quod nunquam

in priore sit, etiam plenius di-

citur addito δύνασθαι III, 4, 48.

cf. Matth. §. 461. Similiter ἢ

ἐδύνατο τ. I, 2, 4. cf. IV, 5, 1.
 VI, 1, 21. ὡς τ., ut primum,
 cum primum, sobald als IV,
 3, 9. Sic ἐπεὶ τ. VI, 1, 21.
 VII, 2, 6. cf. III, 1, 9. ἐπὶ τ.
 τ. — ὡς τ. (in apodofi) IV, 6, 9.
 τὴν ταχίστην ὁδόν, brevissima
 via I, 2, 20. Sine ὁδόν εἰς ce-
 lerrime IV, 3, 24. 4, 22. VII,
 1, 11. primo quoque tempore
 III, 3, 16.
 τέ. I) semel I, 9, 5. III, 2, 16.
 II) τέ — τέ 1) singulis vocabu-
 lis compositis I, 8, 3. n. II, 5,
 41. n. IV, 5, 12. 2) enuncia-
 tis compositis III, 2, 11. 3, 7,
 4, 35. IV, 8, 13. VI, 4, 23.
 VII, 2, 12. 5, 9, 16. 6, 35. 7,
 33. 34. n. 37. ter VI, 3, 21.
 VII, 7, 30. cf. εἰς, εἴτε, μήτε,
 οὔτε. III) τέ (—) καὶ V, 4, 21.
 5, 1. VII, 5, 6. 6, 16. dub. 3.
 αὐτός τε καὶ — VII, 8, 22. n.
 cf. ad 7, 15. n. σύ τε Ἑλλήν εἰ
 καὶ ἡμεῖς II, 1, 16. cf. VII, 1,
 21. δέχομαι τε καὶ τοῦτο ἔστω
 I, 8, 17. cf. VII, 1, 22. 3, 39.
 καὶ — τε καὶ I, 8, 1. 9, 19. nn.
 IV, 2, 12. τε καὶ — καὶ I, 9, 7.
 al. IV) τέ — δέ V, 5, 8. n. VI,
 1, 16. n. cf. Soph. Oed. C.
 421 f. ibique interpr. οὔτε —
 δέ V, 9, 26. n. V) μέν — τέ.
 v. μέν. VI) τέ trajectum I, 2,
 21. II, 2, 8. 3, 3. nn.
 † τέτριπτα (ἀρματα Eurip. Ph.
 1555.), quadrigae IV, 3, 21.
 * τεῖνειν, contendere IV, 3, 21. n.
 τεῖχος, castrum III, 4, 10. VII,
 3, 19.
 τεκμαίρεσθαι τινι IV, 2, 4. cf.
 Matth. 5, 396.
 τεκμήριον δέ, non sequente γάρ
 I, 9, 21. n.
 † τελέθειν i. q. γίνεσθαι dub.
 VI, 4, 36. n.
 τελευταῖος, extremus in agmine
 IV, 1, 10. 3, 24. 5, 22. cf.
 πρῶτος. ἐφείρομαι τελευταῖος
 VII, 3, 39. cf. ad V, 4, 26.
 τελευτῶν, positema IV, 5, 16.
 VI, 1, 8. cf. Matth. 5, 558.
 τελευτή fine artic. I, 1, 1. n.

τέλος. εἶναι, finitum esse VI, 5, 2.
 τέλος, tandem I, 10, 13. II, 3,
 26. V, 5, 3. 9, 5. διὰ τέλους
 VI, 4, 11. n. τὰ τέλη, magi-
 stratus II, 6, 4. n. VII, 1, 34.
 † τέμαχος, frustum (ἐπὶ ἰχθύος
 Thom. M.) V, 4, 26.
 τέμνειν V, 8, 18. n.
 † τέναγος, vadum palustre VII,
 5, 12.
 † τερεβινθινόν (χοῖσμα), oleum
 quod e resina conficitur quae
 ex arbore Terebinthi manat,
 Terpenthinöl IV, 4, 13.
 τεχνάζειν, callide agere diffimu-
 lantem VII, 6, 16.
 τέχνη. v. μηχανή.
 † τεχνικῶς, artificiose V, 9, 5.
 τέως, ad hoc tempus, bis datin
 VII, 5, 13. 6, 29. τέως μέν —
 IV, 2, 12. n.
 τῇ μέν — τῇ δέ, hic — ibi f. alio
 loco — alio IV, 8, 10.
 τῇδε, hic VII, 2, 13. eo II, 3, 1.
 τιῶρα ὁρῶ II, 5, 23. n.
 † τιμοειδής V, 4, 13.
 τιθέναι ἀγῶνα, certamen insti-
 tuere I, 2, 10.
 τίθεσθαι. v. ὄπλον.
 τιμᾶν saepe dicitur qui dona dat
 VII, 3, 10. 19. cl. 28. δώροις
 I, 9, 14. Hoc ex Graecorum
 moribus hodieque oblinentibus
 explicandum.
 τιμή, pretium quo quid venditur
 vel emitur VII, 5, 2. 8, 6.
 τιμωρεῖν, punire II, 5, 28. 6, 29.
 τιμωρεῖσθαι, ulcisci, punire, τινά
 τινος VII, 1, 25. n.
 τίς, τινός, aliquis. εἴ τίς τι, non
 εἴ τί τις I, 9, 18. III, 2, 32.
 IV, 1, 14. 3, 10. n. V, 7, 10.
 εἴ τί που εἴ τί πού τι IV, 5,
 8. n. τίς ad pluralem refertur
 I, 4, 8. V, 5, 14. nn. 1, 16. n.
 2) nostrum man I, 5, 8. 9, 3.
 13. VII, 7, 46. etiam ubi cer-
 tus homo spectatur I, 4, 12.
 VII, 3, 5. nn. cl. V, 6, 22.
 ἡνίκ' ἂν τις παραγγέλλῃ 6. III,
 5, 18. ubi duces intelligas. εἴ
 τις δύνατο, si possent (ipsi)
 IV, 5, 17. cf. VI, 4, 10. VII,
 4, 8. pro ἡμεῖς III, 4, 40. VII,

6, 25. pro ὑμεῖς II, 3, 23. IV, 1, 25. cl. III, 3, 3. 4) fere i. q. ἕκαστος II, 2, 4. V, 7, 31. cl. I, 3, 12. 9, 15. et Matth. §. 487. 2. 5) c. adjectivis jungitur. ὅλλοι τινές IV, 1, 10. ὁποῖός τις II, 2, 2. III, 1, 13. V, 5, 15. ποῖός τις VII, 6, 24. πόσος τις II, 4, 21. VI, 3, 20. τοιοῦτός τις V, 8, 7. cf. Matth. §. 487, 4. cf. εἰς et ἕκαστος. οἱ μὲν τινες, οἱ δὲ τινες II, 3, 15. n. IV, 3, 33. τὰ μὲν τι IV, 1, 14. n. 6) τὸ εἶ τι τῷ ἡγεμόνι πιστεύομεν I, 3, 16. cf. III, 1, 37. VI, 4, 15. n. 20. τὸ — οὐδέν IV, 1, 9. n. οὐδέν τι VII, 3, 35. 6, 26. μᾶλλον τι IV, 8, 26. ἡτιόν τι V, 8, 11. cf. πάνυ. τὸ injuria requisitum III, 2, 37. n. τίς subauditur II, 3, 23. n. VII, 3, 32. n. τίς, τίνος. Saepe etiam in obliqua interrogatione a) c. optativo. ἡρώτων αὐτοὺς τίνας εἶεν IV, 5, 10. cf. II, 3, 4. III, 5, 14. IV, 7, 4. al. b) c. indicativo. εἶπε τίνα γνώμην ἔχεις II, 2, 10. μάθῃ αὐτῶν τίνας εἶσιν IV, 8, 5. κατιδόντας τὰ ὑπὲρ τοῦ λόφου τί ἐστὶν ἀπαγγεῖλαι I, 10, 14. n. ἡδιστ' ἂν ἀκούσαιμι τοῦνομα τίς ἐστὶν οὕτω δεινὸς λέγειν II, 5, 15. quod e duplici dicendi ratione conflatum: ἡδ. ἂν ἀκ. τοῦνομα τούτου ὅστις ἐ. ο. δ. λ. et ἡδ. ἂν ἀκ. τίς ἐ. ο. δ. λ. ἀφῆγῃσαι τούτῳ τί σοι ἀπεχρὶνᾶμην VII, 2, 26. cf. 7, 25. πρὶν δῆλον εἶναι τί ποιήσουσιν I, 4, 13. cf. III, 1, 41. τί, quid? cur? II, 4, 3. 19. 5, 22. III, 4, 39. VI, 1, 25. τί γάρ; V, 7, 10. cf. γάρ. τί οὖν; 8, 11. n. τί οὖν κελεύω; I, 4, 14. n. ἐκ τίνος V, 8, 4. n. τοί, profecto, vero, ja III, 1, 37. VI, 4, 34. in γνώμῃς 3, 24. n. τοιγαροῦν I, 9, 18. et ad §. 8. τοίνυν, igitur II, 1, 22. 3, 5. 5, 41. V, 1, 13. VII, 7, 49. νῦν τ. III, 2, 39. n. ineram confe-

quentiam significat VII, 2, 29. n. vero IV, 8, 5. VII, 3, 37. μὲν τοίνυν orationum initio 2, 13. n. dub. VII, 6, 19. τοιόςδε, talis ad sequentia relatum (cf. Curt. VI, 2, 21.) V, 4, 31. τοιοῦτος, talis. 1) sine articulo. πρόγονοι III, 2, 13. γνώμη VII, 6, 35. καιρός III, 1, 24. V, 8, 3. πράγματα II, 1, 16. Sine substantivo III, 1, 30. VII, 7, 47. nn. de bono VI, 4, 28. de malo 23. III, 1, 30. et injusto VII, 7, 17. τοιοῦτον οὐδέν, nihil ejusmodi II, 5, 5. τούτων τοιούτων ὄντων, cum haec ita se habeant 12. εἰ ταῦτα τοιαῦτα ἐστὶν, si hac agendi ratione utemur V, 7, 26. τοιούτων ἡμῖν εἰς φιλίαν ὑπαρχόντων, cum tam graves amicitiae causas habeamus II, 5, 24. ἐν τοιούτῳ τοῦ κινδύνου I, 7, 5. n. 2) cum articulo is qui talis est VII, 7, 24. τὰ τοιαῦτα IV, 1, 28. V, 7, 33. cf. Hier. X, 4. ἐν τῷ τοιούτῳ, in conditione quae ejusmodi est V, 8, 20. * τοῖχος, paries turris VII, 8, 14. τολμᾶν, audere, sustinere, über sich gewinnen IV, 4, 12. VII, 7, 46. cf. Reifig. ad Soph. Oed. C. 178. τοξεύειν, τινά, sagitta petere IV, 2, 12. ferire I, 8, 20. IV, 1, 18. τοξική fine artic. I, 9, 6. n. τόπος, locus V, 7, 16. regio IV, 4, 4. 6, 2. V, 3, 11. τορός v. l. VI, 4, 28. τοσοῖδε II, 4, 4. n. τοσοῦτος 1) singularis tantus. ποταμὸς τ. τὸ βάθος III, 5, 7. δεικτικῶς IV, 1, 20. τοσοῦτον, tantum a) de loco III, 3, 10. seq. ὥστε c. indic. 4, 37. ὥς c. inf. IV, 6, 13. b) de numero I, 8, 13. n. c) (in) tantum, in so weit III, 1, 45. V, 8, 8. τοσοῦτῳ, tanto c. compar. I, 5, 9. 2) pluralis tam multi, tot II, 1, 16. III, 1, 36. VII,

1, 21. 7, 25. τοσαῦτα εἶπε II, 5, 15. Sic etiam τοσοῦτον εἶπεν II, 1, 9. i. q. τοσοῦτον μόνον I, 3, 15. n. cf. Demosth. Phil. I. p. 44. cf. ὁπόσος et ὅσος.
 τότε, *tum, tunc* I, 1, 6. 7, 18. κήρυξ ἄριστος τῶν τότε (κηρύ-
 των) II, 2, 20. τότε δὲ, *tum*
vero, da 4, 22. ὅτε — καὶ τ.
 III, 2, 13. τότε (δὲ) in apodofi
 IV, 1, 10. n. ἄλλοτε μὲν — τ.
 δέ 17. n. ὁπότε μὲν — τ. δέ III,
 4, 21. τ. μὲν — ὕστερον δέ I,
 3, 2.
 τοιᾶ μὲν — τοιᾶ δέ, *modo —*
modo V, 9, 9.
 † τραγήματα, *bellaria* II, 3, 15.
 V, 3, 9.
 * τραχὺς τῇ φωνῇ II, 6, 9.
 † τροῖν, *timentem fugere* I, 9, 6.
 * τροῖς καὶ δέκα I, 5, 5. n.
 * τρέπειν, *flectere, γνώμας* III,
 1, 41. *vertere, eis fugam* I, 8,
 24. cf. V, 4, 23. τετραμμένη,
vergens III, 5, 15.
 τρέπεσθαι, *se convertere* III, 5,
 13. IV, 5, 30. V, 9, 19. ἐφ'
 ἄρπαγὴν VII, 1, 18. ἐπὶ ῥα-
 θυμίαν II, 6, 5. φυγῇ IV, 8,
 19. *ab se avertere, in fugam*
vertere V, 4, 16. 9, 13. VI, 1,
 5. 3, 26.
 τρέφειν, *τινά τι* IV, 5, 9. V,
 4, 32. VI, 3, 20. θρέψεσθαι
 pass. ib. n.
 τριάκοντα. v. πεντήκοντα.
 † τριακόντορος V, 1, 16. VII,
 2, 8.
 τριακόσιοι III, 4, 43. n.
 † τριβή, *exercitatio* V, 6, 15.
 τριήρης. v. πλοῖον.
 † τριηρίτης, qui triremis ναυβά-
 της est VI, 4, 7. cf. Thuc.
 VI, 46.
 † τρίπηχυς IV, 2, 28.
 † τριπλάσιος VII, 4, 21. n.
 † τρίπλεθρος V, 6, 9.
 * τριποῦς VII, 3, 21. n.
 † τριτάσμενος, *lubentissime* III,
 2, 24. Sic τρισμακάριος Ari-
 stoph. Av. 1272. cf. interpr.
 ad Virg. Aen. I, 94.
 τριταῖος. v. ἐκταῖος.

τρίτος. τὸ τ., *tertio* I, 6, 8. ἐπὶ
 τῷ τρίτῳ II, 2, 4.
 τριχῇ V, 10, 16. n.
 † τριχίνος, *ex pilis confectus*
 IV, 8, 5.
 † τριχολίνκος VII, 3, 23. cl. ad
 I, 5, 6.
 τρόπαιον, *ιστασθαι* IV, 6, 27.
 VI, 3, 32. c. genit. VII, 6,
 36. n.
 τρόπος 1) *modus, ratio* II, 5,
 20. τῷ αὐτῷ τ. IV, 2, 15. οὐ-
 δενί III, 4, 8. τάνδε τὸν τ. I,
 1, 9. cl. VI, 1, 1. κατὰ πάντα
 τ. VI, 4, 30. cf. ἐκ 2. 2) *mos*
 VII, 4, 8. 17. *indoles, mores*
 I, 2, 11. II, 6, 11. τρόποι I,
 9, 22. n.
 † τρουπᾶν III, 1, 31. n.
 † τροχιά ὠραῖα, *fructus horni*
qui pro bellariis apponuntur
 V, 3, 12.
 † τροτός, *qui vulnerari potest*
 III, 1, 23.
 τυγχάνειν 1) *ferire* c. genit. III,
 2, 19. n. 2) *experiri* V, 5, 15. n.
 3) *assequi, participem fieri* V,
 9, 26. c. genit. II, 6, 29. III,
 2, 7. VI, 4, 16. VII, 1, 30.
 ταῦτά σου VI, 4, 32. ἐπαίνου
 πάντων V, 7, 33. cf. ad I, 4, 15.
 4) c. participio. v. Matth. §. 553.
 κ. Buttm. §. 132. n. 8. ἐτύγ-
 χανεν II, 2, 20. cf. 1, 7 f. III,
 2, 10. IV, 2, 8. V, 7, 25. 9, 2.
 VI, 3, 22. τεταγμένος I, 9, 31.
 ἔτυχεν ἐσθηκῶς 5, 8. ἔτυχε
 θυόμενος II, 1, 9. cf. I, 10, 3.
 II, 3, 2. V, 3, 8. VII, 1, 2.
 participio repetendo II, 2, 17. n.
 omisso partic. verbi εἶναι III,
 1, 2. n. cf. Matth. l. l. n. τυ-
 χόν, *fortasse* V, 9, 20.
 τυρός, τυροί II, 4, 28. n.

Υ.

ὑβρίζειν, *petulanter, insolenter*
agere V, 8, 22. saepe de iis qui
quem verberibus similibusque
contumeliis afficiunt III, 1,
 13. 29. V, 8, 3. τινά τι VI, 2,
 2. cf. Matth. §. 411.

* ὑγρότης, *mollities, agilitas* V, 8, 15.
 † ὑδροφορεῖν, *aquam ferre* IV, 5, 9. ὑδροφόρος 10.
 ὕδωρ, *pluvia* IV, 2, 2. n. cf. Arriani exp. III, 3, 6.
 † ὑδροῦς V, 6, 37.
 ὑμέτεροι V, 5, 19. cf. ἡμέτερος. τὰ ὑμέτερα ad I, 3, 9.
 * ὑπάγειν (ἑαυτόν), *pedetentim procedere* III, 4, 48. IV, 2, 16. cf. schol. ad Thuc. IV, 127.
 † ὑπάγεσθαι II, 1, 18. n. *dolose inducere* 4, 3. cf. Reisk. ad Demosth. p. 105, 7.
 ὑπαίτιόν τί ἐστι, *aliqua criminis causa est* III, 1, 5.
 ὑπακούειν, *auscultare*. καλούντων IV, 1, 9. cf. Matth. §. 373. n. (τινί), *parere* VII, 3, 7.
 ὑπαντᾶν ad I, 8, 15. cf. ὑπαντιάζειν VI, 3, 27.
 ὑπάρχειν 1) *priorem facere*, c. partic. II, 3, 23. n. 2) *τινί* I, 1, 4. n. cf. Demosth. de cor. §. 174. p. 286. ibique Schaefer. ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ad III, 2, 3. cf. Thuc. VIII, 1.
 ὑπαρχος, *praefectus, satrapa* I, 2, 20. 8, 5. IV, 4, 4.
 * ὑπείκειν, *se dedere* VII, 7, 31.
 * ὑπεῖναι, *subesse* III, 4, 7.
 † ὑπελαύνειν I, 8, 15. n.
 ὑπέρ I) c. genitivo 1) *super*. ὁ ὑπὲρ τῆς κώμης γήλοφος I, 10, 12. III, 4, 39. 41. IV, 2, 10. 3, 1, 10. οἱ ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ III, 4, 41. ὑπὲρ δεξιῶν IV, 8, 2. μιστὸς ἦν ὑπὲρ αὐτῶν IV, 2, 6. cf. 14. ὑπὲρ τινος γίνεσθαι III, 4, 29. χιτωνίσκους ἐνεδεδυκέναν ὑπὲρ γονάτων, *qui non ad genua descendebant* V, 4, 13. κυλινδοῦσι λίθους ὑπὲρ τῆς πέτρας IV, 7, 4. οἱ ὑπὲρ Χερδονήσου Θράκες II, 6, 3. cf. VII, 5, 1, 15. 2) *trans* I, 10, 14. 3) *pro, cominodo alicujus*. ὑπὲρ τινος ἀπηχθήμενος VII, 6, 34 f. πορεῖν VII, 3, 31. μάχεσθαι I, 8, 27. V, 7, 10. βοηθεῖν III, 5, 6. τιμωρεῖσθαι I, 3, 4. ἀποθανεῖν I, 9, 31. VII, 4, 9. συνδιαπράτ-

τεσθαι IV, 8, 24. λέγειν, *defendendi causa* VI, 4, 18. VII, 6, 41. cf. V, 5, 13. 4) *nomine alicujus* VII, 7, 3. 21. 5) *propter* I, 7, 3. cf. θύεσθαι.
 II) c. accusativo 1) *de loco* I, 1, 9. n. 2) *de aetate* V, 3, 1. VI, 3, 4. 3) *de numero* V, 10, 10.
 ὑπερβαίνειν, *transire* VII, 1, 17. n. ὄρη 3, 43. 8, 7.
 ὑπερβάλλειν ad VII, 1, 17.
 ὑπερβολή 1) *transitus* I, 2, 25. 2) *locus ubi trajicitur* IV, 1, 22. 6, 5 f. τῶν ὁρέων III, 5, 18. τοῦ ὄρους IV, 4, 18. 6, 24. pluralis 7.
 ὑπερδέξιος, *superior (locus)* III, 4, 37. V, 7, 31. n.
 † ὑπερέρχεσθαι, *ad superiora loca progredientem circumire* IV, 4, 3.
 ὑπερέχειν, *exstare, eminere* IV, 7, 4. τοῦ βάρους III, 5, 7.
 † ὑπερκαθῆσθαι, *loco superiore sedere* V, 2, 1. ἡμῶν, *superiore quam nos, cum imminendi notione* 9.
 ὑπερορία, ἡ, VII, 1, 27. n.
 † ὑπερύψηλος, *praealtus* III, 5, 7.
 * ὑπέρχεσθαι, *pedetentim procedere* V, 2, 30. cf. ὑπάγειν. ὑπέχειν. v. δίχη.
 ὑπήκοος, *subjectus, dedititius* I, 6, 6. VII, 7, 29. τινός V, 4, 6. 5, 1. 17.
 ὑπηρετεῖν, *operam navare, τι τινι* I, 9, 18. II, 5, 14. VII, 7, 46. *suppeditare* III, 5, 8.
 ὑπισχνεῖσθαι, *τι* V, 6, 36. c. inf. fut. VII, 2, 24 f. 5, 9. praef. VII, 7, 31. et ad 6, 38. aor. ad I, 2, 2.
 ὑπό I) c. genitivo 1) *sub*. ὑπὸ μασιτίγων III, 4, 25. n. 2) *notionem praepositionum sub et ab complectitur: unter — her* VI, 2, 22. 25. 3) *a, ab, a) c. verbis passivis a) c. hominum nominibus* II, 6, 15. VII, 1, 23. β) *cum nominibus rerum* IV, 8, 11. VI, 3, 18. n. b) *c. verbis neutris*. v. Matth. §. 496, 3. et 592. ὑπὸ τινος ἀποδνῆ-

σχειν V, 1, 15. VII, 5, 13. 6, 43. πάσχειν τι IV, 3, 2. V, 5, 9. 8, 17. VII, 3, 20. εὖ ἀκούειν VII, 7, 23. cl. 6, 53. αἰτίαν ἔχειν 6, 11. 15. δίκην δίδόναι IV, 4, 14. n. γίγνεται τι VII, 1, 30. ἀπολέσαι III, 4, 11. VII, 2, 22. 4) *per.* ἀπολέσθαι ὑπὸ λιμοῦ I, 5, 5. II, 2, 11. cl. V, 3, 3. 5) *propter* II, 6, 13. V, 2, 15. 4, 29. 8, 3. VII, 7, 11. II) c. dativo *sub* I, 8, 10. IV, 7, 10. ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει I, 2, 8. cf. III, 4, 24. VI, 2, 4. ὑπὸ τῇ ἐπικρατείᾳ τοῦ χωρίου ib. ὑπὸ τινι γίγνεσθαι VII, 2, 2. 7, 32. et ad I, 1, 4. III) c. accusativo *sub* a) c. motus significatione I, 10, 14. IV, 7, 8. cf. I, 8, 27. b) c. quietis significatione. αἱ ὑπὸ τὸ ὄρος κῶμαι VII, 4, 5. n. quod fortasse explicandum est: αἱ ὑπὸ τῷ ὄρει παρὰ τὸ ὄρος κῶμαι. cf. III, 4, 37. ὑποδεῖν. ὑποδεδεμένοι, *soleati* IV, 5, 14. ὑποδεικνύναι V, 7, 12. n. ὑποζύγια II, 1, 6. 2, 4. etiam arma vehunt I, 7, 20. n. ὑποκαταβαίνειν, *paullum descendere* VII, 4, 11. *Hutch.* † ὑποκρύπτεσθαι, *occultare opes suas* I, 9, 19. v. tamen add. ὑπολείπεσθαι V, 4, 22. n. † ὑπολοχαγός V, 2, 13. esse πεντηκονστήρας recte conjicere videtur Zeun. * ὑπολύεσθαι, *demere soleas* (Curt. VIII, 9, 28.) IV, 5, 13. † ὑπομαλακίζεσθαι, *nonnihil timoris prodere* II, 1, 14. ὑπομένειν IV, 5, 23. n. non *fugere* VI, 3, 26. *expectare* IV, 1, 21. * ὑπόμνημα, *admonitio* I, 6, 3. ὑπολέμπειν, *submittere, subornatum mittere* III, 4, 22. inde ὑπολεμπτός III, 3, 4. ὑποπίνειν VII, 3, 29. n. † ὑποστρατηγεῖν V, 6, 36. † ὑποστρατηγός III, 1, 32. n.

* ὑποστρέφειν II, 1, 18. n. *reverti* VI, 4, 38. item *pass.* VII, 4, 18. † ὑποῦργος, *conferens* V, 8, 15. ὑποφαίνει ἡμέρα, *illucescit* III, 2, 1. IV, 2, 7. ἕως 3, 9. int. ἑαυτήν. cf. Schaefer. ad Bof. ell. p. 185. et Heindorf. ad Protag. p. 470. ὑποφείδεσθαι, *nonnihil parcere* IV, 1, 8. ὑποχείριον γίγνεσθαι ad I, 1, 4. † ὑποχος, *subjectus* II, 5, 7. ὑποχωρεῖν, *recedere* I, 7, 17. *procedere* IV, 5, 20. * *cedere* I, 4, 18. † ὑποψία II, 5, 1. 2. ὑστεραία VI, 2, 9. n. ὑστερεῖν τινός I, 7, 12. cf. Matth. §. 357. ὑστερίζειν, *sero venire* V, 9, 18. ὑστερος. προσιών I, 5, 14. cf. III, 4, 21. et τελευταῖος. † ὑφειμένως, *demisse* VII, 7, 16. ὑφηγεῖσθαι, *praesire* IV, 1, 7. VI, 3, 25. * ὑφιέναι, *tanquam demissum concedere* III, 5, 5. ὑφίστασθαι, *segniter agere* III, 1, 17. 2, 3. V, 4, 26. num pro ἑφίστασθαι ad VI, 4, 31. n. ὑφίστασθαι 1) *suscipere, ἀρχήν* V, 9, 19. 31. *subire, se offerre* IV, 1, 26. 28. 2) *subsistere* IV, 1, 13. 3) *resistere* VII, 3, 44. τινί III, 2, 11. n. † ὑφορᾶν, *suspectum habere* II, 4, 10. ὑψηλόν, *locus editus* III, 4, 25. ὑψηλὰ ἄλλεσθαι V, 9, 5. n. ὕψος III, 4, 7. 9. fine artic. VI, 2, 3. cf. εὖρος et πλῆθος.

Φ.

φραγεῖν c. genit. IV, 8, 20. cf. Buttm. §. 119, 4, 2, c. et Matth. §. 323. φαίνειν IV, 3, 13. n. φαίνεσθαι. φαίνεται μισθός VII, 5, 16. 6, 37. ἀσχολίαί 5, 16. τὸ σιγάτευμα παμπολύ III, 4, 13. cf. I, 3, 19. c. participio V, 7, 5. n. cf. I, 9, 19. II, 5,

38. IV, 5, 29. V, 6, 4. 7, 33.
9, 9. c. infinitivo II, 3, 13. n.
fere idem quod γίγνεσθαι VII,
7, 29.
φάλαγξ, *acies* I, 8, 17, 10. IV,
8, 9 ff. ejus altitudo ad I, 2,
15. τῶν ὀπλιτῶν VI, 3, 27.
caetrati in cornibus collocan-
tur 25. cl. VII, 1, 23. ἐπὶ φά-
λαγγος τάττεσθαι VI, 3, 5.
παράγειν 3, 26. n. γίγνεσθαι
6, 6. n. cf. ἐπὶ et ἐντός de ex-
ercitu non instructo II, 1, 6.
φάναι 1) *dicere*, sequente infini-
tivo praesentis pro inf. fut. I,
3, 7. 7, 5. VII, 1, 4. nn. ἔφα-
σαν κρύπτειν I, 4, 12. cf. ἄν
A. D. et infinitivus. non se-
quitur ὅτι VI, 4, 25. ἔφη pro
εἶπεν VII, 3, 9. n. in media
oratione III, 2, 9. 3, 12. 5, 6.
VII, 3, 28. εἶπεν — ἔφη II, 5,
24. n. cl. IV, 1, 20. VII, 1, 13.
ἔφη praemisso vocativo VII,
6, 41. n. οὐ φάναι I, 3, 1. n.
infinitivo repetendo IV, 1, 23.
VII, 7, 19. n. cl. V, 8, 5. ubi
εἶναι aut simile quid subau-
dias. 2) *affirmare* I, 6, 7. n.
3) *narrare* I, 6, 10. 8, 26. II,
1, 14. 6, 10. 4) an pro οἶε-
σθαι V, 2, 31. n.
φανερὸς c. participio I, 6, 8. τὸ
φ. VII, 7, 22. n. ἐν τῷ φ. I,
3, 21. n.
φάρμακον VI, 2, 11. n.
† φαρμακοποσία, *medicamenti
potio* IV, 8, 21.
φάσκειν, *dictitare, affirmare* IV,
4, 21. 8, 4. V, 8, 1. cf. Buttm.
§. 97. n. 2. p. 234.
φάυλον πρᾶγμα, *res contem-
nenda* VI, 4, 12.
φέρειν 1) *ferre, portare* III, 4,
32. IV, 3, 6. VII, 1, 37. 3,
24. translate: βαρὺς, *aegre,
ferre* II, 1, 4. item χαλεπῶς
I, 3, 3. n. V, 7, 2. VII, 7, 2.
πόνους III, 1, 23. 2) *ferre,
afferre, bringen* I, 9, 26. II,
1, 6. n. VII, 3, 31. δεξιὰς II,
4, 1. n. translate: τιμὴν II, 1,
17. 3) *auferre* IV, 1, 8. cf.
ἀγειν. 4) *proferre* VI, 2, 6.
5) *ducere*, de via III, 5, 15.
ubi syn. ἄγειν, V, 2, 19. 22.
de vento 7, 7. de portis, *spe-
ctare* 2, 23. 6) *pendere, sol-
vere* V, 5, 7. 10. 7) *accipere*
I, 3, 21. VII, 6, 7. ἤνεγκα
VI, 3, 6. n.
φέρεισθαι 1) *sibi afferre, com-
portare* VI, 4, 1. VII, 4, 3.
2) *ferri, stürzen* a) de homi-
nibus qui praecipites delabun-
tur IV, 7, 14. b) de curribus
qui impetu feruntur I, 8, 20.
c) de telis III, 3, 16. V, 2, 14.
d) de lapidibus α) manu jactis
IV, 7, 6. β) devolutis 2, 3.
φεύγειν 1) *fugere* IV, 2, 17. 2) *ex-
sulem esse* I, 1, 7. 9, 9. IV, 8,
25. V, 3, 7. VII, 1, 33. φεύ-
γων ἐκ — I, 3, 3. n.
φθάνειν, *praevenire, antever-
tere* II, 5, 5. n. IV, 1, 4. 21.
6, 11. πρῶτον i. e. ὥστε πρῶ-
τον εἶναι III, 4, 20. cf. ad I,
5, 8. ἔφθασα καταλαβών I, 3,
14. n. φθάνουσιν ἐπὶ τῷ ἀγῶνι
γενόμενοι τοὺς πολεμίους III,
4, 49. φθάνει αὐτὸν ἡμέρα
γενομένη, *der Anbruch des
Tages überrascht ihn* V, 7, 16.
φθάνειν τι, *antevertendo fa-
cere* V, 9, 18.
φθέγγεσθαι de hominibus IV, 5,
18. de clamore bellico I, 8, 18.
οὐ φθ. de iis qui metu mussi-
tant VI, 8, 28. de aquila V, 9,
23. κέρως VII, 4, 19. σάλπιγξ
IV, 2, 7. V, 2, 14. VII, 3, 22.
φιλία. ἡ Κορὺλα, *erga* C. V, 6,
11. ἡ σὴ VII, 7, 29. n.
† φιλιππος, *equorum amans* I,
9, 5.
φίλος de inferiore III, 2, 5. IV,
4, 4. φίλη πόλις I, 2, 4. cf.
Commentatt. m. p. 296.
φιλόσοφος II, 1, 13. n.
† φιλοστρατιώτης, *qui milites
amat* VII, 6, 4. 39.
φιλοτιμῆσθαι *honoris studio duci.*
φιλοτιμηθέντες, *aus (gekränk-
tem) Ehrgeiz* I, 4, 7.
φιλοφρονεῖσθαι, *benevolentiam
significare* II, 5, 27. IV, 5, 29.
comiter salutare, τινά 34.

† φλυαρία, *puiae* I, 5, 18.
 φοβεῖσθαι I, 5, 17. cf. περὶ I.
 φοβερός μή — V, 7, 2. n.
 φόβος ἐκ — I, 2, 18. n. ἀπὸ —
 VII, 2, 37. n. κενός II, 2,
 19. n. * φόβοι, *terrícula* IV,
 1, 23.
 † φοινικιστής I, 2, 20. *Morus*
purpuratum interpretatur ad-
 versante tam verbi forma quam
 adjecto βασιλείος. Itaque haud
 dubie significat *purpurae tin-*
ctorem vel *eum qui purpuris*
tingendendis praefectus est:
 quod munus apud Persarum
 reges honorificum fuisse colle-
 geris. cf. Haken I. p. 278 f.
 φοῖνιξ I, 5, 10. II, 3, 14. ff. nn.
 φράζειν, *dicere*. attractio IV, 5,
 29. 34. cf. ad I, 6, 5. c. *ju-*
bendi notione I, 6, 3. II, 3,
 3. n. cl. ad I, 3, 8.
 † φρέαρ, *puteus* IV, 5, 25.
 φρονεῖν ad I, 10, 7. cl. Thuc.
 V, 7. μέγα, *superbum esse* III,
 1, 27. V, 6, 8. πλεῖον, *pru-*
dentiolem esse VI, 1, 18.
 φρόνημα, *animus interritus* III,
 1, 22. πατριον 2, 16.
 φρόνιμος I, 10, 7. n.
 φροντίζειν, *sollicitum esse* II, 3,
 25. *curam impendere* 6, 8.
 φρούραρχος I, 1, 6. n.
 * φρούριον, *praesidium* I, 4, 15.
 * φύειν de anni temporibus I,
 4, 10.
 φυλακή 1) *custodia*. ἐν φ. ἔχειν
 IV, 5, 29. 2) *excubiae* II, 4,
 17. 23. III, 1, 40. IV, 2, 14.
 ποιεῖσθαι, *disponere* VI, 1, 21.
 sed ποιεῖν V, 7, 31. est *custo-*
dire φυλάττειν II, 6, 10. cf.
 καθιστάναι. 3) *praesidium* I,
 1, 6; 4, 4. 4) *vigilia* IV, 1,
 5. n. 5) *cautio* VII, 6, 22.
 φυλακες 1) *excubitores* IV, 2, 6.
 V, 1, 9. 16. VI, 2, 27. 2) *cu-*
stodes, milites praesidiarii IV,
 4, 19. cl. VI, 3, 4. 3) λόχοι
 VI, 3, 4. 4) *satellites* I, 2, 12.
 φυλάττειν 1) *custodire*, τινά IV,
 6, 1. VI, 1, 11. 2) *praesidio*
esse I, 2, 22. 4, 5. V, 4, 26.
 cf. φυλακή 2. 3) *praesidio te-*
nere I, 2, 2. 4, 4. IV, 1, 20.

2, 1. V, 2, 1. 4) *observare* IV,
 6, 11. 5) *conferre* V, 3, 4.
 φυλάττεσθαι, *sibi cavere* II, 5,
 37. 6, 24. IV, 7, 8. *custodiri*
 VI, 2, 27. VII, 2, 21. seq. μή
 II, 2, 16. 4, 16. ὥς μή c. inf.
 VII, 6, 22. ὥστε μή c. inf. 3,
 35. τινά, *ab aliquo* I, 6, 9. II,
 4, 10. 5, 3. βέλος VII, 3, 33.
 cl. 7, 54.

X.

χαίρειν. ἔαν VII, 3, 23. n. οὐ
 χαίρων V, 6, 32. n.
 χαλεπαίνειν, *τινὶ τινος* VII, 6,
 32. n. *τινὶ τοῖς εἰρημένοις* V,
 5, 24. cl. ad I, 3, 3.
 χαλεπαίνεσθαι IV, 6, 2. n.
 χαλεπός 1) *difficilis*. πορεία V, 6,
 10. cl. IV, 5, 3. πρόσοδοι V,
 2, 3. χωρίον, *transitu difficile*
 IV, 8, 2. cl. VI, 3, 18. 2) *peri-*
culosus III, 2, 2. VI, 4, 13.
 3) *gravis*. ἐχθρός I, 3, 12. de
 canibus mordacibus V, 8, 24.
 4) *durus* III, 1, 13. VI, 4, 16.
 de moribus II, 6, 9. 11 f. τὸ
 χ. τοῦ πνεύματος, *vehemen-*
tia venti IV, 5, 4.
 χαλεπῶς ἔχειν, *succensere* VI, 2,
 16. VII, 5, 16. cf. φέρειν.
 † χάλκωμα, *vas aeneum* IV, 1, 8.
 * χάριεν, *prudens, scite exco-*
gitatum III, 5, 12.
 χάρις III, 3, 14. χάριν ἀποδι-
 δόναι, *gratias referre* I, 4, 15.
 εἰδέναι v. ἔχειν, *referre* ib.
 VII, 6, 32. II, 5, 14. V, 9, 26.
 χεῖρ. ἐκ τῶν χ. λίθοι, *qui manu*
non adhibita funda jaciuntur
 V, 2, 14. ἐκ χειρὸς βάλλειν III,
 3, 15. n. ἐκ χειρὸς, *cominus*
 V, 4, 25. εἰς χεῖρας ἵέναι,
 * *convenire ad colloquium* I,
 2, 26. *cominus congregari*, *ma-*
nus conferre IV, 7, 15. δέχε-
 σθαι 3, 31. cf. αἶρειν et ἀνα-
 τείνειν.
 † χειροπλήθης, *tantus ut ma-*
num impleat III, 3, 17.
 † χειροποίητος, *manu factus,*
arte munitus IV, 3, 5.
 * χεῖρων VII, 6, 4. n.
 † χηλή VII, 1, 17. n.

- † χήν, *anser* I, 9, 26.
 * χιλός ξηρός, *foenum* IV, 5, 33.
 † χιλοῦν, *gramine pascere* VII, 2, 21.
 χιτών I, 5, 8. n. VII, 4, 4. n.
 † χοῖνιξ I, 5, 6. n.
 † χοίρειος IV, 5, 31. n.
 χοῖρος VII, 8, 5. n.
 χορτός, *gramen* I, 5, 5. * χοῦ-
 φος, *foenum* 10.
 χρῆμα 1) *res, bona* II, 4, 27. V, 2, 4. 10, 8. de pecoribus VI, 4, 28. et mancipiis VII, 6, 41. 8, 11. 12, 16. 2) *pecunia* I, 2, 27. 4, 12. V, 6, 15. al.
 † χρηματιστικός, *quaestum portendens* V, 9, 23.
 χρῆσθαι 1) *uti*, τινὲ εἰς τι I, 4, 15. III, 4, 17. V, 1, 16. τινί τι I, 3, 18. n. cf. δεῖσθαι ξύλοις τοῖς οἰστοῖς II, 1, 6. cf. IV, 2, 28. n. V, 4, 29. τοῖς τεταγμένοις III, 2, 36. n. 2) *uti, experiri, habere* I, 9, 17. ἡγεμόσιν εἰδόσι IV, 1, 22. τινὲ πιστοτάτῳ IV, 6, 3. cl. II, 6, 13. ἐρημοτέρῳ τῷ ἄλλῳ ὄρει IV, 6, 13. 3) *uti consuetudine alicujus* II, 6, 27. 4) *uti, tractare* II, 6, 25. III, 1, 50. V, 7, 5. τινὲ φίλῳ VII, 2, 25. ὅ τι ἂν βούλη, *quomodo lubet* VI, 4, 20. cf. Thuc. II, 4.
 χρῆσμα IV, 4, 13. n.
 χρυσοχάλινος, *aureo i. e. aurato freno ornatus* I, 2, 27. cf. Morier. alter. iter p. 100. et 218. interpret. germ.
 χώρα, *locus quem quis in acie tenet* I, 8, 17. IV, 8, 15. ἐκ χώρας ὁρμῶν, *von einem festen Standorte aus* III, 4, 33. *locus, ordo quem quis in exercitu tenet* I, 5, 17. VI, 2, 11. ἐν ἀνδραπόδων χώρα εἶναι V, 6, 14. n. χώρα reticetur IV, 8, 6. n.
 * χωρεῖν, *capere* I, 5, 6.
 * χωρίζειν i. q. τάττειν VI, 3, 11.
 * χωρίζεσθαι. κεχωρίσθαι, *differre* V, 4, 34.
 χωρίον, *locus, regio* IV, 1, 16. V, 2, 2. *spatium* IV, 7, 7. de jugis I, 2, 24. IV, 2, 1. 9. 12. de oppidis I, 4, 6. V, 4, 31. 5, 2, 25. de vicis 5, 11. inprimis de castellis IV, 7, 1 ff. V, 4, 14. VII, 2, 36.
 χωρίς τῶν ἄλλων, *a caeteris sejunctus* I, 4, 13.
 ψ.
 ψέλλιον I, 2, 27. n.
 ψεύδεσθαι τινά τι, *fallere aliquem in aliqua re* I, 5, 10. cl. V, 6, 35. et ad II, 2, 13.
 ψηφίζειν. cf. ἐπιψηφίζειν.
 ψῆφος. cf. ἐπάγειν.
 ψιλός 1) *χώρα, quae arboribus, graminibus non vestita est, kahl* I, 5, 5. cf. Herod. I, 80. 2) *nudus* I, 8, 6. n. οἱ ψιλοί, *levis armatura, sagittarii* III, 3, 7. et funditores V, 2, 16. interdum etiam ἀκοντισταί, veluti Thuc. VII, 78.
 * ψιλοῦσθαι I, 10, 13. IV, 3, 27. nn.
 ψοφεῖν IV, 3, 29. n.
 ψυχή, *animus* III, 1, 23. 42. ἐκ τῆς ψ. φίλος, *verus et sincerus amicus* VII, 7, 43. οἷα III, 2, 20. n.
 ψῦχος. ψύχη III, 1, 23. n.
 Ω.
 ὠθεῖν V, 2, 18.
 ὠθεῖσθαι, *pellere* III, 4, 48.
 † ὠθισμός, *Gedränge* V, 2, 17.
 † ὠμοβόϊνος, *ex crudo boum corio factus* IV, 7, 22. 26. VII, 3, 32.
 ὠμός, *crudus* IV, 8, 14. n. *seccus, asper* II, 6, 12.
 ὠνεῖσθαι, *τινός* III, 1, 20. V, 1, 6. VII, 6, 24. cl. ad I, 5, 6.
 ὠνία, *res venales* I, 2, 18. VII, 6, 24.
 ὦρα. ὦρα ἐστὶ c. inf. I, 3, 11 f. III, 2, 32. 4, 34. 40. al. eo ventum est ut — VII, 4, 10. de diei tempore III, 5, 18. IV, 8, 21. de anni tempore II, 3, 15. cf. I, 4, 10.
 ὦραια. cf. τροχία.
 ὥς 1) *ut. wie* 1) in comparationibus I, 5, 8. V, 3, 12. ὥς τις καὶ ἄλλος I, 3, 15. n. οὕτως

ὥς — VII, 1, 27. 7, 30. 2) *quem-*
admodum I, 6, 3. 9, 1. II, 2,
 17. 4, 23 f. 6, 2. V, 8, 25. re-
 dundat VI, 2, 18. n. 3) *quo-*
modo I, 6, 5. II, 1, 1. ὥς ἐδό-
 κουν I, 4, 7. n. VI, 1, 25. c.
 indic. et ἄν. ὥς ἄν αὐτῷ δοκῇ
 VII, 1, 6. cf. ἄν C. verbo re-
 petendo V, 7, 22. n. 4) ὥς ἐν
 τοῖς ὄρεσι IV, 3, 31. n. cf. VI,
 3, 28. 5) *tanquam, quasi*
 a) cum adjectivis I, 4, 7. II,
 5, 3. VII, 7, 37. ὥς διὰ φιλίας
 τῆς χώρας I, 3, 14. n. cf. II, 3,
 27. V, 5, 3. plene III, 3, 2. de
 re simulata I, 1, 2. n. b) c.
 participiis α) praesentis αα) de
 re quae duntaxat creditur IV,
 2, 5. cl. ad I, 1, 2. non ad-
 dito participio ὦν V, 2, 30.
 ββ) de re praetexta I, 1, 11. 2,
 1. V, 8, 23. γγ) de re quam
 quis causam esse dicit I, 2, 19.
 cf. V, 8, 1. etiam de causa non
 dubia IV, 3, 2. VII, 3, 29.
 δδ) de re sperata, addita ἄν
 particula I, 1, 10. n. β) futuri
 αα) de re sperata I, 4, 7. VI,
 4, 1. VII, 2, 9. ββ) de re
 quam quis factururus videtur
 IV, 3, 3. 28. 4, 18. cf. VI, 2,
 8: εἰς τὸ πόλισμα ἄν γενόμε-
 νον. ibique ann. γγ) de eo
 quod quem credere v. medi-
 tari jubemus VI, 2, 15. VII,
 1, 40. 10. δδ) de consilio agi-
 tato agitandove I, 1, 3. n. II,
 4, 8. III, 2, 11. IV, 3, 12. n.
 7, 13. V, 9, 53. VI, 2, 8. VII,
 1, 12. 15. 3, 16. εε) de re si-
 mulata VII, 8, 16. c) c. geni-
 tivis absolutis α) de re quae
 praetextitur I, 1, 6. n. 11. β) de
 eo quod quis sibi videri signi-
 ficat V, 6, 3. 9, 30. VII, 1, 19.
 γ) de re quam quis alios cre-
 dere jubet I, 3, 6. n. 8. III,
 4, 3. Ἰνα ὥς τοιούτων ἐσομέ-
 νων φυλακὴν ἰδίᾳ ποιήσῃ τις,
quasi talia futura sint — in
der Voraussetzung, Ueberset-
zung, daß die Lage der
Dinge eine solche sein werde —
 V, 7, 31. ὥς πολέμου ὅτιος
 ἀπαγγεῶ, *renuntiabo ac si*

bellum sit i. e. talia referam
quae bellum esse credi cogant
 II, 1, 21. δ) de re promissa VI,
 2, 23. n. ε) de consilio I, 8,
 10. n. d) c. accusativis absolu-
 tis I, 3, 15. n. de consilio quo
 quis agere jubetur VI, 2, 22. n.
 e) c. praepositionibus, ubi rem
 tantum in cogitatione positam
 esse ostendit. cf. Buttm. §. 156.
 in. α) c. εἰς praep. ἐπέλαμ-
 πτεν ὥς εἰς κύκλωσιν, *ut vide-*
batur I, 8, 23. ὥς εἰς ἀγοράν,
ut solent qui — II, 5, 30. ὥς
 εἰς μάχην παρεσκευασμένος I,
 8, 1. cf. VI, 1, 21. 2, 21. κό-
 σμος ὥς εἰς πόλεμον I, 9, 23.
 ubi consilium mittentis signifi-
 catur. β) c. ἐπὶ praep. αα) de
 re praetexta I, 2, 1. n. ββ) de
 consilio IV, 3, 11. VI, 2, 24.
 VII, 1, 37. Sed VII, 6, 1.
 fere oblitterata est particulae
 vis. cf. Herm. ad Soph. Phil.
 58. γγ) c. πρὸς praep. φεύ-
 γουσιν ὥς πρὸς τὴν ἐκβασιν
 IV, 3, 21. ὥς πρὸς ἓνα ἐχοῖτο
 ταῖς πέλταις, *quomodo utere-*
tur qui unum duntaxat aduer-
sarium haberet V, 9, 9.

II) *ut, cum, postquam* α) c.
 indic. imperf. I, 8, 18. IV, 3,
 27. V, 2, 6. 9, 17. 19. b) c. in-
 dic. aor. I, 8, 25. 10, 5. IV, 6,
 22. 8, 17. V, 2, 25. VII, 1, 19.
 cl. 3, 35. Hinc 2) *quoniam,*
nam V, 9, 30. n. 32.

III) *quam* 1) c. comparativis
 I, 3, 11. 6, 9. II, 5, 14. III, 2,
 27. IV, 6, 10. 15. VI, 2, 22.
 ὥς ἄν δυνώμεθα ἀσινέστατα
 III, 3, 3. cf. δύνασθαι 1. 2) αἰ-
 σθάνεσθε ὥς ἀδύμως ἦλθον
 III, 1, 40. cf. IV, 1, 20. et ad
 II, 5, 7.

IV) *pro ὅτι, ut nos quoque*
interdum wie pro daß dici-
 mus 1) c. indicativo I, 3, 5. 4,
 8. II, 1, 14. IV, 2, 17. VI, 2,
 14. ubi participium requiras I,
 3, 15. VI, 1, 17. nn. 2) c.
 optativo I, 1, 5. II, 5, 6. 6, 10.
 V, 5, 22. 6, 29. VII, 7, 44. re-
 dundat II, 5, 39. 3) c. infini-
 tivo V, 6, 34. n.

- V) particula finalis *ut* 1) c. conjunctivo a) praegresso praesente v. futuro I, 6, 9. n. II, 4, 4. 17. III, 1, 35. V, 9, 31. addita *ἄν* part. II, 5, 16. cf. ad VII, 4, 2. b) praegresso praesente I, 9, 27. n. 2) c. optativo praeterito praegresso I, 3, 15. 8, 10. n. 9, 21. 28. III, 1, 47. 4, 5. 25. V, 7, 18. n. 8, 8. VI, 3, 30. 4, 22. VII, 1, 19. 6, 16. 3) c. indicativo. *ὥς μηδὲ ἐδύνατο ἄν* VII, 6, 23. n. quamquam ibi proprie videtur esse *quomodo*: *quod si fecisset, ne potuisset quidem*. cf. tamen Matth. §. 520. 4) c. infinitivo in sola formula *ὥς συνελόντι εἰπεῖν*, *ut paucis dicam* III, 1, 38. cf. Herm. ad Vig. p. 900. Nam correcti sunt loci I, 8, 10. V, 7, 18. tentatus IV, 3, 29. et II, 3, 4. quomodo intellig. fit docet annotatio.
- VI) censuretionem significans *ut, ita ut* c. infinitivo I, 5, 10. 8, 15. II, 3, 10. III, 5, 7. IV, 3, 29. 6, 13. 15. V, 6, 12. post comparativum III, 3, 7. cl. I, 2, 4. nn.
- VII) c. numeris *fere, circiter* I, 6, 1. 7, 16. III, 3, 5. IV, 6, 6. V, 3, 11. VII, 8, 15. 19. *παλιὸν ὥς ἐξάπηχυ* V, 4, 12. cf. 13. IV, 7, 6. et *εὖρος*. Eandem vim habere videtur in formula *ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ* III, 1, 42 f. 4, 35.
- VIII) i. q. *πρὸς* de hominibus duntaxat I, 2, 4. II, 3, 29. 6, 1.
- ὥς* i. q. *οὕτως* I, 8, 21. n. *ὡσαύτως, similiter* III, 2, 23. IV, 7, 13. V, 5, 10. cf. *αὐτως*. *ὥςπερ* 1) *ut, οὕτως ὥ*. VII, 2, 27. *ὁμοίως ὥ*. VI, 3, 31. *ὥ*. *εἶχεν* IV, 1, 19. n. *πιεῖν ὥ*. *βοῦν* et *ὥ*. *βοῦς* IV, 5, 32. *ὥ*. *δὴ νόμος αὐτοῖς* VII, 4, 17. cf. 3, 10. verbo repetendo I, 4, 12. n. nomine praegresso I, 8, 8. 10, 10. cf. Schaefer, ad Demosth. p. 93, 15. *εἶχε τὰ ἄλλα ὥ*. *οἱ ἄριστοι* 8, 29. 2) *quasi* III, 1, 14. n. IV, 3, 11. *ὥςπερ* ad VI, 3, 31. *ὥστε, ut, ita ut* 1) c. indicativo ubi non singulum vocabulum, sed tota quae praecedit enuntiatio respicitur, ut plerumque *quare* verti possit I, 3, 10. 7, 7. 9, 28. II, 3, 25. 4, 2. 6, 11 f. III, 1, 40. 3, 11. 4, 26. 48. IV, 1, 16 f. 5, 4. V, 2, 15. 23. 25. 4, 20. 5, 10. 6, 27. VI, 1, 19. *κραυγὴν πολλήν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολεμικοὺς ἀκούειν, ὥστε οἱ μὲν ἐγγυτάτω τῶν πολεμίων καὶ ἔφυγον* II, 2, 17. Sed III, 4, 37. *γίγνεται τοσοῦτον μετὰ τῶν στρατευμάτων ὥστε τῇ ὑστεραίᾳ οὐκ ἐφάνησαν οἱ πολέμιοι*. ita loquitur ac si non *τοσοῦτον*, sed *πολύ* praecessisset. 2) c. optativo et *ἄν* part. V, 6, 20. 3) c. infinitivo ubi praegressae enuntiationis singulum vocabulum vel quae ex illa elicienda est vox *οὕτως* spectatur non solum a) ubi consequutio tantum in cogitatione posita est I, 4, 8. VII, 4, 12. n. V, 2, 1. 6, 19. 25. sed etiam b) de re in facto posita I, 5, 13. II, 4, 26. III, 3, 14. 4, 21. IV, 2, 27. V, 3, 11. c) non raro usurpatur ubi etiam soli infinitivo locus esset III, 5, 11. V, 1, 13. 7, 7. VII, 1, 41. 3, 35. VII, 8, 23. cl. IV, 2, 23. post *γίγνεσθαι* V, 6, 30. n. d) pro *εἰς τό* VI, 3, 18. erat VII, 8, 20. e) ea conditione ut V, 6, 26. n. cum *ἄν* particula V, 9, 31: *ὥστε ἄν γινῶναι* ex *ἔγνω ἄν*. cf. Polyb. V, 97, 6. † *ὠτειλή, cicatrix* I, 9, 6. † *ὠτὶς, tarda, Trappe* I, 5, 2. 3. cf. Morier. l. l. p. 222. *ὦφελε, utinam* II, 1, 4. cf. Matth. §. 513. n. 3. *ὦφελείν* V, 1, 12. *τινά* I, 1, 9. 3, 4. *τινά το* V, 6, 30. cf. Matth. §. 411. 415. n. 3.

II. INDEX NOMINUM ET RERUM.

A.

- Ἀβροκόμας* I, 3, 20. 4, 3. 5. 18. 7, 12.
Ἀβροῦέλμης VII, 6, 43.
Ἀβυδος I, 1, 9. n.
Ἀγασίας, vir fortis IV, 1, 27. 7, 11. V, 2, 15. VII, 8, 19. De xippo adversatur VI, 4, 7. cl. 17 ff. ejus consilia III, 1, 31. V, 9, 30. VI, 2, 10. legatus V, 10, 7. Xenophontis amicus VI, 4, 11. cl. V, 9, 30.
Ἀγησίλαος V, 3, 6. n.
Ἀγίας II, 5, 31. 6, 1. 30.
Ἀθῆναι, πόλις μεγίστη VII, 3, 19.
Ἀθηναία VII, 3, 40. n.
Ἀθηναῖοι. eorum opes VII, 1, 27. n. peculatus IV, 6, 16. cum Thracibus cognatione conjuncti VII, 2, 51.
Αἰγύπτιοι I, 8, 9. n. II, 5, 13. n.
Αἰήτης V, 6, 37. n.
Αἰνείας IV, 7, 13.
Αἰνιᾶνες I, 2, 6. n. V, 9, 7.
Αἰολίς V, 6, 24.
Αἰσχίνης IV, 3, 22. 8, 18.
Ἀκαμψίς ad IV, 8, 2.
Ἀλυσία VII, 8, 15. n.
Ἀλκιβιάδης ad VII, 3, 19.
Ἄλυσ V, 6, 9. n. 10, 1.
Ἀμάδοκος ad VII, 2, 32.
Ἀμανικαὶ πύλαι ad I, 4, 4.
Amantium fortitudo ad VII, 4, 8.
Ἀμβρακία ad I, 7, 18.
Ἀμάζονες IV, 4, 16.
Ἀμφικράτης IV, 2, 17.
Ἀμφίπολις Thraciae urbs ad Strymonem amnem sita. v. Thuc. IV, 102. ibique interpr.
Ἀναξίβιος ναύαρχος V, 1, 4. 9, 16. ejus machinationes VII, 1, 2 ff. 2, 5 ff.
Ἀντιανδρος VII, 8, 7. n.
Ἀντιλέων V, 1, 2.
Ἀπόλλων I, 2, 8. V, 3, 4. VII, 8, 3.
Ἀπολλωνία V, 8, 15. n.
Ἀπολλωνίδης III, 1, 26 ff.
Ἀραβία I, 5, 1. n. VII, 8, 25.
Ἀράξης I, 4, 19. n. cf. *Φᾶσις*.
Ἀρβάκας VII, 8, 25.
Ἀρβάκης I, 7, 12.
Ἀργώ V, 10, 1.
Ἀρηξίων VI, 2, 13. 3, 2. 8.
Ἀριαῖος Cyri praefectus I, 8, 5. 9, 31. II, 1, 3 ff. 2, 1 ff. Graecos prodit 4, 1 f. 5, 35 ff. III, 2, 2. 5. 5, 1. Menonis amicus II, 1, 5. 5, 28. 6, 28.
Ἀρίσταρχος Byzantii et Perinthis (v. ad VII, 2, 13.) ἀρμωστής VII, 2, 5. vendit 400 Graecos 6. prohibet Cyrianos a trajectu in Asiam VII, 2, 12. 3, 3. 6, 13. Xenophonti infidiatur VII, 2, 14 ff.
Ἀριστεύς IV, 1, 28. 6, 20.
Ἀρίστιππος I, 1, 10. n. 2, 6. II, 6, 28.
Ἀρίστων V, 6, 14.
Ἀριστώνυμος IV, 1, 27. 6, 20. 7, 9 ff.
Ἀρχάδες V, 10, 10. n. ff. eorum saltatio I, 11. n.
Ἀρμήνη V, 9, 15. n.
Ἀρμενία, orientalis et occidentalis IV, 4, 2. n. Centrites a Carduchis distinguit 3, 1. in ea Euphratis et Tigridis fontes 1, 3. n. ἱππόβοτος 4, 25. n. ejus nives 4, 8. 11. n. 5, 6. 13. plura v. §. 24 ff.
Ἀρπασος IV, 7, 18. n.
Ἀρταγέρσης I, 7, 11. 8, 24.
Ἀρτακάμας VII, 8, 25.
Ἀρτάοχος II, 4, 16. 5, 35.
Ἀρταξέρσης I, 1, 1. n. et ad §. 4. vulneratus 8, 26.
Ἀρταπάτας I, 6, 11. 8, 28.
Ἀρτεμῖς V, 3, 4 ff. Ephesia I, 6, 7. n. Ἀγροτέρα III, 2, 12. n.
Ἀρτίμας VII, 8, 25.
Ἀρτούχας IV, 3, 4. n.
Ἀρύτας VII, 3, 23.
Ἀρχαγόρας IV, 2, 13. 17.

Ἀσιδάτης VII, 8, 9. 15. 22.
 Ἀσίνη ad V, 6, 36. n.
 Ἀσπασία I, 10, 2. n.
 Ἀσπενδος I, 2, 12. n.
 Ἀσσυρία VII, 8, 25.
 Ἀσσυριοί VII, 8, 15.
 Ἀστικοί ad VII, 5, 1. 12.
 Ἀταρνεύς VII, 8, 8. n.
 Ἀτραμύτιον VII, 8, 8. n.
 Aures perforatae III, 1, 31. n.
 Ἀχαιοί V, 10, 10. n.
 Ἀχερουσία χερσόνησος V, 10, 2. n.
 Ἀιψαρος ad IV, 8, 1.

B.

Βαβυλών II, 2, 6. V, 5, 4.
 Βαβυλωνία I, 7, 1. II, 2, 15.
 Βαβυλωνία πόλις I, 5, 5. n.
 Βασίλης Arcas IV, 1, 8.
 Βασίλης Eleus VII, 8, 10.
 Βισάνθη VII, 2, 38. n. 5, 8.
 Βιθυνοί VI, 2, 2. 24. VII, 8, 25.
 Βίτων VII, 8, 6.
 Βοιωτός II, 6, 16. V, 6, 19.
 21. 25.
 Βοιωτός V, 2, 6.
 Βοΐσκος V, 8, 23.
 Βορῆας. ejus cultus IV, 5, 4.
 Βυζάντιον VII, 1, 7. n. ff. τὸ
 Θράκιον 24. n. Peloponne-
 siaci belli tempore Athenien-
 sibus subiectum 27. n.

Γ.

Γάνος VII, 5, 8. n.
 Γαυλίτης I, 7, 5.
 Γλαῦς I, 4, 16. n. 5, 8.
 Γνήσιππος VII, 3, 28.
 Γογγύλος VII, 8, 8. n. 17.
 Γοργίας II, 6, 16. n.
 Γοργίων VII, 8, 8.
 Γυμνίας IV, 7, 19. n.
 Γωβρύας I, 7, 12. cf. ad VII,
 8, 25.

Δ.

Δαμάρατος II, 1, 3. n.
 Δάνα I, 2, 20. n.
 Δαφναγόρας VII, 8, 9.
 Δάραδας I, 4, 10. n.
 Δάρδαμος ad III, 1, 47.

Δαρεῖος I, 1, 1. n.
 Δέλτα VII, 1, 33. 5, 1. n.
 Δελφοί V, 3, 5. n.
 Δέξιππος V, 1, 15. 9, 32. VI, 4,
 5 ff.
 Δερκυλλίδας V, 6, 24. n.
 Δέρωνης VII, 8, 25.
 Δημοκράτης IV, 4, 15.
 Δημοσάδης v. l. VII, 1, 5. n.
 Δόλοπες I, 2, 6. n.
 Δρακόντιος IV, 8, 25. VI, 4, 30.
 Δρίλαι V, 2, 1. n.

E.

Ἐκατώνυμος V, 5, 7. 24. 6, 3.
 Ἐκβάτανα, Mediae caput II, 4,
 25. III, 5, 15. Hodie Ham-
 dan. cf. Morier. l. I. p. 289 ff.
 Ἑλλάς, mulier VII, 8, 8. n.
 Ἑλληνες c. articulo VII, 1, 30. n.
 ἐκόντες πένονται III, 2, 26. n.
 antiquitus συνήθη τὴν δίαιταν
 μεθ' ὀπλων ἐποίησαντο ad V,
 9, 8.
 Ἐνοδίας VII, 4, 18. n.
 Ἐνόπη ad VII, 4, 18.
 Ἐνύαλιος I, 8, 18. n. V, 2, 14.
 Exercitus rerump. imaginem re-
 ferunt III, 2, 9. Ἰσηγορία VII,
 3, 13.
 Ἐπισθένης Amphipolitanus I, 10,
 7. IV, 6, 1. 3.
 Ἐπισθένης Olynthius VII, 4, 7 ff.
 Ἐπύαξα I, 2, 12 ff.
 Ἐσπερίται ad IV, 4, 2.
 Ἐτεόνικος VII, 1, 12. n. 20.
 Εὐκλείδης VII, 8, 1 ff.
 Εὐξείνιος Πόντος IV, 8, 22.
 Εὐρύλοχος IV, 2, 21. 7, 11 f. VII,
 1, 32. 6, 40.
 Εὐρύμαχος V, 6, 21.
 Εὐφράτης I, 4, 11. 17. 18. n. IV,
 1, 3. 5, 2. n. canales I, 7, 15. n.
 Ἐφεσος II, 2, 6.

Ζ.

Ζάβατος II, 5, 1. n.
 Ζεύς. ξένιος III, 2, 4. σωτήρ §. 9.
 IV, 8, 25. βασιλεύς V, 9, 22.
 VII, 6, 44. μειλίχιος 8, 4. n.
 Ζήλαρχος V, 7, 24.

H.

Ἡγήσανδρος VI, 1, 5.
Ἡλιος. ei equi immolantur IV,
5, 35. Solis defectus III, 4,
8. n.
Ἡράκλεια V, 6, 10. 10, 1. n. VI,
1, 16. 4, 2.
Ἡρακλείδης VII, 3, 15. 4, 2. 5,
5 f. 6, 5. 41.
Ἡρακλεῶται V, 6, 11 ff. 10, 5.
Ἡρακλεῶτις V, 10, 19.
Ἡρακλῆς IV, 8, 24. V, 10, 2. n.
VI, 3, 25.

Θ.

Θαρύπας II, 6, 28.
Θάρακος I, 4, 11. n.
Θεαγένης VII, 4, 18. n.
Θεόπομπος v. l. II, 1, 12.
Θερμῶδων V, 6, 9. n. 10, 1.
Θεσσαλοί ad I, 1, 10. n.
Θήβης πεδῖον VII, 8, 7. n.
Θήχης IV, 8, 27. n.
Θίβρων VII, 6, 1. n.
Θούριοι V, 1, 2. n.
Θράκες Asiatici VI, 2, 2. n. I,
4 ff. Europaei VII, 1, 5. n.
vestitus 4, 4. n. convivium 3,
16 ff. bibendi ratio 32. n. affi-
dent coenae 2, 33. n. saltatio
3, 32 f. mulieres emunt 2, 38. n.
πελτασταί I, 2, 9. n. cf. Herod.
VII, 75. fugiendi ratio VII, 4,
17. n. ὄρεινοί 11. n. Cherfo-
nesi accolae I, 1, 9.
Θράκιον VII, 1, 24. n.
Θρανίψαι VII, 2, 32. n.
Θύμβριον I, 2, 13.
Θυνοί VII, 2, 22. n. 4, 1. 14.
18. 22.
Θώραξ V, 6, 19. 21. 25.

I.

Ἰασόνιον V, 10, 1. n.
Ignes VII, 2, 18. n.
Ἰδη VII, 8, 7.
Ἰερὸν ὄρος IV, 7, 21. n. VII, 1,
14. n.
Ἰερώνυμος III, 1, 34. VI, 2, 10.
VII, 4, 18.
Ἰζόνιον I, 2, 19. n.

Jurisjurandi ritus II, 2, 10. n.
Ἰρις V, 6, 9. n. 10, 1.
Ἰσσοί, hodie Oeseler I, 2, 24. n.
4, 1.
Ἰσθμός II, 6, 3. n.
Ἰτάβελις VII, 8, 15. n.
Ἰωνικαὶ πόλεις I, 1, 6. n.

K.

Caduceatores II, 3, 7. n. cf. κή-
ρυξ.
Καίκος VII, 8, 8. 18.
Καιναί II, 4, 28. n.
Καλλίμαχος IV, 1, 27. 7, 8. 10.
V, 6, 14. 10, 7. 9. 10.
Κάλπης λιμὴν V, 10, 13. 17. VI,
1, 2. 2, 1. n. ff.
Καλχηδών VII, 1, 20. n. 2, 24.
26.
Καλχηδονία VI, 4, 38. n.
Καππαδοκία I, 2, 20. VII, 8, 25.
Καρδοῦχοι III, 5, 16. n. ff. IV,
1, 2 ff. V, 5, 17. VII, 8, 25.
Καρκασός v. l. VII, 8, 18.
Καστωλοῦ πεδῖον I, 1, 2. n.
9, 11.
Καῦστρου πεδῖον I, 2, 11. n.
Κελαιναί I, 2, 7. n. ff.
Κεντροίτης IV, 3, 1. n.
Κεραμῶν ἀγορά I, 2, 10. n.
Κερασούντιοι V, 7, 13 ff.
Κερασούς V, 3, 2. n. 5, 10.
Κέρβερος V, 10, 2. n.
Κέρσος I, 4, 4. n.
Κερτόνιον VII, 8, 8. n.
Κηφισόδωρος IV, 2, 13. 17.
Cidaris II, 5, 23. n.
Κιλιζία I, 2, 21 f. n. 4, 4. cf.
πύλαι.
Κίλισσα I, 2, 12.
Κλεαγόρας VII, 8, 1.
Κλεαίνετος V, 1, 17.
Κλέανδρος VI, 2, 18. 4, 5 ff. VII,
1, 8 ff. 2, 6.
Κλεάνωρ II, 1, 10. 5, 39. III, 1,
47. 2, 4. IV, 8, 18. VI, 2, 22.
VII, 2, 2. 5, 10. cf. ad I, 2, 9.
Κλεάρετος V, 7, 14 ff.
Κλέαρχος. ejus morum notatio
II, 6, 1 ff. ejus cum Cyro con-
junctio I, 1, 9. n. ff. cl. 2, 9.
abs quo multum ei tribuitur 6,
5. cl. ad 8, 13. et III, 1, 10.

egregie ducis munere fungitur II, 2, 5. 3, 10 ff. ejus calliditas 1, 16 ff. 2, 20. 3, 2 ff. cl. I, 3, 3. cum Menone inimicitias exercet II, 5, 28. cl. I, 5, 11 ff. circumventus capitur II, 5, 32. et occiditur 6, 1.

Κλεώνυμος IV, 1, 18.

Κοιρατιάδης VII, 1, 33. n. ff.

Κοῖτοι VII, 8, 25. n.

Κολοσσάι I, 2, 6. n.

Κολχίς IV, 8, 23. V, 3, 2.

Κόλχοι IV, 8, 8 ff. 22. V, 2, 1. 7, 2. 8, 25.

Κομαγία VII, 8, 15. n.

Κορσωτή I, 5, 4. Hodie *Erzi* f. *Irsah* sec. Rennell. p. 103.

Κορύλας Paphlagoniae regulus ad V, 5, 12. 22. ejus opes 6, 8 f. cum Graecis foedus facit V, 9, 1. n. Sinopenfibus infestus 5, 23.

Κορώνεια V, 3, 6.

Κοτύωρα V, 5, 3. n.

Κρητες I, 2, 9. n. III, 3, 7. 15. IV, 2, 29. 8, 27. n. V, 2, 31 f.

Κτησίας I, 8, 27. n. et ad II, 5, 28.

Κύδνος I, 2, 23. n. Hodie *Karasn*.

Κύζικος VII, 2, 5. n.

Κυνίσκος VII, 1, 13. n.

Κυρεῖος I, 10, 1. III, 2, 17. VII, 2, 7.

Κῦρος ὁ ἀρχαῖος I, 9, 1.

Κῦρος Darii et Parysatidis filius I, 1, 1. n. ejus praefectura 2. n. Lacedaemonios adjuvat III, 1, 5. a patre arcessitus ib. cl. 4, 12. ejus ἐπανάστεως causa 1, 4. n. clemens 4, 8. liberalis 7, 18. n. cl. 2, 11. 4, 16. n. f. 7, 4 ff. fortis 9. cl. 8, 6. temerarius occiditur 26. n. ff. plura de ejus moribus v. I, 9. c. ann.

Λ.

Λακεδαιμόνιοι. furandi mos IV, 6, 14. n. f. coronati pugnant 3, 17. n. χιτῶσι φοινικοῖς in bellis utebantur I, 2, 16. n. eorum ἥβη ad II, 3, 12. Graeciae προσιάται III, 2, 37. n.

a Cyro adjuti III, 1, 5. Cyro mittunt auxilia I, 4, 3. n.

Λάκων et Λακωνικός V, 1, 15. n.

Λάμψακος VII, 8, 1. n.

Λάρισσα III, 4, 7. n.

Λεοντίνοι II, 6, 16. n.

Λουσολί IV, 2, 21. n.

Λυδία I, 9, 7. VII, 8, 7. n. 20.

Λύδιος I, 5, 6.

Λυδός III, 1, 31. n.

Λύκαια I, 2, 10. n.

Λυκαονία I, 2, 19. III, 2, 25. VII, 8, 25.

Λυκεῖον VII, 8, 1. n.

Λύκιος Atheniensis IV, 3, 22. 25. 7, 24.

Λύκιος Syracusanus I, 10, 14.

Λύκος V, 10, 3. n.

Λύκων V, 6, 27. 10, 4. 7. 9.

Μ.

Μαγνήτες V, 9, 7. n.

Μαίανδρος I, 2, 5. 7. n.

Μαινόμενον μέλι IV, 8, 21. n.

Μαισάδης VII, 2, 32. 5, 1.

Μάκεστος VII, 4, 16. n.

Μάκρωνες IV, 7, 27. 8, 1. n. ff. V, 5, 18. VII, 8, 25.

Μαντίνεια V, 9, 11.

Marathonia pugna III, 2, 11. n.

Μαρδόνιοι IV, 3, 4.

Μαριανδυνοί V, 10, 1. n. 17.

Μαρσύας I, 2, 8. n.

Μαρώνεια VII, 3, 16. n.

Μασκάς I, 5, 4. n.

Μεγάβυζος V, 3, 6. n.

Μεγαρέων I, 2, 20.

Μελανδέπται VII, 2, 32. n.

Μελινογάγοι VII, 5, 12. n.

Μένων I, 2, 6. n. 20. ejus mores II, 6, 21 ff. cl. I, 4, 15. cf. *Λοκῆος* et *Κλέαρχος*.

Μέσπιλα III, 4, 10. n.

Μηδεία III, 4, 11. n.

Μήδεια et Μηδία I, 7, 15. n. VII, 8, 25. fines II, 4, 27. n.

Μηδείας τεῖχος 12. n.

Μῆδοι III, 2, 25. 4, 8. 11.

Μηδοζος VII, 2, 32. n. 3, 16. 7, 3. 11.

Μηδοσάδης VII, 1, 5. 2, 10. 24 ff. 7, 1. 11 ff.

Μίδα I, 2, 13. n.

Μισθριδάτης II, 5, 35. III, 3, 1 ff.
4, 2 ff. VII, 8, 25.
Μιλησία I, 10, 3. n.
Μιλησιοι I, 9, 9.
Μίλητος I, 1, 7. n. 2, 2. 4, 2.
Milites vapulant II, 3, 11. n.
Μιλητιάδης II, 2, 7. n.
Μοσύγοιχοι V, 4, 2. n. ff. 5, 1.
VII, 8, 25.
Μυγδόνιοι v. l. IV, 3, 4.
Μυριάανδρος I, 4, 6. n.
Μυσία I, 2, 10. et ad VII, 8, 7.
Μυσός V, 2, 29. n. 9, 9. 12.
Μυσοί I, 6, 7. 9, 14. et ad
1, 11.

N.

Νέων V, 6, 36. Xenophontis ini-
micus 7, 1. 10, 13. Chirifopho
succedit VI, 2, 11. temerarius
23. totius exercitus imperium
affectat VII, 2, 2. diffidet a
caeteris 17. 29. 3, 2. 7.
Νέον τεῖχος VII, 5, 8. n.
Νίξανδρος V, 1, 15.
Νίξαρχος II, 5, 33. III, 3, 5.
Νιζόμαχος IV, 6, 20.
Νιψαῖοι ann. ad VII, 2, 32.

Ξ.

Ξανθικλῆς III, 1, 47. V, 8, 1.
Ξενίας I, 1, 2. 2, 3. 10. 3, 7.
4, 7 f.
Ξενοφῶν Grylli filius natus Ol.
84, 1. (v. de Xen. vita p. 6 ff.)
Socratis discipulus III, 1, 5.
Proxeno hospite invitante ad
Cyrum profectus nec miles nec
dux eum comitatur 4 ff. atque
Clearcho caeterisque praetori-
bus captis Graecos ad resiten-
dum adhortatus 15 ff. in Pro-
xeni locum sufficitur 47. cum
Timasione novissimi agminis
ducendi difficultatem suscipit
2, 37. equites et funditores ex-
ornandos curat 3, 15 ff. exer-
citum consilio et fortitudine
sua saepissime juvat 4, 38. IV,
1, 22. 2, 2 ff. 3, 8 ff. 6, 10 ff.
7, 4 ff. 8, 4 ff. V, 1, 5 ff. 2,
1 ff. 4, 4 ff. 5, 13 ff. urbis in
Xen. Anab.

Ponto condendae consilium
agitat 6, 15 ff. exercitum σω-
φρονίζει 7, 12 ff. ὑβρεως accu-
satus se defendit 8, 1 ff. sum-
mum imperium sibi oblatum
detrectat 9, 18 ff. exercitus dis-
cidio facto solus proficiscitur
cum suis 10, 13 ff. et Arcades
liberat VI, 1, 10 ff. in Calpes
portu urbem condere cupit
frustra 2, 7 ff. contra Bithynos
pugnat 2, 25. 3, 2 ff. Cleau-
drum reconciliat 4, 11 ff. mili-
tes ne Byzantium diripiant
prohibet VII, 1, 18 ff. exer-
citum relinquit 40. cl. 4 ff. re-
versus periclitatur 2, 8 ff. ad
Seuthen proficiscitur 17 ff. ad
eumque ducit exercitum 3, 3 ff.
quocum contra Thracas mili-
tat 34 ff. periclitatur 4, 12 ff.
Heraclidæ erga eum calumnia
5, 6 ff. 6, 4. militum ingratos
animos experitur 6, 8 ff. fru-
stra eum Seuthes abs quo pro-
missa 2, 38. non acceperat 5,
8. 6, 18 f. 7, 39. invitat ut
apud se maneat 6, 43 ff. ut
Seuthes debita stipendia solvat
efficit c. 7. exercitum in Asiam
traducit ibique Asidate capto
Thibroni tradit c. 8. cum pa-
tria ei exilii poenam irrogas-
set VII, 7, 57. cl. III, 1, 5.
apud Lacedaemoniorum exer-
citum mansit, quocum Ol.
96, 3. in Europam revertitur
ibique pugnae Coronensi inter-
est V, 3, 6. Postea Lacedae-
monii ei domum et agrum do-
naverunt Scillunte §. 7 ff. cl.
de Xen. v. p. 23. ubi beatissimo
otio usus vixit, donec Ol.
102, 2. ab Eleis expulsus Co-
rinthum se contulit, ubi etiam,
non usus in patriam redeundi
potestate, videtur defunctus
esse, non ante Ol. 106, 2. v.
de Xen. v. p. 26 ff. callide re-
spondet II, 5, 41. ejus comi-
tas IV, 3, 10. ipse ubi hoplitis
currendum pedes ducit VII, 3,
45. cl. III, 4, 48 f. exemplo
suo milites frigore constrictos

ad surgendum adhortatur IV, 4, 12. alia quae ad mores ejus notandos pertinent exposui l. de auth. p. 22 ff. Anabasin a se scriptam esse dissimulat ad I, 10, 7. cf. de auth. p. 6 f.
Ξέρξης I, 2, 2. III, 2, 13.

O.

Ὀδρύσης VII, 5, 1. n. Odrysarum imperium laborat 2, 32. eorum multi ad Seuthen veniunt 4, 21. 5, 15.
Ὀδυσσεύς V, 1, 2.
Οἶτη IV, 6, 20. n.
Ὀλυμπία V, 3, 7. 11.
Ὀλυνθος I, 2, 6. n.
Ὀρόντας, regis gener II, 4, 8. III, 4, 13. comitatur Graecos II, 4, 9. 5, 40. Armeniae praefectus III, 5, 17. IV, 3, 4. cl. ad 4, 2.
Ὀρόντης I, 6, 1 ff. 9, 29. n.
Ὀρχομενός II, 5, 36. n.
Ὀφρύνιον VII, 8, 5. n.

Π.

Πανικά ad II, 2, 19.
Παριανοί VII, 3, 16.
Πάριον VII, 2, 7. n. 25. 3, 20.
Παρθένιον VII, 8, 15. n. 21.
Παρθένιος V, 6, 9. n. 10, 1.
Παρθάσιοι I, 1, 2. n.
Παρύσατις I, 1, 1. 4. ejus praedia 4, 9. II, 4, 27.
Πασίων I, 2, 3. 4, 7.
Παταγύας I, 8, 1.
Παφλαγονία V, 6, 6 ff. VII, 8, 25. cf. *Κορύλας*.
Παφλαγονικά κράνη V, 2, 28. n.
Peculatus poena IV, 6, 16.
Πελλήνη V, 2, 15.
Πελοποννήσιοι I, 4, 2. V, 10, 11. Peloponnesiacum bellum VII, 1, 27. n. pax V, 9, 27. n.
Πέλται I, 2, 10. n. *Hodie Pelletis*.
Πέργαμος v. *Πέργαμον* VII, 8, 8. 23.
Πέρικλος II, 6, 2. n. VII, 2, 8. 11. 28. 4, 2. ejus harmostes ad 2, 13.

Πέρσαι. Eorum fines I, 7, 6. n. omnes regis servi §. 4. n. ejus *ἀναβολεύς* IV, 4, 4. n. quibus ille locis vivat III, 5, 15. n. agriculturae prospicit ad I, 9, 19. ejus dona I, 2, 27. n. quae accipit 9, 22. n. uxores terras possident 4, 9. n. quem locum in acie teneat I, 8, 21. n. ei aluntur equi IV, 5, 24. n. Persarum educatio I, 9, 3 ff. ibique ann. venationes 2, 7. n. sagittandi ars III, 3, 7. 10. 15. nn. cl. I, 9, 5. capite non armato pugnant 8, 6. n. eorum acies §. 9. multo clamore aggrediuntur 7, 4. n. *ὑπὸ μαστίγων* III, 4, 25. n. eorum exercitus *νύκτωρ χαλεπὸν* 35. n. eorum signum I, 10, 12. n. *σύλλογοι* ad 1, 2. Graecis mercenariis utuntur I, 1, 6. n. 9, 17. item consiliariis II, 1, 7. n. eorum supplicia I, 6, 11. n. 9, 13. n. 10, 1. n. eorum perfidia §. 7. n. vestimenta 5, 8. n. *στολή* 2, 27. n. eorum foeminae III, 2, 25. luxus IV, 4, 21. n.

Περσικὸν ὄρχεῖσθαι V, 9, 10. n.
Πίγρης I, 2, 17. 5, 7. 8, 12.
Πισίδαι I, 1, 11. n. 2, 1. 4.
Pisces sancti I, 4, 9. n.
Πολυκράτης IV, 5, 24. V, 1, 16. VII, 2, 17. 29. 6, 41.
Πολύνικος VII, 6, 1. n.
Πόντος. ejus *στόμα* VI, 2, 1. n. terrae nomen IV, 8, 22. n.
Προκλῆς II, 1, 3. 2, 1. VII, 8, 17.
Πρόξενος. ejus cum Cyro conjunctio I, 1, 11. 2, 3. Clearchi et Menonis rixas componit 5, 14. fortiter respondet II, 1, 10. Xenophontis amicus III, 1, 4. 8. V, 3, 5. cl. II, 5, 37. dolo captus §. 31. occiditur 6, 1. ejus mores §. 16 ff.
Πυθαγόρας I, 4, 2. n.
Πύλαι Babyloniae I, 5, 5. n. Ciliciae ad 2, 21. Syriae (Ciliciae Dio Cass. LXXIV, 7. Appian. Syr. 54.) 4, 4. n.
Πύραμος I, 4, 1. n.

Πυθρίας VI, 3, 11.
Πῶλος VII, 2, 5.

P.

Ῥαθίνης VI, 3, 7.
Ῥόδιος III, 5, 8. Rhodii fundito-
res 3, 16. 4, 15.
Ῥοδογούνη ad II, 4, 8.
Ῥωπάρας VII, 8, 25. n.

Σ.

Salaminia pugna III, 2, 13. n.
Σαλμυδησσός VII, 5, 12. n.
Σαμόλας V, 6, 14. VI, 3, 11.
Σάρδεις I, 1, 1. n. ff. III, 1, 8.
Σάρος I, 4, 1. n.
Σάτυρος I, 2, 13. n.
Σειληνός ad I, 2, 13.
Σελινούς V, 3, 8.
Servis aures perforantur III, 1,
31. n.
Σεύθης VII, 1, 5. n. Graecos
ut apud se stipendia mereant
invitat ib. 2, 24 ff. 3, 10 ff.
contra Thracas bellat 35 ff.
crudelis 4, 6. cum eo de sti-
pendiis controversiae 5, 2 ff.
6, 2 f. 7, 14 ff. cf. Ξενοφῶν.
rex dicitur VII, 7, 22. 28.
Σηλυβρία VII, 2, 28. n. 5, 15.
Σιλανός Ambraciota I, 7, 18. V,
6, 17 f. 29. 34. VI, 2, 13.
Σιλανός Macestius VII, 4, 16.
Σινώπη V, 9, 15. n. urbes ei
subjectae V, 5, 10. ei infestus
est Corylas 23.
Σιτάκη II, 4, 13.
Σιτάλλας V, 9, 6. n.
Σκιλλοῦς V, 3, 7 ff.
Σκῦθαι τοξόται III, 4, 15. n.
Σκυθινοί IV, 7, 18. n.
Σμίρκης VI, 1, 4 f.
Σόλοι I, 2, 24. n.
Subterranea domicilia IV, 5,
25. n.
Suόνεταυρία II, 2, 9. n.
Σοῦσα II, 4, 25. III, 5, 15. n.
Σοφαίνετος I, 1, 11. 2, 3. 9. II,
5, 37. IV, 4, 19. n.
Σπαρτιάτης et περίοικος V, 1,
15. n.
Σπιθριδάτης VI, 3, 7.

Sternutamentum III, 2, 9. n.
Στρατοκλῆς IV, 2, 29.
Συέννεσις I, 2, 12. n. 21. 26 f.
4, 4.
Συρία I, 4, 6. cf. Πύλαι.
Σύροι I, 4, 9. n.
Σωκράτης Athenienfis III, 1, 5f.
Σωκράτης Achaeus I, 1, 11. 2, 3.
II, 5, 31. 6, 1. 30.
Σωσίας, Σῶσις I, 2, 9. n.
Σωτηρίδας III, 4, 47 ff.

T.

Ταμῶς I, 2, 21. 4, 2. n.
Τάοχοι IV, 4, 18. n. 6, 5.
Ταρσοί I, 2, 23. n. 26. Hodie
Tarso.
Τεμενίτης IV, 4, 15.
Τευθρανία II, 1, 3. n. VII, 8,
17.
Τηλεβόας IV, 4, 3. n.
Τήρης VII, 2, 22. n. 5, 1.
Τηρίβαζος IV, 4, 2. n. 4. 18. 21.
Τιβερηνοί V, 5, 2. n. VII, 8, 25.
Τίγρης I, 7, 15. n. II, 4, 24.
IV, 1, 3. n. 4, 3. n.
Τιμασίων cum Clearcho et Der-
cylida militaverat V, 6, 24. n.
exful ib. praetor factus III, 1,
47. cl. V, 9, 32. cum Xeno-
phonte praetorum minimus
natu III, 2, 37. illi adversatur
V, 6, 19 ff. mutat sententiam
37. equitibus praeest VI, 1,
14. n. 22. ditatus §. 18. cl. 5,
4. Seuthae dona dat 3, 18.
Xenophontem laudat 5, 10.
Τιμησίθεος V, 4, 2. 4.
Τισσαφέρους Cariae satrapes II,
4, 8. n. clam Cyro inimicus
I, 1, 2. n. 3. ab eo deficiunt
urbes Ionicae praeter Miletum
§. 7. n. regi Cyri consilium ape-
rit 2, 4. n. regis dux 7, 12. 10,
7. n. f. Graecis se amicum si-
mulat II, 3, 18 ff. Babylona
proficiscitur ad 4, 1. reverti-
tur 8. subdola oratione Clear-
chum decipit 16 ff. et ad col-
loquium invitatum 24 ff. cum
caeteris praetoribus compre-
hendit 31 ff. cl. III, 2, 4.
Graecos persequitur 3, 3 ff. 4,

548 II. INDEX NOMINUM ET RERUM.

1 ff. Cyri heres II, 5, 11. n.
 contra eum bellant Lacedaemo-
 nii VII, 6, 1. 7. 8, 24.
Τολμίδης II, 2, 20. III, 1, 46.
Τράλλεις I, 4, 8. n.
Τραπεζοῦς IV, 8, 22. n. V, 5, 10.
Τροάς V, 6, 24. et *Τροία* VII,
 8, 7. n.
Τύανα ad I, 2, 20. n.
Τυριαῖον I, 2, 14. n.

Υ.

Υρκάνιοι VII, 8, 15. n.

Φ.

Φαλῖνος II, 1, 7 ff.
Φαρνάβαζος Phrygiae minoris fa-
 trapes VI, 2, 24. n. cl. V, 6,
 24. 3, 30. corrumpit Anaxi-
 bium VII, 1, 2. et Aristar-
 chum 2, 7.
Φασιανοί IV, 6, 5. n. V, 6, 36.
 VII, 8, 25.
Φᾶσις, *Araxes* IV, 6, 4. n.
Φᾶσις, *Fas* V, 6, 36.
Φιλήσιος, praetor factus III, 1,
 47. praetorum natu maximus
 V, 3, 1. Xenophonti adverfa-
 tur V, 6, 27. damnatus 8, 1.
 legatus VII, 1, 32.
Φιλόξενος V, 2, 15.
Φλιούς. *Φλιάσιος* VII, 8, 1.
 Foederis faciendi ritus II, 2, 9. n.
 Fluminum trajiciendorum ratio
 I, 5, 10. n. cf. Curt. VII, 5,
 18. 9, 4.
Φοινίκη VII, 8, 25.
Φολόη V, 3, 10. n.
Φρασίας VI, 3, 11.
Φρυγία major I, 9, 9.
Φρυγία minor V, 6, 24. VII,
 8, 25.

Φρυγίσκος VII, 2, 1. 29. 5, 4.
 10.

Φύσκος II, 4, 25. n.

Φωκαῖς I, 10, 2. n.

Χ.

Χαλδαῖοι IV, 3, 4. n. V, 5, 17.
 VII, 8, 25.

Χαλκηδών. v. *Καλχηδών*.

Χάλος I, 4, 9. n.

Χάλυβες IV, 4, 18. n.

Χάλυβες in Ponto V, 5, 1. n.

Χαρμάνδη I, 5, 10. n.

Χαρμῖνος VII, 6, 1. 39.

Χειρίσοφος ad Cyrum venit I,
 4, 3. n. ad Ariaeum missus II,
 1, 5. n. Xenophontem laudat
 III, 1, 45. hortatur duces 2,
 2. primi agminis dux §. 37. IV,
 1, 6. al. ejus cum Xenophonte
 diffidium 6, 3. Athenienses
 perstringit 16. ad naves affe-
 rendas mittitur V, 2, 4. cl. 9,
 16. totius exercitus dux 32. cl.
 10, 12. solus cum suis profe-
 ctus 13 ff. in Calpes portum
 venit VI, 1, 10. moritur 2, 11.
Χερρόδονησος I, 1, 9. n. II, 6, 2.
 cum articulo et fine eo VII, 1,
 13. n.

Χρυσόπολις VI, 4, 38. n. VII,
 1, 1.

Ψ.

Ψάρος. v. *Σάρος*.

Ψιτιάκη. v. *Σιτιάκη*.

Ω.

Ωπῖς II, 4, 25. n.

III. INDEX GRAMMATICUS.

A.

Accusativus in — εἰς IV, 3, 20. n. V, 6, 9. in — ἦν et — ἡ VII, 2, 17. n. στρατηγίαν στρατηγεῖν I, 3, 15. n. τιμᾶν τινά τι 3. n. cum passivis II, 6, 1. IV, 5, 12. n. 6, 12. ὃ δὲ λέγεις V, 5, 20. n. simul ad participium et verbum finitum relatus I, 5, 5. n. IV, 7, 16. V, 7, 5. V, 9, 8. 12. ex anacoluthia explicandus V, 5, 19. n. c. inf. post relativum II, 2, 1. n. acc. c. inf. pro nominat. c. inf. VII, 1, 30. n. dat. c. inf. I, 2, 1. III, 1, 6. VII, 1, 10. nn. accusativus subjecti relinquitur II, 1, 12. n. 5, 15. IV, 7, 6. 3, 12. n. cf. βάθος, εὖρος, πλήθος, ὕψος, ἡμέρα.

Activum pro medio III, 5, 16. n.

Adjectivum ad duo substantiva pertinens priori appositum IV, 7, 14. VI, 1, 22. neutrum in praedicati loco III, 4, 35. n. IV, 4, 11. cf. III, 2, 22. II, 3, 15. εὐεπίθετον ἦν III, 4, 20. n. IV, 3, 12. VII, 7, 54. βάσιμα ἦν III, 4, 49. n. cl. IV, 1, 20. VI, 3, 18. οἱ πλήμονες et similia mediae orationi inserta III, 1, 29. n. τὸ Ἑλληνικόν I, 4, 13. n. usus prolepticus I, 5, 8. n. pro adverbio V, 9, 5. n. cf. ἡμισυς πρότερος, τελευταῖος et σκοταῖος.

Adverbia in fine incisorum VII, 1, 8. 7, 21. I, 4, 13. II, 3, 5. IV, 4, 10. VII, 8, 7. et ad 2, 26. cum εἶναι et γίνεσθαι conjuncta IV, 3, 8. 7, 23. nn.

Anacolutha I, 6, 6. II, 5, 5. III, 1, 17. 24. 2, 11. 23. IV, 1, 12. 27. 2, 12. 3, 6. V, 5, 19. 9, 23. VI, 2, 18. VII, 1, 31. 6, 15. 37. nn. cf. μὲν et δέ.

Anaphora ἀσύνδετος III, 1, 27. 2, 4. 4, 46. VII, 1, 21. nn.

πλουτεῖ μὲν — πλουτεῖ δὲ 7, 42. n.

Aoristus V, 6, 31. n. universum tempus uno obtutu complectens II, 6, 2. n. V, 5, 5. 9, 17. initium actionis significans ad 4, 22. et I, 3, 4. de conatu ad I, 3, 1. verbi χρῆσθαι 9, 17. aor. verborum φθάνειν et λανθάνειν c. aoristi participiis 3, 14. 17. nn. aor. verbi χρῆσθαι 9, 17. n. aor. pro plusquamperf. I, 1, 2. n. ἔλεξεν et ἔλεγεν VII, 1, 13. n. aoristi et praesentis optativus et conjunctivus quid differant III, 5, 3. VII, 1, 29. n. cf. infinitivus.

Apodosis relinquitur VII, 7, 15. n.

Appositio I, 2, 3. n. 6, 4. III, 4, 32. II, 1, 15. n. V, 5, 11. n. VII, 2, 2. VI, 2, 3. II, 4, 1. n. 6, 1. VI, 4, 34. cf. ἐνιοι et ἕκαστος. diverso numero IV, 7, 8. cl. VII, 2, 2. genere IV, 6, 3. n. diverso numero et genere V, 5, 3. n. diverso casu I, 2, 18. n. IV, 4, 1. n. a nomine suo diremta I, 6, 11. n. futurum tempus spectat II, 3, 15. n. ad pronomē personale in verbo latens refertur III, 1, 29. n. 46. n. IV, 8, 12. V, 6, 12. pronomē additur I, 7, 7. n. V, 7, 27. VII, 1, 27.

Articulus ante interrogativam III, 1, 14. n. cf. annot. m. ad Demosth. Phil. I. §. 10. articuli eadem forma praepositione duntaxat interposita bis IV, 4, 1. VI, 2, 1. et var. l. V, 8, 24. Cf. ὁ.

Afyndeton 1) singulorum verborum III, 4, 31. n. VI, 4, 1. 2) enunciationum ubi usurpari poterat a) γάρ V, 4, 34. n. 6, 32. n. 8, 21. b) δέ (ὁ δέ) I, 8, 9. n. VII, 6, 44. n. III, 4, 42. n.

I, 3, 16. n. II, 4, 23. III, 2, 33. 3, 6. VII, 3, 48. 8, 8. c) καὶ I, 3, 20. n. III, 3, 20. I, 2, 25. n. II, 1, 6. n. VII, 1, 32. n. d) οὖν I, 10, 18. n. III, 1, 24. n. VII, 3, 39. n.

Attractio 1) subjecti I, 6, 5. n. VI, 3, 19. VII, 6, 33. cf. αἰσθάνεσθαι, εἰδέναι, ἐλέγχειν, ἐπιδείκνυμι, ἐπιμελεῖσθαι, ἐπίστασθαι, φράζειν IV, 5, 29. 34. δίκαιος, δῆλος, ἐνδηλος φανερός et ad I, 5, 9. 2) praedicati. V, 4, 27. n. 29. n. 3) objecti I, 1, 8. n. II, 6, 23. III, 2, 12. 3, 16. nn. 4) relativi I, 1, 8. 3, 18. nn. cf. ὅς et ὅστις. ἄνθ' ὧν et similia I, 3, 4. n. praegressum nomen in relativi casum cedit I, 4, 15. III, 1, 6. nn. 5) praepositivum. v. ἀπό I, 2, 3. n. 18. V, 4, 3. n. 7, 16. n. VI, 2, 9. n. ἐν I, a. ἐπὶ ad I, 8, 3. IV, 2, 3. n. παρά I, 1, 5. n. 4, 3. II, 2, 1. I, 4, 7. n. II, 5, 8. n. ὑπέρ I, 1, 9. cf. ὑπό III, c. cf. ἄλλοθεν et ἑωθεν.

Augmentum in αὐαίνεσθαι II, 5, 16. εὐχεσθαι I, 4, 7. nn. cf. βούλεσθαι et δύνασθαι. in compositis V, 3, 1. n.

B.

Breviloquentia I, 5, 8. II, 1, 9. III, 3, 13. 4, 35. 5, 5. 9. IV, 1, 14. 3, 11. 5, 28. VII, 4, 12. cf. ἀφίστασθαι et ἐκλείπειν. in comparatione II, 3, 15. n. duae dictiones conflatae V, 8, 1. VI, 1, 24. VII, 4, 18. nn.

C.

Cacophonia I, 3, 18. V, 6, 7. Casus non propiori participio, sed remotiori verbo finito accommodatus I, 5, 3. n. casus diversi conjuncti 2, 18. Collocatio quaedam III, 3, 4. n. Comparationes II, 3, 15. n. IV, 5, 32. n.

Comparativus. ejus forma III, 4, 19. elliptice V, 6, 8. n. VII, 6, 4. n. cf. ἄμεινον, βέλτιον, θᾶσσον, μᾶλλον. Sequentes genitivo I, 9, 16. n. II, 5, 13. n. Conditionalis enuntiatio reticetur V, 2, 31. n. cf. γάρ, εἴ, ἐάν, ἄν.

Conjunctiones repetendae III, 2, 3. n.

Conjunctivus. v. ἵνα, ὅπως, ὥς, μή, ἄχρις, ἔστε, ἕως, μέχρις, ἐπὶ, ἐπειδάν, ὅταν, ὅπο-
ταν, ὅς, ὅστις, ἐάν, εἴ, ἄν.

Consecutio temporum I, 1, 3. n.

Constructio ex relativa in liberam transiens I, 1, 2. 8, 26. 9, 27. III, 1, 17. nn.

Crasis II, 3, 18. III, 1, 35. nn.

D.

Dativus in — οἰσιν I, 4, 18. VI, 4, 33. nn. incommodi I, 3, 16. ethicus 7, 4. n. pro genitivo IV, 4, 2. n. VII, 2, 32. pro ὑπό c. genit. post pass. I, 8, 12. n. εἶχον δεινῶς τῇ ἐνδείᾳ VI, 2, 23. n. αὐταῖς τριήρεσιν I, 3, 17. συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι I, 7, 14. n. 8, 1. III, 2, 11. IV, 2, 20. VII, 6, 29. 3, 43. 2, 21. n. dativus participii III, 2, 22. n. 5, 8. 15. IV, 3, 6. VI, 1, 10. n. cl. 2, 3. dat. c. inf. III, 2, 11. n. 31. cl. I, 2, 1. n.

Demonstrativum ante relativum omittitur I, 10, 3. n. III, 1, 21. n. V, 1, 8. n. 2, 26. n. cf. ὅπου, οὗ, ἐνθεν, ὅθεν.

Dictiones duae conflatae I, 9, 21. cf. breviloquentia.

Ducis nomen milites complectitur I, 10, 4. n. IV, 5, 30. n. et ad I, 2, 27.

E.

Ellipsis. v. γνώμη, ὁδός, πληγή, χώρα.

Enuntiatio vocabulo ad quod pertinet praemissa I, 6, 7. n. VII, 6, 13. enuntiatio homi-

nem ad quem narratio quae sequitur pertinet describens huic se juncta praemittitur VII, 3, 16. n. cf. III, 5, 16. V, 2, 3. Epanalepsis III, 1, 20. n. IV, 4, 18. n. cf. οὐν.

Exegemata 1) pronominum a) demonstrativorum I, 1, 7. n. V, 10, 6. VII, 6, 40. b) relativorum V, 6, 33. VII, 6, 13. 2) adverbiorum IV, 8, 22. n. αὐτοῦ II, 2, 1. n. οὕτω 2. n.

F.

Figurata oratio I, 3, 9. n.

Futurum atticum III, 1, 24. n. I, 3, 15. n. fut. medi passivi potestatis I, 3, 8. n. cf. τρέφειν. futurum tertium I, 5, 16. n. pro imperativo VII, 3, 36. cf. ὅς et ὅστις.

G.

Genitivus. ὁρέων I, 2, 25. n. πήχεων, πηχέων, πηχῶν IV, 7, 16. n. Ἰσῖος V, 10, 1. n. Pendet 1) a substantivis. δέξα μυριάδες στρατιᾶς I, 4, 5. n. cf. Hell. I, 1, 37. et Lucian. diall. mortt. XII, 10. τέτταρες παρασάγγαι τῆς ὁδοῦ ad I, 4, 5. σχεδία διφθερῶν II, 4, 28. n. cf. III, 4, 10. IV, 7, 22. n. VI, 2, 4. n. μάρσιπος ἱματίων IV, 3, 11. n. 7, 10. cf. κέρας. Ἐφεσος τῆς Ἰωνίας II, 2, 6. n. oblique: ἐπικούρημα τῆς χιόνος IV, 5, 17. cf. εὐνοια et φόβος. genit. duplici regimine V, 8, 1. 2) ab adjectivis I, 8, 4. post comparativum pro ἢ c. dat. II, 5, 13. n. pro ἢ c. acc. VII, 3, 12. pro ἢ c. nom. et verbo εἰμί I, 9, 16. n. IV, 2, 25. 26. 3) a pronomibus. ἐν τῷ τοιούτῳ τοῦ κινδύνου I, 7, 5. n. cf. ὅς et ὅστις. ab omisso τίς pendet I, 5, 7. n. IV, 5, 22. 6, 15. VI, 4, 18. VII, 4, 5. cf. μεταδιδόναι. Similiter τόδε cogitando addi potest III, 1, 19. n. 4) ab adverbis III, 5, 18. n.

VI, 4, 12. n. cf. πρόσω. 5) a verbis. v. ἀκούειν, ὑπακούειν, ἀπογιγνώσκειν. γίγνεσθαι 1. εἶναι 1 — 4. ἐναντιοῦσθαι, εὐδαιμονίζειν, λαμβάνεσθαι, μανθάνειν, πυνθάνεσθαι, μνησικακεῖν, τιμωρεῖσθαι, χαλεπαίνειν. 6) genit. partit. I, 5, 7. n. 7) genit. temporis I, 7, 18. n. 9, 25. n. II, 2, 11. 1. 8) genit. pretii I, 5, 6. n. VII, 8, 6. 9) genit. abs. omisso subjecto I, 2, 17. n. III, 2, 10. IV, 5, 9, 8, 5. V, 8, 1. VI, 2, 17. VII, 2, 14. pro dat. participii I, 4, 12. n. IV, 4, 11. VI, 2, 16. cf. ὥς. 10) genitivi collocatio quaedam III, 2, 37. n. τοῦ ἐκείνου δούλου II, 5, 38. V, 5, 18. nn. I, 8, 13. 11) genit. trajectus IV, 3, 1. n. V, 4, 28. 31. 7, 16.

H.

Hyperbaton. v. trajectio.

I.

Imperativus non videtur adsciscere ἄν part. I, 4, 8. n.

Imperfectum I, 2, 18. n. de conatu 3, 1. pro praesente I, 4, 9. n. 8, 22. IV, 8, 1. VII, 7, 18. n. pro plusqpf. I, 1, 6. n. 7, 8. (cf. VII, 3, 35.) II, 5, 27. IV, 2, 6. 3, 7. pro optativo I, 2, 21. n. III, 1, 2. n. VII, 3, 7. n. II, 2, 15.

Indicativus in oratione obliqua. v. εἰ II, 2, a, α. ὅς a. ὅστις 1. ὅτι 1. ὥς.

Infinitivus II, 1, 6. n. III, 2, 27. n. VII, 1, 27. 8, 2. post παρέχειν II, 3, 22. n. VI, 4, 16. similiter post διδόναι VII, 3, 30. post μακρόν ἔστι III, 4, 42. n. cf. VI, 1, 16. post ἀπορον εἶναι V, 6, 20. post τὰ ἱερὰ γίγνεται II, 2, 3. VI, 4, 36. nn. post ἀναιρεῖν VII, 6, 44. post verba dicendi I, 3, 8. 14. V, 2, 18. nn. post ἢ ὥς III, 3, 8. n.

a substantivo cum ποιῆσθαι juncto pendet III, 3, 5. n. cf. VII, 2, 32. in epexegefi. v. epexegemata. post relativum II, 2, 1. n. post ἐπεὶ V, 7, 18. n. post ὅτι 9, 29. post ὥς ad 6, 34. pro imperativo 3, 13. n. addito vel non addito ἄν I, 3, 6. n. inf. praef. et aor. differunt ib. inf. aor. et fut. 2, 2. 5, 8. II, 3, 20. nn. inf. praef. et fut. I, 5, 9. 7, 19. nn. inf. praef. pro inf. fut. I, 3, 7. 7, 5. II, 3, 27. V, 10, 8. VII, 6, 38. nn. inf. imperfecti I, 4, 12. n. V, 8, 1. 19. n. VI, 4, 27. n. nominat. c. inf. II, 6, 9. n. dat. c. inf. III, 2, 11. n. 31. ἐμποδῶν τὸ μὴ εἶναι IV, 8, 14. n. cf. Thuc. III, 1. inf. subaudiendus IV, 8, 24. repetendus 1) ad adjectiva II, 3, 11. n. V, 7, 30. n. 2) ad verba I, 2, 15. ad ἀναιρεῖν V, 3, 7. ἀξιοῦν VI, 4, 25. n. ἀποψηφίζεσθαι I, 4, 15. βούλεσθαι I, 7, 5. n. II, 1, 5. δεῖν II, 2, 5. VII, 1, 2. 2, 31. nn. διακελεύεσθαι IV, 7, 26. δοκεῖν I, 3, 20. δύνασθαι IV, 7, 7. cl. ad II, 1, 8. εἰρησθαι IV, 1, 14. κελεύειν VI, 4, 15. μέλλειν II, 5, 5. n. παραγγέλλειν IV, 3, 17. cf. Cyr. VIII, 5, 1. παρακαλεῖν III, 1, 44. n. cl. V, 7, 19. οὐ φάναι VII, 7, 19. καίρος ἐστίν VI, 1, 14. καλῶς ἔχει V, 6, 19.

Interrogatio quaedam I, 3, 14. n. duplici negatione VII, 6, 24. n. interrogationis obliquae quae lex I, 10, 5. n. IV, 8, 17. n.

M.

Medium addito ἑαυτῷ V, 6, 17. n. cf. ad I, 8, 29. cf. futurum.

Metaplasmus V, 4, 27. n.

Modi diversi junguntur: indic. et opt. II, 1, 3. 2, 15. III, 5, 13. VI, 1, 11. VII, 1, 34. opt. et indic. II, 3, 7. IV, 5, 10. 28. V, 6, 3. VII, 6, 4.

N.

Neutrum adjectivi in praedicato III, 2, 22. 4, 35. n. dub. V, 6, 1.

Nomen loco pronominis I, 3, 14. n. III, 2, 23. V, 8, 10. VI, 2, 2. 1. VII, 2, 8. 6, 44. nomini positum I, 9, 25. n. nomen populi pro regis nomine V, 5, 22. n. nomen gentis in proprium cessit I, 10, 3. V, 2, 29. nn.

Nominativus absolutus I, 8, 27. n. nominat. c. inf. II, 6, 9. n.

Numeralia c. articulo I, 7, 10. II, 6, 30. IV, 7, 8. nn. τρεῖς καὶ δέκα I, 5, 5. n. τετραράκοντα (καὶ) πέντε V, 5, 5. n. cf. ἐκταῖος et ἡμέρα. ἀσπὶς μυρία I, 7, 10. n.

Numerus facer apud Persas I, 6, 4. n. numeri diversi junguntur I, 10, 14. n. IV, 1, 14. n. singularis εἰ τις ad pluralem refertur V, 1, 16. n. item ὅστις I, 1, 5. IV, 1, 9. nn. pluralis ad singularem refertur 1) pronominis τὸς I, 4, 8. V, 5, 14. nn. 2) collectivorum, sequente a) pronome IV, 1, 20. 8, 18. nn. VI, 3, 30. similiter ducis nomine praegresso I, 10, 4. n. IV, 3, 28. 5, 30. n. cl. ad I, 2, 27. pariter ἑαυτῶν III, 4, 41. n. aliter V, 9, 26. b) adjectivo V, 5, 3. n. c) participio II, 1, 6. n. III, 4, 45. cf. transitus et verbum.

O.

Objectum eliciendum I, 5, 5. n. 8, 11. n. VII, 2, 11. subaudiendum I, 3, 4. n. 5, 11. 9, 10. 19. (cl. VII, 5, 3.) III, 1, 46. 2, 31. 4, 4. V, 3, 4. VII, 6, 3. IV, 4, 12. 5, 13. cf. accusativus et pronomem.

Optativus. δοχοῖς et δοχοῖης II, 5, 16. n. VI, 4, 25. προοῖτο I, 9, 7. n. vere optans III, 2, 3. pro imperativo III, 2, 37. n. VI, 4, 18. post γάρ in orat.

obl. VII, 3, 13. n. repetendo
ὅτι IV, 6, 13. cf. ἄν, relativa
ὅς, ὅστις, al.; particulas fina-
les ἵνα, ὅπως, ὥς, μή; tem-
porales ἐπεὶ, ὅποτε, πρὶν,
al.; modus.

Oratio confusa I, 2, 21. 9, 21.
VII, 1, 9. nn. cf. breviloquen-
tia. mutata III, 1, 20. n. non
concinna I, 9, 10. 22. II, 1, 7.
IV, 6, 8. VI, 2, 5. nn. cf. μὲν
et anacoluthon. turbata I, 6,
6. n. variata 9, 6. n. figurata
3, 9. n.

P.

Paronomasia I, 9, 2. n.

Participium. duo cum uno verbo
finito juncta non interposito
καί I, 1, 7. n. VII, 3, 5. duo
diverso modo resolvenda co-
pulantur I, 7, 4. n. diversi par-
ticipiorum casus junguntur I,
10, 6. n. subaudito τὸς ponitur
I, 1, 7. 3, 14. II, 3, 23. nn.
cf. pronomen. post partic. se-
quitur διὰ τοῦτο I, 7, 3. n.
VII, 1, 9. cf. objectum et ge-
nitivus, ἀγγέλλειν, ἐπιχειρεῖν,
ἀκούειν, ὑπακούειν, εἰδέναι,
νομίζειν, ὁρᾶν, καταμανθάν-
ειν, νικᾶν, ὑπάρχειν, φαί-
νεσθαι, ἔρχεσθαι, δοκεῖν, ἐν-
δεῖν, δεῖν, ἐξεῖναι. partic.
imperf. II, 4, 2. n. 6, 29. III,
2, 9. V, 2, 24. al. pro partic.
aoristi I, 2, 3. n. partic. praef.
pro futuri partic. IV, 5, 8. n.

Perfectum τετάχεται IV, 8, 5. n.
Personae mixtae III, 1, 20. n. cf.
ἐγώ.

Pleonasmi I, 3, 15. 4, 14. 7, 3.
III, 3, 15. (cl. V, 8, 25.) IV, 7,
22. nn.

Pluralis. v. numerus et verbum.
Plusquamperfectum in — εσαν
III, 5, 18. IV, 2, 12. nn. pro
optativo III, 1, 2. n. VII, 8, 1.

Poetica vocabula in Anabasi ἀγέ-
νειος, αἰγιαλός VI, 2, 1. 4, 7.
αἰθεῖν IV, 7, 20. VI, 1, 19.
ἀναχάζειν, (ἀντίπορος, ἀνυ-
στόν,) ἀπαμειβεσθαι, ἀπερύ-

χειν V, 8, 25. (cf. Herod. I, 1,
32.) ἀπονοοσιεῖν, (ἀπόρῳξ
VI, 2, 3. ἀσινῶς II, 3, 27. III,
5, 3. αἰᾶρ, ἀτμίζειν, αὐαίνε-
σθαι, βλάβος, βουπόρος, δά-
πεδον,) διαμπερές, διαχάζειν,
διδέναι, δόρπιστος, δουπεῖν,
δοῦπος, (ἐαρίζειν,) ἐξαλαπά-
ζειν, ἐρύκειν (cf. Herod. V,
15.), ἡλίβατος, θύρετρα, λά-
χος, μολεῖν, (νάπη, νάπος)
ναυσίπορος, ὁλοίτροχος, ὄχθη,
παραμειβεσθαι, σίνεσθαι, σχέ-
τλιος, τάραχος, τελέθειν dub.,
τλήμων, τρεῖν, ὑποχος. For-
tasse et alia huc referenda sunt,
quamquam videndum est ne
ex his quae enumeravi plura
etiam quam notata sunt ex poe-
ticorum vocabulorum numero
sint eximenda. Omnino autem
tenendum est quod monui in
praef. ad Dionysii historiogr.
p. XLI f. Nec talia mirabitur
qui meminerit Graecos hujus
potissimum aetatis poesi quasi
belluatos esse. De Xenophonte
cf. ad IV, 4, 14.

Populi nomen pro terrae nomine
I, 3, 5. n. cf. εἰς in.

Praepositio ad relativum a prae-
gresso substantivo repetenda
V, 7, 17. n. cf. ad IV, 5, 22.
ὥς διὰ φιλίας τῆς χώρας I, 3,
14. n. post καί ubi non repeta-
tur VII, 1, 11. praepositiones
quietem significantes cum mo-
tus verbo II, 5, 8. IV, 2, 3. nn.
cf. attractio.

Praesens historicum I, 1, 1. n.
praesens pro futuro II, 5, 18. n.
cf. infinitivus.

Pronomen nomini praemissum I,
9, 15. n. cf. numerus. demon-
strativum pro relativo I, 8, 26.
IV, 7, 2. nn. neutrum spectat
nomen masc. vel fem. gen. I,
5, 10. cf. demonstrativum. per-
sonale alii quod in verbo latet
opponitur III, 4, 41. appositio
ad pronomen in verbo latens
refertur III, 1, 46. n. accusa-
tivus reticetur II, 1, 12. n. III,
2, 21. IV, 7, 6. 8, 12. VI, 1,

16. nn. $\mu\acute{\epsilon}$ et $\epsilon\mu\acute{\epsilon}$ III, 3, 2. V, 6, 31. 9, 29. nn. $\eta\ \phi\iota\lambda\lambda\alpha\ \eta\ \sigma\eta$ VII, 7, 29. n. cf. $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\varsigma$ I, 7.
Proverbialia IV, 8, 14. V, 6, 4. 8, 3. VII, 1, 30. nn.

R.

Relativa. $\epsilon\varphi'\ \alpha = \tau\alpha\upsilon\tau\alpha\ \epsilon\varphi'\ \alpha$ I, 2, 2. VII, 6, 15. cf. $\acute{o}\varsigma$, $\acute{o}\sigma\tau\iota\varsigma$, $\acute{o}\iota\acute{o}\varsigma$, al.

Repetitio ejusdem verbi I, 1, 2. n. 5, 15. n. cf. nomen. particulae post interjecta: $\epsilon\acute{\iota}$ III, 2, 35. n. $\mu\eta$ 25. n. $\acute{o}\upsilon$ VII, 6, 11. n. cf. $\acute{o}\tau\iota$.

S.

Secundaria orationis pars peculiari enunciato praeposita VII, 3, 16. n.

Singularis pro plurali IV, 5, 25. n. cf. 7, 16. I, 7, 8. V, 3, 9. 10. cf. numerus.

Structura variata I, 3, 15. n. IV, 5, 13. n.

Subjectum subito mutatur I, 4, 5. n. 8, 24. II, 2, 8. 5, 24. IV, 2, 20. 8, 19. V, 4, 32. 8, 12. VI, 1, 5. reticetur I, 2, 17. n. IV, 6, 2. n. VII, 3, 32. item acc. subj. I, 8, 2. n. cf. pronomen et genitivus.

Substantivum contraria vi V, 8, 1. n. cf. interpr. ad Soph. Aj. 674. ex adjectivo subaudiendum IV, 4, 13. n. subst. adjectivum usurpatum IV, 1, 26. 27. nn.

T.

Tempora diversa copulantur
1) praef. et imprf. IV, 2, 13. de auth. p. 59 f. 2) praef. et aor. v. ib. 3) imprf. et praef. I, 8, 26. 10, 14. III, 1, 8. IV, 8, 18. V, 7, 1. VII, 5, 11.
4) imprf. et aor. I, 9, 17. V, 2, 12. VII, 7, 55. $\epsilon\pi\omicron\sigma\epsilon\upsilon\omicron\upsilon\omicron\tau\omicron$ — $\epsilon\pi\omicron\sigma\epsilon\upsilon\theta\eta\sigma\alpha\nu$ IV, 1, 14. cl. 5, 2 f. et Reisig. ad Soph. Oed. C. p. 254. 5) aor. et praef. VI, 4, 20. VII, 6, 42. cf. Soph. Phil. 505. et Heindorf. ad Plat. Phaed.

p. 124. 6) aor. et imprf. II, 2, 17. V, 4, 24. cf. in protasi imprf. in apod. praef. IV, 7, 12. in prot. aor. in apod. praef. I, 1, 3. n. V, 8, 9. VI, 1, 10.
Trajectio 1) nominum I, 7, 2. II, 1, 11. IV, 2, 18. V, 9, 2. 26. VII, 2, 14. 3, 34. nn. cf. appositio et genitivus. 2) praepositionis cum casu suo IV, 3, 11. n. 3) participii V, 6, 20. n. 4) conjunctionum II, 5, 7. n. 5) adverbiorum I, 5, 8. III, 1, 22. IV, 8, 24. nn. cf. $\acute{\alpha}\nu$, $\kappa\alpha\iota$, $\mu\acute{\epsilon}\nu$, $\nu\upsilon\nu$, $\acute{o}\tau\iota$, $\acute{o}\upsilon\delta\acute{\epsilon}$, $\tau\acute{\epsilon}$.

Transitus a generali in specialem sententiam II, 4, 26. n. ex orat. obl. ad directam I, 3, 14. n. V, 7, 19. contra VII, 1, 19. n. e narratione ad interrogationem I, 6, 6. n. ex relativa ad liberam enunciationem I, 1, 2. 8, 26. 9, 27. III, 1, 18. 3, 16. IV, 7, 2. a singulari ad pluralem I, 7, 17. n. VI, 4, 20. a dat. ad acc. I, 2, 1. n. VII, 1, 10. n. ab infinitivo ad finitum tempus II, 3, 10. n. a civitate ad cives V, 5, 7. n. a terra ad incolas 2, 2. n. cf. numerus.

V.

Verbum ad duo enuntiata perti-
nens priori appositum VII, 8, 16. potiori nomini accommodatum I, 10, 1. n. priori subjecto appositum II, 1, 16. n. singularis pluribus subjectis praemittitur II, 4, 16. n. V, 9, 16. proximo subjecto accommodatum VII, 1, 14. n. verbi pluralis cum subjecto neutr. plur. jungitur I, 7, 20. n. verbum appositioni accommodatum 8, 9. n. praedicato 4, 4. n. VII, 2, 32. verbum repetendum est post $\delta\acute{\epsilon}$ I, 7, 5. 8, 10. 9, 5. III, 1, 38. IV, 8, 20. V, 10, 6. VI, 3, 19. nn. post $\epsilon\acute{\iota}$ VII, 2, 19. post $\epsilon\acute{\iota}\ \tau\iota\varsigma$ V, 3, 3. n. cf. $\acute{\epsilon}\acute{\alpha}\nu$ extr. post η III, 2, 32. n. post $\kappa\alpha\iota$ IV, 1, 18. VII, 1, 37. nn. post $\mu\acute{\epsilon}\chi\upsilon\varsigma$ $\acute{o}\upsilon$ I, 7, 6. post $\acute{o}\pi\omicron\iota$

I 3, 6. n. cl. IV, 3, 2. post *ὅτι*
 I, 6, 7. n. post *οὐ* VII, 6, 33.
 post *οὐδέ* V, 4, 26. post *οὐ*
μήν VII, 6, 38. post *ὥςπερ* I,
 4, 12. n. IV, 2, 23. diversa
 persona repetendum II, 1, 16. n.
 VII, 7, 4. item diverso numero
 et persona IV, 3, 8. V, 9, 26.
 diverso tempore III, 1, 34. n.
 3, 2. n. V, 4, 28. 34. n. VII,
 7, 9. 13. diverso modo I, 3,
 6. n. cf. infinitivus. *λόντας* ex
ἀπιόντας I, 4, 7. cf. VII, 4, 20.

χρῆναι ex *οὐχ οἶόν τε* 2, 28. n.
νομίζειν ex *λέγειν* I, 3, 15.
διαπράττεσθαι ex *ἔξεστιν* V, 4,
 6. *στρατηγὸν γενέσθαι* ex *στρα-*
τηγοῦ δεῖσθαι 1, 33. remotius
 verbum repetendum IV, 8, 27.
 verbum bis cogitandum III, 4,
 13. verba conatum significan-
 tia I, 3, 1. VI, 1, 9. VII, 7,
 7. nn. Cf. *εἰπεῖν*, *λέγειν*,
κελεύειν.
 Vocabulum bis cogitandum III,
 4, 13. V, 9, 8. n.

TABULA ITINERARIA.

<i>Ἀναβάσεις.</i>	Itinera	Parasangae	Morae dies
a Sardibus ad Maeandrum I, 2, 5.	3	22	—
ad Coloffas §. 6.	1	8	7
— Celaenas §. 7. et 9.	3	20	30
— Peltas §. 10.	2	10	3
— Κεραμῶν ἀγοράν §. 10.	2	12	—
— Καῦστρου πεδίον §. 11.	3	30	5
— Thymbrium §. 13.	2	10	—
— Tyriaeum §. 14.	2	10	3
— Iconium §. 19.	3	20	3
per Lycaoniam ib.	5	30	—
ad Danam (Tyana) §. 20.	4	25	3
— Tarsum §. 23.	4	25	20
— Pfarum amnem 4, 1.	2	10	—
— Pyramum amnem ib.	1	5	—
— Iffum §. 1. 5.	2	15	3
— Ciliciae et Syriae portas §. 4.	1	5	—
— Myriandrum §. 65.	1	5	7
— Chalum amnem §. 9.	4	20	—
— Daradaca amnem §. 10.	5	30	—
— Thapfacum §. 11.	3	15	5
— Araxem amnem §. 19.	9	50	3
— Corfoten 5, 1. 4.	5	35	3
— Pylas §. 5.	13	90	—
per Babyloniam 7, 1. et 14.	4	15	—
pugnae dies c. 8 — 10.	1	—	—
dies post pugnam II, 1, 2 ff.	—	—	1
	85	517	96 ^a)

Κατάβασις.

	Itinera	Parasangae	Morae dies
cum Ariaeo II, 2, 13. 3, 10. 17. 4, 1.	2	?	24
ad Mediae murum. 4, 12.	3	?	—
— Tigrin amnem §. 13.	2	8	—
— Physcum amnem §. 25.	4	20	—
per Mediam §. 27.	6	30	—
ad Caenas §. 28. 5, 1.	5	20	3
— vicos ignotos III, 3, 11. 4, 1.	1	$\frac{5}{6}$	1
— Larissam 4, 6.	1	?	—
— Mespila §. 10.	1	6	—
— vicos ignotos §. 13. 18.	1	4	1
per planitiem §. 18.	1	?	—
— vicos ignotos §. 23 f. 31.	5	?	3
— planitiem §. 31.	1	?	—
nocturnum iter §. 37.	1	2	—
ad vicos incertos §. 37. 5, 1.	4	?	—
retro proficiscuntur 5, 13.	1	?	—
per Carduchos, v. ad IV, 3, 2. cl. §. 8.	7	?	1
— Armeniam 4, 1.	1	5	—
ad Tigridis fontes §. 3.	2	10	—
— Teleboam amnem ib.	3	15	—
per planitiem §. 7.	3	15	b)
ad angustias quasdam 5, 1.	1	?	—
— Euphratem amnem §. 2.	3	15	—
per nivem §. 3.	3	(15)	— ^{c)}
item §. 7. §. 23 ff. 6, 1.	1	?	7
duce vici praefecto 6, 2.	3	?	—
praeter Phasin §. 4.	7	35	—
ad montes ib. cl. 22. 23.	2	10	d)
per Taochos 7, 1.	5	30	—
— Chalybes §. 15.	7	50	— ^{e)}
— Scythinos §. 18.	4	20	3
ad Gymniam §. 19.	4	20	—
— Thechen montem ib. et §. 20.	5	?	—
per Macrones 8, 1. 8.	3	10	— ^{f)}
pugna cum Colchis §. 9 ff. 19. 21.	1	?	4
ad Trapezunta §. 22.	2	7	30
— Cerasunta V, 3, 2 f.	3	?	10
— Mosynoecorum fines 4, 2.	1	?	? ^{g)}
per Mosynoecos 5, 1.	8	?	—

	Itinera	Parasangae	Morae dies
per Chalybes ib.	1	3	—
— Tibarenos Cotyora §. 2 f.	2	3	45
iter maritimum ad Sinopen 9, 14 f. 17.	2	3	5
— — — — Heracleam 10, 1.	2	3	? h)
ad Calpes portum	5	3	? i)
— Chrysopolin VI, 4, 38.	6	—	7

a) Ut ratio confiet statuendum videtur Xenophontem I, 2, 21. 5, 4. 6, 1. omnino quinque mansiones neglexisse. Nam II, 2, 6. traditur: ἀριθμὸς τῆς ὁδοῦ ἣν ἤλθον ἐξ Ἐφέσου τῆς Ἰωνίας μέχρι τῆς μάχης σταθμοὶ τρεῖς καὶ ἑννεήκοντα, παρασάγγαι πέντε καὶ τριάκοντα καὶ πεντακόσιοι. Trium autem dierum iter ab Epheso erat. V. Hell. III, 2, 11. Herod. V, 55. Sed ita iusto minor est stadiorum numerus, ut pro τριάκοντα legendum videatur τετταράκοντα: quod sufficere videbitur cogitanti iter I, 2, 21. neglectum haud dubie brevissimum fuisse. Porro cum ex V, 5, 4. et VII, 8, 26., qui locus ad tempus quo Graeci Cotyora venerunt pertinet, τὴν ἀνάβασιν septem mensium fuisse collegeris, fere triginta quietis dies oblitterati esse videantur. Sed hoc multis de causis non probabile est, ut statuendum putem tempus inter pugnam et Tissaphernis ex Babylone reditum interjectum (II, 4, 1. 8.) τῇ καταβάσει non annumerandum esse. Ita ille qui deest mensis exit.

b) Hoc itinere confecto Graecos plures dies in vicis omnium rerum copia refertissimis commoratos esse ipsa narrationis series ostendit.

c) V. ann. ad II. II.

d) Haud dubie hic quoque plures dies manserunt. V. ad IV, 6, 27. Aliam narrationis lacunam investigavit Reichard l. l. p. XXXI. Eaque haud dubie non exigua et fortasse scriptori non imputanda est. Pertinere videtur ad IV, 6, 4.

e) Hic neglecta videtur itineris ad Harpasum mensura IV, 7, 18.

f) Male conjungenda distraxit Haken.

g) Rursus hic (V, 4, 1 ff.) plures tam itineris quam morae dies non notatos esse manifestum est. Idem etiam aliis locis acciderit necesse est.

h) Ibi sex aut octo dies videntur mansisse v. V, 10, 12. cl. 17.

i) Unum diem navigabant (V, 10, 17. cl. ad §. 1.) quarto in Calpes portu convenerunt (V. ad VI, 2, 9.), ubi fere quindecim dies videntur remansisse.

TEMPORUM DESCRIPTIO.

- A. Chr. n.
401. α) Aprili mense ineunte Cyrus Sardibus venit β).
Ineunte Junio Thymbrium venit.
Exeunte Junio vel ineunte Julio Tarsum attingit γ).
Medio Augusto ad Euphratem amnem pervenit δ).
Ineunte Octobri pugna committitur ε).

Exeunte Octobri Graeci Tiffapherne duce profisciscuntur.

- Medio Decembri Carduchorum montes attingunt.
400. ζ) Ineunte Januario primae nives η).
Ineunte Aprili ad Harpasum amnem veniunt
Post medium Aprilem ex Theche monte mare
conspiciantur.
Ineunte Majo Trapezunta attingunt.
Ineunte Julio Cotyora veniunt θ).

- Ineunte Septembri in Calpes portum perveniunt
Ineunte Octobri Byzantium trajiciunt ι).
399. κ) Decembri et Januario mensibus cum Seuthe mi-
litant λ).
Februario ad Thibronem proficiscuntur μ).

α) Archonte Xenaeneto i. e. Ol. 94, 4. V. Diog. Laert. II, 55. et Diod. XIV, 19.

β) Cum non dubitandum videatur quin etiam ad hanc aetatem pertineat quod Plutarch. Quaest. Gr. 9. prodit, vetustioribus temporibus nonnisi Byfio Delphorum mense oracula edita esse (ὁψὲ γὰρ ἀνείσθηναι αἱ κατὰ μῆνα μαντεῖαι τοῖς δεομένοις), a Byfio autem ver inceperit (ἔαρος ἄρχει. cf. Ideler Handb. d. Chronol. p. 367.), ex III, 1, 5. 9. collegeris Cyrum prima Aprilis parte Sardibus profectum esse. Nec ferius fieri potuisse patebit ex ann. ι.

γ) Ante messem factum esse collegeris ex I, 2, 22.

δ) Augusto et Septembri Euphrates minimum aquae vehit (v. Rennell. p. 277 f.), ut modo his mensibus vado transiri potuisse videatur.

ε) Ex II, 3, 14 ff. apparet aliquot ante hebdomadibus palmulas collectas fuisse, quod ineunte Septembri fieri traditur. V. Rennell. p. 279. Cf. ad II, 3, 13.

ζ) Lachete archonte Ol. 95, 1. V. Clinton Fastis Hell. h. a.

η) Quod Morier. l. I. c. 25. p. 436. altissimas Armeniae regiones jam Novembri ineunte nivibus tectas fuisse tradit, multis de causis nostras rationes evertere non potest.

θ) Ita τῆς κατὰβάσεως octo menses (V, 5, 4.) totius expeditionis annus et tres menses (VII, 8, 26.) explentur.

ι) Hoc inde sequitur quod quo tempore Graeci circa Byzantium versabantur Aristarchus et Polus Cleandro et Anaxibio successisse traduntur VII, 2, 5. Constat enim Lacedaemonios auctumno ineunte, quo tempore Lacedaemonii annum inchoabant (VIII Octob. Jul. sec. Dodwell. Annal. Thuc. p. 680. T. II. Thuc. ed. Beck.) munera auspiciatos esse. V. Thuc. V, 36. et Haack. diff. chronol. p. 7.

κ) Archonte Aristocrate Ol. 95, 2. V. Clinton l. I.

λ) Hiemem testantur loci VII, 3, 13. 42. 4, 3 f. 6, 9.

μ) Thibrónem jam Ol. 95, 1., haud dubie aestate, in Asiam missum fuisse et Diod. XIV, 36. testatur et ipsa rerum series evincit. V. Xenoph. Hell. III, 1, 3 ff. Itaque fallitur Clinton.

Xenophon,

Anabasis

Hala Saxonica 1826

A.gr.b. 3428

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10238731-0